နန္ဒမေဓာဘိ သီရိသဒ္ဓမ္မဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ထန်းတပင် သာသနာဝိုင်ဆရာတော်

အရှင်နန္ဒမေဓာ

စီရင်တော်မူအပ်သော

ယမိုက်အရကောက်

နှင့်

ဂဏ္ဌိ–အနုဂဏ္ဌိအချို့ အမျိုးမျိုး

ရန်ကုန်မြို့.ပြည်လမ်း မူလပဋ္ဌာန်း ဆရာတော် ဦးနာရဒ-ကပြင်ဆင်တော်မူ၍
"အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု"ကျေးဇူးရှင် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ထပ်မံ. အဆုံးသတ် တည်းဖြတ် သုတ်သင်တော်မူသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ-၂၅၅၅ ကောဇာ-၁၃၇၃ ၂၀၁၁

နန္ဒမေဓာဘိ သိရီသဒ္ဓမ္မဇေ ဃဟာမွေရာဇဓိရာဇဂုရု
ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ
ထန်းတပင် သာသနာဝိုင်ဆရာတော်

အရှင်နန္ဒမေဓာ

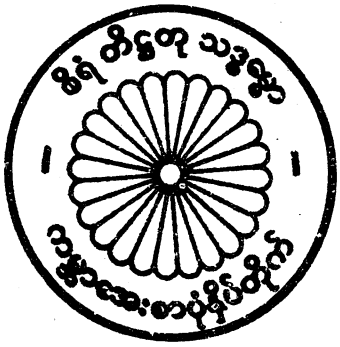
စီရင်တော်မူအပ်သော

ယမိုက်အရကောက်

နှင့်

ဂဗ္ဘဋ္ဌိ–အနုဂဗ္ဘဋ္ဌိအချိုး အမျိုးမျိုး

ရန်ကုန်မြို့ပြည်လမ်း မူလပဋ္ဌာန်း ဆရာတော် ဦးနာရဒ-ကပြင်ဆင်တော်မူ၍
"အဘိဓေမဟာရဋ္ဌဂုရု"ကျေးဇူးရှင် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ထပ်မံ, အဆုံးသတ် တည်းဖြတ် သုတ်သင်တော်မူသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ-၂၅၅၅ ကောဇာ-၁၃၇၃ ၂၀၁၁

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းနိုင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ဂန္ဆုမဟာဗိုဓိဒါန်

သိရီရတ္တဂါ—

(၁) စက္ကဝါဠဋ္ဌဟိ သုဏိတုံ၊ ပစုရာ သုရာ ဥပါဂမုံ။
ဓမ္မဝိဘုံ နယဝိဒုံ၊ ဝန္ဒေသုံ သိရသာ ဂရုံ။ ။

(၂) နယာတိနယမဂ္ဂိတံ၊ မဟေသိ တိဒသာလယေ။
ဓမ္မာဘိဓမ္မဂမ္ဘီရံ၊ အဒေသယိ သိလာသနေ။ ။

(၃) သန္တုသိ တပ္ပမုခေဟိ၊ သုရေဟိ ပရိမဏ္ဍိတော။
ဝိဇမ္ဘိတော၀ တေမာသံ၊ ဒေဝါနံ ဟိတမာ၀ဟိ။ ။

[၃-သီတိဆန္ဒာနုဂတိ]

ထူးကဲသော တရားမြတ် "အဘိဓမ္မ" ဓာသည် သုတ္တန္တဓမ္မ ထက် ထူးကဲလွန်မြတ်သော တရားဟု ဆိုလိုပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် စိုက်ထူထားအပ်သော အလံတံခွန်များတွင် အခြားသော အလံတံခွန်တို့ထက် မြင့်မားနေသော အလံတံခွန်ကို "လွန်ကဲသော အလံတံခွန်" ဟု ခေါ်ဆိုရသကဲ့သို့ပင်၊ အသွေးအရောင်အားဖြင့် ထူးခြားနေသော အလံတံခွန်ကို "ထူးသော အလံတံခွန်" ဟု ခေါ်ဆိုရသကဲ့သို့ပင်း ထို့အတူ သုတ္တန္တဓမ္မထက် လွန်ကဲထူးမြတ်နေသော ဓမ္မကိုလည်း (ဓမ္မထက်ဓမ္မ) "အဘိဓမ္မ" ဟု ခေါ်ဆိုရပေသည်။

မည်သို့ ထူးကဲလွန်မြတ်နေသနည်း?

ထိုထိုသုတ္တန္တဓမ္မများကို ဟောကြားရာတွင် ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်, သစ္စာ လေးဖြာသော ပရမတ္ထတရားများကို အသေးစိတ်ခွဲခြား၍ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေ။ အလျဉ်း သင့်သလို အကျဉ်းဖြင့်သာ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။ အဘိဓမ္မာသို့ ရောက်မှသာလျှင် သုတ္တန်ဝေဘန်နည်း, အဘိဓမ္မာ ဝေဘန်နည်း, မေးနည်း ဖြေနည်းများဖြင့် တန်းဆာဆင်၍ အကြွင်းမဲ့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဓမ္မ,အတ္ထ,ဒေသနာ,ပဋိဝေဓ-ဟူသော နက်နဲခြင်းလေးရပ်ဖြင့် ပြည့်စုံလေသည်။ သမုဒ်ပင်လယ်သည် ယုန်သားငယ်တို့အတွက် ထောက်တည်ရန် ခက်ခဲဘိ၏သို့ ဤအဘိဓမ္မာ သမုဒ်ပြင်ကျယ်သည်လည်း မန္ဒဗုဒ္ဓိ,အသိဉာဏ် မရင့်ကျက်သူတို့အတွက်မူ သက်ဝင်ရန် ခဲကစ်, အလင်္ဘနေယျ ပတိဋ္ဌော ဒုက္ခောဂါဠှ ဖြစ်ကြရလေတော့သည်။

ခေတ်ပညာတတ်နှင့် ဗုဒ္ဓအဘိဓံမှာ

ထို့ကြောင့် လောကီယ အရာတွင် ပါရဂူကြီးများပင် အဘိဓမ္မာ နယ်ပယ်တွင် ယုန်သားငယ်သာ ဖြစ်ကြရလေသည်။ အမှန်အားဖြင့်လည်း တရား၏အရသာ, တရား၏နက်နဲခြင်းကို တရားနှင့်နေသူမှသာ သိနိုင်လေသည်။ အဘိဓမ္မာသဘာဝနှင့် လောကီယပါရဂူသည် မည်သို့မျှဆက်စပ်၍ မရစကောင်းချေ။

ထိုအချက်ကို ပိုမိုထင်ရှားစေရန် **ရှင်သိဂ္ဂဝဏ်ထေရ်နှင့် တိဿလုလင်တို့၏** ပညာရေး ဆွေးနွေးစမ်းသပ်ဟန်ကို အနည်းငယ် ဖေါ်ပြရန်လိုအပ်ပေမည်။ တိဿလုလင်ကား ဗြာဟ္မဏနွယ်ဇာစ် တဆဲခြောက်နှစ်မျှသာ ရှိပေသေးသည်။ သို့သော် သူကား သာမညလုလင်မဟုတ်ပေ။ "ဝေဒပါရဂူ" (ခေတ်ပညာတတ်) တယောက်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း သူသည် ရှိရင်းစွဲ ဇာတိမာန်တွင် ပညာတံခွန်ကို **အထွတ်** တင်ထားလေသည်။ တနေ့သော် **အိမ်သို့** (သာသနာပြုရန် **အကြံ**ဖြင့်) **ဆွမ်းခံ** ကြွလာသော ရှင်သိဂ္ဂဝဏ်**အား** ဝေဒနှင့်ပတ်သက်သော ပြဿနာ**များကို မေးမြန်း စမ်းသပ်**လေတော့သည်။

ထိုပြဿနာများမှာ မေးသူ (တိဿ) ကိုယ်တိုင်လည်း အဖြေမှန် **ရှာမရ**ရွံ သာမက သူ့ဆရာ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတ်ကြီးများပင်လျှင် လက်မြောက်ထား**ရ**သော ခက်ဆစ်ပြဿနာများ ချည်းသာ ဖြစ်လေသည်။

သို့သော် ရှင်သိဂ္ဂဝဏ်ထေရ်သည် မူလကပင် **"ဝေဒပါရဂူ"** ဖြစ်သည့်အပြင် **"ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ"** ဘွဲထူးလည်း ထပ်ဆင့်ရရှိထား**သူ** ဖြစ်သဖြင့် **မဆိုင်း**မတုပင် ပညာ ဒိုင်း, လှံ**း**, ကာချပ်များဖြင့် ကြိုး**စား**ခုခံ၍ တခုမကျန် အဖြေမှန် **ပေး**စွမ်း**နိုင်**သည်ချည်းသာ ဖြစ်လေသည်။

တိဿလုလင်သည် **မေး**တိုင်းပင် အဖြေကို ရရှိ**နေ**သဖြင့် တီးခေါက်စမ်းသပ်ရန် **အကြံ**ဉာဏ်များ ပါးလျား၍ စကားဆိတ်နေစဉ် ရှင်သိဂ္ဂဝဏ်ထေရ်သည် သူ့အား ဖြေဆိုသူအဖြစ် **အောက်**ပါပုစ္ဆာဖြင့် အလှည့် ပေးလိုက်လေသည်။

"အမောင်တိဿ ပုဂ္ဂိုလ်တဦးတယောက်**အတွက်** ဖြစ်ပေါ်**နေ**ဆဲး (ချုပ်**ပျောက်နေ**ဆဲး **မဟုတ်**သော) စိတ်ဝိညာဉ်သည် နောင်အခါတွင် ချုပ်လည်း ချုပ်ပျောက်ဦးမည်, ထပ်မံ၍လည်း မဖြစ်နိုင်တော့-ဟု ဆိုနိုင်မည်လား?

တနည်းအားဖြင့်—ချုပ်ပျောက်လေရမည်သာ ဖြစ်၍၊ ထပ်မံ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ခွင့်မရှိသော စိတ်ဝိညာဉ်သည် ဖြစ်ပေါ်**နေ**ဆဲး (ချုပ်ပျောက်နေဆဲးမဟုတ်)ဟု ဆိုနိုင်မည်လား?"

ဤပြဿနာမှာ **စိတ္တယမိုက်**တွင် ဘုရား**ရှင်** ဟောထားတော်မူသော (ပြဿနာ**များ**တွင် အလွယ်ကူ**ဆုံး**သော) ပြဿနာပင် **ဖြစ်**ပေသည်။

သို့သော် တိသာလုလင်အဘို့ကား အလွယ်ကူဆုံးသော ပဉ္စင်းထွက် ဤပြဿနာသည် ပဟေဋ္ဌိ (စကားထာ) ဝှက်သလိုသာ ဖြစ်နေပေသည်။ အဖြေကို မဆိုထားဘိ အမေးစကားကိုပင် နားလည်နိုင်စွမ်း မရှိတော့သဖြင့် "ဒါ ဘာမန္တန်ပါလဲ"ဟု လက်မြောက်စကား လျှောက်ထား အရှုံးပေးရပေပြီ။ ရှင်သိဂ္ဂဝေထေရ်လည်း ဗုဒ္ဓမန္တန် ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ရှိလျှင်ပင် ထိုမန္တန်ကို လိုချင်လှသော တိသာလုလင်သည် သာသနဘောင်သို့ ခိုဝင်ရောက်ရှိလာလေတော့သည်။

> [ဤသည်ပင် ကန်တော့ဆုမ်းကိုသော်မျှ မရဘဲလျက် ခုနစ်နှစ် ခုနစ်မိုးကြိုးစားကျိတ်မှိတ်**ကာ ဆုမ်း**ရပ်ခဲ့ရသော ရှင်သိဂ္ဂဝေထေရ်၏ သာသနာပြုအကြံသည် (သို့မဟုတ်) ရွှံ့နှံမှ ရွှေကောင်း၊ မြေခရောင်းမှ ကျောက်ကောင်းတစေ့ တွေ့ရှိရေးကြိုးစားချက်သည် ယခုမှပင် ကောင်းစွာ အောင်မြင်ပေတော့သည်]။

တိသာလုလင်ဆိုသူမှာ အခြားသူမဟုတ်၊ နောင် တခေတ် **သာသနာဝင်**တွင် **"တိဿဒ္ဓကဓရ"**ဘွဲ့ခံ၍ တတိယသင်္ဂါယနာဌ် သံဃနာယက (**မောဂ္ဂလိ** ပုတ္တ တိသာထေရ်) ဖြစ်တော်မူလှသော်သော လုလင်ပေတည်း။ အမှန်**အား**ဖြင့် **ထို**လုလင်သာမဟုတ်၊ ဦးခေါင်းရိုးကို**ခေါက်**ကြည့်ရုံမျှနှင့် ရောက်လေမည့် ဘုံဘဝကို**အတပ်**ပြောစွမ်းနိုင်သော ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတ်ကြီးများပင် **အ**ကုန်**အ**စင်မသိ။ အဘိ**ဓမ္မာ**ပညာရှင်တို့အတွက် ခွင်းချက်ပြုကြရစမြဲ ဖြစ်၏။ ရုပ်ခတ်, နာမ်ခ**တ်**နှင့် ပတ်သက်လာလျှင် (အဘိဓမ္မာမှတပါး) အခြား မည်သည့် ပညာရပ်များမှာပင် **ဖေါ်**ပြနိုင်စွမ်း မရှိပေ။ ဤသည်ပင် (တနည်းအားဖြင့်) အဘိဓမ္မာ**၏**နက်နဲသော **ဂုဏ်**အသွင်ကို ဆောင်ခြင်းပေတည်း။

ယမိုက်နိဿယ စာတော်မူများ

ယင်းသို့ နက်နဲသော အဘိဓမ္မာ ကျမ်းစာများအနက် ခြောက်ခုမြောက်သော ကျမ်းစာမှာ **"ယမိုက်ပါဠိတော်"**ပင် ဖြစ်၏။ ထိုပါဠိတော်ကို မြန်မာဘာသာအားဖြင့် ဖွင့်ဆိုရေးသားထားသော (နိဿယခေါ် အရကောက်) ကျမ်းစာများမှာ ခြောက်စောင်မျှရှိကြောင်း (**ပိဋကတ်သမိုင်း**တွင်) အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပေသည်။

၁။ တိပိဋကာလင်္ကာရ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ပဌမ တောင်ကိလာ ဆရာတော်
(အရှင်မုနိန္ဒသောဘန) မူ။

၂။ "အဂ္ဂဓမ္မာလင်္ကာရ မဟာရာဇဂုရု"ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရမြောက်နန်းကျောင်း
ဆရာတော်မူ။

၃။ "အနန္တဓဇမဟာရာဇဂုရု"ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ တောင်ဘိလူးဆရာတော်မူ။
(ထန်းတပင်၏ဆရာဖြစ်သည်)။

၄။ ' တိပိဋ္ဌကာလင်္ကာရသာမိ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု," "နန္ဒမေဓာဘိသိရိ ပရမဓဇ မဟာဓမ္မ ရာဇာဓိရာဇဂုရု" ဘွဲ့တံဆိပ်တော် (နှစ်ထပ်)ရ ထန်းကပင် ဆရာတော်မူ (ဤကျမ်းပင်)။

၅။ ညောင်ကန် (ဆရာကော်) ဦးပိုး, ဦးဗုဓ်တိ၏ ဆွေမျိုး အမည်မသိ) ဆရာတော်မူ။

၆။ "ဇမ္ဗုဒီပဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု," "ဇမ္ဗုဒီပဓဇမုနိပဝရ မဟာဓမ္မ ရာဇာဓိ ရာဇဂုရု" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်(နှစ်ထပ်) ရ နေရင်း (မာရ်အောင်) ဆရာတော်မူ ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

ထန်းတပင် ဆရာတော်

ဤ နိဿယ ကျမ်းပြု ဆရာတော်များ အနက် (ဤ အရကောက် ကျမ်းပြု) ထန်းတပင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ထေရုပဒါန်, အကြောင်း မှန်ကို ကြည့်ညိုသိရှိရန် လိုအပ်လေသည်။ လေ့လာရသမျှ ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင်ကို သာသနာဝင် တင်အပ်လှုပေသည်။ ထိုဆရာတော်ဘုရားကြီးကား ဇေတုတ္တရာမြို့တွင် ဖွားမြင်တော်မူ၍ နောင်အခါ ရွှေဘိုမြို့မြောက်လက် (ထန်းတပင်ရွာ) ထန်းတပင်မြို့သို့ ကြွရောက် သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ အဘိဓမ္မာ (ဥဝါ) ပညာရပ်များကို "အာနန္ဒဇ မဟာရာဇဂုရု" ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ တောင်ဘီလူး ဆရာတော်ဘုရားကြီး ထံတွင် သုံးနှစ်တိုင်တိုင် လေ့လာဆည်းပူးတော်မူခဲ့လေသည်။

ထန်းတပင်မြို့ အရွှေမြောက်အရပ်၌ အလောင်းမင်းတရားကြီး၏ ကျွန်ယုံတော်အမတ်ကြီး (**နန္ဒသီဟကျော်ထင်**) ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော (**ဗေဒီ**) ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ် ၁၁၂၁-**ခုနှစ်**တွင် ယမိုက်နှင့် ပဌာန်း ပါဠိတော် အရကောက်ကျမ်းများကို(လေးလစီနှင့်အပြီး)စီရင်တော်မူခဲ့လေသည်။

ဌင်းဇနောက်, **စစ်**ကိုင်းတောင်ရိုးရှိ တိလောကဂုရုကျောင်းတိုက် ဘုံသုံးဆင့် ကျောင်းတွင် သီတင်း**သုံး**တော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် "တိလောကဂုရုဆရာတော် ဘုရားကြီး" ဟုလည်း တွင်သည်။ ဌင်းနောက် ပုည်စေတီ၏ အနောက်အရပ်၌ **"မင်းရဲမင်းလှ၌တောင်"** (ငယ်မည် မောင်ရွှေဝိုင်းတွင်သော) မင်းသားသည် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ကျောင်း၌ ငါးနှစ်ပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ **ထို**စဉ်**အ**တွင်း ရှေးကစီရင်၍ **မ**ပြီးပြတ်သေးသော ပဌာန်းပါဠိတော်နိဿယကို ဆက်လက်**စီ**ရင်တော်မူသည်။ ၁၁၃၉-ခုနှစ်တွင် ပြီးသည်။ ။(ဤသည်ကို ထောက်ဆခြင်းအားဖြင့်ဌင်း၊ စာသွား စာလာကို ထောက်ဆခြင်းအားဖြင့်ဌင်း **အရကောက်နှင့် နိဿယအတူတူပင်ဆိုသော ပိဋကတ်သမိုင်းစကားကို ဆင်ခြင်အပ်၏)**။

ထိုမှတပါး ဘိက္ခုပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ, ဘိက္ခုနီပါတိမောက် ပါဠိတော်နိဿယ, ကစ္စည်းသဒ္ဒါရွှေစောင် နိဿယများကိုလည်း စီရင်တော်မူခဲ့လေသည်။ စရစ်သာသနာပိုင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြန်လွှန်တော်မူသည့် နောက်တွင် သာသနာပိုင်ဖြစ်ကြောင်း, ဗားကရာဆရာတော်နှင့် ကူးတို့ဆရာတော်များပင် ငင်း၏ထံတော်၌ (ညဝါ) သင်ယူဘူးကြောင်း, ငင်းပြင် အတင်ကိုးဝင်ဖြစ်ကြောင်း (**သီလဝိသောဓနီကျမ်းတွင်**) အဆိုရှိပေသည်။ ထိုမှတပါး အင်းဝမြို့တွင် မိုးထိကျောင်းဟောင်းရာ၌ ဆောက်လုပ်သော (**မဟာမင်္ဂလာ ရွှေဘုံ**) ကျောင်းကိုလည်း အလှူခံတော်မူရကြောင်း (**သုသောဓိတ ရာဇဝင်တွင်**) အဆိုရှိပေသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီး၏ ကြိုးပမ်းချက်

အဆိုပါ ထန်းတပင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားတော်မူခဲ့သော ဤကျမ်းစာမှာ ယမိုကပါဠိတော်၌ ကွယ်ဝှက်နေသော (နေ့ယျတ္ထ) အဓိပ္ပါယ်များကို ကာရိယာဂါဒ, ခက်ဆစ်အဓိပ္ပါယ်, အစစ်ကောက်, အတုကောက်, ရသင့်ကောက်များဖြင့် တန်းဆာဆင်ထားပေသည်။ သို့အတွက် သာသနာတော်တဇောတ်တွင် ထွန်းသစ်သော နေ့လ, ပမာ အလွန်တရာမှ ကျေးဇူးများလှပေသည်။ နက်ရှိုင်းကျယ်ပြန့်သော အဘိဓမ္မာ လမ်းခရီးတွင် မီးရှူးတန်ဆောင်ပမာလည်း ညွှန်ပြလျက်သာ ရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် **အနှစ်-နှစ်ရာတိုင်တိုင်**ပင် ကာလချိန်တာ, ကြာညောင်းခဲ့ပြီဖြစ်သဖြင့် ထိုသည့် အတောအတွင်း အဆင့်ဆင့် ကူးယူလာခဲ့ကြခြင်းဖြင့် (ပတ္တမြားပင် မှန်သော်လည်း ဂေါ်မစင်, ချေါ်ဝင်သည့် ဘော်စင်ငွေသား ဟူ၏သို့) ချုတ်ယွင်း တိမ်းပါးချက်ကလေးများပင် စွက်ဖက်ဝင်လာခဲ့မည်ကို မည်သူမျှမငြင်းဆိုနိုင်ရာပေ။

ထို့ကြောင့် သာသနာတော်အား ဤမျှအကျိုးပြုနေသော ကျမ်းစာတစောင်ကို အစုန်း အထင်းများမှ ကင်းစင်သန့်ရှင်းလာစေရန် လိုလားတောင့်တရင်းစုံရှိသော **နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီးက** (ရန်ကုန်မြို့ပြည်လမ်းတွင် သီတင်းသုံးတော်မူသော ပဌာန်းပါဠိဂုဏ်ဝန်, ယမိုကပါဠိဂုဏ်ဝန်သော ကျမ်းများကိုပြုစုပြီးလျှင် ပြည်တွင်း,ပြည်ပမှ အဘိဓမ္မာလိုက်စားသူတို့အား သင်ကြားလျက်ရှိသော) **မူလပဋ္ဌာန်းဆရာတော် ဦးနာရဒအား** ဤကျမ်းကို ပြင်ဆင်ပေးတော်မူပါရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်ခဲ့လေသည်။ လျှောက်ထားတောင်းပန်ချက်ကို လက်ခံတော်မူ၍ တာဝန်ယူ သုတ်သင်ပြင်ဆင်မှုကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့လေသည်။

ထိုမှတဖန် (ရွှေပေါ်မြတင် ဟူသကဲ့သို့) အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သန့်ရှင်းလာစေရန် သံဂါယနာတင် ပါဠိကျမ်းစာများနည်းတူ "ပဋိဝိသောဓကနှင့် ဩသာနသောဓေယျ" အဖွဲ့များကို ဖွဲ့စည်းတော်မူ၍ ထပ်မံ အဆုံးသတ် တည်းဖြတ် ပြင်ဆင်ပေးတော်မူပါရန် **နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့၏ လျှောက်ထားချက်အရ**

ဆဋ္ဌသံဂါယနာဝန်ဆောင် သံဃအဖွဲ့ကြီးက အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်သော ဆဋ္ဌသံဂါယနာ သံဃနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရှင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မစိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား လျှောက်ထားလွှဲအပ်တော်မူခဲ့ကြလေသည်။

အဘိဓမ္မာပါရဂူဖြစ်တော်မူသော ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာလည်း ကိုယ်တော်တိုင် ဦးစီးညွှန်ပြကာ အောက်ပါတပည့်များပါဝင်သော **"ပဋ္ဌိသောဓကနှင့် ဩသာနသောဓေယျပတ္ထပါဠိက"** အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းစေတော်မူခဲ့လေသည်။

၁။ လားရှိုးမြို့ မဟာဗောဓိရုံဆရာတော် ဦးကေသရ၊

၂။ ဦးဥတ္တမာနန္ဒာစရိယ (မစိုးရိမ်ကထိက, ဓမ္မာစရိယ)၊

၃။ ဦးတေဇောသာရ (မစိုးရိမ်ကထိက, သက္ကသီဟဓမ္မာစရိယ)၊

၄။ ဦးကောလိနယ (မစိုးရိမ်ကထိက, ဓမ္မာစရိယ)၊

ယင်းသို့ နိုင်ငံတော်ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီး၏ အံ့ချီးဖွယ်သော စေတနာကို အရင်းခံ၍ အဖန်ဖန် အကဲပတ် ဝါဂုမ်းဖတ်သကဲ့သို့ စေ့စပ်စေ့ငုကြည့်ရှု ပြင်ဆင်အပ်သော ဤကျမ်းစာသည် "အကြင်းမဲ့သန့်စင်ကောင်းမွန်ပါပြီ"ဟု မဆိုနိုင်ငြားလည်း ယခင်နှင့် နှိုင်းစာလျှင် အမှားအမှန်, အသွင်အပြင်, အထားအသိုမှစ၍ များစွာခန့်ညား တိုးတက်ကောင်းမွန်လာသည်ကို တွေ့ရှိရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ပဌမပြန်ပုံဝင် အရှင်မြတ်များနှင့်တကွ အဘိဓမ္မာကို လိုက်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် သန့်ရှင်းသော စာတော်မူကို အလွယ်တကူ ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ကြ၍ အဘိဓမ္မအရသာကို အောင်မြင်စွာခံစားနိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မြော်လင့်ရပါကြောင်း။

မောင်းထောင် အရှင်ကောလိနိယ

ဗုဒ္ဓနေ့၊ ၁၃၂၀-ပြည့်နှစ်။

ယမိုက်အရကောက် မာတိကာ

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
၁။	.... ပဏာမပဋိညာဉ်	.... ၁
၂။	.... ၁-မူလယမိုက်	.... ၆
၃။	.... ၂-ခန္ဓယမိုက်	.... ၅၀
၄။	.... ၃-အာယတနယမိုက်	.... ၁၀၇
၅။	.... ၄-ဓာတုယမိုက်	.... ၂၀၃
၆။	.... ၅-သစ္စယမိုက်	.... ၂၀၇
၇။	.... ၆-သမ်ဓိရယမိုက်	.... ၃၀၃
၈။	.... ၇-အနုသယယမိုက်	.... ၃၀၇
၉။	.... ၈-စိတ္တယမိုက်	.... ၄၅၅
၁၀။	.... ၉-ဓမ္မယမိုက်	.... ၄၆၉
၁၁။	.... ၁၀-ဣန္ဒြိယယမိုက်	.... ၅၁၁
၁၂။	.... နိဂုံးဂါထာများ	.... ၆၀၁
၁၃။	.... ပဋိညာဝါရအရကောက်သစ်	.... ၆၀၇
	ယမိုက်ဂဏ္ဍိ	
၁၄။	.... မူလယမိုက်ဂဏ္ဍိ	.... ၆၂၅
၁၅။	.... ခန္ဓယမိုက်ဂဏ္ဍိ	.... ၆၃၉
၁၆။	.... အာယတနယမိုက်ဂဏ္ဍိ	.... ၆၄၉
၁၇။	.... ဓာတုယမိုက်ဂဏ္ဍိ	.... ၆၅၅
၁၈။	.... သစ္စယမိုက်ဂဏ္ဍိ	.... ၆၅၉
၁၉။	.... သမ်ဓိရယမိုက်ဂဏ္ဍိ	.... ၆၆၇
၂၀။	.... ယမိုက်ချိုး	.... ၆၇၅
	ယမိုက်အနုဂဏ္ဍိ	
၂၁။	.... မူလယမိုက်အနုဂဏ္ဍိ	.... ၆၇၉
၂၂။	.... ခန္ဓယမိုက်အနုဂဏ္ဍိ	.... ၇၀၅

ဦးရေ	အကြောင်းအရာ	မျက်နှာအမှတ်
၂၃။	.... အာယတနယမိုက်အနုဂဏ္ဌီ	.... ၃၅
၂၄။	.... ဓာတုယမိုက်အနုဂဏ္ဌီ	.... ၃၀
၂၅။	.... သစ္စယမိုက်အနုဂဏ္ဌီ	.... ၃၅
၂၆။	.... သခ်ၤါရယမိုက်အနုဂဏ္ဌီ	.... ၃၆

မာတိကာ ပြီး၏။

နမော ဘဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏာမ ပဋိညာဉ်

(၁) ယမဿ ဝိသယာတီတံ၊ လောကနာထံ ဘိဝန္ဒိယ။
ဓမ္မံ သံဃဉ္စ အမလံ၊ ဂုဏသာမိဉ္စ မေ ဂရုံ။ ။
(တတိယ နကာရ ဝိပုလာ ပဏျာဝတ္တ)

(၂) ပေါရာဏေဟိ ကတာနေကာ၊ သန္ထိ ကိဉ္စာပိ နိဿယာ။
အတိသခ်ေပဝိတ္ထာရာ၊ န သက္ကာ သမ္မ သိက္ခိတုံ။ ။
(ပဏျာဝတ္တ)

(၃) ယမကဉ္စ ပကရဏံ၊ ကရိဿံ တေန နိဿယံ။
သိဿာနုသိဿသိက္ခတ္ထံ၊ ကာမော ဧေတိ ဝ သာသနံ။ ။
(ပဌမ နကာရ ဝိပုလာ ပဏျာဝတ္တ)

(၁) အဟံ၊ ငါသည်။ ယမဿာ၊ ယမမှင်း၏။ ဝိသယာတီတံ၊ အရာကိုလွန်တော်မူပြီးထသော။ လောကနာထံ၊ လူသုံးစု[illegible] ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို။ အဘိဝန္ဒိယ-အဘိ+ဝန္ဒာမိ၊ အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။ အဘိဝန္ဒိယ-အဘိဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ အမလံ၊ အညစ်အကြေး ကင်းထသော။ တနည်းကား။ အညစ်အကြေး၏ ဆန့်ကျင်ဘက်လည်း ဖြစ်ထသော။ ဓမ္မဉ္စ၊ မဂ်လေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပရိယတ္တိ ပ[illegible] ဆိုအပ်သော ၁၀-ပါးသော တရားတော်ကိုဝင်း။ အမလံ၊ ကိလေသာကင်းထသော။ သံဃဉ္စ၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော ပရမတ္ထ သံဃာတော်ကိုဝင်း။ ဂုဏသာမိံ၊ ကျေးဇူးသခင် အရှင်ဖြစ်တော်မူသော။ မေ၊ ငါ၏။ ဂရုဉ္စ၊ ဆရာကိုဝင်း။ အဘိဝန္ဒိယ-အဘိဝန္ဒာမိ၊ အလွန်ရိုသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။ အဘိဝန္ဒိယ-အဘိဝန္ဒိတ္ဝာ၊ ၍။ ယမကဿ၊ ယမိုက်ကျမ်း၏။ နိဿယံ၊ နိဿကို။ ကရိဿံ၊ ကရိဿာမိ၊ ပြုပေအံ့။

[ကရိဿံ ၌ အတ္တနေပဒ် ဿံ ဝိဘတ်သည် ဘော ကံ ကတ္တားသုံးပါး တို့တွင် ဘော ကံ ကို မဟော၊ ကတ္တားကို ဟောသည်ဟု သိစေခြင်းငှါ ကရိဿာမိဟု ပရဿပဒ် ဿာမိဝိဘတ်နှင့် ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာ

ကို်လည်း ပရသပဒမာချာတံ၊ ကတ္တုနောယေဝ ဝါစကံ။ **အတ္တနောပဒ** မာချာတံ၊ဘာဝေ ကမ္မနိ ကတ္တရိ။ ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။

(၂) ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဦးဖြစ်ကုန်သော ဆရာမြတ်တို့သည်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်သော။ အဇနကာ၊မျိုးစု၌ကုန်သော။ ယမကဿ၊ ယမိုက်ကျမ်း၏။နိဿယာ၊ နိသျတို့သည်။ ဝါ၊ မှီရာတို့သည်။ ကိဉ္စာပိ သန္တိ၊ အကယ်၍ကား ရှိကုန်၏ရှင့်။ပန ဘဏာပိ၊ ထိုသို့ပင် ရှိလေငြားသော်လည်း။ တေသံ နိဿယာနံ၊ ထိုနိသျတို့၏။ **အတိသခ်ေပဝိတ္ထာရ-အတိသခ်ေပအတိဝိတ္ထာရတ္တာ၊** အလွန်ကျဉ်းလွန်း အလွန်ကျယ်လွန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယမကံ၊ ယမိုက်ဖြစ်သော။ ပကရဏဉ္စ၊ကျမ်းကိုလည်း။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ သိက္ခိတုံ၊ သင်အံ့သောငှါ။ ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။

(၃) တေန ကသ္မာ ကာရဏာ၊ထို့ကြောင့်။ သိဿာနုသိဿသိက္ခတ္ထံ၊အဆက်ဆက်သော တပည့်သားတို့ သင်ကြားစေခြင်းအကျိုးငှါ။ သာသနံ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ ဇောတိံ၊ ထွန်းလင်းတောက်ပခြင်းကို။ ကာမောဝ ကာမောဇ၊ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ယမကပကရဏာဿ၊ ယမိုက်ကျမ်း၏။ နိဿယံ၊ နိသျကို။ဝါ၊မှီရာကို။ကရိဿံ ကရိဿာမိ၊ပြုပေအံ့။**တနည်းကား**။စီရင်ပေအံ့။

[အတိသခ်ေပဝိတ္ထာရာ ဥ် ဆန္ဒာနုရက္ခဏအလို့ငှါ ဝိတ္ထာရ ရှေ့ဦးအတိသဒ္ဒါ့နောက်၌ တ္တပစ္စည်းကျသည်။ ။ဝဏ္ဏာဂမော ဝဏ္ဏဝိပရိယာယော၊ ဒ္ဝေစာပရေ ဝဏ္ဏဝိကာရနာသာ၊အစရှိသော ဂါထာနှင့်အညီ နိရုတ္တိနည်းငါးပါးတွင် မေခလာက္ခဏသို့ ဝဏ္ဏနာသ ကြဉ်သည်။သမ္မ သိက္ခိတုံ ဥ်လည်း ဆန္ဒာနုရက္ခဏအလို့ငှါ ရဿပြုသည်။ကာမော ဇောတိံဝ သာသနံ ဥ် ဧသဒ္ဒါကား အဋ္ဌာနပယုက်အညယောဂတည်း။ဧသဒ္ဒါဖြင့် အတ္ထုက္ကံသန ပရဝမ္ဘနအစရှိသော အကုသိုလ်ဓမ္မကိုကန့်။ သာသနာတော်၏ စည်ပင်ထွန်းပခြင်းကို အလိုရှိသော **သမ္မာ** ဆန္ဒကို သန္နိဋ္ဌာန၊ပညာဝစုန-အစရှိသောအကျိုးတို့ကို အနုညာတယူလေ]။

ယမကအဓိပ္ပါယ်

ဤယမိုက်ကျမ်းသည်ကား **ကေနဋ္ဌေန ယမကန္တိ ယုဂဋ္ဌေန၊ ယုဂဋ္ဌဥ် ဃ မကန္တိ ဝုစ္စတိ** အစရှိသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့်အညီ **ယမက ပါဋိဟာရိယ် ယမကသာလာနမန္တရေ** အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့ အစုံဟူသော အနက်ကို ဟောသော **အနိပ္ပန္န** ပါဠိပဒိကသဒ္ဒါတည်း။ ထို့ကြောင့် ဝိဂြိုဟ်မပြုကောင်း။ ဤကျမ်း၌ **အနုလောမ-ပဋိလောမ** အစုံ၊ သန္နိဋ္ဌာန်-သံသယ အစုံ၊ ပုစ္ဆာ-ဝိဿဇ္ဇနာ အစုံ။ ဤသို့ အစုံ အစုံသော ဒေသနာတို့၏ **အစွမ်း**အားဖြင့် ဟောအပ်သောကြောင့်

ယမကမည်၏။ တနည်း။ ဝိဂြိုဟ်ပြုသော်ကား **ယမနံ ဥပရမနံ ယမော။** ယမနံ ဥပရမနံ၊ကင်းခြင်း။ ယမော၊ ကင်းခြင်း။ ယမုဓာတ် အပစ္စည်း၊ အရကား သတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသော ဘဝမှ ကင်းခြင်းဟူသော မရဏ ရ၏။ **ယမဿ ဝိသယော ယမော။** ယမဿ၊ သေခြင်း၏။ ဝိသယော၊ အကြောင်းအရာတည်း။ ယမော၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းအရာ။ (ဥတ္တရလေးပ ဆဋ္ဌိတပ္ပါရိသ်သမာသ်) **ယမော-ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏အရကား** မရဏသည် အပ္ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ **မရဏ၏** အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိသည် ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ ဝါ-မရဏ၏ အရာဖြစ်သော ဥပါဒါနကွန္ဓာငါးပါးတို့သည်ကား ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ **ကမတိ အတိက္ကမတိ-တိ ကော။** ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကမတိ အတိက္ကမတိ၊ လွန်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကော၊ က-မည်တော်မူ၏။ (ကတ္တုသာဓန ကိတ် ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ကမုဓာတ်၊ ကိုပစ္စည်း) ကမုဓာတ်၏ အရကား မင်္ဂလေးပါးတို့၏ ကိလေသပဟာနသတ္တိသည် မှန်၏၊ ကိလေသာတို့၏ အဘာဝသည် ကာရဏ္ဏ ပစာရတ္ထ၊ ဇာတိ၏ အဘာဝ ဥပါဒါနကွန္ဓာငါးပါး တည်းဟူသော **ခန္ဓမာရ်၏** အဘာဝသည် ကာရဏ္ဏ။ ကိုပစ္စည်း၏ အရကား ထိုမှန် ဥပစာရတ္ထ တို့ဖြင့် **မှတ်** အပ်သော မြတ်စွာဘုရား ရ၏။ **ယမံ ကော ယမကော။** ယမံ၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိ၊ သေခြင်း၏အရာဖြစ်သော ဥပါဒါနကွန္ဓာငါးပါးကို။ ကော၊ အကြောင်းကို ပယ်တော်မူသဖြင့် လွန်တော်မူတတ်သည်တည်း။ ယမကော၊ သည်။ (ဒုတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ယမပုဒ်၊ ကပုဒ်) ယမကော ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏အရကား သေခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော ဇာတိ၊ သေခြင်း၏အရာဖြစ်သော ဥပါဒါနကွန္ဓာငါးပါးသည် အပ္ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ လွန်တတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ **ယမကဿ ဣဒံ ယမကံ။** ယမကဿ၊ သေခြင်း၏အကြောင်းအရာကို လွန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဣဒံ ပကရဏ၊ ကျမ်းတည်း။ ယမကံ၊ သေခြင်း၏ အကြောင်းအရာကို လွန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ကျမ်း။ (ယမကဿ ဣဒံ ကား ဣဒံတဒ္ဓိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ယမကံ ကား တဒ္ဓိတ်ပုဒ်၊ ယမကပုဒ်၊ ဏပစ္စည်း) ဣဒံအနက်၌ သက်သော ဏပစ္စည်းအရကား မြတ်စွာဘုရားသည် အပ္ပဓာန၊ ယမိုက်ကျမ်းသည် ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။

တနည်းကား။ ယမတိ နံ ပရိဝိသတီတိ ယမော။ ယော ရာဇာ၊ အကြင် ယမမင်းသည်။ ယမတိ နံ ပရိဝိသတိ၊ မသွင်းတတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ရာဇာ၊ သည်။ ယမော၊ မည်၏။ (ကတ္တုသာဓနကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ယမုဓာတ် အပစ္စည်း) ယမုဓာတ်၏အရကား ယမမင်း၏ဘဝသို့ မသွင်းတတ်သော သတ္တိရ၏။ အပစ္စည်း အရကား သတ္တိမန္တဖြစ်သော ယမမင်းရ၏။ ယမဿ ဝိသယော ယမော။ ယမဿ၊ ယမမင်း၏။ ဝိသယော၊ အရာတည်း။ ယမော၊ ယမမင်း၏အရာ။ (ယမောကား ဥတ္တရလေးပ ဆဋ္ဌိတပ္ပါရိသ် သမာသ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ယမပုဒ်-ဝိသယပုဒ်)

ယမော ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏အရကား ယမမင်းသည် အပွဓာနအားဖြင့် ရ၏။ ထိုယမမင်း၏ အရာဖြစ်သော မရဏသည် ၎င်း, ထိုယမမင်း၏ အာဏာဖြစ်ရာ အရပ်သည်၎င်း ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ ကမတိ အတိက္ကမတိတိ ကော။ ယော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကမတိ အတိက္ကမတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကော၊ က-မည်၏။ (ကောကား ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ကမုဓာတ် ကိုပစ္စည်း) ကမုဓာတ်၏အရကား မင်္ဂ၏သမုစ္ဆေဒပဟာနသတ္တိသည် မုချ၊ ကိလေသမာရ၏ အဘာဝသည် ကာရဏူ၊ ထိုကိလေသမာရ်လျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော မစ္စုမာရ်-ခန္ဓမာရ်တို့၏ အဘာဝသည် ကာ်ရဏူ။ ကိုပစ္စည်းအရကား ထိုမုချတ္ထ-ဥပစာရတ္ထတို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော မြတ်စွာဘုရား ရ၏။ ယမံ ကော ယမကော။ ယမံ၊ ယမမင်း၏ အရာကို။ ကော၊ လွန်တတ်သည်တည်း။ ယမကော၊ သည်။ (ယမကောကား ဒုတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ယမပုဒ်၊ ကပုဒ်) ယမကောဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏ အရကား ယမမင်း၏အရာဖြစ်သော မရဏ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာန သည် အပွဓာနအားဖြင့် ရ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ ယမကေန ဒေသိတံ ယမကံ။ ယံ ပကရဏံ၊ အကြောင်ကျမ်းကို။ ယမကေန၊ ယမမင်း၏ အရာကို လွန်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ပကရဏံ၊ သည်။ ယမကံ၊ မည်၏။ (ယမကံကား ဒေသိတ တဒ္ဓိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ယမကပုဒ်၊ ဏပစ္စည်း) ဏပစ္စည်း၏ အရကား မြတ်စွာဘုရားသည် အပွဓာနအားဖြင့်ရ၏။ ယမိုက်ကျမ်းသည် ပဓာနအားဖြင့် ရ၏။ ဤဝစနတ္ထသည်ကား "ယမဿ ဝါ ရညော ဝိသယံ" အစရှိသော ဋီကာပါဠိနှင့် အညီတည်း။

တနည်းကား။ ယမဿ ရာဇဿ ဝိသယံ ကမတိ အတိက္ကမတိ ဧတေနာတိ ယ၊ ကံ။ ဧတေန၊ ဤကျမ်းဖြင့်။ ယမဿ ရာဇဿ၊ ၏။ ဝိသယံ၊ အရာကို။ ကမတိ အတိက္ကမတိ၊ လွန်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့လွန်ကြောင်းဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ တံ ပကရဏံ၊ ထိုကျမ်းသည်။ ယမကံ၊ ၏။ (ယမကံကား ကရဏဿဓန ကိတ်ပုဒ် ဝိဂြိုဟ်၊ ယမဿဒ္ဒူပဓ-ကမုဓာတ်၊ကိုပစ္စည်း) ကမုဓာတ်၏ အရ ကတ္တုတ္ထ ကြိယာကား ဝေနေယျတို့၏ မင်္ဂဖိုလ်၏ ပဟာနသတ္တိသည် မုချ။ ကရဏတ္ထကြိယာအရကား ထိုမင်္ဂအား တပ်သော ယမိုက်ကျမ်း၏ ပကတူပနိဿယသတ္တိသည် ဖလူ၊ ကိုပစ္စည်း အရကား ထိုဖလူဖြင့် မှတ်အပ်သော ယမိုက်ကျမ်းရ၏။

တနည်းကား။ နိဗ္ဗာနံ ယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတေနာတိ ယံ။ ဧတေန ပကရဏေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ယန္တိ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားပေတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ပကရဏံ၊ သည်။ ယံ၊ ယ မည်၏။ (ယံကား ကရဏဿဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ယာဓာတ်, ဏပစ္စည်း) ယာဓာတ်၏ အရ ကတ္တုတ္ထကြိယာကား နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့၏ ဥပ္ပါဒဘောသည် မုချ၊ ကရဏတ္ထကြိယာအရ

ကား ထိုဉာဏ်တို့အား တပ်သော ယမိုက်ကျမ်း၏ ပကတ်ူပနိဿယ သတ္တိသည် ဖလူ ပစာရတ္ထဿားဖြင့် ရ၏။ ဏပစ္စည်းအရကား ထိုဖလူပစာရတ္ထဖြင့် မှတ်အပ်သော ယမိုက်ကျမ်းရ၏။ မနန္တိ ဇာနန္တိ ပရမတ္ထမံ့ ဇတေနာတိ မံ။ ဇတေန ပကရဏေန၊ ဖြင့်။ ပရမတ္ထမံ့၊ ကို။ မနန္တိ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကံ ပကရဏံ၊ သည်။ မံ၊ မ-မည်၏။ (မံကား ကရဏသာမန ကိတ်ပုဒ် ဝိဂ္ဂိဟ်၊ မနဓာတ်၊ ကိုပစ္စည်း) မနဓာတ်၏ အရ ကတ္တုတ္ထကြိယာကား ပရမတ္ထတရားကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော ဉာဏ်ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် မုချ။ ကရဏတ္ထကြိယာကား ထို စိတ္တုပ္ပါဒ်အား တပ်သော ကျမ်း၏ ပကတ္ူပနိဿယ သတ္တိသည် ဖလူ။ ကိုပစ္စည်း၏ အရကား ထိုဖလူဖြင့် မှတ်အပ်သောကျမ်း ရ၏။ ကမတိ အတိက္ကမတိ ဝိစိကိစ္ဆံ ဇတေနာတိ ကံ။ ဇတေန ပကရဏေန၊ ဖြင့်။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ကမတိ အတိက္ကမတိ၊ လွန်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ပကရဏံ၊ သည်။ ကံ၊ က-မည်၏။ (ကံကား ကရဏသာမနကတ်ပုဒ် ဝိဂ္ဂိဟ်၊ ကမုဓာတ်၊ ကိုပစ္စည်း) ကမုဓာတ်၏အရ ကတ္တုတ္ထကြိယာကား အဓိမောက္ခပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ ဥပ္ပါဒဘောသည် မုချ။ကရဏတ္ထကြိယာကား ထိုစိတ္တုပ္ပါဒ်အား တပ်သောကျမ်း၏ ပကတ္ူပနိဿယသတ္တိသည် ဖလူ။ ကိုပစ္စည်း၏ အရကံား ထိုဖလူဖြင့်မှတ်အပ်သော ကျမ်းရ၏။ ယဉ္စ တံ မဉ္စ ကဉ္စာတိ ယမကံ။ တံ ပကရဏံ၊ ထိုကျမ်းသည်။ ယဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်သို့သွားကြောင်းသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ မဉ္စ၊ ပရမတ္ထဓမ္မကိုသိကြောင်း သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ကဉ္စ၊ ယုံမှားခြင်းကို လွန်ကြောင်း သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယမကံ၊ မည်၏။ (ယမကံကား၊ တိပဒကမ္မဓာရည်းသမာသ်ပုဒ်ဝိဂ္ဂိဟ်) ယမကံ ဟူသော သမာသ်ပုဒ်အရကား ၃-ပုဒ်တို့၏ တုလျတ္ထ ဖြစ်သော ယမိုက်ကျမ်း ရ၏။ ဤဝစနတ္ထသည်ကား "မာရေန္တော ဂစ္ဆ-တီတိ မဂ္ဂေါ" အစရှိသော ပါဠိတို့နှင့်အညီတည်း။

ယမိုက်အရကောက်

၁-မူလ ယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဥဒ္ဒေသ-ကုသလတိက်

ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ယမိုက်ကျမ်း ကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုယမိုက်ကျမ်းသည်လည်း မူလယမက, ခန္ဓယမက, အာယတနယမက, ဓာတုယမက, သစ္စယမက, သခ်ါရယမက, အနုသယယမက, စိတ္တယမက, ဓမ္မယမက, ဣန္ဒြိယယမကအားဖြင့် ၁၀-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၁၀-ပါးတို့တွင် မူလယမကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုမူလယမကသည်လည်း ဥဒ္ဒေသ-နိဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါးအပြားရှိ၏။ထို ၂-ပါး တို့တွင် ဥဒ္ဒေသကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထိုဥဒ္ဒေသ သည်လည်း တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသ-ဒုကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသအားဖြင့် ၂-ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသသည်လည်း ကုသလတိက်, ဝေဒနာတိက် အစရှိသော အားဖြင့် ၂၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂၂-ပါးတို့တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်သည်လည်း မူလဝါရ, ဟေတုဝါရ, နိဒါနဝါရ, သမ္ဘဝဝါရ, ပဘေဒဝါရ, သမုဒ္ဒေနဝါရ, အာဟာရဝါရ, အာရမ္မဏဝါရ, ပစ္စယဝါရ, သမုဒယဝါရအားဖြင့် ၁၀-ပါးအပြားရှိ၏။ထို ၁၀-ပါး တို့တွင် မူလဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

မူလဝါရ-မူလ နယ

ထိုမူလဝါရသည်လည်း ကုသလပဒ, အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒ, နာမပဒ အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော် မူ၏။ ထို ကုသလပဒသည်လည်း မူလနယ, မူလမူလနယ, မူလကနယ, မူလမူလကနယ

အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် မူလနယကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ထို မူလနယသည်လည်း မူလ ယမက, ကေမူလ ယမက, အညမညမူလ ယမက အားဖြင့် ၃-ပါး အပြားရှိ၏။

(၁) ထို ၃-ပါးတို့တွင် **မူလယမက** ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ထို မူလ** ယမကသည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ,ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို အနုလောမ ပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** ကုသလာ ဓမ္မာ" ဟူသည်ဘည်း။ ထိုနောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟော်ဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ" ဟူသံည်တည်း။"ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ" ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ ကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ သည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမပုစ္ဆာ သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေ ဝါ ပန** ကုသလ-မူလာ" ဟူသည်တည်း။ ထိုနောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူသည်တည်း။ "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ" ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ"ကား သံသယ၊သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် မူလနယ၌ ရှေးဦးစွာသော မူလယမကသည် ဖြစ်၏။

["ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"ကို သန္နိဋ္ဌာန်၊"သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ"ကို သံသယ ဟူ၍အဘယ်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း။ အမြဲမှတ်အပ်သော အနက်ရှိ သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်၊ယုံမှားအပ်သော အနက်ရှိသောကြောင့် သံသယဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ။အဘယ်သို့ အမြဲမှတ်အပ်သော အနက်ရှိသနည်း။ အဘယ်သို့ ယုံမှားအပ်သော အနက်ရှိသနည်းဟူမူကား "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ" ဟူ သော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၌ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ သ ဣတိရား တို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော၊ မမည်ကုန်သလော ဟု ယုံမှားဘွယ်မရှိ၊ ကုသိုလ်မည်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏ဟု အမြဲမှတ်အပ်သော အနက်ရှိသော ကြောင့် ဤ"ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော ပုဒ်သည် သန္နိဋ္ဌာန်မည်၏။

---

* စာမျက်နှာ ခေါင်းစီးနောက်ရှိ လက်သည်းကွင်းပြ ဂဏန်းများသည် ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူ ပါဠိတော် မျက်နှာနံပါတ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ။

"သပ္ပေ တေ ကုသလမူလာ"ဌ် ကုသလမူလ ၃-ခုတို့သဲည် ကုသိုလ်သာ မည်ကုန်သလော၊ ထိုသို့မဟုတ် ကုသလမူလ မည်ကုန်သလော၊ မမည်ကုန်သလော ဟူယုံမှားအပ်သောအနက်ရှိသောကြောင့် "သပ္ပေ တေ ကုသလမူလာ" ဟူသောပုဒ်သည် သံသယမည်၏။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဌ်"ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ တိ ကုသလေသု ကုသလာ နုခေါ် နု နုခေါ် ကုသလာတိ သန္နေဟာဘာဝတော ဂ္ဂမသို့ ပဒေ သန်ဋ္ဌာနတ္ထော ဝေဒိတပ္ပေါ" အစရှိသည်ကို မိန့်အပ်ပြီ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ခပ်သိမ်းသော ယမကတို့ဌ် သန်ဋ္ဌာန် သံသယအဖြစ်ကို သိအပ်၏။ စကားချပ်။

အနက်ကား။ ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော။ **တန္တြားကား။** အပြစ်မရှိ ကောင်းကျိုးကိုပေးခြင်းလက္ခဏာရှိကုန်သော။ **ဓမ္မာတရားတို့သည်။** **သန္တိ**၊ရှိကုန်၏။သပ္ပေ၊ခပ်သိမ်းကုန်သော။တေ ဓမ္မာ၊ထိုတရားတို့သည်" ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော။ ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။သပ္ပေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။

၂။ မူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့ဌ် **ကေမူလယမက**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို **ကေမူလယမက** သည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမပုစ္ဆာသည်လည်း သန်ဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ထို ၂-ပါးတို့တွင် သန်ဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။**ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသည်တည်း၊ထို့နောင်သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သပ္ပေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာ"ဟူသည်တည်း။ "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"ကား သန်ဋ္ဌာန်၊ "သပ္ပေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာ"ကား သံသယ၊ သန်ဋ္ဌာန်သံသယ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့ဌ် ပဋိလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ပဋိလောမပုစ္ဆာသည်လည်း သန်ဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သန်ဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေ ဝါ ပန** ကုသလမူလေန ကေမူလာ"ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏ **ဟောဟန်ကား** "သပ္ပေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူသည်တည်း။ "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန ကေမူလာ"ကား သန်ဋ္ဌာန်၊ "သပ္ပေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ"ကား သံသယ။ သန်ဋ္ဌာန် သံသယ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ

၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် မူလနယ်၌ ၂-ခုမြောက်သော ကေမူလယမကသည် ဖြစ်၏။

ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟူသိုအပ်သောမူလနှင့်။ **တနည်းကား။** မူလအားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သလော်။ ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟူဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ **တနည်းကား။** မူလအားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ခပ်သိမ်းကုန်သော။တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။

၃။ ကေမူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **အညမညမူလယမက** ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို အညမည မူလယမကသည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါးတို့တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေး ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၂-ပါး တို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** ကုသလမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ" ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန အညမညမူလာ" ဟူသည်တည်း။ "ယေကေစိ ကုသလမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ"ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန အညမညမူလာ"ကား သံသယ။ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ပဋိလောမပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ထို နှစ်ပါး တို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေ ဝါ ပန** ကုသလမူလေန အညမညမူလာ"ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူသည်တည်း။ "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန အညမညမူလာ"ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ကား သံသယ။သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် မူလနယ်၌ သုံးခုမြောက်သော အညမညမူလယမကသည် ဖြစ်၏။

ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟူဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်

၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို့တရားတို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟူ ဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလရှိကုန်ကုန်လော။ ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟူ ဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။ ။ ဤသို့လျှင် မူလနယ၌ ယမကသုံးပါး၊ ပုစ္ဆာ ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[ကေမူလာ၌ ကေ သဒ္ဒါသည် အရေအတွက်သခ်ၤာသဒ္ဒါကို မဇ္ဈာ၊ တူသောအနက်ကို ဟော၏ ဝစနတ္ထပြုသော်ကား "ကေ မူလံ ယေသန္တေတိ ကေမူလာ"ဟုပြုရာ၏။ ယေသံ၊ အကြင်တရားတို့အား။ ကေ၊ တူသော။ မူလံ၊ မူလသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့သည်။ ကေမူလာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဗဟုဗ္ဗီဟိသမာသ်) ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌"ဂဏနဋ္ဌေန ကေမူလတံ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ သမာနဋ္ဌေန ဂဟေတဗ္ဗာ"ဟုဆိုအပ်ပြီ။ တူသော မူလရှိ၏ ဟူသော်ကား ဖဿ, ဝေဒနာ, သညာ, စေတနာ အစရှိသော တရားတို့၏ မူလသည် အလောဘ အစရှိသော တပါးပါးလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌"ယံ ဖဿာ မူလံ တဒေဝ ဝေဒနာဒီနံ"ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ဆရာတူ ဥပဇ္ဈာယ်တူ ဆိုသကဲ့သို့ ယူလေ။ တတိယ ယမက ပဋ္ဌိလောမပုစ္ဆာ၌ အနုလောမနှင့်ညီအောင်"ယေ ဝါ ပန ကုသလ မူလေန အညမညမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာ"ဟူ၍မဟောမူ၍ အဘယ့်ကြောင့်"သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟု ဟောတော်မူလေသနည်း။ "အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော" ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဟိတ်ခတ်၏။ အနက်ထူးမရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူသည် ဆိုလိုသည်။ အဘယ်သို့ အထူးမရှိသနည်း ဟူမူကား "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာ" ဟူ၍ ပုစ္ဆာကို ပြုသည်ရှိသော် "မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပပဇ္ဇန္တိ" အစရှိသော ပဋ္ဌိလောမဝိဿဇ္ဇနာကိုပင် ဖြေအပ်သည် ဖြစ်ရာ၏။ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော် အနုလောမ ပဋ္ဌိလောမ ဝိဿဇ္ဇနာ တူရာသောကြောင့် "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟု ဟောတော်မူသည် ဟူလိုသည်။ **(အဋ္ဌကထာနည်း)** ကေမူလအရကား အကျယ်၊ အညမညမူလ အရကား အကျဉ်းဖြစ်သောကြောင့် အညမညမူလကို သန္နိဋ္ဌာန် ဆုံးဖြတ်ပြီးသော် ကေမူလကို သဲ့သယ်ရှိဘွယ် မရှိသောကြောင့် "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာ" ဟု မဟောမူ၍ အညမညမူလရှိကုန်သော ဓမ္မတို့၏ ကုသလမည်သော အဖြစ်ကို မေးခြင်းငှါလျှင် "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူ၍ ဟောတော်မူလေသတည်း။ (ဤကား **ဋီကာအလို** တည်း)။ "သဗ္ဗေ တေ

ကုသလမူလေန ကေမူလာ"ဟု မေးလျှင်လည်း အာမန္တာ၊ "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟု မေးလျှင်လည်း အာမန္တာပင်။ ကုသလမူလ သုံးခုသဘ၀ရှိ ဝိဿဇ္ဇနာအထူးမရှိသောကြောင့် "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ"ဟု ဟောတော်မူသည်။ ဤကား **ဆရာနည်းတည်း**]။

မူလ၀ါရ-မူလမူလ နယ

၁။ မူလနယကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **မူလမူလနယ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမူလမူလနယသည်လည်း မူလမူလယမက, ကေမူလမူလယမက, အညမညမူလမူလယမကအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မူလမူလယမကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ, ပဋိလောမပုစ္ဆာ အားဖြင့် ၂-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏ **ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလမူလာ"ဟူသည်တည်း။ "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလမူလာ"ကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ ။အနုလောမ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏၊ **ဟောဟန်ကား** "**ယေ ၀ါ ပန** ကုသလမူလမူလာ"ဟူသည်တည်း။ ထိုနောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။**ဟောဟန်ကား**"သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူသည်တည်း။

"ယေ ၀ါ ပန ကုသလမူလမူလာ"ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊"သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ ၂-ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် မူလမူလနယ၌ ရှေးဦးစွာသော မူလမူလယမကသည် ဖြစ်၏။ ။**အနက်ကား**၊ကုသလမူလမူလာ၊ ကုသိုလ်မူလဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော။ (ဤမျှသာ ထူးသည်။ မူလနယအတိုင်း ယောဇနာလေ)။ (၂) ထို့နောင် **ကေမူလမူလယမက**ကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်၍ဟော၍)။ ကေမူလမူလာ၊ ထူသောမူလဟု ဆိုအပ်သော မူလရှိကုန်သလော။ (ဤသို့ အနက်ယောဇနာ)။ (၃) **အညမညမူလမူလယမက** ၌လည်း အညမညမူလမူလာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလဟုဆိုအပ်သော

မူလရှိကုန်သလော။ ဤသို့လျှင် မူလမူလနယ်၌ ယမက သုံးပါး၊ ပုစ္ဆာ ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့နှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။

မူလဝါရ-မူလက နှယ

၁။ မူလမူလနယကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **မူလကနယ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုမူလကနယသည်လည်း မူလကယမက, ကေမူလကယမက, အညမညမူလကယမက အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မူလကယမကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ကုသလမူလကာ၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလရှိကုန်သလော။ (၂-၃) ကေမူလကာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သလော။ အညမညမူလကာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလရှိကုန်သလော။ ။ဤသို့လျှင် မူလကနယ်၌ ယမက သုံးပါး၊ ပုစ္ဆာ ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

မူလဝါရ-မူလမူလက နှယ

၁။ မူလကနယကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **မူလမူလကနယ** ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း မူလမူလကယမက, ကေမူလမူလကယမက, အညမည မူလမူလကယမက အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မူလမူလကယမကကို။ ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။ကုသလမူလမူလကာ၊ ကုသိုလ်မူလဟုဆိုအပ်သော မူလရှိကုန်သလော။ (၂-၃) ကေမူလမူလကာ၊ တူသောမူလဟု ဆိုအပ်သော မူလရှိကုန်သလော။ အညမညမူလမူလကာ။ တပါးသည် တပါး၏ မူလဟု ဆိုအပ်သော မူလရှိကုန်သလော။ ။ဤသို့လျှင် မူလမူလကနယ်၌ ယမကသုံးပါး၊ ပုစ္ဆာ ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ကုသလပဒ၌ နှယ်လေးပါး၊ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သကဲ့သည်း။

ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **အကုသလပဒ** ကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း မူလနယ၊ မူလမူလနယ၊ မူလကနယ၊ မူလမူလကနယအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် မူလနယကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (အကြွင်းကို ကုသလပဒကဲ့သို့ စစ်၍ဟောလေ)။ ဤသို့လျှင် အကုသလပဒ၌ နယလေးပါး၊ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

အကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **အဗျာကတပဒ** ကို **ဟောတော်မူ၏**။ (ကုသလပဒကဲ့သို့ စစ်၍ဟောလေ)။ ဤသို့လျှင် အဗျာ

ကတပဒဋ္ဌ် နယ လေးပါး၊ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ **အတ္ထ** လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

အဗျာကတပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **နာမပဒ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနာမပဒသည်လည်း မူလနယ၊ မူလမူလနယ၊ မူလကနယ၊ မူလမူလကနယ အားဖြင့် ၄-ပါး အပြားရှိ၏။ ထို ၄-ပါးတို့တွင် မူလနယကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုမူလနယသည်လည်း (အကြင်းကုသလပဒကဲ့သို့ စစ်ရှိဟောလေ)။ နာမမူလာ၊ နာမ်ဟူဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော။ ဤသို့လျှင် နာမပဒဋ္ဌ် နယ လေးပါး၊ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် မူလဝါရဋ္ဌ် ပဒလေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် မူလမည်သနည်း ဟူမူကား "မူလတိ ပတိဋ္ဌာတိ ဖလံ ထောတိ မူလံ"။ ။ထော ကာရဏော၊ ဤအကြောင်းဌ်။ဖလံသည်။ **မူလတိ** ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ **မူလံ**၊ မည်၏။ မူလံကား အဓိကရဏသာဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ မူလဓာတ်၊ အပစ္စည်း။ မူလဓာတ်၏ အရ ကတ္တုတ္ထကြိယာကား၊ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော သမ္ဘယုတ္တာခန္ဓာ, သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဥပါဒဘောသည် မူချ။ အဓိကရဏတ္ထ ကြိယာကား ဟိတ် ၆-ခု တို့၏ သဟဇာတအစရှိသော ပစ္စယသတ္တိသည် ဖလူ။ အ-ပစ္စည်းအရကား ထိုဖလူပစာရတ္ထဖြင့် မှတ်အပ်သော ဟိတ် ၆-ခု ရ၏။ဤသို့လျှင် အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့၏ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့် မူလမည်ကုန်၏။ ထိုမူလ အားဖြင့်ဟောသော ဝါရဖြစ်သောကြောင့် မူလဝါရမည်၏ ဟူလိုသော်]။

ဟေတုဝါရ

မူလဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဟေတုဝါရ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဟေတုဝါရသည်လည်း ကုသလပဒ, အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒ, နာမပဒ အားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် **ကုသလပဒ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒသည်လည်း ဟေတုနယ, ဟေတုဟေတုနယ, ဟေတုကနယ, ဟေတုဟေတုကနယ အားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **ဟေတုနယ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း ဟေတုယမက, ကေဟေတုယမက, အညမညဟေတုယမကအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **ဟေတုယမက**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ **ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊သဗ္ဗေ တေ ကုသလဟေတူ။ ယေ ဝါ ပန ကုသလဟေတူ၊သဗ္ဗေ တေ**

ဓမ္မာ ကုသလာ" တည်း။ ။(**ကေမူဠ်** "ကုသလဟေတုနာ ကေဟေတူ"။ ။ **အညမညမူဠ်** "ကုသလဟေတုနာ အညမညဟေတူ"ဆိုလေ။ ။**အကြွင်းကို မူလဝါရ** ကဲ့သို့ စစ်၍ဟောလေ)။ ဤသို့လျှင် ဟေတုဝါရ၌ ပဒ လေးပါး၊ **နယ တဆဲ့** ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့ကိုးဆဲ့ နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် ဟေတုဝါရ မည်သနည်းဟူမူကား "ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ ဖလံ တေသ္မာတိ ဟေတု"။ ။တေသ္မာ ကာရဏာ၊မှ။ဖလံ၊သည်။ ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ ဟေတု၊ **မည်၏**။ ။**ဟေတုကား** အပါဒါနသာမန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ **ဟိဓတ်** **တုပစ္စည်း။ ဟိဓတ်၏ အရ** မူလနှင့်အတူပင်။ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် တရား **တို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့်** ဟေတုမည်၏။ ထိုဟေတုအားဖြင့် ဟောသော ဝါရဖြစ်**သောကြောင့်** ဟေတုဝါရမည်၏ ဟူလိုသော်]။

နိဒါနဝါရ

ဟေတုဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **နိဒါနဝါရကို ဟောတော်မူ၏။** ထိုနိဒါနဝါရသည်လည်း။ (ကုသလပဒအစရှိသည်တို့ကို စစ်မြဲ) နိဒါန နယ, နိဒါန နိဒါန နယ, နိဒါနက နယ, နိဒါနနိဒါနက နယအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ (အကြွင်းကို မူလဝါရအတိုင်းစစ်၍ဟောလေ)။ ဤသို့လျှင် နိဒါနဝါရ၌ ပဒလေး ပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် နိဒါနဝါရ မည်သနည်းဟူမူကား "အတ္ထနော ဖလံ **နိဒေ** တီတိ နိဒါနံ"။ ။ယံ ကာရဏံ၊သည်။အတ္ထနော၊၏။ဖလံ၊ အကျိုးကို။**နိဒေ** တိ၊ ဒှင်းတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ နိဒါနံ၊ **မည်၏**။ နိဒါနံ ကား ကတ္တုသာမန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ နိပုဗ္ဗ ဒါဓတ် ယုပစ္စည်း။ နိပုဗ္ဗ ဒါဓတ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတို့၏ ဟေတု သဟဇာတ **အစ** ရှိသော ပစ္စယသတ္တိသည် ရ၏။ ယုပစ္စည်း၏ အရကား သတ္တိမန္တဖြစ် သော ဟိတ်ခြောက်ခု ရ၏။ **မိမိတို့၏** အကျိုးတို့ကို နှင်းတတ်သော ကြောင့် ဟိတ်ခြောက်ခုတို့သည် နိဒါန မည်ကုန်၏။ ထိုနိဒါနအားဖြင့် ဟောသော်ဝါရဖြစ်သောကြောင့် **နိဒါနဝါရမည်၏ ဟူလိုသော်**]။

သမ္ဘဝဝါရ

နိဒါန၀ါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သမ္ဘဝဝါရကို ဟောတော်မူ၏။** ထိုသမ္ဘဝဝါရ သည်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသော အားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် **ကုသလပဒကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း သမ္ဘဝနယ, သမ္ဘဝသမ္ဘဝနယ, သမ္ဘဝကနယ, သမ္ဘဝသမ္ဘဝကနယအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ (အကြွင်းကို မူလဝါရကဲ့သို့ စစ်၍ဟောလေ)။ ဤသို့လျှင် သမ္ဘဝ ဝါရ၌ ပဒလေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် သမ္ဘဝဝါရ မည်သနည်းဟူမူကား "သမ္ဘောတိ ဖလံ တေသ္မာတိ သမ္ဘဝေါ"။ ။တေသ္မာ ကာရဏာ၊မှ။ဖလံ၊သည်။သမ္ဘောတိ၊ ၏။ကွတိ၊ ကြောင့်။တံ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ သမ္ဘဝေါ၊**မည်၏။** သမ္ဘဝေါကား အပါဒါနသာဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ သံပုဗ္ဗ ဘူဓာတ် ဏပစ္စည်း။ အရကား ဟေတုနှင့်အတူ။ အကျိုးတရားတို့၏ **ကောင်းစွာ** ဖြစ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် သမ္ဘဝမည်၏။ ထိုသမ္ဘဝအားဖြင့် ဟောသော ဝါရဖြစ်သောကြောင့် သမ္ဘဝဝါရမည်၏ ဟူလိုသော်]။

ပဘဝဝါရ

သမ္ဘဝဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဘဝဝါရ** ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဘဝဝါရ သည်လည်း ကုသလပဒ အစရှိသောအားဖြင့် လေးပါး**အပြား** ရှိ၏။ (မူလဝါရကဲ့သို့ စစ်၍ဟောလေ)။ ဤသို့လျှင် ပဘဝဝါရ၌ ပဒ လေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့်ပဘဝဝါရ မည်သနည်း ဟူမူကား "ပဘဝတိ ဖလံ တေသ္မာတိ ပဘဝေါ"။ ။တေသ္မာ ကာရဏာ၊ မှ။ ဖလံ၊ သည်။ ပဘဝတိ၊ ၏။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ ပဘဝေါ၊ မည်၏။ ။ပဘဝေါ ကား။ အပါဒါနသာဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ ပပုဗ္ဗ ဘူဓာတ် ဏပစ္စည်း၊ အရကား ဟေတုနှင့်အတူ။ အကျိုးတရားတို့၏ အပြားအားဖြင့် ဖြစ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် ပဘဝမည်၏။ ထို ပဘဝတို့၏**အစုမ်းအား**ဖြင့် ဟော တော်မူအပ်သောကြောင့် ပဘဝဝါရမည်၏ ဟူလိုသော်]။

သမုဋ္ဌာနဝါရ

ပဘဝဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ **သမုဋ္ဌာနဝါရ** ကို....၏။ ထို....လည်း (ကုသလပဒအစရှိသည်ကိုစစ်မြဲ) "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလသမုဋ္ဌာနာ။ ယေ ဝါ ပန ကုသလသမုဋ္ဌာနာ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" (အစရှိသော နည်းဖြင့် ဟောလေ)။ ဤသို့လျှင် သမုဋ္ဌာနဝါရ၌ ပဒ လေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ **အတ္ထ** တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် သမုဋ္ဌာန။ပ။ကား "သမုဋ္ဌာတိ ဖလံ ဧတေနာတိ သမုဋ္ဌာနံ"။ ။ဧတေန ကာရဏေန၊ဖြင့်။ဖလံ၊သည်။ သမုဋ္ဌာတိ၊၏။ဤတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ **ကရဏသာဓန** ကိတ်ပုဒ် ဝိဂြိဟ်၊ သံပုဗ္ဗ ဥပုဗ္ဗ ဌာဓာတ် ယုပစ္စည်း။ အရကား ဟေတု နှင့်အတူ။ အကျိုးတရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် **သမုဋ္ဌာန** မည်၏။ ထိုသမုဋ္ဌာနအားဖြင့် ဟောအပ်သောကြောင့် **သမုဋ္ဌာနဝါရ** မည်၏ ဟူလိုသော်]။

အာဟာရဝါရ

သမုဋ္ဌာနဝါရကို....၌ **အာဟာရဝါရကို**....၏။ ထို....လည်း (စစ်၍ဟောမြဲ) ဤသို့လျှင် အာဟာရဝါရ၌ ပဒ လေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် အာဟာရ။ပ။ ကား "အတ္တနော ဖလံ **အာဟာရ** တီတိအာဟာရော"။ ။ယံ ကာရဏံ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဖလံ၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ၏။ဤတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ အာဟာရော၊၏။ ကတ္တုသာဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိဟ်၊ အာပုဗ္ဗ ဟရဓာတ် ဏပစ္စည်း။ **အရကား** နိဒါနနှင့်အတူ။အကျိုးတရားတို့ကို ဆောင်တတ်သောကြောင့် **အာဟာရ** မည်၏။ ထိုအာဟာရတို့၏ အစုမ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သောကြောင့် **အာဟာရဝါရမည်၏** ဟူလိုသော်]။

အာရမ္မဏဝါရ

အာဟာရဝါရ ကို....၌ **အာရမ္မဏဝါရ** ကို....၏။ (စစ်၍ဟောမြဲ)။ ။ဤသို့လျှင် အာရမ္မဏဝါရ၌ ပဒ လေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ **အတ္ထ** တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် အာလမ္ဗဏ မျည်သနည်း ဟူမူကား။ [၁] အတ္တနော ဖလေန အာလမ္ဗိယတိတ် အာလမ္ဗဏံ။ ။ယံ ကာရဏံ၊ကို။အတ္တနော၊၏။ ဖလေန၊ သည်။ အာလမ္ဗိယတိ၊ ဆဲအပ်၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ အာလမ္ဗဏံ၊ ၏။ အာလမ္ဗဏံ ဂဲ့ား ကမ္မသာဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိဟ်၊ အာပုဗ္ဗ လမ္ဗဓာတ် ယုပစ္စည်း။ အာပုဗ္ဗ လမ္ဗဓာတ်၏အရ ကတ္တုတ္ထ ကြိယာကား အကျိုးဓာရုးတို့၏ ပစ္စယအာဒါနသတ္တိသည် မုချ၊ ကမ္မတ္ထ ကြိယာကား ဟိတ်တို့၏ ပစ္စယအာဒါနသတ္တိသည် ဖလူ။ ယုပစ္စည်း၏ အရကား ထိုဖလူဖြင့်မှတ်အပ်သော ဟိတ်ခြောက်ခု ရ၏။အကျိုးတရုး တို့သည် ဆဲအပ်သောကြောင့် အာလမ္ဗဏ မည်၏။ ထိုအာလမ္ဗဏအား ဖြင့် ဟောအပ်သောကြောင့် အာလမ္ဗဏဝါရမည်၏ ဟူလိုသော်]။

ပစ္စယဝါရ

အာရမ္မဏဝါရကို....၌ **ပစ္စယဝါရ**ကို....၏။ထို....လည်း(စစ်၍ဟော၌မဲ့)။ ။ဤသို့လျှင် ပစ္စယဝါရ၌ ပဒ လေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

[အဘယ့်ကြောင့် ပစ္စယ။ပ။ ကား။ ပဋိစ္စ တေ ဖလံ ကေသ္မာတိ ပစ္စယော။ ။ယံ ကာရဏံ၊ အကြောင်းအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စ၊ စဲ့၍။တေသ္မာ ကာရဏာ၊ မှ။ ဖလံ၊ သည်။ တေ-ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ဤတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ ပစ္စယော၊ ၏။ ပစ္စယောကား အပါဒါနသာဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိဟ်၊ ပတိပုဗ္ဗ ဤဓာတ် ဏပစ္စည်း။ အရကား ဟေတုနှင့်အတူ။ အကျိုးတရုးတို့၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စယမည်၏။ ထိုပစ္စယအား ဖြင့်။ ပ။ ပစ္စယ ဝါရမည်၏ ဟူလိုသော်]။

သမုဒယဝါရ

ပစ္စယဝါရကို....၌ **သမုဒယဝါရ**ကို....၏။ထို....လည်း။(စစ်၍ဟော၌မဲ့)။ ဤသို့လျှင် သမုဒယဝါရ၌ ပဒ လေးပါး၊ နယ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့ကိုးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

၁။ ပါဠိတော်နိသျှင့် အရကောက်တို့၌ "အတ္တနော ဖလေန အာလမ္ဗိယတိတိ အာရမ္မဏံ"ဟု ရှိကြ၏။ဤဝိဂ္ဂဟအလို နိပ္ပန္နတွင် "အာလမ္ဗဏံ" ဟု ရှိရမည်။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း အာပုဗ္ဗ လဗိ(လမ္ဗ)ဓာတ်နှင့်သာ ဖွင့်သည်၊ ဝဝတ္ထာန်နှင့်ထင်း,ပါဠိတော်နှင့်ထင်းညီစေရန် "ပစ္စယုပ္ပန္နမ္မာ အာဂန္ဒ္ဓာ ရမန္တိ ဣတော တိ အာရမ္မဏံ"ဟု အာပုဗ္ဗ ရမုဓာတ် ယုပစ္စည်းနှင့် ရှိသင့်၏။

[အဘယ်ကြောင့် သမုဒယဝါရ။ ပ။ ကား။ သမုဒေတိ ဖလံ တေသ္မာ-တိ သမုဒယော။ ။တေသ္မာ ကာရဏာ၊ မှ။ ဖလံ၊ သည်။ သမုဒေတိ၊ ကောင်းစွာတက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တံ ကာရဏံ၊ သည်။ သမုဒယော၊ မည်၏။ သမုဒယောကား အပါဒါနသာဓန ကိတ်ပုဒ်ဝိဂြိုဟ်၊ သံပုဗ္ဗ ဥပုဗ္ဗ ဣဓာတ် ဏပစ္စည်း။ အရကား ဟေတုနှင့်အတူ။ အကျိုး တရားတို့၏ ကောင်းစွာတက်ရာဖြစ်သောကြောင့် သမုဒယ မည်၏။ ထို သမုဒယအားဖြင့် ဟောအပ်သောကြောင့် သမုဒယဝါရ မည်၏ ဟူလိုသော်]။

[ဤဆယ်ပါးသော ဝါရ တို့သည်ကား သဒ္ဒါသာ ပြား၏၊ အနက် အပြားမရှိ။ မူလသဒ္ဒါဖြင့် ဟောတော်မူလျှင် ကျွတ်အံ့သော သတ္တဝါ ကိုရည်၍ မူလဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ဟေတုအစရှိသော သဒ္ဒါဖြင့် ဟောတော်မူလျှင် ကျွတ်အံ့သော သတ္တဝါကိုရည်၍ ဟေတုဝါရ အစရှိ သည်ကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသို့ ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် ဟော တော်မူ၏]။

ဤသို့လျှင် မူလဝါရ။ ပ။ သမုဒယဝါရ အားဖြင့် ဆယ်ပါးအပေါင်းသည် လျှင် ကုသလတိကပဒ၏ ဥဒ္ဒေသမည်၏။ ဤသို့လျှင် ကုသလတိက်၌ ဝါရ တဆယ်၊ ပဒ လေးဆယ်၊ နယ တရာ့ခြောက်ဆယ်၊ ယမက လေးရာ့ရှစ်ဆယ်၊ ပုစ္ဆာ ကိုးရာ့ခြောက်ဆယ်၊ အတ္ထ တထောင့် ကိုးရာ့နှစ်ဆယ် ဖြစ်သတည်း။

ဝေဒနာတိက်

ကုသလတိက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဝေဒနာတိက်**ကို ဟော တော်မူ၏။ပ။ (သနိဒဿနသပ္ပဋိဃတိက် တိုင်အောင် အစဉ်အတိုင်း ဟော တော်မူ၏)။ ။ထိုဝေဒနာတိက် အစရှိသော တိက်တို့၌လည်း ဝါရ တဆယ်စီ၊ ပဒ လေးဆယ်စီ၊ နယ တရာ့ခြောက်ဆယ်စီ၊ ယမက လေးရာ့ရှစ်ဆယ်စီ၊ ပုစ္ဆာ ကိုးရာ့ခြောက်ဆယ်စီ၊ အတ္ထ တထောင့် ကိုးရာ့ နှစ်ဆယ်စီ ရကောင်း၏။ ဤသို့ လျှင် တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသ၌ တိက်နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ ဝါရ နှစ်ရာ့နှစ်ဆယ်၊ ပဒ ရှစ်ရာ့ ရှစ်ဆယ်၊ နယ သုံးထောင့်ငါးရာ့နှစ်ဆယ်၊ ယမက တသောင်း ငါးရာ့ခြောက်ဆယ်၊ ပုစ္ဆာ နှစ်သောင်း တထောင့် တရာ့ နှစ်ဆယ်၊အတ္ထ ဒွေးသောင်းနှစ်ထောင့် နှစ်ရာ့လေးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

တိကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဒုကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း ဟေတုဒုကဥဒ္ဒေသ အစရှိသောအားဖြင့် ကရာအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဟေတုဒုကဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း မူလဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် ဆယ်ပါး အပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် မူလဝါရကို....၏။ ထို....လည်း ဟေတုပဒ, နဟေတုပဒ, နာမပဒအားဖြင့် သုံးပါး အပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် **ဟေတုပဒ**ကို....၏။ ထို....လည်း မူလနယ အစရှိသောအားဖြင့် လေးပါး အပြား ရှိ၏။ထို....တွင် **မူလနယ**ကို....၏။ ထို....လည်း မူလယမက, ကေမူလယမက, အညမညမူလယမက အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **မူလယမက**ကို....၏။ ထို....လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** ဟေတူ ဓမ္မာ"ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ဟေတုမူလာ" ဟူသည်တည်း။

"ယေကေစိ ဟေတူ ဓမ္မာ"ကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ "သဗ္ဗေ တေ ဟေတုမူလာ"ကား သံသယ။ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာကို....၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို။ပ။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် မူလနယ၌ ရှေးဦးစွာသော မူလယမကသည် ဖြစ်၏။ မူလယမကကို....၌ ကေမူလယမကကို။ပ။ အညမညမူလယမကကို။ပ။ ဤသို့လျှင် မူလနယ၌ ယမက သုံးပါး၊ ပုစ္ဆာ ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ မူလမူလနယ၌ နည်းတူ။ မူလကနုယ၌လည်း နည်းတူ။ ။မူလမူလကနယ၌လည်း နည်းတူ။ .။ယမက သုံးပါး၊ ပုစ္ဆာ ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် ဟေတုပဒ၌ နယ လေးပါး၊ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတုပဒကို....၌ နဟေတုပဒကို....၏။ပ။ ဤသို့လျှင် နဟေတုပဒ၌ နယ လေးပါး၊ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတုပဒကို....၌ နာမပဒကို။ပ။ ဤနာမပဒ ၌။ပ။ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် မူလဝါရ၌ ပဒ သုံးပါး၊ နယ တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ယမက သုံးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့လေးဆဲ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတုဝါရ အစရှိသော ကိုးဝါရတို့၌နည်းတူဖြစ်၏။ ဤသို့လျှင် ဟေတုဒုက်၌ ဝါရတဆယ်၊ ပဒ သုံးဆယ်၊ နယ တရာ့နှစ်ဆယ်၊ ယမက သုံးရာ့ခြောက်ဆယ်၊ ပုစ္ဆာ ခုနစ်ရာ့ ခုနစ်ဆယ်၊ အတ္ထ တထောင့်လေးရာ့ လေးဆယ် ဖြစ်သတည်း။ ။သဟေတုကဒုက် **အစရှိသော ကိုးဆဲ့ကိုးဒုက်တို့၌** ဤနည်းတူ ရအပ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင်

ဒုကမာတိကာဥဒ္ဒေသဉ် ဝါရ တထောင်၊ ပဒ သုံးထောင်၊ နယ တသောင်းနှစ်ထောင်၊ ယမက သုံးသောင်းခြောက်ထောင်၊ပုစ္ဆာ ခုနစ်သောင်း နှစ်ထောင်၊ အတ္ထ တသိန်းလေးသောင်း လေးထောင် ဖြစ်သတည်း။ ။ကျွှဲသို့လျှင် တိကမာတိကာ ဒုကမာတိကာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ဝါရ တထောင့် နှစ်ရာ့ နှစ်ဆယ်၊ ပဒ သုံးထောင့် ရှစ်ရာ့ ရှစ်ဆယ်၊ နယ တသောင်း ငါးထောင့် ငါးရာ့ နှစ်ဆယ်၊ ယမက လေးသောင်း ခြောက်ထောင့် ငါးရာ့ ခြောက်ဆယ်၊ပုစ္ဆာ ကိုးသောင်း သုံးထောင့် တရာ့ နှစ်ဆယ်၊အတ္ထ တသိန်း ရှစ်သောင်း ခြောက်ထောင် နှစ်ရာ့ လေးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

တေနဝုတိသဟဿာနိ၊ ဝီသာဓိကာ သတမ္ပိ စ။
ပုစ္ဆာ သမ္ပိဏ္ဍိတာ ဟောန္တိ၊ ဥဒ္ဒေသေ မူလယမကေ။ ။

မူလယမကေ၊ သေ။ ဥဒ္ဒေသေ၊ ဉ်။သမ္ပိဏ္ဍိတာ၊ ပေါင်းအပ်ကုန်သော။ ပုစ္ဆာ၊ တို့သည်ကား။ တေနဝုတိသဟဿာနိ၊ ကိုးသောင်း သုံးထောင် တို့သည်ငင်း။ ဝီသာဓိကသတမ္ပိ စ၊ နှစ်ဆယ်အလွန်ရှိသော တရာသည်ငင်း။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။

မူလံ ဟေတု နိဒါနဉ္စ၊ သမ္ဘဝေါ ပဘဝေန စ။
သမုဋ္ဌာနာဟာရာရမ္မဏံ[၁]၊ ပစ္စယော သမုဒယေန စာတိ။ ။

(ကျွှဲဂါထာကို နူတ်ကျက်ဆောင်)။

ဥဒ္ဒေသ ပြီး၏။

နိဒ္ဒေသ

မူလဝါရ

၁။ ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသ, ဒုကမာတိကာနိဒ္ဒေသအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် **တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုတိကမာတိကာနိဒ္ဒေသသည်လည်း ကုသလတိက်, ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင် **ကုသလတိက်** ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်သည်လည်း မူလဝါရ။ပ။သမုဒယဝါရ

၁-အချို့ပါဠိတော်၌ "သမုဋ္ဌာနာဟာရာရမ္မဏာ" ဟု လည်း ရှိသည်၊

အားဖြင့် ဆယ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင် မူလဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထိုမူလဝါရသည်လည်း ကုသလပဒ, အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒ, နာမပဒအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ထိုလေးပါးတို့တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလပဒသည်လည်း မူလနယ, မူလမူလနယ, မူလကနယ, မူလမူလက နယအားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။

ကုသလပဒ မူလနယ

ထိုလေးပါးတို့တွင် မူလနယကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုမူလနယ သည် လည်း မူလယမက, ကေမူလယမက, အညမညမူလယမက အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် **မူလယမက**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုမူလ ယမက သည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ထိုနှစ်ပါး တို့တွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ သည်လည်း ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** ကုသလာ ဓမ္မာ" ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော် မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ" ဟူသည်တည်း။ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "တီဏေဝ ကုသလမူလာနိ၊ အဝသေသာ ကုသလာ ဓမ္မာ နု ကုသလမူလာ" ဟူသည်တည်း။

(၂) အနုလောမကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမသည်လည်း ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....၌။ပ။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေ ဝါ ပန** ကုသလမူလာ" ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူသည်တည်း။ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** "အာမန္တာ" ဟူသည်တည်း။

(၁) ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ် မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟူဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ ဤသို့သော အမေးတော်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တီဏေဝ တီဏိ ဧဝ၊ အလောဘ

အဒေါသ, အမောဟ ဟု ဆိုအပ်သော ကုသလမူ သုံးခုတို့သည်သာလျှင်။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်၏။ အဝဿသာ၊ ကုသလမူလ သုံးခုတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ, စေတသိက်ပဋ္ဌတိ သတို့သည်။န ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလမမည်ကုန်။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၂) ယေ ဝါ ပန၊ ကုန်သော။ ကုသလမူလာ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၁) "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ်စိတ်ကေဝိသ, ကုသလမူ သုံးခုကြဉ်သော **စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ ရ၏**။ ကုသလမူ သုံးခုလည်း **ရ၏**။ "**သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလာ" ဟူသော သံသယပုဒ်၏အရကား ကုသလမူ သုံးခုသာ ရ၏**။

ကောဋ္ဌာသံတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် ခပ်သိမ်းကုန်သော ကုသိုလ်မည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ **အမေးလေးပါးတို့တွင်** ပုရေပဋ္ဌာ ပစ္ဆာပဋ္ဌာ နှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဋ္ဌာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပ်တတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏အရမဖြစ်ကောင်းသော ကုသိုလ်ကေဝိသ, ကုသလမူ သုံးခုမှ တပါး စေတသိက်ပဋ္ဌတိ သကို ပုရိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရဖြစ်သော ကုသလမူသုံးခုကို ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ ဖြေတော်မူအပ်လျက် မဖြေမူ၍ "**အဝဿသာ**" ဟူသောပါဠိဖြင့် အကြွင်းကို သိလွယ်စိမ့်သောငှါ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရဖြစ်သော ကုသလမူသုံးခုကို "**တီဏေဝ ကုသလမူလာနိ**" ဟု ပုရိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ် မြစ်မူ၍ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏ အရမဖြစ်ကောင်းသော ကုသိုလ်ကေဝိသ, ကုသလမူ သုံးခုမှတပါး

စေတသိက်ပဥ္စတိသ ကို **"အဝသေသာ ကုသလာ ဓမ္မာ နု ကုသလမူလာ"**ဟု ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ အဖြေငါးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ နှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသောအားဖြင့် သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

"ယေဝါ ပန ကုသလမူလာ၊သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလာ"ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ကုသလမူ သုံးခုရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူသော သံသယပုဒ်၏ အရလည်း ကုသလမူ သုံးခု ၎င်း ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ၏ အရနှင့်တူသော ပစ္ဆာပဥ္စာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကန်ပတ်စွာ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကို ဝန်ခံတော်မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် "အာမန္တာ"ဟု ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

၁။ မူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကေမူလယမကကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမ ကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန်သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"**တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ" တည်း။ ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** "အာမန္တာ" တည်း။

(၂) အနုလောမကို....၌ ပဋိလောမကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန ကေမူလာ"**တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ"တည်း။ ။ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟော**

ဟန်ကား "ကုသလသမင်္ဂဒါနံ ရူပံ ကုသလမူလေန ကေမူလ · နာ ကုသလံ၊ ကုသလံ ကုသလမူလေန ကေမူလဠ္ဍေဝ ကုသလဉ္ဆ"တည်း။

(၁) ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမူလနှင့်။ (၀ါ) ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမူလအားဖြင့်။ **ကေမူလာ**၊ တူသောမူလရှိကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ **အာမန္တာ**၊ကုသိုလ်မည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (၀ါ) မူလအားဖြင့် တူသောမူလရှိကုန်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၂) ယေ ၀ါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ကုသလမူလေန၊ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမူလနှင့်။(၀ါ)အားဖြင့်။ **ကေမူလာ**၊ တူသောမူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ကုသလသမင်္ဂဒါနံ၊ ကုသိုလ်လျင်ပြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပံ၊စိတ္တဇရူပ် သတ္တရသသည်။ ကုသလမူလေန၊ နှင့်။ (၀ါ) အားဖြင့်။ **ကေမူလံ**၊ တူသော မူလရှိ၏။ နာ ကုသလံ။ ကုသိုလ်မမည်။ ကုသလံ၊ သည်။ ကုသလမူလေန၊ နှင့်။ (၀ါ) အားဖြင့်။ **ကေမူလဠ္ဍေဝ**၊ တူသော မူလလည်း ရှိ၏။ ကုသလဉ္ဆ၊ ကုသိုလ်လည်း မည်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၁) "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန **ကေမူလာ**" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ ပါဠိတော်မြတ်ပါဠ်၌ "ယေကေစိ ကုသလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ်ကေဝိသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိသ ရ၏။"သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာ"ဟူသော် **သံသယပုဒ်၏ အရလည်း** ကုသိုလ်ကေဝိသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိသ ၎င်း ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် ခပ်သိမ်းကုန်သော ကုသိုလ်မည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သောမူလနှင့် တူသော မူလရှိကုန်သလော ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇျာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေး လေးပါးတို့တွင် ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ၏ အရနှင့်တူသော ပစ္ဆာပဥ္ဆာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပ်တတ်စွာ ကုသိုလ်မည်ကုန်သောတရားတို့သည် ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့် တူသောမူလရှိကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကို ဝန်ခံတော်မူသော

အားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့ဘင် "အာမန္တာ"ဟု ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

(၂) "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန ကေမူလာ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန ကေမူလာ" ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိ သ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ရ၏။ ကုသိုလ်ကေဝိသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိ သလည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ဟူသော **သဿယပုဒ်၏ အရကား** ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိ သ သာ ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် အကြင်သို့ သဘောရှိကုန်သော ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့် (၀၀) မူလအားဖြင့် တူသောမူလရှိကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပုရေပဉ္စာပစ္ဆာပဉ္စာနှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဉ္စာဖြင့် မေးကော်မူသည်အား လျောက်ပတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏အရ မဖြစ်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိ သ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို "ကုသလသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကုသလမူလေန ကေမူလံ၊ နကုသလံ" ဟု ပုရိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယနှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေကသိက် အဋ္ဌတိ သကို "ကုသလံ ကုသလမူလေန ကေမူလဥ္စေဝ ကုသလဥ္စ"ဟု ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ်မမြစ်မူ၍ အဖြေငါးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌသ နှစ်ပါး၏သရုပ်ကို ပြသောအားဖြင့် သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

(၁) ကေမူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **အညမညမူလယမက** ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ တို....တွင် အနုလောမကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** ကုသလမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ"တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား**

"သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန အညမညမူလာ" တည်း။ ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟေဟန်ကား** "မူလာနိ ဟာနိ ကေတော ဥပဝဇ္ဇန္တိ ကုသလမူလာနိ ကေမူ နိ စေဝ အညမညမူလာနိ စ၊ အဝသေသာ ကုသလမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာ၊ နစ အညမညမူလာ"တည်း။ အနုလောမကို....၌ ပဋိလောမကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟေဟန်ကား** "**ယေ ဝါ ပန** ကုသလမူလေန အညမညမူလာ" တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟေဟန်ကား** "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ" ကည်း။ ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟေဟန်ကား** "အာမန္တာ" တည်း။

(၁) ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (ဝါ) အားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ကို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလဟုဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန်သလော။ (ဝါ) မူလရှိကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသလမူလဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ယာနိ မူလာနိ၊ အကြင်မူလတို့သည်။ ကေတော၊ တက္ကနက်။ ဥပဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ မူလာနိ၊ ထိုကုသလမူလ သုံးခုတို့သည်။ ကေမူလာနိ စေဝ၊ တူသောမူလလည်း ရှိကုန်၏။ အညမညမူလာနိ စ၊ တပါးသည်တပါး၏ မူလလည်း မည်ကုန်၏။ (ဝါ) ရှိကုန်၏။ အဝသေသာ၊ ကုသလမူလ သုံးခုမကြွင်းကုန်သော။ ကုသလမူလသဟဇာတာ၊ ကုသလမူလ သုံးခုနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်ကေဝိသ, ကုသလမူလ သုံးခုမှတပါး စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိ်သ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့သည်။ ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ (ဝါ) အားဖြင့်။ ကေမူလာ၊ တူသောမူလ ရှိကုန်၏။ နစ အညမညမူလာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလမမည်ကုန်။ (ဝါ) တပါးသည် တပါး၏ မူလမရှိကုန်။ **ဣတိ** ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၂) ယေ ဝါ ပန၊ အကြင်သို့သဘောရှိကုန်သော။ ကုသလမူလေန၊ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့်။ အညမည မူလာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလမည်ကုန်သော။ (ဝါ) ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေ မ္မော၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော

မူလအားဖြင့် တပါးသည် တပါး၏မူလမည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ ဤတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၁) "ယေကေစိ ကုသလမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလ-မူလေန အညမညမူလာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ "ယေကေစိ ကုသလမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ" ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ် ကေဝိသ, ကုသလမူသုံးခုမှတပါး စေတသိက်ပဉ္စတိ ံသ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေတသိက်အဋ္ဌတိ ံသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ ရ၏။ ကုသလမူ သုံးခုလည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန အညမညမူလာ" ဟူသော **သံသယပုဒ်၏အရကား** ကုသလမူ သုံးခုသာ ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် ခပ်သိမ်းကုန်သော ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလနှင့် တူသော မူလရှိကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့် တပါးသည်တပါး၏ မူလ မည်ကုန်သလော ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပုရေပဉ္စာ ပစ္ဆာပဉ္စာနှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဉ္စာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပ်တော်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏အရ မဖြစ်ကောင်းသော ကုသိုလ် ကေဝိသ, ကုသလမူ သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိ ံသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသကို ပုရိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရဖြစ်သော ကုသလမူ ၃-ခုကို ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ ပြေတော်မူအပ်လျက် "အဝသေသာ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် အကြွင်းကို သိလွယ်စိမ့်သောငှါ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရဖြစ်သော ကုသလမူ ၃-ခုကို "မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပဓိန္တိ ကုသလမူလာနိ ကေမူလာနိ စေဝ အညမညမူလာနိ စ" ဟု ပုရိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဓ်မမြစ်မူ၍ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏အရ မဖြစ်ကောင်းသော ကုသိုလ် ကေဝိသ, ကုသလမူ ၃-ခုမှတပါး စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ကေဝိသ, စေတသိက် အဋ္ဌတိ ံသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသကို "အဝသေသာ ကုသလမူလ သဟဇာတာ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာ၊ နစ အညမညမူလာ"ဟု

ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဓ်မြစ်၍ အဖြေငါးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသနှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသောအားဖြင့် သဘာဝသဒ္ဒနယဝိသောဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

(၂) "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန အညမညမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ"ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ "ယေ ဝါ ပန ကုသလမူလေန အညမညမူလာ"ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ကုသလမူ ဆုံးခဲ့ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာ"ဟူသော သံသယပုဒ်၏အရလည်း ကုသလမူ **ဆုံးခဲ့**ငင်း ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့် တပါးသည် တပါး၏မူလမည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်သလော ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ၏အရနှင့်တူသော ပစ္ဆာပဥ္ဉာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကန်ပတ်စွာ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်သော မူလအားဖြင့် တပါးသည် တပါး၏ မူလမည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်မည်ကုန်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကို ဝန်ခံတော်မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် "အာမန္တာ"ဟု ပဋိဝစနဝိသောဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ မူလနယပြီး၏။

မူလမူလနယာဒိ

မူလနယကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ **မူလမူလနယ**ကို ဟောတော်မူ၏။ (မူလနယအတိုင်းဟောလေ။ "မူလမူလာ" ဟူ၍ မူလသဒ္ဒါတခု ထည့်ရသည်သာ ထူးသည်) ။ ။မူလမူလနယ ပြီး၏။

မူလမူလနယကို....၌ **မူလကနယ**ကို....၏။ ထို....လည်း မူလက ယမက ကေမူလက ယမက, အညမညမူလက ယမကအားဖြင့် ဆုံးပါး....၏။ ထို....တွင် မူလက ယမကကို....၏။ ထို...လည်း (အနုလောမ၊ ပဋိလောမ၊ ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သန္နိဋ္ဌာန်၊သံသယတို့ကိုစစ်မြဲ) ။ **ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ** ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ **တေ** ကုသလမူလကာတိ။ **အာမန္တာ"** ။ ။**"ယေ ဝါ ပန** ကုသလမူလကာ၊သဗ္ဗေ တေ **ဓမ္မာ ကုသလာတိ**။ ကုသလသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကုသလမူလကံ နု ကုသလံ၊ ကုသလံ ကုသလမူလကဥ္စေဝ ကုသလဉ္စ"တည်း။ ။(ကုသလမူလကာ၊ ကုသိုလ်ဟုဆိုအပ်

သော မူလရှိကုန်သလော။ အနက်ယောဇနာ။ အရကောက်မှာ ကေမူလ ယမက အတိုင်းကောက်လေ။ ကေမူလက ယမက၌လည်း ကေမူလကာ၊ တူသောမူလ ရှိကုန်သလော။ အနက်။ အညမညမူလက ယမက၌လည်း အညမညမူလကာ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလရှိကုန်သလော။ အနက်)။

["မူလံ အဿ အတ္ထိတိ မူလကံ"။ အဿတ္ထိတဒ္ဓိတ်။ ။"**ကေ မူလံ** ယေသန္တေတိ ကေမူလကာ"။ ။"အညမညဿ မူလံ ယေသန္တေတိ အညမညမူလကာ"။ (ဗဟုဗ္ဗိဟိ)။ ။မူလကသည် ကေမူလနှင့်တူ၏ဟု အမြဲမှတ်လေ။ ။မူလမူလက နယလည်း မူလကနယနှင့်ကူပြီ။ ။ ဤမူလယမိုက်၌ သာမညသဘာဝလက္ခဏာကား လောဘ, ဒေါသ, မောဟ, အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ ဤဟိတ်ခြောက်ခုသည် မူလမည်၏။ သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒ္ဒေပညာသ, သဟိတ်စိတ္တဇပျပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ ရုပ်တရား အပေါင်းသည် ကေမူလမည်၏။ မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ် သော ဟိတ်ခြောက်ခုသည် အညမညမူလမည်၏။ ဤသို့ သာမညလက္ခဏာကိုမှတ်၍ ပုဒ်အားလျော်စွာ ဝိသေသလက္ခဏာကို သိရာ၏]။

ကုသလပဒ ပြီး၏။

အကုသလပဒ မူလနယ

ကုသလပဒကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလပဒကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း (မူလနယအစရှိသည်တို့ကို ကုသလပဒကဲ့သို့ စစ်လေ)။ **ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ** အကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အကုသလမူလာတိ။ တီဏေဝ အကုသလမူလာနိ၊ အဝသေသာ အကုသလာ ဓမ္မာ နာ အကုသလ မူလာ"။ ။"**ယေ ဝါ ပန** အကုသလမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ။ အာမန္တာ" တည်း။ ။ယေကေစိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အကုသလာ၊ အကုသိုလ် မည်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ (အကြွင်းပေးမြဲ)။ ယေကေစိ အကုသလာ ဓမ္မာ။ ပ ။ ဦ။ "ယေကေစိ အကုသလာ ဓမ္မာ" ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် ပုဒ်၏ အရကား** အကုသိုလ် ဒွါဒသ, အကုသလမူသုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ရ၏။ အကုသလမူ သုံးခုလည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ အကုသလမူလာ" ဟူသော **သံသယပုဒ်၏ အရကား** အကုသလမူ သုံးခုသာ ရ၏။ ထိုသို့ရသော ကြောင့် (ကောဋ္ဌာသ တင်မြဲ)။ ပဋိလောမ၌။ ယေ ဝါ ပန။ ပ ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** အကုသလမူ သုံးခုသာ ရ၏။ **သံသယလည်း အကုသလမူ သုံးခု ၎င်း ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသ တင်မြဲ)**။

မူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ကေမူလယမကကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ) ။ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ အကုသလာ ဓမ္မာ၊သဗ္ဗေ တေ အကုသလမူလေန ကေမူလာတိ။ အဟေတုကံ အကုသလံ အကုသလမူလေန နအမူလံ၊ သဟေတုကံ အကုသလံ အကုသလမူလေန ကေမူလံ"။ ။"ယေ ဝါ ပန အကုသလမူလေန ကေမူလာ၊သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ။အကုသလသမုဋ္ဌာနံ ဖဿံ အကုသလမူလေန ကေမူလံ၊ နအကုသလံ၊ အကုသလံ အကုသလမူလေန ကေမူလဥ္စေဝ အကုသလဉ္စ"။ ။အဟေတုကံ၊ အဟိတ်ဖြစ်သော၊ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ အကုသလမူလေန၊ အကုသိုလ်ဟူဆိုအပ်သော မူလနှင့်။ နကေမူလံ၊ တူသောမူလ မရှိ။ သဟေတုကံ၊ သဟိတ်ဖြစ်သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်သည်။ အကုသလမူလေန၊ နှင့်။(ဝါ) အားဖြင့်။ ကေမူလံ၊ ကူသောမူလ ရှိ၏။ ။ယေဝါ ပန၊ ပဋိလောမ၌ ကုသလပဒကိုမှီ၍ ယောဇနာလေ။

၁။ ယေကေစိ အကုသလာ ဓမ္မာ။ပ။ ၌ "ယေကေစိ အကုသလာ ဓမ္မာ" ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ရ၏၊ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, မောဟ မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တဝီသလည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ အကုသလမူလေန ကေမူလာ"ဟူသော သံသယပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ, မောဟ မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တဝီသသာ ရ၏။ ။(ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)။

(၂) "ယေ ဝါ ပန အကုသလမူလေန ကေမူလာ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အကုသလာ" ဟူ၍။ပ။ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား ပဋ္ဌာဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, စေတသိက်သတ္တဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ ရ၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသလည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အကုသလာ" ဟူသော သံသယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသသာ ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)။

ကေမူလ ယမကကို....၌ အညမညမူလယမကကို....၏။ ။(စစ်မြဲ)။ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ အကုသလမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အကုသလမူလေန အညမညမူလာတိ။ မူလာနိ ယာန် ကေတော ဥပဒ္ဓိန္တိ အကုသလမူလာနိ ကေမူလာနိ စေဝ အညမညမူလာနိ စ၊ အဝသေသာ အကုသလမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ အကုသလမူလေန ကေမူလာ၊ နစ အညမညမူလာ"။ ။"ယေ၊ဝါ ပန အကုသလမူလေန အညမညမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အကုသလာတိ။ အာမန္တာ"။ တည်း။ (အနက်ကို ကုသလပဒကိုမှီ၍ ယောဇနာလေ)။

၁။ ယေကေစိ။ပ။ အနုလောမပုစ္ဆာဌ် "ယေကေစိ အကုသလမူလေန ဧက မူလာ ဓမ္မာ"ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ, အကုသလမူ သုံးခုမှတပါး စေတသိက်စတုဝီသ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံဌ် ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ,စေတသိက်သတ္တဝီသ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ ရ၏။မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသလမူ သုံးခုလည်းရ၏။

၂။ "သဗ္ဗေ တေ အကုသလမူလေန အညမညမူလာ"ဟူသော **သံသယပုဒ်၏ အရကား**....မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသလမူ သုံးခုသာ ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)။ ယေ ဝါ ပန အကုသလမူလေန အညမညမူလာ။ပ။ ပဋိ-လောမပုစ္ဆာဌ် ယေ ဝါ ပန....ကား မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသလမူ သုံးခု ရ၏။**သံသယပုဒ်အရလည်း** မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသလမူ သုံးခုငင်းရ၏။ ။(ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)။ ။မူလနယပြီး၏။ ။မူလမူလနယ လည်း မူလနယနှင့် တူပြီ။

မူလက နယ

မူလမူလနယကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ မူလကနယကိုဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ဟောဟန်ကား** "**ယေကေစိ** အကုသလာ ဓမ္မာ၊သဗ္ဗေ တေ အကုသလ မူလကာတိ။ အဟေတုကံ အကုသလံ နှ အကုသလမူလကံ၊သဟေတုကံ အကုသလံ အကုသလမူလကံ"။ ။"**ယေ ဝါ ပန** အကုသလမူလကာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အကု သလာတိ။ အကုသလသမဋ္ဌာနံ ရှုပံ အကုသလမူလကံ နှ အကုသလံ၊ အကုသလံ အကုသလမူလကဥ္စေဝ အကုသလဉ္စ" တည်း။

အနုလောမပုစ္ဆာဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟရ၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တဝီသ လည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ အကုသလမူလကာ"ဟူသော **သံသယပုဒ်၏ အရကား** အကုသိုလ်ဒွါဒသ, မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသသာ ရ၏။ ။ယေ ဝါ ပန။ပ။**သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံဌ် ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, စေတသိက် သတ္တဝီသနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ် သော စိတ္တဇရုပ် ရ၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ, မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တဝီသလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။(ကောဋ္ဌာသ တင်မြဲ)။ ။ကေမူလကယမကလည်း နည်းတူ။အညမညမူလက ယမကလည်း မူလနယနှင့် နည်းတူ။ မူလမူလကနယလည်း မူလက နယနှင့် တူပြီ။

အကုသလပဒ ပြီး၏။

အဗျာကတပဒ မူလနယ

အကုသလပဒကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကိုဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း မူလနယ, မူလမူလနယ, မူလကနယ, မူလမူလကနယအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ (ကုသလပဒအတိုင်းစစ်လေ)။ **ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ** အဗျာကတာ ဓမ္မာ၊သဗ္ဗေ တေ အဗျာကတမူလာတိ။တီဏေဝ အဗျာကတမူလာနိ အဝသေသာ အဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ န အဗျာကတမူလာ"။ ။**"ယေ ဝါ ပန** အဗျာကတမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ။အာမန္တာ" တည်း။ ။ယေကေစိ၊ **ကုန်သော**။ပ။ အဗျာကတမူလာ၊ အဗျာကတဟု ဆိုအပ်သော မူလမည်ကုန် သလော။ဤတို ပုစ္ဆာယံ၊သည်။သတိ၊ သော်။တီဏေဝ တီဏိ ဧဝ၊အဗျာကတမူလ ၃-ခု ကို့သည်သာလျှင်။ အဗျာကတမူလာနိ၊ အဗျာကတ ဟု ဆိုအပ်သော မူလမည် ကုန်၏။အဝသေသာ၊အဗျာကတမူလ ၃-ခုမှ ကြွင်းကုန်သော။အဗျာကတာ၊အဗျာ ကတဖြစ်ကုန်သော။ဓမ္မာ၊ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝိသအဗျာကတမူလ ၃-ခုမှတပါး စေတသိက် ပဥ္စတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝိသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ န အဗျာကတမူလာ၊ အဗျာ-ကတဟုဆိုအပ်သော မူလ မမည်ကုန်။ (တနည်းကား) အဝသေသာ၊ အဗျာ-ကတမူလ ၃-ခုမှ ကြွင်းကုန်သော ဝိပါက်ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝိသ, စေတသိက် ပဥ္စတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝိသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ အဗျာကတာ၊ အဗျာကတဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ န အဗျာကတမူလာ၊ ကုန်။ ။(ဤသို့ အဋ္ဌ ကထာ၌ နှစ်နည်း ယောဇနာ၏။ ဤနည်းအတူ ကုသလပဒ အစရှိသည်တို့၌ လည်း ယောဇနာလေ)။

(၁) ယေကေစိ အဗျာကတာ ဓမ္မာ။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ဝိပါက် ဆတ္တိံသ, ကြိယာဝိသ, အဗျာကတမူ ၃-ခုမှ တပါး စေတသိက် ပဥ္စတိံသ, ရုပ်အဋ္ဌဝိသ, နိဗ္ဗာန် ရ၏။ အဗျာကတမူ ၃-ခုလည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ အဗျာ ကတမူလာ" ဟူသော **သံသယပုဒ်၏အရကား** အဗျာကတမူ ၃-ခုသာ ရ၏။ ။ (ကောဋ္ဌာသ တင်မြဲ)။ ။(၂) ယေ ဝါ ပန။ပ။**သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အဗျာ ကတမူ ၃-ခုရ၏။ **သံသယ** ၎င်း ရ၏။ ။(ကောဋ္ဌာသ တင်မြဲ)။

မူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ကေမူလယမက** ကို ဟော တော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ဟောဟန်ကား "ယေကေစိ** အဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အဗျာကတမူလေန ကေမူလာတိ။ အဟေတုကံ အဗျာကတံ အဗျာကတ မူလေန နကေမူလံ၊သဟေတုကံ အဗျာကတံ အဗျာကတမူလေန ကေမူလံ"။ ။ "**ယေ ဝါ ပန** အဗျာကတမူလေန ကေမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ။ အာမန္တာ"တည်း။ ။ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ ပ။ အဟေတုကံ၊ အဟိတ် ဖြစ် သော။ အဗျာကတံ၊ သည်။ အဗျာကတမူလေန၊ အဗျာကတဟု ဆိုအပ်သော

မူလနှင့်။ (၀၂) **အား**ဖြင့်။ **နကေမူလံ၊** တူသောမူလ မရှိ။ သဟေတုကံ၊ သဟိတ် ဖြစ်သော။ **အဗျာကတံ၊** အဗျာကတသည်။ အဗျာကတမူလေန၊ နှင့်။ (၀၂) **အား**ဖြင့်။ **ကေမူလံ၊** တူသော မူလ ရှိ၏။ ။(ပဋိလောမ လွယ်ပြီ)။

(၁) "**ယေကေစိ** အဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အဗျာကတမူလေန **ကေမူလာတိ**" ဟူသော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ ယေကေစိ အဗျာကတာ ဓမ္မာ။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ, ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ, ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဟိတ်ဝိပါက်, အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်, အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်, ဗာဟိရရုပ်, အာဟာရဇရုပ်, ဥတုဇရုပ်, အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်, ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်, နိဗ္ဗာန် ရ၏။ သဟိတ်ဝိပါက် **ကေဝိသ**, သဟိတ်ကြိယာသတ္တရသ, စေတသိက် အင်္ဂတိ သ၊ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတရသ တို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်လည်း ရ၏။ "သဗ္ဗေ တေ အဗျာကတမူလေန ကေမူလာ" ဟူသော **သံသယပုဒ်၏ အရကား** နောက်သာ ရ၏။ ။(ကောဋ္ဌာသ တင်မြဲ)။ ။ ပဋိလောမလည်း ယခင်သံသယ အရပင်။ ။

[ရှုပ်သည် အဗျာကတပင် ဖြစ်သောကြောင့် ကုသလပဒတို့ကဲ့သို့ အဗျာကတသမုဋ္ဌာနံရှုပံ မထုက်မူ၍။ အာမန္တာ။ဟု ပဋိဝစနဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူသည်။ကုသိုလ် အကုသိုလ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်သည် အဗျာကတဟိတ် မရှိသောကြောင့် "အဟေတုကံ အဗျာကတံ" အရဋ္ဌသူငှ်း၍ ကောက်သည်]။

ကေမူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **အညမညမူလ**ယမက ကို ဟောတော်မူ၏။ပ။ **ဟေဟန်ကား ယေကေစိ** အဗျာကတမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အဗျာကတမူလေန အညမညမူလာတိ။ မူလာနိ ယာနိ **ကေ**တော ဥပဂွန္တိ အဗျာကတမူလာနိ ကေမူလာနိ စေဝ အညမညမူလာနိစ။ အဝသေသာ အဗျာကတမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ အဗျာကတမူလေန ကေမူလာ။ **နစ အ**ညမညမူလာ။ ။**ယေဝါပန** အဗျာကတမူလေန အညမညမူလာ၊ သဗ္ဗေ **တေ ဓမ္မာ** အဗျာကတာတိ။ အာမန္တာ တည်း။ ။အဗျာကတမူလာနိ၊ အဗျာကတမူလဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ယာနိမူလာနိ၊ အကြောင်မူလတို့သည်။ပ။ အဝသေသာ၊ အဗျာကတမူလသုံးခုတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ အဗျာကတမူလသဟဇာ

တာ၊ အဗျာကတမူလနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဟိတ်ဝိပါက်ဧကဝိသ, သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ, စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက် လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာနာမကွန္ဒာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟအာဘူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့သည်။ (အကြွင်းသိသာပြီ)။

(၁) ယေကေစိ အဗျာကတမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** သဟိတ်ဝိပါက်ကေဝိသ, သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ, အဗျာကတမူသုံးခုမှတပါး စေတသိက်ပဉ္စတိ ံသ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဒာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အာဘူဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ရ၏။ အဗျာကတမူသုံးခုလည်းရ၏။ သဗ္ဗေ တေ။ပ။ ဟူသော **သံသပုဒ်၏ အရကား** အဗျာကတမူ သုံးခုသာရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ ယခင်သံသယကို ကောက်။ မူလနယ ပြီး၏။

အဗျာကတပဒ-မူလမူလနယ

မူလမူလနယလည်း မူလနယနှင့်တူပြီ။ (မူလကနယ၌ စစ်မြဲ)။ ။**ယေကေစိ** အဗျာကတာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အဗျာကတမူလကာတိ အဟေတုကံ အဗျာကတံ နာ အဗျာကတမူလကံ။ သဟေတုကံ အဗျာကတံ အဗျာကတမူလကံ။ ။**ယော ဝါ ပန** အဗျာကတမူလကာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အဗျာကတာတိ။ အာမန္တာ။ [မူလနယ ကေမူအတိုင်း ကောက်လေ။ ကေမူလက လည်း မူလကနှင့်တူပြီ။ အညမညမူလကလည်း မူလနယ၊ အညမညမူလ ယမကနှင့် တူပြီ။ မူလမူလက နယဟုလည်း မူလကနယနှင့်တူပြီ]။ အဗျာကတပဒ ပြီး၏။

နာမပဒ-မူလနယ

အဗျာကတပဒကို....၌။ **နာမပဒကို....၏**။ ထို...လည်း မူလနယ, မူလမူလနယ, မူလကနယ, မူလမူလကနယအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် မူလနယကို....၏။ (စစ်မြဲ) **ဟေဟန်ကား ယေကေစိ** နာမာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ နာမမူလာတိ။ နဝေဝ နာမမူလာနိ၊ အဝသေသာ နာမာ ဓမ္မာ၊ နာမမူလာ။ ။**ယော ဝါ ပန** နာမမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ နာမာတိ။ အာမန္တာ။ ။ နဝေဝ-နဝဓေ၊ နာမမူလကိုးခုတို့သည်သာလျှင်။ နာမမူလာနိ၊ နာမ်ဟုဆိုအပ်

သော မူလမည်ကုန်၏။ အဝသေသော၊ နာမမူလကိုးခုမှ ကြွင်းကုန်သော စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်, စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ, နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ နာမာ၊ နာမ်ဟု ဆိုအပ်**ကုန်သော**။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ နှ နာမမူလာ၊ နာမ်ဟု ဆိုအပ်သော မူလ မမည်ကုန်။ [အကြွင်းသိသာပြီ]။

(၁) ယေကေစိ နာမာ ဓမ္မာ။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်, နာမမူ ကိုးခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာဇီသ, နိဗ္ဗာန်**ရ၏**။ **နာမမူ** ကိုးခုလည်း ရ၏။ (၂) သဗ္ဗေ တေ နာမမူလာ ဟူသော **သံသယပုဒ်၏ အရကား** နာမမူကိုးခုသာ ရ၏။

[ကုသလမူ သုံးခု၊ အကုသလမူ သုံးခု၊ အဗျာကတမူ သုံးခုကို နာမမူ ကိုးခုဆိုသည်။ ။စိတ် စေတသိက် တရားတို့သည် မိမိလည်း အာရုံသို့ ညွတ်သောကြောင့်၎င်း။ မိမိသို့ အာရမ္မဏိက တရားတို့ကို ညွတ်စေတတ် သောကြောင့်၎င်း နာမ်မည်၏။ ။နိဗ္ဗာန်သည်ကား။ **အာရမ္မဏိက** ဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ် အစရှိသော စိတ်စေတသိက် တရားတို့ကို **ညွတ်စေတတ်** သောကြောင့် နာမ်မည်၏။ အာရမ္မဏံ နမတီတိ နာမံ။ (စိတ် စေတ သိက်ရ)။ အတ္ထနိ အာရမ္မဏိကမ္မေ နာမေတီတိ နာမံ။ (စိတ် စေတ သိက်လည်း ရ၊ နိဗ္ဗာန်လည်းရ)။ ဤသို့ ဝစနတ္ထ[ကြံလေ]။

မူလယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ကေမူလယမက**ကို ဟော တော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ **ဟောဟန်ကား ယေကေစိ** နာမာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ နာမ မူလေန ကေမူလာတိ။ အဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေန နှ ကေမူလံ၊ သဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေန ကေမူလံ။ ။**ယေ ဝါ ပန** နာမမူလေန ကေမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ နာမာတိ။ နာမသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ နာမမူလေန ကေမူလံ နှ နာမံ။ နာမံ နာမမူလေန ကေမူလဥ္စေ၀ နာမဥ္စ တည်း။ ။ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ပ။ အဟေတုကံ၊ အဟိတ်ဖြစ်သော။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ နာမမူလေန၊ နာမ်ဟု ဆိုအပ် သောမူလနှင့်။ (၀ါ) အားဖြင့်။ နှ ကေမူလံ၊ တူသောမူလမရှိ။ သဟေတုကံ၊ သဟိတ်ဖြစ်သော။ နာမံ၊ နာမ်သည်။ နာမမူလေန၊ နှင့်။ (၀ါ) အားဖြင့်။ ကေမူလံ၊ တူသောမူလရှိ၏။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ)။

(၁) ယေကေစိ နာမာ ဓမ္မာ။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌရသ, ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ, မောဟမူဒွေးဋ္ဌမောဟ, နိဗ္ဗာန် **ရ၏**။ သဟိတ်စိတ်ကေသတ္တာတိ, မောဟမူဒွေးဋ္ဌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသလည်းရ၏။ **သံသယပုဒ်၏ အရကား** သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တာတိ, **မောဟမူဒွေးဋ္ဌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသသာရ၏**။ (၂) ယေ

ဝါ ပန။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ရ၏။ သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတို, မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒ္ဒေပညာသလည်း ရ၏။ **သံသယကား** သဟိတ် စိတ် ဇကသတ္တတို, မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒ္ဒေပညာသ သာရ၏။ (ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)။

ကေမူလယမကကို....၌ **အညမညမူလယမက** ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား ယေကေစိ** နာမမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ နာမမူလေန အညမညမူလာတိ။ မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ နာမမူလာနိ ကေမူလာနိ စေတ အညမညမူလာနိ စ။ အဝသေသာ နာမမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ နာမမူလေန ကေမူလာ။ န စ အညမညမူလာ။ ။**ယေ ဝါ ပန** နာမမူလေန အညမညမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ နာမာတိ။ အာမန္တာ၊ တည်း။ (အနက်လွယ်ပြီ)။

(၂) ယေကေစိ။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတို နာမမူ ကိုးခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက်လေးခု ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ရ၏။ မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော နာမမူ ကိုးခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ (၂) ယေ ဝါ ပန။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော နာမမူကိုးခု ရ၏။ **သံသယ** လည်း ၎င်းရ၏။

နာမပဒ-မူလမူလနယ

မူလမူလနယလည်း မူလနယနှင့် တူပြီ။ (မူလကနယ၌ စစ်မြဲ)။ **ယေကေစိ** နာမာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ နာမမူလကာတိ။ အဟေတုကံ နာမံ န နာမမူလကံ၊ သဟေတုကံ နာမံ နာမမူလကံ။ **ယေ ဝါ ပန** နာမမူလကာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ နာမာတိ။ နာမသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ နာမမူလကံ နံ နာမံ။ နာမံ နာမမူလကဥ္စေဝ-နာမဥ္စ။ [မူလကနယ၌ ကေမူလယမကအတိုင်း ကောက်လေ။ ကေမူလနှင့် တူ၏။ မူလမူလက လည်း မူလကနှင့် တူ၏]။

မူလဝါရ ပြီး၏။

ဟေတုဝါရ

မူလဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဟေတုဝါရကို ဟောတော်မူ**၏။ (စစ်မြဲ)။ **ယေကေစိ** ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလဟေတူတိ။ တယော ဧဝ ကုသလဟေတူ။ အဝသေသာ ကုသလာ ဓမ္မာ။ နှ **ကုသလ-ဟေတူ**။ ။**ယေ ဝါ ပန** ကုသလဟေတူ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယေကေစိ** ကုသလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ၊ကုသလဟေတုနာ **ကေ-ဟေတူတိ**။ အာမန္တာ။ ။**ယေ ဝါ ပန** ကုသလဟေတုနာ ကေဟေတူ၊ သဗ္ဗေ တေ **ဓမ္မာ** ကုသလာတိ။ ကုသလသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကုသလဟေတုနာ **ကေ**ဟေတူ။ နှ ကုသလံ။ ကုသလံ ကုသလဟေတုနာ ကေဟေတူ စေဝ ကုသလဋ္ဌ။ ။ (ကောက်မြဲ။ ကုသလဟိတ်ဆိုရှိကောက်)။ ။**ယေကေစိ** ကုသလဟေတုနာ **ကေ**ဟေဟူ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလဟေတုနာ အညမညဟေတူတိ။ ဟေတူ ယေ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ကုသလဟေတူ ကေဟေတူစေဝ အညမညဟေတူ စ၊ အဝသေသာ ကုသလဟေတုသဟဇာတာ ဓမ္မာ ကုသလဟေတုနာ **ကေ**ဟေတူ။ နှ စ အညမညဟေတူ။ ။**ယေ ဝါ ပန** ကုသလဟေတုနာ အညမညဟေတူ။ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ။ အာမန္တာ။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟေတုဝါရ ကုန်အောင် ရွတ်လေ)။

ဟေတုဝါရ ပြီး၏။

နိဒါနဝါရာဒိ

[နိဒါနဝါရလည်း မူလဝါရကဲ့သို့ **တီဏေဝ နိဒါနာနိ** ဟု နှ ပုလ္လိင်နှင့်ရွတ်။ သမ္ဘဝဝါရ, ပဘဝဝါရ, အာဟာရဝါရ, ပစ္စယဝါရ, သမုဒယဝါရ ဤဝါရတို့ကို ဟေတုဝါရကဲ့သို့ **တယော ဧဝ** ဟု ပုလ္လိင်နှင့်ရွတ်။ သမုဋ္ဌာနဝါရ, အာရမ္မဏဝါရ တို့ကိုလည်း မူလဝါရကဲ့သို့ **တီဏေဝ** ဟု နှ ပုလ္လိင်နှင့် ရွတ်လေ]။

ကုသလတိက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတိက်

ကုသလတိက်ကို....၌ **ဝေဒနာတိက်ကို...၏**။ (စစ်မြဲ)။ ။**အောဟန်ကား ယေကေစိ** သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလာတိ။ ပဥ္စဝေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလာနိ အဝသေသာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ နှ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလာ။ ။

ယေ ဝါ ပန သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမ္ပလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာတိ။ အာမန္တာ။

(၁) **အနုလောမဒွ် သန်ဒွာန်ကား** သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့သုံးခု, **သုခါယ ဝေဒနာယ** သမ္မယုတ္တမူ ငါးခုကြဉ်သောစေတသိက် ဒကစတ္တာလီသ **ရ၏**။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူ ငါးခုလည်း**ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။ (၂) ပဋိလောမဒွ်လည်း သံသယအရပင်။

ယေကေစိ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန ကေမူလာတိ။ အပေါဝုက် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန နဲ ကေမူလံ၊ သဟေဟုက် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန ကေမူလံ။ ။ **ယေ ဝါ ပန** သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန ကေမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာတိ။ သုခဥ္စ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရှိပဲ့ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန ကေမူလံ၊ နဲ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ၊ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန ကေမူလဥ္စေဝ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တဥ္စ။

(၂) **အနုကား**။ အဟိတ် သုခသဟဂုတ်စိတ် သုံးခု, ဆန္ဒဝေဒနာ ကြဉ်သော အညသမာန်း ကောဒသရ၏။ သဟိတ် သုခသဟဂုတ်စိတ် ခြောက်ဆယ်၊ **ဝေဒနာ**၊ ဒေါသ၊ကျွဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိကား**။ သဟိတ် **သုခ** သဟဂုတ်စိတ် ခြောက်ဆယ့်ဒွိရှိသော သုခဝေဒနာခြောက်ဆယ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဒွိ ဖြစ်သောအခါ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ် နာမက္ခန္ဓာတို့ သည်ယထာရဟပြုအပ်သောသဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊သုခသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ **နာမက္ခန္ဓာ** ရှစ်ခုတို့နှင့် ယထာရဟအာတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်**ရ၏**။ သဟိတ် သုခသဟဂုတ်စိတ် ခြောက်ဆယ်။ စေတသိက်ဆစတ္တာလီသလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား**။ နောက်သာ **ရ၏**။

ထို့နောင် **အညမညမူလယမကကို** ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား ယေကေစိ** သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ **တေ** သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန အညမညမူလာတိ။မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပဂဇ္ဇန်္တိ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလာန် ကေမူလာနိ စေဝ အညမညမူလာနိ စ။အဝသေသာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန ကေမူလာ၊ နဲ စ အညမညမူလာ။ ။**ယေ ဝါ ပန**

သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူလေန အညမညမူလာ။ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တာတိ။ အာမန္တာ တည်း။

(၃) **အနုကား**။သဟိတ် သုခသဟဂုတ်စိတ်ခြောက်ဆယ်၊သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူငါးခု။ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေစတ္တာလီသ၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သုခသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ရ၏။ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္မယုတ္တမူ ငါးခု လည်း ရ၏။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမ** လည်း ယခင် သံသယ အရပင်။ ။[ကျိုနည်းကိုမှီ၍ ဝေဒနာတိက် ကုန်အောင် ဟောလေ။ ။ဒုက္ခ မှာ ဒွေယေဝ ထုတ်လေ၊ အဒုက္ခမသုခ မှာ ပဥ္စေဝ။ နာမမူမှာ ဒွါဒသေဝ ထုတ်လေ]။

ဝေဒနာတိက်ပြီး၏။

ဝိပါကတိက်

ဝိပါကတိက်၌ **ယေကေစိ** ဝိပါကာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဝိပါကမူလာတိ။ တီဏေဝ ဝိပါကမူလာနိ အဝသေသာ ဝိပါကာ ဓမ္မာ၊ နု ဝိပါကမူလာ။ ။**ယေ ဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဝိပါက်ဆတ္တိ ံသ။ ဝိပါကမူသုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက်ပဥ္စတိ ံသ ရ၏။ ဝိပါကမူ သုံးခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမ**၌လည်း ယခင်သံသယ အရပင်။

ယေကေစိ ဝိပါကာ ဓမ္မာ၊သဗ္ဗေ တေ ဝိပါကမူလေန ကေမူလာတိ။အဟေတုကံ ဝိပါကံ ဝိပါကမူလေန နု ကေမူလံ။ သဟေတုကံ ဝိပါကံ ဝိပါကမူလေန ကေမူလံ။ ။**ယေ ဝါ ပန** ဝိပါကမူလေန ကေမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ဝိပါကာတိ။ ဝိပါကသမုဋ္ဌာနံ ဋ္ဌပံ ဝိပါကမူလေန ကေမူလံ၊ နု ဝိပါကံ။ဝိပါကံ ဝိပါကမူလေန ကေမူလဥ္စေဝ ဝိပါကဥ္စ။ ။**အနုကား**။ အဟိဟ်ဝိပါက်ပန္နရသ၊ ဆန္ဒ,ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းကောဒသရ၏။ သဟိတ် ဝိပါက်ကေဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ ံသ လည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။**ပဋိကား**။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အရူပ ဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟဒသကူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ် ရ၏။

သဟိတ် ဝိပါက်ကေဝိသ စေတသိက် အဋ္ဌတိ ံသလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ယေကေစိ ဝိပါကမူလေန ကေမူလာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဝိပါကမူလေန အညမညမူလာတိ။ မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဝိပါကမူလာနိ ကေမူလာနိ စေဝ အညမညမူလာနိစ။ အဝသေသာ ဝိပါကမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ ဝိပါကမူလေန ကေမူလာ၊ နစအညမညမူလာ။ ။**ယေ ဝါ ပန** ။ပ။အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊ ဝိပါကမူ ၃-ခုမှတပါး စေတသိက် ပဋ္ဌတိ ံသ။ ပဋ္ဌဝေါ ကာရဘံဠုဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့စုတ်ကြွင်သောသဟိတ် ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ရ၏။ဝိပါကမူ ၃-ခုလည်းရ၏။ **ပဋိလောမဉ်လည်း** ယခင် သံသယပင်။ ။[**ဒုတိယပုဒ်မှာ** ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးခု၊ အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးခု၊ ဆဋ္ဌေဝ ဝိပါကဓမ္မမူလာနိ ဟု ထုတ်]။

ကေမူလ မှာ အဟေတုကံ ဝိပါကဓမ္မမဲ့ ဟု ထုတ်။ ။**သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မောဟမူဒွေးဥ် မောဟရ၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ကုသိုလ် ကေဝိသ၊မောဟမူဒွေးဥ် မောဟကြွင်သောစေတသိက်ဒွေပညာသလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမမှာ**။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို သန္နိဋ္ဌာန် ကောက်။ ။အညမညမူဥ် လွယ်ပြီ။

တတိယပုဒ်ဥ် တီဏေဝ နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မမူလာနိ ဟု ထုတ်။ ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**။ ကြိယာဝိသ၊ ကြိယာမူ ၃-ခုမှတပါး စေတသိက်ဗာတ္တိ ံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ကြိယာမူ ၃-ခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ကေမူလဥ် အဟေတုကံ နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မံ နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မမူလေန နကေမူလ၊ သဟေတုကံ နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မံ နေဝ ဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မမူလေန ကေမူလံ။ ။**ယေ ဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။အ ဟိတ် ကြိယာ ၃-ခု၊ဆန္ဒကြွင်သော အညသမာန်းဒွါဒသ၊ပဋ္ဌဝေါကာရဘံဠုဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ဒွေးပဋ္ဌဝိညာဉ် တဆယ်၊ ရဟန္တာတို့ စုတ်ကြွင်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, ဝိပါက်ဗာဝိသ၊ အဟိတ်ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ သဟိတ်ကြိယာသတ္တ-ရသ၊ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ ံသ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘံဠု ဖြစ်သောအခါ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သောသဟိတ်စိတ္တဇရုပ်လည်း ရ၏။ **သံသယ**

ကား နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိလောမ**၌လည်း ယခင်သံသယပင်။ ။[အညမည မူ၌လည်း ယခင်သံသယအရပ်၌ မူ ၃-ခုကို နုတ်၍နှစ်စုခွဲ၍ကောက်လေ။ ။ နာမမူ၌ ဒွါဒသေဝ နာမမူလာနိ ဟု ဟောလေ။ ကုသလတိက်အတိုင်း ကောက်လေ]။

ဝိပါကတိက် ပြီး၏။

ဥပါဒိန္နတိက်

ဥပါဒိန္နတိက်၌ ယေကေစိ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယာဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယမူလာတိ။ **တီဏေဝ** ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယမူလာနိ။ပ။ အာမန္တာ။ ။ **အနုကား**။ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ မူသုံးခုကြဉ်သော စေတသိက်ဗာတ္တိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ် ရ၏။ မူသုံးခုလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိလောမ**လည်း ယခင် သံသယပင်။

ကေမူလ၌ အဟေတုကံ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယံ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယမူလေန **နကေမူလံ**။ သဟေတုကံ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယံ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယမူလေန **ကေမူလံ**။ ။ ယေ ဝါ ပန။ ပ။ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယမူလေန **နကေမူလံ**။ပ။ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယံ။ပ။၌။ **အနုကား** အဟိတ် ဝိပါက်ပန္နရသ၊ **ဆန္ဒ-ဝိရိယ**ကြဉ်သော အညသမာန်း **ကော**ဒသ၊ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာ-**ရဟ** အတူဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ **အ**သညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ် ရ၏။ သဟိတ် လောကီ ဝိပါက် သတ္တရသ။ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ် လောကီဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် **စိတ္တ**ဇရုပ် ရ၏။ သဟိတ် လောကီဝိပါက်သတ္တရသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ပဉ္စ-ဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ တို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

အညမညမူ၌ ပါဠိရွတ်မြဲ။ ။**အနုကား** သဟိတ် လောကီဝိပါက် သတ္တရသံ။ မူသုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ် လောကီ ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် ပဉ္စ-ဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ်

ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ရ၏။ ဥပါဒိန္နု။ပ။ မူသုံးခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌** ယခင် သံသယပင်။

ဒုတိယပုဒ်၌ ဆဋ္ဌေ၀ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယမူလာနိ ဟု ရွတ်ဆိုလေ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ် ဒွါဒသ, လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ, ကြိယာဝိသ, မူခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ, တိဇရုပ် သတ္တရသ ဇရတာ, ဘင်, **ရ၏**။ မူခြောက်ခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

ကေမူလ၌။ အဟေတုကံ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယံ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယမူလေန နကေမူလံ။ သဟေတုကံ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယံ။ပ။လံ။ ။ယေ ၀ါ ပန၊ အာမန္တာ။ ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ် ကြိယာသုံးခု, ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ, မောဟမူဒ္ဒေး၌မောဟ, ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု, ဒ္ဒေး. ပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်, ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော လောကီဝိပါက်, အဟိတ် ကြိယာ, လောကုတ္တရာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်, ဗာဟိရရုပ်, အာဟာရဇရုပ်, ဥတုဇရုပ် ရ၏။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ, လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ, သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ, မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကီကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ [**အညမညမူ၌** ယခင် သံသယကိုပင် မူခြောက်ခု နုတ်၍ နှစ်စုခွဲကောက်လေ]။

တတိယပုဒ်၌။ တိဏ္ဏေ၀ အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယမူလာနိ ဟု ဟောလေ။ **ကေမူလ၌**။ အဟေတုကံ အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယံ။ပ။ သဟေတုကံ အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယံ။ပ။ ယေ ၀ါ ပန။ ပ။ အနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ပ။ **ကေမူလံ**။ နအနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယံ။ ပ။ ံ၌။ **အနုကား** နိဗ္ဗာန် ရ၏။ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု, စေတသိက် ဆတ္တိံသလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် သတ္တရသ **ရ၏**။ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု, စေတသိက် ဆတ္တိံသလည်း ရ၏။ [အညမညမူ၌ **ကေမူအရာတွင်** မူသုံးခုကိုနုတ်၍ နှစ်စုခွဲ၍ကောက်။ **နာမပဒ၌** ဒွါဒသေ၀ နာမ **မူလာနိ** ဟု ဟောလေ]။

သံကိလိဋ္ဌတိက်

[သံကိလိဋ္ဌတိက်၌ ပဌမပဒကို အကုသလပမာအတိုင်း ကောက်လေ။ **ဒုတိယပဒ၌**။ တီဏော အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကမူလာနိ ဟု ဟော]။ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသ၊ မူသုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ရ၏။ မူသုံးခုလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား**. နောက်သာ ရ၏။

ကေမူလဋ္ဌ အဟေတုကံ အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကံ အသံကိလိဋ္ဌ။ပ။ သဟေတုကံ အသံကိလိဋ္ဌသံကိလေသိကံ။ပ။ လံ။ ။ယေ ဝါ ပန။ပ။ အာမန္တာ။ **အနုကား**။ အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ, ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ, ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အကုသိုလ် အဟိတ်ဝိပါက် အဟိတ်ကြိယာ လောကုတ္တရာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုနှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသည သတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ် ရ၏။ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ, သဟိတ် လောကီဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု, ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော လောကီကုသိုလ်၊ သဟိတ်လောကီဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမ**၌လည်း ယခင်သံသယပင်။ ။[**အညမညမူ**၌လည်း ယခင်သံသယကိုပင် မူသုံးခုကိုနှုတ်၍ နှစ်စုခဲ့ကောက်။ ။တတိယပုဒ်လည်း ဥပါဒိန္နတိက် တတိယနှင့် တူပြီ။ နာမပဒလည်း ကုသလတိက် **နာမပဒ**အတိုင်း]။

သံကိလိဋ္ဌတိက်ပြီး၏။

ဝိတက္ကတိက်

ဝိတက္ကတိက်၌။ ဆဋ္ဌေ သဝိတက္က သဝိစာရမူလာနိ ဟုရွတ်။ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခု, မူခြောက်ခု, ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့လေးခု ရ၏။ မူခြောက်ခုလည်း ရ၏။

ကေမူလဋ္ဌ ယေကေစိ ။ပ။ အဟေတုကံ သဝိတက္ကသဝိစာရံ သဝိတက္ကသဝိစာရမူလေန နာ ကေမူလံ။ သဟေတုကံ။ပ။ လံ။ ။**ယေ ဝါ ပန**။ပ။ ဝိတက္က ဝိစာရဉ္စ သဝိတက္ကသဝိစာရသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ (သဝိတက္ကသဝိစာရသဟဇာတံ

ရှုပံ။ပ။ဥ္စ။ သော်လည်းဆို)။**အနုကား**း။ ဒွေးပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ်ရှစ်ခု။ ဆန္ဒ, ဝိတက်, ဝိစာရ ကြဉ်သော အညသမာန်း တဆယ်။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ရ၏။ သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရ လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ငါးဆယ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား**း နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား**း။ ဝိတက်, ဝိစာရ။ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရ, နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်သဝိတက္ကသဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခုတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ရ၏။ သဟိတ် သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခု။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ, ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသလည်း ရ၏။ **သံသယကား**း နောက်သာ ရ၏။ ။[**အညမည** မူ၌ ကေမူအရတွင် မူခြောက်ခုကို နုတ်၍ နှစ်စုခွဲ၍ ဟောလေ]။

ဒုတိယပုဒ်၌ တီကော၀ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တမူလာနိ ဟု ဟောလေ။ ။**သန္နိဋ္ဌာန်ကား**း ဒုတိယစျာန် ကောဒသ၊ မူသုံးခု ဝိတက်, ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိ ံသ၊ ပဌမပုဒ်၏အရုန့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက်စေတသိက် ငါးဆဲ့ငါးခုရ၏။ မူသုံးခုလည်း ရ၏။ **ကေမူ၌** အဟေတုကံ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တံ။ပ။သဟေတုကံ။ပ။ ။ယေ ဝါ ပန။ပ။ ဝိစာရဥ္စ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရှုပံ။ပ။ဥ္စ။ ။**အနုကား**း။ ပဌမပုဒ်၏အရုန့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော အဟိတ်ဝိတက်စေတသိက် ရှစ်ခုရ၏။ ဒုတိယစျာန် ကောဒသ၊ ဝိတက်, ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ဆယ်တေတ္တိ ံသ၊ ပဌမပုဒ်၏အရုန့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိတက်စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား**း နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပဋိကား**း။ ဒုတိယစျာန် ကောဒသနှင့်သမ္မယုတ်ဖြစ်သော ဝိစာရစေတသိက် တဆဲ့တခု၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ဒုတိယစျာန် နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်။ ဒုတိယစျာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာနှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ရ၏။ ဒုတိယစျာန် ကောဒသ။ ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်ဆယ်တေတ္တိ ံသ၊ ပဌမပုဒ်၏ အရုန့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော သဟိတ် ဝိတက်စေတသိက် လေးဆဲ့ခုနစ်ခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား**း နောက်သာ ရ၏။ ။[**အညမည** မူ၌ ကေမူအရတွင် မူ ၃-ခုကို နုတ်၍ နှစ်စုခွဲ၍ဟောလေ]။

တတိယပုဒ်၌ တီကော၀ အဝိတက္ကအဝိစာရမူလာနိ ဟုရွတ်လေ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**း အဝိတက္က **အဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါး**ခု။ မူသုံးခု။ ဝိတက်, ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိ ံသ။ ဒုတိယစျာန် ကောဒသနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော **ဝိစာရ**

စေတသိက် တဆဲတခ။ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ မူသုံးခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ကေမူလဋ္ဌ အဟေတုကံ အဝိတက္ကအဝိစာရံ။ပ။ သဟေတုကံ။ပ။ ။ယေ ဝါ ပန။ပ။ အာမန္တာ၊ ။**အနုကား**။ ဒွေးပဋ္ဌဝိညာဉ်တဆယ်၊ သဗ္ဗစိတ္တသာဓာရဏ စေတသိက်ခုနစ်ခု။ ဒုတိယစျာန် ကောဒသနှင့် သမွယုတ်ဖြစ်သော ဝိစာရစေတသိက်တဆဲ့တခု။ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ၊ အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္က ဝိစာရမတ္တပဋိသန္ဓေတဆဲ့ နှစ်ခုတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ သဟိဂ်အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ငါးခု။ ဝိတက်, ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက်ဆတ္တိ သ၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်အဝိတက္ကအဝိစာရနာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဥ္စဝေါကာရ အဝိတက္ကအဝိစာရ ပဋိသန္ဓေဝုံးခုနှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမ**လည်း ယခင် သံသယ အရပင်။ ။**အညမညမူဋ္ဌ**လည်း ယခင် သံသယအရတွင် မူသုံးခုကိုနုတ်၍ နှစ်စုခဲ့၍ကောက်လေ။ ။ဝိတက္ကတိက်ပြီး၏။ ။[ဤနည်းကိုမှီ၍ ပီတိတိက် အစရှိသော တိက်တို့ကိုဟောလေ]။

သနိဒဿနသပ္ပဋိဃတိက်

အဆုံး သနိဒဿနသပ္ပဋိဃတိက်ကို ဆိုပေအုံ့။ ။**ယေကေစိ** သနိဒဿန သပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃမူလာတိ။ နော။ **ယေ ဝါ ပန**။ပ။ နတ္ထိ။ ။ကေမူဋ္ဌ။ ယေကေစိ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃမူလေန ကေမူလာတိ။ နတ္ထိ[၁]။ ။ယေ ဝါ ပန။ နတ္ထိ။ ။အညမညမူဋ္ဌလည်း။ နတ္ထိ။ ဒုတိယပုဒ်လည်းနည်းတူ။ ။ယေကေစိ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃာ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃမူလာတိ။ ဆဋ္ဌေဝ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃမူလာနိ။ ။ယေ ဝါ ပန။ပ။ အာမန္တာ။ ။**သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်။ မူခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ။

၁–သန္နိဋ္ဌာန်အရ ရူပါရုံရ၍ ယမိုက်ဗိဘင်းစည်းမျဉ်းအတိုင်း "နော"ဟု ထုတ်ရပေမည်။

သုခုမရုပ်သောဠသ။ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ။မူခြောက်ခုလည်းရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ကေမူလဠ် ယေကေစိ။ပ။ အဟောတုကံ အနိဒဿနအပ္ပဋိဃံ။ပ။ သဟေတုကံ။ပ။ လံ။ ။ယေ ဝါ ပန။ပ။ အာမန္တာ ၁။ ။**သန်ဒဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌရာ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒုါဒသ၊ မောဟမူဒွေးဠ်မောဟ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဠ်ဖြစ်သောအခါ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက် အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇ သုခုမရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုနှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇသုခုမရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ သုခုမရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ သဟိတ်စိတ်ကေသတ္တာတိ။ မောဟမူဒွေးဠ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဠ် ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇသုခုမရုပ်၊ သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇသုခုမရုပ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ယေ ဝါ ပန။ **သန်ဒဋ္ဌာန်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဠ်ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇသြဠာရိကရုပ်၊ သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇသြဠာရိကရုပ်ရ၏။ သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တာတိ၊ မောဟမူဒွေးဠ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ။ပ။ လည်းရ၏။ **အနုလောမ** က သံသယပင်။ ။

အညမညမူလယမကဠ် သန်ဒဋ္ဌာန်ကား သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တာတိ။ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံဠ် ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူဥပါဒ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ရ၏။ မောဟမူဒွေးဠ် မောဟကြဉ်သော ဟိတ် ခြောက်ခုလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပဋိလောမ** ဠ်လည်း အတူ။ နာမပဒဋ္ဌလည်း ဆဋ္ဌေဝ ဟု ထုတ်။

တိကမာတိကာ ပြီး၏။

၁-ဝိဘင်းဠ် အာမန္တာဂိုနေ၏။ အရကောက်ကိုကား ဝိဘင်းရှည် ကောက်ပြသဖြင့် "အနိဒ္ဒဿန အပ္ပဋိဃသမုဋ္ဌာန် ရူပံ"ဟု ရှိသင့်၏။ ။

ဒုကမာတိကာ-ဟေတုဂေါ့ဆ်က

ဟေတုဂေါ့ဆ်ကဍ် **ယေကေစိ** ဟေတူ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဟေတုမူလာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယေဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။ဟိတ်ခြောက်ခုရ၏။ ။**ကေမူလဍ် ယေကေစိ** ဟေတူ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဟေတုမူလေန ကေမူလာတိ။ အဟေတုကံ ဟေတု ဟေတုမူလေန န ကေမူလံ၊ သဟေတုကံ ဟေတု ဟေတုမူလေန ကေမူလံ။ ။**ယေ ဝါ ပန** ဟေတုမူလေန ကေမူလာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ ဟေတူတိ။ ဟေတုသဟဇာတာ ဓမ္မာ ဟေတုမူလေန ကေမူလာ၊ နဟေတူ။ ဟေတူ ဟေတုမူလေန ကေမူလာ စေဝ ဟေတူ စ။ ။ **အနုကား** မောဟမူဒ္ဒေးဍ် မောဟ ရ၏။ မောဟမူဒ္ဒေးဍ် မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ဟ့ရီလောမကား** သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ။ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံဍ်ဖြစ်သော အခါ အရူပဝိပါက်လေးခု, ရဟန္တာတို့စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်, သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာနာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေတရသတို့နှင့် ယထာရဟအတူ ဥပါဒ်သော သဟိဘ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ရ၏။ မောဟမူဒ္ဒေးဍ် မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။အညမညမူဍ်၊ လည်း ယခင် ပဋိလောမအတိုင်းပင်။ နဟေတုဒုက်ဍ် ယေကေစိ နဟေတူ ဓမ္မာ သဗ္ဗေ တေ နဟေတုမူလာတိ။နော။ ။**ယေ ဝါ ပန**။နတ္ထိ။ ကေမူဍ်လည်း။နော။ နတ္ထိပင်။ ။အညမညမူဍ် နတ္ထိချည်းသာ။ နဟေတုပုဒ်ဍ် မူမဒ္ဓိသောကြောင့် မရသည်။ နာမပဒဍ်။ ဆဋ္ဌေဝထုတ်လေ။ **အရကား** ကုသလတိက်အတိုင်းပင် ၁။ သဟေတုကဒုက်ဍ် ဆဋ္ဌေဝ သဟေတုကမူလာနိ ဟုထုတ်။ ။ကေမူဍ်။အနုလောမဍ်။ အာမန္တာ။ ပဋိလောမဍ်။သဟေတုကသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ပ။ ဥ။ ဟု ဟော။ ။ **ပဋိလောမဍ်** သဟေတုကသမုဋ္ဌာနံအရကို သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်, သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။

အဟေတုကဒုက်ဍ် **ယေကေစိ** အဟေတုကာ ဓမ္မာ။ပ။ ကေံယေဝ အဟေတုကမူလံ။ အဝသေသာ အဟေတုကာ ဓမ္မာ၊ န အဟေတုကမူလာ။ ။ **ယေ ဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္နကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ရ၏။ မောဟမူဒ္ဒေးဍ်

၁-ကုသလတိက်အတိုင်းပင်-ဟူ မှာထားသည်ကား ကုသလတိက် သဘောအတိုင်း စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်, ဟိတ်ခြောက်ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ စသည်ဖြင့် ကောက်ယူရန် မှာထားခြင်း ဖြစ်၏။

မောဟလည်း ရ၏။ ။**ကေမူဠ္ဍ**။အနုလောမဠ္ဍ။ နော။ ပဋိလောမဠ္ဍ နတ္ထိ ?။ ။ **တနုည်းလည်း** မောဟမူဒ္ဒေးပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်သည် အဟေတုက, သဟေတုက ဖြစ်၍ ကေမူမည်၏။ ကြွင်းသောပုဒ်အရုသည် အဟေတုကအဟေတုကမည်၏၊ ပဋိလောမဠ္ဍ။ အဟေတုကမူလသမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာဟု ထုတ်လို၏။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ-အရကို အဟေတုကမူလသမ္မယုတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ဟု ထုတ်လို၏။ ။**ပဋိကား** မောဟမူဒ္ဒေး၊ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ပန္နရသ ရ၏။ ။မောဟမူဒ္ဒေး ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်လည်း ရ၏။ ။**အညမညမူဠ္ဍ**။ နော။ နတ္ထိသာတည်း။ ။ ကြွင်နည်းကိုမှီ၍ ဟေတုဂေါစ္ဆက ကုန်အောင် ဟောလေ၏။

အာသဝဂေါစ္ဆက

ယေကေစိ အာသဝါ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အာသဝမူလာတိ။ ဒ္ဒေယော အာသဝမူလာနိ၊ အဝသေသာ အာသဝါ ဓမ္မာ၊ နာ အာသဝမူလာ။ ။**ယေ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဗိဒ္ဓိ ရ၏။ လောဘ, မောဟလည်း ရ၏။ **သံသယ-ကား** နောက်သာ ရ၏။ ပဋိလောမဠ္ဍ ယခင်သံသယပင်။ ။ကေမူဠ္ဍ **ယေကေစိ** အာသဝါ ဓမ္မာ၊ သဗ္ဗေ တေ အာသဝမူလေန ကေမူလာတိ။ အဟေတုကံ အာသဝံ အာသဝမူလေန နာ ကေမူလံ၊ သဟေတုကံ အာသဝံ။ပ။လံ။**ယေ ဝါ ပန** ပ။အာသဝမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ အာသဝမူလေန ကေမူလာ။ နာ အာသဝါ။ အာသဝံ အာသဝမူလေန ကေမူလဥ္စေဝ အာသဝဉ္စ။ ။**အနုကား** ဒေါသမူ မောဟမူဒ္ဒေးဠ္ဍ မောဟ ရ၏။ ဒေါသမူဒ္ဒေး, မောဟမူဒ္ဒေးဠ္ဍ မောဟကြဉ်သော, အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပဋိကား** အကုသိုလ်ဒုါဒသ၊ အာသဝ တရားကိုယ် သုံးပါးကြဉ်သော် စေတ သိက်စတုဝီသ၊ အကုသိုလ်ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ရ၏။ ဒေါသမူဒ္ဒေး မောဟမူ ဒ္ဒေးဠ္ဍ မောဟ ကြဉ်သော အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးလည်း ရ၏။ **သံသယ-ကား** နောက်သာ ရ၏။ **အညမညမူဠ္ဍ**လည်း ယခင်ပဋိလောမအရတွင် အာသဝမူနှစ်ခုကို နုတ်၍ကောက်။ ဒေါသမူဒ္ဒေး, မောဟမူဒ္ဒေးဠ္ဍ မောဟကြဉ် သော အာသဝမူ နှစ်ခုသည် သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရတည်း။

၁-ကေမူဠ္ဍ မူစာရားမှာ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ, ဆန္နကြဉ်သော အညသမာန်း, ဒွါသ, မောဟမူဒ္ဒေးဠ္ဍ မောဟ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ, နိဗ္ဗာန်ရ၏။ မူလိတရားမှာ မောဟမူဒ္ဒေးဠ္ဍ မောဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ရသဖြင့် "အန်လောမဠ္ဍ။ နော။ ပဋိလောမဠ္ဍ။ နတ္ထိ"ဟု ပြဆိုချက်ကို ဆင်ခြင်အပ်၏။ "တနည်းလည်းဠ္ဍ" ထုတ်ပြအပ်သော တရားများကား လျောက်ပတ်၏။ ဝိတင်းအရကောက်များကိုကား ဆင်ခြင်အပ်၏။

နောအာသဝပဒဋ္ဌ။ စတ္တာရော၀ နောအာသဝမူလာနိ ဟု ထုတ်။ ။ **ကေမူဋ္ဌ**။ အဟေတုကံ နောအာသဝံ။ပ။ သဟေတုကံ နောအာသဝံ။ပ။ ။ ယေ ၀ါ ပန။ ပ။ အာသဝံ အာသဝမူလေန ကေမူလံ၊ န နောအာသဝံ။ အ၀သေသာ အာသဝမူလသဟဇာတာ ဓမ္မာ အာသဝမူလေန ကေမူလဥ္စေ၀ နောအာသဝဥ္စ။ ။အနုလောမလွယ်ပြီ။ ။**ပဋိကား** ဒေါသမူဒ္ဒေး မောဟမူဒ္ဒေး၌ မောဟကြဉ်သော အာသပ သုံးပါး ရ၏။ ။သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ အာသဝ သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆဲ့ကိုးခု သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်လည်း ရ၏။ ။**အညမညမူဋ္ဌ** ပဋိလောမအရတွင် မူသုံးခုကိုနုတ်၍ နှစ်စုခွဲ၍ ဟောလေ။ ။[ဤနည်းကိုမှီ၍ ပညာရှိသော်သူသည် အလုံးစုံသောမူလယမိုက်၌ သိအံ့သောငှါ စွမ်းနိုင်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် ဤနည်းကို ကောင်းစွာ နလုံးပြုကုန်ရာ၏]။

နိဂုံး

ထန်းတပင်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော **နန္ဒမေဓာ** အမည်ရှိသော မဟာထေရ်သည် အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့၏အထံမှ ဆောင်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိသော တောင်ဘီလူးဆရာတော် **အနန္တဓမ္မဟာရာဇဂုရု** အထံတော်မှ ရအပ်သော မူလယမိုက် အနက် အဓိပ္ပါယ်အရကောက်ကို စီရင်ရေးသားအပ်သည် ပြီးပြီ။ ။နောက်နောင်သော အမျိုးကောင်းသား ပညာရှိတို့သည် သင်ကြားလေ့ကျက် ဆောင်ရွက် မှတ်သား စေကုန်သတည်း။ ။

မူလယမိုက် အရကောက် ပြီး၏။

၂-ခန္ဓယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါဂ ဥဒ္ဒေသ

မူလယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ခန္ဓယမိုက်** ကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုခန္ဓယမိုက်သည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၊ ပဝတ္တိဝါရ၊ ပရိညာဝါရ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါး တို့တွင် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဏ္ဏတ္တိဝါရ သည်လည်း။ ဥဒ္ဒေသ၊ နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် **ဥဒ္ဒေသ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥဒ္ဒေသ သည်လည်း ပရိစ္ဆေဒဝါရ, ပရိစ္ဆိန္နဒ္ဒေသဝါရ, ဝိဘာဂဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ **တနည်းကား** ခန္ဓဒ္ဒေသ, နာမဝဝတ္ထာန်, နယဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ခန္ဓဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ပဋ္ဌာန်၌ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် နာမ ဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ရူပက္ခန္ဓော, ဝေဒနာက္ခန္ဓော, သညာက္ခန္ဓော, သင်္ခါရက္ခန္ဓော, ဝိညာဏက္ခန္ဓော, ဟူသည်တည်း။ ။ပဋ္ဌာ၊ ငါးပါး ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာဝင်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝင်း။ သညာက္ခန္ဓော၊ ဝင်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓော၊ ဝင်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဝင်း။ ဣတိ ဣမေ၊ ဤသည်တို့ တည်း။ **တနည်းကား** ရူပက္ခန္ဓော၊ ဝင်း။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋ္ဌာ၊ ငါးပါး ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁-ပဒသောဓနဝါရ

နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နယဝါရကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုနယဝါရသည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ, **သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရ**အားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ထိုလေးပါး တို့တွင်**ပဒသောဓန ဝါရ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဒသောဓနဝါရ သည်လည်း အနုလုံ၊ ပစ္စနိုက်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။

> ၂ကျိ၌ **အဓိပ္ပါယ် စကားချုပ်ကား** ခန္ဓာတို့၏ အမည်ပညတ်ကို သုဓ သင်သောအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် **ပဏ္ဏတ္တိဝါရ** မည်၏။ ခန္ဓာတို့၏ စုတိ-ပဋိသန္ဓေ၊ အဖြစ်အပျက်၊ ဥပါဒါနိရောဓအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကိုသုဓသင် တတ်သောကြောင့် **ပဝတ္တိဝါရ** မည်၏။ ထိုအစဉ်ဖြင့် ဖြစ်သောခန္ဓာတို့ကို

အကျဉ်းအားဖြင့်သုံးပါးသော ပရိညာကိုပြုလျက် ဖြစ်တတ်သောကြောင့် **ပရိညာဝါရ** မည်၏။ ခန္ဓာကား ဤမျှသာ အယုတ်အလွန်မရှိဟူ၍ ပိုင်းခြားသောကြောင့် **ပရိစ္ဆေဒဝါရ**မည်၏။ ပိုင်းခြားအပ်ပြီးသော ခန္ဓာတို့ကို အကျဉ်းပြသောကြောင့် **ပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသဝါရ** မည်၏။ ဤနည်းလေးပါးဖြင့် ခွဲခြမ်းရှုပြသောကြောင့် **ဝိဘာဂဝါရ** မည်၏။ (နောက်သုံးနည်းလည်းအတူတူ)။ပုဒ်ကိုသုခိသင်သောအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် **ပဒသော၁နဝါရ** မည်၏။ ပဒသောခနလျှင် အရင်းရှိသောစက်ကိုဖွဲ့၍ ဖြစ်သောကြောင့် **ပဒသော၁နမူလစက္ကဝါရ** မည်၏။ သက်သက်သောခန္ဓာကို ဟောသောကြောင့် **သုဒ္ဓ၁နဝါရ** မည်၏။ သက်သက်သောခန္ဓာကို အရင်းပြု၍ စက်ကိုဖွဲ့သောကြောင့် **သုဒ္ဓ၁နမူလစက္ကဝါရ** မည်၏။ ဤကား အဓိပ္ပါယ် စကားချုပ်တည်း]။

ထိုအနုလုသည်လည်း ရူပက္ခန္ဓ ယုမက အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါး တို့တွင် **ရူပက္ခန္ဓယမက** ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓယမကသည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး တို့တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ရူပံ၊ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင်သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ရူပက္ခန္ဓော၊ ဟူသည်တည်း။ ။ရူပံကား သန္နိဋ္ဌာန်။ ရူပက္ခန္ဓောကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမပုစ္ဆာသည်လည်း။ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ရူပက္ခန္ဓော၊ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ရူပံ၊ ဟူသည်တည်း။ ။ရူပက္ခန္ဓောကား သန္နိဋ္ဌာန်။ ရူပံကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသော၁နဝါရအနုလုံ၌ ရှေးဦးစွာသော ရူပက္ခန္ဓယမကသည် ဖြစ်၏။ ။ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာ မည်သလော။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ **ရူပံ၊ ရုပ်မည်သလော**။

ရူပက္ခန္ဓယမကကို....၌ **ဝေဒနာက္ခန္ဓယမက**ကို....၏။ ထို....လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ,ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို....၏။ **ထို....လည်း ဘန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏**။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို...

၏။**ဟောဟန်ကား** ဝေဒနာ....တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ဝေဒနာကွန္ဓော....တည်း။ ။ဝေဒနာကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာကွန္ဓောကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာကို....၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏ ။ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ဝေဒနာကွန္ဓော....တည်း။ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ဝေဒနာ....တည်း။ ။ဝေဒနာကွန္ဓောကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ,ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရအနုလုံ၌ နှစ်ခုမြောက်သော ဝေဒနာကွန္ဓယမကသည် ဖြစ်၏။ ။ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာမည်၏။ ဝေဒနာကွန္ဓော၊ ဝေဒနာကွန္ဓာမည်သလော။ ဝေဒနာကွန္ဓော၊ ဝေဒနာကွန္ဓာမည်၏။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာမည်သလော။ ။ဝေဒနာကွန္ဓယမကကို....၌ **သညာကွန္ဓယမက**ကို....၏။ (စစ်မြဲ)။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ,ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံ၌ သုံးခုမြောက်သော သညာကွန္ဓယမကသည် ဖြစ်၏။ ။သညာ၊ ၏။ သညာကွန္ဓော၊ လော။ သညာကွန္ဓော။ပ။ လော။ ။သညာကွန္ဓယမကကို....၌ **သင်္ခါရကွန္ဓယမက**ကို....၏။ (စစ်မြဲ)။ ။သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရမည်ကုန်၏။ သင်္ခါရကွန္ဓော၊ လော။ သင်္ခါရကွန္ဓော၊ ၏။ သင်္ခါရာ၊ ကုန်သလော။ သင်္ခါရကွန္ဓယမကကို....၌ ဝိညာဏကွန္ဓယမကကို....၏။(စစ်မြဲ)။ ။ဝိညာဏံ၏။ ဝိညာဏကွန္ဓော၊ လော။ဝိညာဏကွန္ဓော၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ လော။ ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနဝါရအနုလုံ၌ ယမကငါးပါး၊ ပုစ္ဆာ ဆယ်ပါး၊ အတ္ထ နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။

အနုလုံကို....၌ **ပစ္စနိက်** ကို....၏။ ထို....လည်း။ နရူပကွန္ဓယမက အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါး....၏။ ထို....တွင် နရူပကွန္ဓယမကကို....၏။ ထို....လည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ, ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို....၏။ထို....လည်း။ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** နရူပံ....တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** နရူပကွန္ဓော....တည်း။ ။နရူပံကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ နရူပကွန္ဓောကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာကို....၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို....၏။ (စစ်မြဲ)။ ။ နရူပကွန္ဓော နရူပံ။ပ။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ, ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရပစ္စနိက်၌ ဂျေးဦးစုံသော နရူပကွန္ဓယမကသည် ဖြစ်၏။ နရူပံ၊ ရူပ်မမည်။ နရူပကွန္ဓော၊ ရူပကွန္ဓာ မမည်သလော။ နရူပကွန္ဓော၊ ရူပကွန္ဓာ မမည်။ **နရူပံ၊ ရူပ် မမည်သလော**။

နရူပကွန္ဓယမကကို....၌။ (စစ်မြဲ)။ ။နဝေဒနာ နဝေဒနာကွန္ဓော။ နဝေဒနာကွန္ဓော နဝေဒနာ။ နသညာ နသညာကွန္ဓော၊ နသညာကွန္ဓော နသညာ။ နသင်္ခါရာ နသင်္ခါရကွန္ဓော။ နသင်္ခါရကွန္ဓော နသင်္ခါရာ။ နဝိညာဏံ နဝိညာဏကွန္ဓော။ နဝိညာဏကွန္ဓော နဝိညာဏံ။ ။ဤသို့လျှင် ပဒသောဓန ဝါရပစ္စနိက်၌ ယမက ငါးပါး၊ ပုစ္ဆာ ဆယ်ပါး၊ အတ္ထ နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ။ အနုလုံ ပစ္စနိက် နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရ၌ နယ နှစ်ပါး၊ ယမက ဆယ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆယ်၊ အတ္ထ လေးဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ။ပဒသောဓန ဝါရ ပြီး၏။

၂-ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ

ပဒသောဓနဝါရကို....၌ **ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရကို....၏**။ ထို....လည်း အနုလုံ-ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် **အနုလုံကို....၏**။ ထို....လည်း။ ရူပက္ခန္ဓမူ, ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါး....၏။ ထို....တွင် **ရူပက္ခန္ဓမူကို....၏**။ ထို....လည်း။ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ အစရှိသောအားဖြင့်၊ လေးပါး....၏။ **ထို....တွင်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီကို....၏**။ ထို....လည်း။ အနုလောမပုစ္ဆာ, ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင်သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။**ဟေဟန်ကား** ရှုပ်....တည်း။ထို့နောင် သံသယကို....၏။**ဟေဟန်ကား** ရူပကွန္ဓော....တည်း။**ရူပ်ကားသန္နိဋ္ဌာန်**၊ ရူပကွန္ဓောကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန်-သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမ ပုစ္ဆာဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာကို....၌။ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို....၏။ထို....လည်း။ (စစ်မြဲ)။ ။ဟေဟန်ကား ခန္ဓာ ဝေဒနာကွန္ဓော....တည်း။ ခန္ဓာကားသန္နိဋ္ဌာန်၊ ဝေဒနာကွန္ဓောကားသံသယ၊သန္နိဋ္ဌာန်သံသယနှစ်ပါးကိုပေါင်းသည်ရှိသော်၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ အနုလောမ ပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာနှစ်ပါးကိုပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ အနုလုံ၌ ရှေးဦးစွာသော ဝေဒနာကွန္ဓမူလီ ရူပကွန္ဓယမကသည် ဖြစ်၏။ရူပံ၏။ရူပကွန္ဓော, လော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ မည်ကုန်၏။ ဝေဒနာကွန္ဓော၊ လော။ ။[သညာကွန္ဓ မူလီအစရှိသည်တို့၌လည်း ဤနည်းအတူစစ်၍ ဟောလေ။ နှစ်ခုမြောက်၊ သုံးခုမြောက်၊ လေးခုမြောက်သော ဟု အစဉ်အတိုင်း ဝိဿဇ်သနလောင်းမျှဆိုလေ]။ ။ဤသို့လျှင် ရူပကွန္ဓမူ၌ ယမက လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့ခြောက်ပါးဖြစ်သတည်း။

ရူပကွန္ဓမူကို....၌ **ဝေဒနာကွန္ဓမူကို....၏**။ ထို....လည်း ရူပကွန္ဓမူလီ၊ သညာကွန္ဓမူလီအစရှိသောအားဖြင့် လေးပါး....၏။ ထို....တွင်။ ရူပကွန္ဓမူလီကို....၏။(စစ်မြဲ)။ ။ဝေဒနာ ဝေဒနာကွန္ဓော။ခန္ဓာ ရူပကွန္ဓော။ပ။ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ အနုလုံ၌ ရှေးဦးစွာသော ရူပကွန္ဓမူလီ ဝေဒနာကွန္ဓယမကသည်

ဖြစ်၏။ ။ထို့နောင် သညာကွန္ဓမူလီကို....၏။ပ။ဝိညာဏကွန္ဓမူလီကို....၏။ပ။ကျိုသို့ လျှင်ဝေဒနာကွန္ဓမူဠ် ယမက လေးပါး၊ပုစ္ဆာ ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့ခြောက်ပါးဖြစ် သတည်း။ထို့နောင်သညာကွန္ဓမူကို....၏။ (မူလီလေးပါးသွတ်မြဲ)။ ။ထို့နောင် သင်္ခါရကွန္ဓမူကို....၏။ (မူလီလေးပါးသွတ်မြဲ)။ ။ထို့နောင် ဝိညာဏကွန္ဓမူကို.... ၏။ (မူလီလေးပါးသွတ်မြဲ။)ကျိုသို့လျှင် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရအနုလုံဠ် မူလငါး ပါး၊ယမက နှစ်ဆယ်၊ ပုစ္ဆာ လေးဆယ်၊ အတ္ထ ရှစ်ဆယ် ဖြစ်သတည်း။

အနုလုံကို....ဠ်။**ပစ္စနိုက်**ကို....၏။ထို....လည်း။နရူပကွန္ဓမူ။အစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါး....၏။ ထို....တွင်။ နရူပကွန္ဓမူကို....၏။ (အနုလုံကဲ့သို့ မူလီလေးပါးစီသွတ် လေ)။ကျိုသို့လျှင် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရပစ္စနိုက်ဠ် မူလငါးပါး၊ယမက နှစ်ဆယ်၊ ပုစ္ဆာ လေးဆယ်၊ အတ္ထ ရှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ။အနုလုံ ပစ္စနိုက် နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော်။ နယ နှစ်ပါး၊ မူလ တဆယ်၊ ယမက လေးဆယ်၊ ပုစ္ဆာ ရှစ်ဆယ်၊ အတ္ထ တရာ့ခြောက်ဆယ် ဖြစ်သတည်း။ ။ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ပြီး၏။

၃-သုဒ္ဓဓန္ဓဝါရ

ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရကို....ဠ် **သုဒ္ဓဓန္ဓဝါရ**ကို....၏။ ထို....လည်း အနုလုံ ပစ္စနိုက်အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင်။ **အနုလုံကို**....၏။ ထို....လည်း။ရူပကွန္ဓ ယမက။ပ။ ငါးပါး(ပဒသောဓနဝါရအတိုင်းစစ်လေ)။ ရူပံ ခန္ဓော၊ ဓနွာ ရူပံ။ ရူပံ၊ ရူပ်မည်၏။ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာမည်သလော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာမည်ကုန်၏။ ရူပံ၊ ရူပ်မည်သလော။ ။ကျိုသို့လျှင် သုဒ္ဓဓန္ဓဝါရအနုလုံဠ် ရှေးဦးစွာသော ရူပကွန္ဓ ယမကသည်ဖြစ်၏။ ။(ဝေဒနာကွန္ဓယမက။ စသည်တို့ကိုဟောမြဲ)။ ။ကျိုသို့ လျှင် သုဒ္ဓဓန္ဓဝါရအနုလုံဠ် ယမက ငါးပါး၊ ပုစ္ဆာ တဆယ်၊ အတ္ထ နှစ်ဆယ် ဖြစ် သတည်း။ ။

ပစ္စနိုက်ဠ်လည်း နည်းဘူးစစ်။ နရူပံ နခန္ဓော။ နခန္ဓာ **နရူပံ**။ပ။ နဝိညာဏံ နခန္ဓော။ နခန္ဓာ နဝိညာဏံ။ ။ကျိုသို့လျှင် သုဒ္ဓဓန္ဓဝါရပစ္စနိုက်ဠ် ယမက ငါးပါး၊ ပုစ္ဆာ တဆယ်၊ အတ္ထ နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။ အနုလုံ ပစ္စနိုက်နှစ်ပါးကို ပေါင်း သည်ရှိသော် သုဒ္ဓဓန္ဓဝါရဠ် နယ နှစ်ပါး၊ ယမက တဆယ်၊ပုစ္ဆာ နှစ်ဆယ်၊ အတ္ထ လေးဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ။သုဒ္ဓဓန္ဓဝါရပြီး၏။

၄-သုဒ္ဓဓန္ဓမူလစက္ကဝါရ

(**သုဒ္ဓဓန္ဓမူလစက္ကဝါရ**ဠ်လည်း ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရကဲ့သို့ မူလမူလီကို နှလုံးသွင်းရှုပေလော။ ယမကပေါင်း အဘူပင်)။

ဥဒ္ဒေသဝါရ ပြီး၏။

[ဤဥဒ္ဒေသဝါရ၌ ရှုပံ ခန္ဓော။ ခန္ဓာ ရူပံဟူသောပါဠိတော်၌ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော ဟူသော အနက်ကိုယူအပ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ခန္ဓာ ရူပန္တိ အာဒီသု ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော၊ ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ နိဒ္ဒေသဝါရေ ဧဝံ ဘာဇိတတ္တာ" အစရှိသည်ကို မိန့်အပ်၏]။ ။ဤသို့လျှင် ခန္ဓယမိုက်ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၏ ဥဒ္ဒေသဝါရ၌ ဝါရ လေးပါး၊ နယ ရှစ်ပါး၊ ယမက တရား၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ရာ။ အတ္ထ လေးရာ ဖြစ်သတည်း။

သောဒနေ ဇိသသုဒ္ဓေ စ၊စက္ကေသ္ဝသိတိ ပိဏ္ဍိတာ။၊
ပုစ္ဆာ ခန္ဓယမကဿ၊ ပဏ္ဏတ္တိမ္ဒိ သတာနိ ဒ္ဝေ။ ။

ဤ ခန္ဓယမိုက်သည် အဘယ်မှ ထွက်သနည်း ဟူမူကား ခန္ဓဝိဘင်းမှထွက်၏။။ ထွက်ဟန်ကား မြတ်စွာဘုရားသည်။ ခန္ဓဝိဘင်း၌ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို အဘိဓမ္မာဘာဇနီ၊ သုတ္တန္တာဘာဇနီ၊ ပဉ္စာပုစ္ဆကဟူသော နည်းသုံးပါးတို့ဖြင့် ဟောတော်မူ၏။ ထိုခန္ဓာငါးပါးတို့ကိုကား ကာလအားဖြင့်ငင်း ဘုံ,ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ရင်း၊ ပရိညာအားဖြင့်ငင်း၊ အဘယ်သို့လျှင် သိအပ်ကုန်သနည်း။ ဤသို့သံသယရှိသော ဝေနေယျတို့၏ သံသယကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှါ ဤခန္ဓယမိုက်ကို ဟောတော်မူသတည်း။ ဝါ၊ မူလယမိုက်မှ ထွက်၏။ **ထွက်ဟန်ကား** မြတ်စွာဘုရားသည် မူလယမိုက်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ကုသိုလ်တရားတို့၏ မူလမည်ဟန်,မမည်ဟန် အစရှိသည်ကိုကား ယုံမှားမရှိမှတ်ရပြီ။ ဤ မူလယမိုက်၌ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော ကုသိုလ်အစရှိကုန်သောတရားတို့၏ခန္ဓာအားဖြင့် ဖြစ်ဟန်ကိုကား အဘယ်သို့လျှင် သိရအံ့နည်း။ ဤသို့သံသယရှိသော ဝေနေယျတို့၏ သံသယကို ပယ်ဖျောက်အံ့သောငှါ ဤခန္ဓယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည် ဟူလိုသော်။ [ဤစကားကား "မူလယမကေ ဒေသိတေယေဝ ကုသလာဒိဓမ္မေ" အစရှိသော အဋ္ဌကထာပါဠိနှင့် အညီတည်း]။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသ

၁-ပဒသော၁နဝါရ

ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **နိဒ္ဒေသ**ကို ဟောတော်မူ၏။။ ထို နိဒ္ဒေသသည်လည်း ပဒသော၁နဝါရ၊ပဒသော၁န မူလစက္ကဝါရ၊သုဒ္ဓ၁ခန္ဓဝါရ၊သုဒ္ဓ၁ခန္ဓ မူလစက္ကဝါရအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။။ ထိုလေးပါးတို့တွင် **ပဒသော၁နဝါရ**ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။။ထိုပဒသော၁နဝါရသည်လည်း အနုလုံ၊ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။။ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် **အနုလုံကို**ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။။ထို**အနုလုံ**

သည်လည်း ရူပက္ခန္ဓယမက။ပ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓယမကအားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါးတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓယမကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓယမက သည်လည်း အနုလောမ၊ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အနုလောမကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမသည်လည်း ပုစ္ဆာ-ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကိုရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ထိုပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။

ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကိုရှေ ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ရူပံ၊ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ရူပက္ခန္ဓော၊ ဟူသည်တည်း။ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ပိယရူပံ သာတရူပံ ရူပံ၊နရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓော ရူပဥ္စေဝ ရူပက္ခန္ဓောစ။ ဟူသည်တည်း။ အနုလောမကို....၌ ပဋိလောမကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ၊ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင်။ သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ ဟောဟန်ကား ရူပက္ခန္ဓော....တည်း။ထို့နောင်သံသယကို....၏။**ဟောဟန်ကား**ရူပံ တည်း။ထို့နောင်ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** အာမန္တာတည်း။ ။ရူပံ၊ ရုပ်မည်၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ရူပက္ခန္ဓာမည်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေး သည်။သတိ၊ သော်။ ပိယရူပံ၊ ပိယရုပ်သည်။ သာတရူပံ၊သာတရုပ်သည်။ ရူပံ၊ရုပ် မည်၏။နရူပက္ခန္ဓော၊ရူပက္ခန္ဓာမမည်၊ရူပက္ခန္ဓော၊သည်။ရူပဥ္စေဝ၊ ရုပ်လည်းမည်၏။ ရူပက္ခန္ဓောစ၊ ရူပက္ခန္ဓာလည်းမည်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်၏။ ရူပံ၊ ရုပ်မည်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ရှိသော်။အာမန္တာ၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်သောတရားသည် ရုပ်မည်၏။ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ဟောတိ။၏။

ရူပံ ရူပက္ခန္ဓောဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ ရူပံဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** တဏှာ၏ အာရုံဖြစ်သော် ချစ်အပ် သဘောအပ်သော လောကီစိတ်ကောသီတို့ စေတသိက်ဒွေပညာသ, ရုပ်အဋ္ဌဝိသဟု ဆိုအပ်သော အ ပေါင်းဖြစ်သောပိယရုပ်, သာတရုပ်ရ၏။ရူပနလက္ခဏာရှိသော အစိတ်ဖြစ်သောရုပ် အဋ္ဌဝိသဟုဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာလည်းရ၏။ (**တနည်ကား**) တဏှာ၏ အာရုံဖြစ် ထိုက်သော ချစ်အပ်သဘောအပ်သော လောကီစိတ် ကောသီတို့ စေတသိက်ဒွေ ပညာသ ဟုဆိုအပ်သော ပိယရုပ်,သာတရုပ်ရ၏။ ရူပနလက္ခဏာရှိသော ရုပ်အဋ္ဌ ဝိသဟုဆိုအပ်သော ရူပက္ခန္ဓာလည်းရ၏။ [ငင်းနှစ်နည်းတွင်ရှေ့နည်းကို ပယ်၍ နောက်နည်းကိုသာ ချရိုးပြုတော်မူသည်။ ။ပယ်သင့်ကြောင်းကို နောက်၌ဆို လတ္တံ့]။ ရူပက္ခန္ဓော ဟူသော သံသယပုဒ်အရကား ရူပနလက္ခဏာရှိသောအစိတ်

ဖြစ်သောရူပ်အင္ဒဂီသဟု ဆိုအပ်သောရူပကွန္ဓာသာရ၏။ ။ရူပကွန္ဓောရူပ်၊ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော ပဋိလောမဟုစ္ဆာဒ်၌ ရူပကွန္ဓောဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား ရူပကွန္ဓာ ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။**

[အပေါင်းဖြစ်သော ပိယရူပ်၊ သာတရူပ်ဟူသည်ကား စက္ခုံလောကေ ပိယရူပ် သာတရူပ်၊ တွေ့ထိသော တဏှာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့် လောကီစိတ် ကောသတိ၊ စေတသိက် ဒေါပညာသ၊ ရူပ်အင္ဒဂီသ ဤလောကီခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည် ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောရှိသောကြောင့် ပိယရူပ်, သာတရူပ်မည်၏။ ရူပွနသဘောမရှိသောကြောင့် ရူပကွန္ဓာမမည်။ ရူပဟူသော သာမညသညာကိုသာ ရ၏။ ရူပကွန္ဓာ ဟူသော ဝိသေသသညာကိုမရ။ လောကီခန္ဓာအစိတ်ဖြစ်သော ဘူတရုပ် ဥပါဒါရူပ် တည်းဟူသော ရူပကွန္ဓာသည်ကား။ ချစ်အပ် သာယာအပ်သော သဘောရှိသောကြောင့် ပိယရူပ်, သာတရူပ်ဟုဆိုအပ်သော ရူပလည်း မည်၏။ ရူပွနသဘော ရှိသောကြောင့် ရူပကွန္ဓာလည်းမည်၏။ ရူပဟူသော သာမညသညာကိုလည်း ရ၏။ ရူပကွန္ဓာဟူသော ဝိသေသသညာကိုလည်း ရ၏။ ဤသို့ ကောက်ခြင်းသည်ကား။ ယံ ပဋ္ဌာနသမုဒါယဘူတံ ပိယရူပ် သာတရူပ်။ တံ ကေဒေသေန ရူပကွန္ဓော ဟောတိ အစရှိသော ဋီကာနှင့်အညီတည်း။ ။**တနည်းလည်း**။လောကီစိတ် ကောသိတိ, စေတသိက် ဒေါပညာသကိုသာ ပိယရူပ် သာတရူပ် အရသို့ သွင်း၍ ကောက်ကုန်၏။ ရူပ်အင္ဒဂီသကိုမကောက်ကုန်။ ဤနှစ်နည်းတွင် ရှေနည်းကို စက္ခုံလောကေ ပိယရူပ် သာတရူပ်။ အစရှိသော ပါဠိတော်နှင့်အညီ ဆရာတို့နှစ်သက်တော်မူကြကုန်၏ဟု အမှာအထားစကားများကို ဆိုကြကုန်၏။ သို့သော်လည်း ရူပ် ခန္ဓောတိ အာမန္တာဟု သုဒ္ဓခန္ဓဝါရပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူသောကြောင့်ငင်း၊ ထိုပါဠိတော်၏အဖွင့်ဖြစ်သော အင္ဒကထာ၌လည်း "တတ္ထ ယသ္မာ ပိယရူပ် သာတရူပ် ဝါ ဟောတု ဘူတုပါဒါရူပ် ဝါ၊ သဗ္ဗံ ပဉ္စသု ခန္ဓေသု သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတေဝါတိ အာဟ ရူပ် ခန္ဓောတိ အာမန္တာတိ"ဟု ဖွင့်ပြတော်မူသောကြောင့်ငင်း၊ ပိယရူပ် သာတရူပ်၌ရှိသော ရူပ်အင္ဒဂီသသည် ရူပကွန္ဓာမည်သည်သာဖြစ်၍ ပိယရူပ်, သာတရူပ်၌ ရူပကွန္ဓာကို ဟောတော်မူသော်လည်း ရူပကွန္ဓော ရူပဥ္စေဝ ရူပကွန္ဓောစ ဟု ရူပကွန္ဓာကို ဟောတော်မူလတ္တံ့ဖြစ်၍ ပါရိသေသနည်းအားဖြင့် ဟောလတ္တံ့သော ရူပကွန္ဓာမှ အကြွင်းဖြစ်သော နာမကွန္ဓာကိုသာ ပိယရူပ် သာတရူပ် အရကို ကောက်ခြင်းသည် သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ ပါဠိတော် အင္ဒကထာတို့နှင့် အလွန်ညီညွတ်သည်

ထင်ပေသည်။ ပိယရူပ် သာတရူပ် အရမှာ ရူပ်အဌဝိသကို ထည့်သွင်း၍ ကောက်လျှင် ၎င်းသုဒ္ဓဓနဝါရ ပါဠိ အဌကထာတို့နှင့်ညီသည်မထင်။ ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍ ရွှင်ကြပါကုန်။ ။တဏှာ၏ အာရုံ ဖြစ်ခိုက် တဏှာ၏အာရုံဖြစ်သောဟု ပိယရူပ် သာတရူပ်ကို ဝိသေသန မ,န့် ကောက်ခြင်းသည် တဏှာ၏အာရုံမဟုတ် ဝိပဿနာကုသိုလ် စသည်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီတရားကို နရူပံဟူသော ပစ္စနိက်၌ ရသင့်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ရကား-မရ။ လောကုတ္တရာ တရား၊ ပညတ် တရားကိုသာ ရသည်ဖြစ်၍ အနုလုံနှင့် ပစ္စနိက်သည် အညမညဝိရောဓိဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ပိယရူပ် သာတရူပ်ကို တဏှာ၏အာရုံဖြစ်ထိုက်သောဟု ဝိသေသနမ,၍ ကောက်ခြင်းသည် သင့်မြတ်သည်ထင်သည်။ တဏှာ၏ အာရုံဖြစ်ထိုက်သောဟု ဝိသေသနကို မ,သည်ရှိသော် တဏှာ၏ အာရုံဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ၊ လောကီတရားအားလုံးကိုပင် ပိယရူပ် သာတရူပ်ဟုဆိုအပ်သောကြောင့် နရူပံ ဟူသော ပစ္စနိက်၌ လောကုတ္တရာတရား၊ ပညတ်တရားကို ကောက်ရခြင်းသည် အနုလုံ ပစ္စနိက်မဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့် အညမညဝိရောဓိ မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် မှာထားသမျှစကားကို သတိသမ္ပဇညတရားဖြင့် စဉ်းစားဆင်ခြင်၍ ယူတော်မူကြပါကုန်။ ရူပကွန်ဒွာ ဟူသောပုဒ်၌ အချို့ဆရာတို့က သတ္တဝါဟိုသန္တာန်၌ဖြစ်သော ရူပသာလျင် ရူပကွန်ဒွာမည်သည်။ တုံးတိုင်စသည်၌ဖြစ်သော ဗာဟိရ ရူပ်သည် ရူပကွန်ဒွာ မမည်ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုစကားမသင့်။ အဘဲကြောင့်နည်းဟူမူကား **ဓာတုကထာပါဠိတော်၌** "အဗျာကတာ ဓမ္မာ အသမ်ဒံတံ ခန္ဓတော ဌပေတွာ ပဥ္စဟိ ခန္ဓေဟိ သင်္ဂဟိတာ"ဟု အဗျာကတ တရားတို့ကို နိဗ္ဗာန်ကို ထား၍ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ဖြင့် ရောဂ့ကာအပ်သောကြောင့်၎င်း၊ **ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌**လည်း "အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ၊ ဗာဟိရံ ဏံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ" စသည်ဖြင့် အဗျာကတ၌ ဗာဟိရရူပ်ကို ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့်၎င်း၊ **ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ၌**လည်း "ဗာဟိရန္တိ ပထဝီပါသာဏာဒိသု ဌိတံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ"ဟု ပထဝီပါသာဏ စသည်၌တည်သော သတ္တဝါ သန္တာန်၌ မဖြစ်သော ရူပ်ကိုသာ ဗာဟိရဟုဖွင့်ပြတော်မူအပ်သောကြောင့်၎င်း၊ ထိုဆရာတို့စကားသည် ယခင်ပါဠိအဌကထာတို့နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်သည်ဖြစ်၍ မသင့်ဟူ၍ မှတ်သင့်သည် ထင်ပေသည်။ ။စကားချုပ်။

ရူပကွန်ဒယမကကို....၌ **ဝေဒနာကွန်ဒွယမကကို....၏**။ (စစ်မြဲ)။ ဝေဒနာ ဝေဒနာကွန်ဒွောတိ။ အာမန္တာ။ ဝေဒနာကွန်ဒွော ဝေဒနာတိ။ အာမန္တာ။ ။

ဝေဒနာ၊ ၏။ ဝေဒနာကွန္ဒေါ၊ လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ဝေဒနာမည်သောတရားသည် ဝေဒနာကွန္ဓာ မည်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဠိလောမ ပေးမြဲ။ ။ဝေဒနာ ဝေဒ-နာကွန္ဓောဟူ၍။ပ။ ၌။ ဝေဒနာ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ဝေဒနာ စေတသိက် ရ၏။ ဝေဒနာကွန္ဓောဟူသော **သံသယပုဒ်၏အရကား** ဝေဒနာ စေတသိက် ငင်းရ၏။ ။**ပဋိကား**။ ဝေဒနာကွန္ဓာ ရ၏။ ။**သံသယ** ငင်းရ၏။

သညာ သညာကွန္ဒေါဘိ။ ဒိဋ္ဌိသညာ သညာ၊ နု သညာကွန္ဒေါ။ သညာကွန္ဒေါ သညာစေဝ သညာကွန္ဒေါ စ။ ။သညာကွန္ဒေါ သညာတိ။ အာမန္တာ။ ။သညာ၊ ၏။ သညာကွန္ဒေါ၊ လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဋ္ဌိသညာ၊ ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော သညာသည်။ သညာ၊ ၏။ နု သညာကွန္ဒေါ၊ မမည်။ သညာကွန္ဒေါ၊ သည်။ သညာစေဝ၊ လည်း မည်၏။ သညာကွန္ဒေါ စ၊ လည်းမည်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ပဠိလောမ လွှဲပြီ)။

သညာ သညာကွန္ဒေါဟူ၍။ပ။ ၌။ သညာဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကာ** ဒိဋ္ဌိစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော သညာ ရ၏။ သဉ္ဉာနနလက္ခဏာ၌သော သညာကွန္ဓာလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား**။ သညာကွန္ဓာ ရ၏။ ။**သံသယ** ငင်းရ၏။

သင်္ခါရာ သင်္ခါရကွန္ဒေါတိ။ သင်္ခါရကွန္ဓံ ထပေတွာ အဝသေသာ သင်္ခါရာ နု သင်္ခါရကွန္ဒေါ၊ သင်္ခါရကွန္ဒေါ သင်္ခါရာစေဝ သင်္ခါရကွန္ဒေါ စ။ ။သင်္ခါရကွန္ဒေါ သင်္ခါရာတိ။ အာမန္တာ။ ။သင်္ခါရကွန္ဓံ၊ ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကုန်သော။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ နု သင်္ခါရကွန္ဒေါ၊ မမည်။ ဝါ၊ အဝသေသာ၊ တို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ ကုန်၏။ နု သင်္ခါရကွန္ဒေါ၊ မမည်။ (နှစ်နည်း)။ ။**အနုကား**။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဝေဒနာ, သညာ, ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ရ၏။ သင်္ခါရကွန္ဓာငါးဆယ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[သရုပဒဿန ကောဋ္ဌာသ တင်မြဲ၊ အဖြောင့်။ အဝသေသာ ရှိသည်ဟူ၍ အပြန်မယူလေနှင့်]။ ။**ပဋိကား**။ သင်္ခါရကွန္ဓာငါးဆယ် ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။

ဝိညာဏံ ဝိညာဏကွန္ဒေါတိ။ အာမန္တာ။ ။ဝိညာဏကွန္ဒေါ ဝိညာဏန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဝိညာဏကွန္ဓာရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်းရ၏။ ။ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်

ပစ္စနိက်၌။ နရူပံ နရူပက္ခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။နရူပက္ခန္ဓော နရူပန္တိ။ ပိယရူပံ သာတရူပံ နရူ ပက္ခန္ဓော ရူပံ၊ ရူပဉ္စ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ ထပေတွာ အဝသေသာ နာ စဝ ရူပံ နစ ရူပက္ခန္ဓော။ ။**ပဋိလောမ၌**။ နာ ရူပက္ခန္ဓော၊ မမည်။ နာ ရူပံ၊ လော။ပ။ ပိယရူပံ၊ ပိယရူပ်သည်။ သာတရူပံ၊ သာတရူပ်သည်။ နာ ရူပက္ခန္ဓော။ မမည်။ ရူပံ၊ ရူပ်သော်ကားမည်၏။ ရူပဉ္စ၊ ကိုငင်း။ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ၊ ကိုငင်း။ ထပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာ၊ တို့သည်။ နာ စဝ ရူပံ၊ မမည်။ နစ ရူပက္ခန္ဓော၊ မမည်။ ။**အနုကား**။လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊စေတသိက်ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ် ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိကား**။ တဏှာ၏အာရုံဖြစ်သော ချစ်အပ် သာယာ အပ်သော လောကီစိတ်ကောသီတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ရူပ်အဋ္ဌဝိသဟု ဆိုအပ်သော အပေါင်းဖြစ်သော ပိယရူပ် သာတရူပ် ရ၏။ **တနည်းကား**။ တဏှာ၏ အာရုံဖြက်ထိုက်သော ချစ်အပ် သာယာအပ်သော လောကီစိတ် ကောသီဘိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသဟု ဆိုအပ်သော ပိယရူပ် သာတရူပ် ရ၏။ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

နဝေဒနာ နဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။နဝေဒနာက္ခန္ဓော နဝေဒ နာတိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာလေးပါး၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ ။**ပဋိလောမ၌** သန်ဋ္ဌာန် သံသယလည်း အတူ။

နသညာ နသညာက္ခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။နသညာက္ခန္ဓော နသညာ-တိ။ ဒိဋ္ဌသညာ နသညာက္ခန္ဓော သညာ၊ သညဉ္စ သညာက္ခန္ဓဉ္စ ထပေတွာ အဝသေသာ နစဝ သညာ နစ သညာက္ခန္ဓော။ ။ဒိဋ္ဌသညာ၊ ဒိဋ္ဌသညာ သည်။ နသညာက္ခန္ဓော၊ မမည်။ သညာ၊ သညာသော်ကားမည်၏။ သညဉ္စ၊ ကိုငင်း။(လွယ်ပြီ။ ။ဒိဋ္ဌသညာ သညာ နသညာက္ခန္ဓောဟု အနုလုံကဲ့သို့ပါ၌ အချို့ရှိ၏)။ ။**အနုကား** ဒိဋ္ဌသညာ, သညာက္ခန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာလေးပါး၊ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ ။**ပဋိကား**။ ဒိဋ္ဌ စေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော သညာရ၏။ ဒိဋ္ဌသညာ, သညာက္ခန္ဓာမှ တပါး ခန္ဓာ လေးပါး၊နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။

နသခ်ိဳရာ နသခ်ိဳရက္ခန္ဓောတိ၊ အာမန္တာ။ ။နသခ်ိဳရက္ခန္ဓော နသခ်ိဳရာတိ။ သခ်ိဳရက္ခန္ဓံ ထပေတွာ အဝသေသာ နာ သခ်ိဳရက္ခန္ဓော သခ်ိဳရာ၊ သခ်ိဳရေ စ သခ်ိဳရက္ခန္ဓဉ္စ ထပေတွာ အဝသေသာ နစဝေ သခ်ိဳရာ နာ စ သခ်ိဳရက္ခန္ဓော။ ။ [ကျွဲ၌လည်း အဝသေသာ သခ်ိဳရာ **နသခ်ိဳရက္ခန္ဓော** ဟု အချို့ပါ၌ ရှိ၏]။

အနုကား။နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ ။**ပဋိကား**။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဝေဒနာ,သညာ,ရုပ်အဋ္ဌဝိသ ရ၏။ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယ ကား** နောက်သာရ၏။

နဝိညာဏံ။ပ။အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဝိညာဏကွန္ဓာမှ တပါး ခန္ဓာ လေး ပါး။ နိဗ္ဗာန်, ပညတ် ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်း ရ၏။

ပဒသောဓနဝါရ ပြီး၏။

၂-ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ

ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရဋ္ဌ။ ရူပံ ရူပက္ခန္ဓောတိ။ ပိယရူပံ။ပ။ ရူပက္ခန္ဓော စ။ ။ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ခန္ဓောစေဝ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ အဝသေသာ ခန္ဓာ နဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ။[**အနုလောမ** ကောက်မြဲ]။

ပဋိကား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမှ တပါး ခန္ဓာလေးပါးရ၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာလည်း ရ၏။ ။[အကြွင်းလေးပါးကို ဤနည်းအတူသုတ်၍ ဟောလေ]။

ဝေဒနာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓောတိ။ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓောစေဝ ရူပက္ခန္ဓော၊ အဝသေသာ ခန္ဓာ နရူပက္ခန္ဓော။ ။**ပဋိကား**။ ရူပက္ခန္ဓာမှ တပါး ခန္ဓာလေးပါး ရ၏။ ရူပက္ခန္ဓာလည်း ရ၏။ [ကောဋ္ဌာသပြန်။ အကြွင်းထည့်မြဲ။ ကြွင်းသော သညာက္ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၌လည်း ရူပက္ခန္ဓာ အစ ရှိသော ခန္ဓာလေးပါးတို့ကို ထည့်၍ဟောလေ]။

အနုလုံစက်ပြီး၏။

ပစ္စနိက်

ပစ္စနိက်ဋ္ဌ။ နရူပံ နရူပက္ခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။နခန္ဓာ နဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ အာမန္တာ။ ။(**အနုလောမ**ဋ္ဌ ပဒသောဓန က အတိုင်းကောက်)။ **ပဋိကား**။ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ၎င်း။ ။ပဋိလောမဟူသမျှ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်သာ ရ၏။ [အနုလောမမှာလည်း **ပဒသောဓန** က အတိုင်းကောက်လေ]။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ ပြီး၏။

၃-သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ

သုဒ္ဓံခန္ဓဝါရဋ္ဌ။ ရူပံ ခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓောတိ။ ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓောစေဝ ရူပက္ခန္ဓောစ၊ အဝသေသာ ခန္ဓာ နရူပက္ခန္ဓော။ ။**အနုကား**။ တဏှာ၏အာရုံဖြစ်သော ချစ်အပ် သာယာအပ်သော လောကီစိတ် ကောသီတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။

[တတ္ထ ယသ္မာ ပိယရူပံ သာတရူပံ ဝါ ဟောတု ဘူတုပါဒါရူပံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ပဥ္စသု ခန္ဓေသု သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတေဝ၊ ဟု အဋ္ဌကထာလာသောကြောင့်၊ ပိယရုပ်, သာတရုပ်နှင့် တကွရုပ်အဋ္ဌဝီသကို ကောက်သည်]။

ပဋိကား။ ရူပက္ခန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာလေးပါး **ရ၏**။ ရူပက္ခန္ဓာလည်းရ၏။ **သံသယကား**။ နောက်သာ **ရ၏**။ ။

ဝေဒနာ ခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ။ပ။ နဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ။**အနုကား**။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ **ရ၏**။ **သံသယ** ၎င်း**ရ၏**။ **ပဋိကား**။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာလေးပါး**ရ၏**။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။

သညာက္ခန္ဓ ယမကဋ္ဌ။ **အနုကား**။ ဒိဋ္ဌိသညာ၊ သညာက္ခန္ဓာ **ရ၏**။ **သံသယ** ၎င်း**ရ၏**။ ။(ပဋိလောမကောက်မြဲ)။ ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓ ယမကဋ္ဌ။ **အနုကား**။ စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေ ပညာသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ **ရ၏**။ **သံသယ** ၎င်း**ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ** နည်းတူ ကောက်။ ။

ဝိညာဏက္ခန္ဓ ယမကဋ္ဌ **အနုကား**။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ **ရ၏**။ **သံသယ** ၎င်း**ရ၏**။ ။ **ပဋိလောမ** နည်းတူ။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။

ပစ္စနိက်

ပစ္စနိက်ဋ္ဌ နရူပံ နခန္ဓောတိ။ ရူပံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ခန္ဓာ နရူပံ ခန္ဓာ၊ ရူပဉ္စ ခန္ဓေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝရူပံ နစခန္ဓာ။ ။နခန္ဓာ နရူပက္ခန္ဓောတိ။ ဿာမန္တာ။ ။နရူပံ၊ ရုပ်မမည်။ နခန္ဓော၊ ခန္ဓာမမည် သလော။ပ။ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသာ၊ ရုပ်မှကြွင်းကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ နရူပံ၊ ရုပ်မမည်။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာသော်ကားမည်ကုန်၏။ ။ **အနုကား**။ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဆယ့်သုံး **ရ၏**။ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ**၌ နိဗ္ဗာန် ပညတ်သာ **ရ၏**။ ။

နဝေဒနာ နခန္ဓောတိ။ ဝေဒနံ ထပေတ္ဝာ အဝသေသာ ခန္ဓာ နဝေဒနာ ခန္ဓာ၊ ဝေဒနဉ္စ ခန္ဓေ စ ထပေတ္ဝာ အဝသေသာ နစေဝဝေဒနာ နစ ခန္ဓာ။ ။နခန္ဓာ နဝေဒနာကွန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဝေဒနာကွန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာ လေးပါး ရ၏။ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်းရ၏။ ။

နသညာ နခန္ဓောတိ။ သညံထပေတ္ဝာ။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဒိဋ္ဌသညာ, သညာကွန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာလေးပါးရ၏။ နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိလောမ** သံသယနှင့်အတူ။ ။

နသင်္ခါရာ နခန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။နခန္ဓာ နသင်္ခါရကွန္ဓောတိ၊အာမန္တာ။ **အနုကား**။ နိဗ္ဗာန် ပညတ် ရ၏။ ။**သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်းရ၏။ ။ [ဤယမကဌ အချို့သောပါဋိဌ် အာမန္တာ ရှိ၏၊ အချို့သောပါဋိဌ် ဝိဘင်း(ရှည်) ရှိ၏၊ အာမန္တာရှိသော်ပါဋိသည် သင့်မြတ်၏ဟု ဆရာတို့မိန့်တော်မူကုန်၏] ။ ။

နဝိညာဏံ နခန္ဓောတိ။ ဝိညာဏံ ထပေတ္ဝာ။ပ။အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ဝိညာဏကွန္ဓာမှတပါး ခန္ဓာမလေးပါးရ၏။နိဗ္ဗာန်, ပညတ်လည်း ရ၏။**ပဋိလောမ**၌။ နိဗ္ဗာန် ပညတ် ရ၏။ ။သုဒ္ဓခန္ဓဝါရပြီး၏။ ။

၄-သုဒ္ဓခန္ဓ မူလစက္ကဝါရ

သုဒ္ဓခန္ဓမူလစက္ကဝါရ၌ အကောက်မထူးပြီ။ သုဒ္ဓကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ [ဤပဏ္ဏတ္တိဝါရ၌ ဌာနဟူသော်ကား နှစ်ဆဲ့ ခြောက်ဌာန ရကောင်း၏။ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဌာန ဟူသော်ကား—

ဆစတ္တာရိ ဆဆစတု၊ ဌာနာနိ ကမတော သိယုံ။
ခန္ဓေသု ဣတိ ဆပ္ပိသ၊ ခန္ဓပဏ္ဏတ္တိ ဝါရကေ။ ။

ဟူသောဂါထာနှင့်အညီ ရူပကွန္ဓ ဌာနခြောက်ပါး၊ ဝေဒနာကွန္ဓ ဌာနလေးပါး၊ သညာကွန္ဓ ဌာနခြောက်ပါး၊ သင်္ခါရကွန္ဓ ဌာနခြောက်ပါး၊ ဝိညာဏကွန္ဓ ဌာနလေးပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့ ခြောက်ဌာနဖြစ်သတည်း။ ။

(၁) **ရူပကွန္ဓဌာန ခြောက်ပါး** ဟူသော်ကား ပိယရူပံ သာတရူပံလည်း တပါး၊ ရူပကွန္ဓောလည်း တပါး၊ရူပဉ္စ ခန္ဓေ စ ထပေတ္ဝာလည်း တပါး၊ ရူပကွန္ဓော ခန္ဓောစေဝ ရူပကွန္ဓောစ လည်း တပါး၊ အဝသေသာ ခန္ဓာ လည်း တပါး၊ ရူပံ ထပေတ္ဝာလည်း တပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ခြောက်ပါးတည်း။ ။

(၂) **ဝေဒနာက္ခန္ဓဒုနန လေးပါး** ဟူသော်ကား ဝေဒနာက္ခန္ဓော ခန္ဓော စေဝ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစလည်း တပါး၊ အဝသေသာလည်းတပါး၊ ဝေဒနံ ဌပေတွာလည်း တပါး၊ ဝေဒနဉ္စ ခန္ဓစ ဌပေတွာလည်း တပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် လေးပါးတည်း။

(၃) **သညာက္ခန္ဓဒုနန ခြောက်ပါး** ဟူသော်ကား ဒိဋ္ဌသညာလည်း တပါး၊ သညာက္ခန္ဓောလည်း တပါး၊ သညဉ္စ ခန္ဓစ ဌပေတွာလည်း တပါး၊ သညာက္ခန္ဓော ခန္ဓောစေဝ သညာက္ခန္ဓောစလည်း တပါး၊ အဝသေသာလည်း တပါး၊ သညံ ဌပေ တွာလည်း တပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ခြောက်ပါးတည်း။

(၄) **သင်္ခါရက္ခန္ဓဒုနန ခြောက်ပါး** ဟူသော်ကား သင်္ခါရက္ခန္ဓံ ဌပေတွာ လည်း တပါး၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓောလည်း တပါး၊ သင်္ခါရေစ ခန္ဓစ ဌပေတွာလည်း တပါး၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓော ခန္ဓောစေဝ သင်္ခါရက္ခန္ဓောစလည်း တပါး၊ အဝသေသာ လည်း တပါး၊ သင်္ခါရေ ဌပေတွာလည်း တပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် ခြောက်ပါး တည်း ။ ။

(၅) **ဝိညာဏက္ခန္ဓဒုနန လေးပါး** ဟူသော်ကား ဝိညာဏက္ခန္ဓော ခန္ဓောစေဝ ဝိညာဏက္ခန္ဓောစလည်း တပါး၊ အဝသေသာလည်း တပါး၊ ဝိညာဏံ ဌပေတွာ လည်း တပါး၊ ဝိညာဏဉ္စ ခန္ဓစ ဌပေတွာလည်း တပါး၊ ဤသို့အားဖြင့် လေး ပါး တည်း]။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝါရပြီး၏။

ပဝတ္ထိဝါရ ဥပ္ပါဒ ပုဂ္ဂလဝါရ ရူပက္ခန္ဓမူ

ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဝတ္ထိဝါရ** ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဝတ္ထိဝါရသည်လည်း ဥပ္ပါဒဝါရ၊ နိရောဓဝါရ၊ ဥပ္ပါဒ နိရောဓဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် **ဥပ္ပါဒဝါရ** ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥပ္ပါဒဝါရသည်လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၊ အတီတဝါရ၊ အနာဂတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၊ အတီတာနာဂတဝါရ အားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန္နဝါရသည် လည်း အနုလုံ-ပစ္စနိုက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် **အနုလုံကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလုံသည်လည်း ပုဂ္ဂလဝါရ၊ ဩကာသဝါရ၊ ပုဂ္ဂ လောကာသဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် **ပုဂ္ဂလဝါရကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုဂ္ဂလဝါရ၌ တုံသော်လည်း။ ရူပက္ခန္ဓမူ။ပ။ သင်္ခါ ရက္ခန္ဓမူ အားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် **ရူပက္ခန္ဓမူကို** ရှေးဦးစွာ **ဟောတော်မူ၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓမူသည်လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလို အစရှိသော** အားဖြင့်

လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို လေးပါးတို့တွင် **ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓမူလီသည်လည်း အနုလောမ၊ ပဋိလောမ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် **အနုလောမ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမသည်လည်း ပုစ္ဆာ၊ ဝိဿဇ္ဇနာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် **ပုစ္ဆာ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် **သန္နိဋ္ဌာန်**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟူသည်တည်း။ ထိုနောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား တဿ** ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟူသည်တည်း။ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား** အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊နော စ တေသံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ရူပက္ခန္ဓောစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟူသည်တည်း။ ။အနုလောမကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဋိလောမ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ပဋိလောမသည်လည်း ပုစ္ဆာ-ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြား ရှိ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ပ။ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ပ။ ။ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ တဿ၊ ထို ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲလော။ ကွတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးတော်သည်။ သတိ။ ရှိသော်။ အသညသတ္တံ-အသညသတ္တဘဝေ၊ အသညသတ်ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေ နေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ တေသံ၊ တို့အား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ နောစဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ပဋ္ဌဝေါကာရဘဝေ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ရူပက္ခန္ဓောစ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ၊ သည်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ [ပဋိလောမ၌လည်း နည်းဘူပေး။ အရူပံ- အရူပဘဝေ၊ ၌။ ကျန်မျှသော ထူးသည်]။

ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟူ၍ဟောတော် မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် ပုဒ်၏ အရကား** အစစ်ဆေးသော ဇီဝိကနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိဘ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်။ အောကိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် လည်းရ၏။ ။[ဂဗ္ဘသေယျကကိုရည်၍ သုံးစည်း၊ သံသေဒဇ-ဩပပါတိကကို

ရည်၍ ခုနစ်စည်း၊ ရှုပါဝစရကိုရည်၍ လေးစည်းဆိုသည်]။ ။**သံသယကား နောက်သာရ**၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှုပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ၊ ထိုရှုပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပုရေပဉ္ဉာ,ပစ္ဆာပဉ္ဉာ နှစ်ပါး၏ လက္ခဏာ နှင့် ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဉ္ဉာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပ်တတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏ အရ မဖြစ်ကောင်းသော အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နော စ တေသံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟု ပုရိမ-ကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ္ဓိ မြစ်၍ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပုဒ် လုံး၏အရ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ, စေတသိက်ပဉ္စတိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်ကို "ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ရူပက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာက္ခန္ဓော စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟု ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ္ဓိ မမြစ်မူ၍ အဖြေ ငါးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ၊ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ နှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသော အားဖြင့် **သရူပဒဿန ဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

> [**အမေးလေးပါး** ဟူသော်ကား။ ။ပုရေပဉ္ဉော ပစ္ဆာပဉ္ဉော ပရိပုဏ္ဏပဉ္ဉော မောဃပဉ္ဉောတိ ဣမေ စတ္တာရော ပဉ္ဉာနာမ။ ။ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုသည်။ မောဃပဉ္ဉာ၌ ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာ, ပဋိက္ခေပ ဝိဿဇ္ဇနာ နှစ်ပါးကို ရအပ်၏။ ပုရေပဉ္ဉာ၌ ပါဠိဂတိ။ ပစ္ဆာပဉ္ဉာ၌ ပဋိဝစန။ ပရိပုဏ္ဏပဉ္ဉာ၌ သရူပဒဿန။ ။ပဉ္ဉေါကာရံ၌ ဝေါကာရ သဒ္ဒါသည် ခန္ဓာကိုဟော၏။ စတုဝေါကာရံ၌လည်း အတူ။ ဥတ္တရပဒ-လောပ။ ဘဝသဒ္ဒါကြောင့်သည်]။

ယဿ ဝါ ပန ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တိ ံသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ပဋိသန္ဓေကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ, စေတသိက် ပဉ္စဘိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ်

သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[**ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ**။ ။ထို့နောင် သညာကွန္ဓာ၊ သင်္ခါရကွန္ဓာ၊ ဝိညာဏကွန္ဓာတို့ကို အစဉ်အတိုင်း သွတ်၍ ဝေဒနာကွန္ဓ မူလိအတိုင်း ဟောလေ]။

ဝေဒနာကွန္ဓမူ

ရူပကွန္ဓမူကို....၌ **ဝေဒနာကွန္ဓမူကို**....၏။ ထို....လည်း သညာကွန္ဓမူလိုအစရှိသော အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် သညာကွန္ဓမူလိုကို....၏။ **ထို**....လည်း အနုလောမ ပဋိလောမ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလောမကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ-ဝိဿဇ္ဇနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင်၊ ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင်၊ သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား ယဿ** ဝေဒနာကွန္ဓော **ဥပ္ပဇ္ဇတိ**.... တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား တဿ** သညာကွန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ....တည်း။ ထို့နောင် ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား အာမန္တာ**.... တည်း။ (ပဋိလောမလည်း နည်းတူစစ်၍ ဟောလေ)။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ၌ "ယဿ ဝေဒနာကွန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေနဝိသ, စေတတိက် ပဋ္ဌတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ-ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာကွန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ၊ ထိုဝေဒနာကွန္ဓာ ဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သညာကွန္ဓာ ဖြစ်ဆဲလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ၏ အရှန့်တူသော ပစ္ဆာပဥ္စာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ပတ်စွာ ဝေဒနာကွန္ဓာ ဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား သညာကွန္ဓာ ဖြစ်ဆဲဟုတ်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကို ဝန်ခံတော်မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် "အာမန္တာ"ဟု **ပဋိဝစန-ဂီ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။**ပဋိလောမလည်း** နည်းတူ။ ။[သင်္ခါရ။ ဝိညာဏမူလည်း နည်းတူဟော။ ။သညာတည်၍ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏထည့်။ နှစ်ယမက။ ။**သင်္ခါရတည်၍** ဝိညာဏထည့်။တယမက။ဝေဒနာမူအတိုင်း]။ ။**ပဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏**။

ဩကာသဝါရ ရူပက္ခန္ဓမူ

ပုဂ္ဂလဝါရကို....၌ **ဩကာသဝါရကို....၏**။ (စစ်မြဲ)။ ။**ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အသညသတ္တေ တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နောစ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ ရူပက္ခန္ဓောစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာက္ခန္ဓောစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ပ။ အရူပေ တတ္ထ။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။ယတ္ထ၊ အက္ကြင်ဘုံ၌။ပ။ အသညသတ္တေ-အသညသတ္တ ဘဝေ၊ အသညသတ်ဘုံ၌။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဆဲ။ တဲ့တ္ထ။ ၌။ပ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ နောစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ ပဉ္စဝေါကာရေ၊ ၌။ အရူပေ-အရူပဘဝေ၊ ၌။ တတ္ထ၊ ၌။ ။ **အနုကား**။ ရူပက္ခန္ဓာ၏သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အသညသတ်ဘုံရ၏။ ခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပဋိကား**။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါး၏သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အရူပ လေးဘုံ ရ၏။ ခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက် ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[**ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ**။ ။ သညာ၊ သခ်ါရ၊ ဝိညာဏထည့်ရာ၌လည်း အာဘူတူပင်]။

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ၌ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၏သာဖြစ်ရာဖြစ်သော စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ခန္ဓာငါးပါး၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။ဩကာသဝါရ ပြီး၏။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပ။ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ယဿ၊ အား။ ယတ္ထ၊ ၌။ ပ။ အသညသတ္တံ-အသညသတ္တဘဝေါ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံ၌။ (လွယ်ပြီ)။ ။ **အနုကား**။ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ, စေတသိက်

ပဋ္ဌတိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**(ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)**။

ပဋိကား အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တိ ံသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။
သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။**(ကောဋ္ဌာသတင် မြဲ)**။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇ-တိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ, စေတသိက် ပဋ္ဌတိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ-ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။ပဂ္ဂလောကာသဝါရ ပြီး၏။ ။ အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက် ပဂ္ဂလဝါရ ရူပက္ခန္ဓမူ

အနုလုံကို....၌ ပစ္စနိက်ကို....၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ပ။ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ အရူပံ-အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ တေသံ၊ တို့အား။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သည်။ နော စ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။

[ဒုဝိဝဋ္ဌိသေခော ပကတျတ္တော။ ဟူသော ပရိဘာသာနှင့်အညီ။ ပဋိသေခ နှစ်ပါးရှိသောကြောင့် ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော ပကတိ သဒ္ဒါ၏ အနက်ရှိ၏]။ ။

တနည်းကား။နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်။ နော၊ မဟုတ်။ဥပ္ပဇ္ဇတိဝေ၊ ဖြစ်ဆဲ ဟုတ်သည်သာလျှင်ကတည်း။ [ပဋိသေခ၊ နှစ်ပါးပြမူ၊ ဝေသဒ္ဒါ ယှဉ်မြဲရာ။ ။ ဟူ နိယံဆရာတို့ဆိုသောကြောင့် ဝေသဒ္ဒါနှင့်ယှဉ်၍လည်း ယောဇနာရ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း နည်းတူပေး]။

အနုကား။ အရှုပ ပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တိ ံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ စုတိစိတ် ကျေနဝိသ, စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်, ဇီဝိတ နဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိကား** အစစွာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ စုတိစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတီတိ။အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန။ပ။**အာမန္တာ။ **အနုကား။** စုတိစိတ်ကျေနဝိသ, စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်, ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ အစစွာသော ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်းရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။ ။

ဩကာသဝါရ

ဩကာသဝါရဉ်။ ။**ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတီတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ပ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ **အနုကား။** နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး၏သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ **ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ**။ထိုအရှုပ လေးဘုံသည် ရူပက္ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ရာသော်ကား မဟုတ်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏သာ ဖြစ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟူသောသံသယပုဒ်၏ အရမရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ဘုံ၌ ရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ ထိုရူပက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သောဘုံ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်လော်ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ၏ အရနှင့်တူသော ပုရေပဉ္စာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျောက်ပတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသို့လိုက်၍ နုပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၌ နာမက္ခန္ဓာကိုပယ်တော်မူ၍၊ အနုလုံပါဠိဖြင့် ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟု **ပါဠိဂတိဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။**ပဋိကား** ရူပက္ခန္ဓာ၏သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။**(ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)**။ ။

ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန် အာမန္တာ၊ အရကား။ အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ (ပဋိဝစန)။ ။ ဩကာသဝါရပြီး၏။ ။

ဟက္ကလောကာသဝါရ

ပဋိလောကာသဝါရဉ်။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပကွန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိတိ။ **အရူပံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ အသညသတ္တ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တိ ံသ။ပ။တို့အား။ အရူပ ဉေးဘုံရ၏။ စုတိစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ခပ်သိမ်းသော ဝဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ။ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ, အသညသတ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား**။ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ယခင် **သံသယ** လည်း ရ၏။ ။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။အာမန္တာ။ **အနုကား** စုတိစိတ် ကျေနဝိသ, စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်, ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရပြီး၏။ ။

အတီတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို...ဉ် အတီတဝါရကို...၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ယဿ** ရူပကွန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်ရ၏။ ။**သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။**ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလည်း နည်းတူ**။ ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။ ။ **ဩကာသဝါရလည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအတိုင်း**။ ။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထာတိ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋိဝေါ ကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ အသညသတ္တာနံ၊ အသညတ်ဘုံဋ္ဌ ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ၊ တို့အား။ ပဋိဝေါ ကာရာနံ၊ ပဋိဝေါကာရဘုံဋ္ဌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ။**အနုကား** အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပ လေးဘုံရ၏။ ပဋိဝေါကာရ။ပ။ လည်း ရ၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူဋ္ဌ။ အာမန္တာ။ ။**သန္နိဋ္ဌာန်ကား**။ စတုဝေါကာရ ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံရ၏။ **သံသယ** ငဲးရ၏။ **(သုဒ္ဓါဝါသ ဘူးမရ၊ အကနိဋ္ဌ တုံမရ-ဟု ဆိုကုန်၏။** ထို့ကြောင့် သုဒ္ဓါဝါသကို အတိတ်ဋ္ဌ မရ) ။ အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်-ပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စနိက်ဋ္ဌ။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတ္ထာတိ။ နတ္ထိ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ နတ္ထိ။ ။ယဿ၊ အား။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ မဖြစ်ဘူးလေ။ပ။ နတ္ထိ။ ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည် မရှိ။ ။ **အနုလောမပုဒ္ဓဋ္ဌ ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ**။ ဘဝများစ္ဓာ သံသရာဋ္ဌ ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည် မရှိ။ ဖြစ်ဘူးသော သူသာရှိသောကြောင့် "ယဿ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတ္ထ" ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရမရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရမရှိလျင် "တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတ္ထ" ဟူသော သံသယပုဒ်၏ အရလည်း မရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရ မရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် အား ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဘူးလေ။ ထို ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မဖြစ်ဘူးလေသလော ဟု မြတ်စ္ဓာဘုရားဋ္ဌ တစုံတခုငေ ၁ သံသယသည် မရှိပြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပဥ္ဉာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပတ်ငှ ၁

သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကို ပယ်တော်မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် "နတ္ထိ"ဟု ပဋိက္ခေပဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလည်း နည်းတူ။ ။ **ဆြကာသဝါရလည်း** ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ အတိုင်း။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ပဋ္ဌလောကာသဝါရဋ္ဌ။ ။**ယံဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **အနုကား** အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံလည်း **ရ၏**။ (ယထာလာဘနည်း)။ ။[ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ဟု ခဲ့၍သော်လည်းဆို]။ ။**ပဋိကား**။ **အသ**ညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ယခင် သံသယလည်း ရ၏။

ဝေဒနာက္ခန္ဓမူဋ္ဌ။ အာမန္တာ။ ။**သန္နိဋ္ဌာန်အရကား**။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ အတိတဝါရ ပြီး၏။

အနာဂတ ပဋ္ဌလဝါရ

အနာဂတဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ ယော အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ **အရူပံ-အရူပဘဝေ၊ အရူပဘုံဋ္ဌ**။ **(တနည်းကား)** အရူပံ-အရူပဘဝံ၊ အရူပဘုံသို့။ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ဖြစ်ကုန်၍။ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုကုန်လတ္တံ့။ ဣတရေသံ၊ **အရူပ**ဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ။ **အနုကား**။ ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံဋ္ဌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါ**ကာရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်**သုံး**

ယော့ဂ်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပဋိသန္ဓိ ရ၏။ ။ **သံသယ** ဉင်းရ၏။ ။ **ပဋိကား။** ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေကာရဥပပဇ္ဇန္တိဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တိစဝန္တိဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိသန္ဓိသုံးယောက်။ အရူပဘုံ ချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တိစဝန္တိဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိသန္ဓိသုံးယောက်ရ၏။ ။ ပဋိသန္ဓေကာရဘုံ၌နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေကာရဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိသန္ဓိသုံးယောက်၊ အသညသတ် အရူပဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓိလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

[ဝေဟပ္ဖလေ အကနိဋ္ဌေ၊ ဘဝဂ္ဂေစ ပတိဋ္ဌိတာ။
နပုနာဉတ္ထ ဇာယန္တိ၊ သဗ္ဗေ အရိယပုဂ္ဂလာ။
မြဟ္မလောကဂတာ ဟေဋ္ဌာ၊အရိယာ နောပပဇ္ဇရေ။

ဝေဟပ္ဖလေ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၌ဉင်း။ အကနိဋ္ဌေ၊ အကနိဋ္ဌဘုံ၌ဉင်း။ ဘဝဂ္ဂေစ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ဉင်း။ ပတိဋ္ဌိတာ၊ တည်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အရိယပုဂ္ဂလာ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပုန၊တဖန်။ အဉတ္ထ၊ တပါးသောဘုံ၌။ နဇာယန္တိ၊မဖြစ်ကုန်။ မြဟ္မလောကဂတာ၊ အထက်အထက်ပြဟ္မာ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ **အရိယာ၊** တို့သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အောက်သောဘုံ၌။ နောပပဇ္ဇရေ၊ **မဖြစ်ကုန်**။ ။ဤဂါထာနှင့်အညီ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သောရူပါဝစရကိုးဘုံမှ ဟူ၍ဆိုသည်။ ။ဥပပဇ္ဇန္တိဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ဥပပဇ္ဇန္တိစဝန္တိဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ကောက်သည်ကား။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ဥပပဇ္ဇန္တိ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဝတ္တိအခါမဂ်ရ၍ အရိယာအဖြစ်ဖြင့် စုတေ၍ အရူပဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေမည့်သူကို ရည်၍ကောက်သည်။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် စဝန္တိပုဂ္ဂိုလ်ကို မရ။ အဘဲ့ကြောင့် မရသနည်းဟူမူကား။ အရူပဘုံ၌ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် **ပရတောဃောသ**ပစ္စည်းကိုမရသည်ဖြစ်၍ မဂ်ကိုမရနိုင်သောကြောင့်တည်း။ မဂ်ရသောသူသာ အရူပဘုံ၌ဘဝဆုံးနိုင်သည်။ ဘဝဆုံးမှလည်း ရူပက္ခန္ဓာ မဖြစ်လတ္တံ့ရမည်]။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ပ။အာမန္တာ။ ။ **အနုကား။** ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ခပ်သိမ်းသောဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိသန္ဓိသုံးယောက်ရ၏။ **သံသယ**ဉင်းရ၏။ **ပဋိလောမ**ဉင်းရ၏။ ။ ပဋိသန္ဓိဝါရပြီး၏။ ။ (ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သောပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ **ပဋိကား**။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ **အနုလောမသံသယလည်း** ရ၏။ ။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ ပဥ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သောပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်းရ၏။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်-ပဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စနိက်၌။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ယေ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**။ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော၊ ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ပစ္ဆိမဘဝိကစတုဝေါကာရ ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပဋိလောမလည်း** နောက်သာ ရ၏။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ယခင် သဿယ အရပင်။ ။ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပဂ္ဂလောကာသဝါရဉ်။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ-စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောတ်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အစစ်)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံလည်း ရ၏။ (အတု)။ **သဿယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ယခင် သဿယလည်း ရ၏။ **သဿယ**လည်း အတူတူပင်။

[အနုလုံ၌ အသညသတ္တာနံ၏အရ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်တည်း။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်ကို ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၏ အရ၌ အတုသွင်းလေ။ ပဉ္စဝေါကာရာနံ၏အရလည်း မိမိဘုံတွင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်ဟိုကို ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၏ အရတွင် အတုသွင်း၍ကောက်။ အကနိဋ္ဌဘုံ၌ အတုမရ။ ပစ္ဆိမဘဝိက အစစ်သာတည်း။ ထိုစကားသည် မှန်၏။ အကနိဋ္ဌဘုံ၌ဖြစ်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိဘုံတွင်လည်း ထပ်၍မဖြစ်။ တခြားဘုံတွင်လည်း မပြောင်းပြီ။ အကနိဋ္ဌဘုံတွင်သာ ရဟန္တာ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ပစ္ဆိမဘဝိကအစစ်သာတည်း။ ဝေဟပ္ဖလေ အကနိဋ္ဌေအစ

ရှိသော ဂါထာကိုလည်း အောက်၌ ဆိုခဲ့ပြီ။ ။ဤသုံးဘုံသည်ဘူမိသီသ တည်း။ ဤသုံးဘုံ၌ဖြစ်သော အရိယာတို့သည် တပါးဘုံသို့ မပြောင်းပြီ။ ထိုသုံးဘုံတွင် အကနိဋ္ဌဘုံ၌ အရိယာသာ၊ ပုထုဇဉ်မရှိ။ ထိုအရိယာလည်း တဖန် ပဋိသန္ဓေမနေ။ တပါးဘုံ၌လည်းမဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ပစ္ဆိမဘဝိကအစစ်သာ။ အတုမရှိ။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဘုံ၌ကား တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိဘုံတွင်လည်းထပ်၍ ဖြစ်၏။ တပါးဘုံ၌လည်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အတု ရသတည်း]။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ အာမန္တာ။ **အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အစစ်)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ (ဤကား အတု)။ ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဝစန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတပုဂ္ဂလဝါရ

အနာဂတဝါရကို....၌ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကို....၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ဟေဟန် ကား ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပပဇ္ဇတိ။ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပပဇ္ဇိတ္ထာတိ။အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား**။ စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ ံသ, အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရူပ်, ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရူပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်။ အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တိ ံသတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ, စေတသိက်ပဉ္စတိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ အစစ္စာသော ဇီဝိတ

နဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ဟေသံ။ ။**ပဋိကား**။။ စုတိစိတ် ကွေနဝီသ။ (ကောက်မြဲ)။ ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ဇကွေနဝီသ, စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဉ်။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသံ-သုဒ္ဓါဝါသဘဝေ၊သုဒ္ဓါဝါသဘုံဉ်။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ တို့အားငင်း။ အသညသတ္တံ-အသညသတ္တဘဝေ၊ အသညသတ်ဘုံဉ်။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊တို့အားငင်း။ ဣတရေသံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တမှ တပါးကုန်သော။ ပဉ္စဝေါကာရံ-ပဉ္စဝေါကာရဘဝေ၊ဉ်။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ တို့အား။ ။(ပဋိလောမဉ်)။ ပဉ္စဝေါကာရာ၊ပဉ္စဝေါကာရဘုံမှ။စဝန္တာနံ၊စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ အရူပါနံ၊တို့အားငင်း။ ။**အနုကား** ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု, စေတသိက်တိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ။အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ,စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း,ခုနစ်စည်း,လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

ပဋိကား။ ပဥ္စဝေါကာရ စုတိပန္နရသ, စေတသိက်ပဥ္စတိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဥ္စဝေါကာရစဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံ။ အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရှုပ လေးဘုံရ၏။ယခင်သံသယလည်းရ၏။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာ တိ။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဥ္စဝေါ ကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ စတုဝေါကာရာ ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ရူပါဝစရပဥ္စမဈာန် ပဋိသန္ဓေ တခု, စေတသိက်တိ ံသ။ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ် သော သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံရ၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေူနဝိသ, စေတသိက် ပဥ္စတိ ဆ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စတုဝေါ ကာရ ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စဝေါ ကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပဋိကား** စုတိစိတ် ကေူနဝိသ, စေတသိက်ပဥ္စတိ ံသ။ အဆုံးစွန်သောကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမဂ်ီ ဟုဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်,လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံရ၏။ ယခင် သံသယလည်းရ၏။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်-ပဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စနိက်၌။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ နတ္ထိ။ ။**အနုကား** စုတိစိတ် ကေူနဝိသ, စေတသိက် ပဥ္စတိ ံသ၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်, ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ အရှုပပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တိ ံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အရှုပဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပက္ခန္ဓာသော်ကား ဖြစ်ဆဲမဟုတ်၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဘူးပြီး ဖြစ်သောကြောင့် "တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ" ဟူသော သံသယ

ပုဒ်၏ အရမရှိ၊ ထိုသို့သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏ အရမရှိသော ကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပကွန္ဓာ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ ထိုရူပကွန္ဓာ ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာကွန္ဓာ ဖြစ်ဘူးပြီးမဟုတ်လောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဿယ အားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့ဘွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ၏ အရနှင့် တူသော ပုရေပဉ္စာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျောက်ပတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသို့ လိုက်၍ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထဟူသော ပုစ္ဆာပါဠိ၌ နှ အက္ခရာကို ပယ်တော်မူ၍ အနုလုံပါဠိဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် "ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ" ဟု ပါဠိဂတိဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ ဘဝမျှားစွာ သံသရာ၌ ဝေဒနာကွန္ဓာ မဖြစ်ဘူးသော သူမည်သည်မရှိ။ဖြစ်ဘူးသောသူသာ ရှိသောကြောင့် ယဿ ဝါ ပန ဝေဒနာကွန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရမရှိ။ပ။ "နတ္ထိ" ဟု ပဋိက္ခေပဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

ယဿ ဝေဒနာကွန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊တဿ သညာကွန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန** ။ပ။ နတ္ထိ။ ။**အနုကား** စုတိစိတ်ကွေ့နဝိသ, စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ် ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ အစစွာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ပ။ (ကောဋ္ဌာသကို ရူပကွန္ဓာအဘိုင်းဆို)။ ။ (ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ)။

ပဋိလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပကွန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာကွန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ပဋိလောကာရာ စဝန္တာနံ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ** ။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုကား** ပဋိလောကာရ စုတိ ပန္နရသ, စေတသိက် ပဋိသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဋိလောကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋိလောကာရ နှစ်ဆဲတဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ ။ရူပါဝစရပဋိလောမစျာန်စုတိတခု, စေတသိက်တိ သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ အဆုံး

စွန်သော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ကာသမဂ်ီဟုအပ်သော အသည်သတ် စဝန်ကြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်သတ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။(ပဋိလောမကောက်မြဲ)။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊ စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန်ကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန်ကာနံ အသည်သတ်ကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အနုလုံက ပဋိလောမကို ပစ္စနိက်၌ အနုလောမ၊ အနုလောမကို ပဋိလောမပြန်၍ကောက်လေ။ ။ သံသယ မှာလည်း သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန် ကောက်မြဲ။ အသည်သတ်ကာနံကို အလုံးကောက်။ သုဒ္ဓါဝါသ၌ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပရိနိဗ္ဗန် အတုတည်း]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကို....၌ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရကို....၏။ ။(စစ်မြဲ)။ **ဟေဟန်ကား ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန်ကာနံ တေသံ။ ။ကြွတရောသံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန်ကာနံ အသည်သတ်ကံ ဥပပဇ္ဇိန်ကာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။သဗ္ဗေသံ စဝန်ကာနံ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန်ကာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဋိသန္ဓေကာရ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု စေတသိက် ပဋိသံ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကမှ တပါး ပဋိသန္ဓေကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဋိသံ။ ကမ္မဇ ကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အသည်သတ် ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပဋိကား** စုတိစိတ် ကျေနဝိသ၊ စေတသိက်ပဋိသံ။ အဆုံးစွန်သောကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ကာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန်ကြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု၊ စေတသိက်တိံသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန်ကြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် **ရ၏။ အနုလောမ** သံသယလည်း **ရ၏**။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ ပစ္ဆိမဘဝိကဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ တို့အား။ **အနုကား** တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေတရသ, စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ, စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** စုတိစိတ် ကျေနဝိသ, စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်, ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။ ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွှဲပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဉ်။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တာနံ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုးခု, စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ခဲ့နှစ်ဘုံ။ ။(အစစ်)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ, စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါ

ကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ(အတူ)။ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အသည်သတ်ဥပဓိန္ဒ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်သတ်ဘုံရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ပဋိသေန္ဓိကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ၊ စေတသိက်ပဋိတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်း၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသေန္ဓိကာရ ဥပဓိန္ဒဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိသေန္ဓိကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိက်ား**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ပဋိသေန္ဓိကာရစုတိပန္နရသ, စေတသိက်ပဋိတိ်သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသေန္ဓိကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိသေန္ဓိကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော အရူပ ဥပဓိန္ဒ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပဓိန္ဒာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကျေးဇူးရှေ့ စတုဝေါကာရံ ပဋိသေန္ဓိကာရံ ဥပဓိန္ဒာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။စတုဝေါကာရ ပဋိသေန္ဓိကာရ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။အနုက်ား**။ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေတရသ, စေတသိက်မဋိတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိကစတုဝေါကာရပဋိသေန္ဓိကာရဥပဓိန္ဒ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိသေန္ဓိကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (ဤကား အစစ်တည်း)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကုန်ဝိသ, စေတသိက်ပဋိတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဋိသေန္ဓိကာရ ဥပဓိန္ဒ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိသေန္ဓိကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ ရ၏။(အတူ)။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကုန်ဝိသ၊ စေတသိက် ပဋိတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ ပဋိသေန္ဓိကာရ ဥပဓိန္ဒ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိသေန္ဓိကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ [ဤကား ကျေးဇူးရှေ့၏ အရတည်း]။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

ပဋိကား။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ-စေတသိက် ပဋိသံ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စုတုဝေါကာရ ပဋိဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။ အနုလုံပြီး၏။ ။

ပစ္စနိုက်-ပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စနိုက်၌။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ပဋိဝေါကာရေ **ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ** အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား**(အနုလုံက ပဋိလောမသန္နိဋ္ဌာန်အကိုင်း)ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်-ပစ္ဆိမဘဝိကမှ တပါး အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ရ၏။ (အကျယ်ကောက်မြဲ)။ ။ ပဋိဝေါကာရ တိဟိတ် စုတိကိုးခု, စေတသိက်ပဋိသံ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဋိဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** အနုလုံ အတိုင်းကောက်။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** အနုလုံ ပဋိလောမ သန္နိဋ္ဌာန် အတိုင်းကောက်။ ။တိဟိတ် စုတိ တေရသ, စေကသိက် ပဋိသံ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စုတုဝေါကာရပဋိဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ကောက်မြဲ။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တာနံအရကိုလည်း အနုလောမအတိုင်းကောက်။ ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရလွယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ပဋိဝေါကာရာ စဝန္တာနံ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ပဋိဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ

တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပ ပဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံတေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** (အနုလုံ ပဋိလောမ အတိုင်းကောက်)။ ။ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ် စုတိ ကိုးခု, စေတသိက်ပဥ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗုတ္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အစစ်)။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌာနောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ စုတိပန္နရသ, စေတသိက်ပဥ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ (အတု)။ ပစ္ဆိမဘဝိကအရှုပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အရှုပလေးဘုံ။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌာ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရှုပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ။ (အတု)။ ။အဆုံးစွန်သော ဇဝိတနဝက ကလာပ်ရှုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ ဟုဆိုအပ်သော အသညသတ်စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** အနုလုံ အနုလောမ အတိုင်းကောက်။ ။သံသယအရ အနုလောမ အတိုင်းကောက်။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿ-**ကိ**တိ။ စတုဝေါကာရာ ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ **တတ္ထ**။ ။ပရိနိဗ္ဗုတ္တာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** အနုလုံ ပဋိလောမ သန်ဋ္ဌာန် အတိုင်း ကောက်။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသ, စေတသိက် ပဥ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇ-ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရပဥ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗုတ္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ် ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အစစ်)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌာ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေနဝီသ, စေတသိက်ပဥ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ-ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ (အတု)။ ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။(ပဋိလောမကောက်မြဲ)။ ။ **ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏**။

အတီတာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရကို....၌ အတီတာနာဂတဝါရကို....၏။ (စစ်မြဲ)။ ။ **ဟေဟန်ကား** ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။ကျတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။ **အာမန္တာ**။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓ မူကား ရူပက္ခန္ဓမူအတိုင်း။ ။ (ဩကာသဝါရလွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပဉ္စဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကျတရေသံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိကပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကျတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။**အာမန္တာ**။ **အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက

စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ (အစစ်)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံရ၏။ (အတု)။ ။[သုဒ္ဓါဝါသသည်ဖြတိတ်-အနာဂတ်နှစ်ပါး၌မဝင်။ အလုံးလွတ်]။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သောပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ ပဋိလောမလည်း ယခင် သံသယပင်။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိုက်-ပဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စနိုက်၌။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ နတ္ထိ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ ။(ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလည်း အတူ)။ ။ သြကာသဝါရလွယ်ပြီ။ ။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသာနံ အရူပေပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပ လေးဘုံရ၏။ ။သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရူပလေးဘုံ။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံလည်းရ၏။ ။**ပဋိကား အနုလုံ** အနုလောမအတိုင်းကောက်။ ။သံသယလည်း ယခင် သံသယပင်။ ။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာကမ္မန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သညာကမ္မန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။** ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။အနုကား** သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ **ပဋိကား** အနုလုံ အကိုင်းကောက်။ ။အတီတာနာဂတ ဝါရပြီး၏။ ဥပ္ပါဒဝါရပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေဒ ပစ္စုပ္ပန္န ပုဂ္ဂလ ဝါရ

ဥပ္ပါဒဝါရကို....၌ နိဒ္ဒေဝါရကို....၏။ (စစ်မြဲ)။ **။ယဿ** ရူပကမ္မန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ ဝေဒနာကမ္မန္ဓော နိရုဇ္ဈတိတိ။ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ။ ပဋိသန္ဓေကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ။ **။ယဿ ဝါ ပန။** ။အရူပါ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ အသညသတ္တာ၊ အသညသတ်ဘုံမှ၊ စဝန္တာနံ၊ စုတေဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ပဋိသန္ဓေကာရာ၊ ပဋိသန္ဓေကာရဘုံမှ။ အရူပါ၊ အရူပဘုံမှ။ **။အနုကား** အဆုံးစွန်သော။ ပ။ အသညသတ် စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ ပဋိသန္ဓေကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိကား** အရူပ စုတိလေးခု, စေတသိက်တို့ သတ္တိ၏ ဘင်္ဂက္ခဏ-သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရူပစဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **။ပစ္ဆနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ထုတ်။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။[သန္နိဋ္ဌာန်မှ အနုလောမ ပဋိလောမ အနုလုံ ကိုလည်း ကောက်လေ]။

ယဿ ဝေဒနာကမ္မန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ။ တဿ သညာကမ္မန္ဓော နိရုဇ္ဈတိတိ **အာမန္တာ**။ **။ယဿ ဝါ ပန။** ။အာမန္တာ။ **။သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စုတိစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ စုတုဝေါကာရ ပဋိသေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက် ရ၏။ **သံသယကား** ငင်းရ၏။ **ပစ္ဆနိက်အာမန္တာ အရကား** ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ် စဝန္တကို ကောက်လေ။ (ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ)။ **ပုဂ္ဂလောကာသဝါရကား** ပုဂ္ဂလဝါရနှင့် မထူးပြီ၊ **သံသယသာ** ထူးတော့သည်။ ပစ္ဆနိက်အရကိုလည်း ဆိုခဲ့ပြီ။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး၏။ (**အတီတဝါရသည် ဥပ္ပါဒအတီတဝါရနှင့် တူပြီ**)။

အနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

အနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ၊ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ယေ စ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။အရူပံ-အရူပဘဝေ၊ အရူပဘံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေ နေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ တို့အားငင်း။ ယေစ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း။ အရူပံ-အရူပဘဝေ၊ ၌။ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ တို့အားငင်း။ စဝန္တာနံ၊ စုတေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ **ပဋိကား** အရူပ ပဋိသန္ဓေ လေးခု။ပ။ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ကာမသုဂံတိ ခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ [အရူပဘုံ၌ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်သည် မင်္ဂကိုမရသောကြောင့် တိဟိတ်ပုထုဇဉ်မရ။ ရူပက္ခန္ဓာ ချုပ်လတ္တံ့သောကြောင့် ဥပပဇ္ဇန္တမရ]။ အရူပဘုံ ချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်ရ၏။ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန် ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

[ချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်လတ္တံ့ ဤနှစ်ပါး အထူးကား ချုပ်လတ္တံ့မှာ ပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္တ ရသည်။ ဖြစ်လတ္တံ့မှာ မရ။ ဤသည်လျှင် အထူးတည်း]။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပရိနိဗ္ဗန္တမှ တပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ ။(ဩကာသဝါရ သုံးယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဥ္စဝေါကာဇာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ ။အရှုပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော **အ**သညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္ဓဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ မိမိ။ပ။နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။တို့အား ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။[သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ် ချုပ်လတ္တံ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရသည်]။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အရှုပ လေးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။အာမန္တာ။ ။ **အနုကား** မိမိ။ပ။နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော စုတုဝေါကာရ ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။တို့အား စုတု-လေးဘုံ၊ ပဋိ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။

ပစ္ဆနိက်သံသယကား ပုဂ္ဂလဝါရ၌။ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ။ ကြွင်း၏။ ။ တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။စတုဝေါကာရ ပဋိဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။**ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ**။ ရူပကွန္ဓမူဋ္ဌ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ။အကြွင်းပစ္ဆနိက်။ ။ တိဟိတ်စုတိတေရသ။ပ။စတုဝေါကာရ-ပဋိဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စုတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။နောင် မချုပ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ။ပ။တို့အား။စုတု-လေးဘုံ။ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံလည်းရ၏။ ။[ဝေဒနာက္ခန္ဓမူဋ္ဌ ပရိနိဗ္ဗန္တအစစ်။ အကု။ အသညသတ် အလုံးကြွင်းသည်]။ ။အနာဂတဝါရပြီး၏။ ။

ပစ္ဆုပ္ပန္နာတီတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္ဆုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အရှုပါ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ပဋိဝေါကာရာ စဝန္တာနံ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ။ပ။ [ဥပ္ပါဒဝါရနှင့် မျှားမျှားမထူးပြီ။ ဥပပဇ္ဇန္တကို စဝန္တ။ စဝန္တကို ဥပပဇ္ဇန္တ လည်း သည်သာ ထူးတော့သည်]။ ။ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ။ ။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အသညတ္ထာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကျတရေသံ ပဉ္စ ဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား**။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန် စုတိတခု။ပ။သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ (အနာဂါမ်စဝန္တပရိနိဗ္ဗန္တ အတုဝင်သည်)။ ။ အဆုံးစွန်သော။ပ။အသညသတ် စဝန္တ။ပ။ တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။ ပဉ္စဝေါကာရစုတိပန္နရသ။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမဋ္ဌ** ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံကိုသုဒ္ဓါဝါသကြဉ်၍ကောက်။ အရူပအကုန်။ ပစ္ဆနိက်အကြွင်းကား သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံထုတ်။(ကောက်မြဲ)။ ။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကျတရေသံ စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဋ္ဌ** သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ ကိုကောက်မြဲ။ ။ကျတရေသံ အရကိုလည်း သုဒ္ဓါဝါသကိုကြဉ်၍ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်။ ဘုံကိုကောက်။ **ပဋိလောမဋ္ဌ**လည်း သုဒ္ဓါဝါသဘုံကိုကြဉ်၍ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တကိုကောက်။ ။**ပစ္ဆနိက်** အကြွင်းကား သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တာနံ။ (ထုတ်)။ ။ပစ္ဆုပ္ပန္နာတိတဝါရပြီး၏။

ပစ္ဆုပ္ပန္နာနာဂတပဋ္ဌလဝါရ

ပစ္ဆုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ** ရူပက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတိတိ။ ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။ကျတရေသံ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အရူပါ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိကိုးခု။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော **ပုထုဇဉ် လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်**။ ။**အဆုံးစွန်သော**။ပ။ **အသညသတ်**

စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက် သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ခပ်သိမ်းသော ဥပဝဇ္ဇန်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ။အရူပစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်** အကြွင်းကား (အရူပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံထုတ်)။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ။ **။ယဿ ဝါ ပန**။ ။သဗ္ဗေသံ ဥပဝဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** တိဟိတ် စုတိ တေရသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အဟရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး စုတိစိတ် ကွေနဝိသ။ပ။စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** ခပ်သိမ်းသော ဥပဝဇ္ဇန္တ ပဂ္ဂိုလ်, အသညသတ် စဝန္တပဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **ပစ္ဆနိက်** သံသယ အကြွင်းမရှိ။ ပါဠိဂတိ ဝိဿဇ္ဇနာ။ ။(ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ **ပဉ္စဝေါကာရေ** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ပ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပဝဇ္ဇန္တာနံ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိကိုးခု။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပဂ္ဂိုလ် တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရစဝန္တ။ပ။ တို့အား အကနိဋ္ဌ-ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ ။အသညသတ်စဝန္တ။ပ။ တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တ။ပ။ တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရဥပဝဇ္ဇန္တ။ပ။ တို့အား ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပဝဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။ တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ **ပစ္ဆနိက်** သံသယအကြွင်းကား **အရူပေ** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပဝဇ္ဇန္တာနံ (ထုတ်)။ ။**အရူပစုတိလေးခု**။ပ။

အရှုပရဂိနိဗ္ဗန္ဓာတ်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရှုပ လေးဘုံ။ (အစစ်)။ မိမိ။ပ။ နောင်မမျှုပ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ အရှုပစုတိလေးခု။ပ။ တို့အား အရှုပ စဝန္တ။ပ။ တို့အား အရှုပ လေးဘုံ။ ။အစစ်သော။ပ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ ကို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ပရိနိဗ္ဗန္တ၁နံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကွတရေသံ စတုဝေါကာရာ ပဋိသေါကာရာ စဝန္တ၁နံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။စတုဝေါကာရံ ပဋိသေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တ၁နံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** တိဟိတ် စုတိတေရသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋိသေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အစစ်)။ မိမိ။ပ။ နောင် မမျှုပ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေးနဝိသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋိသေါကာရ စဝန္တ။ပ။ တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြည်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ ရ၏။ (အတု)။ မိမိ။ပ။ နောင်မျှုပ်ပြန် ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေးနဝိသ၊ စတုဝေါကာရ-ပဋိသေါကာရ စဝန္တ။ပ။ တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပဋိက္ခေး** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေးနဝိသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဋိ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ [မျှုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် စတုဝေါကာရ၊ ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ အကုန်ရသည်]။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**[ပစ္စနိက် သံသယအကြောင်းကား အသညသတ္တာနံ ထုတ်]**။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

အတီတာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

အတီတာနာဂတဝါရ၌။ ။ယဿ ရူပက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိတ္ထ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ပရိနိဗ္ဗန္တ၁နံ တေသံ။ ။ကွတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** တိဟိတ် စုတိတေရသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋိသေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံး ယောက်လည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပဋိလောမလည်း** နောက်သာ ရ၏။ [ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလည်း အတူတူ။ ။**ပစ္စနိက်**။ အကြောင်းမရှိ။ အနုလောမ၌ ပဋိက္ခေပ။ ပဋိလောမ၌ ပါဠိဂတိ]။ ။ဩကာသဝါရလွယ်ပြီ။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပကွန္ဓော နိရုဇ္ဈတ္ထ၊တဿ တတ္ထ ဝေဒနာကွန္ဓော နိရုဇ္ဈဿ တီတိ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္ဓာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိကိုးခု။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ, ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။မိမိ။ပ။ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရစဝန္တ။ပ။ တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။ တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။မိမိ။ပ။ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား နောက်သာရ၏။ ပဋိကား**။ ရူပါဝစရပဋ္ဌမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။ တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**[ပစ္စနိက် သံသယ** အကြောင်းကား သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အရူပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ]။ ။ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန် စုတိတခု။ပ။သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်, အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အရူပစုတိလေးခု။ပ။ အရူပပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရူပလေးဘုံ။မိမိ။ပ။ နောင် မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပစုတိလေးခု။ပ။ အရူပစဝန္တ။ပ။ တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာကွန္ဓော နိရုဇ္ဈတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သညာကွန္ဓော နိရုဇ္ဈဿ တီတိ။ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** တိဟိတ်စုတိတေရသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ, ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ, ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင် မချုပ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေနဝိသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ။ပ။ တို့အား စတု-လေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သောပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံရ၏။မိမိ။ပ။ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။ တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား**။ ရူပါဝစရပဋ္ဌမစျာန်ပဋိသန္ဓေတခု။ပ။ သုဒ္ဓါဝ၊သဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံရ၏။

အနုလောမသံသယလည်းရ၏။ [**ပစ္စနိက်သံသယ** အကြွင်းကား သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္ဓာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ]။ ။ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန်စုတိတခု။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္ဓဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန်း။ပ။ တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။အတီတာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

နိရောဓဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ ဥပ္ပါဒနိရောဓ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

နိရောဓဝါရကို....၌ ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရကို....၏။ ။(စစ်မြဲ)။ ။ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတီတိ။ နော၊ **။ယဿ ဝါ ပန**။ ။နော၊ ။ **အနုဂ ဝး**။ ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေပန္နရဿ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်**သော** ပုထုဇဉ် လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်, အစစ္စာသော။ပ။ **အသညသတ်** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပက္ခန္ဓာသော်ကား ဖြစ်ဆဲဟုတ်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာချုပ်ဆဲမဟုတ်သောကြောင့် တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတီ ဟူသော သံသယပုဒ်၏အရမရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ဆဲ၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာက္ခန္ဓာချုပ်ဆဲလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိခြင်းသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယ အားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပဉ္ဉာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ပတ်စွာ ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ဆဲသောပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာက္ခန္ဓာ မချုပ်ဆဲမဟုတ်သည်သာဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်၏အရကို မြစ်တော်မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးဘို့တွင် နောဟု **ပဋိသေဓဝိသဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ **ပဋိကား** စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန်းကိုကောက်။ (ကောဋ္ဌာသအတူ)။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတီတိ။ နော၊ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။နော၊ ။**အနုကား** စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ **ပဋိကား** စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန်း။ ။**ရူပက္ခန္ဓမူ၌** [**ပစ္စနိက်သံသယ** အကြွင်းကား အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တာ စဝန်းနံ တေသံ။ **ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ၌**၊ **အသညသတ္တာနံ တေသံ**]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး၏။ ။(အတီတဝါရ တူပြီ)။

အနုဝကတပုဂ္ဂလဝါရ

အနုဝကတဝါရဉ္စ။ ။ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ယော စ ဒဿုပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ **ပဋိက္ခေး** ပစ္ဆိမဘဝိက စုတူပဓေါကာရ ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဒ္ဓာဝါသ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသုံးဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ အရူပဘုံ ချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ပဋိသန္ဓေကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော စုတူပဓေါကာရ ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်, အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္ဆိမဿ ဝါ ပန** အက္ခြင်းကား ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊တဿ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိက္ခေး** တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမဘဝိက စုတူပဓေါကာရ, ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ် အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ခပ်လိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ [ဤဝါရကို ထောက်၍ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိဉ္စ ပစ္ဆိမဘဝိက မရ။ နိရုဇ္ဈိဿတိဉ္စ ပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္တ ရသော အထူးကို သိအပ် မှတ်အပ်၏]။ ။ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋိသန္ဓေကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ **အရူပါနံ** တေသံ တတ္ထ။ပ။ ။**အနုကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်

ကောင်းသော အသည်းသတ် ဥပဟင်္ဂန် စဝန်ဆ။ပ။ တို့အား အသည်းသတ်ဘုံ ရ၏။ မိမိ။ပ။ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဟင်္ဂန် စဝန်ဆ။ပ။ တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား နောက်**သော ရ၏။ ။အနုလောမသည် ဥပါဒအတိုင်း။ ။**ပဋိကား** ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု။ပ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဟင်္ဂန် ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဟင်္ဂန်ဆ။ပ။ တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပဟင်္ဂန် စဝန်ဆ။ပ။ တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယ** အကြွင်းကား ပရိနိဗ္ဗန်ဆာနံ။ ။(ပရိနိဗ္ဗန်အစစ်။ အတု စဝန်ဆကို ကောက်)။ **အ**သည်းသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသည်းသတ် ဥပဟင်္ဂန် စဝန်ဆ။ပ။ **တို့**အား အသည်းသတ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။

ယသ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇိသ္သတီ၊ တ**သ** တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိသ္သတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယ**သ **ဝါ** ပန **ယ**တ္ထ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပဟင်္ဂန်ဆာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ဥပဟင်္ဂန် ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အစစ်)။ မိမိ။ပ။နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေ ကျေနဝိသ။ပ။စတုဝေါကာရ-ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဟင်္ဂန်ဆ။ပ။တို့အား စတုလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ ရ၏။ (အတု)။ မိမိ။ပ။နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဟင်္ဂန် စဝန်ဆ။ပ။တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **ပစ္စနိက်သံသယ အကြွင်းကား** ပရိနိဗ္ဗန်ဆာနံ အသည်းသတ်ဆာနံ (ပရိနိဗ္ဗန် အစစ်။အတု အသည်းသတ် အလုံးကို ကောက်)။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။[**ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရသည်** ဥပါဒပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရနှင့် အလုံးစုံတူပြီ]။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယ**သ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တ**သ** ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိသ္သတိတိ။အာမန္တာ။ ။**ယ**သ **ဝါ** ပန။ သဗ္ဗေသံ စဝန်ဆာနံ အရူပံ ဥပဟင်္ဂန်ဆာနံ တေသံ။ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပဟင်္ဂန်ဆာနံ အသည်းသတ်ဆာနံ ဥပဟင်္ဂန်ဆာနံ တေသံ။ **ပဋိကား** စုတိစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန်ဆ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေး

ယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ အရူပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။**ပစ္စနိက်သံသယ**အကြောင်းကား ပရိနိဗ္ဗန္တဉာနံတည်း။ ။ တိဟိတ်စုတိတေရသ။ပ။ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။

ယဿ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ **။ယဿ ဝါ ပန။** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ စတုဝေါကာရံ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ **ပဋိကား** စုတိက္ကေနဝိသ။ပ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **သုံးယောက်** အစစ္စာသော။ပ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ဇကွေနဝိသ။ပ။စတုဝေါကာရ-ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်** အကြောင်းကား ပရိနိဗ္ဗန္တဉာနံ တည်း။ (ကောက်မြဲ)။ ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ။

ပဋိလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ပ။ **အနုလောမဉ်** ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအတိုင်းကောက်။ **။ပဋိကား** မိမိ။ပ။ နောင်ချုပ်ပြန် ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ စုတိ ပန္နရသ။ပ။ပုထုဇဉ် လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ။ပ။တို့အား အရူပ လေးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **ပစ္စနိက် သံသယ** အကြောင်းကား ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တည်း။ [ပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ်။ အတု၊ အသညသတ် စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံကိုကောက်]။ ။

ယဿ ယတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သညာက္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ စတုဝေါကာရာ ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ စတုဝေါကာရံ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ

တက္ထ။ပဋိက်ကား မိမိ။ပ။ နောင်ခါ။ပြုပြန်လောင်းသော စုတိစိတ် ကုန်ဝိသ။ပ။ စုတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ။ပ။တို့အား။ စုတု-လေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ဖာဘုံ၏။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ကုန်ဝိသ။ပ။ စုတုဝေါကာရပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ပဋိလ်။ ဘုံလေးသည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။ ပစ္စနိက်သံသယအကြောင်းကား ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ အသညသတ္တာနံ တည်း။(ကောက်မြဲ)။ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။[အထိတာနာဂတဝါရလည်း နိဒ္ဒေဓ အတိတာနာဂတဝါရအတိုင်း]။

ပဝတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ဌာနနှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါး

[ဤပဝတ္တိဝါရ၌ နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော ဌာနကို သိအပ်၏။ နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါး ဟူသော်ကား။ ။အသညသတ္တဌာန လေးပါး၊ အရူပဌာန ခုနစ်ပါး၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဌာနခြောက်ပါး၊ သုဒ္ဓါဝါသဌာနလေးပါး၊ သဗ္ဗဌာန နှစ်ပါး၊ သာဓာရဏဌာန နှစ်ပါး၊စတုဝေါကာရ,ပဋ္ဌဝေါကာရဌာန နှစ်ပါးတည်း။ ။ ထို နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးတို့တွင် **အသညသတ္တဌာန** လေးပါး ဟူသော်ကား (၁) အသညဘတ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ (၂) အသညသတ္တေ တတ္ထ၊ (၃) အသညသတ္တာနံ၊ (၄) အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ၊ ဤလေးပါးတည်း။ ။**အရူပဌာန** ခုနစ်ပါးဟူသော်ကား (၁) အရူပံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ (၂) အရူပေ တတ္ထ၊ (၃) အရူပါနံ၊ (၄) အရူပါ စဝန္တာနံ၊ (၅) အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ (၆) အရူပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ (၇) ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ ဤခုနစ်ပါးတည်း။ ။**ပဋ္ဌဝေါကာရဌာန** ခြောက်ပါး ဟူသော်ကား (၁) ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ (၂) ပဋ္ဌဝေါကာရေ တတ္ထ၊ (၃) ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ၊ (၄) ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ။ (၅) ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ (၆) ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ ဤခြောက်ပါးတည်း။ ။ **သုဒ္ဓါဝါသဌာန** လေးပါး ဟူသော်ကား (၁) သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ (၂) သုဒ္ဓါဝါသေ တတ္ထ၊ (၃) သုဒ္ဓါဝါသာနံ၊ (၄) သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ ဤလေးပါးတည်း။ ။**သဗ္ဗဌာန** နှစ်ပါး ဟူသော်ကား (၁) သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ (၂) သဗ္ဗေသံ စဝိန္တာနံ၊ ဤနှစ်ပါးတည်း။ ။ **သာဓာရဏဌာန** နှစ်ပါး ဟူသော်ကား (၁) ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ၊ (၂) ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ ဤနှစ်ပါးတည်း။ ။**စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဌာန** နှစ်ပါး ဟူသော်ကား (၁) စတုဝေါကာရံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ (၂) စတုဝေါကာရာ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ၊ ဤနှစ်ပါးတည်း။ ။

ဤသို့အားဖြင့် ပေါင်းသော် ဌာနကား နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးတည်း။ ဤကား အဋ္ဌကထာဌ်လာသော ဌာနတည်း၂။

ပရိညာဝါရ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ပဝတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပရိညာဝါရကို** ဟောတော်မူ၏။ ထိုပရိညာဝါရ သည်လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ, အတီတဝါရ, အနာဂတဝါရ, ပစ္စုပ္ပန္နာ-တီတဝါရ, ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ, အတီတာနာဂတဝါရ အားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် **ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန္နဝါရ သည်လည်း အနုလုံ-ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါး တို့တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလုံ သည်လည်း ရူပက္ခန္ဓမူ, ဝေဒနာက္ခန္ဓမူ အစရှိသော အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုရူပက္ခန္ဓမူသည်လည်း ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလို **အစရှိသော** အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလိုကို **ရှေးဦးစွာ** ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝေဒနာက္ခန္ဓမူလို သည်လည်း အနုလောမ, ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမ သည်လည်း ပုစ္ဆာ, ဝိဿဇ္ဇနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာ သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။**ဟောဟန်ကား ယော** ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို တောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ ဟူသည်တည်း။ ။ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** အာမန္တာ ဟူသည် တည်း။ အနုလောမကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမကို ဟောတော် မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ယော ဝါ ပန** ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိ ဇာနာတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြားသိ၏။ သော၊ ထိုရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြားသိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြားသိသော လော။ ဤတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြားသိသော။ ဤတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာဌ်ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** အရဟာတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။[ဤအတူ သညာ၊

သခ်ၤရၫဝိညာဏဇည့်ရာဥ်လည်း ဝိဘင်းအရကိုဆိုလေ။ ။ဝေဒနာကွန္ဓမူ အစရှိသည်တို့ဥ်လည်း နည်းတူ]။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။

ပစ္စနိက်

အနုလုံကို....ဥ် **ပစ္စနိက်** ကို....**၏**။ (စစ်မြဲ)။ **ယော** ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတိ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ နပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြားရှိသိဆဲမဟုတ်။ ။**အနုကား** ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ကြဉ်သော အရိယာ ခုနစ်ယောက်ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ (ဝေဒနာကွန္ဓမူ အစရှိသည်လည်း အတူတူပင်)။ ။

[ပရိညာဟူက အထုတ်အမြုတ်ကိုသာ ဟောသောကြောင့်ပရိဇာနာတိ အရကိုအရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ကို ကောက်သည်။သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်တို့သည် ပိုင်းခြားရှိမသိသည်မဟုတ်။ သိ၏။သိသော်လည်း အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ကိုသာ ရည်ရွယ်ဟောတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာဌ် "အနုလောမနယေ ပရိညာကိစ္စဿ မတ္ထကပတ္တံ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိ သန္ဓာယ အာမန္တာတိ ဝုတ္တန္တိ ခဝဒိတဗ္ဗံ" ဟု မိန့်အပ်ပြီ]။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရပြီး၏။ ။

အတီတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို....ဥ် အတီတဝါရကို....**၏**။ (စစ်မြဲ)။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ **ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။ **အနုကား** အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ **သံသယ**၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ**၎င်းရ၏။ ။ (ဝေဒနာကွန္ဓမူလည်း အတူတူပင်)။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ **ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။ **အနုကား** ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တဖလဉာန်ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက်ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။အတီတဝါရပြီး၏။ ။

အနာဂတဝါရ

အတီတဝါရကို....ဥ် အနာဂတဂါရကို....**၏**။ (စစ်မြဲ)။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိဿတိ၊ **သော** ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိဿတီတိ။ **အာမန္တာ**။ **ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။**အနုကား** ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်, အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်,

အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။**ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။ (ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌမူလည်း အတူတူပင်)။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတိ၊သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ **အနုကား** မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်,အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်-ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။(ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌမူလည်း အတူတူပင်)။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ

အနာဂတဝါရကို....၌ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကို....၏။(စစ်မြဲ)။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ **သော** ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိတ္ထာတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပက္ခန္ဓာကိုပိုင်းခြား၍ သိဆဲသော်ကားဟုတ်၏။ဝေဒနာက္ခန္ဓာကိုပိုင်းခြား၍ မသိဘူးသောကြောင့် "သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိတ္ထ"ဟူသောသံသယပုဒ်၏ အရမ္မဏိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍သံသယပုဒ်၏ အရမ္မဏိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍သိဆဲ၊ ထို ရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ သိဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ သိဘူးပြီ လောဟုမြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့်မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပဥ္ဉာဖြင့်မေးတော်မူသည်အားလျောက်ပတ်စွာ ရူပက္ခန္ဓာကို ပိုင်းခြား၍ သိဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝေဒနာက္ခန္ဓာကိုပိုင်းခြား၍ မသိဘူးသောကြောင့် သံသယပုဒ်၏အရကို မြစ်တော်မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် "နော" ဟု **ပဋိသေဓိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့်ဖြေတော်မူ၏။ ။**ပဋိကား** အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ [အနုလောမကို နည်းမှီ၍ဆို။ ။ ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌမူလည်း အတူတူပင်]။

ယော ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတိ၊သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထာတိ။ အရဟာ-ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတိ၊ နော စ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီဥ အရဟတ္တဥ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ ရူပက္ခန္ဓဥ နပရိဇာနန္တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဥ နပရိဇာနိတ္ထ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထ၊ နောစရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီဥ အရဟတ္တဥ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ ဝေဒနာက္ခန္ဓဥ နပရိဇာနိတ္ထ ရူပက္ခန္ဓဥ နပရိဇာနန္တိ။ ။**အနုကား** အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော

အရိယာ ခြောက်ယောက်လည်း ရ၏။ ။သသယကား နောက်သာ ရ၏။ ပဋိကား အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ယခင် သံသယလည်း ရ၏။ ။(ဝေဒနာကွန္ဓမူလည်း စူပြီ)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတိတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ **သော** ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိဿတိ၏။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။**အနုကား** အရဟတ္တ-မဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသဆိုမြဲ)။ ။**ပဋိကား** ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသဆိုမြဲ)။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတိ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတီတိ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေ ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနန္တိ၊ နောစ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿန္တိ။ အရဟာ ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနန္တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနိဿန္တိ။ ။**ယော ဝါ ပန** ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတိ၊ သော ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတိတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတိ၊ နော စ ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနာတိ။ အရဟာ ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေ ဝေဒနာက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနိဿန္တိ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနန္တိ။ ။**အနုကား** ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်, အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် **ရ၏**။ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ **ပဋိကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ယခင် သံသယလည်း ရ၏။ ။[မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ဟူသည်ကား ဝဋ္ဋာဘိရတ ဝဋ္ဋဗျာသယ ဖြစ်၍ ဝဋ်ကိုသာ အလိုရှိ၍ ဝဋ်မှကင်းဆုံးဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အလိုမရှိသော ပုထုဇဉ်ဟု ဆရာမြတ်တို့ ယူဆကုန်၏။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလည်း အတူတူ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

အတီတာနာဂတဝါရ

ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနိဿတီတိ။နော။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။**အနုကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပဋိကား** ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ယော** ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတီတိ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေ ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထ၊ နော စ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ န ပရိဇာနိဿန္တိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂ-သမင်္ဂီ ယော စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနိတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနိဿန္တိ။ ။**ယော ဝါ ပန** ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတိ၊

သော ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထာတိ။ အရဟာ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိဿတိ၊ နော စ ရူပက္ခန္ဓံ နပရိဇာနိတ္ထ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေ ဝေဒနာက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနိဿန္တိ ရူပက္ခန္ဓဉ္စ နပရိဇာနိတ္ထ။ ။**အနုကား** ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ယခင် သံသယလည်း ရ၏။ (ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလည်း အတူတူပင်)။ ။အတိတာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

အဓိပ္ပါယ်

[ကျွ]ပရိညာဝါရ၌ ပုဂ္ဂလဝါရ, ဩကာသဝါရ, ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ဟူ၍ သုံးပါး အဘယ့်ကြောင့် မရှိသနည်း။ **ပုဂ္ဂလဝါရ**ကိုသာ ရအပ်၏။ နှစ်ပါးကို မရအပ်သောကြောင့်တည်း။ အဘယ့်ကြောင့် နှစ်ပါးကို မရအပ်သနည်းဟူမူကား တူသောအဖြေရှိသောကြောင့်တည်း။ အဘယ်သို့ တူသော အဖြေရှိသနည်းဟူမူကား ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ ဟူ၍ မေးသော်၎င်း၊ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိဟူ၍ မေးသော်၎င်း၊ ယဿ ယတ္ထ ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ ဟူ၍ မေးသော်၎င်း အာမန္တာ ဟူ၍သာ ဖြေအပ်၏။ ဤသို့ အဖြေ တူသောကြောင့် မရအပ်သတည်း။ **တနည်းကား** ပရိညာကိစ္စမည်သည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်အားသာဖြစ်၏။ ဩကာသအားမဖြစ်။ ပုဂ္ဂိုလ်သာလျှင် ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းဌါနမှန်းနိုင်၏။ ဩကာသသည် မစွမ်းနိုင်။ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂလဝါရကိုသာယူအပ်၏။ ဩကာသဝါရကို မယူအပ်။ ထိုသို့ ဩကာသဝါရကို မယူအပ်သောကြောင့်မူကား ပုဂ္ဂလောကာသဝါရကို ရအပ်သော်လည်း မယူလေသတည်း။

ဤပရိညာဝါရ၌ ပစ္စုပ္ပန်အစရှိသော ကာလအပြားကိုကား ပဝတ္တိဝါရ၌ကဲ့သို့ စုတိပဋိသန္ဓေ ခဏအားဖြင့် မယူအပ်။ ပဝတ္တိ၌ စိတ္တုပ္ပါဒ် အားဖြင့် သာယူအပ်၏။အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းသည်ကား မဂ်ခဏ၌သာဖြစ်၏။စုတိပဋိသန္ဓေခဏ၌မဖြစ်။မဂ်ခဏတွင်လည်း ပရိညာကိစ္စအခိုက်သို့ ရောက်သော ရဟန္တာ၏ မဂ်ခဏကိုသာ ယူအပ်၏။ အောက်မဂ် သုံးပါး၏ ခဏကိုမလိုအပ်။ ။ဤပရိညာဝါရ၌ ဟောအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကား ကကျိပ်တည်း။တကျိပ်ဟူသော်ကား ပုထုဇဉ် နှစ်ယောက်, အရိယာရှစ်ယောက်တည်း။ ပုထုဇဉ်နှစ်ယောက် ဟူသော်ကား နောင်အခါ၌ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ဘဗ္ဗပုထုဇဉ်တယောက်၊ နောင်

အခါ၌ မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သော အဘိဗုပုထုဇဉ်တယောက်တည်း။ အရိယာ ရှစ်ယောက်ဟူသော်ကား မဂ္ဂင်္ဂဉာန်လေးယောက်, ဖလင်္ဂဉာန်လေးယောက် တည်း။

ဤသို့ကောက်လိုကြောင်းကို "ဇတ္ထ စ ပုထုဇ္ဇနော အဋ္ဌ စ အရိယာ တိ နဝပုဂ္ဂလာ။တေသု ပုထုဇ္ဇနော ဘဗ္ဗာဘဗ္ဗဝသေန ဒုဝိဓော" ဟူသော ဤန္ဒြိယ ယမိုက်ဒွိကာပါဠိကိုထောက်၍ သိအပ်၏။ ဤဒွိကာ၌ ဘဗ္ဗ,အဘဗ္ဗ ဟူ၍ခွဲသည်။ ဝိဘင်းပါဠိတော် ဘဗ္ဗနိဒ္ဒေသ၌ ထိုကဝ်၌ ကျတ်ထိုက်သော သူကိုသာ ဘဗ္ဗဟူ၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် ယေ မဂ္ဂံ နပဋိ-လဘိဿန္တိ ဟူသော်လည်း ဤဘဝ်၌ မင်္ဂကို မရထိုက်သည်ဟူသမျှကို ယူအပ်တော့သည်။အချင်းခပ်သိမ်းပင် မင်္ဂမရလတ္တံ့သောသူကို မယူအပ်။ ထိုသို့အချင်းခပ်သိမ်းမရလတ္တံ့သောသူသည်မရှိကောင်းဟူ၍ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။ ထိုစကားကို စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား ဤယမိုက်ကျမ်း၌ ပဂ္ဂလဝါဒ အနာဂတ်ကို ဘဝအားဖြင့် အပိုင်းအခြားပြု၍ ဟောတော်မမူ။ ဘဝမဆုံးသရွေ့ကိုပင် ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ဆင်ခြင်အပ်၏ ဟူယတည်း။ အချို့သော ဆရာတို့လည်း အန္ဓပုထုဇဉ်, ကလျာဏပုထုဇဉ်အားဖြင့် နှစ်ပါးဟူ၍ ဆိုတော်မူကုန်၏။ ထိုသို့ဆိုလိုကြောင်းကို ပါဠိတော်အဖွင့် အဋ္ဌကထာ ဋီကာ, အနုတို၌မထင်။ ခန္ဓာ, အာယတန, ဓာတ်တို့၏ သရုပ်သဘောကို သိသောသူသည် ကလျာဏပုထုဇဉ်မည်၏။ မသိသောသူသည် အန္ဓပုထုဇဉ် မည်၏ ဟူ၍သော်ကား လာ၏။ ဤဘဝ မသိသော်လည်း နောင်သော အခါ ကလျာဏမိတ္တသံသဂ် ဖြစ်၍ သဝန, ဓာရဏာ အစရှိသည်ဖြစ်က သိပါလတ္တံ့ သတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုစကားကိုလည်း စူးစမ်းဆင်ခြင်အပ်၏။ ။အချို့သော ဆရာမြတ်တို့ကား အချင်းခပ်သိမ်း မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သော် နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတယောက်။ ထိုမှကြွင်းသော ပုထုဇဉ်တယောက်ဟု ဆိုတော်မူကုန်၏။ ထိုသို့ဆိုလိုကြောင်းကိုလည်း ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌မထင်။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်လည်း ထိုဘဝ်၌သာ အယူမြဲသည်။ကပါးဘဝ်၌ ဆယူပြန်ကောင်း၏။အယူပြန်ကလည်း ကလျာဏမိတ္တသံသဂ်ကိုမရ၍ မင်္ဂဖိုလ်ကိုရကောင်း၏။ ယခုနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မဟုတ်သောသူ သည်လည်း ဘဋ္ဌာသယ ဖြစ်၍ ဝဋ်ကိုသာအလိုရှိ၍ ဝဋ်မှကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို အလိုမရှိသည်ဖြစ်က မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သည် ဖြစ်ရာ၏။ မင်္ဂမရလတ္တံ့သောဟူ၊ ရဇတ္တံ့သောသူဟူ၍ နှစ်ပါးသာ ဟောတော်မူသည်။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟု ဟောတော်မမူ။ ထို့ကြောင့် ဆင်ခြင်အပ်၏]။ ။

ခန္ဓယမိုက် အရကောက် ပြီး၏။

၃-အာယတန ယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ

ခန္ဓယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အာယတန ယမိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို အာယတန ယမိုက်သည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝါရ, ပဝတ္တိဝါရ, ပရိညာဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို သုံးပါးတို့တွင် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ပဏ္ဏတ္တိဝါရ သည်လည်း ဥဒ္ဒေသ, နိဒ္ဒေသအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် ဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ဥဒ္ဒေသ သည်လည်း ပရိစ္ဆေဒဝါရ, ပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသဝါရ, ဝိဘာဂဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို သုံးပါးတို့တွင် ပရိစ္ဆေဒဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **တနည်းကား** အာယတနုဒ္ဒေသ, နာမဝဝတ္ထာန်, နယဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို သုံးပါးတို့တွင် အာယတနုဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား ဒွါဒသာယတနာနိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခာယတနံ။ သောတာယတနံ။ ဃာနာယတနံ။ ဇိဝှါယတနံ။ ကာယာယတနံ။ ရူပါယတနံ။ သဒ္ဒါယတနံ။ ဂန္ဓာယတနံ။ ရသာယတနံ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ။ မနာယတနံ။ ဓမ္မာယတနံ။ ဟူသည်တည်း။ ။ဒွါဒသ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနဂဉ်း။ပ။ ဓမ္မာယတနံ၊ ဂဉ်း။ ဣတိဣတိမေ၊ ဤသည်တို့ တည်း။ **တနည်းကား** စက္ခာယတနံ၊ ဂဉ်း။ပ။ ဓမ္မာယတနံ၊ ဂဉ်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-ပဒသောဓနဝါရ

နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နယဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို နယဝါရ သည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသောဓနမူလ စက္ကဝါရ, သုဒ္ဓါယတနဝါရ, သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရအားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပဒသောဓနဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို ပဒသောဓနဝါရ သည်လည်း အနုလုံ ပစ္စနိုက် အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့ကွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလုံ သည်လည်း စက္ခာယတနယမက အစရှိသော်အားဖြင့် တဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို့တဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင် စက္ခာယတနယမကကို ရှေးဦးစွာ

ဟောတော်မူ၏။ ထို စက္ခာယတန ယမကသည်လည်း အနုလောမ ပုစ္ဆာ, ပဋိလောမပုစ္ဆာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် အနုလောမ ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို အနုလောမ ပုစ္ဆာသည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား စက္ခု၊ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခာယတနံ၊ ဟူသည်တည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုမည်၏။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနမည်သလော။ ။စက္ခုကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ စက္ခာယတနံကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ ။ အနုလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိလောမပုစ္ဆာ သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခာယတနံ၊ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခု၊ ဟူသည်တည်း။ စက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနမည်၏။ စက္ခု၊ စက္ခုမည်သလော။ ။စက္ခာယတနံကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ စက္ခုကား သံသယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ ။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံဋ္ဌ ရှေးဦးစွာသော စက္ခာယတန ယမကသည် ဖြစ်၏။

စက္ခာယတန ယမကကို....ဋ္ဌ သောတာယတန ယမကကို....၏။ (စက္ခာယတန ယမကအတိုင်းဆို)။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် နှစ်ခုမြောက်သော သောတာယတန ယမကသည် ဖြစ်၏။ [ဤနည်း အတူ ဃာနာယတန၊ အစရှိသည်တို့ကို ဟောလေ]။ ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံဋ္ဌ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

ပစ္စနိက်

အနုလုံကို....ဋ္ဌ ပစ္စနိက်ကို....၏။ ထို....လည်း နစက္ခာယတနယမက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့နှစ်ပါး....၏။ (အနုလုံကနည်းကို မှီရှုဟောလေ)။ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနဝါရပစ္စနိက်ဋ္ဌ ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။ ။အနုလုံ ပစ္စနိက်နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရဋ္ဌ နယ နှစ်ပါး၊ ယမက နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါးဖြစ်သတည်း။ ။

၂-ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ

ပဒသောဓနဝါရကို....၌ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရကို....၏။ ထို....လည်း အနုလုံ ပစ္စနိုက်အားဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင် အနုလုံကို....၏။ ထို....လည်း စက္ခာယတနမူ အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် စက္ခာယတနမူကို....၏။ ထို.... လည်း သောတာယတနမူလီ အစရှိသော အားဖြင့်....တဆဲ့တပါး....၏။ ထို....တွင် သောတာယတနမူလီကို....၏။ထို....လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ, ပဋိလောမပုစ္ဆာအား ဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို....၏။ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန်၊သံသယ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။

ဟေဟန်ကား စက္ခု၊ တည်း။ ထို့နောင်သံသယကို....၏။ ဟေဟန်ကား **စက္ခာယတနံ၊** တည်း။ပ။ အနုလောမပုစ္ဆာကို....၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို....၏။ (**စစ်မြဲ**)။ ။**ဟေဟန်ကား** အာယဲတနာ သောကာယတနံ၊ တည်း။ ။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနမူလ-စက္ကဝါရအနုလုံ၌ ရှေးဦးစွာသော သောတာယတနမူလီ စက္ခာယတနယမကသည် ဖြစ်၏။ ။သောတာယတနမူလီကို....၌ ဃာနာယတနမူလီကို....၏။ပ။ဓမ္မာယတန-မူလီကို....၏။(သောတာယတနမူလီအတိုင်း ဆိုလေ)။ ။ကျွှဲသို့လျှင် စက္ခာယတန မူ၌ ယမက တဆဲ့တပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့ နှစ်ပါး၊အတ္ထ လေးဆဲ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။

စက္ခာယတနမူကို....၌ သောတာယတနမူကို....၏။ထို....လည်းစက္ခာယတနမူလီ အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့တပါး....၏။ (စက္ခာယတနမူအတိုင်းဟောလေ)။ ။ ကျွှဲသို့လျှင်သောတာယတန မူ၌ ယမက တဆဲ့တပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ဃာနာယတနမူ။ပ။ ဓမ္မာယတနမူတို့၌လည်း ယမက တဆဲ့တပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့လေးပါးစီရသတည်း]။ ။ ကျွှဲသို့လျှင် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရအနုလုံ၌ မူလ တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ယမက တရာ့သုံး ဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ရာ့ခြောက်ဆဲ့လေးပါး၊အတ္ထ ငါးရာ့နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။

ပစ္စနိုက်

အနုလုံကို....၌ ပစ္စနိုက် ကို....၏။ ထို....လည်း နစက္ခာယတနမူ အစရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့နှစ်ပါး....၏။(အနုလုံအတိုင်းစစ်၍ ဟောလေ)။ ။**ဟေဟန်ကား** နစက္ခု နစက္ခာယတနံ၊နာယတနာ နသောတာယတနံ။ပ။ နာယတနာ နဓမ္မာယ-တနံ။ ကျွှဲသို့လျှင် နစက္ခာယတနမူ၌ ယမက တဆဲ့တပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။ ။[နသောတာယတနမူ၊ အစရှိသည်တို့၌လည်း ကျွှဲအတူတည်း]။ ။ကျွှဲသို့လျှင် ပဒသောဓန **မူလစက္ကဝါရပစ္စနိုက်**၌ **မူလ** တဆဲ

နှစ်ပါး၊ယမက တရာ့သုံးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ရာ့ခြောက်ဆဲ့လေးပါး။ အတ္ထ ငါးရာ့နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့လျှင် အနုလုံပစ္စနိက်နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် နယ နှစ်ပါး၊ မူလ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ ယမက နှစ်ရာ့ခြောက်ဆဲ့လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ ငါးရာ့နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ တထောင့် ငါးဆဲ့ ခြောက်ပါးဖြစ်သတည်း။

၃-သုဒ္ဓါယတနဝါရ

ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရကို....၌ **သုဒ္ဓယါတနဝါရကို....၏**။ (ပဒသောဓနဝါရ အတိုင်းဆို)။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခု အာယတနံ၊ အာယတနာ စက္ခု။။ပ။ ဓမ္မော အာယတနံ၊အာယတနာ ဓမ္မော။ (ယမက စသည်ကို ပေါင်းမြဲ)။

အနုလုံကို....၌ ပစ္စနိက်ကို....၏။ (ဤ၌လည်း ဟောမြဲပေါင်းမြဲ)။ ဤသို့လျှင် အနုလုံ ပစ္စနိက်နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် နယ နှစ်ပါး၊ ယမက နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါးဖြစ်သတည်း။

၄-သုဒ္ဓါယတန မူလစက္ကဝါရ

သုဒ္ဓါယတနဝါရကို....၌ **သုဒ္ဓါယတန မူလစက္ကဝါရကို....၏**။ [ပဒသောဓန မူလ စက္ကဝါရအတိုင်း ဟောလေ။ ယမကပေါင်းအစရှိသည်လည်း အတူတူပင်။ ဤဝါရ လေးပါးအပေါင်းသည်လျှင် ဝိဘာဂဝါရမည်၏]။ ။ဤသို့လျှင် ဝိဘာဂဝါရ၌ ဝါရလေးပါး၊ နယ ရှစ်ပါး၊ မူလ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ယမက ငါးရာ့ခုနစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာ တထောင့်တရာ့ငါးဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ နှစ်ထောင့်သုံးရာ့လေးပါးဖြစ်သတည်း။

ဥဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသ

၁-ပဒသောဓနဝါရ

ဥဒ္ဒေသကို....၌ နိဒ္ဒေသကို....၏။ ထို....လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသော-ဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓါယတနဝါရ, သုဒ္ဓါယတန မူလစက္ကဝါရ အားဖြင့် လေးပါး....၏။ ထို....တွင် ပဒသောဓနဝါရကို....၏။ ထို....လည်း အနုလုံ ပစ္စနိက် အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို....၏။ ထို....လည်း စက္ခာယတန ယမက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် စက္ခာယတနယမက ကို....၏။ထို....လည်း အနုလောမ ပဋိလောမ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလောမကို.... ၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး.... ၏

ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။

ဟောဟန်ကား စကျ၊ တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** စကျာယတနံ၊ တည်း။ ။ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု စက္ခု နစကျာယတနံ။ စကျာယတနံ စက္ခုစေဝ စကျာယတနဉ္စ၊ တည်း။ ။အနုလောမကို....၌ ပဋိလောမကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ, ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး ...၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** စကျာယတနံ၊ တည်း။ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခု၊ တည်း။ ။ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** အာမန္တာ၊ တည်း။ ။စက္ခု၊ စက္ခု မည်၏။ စကျာယတနံ၊ စကျာယတန မည်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးတော်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဟု ဆိုအပ်သော ဒုတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ်သည်။ ပညာစက္ခု၊ ပညာစက္ခုဟု ဆိုအပ်သော တတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ်သည်။ စက္ခု၊ စက္ခု မည်၏။ နစကျာယတနံ၊ စကျာယတနမမည်။ စကျာယတနံ၊ စကျာယတနသည်။ စက္ခုစေဝ၊ စက္ခုလည်း မည်၏။ စကျာယတနဉ္စ၊ စကျာယတနလည်း မည်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စကျာယတနံ၊ စကျာယတန မည်၏။ စက္ခု၊ စက္ခု မည်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ။ စကျာယတန မည်သော တရားသည် စက္ခု မည်၏။ ဣတိ ဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

စက္ခု စကျာယတနံ၊ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ **စက္ခု** ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ဒိဗ္ဗစက္ခုဟု ဆိုအပ်သော ဒုတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ်၊ ပညာစက္ခုဟု ဆိုအပ်သော တတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ် ရ၏။ စကျာယတနလည်း **ရ၏။ သံသယကား** စကျာယတနသာ ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)။ ။ပဋိလောမ ပုစ္ဆာ၌ စကျာယတနံ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** စကျာယတန **ရ၏။ သံသယ** ငင်းရ၏။

စကျာယတနယမကကို....၌ သောတာယတနယမကကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** သောတံ သောတာယတနန္တိ။ ဒိဗ္ဗသောတံ တဏှာသောတံ သောတံ နသောတာယတနံ။ သောတာယတနံ သောတဉ္စေဝ သောတာယတနဉ္စ။ ။သောတာယတနံ သောတန္တိ။ အာမန္တာ။ တည်း။ ။သောတံ၊ ၏။ သောတာယတနံ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဒိဗ္ဗသောတံ၊ ဒိဗ္ဗသောတဟူ ဆိုအပ်သော အဘိညာဉ်သည်။ တဏှာသောတံ၊ တဏှာသောတဟူ ဆိုအပ်သော လောဘ စေတသိက်သည်။ သောတံ၊ ၏။ပ။ ။**အနုကား** ဒိဗ္ဗသောတဟူ

ဆိုအပ်သော အဘိညာဉ်၊ တဏှာသောတဟု ဆိုအပ်သော လောဘ စေတသိက် ရ၏။ သောတာယတနလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ**၏။ **ပဋိ**လောမလည်း ယခင်သံသယ ရ၏။ ။ဃာနံ ဃာနာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ဃာနာယတနံ ဃာနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ဃာနာယတန **ရ**၏။ **သံသယ**ငင်း ရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်း ရ၏။

ဇိဝှါ ဇိဝှါယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ဇိဝှါယတနံ ဇိဝှါတိ၊ အာမန္တာ။ ။ဇိဝှါယတန **ရ**၏။ ကာယော ကာယာယတနန္တိ။ ကာယာယတနံ ဌပေတွာ အဝသေသော ကာယော နကာယာယတနံ။ ကာယာယတနံ ကာယောစေဝ ကာယာယတန္ဥ။ ကာယာယတနံ ကာယောတိ။ အာမန္တာ။ ။ကာယာယတန၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ ကာယော၊ ကာယသည်။ နကာယာယတန၊ ကာယာယတန မမည်။ **တနည်းကား** အဝသေသော၊ ကြွင်းသော တရားသည်။ ကာယော၊ မည်၏။ နကာယာယတန၊ မမည်။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ)။ **အနုကား** စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒွေဝပညာသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ, ကာယာယတနမှ တပါး ရူပ်သတ္တဝိသဟု ဆိုအပ်သော ရူပကာယ, ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်း အစရှိသော ပညတ္တိကာယ **ရ**၏။ ကာယာယတနလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ**၏။ ။**ပဋိကား** ကာယာယတန **ရ**၏။

ရူပ ရူပါယတနန္တိ။ ရူပါယတနံ ဌပေတွာ အဝသေသံ ရူပံ နရူပါယတနံ။ ရူပါယတနံ ရူပဥ္စေဝ ရူပါယတနဥ္စ။ ။ရူပါယတနံ ရူပန္တိ။ အာမန္တာ။ ။ရူပါယတနံ၊ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသံ၊ သော။ ရူပံ၊သည်။ နရူပါယတနံ၊မမည်။ **တနည်းကား** အဝသေသံ၊ကြွင်းသောတရားသည်။ ရူပံ၊ရူပ်မည်၏။ နရူပါယတနံ၊ မမည်။ ။**အနုကား** တဏှာ၏အာရုံ ဖြစ်ထိုက်သော ချစ်အပ် သာယာအပ် သောလောကီစိတ် ကောသိတိ, စေတသိက်ဒွေဝပညာသ, ရူပါယတနမှတပါး ရူပ်သတ္တဝိသရ၏။ ရူပါယတနလည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ **ရ**၏။ ပဋိလောမ လည်း ယခင်သံသယ ရ၏။

သဒ္ဒေါ သဒ္ဒါယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**သဒ္ဒါယတနံ** သဒ္ဒေါတိ။ အာမန္တာ။ သဒ္ဒါယတန ရ၏။ ။ဂန္ဓော ဂန္ဓာယတနန္တိ။ သီလဂန္ဓော သမာဓိဂန္ဓော ပညာဂန္ဓော ဂန္ဓော နဂန္ဓာယတနံ။ ဂန္ဓာယတနံ ဂန္ဓောစေဝ ဂန္ဓာယတနဥ္စ။ ။**ဂန္ဓာ**ယတနံ ဂန္ဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။ဂန္ဓော၊ဂန္ဓသည်။ ဂန္ဓာယတန၊လော။ သီလဂန္ဓော၊သီလဂန္ဓသည်။ သမာဓိဂန္ဓော၊သည်။ ပညာဂန္ဓော၊သည်။ ဂန္ဓော၊၏။ နဂန္ဓာယတန၊မမည်။ ။**အနုကား** သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တ, သမ္မာအာဇီဝဟု ဆိုအပ်သော သီလဂန္ဓ၊ သမ္မာဝါယာမ, **သမ္မာ**သတိ, သမ္မာသမာဓိဟု ဆိုအပ်သော

သမာဓိဂန္ဓ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပဟု ဆိုအပ်သော ပညာဂန္ဓ ရ၏။ ဂန္ဓာယတန လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ပဋိလောမလည်း ယခင်သံသယ ရ၏။ ။[သီလဂန္ဓောတိအာဒိနိ ဝါယနဋ္ဌေန သီလာဒိနံယေဝ နာမာနိ။ ။ အဋ္ဌကထာ]။

ရသော ရသာယတန္တိ။ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော ခသော နရသာယတန်၊ ရသာယတန် ရသောစေဝ ရသာယတန္တု။ ။**ရသာယတန်** ရသောတိ။အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ဖိုလ်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟု ဆိုအပ်သော အတ္ထ ရသ၊ မဂ်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မရသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမုတ္တိ ရသ ရ၏။ ရသာယတနလည်း ရ၏။ ။**တနည်းကား** ကုသိုလ် **အကုသိုလ် အစ**ရှိ သော ပရမတ္ထဟု ဆိုအပ်သော အတ္ထရသ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ, အကုသလာ ဓမ္မာ **အစ**ရှိသော ဝစီဘေဒသဒ္ဒဟု ဆိုအပ်သော ဓမ္မရသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိမုတ္တိ **ရသ ရ၏**။ ရသာယတနလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိလောမ** လည်း ယခင်သံသယ ရ၏။ ။[အတ္ထရသောတိအာဒိနိပိ သာဒုမဓုရဋ္ဌေန အတ္ထာ ဒိနံယေဝ နာမာနိ။ ။အဋ္ဌကထာ]။

ဖောဋ္ဌဗ္ဗော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန်** ဖောဋ္ဌဗ္ဗော တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိ လောမ** ငင်း ရ၏။ **မနော** မနာယတန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**မနာယတန်** မနောတိ။ အာမန္တာ။ ။မနာယတန ရ၏။ ။**ဓမ္မော** ဓမ္မာယတန္တိ။ဓမ္မာယတန် ဌပေတွာ အဝသေသော ဓမ္မော နဓမ္မာယတန်၊ ဓမ္မာယတန် ဓမ္မောစေဝ ဓမ္မာယတန္တု။ **ဓမ္မာ ယတန်** ဓမ္မောတိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ဓမ္မာယတနမ္ပတပါး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ သြဠာရိကချပ် ဒုါဒသဟု ဆိုအပ်သော ပရမတ္ထဓမ္မ၊ အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိဓမ္မရ၏။ ဓမ္မာယတနလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိ** လောမလည်း ယခင်သံသယ ရ၏။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်

အနုလုံကို....၌ ပစ္စနိက်ကို....၏။ **ဟေဟာန်ကား** နစက္ခု နစက္ခာယတန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**နစက္ခာယတန်** နစက္ခုတိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု နစက္ခာယတန် စက္ခု၊ စက္ခုဥ္စ စက္ခာယတနဥ္စ ဌပေတွာ အဝသေသသံ နစေဝစက္ခု နစ စက္ခာယတန်။ ။ **အနုကား** စက္ခုသုံးပါးမျှတပါး အာယတန တဆဲ့တပါး, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ငင်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** ဒိဗ္ဗစက္ခုဟု ဆိုအပ်သော ဒုတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ်, ပညာစက္ခုဟု ဆိုအပ်သော တတိယဝိဇ္ဇာဉာဏ်ရ၏။ စက္ခုသုံးပါးမျှတပါး အာယတနတဆဲ့တပါး, ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

နသောတံ နသောတာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**နသောတာယတနံ နသော** တန္တိ။ဒိဗ္ဗသောတံ တဏှာသောတံ နသောတာယတနံ သောတံ၊ သောတဉ္စ **သော** တာယတနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ နစေဝသောတံ နစသောတာယတနံ။ ။ ဒိဗ္ဗသောတံ၊သည်။ တဏှာသောတံ၊သည်။ နသောတာယတနံ၊ မမည်။ **သောတံ၊** သောတသော်ကားမည်၏။ ။**အနုကား** သောတသုံးပါးမှတပါး အာယတန တဆဲ့တပါး, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ဝင်းရ၏။ ။**ပဋိကား** ဒိဗ္ဗသောတဟု ဆိုအပ်သော အဘိညာဉ်၊ တဏှာသောတဟု ဆိုအပ်သော လောဘစေတသိက်ရ၏။ သောတသုံးပါးမှတပါး အာယတန တဆဲ့တပါး, ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**နဃာနံ** နဃာနာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**နဃာနာယတနံ နဃာနန္တိ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ဃာနာယတနမှတပါး အာယတန တဆဲ့ တပါး, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ဝင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ဝင်းရ၏။ ။**နဇိဝှါ** နဇိဝှါ ယတနန္တိ။အာမန္တာ။ ။**နဇိဝှါယတနံ** နဇိဝှါတိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ဇိဝှါယတန မှတပါး အာယတန တဆဲ့တပါး, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ဝင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ဝင်း ရ၏။

နကာယော နကာယာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ **နကာယာယတနံ** နကာယောတိ။ ကာယာယတနံ ဌပေတွာ အဝသေသော နကာယာယတနံ ကာယော၊ ကာယဉ္စ ကာယာယတနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ နစေဝကာယော နစကာယာယတနံ။ ။ **အနုကား** တုဝ်းလိုက်အစရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ဒုက္ခဒေသပညတ် ရ၏။ **သံသယ** ဝင်း ရ၏။ [ပဋိ၊ အနုလုံ အတိုင်းကောက်]။ ။**နရူပံ** နရူပါယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ **နရူပါယတနံ** နရူပန္တိ။ ရူပါယတနံ ဌပေတွာ အဝသေသံ နရူပါ ယတနံ ရူပံ၊ ရူပဉ္စ ရူပါယတနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ နစေဝရူပံ နစရူပါယတနံ။ ။ **အနုကား** လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု, စေတသိက် ဆတ္တိ ံသ၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ် ရ၏။ **သံသယ** ဝင်း ရ၏။ (ပဋိလောမကောက်မြဲ)။ ။**နသဒ္ဒါ** နသဒ္ဒါယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**နသဒ္ဒါယတနံ** နသဒ္ဒါတိ။ အာမန္တာ။ ။**အရကား** သဒ္ဒါယတနမှ တပါး အာယတန တဆဲ့တပါး, ပညတ်ရ၏။

နဂန္ဓော နဂန္ဓာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**နဂန္ဓာယတနံ** နဂန္ဓောကိ။ သီလဂန္ဓော သမာဓိဂန္ဓော ပညာဂန္ဓော နဂန္ဓာယတနံ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓဉ္စ ဂန္ဓာယတနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ နစေဝဂန္ဓော နစဂန္ဓာယတနံ။ ။**အနုကား** ဂန္ဓလေးပါးမှ တပါး အာယတနတဆဲ့တပါး, ပညတ်ရ၏။ ။**သံသယ** ဝင်း ရ၏။ (ပဋိလောမ ကောက်မြဲ) **နရသော** နရသာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ **နရသာယတနံ** နရသောတိ။ အတ္ထရသော ဓမ္မရသော ဝိမုတ္တိရသော နရသာယတနံ ရသော၊ ရသဉ္စ ရသာယ-တနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ နစေဝ ရသော နစ ရသာယတနံ။ ။**အနုကား ရသ** လေးပါးမှတပါး အာယတန တဆဲ့တပါး,ပညတ် ရ၏။ **သံသယ** ဝင်း ရ၏။ ။

(ပဋိလောမကောက်မြဲ) နဖောင်ဖျဉ်၌ အာမန်တာ။ ။အရကား ဖောင်ဖျဉ်ယတနမှ တပါး အာယတန တဆဲ့တပါး, ပညတ် ရ၏။ ။နမနာယတန၌လည်း။ အာမန်တာ။ **အရကား** မနာယတနမှတပါး အာယတနတဆဲ့တပါး, ပညတ် ရ၏။ ။နံ ခမွေ့ ကွင်းလိုက်အစရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ကေဒေသပညတ်ရ၏။ ။[ပဋိလောမ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အနုလုံအတိုင်း]။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။ပဒသောဓနဝါဂ ပြီး၏။

၂-ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါဂ

ပဒသောဓနဝါဂ ကို....၌ ပသောဓန မူလစက္ကဝါဂ ကို....၏။ (စစ်မြဲ)၊ ကား၊ **စက္ခု** စက္ခာယတနန္တိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု စက္ခု နစက္ခာယတနံ၊ စက္ခာယတနံ စက္ခုစေဝ စက္ခာယတနဉ္စ။ ။**အာပေါတနာ** သောတာယတနန္တိ။ သောတာယတနံ အာယတနဉ္စေဝ သောတာယတနဉ္စ။ အဝသေသာ အာယတနာ နသောတာယတနံ။ (အနုလောမ ကောက်မြဲ)။ ။**ပဋိကား** သောတာယတနမှ တပါး အာယတန တဆဲ့တပါး ရ၏။ သောတာယတနလည်း ရ၏။ ။[ဤနည်းတူ မူတည်၍ အာယတန တဆဲ့တပါးစီသွတ်၍ ဟောလေ။ ယမကပေါင်းကို ဥဒ္ဒေသ ကဆိုခဲ့ပြီ]။

ပစ္စနိက်၌။ ။နစက္ခု နစက္ခာယဘာနန္တိ။ အာမန်တာ။ ။နာယတနာ နသောတာယတနန္တိ။ အာမန်တာ။ ။(အနုလောမ ကောက်မြဲ)။ ။**ပဋိကား** ပညတ် ရ၏။ **သံသယ** ဂင်း ရ၏။ [ဤနည်းအတူ အာယတန တဆဲ့နှစ်ပါးတွင် တဆဲ့တပါးစီ သွတ်၍ ဟောလေ။ အကောက်အတူတူ။ အာယတန မထိုက်သော တရားကား ပညတ်သာ]။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါဂ ပြီး၏။

၃-သုဒ္ဓါယတနဝါဂ

ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါဂကို....၌ သုဒ္ဓါယတနဝါဂကို....၏။ ကား။ **စက္ခု** အာယတနန္တိ။ အာမန်တာ။ အာယတနာ စက္ခာယတနန္တိ။ စက္ခာယတနံ အာယတနဉ္စေဝ စက္ခာယတနဉ္စ၊ အဝသေသာ အာယတနာ နစက္ခာယတနံ။ ။**အနုကား** စက္ခုသုံးပါး ရ၏။ **သံသယ** ဂင်း ရ၏။ **ပဋိကား** စက္ခာယတနမှတပါး အာယတနတဆဲ့တပါး ရ၏။ စက္ခာယတနလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[ကောင်္ခသပြန်။ ဤနည်းအတူ အနုလောမ ဟူသမျှကို အာမန်တာဟု ပဋိဝစန ချည်းဟော။ **ပဋိလောမ၌** သရူပဒဿန ချည်းဟော]။ **သောတာယတန ယမကဉ္စသောတသုံးပါး ရ၏**။ ။**ဃာနာယတန၌** ဃာနာယတန ရ၏။ ။**ဇိဝှါ ယတန၌** ဇိဝှါယတနရ၏။ ။**ကာယာယတန၌** အာယတနထိုက်သော စိတ်တရ

ယုတ် ကိုးဆယ်, စေတသိက် ဒွေပညာသ, နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော နာမကာယ, ရူပ်အင္ဂဝိသဟု ဆိုအပ်သော ရူပကာယ ရ၏။ ။ရူပါယတနဉ် တဏှာ၏ အာရုံ ဖြစ်ထိုက်သော ချစ်အပ် သာယာအပ်သော လောကီစိတ်ကောသီတို့ စေတသိက် ဒွေပညာသ,ရူပ်အင္ဂဝိသ ရ၏။ ။သဒ္ဒဉ် သဒ္ဒါယတန ရ၏။ ။ဂန္ဓဉ် ဂန္ဓလေးပါး ရ၏။ ။ရသဉ် ရသလေးပါး ရ၏။ ။ဓမ္မဉ် ပရမတ္ထဓမ္မ ရ၏။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိုက်

ပစ္စနိုက်ဉ်။ ။**နစက္ခု** နာယတနန္တိ။ စက္ခုံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ အာယတနာ နစက္ခု အာယတနာ၊ စက္ခုဠ္ဟ အာယတနဠ္ဟ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ နစေဝ စက္ခု နစအာယတနာ။ ။**နာယတနာ** နစက္ခာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။ **စက္ခုံ**၊ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ၍။ အဝသေသာ၊ ကြင်းကုန်သော။ အာယတနာ၊ တို့သည်။ နစက္ခု၊စက္ခုမမည်။အာယတနာ၊အာယတနသော်ကား မည်ကုန်၏။ ။**အနုကား စက္ခုသုံးပါးမှတပါး** အာယတနတဆဲ့တပါးရ၏။ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။**နသောတဉ်**လည်း ဝိဘင်းအတူတူ။ သောတသုံးပါးမှတပါး **အာယတနတဆဲ့တပါး ရ**၏။ ပညတ်လည်းရ၏။ နဃာနလည်း ဝိဘင်းတူ၏။ ဃာနာယတနမှတပါး အာယတန တဆဲ့တပါးရ၏။ပညတ်လည်း ရ၏။ ။နဇိဝှါလည်း နည်းတူ။

နကာယော နာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။နာယတနာ နကာယောတိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်းရ၏။ **နရူပံ** နာယတနန္တိ။ ရူပံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ အာယတနာ နရူပံ အာယတနာ၊ ရူပဠ္ဟ အာယတနဠ္ဟ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ နစေဝရူပံ နစအာယတနာ။**နာယတနာ** နရူပါယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ ပညတ်လည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ပဋိလောမလည်း ယခင်သံသယ ရ၏။ ။နသဒ္ဒါ နာယတနန္တိ။ သဒ္ဒံ ဌပေတ္ဝာ။ပ။ အာမန္တာ။ ။သဒ္ဒါယတနမှတပါး အာယတနတဆဲ့တပါးရ၏။ ပညတ်လည်းရ၏။

နဂန္ဓော နာယတနန္တိ။ ဂန္ဓံ ဌပေတ္ဝာ။ပ။ အာမန္တာ။ ။**ဂန္ဓလေးပါးမှတပါး အာယတနတဆဲ့တပါးရ၏။** ပညတ်လည်း ရ၏။ နရသော နာယတနန္တိ။ ရသံ ဌပေတ္ဝာ။ပ။ အာမန္တာ။ ။ရသလေးပါးမှတပါး အာယတနတဆဲ့တပါးရ၏။ ပညတ်လည်းရ၏။ ။နဖောဋ္ဌဗ္ဗော နာယတနန္တိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဌပေတ္ဝာ။ပ။ အာမန္တာ။ ။**ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမှတပါး** အာယတနတဆဲ့တပါးရ၏။ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။**နမနော** နာယတနန္တိ။ မနံ ဌပေတ္ဝာ။ပ။ အာမန္တာ။ မနာယတနမှ တပါး အာယတနတဆဲ့တပါးရ၏။ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။**နဓမ္မော** နာယတနန္တိ။

အာမန္တာ။ ။နာယတနာ နဓမ္မာယတနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား ပညတ်ိ ရ၏**။ **သံသယ** ဝင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ဝင်းရ၏။ ။ပစ္စနိက်ပြီး၏။ ။သုဒ္ဓါယတန ဝါရပြီး၏။

၄-သုဒ္ဓါယတန မူလစက္ကဝါရ

သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရ၌။ ။စက္ခု အာယတနန္တိ။ အာမန္တာ အာယတနာ သောတာယတနန္တိ။ သောတာယတနံ အာယတနဉ္စေဝ သောတာယတနဉ္စ၊ အဝသေသာ အာယတနာ နသောတာယတနံ။ ။[ကျွဲကဲ့သို့ အာယတန တဆဲ့နှစ်ပါးတွင် တပါးစီ မူတည်၍ အကြွင်းတဆဲ့တပါး အသီးသီးထည့်၍ဟောလေ။ အကောက်မှာ သုဒ္ဓါယတနဝါရနှင့်တူပြီ]။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌။ ။နစက္ခု နာယတနန္တိ။ စက္ခုံ ဌပေတွာ အဝသေသာ အာယတနာ **နစက္ခု** အာယတနာ၊ စက္ခုဉ္စ အာယတနဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝစက္ခု **နစ** အာယတနာ။ ။နာယတနာ နသောတာယတနန္တိ။ **အာမန္တာ**။ ။[ကျွဲကဲ့သို့ အာယတနတဆဲ့နှစ်ပါးတွင် တပါးစီ မူတည်၍ အကြွင်းတဆဲ့တပါး အသီးအသီးထည့်၍ ဟောလေ။ ။သုဒ္ဓါယတန ပစ္စနိက်နှင့်အကောက်တူပြီ]။ ။ သုဒ္ဓါယတနမူလစက္ကဝါရ ပြီး၏။

[သုဒ္ဓါယတန၌ ကာယနှင့်ဓမ္မအရကို ပရမတ္ထဓမ္မသက်သက်သာ ကာယာဓမ္မ အရဖြစ်၏။ ပညတ်ကိုမရ။ ပဒသောဓနှင့်မူကား ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်းအစရှိသော ပညတ္တိကာယလည်း ကာယာဓမ္မအရလည်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "အဝသေသော ကာယောတိ နာမကာယော ရူပကာယော ဟတ္ထိကာယော အဿကာယောတိ ဝေမာဒိ"ဟု မိန့်အပ်၏။ သုဒ္ဓါယတနဝါရ၌ကား အာယတနထိုက်သော ပရမတ္ထတရား သက်သက်ကိုသာ ဟောသောကြောင့် ပညတ်ကို မရသတည်း]။ ။

ပဏ္ဏာတ္တိဝါရပြီး၏။

ပဝတ္ထိဝါရ ဥပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ
စက္ခာယတနမူ

ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို....၌ ပဝတ္ထိဝါရကို....၏။ ထို....လည်း ဥပါဒဝါရ, နိဇောဝါရ, ဥပါဒနိဇောဝါရအားဖြင့် သုံးပါး....၏။ ထို....တွင် ဥပါဒဝါရကို....၏။ ထို....လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ, အတီတဝါရ, အနာဂတဝါရ, ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ, ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ, အတီတာနာဂတဝါရအားဖြင့်ခြောက်ပါး....၏။ထို....ကွင် ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို....၏။ထို....လည်း အနုလုံ ပစ္စနိက်အားဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင် အနုလုံကို....၏။ထို....လည်း

ပုဂ္ဂလဝါဒ၊ ဩကာသဝါဒ၊ ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒအားဖြင့် ဆုံးပါး....၏။ ထို....တွင် ပုဂ္ဂလဝါဒကို....၏။ ထို....လည်း စက္ခာယတနမူ, သောတာယတနမူ အစရှိသော အားဖြင့်ဆယ်ပါး....၏။ထို....တွင် စက္ခာယတနမူကို....၏။ ထို....လည်း သောတာယတနမူလိုအစရှိသော အားဖြင့်ဆယ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သောတာယတနမူထိကို....၏။ [သဒ္ဒါယတနကို ပဋိသန္ဓေအခါမရ၍ မူဆယ်ပါး၊ မူလိုဆယ်ပါးကိုသာ ရသတည်း]။ ထို.... လည်း အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလောမကို....၏။ထို....လည်း ပုစ္ဆာ, ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။

ဟောဟန်ကား ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** တဿ သောတာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တည်း။ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** သစက္ခုကာနံ အသောတကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ စက္ခာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ နောစ တေသံ သောတာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစက္ခုကာနံ သသောတကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ စက္ခာယတနဥ္စ ဥပပဇ္ဇတိ သောတာယတနဥ္စ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တည်း။ အနုလောမကို....၌ ပဋိလောမကို....၏။ထို....လည်း ပုစ္ဆာ, ဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ ဝါ ပန သောတာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** တဿ စက္ခာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တည်း။ ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** သသောတကာနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ သောတာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ နောစ တေသံ စက္ခာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သသောတကာနံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ သောတာယတနဥ္စ ဥပပဇ္ဇတိ စက္ခာယတနဥ္စ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တည်း။ ။ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ **စက္ခာ**-ယတနံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ တဿ၊ ထိုစက္ခာယတန ဖြစ်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်အား။ သောတာယတနံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သစက္ခုကာနံ၊ ရထိုက်သောစက္ခုရှိကုန်သော။ အသောတကာနံ၊ ရထိုက်သော သောတမရှိကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ **တေသံ**၊ တို့အား။ သောတာယတနံ၊ သည်။ နောစ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်။ **သစက္ခု**-ကာနံ၊ ကုန်သော။ သသောတကာနံ၊ ရထိုက်သော သောတ ရှိကုန်**သော**။ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ စက္ခာယတနဥ္စ၊ သည်**လည်း**။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဆဲ။ သောတာယတနဥ္စ၊ သည်လည်း။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဆဲ။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ **၏**။ ။ယဿ ဝါ ပန၊ **အား**။ သောတာယတနံ၊ သည်။**ပ**။

သသော်တကာနံ၊ ကုန်သော။ အစက္ခုကာနံ၊ ရထိုက်သော စက္ခုမရှိကုန်သော။ (ပေးမြဲ)။

အဓိပ္ပါယ်

[**သစက္ခုကာနံ သသော်တကာနံ**]၌ သ-သဒ္ဒါသည်ကား သလော မကော၊ သပက္ခကော စသည်၌ကဲ့သို့ သံဝိဇ္ဇမာနအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ရထိုက်သော စက္ခုရှိကုန်သော, ရထိုက်သော သော်တရှိကုန်သောဟူ၍ ဆိုလိုသတည်း။ စက္ခုနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော, သော်တနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော်ဟူ၍ (သဟတ္ထ) မလို။ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူကား သဝိတက္ကာ စမ္မာ အစရှိသော စမ္မချင်း၌သာ ကြိယာသမဝါယရှိသည်။ ဤ၌တမူကား ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စမ္မသည် ကြိယာသမဝါယမရှိကောင်း သော်ကြောင့်တည်း။ သစက္ခုကာနံကို (ပဋိလဒ္ဓစက္ခုကာနံ)ဟု ဖွင့်သော ဋီကာပါဌ်ကို မြင်၍ ရထိုက်သော စက္ခု ရှိကုန်သော်ဟု ဆရာမြတ်တို့ အနက်ယောဇနာကုန်၏။

ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု ဒေဝေသု၊ ပေတေ နိဗ္ဗာမတဏှိကေ။
နိရယေသုစ သမ္ဘော်တိ၊ ဒယာနေကောဝေါပပါတိကော။
ဘုမ္မဒေဝမနုဿေသု၊ တိရစ္ဆာနေပရေ တထာ။
ပေတေသု စာဝသေသေသု၊ စတသော်ပိစ ယောနိယော။ ။

ဘုမ္မဝဇ္ဇေသု၊ ဘုမ္မဇိဝ်းနတ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ ဒေဝေသုစ၊ နတ်တို့၌ဥ်ငင်း။ နိဗ္ဗာမတဏှိကေ၊ နိဗ္ဗာမတဏှိက ဖြစ်သော။ ပေတေစ၊ ပြိတ္တာ၌ဥ်ငင်း။ နိရယေသုစ၊ ငရဲတို့၌ဥ်ငင်း။ သြပပါတိကော၊ သြပပါတိက ဖြစ်သော။ ဧကော၁၀၊ တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ ယောနိ၊ ယောနိသည်။ သမ္ဘော်တိ၊ ဖြစ်၏။ ဘုမ္မဒေဝမနုဿေသု၊ ဘုမ္မဇိဝ်းနတ်-လူတို့၌ဥ်ငင်း။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ အပရေ၊ တပါးသော။ တိရစ္ဆာနေ၊ တိရစ္ဆာန်၌ဥ်ငင်း။ **အဝသေသေသု**၊ နိဗ္ဗာမတဏှိက ပြိတ္တာမှ ကြွင်းကုန်သော။ ပေတေသုစ၊ ပြိတ္တာတို့၌ဥ်ငင်း။ စတသော်၊ လေးပါးကုန်သော။ ယောနိယော၊ ယောနိတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။**ယောနိလေးပါး** ဟူသည်ကား သံသေဒဇ, သြပပါတိက, အဏ္ဍဇ, ဇလာဗုဇ ဤလေးပါးတည်း။ ဘုမ္မဇိဝ်းမှ တပါးနတ်၊ နိဗ္ဗာမ တဏှိက ပြိတ္တာ၊ ငရဲသူ၊ ဤသူတို့ကား ဥပပတ်သာတည်း။ ဘုမ္မဇိဝ်းနတ်, လူ, တိရစ္ဆာန်, နိဗ္ဗာမတဏှိက ပြိတ္တာမှတပါးသော ပြိတ္တာ၊ ဤသူတို့ကား ယောနိလေးပါးဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေကုန်၏။ သုဂတီဘုံ၌ ဥပပတ်တို့လည်း စက္ခု သော်တ စသည် မချို့ကောင်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာကျော်၌ "တတ္ထ သုဂတိယံ မဟာနုဘာဝေန ကမ္မုနာ

နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ ဩပပါတိကာနံ ဂန္ဒဗ္ဗီယဝေကလ္လာယောဂတော စက္ခု သောတဃာနာလာဘော သံသေဒဇာနံ ဘာဝလာဘော ပဌမကပ္ပိက ဩပပါတိကာနံ ဝသေနာပိ။ ဒုဇ္ဈတိယံ ပန စက္ခုသောတဘာဝလာဘော ဒ္ဝိန္နံပိ ဝသေန၊ ဃာနာလာဘော သံသေဒဇာနမေဝ ဝသေန၊ နဩပပါတိကာနံ ဝသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ" ဟု မိန့်အပ်၏။

ဃာနခ္ဍိသော ဥပပတ်လည်းမရှိ။ ။အဃာနကော ဩပပါတိကော နတ္ထိ။ ။(အဋ္ဌကထာ)။ ဤအဋ္ဌကထာ, ဋီကာပါဠိကို နှုတ်ကျက်ဆောင်လေ။ သို့မှ အကောက်၌ အဓိပ္ပါယ်သဘော ကျနိုင်မည်]။

အနုကား စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ စက္ခာယတန, သောတာယတန နှစ်ပါးဖြစ်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေပန်းရသ, စေတသိက် ပဋိတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သစက္ခုက သသောတက ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** သောတာယတနသာ ဖြစ်၍ စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

[ဂဗ္ဘသေယျကအား စက္ခုသောတနှစ်ပါးတွင် စက္ခုအလျှင်ဖြစ်၏။ ထို့နောင် သတ္တဘဟ လွန်၍ သောတဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အနုလောမကဲ့သို့ သုံးချက်မရ။ "သောတာယတနသာ ဖြစ်၍ စက္ခာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော"ဟု မဆိုရ သတည်း။ဂဗ္ဘသေယျကပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခု သောတ စသည်တို့သည် သတ္တမ သတ္တဘဟ၊ ကောဒသမသတ္တဘဟ စသည်တို့၌ မဋ္ဌတ်ဖြစ်လတ္တံ့သော ကြောင့်ငင်း၊ အာယတနတို့၏ အစစ္စသော

၁-ဤဝါကျကား ယခိုက်အဋ္ဌကထာမှယူ၍ ကိုးပြသော ဋီကာကျော်ပါဠိ ဖြစ်၏။ ဤမျှသာဆိုလျှင် "ဥပပတ်မှန်သမျှ ဃာနမချို့စကောင်း"ဟု အတိုဗျာဝိတ ဖြစ်ရာ၏။ ယခိုက်အဋ္ဌကထာ၌ကား ယင်းဝါကျရှေ့တွင် "ကာမဓာတုယံ ပန"ဟု အပြည့်အစုံ ပါရှိသည်။

ဥပါဒ်ကို ဇာကိဟူ၍ ဆိုအပ်သောကြောင့်ဎင်း ဖြစ်ဆဲမည်ကုန်၏ ဟူ ဋီကာဌ်ဆို၏။ ဋီကာကို ထောက်၍ ဂဗ္ဘသေယျကကို ဆရာမြတ်တို့ ကောက်တော် မူကုန်သည်။

သောတာယတန မူလိကို....၌ **ဃာနာယတနမူလိ** ကို....၏။ **ယောဟန်ကား ယဿ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ သစက္ခုကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သစက္ခုကာနံ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ** ပန။ ။သဃာနကာနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **အနုကား** စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ **စက္ခာယတနသာ** ဖြစ်၍ ဃာနာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ **ရူပါဝစရ** ပဋိသန္ဓေငါးခု, စေတသိက် ပဉ္စတိ သ၊ ကမ္မဇကလာပ်လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။စက္ခာယတန, ဃာနာယတန နှစ်ပါးဖြစ်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်, စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက-သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပဋိကား ဃာနာယတနသာ** ဖြစ်၍ စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။

ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဇိဝှါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ သစက္ခုကာနံ အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သစက္ခုကာနံ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။ သဇိဝှကာနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ ဇိဝှါယတနမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေငါးခု, စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်ရ၏။ ။စက္ခာယတန, ဇိဝှါယတန နှစ်ပါးဖြစ်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်, စေတသိက် တေတ္တိံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက-သဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်

နှစ်ယောက်လည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာ**ရ၏။** [ကာမဘုံ၌ ဇိဝှါမချို့ကောင်း။ မဖြစ်မီစုတေသောသူကို အဇိဝှကဘဋ်သွင်း၍ ကောက်တော်မူကုန်၏]။ ။ **ပဋိကား** ဇိဝှါယတနသာဖြစ်၍ စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ် ဩပပါတိကဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။

ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ကာယာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ သစက္ခုကာနံ အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သစက္ခုကာနံ သကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ။သကာယကာနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ တေသံ။ ။**အနုကား** ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေငါးခု, စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ **ကမ္မဇကလာပ်** လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။ **စက္ခာယတန** ဖြစ်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ပဋိသန္ဓေတဆယ်, စေတသိက် တေတ္တိ သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း, ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက သကာယက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိကား** စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ စက္ခာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။

စက္ခုမူ ရူပမူလိ

ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ရူပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။သရူပကာနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ စက္ခာယတနမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အစစ္စာသော ဇိဝိတ နဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ စက္ခာယတန ဖြစ်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ, စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်း, လေး

စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရဥပဓဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။

[ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ရှုပခန္ဓာသောသူမရှိသောကြောင့် ရှုပါယတန ဖြစ်ကောင်းသောဟု "ဝိသေသန" မလောင်းသတည်း။ စက္ခုဖြစ်ဆဲဖြစ်ကရှုပဖြစ်ဆဲကေန်။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌လည်း "သရှုပကာနံ သစက္ခုကာနံ" ဟု မဟောမူ၍ "သစက္ခုကာနံ" ဟု ဟောတော်မူ၏။ ဤနည်းအတူ အရာသင့်ရာ ကြံလေ။ ။သဒ္ဒါယတန မူလီကို ပဋိသန္ဓေအခါ၌ မဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာ ဝါရ၌ မရအပ်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "သဒ္ဒါယတနဿ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အနုပ္ပတ္တိတော တေန သဒ္ဒိ' ယမကဿ ဝိဿဇ္ဇနမေဝ နတ္ထိ" ဟု မိန့်အပ်ပြီ။ ။]

ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဂန္ဓာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ သစက္ခုကာနံ အဂန္ဓကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သစက္ခုကာနံ သဂန္ဓကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။သဂန္ဓကာနံ အစက္ခုကာနံ တေသံ။ ။ (ရသာယတန)၌ သစက္ခုကာနံ အရသကာနံ တေသံ။ ။သရသကာနံ အစက္ခုကာနံ၊ တေသံ။ပ။(ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတန)၌ သစက္ခုကာနံ အဖောဋ္ဌဗ္ဗကာနံ တေသံ။ပ။ သဖောဋ္ဌဗ္ဗကာနံ အစက္ခုကာနံ တေသံ။ပ။ဟု ဟောလေ။ ။[ဤ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သုံးယမကသည် ကာယာယတန ယမကနှင့် အရကောက် အလုံးစုံတူပြီ ကာယာယတနမူလီအတိုင်းကောက်]။ ။

ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။သစိတ္တကာနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိသန္ဓိကား** စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ်သြပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ စက္ခာယတနမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တို့သတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မမ္မာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ

တေသံ။ ။**ပဋိကား** စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော(သုံးချက်ကောက်မဲ့)။ ။ **အစစ္စာသော**။ပ။ အသဲညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု။ပ။ အရူပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်းရ၏။ ။စက္ခာယတနမူ ပြီး၏။ ။

စက္ခာယတနမူကို....၌ သောတာယတနမူကို....၏။ ထို....လည်း[ဃာနာယတန **မူလိ** အစရှိသော သဒ္ဒါယတန ကြဉ်အပ်သော ကိုးပါးတို့ကို စက္ခာယတနမူကဲ့သို့ **အသီးအသီး**ထည့်၍ ဟောလေ။ ဝိဘင်းထွက်အရကောက် မထူးပြီ]။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနာယတနမူ၌။ ။**ယဿ** ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဇိဝှါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ သဃာနကာနံ အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ပ။သဃာနကာနံ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။သဇိဝှကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ဃာနာယတနသာ ဖြစ်၍ ဇိဝှါယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်,သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ဃာနာယတန ဇိဝှါယတနနှစ်ပါးဖြစ်ကောင်းသော ကာမ ပဋိသန္ဓေတဆယ့်, စေတသိက်တေတ္တိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သဃာနက သဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်းရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ဇိဝှါယတနသာဖြစ်၍ ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊တဿ ကာယာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။အာမန္တာ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။သကာယကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဃာနာယတနမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ဃာနာယတန ဖြစ်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ့်,စေတသိက်တေတ္တိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း,ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်

လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[ကာမာဝစရဠဲ့ ကာယချို့သူမရှိဘဲလျက် "သကာယကာနံ" ဟု ဆိုသင့်ဘား ရှုပ့အရှုပကို စင်စေလိုရှဲ့ ဆိုသည်]။

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ရှုပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။သရှုပကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ၊ ဂဗ္ဘသေယျက။ပ။ ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရှုပါဝစရ ပဋိသန္ဓေငါးခု, စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်း ၊အစစ္စာသောဇီဝိတ နဝကကလာပ်ရှုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဂန္ဓာယတနံ၊ ရသာယတနံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ။ ။[ဤသုံးပါးကို ကာယအတိုင်း ကောက်လေ]။

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။ သစိတ္တကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက။ပ။ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု, စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ဃာနာယတန ဖြစ်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဓမ္မာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော ။ပ။ ဒု သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ပဋိသန္ဓေကိုးခု, စေတသိက်ပဋ္ဌတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်း၊ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရှုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် **ရ၏**။ ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်

ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ ဃာနမူ ပြီး၏။

ဇိဝှါယတနမူ

ယဿ ဇိဝှါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ကာယာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။အာမန္တာ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။ သကာယကာနံ အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ဇိဝှါယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဇ္ဈသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ ဇိဝှါယတန ဖြစ်ကောင်းသော ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်, စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ ကမ္မဇ ကလာပ်သုံးစည်း, ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ရူပါယတနမူလီဠ် အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သရူပကာနံ အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **ပဋိကား** ဇိဝှါယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဇ္ဈသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေငါးခု။ပ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။ကာမ ပဋိသန္ဓေ ကဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဣသုံး ယမကကို ကာယအတိုင်းဟောလေ]။

မနာယတနမူလီဠ် အနု။ အာမန္တာ။ ပဋို။ ဠ် သစိတ္တကာနံ အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ဇိဝှါယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော။ ပ။ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ **မဟဂ္ဂတ်** ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ဓမ္မာယတနမူလီဠ်** အနု။ အာမန္တာ၊ ပဋို။ ဠ် အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနီ တေသံ။ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **ပဋိကား** မနာယတန အတိုင်းတွင် အသညသတ်ကို တိုး၍ကောက်။ ။ဇိဝှါမူ ပြီး၏။

ကာယသာယတနမူ

ယဿ ကာယာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ရူပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။သရူပကာနံ အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ သကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကာ**း ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေ ငါးခု, **စေတသိက်** ပဥ္စတိံသ။ ကမ္မဇ ကလာပ် လေးစည်း၊ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကာ**း နောက်သာ ရ၏။ ။ **ဂန္ဓမူလိဋ္ဌ** အာမန္တာ။ရသဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း အတူတူ။ ။**အရုကာ**း ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက် ရ၏။ ။

မနမူလိဋ္ဌ အနု။အာမန္တာ။ ပဋိ။ဋ္ဌ သစိတ္တကာနံ အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ဇတေသံ။ ။သကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကာ**း မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု။ပ။ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်**ရ၏**။ ။ကာမပဋိသန္ဓေ ကဆယ်။ပ။ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကာ**း နောက်သာ ရ၏။ ။**ဓမ္မမူလိဋ္ဌ** အနုလောမ အာမန္တာ။ ပဋိလောမ်ဋ္ဌ အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ပ။ ။**ပဋိကာ**း [မနာယတန အတိုင်းတူင် အသညသတ် တိုး၍ကောက်သည်သာထူးသည်]။ ။ကာယမူပြီး၏။ ။

ရူပါယတနမူ

ယဿ ရူပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဂန္ဓာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ သရူပကာနံ အဂန္ဓကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သဂန္ဓကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။အာမန္တာ။ ။**အနုကာ**း ကာယမူအတိုင်း ရူပါဝစရကို ကောက်။ (ရသ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ လည်းနည်းတူ)။ ။

ယဿ ရူပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ သရူပကာနံ အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သရူပကာနံ သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ

တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ပ။ [၁] သစိတ္တကာနံ အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ [အနုလောမ၌ အစိတ္တကာနံ၊ ပဋိလောမ၌ အရူပကာနံလည်း ရှိ၏]။ ။**အနုကား** အစစ္စာသော။ပ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ယုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** အရူပ ပဋိသန္ဓေလေးခု, စေတသိက်တိ်သတ္တိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။

ယဿ ရူပါယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ မမ္မာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **ပဋိကား** အရူပ ပဋိသန္ဓေ လေးခု။ပ။တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရ, အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ဂန္ဓာယတနာဒိမူ

ယဿ ဂန္ဓာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ ရသာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ရ၏။ [အကျယ်ဆိုမြဲ၊ ကာယမူ အတိုင်း။ ကာယ။ ဂန္ဓ။ ရသ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ။ အတူတူချည်း]။

မနာယတနမူ

ယဿ မနာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ မမ္မာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ။အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** အစစ္စာသော။ပ။ သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။**စတုဝေါကာရ** ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။

၁–ယခုပါဠိတော်များ၌ အနုလောမ (အစိတ္တကာနံ) ပဋိလောမ (အရူပကာနံ) ဟုသာ ရှိကြသည်။ ရှိသည့်အတိုင်းလည်း လိုအပ်သောအဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံ၏။ သို့သော်လည်း ယမိုက်အဋ္ဌကထာ ၃၀၈-၌ (သရူပကာနံ အစိတ္တကာနံ) စသည်ဖြင့် ဖွင့်ပြလျက် ရှိသည်ကိုကြည့်၍ ဝိဘင်းထုတ်ထားဟန်ရှိသည်။ အရကောက် ရေးစဉ်ကလည်း ပါဠိတော်မှာပင် မူကွဲရှိနေဟန်တူလေသည်။ ။

ဩကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလဝါရကို....၌ ဩကာသဝါရကို....၏။ **ဟောဟန်ကား ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ငင်း ရ၏။ ။

ယတ္ထ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ ရူပါဝစရေ တတ္ထ။ ကာမာဝစရေ တတ္ထ။ ။ **ယတ္ထ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံရ၏။ ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ (ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ထည့်ရာဌ်လည်း အဘူတူ)။ ။**ရူပမူလိဌ်**။ အနု အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဌ် အသညသတ္တေ တတ္ထ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။ **ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံရ၏။ ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**မနမူလိဌ်**။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဌ် အရူပေ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**ဓမ္မမူလိဌ်**။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဌ် အသညသတ္တေ အရူပေ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။ **ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။[ဤနည်းအတူ ဩကာသ ဝါရကုန်အောင် ဟောလေ]။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ [ပုဂ္ဂလဝါရနှင့် ပါဠိဝိဘင်းမထူးပြီ။ ယတ္ထ တတ္ထ ဟု ဆိုသည်သာ ထူးသည်]။ ။ **အနုကား** စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ် ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ (ပုဂ္ဂလဝါရ အတိုင်း သုံးချက်ဆို)။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတ ဝိနိပါတိက အသုရ ဟု ဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက သသောတက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အော်ကဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **သုံးယောက်တို့အား** ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** သောတာယတနသာ ဖြစ်၍ စက္ခာယတန မဖြစ် ကောင်းသော။ပ။ ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတ ဝိနိပါတိက အသုရ ဟု ဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ဃာနမူလဋီ၌။ ။စက္ခာယတနသာ ဖြစ်၍ ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ,ဂဇ္ဇသေယျက။ပ။ **ဒု-သု-ပုထုဇဉ်** ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် တို့အား နိရယကြဉ်သော အပါယ်သုံးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတ ဝိနိပါတိက အသုရ ဟု ဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရငါးဘုံ၊ ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေငါးခု။ပ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပါဝစရ တဆဲ့ငါးဘုံ ရ၏။ ။ စက္ခာယတန ဃာနာယတန နှစ်ပါးဖြစ်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက် တို့အား ကာမ တဆဲ့ တဘုံလည်း ရ၏။

[အဃာနက ဥပပဇ္ဇန္တဋ္ဌ အဘယ့်ကြောင့် **နိရယ** ကို ကြဉ်သနည်း ဟူမူကား နိရယဘုံဋ္ဌ ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေသာ ဖြစ်၏။ သံသေဒဇ စသည် တို့သည် မဖြစ်ကုန်။ ။"အဃာနကော သြပပါတိကော နတ္ထိ" ဟု အဋ္ဌကထာ ဆိုသောကြောင့် ဂရဟဋ္ဌ ဃာန မချို့ကောင်းသည် ဖြစ်၍ ကြဉ်သည်။ အစက္ခုက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်အံ့။ ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံကို ကောက်။ အဃာနက ဖြစ်အံ့။ နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရ ငါးဘုံကို ကောက်။ ဇိဝှါမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဇ္ဇသေယျကဋ္ဌလည်း နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရ ငါးဘုံကိုကောက်။ အဇိဝှကမှာ ဂဇ္ဇသေယျက နိရယမှာ ဥပပတ်ဖြစ်၍ ကြဉ်သည်။ ဤနည်းကို နှလုံးသွင်း၍ ပုဂ္ဂလော ကာသဝါရကုန်အောင် ကောက်၍ ဘုံသတ်၍ဟောလေ။ ပုဂ္ဂလဝါရနှင့် အကောက်မထူးပြီ]။

အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်-ပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စနိက်၌။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သောတာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အစက္ခုကာနံ သသောတကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သမ္ပေသံ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ အသောတကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ **အ**သောတကာနံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** (အစက္ခုကကောက်မြဲ)။ စုတိစိတ် ကွေနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ ံသ၊ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်, ဇိဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ စက္ခာယတန-သောတာယတန နှစ်ပါး မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ် သြပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ **သံသေဒဇ, ဂဇ္ဇသေယျက**

ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ စက္ခာယတန-သောတာယတန နှစ်ပါး မဖြစ်မီ စုတေ လတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အစစ္စာသော။ပ။ သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရှုပ ပဋိသန္ဓေလေးခု။ပ။ အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ပဋိလောမဋ္ဌလည်း (ကောက်မြဲ)။

ဃာနာယတနမူလိဋ္ဌ (သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ကောက်မြဲ)။ စက္ခာယတန ဃာနာယတန နှစ်ပါး မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ စက္ခာယတန ဃာနာယတန နှစ်ပါး မဖြစ်မီ စုတေ လတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်းရ၏။

ဇိဝှါမူလိဋ္ဌ(သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ကောက်မြဲ)။စက္ခာယတန ဇိဝှါယတန နှစ်ပါး မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ [အသညသတ်။အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တကောက်မြဲ။ ဇိဝှါသို့လိုက်၍ ကောက်သောကြောင့် ဂဗ္ဘသေယျကကိုသာရသည်]။ ။**ကာယမူလိဋ္ဌ** [သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ ထုတ်။သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ကောက်မြဲ]။ အစက္ခုက အကာယက အရကိုအသညသတ်၊ အရှုပဥပပဇ္ဇန္တကိုကောက်။ ။**ရူပမူလိဋ္ဌသဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ**, အရှုပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ ထုတ်။ အရှုပကာနံ အရကို အရှုပဥပပဇ္ဇန္တကို ကောက်။ ။**မနမူလိဋ္ဌ** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ ။ အစိတ္တကာနံ အရကို အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တကိုကောက်။ ။**ဓမ္မမူလိဋ္ဌ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ သာ**။

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဋ္ဌ။ ။သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ ထုတ်။ ဃာနာယတန ဇိဝှါယတန နှစ်ပါးမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တကိုကောက်။ ။**ကာယမူလိဋ္ဌ** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တကို ကောက်။ [ရူပမူစသည်တို့၌ စက္ခုမူနှင့်တူပြီ။ ဤနည်းကို နှလုံးသွင်း၍ ကုန်အောင် ကောက်လေ]။ ။ ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။

ဩကာသဝါရ

ဩကာသဝါရဋ္ဌ။ ။**ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ နုပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ ဃာနာယတနံ နုပဇ္ဇတိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ ရူပါဝစရေ တတ္ထ။ အသညသတ္တေ

အရှုပေ တတ္ထ။ ။ **ပဋိကား** အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံရ၏။ အသညသတ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံလည်းရ၏။ [ပါဠိရှိတိုင်း ကြည့်၍ကောက်။ ။ **ပဋိလောကာသဝါရဉ်အကောက်** ပါဠိဝိဘင်းပဋိလအတိုင်း မထူးပြီ။ ။ဘုံသတ်မှာလည်း အနုလုံ ပဋိလောကာသဝါရကို မှီ၍သတ်လေ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရပြီး၏။

[ဤပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၌ ယမကပေါင်းကား ပဋိလဝါရ၌ခြောက်ဆဲ့ခြောက်၊ ဩကာသဝါရ၌ ခြောက်ဆဲ့ခြောက်၊ ပဋိလောကာသဝါရ၌ ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါးစီ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုတွင် ဝိဿဇ္ဇနာ၌ သဒ္ဒါယတန အဖြေမရ။ ပုစ္ဆာ၌သာ ရသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "သဒ္ဒါယတနဿ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အနုပ္ပတ္တိတော တေန သဒ္ဒိ ယမကဿ ဝိဿဇ္ဇနမေဝ နတ္ထိ" ဟု မိန့်အပ်၏။ ထိုသို့ ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါးသော ယမကကို ရအပ်လျက် ပါဠိတော်၌ စက္ခာယတနမူ၌ ငါးယမက၊ ဃာနာယတနမူ၌ သုံးယမက၊ ရူပမူ၌ နှစ်ယမက၊ မနမူ၌ တစ်ယမက၊ ဤတဆဲ့တစ် ယမကကိုသာ ထားလေသည်ကား သဒ္ဒိသဝိဿဇ္ဇနာ၊ တူသောအဖြေရှိသောကြောင့် တန္တိလဟု ဖြစ်စိမ့်သောငှါ ချုံ့၍ထားအပ်၏။ ထို့ကြောင့်တဆဲ့တစ်ယမကကို သာ ထားသည်။ ဤသို့လျှင် စက္ခုနှင့်သောတ၊ စက္ခုနှင့် ဃာန၊ ဤနှစ်ယမကတို့သည် သဒ္ဒိသဝိဿဇ္ဇနာ ဖြစ်ပါသည်တကား။ အဘယ့်ကြောင့် ထားပြန်လေသနည်းဟူမူကား "စက္ခုသောတာယတနာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ ပန ဃာနာယတနဿ နကေန္တေန ပဝတ္တိတော ကထံ နု ခေါ တေ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗန္တိ ဝိမတိနိဝါရဏတ္ထံ ဝိဿဇ္ဇိတံ"။ ။အဋ္ဌကထာ။ ။ စက္ခုသောတတို့၏ ဖြစ်ရာဌာန၌ စင်စစ်ဃာနာယတနမဖြစ်သောကြောင့် အဘယ်သို့လျှင် ဖြေအပ်သနည်းဟု ယုံမှားသက်ဝင်ကို ပယ်ဖျောက်အံ့သောငှါ ဟောတော်မူပြန်သည်။ ဤမျှတည်းဖြင့် မရောင့်ရဲသော သူတို့သည် အဋ္ဌကထာ, ဋီကာများကို မျော်ရှုလေ]။ ။

အတီတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို....၌ **အတီတဝါရကို**....၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊တဿ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ဓပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ရ၏။ ။[ဃာန၊ ဇိဝှါစသည်ထည့်ရာ၌လည်း ဤနှည်းအတူ။ဃာနမူစသည်တို့၌လည်း မထူးပြီ]။ ။ပဋိလဝါရပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ၌လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအတိုင်းပင်)။ ။

ပုဂ္ဂလော်ကာသဝါရ

စက္ခုယတနမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဉ်။ ။**ယဿ ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။**ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံ **ရ၏**။ **သဿယ** ၎င်းရ၏။**ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်** အာမန္တာ။ ။**အရကား** သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ်, အရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ **အဟိတ်**, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ **အရူပ** လေးဘုံ **ရ၏**။

ယဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင် သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ ရ၏။ ။ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။(ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဣတ္ထိအာဒေါ)။

ရူပမူလိဉ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဉ် အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။ **ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

ဓနမူလိဉ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဉ် အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဉ္စ-ဝေါကာရာနံ ဘေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော-

တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိုက် သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။

ဓမ္မမူလိဉ်။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဒို့။ ဉ် အသညသတ္တာနံ, အရှုပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဒို့ကား** အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရှုပ။ပ။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား အရှုပ လေးဘုံ ရ၏။ ။(ပဋ္ဌဝေါကာရ ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိုက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဉ် အာမန္တာ။ ။**အရကား** ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိုက် အာမန္တာ**။ ။**အရကား** ရူပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဤလေးပါးလည်း အတူ]။ ။

ရူပမူလိဉ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဒို့။ ဉ် ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဒို့ကား** ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။(ကာမာဝစရ ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိုက် အကြွင်းကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရှုပါနံ။ (ကောက်မြဲ)။ ။

မနမူလိဉ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဒို့။ ဉ် ရူပါဝစရာနံ အရှုပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[**ပဒို့ဉ်** သုဒ္ဓါဝါသ, အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပဆယ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံကို ကောက်]။ ။**ပစ္စနိုက်အကြွင်းကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

ဓမ္မမူလိဉ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဒို့။ ဉ် ရူပါဝစရာနံ အရှုပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဒို့ ဉ်** သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရှုပ လေးဘုံကိုကောက်။ ။**ပစ္စနိုက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ။ [ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်း ဃာနမူအတိုင်းပင်]။ ။

ရူပါယတနပူ

ရူပမူဒ္ဒ။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ရူပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ မနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋိဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတ်အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား အရူပ လေးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ဓမ္မမူလိဒ္ဒ**။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဒ္ဒ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋိဝေါကာရာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ကောက်မြဲ။ သုဒ္ဓါဝါသ ကိုကြဉ်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

မနာယတနပူ

မနမူဒ္ဒ။ ။**ယဿ ယတ္ထ** မနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဓမ္မာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ စတုဝေါကာရာနံ ပဋိဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။စတုဝေါကာရ ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အတီ**တဝါရ ပြီး၏။ ။

အနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

စက္ခာယတနပူ

အတီတဝါရကို....ဒ္ဒ အနာဂတဝါရကို....၏။ (ဝဝတ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အရကား** ပဋိဝေါကာရဘုံဒ္ဒ နောင် ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော

သု-တိ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက် အာမန္တာ**။ ။**အရကား** ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ္ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ အရူပဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။

ဃာနမူလိဉ်။ ။ယေ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**အနုကား** ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်၊ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။[စက္ခု သောတ ပစ္ဆနိက် အတိုင်းကောက်။ ။ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း တူပြီ။ **ရူပမူလိဉ်**လည်း သောတာယတန အတိုင်းကောက်]။ ။**မနမူလိဉ်**။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋို။ ဥဿ ယေ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အတိုင်းကောက်]။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။(ဓမ္မမူလိလည်း တူပြီ)။

ဃာနာယတနမူ

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ဇိဝှါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **သံသယဂင်း** ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်-အာမန္တာ**။ ။**အရကား** ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ္ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်

ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋိဝေဓကာရဉပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ အရူပဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။[ကာယ၊ဂန္ဓ။ ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗ၊ကျွဲလေးပါးထည့်ရာ၌ ဤနည်းအတူ]။ ။

ရူပမူလိ၌။အနု။အာမန္တာ။ ပဋိ။၌ ယေ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** (စက္ခာယတနအတိုင်း ကောက်)။ ပစ္ဆနိက်လည်းအတူတူ။ ။**မနမူလိ၌**။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ၌ ယေ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပလေးဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋိဝေဓကာရဉပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော သုတိ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။[ဓမ္မမူလိလည်း နည်းတူ။ ။ဇိဝှါ၊ကာယမူလည်း ဃာနနှင့်မထူးပြီ။ ။ရူပမူလည်း စက္ခာယတနမူနှင့် မထူးပြီ၊ ။ဂန္ဓ၊ရသ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်းဃာနမူနှင့် မထူးပြီ]။ ။

မနာယတနမူ

မနမူ ဓမ္မမူလိ၌။ အာမန္တာ။ ။**အရကား** ပစ္ဆိမဘဝိကမ္မတပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက် အာမန္တာ**။ ။**အရကား** ပစ္ဆိမဘဝိကကိုကောက်။

[ခန္ဓယမိုက် ဝေဒနာကွန္ဓ မူလီအတိုင်းပင်။ မနာယတန၊ ဓမ္မာယတန၊ ဤနှစ်ပါးတွင် မနာယတနထက် ဓမ္မာယတနသည် အရာကျယ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် တူလေသနည်းဟူမူကား အသညသတ်ဘုံ၌ ဘဝမဆုံးနိုင်သောကြောင့် ဤပုဂ္ဂလဝါရ၌ အနုလောမ ပဋိလောမ ဝိဿဇ္ဇနာ တူသတည်း]။

ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။

(ဩကာသဝါရလည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအတိုင်း)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကာဒး** မိမိ ဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်စက္ခာယတန သောတာယတန နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပတ္တိဇ္ဈာန စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။

[မိမိဖြစ်ခိုက်သော ကာမာဝစရဘုံ၌ စက္ခုသောတချို့လျက် နောင် ထပ်၍ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော်လည်း စက္ခု သောတ ဖြစ်လတ္တံ့ မဟုတ်၍ စက္ခာယတန သောတာယတန ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဟု ဝိသေသန (မ) သည်။ ဤကဲ့သို့အရာကို ဤနည်းတူမှတ်လေ]။

ပစ္စနိက် အာမန္တာ။ ။**အရကာဒး** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပတ္တိဇ္ဈာန ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပတ္တိဇ္ဈာန စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဥပပတ္တိဇ္ဈာန စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပ ဥပပတ္တိဇ္ဈာန စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ ။

ယဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ**

ပန ယတ္ထ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား မိမိ**။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန်တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဇေ ဝစက္ခာယတန ဃာနာယတန နှစ်ပါး ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **ကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အာ ကာမတဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[စက္ခုနှင့် သောတ ပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်။ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ဂန္ဓ၊ **ရသ**၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်း တူပြီ]။ ။

ရူပမူလိဒ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ဒ် အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** အသညသတ်ဘုံဒ် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။မိမိ။ပ။ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိကပဋ္ဌဝေါကာရ။ပ။အပါယ်ကြဉ်သောပဋ္ဌ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အစစ်)မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ, အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။အသညသတ်ဘုံ။ (အတု)။ အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန်တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ ။

မနမူလိဒ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ် အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန်တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ စဝန်တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန်တဖြစ်သောပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

ဓမ္မမူလိဒ္ဓ။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ဒ္ဓ် အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္ထဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္ထ**ဖြစ်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ (ပဋ္ဌဝေါကာရကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ [ပစ္ဆိမဘဝိကအစစ်ကောက်မြဲ။အဘုမ္မာ အသညသတ်ကိုသွင်း၍ကောက်]။

စက္ခာယတနမူပြီး၏။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဒ္ဓ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ထဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဏှာတဘုံရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက် အမန္တာ**။ ။**အရကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်၊ စဝန္ထဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ထဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ကာမတဏှာတဘုံ၊ ရူပအရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ထဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား ရူပတဏှာခြောက်ဘုံ၊အရူပလေးဘုံရ၏။ ။[ကာယ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်းဤနည်းအတူ]။

ရူပမူလိဒ္ဓ။ အနု။ အာမန္တာ။ပဋိ။ဒ္ဓ် ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္ထ** ဖြစ်သော သု တိ-ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သောရူပတဏှာတဘုံရ၏။ ။(ကာမာဝစရကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အရူပါနံ တေသံ ဓာတ္ထ။ ။(စက္ခုနှင့် ရူပအတိုင်းကောက်)။ ။

မနမူလိဒ္ဓ။ အနု။ အာမန္တာ။ပဋိ။ဒ္ဓ် ရူပါဝစရာနံ, အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ထဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံရ၏။ (ကာမာဝစရကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

ဓမ္မမူလီ၌။ အနု။ အာမန္တာ။ပဋိ။၌ ရူပါဝစရာနံ, အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ **ကာမာဝစရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** [မနာယတန မူလိအတိုင်းတွင် အသညသတ်ဘုံကို သွင်း၍ကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ ပဟတ္ထ။ ။ဃာနာယတနမူ ပြီး၏။ ။[ဇိဝှါ၊ကာယ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်း ဤအတိုင်းပင်]။ ။

ရူပါယတနမူ

ယဿ ယတ္ထ ရူပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊တဿ တတ္ထ မနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အတိုင်းကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အစစ်၊ အတု၊အသညသတ် အတုလည်းဝင်သည်]။

ဓမ္မမူလီ၌။ အနု၊ အာမန္တာ။ ပဋိ။၌ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ မိမိ။ပ။သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံလည်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အစစ်၊ အတု၊အသညသတ် အတုလည်းဝင်သည်]။ ။

မနာယတနမူ

မနမူ ဓမ္မမူလီ၌။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။၌ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ စတုဝေါကာရာနံ, ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။မိမိ။ပ။ စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ကောက်မြဲ)။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။[ပစ္စနိက်မှာလည်းအကြွင်းသံသယအရကိုဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလုံ အနုလောမကို ပဋိလောမပြန်။ ပဋိလောမကို အနုလောမပြန်၍သာ ဟောလေ။ မထူးပြီ]။ ။အနာဂတဝါရပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ

စက္ခာယတနမူ

အနာဂတဝါရကို....၌ ပစ္စုပ္ပန္နာဘိတဝါရကို....၏။ (ဝဝတ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ **ဟောဟန်ကား ယဿ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊တဿ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊အာမန္တာ။

ယဿ ဝါ ပန။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တောနံ အစက္ခုဂ္ဂာနံ ဥပပဇ္ဇန္တောနံ တေသံ။ သစက္ခု ကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** စုတိစိတ်ကျေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်။ စက္ခာယ-တန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ် ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ သံသေဒဇ,ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ စက္ခာယတနမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အစစ္စာသော။ပ။ အဿညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရူပဥပဓိသန္ဓေ လေးခု။ပ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။စက္ခာယတန ဖြစ်ကောင်း သော ပဋိသေါကာရပဓိသန္ဓေပန္နရသ၊ စေတသိက်ပဋိတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံး စည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[ဃာနမူလိ။ပ။ ခမ္မမူလိအတူဝတ္ထုချည်းပင်။ အတိတ် ပုဂ္ဂလဝါရအလုံးစုံ အတူချည်း ဖြစ်သည်။အား လုံးပစ္စနိုက်ကြွင်းမျှားမရှိ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထန္ဒင့် နတ္ထိချည်းသာ]။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဒ္ဒ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ဒ္ဒ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အဃာန ကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** စုတိ စိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သောပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်။ ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘ သေယျက။ပ။ ဃာနာယတနမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ မဟဂ္ဂါတ် ပဋိသန္ဓေကိုးခု၊ စေတသိက်ပဋ္ဌ တိ်သ၊ ကမ္မဇကလာပ်လေးစည်း၊ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက် ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရအရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်။အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။ဃာနာယတနဖြစ်ကောင်း သော ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်၊ စေတသိက် တေတ္တိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သဃာနက ကာမဘဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ဇိဝှါယတနမူ

ဇိဝှါမူ ကာယမူလိဒ္ဒ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဒ္ဒ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ **တေသံ**။ ။

ပဋိကား စုတိစိတ် ကွေနဝီသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်၊ ဇဝှါယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။ဇဝှါယတန ဖြစ်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။

ကာယာယတနပုဗ္ဗ

ကာယပုဗ္ဗ ရူပပုဗ္ဗလီဒ္ဒ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဒ္ဒ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **ပဋိကား** ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ (ကောက်မြဲ)။ မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု။ စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်း၊ အစစ္ဈာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။ ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။

ရူပါယတနပုဗ္ဗ

ရူပပုဗ္ဗ ဂန္ဓပုဗ္ဗလီဒ္ဒ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ဒ္ဒ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ အရူပ ပဋိသန္ဓေ လေးခု၊ စေတသိက်တံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ ပဥ္စဝေါကာရ, အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**ဂန္ဓပုဗ္ဗဒ္ဒ်**လည်း သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ **အဂန္ဓ**ကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ (ထုတ်)။ **ရသပုဗ္ဗဒ္ဒ်**လည်း သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အရသကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ (ယုတ်)။ **ဖောဋ္ဌဗ္ဗပုဗ္ဗဒ္ဒ်**လည်း သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အဖောဋ္ဌဗ္ဗကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ (ထုတ်)။ ။[အကောက်မှာ ကာယပုဗ္ဗ ရူပပုဗ္ဗလီအတိုင်း]။

မနာယတနပုဗ္ဗ

မနပုဗ္ဗ ဓမ္မပုဗ္ဗလီဒ္ဒ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဒ္ဒ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား**

ခပ်သိမ်းသော **စဝန္တ**။ပ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုံ-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**ပဋိသန္ဓေစိတ်** ကျေနပ်ဝိသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လူးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(သြကာသလွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ယဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣဘရေသံ သစက္ခု ကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေ တခု၊ စေတသိက်တိ ံသ၊ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ ရ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** ပဉ္စဝေါကာရ စုတိပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ် သြပပါတိက။ပ။ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက။ပ။ စက္ခာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတဝိနိပါတိက အသုရဟု ဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် စုတိတခု၊ စေတသိက်တိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ **တနည်းကား** ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် စုတိဘခု၊ စေတသိက်တိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော

ဆုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရပဋိသန္ဓိမစ္စာန် စုတိတခု၊ စေတသိက် တိ၁်သ။ **အဆုံးစွန်သော** ကမ္မဇရူပ်တို့၏ **ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု** ဆိုအပ်သော **သုဒ္ဓါဝါသ** စဝန္တဖြစ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်**အား** သုဒ္ဓသတ်တိုင် အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ လေးတုံ။

[သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တကို နှစ်နည်းကောက်ရာ၌ ရှေးနည်းသည် ပရိနိဗ္ဗန္တကို **အစစ်အတုပေါင်း၍** ကောက်သည်။ နောက်နည်းကား ပရိနိဗ္ဗန္တ **အစစ် အတုခွဲ၍** ကောက်သည်။ နောက်ကိုလည်း သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ တွေ့လျှင် တနည်းကားဆို၍ အစစ်အတုခွဲ၍ ကောက်လေ]။

အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္တဖြစ်**သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့**အား** အသညသတ်ဘုံ။ **အရူပ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား **အရူပလေးဘုံ ရ၏**။

ဃာနမူလဝိဉ်။ ။ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ဘတ္တာ။ သစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္တာ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ **ကာမာဝစရံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္တာ။ ။**အနုကား** ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေ ငါးခု။ပ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်**ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတာဆဲ့ ငါးဘုံ **ရ၏**။ ။စက္ခာယတန ဖြစ်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတာဆဲ့တဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိကား** ကာမစုတိတဆယ်၊ စေတသိက် တေတ္တိ်သ။ **အဆုံးစွန်**သော ကမ္မဇရူပ်**တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ကာမ တာဆဲ့တဘုံ၊ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အပါယ်လေးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတ ဝိနိပါတိက အသုရဟု ဆိုအပ် သော စာတုမဟာရာဇ်**အား**ဖြင့် ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ အနုလောမ သံသယလည်း **ရ၏**။ (အစက္ခုက ဥပပဇ္ဇန္တမှာ အကျယ်ဆိုမြဲ)။ ။**ပစ္ဆိမက်ကား** ရူပါဝစရာ စဝန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္တာ။ ။ရူပါဝစရ စုတိငါးခု။ပ။ ရူပါဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတာဆဲ့ငါးဘုံ၊ အသညသတ် အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။ ။[အကျယ်ဆိုမြဲ။ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလိ်လည်း ဤအတိုင်း]။ ။

ရူပမူလဝိဉ်။ ။သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္တာ။ ဣတရေသံ သုစက္ခု-ကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္တာ**။ ပဋ္ဌဝေါကာရာ

စဝန်ကွာန်, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန်, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အနုလောမ၌ သောတမူလိအတိုင်းကောက်။ ။ပဋိလောမ၌လည်း ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန်ကွာန်, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန် အရကိုလည်း သောတမူလိ ပဋိလောမ၌ ကောက်သည့်အတိုင်း]။ ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန်ကွ စဝန်ကွ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ (ဤ၌ အသညသတ်ဆိုသည်သာ ထူးသည်)။ ။ပစ္စနိက်ကား သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန်ကွာန်, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။

မနမူလိဒွိလည်း။ အနုလောမအတူ။ ပဋိလောမ၌ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန်ကွာန်, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန်, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန် တေသံ တတ္ထ။ ။[ဤ၌လည်း ရူပမူလိတွင် အသညသတ္တာနံ အရာတွင် အရူပါနံ ဆိုသည်သာ ထူးသည်]။ ။ပစ္စနိက်ကား သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန်ကွာန်, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။ဓမ္မမူလိဒွိလည်း အနုလောမအတူ။ ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စဝန်ကွာန်, အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန် တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန် တေသံ တတ္ထ။ ။(အနုလောမကောက်မြဲ)။ ။ပဋိကား စုတိစိတ် ကွေးနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန်ကွ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား စုတ်-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ အစက္ခုကာ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ကွ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ (အကျယ်ဆိုမြဲ)။ ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန်ကွ ဖြစ်သော သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန်ကွ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အရူပ လေးဘုံ ရ၏။ ။ပစ္စနိက်ကား သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန်ကွာန် တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ စက္ခုမူပြီး၏။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဒွိ။ အန။ အာမန်ကွာ။ ပဋိ။ ဒွိ ကာမာဝစရာ စဝန်ကွာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန် တေသံ တတ္ထ။သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ကွာန် တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိကား ကာမစုတိ တဆယ်၊ စေတသိက် တေတ္တိ သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ စဝန်ကွ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ ဃာနာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဥပ္ပတ္တိသေယျက ဥပပဇ္ဇန်ကွ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဃာနာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဥပ္ပတ္တိသေယျက ဥပပဇ္ဇန်ကွ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နီရယကြဉ်သော အပါယ်သုံးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတဝိနိပါတိက အသုရ ဟုဆိုအပ်သော စာတု

မဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမဘဝရငါးဘုံ ရ၏။ ဃာနာယတန ဖြစ်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်၊ စေတသိက် တော်တို့သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော သဃာနက ကာမဘဝရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဒ်တိ ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံ ရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလိလည်း ဤဇိဝှါမူလိအတိုင်း]။

ရူပမူလိဒ္ဒံ။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ္ဒံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** ကာမာဝစရ စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရ ငါးဘုံ။ (အကျဉ်းဆိုရိုး၊ အကျယ်ကောက်မြဲ)။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဒ်တိ-ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပါဝစရ တဆဲ့တဘုံ ရ၏။ **သံသယ** သဃာနကာနံ (ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။

မနမူလိဒ္ဒံ။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ္ဒံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ (ကောက်မြဲ)။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား, ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံ ရ၏။ **သံသယ** သဃာနကာနံ။ (ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ကောက်မြဲ)။

ဓမ္မမူလိဒ္ဒံ။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ္ဒံ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။ (ကောက်မြဲ)။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံ။ မဟဂ္ဂတ် ပဋ္ဌိသန္ဓေ ကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊အရူပလေးဘုံ ရ၏။ သဃာနက။ပ။ ဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ။ ။(ကောက်မြဲ)။

ဇိဝှါယကနမူ

ဇိဝှါမူ ကာယမူဇလိဉ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဦ် ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အဇိဝှကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဇိဝှကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။ပဋိကား ကာမာဝစရ စဝန္တ** ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ။ ဇိဝှါယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရ ငါးဘုံ ရ၏။ ။သဇိဝှက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **။ပစ္ဆနိက်ကား** ရူပါဝစရာနံ, အရူပါဝစရာနံ။ ။ [ဃာနမူအတိုင်း အဇိဝှကဉ် ဇိဝှါယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက၊ ဤအဆုံးတချက်ကို ဆိုရသည်သာ ထူးသည်]။

ကာယာယတနမူ

ကာယမူ ရူပမူလိဉ်။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဦ် ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ကေသံ တတ္ထ။ **။ပဋိကား** ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ၊ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **။ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

မနမူလိဉ်။ ပဋိလောမမှာ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ။ [သုဒ္ဓါဝါသကို ကြဉ်၍ကောက်။ **။ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကောက်မြဲ]။ **။ဓမ္မမူလိဉ်။** အနု။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဦ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အကာယကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။**ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။ (ကောက်မြဲ)။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံ ရ၏။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံလည်း ရ၏။ **။ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

ရူပါယတနမူ

ရူပမူ ဂန္ဓမူလိဉ်။ **။**ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။** ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ

တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဘ-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ရှုပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရှုပါဝစရာ စဝန္တာနံ, အရှုပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။

မနမူလိဉ်။ ။သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ,အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ **ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အရှုပါနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ ဟတ္ထ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရှုပကွန္ဒာ, ဝေဒနာကွန္ဒာ အတိုင်းကောက်]။ ။**ဓမ္မမူလိဉ်**။ ။သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, **အရှုပကာနံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အနု-ကောက်မြဲ)။ ။**ပဋိကား** ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ။ (ကောက်မြဲ)။ **အရှုပ** ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား **အရှုပလေးဘုံ ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တဟ္ဘ။ ။

မနာယတနမူ

မနမူ ဓမ္မမူလိဉ်။ ။သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလုံပြီး၏**။ ။[ပစ္စနိက်ကိုလည်း အကြွင်းသံသယ က ဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလုံကို ပြန်၍ကောက်လေ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနာဂတဝါရကို....၌ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရကို....၏။ ။(ဝဝတ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ **ယဿ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရဏံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, **ယေစ အရှုပ်** ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ **သစက္ခုကာနံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။

ယဿ ဝါ ပန။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တောနံ, အစက္ခုကာနံ ဥပဝဇ္ဇန္တောနံ တေသံ။ သစက္ခုကာနံ ဥပဝဇ္ဇန္တောနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုးခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဝဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော် ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပ ဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဝဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်**ရ၏**။ ။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပဝဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**သဿယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေ့နဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ ်သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပဝဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် အရူပ ဥပဝဇ္ဇန္တဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသောဟူသော ဝိသေသနကို အဆုံးတိုင်အောင်လိုက်စေ။ ။အနုလောမ သံသယလည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပဥ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန်ခန့်, အရူပေ ပစ္ဆိမ ဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပဝဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တောနံ တေသံ။ ။ပဥ္စဝေါကာရ တိဟိတ် စုတိကိုးခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ ်သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပဥ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန်တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပဝဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော် ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ အရူပ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပဝဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် **ရ၏**။

ဃာနမူလိဋ္ဌ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပဝဇ္ဇန္တောနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပဝဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပဝဇ္ဇန္တောနံ ဇာတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပဝဇ္ဇန္တောနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တောနံ,

အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကာ**း ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် **ရ**။ ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ပဋိသေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။သစက္ခုက ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက် လည်း **ရ**။ ။**သံသယကာ**း နောက်သာ **ရ**။ ။**ပဋိကာ**း ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကြွေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ**။ အနုလောမ သံသယ လည်း **ရ**။ ။**ပစ္စနိက်ကာ**း ပဋိသေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမ-ဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ပဋိသေါကာရ တိဟိတ် စုတိကိုးခု။ပ။ ပဋိသေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ အရူပ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် **ရ**။ ။[ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ထည့်လည်း ...တူ။ ။ရူပမူလီလည်း သောတမူလီအတိုင်းပင်]။ ။

မနမူလိ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ လွတရေသံ စက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ,

အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး စုတိစိတ် ကေုနဝိသ။ပ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-ပုထုဇဉ်၊ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပဥ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။ပဥ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (ဓမ္မမူလဋီဍ္ဌလည်း ဤအတိုင်းပင်)။ ။စက္ခုမူပြီး၏။ ။[သောတမူလည်း စက္ခုမူနှင့် အလုံးတူပြီ]။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဍ္ဌ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ ဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သမ္ဘေသံ စဝန္တာနံ, ဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ လေးခု။ပ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက် ရ၏။ ကာမာဝစရ ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။ **ပဋိကား** ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်၊ ဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။[ရူပဘုံ အရူပဘုံက အရိယာတို့သည် ကာမဘုံသို့ မပြန်ပြီ]။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ပ။ ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-

သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမ သုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရှုပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ရှုပါဝစရ ဘုံချင်းချင်း ဖြင့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ အရှုပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရှုပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ အရှုပဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရှုပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ထည့်လည်း အတူတူပင်]။

ရှုပမူလိဋ္ဌိ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ အရှုပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သမ္ဘေသံ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရှုပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ဖြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက် ရ၏။ ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနက ကာမဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော စုတိစိတ် ကေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်၊ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရှုပါဝစရေ အရှုပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရှုပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိကရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရှုပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရှုပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော-တိ၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်သုံးယောက်။ အရှုပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရှုပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။

မနမ္မလိ၌။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ကွတရေသံ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ-ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက် နှစ်ယောက် ရ၏။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေး ယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ အောက်-သုံးယောက်။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပဂိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။ကာမာဝစရ ပဂိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်သုံး ယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ [ဓမ္မမူလိလည်း တူပြီ]။ ။ဇိဝ္ဟါ ကာယမူကား တူပြီ။ အဇိဝ္ဟကအရကို မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့ သော ဂဗ္ဘသေယျက, ရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အကာယက ဥပပဇ္ဇန္တ အရကို ရူပ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ။ ဤမျှသာ ထူးသည်]။

ရူပါယတနမူ

[ရူပမူ ဂန္ဓမူလိကို စကွဲနှင့် ဃာနမူလိကဲ့သို့ ဟောလေ။ ။ပဋိ။၌ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ထုတ်ရသည်သာ ထူးသည်။ ။ပစ္ဆနိက် အကြွင်းလည်း နည်းတူ]။ ။

မနမ္မလိ၌။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ကွတရေသံ သရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ပဋ္ဌ ဝေါကာရပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ, အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး အရူပဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်ရ၏။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပဂိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ (ကောက်မြဲ)။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတိုင်းပင်။ ။ ဓမ္မမူလိလည်း ဤအတူ။ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း ဃာနမူနှင့် တူပြီ]။

မနာယတနပုဒ္ဓ

မနပုဒ္ဓ ဓမ္မပုဒ္ဓလိဒ္ဓ်။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဂိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။

[ခန္ဓယမိုက် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့် သညာက္ခန္ဓာအတိုင်းကောက်။ ။ဤ ပဂ္ဂလဝါဒရဉ္ဉ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ဟု သဗ္ဗသဒ္ဒါနှင့် ဟောကော်မူသော် လည်း အရဟတ္တဖလဉ္ဌာန် ကြဉ်၍ကောက်။ **အရဟတ္တဖလဉ္ဌာန်ကို မရ** ဘဲလျက် သဗ္ဗသဒ္ဒါနှင့် အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူသနည်း**ဟူမူကား** သဗ္ဗသဒ္ဒါသည် သပ္ပဒေသသဗ္ဗ၊ နိပ္ပဒေသသဗ္ဗဟူ၍နှစ်ပါးပြား**၏**။ **ထို....တွင်** နိပ္ပဒေသသဗ္ဗမဟုတ်။ သပ္ပဒေသသဗ္ဗဖြစ်၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ ပဂ္ဂလဝါဒရပြီး**၏**။ ။ (ဩကာသဝါဒရလည်း တူပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါဒ

စက္ခာယတနပုဒ္ဓ

ယဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋိသန္ဓေကာရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဋိသန္ဓေကာရတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေကိုးခု၊ စေတသိက် ပဋိတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ပ။ ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံရ**၏**။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေကာရ ပဋိသန္ဓေပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တာဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ**၏**။ ။**သဲသယကား** နောက်သာရ**၏**။ ။**ပဋိက်ကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေကာရ စုတိ ပန္နရသ။ပ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေကာရ စဝန္တာ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ်

ဩပပါတိက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-ပုဂ္ဂိုလ်။ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ စက္ခာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ၊ မနုဿာဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတ ဝိနိပါတိက အသုရဟု ဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။[မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ဤတွင် ကြွင်း၏]။ ။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိ ကိုးခု၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ။ အဆုံးစုန်သော ကမ္မဇရူပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌ-ဝေါကာရ စုတိ ပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပ လေးဘုံ ရ၏။

ဃာနမူလဋ္ဌ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ လေးခု၊ စေတသိက် တေတ္တိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။မိမိ။ပ။မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ ရူပ ပဋိသန္ဓေ ငါးခု၊ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ ရ၏။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော

ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရာ စဝန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကာမ တိဟိတ် စုတိလေးခု၊ စေတသိက်တေတ္တိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ သုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ် ။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္တာ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တာ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ ။[အနုလုံ ပဋိလောမ အစက္ခုက အကြွင်းတည်း]။ ရူပါဝစရ စုတိငါးခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ စဝန္တာ ဖြစ်သော တိ-ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပ တဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တာ စဝန္တာ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တာ စဝန္တာ ဖြစ်သော တိ-ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။[ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ထည့်လည်း အတူ]။

ရူပမူလိဋ္ဌ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋိသန္ဓေကာရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[စက္ခုသောတအတိုင်း အနုလောမ အလုံးတူ။ ။**ပဋိလောမဋ္ဌ** ကား အသညသတ္တာနံ ပါသည်သာ ထူးသည်]။ ။**အရကား** အသညသတ် ဘုံဋ္ဌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။(သည်သာ ထူးသည်)။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပဋိသန္ဓေကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ အသညတ်သတ်ဘုံဋ္ဌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ ။[ဤအသညသတ်အကြွင်းကို ပရိနိဗ္ဗန္တအရတွင် သွင်း၍ကောက်။ ။ဤမျှသာထူးသည်]။

မနမူလိဋ္ဌ။ ။အနုလောမအတူ။ပဋိလောမဋ္ဌ ပဋိသန္ဓေကာရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အနုလောမ ကောက်မြဲ။ ။**ပဋိ**။ ဋ္ဌ သောတမူလိအတိုင်းတွင် အရူပါနံ အရ-သာ ထူးသည်]။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက် သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ယစ္စနိက်ကား** ပဋိသန္ဓေကာရေ **ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

[ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ်၊ အတုကောက်မြဲ။ အစကျွဲက အတုကိုလည်း ကောက်မြဲ]။ ။ပစ္ဆိမဘဝိက အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရှုပလေးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်သုံးယောက် တို့အား အရှုပ လေးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။

ဓမ္မပူလိဒ်။ ။အနုလောမအတူ။ **ပဋ္ဌိ**။ ဦ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစကျွဲကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစကျွဲကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ [ဓမ္မာယတနမှာ ဝိဘင်းသွား ပုဂ္ဂလဝါရအတိုင်း မထူး။ ဘုံနှံ့ သောကြောင့် မထူးသည်]။ ။**ပဋ္ဌိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစကျွဲက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်, အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရှုပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(**ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ**။ မဖြစ်ပြန်- အသညသတ် ကိုပါ သွင်းၗကောက်)။ ။စကျွမူ ပြီး၏။ ။(သောတမူလည်း အတူတူပင်)။

ဃာနယတနမူ

ဃာနမူ ဇဝ်ါမူလိဒ်။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ဃာနာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဃ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ကာမတိဟိတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု။ပ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနှစ်ဘုံ။မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ကာမာ-ဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ ရ၏။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပဋ္ဌိကား** မိမိ။ပ။ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား

ကာမာဝစရဂါးဘုံ ရ၏။ ။**အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိပ္ပန္ဓာန်, ရူပါဝစရာနှ်, အရူပါဝစရာနှ် တေသံ တတ္ထ။ ။ ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ပ။ ကာမာဝစရ ပရိနိပ္ပန္ဓ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနှစ်ဘုံ။မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္ဓ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ။မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္ဓ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္ဓ စဝန္ဓ ဖြစ်သော သု-တိ-ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ရူပ တဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ မူလိလည်း အတူတူ]။ ။

ရူပမူလိဒ္ဓ်။ အနုလောမအတူ။ပဋို။ဒ္ဓ် ကာမာဝစရာ စဝန္ဓာနှ်,အဃာနကာနှ် ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္ဓာနှ်, ရူပါဝစရာနှ် တေသံ တတ္ထ။ ။[ဇိဝှါမူလိတွင် ပဋိလောမ ရူပါဝစရာနှ် ပင် ထူးသည်]။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္ဓ စဝန္ဓ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ (ဤသာထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိပ္ပန္ဓာန်, ရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှ်, အရူပါနှ် တေသံ တတ္ထ။ ။[ကာမာဝစရ ပရိနိပ္ပန္ဓ အစစ်၊ အတူ၊ အဃာနက အကြွင်းကောက်မြဲ]။ ။ရူပါဝစရပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္ဓ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္ဓ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္ဓ စဝန္ဓ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္ဓ စဝန္ဓ ဖြစ်သော တိ-ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။

မနမူလိဒ္ဓ်လည်း။ အနုလောမအတူ။ ပဋို။ ဒ္ဓ် [ရူပါဝစရာနှ် အဆုတ္တင် ရူပါဝစရာနှ်, အရူပါဝစရာနှ် ရှိသည်သာ ထူးသည်]။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္ဓ စဝန္ဓ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိပ္ပန္ဓာန်, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှ်, အသညသတ္တာနှ် တေသံ တတ္ထ။ ။[ကာမာဝစရ ပရိနိပ္ပန္ဓ အစစ်-အတူ၊ အဃာနက အကြွင်းကောက်မြဲ]။ ။ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္ဓ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္ဓ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေးဘုံ**။ **မိမိ**။ပ။ **မဖြစ်ပြန်**

ကောင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသည်းသတ်, အကန့်ဥ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၊ အသည်းသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်းသတ်ဘုံ ရ၏။

ဓမ္မမူလီဌ်လည်း။ ။အနုလောမအတူ။ပဋ္ဌိ။ဌ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ,အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံအရကို စက္ခုမူ အတိုင်းကောက်]။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိပ္ပန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ကာမာဝစရ ပရိနိပ္ပန္တ အစစ်-အတု ကောက်မြဲ။ အဃာနက အကြွင်းကိုလည်း ကောက်မြဲ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ အစစ်-အတု၊ အသည်းသတ် အတုကိုကောက်]။ ။ဃာနမူပြီး၏။ ။[ဇိဝ္ဂါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူကိုလည်း နည်းတူဟောလေ]။

ရူပါယတနမူ

ရူပမူ ဂန္ဓမူလီဌ်။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိပ္ပန္တာနံ, ရူပါဝစရာ စဝန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အကောက်ကို ရှေးနည်းမှီ၍ကောက်။ လွယ်ပြီ]။ ။**မနမူလီဌ်** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသည်းသတ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋိသေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋိသေါကာရာ စဝန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋိသေါကာရေ ပရိနိပ္ပန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသည်းသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အတိုင်းကောက်]။ ။**ဓမ္မမူလီဌ်**။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[သန္နိဋ္ဌာန်ဌ် ပစ္ဆိမဘဝိက၊ အတုမှာ အသည်းသတ် အတုကို သွင်း၍ကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋိသေါကာရေ ပရိနိပ္ပန္တာနံ, ဒ်ရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ပဋိသေါကာရ ပရိနိပ္ပန္တမှာ အသည်းသတ် စဝန္တ အတုကို သွင်း၍ကောက်]။

မနာယတနပူ

မနပ္ပဋ္ဌာ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ကုတရေသံ ဆစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ယတ္ထ။ သပ္ပေသံ စဝန္တာနံ, အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိပ္ဖန္နာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ပရိနိပ္ဖန္တ အတုမှာ အသညသတ် စဝန္တ အတုကို သွင်းရကောက်]။ ။**အနုလုံပြီး**။ ။[ပစ္စနိက်အကြွင်း သံသယကို ဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလုံက အနုလောမကို ပဋိလောမ ပြန်ရဟော]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး။

အတီတာနာဂတဝါရ

စက္ခာယတနပူ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရကို....၌ အတီတာနာဂတဝါရကို....။ ။(ဝဝတ္ထာန် ဆိုပြီ)။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ သောတာယတနံ ဥပပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိပ္ဖာယိဿန္တိ တေသံ။ ကုတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ အရူပဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေါကာရ ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုလေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်၊ အသညသတ်, အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[**ပစ္စနိက်မျာား** အားလုံးအကြွင်းမရှိ၊ နတ္ထိနှင့် ဥပပဇ္ဇိတ္ထ ချည်းသာ]။

ဃာနပ္ပဋိဠိ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိပ္ဖာယိဿန္တိ တေသံ။ ကုတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား**[ပစ္ဆိမဘဝိက ကောက်မြဲ]။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ကိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မဂ်ကို ရ၍ အရူပဘုံသို့

ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပဓိဇန္တ ဖြစ်သော တိုဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပဓိဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ အရူပဘုံခုခြင်းခြင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပဓိဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ကာမာဝစရ ဘုံ၌ နေ၍ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပဓိဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပဓိဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ [ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလိလည်း အတူ။ ရူပမူလိလည်း သောတမူလိ နှင့် တူပြီ]။

မနမူလိ၌။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပဓိဇန္တ **ဖြစ်**သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပဓိဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေး **ယောက်**၊ အောက်-သုံးယောက်လည်း**ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ [**မမူလိ**လည်း ဤအတိုင်း။ သောတမူ၊ ဃာနမူ။ပ။ မနမူ၊ ဤမူအားလုံးပင် **စက္ခုမူ**အတိုင်း အတူတူချည်းပင်။ ။**ပစ္ဆိမ**နိက် အကြွင်းလည်း **မရှိ**။ ။ပဂ္ဂလဝါဒ ပြီး**၏**။ ။(ဩကာသဝါဒ လွှဲပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါဒ

စက္ခာယတနမူ

ပဂ္ဂလောကာသဝါဒ၌။ ။ယဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာဇာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ **အာမန္တာ**။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပဓိဇန္တ ဖြစ်သော **တိ-အောက်-သုံးယောက်**၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပဓိဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ **အောက်-သုံးယောက်တို့အား** သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ **ရ၏**။ ။ **မိမိ**။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပဓိဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေး ယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ ယည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမ**နိက်**ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အတိတဝါဒ က အတိုင်း ကြွင်း သည်)။

ဃာနမူလိဒ္ဓိ။ ။ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တိဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်၊ စဝန္တိဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဒ္ဓာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့ တဘုံ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော တိ-ဖလဒ္ဓာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော ပု-လေးယောက် အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သဿကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ [ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလိ တူပြီ]။

ရူပမူလိဒ္ဓိ။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အနုလောမဒ္ဒ စက္ခုနှင့်သောတအတိုင်း ကောက်)။ ။**ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံဒ္ဒ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။အနုလောမ သဿယ့လည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အသညသတ်ဘုံဒ္ဒ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ [အသညသတ်ဘုံကြွင်းသည်။ သုဒ္ဓါဝါသ နောက်တွင် ကောက်]။ ။

မနမူလိဒ္ဓိ။ အနုလောမအတူ။ ပဋိ။ ဒ္ဒ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ (**အကောက်လွှယ်ပြီ**)။ ။

ဓမ္မမူလိဒ္ဓိ။ အနုလောမအတူ။ ပဋိ။ ဒ္ဒ အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံဒ္ဒ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော တိ-အောက်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဒ္ဓာန် အရဟတ္တ ဖလဒ္ဓာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပစ္ဆိမဘဝိကအရူပ ဥပပဇ္ဇန္တိ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တိဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဒ္ဓာန်ပုဂ္ဂိုလ်

တို့အား အရှုပလေးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **အရှုပဉပပဇ္ဇန်စ** ဝန်ကြဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ။ **အသညသတ်ဘုံ၌** နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန်က ဝန်ကြဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။စကွဲမူပြီး၏။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဒ္ဓ်။ ။ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာန တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိကကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်၊ ဝန်ကြဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဝန်ကြဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရှုပါဝစရာနံ, **အရှုပါဝစရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဝန်ကြဖြစ်သော **သု-တိ-ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား ရှုပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလီသည်း ဤအတိုင်းပင်]။ ။

ရှုပမူလိဒ္ဓ်။ ။ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ **ကာမာဝစရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ရှုပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အနုလောမမှာ ဇိဝှါမူလိနှင့်အတူ]။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဝန်ကြဖြစ်သော သု-တိ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရှုပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အရှုပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိက ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ဝန်ကြဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဝန်ကြဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့ငါးဘုံ။ အရှုပ ဥပပဇ္ဇန် ဝန်ကြဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။

မနမူလိဒ္ဓ်။ အနုလောမအတူ။ ပဋိ။ဒ္ဓ် ရှုပါဝစရာနံ အရှုပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဝန်ကြဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဝန်ကြဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ **အောက်**

နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့ဘဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရ**အရူပါဝစရ** ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ, အသညသတ္တာနှံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက အစစ်အတု အကုန်ကောက်။ အသညသတ် အကုန်ကောက်]။

ဓမ္မမူလိဋ္ဌလည်း။ အနုလောမအတူ။ ပဋိ။ဌ် ရူပါဝစရုနံ အရူပါဝစရုနံ တွင် အသညသတ်အတုကို သွင်း၍ကောက်သည်သာထူးသည်။ ။**ပစ္စနိက်မှာ** ရူပါဝစရ**အရူပါဝစရ** ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ တေသံ တတ္ထ။ ။အသညသတ် အတုသွင်း၍ကောက်။ ။ဃာနမူပြီး၏။ ။[ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်း ဤဃာနမူအတိုင်းပင်၊ မထူးပြီ]။ ။

ရူပါယတနမူ

ရူပမူ ဂန္ဓမူလိဋ္ဌ။ ။ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ, ရူပါဝစရုနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရုနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ အာမန္တာ**။ ။**အနုကား** (ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ အစစ်အတုကောက်မြဲ)။ ။ **ရူပါဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့**အား** သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနှံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတိုင်းကောက်]။ ။

မနာယတနမူ

မနမူ ဓမ္မမူလိဋ္ဌ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရုနံ ပဉ္စဝေါကာရုနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အသညသတ္တာနှံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော **ရူပါဝစရ** ဆယ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရ **ဥပပဇ္ဇန္တ** စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ အောက်-သုံးယောက်တို့အား **စတု-လေးဘုံ**၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **စတုဝေါကာရပဉ္စဝေါကာရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ **အောက်-သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ**၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်

ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်းသတ်ဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အသည်းသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသည်းသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသည်းသတ်ဘုံ ရ၏။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။

[**ပစ္ဆနိက်**မှာလည်း အကြွင်းသံသယကိုဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလောမကို ပဋိလောမ။ ပဋိလောမကို အနုလောမပြန်၍ ဟောလေ။ အထူးမရှိပြီ]။ ။အတိတာနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။

ဥပ္ပါဒဝါရ ပြီး၏။

နိရောဝါရ-ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

စက္ခာယတနပူ

ဥပ္ပါဒဝါရကို....၌ နိရောဝါရကို....၏။ (စစ်မြဲ) ။**ဟောဟန်ကား ယဿ** စက္ခာ-ယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈတိတိ။ သစက္ခုကာနံ အသော တကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ သစက္ခုကာနံ သသောတကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သသောတကာနံ အစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** စက္ခာယတနသာ ချုပ်၍ သောတာယတန မချုပ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပ ပါတိက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-ပုဂ္ဂိုလ်။ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ စက္ခာယတနသာချုပ်၍ သောတာယတနမချုပ်မီ စုတေလတ္တံ့ သော ဂဗ္ဘသေယျက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ (ဘုံသတ်သော်)။ ဤပုဂ္ဂိုလ် ထို့အား အပါယ်လေးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ဘုမ္မသိတဝိနိပါတိက အသုရဟုဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံရ၏။ ။စက္ခာယတန သောတာယတနနှစ်ပါး ချုပ်ကောင်းသော ပဋိဂေါကာရစုတိပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဋိတိ သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက သသောတက ပဋိဂေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား ဥဋ္ဌ-နှစ်ဆဲခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** သောတာယတနသာချုပ်၍ စက္ခာယတန မချုပ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပါ တိက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-ပုဂ္ဂိုလ်။ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ,အစက္ခုကာနံ အသောတကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ဝ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်။ (ဘုံအကျယ်ကောက်မြဲ)။ စက္ခာယတန သောတာယတနနှစ်ပါး မချုပ်ကောင်းသော အပါယ်ဩပါတိက စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-ပုဂ္ဂိုလ်၊ သံသေဒဇ

ဂဟဿေယျက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ စက္ခာယတန-သောတာယတနနှစ်ပါး မချုပ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဟဿေယျက စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ်, အရူပ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံ **ရ၏**။ ။**ဃာနမူလိ၌** စက္ခာယတနသာချုပ်၍ ဃာနာယတန မချုပ်ကောင်းသော သံသေဒဇ, ဂဟဿေယျက စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ **စက္ခာ**-ယတနသာချုပ်၍ ဃာနာယတန မချုပ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဟဿေယျက စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယကြဉ်သောအပါယ်သုံးဘုံ၊ မနုဿဘုံ၊ ဘုမ္မဿိတဝိန်ပါတိက အသုရာဟု ဆိုအပ်သော စာတုမဟာရာဇ်အားဖြင့် ကာမာဝစရငါးဘုံ၊ ရူပါဝစရ စုတိငါးခု။ပ။ ရူပါဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ တဆဲ့ငါးဘုံ **ရ၏**။ ။[ဤနည်းကိုမှီ၍ ဥပါဒဝါရ၌ ဥပပဇ္ဇန္တအရာကို စဝန္တ၊ စဝန္တအရာကို ဥပပဇ္ဇန္တလည်း၍သာ ဟောလေ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး၏။ ။[**အတီတဝါရ**လည်း ဥပါဒအတီတဝါရနှင့် အားလုံးတူပြီ။ ဝေနေယျဇ္ဈာသယ၊ ဒေသနာဝိလာသ အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်]။ ။

အနာဂတဝါရ-စက္ခာယတနမူ

အနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပဋိဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက် အာမန္တာ**။ ။**အရကား** ပဋိဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ **အောက်** မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋိဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် **ရ၏**။ ။

ဃာနမူလိ၌။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပဋိဝေါကာရ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။

ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် **စဝန်** ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ သဘာကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ အောက်-နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ** ငုံးနောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန်ဘာနှ်, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှ်, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန်ဘာနှ် တေသံ။ ။ [စက္ခုနှင့်သောတ အကြွင်းအတိုင်းကောက်။ ။ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ လည်း ဤအတူ။ **ရူပမူလီ**လည်း အောက်က မူလီအတိုင်း]။ ။

မနမူလီ၌။ အနု။ အာမန်တာ။ ပဋ္ဌ။ ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှ် အရူပံ ဥပပဇ္ဇန်ဘာနှ်, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန်ဘာနှ် တေသံ။ ဤတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋ္ဌိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ သုဘာကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန် ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ **ရ၏**။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန် **စဝန်**ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန် **နှ်** တေသံ။ ။တိဟိတ် စုတိတေရသ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗန်ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ ။**ဓမ္မမူလီ**လည်း အတူတူပင်။ ။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလီ၌။ အာမန်တာ။ ။**အရကား** ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန် ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက် အာမန်တာ**။ ။**အရကား** ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန် ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန် ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမ

၁-ဤအရကောက်အတွက် ပါဠိဝိဘင်းသီးခြားမရှိ၊ ရသင့်၍ ကောက်ကြောင်းရှေ့ (ဥပ္ပါဒနိဒ္ဒေသ, ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ)၌ မှာထားသည်။

သုကတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရွှေ အရွှေပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန်္တ ဖြစ်သော တိ အောက်-သုံးယောက်၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရွှေပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရွှေပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရွှေပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ ရွှေပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရွှေပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ အရွှေပ ဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရွှေပ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ [ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း တူပြီ။ ။**ရွှေပမူလီ**လည်း စကွဲနှင့် ဃာန အတိုင်းပင်]။

မနမူလီ၌။ အနု။အာမန္တာ။ပဋို။၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ရွှေပါဝစရံ အရွှေပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ ရွှေပါဝစရံ အရွှေပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ **စဝန်္တာနံ** တေသံ။ကွတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ရွှေပါဝစရ အရွှေပါစဝရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရွှေပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန်္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ရွှေပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရွှေပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ အောက်မင်္ဂကို ရ၍ အရွှေပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန်္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရွှေပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရွှေပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရွှေပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ အရွှေပ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရွှေပ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်**ရ၏**။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်။ ရွှေပါဝစရ အရွှေပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟာတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ ။ [ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်း အဘူတူပင်။ ရွှေပမူလည်း စကွဲအတိုင်း]။

မနာယတနမူ

မနမူ စမမူလီ၌။ ။အာမန္တာ။ ။**သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ **သံသယ ငင်း**ရ**၏**။ ။**ပဋိလောမ ငင်း**ရ**၏**။ ။(**ပစ္စနိက် အကြောင်းကား ပရိနိဗ္ဗန္တ တည်း**)**။ ။**ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏**။ ။(**ဩကာသဝါရ လွှဲယ်ပြီ**)**။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

စက္ခာယတနမ

ယာဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တာဿ ကတ္ထ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။အာမန္တာ။ ။**ယာဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ **သံသယ** ၎င်း **ရ၏**။ ။ **ပစ္စနိက် အာမန္တာ**။ ။**အရကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ **ရ၏**။

ဃာနမူလိဒ္ဓိ။ ။ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ **ရ၏**။ ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ ကေသံ တတ္ထ။ ။ [စက္ခုနှင့် သောတ အတိုင်းကောက်။ ။ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း အတူတူပင်]။

ရူပမူလိဒ္ဓိ။ အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ္ဓိ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** အသညသတ်ဘုံဒ္ဓိ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။ မိမိ။ပ။ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ပဋ္ဌ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ**၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ,အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ပဋ္ဌဝေါကာရပရိနိဗ္ဗန္တအတုတ္ဘင် အသညသတ် အတုကိုသွင်း၍ကောက်]။ ။

မနမူလိဒ္ဓိ။အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ဒ္ဓိ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား**။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ**ရ၏**။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်

ကောင်းသော။ပ။ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကိဟိက်စုတိတေရသ။ပ။စတုဝေါကာရ-ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ, အပါယ်ကြဉ်သောပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။မိမိ။ပ။မချုပ်ပြန်ကောင်းသောစုတိစိတ်ကွေနဲသ။ပ။ စတုဝေါကာရ-ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်, အောက်-သုံးယောက်တို့အားစတု-လေးဘုံ, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ **ရ၏**။ ။**ဓမ္မမူလိဋ္ဌ**။အနု။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ဋ္ဌ အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**မနမူလိ**တွင် **အသညသတ်တိုးသည်သာထူးသည်**။ (ကောက်မြဲ)။ ။[အကြွင်းမှာလည်း ပရိ-နိဗ္ဗန္တာနံ။အကောက်မှာ အသညသတ် စဝန္တအတုကိုသွင်း၍ ကောက်ရသည်သာထူးသည်]။ ။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဋ္ဌ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်,အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။**သံသယ**ငင်းရ၏။ ။**ပဋ္ဌိလေသ** ငင်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက် အာမန္တာ**။ ။**အရကား** ကာမာဝစရပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်, အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ, အရူပလေးဘုံရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလိလည်းအတူတူ]။ ။

ရူပမူလိဋ္ဌ။အနု။အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ဋ္ဌ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-အောက် သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ (ကာမာဝစရကို ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တကောက်မြဲ။အတုမှာ အသညသတ် စဝန္တအတုကိုသွင်း။အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တပုဂ္ဂိုလ် ဘုံကောက်]။ ။**မနမူလိဋ္ဌ**။အနု။ အာမန္တာ။ပဋ္ဌိ။ဋ္ဌ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ကာမာဝစရာနံ ကေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပ တဆဲ့ငါးဘုံ, အရူပလေးဘုံရ၏။ (ကာမာဝစရကိုကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ပရိနိဗ္ဗန္တအစစ် အတုကောက်မြဲ) အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ **ရ၏**။

ဓမ္မမူလိ၌။ အနု။ အာမန္တာ။ပဋိ။၌ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ **ကာမာဝစရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရအရူပါ **ဝစရ** ဥပပတ္တိ စဝန်တို့ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ရူပ တဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ (ကာမာဝစရကိုကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန်္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အစစ်အတု။အသညသတ်စဝန်တအတုကို သွင်းရှိ ကောက်။ ။ဇီဝ့်။ကာယ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်း ဃာနမူအတိုင်း]။

ရူပါယတနမူ

ရူပမူ ဂန္ဓမူလိ၌။ အနု။ ၌ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ **တေသံ တတ္ထ**။ ။**အနုကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရဥပပတ္တိ စဝန်တို့ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ (ကာမာ-**ဝစရ**ကို ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋိဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန်္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ပဋိဝေါကာရပရိနိဗ္ဗန်္တအစစ်။ အတု။ အသညသတ်စဝန်တအတုကို သွင်း]။ ။

မနမူလိ၌။ ။အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋိဝေါကာရာနံ ဟေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။[ခန္ဓယမိုက်ရူပကွန္ဒာ ဝေဒနာကွန္ဒာ အတိုင်းကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန်္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ဓမ္မမူလိ၌**။ အနု။ အာမန္တာ။ပဋိ။၌ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ပဋိဝေါကာရာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန်္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

မနာယတနမူ

မနမူ ဓမ္မမူလိ၌။အနု။အာမန္တာ။ပဋိ။၌ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။စတုဝေါ ကာရာနံ ပဋိဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပတ္တိ စဝန်တို့ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။(အကြွင်းကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန်္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလိုပြီး၏။ ။[ပစ္စနိက်အကြွင်း သံသယကို ဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလောမ ပြန်ရှိသာ ဟောလေ]။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတပုဂ္ဂလဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပတ္တိန္တာနံ, **အစက္ခု**

ကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ သစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကာ**း ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်း အောက်-သုံးယောက်။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် အရူပ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ရ၏။ ။စက္ခာယတန ချုပ်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ်သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်လည်း ရ၏။ ။[ဤနည်းကိုမှီး၍ ပုဂ္ဂလဝါရကို ဟောလေ။ အကြွင်းသိသာပြီ]။ ။(ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကာ**း ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန် စုတိတခု၊ စေတသိက်တိ်သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်၊အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ ရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ တဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကာ**း** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကာ**း ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကာ**း သုဒ္ဓါ-ဝါသ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။[ဤနည်းကိုမှီး၍ ဥပါဒဝါရ ဥပပဇ္ဇန္တ အရာတွင် စဝန္တ၊ စဝန္တအရာတွင် ဥပပဇ္ဇန္တ လည်း၍ ဟောနိုင်သောကြောင့် မဆိုပြီ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတိတဝါရ ပြီး၏။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကို....၌ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရကို....၏။ **ဟေဟန်ကား ယဿ** စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ပဒ္ဓဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တဘဝနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တဘဝနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ စဝန္တဘဝနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တဘဝနံ အစက္ခုကာနံ စဝန္တဘဝနံ တေသံ။ သစက္ခုကာနံ စဝန္တဘဝနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဒ္ဓဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိကိုးခု။ပ။ ပဒ္ဓဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဒ္ဓဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ ပဒ္ဓဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဒ္ဓဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဒ္ဓဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက် လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** ပဒ္ဓဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက် သုံးယောက်။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် အရူပ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**အနုလောမ** သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက် သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရူပဘုံမျင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။

ဃာနမူလိ၌။ ။ပဒ္ဓဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တဘဝနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တဘဝနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ စဝန္တဘဝနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တဘဝနံ, အစက္ခုကာနံ စဝန္တဘဝနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဒ္ဓဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမ သုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရဘုံမျင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက်သုံးယောက်၊ ကာမ သုဂတိခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဒ္ဓဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်

ကောင်းသော သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကုသိုလ်ဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်၊ အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် အရူပစဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက် သုံးယောက်၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင် အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရူပ ဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။[ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလီလည်း နည်းတူ။ **ရူပမူလီ**လည်း သောတမူလီအတိုင်း]။

မနမူလီ၌။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ ဧတေသံ။ ။**ယဿ ဂါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိ ကိုးခု။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက် လည်းရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကုသိုလ်ဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်၊ အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် အရူပ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အရူပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။အရူပ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ဓမ္မမူလီလည်း တူပြီ။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလီ၌။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သဃာနကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အဃာနကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တ

ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်၊ အဃာနုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ **အနုလောမ** သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရှုပါဝစရေ အရှုပါဝစရေ ပစ္စိမဘဝိကာနုံ တေသံ။ ။ပစ္စိမဘဝိက ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော **တိ-အောက်-သုံးယောက်**၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ သုဘကိဏှ **တိုင်အောင်**သော ရှုပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မင်ကိုရ၍ အရှုပဘုံသို့ဖြစ်၍ **ပရိနိဗ္ဗာန်** ပြုလတ္တံ့သော ရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္တ**ဖြစ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း ဤအတူ]။

ရှုပမူလ၌။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ယေ အရှုပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိ-နိဗ္ဗာယိဿန္တိ ဟေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သဃာနုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အဃာနုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ အောက်မင်ကိုရ၍ အရှုပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု လတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်ရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါ-ကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနုကကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်း သော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။ အဃာနုက ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ စဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။**အနုလောမ** သံသယလည်း ရ၏။ ။(အရှုပဘုံ၌ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်သာ ရသည်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရှုပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရှုပေ ပစ္စိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။ရှုပါဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ပစ္စိမဘဝိက အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ် သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရကိုးဘုံမှ

အောက်မက်ကိုရ၍၌ အရှုပဘုံသို့ဖြစ်၍၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရှုပါဝစရ စဝန္ထ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ အရှုပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရှုပ ဥပဇ္ဈန် စဝန္ထဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။[ရှုပဘုံက အရှုပဘုံသို့တက်၍၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်ကို ပါဠိတော်၌မရှိ။ရသင့်၍ကောက်သည်]။

မနမ္ပုလိဒ်၌။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သဃာန-ကာနံ စဝန္တာနံ ဗေတသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပဇ္ဈန္တာနံ, အဃာန-ကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရ-ဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး သဃာနက ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** ဓမ်သိမ်းသော ဥပဇ္ဈန္တဖြစ်သော ပု-မလေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။အဃာနက ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ စဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရှုပါဝစရေ အရှုပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။[မမ္မပ္ပုလိလည်း ဤအတိုင်းပင်။ဇီဝ၊ ကာယ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမ္ပုလည်း ဤဃာနမ္ပုအတိုင်းပင်]။

ရှုပါယတနမ္ပု

ရှုပမ္ပု ဂန္ဓမ္ပုလိဒ်၌။ ။ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ယေစ ရှုပါဝစရံ အရှုပါ-ဝစရံ ဥပဓိဇာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သရှုပ-ကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပဇ္ဈန္တာနံ, အရှုပကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ (စက္ခုမ္ပု ဃာနမ္ပုလိနှင့် တူ၏)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ရှုပါဝစရံ ဥပဇ္ဈန္တာနံ, အရှုပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ။ ။(စက္ခုနှင့် ဃာနအတိုင်း ကောက်)။

မနမ္ပုလိဒ်၌။ ။ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သရှုပကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပဇ္ဈန္တာနံ, အရှုပကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။[ခန္ဓယမိုက် ရှုပက္ခန္ဓာနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတိုင်းကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အရှုပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။(ကောက်မြဲ။ **ဓမ္မမ္ပုလိလည်း** အတူတူ)။

မနာယတနမ္ပု

မနမ္ပု ဓမ္မမ္ပုလိဒ်၌။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သစိတ္တကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပဇ္ဈန္တာနံ, အစိတ္တကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ [ပစ္စနိက် အကြွင်း မရှိ။ ပါဠိ ဂတိ ဝိဿဇ္ဇနာ။ ခန္ဓယမိုက် ဝေဒနာက္ခန္ဓာနှင့် သညာက္ခန္ဓာအတိုင်း]။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

စက္ခာယတနပ္ပ

ပဋ္ဌလောကာသဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရတိ၊ဟိတ်စုတိကိုးခု။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ ငါးဘုံရ၏။ ။မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိ ပန္နရသ။ပ။ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋ္ဌိကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။[ဤ၌ မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုကကြွင်းလေ၏]။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ ဝတ္ထ။ ။အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။[ပါဠိမရှိ၊ ကြွင်းကောင်းသည်။ ဤကဲ့သို့ အကြွင်းအတုကို ပါဠိတော်၌အစဉ်မရှိ၊ မရှိသော်လည်း ရသင့်သော အရာတို့၌ သွင်း၍ကောက်လေ]။ ။

ဃာနပ္ပလိ၌။ ။**ကာမာဝစရေ** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ပ။ ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်။ပ။ သစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့

တဘုံ။ **ရူပစုတိ-ငါးခု**။ပ။ ရူပါဝစရ စဝန်ဘ ဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် တို့အား အသည်သတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ **ရ၏**။ ။**မိမိ**။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်။ပ။ သစကျွတ် ကာမာဝစရ စဝန်ဘ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိကား** ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဘ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ **မိမိ**။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အစကျွတ် ကာမာဝစရ စဝန်ဘ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ အနုလောမ သံသယလည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်ဘာနံ, အသည်သတ်ဘာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေ ငါးခု။ပ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဘ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသည်သတ်ကြဉ်သော ရူပါဝစရ တဆဲ့ငါးဘုံ။ အသည်သတ် ဥပပဇ္ဇန်ဘ စဝန်ဘ ပုဂ္ဂိုလ်၊ဘုံ။ အရူပ ဥပပဇ္ဇန်ဘ စဝန်ဘ ဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ။ **မိမိ**။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အစကျွတ် ကာမာဝစရ စဝန်ဘဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ ။[ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း ဤအတူ]။ ။

ရူပမူလိဒ် [အနုလောမ စကျွန်ုင့် သောတအတိုင်း] **ပဋိ**။ ဒ်် ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန်ဘာနံ, အစကျွကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန်ဘာနံ, အသည်သတ်ဘာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[သောတမူလိအတိုင်းတွင် ပဋိလောမ၌ အသည်သတ်ဘာနံ ဤမျှသာ ထူးသည်]။ ။အသည်သတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသည်သတ် ဥပပဇ္ဇန်ဘ စဝန်ဘဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်သတ်ဘုံ **ရ၏**။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အရူပ ဥပပဇ္ဇန်ဘ စဝန်ဘ ဖြစ်သော တိ-ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ။ **မိမိ**။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အစကျွက ကာမာဝစရ စဝန်ဘ ဖြစ်သော ဒု-သု-တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ အသည်သတ်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသည်သတ် စဝန်ဘဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်သတ်ဘုံ **ရ၏**။ ။

မနမူလိဒ်လည်း [အနုလောမအတူ] **ပဋိ**။ ဒ်် ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန်ဘာနံ, အစကျွကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန်ဘာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[သောတမူလိအတိုင်းတွင် ပဋိလောမ၌ အရူပါနံပင် ထူးတော့သည်]။ ။**မိမိ**။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန်ဘ စဝန်ဘ ဖြစ်သော တိ-အောက်-

---

၁-**နိဒ်ာန**ဝါရ၌ ဥပပဇ္ဇန်ဘဟူသမျှ (ချုပ်လတ္တံ့ချည်းသဝဖြစ်၍) "ချုပ်ပြန်ကောင်း, မချုပ်ပြန်ကောင်း" မရနိုင်။ စဝန်ဘ၌သာရသည်။ ဤနေရာ၌ "ချုပ်ပြန်ကောင်းသော" ဝိသေသနသည် **စဝန်ဘ**အတွက်ရည်သည်။ ယထာလာဘာနည်းမှတ်။ ။

သုံးယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အရှုပေ ပရိနိဗ္ဗန်တွာနံ့ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အရှုပပရိနိဗ္ဗန် အစစ်၊ အတု၊ အသညသတ် အလုံး။ အစက္ခုက် စဝန်တ အတုကိုကောက်]။ ။

ဓမ္မမူလိဋ္ဌလည်း [အနုလောမ အတူ] ပဋ္ဌိ။ ဋ္ဌ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန်တွာနံ့, အစက္ခုကာနံ စဝန်တွာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ စဝန်တွာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ပဋ္ဌိကား** ပဋ္ဌိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရ စဝန်တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် အရှုပ စဝန်တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အရှုပေ ပရိနိဗ္ဗန်တွာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အရှုပ် ပရိနိဗ္ဗန် အစစ် အတု၊ အသညသတ် စဝန်တတု။ အစက္ခုကအတုကို ကောက်]။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဋ္ဌ။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန်တွာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သဃာနကာနံ စဝန်တွာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တွာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန်တွာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား ကာမတိဟိတ်စုတိ** လေးခု။ပ။ ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန်ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ်။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ စဝန်တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ်။ပ။ ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋ္ဌိကား** ကာမပဋ္ဌိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်, အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက ကာမာဝစရ စဝန်တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရငါးဘုံ ရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရာနံ့, အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်တ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုံ အကုန်ကောက်။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက ကာမာဝစရ စဝန်တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရငါးဘုံ ရ၏။ ။[ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း ဤအကူ]။

ရူပမူလိ [အနုလောမဋ္ဌ ဇိဝှါမူလိနှင့်အတူ] ပဋ္ဌိ။ ဋ္ဌ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တွာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန်တွာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** (ရူပါဝစရာနံပင် ထူးတော့သည်)။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ

ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား [1]ရှုပတဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ ။**ဗစ္ဓနိက်ကား** ရှုပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရှုပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ရှုပါဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရှုပါဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့ငါးဘုံ။ အရှုပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော။ပ။ အရှုပလေးဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်**ကောင်း**သော အာဟာနက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံရ၏။

မနမူလိဋ္ဌ [အနုလောမအတူ] ပဋ္ဌိ။ ဋ္ဌ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အာဟာနကာနံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, ရှုပါဝစရာနံ, အရှုပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ပဋ္ဌိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ရှုပတဆဲ့ငါးဘုံ, အရှုပလေးဘုံ **ရ၏**။ ။ (ဤသာထူးသည်)။ ။**ပစ္ဓနိက်ကား** ရှုပါဝစရေ အရှုပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ် အတူ၊ အာဟာနကအတူ၊ အသညသတ် အလိုံး]။

ဓမ္မမူလိဋ္ဌ [အနုလောမအတူ] ပဋ္ဌိ။ ဋ္ဌ သဗ္ဗေသံ ဥပဓဇ္ဇန္တာနံ, အာဟာနကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သာဟာနကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ပဋ္ဌိကား** ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံအကုန်။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်း**သော** အာဟာနက ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရှုပါဝစရ အရှုပါဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့တဘုံ, အရှုပလေးဘုံ **ရ၏**။ ။**ပစ္ဓနိက်ကား** ရှုပါဝစရေ အရှုပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ [အစစ် အတူ၊ အသညသတ် စဝန္တတူ၊ အာဟာနက အတူကိုသွင်း၍ကောက်။ ဇိဝှါမူလည်း ၎တူ။ အဇိဝှကစဝန္တမှာ ဇိဝှါမဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့သောသူဟု ဆိုရသည်သာ ထူးသည်။ ကာယမူလည်း နည်းတူ]။

ရှုပါယတနမူ

ရှုပမူ ဂန္ဓမူလိဋ္ဌ။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရှုပါဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယာဝ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္ဓနိက်ကား** ရှုပါပစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရှုပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အဓိကာက် လွယ်ပြီ)။

၁–ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်အံ့ ရှုပ (၁၆) ဘုံ, စဝန္တ ဖြစ်အံ့ (သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်) ရှုပ (၁၁) ဘုံ။ ယထာလာဘာနည်း။ ။

မနမ္ပုလိဒ်။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ **တေသံ** တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်ကား အရူပေ** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အတိုင်းကောက်]။

ဧမ့မ္ပုလိဒ်။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သရူပကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, **အရူပကာနံ** စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရစုတိ။ပ။ပဋ္ဌဝေါကာရ အသညသတ် **စဝန္တ**ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက် သုံးယောက် တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရစုတိပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ, အသညသတ် စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပဋ္ဌိကား** ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ အကုန်ကောက်။မိမ်။ပ။ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပစုတိလေးခု။ပ။ အရူပစဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အရူပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။(အစစ်အတု)။

မနာယတနမူ

မနမူ ဧမ့မ္ပုလိဒ်။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ [၁] ဣတရေသံ သစိတ္တကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, **အစိတ္တကာနံ** စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ် အတုကို ကောက်။ ။မိမိ။ပ။ချုပ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋ္ဌိကား** ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော **အသညသတ်** စဝန္တဖြစ်သော သုံ့ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။ [ဤ]၌ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံကြွင်း၏။ ။**ပစ္စနိက် သံသယ** ပါဠိအကြွင်းမရှိ။ပါဠိဂတိ ဝိဿဇ္ဇနာ။ ။

၁-အရကောက်ကျန်းတို့၌ "ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ" ဟုချည်းတွဲရသော်လည်း ပါဠိတော်တို့၌မူ "ဣတရေသံ သစိတ္တကာနံ စဝန္တာနံ" ဟုရှိနေသဖြင့် အဓိပ္ပါယ်တူသော်လည်း ပါဠိတော်မူအတိုင်း ပြင်လိုက်သည်။

အနုလုံပြီး၏။ ။ပစ္စနိက် သံသယအကြောင်းကိုဆိုခဲ့၏။အနုလောမကို ပဋိလောမ၊ ပဋိလောမကို အနုလောမ ပြန်၍သာ ဟောဂဿ။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

အတိတာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

စက္ခာယတနမူ

အတိတာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈိတ္ထ၊ တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စက္ခာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ-ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။။ကာမသုဂတိဘုံနှစ်ဘုံ, သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော **အောက်-သုံးယောက်**။အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော **သု-တိ-**ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။(**ပစ္စနိက်**များ အကြောင်းမရှိ။ နတ္ထိနှင့် နိရုဇ္ဈိတ္ထချည်းသာ)။

ဃာနမူလီ၌။ ။ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဇ္ဈစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စက္ခာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**အနုကား** ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍။ပ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်သုံးယောက်။ အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော

ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[**အ**ကြောင်းမရှိ။ ။ဇီဝ၌၊ ကာယ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း ဤအတူ။ ။**ရူပမူလီလည်း** သောတအတိုင်း]။

မနမူလီ၌။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** တိဟိတ် စုတိ တေရသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[အကြောင်းမရှိ။ သောတမူ ဃာနမူ အစရှိသည်တို့လည်း ဤအတိုင်း]။ ။ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။ ။ (ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ တိဟိတ်စုတိကိုးခု။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရစုတိပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[အတိတ်သန္နိဋ္ဌာန်ဖြစ်၍ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သည်]။ ။**ပဋိကား** ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ အသညသတ္တာနံ၊ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရပဋ္ဌမစျာန် စုတိတခု။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဿား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ်၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။

ဃာနမူလီ၌။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။

အနုကား ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္ဓာဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္ဓာဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဓာဖြစ်သော တိ-ဖလဌာန်လေးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဓာဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဓာဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဓာဖြစ်သော သု-တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပ။ပ။ အရူပလေးဘုံရ၏။ ။[ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း အတူ]။ ။

ရူပမူလီ [အနုလောမ၌ သောတာယတန မူလိအတိုင်း] ပဋ္ဌိ။၌ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[စက္ခုနှင့်သောတအတိုင်းတွင် ပဋ္ဌိလောမ၌ အသညသတ္တာနံပင် ထူးတော့သည်]။ ။အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္ဓာဖြစ်သော သု-တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။(ဤမျှသာထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် စဝန္ဓာဖြစ်သော သု-တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ ။[အကြွင်းကို သုဒ္ဓါဝါသပရိနိဗ္ဗန္တ နောင်ကောက်လေ]။ ။

မနမူလီ၌လည်း [အနုလောမအတူ] ပဋ္ဌိလောမ၌ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဤ၌လည်း အရူပါနံပင် ထူးတော့သည်]။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ-ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဓာဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ (ဤမျှသာ ထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ [ပါဠိအတိုင်းကောက်]။ ။**မမူမူလီ**၌လည်း [အနုလောမ မထူးပြီ] ပဋ္ဌိ။၌ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဤ၌လည်း မနာယတနမူလိတွင် အသညသတ္တာနံ သာထူးသည်]။ ။အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဓာဖြစ်သော သု-ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ အရူပလေးဘုံရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ဒွရူပေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် စဝန္ဓာဖြစ်သော သု-တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ ။(ဤအတူကိုသွင်း၍ သုဒ္ဓါဝါသနောင်ကောက်)။

ဃာနာယတနမူ

ဃာနမူ ဇိဝှါမူလိဒ္ဓိ။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ ကတ္ထ။ ကုတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။ **အနုကား** ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုကတိ ခုနစ်ဘုံ။ **မိမိ**။ပ။ မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန်တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။**မိမိ**။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရာနံ, **အရူပါဝစရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။[ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ အကုန်ကောက်။ ။ကဲ့သယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လျှင်လည်း အတူ]။

ရူပမူလိ [အနုလောမ၌ ဇိဝှါမူလိ အတူ] ပဋိ။၌ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**မိမိ**။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။**မိမိ**။ပ။ ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ရူပါဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ် အတူ၊ အသညသတ် စဝန်တတူ။ အရူပအသုံး ပုဂ္ဂိုလ် ဘုံ ကိုကောက်]။ ။

မနမူလိ [အနုလောမအတူ] ပဋိ။၌ ရူပါဝစရာနံ, အရူပါဝစရာနံ ကေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**မိမိ**။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန်တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသည-သတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**မိမိ**။ပ။ ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသည-သတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ် အတူ၊ အသညသတ် အလုံးကိုကောက်]။ ။

ဓမ္မမူလိဒ္ဓိ [အနုလောမအတူ] ပဋိ။၌ ရူပါဝစရာနံ, အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**မိမိ**။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ် အတူ၊ အသညသတ် အတူသွင်း၍ ကောက်။ ။ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း ဤဃာနမူအတိုင်းပင်]။ ။

ရူပါယတနမူ

ရူပမူ ဂန္ဓမူလီဒ္ဒ။ ။ကာမာဝစရေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ, ရူပါဝစရာနံ **ဇ**တေသံ တတ္ထ။ ဣဘရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။ [စက္ခုန္ဒြင့်ယာနအတိုင်းတွင် အသညသတ်ကို သွင်းရ်ကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**မနမူလီဒ္ဒ်** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ, အရူပေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ [ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓဒီနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတိုင်းကောက်]။ ။

ဓမ္မမူလီဒ္ဒ။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိပ္ပန္ဓ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေတပ္ပိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မွမ္မျုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ, အသညသတ် စဝန္တ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂလေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ဘဝုံ၊ အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။(အကြွင်းကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ, အရူပေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

မနာယတနမူ

မနမူ ဓမ္မမူလီဒ္ဒ။ ။ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[**အနုကား** ပရိနိပ္ပန္ဓ အစစ် အတု၊ သုဒ္ဓါ-ဝါသကိုကြဉ်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိပ္ပန္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ [မဒျုပ်ပြန် အသညသတ်ဘုံကို သွင်းရ်ကောက်။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။ပစ္စနိက်ဒ္ဒ်လည်း သံသယကို ဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလုံအတိုင်း အနုလောမ ပဋိလောမ လည်း၍ ဟောလေ]။ ။**အတိတာနာဂတဝါရ ပြီး၏**။ ။

နိရောဓဝါရ ပြီး၏။

ဥပ္ပါဒနိရောဓ-ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

နိရောဓဝါရကို....ဒ္ဒ် ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရကို....၏။ (ဝစတ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ **ယဿ** စက္ခာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊တာဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈတီဘိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။

နော။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ပန္နရသ။ပ။သစက္ခုက ပဋ္ဌ-ဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက် **ရ၏**။ ။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စက္ခာယတနသော်ကား ဖြစ်ဆဲဟုတ်၏။ သောတာယတန ချုပ်ဆဲ မဟုတ်သောကြောင့် "တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈတိ" ဟူသော သံသယပုဒ်၏အရမရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား စက္ခာယတနဖြစ်ဆဲ၊ ထိုစက္ခာယတနဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်အား သောတာယတန ချုပ်ဆဲလော၊ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့ဟူ**မောဃပဥ္ဉ**ာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကန်ပတ်စွာ စက္ခာယတနဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်အား သောတာယတန ချုပ်ဆဲမဟုတ်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်၏အရကို မြစ်တော်မူသောအားဖြင့် အဖြေ ငါးပါး တို့တွင် "နော"ဟု **ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

ပဋိကား ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ သသောတက ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်**ရ**၏။ ။[သံသယပုဒ်၏ အရ မရှိ။ ။ဤနည်းအတူ အနုလောမ သန္နိဋ္ဌာန်ကို ဥပါဒအတိုင်း။ ။ပဋိလောမ သန္နိဋ္ဌာန်ကို နိဏ္ဍောဓအတိုင်း ဟောလေ ကောက်လေ]။

ယဿ မနာယတနံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ မွောယတနံ နိရုဇ္ဈတီတိ။ နော။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ နော။ ။**အနုကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေနဝိသ။ပ။ စုတ္ထေါ ကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက် **ရ**၏။ **သံသယကား** မရှိ။ ။**ပဋိကား** စုတိစိတ်ကွေနဝိသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ ံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက် ရ၏။ **သံသယပုဒ်**၏ အရကား မရှိ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ နုပဇ္ဇတိ၊ တဿ သောတာယတနံ **နု** နိရုဇ္ဈတီတိ။ သသောတကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အသောတကာနံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ စုတိပန္နရသ။ပ။ သသောတက ပဋ္ဌဝေါ ကာရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် **ရ**၏။ စက္ခာယတန မဖြစ်ကောင်းသော အပါယ် သုပပါဘိက ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုပုဂ္ဂိုလ်။ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ စက္ခာယတန မဖြစ်မီ စုတေ

လတ္တံ့သော ဂဗ္ဘာပေ။ ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်, အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ သောတာယတန မချုပ်ကောင်းသော အပါယ် ဩပပါတိက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-ပုဂ္ဂိုလ်။ သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက စဝန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာယတန မချုပ်မီ စုတေလတ္တံ့သော ဂဗ္ဘသေယျက စဝန္တ ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်, အရူပ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်လည်း ရ၏။ ။[ဤနည်းကိုမှီ၍ အဃာနက ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ အစ ရှိသည်တို့၌ ဥပပါဒဝါရ၊ နိရောဓဝါရကို နှလုံးသွင်း၍ကောက်]။

ယဿ မနာယတနံ နုပပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဓမ္မာယတနံ နနိရုဇ္ဈတီတိ။ သမ္မေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။[ပုဂ္ဂလောကာသ ဝါရ၌လည်း ဤအတိုင်းတွင် ဘုံဃဏ်ဆယ်သာ ထူးတော့သည်]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး၏။ ။အတီတဝါရလည်း မထူးပြီ။

အနာဂတဝါရ-စက္ခာယတနပူ

အနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** စက္ခာယတနံ ဥပပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓိကာရဏံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋိသန္ဓိကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓိကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓိကာရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိသန္ဓိကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်၊ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပဋိသန္ဓိကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။[နိရောဓဝါရ ပစ္ဆနိက်အတိုင်းကောက်]။

ဃာနမူလိ၌။ ။ယေ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ **ကာမာဝစရံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော

တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော **တိ-အောက်** နှစ်ယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ အောက်မင်္ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက် နှစ်ယောက်ရ၏။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။[ဇိဝှါ၊ကာယ၊ဂန္ဓ၊ ရသ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း ဤအတူ။ ။**ရူပမူလီလည်း** သောတမူလိနှင့် အတူ]။ ။

မနမူလီ၌။ ။အနုလောမ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ လ္ဟုတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။အရူပဘုံချင်းချင်း။ပ။ အောက်-သုံးယောက်ရ၏။ ။ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။အသညသတ်,အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာနှင့် ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတိုင်းပင်။ ။ဓမ္မမူလီလည်း ဤအတူ]။ ။

ဃာနာယတနမူ

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ဇိဝှါယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတိတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ

ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိကာ** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက် ရ၏။ ။ကာမာဝစရ ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက် အောက်-နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ **အရူပါဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော **သု**-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆိမ်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမ ဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။[နိဒ္ဒေသဝါရက အကြောင်းအတိုင်းကောက်။ ။ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း အတူ]။ ။

ရူပမူလိဒ္ဓိ။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ပဋိ။ဥ် ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိကာ** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋိသန္ဓေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ရူပါဝစရဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက်သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ အောက်-နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ **အရူပါဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။ ။**ပစ္ဆိမ်ကား** ပဋိသန္ဓေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။(နိဒ္ဒေသဝါရ အတိုင်းကောက်)။

မနမူလိဒ္ဓိ။ ။အနုလောမ အာမန္တာ။ပဋိ။ဥ် ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋိကာ** ပစ္ဆိမဘဝိက စုတူပဋိသန္ဓေါကာရ-ပဋိသန္ဓေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက် သုံးယောက်။ ရူပါဝစရဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏှတိုင်

အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ အောက်မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ။ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်။ အရူပဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော အောက်-သုံးယောက်ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်။ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။[**ဓမ္မမူလီလည်း** ဤအတူ။ ။ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ဂန္ဓ၊ရသ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူလည်း ဤအတူ။ ။**ရူပမူလည်း** စက္ခုမူအတိုင်း]။

မနာယတနမူ

မနမူ ဓမ္မမူလီ၌။ ။အနုလောမ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ပဋ္ဌိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက **စတု-ဝေါကာရ-ပဋ္ဌဝေါကာရ** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှတပါး ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။ (ဝေဒနာက္ခန္ဓာ သညာက္ခန္ဓာအတိုင်း)။ ။ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။ ။(သြကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း **ရ၏**။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ,အသညသတ္တာနံ,အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ (နိရောဓဝါရအတိုင်း)။

ဃာနမူလီ အနုလောမ၌။ ။ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋ္ဌိ။၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[အနုလောမ၌ ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်]။

ပဒ္ဓိကား ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ ပ ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။ **ပစ္ဆနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ပါဠိ၌ရှိတိုင်း အစစ်အတုကောက်၊ အသညသတ် အရူပ်ကို အကုန်ကောက်။ ။ဇီဝ္ဟါ၊ကာယ၊ပန္ဓု၊ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း ဤအတူ]။

ရူပမူလိဒ္ဓိ။ အနုလောမ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ္ဒ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ **ပဋ္ဌိသန္ဓေ** ပန္နရသ။ပ။ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။(ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ အရ ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဒ္ဒေဓဝါရအတိုင်း ဒသကြွင်း အတူကောက်)။ ။

မနမူလိဒ္ဓိ။ အနုလောမ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ္ဒ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋ္ဌိကား** [ပဋ္ဌဝေါကာရ ပစ္ဆိမဘဝိက ဥပပဇ္ဇန္တ အစစ် အတု ကောက်မြဲ]။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။(နှစ်ဘက်ရကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[နိဒ္ဒေဓဝါရအတိုင်းကောက်]။

ဓမ္မမူလိဒ္ဓိ။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒ္ဒ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဒ္ဒေဓ အကြွင်းအတိုင်းကောက်)။

ဃာနာယတနမူ

ယဿ ယတ္ထ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဇိဝှါယတနံ **နိရုဇ္ဈိဿ-တီတိ**။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ

တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမပဋိသန္ဓေ။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ ရူပါဝစရာနံ၊ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[နိရောဓဝါရ အကြွင်းအတိုင်းကောက်။ ။ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း အတူ]။ ။

ရူပမူလိဒ္ဓလည်း။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒွိ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဇိဝှါမူလိအတိုင်းတွင် ရူပါဝစရာနံပင်ထူးသည်]။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။(ဣမျှသာထူးသည်)။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပဥ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိရောဓ အတိုင်း ကြွင်းသည်)။ ။

ပနမူလိဒ္ဓ။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋ္ဌိ။ ဒွိ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ရူပါဝစရာနံ၊ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဣဒ္ဓိလည်း ရူပါဝစရာနံ၊ အရူပါဝစရာနံ ဣမျှသာထူးသည်]။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ၊ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိရောဓအတိုင်းကောက်)။ ။

ဓမ္မမူလိဒ္ဓလည်း။ ပဋ္ဌိ။ ဒွိ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ၊ ရူပါဝစရာနံ၊ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဣဒ္ဓိလည်း ရူပါဝစရာနံ တွင် အသညသတ်ပါသည်သာ ထူးသည်]။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အသညသတ်အတုကို သွင်း၍ ကောက်။ ။ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမူယည်း ဣမာနမူအတိုင်း]။ ။

ရူပါယတနမူ

ယဿ ယတ္ထ ရူပါယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဂန္ဓာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ

တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တွာနံ, ရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[စက္ခုနှင့် ဃာနကိုမှီ၍ကောက်။ ရူပါဝစရာနံတွင် အသညသတ်ပါသည်သာထူးသည်]။ ။

မနမ္မူလိဒ္ဓ။ အနုလောမ။ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋိသန္ဓေကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋိသန္ဓေကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတိုင်း]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(**အစစ်-အတု**)။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ (**အတု**)။ ။

ဓမ္မမူလိဒ္ဓ။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋိသန္ဓေကာရာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** [ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋိသန္ဓေကာရ **အစစ်အတု**။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ အတုကိုသွင်း]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

မနာယတနမူ

မနမ္မူ ဓမ္မမူလိဒ္ဓ။ **အနုလောမ**။ **အာမန္တာ**။ ပဋိ။၌ **ပစ္ဆိမဘဝိက**နံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ **စုတိ**ပဋိသန္ဓေကာရာနံ, ပဋိသန္ဓေကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက အစစ် အတု)။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိပဋိသန္ဓေကာရ ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား စုတိ-လေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။[ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရသည် ဥပ္ပါဒဝါရ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရနှင့် တူ၏]။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ

စက္ခာယတနမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာ နာဂတဝါရဒ္ဓ။ ။ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ-

အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ (အနုလောမ၌ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန်ကိုကောက်မြဲ)။ ။**ပဋိကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္ထဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက် သုံးယောက်။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ၌ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။(နိဒ္ဒေသဝါရ အကြင်းအတိုင်းပင်)။ ။

သာနမူလိ၌။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ **အနုကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော **ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်။ ရူပါဝစရဘုံခုနစ်ဆင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်ရ၏။ [အရူပဘုံသို့ တက်သည့်သူကို ပါဠိမရှိ။ ရသင့်၍ ကောက်သည်]။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**ပဋိကား** ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန်ထဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်။အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ၌ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမ-ဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ, အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။[နိဒ္ဒေသပစ္စနိက် အကြင်းအတိုင်း။ ။ဇိဝှါကာယဒသက၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဃဋ္ဋနလည်း ဤအတိုင်းပင်။ ။**ရူပမူလိလည်း** သောတမူနှင့်တူပြီ]။ ။

မနမူလိ၌။ အနုလောမ။ အာမန်တာ။ ပဋိ။၌ သဗ္ဗေသံ စဝန်တာနံ, အစက္ခု-ကာနံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ တေသံ။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ပရိနိဗ္ဗန်တမှတပါး ခပ်သိမ်းသော စဝန်ထဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ အောက်-သုံးယောက်။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ဒု-သု။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက် ရ၏။ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါ-ကာရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်လည်းရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန်တာနံ တေသံ။ ။(ဓမ္မမူလိလည်း ဤအတူ)။ ။

ဃာနာယတနပုဗ္ဗင်္ဂမ

ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဇိဝှါယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ **အောက်-နှစ်ယောက်**။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ **ရူပါဝစရ**, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သု-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ **သဃာနက ကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ အောက်-နှစ်ယောက်**လည်း ရ၏**။ ။ **ပစ္ဆိမဘဝိကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ, အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ, အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ **စဝန္တာနံ** တေသံ။ ။[နိဒ္ဒေသဝါရ က အနာဂတ် အကြွင်း အတိုင်းကော်ဂက်။ ။**ကာယ**၊ **ဂန္ဓ**၊ **ရသ**၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း ဤအတူ]။ ။

ရူပမူလိ၌လည်း။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။**ပဋိ**။**၌** သဗ္ဗေသံ **စဝန္တာနံ**, အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ပဋိကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်**ရ၏**။ ။သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တလည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။[နိဒ္ဒေသဝါရ အနာဂတ အတိုင်း ပဝ်]။ ။

မနမူလိ၌လည်း။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ **၌**လည်း ဝိဘင်းအတူ။ အကောက်မှာ ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ **အောက်-သုံးယောက်**။ (**အဃာနက** ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္ဆိကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ။ ။[ခမ္မထည့်လည်း ဤအတူ။ ။ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း နည်းတူပြီ။ ရူပမူ မနမူလိလည်း ခန္ဓယမိုက်အတိုင်း]။ ။ပဋ္ဌာနဝါရ ပြီး၏။ ။

ပဋ္ဌာနဝါရ

စက္ခာယတနပုဗ္ဗင်္ဂမ

ပဋ္ဌာနဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သောတာယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋ္ဌဝေါ

ကာရာ စဝန်တာနံ့, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခု ကာနံ့ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ **စုတိ**ပန္နရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန်တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တာဘုံ။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံရ၏။ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန်တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊အောက်-သုံးယောက် တို့အား ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန်တာနံ့, အသညသတ္တာနံ့, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဂ္ဂောဓအနာဂတ် ပစ္စနိက် အတိုင်းပင်)။ ။

ဃာနမူလဋီ၌။ ။ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ့ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန်တာနံ့, အစက္ခုကာနံ့ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။(အနုလောမမှာ ပါ၌ အတိုင်းကောက်)။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန်တဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တာဘုံ။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန်တာနံ့, ရူပါဝစရာ စဝန်တာနံ့, အသညသတ္တာနံ့, အရူပါနံ တေသံတတ္ထ။ ။[အကောက်လွှမ်းပြီ။ ။ဇိဝ္ဟာ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗထည့်လည်း ဤအတူ]။ ။

ရူပမူလဋီ၌။ အနုလောမ။ အာမန်တာ။ပဋိ။ ၌ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန်တာနံ့, အစက္ခုကာနံ့ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့, အသညသတ္တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ့ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။[သောတမူလဋီတွင် ပဋိလောမ၌ အသညသတ္တာနံ့ပင် ထူးတော့သည်]။ ။**အသညသတ်ဘုံ၌** နောင်ချုပ်ပြန် ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန် စဝန်တဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန်တာနံ့ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဂ္ဂောဓအနာဂတ်အတိုင်းကောက်)။ ။

မနမူလဋီ၌။ အနုလောမ။ အာမန်တာ။ ပဋိ။၌ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန်တာနံ့, အစက္ခုကာနံ့ ကာမာဝစရံ **ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့, အရူပါနံ** တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ့ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။[**ကျိ၌လည်း** သောတမူလဋီတွင် အရူပါနံ့ပင် ထူးတော့သည်]။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန်တာနံ့, အသညသတ္တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။[နိဂ္ဂောဓအတိုင်း]။ ။

ဓမ္မမူလိဒ္ဓိလည်း။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ဒ္ဓိ သမ္ပယုတ် စတ္တာရီသနှင့် အစက္ခုကာနှင့် ဥပဓိဇနကာနှင့် တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနှင့် ဥပဓိဇနကာနှင့် တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကာ**း မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ဆယ်သိမ်းသောစတ္တာရီဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ အစက္ခုက ကာမာဝစရဥပဓိဇနက ဖြစ်သော ဒု-သုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာစရ ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ်, အရူပ ဥပဓိဇနကဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံရ၏။ သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပဓိဇနကဖြစ်သော ပု-လေးယောက်။ အောက်-သုံးယောက်တို့အား ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကာ**း ပရိနိဗ္ဗာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဒ္ဒေဓအတိုင်းကောက်)။ ။

ဃာနာယတနမူ

ယဿ ယတ္ထ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဇိဝှါယတနံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ၊ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ကာမာဝစရာ စတ္တာရံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပဓိဇနကာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပဓိဇနကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကာ**း မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စတ္တာရီဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပဓိဇနကဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံရ၏။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပဓိဇနကဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကာ**း ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗာနံ, ရူပါဝစရာနံ, အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[နိဒ္ဒေဓအနာဂတ် ပစ္စနိက်အတိုင်း။ ။ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ရသ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ထည့်လည်း အတူ]။ ။

ရူပမူလိဒ္ဓိ။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ဒ္ဓိ ကာမာဝစရာ စတ္တာရံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပဓိဇနကာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပဓိဇနကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဇိဝှါမူလိတွင် ရူပါဝစရာနံပင် ထူးတော့သည်]။ ။ မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပဓိဇနက စတ္တာရီဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကာ**း ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဒ္ဒေဓအနာဂတ် ပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်)။ ။

မနမူလိဒ္ဓိလည်း။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဒ္ဓိ ကာမာဝစရာ စတ္တာရံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပဓိဇနကာနံ, ရူပါဝစရာနံ, အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပဓိဇနကာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဣဒ္ဓိလည်း ရူပါ-

ဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ ဤမျှသာထူးသည်]။ ။မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ။ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ သဃာနက။ပ။၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။

ဓမ္မမူလီဒ္ဒ်။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ဒ္ဒ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာန-ကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၊ အဃာနက **ကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒု-သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံ၊ ရူပါဝစရ, အရူပါ-ဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ သဃာနက ဥပပဇ္ဇန္တ ပဂ္ဂိုလ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။[ဇိဝ္ဟါ၊ ကာယ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလည်း အတူ]။ ။

ရူပါယတနမူ

ရူပမူ ဂန္ဓမူလီဒ္ဒ်။ ။ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အနု ကောက်မြဲ)။ ။**ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-နှစ်ယောက်တို့အား ကာမာဝစရ တဆဲ့တဘုံ **ရ၏**။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရာ စဝန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။

မနမူလီဒ္ဒ်။ ။အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ခန္ဓယမိုက် ရူပက္ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာအတိုင်း]။ ။

ဓမ္မမူလီဒ္ဒ်။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ဒ္ဒ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သရူပကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ပဋိကား** မိမိ။ပ။ ချုပ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်-သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော

ပဥ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိ-အောက်-သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။ပဥ္စဝေါကာရ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပု-လေးယောက်၊ အောက်**ဖလဋ္ဌာန်**သုံးယောက်တို့အား ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိုက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တဘုံ တေသံ တတ္ထ။ ။

မနာယတနပူ

မနပူ ဓမ္မပူလီဠ်။ အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ပဋိ။ ဠ် သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစ်တ္တ-ကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ (ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိုက်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။ [ပစ္စနိုက်လည်း သံသယ က ဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလုံ အနုလောမ ပဋိလောမကို လည်း၍ ဟောလေ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။[အတီတာနာဂတဝါရလည်း နိဏ္ဍာဓ အတီတာနာဂတဝါရနှင့် တူပြီ]။ ။ဥပပါဒနိဏ္ဍာဓဝါရ ပြီး၏။ ။

ပဝတ္တိဝါရပြီး၏။

ပရိညာဝါရ

ပဝတ္တိဝါရကို....ဠ် ပရိညာဝါရကို....၏။ **ဟောဟန်ကား ယော** စက္ခာယတနံ ပရိဇာနာတိ၊ သော သောတာယတနံ ပရိဇာနာတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ [ခန္ဓယမိုက် ပရိညာဝါရနှင့် မထူးပြီ။ ခန္ဓယမိုက်အတိုင်း ဟောလေ]။ ။

အာယတနယမိုက် အရကောက် ပြီး၏။

၄—ဓာတုယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ

အာယတနယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဓာတုယမိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဓာတုယမိုက်သည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝါရ, ပဝတ္တိဝါရ, ပရိညာဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏ ။[ကြွသို့ အစရှိသော **ပါဠိဝဝတ္ထာန်**ကို အာယတနယမိုက်၌ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ]။

[ပုစ္ဆာအရေအတွက်သော်ကား ဓာတ်များသောကြောင့် အာယတနယမိုက်ထက်များ၏။ ထို့ကြောင့်ပုစ္ဆာသခ်္ဂါကို ဆိုပေအံ့။ ပဒသောဓနဝါရ **အနုလုံ** တဆဲ့ရှစ်ယမက၊ **ပစ္စနိက်** တဆဲ့ရှစ်ယမကအားဖြင့် သုံးဆဲ့ခြောက်ယမကတို့ကို ပဒသောဓနဝါရ၌ ရအပ်၏။ ။ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၌ကား တဆဲ့ရှစ်မူလ၌ တဆဲ့ခုနစ်ပါးစီဖြစ်ရကား **အနုလုံ** သုံးရာ့ခြောက်၊ **ပစ္စနိက်** သုံးရာ့ခြောက်အားဖြင့် ခြောက်ရာ့တဆဲ့နှစ်ယမကကို ရအပ်၏။ သုဒ္ဓဓာတုဝါရ၌လည်း ပဒသောဓနကဲ့သို့သုံးဆဲ့ ခြောက်ယမကကို ရအပ်၏။ ။သုဒ္ဓဓာတု မူလစက္ကဝါရ၌ ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ၌ကဲ့သို့ ခြောက်ရာ့တဆဲ့ နှစ်ယမကကို ရအပ်၏။ ထို့ကြောင့် လေးပါးအပေါင်းဖြစ်သော ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၌ ယမက တထောင့် နှစ်ရာ့ကိုးဆဲ့ ခြောက်ပါး၊ပုစ္ဆာ နှစ်ထောင့်ငါးရာ့ ကိုးဆဲ့ နှစ်ပါး၊ အတ္ထ ငါးထောင့် တရာ့ ရှစ်ဆဲ့ လေးပါးကို ရအပ်၏]။ ။

သဟဿာနံ ဒ္ဝယံ ပဥ္စ၊ သတာနိစ ဒ္ဝိနဝုတိ။
ပုစ္ဆာ ဓာတုယမကဿ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝါရဇာ မတာ။ ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသ

ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း။ ။[ဝဝတ္ထာန်ကိုအာယတနယမိုက်ကိုမှီ၍ဆိုလေ။ ။စိုးစဉ်းမျှ ပြလိုက်အံ့]။ ။စက္ခု စက္ခုဓာတုတိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု စက္ခု၊ နစက္ခုဓာတု၊ စက္ခုဓာတု စက္ခုစေဝ စက္ခုဓာတုစ။ ။စက္ခုဓာတု စက္ခုတိ။ အာမန္တာ။ ။ (အာယတနကဲ့သို့ ကောက်)။ ။[သောတဓာတ်စသည်တို့ကို အာယတနအတိုင်း

ဟော]။ ။စက္ခုဝိညာဏံ စက္ခုဝိညာဏာခာတူတိ။ အာမန္တာ။ ။စက္ခုဝိညာဏာခာတု စက္ခုဝိညာဏန္တိ။အာမန္တာ။ ။**အနုကား** စက္ခုဝိညာဏာခာတ်ရ၏။ **သံသယ**ငင်းရ၏။ ။[သောတဝိညာဏာခာတ် စသည် နည်းတူ]။ ။မနော မနောခာတူတိ။ မနောခာတုံ ဌပေတွာ အဝသေသော မနော နမနောခာတု၊ မနောခာတု မနောစေဝ မနောခာတုစ။ ။မနောခာတု မနောတိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** မနောခာတ်သုံးခုမှတပါး စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခြောက်ခု ရ၏။ မနောခာတ်သုံးခုလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** မနောခာတ်သုံးခုရ၏။ ။[ပစ္စုနိက်ဌ်လည်း မနောခာတ်တခုသာ ထူးသည်။]။ ။နမနော နမနောခာတူတိ။ အာမန္တာ။ ။နမနောခာတု နမနောတိ။ မနောခာတုံ ဌပေတွာ အဝသေသော နမနောခာတု မနော၊ မနဉ္စ မနောခာတုဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသော နစေဝမနော နစမနောခာတု။ ။**ပဋိကား** မနောခာတ် သုံးခုမှတပါး စိတ်ရှစ်ဆဲ့ခြောက်ခုရ၏။ ။စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပ် အဋ္ဌဝီသ။ နိဗ္ဗာန် ပညတ်လည်း ရ၏။ ။[ဤနည်းကိုမှီ၍ ပဏ္ဏာတ္တိဝါရကိုဟောလေ]။ ။

ပဝတ္တိဝါရ

[ပဝတ္တိဝါရ]။ ။**ယဿ** စက္ခုခာတု ဥပ္ပဇ္ဇတိ စသည်ဖြင့် အာယတနယမိုက် နည်းတူဆိုလေ။ ယမကစသည်ကား စက္ခုခာတုမူလက တဆဲ့ခုနှစ်ယမက၊ သောတခာတုမူလက တဆဲ့ခြောက်ယမက၊ ဃာနခာတုမူလက တဆဲ့ငါးယမက၊ ဤသို့ အစရှိသည်ကို ပေါင်းသော် ပဋ္ဌာန်းဝါရ၌ တရာ့ငါးဆဲ့သုံးယမက ဖြစ်၏။ ဩကာသဝါရ၊ ပဋ္ဌာန်းလောကာသဝါရတို့၌လည်း ထို့အတူ ဖြစ်သောကြောင့် သုံးဝါရ ပေါင်းသော် အနှစ်ဆုံ့ လေးရာ့ငါးဆဲ့ကိုးယမက ဖြစ်၏။ ပစ္စုနိက်ဌ် ငင်းဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်၌ ကိုးရာ့တဆဲ့ရှစ်ယမက ဖြစ်၏။ အတိတ် အစရှိသည်လည်း ဤအတူငင်းဖြစ်သောကြောင့် ဝါရခြောက်ပါး ပေါင်းသော် ဥပ္ပါဒဝါရ၌ ငါးထောင့် ငါးရာ့ရှစ်ယမက ဖြစ်၏။ နိဆ္ဆောဝါရ၊ ဥပ္ပါဒ နိဆ္ဆောဝါရလည်း ထို့အတူဖြစ်သောကြောင့် အလုံးစုံသော ပဝတ္တိဝါရ၌ ယမက တသောင်း ခြောက်ထောင့် ငါးရာ့နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ သုံးသောင်း သုံးထောင့် လေးဆဲ့ ရှစ်ပါး၊ အတ္ထခြောက်သောင်း ခြောက်ထောင့် ကိုးဆဲ့ ခြောက်ပါးကို ရအပ်၏။ ။

တေတ္တိံသေဝ သဟဿာနိ၊ အဋ္ဌ စတ္တာလီသာဓိကာ။
နိတိ ပုစ္ဆာ ပဝတ္တိမှိ၊ ဘဝန္တိ ခာတုယမကေ။ ။

ဝိဿဇ္ဇနာကား အာယတန ယမိုက်၌ ပဋိသန္ဓေအခါ မဖြစ်သောကြောင့် သဒ္ဒါယတန မူလမူလီရှိသော ဝိဿဇ္ဇနာကို မရအပ်သက့်သို့ ဤခာတုယမိုက်၌လည်း

သဒ္ဒဓာတ်၊ ဆဝိညာဏဓာတ်၊ ဤခုနစ်ပါးတို့သည် ပဋိသန္ဓေ စုတိ မဖြစ်ကုန်ရကား ထိုဓာတ်တို့ကို မူလမူလီပြုသော် ဝိဿဇ္ဇနာတို့ကို ရှုတ်၍ တွက်လေအပ်၏။ သတ္တ ဝိညာဏဓာတ်တို့တွင် မနောဝိညာဏဓာတ် တခုကိုသာ ဝိဿဇ္ဇနာ၌ ရအပ်၏။ ထိုမနောဝိညာဏဓာတ်ကိုလည်း မနာယတနအတိုင်း ဟောလေ။ ။ဤပဝတ္တိဝါရမှာ အာယတနယမိုက်နှင့် မထူးပြီ]။ ။ပဝတ္တိဝါရ ပြီး၏။ ။

ပရိညာဝါရ

[**ပဋိညာဝါရ**၌။ ။**ယော** စက္ခုဓာတုံ ပရိဇာနာတိ စသည်ဖြင့် ခန္ဓယမိုက်နည်း တူဆို။ ယမက စသည်ကား စက္ခုဓာတု မူလက တဆဲ့ခုနစ်ယမက အစရှိသည်ကို **ပေါင်းသော် အနုလုံ**တရာ့ငါးဆဲ့သုံးယမကဖြစ်၏။ ။**ပစ္စနိုက်**၌လည်း ထို့အတူဖြစ်သောကြောင့် နှစ်ပါးကို ပေါင်းသော် ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ သုံးရာ့ခြောက်ဖြစ်၏။ **အတိတ်**အစရှိသည်၌လည်း ထို့အတူဖြစ်သောကြောင့် ခြောက်ပါးပေါင်းသော် ပရိညာဝါရ၌ ယမကတထောင့်ရှစ်ရာ့ သုံးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာ သုံးထောင့် ခြောက်ရာ့ ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ ခုနစ်ထောင့် သုံးရာ့ လေးဆဲ့ လေးပါးကို ရအပ်၏]။ ။

ဓာတုယမိုက် **အဋ္ဌကောက်** ပြီး၏။

၅—သစ္စာဃဓိက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ

ဓာတုယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သစ္စာယမိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသစ္စာယမိုက်သည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝါရ, ပဝတ္တိဝါရ, ပရိညာဝါရ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ထို....**သည်လည်း ဥဒ္ဒေသ၊ နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောကော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပရိစ္ဆေဒဝါရ, ပရိစ္ဆိန္နဒ္ဒေသဝါရ, ဝိဘာဂဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ။**တနည်းကား** သစ္စာဒ္ဒေသ၊ နာမဝဝတ္ထာန်၊ နယဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် သစ္စာဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** စတ္တာရိ သစ္စာနိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ဒုက္ခသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စံဟူသည်တည်း။ ။စတ္တာရိ၊ **လေးပါး** ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ၎င်း။ **သမုဒယ** သစ္စံ၊ ၎င်း။ နိရောဓသစ္စံ၊ ၎င်း။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ၎င်း။ ဣတိဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ ။ **တနည်းကား** ဒုက္ခသစ္စံ၊ ၎င်း။ပ။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ **ကုန်သော**။ **သစ္စာနိ**၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နယဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓသစ္စဝါရ, သုဒ္ဓသစ္စမူလစက္ကဝါရ အားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **ပဒသော ဓနဝါရ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း အနုလုံ၊ ပစ္စနိက် အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း ဒုက္ခသစ္စယမက အစရှိသော အားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဒုက္ခသစ္စယမကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေ့ဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ဒုက္ခံ၊ **ဟူသည်တည်း**။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ဒုက္ခသစ္စံ၊ **ဟူသည်တည်း**။ ။ဒုက္ခံ၊ **ဒုက္ခမည်၏**။ **ဒုက္ခသစ္စံ**၊ဒုက္ခသစ္စာ မည်သလော၊ဒုက္ခံကား

သန္နိဋ္ဌာန်။ ဒုက္ခသစ္စံကား သံသယ။ သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။

အနုလောမပုစ္ဆာကို....၌ ပဋိလောမပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ဒုက္ခသစ္စံ၊ တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ဒုက္ခံ၊ တည်း။ ။ဒုက္ခသစ္စံ၊ မည်၏။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်သလော။ ဒုက္ခသစ္စံကား၊ သန္နိဋ္ဌာန်။ ဒုက္ခံကား သံသယ။ သန္နိဋ္ဌာန်၊ သံသယ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံ၌ ရှေးဦးစွာသော ဒုက္ခသစ္စယမကသည်ဖြစ်၏။ (ဤနည်းတူ သစ္စာသုံးပါးတို့ကို ဆိုလေ)။ ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံ၌ ယမက လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့ခြောက်ပါး ဖြစ်သတည်း။

အနုလုံကို....၌ **ပစ္စနိက်**ကို....၏။ (ဤနည်းတူဆို)။ ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနဝါရ ပစ္စနိက်၌ ယမက လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့ခြောက်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ အနုလုံ၊ ပစ္စနိက် နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ယမကရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထ သုံးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။

ပဒသောဓနဝါကို....၌ **ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရကို....၏**။ ထို....လည်း အနုလုံ၊ ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ။[ဤသို့အစရှိသော ပါဠိဝဝတ္ထာန်ကို ခန္ဓယမိုက်ကို မှီ၍ဆိုလေ]။ ဤပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ အနုလုံ၌ ဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသော မူလလေးပါးတွင် တပါးတပါး၌ သုံးယမကစီရသောကြောင့် ယမက တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။(ပစ္စနိက်လည်း ဤအတူ ၎င်းတည်း)။ ။အနုလုံ၊ ပစ္စနိက်နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် မူလရှစ်ပါး၊ ယမက နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ ကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။**သုဒ္ဓသစ္စဝါရ**၌ ပဒသောဓနဝါရကဲ့သို့ ရှစ်ယမက။ **သုဒ္ဓသစ္စမူလစက္ကဝါရ**၌ ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရကဲ့သို့ နှစ်ဆဲ့လေးယမကဖြစ်၏။ ။ထို့ကြောင့် လေးပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၌ ဝါရ လေးပါး၊ နယ ရှစ်ပါး၊ မူလ တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမက ခြောက်ဆဲ့လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ တရာ့နှစ်ဆဲ့ရှစ်ပါး၊ အတ္ထ နှစ်ရာ့ငါးဆဲ့ခြောက်ပါး ဖြစ်သတည်း။

အဋ္ဌဝိသာဓိကံ သတံ၊ ပုစ္ဆာ ပဏ္ဏတ္တိဝါရကေ။
သမ္ဘဝန္တိ ဂဏနာယ၊ ပဋ္ဌမေ သစ္စယမကေ။ ။

ဥဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ပဏ္ဏာတ္တိဝါရနိဒ္ဒေသ

၁-ပဒသောဓနဝါရ

အနုလုံ

ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓသစ္စဝါရ, သုဒ္ဓသစ္စမူလစက္ကဝါရအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ (ဆိုမြဲ)။ ။**ဟောဟန်ကား** ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။ဒုက္ခသစ္စံ ဒုက္ခန္တိ။ ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဌပေတွာ အဝသေသံ ဒုက္ခသစ္စံ နု ဒုက္ခံ၊ ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဒုက္ခဥ္စေဝ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ။ ။ကာယိကံ၊ ကာယိကဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခကိုငင်း။ စေတသိကံ၊ စေတသိကဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ကိုငင်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသောတရားသည်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ မည်၏။ နု ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမမည်။ ကာယိကံ၊ ကာယိကဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ငင်း။ စေတသိကံ၊ သော။ ဒုက္ခံ၊ ငင်း။ ဒုက္ခဥ္စေဝ၊ လည်းမည်၏။ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ၊ လည်းမည်၏။ ။**တနည်းကား** အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ ။[ကြွင်သို့ အဝသေသံပုဒ်ကို ဒုက္ခသစ္စံပုဒ်၌ ဝိသေသနပြုလေ]။ ။ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ ဒုက္ခံဟူသော **သန်ဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ရှိသော ဝေဒနာဟုဆိုအပ်သော ကာယိကဒုက္ခ၊ ဒေါသမူဒ္ဒေး၌ရှိသော ဝေဒနာဟုဆိုအပ်သော စေတသိကဒုက္ခ ရ၏။ ။ဒုက္ခသစ္စံ ဟူသော သိသယပုဒ်၏ အရုလည်းငင်းရ၏။ ။ပဋိလောမ ပုစ္ဆာ၌ **သန်ဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** လောကီစိတ် ကောသိတိ။ တဏှာ, ကာယ်ကဒုက္ခ, စေတသိကဒုက္ခမှတပါး စေတသိက် ကေပညာသ။ ကျန်ဒြိယဗဒ္ဓရွပ် နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု ရ၏။ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခလည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

သမုဒယော သမုဒယသစ္စန္တိ။ သမုဒယသစ္စံ ဌပေတွာ အဝသေသော သမုဒယော နု သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စံ သမုဒယောစေဝ သမုဒယသစ္စဥ္စ။ ။ သမုဒယသစ္စံ သမုဒယောတိ အာမန္တာ။ ။သမုဒယသစ္စံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသော၊ ကြွင်းသောတရားသည်။ သမုဒယော၊ မည်၏။ နု သမုဒယသစ္စံ၊ မမည်။ **တနည်းကား** အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ သမုဒယော၊ သည်။ နု သမုဒယသစ္စံ၊ မမည်။ ။အနုလောမ၌ သမုဒယော ဟူသော **သန်ဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** တဏှာမှ တပါးသော ကိလေသာကိုးပါး၊ ထိုကိလေသာကိုးပါးနှင့် တကွဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ထိုအကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်၏ အာရုံဖြစ်သော လောကီကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟု ဆိုအပ်သော သမုဒယသာမည ရ၏။

တဏှာဟု ဆိုအပ်သော သမုဒယသစ္စာလည်း ရ၏။ ။သမုဒယသစ္စံ ဟူသော **သံသယပုဒ်၏အရကား** သမုဒယသစ္စာသာ ရ၏။ ။**ပဋိကား** သမုဒယသစ္စာ ရ၏။ ။

[သမုဒယသဒ္ဒါသည် အကြောင်းကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခ-သစ္စာ၏ အကြောင်းတရားကို ကောက်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "အဝသေသော သမုဒယော တိ သစ္စဝိဘင်္ဂေ နိဒ္ဒိဋ္ဌကာမာဝစရ ကုသလာဒိဘေဒေါ ဒုက္ခသစ္စဿ ပစ္စယော" ဟု မိန့်အပ်၏]။ ။

နိရောဓော နိရောဓသစ္စန္တိ။ နိရောဓသစ္စံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသော နိရောဓော နာ နိရောဓသစ္စံ၊ နိရောဓသစ္စံ နိရောဓောစေဝ နိရောဓသစ္စဥ္စ။ ။ နိရောဓသစ္စံ နိရောဓောတိ။ အာမန္တာ။ ။(အနက်ကို ရှေးနည်းကိုမှီ၍ ပေး)။ ။ **အနုကား** ကာမကုသိုလ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ၏ အဘာဝဟု ဆိုအပ်သော တဒင်္ဂနိရောဓ၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ်သည် ပယ်အပ်သော နီဝရဏ၏အဘာဝ ဟုဆိုအပ်သော ဝိက္ခမ္ဘနနိရောဓ၊ မဂ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ၏အဘာဝ ဟု ဆိုအပ်သော သမုစ္ဆေဒနိရောဓ၊ ဖိုလ်သည် ပယ်အပ်သော ကိလေသာ၏ အဘာဝဟု ဆိုအပ်သော ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ နိရောဓ၊ စိတ်စေတသိက်တို့၏ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏနိရောဓ အစရှိသော နိရောဓသာမည ရ၏။ နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်သော နိရောဓသစ္စာလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

[နိရောဓသဒ္ဒါသည် ချုပ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ချုပ်ခြင်း သာမည၊ နိဗ္ဗာန်တရားကို ကောက်သည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌ ကထာ၌ "အဝသေသော နိရောဓောတိ တဒင်္ဂ ဝိက္ခမ္ဘန သမုစ္ဆေဒ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ နိရောဓော စေဝ ခဏဘင်္ဂနိရောဓော စ" ဟု မိန့်အပ်၏]။

မဂ္ဂေါ မဂ္ဂသစ္စန္တိ။ မဂ္ဂသစ္စံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသော မဂ္ဂေါ နမဂ္ဂသစ္စံ၊ မဂ္ဂသစ္စံ မဂ္ဂေါစေဝ မဂ္ဂသစ္စဥ္စ။ ။မဂ္ဂသစ္စံ မဂ္ဂေါတိ။အာမန္တာ။ ။(အနက် နည်းတူပေး)။ ။ **အနုက ား** သဟိတ်ကာမာဝစရ ဝိပါက် ကြိယာမဟဂ္ဂုတ် စိတ်၌ရှိသော ပဉ္စင်္ဂိကမဂ်၊ မဟာကုသိုလ် စိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၊ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အဋ္ဌင်္ဂိကမဂ်၊ မိစ္ဆာမဂ်၊ ဇာန်မဂ်၊ သကဒါဂမဂ် အစရှိသော မဂ္ဂသာမည ရ၏။ မဂ်စိတ်လေးခု၌ ရှိသော မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဟုဆိုအပ်သော မဂ္ဂသစ္စာလည်း ရ၏။

[မဂ္ဂသဒ္ဒါလည်း မဂ္ဂသာမည။ ခြေကြောင်းခရီး-လှည်းကြောင်းခရီး အစရှိသော မဂ္ဂသာမည, မဂ္ဂသစ္စာကို ဟောသည်ဖြစ်၍ မဂ္ဂသာမည, မဂ္ဂသစ္စာကို ကောက်သည်။ ။ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "အဝသေသော မဂ္ဂေါတိ တသ္မိံ ခေါ ပန သမယေ ပဉ္စင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဟောတိ အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ မိစ္ဆာမဂ္ဂေါ ဇာန်မဂ္ဂေါတိ သကဒါဂမဂ္ဂေါတိ စေမာဒိကော" ဟု မိန့်အပ်၏]။ ။

ပစ္စနိက်

အနုလုံကို....၌ ပစ္စနိက်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** နဒုက္ခံ နဒုက္ခသစ္စန္တိ။ ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဌပေတွာ အဝသေသံ ဒုက္ခသစ္စံ[1] နဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စံ။ ဒုက္ခဉ္စ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ နစေဝဒုက္ခံ နစဒုက္ခသစ္စံ။ ။နဒုက္ခသစ္စံ၊ နဒုက္ခန္တိ။ အာမန္တာ။ ။အဝသေသံ၊ ကြင်းသော။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ နဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမမည်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသော်ကား မည်၏။ ဒုက္ခဉ္စ၊ ကိုငင်း။ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ၊ ကိုငင်း။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အဝသေသံ၊ သည်။ နစေဝဒုက္ခံ၊ မမည်။ နစဒုက္ခသစ္စံ၊ မမည်။ ။**အနုကား** တဏှာ, ကာယိကဒုက္ခ၊ စေတသိကဒုက္ခမှ တပါး လောကီစိတ် ကောသိတိ၊ စေတသိက်ကေပညာသ။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ် နှစ်ဆဲ့ရှစ်ခု ရ၏။ ကာယိကဒုက္ခ, စေတသိကဒုက္ခ, ဒုက္ခသစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး၊ သစ္စဝိမုတ် ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု၊ အနိဋ္ဌိယဗဒ္ဓ ဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် နှစ်ခု။ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ ယခင်သံသယ ရ၏။

နသမုဒယော ၄ ပမုဒယသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။နသမုဒယသစ္စံ နသမုဒယောတိ။ သမုဒယသစ္စံ ဌပေတွာ အဝသေသော သမုဒယော[2] နသမုဒယသစ္စံ သမုဒယော၊ သမုဒယဉ္စ သမုဒယသစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အာသေသော နစေဝသမုဒယော နစသမုဒယသစ္စံ[3]။ ။အဝသေသော၊ ကြွင်းသော။ သမုဒယော၊ သည်။ နသမုဒယသစ္စံ၊ မမည်။ သမုဒယော၊ သမုဒယသော်ကား မည်၏။ ။**အနုကား** သမုဒယသာမည, သမုဒယသစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး၊ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု၊ အနိဋ္ဌိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ်နှစ်ခု၊ ပညတ်ရ၏။ **သံသယငင်း** ရ၏။ ။**ပဋိကား** တဏှာမှတပါးသော ကိလေသာကိုးပါး။။ သမုဒယသာမည ရ၏။ သမုဒယသာမည, သမုဒယ သစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး၊ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု၊ အနိဋ္ဌိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် နှစ်ခု၊ ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

နနိရောဓော နနိရောဓသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။နနိရောဓသစ္စံ နနိရောဓောတိ။ နိရောဓသစ္စံ ဌပေတွာ အဝသေသော နိရောဓော[4] နနိရောဓသစ္စံ နိရောဓော၊ နိရောဓဉ္စ နိရောဓသစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသော နစေဝ နိရောဓော နစနိရောဓသစ္စံ[5]။ (အနက်နည်းတူ)။ ။**အနုကား** နိရောဓသာမည, နိရောဓသစ္စာမှတပါး

၁–"ဒုက္ခသစ္စံ" ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ ပါဠိတော်၌ မရှိ။

၂–၄–"သမုဒယော" "နိရောဓော" ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပါဠိတော်၌ မရှိ။

၃-၅–ရှေးပါဠိတော်, **နီသျ,** နှင့် အကောက်တို့၌ "**နစေဝ သမုဒယသစ္စံ နစ သမုဒယော**" "**နစေဝ နိရောဓသစ္စံ နစ နိရောဓော**" ဟုလည်း ရှိနေသည်။

သစ္စာသုံးပါး၊ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနှစ်ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် နှစ်ခု၊ ပညတ်ရ၏။ ။**ပဋိကား** ကာမကုသိုလ်သည် ပယ်အပ်သော် ကိလေသာ၏ အဘာဝဟုဆိုအပ်သော တဒင်္ဂနိဗ္ဗာန်ဟု ဆို၏။ နိဗ္ဗာန်သာမည် ရ၏။ နိဗ္ဗာန်သာမည်, နိဗ္ဗာန်သစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး။ ပ။ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။

နမဂ္ဂေါ နမဂ္ဂသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။နမဂ္ဂသစ္စံ နမဂ္ဂေါတိ။ မဂ္ဂသစ္စံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသော မဂ္ဂေါ နမဂ္ဂသစ္စံ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂဋ္ဌ မဂ္ဂသစ္စဋ္ဌ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသော နစေဝမဂ္ဂေါ နစမဂ္ဂသစ္စံ ၂။ ။(နည်းတူ အနက်ယောဇနာ)။ ။**အနုကား** မဂ္ဂသာမည်, မဂ္ဂသစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး၊ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရုပ်ကလာပ် နှစ်ခု၊ ပညတ်ရ၏။ **သံသယငင်း** ရ၏။ ။**ပဋိကား** သဟိတ် ကာမာဝစရ ဝိပါက် ကြိယာ မဟဂ္ဂုတ်စိတ်၌ရှိသော ပဉ္စင်္ဂိကမဂ်၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၌ရှိသော အင်္ဂင်္ဂိကမဂ်၊ ဖိုလ်လေးခု၌ရှိသော အင်္ဂင်္ဂိကမဂ်၊ မိစ္ဆာမဂ်၊ ဇော်မဂ်၊ သကဋမဂ် အစရှိသော မဂ္ဂသာမည် ရ၏။ မဂ္ဂသာမည်, မဂ္ဂသစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး။ ပ။ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဒသောဓနဝါရ ပြီး၏။

၂-ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ

အနုလုံ

ပဒသောဓနဝါရကို....၌ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။သစ္စာ သမုဒယသစ္စန္တိ။ သမုဒယသစ္စံ သစ္စဋ္ဌေ သမုဒယသစ္စဋ္ဌ၊ အဝသေသာ သစ္စာ နသမုဒယသစ္စံ။ ။သစ္စာ၊ သစ္စာမည်ကုန်၏။ သမုဒယသစ္စံ၊ သမုဒယသစ္စာမည်သလော။ လ္ဟတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ သစ္စဋ္ဌေ၊ သစ္စာလည်း မည်၏။ သမုဒယသစ္စဋ္ဌ၊ လည်းမည်၏။ အဝသေသာ၊ သမုဒယသစ္စာမှ ကြွင်းကုန်သော။ သစ္စာ၊ တို့သည်။ နသမုဒယသစ္စံ၊ မမည်။ **တနည်းကား** အဝသေသာ၊ ကုန်သော တရားတို့သည်။ သစ္စာ၊ သစ္စာမည်ကုန်၏။ နသမုဒယသစ္စံ၊ မမည်။ ။[အနုလောမ၌ ပဒသောဓနက အတိုင်း ကောက်]။ ။**ပဋိကား** သမုဒယသစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး ရ၏။ သမုဒယသစ္စာလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[ကြွင်းသော သစ္စာနှစ်ပါးကို ဤနည်းအတူ ထည့်လေ။ ။သမုဒယသစ္စမူ အစရှိသော သုံးပါးသော မူလ

၁-"မဂ္ဂေါ" ဆဋ္ဌသတ္တမီတို ပါဠိတော်၌ မရှိ။

၂-ရှေးပါဠိတော်, နိဿန္ဒင် အကောက်တို့၌ "**နစေဝ မဂ္ဂသစ္စံ နစမဂ္ဂေါ**" ဟုလည်း ရှိနေသည်။

တို့၌လည်း သုံးပါး သုံးပါးစီ ထည့်၍ အနုလောမမှာ ပဒသောဓနဝါရ အတိုင်း ကောက်။ ပဋိလောမမှာ ဒုက္ခသစ္စမူနှင့် နည်းတူကောက်]။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက်

အနုလုံကို....၌ **ပစ္စနိက်**ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** နဒုက္ခံ နဒုက္ခသစ္စန္တိ။ ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဌပေတွာ အဝသေသံ ဒုက္ခသစ္စံ နဒုက္ခံ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခဉ္စ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသံ နစေဝဒုက္ခံ နစဒုက္ခသစ္စံ။ ။နသစ္စာ နသမုဒယသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။[အနုလောမ၌ ပဒသောဓနဝါရ အတိုင်းကောက်လေ။ လွယ်ပြီ]။ ။**ပဋိကား** သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု၊ အနိန္ဒြိယဒွဒြဖြစ်သော ဥတုဇရူပ်ကလာပ် နှစ်ခု၊ ပညတ်ရ၏။ **သံသယ**ငင်း ရ၏။ ။[ကြွင်းသော သစ္စာနှစ်ပါးထည့်လည်း ဤအတူ။ နသမုဒယသစ္စမူ အစရှိသော သုံးပါးသော မူလတို့၌လည်း သုံးပါး သုံးပါးစီထည့်၍ အနုလောမမှာ ပဒသောဓနဝါရက အတိုင်းကောက်။ ပဋိလောမမှာ သစ္စဝိမုတ်ချည်းပင်။ အလုံးစုံ ပဋိဝစန ချည်းသာတည်း]။ ။ပစ္စနိက် **ပြီး၏**။ ။ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ပြီး၏။

၃-သုဒ္ဓသစ္စဝါရ

အနုလုံ

သုဒ္ဓသစ္စဝါရ၌။ ။ဒုက္ခံ သစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။သစ္စာ ဒုက္ခသစ္စန္တိ။ ဒုက္ခသစ္စံ သစ္စဥ္စေဝ ဒုက္ခသစ္စဉ္စ၊ အဝသေသာ သစ္စာ နဒုက္ခသစ္စံ။ ။**အနုကား** ကာယိကဒုက္ခ, စေတသိကဒုက္ခ ရ၏။ **သံသယ**ငင်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** ဒုက္ခသစ္စာမှ တပါး သစ္စာသုံးပါး ရ၏။ ဒုက္ခသစ္စာလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

သမုဒယော သစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။သစ္စာ သမုဒယသစ္စန္တိ။ သမုဒယသစ္စံ သစ္စဥ္စေဝ သမုဒယသစ္စဉ္စ၊ အဝသေသာ သစ္စာ နသမုဒယသစ္စံ။ ။**အနုကား** သမုဒယသာမည, သမုဒယသစ္စာ ရ၏။ **သံသယ**ငင်း **ရ၏**။ ။**ပဋိကား** သမုဒယသစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး ရ၏။ သမုဒယသစ္စာလည်း **ရ၏**။

နိရောဓော သစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။သစ္စာ နိရောဓသစ္စန္တိ။ နိရောဓသစ္စံ သစ္စဥ္စေဝ နိရောဓသစ္စဉ္စ၊ အဝသေသာ သစ္စာ နနိရောဓသစ္စံ။ ။**အနုကား** သစ္စာထိုက်သော နိရောဓသာမည, နိရောဓသစ္စာ ရ၏။ **သံသယ**ငင်း ရ၏။ ။(ပဋိလောမ၌ နည်းတူ)။ ။မဂ္ဂေါ သစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။သစ္စာ မဂ္ဂသစ္စန္တိ။ မဂ္ဂသစ္စံ သစ္စဥ္စေဝ မဂ္ဂသစ္စဉ္စ၊ အဝသေသာ သစ္စာ နမဂ္ဂသစ္စံ။ ။**အနုကား** သစ္စာထိုက်သော မဂ္ဂသာမည, မဂ္ဂသစ္စာ**ရ၏**။ **သံသယ**ငင်း **ရ၏**။ ။(ပဋိလောမ၌ နည်းတူကောက်)။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိုက်

အနုလုံကို....၌ ပစ္စနိုက်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** နဒုက္ခံ နသစ္စန္တိ။ ဒုက္ခံ ဌပေတွာ အဝသေသာ **သစ္စာ** နဒုက္ခံ သစ္စာ။ ဒုက္ခဉ္စ သစ္စဉ္စ ဌပေတွာ **အဝသေသာ နစေဝ** ဒုက္ခံ နစသစ္စာ။ ။နသစ္စာ နဒုက္ခသစ္စန္တိ။ **အာမန္တာ**။ ။ဒုက္ခံ၊ **ကို**။ ဌပေတွာ၊ ဟားချ။ **အဝသေသာ**၊ ကြွင်းကုန်သော။ သစ္စာ၊ သစ္စာတို့သည်။ **နဒုက္ခံ**၊ **မမည်**။ သစ္စာ၊ သစ္စာသော်ကား မည်ကုန်၏။ ။**အနုကား** ကာယိကဒုက္ခ, **စေတသိက** ဒုက္ခမှတပါး သစ္စာလေးပါး **ရ၏**။ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရူပ်ကလာပ် နှစ်ခု၊ ပညတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။[ပဋ္ဌိလောမ၌ ယခင်သံသယ အရကိုကောက်]။

နသမုဒယော နသစ္စန္တိ။ သမုဒယံ ဌပေတွာ အဝသေသာ သစ္စာ **နသမုဒယော** သစ္စာ၊ သမုဒယဉ္စ သစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ **နစေဝ သမုဒယော နစသစ္စာ၊ နသစ္စာ** နသမုဒယသစ္စန္တိ၊ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** သမုဒယသာမည်, **သမုဒယ** သစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး **ရ၏**။ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်**နှစ်ဆဲ့**ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဖြစ်သော ဥတုဇရူပ်ကလာပ်**နှစ်**ခု၊ ပညတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋ္ဌိလောမ၌ ယခင်သံသယ **ရ၏**။

နနိရောဓော နသစ္စန္တိ။ နိရောဓံ ဌပေတွာ အဝသေသာ သစ္စာ **နနိရောဓော** သစ္စာ၊ နိရောဓဉ္စ သစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ**နိရောဓော** နစသစ္စာ။ ။ **နသစ္စာ** နနိရောဓသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** နိရောဓသာမည်, **နိရောဓ** သစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး **ရ၏**။ ။သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ် သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇရူပ်ကလာပ် နှစ်ခု၊ ပညတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။[ပဋ္ဌိလောမ၌လည်း ယခင်သံသယကို ကောက်]။ ။

နမဂ္ဂေါ နသစ္စန္တိ။ မဂ္ဂံ ဌပေတွာ အဝသေသာ သစ္စာ **နမဂ္ဂေါ** သစ္စာ၊ မဂ္ဂဉ္စ သစ္စဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝမဂ္ဂေါ နစသစ္စာ။ ။**နသစ္စာ** နမဂ္ဂသစ္စန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** မဂ္ဂသာမည်, မဂ္ဂသစ္စာမှတပါး သစ္စာသုံးပါး **ရ၏**။ သစ္စဝိမုတ်ဖြစ်သော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်**နှစ်**ဆဲ့ကိုးခု၊ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သုံးဆဲ့ခုနစ်ခု၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဖြစ်သော ဥတုဇရူပ်ကလာပ်နှစ်ခု၊ ပညတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။[ပဋ္ဌိလောမ၌ သံသယ**အရကို**ကောက်။ ဤသုဒ္ဓသစ္စဝါရ၌ သစ္စာ ထိုက်သော တရားကိုသာ ဟောသောကြောင့် မဂ္ဂသာမည်၌ ဖိုလ်၌ ရှိသော

အင္ဒ္ဂ်ီကမဂ်ကို မဟောရ။ ထိုသို့မဟောရသောကြောင့် ပစ္စနိက်၌ ဖိုလ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သုံးဆဲခုနစ်ခု ကောက်သည်။ ။သုဒ္ဓသစ္စဝါရပြီး၏။ ။**သုဒ္ဓသစ္စမူလစက္ကဝါရ**၌လည်း မထူးပြီ။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝါရပြီး၏။ ။

[1] [ဌာနဟူသော်ကား ၁-ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသံလည်းတပါး၊ ၂-ကာယိကံ ဒုက္ခံ စေတသိကံ ဒုက္ခံ လည်းတပါး၊ ၃-ဒုက္ခဥ္စ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသံလည်းတပါး၊ ၄-ဒုက္ခသစ္စံလည်းတပါး၊ ၅-အဝသေသာလည်း တပါး၊ ၆-ဒုက္ခံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာသစ္စာလည်းတပါး၊ ၇-ဒုက္ခဥ္စ သစ္စဥ္စ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာလည်းတပါး၊ ဤသို့ဒုက္ခသစ္စာ၌ ခုနစ်ပါး။ ။၁-သမုဒယသစ္စံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသော သမုဒယောလည်း တပါး၊ ၂-သမုဒယဥ္စ သမုဒယသစ္စဥ္စ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာလည်း တပါး။ ၃-သမုဒယသစ္စံလည်း တပါး။ ၄-အဝသေသာလည်း တပါး၊ ၅-သမုဒယံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ သစ္စာလည်း တပါး၊ ၆-သမုဒယဥ္စ သစ္စဥ္စ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာလည်းတပါး ဤခြောက်ပါးတည်း။ နိရောသေစ္စာ၌လည်း ဤအတူခြောက်ပါး၊ မဂ္ဂသစ္စာ၌လည်း ဤအတူခြောက်ပါး၊ ပေါင်းသော် နှစ်ဆဲငါးပါးရ၏]။ ။

ပဝတ္ထိဝါရ ဥပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို....၌ ပဝတ္ထိဝါရကို....၏။ ထို....လည်း ဥပ္ပါဒဝါရ, နိရောဓဝါရ, ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရအားဖြင့်သုံးပါး....၏။ (ဝဝတ္ထာနံဆိုမြဲ)။ ။ထိုပဋိလဝါရ၌ တုံသည်လည်း ဒုက္ခသစ္စမူ, သမုဒယသစ္စမူအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို...တွင် ဒုက္ခသစ္စမူကို....၏။ထို....လည်း သမုဒယသစ္စမူလီ, မဂ္ဂသစ္စမူလီအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သမုဒယသစ္စမူလီကို....၏။ **ဟေဟန်ကား ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ သဗ္ဗေသံ ဥပယဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ တဏ္ဟာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နောစ တေသံ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တဏ္ဟာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမုဒယသစ္စဥ္စ

၁–အကောက်၌ ဒုက္ခသစ္စာမှာ ခြောက်ဌာန၊ ကြွင်း သမုဒယ, နိရောဓ, မဂ္ဂတို့မှာ ငါးဌာနဆို၏။ မူအစ္ဓေါင်စောင်မှာလည်း ဒုက္ခသစ္စာခြောက်ဌာနတွင် တပါးကျ၍ ငါးဌာနသာရှိ၏။ ကျန်သုံးပါးတွင် ငါးဌာနစီပြည့်ကြ၏။ သို့သော်လည်း ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည့်အခါ ခုနစ်ဌာန ခြောက်ဌာနတွေ့ရှိ၍ ခုနစ်ဌာန၊ ခြောက်ဌာန ရေတွက် ထည့်သွင်းသတည်း။ ။

ဥပဓိဇေသိ။ ။ယာဝ ဝါ ပန။ အာမန္တာ။ ။သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဥပဓိဇန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၊ တဏှာကင်းသောစိတ်၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ ။ပ။ တဏှာယ၊ တဏှာ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌။ တေသံ၊ တို့အား။ ။ယာဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ပ။ အနုလောမပဋိဇ္ဇာဒ်၌ "ယာဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနပ်ဝ်၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း၊ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော ဥပဓိဇန္တာဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ပဋိသန္ဓေကာလ ပဝတ္တိအခါ အရှုပဝိပါက် လေးခုမှတပါး၊ တဏှာကင်းသော စိတ်ခုနစ်ဆဲခုနစ်ခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပ်ညာဿ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်၊ မတုဝေါကာရ ပဝတ္တိအခါ မောဟမူဒွေး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရှုပစိတ် တဆဲ့ နှစ်ခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မိဒ္ဓ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပွမညာကြဉ်သော စေတသိက်အင်္ဂတိ သတ္တိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဘိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက် ရ၏။ ပဋိသန္ဓေကာလဘုံ၌ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဗာဝီသ။ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ စုတေါကာရဘုံ၌ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဗာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သဿကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ယခင်သံသယအရပင်။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ၊ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရှုပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။စုတိစိတ် ကျေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ သ။ **အဆုံးစွန်**သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တာဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ ဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ အရှုပဘုံ၌ အထက်မင်္ဂသုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက်ဆယ်တို့သတ္တိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက် ရ၏။

[အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌ ရှုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်ဆဲမရ။ ပဋိသန္ဓေကာလဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်ပင် ဒုက္ခသစ္စာ မဟုတ်

သော်လည်း မဂ်ဖိုလ်ပြုသော စိတ္တဇရုပ်သည် ဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်သောကြောင့် မဂ်ဖိုလ်ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌ ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ဆဲရသည်]။ ။

ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ သဗ္ဗေသံ ဥပယဇ္ဈန္တာနံ, ပဝတ္တေ မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အရူပေ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော၊ ဥပယဇ္ဈန္တာနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ၎င်း။ ပဝတ္တေ၌။ မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၊ မဂ်ကင်းသော **စိတ်၏**။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား၎င်း။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌။ မဂ္ဂဿ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ **တို့အား**။ပ။ အရူပေ၊ အရူပဘုံ၌။ မဂ္ဂဿ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။ ။**အနုကာ း** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေနဝီသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပယဇ္ဈန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဝတ္တိအခါ အရူပဝိပါက် လေးခုမှတပါး မဂ်ကင်းသော **စိတ်**ရှစ်ဆဲ့တခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ။ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်။ စတုဝေါကာရ ပဝတ္တိအခါ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပစိတ် တဆဲ့နှစ်ခု။ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိဇတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ **မဂ်**လေးခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ။ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်္ဂဏ် လေးယောက်လည်းရ၏။ **သံသယကာ း** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိကာ း** အရူပဘုံ၌ အထက်မဂ်သုံးခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂင်္ဂဏ် သုံးယောက် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။

ဤအရာ၌ အချို့သော ဆရာတို့သည် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ဆဲ ကောက်ကုန်၏။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှ ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို မကောက်ကုန်။ ဤသို့ကောက်ခြင်းကို ဆရာမြတ်တို့ နှစ်သက်တော်မမူကုန်။ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူကား မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကြွင်းသော မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ စိတ္တဇရုပ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် အထူးအခြား မပြားပြီ။ တဦးထည်းပင် ဖြစ်သောကြောင့် မဂ်ခဏ၌ ကြွင်းသောစိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ကိုးခု၊ **စိတ္တဇရုပ်၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်လည်း မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်

ပင်ဖြစ်သည်ဟု အယူရှိ၍ ဆရာမြတ်တို့ ယခု ကောက်ရိုး အတိုင်းပင် ကောက်တော် မူကုန်သည်။ ကေစိဆရာ မြတ်တို့ ကောက်သည့် အတိုင်း ကောက်သော် အဘယ်အပြစ် ရောက်သနည်း ဟူမူကား "အရူပေ-မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ" အရ၌ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ် ကိုသာ ကောက်သည်ရှိသော် မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးမှတပါး မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ် နှစ်ဆဲ့ ကိုးခု၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် **အလွတ်** ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ထိုသို့ လွတ်သည်ရှိသော် ပစ္စနိက်၌ "သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရူပေ ဖလဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ" ဟူ၍သာ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ၊ ခပ်သိမ်းသော ဘင်္ဂက္ခဏ၊ အရူပဘုံ၌ ဖိုလ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဟောတော်မူသေးကြောင့် အနုလုံ၌လည်း မဝင်၊ ပစ္စနိက်၌လည်း မဝင်သော အပြစ်သည် ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုအယူကို ဆင်ခြင်အပ်၏]။ ။

ပစ္စနိက်ကား သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ ဖလဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။စုတိစိတ် ကျေနပ်သ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်။ ပဝတ္တိ အခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ အရူပဘုံ၌ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ သတ္တိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် ရ၏။ ။

[ဤသစ္စယမိုက်၏ ပဝတ္တိဝါရ၌ ဒုက္ခသစ္စမူ သုံးယမက၊ သမုဒယ သစ္စမူ နှစ်ယမက၊ နိရောဓသစ္စမူ တယမကအားဖြင့် ခြောက်ယမကရသင့် သော်လည်း နိရောဓသစ္စာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားသည်ကား ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင် ခဏတ္တယမရှိရကား ဥပ္ပဇ္ဇတိဟူ၍၎င်း၊ နိရုဇ္ဈတိဟူ၍၎င်း မဟောအပ်။ ပဝတ္တိဝါရသည်လည်း ဥပ္ပါဒဝါရ၊ နိရောဓဝါရကို ဟောသည် ဖြစ်သောကြောင့် နိရောဓသစ္စာနှင့်စပ်သော ယမကကို မရကောင်း။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခသစ္စမူ၌ သမုဒယ၊ မဂ္ဂဆည့်၍ နှစ်ယမက၊ သမုဒယမူ၌ မဂ္ဂဆည့်၍ တယမက၊ ဤသို့ သုံးယမကသာလျင် ပါဠိတော်၌ လာ၏]။ ။

သမုဒယသစ္စမူ

ယဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နော။ ။**အနုကား** လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဗာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သောပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သမုဒယသစ္စာသော်ကား ဖြစ်ဆဲ **ဟုတ်၏**။ မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဆဲ **မဟုတ်**သောကြောင့် "တဿ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ" ဟူသော သံသယပုဒ်**၏အရမရှိ**။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်**၏**အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်**၏** အရမရှိသောကြောင့် အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်အား သမုဒယသစ္စာဖြစ်ဆဲ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာဖြစ်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်အား မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဆဲလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဿသယ အားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် **မောဃ ပုစ္ဆာ**ဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပ်တော်စွာ သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်**အား** မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်**၏**အရကို မြစ်တော်မူသောအားဖြင့် **အ**ဖြေငါးပါးတို့ဘွင် "နော"**ဟု ပဋိသေဓိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ**၏**။ ။

ပဋိကား မဂ်စိတ်လေးခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ရ**၏**။**သံသယ** အရမရှိ။ ။[ကောဋ္ဌာသကို အနုလောမနှင့် နည်းတူဆိုလေ]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, တဏှာဝိပ္ပယုတ္တာ မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တာ စိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ။ ။ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, တဏှာကင်းသော မဂ်ကင်းသော စိတ် ခုနစ်ဆဲခုနစ်ခု။ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြဉ်သော စေတသိက်ကျေနပညာသတို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ**၏**။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး**၏**။ ။

ဩကာသဝါရ

ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အသညသတ္တေ တတ္ထ။ စတုဝေါကာရေ, ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ **အနုကား** ရူပက္ခန္ဓာ**၏**သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အသညသတ်ဘုံ ရ**၏**။ ခန္ဓာလေးပါး**၏** ဖြစ်ရာဖြစ်သော စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ခန္ဓာငါးပါး**၏** ဖြစ်ရာဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ**၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ**၏**။ ပဋိလောမ၌လည်း ယခင်သံသယ ရ**၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** နတ္ထိနှင့် ပါဠိဂတိ။ ။

ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ အပါယေ, အသညာတ္တေ တတ္ထ။ အဝသေသေ စတုဝေါကာရေ, ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။**ယတ္ထ ဝါ**

ပန။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** လောကီခန္ဓာငါးပါး**၏** ဖြစ်ရာဖြစ်သော အပါယ်လေးဘုံ၊ ရူပကွန္ဓာ**၏**သာ ဖြစ်ရာဖြစ်သော အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။ **လောကီ** လောကုတ္တရာ **ခန္ဓာ**လေးပါး၊ ငါးပါး**၏** ဖြစ်ရာဖြစ်သော စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋိလောမ၌ ယခင် **သံသယ ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** နတ္ထိနှင့် ပါဠိဂတိ။

ယတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တတ္ထ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ အပါယေ တတ္ထ။ အဝသေသေ စတုဝေါကာရေ,ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။အာမန္တာ။ ။ **အနုကား** လောကီခန္ဓာငါးပါး**၏** ဖြစ်ရာဖြစ်သော အပါယ်လေးဘုံ **ရ၏**။ လောကီ လောကုတ္တရာ ခန္ဓာလေးပါး၊ ငါးပါး**၏** ဖြစ်ရာဖြစ်သော စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** အသညသတ္တေ တတ္ထ။ ။[ဩကာသဝါရ အနုလုံဟူသမျှကို ဤအတိုင်းချည်းသာ ဟောလေ]။ ။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပဋ္ဌလောကာသဝါရဉ်။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ (ဝိဘင်း ပဋ္ဌလဝါရနှင့် မထူးပြီ)။ ။**အနုကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ ပဉ္စဝေါကာရပဝတ္တိအခါ အရူပ ဝိပါက်လေးခုမှတပါး တဏှာကင်းသောစိတ် ခုနစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာဝှစ်ယောက်တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ စတုဝေါကာရ ပဝတ္တိအခါ၊ မောဟမူဒွေ၊ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ အရူပစိတ် တဆဲ့နှစ်ခု။ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊ မ်ဒ္ဓ၊ ဝိရတီ၊ အပွမညာကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌတိံသတို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် ပဋိလ် လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ **ရ၏**။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဗာဝီသ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဋိလ် သုံးယောက်တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ စတုဝေါကာရဘုံ၌ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဗာဝီသတို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊

အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမ၌** ယခင် သံသယအရ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ဃဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တဿ။ ။စုတိစိတ် ကွေနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ပ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပဘုံ၌ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။

[ကျွန်ုပ်းကိုမှီ၍ ပုဂ္ဂလဝါဒအတိုင်းကောက်၍ ဘုံသတ်လေ။ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အပါယ်လေးဘုံကိုကြဉ်၍ကောက်။ ။ပစ္စနိက်၌ သမုဒယနှင့် မဂ္ဂ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရမှာ နိရောဓသမာပတ်ကို ချန်၍ကောက်။ ပစ္စနိက်မှာ အနုလုံအတိုင်းတွင် အနုလောမ ပဋိလောမလည်း၍ဟောလေ]။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး၏။

အတီတပုဂ္ဂလဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို....၌ အတီတဝါရကို....၏။ (ဝဝတ္ထာန် ဆိုမြဲ)။ ။**ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** ခပ်သိမ်းသော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက် ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ ။**ပဋိလောမ** ၎င်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** နတ္ထိချည်းသာ။ ။

ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အနာဘိသမေတာဝီနံ တေသံ။ အာဘိသမေတာဝီနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနာဘိသမေတာဝီနံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိဘူးပြီးသော အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အာဘိသမေတာဝီနံ၊ သစ္စာ

လေးပါးတရားတို့ကို သိဘူးပြီးသောအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော။ တေသံ၊ **ထို** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ။

[“**အဘိသမေတာဝီနန္တိ အဘိသမိတသစ္စာနံ**”။ **အဋ္ဌကထာပါဠိ**။ ။ အဘိ, သံ ရှေးရှိသော ဣဓာတ်၊ တာဝီပစ္စည်း။ “**ယေ ဂတျတ္ထာ တေ ဗုဒ္ဓျတ္ထာ**”ဟူ၍ ဆိုသောကြောင့် ဣဓာတ်သည် သိခြင်းအနက်ကို **ဟော**၏။ ဤသို့ကြံသော် အဘိ, သံ ဥပသာရသည် **ဓာတ္ဝတ္ထာနုဝတ္ထာ**က၊ ပကတိ ဂတိအနက်ကို ဟောသော ဣဓာတ်ယူသော် **ဓာတ္ဝတ္ထဝိသေသကဖြစ်၍** သိခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ဤသို့ နှစ်နည်းကြံသော် သင့်မည်ထင်သည်]။ ။

အနုကား အစမထင်သံသရာမှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိဘူးပြီးသော အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သောတာပတ္တိ မဂ်ဝိနုန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိဘူးပြီးသော အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော အထက်မဂ္ဂဌာန်သုံးယောက်၊ ဖလဌာန်လေးယောက်လည်း **ရ**၏။ ။[**ပစ္စနိက် သံသယ**မရှိ။ အနုလောမ။ နတ္ထိ၊ပဋိက္ခေပ။ ။ပဋိလောမ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ ပါဠိဂတိ။ **သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ** အတူပင်]။ ။ပုဂ္ဂလဝါဒပြီး**၏**။ ။ (ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ စိတ္တေ၊ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်စိတ်သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ၊ **သုဒ္ဓါဝါသ**ဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော။တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၎င်း။ အသညသတ္တာနံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ-အသညသတ်ဘုံ၌။ ဣတရေသံ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ဒုတိယစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော။စတုဝေါကာရာနံ၊ တို့အား၎င်း။ပဉ္စဝေါကာရာနံ၊ တို့အား၎င်း။ ။**အနုကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်**ဟူ** ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် သမုဒယသစ္စာဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို **အတိတ်**၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် ဟူသောကြောင့် **တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟူဆိုအပ်သော** ဘဝင်တဆင့်ငါးချက်၊

မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝင်နိကန္တိက ပဌမဇော၊ ဤတဆဲ့ ရှစ်ချက်သော **စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဥ်ဟု** ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်နိကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ ကြင်းသောစတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော**စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဥ်ဟု** ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[ပဋိလောမဉ် ယခင် သံသယကိုကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ရူပါဝစရ ပဉ္စမဈာန် ပဋိသန္ဓေတခု၊ စေတသိက်တိ သတ္တို့၏ ခဏတ္တယသ**မဥ်ဟု** ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိ** ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံရ၏။ ။

ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂဋ္ဌ။ ။သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ အနာဘိသမေတာဝီနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ အာဘိသမေတာဝီနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။(အနက်နည်းတူ)။ ။**အနုကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ **ထိုစိတ်နှင့်** မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသော ကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ထိုဘဝင်၌ အရဟတ္တမဂ်၊ မရသူဖြစ်အံ့၊ ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသူဖြစ်အံ့၊ ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ **ခဏတ္တယသမဥ်ဟု** ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။

> [ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် စုတိတိုင်အောင်သော စိတ်တို့သည် မဂ္ဂသစ္စာ မဖြစ်ဘူးခြင်းတူ သောကြောင့် သဒိသူပစာရအားဖြင့် ဒုတိယ**စိတ်**မည်သတည်း။ပဌမဘဝင်စိတ်ကား မုချအားဖြင့် ဒုတိယစိတ္တေ အရတည်း]။

ကြင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုဘဝင်၌ **မဂ်ကိုမရ** သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဥ်ဟုဆို အပ်သောပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ ။[ဤကား **အနာဘိသမေတာဝီအစစ်တည်း**]။ ။**တပါးဘုံကပင်** အောက်မဂ်ကို ရငြားသော်လည်း **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌မဂ်ကို မရဘူးသေးသောကြောင့်** ဘတ္တ အနာဘိသမေ

တာဂီမည့် ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးဘုံက သောတာပတ္တိမဂ်ကိုရ၍ မိမိ ဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ သကဒါဂါမိမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမစ၍ စုတိတိုင် အောင် ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမစ၍ သကဒါဂါမိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဓာတ္တယသမဂီဟ ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဥာန်၊ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။တပါးဘုံက သကဒါဂါမိမဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ အနာဂါမိ မဂ်ကိုမရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အနာဂါမိ မဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဓာတ္တယသမဂီဟ ဆို အပ်သော သကဒါဂါမိဖလဥာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။တပါးဘုံက အနာဂါမိ မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက် သော စိတ်တို့၏ ဓာတ္တယသမဂီဟ ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဥာန်၊ အရဟတ္တ မဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ (ဤကား **အတုတည်း**)။ အသညသတ် ဥဃဋ္ဌန္တ စဝန္ဆဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကုံရ၏။

သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက် သော စိတ်တို့၏ ဓာတ္တယသမဂီဟ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဥာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ကြင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ **ရွှေးဘဝကမဂ်**ကို ရဘူးသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ဤဘဝတွင်မှ** သာ ရသသူဖြစ်အံ့၊ ရစ,သော မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဓာတ္တယသမဂီဟ ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ ဖလဥာန် လေးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား**၊ နောက်သာရ၏။ ။ [ပဋိလောမ၌ ယခင် သံသယအရကို ကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား**၊ သုဒ္ဓါဝါသ် ဥဃဋ္ဌန္တဉာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ဒုက္ခနှင့် သမုဒယ အတိုင်းပင် ကောက်မြဲ)။ ။

သမုဒယပူ မဂ္ဂသစ္စပူလိဉ်။ ။သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ အနာဘိသမေတာဝိနံ တေသံ ဟတ္ထ။ အဘိသမေတာဝိနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အကုသလေ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ဖြစ်လတ်သော်။သုဒ္ဓါဝါသာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အားငင်း။ (အကြွင်းပေးမြဲ)။ ။**အနုကား** သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံ၌ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယ အကုသိုလ်စိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် မဂ္ဂသစ္စာ ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့်

တံသဒိသ ဒုတိယ စိတ်ဟုဆိုအပ်သော ထိုဘဝင်၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ တတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ တတိယဇောမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ ကြင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုဘဝင်၌ မဂ်ကိုမရသသူဖြစ်အံ့။ ။[အကြွင်းကို ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ သန္ဓိဌာန်သံသယအတိုင်း အလုံးတူပြီ။ ကောက်မြဲ]။

ပစ္စနိက်ကား သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချ ဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် သမုဒယသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟုဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တဆင့်ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော။ ဤတဆင့်ကိုးချက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော **သုဒ္ဓါ**တိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ**၏။ ။ **အနုလုံပြီ**၏။ ။[**ပစ္စနိက် သံသယ**ကို ဆိုခဲ့ပြီ]။ အနုလုံအတိုင်းတွင် အနုလောမ ပဋိလောမလည်း၍ ဟောလေ]။ ။**အတိတဝါရ ပြီး**၏။ ။

အနာဂတဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

အနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဤတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနံ၊ အရဟတ္တမဂ်ိနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ ယဿ **စိ**တ္တဿ၊ အကြင်ဝေါဒါန်စိတ်၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ အဂ္ဂမဂ္ဂံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို။ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့။ တေန၊ ထိုဝေါဒါန်စိတ်နှင့်။ သမဂ်ီနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ ။ **အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ **ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု** ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ **ဖိုလ်မှစ၍** ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု **ဆိုအပ်**သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့ **သောသူဖြစ်အံ့၊** အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်**၏**

အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ဘိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ **သောတာပန်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာ ခြားမူကား အဆုံးစွန်သောတဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလင်္ဂန်၊ အလယ်မဂ္ဂင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလင်္ဂန် နှစ်ယောက်။ **သကဒါဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိ ဖလင်္ဂန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂင်္ဂန်၊ အနာဂါမိဖလင်္ဂန်။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သောတဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

[ဤ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်ကား မုချ။ အဆုံးစွန်သောတဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်သော စိတ်တို့သည်ကား ဝေါဒါန်နှင့် သမုဒယသစ္စာ မဖြစ်လတ္တံ့ချင်းတူသောကြောင့် သဒိသူပစာတည်း။ ထို့ကြောင့် ထိုစိတ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း ကောက်သတည်း]။

တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။ **သောတာပန်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂင်္ဂန်၊ သောတာပတ္တိ ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **သကဒါဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန် သုံးယောက်။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။

[ဤ၌ ဖြစ်ထိုက်သော ခဏတ္တယသမဦ ဆိုလျှင် နိဒ္ဒေသမာပတ်ဝင်စားခိုက်ပုဂ္ဂိုလ်, အသညသတ်ကြွင်းရာ၏။ ထို့ကြောင့် ခဏတ္တယ

သမဂ်ီကို ချ၍သော်လည်း ဆိုရိုးပြုကုန်၏]။ ။**ပဋိလောမ၌** ယခင်သံသယ ရ၏။

မဂ္ဂသစ္စမူလီ၌။ ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနံ့, အရဟန္တာနံ့, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော **အနုလုံ** တိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပဋိလောမ**၌ ယခင်သံသယ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ့ တေသံ။ ။ (သမုဒယမူလီ, မဂ္ဂမူလီနှစ်ပါး သံသယကြွင်း) တိဟိတ်စုတိတေရသ၊ စေတသိက်ပဥ္စတိံသတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

သမုဒယသစ္စမူ

ယဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿဘီတိ။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ။အညော၊ ဝေဒါန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီပုဂ္ဂိုလ်မှတပါးကုန်သော။ ယေစ၊ အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။မဂ္ဂံ၊မဂ်ကို။ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့။ ။**အနုကား** မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **သကဒါဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊

အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ဒုက္ခနှင့်၁ မုဒယဋ္ဌ** သံသယပင်။

ပဋိကား အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ် မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ အလယ် ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။**သကဒါဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ့ အရဟန္တာနှံ့ တေသံ။ ။အရဟာတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟာတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟာတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါဒ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါဒ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒဋ္ဌ။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဘဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ့ အရဟန္တာနှံ့ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ **အ**ဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ, ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ ။ ။**အနုကား** အရဟာတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အရဟာတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟာတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်

ပုထုဇဉ်၊ အောက် မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ် မဂ္ဂင်္ဂန်နှစ်ယောက်၊အလယ် ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ **သကဒါဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာ ခြားမူကား အဆုံးစွန်သောတဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရ ဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂင်္ဂန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ ပ ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စုတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇော သည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိအနန္တရတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဏှာမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မဂ္ဂင်္ဂတ် ထိုက်-ကျင်္ဂတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျင်္ဂတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ **သောတာပန်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရ တိုင်အောင်။ပ။ ကျင်္ဂတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂင်္ဂန်၊ သောတာပတ္တိ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **သကဒါဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျင်္ဂတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျင်္ဂတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတုတ္ထဇောတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊

မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါ-ကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သဘ၁ရ၏။ ။**ပဋိလောမ၌လည်း** ယခင် သံသယပင်။

ပစ္စနိက်ကား ပစ္ဆိမစိတ္တသမဦနံ တေသံ တတ္ထ။ ။တိဟိတ်စုတိတေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသတို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ နှစ်ဘုံ။ (ဤကား အစစ်တည်း)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်း သော စုတိစိတ်ကွေနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသတို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ် သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ ဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။(ဤကား အတုတည်း)။ ။

မဂ္ဂသစ္စမူလီ၌ ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမဦနံ, အရဟန္တာနံ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိ-လဘိဿန္တိ, အာပါယိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။အာမန္တာ။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဦဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်၊ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါ

ကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ ။(ဤကား **ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ အစစ်**တည်း)။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤ၁၀**သော အောက်မင်္ဂကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မင်္ဂကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောမင်္ဂမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောမင်္ဂမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အောက် မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝ**ကသော အောက်မင်္ဂကို ရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မင်္ဂကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရသုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ **တပါး**ဘုံကသော အောက်မင်္ဂကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတန တိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရသုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ တိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ လေးဘုံ။ ။(ဤကား **ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ အတု**တည်း)။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ။ အယသည်သတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဝေါဒါနိစိတ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝ** မင်္ဂကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်ငင်း၊ **ဤဘဝ**အောက်မင်္ဂကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မင်္ဂကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်ငင်း၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော

ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝ**သာ မင်္ဂကိုရဏတ္တံ သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်ရသော မင်္ဂ၏ရှေးဂေါဒြာဘူဝေါဒါန်၊ အရဟာတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော**မိတ်**တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း **ရ**၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ **ပဋိလောမ**၌ ယခင် သံသယပင်။ ။

[ဤ၌ ပုဂ္ဂလောကာသဖြစ်၍ ဘုံကိုမှတ်သောကြောင့် မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောတာပတ္တိမဂ်တွင်၍သာ ရသသူလည်း ရှိသည်၊ သကဒါဂါမိမဂ်တွင်၍သာ ရသသူလည်းရှိသည်၊ အနာဂါမိမဂ် တွင်၍သာ ရသသူလည်းရှိသည်၊ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ရသသူလည်းရှိသည်။ ထို့ကြောင့် အဆုံးစွန်ရသောမင်္ဂ၏ ရှေးဂေါဒြာဘူ ဂေါဒါန်၊ အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဂေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဆိုသတည်း။ ။ပုဂ္ဂလဝါဒ၌ကား ဘုံကို မမှတ်သောကြောင့် **ဤဘဝ**သာမင်္ဂကို ရလတ္တံ့ဆိုလျှင် ဘဝဆုံး ပစ္ဆိမတဝိကကိုသာ ယူရသည်ဖြစ်၍ မင်္ဂလေးတန်ကိုတဘဝတွင် ရသူကိုသာ ယူရသည်။ ထို့ကြောင့် အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဂေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်ဟု ဆိုသတည်း။ ပုဂ္ဂလဝါဒထက် ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒ အရာကျယ်၏။ သဘောကျအောင် ဆွေးနွေးဆင်ခြင်လေ]။ ။(**ပစ္စနိက်ကား** ဒုကွန့်၌ သမုဒယအတိုင်း)။ ။

သမုဒယသစ္စမူ

ယဿ ယတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာပါယိကာနံ, ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ ဗောဓံ တတ္ထ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ... ။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ ကေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတ္တိဇောတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော

ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် **ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့**အား အပါယ်လေးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတုတ္ထဇော တိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒုဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝ** သာအောက် **မဂ်ကိုရ၍** တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောမဂ်မှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ **အနန္တရ** တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝ**ကသာ **အောက်မဂ်ကိုရ၍** တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော အောက်ဖလင်္ဂန် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရသုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ **တပါးဘုံ**ကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန် ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော အောက်ဖလင်္ဂန် သုံးယောက် တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရသုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ သုဒဿီတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသာ လေးဘုံ ရ၏။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝမဂ်ကိုမရမူ၍** နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ **ဤဘဝ**အောက်မဂ်ကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကိုရလတ္တံ့ သောသူဖြစ်သော်ငင်း၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော**စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီ**ဟု ဆိုအပ်သော **ကျွတ်ထိုက်သော** သုဂတိအဟိတ်၊ ဒုဟိတ်၊

တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌင်္ဂန် သုံးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်သော်၎င်း၊ မဖြစ်ပြန် ကောင်း သောသူဖြစ်သော်၎င်း၊ မဂ်ကိုရပြီးမှ တဏှာမဉ္ဇပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတို့၌အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌင်္ဂန် သုံးယောက်။ မဂ်ရပြီးမှ တဏှာဉပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောမဂ်၏ ရှေးဝေါဟာရဟူ ဝေဒါန်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။

တနည်းကား မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်သော်၎င်း၊ မဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ ဉပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော မဂ်၏ရှေး ဝေါဟာရဟူ ဝေဒါန်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတန တိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ မဂ်ရပြီးမှ တဏှာမဉ္ဇပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[ဤနှစ်နည်းတွင် နောက်နည်းကို ငါတို့ပုဂံအတွင်းပန် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ချရိုးပြုတော်မူသည်]။ ။

ပဋိကား အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဟာရ၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာမဂ်ကို ရလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာမဉ္ဇပါဒ်သသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏ ရှေးဝေါဟာရဟူ ဝေဒါန်၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဟာရ၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော

တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဒွန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒွန် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ကို ရ၏။ ။**အနုလောမသံသယလည်း** ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ့ အရဟန္တာနှံ့ အသညသတ္တာနှံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။ အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဒွန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလင်္ဂဒွန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သော**ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ။ ။**(အာပါယိကာနံ၏ အကြွင်းတည်း)**။

မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မင်္ဂကို မရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်**သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော**စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။**မိမိဖြစ်ခိုက်**သော ဘုံ၌ **ဤဘဝသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ **တပါးဘုံမှာမှ** အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာမဥပါဒ်သသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော မဂ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဥပါဒ်သသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်မဂ္ဂင်္ဂဒွန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒွန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ **မိမိဖြစ်ခိုက်**သော ဘုံ၌ **ရှေးဘဝကသာ** အောက်မဂ်ကို ရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလင်္ဂဒွန် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတန တိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ **တပါးဘုံကသာ** အောက်မဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့၊ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလင်္ဂဒွန်

ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတန တိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ တိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံ။ ။**(ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ က အစစ် အတုကြွင်း)** ။

အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကို ဆိုခဲ့ပြီ**။ ။ [အနုလုံအတိုင်း အနုလောမ ပဋိလောမလည်း၍ ဟောလေ]။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပပဇ္ဇာဒိက္ခဏေ တေသံ။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ,ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ပဋိကဝး** စုတိစိတ်ကျေနဝိသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ အဆုံးစွန်သောကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ အရူပဘုံဥအထက်မင်္ဂသုံးခု၊ ဖိုလ် လေးခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိ သတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အထက် မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း၊ အစစာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါပဋိသန္ဓေ နောင်ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပ ဘုံ၌ **မင်္ဂဖိုလ်မှတပါး** ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်လည်းရ၏။ ။**သံသယကား နောက်သာရ၏**။ ။(အကြွင်းမရှိ)။

မဂ္ဂသစ္စမူလိ၌။ ။အနာဘိသမေတာဝီနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပပါဒက္ခဏေ တေသံ။ အဘိသမေတာဝီနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ

ဥပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ အဘိသမေတာဝီနံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။ **အနုကား** သစ္စာလေးပါးတရားကို သိဘူးပြီးသောအဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ် ကျေနဝီသ၊စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း၊ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရှုပ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ပဝတ္တိအခါထိုဘဝ၌ မဂ်ကိုမရသည်ဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသည်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်မှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပဋိဂ္ဂါလ် ရ၏။ ။သစ္စာလေးပါးတရားကို သိဘူးပြီးသောအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေတရား၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဋိဂ္ဂါလ်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ **ရှေးဘဝက** မဂ်ကိုရဘူးပြီးသည်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဣန္ဒြိယတွင်မှသာ ရသည်ဖြစ်အံ့၊ သောဝါဒ ပတ္တိမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပလေးဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါးဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်လည်း ရ၏။ ။

ပဋိကား မဂ်ကိုရဘူးပြီးသော တိဟိတ် စုတိတေရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဖလဋ္ဌာန် ပဋိဂ္ဂါလ်လေးယောက်။ပဝတ္တိအခါ **ရှေးဘဝက** မဂ်ကိုရဘူးပြီးသည်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ဣန္ဒြိယတွင်မှသာ ရသည်ဖြစ်အံ့၊ သောဝါဒပတ္တိမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရဘိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်။ အရူပဘုံ၌ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက်ဆယ်တို့သတ္တိ၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်ရ၏။ ။ အနုလောမ သံသယလည်းရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အနဘိသမေတာဝီနံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ။ ။မဂ်ကိုမရဘူးသေးသော စုတိစိတ်ကျေနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရှုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ မဂ်ကိုမရသည်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ရသည်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသ[illegible] အဆုံးအပ်သော ပုထုဇဉ်

လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။(အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန် အဘက်တည်း)။ ။

သမုဒယသစ္စမူ

ယသ္မာ သမုဒယသစ္စံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အနာဘိသမေတာဝိနံ တဏှာယ ဥပါဒကွဏော တေသံ။ အဘိသမေတာဝိနံ တဏှာယ ဥပါဒကွဏော တေသံ။ ။**ယသ္မာ ဝါ ပန**။ အဘိသမေတာဝိနံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏော တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** မဂ်ကိုမရဘူးသေးသော တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်ရ၏။ ။မဂ်ကိုရဘူးပြီးသော ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိကား** သောတာပတ္တိမဂ်ငါးနှစ်ရဖို့လ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် သစ္စာလေးပါးတရား**ကို** သိဘူးပြီးသော အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်ပြီးသော ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သောအနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်းရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အနာဘိသမေတာဝိနံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏော တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။အစမထင် သံသရာမှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် သစ္စာလေးပါးတရားဟူ**ကို** သိဘူးပြီးသောအဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော တဏှာ၏ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တိစဝန္တိဖြစ်သော သုဒ္ဓါဝါသအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဋ္ဌ။ ။**ယသ္မာ ယတ္ထ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အသညသတ္တေ ဥပပဇ္ဇန္တဉာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ, ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**ယသ္မာ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ စတုဝေါကာရာ, ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ပဋိသန္ဓေ၊

ဘဝင်စာဆဲ့ခြောက်ချက်၊ မနောဒ္ဓါဆုဝဋ္ဋန်း၊ ဘဝနိကန္တိကပဌမဇော။ ဤတဆဲ့ကိုးချက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အစစ်ဘသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရှပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော အသညသတ် ဥပပတ္တိဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။သုဒ္ဓါဝါသမှ တပါး ပဋိသန္ဓေစိတ် ဇာနုဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း တို့၏ ဥပ္ပါဒကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော စက္ခုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပတ္တိဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးဓယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်ထို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာရ၏။

ပဋိကား စုတိစိတ်ကျေနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရစဝဋ္ဋဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဌာန်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိကဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ကြင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ, ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ အရူပဘုံ၌ အထက်မဂ်သုံးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဌာန်သုံးယောက်၊ဖလဌာန်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန် အဘာဂ်)။

[ဥပပတ္တိစိတ္တဿ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏။ဘင်္ဂက္ခဏော၊ဘင်ခဏ၌။(အနက်ယောဇနာ)။ ။သဒိသူပစာ၊ သမီပူပစာရ အားဖြင့် ဘဝင် တဆဲ့ခြောက်ချက်၊ မနောဒ္ဓါဆုဝဋ္ဋန်း၊ ဘဝနိကန္တိကပဌမဇော၊ ဤစိတ္တက္ခဏတို့ကိုလည်း ဥပပတ္တိစိတ္တဿတုင် သွင်း၍ကောက်]။

သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တဆဲ့ခြောက်ချက်၊ မနောဒ္ဓါဆုဝဋ္ဋန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော၊ ဤတဆဲ့ကိုးချက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကမ္မဇသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်

သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အဆုံးစွန်သော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရှုပ်တို့၏ ဘင်္ဂကဿမဂ်ဟုဆိုအပ်သော အသည်းသန်စေခြင်း ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်းသန်ဘုံရ၏။

ယဿ ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အနာဘိသမေတာဝိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ အာဘိသမေတာဝိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ အာဘိသမေတာဝိနံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကာ**း သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ထိုဘဝ်၌ အရဟတ္တမဂ်ကိုမရသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ မဂ်ကို မရဘူးသေးသော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကုန်ဝိသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းကို၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော စုတ္တ ဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ထိုဘဝ်၌မဂ်ကို မရသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ် တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ တပါးဘုံကပင် အောက်မဂ်ကို ရင်ဝြားသော်လည်း မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မဂ်ကို မရဘူးသေးသောကြောင့် တတ္ထ အနာဘိသမေတာဝိ မည်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးဘုံက **သောတာပတ္တိမဂ်**ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သကဒါဂါမိမဂ်ကို မရသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သကဒါဂါမိမဂ်တိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဌာန်၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တပါးဘုံက **သကဒါဂါမိမဂ်** ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ အနာဂါမိမဂ်ကို မရသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အနာဂါမိမဂ်တိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ဟုဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တပါးဘုံက **အနာဂါမိမဂ်** ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။

ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင် ရှုပါဝစရဆယ်ဘုံ။ အစစ္စာသော။ ပ ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မဂ်ကို ရဘူးပြီးသော တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ် တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝက မဂ်ကို ရဘူးပြီးသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဤဘဝတွင်မှသာ ရသသူဖြစ်အံ့၊ ရစ့သောမဂ်ဖိုနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ စတု-လေးဘုံ။ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်းရ၏။

ပဋိကာ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို ရဘူးပြီးသော တိဟိတ်စုတိတေရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဥပ်ကွဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ်ကွဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝက မဂ်ကို ရဘူးပြီးသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဤဘဝတွင်မှသာ ရသသူဖြစ်အံ့၊ ရစ့သော မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ်ကွဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အထက် မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ အရှုပဘုံ၌ ရစ့သော မဂ်ဖိုလ်၏ အထက်မဂ်၊ အထက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အထက် မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ အထက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။

တနည်းကား မိမိဖြစ်ခိုက်သောအရှုပဘုံ၌ ဤဘဝ၌ဌင်း၊ရှေးဘဝ၌ဌင်း၊မဂ်ကိုရဘူးပြီးသော အထက်မဂ်နှစ်ခု၊ အထက်ဖိုလ် သုံးခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်

သော အထက်မဂ္ဂင်္ဘာန်နှစ်ယောက်၊ အထက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။

ပစ္စနိက်ကား သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အနာဘိသမေတာဝီနံ စဝနဘာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အသညသတ္တာ စဝနဘာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ (**အနုလုံ အနုလောမ သန္နိဋ္ဌာန်အဘက်**)။ ။သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ထိုဘဝ **အရဟတ္တမဂ်ကို** မရသသူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အရ-ဟတ္တမဂ်**တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ**။ မဂ်ကိုမရ ဘူးသေးသော စုတိစိတ် ကွေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဥ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စုတုဝေါကာရ ယဉ္စဝေါကာရ စဝနဘင်္ဂ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ မဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သောတာပတ္တိမဂ် တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်ဆဲတဘုံ။ တပါးဘုံကပင် အောက်မဂ်ကို ရငြားသော်လည်း မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရဘူးသေးသောကြောင့် တတ္ထ အနာဘိသမေတာဝီမည်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးဘုံက **သောတာပတ္တိမဂ်ကို** ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သကဒါဂါမိမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သကဒါဂါမိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏**ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တပါးဘုံက **သကဒါဂါမိမဂ်**ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ အနာဂါမိမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အနာဂါမိမဂ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော**စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ တပါးဘုံက **အနာဂါမိမဂ်**ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ် တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ အရှုပဘုံ၌ သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သော** အရှုပဘုံ၌ **ရစ့သော** အောက်မဂ်၊ အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်**။

တနည်း အကျယ်ကား အရှုပဘုံ၌ သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိမဂ် တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။တပါးဘုံက **သကဒါဂါမိမဂ်**ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောအရှုပဘုံ၌ အနာဂါမိမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်။ရဃသူဖြစ်အံ့၊သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိမဂ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။တပါးဘုံက**အနာဂါမိမဂ်**ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောအရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ အနာဂါမိဖိုလ်။ ရဃသူဖြစ်အံ့၊ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရှုပလေးဘုံ။ ။**တနည်းကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သော **အရှုပဘုံ၌ ရစ**သော အောက်မဂ် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အဆုံးစွန်သော ဇီဝိတ။ပ။ အသညသတ် စဝန္ထဖြစ်သော သုဂတိအဟိဘ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

ဤသို့ အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ် ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောက်ရာ၌ **ပစ္စနိက်** ပါဠိတော်မှာ မရှိ၊ ရသင့်၍သာ ကောက်သည်။ **ရသင့်လျက်** အဘဲကြောင့် ပါဠိတော်မှာ မရှိသနည်းဟူမူကား အနုလုံ ပဋိလောမ သန္နိဋ္ဌာန်၌ "အရှုပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ"ဟု ရှိလေပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အနုလုံ၌ ရှိပြီးသောပါဠိကို ပစ္စနိက်၌ထပ်၍ **မရှိသင့်ပြီဟု** ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ **ကြွင်းသော အရာ တိုင်းကိုလည်း နည်းတူ ယူလေ**။ ။

ယဿ ယတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ **အနာဘိသမေတာဝိနံ** တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ အာဘိသမေတာဝိနံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ **တေသံ** တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာဘိသမေတာဝိနံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ပတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** မဂ်ကို မရဘူးသေးသော တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ (အစစ်)။ **တပါးဘုံက**ပင် အောက်မဂ်ကို ရငြားသော်လည်း မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရဘူးသေးသောကြောင့်။ တတ္ထ အနာဘိသမေတာဝိ မည်ကောင်းသော ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံရ၏။ (အတု)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို ရဘူးပြီးသော **ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်**

ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင် အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

ပဋိကား သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝက** မင်္ဂကိုရဘူးသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ဤဘဝတွင်မှသာ** ရသသူဖြစ်အံ့၊ ရစ်သော မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်တဏှာ၏ **ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ**, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ **ရ၏**။ ။ **အနုလောမ** သံသယလည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယော စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ အနာဘိသမေတာဝီနံ တဏှာယ ဘင်္ဂဏေ, တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချ ဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ထိုဘဝ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ, ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ, ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ်တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ထိုဘဝ၌ မင်္ဂကို **မရ**သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **သော**တာပတ္တိမဂ်တိုင်အောင် ဏှာ၏ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော **ဖြစ်ထိုက်**သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **သော**တာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-**နှစ်**ဆဲ့တဘုံ။ (အစစ်)။

တပါးဘုံကပင် အောက်မဂ်ကို ရငြားသော်လည်း မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **မဂ်**ကိုမရဘူးသေးသောကြောင့် တတ္ထ အနာဘိသမေတာဝီ မည်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တပါးဘုံက **သော**တာပတ္တိမဂ်ကို ရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သကဒါဂါမိမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **စုတိ**တိုင်အောင်, ရသသူ

ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ သကဒါဂါမိမဂ်တိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ဆိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တပါးဘုံက **သကဒါဂါမိမဂ်**ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ အနာဂါမိမဂ်ကို မမြဲရသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိဘိုင်အောင်, ရဟံသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အနာဂါမိမဂ်တိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တပါးဘုံက **အနာဂါမိမဂ်**ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်ကို မရသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိဘိုင်အောင်, ရဟံသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်တိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်ဘို၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ (**အတု**)။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

[အတိတ်သက်သက် ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကိုမှီ၍ကောက်။ တဏှာ၏ ဥပါဒကွဏကို နုတ်သည်သာထူးသည်။ ။**ပစ္စနိက်**ကိုလည်း အနုလောမ ပဋိလောမ ရည်း၍ ဟောလေ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတီဘဝါရ ပြီး၏။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, **ယဿ** စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အဂ္ဂဖလေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်ဘိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တ**မဂ်၏ရှေး ဝေဒါန်စိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်

ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် **အရှုပဘုံ၌** မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား **အဆုံးစွန်သော** တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် **အရှုပဘုံ၌** မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ သကဒါဂါမ်**။ပ။ ၊ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အနာဂါမ်**။ပ။ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း၊ အစစ္ဆာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ **အဆုံးစွန်သော** တဏှာ၏ **အနန္တရ**တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ **အနန္တရ** တိုင် **အောင် အရှုပဘုံ၌** သေတာပတ္တိဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ သကဒါဂါမ်**။ပ။ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ အနာဂါမ်**။ပ။ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ။[ဤ ပစ္ဆိမဘဝိကလည်း ပစ္ဆိမဘဝိက ဘဝဆုံးကိုယူမှ သင့်မည်]။ ဘဝ မဆုံးသေးသသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း**ရ၏**။ ။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

[ဤ၌ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ကိုသာ မယူမူ၍ ပုထုဇဉ် လေးယောက်ယူ၍ **ကောက်ရိုးပြုကုန်၏**။ ရှေးအကောက်ဟောင်း၌လည်း ရေးကုန်၏။

ဤကဲ့သို့ ပုထုဇဉ် လေးယောက်ကိုယူသော် ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့ ဆိုသည့်စကားနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ အဘယ့်ကြောင့် နည်း ဟူမူကား တိဟိတ်မှတပါး ပုထုဇဉ် သုံးယောက်တို့သည် ပဝတ္တိအခါ ထိုဘဝ၌ မဂ်ကိုမရနိုင်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ပစ္ဆိမဘဝိကကိုယူမှ သင့်မည်ထင်သည်]။

ပဋိကား ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး စုတိစိတ် ကေ့နဝိသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ ံသ။ **အဆုံး**စွန်သောကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု **ဆိုအပ်**သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** သုံးယောက်၊ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော **သူဖြစ်အံ့**၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် **ဖြစ်ထိုက်**သော **စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် **ပုထုဇဉ်**။ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော **တဏှာ၏ အနန္တရ**တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **ကျွတ်ထိုက်**သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊သောတာပတ္တိမဂ္ဂင်္ဒာန်၊သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်။ **သကဒါဂါမ်**။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဒာန် **နှစ်ယောက်**၊ **အောက်**ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ **အနာဂါမ်**။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဒာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ဘဝမဆုံးသေးသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် **လေးယောက်**၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဒာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **အရှဖဘုံ၌** သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်လတ္တံ့သော **အောက်မဂ်**, **အောက်ဖိုလ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ သောတာပတ္တိ ဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂင်္ဒာန် နှစ်ယောက်၊ **အလယ်ဖလဋ္ဌာန်** နှစ်ယောက် ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။[အနုလောမ၌ **အရှပဘုံ၌** မဂ်ဖိုလ်ကိုကြဉ်သည်ကား ချုပ်မရှိသောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ဆဲမဖြစ်၍ ကြဉ်သည်]။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော အရဟန္တဘာနံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရှပေ **အဂ္ဂမဂ္ဂဿစ** ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။

[ဤ၌ "အရှပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ" ဟု အချို့သော စာကိုယ်၌ရှိ၏။ အနုလုံ့၌ "အရှပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏော"ဟု ရှိပြီးဖြစ်သော ကြောင့် ထပ်၍ ပါဠိမရှိသင့်။ **"အဂ္ဂမဂ္ဂဿစ ဖလဿစ"** ဟူ၍သာ ရှိသင့် **သည်ဟု ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကုန်၏]။**

အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ကဏသမဴဒိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်ိနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန် စိတ်၏ ဘင်္ကဏ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏ။ပ။ ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား **အဆုံးစွန်**သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏ။ပ။ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ **အ**လယ်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ **သကဒါဂါမိ**။ပ။ သကဒါဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်။ **အနာဂါမိ**။ပ။ အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရှုပဘုံ၌** အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဴဒိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရှုပဘုံ၌** သမုဒယသစ္စာ မဖြစ်လတ္တံ့သော အောက်မဂ်၊ အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဴဒိဟု ဆိုအပ်သော **သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်**၊ အလယ်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်-ရ၏။

ဒုက္ခမှု မဂ္ဂမှုလိ

ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပဓဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယေစဉေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပဓဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ, ယေစဉေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**အနုကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဴဒိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်ိနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဴဒိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်။ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ၊ စေတသိက် ပဥ္စတိ သ။ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစည်း၊ လေးစည်း၊ အစဉ်သော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရှိပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဴဒိဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။

ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေး ယောက် ရ၏။

အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်စိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကူနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း၊ အစစ္ဆာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ဤဘဝမဂ်ကိုမရမူ၍ နောက်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာရ၍ နောက်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်သော်ငင်း၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤဘဝသာ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်သည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။

ပဋိကား အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော စုတိစိတ် ကူနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ဤဘဝ မဂ်ကိုမရမူ၍ နောက်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်ငင်း၊ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာရ၍ နောက်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ ဤဘဝသာ အရဟတ္တမဂ်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊

အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ အရှုပဘုံ၌ **အောက်မင်** အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂသာ ဘင်္ဂကွေ့, အရဟန္တာနံ စိတ္တသာ ဘင်္ဂကွေ့, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တသာ ဘင်္ဂကွေ့ အရှုပေ အဂ္ဂမဂ္ဂသာစ ဖလသာစ ဥပ္ပါဒကွေ့ တေသံ။ ။အရဟတ္တမင်၏ ဘင်္ဂကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနုန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မင်္ဂကို မရလတ္တံ့သော စုတိစိတ် ကွေနဝိသ၊ စောသိက် ပဥ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့ ဘင်္ဂကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်။ အရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တမင် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။

သမုဒယမူ မဂ္ဂမူလီ

ယဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိတေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒကွေ့ တေသံ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒကွေ့ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ယဿ စိတ္တသာ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂကွေ့ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**အနုကား** တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သောမင်္ဂကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက် ရ၏။ မင်္ဂကိုရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒကွာသမဓိဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိကား အရဟတ္တမင်၏ ရွေးဝေါဒါန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမဓိဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမင်၏ ရွေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော **အနုလုံတိုင်အောင် တဏှာ၏ ဘင်္ဂကွာသမဓိ, တဏှာကင်း** သော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဓိဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်

သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်။ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ့, အရဟန္တာနှံ့, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိ-လဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏေ, တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ။ ။

[ကျွဲ့ "နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ"ပါဠိသည် **အနုလုံက** ရှိပြီး ဖြစ်သောကြောင့် မရှိသင့်ပြီ။ ကြွင်းသော နိရောဓသမာပတ်ဝင်စား ခိုက်သော ခဟန္တာနှင့် မကျွတ်ထိုက်သော အသညသတ်ကိုသာ ကောက်သင့်တော့သည် ဟု ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကုန်၏]။

အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍** ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။**အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော မကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။[နိရောဓသမာပတ်ကို အသိမ်းကောက်သော်လည်း အရဟန္တာနှံ့ ဥ ဝင်၏]။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသ ဒုက္ခနှင့်သမုဒယ၌။ ။အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ,**အရဟန္တာနံ** စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ ဘတ္တာ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္တာ**။ စတုဝေါကာရာ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္တာ။ ။ **အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု

ဆိုအပ်သော အရဟတ္တ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်စိတ်၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့။ (ပုဂ္ဂလဝါဒက အတိုင်းကောက်လေ)။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သောတဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရ ဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏ သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ငှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ၏။

ပဋိသန္ဓေမိတ် ကေုနဝီသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ဥနှစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှ တပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သောတာပတ္တိ ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ သကဒါဂါမ်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်။ အနာဂါမ်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ငှစ်ဘုံ။ (ဤကား ပစ္ဆိမဘဝိကတည်း)။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ စုတုတ္ထဇော တိုင်အောင်, ဒေါသမ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင်

ပဌမဘဝင်မှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ပဋိကား မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **စုတိစိတ်** ကွေနဝိသ။ပ။ **စတုဝေါ**ကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် **လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြောင်းဘဲ မင်္ဂလေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရဘိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြောမူကား ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ **အနန္တ**ရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ **သကဒါဂါမ်**။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ **အနာဂါမ်**။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတုတ္ထဇော တိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ **မိမိ**ဖြစ်ခိုက်သော

အရှုပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်လတ္တံ့သော အောက်မှ် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဳဂီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဉာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဉာန် နှစ်ယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရဟန္တဉာနံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အသညသတ္တာ စဝန္တဉာနံ, **အရှုပေ** အဂ္ဂမဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**အရဟတ္တမဂ်၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဳဂီဟု ဆိုအပ်သော **အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်** ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍** ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဳဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်စိတ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။အနာဂါမိ ဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဳဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ **သောတာပန်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သောတဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဳဂီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဉာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဉာန် နှစ်ယောက်။ **သကဒါဂါမ်**။ပ။ သကဒါဂါမိ ဖလဉာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အနာဂါမ်**။ပ။ အနာဂါမိ ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ် စဝန္တ ဖြစ်သော သုဒ္ဓါဝါသ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ **အရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဳဂီဟု ဆိုအပ်သော **အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရှုပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာမဖြစ်ပြန်** လတ္တံ့သော **အောက်မှ်** အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဳဂီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဉာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ **အလယ်ဖလဉာန် နှစ်ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။**

ဒုက္ခမူ မဂ္ဂမူလီ

ယဿ ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနဿ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

[ကြဲ၌ "အာပါယိကာနံ အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ" ရှိလိုသည်ဟု ဆရာမြတ်တို့မိန့်တော်မူကုန်၏။ အနာဂတ်သက်သက်ကို ထောက်သော် ရှိသင့်မည်ထင်၏။ စာကိုယ်ပါဠိ၌ မရှိ]။ ။

ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ **ပဋိ**-လဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ **စဝန္တာနံ,** ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အဏုပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကဉ္စ** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်

၁-အရကောက်ဆရာတော်သည် "အာပါယိကာနံ" ဝိဘင်းကို ပါဠိတော်၌ မတွေ့သဖြင့် "ရှိသင့်မည်ထင်၏" ဟုသာ မှာထားခဲ့၏။ ပါဠိဝိဘင်းမထုတ်ခဲ့ပေ။ အရကောက်ရာ၌လည်း "ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ" ၌ သွင်း၍ကောက်ပြခဲ့သည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပါဠိတော်၌မူ အရဟန္တာနံ၏နောက်တွင် ပါရှိနေသည်။သို့အတွက် ခဲခြား၍ အရကောက်လိုမူ ဤသို့ကောက်လေ။

"ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေစိတ်လခု ဆန္ဒ-ဒိဂိ-ဝိရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက်တဆယ်၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော အပါယ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ။ ။(အာပါယိကာနံ အရ)။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေကြဉ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ်အဋ္ဌာရသ။ပ။ စုတု-ပဋ္ဌ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော မကွတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော သု-ဒ္ဒိ-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကွတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော သု-ဒ္ဒိ-တိ-ပုဂ္ဂိုလ်။ ၎င်းပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍အား စတုဇေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ ။(ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ အရ)။

"အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ" ဝိဘင်းကား ရှေးပါဠိနှင့် အရကောက်တို့၌ပင် နောက်ထပ် ထည့်နှင့်ပြီး ဖြစ်လေသည်။

တိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေးနဝီသ။ပ။ စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်တိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက် ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ (ဤကား အစစ်တည်း)။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသ၁် အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ မိမိ ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရွှေးဘဝက်သော အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတန တိုင်အောင်သော စတု-သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ တပါးဘုံကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတန တိုင်အောင်သော စတု-သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ တိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

အရဟတ္တမဂ်၏ ရွှေးဝေါဒါနိစိတ်၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေကြဉ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် အဋ္ဌာရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စဟိသ။ ကမ္မဇကလာပ်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝမဂ်ကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ ဤဘဝအောက်မဂ်ကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍

စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂိုလ်မှတပါးဖြစ်ကိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂါန်သုံးယောက်။အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိ ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မင်္ဂါကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သောမင်္ဂါ၏ ရှေးဂေါတြဘူ၊ ဝေါဒါန်၊ အရဟတ္တမင်္ဂါ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂါန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်စဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။

ပဋိကား အရဟတ္တမင်္ဂါ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်စဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ဂါကို ရလတ္တံ့သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် စုတိကြဉ်သော စုတိစိတ် အင်္ဂါရသ၊ စေတသိက်ပဋ္ဌတိသ။ အဆုံးစွန်သော **ကမ္မဇ** ရုပ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်-ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝမင်္ဂါကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ဤဘဝ အောက်မင်္ဂါကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အဂ္ဂမင်္ဂါကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂါန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မင်္ဂါကိုရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောမင်္ဂါ၏ ရှေးဂေါတြဘူ၊ ဝေါဒါန်၊ အရဟတ္တမင်္ဂါ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂါန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်စဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရှုပဘုံ၌ မဂ္ဂသစ္စာဖြစ်လတ္တံ့သော အောက်မင် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂင်္ဂါန်နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂကော, အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂကော, [1]ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂကော, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ, အရူပေ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဖလဿ စ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။

[ကျွဲ၌ အရူပေ မဂ္ဂဿ ဖလဿ-ဟု စာကိုယ်၌ရှိ၏။ အနုလုံက ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စနိက်၌ ထပ်၍ မရှိသင့်။ ရသင့်သည်ကိုသာ ကောက်သင့်တော့သည်ဟု ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကုန်၏]။

အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနုန္တရဖိုလ်မှစ၍** ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ **ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဉာန်**ပုဂ္ဂိုလ်။ ကျွဲပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော စုတိစိတ် ကွေနဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇ ရုပ်တို့၏ **ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီဟုဆိုအပ်သော** ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ **ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီဟုဆိုအပ်သော** မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ကျွဲပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ (ကျွဲကား အစစ်တည်း)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ကျွဲဘဝသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှသာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောမဂ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ **ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီဟု** ဆိုအပ်သော **ဖောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှသာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ **ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီဟုဆိုအပ်သော အောက်ဖလဉာန်**ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ကျွဲပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော** စတု-သုံးဘုံ၊ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊သုဒ္ဓာဝါသတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ **တပါး**ဘုံကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ **ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဂီဟု** ဆိုအပ်သော **အောက်ဖလဉာန်** ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား **အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတု-သုံးဘုံ**။ပ။

၁-အာပါယိကာနံ အရ ရှေးနည်းအတိုင်း ''ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ''၌ သွင်းကောက်သည်။ ပါဠိဝိဘင်းမထည့်။ ဆင္ဒသဂ်ိတိပါဠိတော်မူ၌ ''ယေစ'' ရှေ့တွင် ထည့်သွင်းပါရှိသည်။ သို့အတွက် ဤခြားကောက်ပို့မှု ရှေးအနုလုံနည်းကိုမှီး၍ ဥပ္ပါဒက္ခဏ နေရာတွင် ဘင်္ဂက္ခဏ, ပဋိသန္ဓေနေရာတွင် စုတိဟု ပြောင်းလဲ ကောက်လေ။

သုဒဿီ တိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ-လေးဘုံ။ အသညသတ် စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်၊ အရဟတ္တဖလင်္ဂာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရူပဘုံ၌ မဂ္ဂသစ္စာ မဖြစ်လတ္တံ့သော အောက်မင် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလင်္ဂာန်၊ အလယ် မဂ္ဂင်္ဂာန်နှစ်ယောက်၊ အလယ် ဖလင်္ဂာန်နှစ်ယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရသုံးဘုံ ရ၏။ ။ **ဤသံသယကား** အနုလုံ အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန် အဘက်တည်း။ **စဝန္တနှင့်ပင်** ဆိုသည်သာ ထူးသည်။ ။

သမုဒယမူ မဂ္ဂမူဇ

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ၌။ ။အာပါယိကာနံ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ န ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေ စညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို့အား **အပါယ်** လေးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိ အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ **ဝေဟပ္ဖိုလ်** တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌** မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော **အောက်ဖလင်္ဂာန်** ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတနတိုင်အောင်သော **စတု-သုံးဘုံ**၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ တိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံရ၏။ ။**မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌** မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိ အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်၊ ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလင်္ဂာန်သုံးယောက်တို့အား** စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိကား၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါနိ စိတ်၏ မဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ **အပါယ်ကြဉ်**သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ နှစ်ဘုံ။ မိမိ ဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ **ဤဘဝမဂ်**ကို မရမူ၍ နောင် ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ **ဤဘဝ** အောက်မဂ်ကိုသာ ရ၍

နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် တဏှာ၏ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဣရိယပုထ်ရိလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ့, အရဟန္တာနှံ့, ဘယ စုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ၊ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္ထုမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဣရိယပုထ်ရိလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ။(ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ၊ တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ကျွတ်ထိုက်သော အောက်မဂ်ကို ရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်မသောမဂ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသော အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတ-

ဓိပ္ပယုတ်တဏှာ၏ ဘင်္ဂကဿမင်္ဂီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဇ္ဈာန်သုံးယောက်၌ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ စတုဒဝေါကာရသုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ တပါးဘုံကသာ အောက်မင်္ဂကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မင်္ဂမရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမစ္ဆရိ စုထိတိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတ ဓိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ဘင်္ဂကဿမင်္ဂီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အောက်ဖလဇ္ဈာန် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ။ပ။ အဝိဟာသလေးဘုံ။ အသညသတ် ဥပဓိန္နကစတုန္ဓ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။[ပစ္စနိက်သံသယကို ဆိုခဲ့ပြီ။ အနုလော အနုလောမကို ပဋိလောမလည်း၍ ဟောလေ၏]။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

အတီတာနာဂတမဂ္ဂလဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

အတီတာနာဂတဝါရ၌။ ။ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ, အရဟန္တာနှံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဤတရေသံ တေသံ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ အာမန္တာ။ (အနာဂတ်သက်သက် ပါဠိအတိုင်း)။ ။အနုကား အရဟာတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟာတ္တမဂ္ဂင်္ဂနှံပဂ္ဂိုလ်၊ အရဟာတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟာတ္တဖလင်္ဂနှံပဂ္ဂိုလ်။ ။[အကြွင်းကို အနာဂတ်သက်သက် အတိုင်း ကောက်လေ။ မထူးပြီ။ အနာဂတ်သက်သက်မှာ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်၊ ဤဝါရမှာ ပစ္ဆိမစိတ်အိုင်အောင် ဆိုသည်သာ ထူးသည်။ ။ဓမ္မမူလိုဋ္ဌလည်း အနာဂတ်သက်သက်အတိုင်း။ ပါဠိအကောက်မထူး။ ဤ၌ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဆိုလည်သာ ထူးသည်။ ။သမုဒယနှင့်မဂ္ဂလည်း ဒုက္ခနှင့် မဂ္ဂအတိုင်း မထူးပြီ။ ။ပစ္စနိက်သံသယ မရှိ။ အနုလောမ ပဋိကွေပ။ ပဋိလောမ ပါဠိကဲ့သို့။ ။ပဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။ယဿ ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၏။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ, အရဟန္တာနှံ, ယဿ စိတ္တဿ

အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, အသည္ဥသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ ဘတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုကား အရဟတ္တမဂ်ိ၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တာမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တာမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်။ပ။ အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရဃတ္တံ သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ (အနာဂတ်အတိုင်း)။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမိ။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်စဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်စဆဲ့ငါးဘုံ။ အသည္ဥသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဇန္တုဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည္ဥသတ်ဘုံ ရ၏။

တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။သကဒါဂါမိ။ပ။ (ဆိုပြီ)။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုတွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် / ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏အနန္တရတိုင်အောင်။ ကြင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်စဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတ္ထာဇောတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေမှတပါးဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌာန်စဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောဆုံးဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျတ်

ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်ဓဂ္ဂဒွာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စဟု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ တဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။

ပဋိကား ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု၊ စေတသိက် **တိံသတို့၏** ခဏတ္တယသာမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ **ရ၏**။ ။အနုလောမသံသယလည်း **ရ၏**။ ။[**ပစ္စနိက် သံသယမရှိ**။ ပါဠိဂတိ ဝိဿဇ္ဇနာ]။ ။

ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂဉ်။ ။အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ့, အရဟန္တာနှံ့, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ, အာပါယိကာနှံ့, အသညသတ္တာနှံ့ တေသံ တတ္ထ။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနှံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသာမဂ်ီ။ပ။ **အရိယာတ္တမဂ္ဂဒွာန်ပုဂ္ဂိုလ်**၊ **အရဟာတ္တမဂ္ဂါနန္တရ** ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **စုတိတိုင်အောင်**။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော သုဂတိ အဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုမည်တော့ သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်ရသော** မဂ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂဒွာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။သုံးဘုံ၊ **ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ**၊ သုဘကိဏှ။ပ။**ကိုးဘုံ**။ **တပါးဘုံကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့**သော** ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။သုံးဘုံ၊ **ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ**၊ သုဘကိဏှ။ပ။ **ကိုးဘုံ**၊ သုဒဿီ။ပ။လေးဘုံ။ ပဋိသန္ဓေမှ၍ **စုတိတိုင်အောင်**။ပ။ ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အပါယ်လေးဘုံ**။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန်တ စဝန်တဖြစ်သော သုဂတိ **အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏**။

အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါနိစိတ်**၏ ခဏတ္တယ**။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **တို့အား** စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော **ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌

ဤဘဝမင်္ဂကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ဤဘဝ အောက်မင်္ဂကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မင်္ဂကိုရလတံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မင်္ဂကိုရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အရဟာတ္တမင်္ဂ၏ ရွေးဝေါဟိန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်၊ ကြင်းသောစတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်ရသောမင်္ဂ၏ ရွေးဂေါတြဘူ,ဝေါဒါန်၊ အရဟာတ္တမင်္ဂ၏ ရွေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား နောက်သာ ရ၏။**

ပဋိကား မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မင်္ဂကိုရလတ္တံ့သော **ရူပါဝစရ** ပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု၊ စေတသိက်တိ သတ္တိ၏ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလင်္ဂာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ ရ၏။ ။(**ပစ္စနိက်**၌ ဝိဘင်းမရှိ။ ပါဠိဂတိ)။ ။**အကြင်းကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သော **ရူပါဝစရ** ပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု၊ စေတသိက်တိ သတ္တိ၏ ခဏတ္တယ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံ ရ၏။ ။[ဤပါဠိမျှားကိုထောက်၍ ကြင်းသော်လည်း အနုလုံ၌ ရှိလေ့ပြီးသော ပါဠိကို ထပ်၍ ဟောတော်မမူကြောင်းကို သိရ၏]။ ။

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ မဂ္ဂသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ့, အရဟန္တာနံ့, ယေ စ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ, အာပါယိကာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ပတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** အရဟာတ္တမင်္ဂ၏ ခဏတ္တယ။ပ။အရဟာတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟာတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။အရဟာတ္တဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ အောက်မင်္ဂကို ရ၍။ပ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ **ရှေးဘဝကသာ** အောက်မင်္ဂကိုရ၍ **တပါးဘုံမှာ**

မှ။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ ကိုးဘုံ။ တပါးဘုံကသာ အောက်မင်္ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ကိုမရလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဝေလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ။ပ။ သုဒ္ဓဿိတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံ၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ ရ၏။ ။[ဒုက္ခန္ဒ့်မဂ္ဂ အတိုင်းတွင် သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ ယူရသည်။အသညသတ် မပါသည်သာ ထူးသည်။သံသယအရှင် ထူးရာမျှကိုဆိုအံ့]။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ဤဘဝသာ မင်္ကိုရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ-ပဉ္စဝေါကာရ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်ရသောမင်္ဂ၏ ရှေးဂေါတြဘူဝေါဒါန်၊ အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော ထိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဋ္ဌနှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာရ၏။

ပဋိကား မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ကိုရလတ္တံ့သော သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တဆင့်ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော။ဤတဆဲ့ကိုးချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ ဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်းရ၏။ ။ပစ္စနိက်ကား အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္တာ။ ။အသညသတ် ဥပပတ္တိန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာသဉ္ဉသတ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မင်္ကိုမရလတ္တံ့သော သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်။ (ဆိုမြဲ)။ ဤတဆဲ့ကိုးချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ ဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓဿိတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသ လေးဘုံရ၏။ ။[ဤသုဒ္ဓါဝါသ အကြွင်း၌ ပါဠိတော်မရှိ။ အနုလုံ၌ ရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထပ်၍ မရှိသင့်ပြီ။ အချို့ပါဠိ၌ အနုလုံ ပဋိလောမ၌ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပတ္တိန္တာနံဟု ရှိ၏]။ ။အတိတာနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။ဥပ္ပါဒဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္ထိဝါရ နိရောဓပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ဥပ္ပါဒဝါရကို....၌ နိရောဓဝါရကို....၏။ ။[ဝဝတ္ထာန် ဥပ္ပါဒဝါရက အတိုင်းဆိုလေ]။ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၌ ဥပ္ပါဒဝါရနှင့် ဝိဘင်းထုတ်ကောက်ရိုး ဆိုရိုးအခြား မထူးပြီ။ ဥပဇ္ဇန္တ အရာကို စဝန္တ၊ စဝန္တ အရာကို ဥပဇ္ဇန္တ။ ဥပါဒ်အရာကိုဘင်၊ ဘင်အရာကို ဥပါဒ်ဆိုသည်သာ ထူးတော့သည်။ ဥပ္ပါဒဝါရကို မှီ၍ ဟောလေ။ စာကိုယ်ကျယ်လွန်းအံ့စိုး၍ မရေးသည်။ **အတီတဝါရလည်း** ဥပ္ပါဒဝါရနှင့် မထူးပြီ။

အနာဂတ ပဋ္ဌလဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမှု

အနာဂတဝါရ၌။ ။[ဒုက္ခနှင့်သမုဒယ ဝိဘင်းသည် ဥပ္ပါဒဝိဘင်းနှင့် တူ၏]။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဋိလ်၊ အရဟတ္တမဂ်ခိုနစ္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမဘဝ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာန် ပဋိလ်။ ။[ဥပါဒ်တိုင်အောင် ချုပ်လတ္တံ့ရသည်။ ဤမျှသာထူးသည်]။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဉာန်** ပဋိလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန် ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဘင်မှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ **အနန္တရဖြစ်**သော **အနုလုံတိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား **အဆုံးစွန်**သော တဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော **အနုလုံတိုင်အောင်**။ပ။ အနာဂါမိဖလဉာန် ပဋိလ် ရ၏။ ။[ဥပ္ပါဒအတိုင်းတွင် **အဆုံးစွန်**သော တဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ ဆိုရသည်ဆာ ထူးသည်]။

တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ **အဆုံးစွန်**သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **သောတာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ **အဆုံးစွန်**သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ သောတာပတ္တိ ဖလဉာန် ပဋိလ်။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ **အဆုံးစွန်**သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်**မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်၊ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပဋိလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ပုံ၏။

ပစ္စနိက်ကား ပစ္ဆိမပုစ္ဆာ ဘင်္ဂကွဏ္ဍ တော်။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ သ ဇာ်၏ ဘင်္ဂကွဏ္ဍသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဉာဏ် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ဒုကွနှင့်မဂ္ဂဉ်။ ။အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂကွဏ္ဍ, အရဟန္တာနံ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တော်။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တော်။ ။**အနုကား အရဟတ္တမဂ်၏** ဘင်္ဂကွဏ္ဍသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ် ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာဏ် ပဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**အရဟတ္တ မဂ်၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ်ပဂ္ဂိုလ်၊ **အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဟါရ် စိတ်၏ ခဏတ္တယ**။ပ။ အနာဂါမိဖလဉာဏ်ပဂ္ဂိုလ်။ အစမထင်သံသရာမှစ၍ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရွေးဝေါဟါရ်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။ အောက်မဂ္ဂဉာဏ်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာဏ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။[ပဋ္ဌလောမဉ် ယခင်သံသယပင်။ ။**ပစ္စနိက် သံသယလည်း ဒုကွနှင့်သမုဒယ အတိုင်း**]။

သမုဒယသစ္စမူ

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂဉ်။ ။ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တော်။ ။ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တော်။ ။ယဿ၊ ဝါ ပန။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တော်။ ။**အနုကား** မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်ရ၏။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရသူဖြစ်အံ့၊ အစမထင်သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။ ။(တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဆိုရသည်သာ ထူးသည်၊ ဥပ္ပါဒအတိုင်းပင်)။ ။သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာဏ်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာဏ်ပဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ပဋိကား အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏ် ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တ **မဂ်၏** ရွေးဝေါဟါရ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဉာဏ် ပဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဘင်္ဂမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဟါရ်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ဘိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာဏ်သုံးယောက်၊

အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော **အနုလုံတိုင်အောင်**။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ်** ရ၏။ ။ယခင် သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အဂ္ဂမဂ္ဂသာ **အဂ်ကွေ** အရှဟန္တာနံ တေသံ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂကွဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋ္ဌာန်းဂန္ထိ ရေးသားပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဋ္ဌ [**ဒုက္ခနှင့် သမုဒယ ဝိဘင်းထွက် ဥပါဒအတိုင်း**]။ ။ **အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေါဒါန်။ ပ ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သောတိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်မှစ၍ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ ပ ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်**သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇော၏ ဘင်မှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကုနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဒ္ဓတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ ပ ။ ကျွတ်ထိုက်သော

တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန် ပုဂ္ဂိုလ သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ဘို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာဝုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် **သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား** စတု-လေးဘုံ၊ အကာနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊အောက်**မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား** စတု-လေးဘုံ၊ **သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။** ။သံသယကား နောက်သာ **ရ၏။**

(ဒုက္ခန္ဒင့်မဂ္ဂဝိဘင်းကား သန္နိဋ္ဌာန်မှာ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂကွေ။ သံသယမှာ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ။ကျွမ်းသာ ဥပ္ပါဒန္ဒင့်ထူးသည်)။ ။**အနုကား** အရဟတ္တ**မဂ်၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂိ**နဋ္ဌဝုသိုလ်မှစ၍** ပစ္ဆိ**မစိတ်၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလင်္ဂန် ပုဂ္ဂိုလ်၊ ကျွတ်ထိုက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကျွဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ**၏**ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့**၏** ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ကျွဘဝသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမူ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကျွဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်၏ဘင်မှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလင်္ဂန်သုံးယောက်၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမူ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ကျွဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **စုတိ၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။အောက်ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ကျွပုဂ္ဂိုလ်တို့**အား** အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊သုဘကိဏှ။ပ။**ကိုးဘုံ။ ဒေါါး ဆုံးကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော** ပုဂ္ဂိုလ်

တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင် အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင် အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာဂတိဥ္ဆသာ။ပ၊ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ကိုးဘုံ၊သုဒ္ဒသီ။ပ။ လေးဘုံ။မိမီ။ပ။ ဖြစ်ပြန် ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန် ကောင်း သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ် တိုင်အောင်။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်း သော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ် ဘုံရ၏။

အရဟာတ္တမဂ်၏ ဥပါဒါနက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟာတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဟိန်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝ မဂ်ကို မရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သော။ပ။ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာ ရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော။ပ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံး ယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကိုရလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်၏ ဥပါဒ်၊ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဟိန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံ တိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့ အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာရ၏။

ဒုက္ခ-သမုဒယနှင့် ဒုက္ခ-မဂ္ဂ

ပစ္စနိက်ကား ပစ္စိမစိတ္တသ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။တ်ဟိတ်စုတိ ဟေရသ၊ စေတသိက် ပဋိသံတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟာတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော့ စုတိစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကာနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်း သော အသညသတ် စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ထို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

သမုဒယသစ္စမှု

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ၌။ ။အနုလောမ ပါဠိ ဥပ္ပါဒ အတိုင်း။ **ပဋိလောမ၌** အဂ္ဂ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒကွဏေ။ ။[ဤမျှသာ ထူးသည်]။ ။**အနုကား** မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍** စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍** ပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍** အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ကုဟရဏတို့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍** စုတိတိုင်အောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒ္ဝိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ-ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ အောက်မင်္ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မင်္ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့။ အဆုံးစွန်သောမင်္ဂ၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မင်္ဂရပြီးမှ တဏှာဥပါဒ်သသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောမင်္ဂ၏ဘင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသာ အောက်မင်္ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မင်္ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍** စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အောက် ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အာကိဉ္စညာ**။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ။ **တပါးဘုံကသာ** အောက်မင်္ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ကိုမရလတ္တံ့ သောပုဂ္ဂိုလ်ကိုတွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်** သုံးယောက်တို့အား **အာကိဉ္စညာ**။ပ။ သုံးဘုံ။ပ။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ကိုးဘုံ။ သုဒဿီ။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံရ၏။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဆဝမင်္ဂိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ဤဘဝ အောက်မင်္ဂိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မင်္ဂိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာမင်္ဂိုကို ရလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်သော်၎င်း၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မင်္ဂိုရပြီးမှ တဏှာဥပါဒ်သသူ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးအောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာယတန တိုင်အောင်သော စတုဝေါကာရသုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မင်္ဂိုရပြီးမှ တဏှာမဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာရ၏။

ပဋိကား အရဟတ္တမင်္ဂိုဉ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမင်္ဂိုဉ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာမင်္ဂိုကိုရလတ္တံ့ ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မင်္ဂိုရပြီးမှ တဏှာမဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော မင်္ဂိုဉ်ပါဒ်၊ အရဟတ္တမင်္ဂိုဉ်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံရ၏။ ။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။

ပစ္ဆနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရဟန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမင်္ဂိုဉ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇော၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ဂိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်မဖြစ်

ပြန်ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာဘိနန္ဒဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဤဘဝသာ အောက်မင်္ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မင်္ကိုရ၍ **ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့, ဤဘုံ၌** နောင်မဖြစ်ပြန်တတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မင်္ဂပြီးမှ တဏှာမဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောမင်္ဂ၏ဘင်မှစ၍ စုတိကိုင်အောင်, ဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသာ အောက်မင်္ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မင်္ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့, ဤဘုံ၌လည်း နောင်မဖြစ်ပြန် လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ။ **တပါးဘုံကသာ အောက်**မင်္ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ကိုမရလတ္တံ့, ဤဘုံ၌လည်း နောင်မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ။ သုဒဿီ။ပ။ လေးဘုံ။ အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တိစဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်သုံ ရ၏။ ။[ပစ္စနိက်ကို လည်း၍ ဟောလေ]။ ။**အနာဂတဝါရ ပြီး၏**။

[ပစ္စုပ္ပန္နာတိတဝါရသည် ဥပ္ပါဒဝါရနှင့် အမျှားမထူးပြီ။ ဥပပဇ္ဇန္တအရာကို စဝန္တ၊ စဝန္တအရာကို ဥပပဇ္ဇန္တ၊ ဥပါဒ်အရာကိုဘင်၊ ဘင်အရာကိုဥပါဒ်။ ဤမျှသာ ထူးသည်။ ဥပ္ပါဒဝါရကိုမှီ၍ ဟောလေ]။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ

ပဋိသန္ဓိဝါရ ဒုက္ခသစ္စမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌ ဒုက္ခနှင့်သမုဒယကို ဘင်္ဂဏရွတ်လေ။ ။**အနုကား ပဋိသန္ဓေဝါရသာ၌** အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ဘင်္ဂဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရိယမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်** အရူပဘုံ၌ **အရဟတ္တဖိုလ်မှ ထပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏ**။ပ။ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**။

အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဒါန်၏ ဘင်္ကဏ။ပ။ အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏသမဂ်ိဟု ဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။(ဥပါဒအတိုင်းတွင် ဘင်ဆိုသည်သာ ထူးသည်)။

ပရိနိဗ္ဗန်မှတပါး စုတိစိတ်ကျေနဂိသ။ပ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရုပ်၊ ဇီဝိတနဝကကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဘင်္ကဏသမဂ်ိဟု ဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏ။ပ။ ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏ။ပ။ ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ။(ဘဝဆုံးပစ္ဆိမဘဝိကကို ဟူလေ)။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏသမဂ်ိဟု ဆိုအပ်သော မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။သံသယကားနောက်သာ ရ၏။

ပဋိကား ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဂိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒဘင်္ကဏသမဂ်ိဟု ဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်

ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ ဘဝမဆုံး သေးသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဋိဂ္ဂါလ်သုံးယောက်။ အရှုပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာ ချုပ်လတ္တံ့သော အောက်မဂ်၊ အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။အလယ်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် **ရ၏**။ ။အနုလောမ သံသယလည်း **ရ၏**။

ပစ္ဆိမက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အရဟန္တဘာနံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, **အရှုပေ** အဂ္ဂမဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါ-ဒက္ခဏ။ပ။ **အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်**။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ် **တိုင်အောင်**။ပ။ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်**။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဥပ္ပါ-ဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်။ တဏှာမခြောက်ဘဲ မဂ် **လေးတန်ကို ရလတ္တံ့**သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံဘဝင်မှ **စ၍ အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရ ဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီယု ဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးသောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဋိဂ္ဂါလ် သုံးယောက်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြောက် မူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်**။ အရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်။ အရှုပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာ မချုပ်လတ္တံ့သော အောက်မဂ်၊ အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိ ဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ အလယ်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်နှစ်ယောက် **ရ၏**။

ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ၌။ ။အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော,အရဟန္တဘာနံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော,ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နု ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တဘာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, ယေစဥေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တဘာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, ယေစဥေ မဂ္ဂံ ပဋိ-လဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တဘာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အရှုပေ မဂ္ဂဿစ

ဖလဿစ ဘင်္ဂကော တေသံ။ ။**အနုကား** ပဥ္စဝေါကာရဘဝံဠ် **အရဟတ္တမဂ်၏** ဘင်္ဂကာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ** ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် **အရှုပဘုံ၌** အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ **ဘင်္ဂကာသမဂ်ီဟု** ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **မဂ်ကိုမရ**လတ္တံ့သော စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ အဆုံးစွန်သောကမ္မဇရုပ်, ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ **ဘင်္ဂကာသဂ်ီဟု** ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော **ပုထုဇဉ်** လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ဘင်္ဂကာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက် **ရ၏**။

အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဘင်္ဂကာ။ပ။ အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ **ဤဘဝမဂ်ကို** မရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ဤဘဝ အောက်**မဂ်** ကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကိုရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ **စုတိ၏**အနန္တရတိုင်အောင် **အရှုပဘုံ၌** မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော**စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂကာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်။ **ဤဘဝသာ အရ**ဟတ္တမဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ **ရှေးဝေါဒါန်၏** အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် **အရှုပဘုံ၌** မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်**ထိုက်**သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

ပဋိကား အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။**အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တ**မဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော **ပဋိသ**န္ဓေစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **အောက်ဖလ**ဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ **ဤဘဝမဂ်ကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့**သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း။ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာရ၍ **နောင်ဘဝမှ** အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း ပဋိသန္ဓေနောင် **ပဌမဘဝင်မှစ၍** စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။ကျွတ်ထိုက်သော **ပုထု**ဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်။ အောက်ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံး ယောက်။ **ဤဘဝသာ** အရဟတ္တမဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေနောင်** ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ **ရှေးဝေါဒါန်၏** အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော

တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဉာန် သုံးယောက်။ အရှေပဘုံ၌ အောက်မင် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ကာ သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သေတာပတ္တိဖလင်္ဂဉာန်၊အလယ်မဂ္ဂင်္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊အလယ်ဖလင်္ဂဉာန် နှစ်ယောက် ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အရဟန္တဉာန် စိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပဓဇ္ဇန္တဉာန်, ပဝတ္တေ စိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အရှေပေ အဂ္ဂမဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဘင်္ကာဏေ တေသံ။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တဖလင်္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ မင်္ဂံကိုမရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေ့နဝိသ။ပ။မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရှေပဘုံ၌ အရဟတ္တမင် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ကာဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂဉာန် အရဟတ္တဖလင်္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

သမုဒယသစ္စမှု

သမုဒယနှင့် မဂ္ဂင်္ဂ။ ။ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ကာဏေ တေသံ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ကာဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တသာ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ မတေသံ။ ။**အနုကား** တဏှာ၏ ဘင်္ကာဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သောမင်္ဂံကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။မင်္ဂံကိုရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဘင်္ကာဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဉာန်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပဋိကား** အရဟတ္တမင်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမင်၏ ဝေးဝေါဟါန်၏ ခဏတ္ထယသမဂ်ီ။ပ။ အနာဂါမိဖလင်္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အစမဆုံး သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမင်၏ ဝေးဝေါဟါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္ထယသမဂ်ီ။ပ။ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်၊ အသညသတ် ဥပဓဇ္ဇန် စဝန်ဖြစ်သော ကျေထိုက်သော သုဒ္ဓါဝါသ အယိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂဂမဂ္ဂဿ ဘဂ်ကွဏော, **အရဟန္တာနံ, ယောစ ပုထုဇ္ဇနော မဂ္ဂံ** နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒကွဏော တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တော ဝတ္တမာနေ တေသံ။ ။**အရဟတ္တမဂ်၏** ဘဂ်ကွဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တ**မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။**အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ **နိရောဓသမာပတ်** ဝင်စားခိုက်သော ရဟန္တာ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော မကျွတ်ထိုက်သော သူ-ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။[ဤနိရောဓသမာပတ် အသညသတ်ကို အနုလုံ့ဥပါဒိဂ္ဂိုဟိုးဖြစ်သောကြောင့် ထပ်၍မရှိသင့်ပြီဟူ၍ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကုန်၏။ အချို့ **ဆရာတို့ကား** ရှေ့နောက်ပါဋိကိုမလှမူ၍ ပါဋိရှိတိုင်းသာ နှစ်သက်ကုန်၏]။ ။ ပုဂ္ဂလဝါဒပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါဒ လွှဲပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒ

ဒုကွသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဉ္စ ဒုကွနှင့်သမုဒယဉ္စ။ ။**အဂဂမဂ္ဂဿ ဘဂ်ကွဏော, အရဟန္တာနံ** စိတ္တဿ ဘဂ်ကွဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ **အဂဂမဂ်** ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘဂ်ကွဏော, **အသညသတ္တာ** စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ **စတုဝေါကာရာ** ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘဂ်ကွဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန** ယတ္ထ။ စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကွဏော, **အရူပေ** မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဘဂ်ကွဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုကား** ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ **အရဟတ္တ**မဂ်၏ ဘဂ်ကွဏ။ပ။ **အရဟတ္တ**မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ (ပုဂ္ဂလဝါဒအတိုင်း ကောက်လေ)။ ။**အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ** တဏှာခြားမူကား **အဆုံးစွန်**သော တဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ **အရဟတ္တ**မဂ်၏ ရှေးဝေဒါနိ၏ **အနန္တရ**ဖြစ်သော **အနုလုံ့**တိုင်အောင် **အရူပ**ဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘဂ်ကွဏ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုလေးဟုံ၊ **အပါယ်**ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ **မဖြစ်ပြန်**ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **မရဏာသန္နဇောသည်** လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇော၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, **ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်**ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘဂ်ကွဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်** သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ **အသညသတ်** စဝန္တ ဖြစ်သော သူ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် **ကွေနဝီသ။ပ။ စတုဝေါကာရ** ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန်ဟ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်လော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မင်္ဂလေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှ စ၍** အဆုံးစွန်သော **တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။** ဘင်္ကဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်။ပ။ ။ သောတာပန်။ပ။ **သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား (ဆိုမြဲ၊ပုဂ္ဂလဝါရအတိုင်း)။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ကျ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စတုတ္ထဇောတိုင်အောင်။ ဒေါသမူ၊မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ **အနန္တရ** တိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ဘင်္ကဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ဘင်္ကဏ။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။။ **။သံသယကား နောက်သာရ၏။။**

ပဋိကား ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေနဝီသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ **ဥပပဇ္ဇန်** ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား **စတု-လေးဘုံ၊ ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ** မင်္ဂလေးတန်ကို **ရလတ္တံ့**သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ **အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ ကျ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ ပဋ္ဌမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်၊ ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခ-

ဏ။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉ်ဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော်သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉ်ဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရူပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာ ချုပ်လတ္တံ့သော အောက်မင် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ သောတာပတ္တိဖလဉ်ဉာန်၊ အလယ် မဂ္ဂင်္ဂန်နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဉ်ဉာန်နှစ်ယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။

ပစ္ဆိမ်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အရူပေ အဂ္ဂမဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမင်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တဖလဉ်ဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။အရဟတ္တမင်၏ ရှေးဝေဒါန်စိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အနာဂါမိဖလဉ်ဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မင်္ဂလေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော်သူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမင်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဉ်ဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမင်၏ ရှေးဝေဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ အနာဂါမိဖလဉ်ဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇောနောင် တဒါရုံဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက် အောက်ဖလဉ်ဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သု-ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပဘုံ၌ အရဟတ္တမင် အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဉ်ဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရူပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာမချုပ်လတ္တံ့သော အောက်မင် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ သောတာပတ္တိဖလဉ်ဉာန်၊ အလယ်

မဂ္ဂင်္ဂန်နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။

ဒုက္ခမူ မဂ္ဂမူလီ

ဒုက္ခနှင့် မဂ္ဂ၌။ ။အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ[1] အရဟာန္တာနံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ,ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဤ၌ အာပါယိကာနံ ဟူ၍ဌင်း အပါယော ဟူ၍ဌင်း ပါဠိရှိ၏]။ ။ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ,ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ,ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ,ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုကား** ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရိယဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စုတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော စုတိစိတ် ကွေနဝိသ။ပ။ စုတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရစဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စုတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် **သုံးယောက်**။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ ကိုးဘုံ။ **ဇာပါးဘုံ** ကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **မဂ်ကိုမရလတ္တံ့**သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏

၁–"အာပါယိကာနံ"ဟု ဆဌသိုကိတိ ပါဠိတော်၌ ရှိသည့်အတိုင်း နွဲ့ခြားရှင်းလင်းကောက်နိုင်သည်။ ။

ဘင်္ကာ။ပ။ အောက်ဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ။ပ။ လေးဘုံ။ ။ [ဤတွင် ပါဠိရှိတိုင်း ကောက်သော် ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ အရကာ၊ သုဂတိအဟိတ် စုတိကို ကြဉ်၍ ဤ၌ အပါယ်ကို စုတိပဝတ္တိ ကောက်လေ]။ ။အဆုံးစွန်သော ဇီဝိတ။ပ။ အသညသတ် စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေး ဝါဒါန်၏ ဘင်္ကာ။ပ။ အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် စုတိကြဉ်သော စုတိစိတ် အင်္ဂါရုဟ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒုဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဌာန် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝမဂ်ကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာရ၍ နောင် ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရ တိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကာ။ပ။ သုဂတိအဟိတ်၊ ဒုဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်၏ ရှေး ဂေါတြတူ, ဝေါဒါန်၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင် အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကာ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိဂ ား အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။ အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို ရလတ္တံ့သော် ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကြဉ်သော ပဋိသန္ဓေစိတ် အင်္ဂါရုဟ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒုဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝမဂ်ကို မရမူ၍ နောင် ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း၊ ဤဘဝ အောက်မဂ်ကိုသာ ရ၍ နောင် ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်ငင်း ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။

ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမ သုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနှောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစုတ်ရသော မဂ်၏ ဥပါဒ်၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွာ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရှုပဘုံ၌ မဂ္ဂသစ္စာ ချုပ်လတ္တံ့သော အောက်မဂ်၊ အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂကွာ။ပ။ သောတာပတ္တိဖလင်္ဂာန်၊ အလယ်မဂ္ဂင်္ဂာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလင်္ဂာန် နှစ်ယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ,[၁] ယော ပုထုဇ္ဇနော မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿတိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပေ အဂ္ဂမဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ ကြွတွင် အပါယ် အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ဟူ၍လည်း ပါဠိ၌ရှိ၏။ ။အရဟတ္တ မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏကွာ။ပ။ အရဟတ္တဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေနဝိသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနှောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏကွာ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ဘဝဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစုန်သောမဂ်၏ အနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏကွာ။ပ။ အောက် ဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ရှေးဘဝကသာ အောက် မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏကွာ။ပ။ အောက် ဖလင်္ဂာန်သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာဂဠညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ။ တပါးဘုံကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်

၁–"အာပါယိကာနံ"ဟု ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိတော်၌ ရှိသည့်အတိုင်း ခွဲခြားရှင်းလည်း ကောက်နိုင်သည်။

သောဘုံ၌ မင်္ဂလာကို မရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ။ပ။ လေးဘုံ။ အသညသတ် ဥပဓိန္ဒြေဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရူပဘုံ၌ မဂ္ဂသစ္စာ မချုပ်လတ္တံ့သောအောက်မဂ်၊ အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။

သမုဒယမူ မဂ္ဂမူလီ

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ၌။ ။အာပါယိကာနံ ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစညေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တဏှာဝဋ္ဋပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုကာသ** တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အပါယ်** လေးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒ္ဝိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ။ပ။လေးဘုံ ရ၏။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒ္ဝိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကာသ** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိကာသ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဣျိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ကုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ (အကြွင်း ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်)။တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ၊ **အဆုံးစွန်သော မဂ်၏** ဥပါဒ်၊

အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ ။(ဤမျှသာ ထူးသည်)။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ[၁] ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာဒယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အဿညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။အရဟတ္တ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟာတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု လေးဘုံ။ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရတွဲ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သောမဂ်၏** ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။တဏှာကင်းသော။ပ။အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ။ **တပါးဘုံကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် တဏှာ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ ။ပ။ လေးဘုံ။ အဿညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အဿညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

အတီတဘာနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

အတီတဘာနာဂတ ဝါရ၌။ ။[အနာဂတ်သက်သက်အတိုင်း။ ပါဠိအတူတူပင်]။ ။ **အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်

၁–"အာပါယိကာနံ"ဟု ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိတော်၌ရှိသည့်အတိုင်း ချခြားရှုလည်း ကောက်နိုင်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ။[အကြွင်းအနာဂတ်သက်သက် အတိုင်းကောက်။ မထူးပြီ။ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် ဆိုသည်သာထူးသည်။ ။**ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ** ဝိဘင်းလည်း **အနာဂတ်အတိုင်း**။ **အကောက်လည်း အနာဂတ်အတိုင်း**။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်ဘိုင်အောင်**။ ဤမျှသာထူးသည်။ **သမုဒယနှင့် မဂ္ဂလည်း ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ အတိုင်းပင်**]။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလော့ကာသဝါရ၌ ဒုက္ခနှင့်သမုဒယ (ဝိဘင်း ဥပ္ပါဒအတိုင်း)။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်**။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဟါန်၏**။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့ (**အနာဂတ်သက်သက်အတိုင်း**)။ပ။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ ပ။ **အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ** တဏှာခြားမူကား။ပ။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ **မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေ၏ ဘင်မှစ၍** စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ **မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်မှစ၍** စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ**။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တိ **စဝန္တိ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏**။

တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့။ ။(**အနာဂတ် အတိုင်းဆို**)။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ် တိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ **စ၍** အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊ **မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်**

တိုင်အောင် သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေမှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဋိပန္နလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်** သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ဘဝဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိကား** ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပဋိပန္နလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယ မရှိ**။ ။

ဒုကွနှင့်မဂ္ဂဋ္ဌ။ ။**အဂ္ဂမဂ္ဂဿ** ဘင်္ကဏေ။ (အကြွင်းဝိဘင်း ဥပ္ပါဒအတိုင်း)။ ။ **အနုကား အရဟတ္တမဂ်၏** ဘင်္ကဏေ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပဋိပန်လ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်**တိုင်အောင်။ပ။ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**ပဋိပန်လ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ **မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်**သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ **ကာမသုဂတိ** ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော မဂ်၏ဘင်မှစ၍စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ **ရှေးဘဝကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။သုံးဘုံ၊ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊သုဘကိဏှ။ပ။ကိုးဘုံ။ **တပါးဘုံ**ကသာအောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်၊ ကြွင်းသောစတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိပန်လ်သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ။ပ။ လေးဘုံ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်**ပုထုဇဉ်**ပဋိပန်လ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ။အသညသတ်ဉပပဇ္ဇန္တိက စဝန္တိဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပဋိပန်လ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။ ။[**သံသယ အရမှာ** အနာဂတ် သက်သက်အတိုင်းတွင် ဥပ္ပါဒကဲ့သို့ သုဒ္ဓါဝါသ ပဋိသန္ဓေကို နုတ်]။ ။

ပဋိကား မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန်**ပဋိ-သန္ဓေတခု**။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တိ ဖြစ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပဋိပန်လ်တို့အား**

သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံရှင်။ ။[ပစ္စနိုက်သံသယ ပါဠိမလို]။ **အကြွင်းကား မိမိဖြစ်ခိုက်** သောဘုံဌာန်မှ**ကိုယ်** မရလတ္တံ့သော။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော **အနာဂါမိ** ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒဿီတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံ **ရှင်**။ ။

သမုဒယသစ္စပုဏ္ဏား

သမုဒယနှင့်မကွဲ။ ။အဂ္ဂမဂ္ဂသာ ဘင်္ဂကွဏေ။ ။[ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ ဝိဘင်းတွင် အသညသတ္တာနံကိုမျှ။ အကောက်မှာလည်း သုဒ္ဓါဝါသအထုတ္တင် ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောမှ စ၍ဆိုလေ။ ။**ပဋိကား မိမိဖြစ်ခိုက်**သော ဘုံ၌ **မင်္ဂလာ**ရလတ္တံ့ သောဟု ဆို၍ ဥပါဒအကိုင်း ကောက်လေ]။ ။**ပစ္စနိုက်ကား** အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန်တ ဖြစ်သော သုကတိအယိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဒေး အသညသတ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **မင်္ဂလာ**ရလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော **မုချဒုတိယစိတ်**။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသ လေးဘုံ ရှင်။ ။[ဥပါဒအကြွင်းအတိုင်းပင်]။ ။

နိဂုံးဝေါရပြီး။

ဥပါဒနိဂုံးဝေါ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

နိဂုံးဝေါရကို....၌ ဥပါဒနိဂုံးဝေါရကို....၏။ ။**ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈတိတိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နော။ ။(အနုလုံမှာ ပဋိသေဓိဿဇ္ဇနာချည်း)။ ။**ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သမုဒယသစ္စံ နု နိရုဇ္ဈတိတိ။ တဏှာယ ဘင်္ဂကွဏေ တေသံ၊ သဗ္ဗေသံ စဝန်္တာနံ, ပဝတ္တေ တဏှာ ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဘင်္ဂကွဏေ, အရူပေ မဂ္ဂဿစ ဖလဿစ ဥပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**အနုကား** လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဗာဝီသတို့၏ ဘင်္ဂကွဏ။ပ။ ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် သုံးယောက် **ရှင်**။ ။စုတိစိတ် ကွေးနှစ်သ။ပ။ ခပ်သိမ်းယော စဝန်္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဌာန်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် တဏှာကင်းသော စိတ် **ရှစ်ဆယ်တစု**။လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မာနကြဉ်သော စေတသိက်ကွေးနှပညာသ။ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ **ဘင်္ဂကွဏ**။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ အပ္ပဟာရှစ်ဘုံ၌ **အထက်မင်** သုံးခု။ ဖိုလ်လေးခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏ။ပ။ အထက်မဂ္ဂဌာန် သုံးယောက်၊ ဖလဌာန် **လေးယောက်လည်း ရှင်**။ ။**သံသယကား** နောက်သာရှင်။ ။**ပဋိကား** ပဋိသန္ဓေ **စိတ်ကွေးနှစ်သ**။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်**။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍

စုတိတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါးဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောဂ်၊အရိယာရှစ်ယောဂ်ရ၏။ ။**ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂလည်း** မထူးလွန်းပြီ။ မဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ဒုက္ခနှင့်သမုဒယကိုမှီ၍ ဟော။ မဂ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏလည်းသည်သာ ထူးသည်။

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ၌။ ။မဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**အနုကား** မဂ်စိတ်လေးမှု၊ စောသိက် ဆတ္တိ သတ္တိ၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ မဂ္ဂင္ဒာန်လေးယောဂ်ရ၏။ တဏှာကင်းသော စိတ်ရှစ်ဆဲ့တခု၊ စေတသိက်ကျေနပညာသတ္တိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောဂ်၊ အရိယာရှစ်ယောဂ်။ မဂ်ကင်းသော စိတ်ရှစ်ဆဲ့ငါးခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတ္တိ၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ ပုထုဇဉ် လေးယောဂ်၊ ဖလဌာန် လေးယောဂ်။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိကား** လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဗာဝီသတ္တိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောဂ်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောဂ် ရ၏။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။ **ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ**၌ [နိရောဓသမာပတ်ကိုချန်၍ဟောလေ။ ဘုံမှာလည်း နည်းတူသတ်လေ။ ။**အတိတဝါရ**လည်း အလုံးတူ]။ ။

အနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

အနာဂတဝါရ၌ **ဒုက္ခနှင့်သမုဒယ**၌ (ဝိဘင်း ဥပ္ပါဒနှင့်တူ၏)။ ။**အနုကား** အရဟာတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အရဟာတ္တမဂ္ဂင္ဒာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟာတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အရဟာတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်္ဂမှစ၍ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင္ဒာန် သုံးယောဂ်၊ အောက်ဖလဌာန် သုံးယောဂ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဘင်္ဂမှစ၍ အရဟာတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍

အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာ ခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင် အောင်။ပ။ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ မင်္ကိုမရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား**နောက်သာ **ရ၏**။ ။[ဤသံသယကား နိဂြောဓနှင့် **အလုံးတူ**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ိနံ။ ဥပ္ပါဒအတိုင်း]။

ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂ (ပါဠိဝိဘင်းကား နိဂြောဓဝါရနှင့် အလုံးတူ)။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂကဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မင်္ကို မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါ-ဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရွေးဝေါဟါန်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တ မဂ်၏ ရွေးဝေါဟါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန် သုံးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။[**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ိနံ တေသံ။ ။ဥပ္ပါဒအတိုင်း]။

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ [ဝိဘင်းလည်း နိဂြောဓအတိုင်း]။ ။**အနုကား** မင်္ကိုမရလတ္တံ့ သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ တဏှာမခြားဘဲ မင်္ကလေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါ-ဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ **အောက်**မဂ္ဂင်္ဂာန်သုံးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ (**အနုလောမဥပ္ပါဒနှင့် အလုံးတူ**)။ ။**ပဋိကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ **အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်** ပုဂ္ဂိုလ်။ (အကြွင်းဥပ္ပါဒ-အတိုင်းကောက်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တဘာနံ တေသံ။ ။(နိဂြောဓဝါရ အတိုင်း)။ ။ ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(သြကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ ဒုက္ခနှင့်သမုဒယ [ဝိဘင်းကား ဥပ္ပါဒဝါရဝိဘင်းနှင့် တူ၏]။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တ

ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ။[နိဏ္ဍောဝါရမှာ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ ဤဌ်ကား အနန္တရတိုင်အောင်။ ဤမျှသာ ထူးတော့သည်။ အကြွင်းဟူသမျှ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယအရ အလုံးစုံကို နိဏ္ဍောဝါရအတိုင်းကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမ်ဂီနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ဥပ္ပါဒဝါရအကြွင်းအတိုင်း အတူ အစစ် ကောက်]။

ဒုက္ခန္နင့်မဂ္ဂ [ဝိဘင်းကား နိဏ္ဍောဝါရဝိဘင်းနှင့်တူ၏]။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂကျဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤ**ဘဝ**သာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကို ရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏** ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏ ဘင်မှစ၍ **စုတိ၏** အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂဉာန် **သုံးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရ တိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ **ကိုးဘုံ**။ **တပါး**ဘုံကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ ပ ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ ပ ။ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ။ပ။ လေးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။[သံသယအရမှာ နိဏ္ဍောဝါရနှင့် **အလုံး**တူ။ နိဏ္ဍောဝါရအတိုင်း။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမ်ဂီနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းကောက်]။ ။

သမုဒယမူ မဂ္ဂမူလိ

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ [ဝိဘင်းပါဠိကား နိဒ္ဒေခနှင့်အလုံးတူ]။ ။**အနုကား** အာပါယိကာနံ့ ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ။ ။**[အစစ်**ကို ဥပ္ပါဒ အတိုင်းကောက်]။ **အတုဠ်** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဠ် **ဤဘဝသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံဠ် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏ဘင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဠ် ရှေးဘဝကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံဠ် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အဆုံးစွန်**သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား (ဘုံသတ်မြဲ)။ သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ **တပါး**ဘုံကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဠ် မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံဠ် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်**ကောင်း**သော သူဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော** တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံး**ယောက်တို့အား** အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ**ဓုနစ်**ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ သုဒဿီ။ပ။ လေးဘုံ**ရ**၏။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဠ် **ဤဘဝ**မဂ်ကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှ ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်၎င်း၊ ဤဘဝအောက်မဂ်ကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်သော်၎င်း ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ **တိဟိတ်ပုထုဇဉ်**၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံး**ယောက်**၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံး**ယောက်တို့**အား စတု-လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ**ဓုနစ်**ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဠ် **ဤဘဝ**သာမဂ်ကို ရလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဤဘုံဠ် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်**သော်**၎င်း၊ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ကိုရပြီးမှ တဏှာဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ မဥပါဒ်သသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံး

ယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ-လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိကား အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ **အနာဂါမိ** ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဤဘဝသာ မဂ်ကိုရလတ္တံ့, ဤဘုံ၌လည်း နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ မဥပါဒိဿသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှ စ၍ အဆုံးစွန်ရသောမဂ်၏ ဥပါဒိ၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရ ဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ကျွတ်ထိုက်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ ရ၏။ ။**သံသယကား** ယခင် သံသယ ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ။[အာပါယိကာနံ ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ။ **အကြွင်းကို** ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်]။ ။**အတုကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဤဘဝသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့, ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် မဂ်ရပြီးမှ တဏှာ မဥပါဒိဿသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်ရသောမဂ်**၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဥပါဒိဿသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောတဏှာမှစ၍စုတိတိုင်**အောင်**။ပ။အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝ ကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့, ဤဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ၊ **တပါး**ဘုံကသာ အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့, ဤဘုံ၌လည်း နောင် မဖြစ်ပြန်လတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ အောက်ဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ။ပ။ ကိုးဘုံ၊သုဒ္ဒါ။ပ။ လေးဘုံ၊အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တိကဝဇ္ဈ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။[ဥပ္ပါဒဝါရနိဒ္ဒေသနှင့် အများလည်း မထူး။ စိုးစဉ်းသာတိမ်းသည်။ ဖြစ်လတ္တံ့, ချုပ်လတ္တံ့ကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ]။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။**[ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရလည်း** ဥပ္ပါဒပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရနှင့် **အလုံးတူပြီ]**။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌ (ဥပါဒအတိုင်း ဝိဘင်းချုတ်)။ ။**အနုကား** ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပါဒကျော်။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဋိလဒ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနုဿရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် **အရူပဘုံ**၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒကျော်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာန် ပဋိလဒ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဥပါဒကျော်။ပ။ အနာဂါမိဖလဉာန် ပဋိလဒ်။ တဏှာမခြားဘဲ **မဂ်**လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာ နောင် တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရ ဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ဥပါဒကျော်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် ပဋိလဒ် သုံးယောက်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာ နောင် တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ဥပါဒကျော်။ပ။ အနာဂါမိ ဖလဉာန်ပဋိလဒ် ရ၏။

[ဥပါဒအတိုင်းတွင် အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ ဆိုရသည်သာ ထူးသည်။ အဆုံးစွန်သော တဏှာမှစ၍ ဆိုအပ်သော အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်သည် သမုဒယသစ္စာ ချုပ်လတ္တံ့ ရသော ကြောင့် တဒါရုံဘဝင်မှစ၍ ကောက်သည်]။

ပဋိသန္ဓေစိတ် **ကုန**ဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် ပဋိလဒ် သုံးယောက်၊ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒကျော်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒကျော်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်ပဋိလဒ် သုံးယောက်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒကျော်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်။ အောက်ဖလဉာန်ပဋိလဒ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

[ဥပ္ပါဒအတိုင်းတွင် **အဆုံးစွန်သော** တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဆိုသည်သာထူးသည်။ ။**ပဋိလောမ၌** ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းကောက်။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယ** ဝိဘင်းအရကောက် ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းပင် အထူးမရှိ]။

ဒုက္ခန္ဒ့ုမဂ္ဂဝိဘင်းကား။ ။အရဟန္တာနံ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တာသ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, ယေစဉေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ယဿ စိတ္တာသ အနန္တရာ **အဂ္ဂမဂ္ဂံ**။ပ။ (ဥပ္ပါဒအတိုင်း)။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေဖိတ် ကွေ့နဝီသ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ် ကွေ့နဝီသ။ပ။ ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ အောက် ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ **ဤဘဝ**မဂ်ကိုမရမူ၍။ပ။ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက် မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ **ဤ**ဘဝသာ အရဟတ္တမဂ်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိကား အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ (ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းကောက်)။ အရှုပဘုံ၌အောက်ဖိုလ်သုံးခု၊ အထက်မဂ်သုံးခုတို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ ။(ဤမျှသာ ဥပ္ပါဒနှင့် ထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ စိတ္တာသ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တာသ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရှုပေ အဂ္ဂဖလဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမ စိတ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်

ပုဂ္ဂိုလ်။ မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သော်စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ။ပ။ ဘင်္ဂဏာ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ အရှုပဘုံ၌ အရဟာတ္တဖိုလ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာ။ပ။ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

သမုဒယမူ မဂ္ဂမူလိ

သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ ဝိဘင်းကား။ ။ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ယေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, ယေစဉေ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ [အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန်ကား ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်။ မထူးပြီ]။ ။**ပဋိကား** အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော **အနုလုံ** တိုင်အောင် တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂဏေ, အရဟန္တာနံ, ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂဏေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ။ ။အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ဘင်္ဂဏာ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သော တဏှာ၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော မကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ဒုက္ခသစ္စမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ဒုက္ခနှင့်သမုဒယ** [ဝိဘင်းကား ဥပ္ပါဒဝါရနှင့်တူပြီ]။ ။**အနုကား** ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမင်္ဂ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာ။ပ။ အရဟတ္တ

မဂ္ဂဋ္ဌင်္ဂပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ငှစ်ဘုံ။ ။ မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇောနောင်တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနောင် တဒါရုံ ဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊အကုန်ဥကြဉ်သော ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနပ်သ။ပ။ စုတုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ တဏှာမခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ။ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-ငှစ်ဆဲ့ငှစ်ဘုံ။ ။[ဥပါဒ်နှင့် အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဆိုသည်သာ ထူးသည်။ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် သမုဒယသစ္စာ ချုပ်လတ္တံ့ရသည်]။ ။မိမိ။ပ။ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် လောဘဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမ ဘဝင်မှစ၍ ပဉ္စမဇော၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၊

မဟာကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ဥပါဒိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မင်္ဂဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုလေးဘုံ။ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

(ပဋိလောမ၌ ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်း အတူတူပင်)။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရှုပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာ ချုပ်လတ္တံ့သော အောက်မင် အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌန်နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌန်နှစ်ယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရှုပလေးဘုံ။ ။[ဤမျှသာထူးသည်။ ။ဥပ္ပါဒဝါရမှာ မဖြစ်လတ္တံ့ ဆိုရသည်။ ။**ပစ္စနိက်သံသယ** ဝိဘင်းလည်း ဥပ္ပါဒဝါရနှင့် တူ၏။ အကောက်လည်း ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းကောက်]။ ။အရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တမင်၊ အရဟတ္တဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌန်ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရှုပဘုံ၌ သမုဒယသစ္စာ မချုပ်လတ္တံ့သော အောက်မင်၊ အောက်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌန်နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌန်နှစ်ယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ။(မချုပ်လတ္တံ့ဆိုသည်သာ ထူးသည်)။ ။

ဒုက္ခနှင့်မဂ္ဂင်။ ။အရဟန္တဘုန် စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏ,[1] ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မင်္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တဘုန် ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တဘုန် တေသံ တတ္ထ။ (ဤ၌ အပါယံဟူ၍လည်း ပါဠိရှိ၏)။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမင်္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယေစဉေ မင်္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တဘုန်, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။(ပဋိလောမဝိဘင်း ဥပ္ပါဒအတိုင်း)။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမင်္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မင်္ဂကို

၁–"အာပါယိကာနံ"ဟု ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိပါဠိတော်၌ ရှိသည့်အတိုင်း ခွဲခြားရှင်းလည်း ကောက်နိုင်သည်။

မရလတ္တံ့သော ပဋိသန္ဓေစိတ်ကုန်ဝီသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ပဝတ္ထိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား စတုလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်ရသော မဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်ယောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ရှေးဘဝကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ တပါးဘုံမှာမှ အထက်မဂ်ကိုရ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ **ကိုးဘုံ**။ **တပါးဘုံကသာ** အောက်မဂ်ကိုရ၍ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ ဖိုလ်မှတပါး။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အာကိဉ္စညာ။ပ။ သုံးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ။ပ။ **ကိုးဘုံ**၊ သုဒဿီ။ပ။ လေးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါနိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် **ပဋိသန္ဓေကြဉ်သော** ပဋိသန္ဓေစိတ်အဋ္ဌာရသ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်**။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္ထိအခါ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝ** မဂ်ကိုမရမူ၍ နောင်ဘဝမှရလတ္တံ့သော သူဖြစ်သော်၎င်း၊ **ဤဘဝ** အောက်မဂ်ကိုသာရ၍ နောင်ဘဝမှ အထက်မဂ်ကိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်သော်၎င်း၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော သုဂတိအဟိတ်၊ဒွိဟိတ်၊တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **ဤဘဝသာ** မဂ်ကိုရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်ရသော မဂ်၏ဥပါဒ်၊အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါနိ၏ အနန္တရဖြစ်သော အနုလုံတိုင်အောင် အရှုပဘုံ၌ မဂ်ဖိုလ်မှတပါး ဖြစ်**ထိုက်**သော**စိတ်တို့၏**

ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဉာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဉလေးဘုံအပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

[**ပဋိလောမဉ် သန္ဓိဉာန်ကား** ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းကောက်]။ ။မိမိ ဖြစ်ခိုက်သော အရူပဘုံဉ် မဂ္ဂသစ္စာချုပ်လတ္တံ့သော အောက်ဖိုလ်, အထက်မဂ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလင်္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အထက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန် သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံ ရ၏။ (ဤမျှသာ ထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်ကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရဟန္တာနံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော[1] ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရူပေ အဂ္ဂဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အရကား** (ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်)။ ။အရူပဘုံဉ် အရဟာတ္တဖိုလ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အရဟာတ္တဖလင်္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော အရူပဘုံဉ် မဂ္ဂသစ္စာ မချုပ်လတ္တံ့သော အောက်ဖိုလ် သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ အောက်ဖလင်္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ ဤပဂ္ဂိုလ်တို့အား အရူပလေးဘုံ။ ။ [ဤမျှသာထူးသည်။ မဂ္ဂင်္ဂဉာန်ပဂ္ဂိုလ်မဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ်ဉ် ချုပ်လတ္တံ့ရသောကြောင့် မဟောရသည်]။

[**သမုဒယနှင့်မဂ္ဂ** ဝိဘင်းကား အနုလောမဥပ္ပါဒနှင့်တူ၏။ပဋိလောမဉ် အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ ။ဤမျှသာ ဥပ္ပါဒနှင့်ထူးသည်။ ။အနုလောမဉ် ဥပ္ပါဒအတိုင်း ကောက်။ မထူးပြီ။ ။ပဋိလောမဉ် နိရောဓအကောက်အတိုင်းတွင် တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ၊ တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယဟု ဆိုသည်သာ ထူးသည်]။

ပစ္စနိက်ကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရဟန္တာနံ[2] ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တဏှာယ ဘင်္ဂက္ခဏော, တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[နိရောဓဝါရ ပစ္စနိက်အတိုင်းကောက်။တဏှာ၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ၊ တဏှာကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော ဆိုသည်သာ ထူးသည်]။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။**အတီတာနာဂတဝါရလည်း** နိရောဓဝါရ အတီတာနာဂတဝါရနှင့် တူပြီ]။ ။ပဝတ္တိဝါရ ပြီး၏။

၁–"အာပါယိကာနံ"ဟု ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိတော်၌ ရှိသည့်အတိုင်း ခွဲခြားရှင်းလင်းကောက်နိုင်သည်။

၂–"အာပါယိကာနံ" ဟု ဆဋ္ဌသံဂီတိပါဠိတော်၌ ရှိသည့်အတိုင်း ခွဲခြားရှင်းလင်းကောက်နိုင်သည်။

ပရိညာဝါရ

ပဝတ္တိဝါရကို....၌ ပရိညာဝါရကို....၏။ ထို....လည်း [ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ အစရှိသည်ကို ခန္ဓယမိုက်ကဲ့သို့ ဆိုမြဲ]။ ။ထိုပစ္စုပ္ပန္နဝါရ သည်လည်း အနုလုံ၊ ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို....၏။ ထို....လည်း အနုလောမ၊ ပဋိလောမ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် အနုလောမကို....၏။ ထို....လည်း ပုစ္ဆာ-ဝိဿဇ္ဇနာ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....လည်း သန္နိဋ္ဌာန်-သံသယ အားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** ယော ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတိ။ တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** သော သမုဒယသစ္စံ ပဇဟတိ။ တည်း။ ပုစ္ဆာကို....၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို....၏။ **ဟောဟန်ကား** အာမန္တာ၊ တည်း။ ။ပဇဟတိ၊ ပယ်ဆဲလော။ ။(အနက်ပေး)။ ။အနုလောမကို....၌ ပဋိလောမကို....၏။ (ဟော်မြဲ)။ ။**အနုကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌လည်း နည်းတူ။

[**အတီတဝါရ**၌ ပရိဇာနိတ္ထ။ ပဇဟိတ္ထ။ **အနာဂတဝါရ**၌ ပရိဇာနိဿတိ။ ပဇဟိဿတိ။ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောလေ။ ခန္ဓယမိုက်၌ ဟောသည့်အတိုင်း ဟောလေ။ ။ဤသစ္စယမိုက်၌-**ဒုက္ခသစ္စမူ** သမုဒယသစ္စမူလီ တယမကကိုသာ ရအပ်၏။ ခန္ဓယမိုက် အစရှိသည်၌ ရူပက္ခန္ဓမူ အစရှိသည်တို့ကို တည်၍ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့ကို **အကုန်ဟော့သကဲ့သို့** ဤသစ္စယမိုက်၌ ဒုက္ခသစ္စမူတည်၍ သစ္စာတို့ကို အကုန်မဟော။ **သမုဒယမူလီ** တပါးကိုသာ အဘယ့်ကြောင့် ဟောလေသနည်း ဟူမူကား နိဏ္ဍောသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ ဤနှစ်ပါးတို့သည် **လောကုတ္တရာ** တရားဖြစ်ကုန်၏။ **ထိုလောကုတ္တရာ** တရားတို့၌ ပရိညာကို မရအပ်။ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ ဤနှစ်ပါးတို့သည် လောကီတရား ဖြစ်သောကြောင့် ပရိညာကိစ္စရှိရကား **ထိုသစ္စာနှစ်ပါးကိုသာလျှင်** ဤဝါရ၌ ဟောတော်မူသောကြောင့် သမုဒယမူလီ တပါးကိုသာ ရအပ်၏။

ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ယသ္မာစ လောကုတ္တရမေသု ပရိညာ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဣမ ဒေသနာနိ ဂဟိတာနိ။ တတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတီတိ ဉာတတီရဏပရိညာဝသေန ဝုတ္တံ။ သမုဒယသစ္စံ ပဇဟတီတိ ဉာတ ပဟာနပရိညာဝသေန။ ဣတိ ဣမာသံ ပရိညာနံ ဝသေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော"ဟု မိန့်အပ်၏]။ ။ပရိညာဝါရ ပြီး၏။

သစ္စယမိုက် အရကောက် ပြီး၏။

၆—သခ်ၤရယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ

သစ္စယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သခ်ၤရယမိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသခ်ၤရယမိုက်သည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝါရ, ပဝတ္တိဝါရ, ပရိညာဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဏ္ဏတ္တိဝါရသည်လည်း ဥဒ္ဒေသ၊ နိဒ္ဒေသ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပရိစ္ဆေဒဝါရ, ပရိစ္ဆိန္နဒ္ဒေသဝါရ, ဝိဘာဂဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ။**တနည်းကား** သခ်ၤရုဒ္ဒေသ, နာမဝဝတ္ထာန်, သရူပက္ခ္ဍာဝါရ, နယဝါရအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် သခ်ၤရုဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** တယော သခ်ၤရာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကာယသခ်ၤရော၊ ဝစီသခ်ၤရော၊ စိတ္တသခ်ၤရော ဟူသည်တည်း။ ။တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ သခ်ၤရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကာယသခ်ၤရောစ၊ ၎င်း။ ဝစီသခ်ၤရောစ၊ ၎င်း။ စိတ္တသခ်ၤရောစ၊ ၎င်း။ ဣတိဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။ ။**တနည်းကား** ကာယသခ်ၤရောစ၊ ၎င်း။ ဝစီသခ်ၤရောစ၊ ၎င်း။ စိတ္တသခ်ၤရောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ ကုန်သော။ သခ်ၤရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ။ထို့နောင် သရူပက္ခ္ဍာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ကာယသခ်ၤရ၏ သရူပက္ခ္ဍာဝါရ, ဝစီသခ်ၤရ၏ သရူပက္ခ္ဍာဝါရ, စိတ္တသခ်ၤရ၏ သရူပက္ခ္ဍာဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကာယသခ်ၤရ၏ သရူပက္ခ္ဍာဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** အဿာသပဿာသာ ကာယသခ်ၤရော ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ဝစီသခ်ၤရ၏ သရူပက္ခ္ဍာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသခ်ၤရော ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် စိတ္တသခ်ၤရ၏ သရူပက္ခ္ဍာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** သညာ စ ဝေဒနာ စ စိတ္တသခ်ၤရော ဌပေတွာ ဝိတက္ကဝိစာရေ သဗ္ဗေပိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာ ဓမ္မာ စိတ္တသခ်ၤရော ဟူသည်တည်း။ ။အဿာသပဿာသာ၊ ထွက်သက်, ဝင်သက်တို့သည်။ ကာယသခ်ၤရော၊ ကာယသခ်ၤရမည်၏။

[အဿာသပဿာသာ ကား ကာယသခ်ၤရော၌ သညိနာမီဖြစ်သော တုလျတ်။ ကာယသခ်ၤရော **ကား** သညာနာမဖြစ်သော လိင်္ဂတ် စပ်။ ။ဤ၌ တုလျက် **လိင်္ဂတ်** ဝုစ်ပြားတည်း။ ။**တနည်းကား**

အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ ကာယသန်ါရော၊ ကာယသန်ါ
မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟောတိ၌ သည် သညာစပ်။ နောက်ကတ္တား
သာ ပဋ္ဌာနဖြစ်၍ ဟောတိ ကြိယာ ထားသည်]။ ။

ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့သည်။ ဝစီသန်ါရော၊ မည်၏။ သညာစ၊
သညာသည်ငင်း။ ဝေဒနာစ၊ ဝေဒနာသည်ငင်း။ စိတ္တသန်ါရော၊ မည်၏။
ဝိတက္ကဝိစာရေ၊ ဝိတက်, ဝိစာရတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံ
ကုန်သော။ စိတ္တသမ္ပယုတ္တကာ၊ စိတ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တရားတို့
သည်လည်း။ စိတ္တသန်ါရော၊ စိတ္တသန်ါရ မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်

ကာယသန်ါရ ဟူသည်ကား စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပ်ဟု ဆိုအပ်သော ကရဇ
ကာယ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အဿာသ, ပဿာသဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တဇ
ဝါယောဓာတ်တည်း။ ။

["သံကရီယတေတိ သန်ါရော"။ ။ယော သဘာဝေါ၊ ကို။ ကာယေန၊
ကရဇကာယသည်။သံကရီယတေ၊ပြုပြင်အပ်၏။ကြွတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
သော သဘာဝေါ၊ ထိုသဘောတရားသည်။ သန်ါရော၊ မည်၏။ ။သန်ါ-
ရောကား ကမ္မသာဓနကိတ်ပုဒ်၊ သံကရီယတေကား ကမ္မသာဓနကိတ်
ဝိဂြိုဟ်၊ သံပုဗ္ဗ ကရဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း။ သံပုဗ္ဗကရဓာတ်၏အရ ကတ္ထု
ကြိယာကား စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းဖြစ်သော
ကရဇကာယ၏ ဥပါဒ်သည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ ကမ္မတ္ထကြိယာကား
ကရဇကာယ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အဿာသ ပဿာသတို့၏ ဥပါဒ်
သည် ကာရဏူပစာရတ္ထအားဖြင့် ရ၏။ ဏပစ္စည်း၏အရကား ထိုကာရဏူ
ပစာရတ္ထအားဖြင့် မှတ်အပ်သော ဥပ္ပါဒဝန္တ ဖြစ်သော အဿာသ,
ပဿာသ ဖြစ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ် ရ၏။ ။"ကာယေန သန်ါရော
ကာယသန်ါရော"။ ။ကာယေန၊ ကရဇကာယသည်။ သန်ါရော၊ ပြုပြင်
အပ်သည်တည်း။ ကာယသန်ါရော၊ ကရဇကာယသည် ပြုပြင်အပ်သည်။
ကာယသန်ါရောကား တတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်ပုဒ်၊ ကာယေန သန်ါ-
ရောကား တတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်၊ ကာယပုဒ်၊ သန်ါရပုဒ်။
ကာယသန်ါရပုဒ်၏ အရကား ကရဇကာယ၏ အကျိုးဆက် ဖြစ်
သော အဿာသပဿာသဟုဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ် ရ၏။]

ထိုကာယသန်ါရသည်—

(၁) ဘုံအားဖြင့် ရူပဘုံ အရူပဘုံ၌မဖြစ်။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၌သာဖြစ်၏။

(၂) စျာန်အားဖြင့်ကား ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်၌ ဖြစ်၏။ စတုတ္ထစျာန်၌ မဖြစ်။

(၃) စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့်ကား ဒွေးပဋ္ဌဝိညာဉ်တဆယ်၊ ပဋိသန္ဓေ, စုတိမှတပါး သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခု၌သာ ဖြစ်၏။

(၄) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား အဓိဝမ်း၌ ကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဃမာပတ် ဝင်စားခိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်၊ စတုတ္ထစျာန် ဝင်စားခိုက် သော ကာမပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပပုဂ္ဂိုလ်၊ အရူပပုဂ္ဂိုလ်၊ ရေ၌ ကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၊မုဆွာကာလ၌ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်။ကျွဲပုဂ္ဂိုလ်တို့၌မဖြစ်။ ဗလဝါရမ္ဘဏ ဖြစ်သော ကာမပုဂ္ဂိုလ်၌သာ ဖြစ်၏။ ။

[**မုဆွာကာလ** ဟူသည်ကား ရေမွန်းစဉ်, သစ်ပင်ထက်မှကျစဉ်, **မြား** ဆိပ် အစရှိသည်ဖြင့်ထိစဉ်ကို ဆိုသည်။ ထွက်သက်၏ **အစကား**ချက်၊ **အဆုံးကား** နှားခေါင်းဖျား, နှုတ်သီးဖျားတည်း။ ။ဝင်သက်၏ **အစ** ကား နှာခေါင်းဖျား, နှုတ်သီးဖျားတည်း။ အဆုံးကား ချက်တည်း။ (**ဝိသုဒ္ဓိမဂ်**)။ ။တနာရီသော် ထွက်သက်သုံးရာ့ခြောက်ဆယ်၊ ဝင်သက် **သုံးရာ့ခြောက်ဆယ်** ဖြစ်၏။ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ပေါင်းသော် ခုနစ်ရာ့ နှစ်ဆယ်ဖြစ်၏။တနေ့သော် ထွက်သက် ဝင်သက် **လေးသောင်း** သုံးထောင့် နှစ်ရာ ဖြစ်၏]။ ။

ဝစီသင်္ခါရဟူသည်ကား ဝစီ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝိတက် ဝိစာရတည်း။ ဤဝစီသင်္ခါရသည်—

(၁) ဘုံအားဖြင့် အသညသတ်ဘုံမှ တပါးသော အလုံးစုံသောဘုံ၌ ဖြစ်၏။

(၂) စျာန်အားဖြင့်ကား မူလဘူဘဖြစ်သော ပဌမစျာန်၌သာ ဖြစ်၏။

(၃) စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့်ကား ဒွေးပဋ္ဌဝိညာဉ် တဆယ်မှ တပါးသော **ကာမစိတ်** လေးဆဲ့လေးခု၌သာ ဖြစ်၏။

(၄) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်ကား အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ နိရောဃမာပတ် ဝင်စား ခိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသော ပုဂ္ဂိုလ်မှတပါး အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဖြစ်၏။

["**သံကရောတီတိ သင်္ခါရော**"။ ။ယော သဘာဝေါ၊ အကြင်သဘော တရားသည်။**ဝစီယာ၊ဝစီဘေဒသဒ္ဒကို**။ **သံကရောတိ**၊ ပြုပြင်တတ်၏။ ဤတို

တသွာ၊ထို့ကြောင့်။ သော သဘာဝေါ၊ သည်။သခ်ၤရော၏။ ။သခ်ၤရောကား ကတ္တုသာဓနကိတ်ပုဒ်၊သံကရောတိကား ကတ္တုသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ သံပုဗ္ဗ ကရဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း။ သံပုဗ္ဗ ကရဓာတ်၏အရကား ဝိတက်ဝိစာရတို့၏ သဟဇာတစသော ပစ္စယသတ္တိ ရ၏။ ဏပစ္စည်း၏အရကား ထိုသတ္တိဖြင့်မှတ်အပ်သော သတ္တိမန္တဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရ ရ၏။ "ဝစီယာ သခ်ၤရော ဝစီသခ်ၤရော"။ ။ဝစီယာ၊ ဝစီဘေဒသဒ္ဒကို။ သခ်ၤရော၊ပြုပြင်တတ်သည်တည်း။ ဝစီသခ်ၤရော၊ ဝစီဘေဒသဒ္ဒကို ပြုပြင်တတ်သည်။ ။ ဝစီသခ်ၤရောကား ဒုတိယာတပ္ပုရိသ် သမာသ်ပုဒ်၊ ဝစီယာ သခ်ၤရောကား ဒုတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်။ ဝစီပုဒ်၊ သခ်ၤရပုဒ်၊ ဝစီသခ်ၤရော ဟူသောသမာသ်ပုဒ်၏အရကား ဝိတက်ဝိစာရ ရ၏]။ ။

စိတ္တသခ်ၤရဟူသည်ကား ဝိဘက်ဝိစာရမှတပါးသော စေတသိက် ငါးဆယ်တည်း။

. ["သံကရိယတေတိ သခ်ၤရော"။ ။ယော သဘာဝေါ၊ ကို။စိတ္တေန၊ သည်။ သံကရိယတေ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ သော သဘာဝေါ၊သည်။ သခ်ၤရော၊မည်၏။သခ်ၤရောကား ကမ္မသာဓနကိတ်ပုဒ်၊ သံကရိယတေကား ကမ္မသာဓနကိတ်ဝိဂြိုဟ်။ သံပုဗ္ဗ ကရဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း။ သံပုဗ္ဗ ကရဓာတ်၏အရ ကတ္တုတ္ထကြိယာကား အလုံးစုံသော စိတ်တို့၏ ဥပါဒ်သည် မုချအားဖြင့် ရ၏။ ကမ္မတ္ထကြိယာကား ဝိတက်ဝိစာရမှ တပါးသော စေတသိက်ငါးဆယ်တို့၏ ဥပါဒ်သည် ကာရဏူပစာရတ္ထအားဖြင့် ရ၏။ ဏပစ္စည်း၏ အရကား ထိုကာရဏူပစာရတ္ထအားဖြင့် မှတ်အပ်သော ဥပ္ပါဒဝန္တဖြစ်သော စေတသိက်ငါးဆယ် ရ၏။ ။"စိတ္တေန သခ်ၤရော စိတ္တသခ်ၤရော"။ ။စိတ္တေန၊ စိတ်သည်။သခ်ၤရော၊ပြုပြင်အပ်သည်တည်း။ စိတ္တသခ်ၤရော၊ စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သည်။ ။စိတ္တသခ်ၤရောကား တတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်။ စိတ္တေန သခ်ၤရောကား တတိယာတပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝိဂြိုဟ်။ စိတ္တပုဒ်၊ သခ်ၤရပုဒ်၊ စိတ္တသခ်ၤရော ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၏ အရကား ဝိတက်ဝိစာရမှတပါး စေတသိက်ငါးဆယ် ရ၏]။

ထိုစိတ္တသခ်ၤရသည်—

(၁) ဘုံအားဖြင့် အသညသတ်ဘုံမှတပါး အလုံးစုံသောဘုံ၌ ဖြစ်၏။

(၂) စျာန်အားဖြင့်ကား အလုံးစုံသောစျာန်၌ ဖြစ်၏။

(၃) **စိတ္တုပ္ပါဒ်အားဖြင့်ကား** အလုံးစုံသော ကာမစိတ် ငါးဆဲ့လေးခုၦ ဖြစ်၏။

(၄) ပုဂ္ဂိုလ်**အားဖြင့်ကား** အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ **နိဗ္ဗောဓသမာပတ် ဝင်စား** ခိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ သေသောပုဂ္ဂိုလ်မှတပါး **အလုံးစုံသော** ပုဂ္ဂိုလ် တို့ၦ ဖြစ်၏။ ။

[တပါးသော ယမိုက်တို့ၦ သရူပက္ခ္ဍာဝါရကို မဆိုမူၦ ဤသခ်ၤါရ ယမိုက်ၦသာလျှင် အဘယ့်ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း ဟူမူကား၊ ခန္ဓာအစရှိသည်တို့ကိုကား ဝိဘင်းအစရှိသော ကျမ်းတို့ၦ သရုပ်ထုတ်ၦ ဟောခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သရုပ်ကိုသိစေအပ်ပြီးဖြစ်သတည်း။ ဤကာယသခ်ၤါရ **အစရှိသည်တို့ကိုကား** ရှေးၦ **သရုပ်ထုတ်ၦမဟောအပ်သေးသောကြောင့် သရုပ်ကို** မသိအပ်သည် ဖြစ်ဘိသော်၊ ထို့ကြောင့် ဤသခ်ၤါရယမိုက်**ၦ သာလျှင်** သရူပက္ခ္ဍာဝါရကို ဟောတော်မူသတည်း။ ။စိတ္တသခ်ၤါရသည် **ဝိတက်** ဝိစာရမှတပါး စေတသိက်ငါးဆယ်တည်း။ ။ထိုသို့ ဖြစ်လျက် "စိတ္တသမ္ဖယုတ္တကာ ဓမ္မာ စိတ္တသခ်ၤါရော"ဟု ဟောတော်မူလျှင် သညာ ဝေဒနာလည်း စိတ္တသမ္ဖယုတ်တရားပင် ဖြစ်ၦပြီးကောင်းပြီ။ ထိုသို့ပြီး ကောင်းပြီဖြစ်လျက် သညာ ဝေဒနာကို အဘဲ့ကြောင့် အထူးဟောတော် မူလေသနည်းဟူမူကား ဝေဒနာနှင့် သညာသည် **ခန္ဓာအထူး**ဖြစ်ၦ ဟော တော်မူသည်။ ။စိတ္တသခ်ၤါရဟူသော အမည်သည် အလုံးစုံသောစိတ် ကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော စေတသိက်တရားတို့၏ အမည်တည်း။ ။ထိုသို့ ဖြစ်လျက် "ဌပေတ္ဝာ ဝိတက္ကဝိစာရေ"ဟူၦအဘယ့်ကြောင့် ဟောတော် မူလေသနည်းဟူမူကား ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို **ဝစီ**သခ်ၤါရအဖြစ်ဖြင့် အသီး ယူအပ်**လေ**ပြီးဖြစ်သောကြောင့်"ဌပေတ္ဝာ ဝိတက္ကဝိစာရေ"ဟုဟောတော် မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် **အဋ္ဌကထာ**ၦ "ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပန ဝစီသခ်ၤါရ ဘာဝေန ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ ဌပေတ္ဝာ ဝိတက္ကဝိ**စာရေတိဝုတ္တံ**" ဟု မိန့်အပ်၏]။ ။

သရူပက္ခ္ဍာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့ၦ နယဝါရကို ဟောတော် **မူ၏**။ ထိုနယဝါရသည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓ သခ်ၤါရအစရှာၦ တည်သောကြောင့် သုဒ္ဓသခ်ၤါရဝါရလည်း မည်ကောင်းပါသော သုဒ္ဓသခ်ၤါရဝါရ**အား**ဖြင့် သုံးပါး**အ**ပြား**ရှိ**၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဒသောဓနဝါရကို **ရှေးဦးစွာ** ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံ ပစ္စနိုက်**အား**ဖြင့် နှစ်ပါး **အ**ပြား**ရှိ**၏။ ထို ...တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။(ဤသို့ အစ ရှိသည်ဖြင့် စစ်မြဲစစ်ၦ **အောက်**ယမိုက်တို့ကဲ့သို့ ဟောလေ)။ ။ဤသို့လျှင်

သခ်ၤရယမိုက်၏ ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ၌ ဝါရငယ်သုံးပါး၊ နယ ခြောက်ပါး၊ ယမက နှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ ပုစ္ဆာ လေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ အတ္ထကိုးဆဲ့ခြောက်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။

အဋ္ဌစတ္တာလီသ ဟောန္တိ၊ ပုစ္ဆာ သခ်ၤရယမကေ။
ပဏ္ဏတ္တိဝါရဥဒ္ဒေသေဣတိဥျာ ဝိဘာဝိနာ။ ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရနိဒ္ဒေသ

၁-ပဒသောမနဝါရ

ဥဒ္ဒေသဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိဒ္ဒေသဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဒ္ဒေသဝါရသည်လည်း။ (ဝဝတ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ ။ကာယော ကာယသခ်ၤရောတိ။ နော။ ကာယသခ်ၤရော ကာယောတိ။ နော။ ။အနုလောမ၌ ကာယောဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စုတုသမုဋ္ဌာနိကရူပ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းဖြစ်သော **ကရဇကာယ** ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုကရဇကာယသည် အကြောင်းဖြစ်သော ကာယသော်ကား မည်၏။ အကျိုးဖြစ်သော ကာယသခ်ၤရ မမည်သောကြောင့် "ကာယသခ်ၤရော" ဟူသော သံသယပုဒ်၏အရမရှိ။ ထိုသို့သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏အရမရှိသောကြောင့် ကာယမည်သော တရားသည် ကာယသခ်ၤရမည်သလော ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် **မောဃပုဉ္ဆာအား**ဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ပတ်စွာ ကာယမည်သောတရားသည် ကာယသခ်ၤရ မမည်သည်သာဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်၏အရကို မြစ်တော် မူသောအားဖြင့် **အဖြေ** ငါးပါးတို့တွင် "နော"ဟု **ပဋိသေဓဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကရဇကာယ၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်သော အဿာသ,ပဿာသဟူဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ် ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ)။ ။

ဝစီ၊ဝစီသခ်ၤရောတိ။ နော။ ဝစီသခ်ၤရော ဝစီတိ။ နော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကျိုးဆက်ဖြစ်သော ဝစီဘေဒဿဒ္ဓ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝစီဘေဒဿဒ္ဓ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဝိတက်,ဝိစာရ ရ၏။

စိတ္တံ စိတ္တသခ်ၤရောတိ။ နော။ စိတ္တသခ်ၤရော စိတ္တန္တိ။ နော။ ။အနုဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကြောင်းဖြစ်သော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌

သန္နိဋ္ဌာန်ကား အကျိုးဖြစ်သော ဝိတက် ဝိစာရမှ တပါး စေတသိက်ငါးဆယ် **ရ၏**။ ။အနုလုံပြီး**၏**။ ။

ပစ္စနိက်

နကာယော နကာယသင်္ခါရောတိ။ ကာယသင်္ခါရော နကာယော ကာယသင်္ခါရော၊ ကာယဋ္ဌ ကာယသင်္ခါရဋ္ဌ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ နစေဝ ကာယော **နစ** ကာယသင်္ခါရော။ ။**နကာ**ယသင်္ခါရော နကာယောတိ။ ကာယော **နှ** ကာယသင်္ခါရော ကာယော၊ ကာယဋ္ဌ ကာယသင်္ခါရဋ္ဌ ဌပေတ္ဝာ **အဝသေသာ** နစေဝကာယော နစကာယသင်္ခါရော။ ။အနုလောမ၌ နကာယော **ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ကရဇကာယ၏အကျိုးဆက်ဖြစ်သောအဿာသ ပဿာသဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောမာက်ရ၏။ ကာယ ကာယသင်္ခါရမှ တပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ **စေတသိက်** ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ခ၏**။

[ကာယ၏ အရသည် စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်ဟုဆိုအပ်သော **ကရဇကာ**ယတည်း။ ။အဘယ့်ကြောင့် ကရဇကာယမည်သနည်း **ဟူမူကား** "ကရောတိ နိပ္ပါဒေတိတိ ကရော။မာတာပိတူနံ သုက္ကသောဏိတံ"။ ။**ကရ**၏**အ**ရသည်**ကား** မိဘတို့၏ သုက်သွေးတည်း။ ။"ကရေန ဇာတော ကရဇော"။ ။**က**ရေန၊ မိဘတို့၏သုက်သွေးကြောင့်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သည်တည်း။ ကရဇော၊ မိဘတို့၏သုက်သွေးကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဝစနတ္ထကြောင့် ကရဇကာယမည်၏။ ဤသို့ ဝစနတ္ထနှင့်မညီသော ကရဇကာယမဟုတ်သော ရုပ်သည်လည်း ရှိသင့်သောကြောင့် ရုပ်အဋ္ဌဝီသကို နကာယ နကာယသင်္ခါရ၌ ကောက်သည်။

တနည်းကား ဤဝစနတ္ထကို နိဒဿန ဥပလက္ခဏနည်းကို ယူ၍ ကာမဘုံ၌ ဌာက်သက်၊ ဂင်သက် ဖြစ်စေနိုင်သော အဇ္ဈတ္တစတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်အပေါင်းသည် ကာယမည်**၏**။ ဤရုပ်မှတပါး အဿာသ ပဿာသမရှိသော ရူပဘုံ၌ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ၊ ဟဒယဝတ္ထုဘော၊ ပုမ္ဘော ကြဉ်သော တိသမုဋ္ဌာန်ရုပ်နှစ်ဆဲ့သုံးခု၊ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ဥတုဇကလာပ်ရုပ်ကို နကာယ နကာယသင်္ခါရအရ၌ ကောက်သင့်၏။

တနည်းကား ဝစီဘေဒသဒ္ဒ၏ အကြောင်း မဟုတ်သော ဝိတက် ဝိစာရကို အရှုပဘုံ၌ ဝစီသင်္ခါရ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူသကဲ့သို့ ကာယသင်္ခါရ**၏** အကြောင်းမဟုတ်သော်လည်း အလုံးစုံသော ရုပ်အဋ္ဌဝီသကို

ကာယောဟူသော ပုဒ်၏အရ အနုလုံ့ဌာယူ၍ နကာယောဟူသော ပစ္စနိက်ဌာ မထည့်သွင်းဘဲ ကာယ ကာယသခ်ၤရမှတပါး စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ဒြေပညာသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ကိုသာ ကောက်ရလျှင် သင့်မည်ထင်သည်။ ကရဇကာယ မဟုတ်သော ရုပ်ကိုလည်း ကရဇကာယနှင့် ကာယ၏အဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် သဒိသသူပစာအားဖြင့် ယူရမည်။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူ ဝစီဘေဒသဒ္ဒ၏ အကြောင်း မဟုတ်ဘဲလျက် ဝိတက်ဝိစာရကို ဝစီသခ်ၤရဟု အရူပဘုံ၌ ဟောတော် မူအပ်သကဲ့သို့တည်း]။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းဖြစ်သော ကရဇကာယ ရ၏။ ။အနုလောမ **သံသယလည်း ရ၏**။

နဝစီ **နဝစီသခ်ၤရော**တိ။ ဝစီသခ်ၤရော **နဝစီ ဝစီသခ်ၤရော၊ ဝစိဉ္စ ဝစီသခ်ၤ**ရဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ ဝစီ နစ **ဝစီသခ်ၤရော**။ ။**နဝစီသခ်ၤရော နဝစီတိ**။ ဝစီ **နဝစီသခ်ၤရော** ဝစီ၊ ဝစိဉ္စ ဝစီသခ်ၤရဉ္စ ဌပေတွာ **အ**ဝသေသာ နစေဝ **ဝစီ နစ ဝစီသခ်ၤရော**။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝိတက်ဝိစာရ ရ၏။ ။ ဝစီ, **ဝစီသခ်ၤရမှတပါး** စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်**လည်း ရ**၏။ **သံသယကား**မနောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝစီဘေဒသဒ္ဒ ရ၏။ (သံသယ ကောက်မြဲ)။

နစိတ္တံ **နစိတ္တသခ်ၤရော**တိ။ စိတ္တသခ်ၤရော နစိတ္တံ စိတ္တသခ်ၤရော၊ စိတ္တဉ္စ စိတ္တ**သခ်ၤရဉ္စ** ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ စိတ္တံ **နစစိတ္တသခ်ၤရော**။ ။**နစိတ္တသခ်ၤရော နစိတ္တန္တိ**။ စိတ္တံ **နစိတ္တသခ်ၤရော** စိတ္တံ၊ စိတ္တဉ္စ စိတ္တသခ်ၤရဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝစိတ္တံ **နစစိတ္တသခ်ၤရော**။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝိတက်ဝိစာရမှ ကပါး စေတသိက် ပညာသ ရ၏။ ။စိတ္တ,စိတ္တသခ်ၤရမှတပါး ဝိ က် ဝိစာရ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ် ရ၏။ ။အနုလောမ **သံသယ**လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဒသောဓနဝါရ ပြီး၏။

၂-ပဒသောဓန မူလစက္ကဝါရ

ပဒသောဓနဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ကိုဟောတော်မူ၏။ ။(စစ်မြဲ)။ ။ကာယော ကာယသခ်ၤရောတိ။ နော။ **သခ်ၤရာ**၊ ဝစီသခ်ၤရောတိ။ ဝစီသခ်ၤရော .သခ်ၤရောစေဝ ဝစီသခ်ၤရောစ၊ အဝ

သေသာ သစ်္ဆရာ နဝစီသစ်္ဆရော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပ်ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းဖြစ်သော ကရဇကာယ ရ၏။ ။**သံသယ** အရမရှိ။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာယသစ်္ဆရာ စိတ္တသစ်္ဆရာ, ရ၏။ ဝစီသစ်္ဆရာလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ (ကောဋ္ဌာသပြန်။ စိတ္တသစ်္ဆရာထည့်၍ ဤနည်းအတူဟောလေ)။ ။ဝစီ ဝစီသစ်္ဆရောတိ။ နော။ ။သစ်္ဆရာ ကာယသစ်္ဆရောတိ။ ကာယသစ်္ဆရော သစ်္ဆရောစေဝ ကာယသစ်္ဆရောစ၊ အဝသေသာ သစ်္ဆရာ နကာယသစ်္ဆရော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပဋိ၏အရကား** ဝစီသေဒသဒ္ဒ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ ဝစီသစ်္ဆရာ စိတ္တသစ်္ဆရာ, ရ၏။ ကာယသစ်္ဆရာလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ။ (စိတ္တသစ်္ဆရာထည့်၍လည်း ဤအတူ)။ ။ စိတ္တံ စိတ္တသစ်္ဆရောတိ။ နော။ ။သစ်္ဆရာ ကာယသစ်္ဆရောတိ။ (နည်းတူ)။ ။ အနုလုံပြီးပြီ။

ပစ္စနိက်၌။ ။နကာယော နကာယသစ်္ဆရောတိ။ ကာယသစ်္ဆရော နကာယော ကာယသစ်္ဆရော၊ ကာယဉ္စ ကာယသစ်္ဆရာဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝကာယော နစကာယသစ်္ဆရော။ နသစ်္ဆရာ နဝစီသစ်္ဆရောတိ။ အာမန္တာ။ ။ (အနုလောမ၌ ပဒသောဓနအတိုင်း ကောက်)။ ။**ပဋိလောမ၌** နသစ်္ဆရာ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သစ်္ဆရမှတပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ရူပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ရ၏။ ။**သံသယ** ဂင်း ရ၏။ ။[ဤနည်းအတူ ပဋိလောမ၌ မထူးပြီ။ **ကုန်အောင်ဟောလေ**။ ။နသစ်္ဆရာ အရကိုသာ ကောက်လေ]။ ။ စက်ပြီး၏။ ။

၃-သုဒ္ဓသစ်္ဆရဝါရ

သုဒ္ဓသစ်္ဆရဝါရ၌။ ။ကာယသစ်္ဆရော ဝစီသစ်္ဆရောတိ။ နော။ ။ဝစီသစ်္ဆရော ကာယသစ်္ဆရောတိ။ **နော**။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသပဿာသဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ် ရ၏။ ။**သံသယ** အရမရှိ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝိတက်-ဝိစာရ ရ၏။ ။**သံသယ** အရမရှိ။ ။ (ဤနည်းအတူကောက်လေ)။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက် ၌။ ။နကာယသစ်္ဆရော နဝစီသစ်္ဆရောတိ။ ဝစီသစ်္ဆရော နကာယသစ်္ဆရော ဝစီသစ်္ဆရော၊ ကာယသစ်္ဆရာဉ္စ ဝစီသစ်္ဆရာဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝ ကာယသစ်္ဆရော နစဝစီသစ်္ဆရော။ ။နဝစီသစ်္ဆရော နကာယသစ်္ဆရောတိ။ ကာယသစ်္ဆရော နဝစီသစ်္ဆရော ကာယသစ်္ဆရော၊ ကာယသစ်္ဆရာဉ္စ ဝစီသစ်္ဆရာဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နစေဝကာယသစ်္ဆရော နစဝစီသစ်္ဆရော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝိတက်ဝိစာရ ရ၏။ ကာယသစ်္ဆရာ ဝစီသစ်္ဆရမှတပါး စိတ်

တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက်ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်၊ပညတ်လည်း ရ၏။ ။ သံသယကား နောက်သာ။ ။ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အဿာသပဿာသဟူ ဆိုအပ်သော စိတ္တဇဝါယောဓာတ် ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။ နကာယသခ်ၤရော၊နစိတ္တသခ်ၤရောတိဟူသောအနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဝိတက် ဝိစာရမှတပါး စေတသိက်ပညာသ ရ၏။ ။ကာယသခ်ၤရ, စိတ္တသခ်ၤရမှတပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဝိတက်ဝိစာရ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။ နဝစီသခ်ၤရော၊ နစိတ္တသခ်ၤရောတို့၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဝိတက် ဝိစာရမှတပါး စေ တသိက်ပညာသ ရ၏။ ဝစီသခ်ၤရ, စိတ္တသခ်ၤရမှတပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။ ။(ပဋိလောမ၌ နည်းတူကောက်)။ ။ သုဒ္ဓ-ပြီး၏။ ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ ဥပါဒပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ပုဂ္ဂလကာယသခ်ၤရမူ

ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဝတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ (ဝဝတ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ပ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရသည်လည်း အနုလုံ၊ ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ (ပုဂ္ဂလဝါရစသည်ဆိုမြဲ)။ ။ကာယသခ်ၤရမူ၊ဝစီသခ်ၤရမူအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင်။ပ။ ကာယသခ်ၤရမူသည်လည်း ဝစီသခ်ၤရမူလီ၊ စိတ္တ သခ်ၤရမူလီအားဖြင့်နှစ်ပါး....၏။ထို....တွင် ဝစီသခ်ၤရမူလီကိုရွေးဦးစွာဟောတော် မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယသ ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တသ ဝစီသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ။ ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နောစတေသံ ဝစီသခ်ၤရောဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာ ပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။ယသ ဝါ ပန။ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ။တနည်းကား ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ၊ ဝိတက်ဝိစာရတို့ကို။ ဝိနာ။ ကြဉ်၍။ အဿာသပဿာသာနံ၊ အဿာသပဿာသတို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ပ။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမစ္ဈာန်ကို။ သမာပန္နာနံ၊ ဝင်စားကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အဿာသပဿာသာနံ၊ ထွက်သက် ဝင်သက်တို့ ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၌ဝင်း။ ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အဿာသ ပဿာသာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ၌ဝင်း။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ။ယသ ဝါ ပန။ ။အဿာသပဿာသေဟိ၊ အဿာသ

ပဿာသတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ တို့အား။

အနုလောမ ပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဒုတိယ ဈာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယဈာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ပဌမဈာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

[ဤ၌ ပဌမဈာန်ဇောနှစ်ဆယ် ဟူသော်ကား စတုက္ကနည်းအားဖြင့် ပဉ္စကနည်း၌ ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန် နှစ်ပါးကို ကမေါင်းတည်းယူ၍ နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ဤသို့ဆရာမြတ်တို့ ယူတော်မူကုန်၏။ တပါးသော ဆရာတို့ကား ခိပ္ပါဘိညာပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပဌမဈာန်၌ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဤအင်္ဂါနှစ်ပါးကိုလွန်၍ ပီတိ၊ သုခ၊ ဧကဂ္ဂတာဟူသော ဈာန်အင်္ဂါသုံးပါး နှင့်တကွ ပဌမဈာန်နောင်ရသော ပဉ္စကနည်း၌ရသော တတိယဈာန်ကို ဒုတိယဈာန်ဟုယူ၍ ပဌမဈာန်ဇောတဆယ်သာ ဖြစ်၏ဟု မိန့်တော်မူကုန်၏။ ဤနည်းနှစ်ပါးကို စုံစမ်းဆင်ခြင်၍ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ကောက်လေ။ ။ထိုဆရာမြတ်တို့ ကောက်တော်မူသည့် ရှေးနည်းပင် ဖြစ်သည်]။

ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသပဿာသကင်းသော ပဌမဈာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်ဇော တဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား သော အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသ ပဿာသ ကင်းသော ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး၊ သန္တီရဏသုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာသုံးခု၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန် ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် သုံးဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခုဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၏

ဥပပါဒကဏ္ဍသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်ကား သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ္တဿ ဥပပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တဿ၊ ၏။ ဘင်္ဂက္ခဏေ၊ ဘင်္ဂက္ခဏ၌ဥငင်း။ အဿာသပဿာသေဟိ၊ တို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ္တဿ၊ ၏။ ဥပပါဒက္ခဏေ၊ ၌ဥငင်း။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ၎င်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်ဖြစ်ကုန်သော။ အသညသတ္တာနံ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ၎င်း။ ။ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား- မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ အဿာသပဿာသကင်းသော ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ခုနစ်တို့၏ ဥပပါဒကဏ္ဍသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ဒုတိယစျာန်ဇောခုနစ်ခု၊ တတိယစျာန်ဇောခုနစ်ခု၊ စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပပါဒကဏ္ဍသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ဒုတိယစျာန်ဇော တဆဲ့ခုနစ်ခု၊ တတိယစျာန်ဇော ခုနစ်ခု၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပပါဒကဏ္ဍသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ပဌမစျာန်ဇော တဆဲ့လေးခု၊ ဒုတိယစျာန်ဇော ခုနစ်ခု၊ တတိယစျာန်ဇော ခုနစ်ခု၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပပါဒကဏ္ဍသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ အဿာသပဿာသ ကင်းသော ကာမစိတ် ငါးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပပါဒကဏ္ဍသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ စက္ခု

ဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး၊သန္တီရဏသုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာသုံးခု၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ ရူပဝိပါက်ငါးခုဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့သုံးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂင်စားသော ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ အရူပဝိပါက် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် သုံးဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂင်စားသော အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ် တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

[ကာမ ရူပ်ဘုံ၌ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခု ဟူသော်ကား စတုက္ကနည်းအားဖြင့် ရူပါဝစရ စတုတ္ထစျာန်ဇောနှစ်ခု၊ လောကုတ္တရာ စျာန်ဇော ရှစ်ခု၊ အရူပကုသိုလ် လေးခု၊ ကြိယာလေးခု၊ ဣသိအားဖြင့် တဆဲ့ရှစ်ခု ဖြစ်သတည်း။ အရူပဘုံ၌ တဆဲ့ငါးခု ဟူသော်ကား သောတာပတ္တိမဂ် ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ စတုတ္ထစျာန် ခုနစ်ခု၊ အရူပကုသိုလ် လေးခု၊ ကြိယာ လေးခု၊ ဣသိအားဖြင့် တဆဲ့ငါးခုတည်း]။

ဝစီသခ်ါရမူ

ဝစီနှင့် စိတ္တ၌။အနုလောမ။ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုတိယ စျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယ စျာန်ဇော တဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ် ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ဒုတိယစျာန်ဇော ခုနစ်ခု၊ တတိယစျာန်ဇော ခုနစ်ခု၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ငါးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေး၊ တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် တဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်

ရ၏။ ။ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ် ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ပဌမစျာန်ဇော တဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဒုဇ္ဈးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး၊ သန္တီရဏသုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ပဌမစျာန် ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန် ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် သုံးဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မနောဒ္ဓါတုဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခုဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခု ဘို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်သံသယကား သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ နိရောဓေသမာပန္နာနံ, ဒ်အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**[ကာယနှင့်စိတ္တ၊ ဝစီနှင့်စိတ္တ၊ ပစ္စနိက်သံသယ** အရအတူတူပင်**]**။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။

ဩကာသဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ဩကာသဝါရဉ်။ ။**ကာယနှင့် ဝစီဌ်** ဒုတိယဈာနေ တတိယဈာနေ တတ္ထ။ ပဌမဈာနေ ကာမာဝစရေ တတ္ထ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ တတ္ထ။ ။ အနုလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊တတိယစျာန်ဇောတဆယ် **ဟု** ဆိုအပ်သောစျာနေနောကာသ ရ၏။ ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်ဟုဆိုအပ်သော စျာနေနောကာသ။ ကာမတဆဲ့တဘုံယုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဌိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အသညသတ်ကြဉ်သော **ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊** အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။ အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

ကာယနှင့်စိတ္တဌ် အနုလောမ **အာမန္တာ**။ ။ပဌိလောမဌ် **စတုတ္ထဈာနေ,ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ** တတ္ထ။ ။ပဌမဈာနေ ဒုတိယဈာနေ တတိယဈာနေ, **ကာမာဝစရေ** တတ္ထ။ ။ပဌိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား စတုတ္ထစျာန် ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုဟု** ဆိုအပ်သော စျာနေနောကာသ။ အသညသတ်ကြဉ်သော **ရူပါဝစရတဆဲ့ငါးဘုံ၊**

အရှုပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနော ကာသ။**ကာမတဆဲ့တဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း**ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

ဝစီသင်္ခါရမူ

ဝစီနှင့် စိတ္တဇ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ဒုတိယစျာနေ, တတိယစျာနေ, စတုတ္ထစျာန တတ္ထ။ ။ပဌမစျာနေ, ကာမာဝစရေ, ရူပါဝစရေ, အရူပါဝစရေ တတ္ထ။ ။(အကောက်လှယ်ပြီ၊ ပါဠိရှိတိုင်းကောက်)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား ကာယနှင့်ဝစီဇ** စတုတ္ထစျာနေ, အသညသတ္တေ တတ္ထ။ ။**ကာယနှင့် စိတ္ထ၊ ဝစီနှင့် စိတ္တဇ** အသညသတ္တေ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။ဩကာသဝါရ ပြီး၏။ ။

ပဋိလောကာသဝါရ

ကာယသင်္ခါရမူ

ပဋိလောကာသဝါရဇ ကာယနှင့်ဝစီဇ အနုလောမ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနော ကာသ။ အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ်လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်**စား**သော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသပဿာသကင်းသော ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏ။ပ။ **ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်**။သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာပဌမစျာန် ဇောတဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော အရူပါ ဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အဿာသ ပဿာသကင်းသော ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ်လေး ဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။လောဘမူ၊ မောဟ မူ။ပ။သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် သုံးဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏ။ပ။ **ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။

လောဘမူ၊ မောဟမူ။ပ။ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် နှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၏ ဥပါဒကွဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အရူပလေး**ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ပစ္စနိက် သံသယကား ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ **ကာမတဆဲ့တဘုံ**၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေး**ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ အဿာသပဿာသ **ကင်း**သော ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ ရှစ်ခုတို့၏ ဥပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ်ကြဉ်သော လောကုတ္တရာဒုတိယစျာန်ဇောခုနစ်ခု၊ တတိယစျာန်ဇောခုနစ်ခု၊ စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော **အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်**။ကျိပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန် ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဒွေးပဋ္ဌိညာဉ် တဆယ်တို့၏ ဥပါ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာမတဆဲ့**တဘုံ။ပ။ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေး၊ တတိယစျာန် ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန် ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန် ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော **သော** အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် တဆဲ့တခုတို့၏ ဥပါ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေး**ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌ ပဋိလောမ **သန္ဓိဌာန်ကား** အဿာသပဿာသကင်း သော။ပ။(ပဂ္ဂလအတိုင်းဆို)။ ပဌမစျာန်၊ဒုတိယစျာန်၊တတိယစျာန်၊စတုတ္ထစျာန် ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အဿာသပဿာသကင်းသော **ကာမစိတ်**။ပ။ **ကာမတဆဲ့တဘုံ**ဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ လောဘမူ၊ မောဟမူ။ပ။ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။လောဘမူ၊ မောဟမူ။ပ။ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။ ။အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဇောခုနစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဥပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဒွေးပဋ္ဌိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော

ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စား သော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ လည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။

ပစ္စနိက် သံသယကား သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဂ်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပါတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ဝစီသင်္ခါရမူ

ဝစီနှင့် စိတ္တဉ် ပဋိလောမ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပတ္တိမဂ် ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ဒုတိယစျာန်ဇော ခုနစ်ခု၊ တတိယစျာန်ဇော ခုနစ်ခု၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား သော အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထ စျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောတဝိညာဉ်ဒွေး၊ တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဥ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် တဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ် သော စျာန်မဂ်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။ ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ သောတာပတ္တိမဂ် ကြဉ်သော လောကုတ္တရာ ပဌမစျာန်ဇော တဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား သော အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနော ကာသ။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ လောဘမူ၊ မောဟမူ။ပ။ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် သုံးဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော

စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ ငါးဘုံဟူ ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ လောဘမူ၊ မောဟမူ။ပ။ သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် နှစ်ဆဲ့ခုနှစ်ခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့အား အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။(**ပစ္စနိုက် သံသယကား** နည်းတူ)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး၏။

အတီတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အတီတဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊တဿ ဝစီသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သပ်သိမ်းသော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် **ရ**၏။ ။**သံသယ** ၎င်းရ၏။ ။[ပဋိလောမ၌လည်း နည်းတူ။ **ကာယနှင့် စိတ္တ၊ ဝစီနှင့် စိတ္တလည်း** နည်းတူ]။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ယဿ ယတ္ထ ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊တဿ တတ္ထ ဝစီသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် သမာပန္နာန် တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာန် သမာပန္နာန်, ကာမာဝစရာန် တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ရူပါဝစရာန် အရူပါဝစရာန် တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။

> [ဤ၌ ဘုမ္မောကာသမဟုတ်၊ စျာနောကာသဖြစ်၍ ရူပ, အရူပဘုံ၌ ဒုတိယစျာန်,တတိယစျာန် ခဏတ္တယသမဂ်ီပုဂ္ဂိုလ်လည်း ကာမဘုံ၌ ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ကို ဝင်စားစဉ် အဿာသပဿာသ ဖြစ်ဘူးသောကြောင့် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်ချင်းတူရကား "ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် သမာပန္နာန်"အရ ဖြစ်သတည်း]။

ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ကာမစိတ် ငါးဆဲ့လေးခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော

စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ**၏။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ**၏။ ။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။[ရူပါဝစရဘုံ၌ဖြစ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့သုံးခုတွင် ဒုရူပဝိပါက်လေးခုထည့်]။

ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ စတုတ္ထဈာန် သမာပန္နာန်, ရူပါဝစရာန် အရူပါဝစရာန် တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာန် ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် သမာပန္နာန်, ကာမာဝစရာန် တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ချစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကြင်းသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ**၏။ ။ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်၊ဒုတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ကာမစိတ် ငါးဆဲ့လေးခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ**၏။

ဝစီသင်္ခါရမူ

ဝစီနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် စတုတ္ထဈာန် သမာပန္နာန်, သုဒ္ဓါဝါသာန် ဒုတိယ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာန် သမာပန္နာန်, ကာမာဝစရာန်, ဣတရေသံ ရူပါဝစရာန်

အရူပါဝစရာနံ့ ကေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ **ခဏတ္တယ** သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, **အရူပါဝစရ** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနေ့ကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် ဝစီသင်္ခါရ ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝင်တဆဲ့ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဤတဆဲ့ခုနစ်ချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။ ။ပဌမ စျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သောစျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနေ့ကာသ။ ကာမစိတ်ငါးဆဲ့လေးခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်္ဂကန္တိကပဌမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကြွင်းသောရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော **ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေးဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း **ရ၏**။ ။

ပစ္စနိက်

ကာယနှင့် ဝစီ ပစ္စနိက် သံသယကား စတုတ္ထဈာန် သမာပန္နာနံ, သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနေ့ကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် ဝစီသင်္ခါရ ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝင်တဆဲ့ငါး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဤတဆဲ့ရှစ်ချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ **အသညသတ်** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အသညသတ်ဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။

ကာယနှင့်စိတ္တ၊ ဝစီနှင့်စိတ္တ ပဗ္ဗနိက် သံသယကား သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အာသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု၊ စေတသိက်တိ သတ္တိ၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။ အတီတဝါရ ပြီး၏။ ။

အနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ကာယသခ် ါရမူ

အနာဂတဝါရ ကာယနှင့်ဝစီဒွ် အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဒွ်ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ယဿ စိတ္တဿ၊ ပစ္ဆိမစိတ်မှပြန်၍ရသော် အဆုံးစွန်သော အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော အကြောင်တော်တို့ သမစိတ်၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ ကာမာဝစရာနံ၊ ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပစ္ဆိမစိတ်တံ၊ ဇပစ္ဆိမစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ (အကြောင်းလွှယ်ပြီ)။ ။**အနုလောမဒွ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော တေတို့ သမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကာမာဝစရပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင် ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမာဝစရဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ သုဒ္ဓါဝါသမှတပါး ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။သံသယ ငင်းရ၏။ ။

ပဋိလောမဒွ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ရသော် အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော တေတို့ သမစိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ၊ မရဏာသန္နဇဝေဂ၊ ဘပင်တိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန် ဝိပါက်၊ ပဉ္စမစျာန် ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊

ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူ ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော ၊စိတ်မှသည် စုတိတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ **ပရိနိဗ္ဗာန်** ပြုလတ္တံ့သော အသည်းသတ်,အကနိဋ္ဌမှတပါး ,ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ အနုလောမသံသယ အရလည်း ရ၏။

[**ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌ** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ဝိဘင်း **ဝစီ**အတိုင်းပင်]။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမစိတ်မှပြန်၍ရေသော် အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော တော်တို့သမစိတ်မှသည် **ပစ္ဆိမစိတ်၏** အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ၊ မရဏာသန္နပဥ္စမဇော ဘဝင်တိုင်အောင် ကာမာဝစရပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏** အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော **စိတ်**မှသည် **စုတိ**တိုင်အောင် ကာမာဝစရစဝန္တပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော အသည်းသတ်, အကနိဋ္ဌမှတပါး ရူပါဝစရ, **အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ် ရ၏**။ ။**ကာယနှင့် ဝစီသံသယလည်း ရ၏**။

ဝစီသခ်ၤရမူ

ဝစီနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဥ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟူ**ဆိုအပ်**သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော**၏**ခဏတ္တယ**သမဂ်ီ**, ဘဝင်နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော ဘဝင်တို့**၏** ခဏတ္တယသမဂ်ီဟူ ဆို**အပ်**သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ မဟာဝိပါက် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆို**အပ်**သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန် ဝိပါက်၊ ပဥ္စမစျာန် ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက် လေး**ခု**ဟူ **ဆိုအပ်**သော **အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်**ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူ ဖြစ်အံ့၊

ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတ္တဇောတိုင်အောင်, **ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ** ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ပစ္စနိက် သံသယကား ကာယနှင့်ဝစီ၌။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနှံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ။တိဟိတ် စုတိစိတ်တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဥ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပါဝိပါက် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ, အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။[**ကာယနှင့်စိတ္တ၊ ဝစီနှင့်စိတ္တ၊ ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ]။ ။ပဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဿ။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ဒုတိယဈာနံ တတိယဈာနံ သမာပန္နာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ, ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, **ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား ကာမာဝစရဘုံ၌** ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစျာန်စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော စျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် စျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ၊ ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသ ပဿာသနှင့် တကွ ဖြစ်သောစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။

[အရူပဘုံ၌ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်သည် လောကုတ္တရာစျာန်ဖြစ်၍ အရိယာသန္တာန်၌ ဖြစ်ရကား ကာမဘုံသို့ မပြန်ပြီဖြစ်သောကြောင့် အရူပပုဂ္ဂိုလ် မရသတည်း]။ ။

ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော် အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော တေတ္တိံသမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမ ဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား ပစ္ဆိမစိတ်မှပြန်၍ရသော် အဆုံးစွန် အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော တေတ္တိံသမစိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ၊ မရဏာသန္နဝုတ္ထိမဇော၊ ဘဝင်တိုင်အောင် ကာမာဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်မှသည် စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံ၌သာ ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော စျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသ ပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည် အဆုံးစွန်စျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။

တနည်းကား ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌သာ ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ အစစ္စာ ဝင်စားသော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော

ဈာန်မှသည် အဆုံးဈာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ အစစ္စာဝင်စားသော ဈာန်မှသည် အဆုံးဈာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဈာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။

ဤနှစ်နည်းတွင် ရှေ့နည်း၌ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံ၌ ပဌမဈာန် ကိုဝင်စားလတ္တံ့မှာ ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်မပါ၍ငင်း၊ အဆုံးစွန် အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော ဈာန်မှစ၍ကောက်ရာ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ကောက်သောကြောင့်၎င်း၊ သင့်သည်မထင်၍ တနည်း ကောက်လိုက်ပါသည်။ ဆင်ခြင်၍ယူကြပါ။ နောက်၌ ဤကဲ့သို့သော အရာကို အမှာမထားပါ။ နည်းတူပင် သိပါလေလော့။ အတူမှတပါး ရသင့်၍သာ ကောက်သည်။ ပါဠိမရှိ။ ။

ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင်, တတိယဈာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထဈာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမဈာန်ဝိပါက်၊ အရူပ ဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဓိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် ဈာန်မဝင် စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်သတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိ ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယဈာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထ ဈာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမဈာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည်သတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲလေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ် သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါ ဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနှံ, ယာဝ စိတ္တာဝ အနန္တရာ အဝိတက္က အဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, စတုတ္ထဈာနံ သမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။တိဟိတ်စုတိစိတ် တေရသ။ပ်။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု

ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေ့နဝိသ။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမဈာန်ကိုမဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ တတိယစျာန် ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိဖြစ်အံ့။ ပဌမဇော၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန် အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိဖြစ်အံ့။ ပဌမဇော၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့။ပဌမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန် အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ကာမာဝစရဘုံ၌ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ကိုမဝင်စားလတ္တံ့။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌သာ ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့။ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သောစျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ။

တန်ခိုးကား ကာမာဝစရဘုံ၌ ဒုတိယစျာန်၊တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ အစစ္ဆာဝင်စားသော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။

[ရှေးအကောက်သည် ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌ စျာန်ဝင်စားလတ္တံ့ မဝင်စားလတ္တံ့ဟု လိုရင်းမဟုတ်သည်များကို ထည့်၍ကောက်သော

ကြောင့်၎င်း၊ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည် ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဆို၍ ကောက်သောကြောင့်၎င်း ဦနက, အဓိကအပြစ်တင်၍ တနည်း ကောက်လိုက်ပါသည်]။

စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။

ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ, ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဇ္ဈာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ, ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ၊ အဆုံးစွန် **အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော** တေတ္တိံသမ စိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ **အနန္တရဖြစ်သော** ဒုတိယတဒါရုံ, မရဏာသန္နပဥ္စမဇော, ဘဝင်တိုင်အောင်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်မှတပါးကုန်သော။ ကာမာဝစရာနံ၊တို့အား။ ။ **ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမစိတ်မှပြန်၍ရသော် အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော တေတ္တိံသမ စိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ, မရဏာသန္နပဥ္စမဇော, ဘဝင်တိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်မှသည် **စုတိ၏** အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာမတဆဲ့တဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ **ကာမာဝစရဘုံ၌** ပဌမစျာန်, **ဒုတိယစျာန်**, တတိယစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဘုံ၌သာ **ဝင်စား**လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော **ရူပါဝစရ**, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်အဿာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည် **အဆုံး စျာန်၏** အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။

တနည်းကား ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ကို **မဝင်စား**လတ္တံ့, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ **ဘုံ၌သာ** ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊

အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ အစစွာ ဝင်စားသော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဘုံဌာနလည်း မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ အစစွာ ဝင်စားသော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ။[နောက်နည်းကား ဒီဃနိကာယတော်ဘုရားနည်း]။

စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံး စျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမဘဝ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဌာန နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဌာန နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော စျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော တေတ္တိံသမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဌာန နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌာန နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်

စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။

ပစ္စနိက် သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနှ်, အသညသတ္တာနံ့ တေသံ့ တတ္ထ။ ။ တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဌဲ့ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကျေနဝီသ။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်, စတုတ္ထစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အသညသတ်ဥပပတ္တိဘဝ စဝန်ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။

ဝစီသင်္ခါရမူ

ဝစီနှင့်စိတ္တဇ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ့ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဒုတိယဇ္ဈာန်, တတိယဇ္ဈာန်, စတုတ္ထဇ္ဈာန် သမာပန္နာနံ့ တေသံ့ တတ္ထ။ ပဌမဇ္ဈာန် သမာပန္နာနံ့, ကာမာဝစရာနံ့, ဣတရေသံ့ ရူပါဝစရာနံ့ အရူပါဝစရာနံ့ တေသံ့ တတ္ထ။ ။ယဿ စိတ္တဿ၊ အကြင် မရဏာသန္နပဌမဇော, ဘဝင်စိတ်၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ အဝိတက္ကအဝိစာရံ၊ အဝိတက္ကအဝိစာရဖြစ်သော။ပစ္ဆိမစိတ္တံ၊ ပစ္ဆိမစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့။ ။ တေန၊ ထို မရဏာသန္နပဌမဇော, ဘဝင်စိတ်နှင့်။သမင်္ဂီနံ၊ပြည့်စုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားငင်း။ (အကြွင်းလွှယ်ပြီ)။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန် ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော **အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်**ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ပဌမဇော၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော, စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်,အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌဲ့ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို့အား ဇောနောင်စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ, ဘဝင်

နောင်စုတိုဖြစ်အံ့။ ပဌမဇော,ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်, စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်,မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန် တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့။အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမဘိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ခဏတ္တယ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်ဝိပါက်, ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင်,တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သောအဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတုတ္ထဇော ကိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပဌမစျာန်ဝိပါက်, ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိဘိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ,

အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ **အရူပ** လေးဘုံ**ဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ [ဘုမ္မောကာသ ဖြစ်အံ့၊ ဗျာန်မဝင်စားသော, ဗျာနောကာသ ဖြစ်အံ့၊ ဗျာန်ဝင်စားသောဟု ဆိုလေ]။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ကာယနှင့်စိတ္တအတိုင်း။ အနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတပုဂ္ဂလဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရဉ်။ ။**ယဿ** ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ **အဿာသပဿာသေဟိ**၊ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**အဿာသပဿာသာနံ** ဥပ္ပါဒက္ခဏေ **တေသံ**။ ။**ပဋိလောမဉ်** **သန်ဋ္ဌာန်ကား** ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသ **ကင်းသော ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ**ဟု ဆိုအပ်သော ဗျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ **အသညသတ်** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

[**အသညသတ်**ကို ပဝတ္တိဋ္ဌလည်း ရကောင်းသောကြောင့် **အသည သတ်**ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**ဟု ကောက်သင့်ကြောင်းကို **အ**ချို့သော ဆရာမြတ်တို့ **ဆို**ကုန်**၏**။ ထိုဆရာမြတ်တို့ စကားကို သစ္စယမိုက်၌ ဥပပဇ္ဇန္တ, စဝန္တ, ကိုသာ ဟောသောကြောင့် ကောက်တော်မမူကုန်]။ ။

အဿာသပဿာသနှင့်တကွပဋမဗျာန်ဇောနှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယဗျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယဗျာန်ဇော တခဝယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဗျာန်ဝင်စားသော **ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်**။ ဒွေးပဥ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဗျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ**၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။[**ကာယနှင့်စိတ္တလည်း** ဤနည်းတူ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယ** မရှိ]။

ဝစီသခ်ါရမူ

ယဿ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ စိတ္တသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာ

ရေဟိ စိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဆယ်သိမ်းသော **စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆဲငါးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဒုဇ်းပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခု, ပဌမစျာန်ဝိပါက်, ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။(အကျယ်ကို ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအတိုင်း ကောက်)။ ။**ပစ္စနိက် သံသယမရှိ**။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွှဲပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝစီသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ဒုတိယဈာနံ တတိယဈာနံ သမာပန္နာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ, ကာမာဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ, တေသံယေဝ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ **ရ၏**။ ။ အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဒုဇ်းပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ်လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ် သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း **ရ၏**။ ။**ဒုသံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ,

အဿာသပဿာသကင်းသော ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနေ၊ကာသ။ ကာမစိတ်ငါးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ အဿာသပဿာသကင်းသော ကာမစိတ် ငါးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **စျာန်**မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ဆိုက်သော သဝိတက္က သဝိစာရ၊ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်လေးဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ။ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သော ရ၏။

ပစ္စနိက်သံသယကား ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် သမာပန္နာန် အဿာသပဿာသာန် ဘင်္ဂက္ခဏ, တေသံယေဝ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏ, စတုတ္ထဈာန် သမာပန္နာန်, သုဒ္ဓါဝါသာန် ဒုတိယော စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အဿာသပဿာသာန် တေသံ တတ္ထ။ ။ဒုတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သောစျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနေ၊ကာသ။ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနေ၊ကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် ဝစီသင်္ခါရဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိဘ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင် တဆဲ့ငါးချက်၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း။ ဤတဆဲ့ရှစ်ချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။

ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သမ္မေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ **အဿာသပဿာသာန်** ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**

သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြင်းသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမဂ်ီ, အာသာသပဿာသကင်းသော ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အာသာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်။ပ။ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အာသာသပဿာသနှင့်တကွ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ်လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိက်သံသယကား သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေ။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဇာန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။

ဝစီသင်္ခါရမူ

ဝစီနှင့် စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သမ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တဿ ဥပပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြင်းသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္က အဝိစာရ စိတ်ငါးဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်

တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ်လေးဆဲ့လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က, သဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ ပြီးပြီ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ** ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊တဿ ဝစီသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန် ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က,သဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စုတုတ္ထဇော်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေစိတ်အဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်။ပ။ သုဂတိအဟိတ် ပုဃုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**အဿာသပဿာသနှင့်တကွ** ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ **အဿာသပဿာသနှင့်တကွ** ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်

လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တာသမ်ဳိနံ့ ယာ စိတ္တာ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ။[အနာဂတ် သက်သက် အကြောင်း အတိုင်းကောက်]။

ကာယနှင့်စိတ္တ ဝိဘင်းလည်း ကာယနှင့် ဝစီဝိဘင်းကတိုင်း။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမ်ဳိ, အာသာသပသာသာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသော်သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမ်ဳိ, အာသာသပသာသာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ **နိဒ္ဒောဓသမာပတ်**။ပ။အသညသတ်။ပ။ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ကာယနှင့်ဝစီသံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တာသမ်ဳိနံ့ တေသံ။ ။[အနာဂက်သက်သက် အတိုင်းကောက်]။

ဝစီသခ်ၤရမူ

ဝစီနှင့်စိတ္တဋ္ဌ။ ။သဝိတက္ကသဝိစာရပဋိပဒါစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယာသာ ဝါ ပန**။ **သဗ္ဗေသံ စိတ္တာနာ** ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, **နိဒ္ဒောဓသမာပန္နာနံ**, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။အနှင့် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိဂါဂ်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဘဝဟတ္ထဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားမဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါ။ပ။ ဈာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသော်သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ **နိဒ္ဒောဓ**။ပ။ အသညသတ်။ပ။ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ယခင် သံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား နောက်**

သာ ရ၏။ ။**ပစ္ဆုနိက်သံသယကား** သဝိတက္ကသဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ္တာသဲ့ ဘင်္ဂက္ခဏော, **အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တာသမင်္ဂီနံ** တေသံ။ ။သဝိတက္ကသဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ် ၆-ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ **အဝိတက္ကအဝိစာရ** ပစ္ဆိမစိတ် ၇-ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ။ပ။ ရူပါဝစရ,**အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

[1]**[ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ကာယနှင့်ဝစီဒွ် ယဿ** ယတ္ထ ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ **ဝစီသခ်ါရော** ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ဒုတိယဈာနံ တတိယဈာနံ သမာပန္နာနံ **အဿာသပဿာသာနံ** ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာနံ **သမာပန္နာနံ, ကာမာဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ** ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ, **ကာမာဝစရာနံ** အဿာသပဿာသာနံ ဘင်္ဂက္ခဏော, တေသံယေဝ ဝိနာ **အဿာသပဿာသေဟိ** စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ **တေသံ** တတ္ထ။ ။**အနုဒ္ဒိ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသပဿာသနှင့်တကွ **ဒုတိယစျာန်**ဇောတဆယ်၊ **တတိယစျာန်**ဇောတဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ **သမင်္ဂီ**ဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဌမစျာန်ကို **မဝင်စားလတ္တံ့**သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဿာသပဿာသနှင့်တကွ** အဆုံးစျာန်**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစျာန်**တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစျာန်၏** အနန္တရတိုင်အောင် **အဿာသပဿာသနှင့်တကွ** ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနော

၁–မူရင်း အရကောက်၌ ကာယဝစီ၏ ဝိဘင်းပါဠိများနှင့် **အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန်သံသယအကောက်များကို မမြင်တော့ပေ**။ (ပစ္ဆုပ္ပန္နာတိတ ဝိဘင်းအတိုင်း အရကောက်, **အနုလောမ၌လည်း နည်းတူ**)....ဟုသာ မှာခဲ့သည်။ မှာထားသည့်အတိုင်းလည်း လုံးလုံး မတူကြသဖြင့် သောတုဇနတို့ ဥာဏ်ရွှဲထွေးရာသောကြောင့် [ ]ဝင်္ကဲ့သို့ **အမှတ်အသားအတွင်း** အရဲကောက်များကို ထည့်သွင်းလိုက်သည်။

ကာသ။ ဒေးပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ် ၄၄-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စား သော ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မော ကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏]။ ။

ပဋ္ဌလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံး စျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင် အောင် ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသကင်း သော ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင် စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ် သော စျာနောကာသ။[ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက် သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ။ **အစစ်ကောက်**]။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော ကာမစိတ် ငါးဆဲ့ လေးခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော ကာမစိတ် ငါးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင်, တတိယစျာန် ဝိပါက်။ပ။ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စုတုတ္ထဇော တိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ် ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန် ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ် သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဥ္စမစျာန် ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟုဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေ လတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် ဖြစ် ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။

မိမိ။ပ။ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိ။ပ။ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ ဝေဟပ္ဖလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။[အနာဂတ်သက်သက် ရူပါဝစရာနှင့်, အရူပါဝစရာနှင့် အတိုင်းပင်]။

ပစ္စနိက်သံသယကား [ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနှင့်, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဒုတိယဇ္ဈာနှင့်, တတိယဇ္ဈာနှင့် သမာပန္နာနှင့်, အဿာသပဿာသာနှင့် ဘင်္ဂက္ခဏေ, တေသံယေဝ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, စတုတ္ထဇ္ဈာန် သမာပန္နာနှင့်, အသညသတ္တာနှင့် တေသံ တတ္ထ]။ ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနှင့်။ (**အစစ်အတု**)။ ။[ပဌမဈာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော အဆုံးစျာန်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား, ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ]။ ။ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ။ (**အစစ်အတု**)။**အနာဂတ်အတိုင်းကောက်**။ ။ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဒုတိယ။ပ။ **တတိယ**။ပ။ ဥပ္ပါ။ပ။ စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ။ပ။ စျာနောကာသ။ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယ။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ **အသညသတ်**။ပ။ **ဘုမ္မောကာသ ရ၏**။

ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။**ပဋိလောမ၌ သမ္မေသံ** စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ အဿာသပဿာသာနှင့် ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမစိတ်သုံးပါးမှတပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, **အရူပါဝစရ** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **စျာနောကာသ** လေးပါး၊ **ဘုမ္မောကာသ** သုံးပါး **ရ၏**။ ။[**သံသယကို** ပစ္ဆာပြန်-ဝါရက အဿာသပဿာသာနှင့် ဥပ္ပါဒက္ခဏေ။ အရုအတိုင်းကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနှင့်, အသညသတ္တာနှင့် တေသံ တတ္ထ။ ။**တိဟိတ်စုတိ** တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်။ပ။တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေးဘုံ**။ပ။သ။ ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်, စတုတ္ထစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစျာန်၏ ခဏတ္တယ**။ပ။ **စျာနောကာသ**။ (**အတုကောက်**)။ **အသညသတ်**။ပ။ **ဘုံ**။ပ။ **သ ရ၏**။ ။ [**အနာဂတ်သံသယပင် မထူးပြီ**]။

[1][တနည်းကား။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ပဌမ ဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အသာသပဿာသနှင့်တကွ **အဆုံးဈာန်၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားဝေဒနာ ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ ရ၏။ ။ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊အဆုံးဈာန်၏ **အနန္တရ** တိုင်အောင် အသာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမဈာန်ဇော နှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယဈာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။ ဒွေးပဥ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အသာသပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သော **ရ၏**။ ။
[သန္နိဋ္ဌာန်အရကား သဘောရသင့်၍ ကောက်ပြသည်။ ပါဠိမရှိ]။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးဈာန်** တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သော်သူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်၏ **အနန္တရ** တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော ဈာန်ဇောတို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဂ်ီ, အသာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော ဈာန်ဇောတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမ-ရူပ-အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ဈာနောကာသ** လေးပါး။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်** အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမဂ်ီ, အသာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **ဈာန်**မဝင်စားသော ကာမ,ရူပ,အရူပ ပစ္ဆိမဘဝဂါမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေးဘုံ** ဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။

၁-ဤကာယမူ စိတ္တမူလိဋ္ဌ အရကောက်ဆရာတော်ကြီး၏ အမှာအထားနှင့် အရကောက်များတွင် မှာထားချက်သက်သက်ဖြင့် မပြည့်စုံခြင်း, ရှေ့ရောက်မှ နောက်သို့ပြန်မှာခြင်း, အရကောက်ရာတွင်လည်း "သိလောက်ပြီ"ဟု ယူဆသဖြင့် ချုံးခြင်း, တရားကြွင်းကျန်ခြင်းတို့ကြောင့် "တနည်းကား" အကောက်ကို [ ] ဤကဲ့သို့ အမှတ်အသားအတွင်း ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းလိုက်ပါသည်။

မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော်သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အာသာသပယောသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမ,ရူပ,အရူပ ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ် အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော်သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အာသာသပယောသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမ,ရူပ,အရူပ ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သော် ရ၏။

ပစ္စနိက် သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနှံ့ အသညသတ္တာနှံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။ဟိဟိတ် စုတိ တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကွေ့နဝီသ။ပ။ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကာမ,ရူပ,အရူပ ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ် အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို မဂ်စားလတ္တံ့သော်သူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အာသာသပယောသကင်းသော အဆုံးစျာန်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဂင်စားသော ကာမ,ရူပ,အရူပ ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား စျာနောကာသ လေးပါး။ ။ အသညသတ်။ပ။ ဘုမ္မောကာသ ရ၏]။

ဝစီသင်္ခါရမူ

ဝစီနှင့်စိတ္တ၌။ ။သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသော ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**ယသ္သ ဝါ ပန** ယတ္ထ။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တသော ဘင်္ဂက္ခဏော, ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တသော ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက်ဉာဏ

သမ္မယုတ် ၄-ခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန် ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ် ဖ-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စား သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ အာဘာသရတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဖ-ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာ ကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဝိတက္ကသဝိစာရ စုတိ ၁၂-ခု၊ စေတသိက်ပဉ္စတိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန် မဂ်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အာဘာသရတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဖ-ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ ပဌမစျာန်ကို မဂ်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။ပစ္ဆိမစိတ် သုံးပါးမှ တပါး သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ် သော စျာန်ဝင်စား, မဂ်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

၁ [**တနည်းကား**]။ ။ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဂ်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမ စျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပ တဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခြောက်ခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား

၁–ဤနောက်နည်းကို နိဒ္ဒေသ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌ အရကောက် ဆရာတော် ဘုရား မှာထားသည့်အတိုင်း [ ] ဤကဲ့သို့ အမှတ်အသားအတွင်း အကျယ် ထည့်သွင်း ကောက်ပြလိုက်ပါသည်။

ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ် အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပ တဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဌာန နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် လေးဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏]။

ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေစိတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဂင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနောကာသ လေးပါး။ ဘုမ္မောကာသ သုံးပါး။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ပဌမစျာန်, ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်, စတုတ္ထစျာန်ကို မဂင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **စျာန်ဝင်စား**, မဂင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနောကာသ လေးပါး။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ပဌမစျာန်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဂင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနောကာသလေးပါး။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

[**တနည်းအကျဉ်းကား** ပစ္ဆိမစိတ်သုံးပါးမှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဂင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနောကာသ လေးပါး။ ဘုမ္မောကာသ သုံးပါး ရ၏။ ။ကြွသို့လည်း ကောက်ရိုးပြုကုန်၏]။ ။ပစ္ဆိမစိတ် သုံးပါးမှတပါး သဝိတက္က။ပ။ ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

[၁] **[တနည်းကား။** ။ပဋ္ဌိ။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်၊ မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ခပ်သိမ်းသော စျာန်ဇောတို့၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီ၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇောတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနောကာသ လေးပါး။ ပဋ္ဌိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီ၊ ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဏှာ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပ တဆင့်ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီ၊ ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆင့်တဘုံ၊ အသညသတ် အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပ တဆင့်လေးဘုံ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီ၊ ဖြစ်ထိုက်သော **အဝိတက္က အဝိစာရ စိတ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆင့်တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။ ။**အနုလောမ** သံသယလည်း **ရ၏**။ ။ **သံသယကား နောက်သာ ရ၏]**။

ပစ္စနိက်သံသယကား သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏော၊ အဝိတက္က၊ အဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ၊ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သဝိတက္ကသဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ၊ ရူပါဝစရ၊ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အာဘဿရတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မော

၁-၌ နောက်ဆုံးနည်းကား နိဿယပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌ အရကောက် ဆရာတော် ဘုရား မှာထားသည့်အတိုင်း [ ] ၌လာသောအတွင်း ထားလျက် အကျယ်ကောက်ပြသော နည်းဖြစ်ပါသည်။

ကာသ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဝိတက္ကသဝိစာရ စုတိတဆဲနှစ်ခုတို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံ၊အာဘာသရတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရခြောက်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ပဌမစျာန်ကို မဂ်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္စိမတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲနှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဝိတက္ကအဝိစာရ စုတိစိတ်ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲတဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို မဂ်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ၊ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။ ။

အတိတာနာဂတ ပဋိလဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

အတိတာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကာယသခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ဇာတိ သခ်ါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္က အဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိစိတ် တေရသ။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟုဆိုအပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဗောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဗော၏ခဏတ္တယသမဂ်ီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဗော ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တ

ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။မဟာဝိပါက် ဥဏ္ဍသမ္မယုတ်လေးခု၊ ပဌမစျာန် ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စတုတ္ထဈာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။

ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌအနုလောမ၌ပစ္ဆိမစိတ္တသမ၌နံ တေသံ။ကွတရေသံ တေသံ။ ။ ယဿ ဝါ ပန။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ကိဟိတ် စုတိစိတ် တေရသ။ပ။ ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမ၌ဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား,မဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။[ဝ စိန့် စိတ္တလည်းနည်းတူပင်။ ။ဤသုံးယမကဌ် ပစ္စနိက် သံသယမရှိ]။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဌ္ဌ။ ။ယဿ ယတ္ထ ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဝစီသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇဿတီတိ။ ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမစိတ္တသမ၌နံ, ဒုတိယဈာနံ တတိယဈာနံ သမာပန္နာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ, ကွတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု၊ စေတသိက်တေတ္တိံသတို့၏ ခဏတ္တယသမ၌ဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မပြစ်မြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏

ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့. အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမဘိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န စုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊

အရှုပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အနုလောမသံသယ လည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။

ပစ္စနိက်သံသယကား ရှုပါဝစရေ အရှုပါဝစရေ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ့, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ စတုတ္ထဈာနံ သမာပန္နာနံ့, အသညသတ္တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။မဟဂ္ဂုတ်စုတိကိုးခု၊ စေတသိက် ပဥ္စတိံသတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော မဟဂ္ဂုတ်စုတိကိုးခု၊ စေတသိက် ပဥ္စတိံသတို့၏။ပ။ ဈာန်မဝင်စားသော ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရ စဒန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ, ဘဝင်နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရ, အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော, ဘဝင်တို့၏ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရှုပတဆဲ့ဘဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ စတုတ္ထဈာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရှုပါဝစရ, အရှုပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ် ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။

ကာယမူ စိတ္တမူလိ

ကာယနှင့် စိတ္တ၌ အနုလောမကား ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာန်နံ့ ဒုတိယဈာနံ့ တတိယဈာနံ့ သမာပန္နာနံ့, ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ စတုတ္ထဈာနံ့ **သမာပန္နာနံ့**, ရှုပါဝစရာနံ့, အရှုပါဝစရာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ပ။ ကာမာဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန်

ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်။ပ။ ကာမာဝစရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဆဲတာဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမဘိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆဲတာဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမဘိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲလေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပစ္စနိက် သံသယကား ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။မဟဂ္ဂတ် စုတိကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ, **အရူပါဝစရ** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေးဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော မဟဂ္ဂတ်စုတိကိုးခု။ပ။ ခဏတ္တယ။ပ။ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပကဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ စတုတ္ထစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ **ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု** ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော **ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

၁၆မြူ စ်တ္တမူလီ

ဝစီနှင့် စိတ္တ၌။ ။သဝိတက္ကသဝိစာရဘူမိယံ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သဝိတက္ကသဝိစာရဘူမိယံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အဝိတက္ကအဝိစာရဘူမိယံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **စုတိစိတ် ဧကူနဝီသ**။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ **အသညသတ်**, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ **အရူပလေးဘုံဟု** ဆိုအပ်သော **ဘုမ္မောကာသ**။ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ **ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု** ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စား**လတ္တံ့**သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော **ကာမာဝစရ**, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော **စျာ**နောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ **စျာန်**မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ **ခုနစ်**ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် **ကောင်း**သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိ**သန္ဓေ**မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **သူဖြစ်**အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်**အောင်**။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာမတ**ဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။

သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇောမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇောမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပေဟပ္ပိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တဆဲ့ခြောက်ချက်၊ မနောဒ္ဒါရုပဇ္ဇန်း၊ ဤတဆဲ့ရှစ်ချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပစ္စနိက် သံသယကား အဝိတက္ကအဝိစာရဘူမိယံ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အသညသတ်။ပ။ **အသညသတ်ဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။**အတိတာနာဂတဝါရ ပြီး၏**။

ဥပါဒဝါရ **ပြီး၏**။

ပဝတ္တိဝါဂ နိဂြောဓ ပစ္စုပ္ပန္နဝါဂ

[နိဂြောဓဝါဂ၌ ပစ္စုပ္ပန္နဝါဂသည် ဥပါဒပစ္စုပ္ပန္နဝါဂနှင့်တူပြီ။ ဥပါဒဝါဂ၌ ဥပါဒကွဏကို နိဂြောဓဝါဂ၌ ဘင်္ဂကွဏဆိုသည်သာ ထူးသည်။ **အတီတဝါဂလည်း** အလုံးတူပြီ]။

အနာဂတပုဂ္ဂလဝါဂ

ကာယသခ်ၤရမူ

အနာဂတဝါဂ၌ ကာယနှင့်ဝစီ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပါဒကွဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ,ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** ကာမတိဟိတ် စုတိပေးခု၊ စေတသိက် တေတ္တိ ံသတို့၏ ဥပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ရသော် အဆုံးစွန် အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွချုပ်သော စိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယ စာဒါရုံ၊ မရဏာသန္နပဋိပဒေ၊ ဘဝင်တိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, အဝိတက္ကအဝိစာရစိုက်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ မရဏာသန္နပဋိပဒေ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမ သုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့် တကွချုပ်သော စိတ်မှသည် စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဘုံမျင်းမျင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် အဿာသပဿာသနှင့် တကွချုပ်သော စိတ်မှသည် စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဘုံမျင်းမျင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သော စိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။

အနာဂတဝါဂ၌ ကာယနှင့်ဝစီ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပါဒကွဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ,ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** ကာမတိဟိတ် စုတိပေးခု၊ စေတသိက် တေတ္တိ ံသတို့၏ ဥပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ရသော် အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွချုပ်သော စိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယစာဒါရုံ၊ မရဏာသန္နပဋိပဒေ၊ ဘဝင်တိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, အဝိတက္ကအဝိစာရစိုက်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ မရဏာသန္နပဋိပဒေ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမ သုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့် တကွချုပ်သော စိတ်မှသည် စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဘုံမျင်းမျင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သော စိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။

ကာမာဝစရ ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်၊ သုဒ္ဓါဝါသမှ တပါး ရှုပ်, အရှုပ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပစ္စနိက် သံသယကား သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသာ ဘင်္ဂကွေ, အဝိတက္က အဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနှံ့, ယသာ စိတ္တသာ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပဋိသန္ဓိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ။မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်ခုနစ်ခု တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ **အဝိတက္ကအဝိစာရ** စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်၊ ဘဝင်၏ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

[ကာယနှင့်စိတ္တလည်း ကာယနှင့်ဝစီအတိုင်း တူပြီ]။ ။**ပဋိလောမ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ကာမာဝစရာနံ (အစရှိသည်၏ အရကို ကောက်မြဲ)။ ။ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ အရကား ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ [ဤမျှသာထူးသည်။ အကြွင်းကို ကာယနှင့်ဝစီအတိုင်း **ကောက်လေ**]။

ဝစီမူ စိတ္တမူလီ

ဝစီနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အဝိတက္က အဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယသာ စိတ္တသာ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပဋိသန္ဓိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမစိတ်ခုနစ်ခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင်စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်၊ ဘဝင်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယ

စျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိဟက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ မရဏာသန္နပဋ္ဌမဇော်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသော သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော အကန်ဋ္ဌ ကြဉ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ (စျာန်ဝင်စား မဝင်စား မဆိုသော်လည်း သင့်၏)။

ပစ္စနိက် သံသယကား ကာယနှင့်စိတ္တ၊ ဝစီနှင့်စိတ္တ ဤနှစ်ယမကဌ် **ပစ္ဆိမ** စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋ္ဌလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ယဿ ယတ္ထ ကာယသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝစီသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတိ။ ဒုတိယဏ္ဍာန် တတိယဏ္ဍာန် သမာပန္နာန် တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဏ္ဍာန် သမာပန္နာန်, ကာမာဝစရာန် တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာန် ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာန် ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ရူပါဝစရာန်, အရူပါဝစရာန် တေသံ တတ္ထ။ ။ [**အနုလောမဌ် သန္နိဋ္ဌာန်သံသယကို** ဥပ္ပါဒဝါရ အနာဂတ်အတိုင်းတွင် **အဆုံးစွန်** အဿာသပဿာသနှင့် တကွ ချုပ်သောစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, စိတ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဆိုရ၍ကောက် မထူးပြီ]။ ။ပဋိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမတိဟိတ်စုတိလေးခု၊ စေတသိက်တေတ္တိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပစ္ဆိမစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သော စိတ်မှသည် ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ၊ မရဏာသန္နပဋ္ဌမဇော် ဘဝင်တိုင်အောင် ကာမာဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်ဓာတုချုပ်သော စိတ်မှသည် စုတိ၏ အနန္တရဖြစ်သော ဒုတိယတဒါရုံ၊ မရဏာသန္နပဋ္ဌမဇော် ဘဝင်

တိုင်အောင် ဗျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမဈာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌သာ ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန် တိုင်အောင် ဈာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ ဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော ဈာန်မှသည် အဆုံးဈာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော် ဈာနေဘာသ။ ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယဈာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ဗျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ဗျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။[သံသယကို ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်]။

ပစ္ဆိနိက်သံသယကား သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အဝိတက္က အဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂိနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, စုတုတ္တဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ မဟာဝိပါက် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အာဘာဿရတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ်။ ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စုတိစိတ်တဆဲ့နှစ်ခု၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံသတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု

ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားကာမ တဆဲ့တဘုံ၊ အာဘဿရ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဉ္စမ စျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ ပစ္ဆိမ စိတ်ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ နှစ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌာနောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဝိတက္ကအဝိစာရ စုတိစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အားပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇော၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇော၏ ဘင်၊ ဘဝင်၏ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန် အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌာနောင်မဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ဇောနောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇော၏ ဘင်္ဂဏာသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇော၏ဘင်၊ ဘဝင်၏ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ကာမာဝစရဘုံ၌ ဒုတိယ စျာန်၊တတိယစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့,ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌သာဝင်စားလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်ပိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါ ဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သောစျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင် အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။

တနည်းကား ကာမာဝစရဘုံ၌ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သောစျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ အစစ္စဝင်စား သော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါ ဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။

[ရှေးအကောက်သည် ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌ စျာန်ဝင်စားလတ္တံ့, မဝင်စားလတ္တံ့ ဟူလိုရင်းမဟုတ်သည်ကိုထည့်၍ကောက်သောကြောင့်၎င်း၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော စျာန်မှသည်ဟု ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုဆို၍ ကောက်သောကြောင့်၎င်း ဦးနှင့်အဂေ အပြစ်တင်၍ တနည်းကောက်လိုက်သည်]။

စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။

ကာယမူစိတ္တမူလိ

ကာယနှင့်စိတ္တ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ကာမာဝစရာနုံ ပစ္ဆိမ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယာသ စိတ္တာသ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနုံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, စတုတ္ထဇ္ဈာနုံ သမာပန္နာနုံ, ရူပါဝစရာနုံ အရူပါဝစရာနုံ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဇ္ဈာနုံ ဒုတိယဇ္ဈာနုံ တတိယဇ္ဈာနုံ သမာပန္နာနုံ, ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနုံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**[ကာမာဝစရာနုံ ပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေအရ ကာမတိဟိ ုတိလေးခု(**အစစ် အတု** ကောက်မြဲ)။ ။ယာသ စိတ္တာသ။ပ။ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ-**အရ** ပစ္ဆိမစိတ်မှပြန်၍ရေသော်။ပ။ **အစစ် အတု** ကောက်မြဲ]။ ။ ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံ၌သာ ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်ကိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သောစျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။

တနည်းကား ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌သာ ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သောစျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။အစစ္စာဝင်စားသော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံ၌လည်း မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ ချုပ်သောစျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်

ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ အစစ္စာဝင်စားသော စျာန်မှသည် အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဤနှစ်နည်းတွင် နောက်နည်းကို ငါတို့ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်တော်မူသော ဒိုင်းဝန်ဆရာတော်ဘုရား ချရိုးပြုတော်မူသည်]။ ။စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ကာမာဝစရဘုံ၌ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွဖြစ်သော စျာန်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သော စိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန် အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဖြစ်သောစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဖြစ်ပြန်ကောင်းသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ လည်း ရ၏။ ။သံသယကံား နောက်သာ ရ၏။

ပစ္ဆနိက်သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ,

ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ်ကွေ့နဝိသာ၊ စေတသိက်ပဋ္ဌတိ သတ္တိ၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကာမ, ရူပ, **အရူပစဝဋ္ဋပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော်သူ ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစျာန်၏** ဘင်္ဂဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အသညသတ်။ပ။ အသညတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။

ဝစီမု စိတ္တမူလီ

ဝစီနှင့်စိတ္တ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အပိတက္ကအဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဒုတိယဈာနံ တတိယဈာနံ စတုတ္ထဈာနံ သမာပန္နာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ, ကာမာဝစရာနံ, ဣတရေသံ **ရူပါဝစရာနံ** အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဝိတက္ကအဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်ခုနစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဝိတက္ကအဝိစာရ စုတိစိတ်ခုနစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟ ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ဟတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့။ ပဌမဇော၏ဘင်၊ ဘဝင်၏ခဏတ္တယ သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိဖြစ်အံ့။ ပဌမဇော၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ,

ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော၏ဘင်၊ ဘဝင်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ]။ ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်, စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊တတိယစျာန်၊စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။

ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဌိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဌိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဌိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဥ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဌိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဌိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဥ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဌိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု

ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်းရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား**။ [ကာယနှင့် စိတ္တအတိုင်းပင်]။ ။ **အနာဂတဝါရ ပြီး၏**။ ။ [**ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကို** ဥပါဒဝါရ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရအတိုင်းတွင် ဥပါဒက္ခဏကို ဘင်္ဂက္ခဏ၊ ဘင်္ဂက္ခဏကို ဥပါဒက္ခဏလည်း၍ ကောက်လေ]။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌။ ။ယသာ ကာယသခ်ါရော **နိရုဇ္ဈတိ၊ ထသာ** ဝစီသခ်ါရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယသာ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တသာ ဥပါဒက္ခဏေ,ဝိနာ အသညာသမာပတ္တိယာသေဟိ စိတ္တသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ,နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။အသညာသမာပတ္တိယာသာနံ **ဘင်္ဂက္ခဏေ** တေသံ။ ။ **ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ပဌမစျာန် ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ **နိရောဓသမာပတ်** ဝင်စားခိုက်သော **အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်**။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ ဒွေပဋိသန္ဓိဉာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ်လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။ ။**သံသယကား နောက်သာရ**၏။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား**။ ။[ဤ **နိရောဓအနာဂတ် သက်သက်**အတိုင်း မထူးပြီ]။ ။

ကာယမူ စိတ္ထမူလီ

ကာယနှင့်စိတ္တဋ္ဌိလည်း ကာယ ဝစီ ဝိဘင်းနှင့် တူပြီ။ ။**ပဋိလောမ၌** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏ

သမၼိဳ့ အဘာသပသာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကာသမၼိဳဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပါဒကၡဏသမၼိဳ့ အဘာသပသာသ ကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ကာသမၼိဳဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စား သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ နိဂုံးခေါ်ပ။ အသညသတ် ။ပ။၏။ [အဘာသပသာသနံ အာရကို ကောက်မြဲ]။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ။ ။(အကောက်လွှဲယ်ပြီ)။

ဝစီမူ စိတ္တမူလိ

ဝစီနှင့်စိတ္တ၌ အနုလောမကား သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဘင်္ကဏေ တေသံ။ ။**ယဿ** ဝါ **ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဥပါဒကၡဏေ,ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ,နိဂုံးခေါ **သမာပန္နာနံ** အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဘင်္ကဏေ တေသံ။ ။ **အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက် ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ပဌမစျာန် ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရပစ္ဆိမစိတ် ခြောက် ခုတို့၏ ဘင်္ကာသမၼိဳဟုဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ခြောက်ဆဲ့ ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်္ကာသမၼိဳဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါ ဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ် တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပါဒကၡဏသမၼိဳ့ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဘင်္ကာ သမၼိဳဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပါဒကၡဏသမၼိဳ့၊ အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်တို့၏ ဘင်္ကာသမၼိဳဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာ ဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ နိဂုံးခေါ်သမာပတ်။ပ။ အသညသတ်။ပ။ ရ၏။အနုလောမ သံသယအရလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက် သံသယကား** အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ တေသံ။ ။အဝိတက္က အဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ဘင်္ကာသမၼိဳဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသ ဝါရ လွှဲယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ကာယသခ်ါရော နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ **တတ္ထ ဝစီသခ်ါရော** နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ အဿာသ ပဿာသာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ, ကာမာ ဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ယတ္ထ။ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, တေသံယေဝ ဝိနာ **အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ** ဘင်္ဂက္ခဏေ, **ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ** တတ္ထ။ ။**အနုလောမဉ္စ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ဒုတိယဈာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယဈာန်ဇောတဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော** ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်**တို့အား** ဒုတိယဈာန်၊**တတိယဈာန်ဟုဆိုအပ်သော** ဈာနောကာသ။[ပဌမဈာန်ကို **မဝင်စား** လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဿာသပဿာသနှင့်တကွ အဆုံးဈာန်**၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု** ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်ဟုဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ] **ရ၏**။ ။[ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်**၏** အနန္တရ တိုင်အောင်] **အဿာသပဿာသနှင့်တကွ** ပဌမဈာန်ဇော **နှစ်ဆယ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆို**အပ်**သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။ ဒွေးပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ **ကာမစိတ်** လေးဆဲ့လေးခုတို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား နောက်သာ ရ၏**။

ပဋိလောမဉ္စ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်တိုင်အောင် **မဝင်စား**လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်**၏** ဥပါဒ် တိုင်အောင် ပဌမဈာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသ ကင်းသော ပဌမဈာန်ဇော နှစ်ဆယ်တို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသောကာမာဝစရ,**ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ**ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်ဟု ဆိုအပ်သောဈာနောကာသ။ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ, **အဿာသပဿာသ** ကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆို**အပ်သော** ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ**သုဂတိ** ခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မော ကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိ

သန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, မဖြစ်ပြန် ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဂင်စားသော ကာမာဝစရ ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဏှာတဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ တတိယဈာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဌမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ဈာန်မဂင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝ်ကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဏှာငါးဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် တတိယဈာန် ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဌမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ဈာန်မဂင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဏှာလေးဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ဈာန်မဂင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဧဝဟပ္ပိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ဇနလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။

ပစ္ဆိမိက်သံသယကား သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အဝိတက္က အဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် သမာပန္နာန် အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, တေသံယေဝ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ,စတုတ္ထဈာန် သမာပန္နာန်,အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။မဟာဝိပါက် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ် ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဂင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ အရဟတ္တ ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အာဘာဿရတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။မိမိ ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိတဆယ်၊ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ စုတိစိတ် တဆဲ့နှစ်ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဈာန်မဂင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဏှာတဘုံ၊ အာဘာဿရတိုင်

အောင်သော ရူပါဝစရခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမဈာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အာသာသပဿာသကင်းသော အဆုံးစွန်၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရ ပဋိသန္ဓေခဏ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန် ကောင်းသော အဝိတက္က အဝိစာရ စုတိစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန် အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ [တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ စတုတ္ထစျာန်ဝိပါက်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခု ဟုဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ဘင်၊ ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မချုပ်ပြန်ကောင်းသော အဝိတက္က အဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ဘင်၊ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သောဘုမ္မောကာသ]။ ။ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ, အာသာသပဿာသ ကင်းသော ဒုတိယစျာန် ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်, တတိယစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟုဆိုအပ်သောစျာနောကာသ။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ကာယမူ စိတ္တမူလ

ကာယနှင့်စိတ္တ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သမ္ဗေသံ စိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဝိနာ အာသာသ ပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။

အဿာသပဿာသာနံ ဘဂ်ကွဏော တေသံ တတ္ထ။ ။[၁] **[အနုဋ္ဌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမ ဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဿာသ ပဿာသနှင့်တကွ အဆုံးဈာန်၏ ဘင်္ဂကွဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင် စား သော ကာမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်၊ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ဟုဆိုအပ်သော ဈာနေကာသရ၏။ပဋိလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏]။

ပဋိလောမ၌**သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား**ပဌမဈာန်၊ဒုတိယဈာန်၊တတိယဈာန်၊စတုတ္ထဈာန် ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊အဆုံးဈာန် တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ပဌမဈာန်ဇောနှစ်ဆယ်။ပ။ စတုတ္ထ ဈာန်ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ်ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ပဌမ ဈာန်ဇောနှစ်ဆယ်။ ဒုတိယ။ပ။စတုတ္ထဈာန်ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမ်ဂီ ဟုဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ **အား** ပဌမဈာန်။ပ။ စတုတ္ထဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှ **စ၍** ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ်ဂီ အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမ်ဂီဟု ဆို အပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ် ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက် သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ်ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါ ဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ် သောရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက် သော ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **စုတိတိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ်ဂီ၊ အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ် ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမ်ဂီ,ဟုဆိုအပ်သော ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာ ဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ကိုင် အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ပဌမဈာန်၊ဒုတိယဈာန်၊တတိယဈာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံး ဈာန်တိုင်အောင်,မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊အဆုံးဈာန်၏အနန္တရတိုင်အောင်

၁–[သဘောရသင့်၍ ကောက်ပြသည်၊ ပါဠိမရှိ။]

အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ဘင်။ပ။ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနေနာကာသ။ဒွေးပဋ္ဌဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ်လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဘင်ကွာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိက် သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဘင်ကွာကော, အသညသတ္တာနံ တေသံတတ္တာ။ ။တိဟိတ်စုတိစိတ် ထေရသ။ ဘင်။ပ။အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိဘုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ်ကိုနဝိသ။ဘင်။ပ။ (အတုကောက်) ။ပဌမစျာန်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော်သူ ဖြစ်အံ့၊ အဿာသပဿာသကင်းသော အဆုံးစျာန်၏ဘင်ကွာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သောစျာန် ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနေနာကာသ။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။

[ဥပ္ပါဒဝါရ၌လည်း ဤကဲ့သို့ အနုလုံအရ စျာန်ကို အသီးအခြားကောက်လေ။ ။ပစ္ဆိမစိတ်သုံးပါးမှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်ကွာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား- မဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနေနာကာသလေးပါး၊ ဘုမ္မောကာသသုံးပါး ရ၏-ဟူ၍ အကျဉ်းတနည်းကောက်]။ ။

ဝစီမူ စိတ္တမူလီ

စဒိနှင့်စိတ္တဋ္ဌ။ ။သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဘင်ကွာကော တေသံ တတ္တာ။ ဣတရေသံ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဘင်ကွာကော တေသံ တတ္တာ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္တာ။ သဗ္ဗေသံစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တာသ ဘင်ကွာကော တေသံ တတ္တာ။ ။အနုလောမဋ္ဌ သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ်ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်ကွာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ရူပါဝစရအရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိဘုနစ်ဘုံ၊ အာဘာသရတိုင်အောင် ရူပါဝစရခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ်၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟုဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစုတိစိတ်တဆဲ့နှစ်ခုတို့၏ ဘင်ကွာသမဂ်ီ

ဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အာဘာဿရတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစျာန်၏** ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ **ရ၏**။ ။ ပစ္ဆိမဗိတ် သုံးပါးမှတပါး သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ် ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သော **ရ၏**။

[1] **[တနည်းကား** ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစျာန်၏ အနန္တရ** တိုင်အောင် ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမဗိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ၇-ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ။ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိခိုက်ဖြစ်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမ, ရူပ အရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သော **ရ၏**]။

၁-ဝိစိတ္တ အနုလောမ နှစ်ဘက်ရ အရကောက်မှာ အရကောက် ဆရာတော်သည် "သိသာပြီ" ဟု သဘောရသဖြင့် အကျဉ်းမျှကောက်ပြသည်ကို ပို၍ ရှင်းလင်းစေရန် အကျယ်ကောက် (တနည်းကား)ကို [ဤကဲ့သို့ လက္ခဏာအတွင်း] ထည့်သွင်းလိုက်သည်။ ။

ပဋိလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား၊ ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇောတဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမဘိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, ဖြစ်ထိုက်သော အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝ်ကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါစဝရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ **အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[ဥပ္ပါဒဝါရဋ္ဌလည်း ကျိုက်ဲသို့ စျာန်ကို ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနောကာသကို အသိုးကောက်လေ။ ။အကျဉ်းတနည်းလည်း **ပစ္ဆိမစိတ်သုံးပါးမှတပါး** ဆိုလျှ ကောက်လေ]။

ပစ္ဆာနိက်သံသယကား အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အဝိတက္ကအဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဝိတက္ကအဝိစာရ စုတိစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊အဆုံးစျာန်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်

သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပပဋိပက္ခါလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ အာသည္ဉသတ်။ပ။ အာသည္ဉသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

အတီတာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

အတီတာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကာယသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိတ္ထ၊တဿ **ဝစီသခ်ၤ**ရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အဝိတက္က-အဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ **ပစ္ဆိမ**စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။[အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်အရကို နိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ကာယမူ **ဝစီမူလီ** ပစ္ဆနိက်အတိုင်းကောက်။ ဣတရေသံ အရကို နိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ကာယမူ ဝစီမူလီ အနုလုံ ပဋိလောမတဘက်ရအတိုင်းကောက်။ မထူးပြီ]။

စိတ္တသခ်ၤရမူလီ၌။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။[အနုလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော အရကို နိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ကာယမူ စိတ္တမူလီ ပစ္ဆနိက်အတိုင်းကောက်။ ဣတရေသံအရကို နိရောဓ အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ ကာယမူ စိတ္တမူလီ အနုလုံ ပဋိလောမ တဘက်ရအတိုင်းကောက်။ ။**ဝစီနှင့်စိတ္တ** လည်း ကာယနှင့်စိတ္တ အတိုင်း။ ။ပစ္ဆနိက်များ အကြွင်းမရှိ]။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ ကာယနှင့်ဝစီ၌အနုလောမကား။ ။ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, ဒုတိယဈာန် တတိယဈာန် သမာပန္နာနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဌမဈာန် သမာပန္နာနံ,ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ယတ္ထ။ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမတိဟိတ် စုတိလေးခု။ပ။ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရအရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုကတိုဒုနစ်ဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမစုတိ တဆယ်၊ စေတသိက် တေတ္တိံသတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော်သူ ဖြစ်ဘုံ၊ အဆုံးစျာန်၏

ဘဂ်ကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။ ဒုတိယဈာန်ဇော တဆယ်၊ တတိယဈာန်ဇော တဆယ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ ရ၏။ ။ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့, အဆုံးဈာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဈာန်ဝင်စားသော ကာမ, ရူပ, အရူပ ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမဘိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုံမွောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်,ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ဈာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုံမွောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား နောက်သာ ရ၏။**

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမဈာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယဈာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် တတိယဈာန်ဝိပါက်။ပ။ အရူပဝိပါက် လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ မရဏာသန္နပဌမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိက ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုံမွောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပဌမဈာန်။ပ။ သဝိတက္ကသဝိစာရ စိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယဈာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ မရဏာသန္နပဌမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုံမွောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ဒုတိယဈာန်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုံမွောကာသ ရ၏။ ။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား နောက်သာ ရ၏။**

ပစ္စနိက် သံသယကား ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမ စိတ္တာဿ ဘင်္ကာဏော, အဝိတက္ကအဝိစာရပဋိမစိတ္တာသမင်္ဂီနံ, ယာဿ စိတ္တာဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, စုတုဋ္ဌာနာ သမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ်နှစ်ခု တို့၏ ဘင်္ကာဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ အရဟာတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာဘာဿရ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ စုတိစိတ် နှစ်ခုတို့၏ ဘင်္ကာဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အာဘာဿရ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ အရူပဝိပါက်လေးခုဟု ဆိုအပ်သော အဝိတက္ကအဝိစာရ ပစ္ဆိမစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ် ကြဉ်သော ရူပ တဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဝိတက္ကအဝိစာရ စုတိစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်္ကာဏသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ပဌမဇော၏ဘင်၊ ဘဝင်၏ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန် အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ ဘင်္ကာဏသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော၏ဘင်၊ ဘဝင်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ, ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုတ္ထစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။အသညသတ်။ပ။ အသညသက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။

ကာယမူ စိတ္တမူလိ

ကာယနှင့်စိတ္တ [အနုလောမ၌ ဥပါဒအတိုင်းတွင် ဘင်္ကကောက်။ သံသယ အရမ္မာလည်း ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်၊အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကောက်။ ။ ပဋိလောမ၌လည်း ပစ္ဆိမစိတ်၏ဥပါဒ်၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကက္ခဏော, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

ဝစီမူ စိတ္တမူလိ

ဝစီနှင့်စိတ္တ အနုလောမ၌ သဝိတက္ကသဝိစာရဘူမိယံ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကက္ခဏေ ဒေတေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သဝိတက္ကသဝိစာရဘူမိယံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အဝိတက္ကအဝိစာရဘူမိယံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဘင်္ကက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ်ကူနဝိသတို့၏ ဘင်္ကက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ် သော စျာန်မဂ်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ ပဌမစျာန်ကို မဂ်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဘင်္ကက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဖုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန် တိုင်အောင်, မဂ်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမ စျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ဥပါဒ် တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဂ်စားသော ကာမာဝစရပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင် အောင်, ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ် ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဂ်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့ တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ဘဝနိကန္တိကပဌမဇောမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ကြင်းသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဂ်စား

သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ,ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည္သတ်ကြဥ်သော ရူပတာဆဲငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇောမှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ကြွင်းသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ, ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ,ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသည္သတ်,အကနိဋ္ဌကြဥ်သော ရူပတာဆဲလေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက် သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ဈာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော **ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တဆဲခြောက်ချက်၊ မနောဒ္ဓါတုဝဥ်နှင်း။ ဤတဆဲ့ရှစ်ချက်သော စိတ်တို့၏ **ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု** ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ **ငါးဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်ကို **ဝင်စား**လတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်တိုင်အောင်၊ မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, **ရူပါဝစရ**, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်တု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ ရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္ဆိမက်သံသယကား** အဝိတက္ကအဝိစာရဘူမိယံ ပစ္ဆိမ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အသည္သတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော်သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးဈာန်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ သမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, **အရူပါဝစရ** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ။ အသည္သတ်။ပ။ အသည္သတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော **ဘုမ္မော**ကာသ ရ၏။ ။**အတိတာနာဂတဝါရ ပြီး၏**။ ။**နိဒ္ဒေဝဝါရ ပြီး၏**။ ။

ဥပ္ပါဒ နိဒ္ဒေဝ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ပုဂ္ဂလဝါရ

ဥပ္ပါဒ နိဒ္ဒေဝဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ **ဝစီသခ်ၤရော** နိရုဇ္ဈတိတိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နော။ ။အလုံးစုံ ပဋိသေဓချည်း။ ။ ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ါရမူ

ယဿ ယတ္ထ ကာယသခ်ါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ ဝစီသခ်ါရော နနိရုဇ္ဈတိ။ ဝိတက္က ဝိစာရာနံ ဘင်္ဂက္ခဏော ဟောသံ တတ္ထ။ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အသညသတ္တာဒီနံ ဟောသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အဿာသပဿာသာဒီနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဒ္ဒ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမစျာန်ဧော နှစ်ဆယ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ်လေးဆဲ့လေးခု။ ဗဌမစျာန်ဝိပါက်, ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စျာနောကာသလေးပါး၊ ဘုမ္မောကာသသုံးပါး။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားမဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ၊ ဘုမ္မောကာသသုံးပါး။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမဒ္ဒ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ပဌမစျာန်ဧောနှစ်ဆယ်၊ ဒုတိယစျာန် ဧောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဧောတဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ်ကြဉ်သော အဿာသပဿာသနှင့်တကွ ကာမစိတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။အနုလောမသံသယလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

ကာယမူ စိတ္တမူလိ

ယဿ ယတ္ထ ကာယသခ်ါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ စိတ္တသခ်ါရော နနိရုဇ္ဈတိ။ သမ္မေသံ စိတ္တဿဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ဝိနာ အဿာသပဿာ

သေဟိ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာသာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဥ်ဈာန်ကား** ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဈာနောကာသလေးပါး။ ဘုမ္မောကာသ သုံးပါး ရ၏။ အာသာသပဿာသ ကင်းသော ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သောဈာန်ဝင်စား မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဈာနောကာသ လေးပါး၊ ဘုမ္မောကာသသုံးပါး၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စတ္တာ။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ (ပဋိလောမဥ်လည်း ကောက်မြဲ)။

ဝစီမူ စိတ္တမူလီ

ယဿ ယတ္ထ ဝစီသင်္ခါရော နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ စိတ္တသင်္ခါရော နနိဂ္ဂစ္ဆတိတိ။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။(သန်ဒ္ဓဥ်ာန် ကောက်မြဲ)။ ။**သံသယကား** အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ် ငါးဆဲငါးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဈာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယဈာန်၊ တတိယဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်ဟု ဆိုအပ်သော ဈာနောကာသ၊ ဘုမ္မောကာသသုံးပါး။ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ ။[ပုဂ္ဂလဝါရ၌ နိရောဓသမာပတ်ကိုကောက်။ ဤမျှသာထူးသည်]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး၏။ ။(**အတီတဝါရ အလုံးဘူးပြီ**)။

အနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ကာယသင်္ခါရမူ

အနာဂတဝါရ၌ ယဿ ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ဝစီသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတိတိ။ပ။ စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတိတိ။ ။[ဤကာယသင်္ခါရမူ၊ ဝစီသင်္ခါရမူလီ၊ စိတ္တသင်္ခါရမူလီ နှစ်ယမကသည် နိရောဓဝါရနှင့် ဝိဘင်းအရကောက်အလုံးတူ၏]။

ဝစီမူ စိတ္တမူလီ

ယဿ ဝစီသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတိတိ။ ကာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တာသ

အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ကုတရေသံ **တေသံ**။ ။ **ပဋိလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ထိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ **သမင်္ဂီ**ဟု ဆိုအပ်သော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင်စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇော၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင် စုတိ ဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။[သံသယပုဒ်၏အရကို ဥပ္ပါဒဝါရ. ဝစီသင်္ခါရ ဖြစ်လတ္တံ့. အရအတိုင်းကောက်]။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဋ္ဌ [ကာယနှင့် ဝစီ၊ ကာယနှင့် စိတ္တ၊ ဤနှစ်ယမကကို **နိဒ္ဒေဝါရအတိုင်းကောက်လေ မထူးပြီ]**။

ဝစီမူ စိတ္တမူလိ

ဝစီနှင့်စိတ္တဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါ-ဒက္ခဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ကာမာဝစရာနံ, ကုတရေသံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ထိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဋ္ဌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ်ကုနဝီသ။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဌမစျာန်ကို မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ **အဝိတက္ကအဝိစာရ** စိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇော **၏** ခဏတ္တယသမင်္ဂီ, ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဋ္ဌ နောင်မဖြစ်

ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဘဝ် အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဇောနောင် စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ, ဘဝင်နောင်စုတိဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော, ဘဝင်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ဒုတိယစျာန်၊တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကိုဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ ရ၏။ ။[သံသယပုဒ်၏အရကို ဥပ္ပါဒဝါရ ဝစီသခ်ၤရ ဖြစ်လတ္တံ့အတိုင်း ကောက်လေ မထူးပြီ]။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ အစစ်-အတု-အဆုံး စျာန်၏ ဘင်္ဂက္ခဏတူ၏။ အသညသတ်အလုံး နိဏ္ဍောဝါရပစ္စနိက်အတိုင်း]။ ။ အနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။[**ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရဥ်** ဥပါဒအတိုင်း]။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဥ်။ ။**ယဿ** ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဝစီသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိဏ္ဍောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ပဋိလောမဥ်ဿန်ဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္မယုတ် လေးခု၊ ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်၊ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဥ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသ ကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသ ကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။ နိဏ္ဍောဓသမာပတ်

ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ**။ ။[အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အရကို ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်]။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမစိတ္တာသမင်္ဂီနံ, ယာသ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ။[**အရကား** နိဒ္ဒေဝါရ အနာဂတ် **ဝ**စီသင်္ခါရ မချုပ်လတ္တံ့၊ **ပ**စ္စနိက်သံသယအတိုင်းကောက်]။ ။

ကာယမူ စိတ္တမူလီ

ကာယနှင့်စိတ္တ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ **အဿာသပဿာသေဟိ** စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, **နိဒ္ဒေဝ**သမာပန္နာနံ, **အသညသတ္တာနံ** တေသံ။ **အဿာသပဿာသာနံ** ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, **အဿာသပဿာသ ကင်းသော** ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်**ဝင်စား**, **မ**ဝင်စား**သော ကာမာ**ဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝ**စရ** ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ **ဘဝမဆုံးသေးသော**သူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသ ကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်**ဝင်စား**, **မ**ဝင်စား**သော ကာမာဝစရ**, ရူပါဝစရ, အရူပါဝ**စရ**ပုဂ္ဂိုလ်။ နိဒ္ဒေဝသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ**။ ။[အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေအရကို ကောက်မြဲ]။ ။ **ပ**စ္စနိက်သံသယလည်း ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ကောက်မြဲ]။ ။

ဝစီမူ စိတ္တမူလီ

ယာသ ဝစီသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ စိတ္တသင်္ခါရော **နိ**ရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယာသ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိဒ္ဒေဝသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ဝိတက္ကဝိစာရနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ [အနုလောမ၌ **ဝ**စီသင်္ခါရဖြစ်ဆဲအတိုင်းကောက်]။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဝိတက္ကအဝိစာရ စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား, မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ,

အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စား-မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, **အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်။** နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။[ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပပါဒက္ခဏေ**၏** အရကို ဥပပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ အတိုင်းကောက်။ ။**မစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။နိရောဓ အနာဂတ် ပစ္စနိက်အတိုင်း]။ ။ ပဂ္ဂလဝါရ ပြီး**၏**။ ။(ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ကာယသခ်ၤရမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရဉ္စ။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ကာယသခ်ၤရော ဥပပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ **စိ**သခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ [ဥပပါဒဝါရ ပစ္စုပ္ပန်အနာဂတ် ဝိဘင်းအတိုင်း။ **အနုလောမဉ္စ** ဥပပါဒအတိုင်းကောက်]။ ပဋိလောမ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋမစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, **မဝင်စားလတ္တံ့သောသူ** ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်**၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင် ပဋမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏ သမဂ်ီ, အဿသပဿာသကင်းသော ပဋမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်တို့**၏** ဥပပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,**အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်** တို့အား ပဋမစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်**၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿသပဿာသ ကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့**၏** ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဟုဆိုအပ်သောဘုမ္မောကာသ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မှဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ**၏**ဥပါဒ်တိုင်အောင်, ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဿသ ပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့**၏** ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ ပဋမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်**၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္န ပဥ္စမဇော**၏** ဥပါဒ်တိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သဝိတက္ကသဝိစာရ, အဝိတက္ကအဝိစာရ **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပ**

လေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ပဌမစျာန်ဝိပါက်၊ ဒုတိယစျာန်ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သောသဝိတက္ကသဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော။ပ။ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်, တတိယစျာန်ဝိပါက်။ပ။ အဝိဟက္ကအဝိစာရစိတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ **ရ၏**။ ။အနုလောမသဿယလည်း **ရ၏**။

ပစ္စနိက်သဿယကား သဝိတက္ကသဝိစာရပစ္ဆိမဘဝိတ္တသ ဘင်္ဂက္ခဏော, အဝိတက္ကအဝိစာရပစ္ဆိမဘဝိတ္တသမင်္ဂီနံ, ယသ္မာ စိတ္တသ္မာ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမဘဝိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, ဒုတိယဇ္ဈာနံ တတိယဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ အဿာသပဿာသာနံ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံယေဝ ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ စိတ္တသ္မာ ဥပါဒက္ခဏော, စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။[နိဒ်ေဒဝါရ ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ် အတိုင်းကောက်။ ။ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်မှာ ဘင်္ဂက္ခဏ၊ အဿာသပဿာသကင်းသော ဥပါဒက္ခဏကို ကောက်။ ဤမျှသာ ထူးသည်]။ ။

ကာယမူ စိတ္တမူလီ

[ကာယနှင့်စိတ္တ ဝိဘင်းပါဠိ ဥပါဒအတိုင်း]။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင်, မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစျာန်၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင် ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့**ခုစ်ခုတို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ပဌမစျာန်ဇော နှစ်ဆယ်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့**ခုစ်ခုတို့၏** ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်။ပ။ စတုတ္ထစျာန်ဟု ဆိုအပ်သော စျာနောကာသ။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အရူပလေးဘုံဟု** ဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊

ပဒိုသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲလေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဒိုသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကာသမဂ်ီ, အဿာသပဿာသကင်းသော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ ခဏ်။ ။[သံသယကို ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းကောက်]။ ။ **ပစ္ဆိမနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဒ္ဒေသဝါရ အတိုင်းကောက်)။ ။

ဝစီမူ စိတ္ထမူလီ

ယဿ ယတ္ထ ဝစီသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇဘိ၊ တဿ တတ္ထ စိတ္တသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိနာ ဝိတက္ကဝိစာရေဟိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဒိုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ကို ဝင်စားလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်တိုင်အောင် မဝင်စားလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစျာန်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ပဌမစျာန်ဇောနှစ်ဆယ်၊ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဒုတိယစျာန်ဇောတဆယ်၊ တတိယစျာန်ဇော တဆယ်၊ စတုတ္ထစျာန်ဇော တဆဲ့ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်ဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ပဌမစျာန်၊ ဒုတိယစျာန်၊ တတိယစျာန်၊ စတုတ္ထစျာန်ဟုဆိုအပ်သော စျာနော ကာသ။ ပဒိုသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အဝိတက္ကအဝိစာရစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ,ရူပါဝစရ,အရူပါဝစရပစ္ဆိမဘဝိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဒိုသန္ဓေမှစ၍စုတိစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲလေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော ဘုမ္မာကာသ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဒိုသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စျာန်မဝင်စားသော ကာမာ

ဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင် အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊အရူပလေးဘုံဟုဆိုအပ်သော ဘုမ္မောကာသ ရ၏။ [ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၏ အရကို ဥပ္ပါဒ ဝစီသခ်ၤရဖြစ်ဆဲအတိုင်း ကောက်လေ]။ **။ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (နိရောဓအတိုင်းကောက်)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။ ။[**အတီတာနာဂတဝါရသည်** နိဒ္ဒေါဝါရ အတီတာနာဂတဝါရနှင့် အလုံးတူပြီ]။ ။ပဝတ္တိဝါရ ပြီးပြီ။ ။

ပရိညာဝါရ

ပဝတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပရိညာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ထို....**သည်လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ။ပ။ အတီတာနာဂတဝါရအားဖြင့် ခြောက်ပါး**အပြားရှိ၏**။ (ခန္ဓယမိုက်နှင့်အတူ ဝဝတ္ထာန်ကိုဆို)။ ။**ယော** ကာယသခ်ၤရံ **ပရိဇာနာတိ**၊ သော ဝစီသခ်ၤရံ ပရိဇာနာတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**သံသယလည်း** ငင်းရ၏။ ။**ပဋိလောမ**၌ ငင်းပင်တည်း။ ။နှ ပရိဇာနာတိ၌ **လည်း** အာမန္တာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ကြဉ်သော အရိယာ**ခုနစ်ယောက် ရ**၏။ ။**ယော** ကာယသခ်ၤရံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ဝစီသခ်ၤရံ ပရိဇာနိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။ယော ဝါ ပန။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ (ပဋိလောမလည်းနည်းတူ)။ ။နပရိဇာနိတ္ထဋ္ဌာနလည်း ပုထုဇဉ်,အရဟတ္တဖလဉာန်ကြဉ်သော အရိယာ**ခုနစ်ယောက်ရ**၏။ ။**ယော** ကာယသခ်ၤရံ ပရိဇာနိဿတိ၊ သော ဝစီသခ်ၤရံ ပရိဇာနိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်,အောက်ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ။နပရိဇာနိဿတိ အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်, အရဟတ္တဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။[ဤပရိညာဝါရကား ခန္ဓအစရှိသော ယမိုက်ပရိညာဝါရတို့နှင့် မထူးပြီ။ ကြွင်းသော၁ါရကိုလည်းနည်းတူ ဟောလေ]။ ။

ထန်းတပင်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော **နန္ဒမေဓာ**အမည်ရှိသော မထေရ်သည် အဆက်ဆက်သော် ဆရာတို့၏ အထံမှ ဆောင်အပ်ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိသော **တောင်ဘီလူးဆရာတော် အနန္တဓမ္မဟာရာဇဂုရု** အထံ တော်မှ ရအပ်သော သခ်ၤရယမိုက် အနက် အဓိပ္ပါယ်အရကောက်ကို စီရင်၍ ပြီးပြီ။ ။

သခ်ၤရယမိုက် အရကောက် ပြီး၏။

၇—အနုသယယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ

သခ်ၤါရယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **အနုသယယမိုက်**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုသယ ယမိုက်သည်လည်း ပရိစ္ဆေဒဝါရ, ပရိစ္ဆိန္နဒ္ဒေသဝါရ, ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ, မဟာဝါရအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ။**တနည်းကား အနုသယုဒ္ဒေသ**, နာမဝဝတ္ထာန်, ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ, မဟာဝါရအားဖြင့် **လေးပါးအပြား** ရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် အနုသယုဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** သတ္တာနုသယာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကာမရာဂါနုသယော၊ ပဋိဃာနုသယော၊ မာနာနုသယော၊ ဒိဋ္ဌာနုသယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော၊ ဘဝရာဂါနုသယော၊ အဝိဇ္ဇာနုသယော ဟူသည်တည်း။ ။ကာမရာဂါနုသယောစ၊ ၎င်း။ပ။ အဝိဇ္ဇာနုသယောစ၊ ၎င်း၊ ဣတိ၊ဤသို့။ သတ္တာ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ **တနည်းကား** သတ္တာ၊ ကုန်သော။ အနုသာယာ၊ အနုသယတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ကာမရာဂါနုသယောစ၊ ၎င်း။ပ။ အဝိဇ္ဇာနုသယောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမေ၊ ဤသည်တို့တည်း။

နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရသည်လည်း ကာမရာဂါနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ၊ ပဋိဃာနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ၊ မာနာနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ၊ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ၊ ဘဝရာဂါနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရအားဖြင့် ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင် **ကာမရာဂါနုသယ**၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ ကာမဓာတုယာ, ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ ဟူသည်တည်း။ ။ကတ္ထ၊ အဘယ်၌နည်း။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်းသနည်း။ **တနည်းကား** အနုသေတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လျော်ကပ်တော်သော အကြောင်းကို ရ၍ ဖြစ်လေပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ ကာမဓာတုယာ၊ ကာမဘုံကောဒသဟု ဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌ဝင်း။ ဒ္ဝီသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝေဒနာသု၊ ကာမဘုံခဝေဒနာတဆဲ့ကိုးခု၊ ကာမဘုံပေကွာဝေဒနာ သုံးဆဲ့နှစ်ခုတို့၌ဝင်း။ တတ္ထ၊

ဤကာမဓာတ်, ဝေဒနာနှစ်ပါး၌။ ကာမရာဂါနုသယော၊ ကာမရာဂါနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ **တနည်းကား** အနုသေတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လျော်ကပ်တတ်သော အကြောင်းကိုရ၍ ဖြစ်လေပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့။ ဤဟိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။

ကာမရာဂါနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဋိဃာနုသယ**၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဇတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ ဟူသည်တည်း။ ။ကတ္ထ၊ အဘယ်ဌာနဘုံ၌။ ပဋိဃာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်းသနည်း။ **တနည်းကား** အနုသေတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လျော်ကပ်တတ်သော အကြောင်းကိုရ၍ ဖြစ်လေပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့နည်း။ ဤတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ဒုက္ခာယ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာသုံးပါး၌။ ဇတ္ထ၊ ဤဝေဒနာသုံးပါး၌။ ပဋိဃာနုသယော၊သည်။ အနုသေတိ၏။ **တနည်းကား** အနုသေတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လဘိတ္ဝာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လျော်ကပ်တတ်သော အကြောင်းကိုရ၍ ဖြစ်လေပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့။ ဤတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။

ပဋိဃာနုသယ၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **မာနာနုသယ**၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ။ ကာမဓာတုယာ, ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမဘုံကောဒသဟု ဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌ဌင်း။ ဒ္ဝီသု၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဝေဒနာသု၊ ကာမသုခဝေဒနာတဆဲ့ကိုးခု၊ ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ သုံးဆဲ့နှစ်ခုတို့၌ဌင်း။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံဟု ဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်၌ဌင်း။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော အရူပဓာတ်၌ဌင်း။ ဇတ္ထ၊ ဤကာမဓာတ်, ဝေဒနာ နှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်၌။ မာနာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၏။ ဤတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ထို့နောင် **ဒိဋ္ဌာနုသယ**၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ။ သဗ္ဗသဏ္ဌာယပရိယာပန္နေသု ဓမ္မေသု ဇတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ ဟူသည်တည်း။ ။သဗ္ဗသဏ္ဌာယပရိယာပန္နေသု၊ **အလုံးစုံသော်သဏ္ဌာယ၌** အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ **လောကီ**တရားတို့၌။ ဇတ္ထ၊ ဤဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး၌။ ဒိဋ္ဌာနုသယော၊ သည်။ အနုသေတိ၊ ၏။ ။ထို့နောင် **ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ**၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ (ဒိဋ္ဌာနုသယနှင့်အတူ)။ ။ထို့နောင် **ဘဝရာဂါနုသယ**၏ ဥပ္ပတ္တိဌာနဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ကတ္ထ** ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ **ရူပ-**

ဝေတုယာ အရှုပဓာတုယာ ထွေ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ ။ထို့နောင် **အဝိဇ္ဇာနုသယ**၏ ဥပဇ္ဈာယဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ။(ဒိဋ္ဌာနုသယနှင့်တူပြီ)။

["အနုသေတိ"၌ ကိန်း၏ဟူသည်ကား မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသည်ကို ဆိုသတည်း။ ထို့ကြောင့် မဂ်ဖြင့်မပယ်သေးသော ကာလပတ်လုံး ဖြစ်လေ့ပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ကာလသုံးပါးဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဤသို့ယူသော် အနုသေတိ၌ တိဝိဘတ်သည်အတိတ်, အနာဂတ် အနက်၌လည်း ဖြစ်၍ ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ သုတ်၌ ဝတ္တမာနာ ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် သက်လေ]။ ။

အဝိပ္ပါယ်

"ကတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ" ဟူသောပါဠိ၌ **အဝိပ္ပါယ်ကား** ကာမဘုံကို တပ်တတ်သော လောဘစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော ကာမရာဂါနုသယသည် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်၌ ဖြစ်၏။ အနာဂါမ်, ရဟန္တာ၌မဖြစ်။ (၂) ပယ်မပယ်အားဖြင့်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်, သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာန်၌ ဖြစ်၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်, အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၌ မဖြစ်။ (၃) ဌာနဟူသော ဘုံအားဖြင့်ကား ကာမဘဆဲ့တဘုံဟု ဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၌သာ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်၏။ (၄) ဝေဒနာအားဖြင့်ကား ကာမသုခဝေဒနာ တဆဲ့ကိုခု, **ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာ** သုံးဆဲ့နှစ်ခု၌ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း **လောဘမူ** သောမနဿလေးခု၊ ဥပေက္ခာလေးခုတို့၌ အာရုံပြုသော အားဖြင့်ငင်း, သဟဇာတ်အားဖြင့်ငင်း ဖြစ်၏။ ကြွင်းသော ဝေဒနာလေးဆဲ့သုံးခု၌ကား အာရုံပြုသောအားဖြင့်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ဖြစ်သော်**လည်း** ဝေဒနာချည်းသာ မဖြစ်ကောင်း။ သဟဇာတ်တရားတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် ကာမသုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, သဘာဝ ဝိပရီတ ဣဋ္ဌ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော **ရုပ်တို့**၌လည်း အာရုံပြုသောအားဖြင့်ငင်း, သဟဇာတ်အားဖြင့်ငင်း ဖြစ်၏။ (၅) "အနုသေတိ။ပ။ ဥပဇ္ဈာတိ"၌ **အဝိပ္ပါယ်ကား** အနုသယသည် ပစ္စုပ္ပန်ဥပါဒ်, ဌိတ်အားဖြင့် ဖြစ်သည်ရှိစေ မဖြစ်သည်ရှိစေ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး မဂ်ဖြင့်မပယ်ရသေး၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး မပယ်ရသေးသဖြင့် ဖြစ်လေ့ပြီး, ဖြစ်ဆဲ, ဖြစ်လတ္တံ့ဟု ကာလသုံးပါးဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံးသပ်တော်မူဦးဘဲ ဌာနဟူသော ဘုံကိုသာ သုံးသပ်တော်မူသောအားဖြင့် "ကတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ"ဟု မေးတော်မူဦး၍ ကာမဘုံ ကောဒသဟု

ဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၊ ကာမသုခဝေဒနာ, ကာမဥပေက္ခာဝေဒနာတို့ကိုသာ ပဋ္ဌာနပြုသောအားဖြင့် "ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒီသု ဝေဒနာသု ဇတ္ထ ကာဖရာဂါနုသယော အနုသေတိ" ဟု ဖြေတော်မူ၏။

"ကတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ" ဟူသော ပါဠိ၌ **အဓိပ္ပါယ်ကား** ပဋိဃဒွေး၌ရှိသော ဒေါသစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိဃာနုသယသည် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်၌ ဖြစ်၏။ အနာဂါမ် ရဟန္တာ၌ မဖြစ်။ (၂) ဝေဒနာအားဖြင့်ကား ဒေါမနဿဝေဒနာနှစ်ပါး, ဒုက္ခဝေဒနာတပါး။ ဤဝေဒနာသုံးပါး၌ ဖြစ်၏။ **ထိုသို့** ဖြစ်သည်ရှိသော် ဒေါမနဿဝေဒနာနှစ်ပါး၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့်ငင်း, သဟဇာတ်အားဖြင့်ငင်း ဖြစ်၏။ ဒုက္ခဝေဒနာတပါး၌ကား အာရုံပြုသော အားဖြင့်သာ ဖြစ်၏။ **ထိုသို့** ဖြစ်သော်လည်း ဝေဒနာချည်းသာ မဖြစ်ကောင်း။ သဟဇာတ်တရားတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်ကောင်းသောကြောင့် ဒေါသမူဒွေးစိတ္တုပ္ပါဒ်, ဒုက္ခသဟဂုတ်ကာယ ဝိညာဏ်စိတ္တုပ္ပါဒ်, သဘာဝ ဝိပရိတ အနိဋ္ဌဖြစ်သောရူပတို့၌လည်း အာရုံပြုသောအားဖြင့်ငင်း, သဟဇာတ်အားဖြင့်ငင်း ဖြစ်၏။ (၃) "အနုသေတိ" **အဓိပ္ပါယ်ကား** ဆိုမြဲပင်။ **ထို့ကြောင့်** ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံးသပ်တော်မမူဦးဘဲ ဌာနဟူသော ဘုံကိုသာ သုံးသပ်တော်မူသောအားဖြင့် "ကတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ" ဟု မေးတော်မူဦး၍ ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါးကိုသာ ပဋ္ဌာန ပြုတော်မူသောအားဖြင့် "ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဇတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ" ဟု ဖြေတော်မူ၏။

"ကတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ" ဟူသော ပါဠိ၌ **အဓိပ္ပါယ်ကား** ဒိဋ္ဌဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌သာ ယှဉ်သော မာနစေတသိက် ဟု ဆိုအပ်သော မာနာနုသယသည် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်၌ဖြစ်၏။ ရဟန္တာ၌ မဖြစ်။ (၂) ပယ်မပယ်သော အားဖြင့်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်, သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာန်, အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၌သာ ဖြစ်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၌ မဖြစ်။ (၃) ဘုံအားဖြင့်ကား ကာမဘုံကောဒသဟု ဆိုအပ်သော ကာမဓာတ်၊ ရူပဘုံသောဋ္ဌသဟု ဆိုအပ်သော ရူပဓာတ်၊ အရူပလေးဘုံဟု ဆိုအပ်သော အရူပဓာတ်၊ ဤ ဓာတ်သုံးပါး၌ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ဖြစ်၏။ (၄) ဝေဒနာအားဖြင့်ကား ကာမသုခဝေဒနာ တဆဲ့ကိုးခု၊ ကာမ ဥပေက္ခာဝေဒနာ သုံးဆဲ့နှစ်ခု တို့၌ ဖြစ်၏။ **ထိုသို့**ဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း လောဘမူ သောမနဿ နှစ်ခု,

ဥပေက္ခာဒုန်စ်ခုတို့၌ အာရုံပြုသော အားဖြင့်၎င်း, သဟဇာတ်အားဖြင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ကြွင်းသော ဝေဒနာလေးဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၌ကား အာရုံပြုသော အားဖြင့်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း ဝေဒနာချည်းသာ မဖြစ်ကောင်း။ သဟဇာတ် တရားတို့နှင့်လည်းတကွ ဖြစ်ကောင်းသော ကြောင့် ကာမသုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, သဘာဝဝိပရီတ ဣဋ္ဌ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော ရုပ်တို့၌လည်း အာရုံပြုသော အားဖြင့်၎င်း သဟဇာတ်အားဖြင့်၎င်း ဖြစ်၏။ (၅) "အနုသေတိ" **အဓိပ္ပါယ်ကား** ဆိုမြဲ။ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံးသပ်တော်မမူဦးဘဲ ဌာန ဟူသော ဘုံကိုသာ သုံးသပ်တော်မူသောအားဖြင့် "ကတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ" ဟု မေးတော်မူဦး၍ ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာ နှစ်ပါးကိုသာ ပဋိဉာန ပြုတော်မူသောအားဖြင့် "ကာမဓာတုယာ။ပ။ အနုသေတိ" ဟု ဖြေတော်မူ၏။

"ကတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ" ဟူသော ပါဠိ၌ **အဓိပ္ပါယ်ကား** ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ်လေးခု၌သာ ယှဉ်သော ဒိဋ္ဌိစေတသိက် ဟု ဆိုအပ်သော ဒိဋ္ဌာနုသယသည် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်၌ ဖြစ်၏။ သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာ၌ မဖြစ်။ (၂) ဌာနဟူသော ဘုံအားဖြင့်ကား ဓာတ်သုံးပါး၌သာ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဖြစ်၏။ (၃) ဝေဒနာ အားဖြင့်ကား သုခဝေဒနာ, ဒုက္ခဝေဒနာ, ဥပေက္ခာဝေဒနာ ဟူသော ဝေဒနာသုံးပါး၌ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း လောဘမူ သောမနဿ နှစ်ခု, ဥပေက္ခာ နှစ်ခု၌သာ အာရုံပြုသော အားဖြင့်၎င်း သဟဇာတ်အားဖြင့်၎င်း ဖြစ်၏။ ကြွင်းသော ဝေဒနာ ငါးဆယ်တို့၌ကား အာရုံပြုသောအားဖြင့်သာ ဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း ဝေဒနာချည်း သာ မဖြစ်ကောင်း။ သဟဇာတ် တရားတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကောင်းသော ကြောင့် သုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ဒုက္ခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, ဥပေက္ခာသဟ ဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်, သဘာဝဝိပရီတ ဣဋ္ဌ, ဣဋ္ဌမဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော ရုပ်တို့၌လည်း အာရုံပြုသော အားဖြင့်၎င်း, သဟဇာတ်အားဖြင့်၎င်း ဖြစ်၏။ (၄) "အနု သေတိ" **အဓိပ္ပါယ်ကား** ဆိုမြဲ။ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သုံးသပ်တော် မမူဦးဘဲ ဌာနဟူသော ဘုံကိုသာ သုံးသပ်တော်မူသောအားဖြင့် "ကတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ" ဟု မေးတော်မူဦး၍ ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာ သုံးပါးကို အကျဉ်းပြတော်မူသောအားဖြင့် "သဗ္ဗ။ပ။ အနုသေတိ" ဟု ဖြေတော်မူ၏။ ။(ဝိစိကိစ္ဆာနုသယသည် ဒိဋ္ဌာနုသယနှင့် တူပြီ။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ဥပေက္ခာဝေဒနာ၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း, သဟဇာတ် **အားဖြင့်၎င်း ဖြစ်၏**။ ဤမျှသာလည်း၍ ဆိုလေ)။

"ကတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ" ဟူသောပါဠိ၌ **အဓိပ္ပါယ်ကား** ရူပဘုံ, အရူပဘုံ၌ တပ်တတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌သာ ယှဉ်သော လောဘစေတသိက်ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝရာဂါနုသယသည် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်၌ ဖြစ်၏။ ရဟန္တာ၌ မဖြစ်။ (၂) ပယ် မပယ်အားဖြင့်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်, သကဒါဂါမိ မဂ္ဂဉာန်, အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၌ ဖြစ်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၌ မဖြစ်။ (၃) ဌာနဟူသော ဘုံအားဖြင့်ကား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့်သာ ဖြစ်၏။ပ။ ဓာတ်နှစ်ပါးကို သရုပ်အကျဉ်း ပြတော်မူသောအားဖြင့် "ရူပဓာတုယာ။ပ။ အနုသေတိ"ဟု ဖြေတော်မူ၏။

"ကတ္ထ အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိ" ဟူသောပါဠိ၌ **အဓိပ္ပါယ်ကား** အကုသိုလ် ဒုဒိဿဝ်၌ ယှဉ်သော မောဟဟု ဆိုအပ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယသည်....[ပုဂ္ဂိုလ်ကို မာနာနုသယ အတိုင်းဆို၊ ဘုံစသည်ကို ဒိဋ္ဌာနုသယ အတိုင်းဆို။ အကုသိုလ်ဒုဒိဿ, ဝေဒနာသုံးပါး၌ အာရုံပြုသော အားဖြင့်ငင်း, သဟဇာတ်အားဖြင့်ငင်း ဖြစ်၏။ ဤမျှသာ ထူးသည်။ ဒိဋ္ဌာနုသယနှင့် နည်းတူဆိုလေ]။

"ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု"၌ **အဋ္ဌကထာနည်း** အားဖြင့် ကာမဓာတ်ကို အသိုးဌာနမယူ။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမဓာတ်၌။ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု၊ နှစ်ပါးသောဝေဒနာတို့၌။ ဤသို့ ယောဇနာ၍ ကာမရာဂါနုသယဌာနကို ဝေဒနာနှစ်ပါးကို ယူ၏။ ။**ဋီကာနည်း** အားဖြင့်ကား ယခင်ယောဇနာခဲ့သည့်အတိုင်း ကာမဘုံ ကောဒသနှင့် ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ဤသုံးဌာနကို ယူကုန်၏။ ဤနည်းအတူ မာနာနုသယ စသည်၌လည်း ယူလေ။ ။ကာမရာဂါနုသယသည် ကာမဓာတ်ဝေဒနာနှစ်ပါး၌ ကိန်း၏ ဟုဟောတော်မူခြင်းသည်ကား သြဠာရိကအားဖြင့် သိလွယ် စိမ့်သောငှါ ပဋ္ဌာနနည်းအားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ဝေဒနာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော တရား ဤဌာ၌မူတို့၌လည်း ကိန်း၏ဟု ယူလေ။ ။ထို့ကြောင့် **အဋ္ဌကထာ**၌—

"သြဠာရိကဝသေန ဟိ ဗောဓနေယျေ သုခံ ဗောဓေတုန္တိ။ နနု စေသ အာရမ္မဏဝသေန အနုသယမာနော။ နာ ကောဝံ ဤမာသု ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု စေဝ။ ဝေဒနာသမ္ပယုတ္တမ္မေသု စ အနုသေတိ။ ဤဌေသု ပန ရူပါဒိသုပိ အနုသေတိ ယေဝ"ဟု မိန့်အပ်၏။ ။ပဋိဃာနုသယ၌လည်း ထို့အတူ။ "အနိဋ္ဌေသုပန ရူပါဒိသုပိ အနုသေတိယေဝ"ဟု မိန့်အပ်၏။ ။"ပဋိဃာနုသာယော ဟိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေ ပဋိဟညနဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇန္တော ထာမဂတော

ကိလေသော။ တသ္မာ တ္ထေ ဒေါမနဿေန သဒ္ဓိံ ပဋိဃော ဥပ္ပန္နော ပိ အတ္ထ-
နော ပဋိဃကိစ္စံ အကရဏဘာဝေန ဧဝ ပဋိဃာနုသယော နာ ဟောတိ
အမ္မောဟာရိကတ္တာ ဂစ္ဆတိ" အစရှိသဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ လာသောကြောင့်
ဣဋ္ဌာရုံ၌ ဒေါမနဿသည် ပဋိဃာနုသယမဖြစ်။ အနိဋ္ဌာရုံ၌သာ ထာမဂတ
ကိလေသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အနိဋ္ဌာရုံသာ ပဋိဃာနုသယ ဖြစ်၏ ဟု
ယူလေ]။

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝါရ ပြီးပြီ။

မဟာဝါရ အနုသယဝါရ

အနုလောမ ပုဂ္ဂလ ကာမရာဂါနုသယမူ

ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာနဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **မဟာဝါရကို** ဟောတော်
မူ၏။ ထိုမဟာဝါရသည်လည်း အနုသယဝါရ၊ သာနုသယဝါရ၊ ပဇဟနဝါရ၊ ပရိ
ညာဝါရ၊ ပဟီနဝါရ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနဝါရ၊ ဓါတုဝါရအားဖြင့် ခုနစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင်
အနုသယဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုသယဝါရသည်လည်း အနုလုံ
ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်
မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပုဂ္ဂလဝါရ, ဩကာသဝါရ, ပုဂ္ဂလောကာသဝါရအားဖြင့်
သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပုဂ္ဂလဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်
လည်း**ကောမူ**, ဒ္ဝိမူ, တိမူ, စတုမူ, ပဉ္စမူ, ဆမူ အားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။
ထို....တွင် **ကောမူ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို**ကောမူ**သည်လည်း **ကာမရာဂါ**
နုသယမူ၊ ပဋိဃာနုသယမူ၊ မာနာနုသယမူ၊ ဒိဋ္ဌာနုသယမူ၊ **ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူ**၊
ဘဝရာဂါနုသယမူအားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် **ကာမ**
ရာဂါနုသယမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို**ကာမရာဂါနုသယ မူ**သည်လည်း
ပဋိဃာနုသယမူလို အစရှိသောအားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင်
ပဋိဃာနုသယမူလိုကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း **အနုလောမ**
ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **အနုလောမ**ကို ရှေးဦးစွာ
ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပုဗ္ဗာဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် **နှစ်ပါး**အပြားရှိ၏။
ထို....တွင် ပုဗ္ဗာဝကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ
အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ဟောဟန်ကား ယဿ ကာမရာဂါနုသယော **အနုသေကိ** ဟူသည်တည်း။
ထို့နောင်သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** တဿ ပဋိဃာနုသယော
အနုသေတိ ဟူသည်တည်း။ ။ပုဗ္ဗာဝကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို
ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** အာမန္တာဟူသည်တည်း။ **အနုလောမ**ကို ဟော

တော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထို...သည်လည်း သန္ဓိဋ္ဌာန်သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် သန္ဓိဋ္ဌာန်ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယာဝ ဝါ ပန ပဋိသာနုသယော အနုသေတိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကိုဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား တာဝ ကာမဏာဂါနုသယော အနုသေတိဟူသည်တည်း။ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား အာမန္တာ ဟူသည်တည်း။ ။ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကာမဏာဂါနုသယော၊ ကာမဏာဂါနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်း၏။ တနည်းကား အနုသေတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လတိတ္ထာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လျောက်ပတ်သော အကြောင်းကိုရ၍ ဖြစ်လေပြီး, ဖြစ်၏, ဖြစ်လတ္တံ့။ တဿ၊ ထိုကာမဏာဂါနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဋိသာနုသယော၊ ပဋိသာနုသယသည်။ အနုသေတိ၊ ကိန်းသလော။ တနည်းကား အနုသေတိ အနုရူပံ ကာရဏံ လတိတ္ထာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဤတိပုစ္ဆာယံ၊ ဤသို့သောအမေးသည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ။ ကာမဏာဂါနုသယ ကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပဋိသာနုသယ ကိန်း၏။ ဤတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ယဿ ဝါ ပန နည်းတူပေး)။

အနုလောမပုစ္ဆာဌ် **သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ **သံသယဂင်းရ၏**။ ။**ပဋိလောမ နည်းတူ**။ (ပဋိဝစန)။ ။ပဋိသာနုသယမူလိကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌မာနာနုသယမူလိကို ဟောတော်မူ၏။ (စစ်မြဲ)။ ။**ဟောဟန်ကား ယဿ** ကာမဏာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ မာနာနုသယော အနုသေတိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ ကာမဏာဂါနုသယော အနုသေတိတိ။ အနာဂါမိဿ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ တဿ ကာမဏာဂါနုသယော အနုသေတိ။ တိဏ္ဏ ပုဂ္ဂလာနံ မာနာနုသယော စ အနုသေတိ၊ ကာမဏာဂါနုသယော စ အနုသေတိ။ ။ပဋိလောမဌ် **သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ (သဗ္ဗပဒဿန)။ ။ထို့နောင် ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိကို ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယဿ ကာမဏာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိတိ။ ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ။ပ။ ပုထုဇ္ဇနဿ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမဌ် **သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပဋိလောမဌ်လည်း** ယခင် သံသယ အလင်း။ ။[ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိလည်း ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိအတိုင်းပင်။ ။ဘဝရာဂါနုသယမူလိ, အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိလည်း မာနာနုသယမူလိအတိုင်းပင်]။ ။ကာမဏာဂါနုသယမူ ပြီး၏။

ပဋိဃာနုသယာဒိမူ

ကာမရာဂါနုသယမူကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဋိဃာနုသယမူကို** ဟောတော်မူ၏။ထို....၌ မာနာနုသယမူလိအစရှိသောအားဖြင့် ငါးပါး(ကာမရာဂါနုသယမူအတိုင်းပင်)။ ။ဖဋိဃာနုသယမူကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **မာနာနုသယမူကို** ဟောတော်မူ၏။ ထိုမာနပနုသယမူသည်လည်း ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိအစရှိသောအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယသ** မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တသ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတ်တိ။တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော စ ဧကဿ ဒဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ။ ပုထုဇ္ဇနဿ။ပ။ **ယသ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏။ ပဋိလောမ၌လည်း ယခင်သံသယပင်**။ ။(ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိလည်း နည်းတူ)။ ။ **ဘဝရာဂါနုသယ**, အဝိဇ္ဇာနုသယလ်လည်း အာမန္တာ။ ။ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, **ဘကဒါဂါမ်**, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။မာနာနုသယမူကို ဟောတော်မူသည်၏ **အခြားမဲ့၌ ဒိဋ္ဌာနုသယမူကို** ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိအစရှိသောအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယသ** ဒိဋ္ဌာ။ပ။ တသ ဝိစိကိစ္ဆာ။ အာမန္တာ။ ။**ယသ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇ္ဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ထို့နောင် ဘဝရာဂါနုသယမူလိကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယသ** ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ တသ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယသ ဝါ ပန**။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ။ပ။ ပုထုဇ္ဇနဿ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ပုထုဇ္ဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[အဝိဇ္ဇာနုသယလည်း ဤနည်းအတူ။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလည်း ဒိဋ္ဌာနုသယမူအတိုင်း]။ ။ထို့နောင် **ဘဝရာဂါနုသယမူကို** ဟောတော်မူ၏။ ထိုဘဝရာဂါနုသယမူ၌လည်း **အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိအား**ဖြင့် တပါးသာတည်း။ အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် **နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏**။ ထို....တွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယသ** ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တသ အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယသ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်,သကဒါဂါမ်,အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သံသယ ငင်းရ၏။ ။ဧကမူပြီး၏။

ဒ္ဒိမူ

ဧကမူကို ဟောတော်မူသည်၏ **အခြားမဲ့၌ ဒ္ဒိမူကို**ဟောတော်မူ၏။ ထို**ဒ္ဒိမူ**သည်လည်း **မာနာနုသယမူလိအစရှိသော**အားဖြင့် ငါးပါး**အပြား ရှိ**၏။ ထို....တွင်

မာနာနုသယမူလိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ဟောဟန်ကား။[ဧကမူအတိုင်း မထူးပြီ။ မူလိငါးပါးကုန်အောင် ဟောလေ]။ ။ဒိဋ္ဌိမူပြီး၏။

တိမူ

ဒိဋ္ဌိမူကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ တိမူကိုဟောတော်မူ၏။ ထိုတိမူသည်လည်း ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ အစရှိသော အားဖြင့် လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို.... တွင် ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယဿ** ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ အနုသေန္တိ။တဿ ဒိဋ္ဌာနုသယော **အနုသေ**ကိတိ။ဒိဋ္ဌိန္ဒ် ပုဂ္ဂလာနံ ကာမရာဂါနုသယော**စ ပဋိဃာ**နုသယော**စ** မာနာနုသယော**စ အနုသေန္တိ၊ နော**စ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုသယော **အနုသေ**တိ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမရာဂါနုသယော**စ** ပဋိဃာနုသယော**စ** မာနာနုသယော**စ အနုသေန္တိ**၊ ဒိဋ္ဌာနုသယော**စ အနုသေ**တိ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။အာမန္တာ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပုထုဇ္ဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။**သံသယကား**။နောက်သာ ရ၏။ ။(ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိလည်း နည်းတူ)။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိဿ ဘဝရာဂါနုသယော**စ** မာနာနုသယော**စ** အနုသေန္တိ၊ နော**စ** တဿ ကာမရာဂါနုသယော**စ** ပဋိဃာနုသယော**စ** အနုသေန္တိ။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဘဝရာဂါနုသယော**စ** အနုသေတိ ကာမ။ပ။**သေန္တိ**။ ။**ယဿ** ဝါ ပန။ ဘဝရာဂါနုသယော**စ** မာနာနုသယော**စ** အနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဘဝရာဂါနုသယ **ကိန်း**၏။ ထို ဘဝရာဂါနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမရာဂါနုသယ, ပဋိဃာနုသယ, မာနာနုသယကိန်းသလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသောသံသယသည် **မရှိ** ငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါး တို့တွင် ပုရေပဉ္စာ, ပစ္ဆာပဉ္စာနှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဉ္စာအား ဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပ်တော်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမဖြစ်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "အနာဂါမိဿ ဘဝရာဂါနုသယော**စ** မာနာနုသယော**စ** အနုသေန္တိ၊ နော**စ** တဿ ကာမရာဂါနုသယော**စ** ပဋိဃာနုသယော**စ** အနုသေန္တိ"ဟု ပုရိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရကိုပဋိသိဒ်မြစ်၍ **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပုဒ်လုံး၏ အ**

ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို "တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ ကာမရာဂါ။ပ။ သေန္တိ"ဟု ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ တင်ကော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဓ်မမြစ်မူ၍ အဖြေငါးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ, ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ နှစ်ပါး၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသောအားဖြင့် **သရူပဒဿန ဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။(အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိလည်း ဤအတူ)။ ။တိမူပြီး၏။

စတုမူ

တိမူကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ စတုမူကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း **ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိအစရှိသော**အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား**။ပ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယငင်း ရ၏။ မဋ္ဌိလောမငင်း ရ၏**။ ။(ဒိဋ္ဌာနုသယသို့လိုက်၍ ပုထုဇဉ်သာရသည်)။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။**ပဋိလောမ**၌ အနာဂါမိသာ ဘဝရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိ၊ နောစ တသာ **ကာမရာဂါနုသယောစ** ပဋိဃာနုသယောစ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ အနုသေန္တိ။ ဒ္ဝိန္နံ **ပုဂ္ဂလာနံ ဘဝရာဂါနုသယောစ** ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိ၊ နောစ တေသံ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ဘဝရာဂါနုသယောစ အနုသေတိ၊ ကာမ။ပ။ သေန္တိ။ ။ပဋိလောမ၌ ဘဝရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ရ၏။ ဘဝရာဂါနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုနုသေန္တိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။[ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ဆိုမြဲ။ ။အဝိဇ္ဇာထည့်လည်း ဤအတူ]။ စတုမူပြီး၏။ ။ **စတုမူကို** ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဉ္စမူကို** ဟောကော်မူ၏။ ။(စတုမူအတိုင်း ပဉ္စမူ ဆမူလည်း အတူတူပင်)။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။

ဩကာသဝါရ

ကေမူ

ပုဂ္ဂလဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဩကာသဝါရကို** ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း **ကေမူ၊** ဒ္ဝိမူ။ပ။ ဆမူအားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြား **ရှိ၏**။ ထို....တွင် **ကေမူကိုရှေးဦးစွာ** ဟောတော်မူ၏။ ။(ပုဂ္ဂလဝါရအတိုင်း

ဝဝတ္ထာန်ကိုဆိုလေ)။ ။**ယတ္ထ** ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီတိ။ နော။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ နော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးသည် ကာမရာဂါနုသယ၏ ကိန်းရာ ဌာန သော်ကား ဟုတ်၏။ပဋိဃာနုသယ၏ ကိန်းရာဌာန မဟုတ်သောကြောင့် "တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ"ဟူသော သံသယပုဒ်၏ အရမရှိ။ ။(ကောဋ္ဌာသကို အောက်ကဲ့သို့ဆိုလေ)။ ။ယတ္ထ ဝါ ပန ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ (ဆိုမြဲ)။ ။ **မာနာနုသယမူလီ၌** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇာတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိ။ပ။ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု ဇာတ္ထ။ ။**ပဋိလောမ**၌ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါးလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလီ၌ အနုလောမ** အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ, ရူပဓာတုယာ **အရူပ** ဓာတုယာ ဇာတ္ထ။ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု ဇာတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုက္ခဝေဒနာ, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါးလည်း ရ၏။ ။[ဘဝရာဂါနုသယမူလီ၌ အနုလောမ ပဋိလောမပင် ပဋိသေဓ။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလီ**လည်း ဒိဋ္ဌာနုသယမူလီနှင့် တူပြီ]။ ။ကာမ ရာဂါနုသယမူ ပြီးပြီ။ ။

ပဋိဃာနုသယမူ၌။ ။**ယတ္ထ** ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ။ တတ္ထ မာနာ-နုသယော အနုသေတီတိ။နော။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။နော။ ။**အနုလောမ**၌ ဒုက္ခ ဝေဒနာ ရ၏။ **ပဋိလောမ**၌ ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် **ရ၏**။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလီ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇာတ္ထ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ **ဇာတ္ထ**။ ။[ပါဠိ၌ရှိတိုင်းကောက်လေ။ ။ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလီလည်း နည်းတူ။ ။ **ဘဝရာဂါနုသယမူလီ**၌ ပဋိသေဓ။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလီ**၌လည်း ဒိဋ္ဌာနုသယ **မူလ**အတိုင်း]။ ။ပဋိဃာနုသယမူ ပြီး၏။ ။

မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလီ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ **ဇာတ္ထ**။ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ **အရူပဓာတုယာ ဇာတ္ထ**။ ။(ဝိစိကိစ္ဆာလည်း နည်းတူ)။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလီ**၌ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု **ဇာတ္ထ**။ ရူပဓာတုယာ **အရူပဓာတုယာ**

ထွေ။ ။(**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလီလည်း** ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိအတိုင်း)။ ။မာနာနုသယမူ ပြီး၏။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူ** ဝိစိကိစ္ဆာမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**၌ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု ထွေ။ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ**၌ **အာမန္တာ**။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယမူ ပြီး၏။ ။**[ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလည်း နည်းတူ]။ ဘဝရာဂါနုသယမူ အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု ထွေ။ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ ။ **ကေမူ** ပြီး၏။

ဒီပူ

ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော **ပဋိဃာနုသယော**ပ အနုသေန္တိ၊ တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိတိ။ နတ္ထိ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန** မာနာနုသယော အနုသေတိ။ ပ။ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ ကာမဓာတုယာ ဒီသု ဝေဒနာသု **ထွေ** မာနာနုသယော**ပ** ကာမရာဂါနုသယော**ပ** အနုသေန္တိ၊ နော**ပ** တတ္ထ **ပဋိဃာ**နုသယော အနုသေတိ။ ။ပဋိလောမ၌ မာနာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။မာနာနုသယော**ပ** ကာမရာဂါနုသယော**ပ** အနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစ်တ်၏ အရကား** ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။(သံသယပုဒ်လုံး၏အရမရှိ)။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစ်တ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ဌာနဌ် မာနာနုသယကိန်း၏။ ထိုမာနာနုသယကိန်း**ရာ**ဌာနဌ် ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာနုသယကိန်းသလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတရာသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဿာသယ အားဖြင့် **မေး**တော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပဥ္ဆာဖြင့် မေးတော်မူသည်**အား**လျော်ပတ်စွာ မာနာနုသယကိန်း**ရာ**ဌာနဌ် ကာမရာဂါနုသယ, ပဋိဃာနုသယ နှစ်ပါးမကိန်းသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် "နော"ဟု **ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ **တနှုံးကား အမေးလေးပါးတို့**တွင် ပုရေပဥ္ဆာ, ပစ္ဆာပဥ္ဆာနှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဥ္ဆာဖြင့် မေးတော်မူသည်**အား**လျော်ပတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏အရ မဖြစ်ကောင်းသော ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ကို "ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ နော**ပ** တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော**ပ** ပဋိဃာနုသယော**ပ** အနုသေန္တိ" ဟု ပုရိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဓ်မြစ်၍ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ

ပုဒ်တစိတ်၏အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး၏အရ မဖြစ်ကောင်းသော ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးကို "ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒီသု ဝေဒနာသု ဇတ္ထ မာနာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိ၊ နောစ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ" ဟု ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကို ပဋိသိမ်မြစ်၍ အဖြေငါးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ နှစ်ပါး၏ သရုပ်ကိုပြတော်မူသောအားဖြင့် **သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ရူပဓာတုယာ **အရူပ**ဓာတုယာ ဇတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ၊ နောစ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ **အနုသေန္တိ**၊ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒီသု ဝေဒနာသု ဇတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ **ကာမရာဂါနုသယော**စ အနုသေန္တိ၊ နောစ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော **အနုသေတိ**။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဇတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိ၊ **နောစ** တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ ။ယတ္ထ ဝါ ပန။ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် **ရ၏**။ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး ရ၏။ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** ဒုက္ခဝေဒနာ **ရ**၏။ ။[သံသယပုဒ်လုံး အရမရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစိတ် အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရ မရှိသောကြောင့်။ ဆိုမြဲ]။ ။ဝိစိကိစ္ဆာ နည်းတူ။ ။[ဘဝရာဂါနုသယမူလိဋ္ဌ **အနုလောမ**။ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ နော။ ။အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိလည်း ဒိဋ္ဌာနုသယနှင့် တူပြီ]။ ။ဒွိမူပြီး၏။

တိမူ

တိမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ဒွိမူအတိုင်း သုံးချက်ထုတ်။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိဋ္ဌ** အနုလောမ **နတ္ထိ**။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ မာနာနုသယော **အနုသေတိ**။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်**ကား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် **ရ၏**။ မာနာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရလည်း** ရူပဓာတ် **အရူပဓာတ်**ငင်းရ၏။ ။[သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ။ ။ပဋိလောမ။ တနည်း **ပဋိဝစန**။ **အဝိဇ္ဇာမူလိလည်း** ပဋိလောမသုံးချက် ထွက်သည်]။ ။တိမူပြီး၏။

စတုမူ-ပဉ္စမူ

စတုမူ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိဋ္ဌ သုံးချက် ထွက်သည်။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ** ပဋိလောမဋ္ဌ မာနာနုသယောစ ဒိဋ္ဌာနုယောစ အနုသေန္တိ။ ။(တိမူအတိုင်း)။

အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိဋ္ဌလည်း ပဋိလောမ သုံးချက်။ ။စတုမူ ပြီး၏။ ။ပဋ္ဌမူလည်း စတုမူအတိုင်း။

ဆမူ

ဆမူ အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ **နတ္ထိ**။ ။**ပဋိလောမဋ္ဌ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ဇာတ္ထ** အဝိဇ္ဇာနုသယောစ မာနာနုသယောစ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယောစ ဘဝရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိ၊ နောစ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိ။ **ကာမဓာတုယာ** ဒိဋ္ဌိသု**ဂတေနာသု ဇာတ္ထ**။ ။**ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဇာတ္ထ**။ ။(**အောက်ကနည်းကို မှီ၍**ကောက်)။ ။ **ဩကာသဝါရ ပြီး၏**။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ကေမူ

ပဋ္ဌလောကာသဝါရဋ္ဌ[ပဋ္ဌလဝါရအတိုင်း မူလမူလိကို စစ်လေ]။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတီတိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ နော။ ။**အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာမဓာတ် ဝေဒနာ** နှစ်ပါး **ရ၏**။ (သံသယပုဒ်၏ အရုကား မရှိ)။ ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ **သုံးပါး ရ၏**။ ။**(သံသယပုဒ်၏ အရုမရှိ)**။

ကာမမူ မာနမူလိ

ယဿ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ တတ္ထ မာနာနုသယော **အနုသေတီတိ။ အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ။အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ မာနာနုသယော **အနုသေတိ**၊ နောစ **တဿ** တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ။ **တိဏ္ဏံ** ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ **ကာမဓာတုယာ** ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အနာဂါမ်** ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ **ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် **ရ၏**။ **ထိုမှတစ်ပါး, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါးလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ ရသောကြောင့်။ပ။ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာ ဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏ အရ မဖြစ်ကောင်းသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ကို "အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ပ။" ပဌမ ကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်၏ အရကို ပဋိသိဒ္ဓိမြစ်၍ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏ အရ မဖြစ်ကောင်းသော ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ကို "တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ပ။ ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိ" ဟု ဒုတိယ ကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သံသယကို ပဋိသိဒ္ဓိမြစ်၍ သန္ဓိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရဖြစ်သော ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါးကို "တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ပ။ သေန္တိ" ဟု တတိယ ကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ အဖြေငါးပါး တို့တွင် ပဌမကောဋ္ဌာသ, ဒုတိယကောဋ္ဌာသ, တတိယကောဋ္ဌာသ၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသောအားဖြင့် **သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။

ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ အနုလေဝမဉ္ဉ ဒ္ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု **တေသံ** တတ္ထ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပုထုဇ္ဇနဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ပ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ ။[ဝိစိကိစ္ဆာလည်း နည်းတူ။ အကောက်လွှဲပြီ]။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိဉ္စ** ပဋိသေဓ။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိဉ္စ** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ **ပဋိလောမဉ္ဉ** အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ, တဿ တတ္ထ။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ, ရူပဓာတုယာ, အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ ။(မာနာနုသယကိုမှီ၍ အရကောက်ကောဋ္ဌာသကို ဆိုလေ)။ ။ကာမရာဂါနုသယမူ ပြီးပြီ။ ။

ပဋိဃာနုသယမူ မာနာနုသယမူလိဉ္စ ပဋိသေဓေသဉ္စ။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလ** အနုလောမဉ္ဉ ဒ္ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယဝေဒနာယ တေသံ ဝတ္ထ။ပုထုဇ္ဇနဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ ။[ပါဠိ၌ရှိတိုင်းကောက်။ ဝိစိကိစ္ဆာတူပြီ]။ ။

ဘဝရာဂါနုသယမူလိ၌ ပဋိသေဓ။ ။အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု, ရူပ ဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရ ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါး။ **ပုထုဇ္ဇဉ်**, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး, ရူပဓာတ်, **အရူပဓာတ်ရ၏**။ ထိုပုထုဇ္ဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိသာနုသယမူ ပြီး၏။ ။

မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမ ဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပုထုဇ္ဇနဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ **ကာမဓာတုယာ** ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ ။ **အနုကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် **ဝေဒနာ** နှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်လည်း ရ၏။ ။(ပဋိလောမလွှဲပြီ)။ ။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယလည်းနည်းတူ။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး **ရ၏**။ ။ထိုပုထုဇ္ဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယ ကား** နောက်သာရ၏။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ ပဋိလောမ၌ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ ။(ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား လွှဲပြီ)။ ။မာနာနုသယမူ ပြီးပြီ။ ။

ဒိဋ္ဌာနုသယမူ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။ပုထုဇ္ဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား **ဓာတ်** သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး **ရ၏**။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**၌ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမ ဓာတုယာ **တီသု** ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ရူပဓာတုယာ **အရူပဓာတုယာ** တဿ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ **အရူပဓာတုယာ** တေသံ တတ္ထ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ **တဿ** တတ္ထ။ ။**[အကျော်က်လွှယ်ပြီ]**။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ**၌ အနုလောမ

အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ, အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ ။[အကောက် လွှဲယ်ပြီ]။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယမူ ပြီးပြီ။ ။(ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလည်း နှည်းတူ)။ ။ **ဘဝရာဂါနုသယမူ အဝိဇ္ဇာနုသယမူလျှင်** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ တီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ ။(လွှဲယ်ပြီ)။ ။ **ဧကမူ** ပြီးပြီ။ ။

ဒ္ဝိမူ

ဧကမူကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဒ္ဝိမူကို** ဟောတော်မူ၏။ **ယဿ ယတ္ထ** ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိ၊တဿ တတ္ထ မာနာနုသယော အနုသေတိတိ။ နတ္ထိ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ** မာနာနုသယော အနုသေတိ၊ တဿ တတ္ထ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိတိ။ အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ ။တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ မာနာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိ၊ နောစ တေသံ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ၎င်း။ ။မာနာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစ်တ်၏ အရကား** ထို ပုထုဇဉ်,သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးရ၏။ (သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ)။ ။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစ်တ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဌာနဠ် မာနာနုသယကိန်း၏။ ထိုမာနာနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မာနာနုသယကိန်းရာဌာနဠ် ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာနုသယကိန်းသလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပုရေပဉ္ဉာ ပစ္ဆာပဉ္ဉာနှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော **ပရိပုဏ္ဏပဉ္ဉာ**အားဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကပ်တစ်ဌာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်၏အရ မဖြစ်ကောင်းသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး, ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်ကို "အနာဂါမိဿ ကာမ

ဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ပ။ သေန္တိ"ဟု ပဌမကောဋ္ဌာသ တင်းတော်မူ၍ သံသယပုဒ်၏အရကို ပဋိသိဓ်မြစ်၍ သံသယပုဒ်၏အရ မဖြစ်ကောင်းသော ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ကို "တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပ ဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ပ။ အနုသေန္တိ"ဟု ဒုတိယကောဋ္ဌာသ တင်းတော်မူ၍ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး၏အရ မဖြစ် ကောင်းသော ထို ပုထုဇဉ်,သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ ဓာတ်, ဝေဒနာနှစ်ပါးကို "တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ပ။ ပဋိသာနုသယော အနုသေတိ"ဟု တတိယ ကောဋ္ဌာသ တင်းတော်မူ၍ အဖြေငါးပါးတို့တွင် ပဌမကောဋ္ဌာသ, ဒုတိယ ကောဋ္ဌာသ, တတိယကောဋ္ဌာသ သုံးပါး၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသောအားဖြင့် **သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

တနည်းကား ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး,ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်ရ၏။ (သံသယပုဒ်လုံး၏ အရကား မရှိ)။ ။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဌာန၌ မာနာနုသယကိန်း၏။ ထိုမာနာနုသယကိန်း သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မာနာနုသယ ကိန်းရာဌာန၌ ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာ နုသယ နှစ်ပါး ကိန်းသလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါး တို့တွင် **မေဿပဉ္ဉာ**ဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ပတ်စွာ မာနာနုသယ **ကိန်းသော** ပုဂ္ဂိုလ်အား မာနာနုသယကိန်းရာဌာန၌ ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာ နုသယနှစ်ပါး မကိန်းသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကို မြစ်တော်မူသော အားဖြင့် "နော"ဟု **ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမ၌ ပုထုဇ္ဇနဿ ရူပ ဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ တသ္သေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ တသ္သေဝ ပုဂ္ဂလဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ် အရူပ ဓာတ် ရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ထိုပုထုဇ္ဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ်

ဝေဒနာနှစ်ပါးရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိ ဟူသော သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား ထိုပုထုဇဉ်ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။(သံသယပုဒ်လုံး၏အရမရှိ)။ ထိုသို့ သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရသာ ရှိ၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် (မာနာနုသယအတိုင်း သရုပဒဿန၊ ပဋိသေခ နှစ်နည်းဆိုလေ။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိလည်း နည်းတူ)။

ဘဝရာဂါနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမ နော။ ။**အဝိဇ္ဇာ** နုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ တိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ ။တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမ ဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ ။တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။အဝိဇ္ဇာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ **အနုသေန္တိဟူသော သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ထိုပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။**အဝိဇ္ဇာ** နုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယပုဒ် တစိတ်၏အရကား** ထိုပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခ ဝေဒနာသုံးပါးရ၏။ [သံသယပုဒ်လုံး၏အရမရှိ]။ ကောဋ္ဌာသကို မာနာနုသယ မူလိအတိုင်း ဆိုလေ။ ။**ဒွိမူပြီး၏**။ ။

တိမူ

တိမူဋ္ဌ ယဿ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ မာနာနုသ ယောစ အနုသေန္တိ၊ တဿ တတ္ထ ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတီဘိ။ နတ္ထိ။ ။**ယဿ ဝါ** ပန ယတ္ထ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒွီသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ မာနာ နုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ကာမရာဂါ နုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယပုဒ်တစိတ် ၏အရကား** ထိုပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာ နုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယပုဒ်တစိတ် ၏အရကား** ထိုပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါးရ၏။ ။(သံသယပုဒ် လုံး၏ အရမရှိ။ ကောဋ္ဌာသကို ရှေးနည်းကိုမှီ၍ဆိုလေ)။ ။**ဘဝရာဂါနုသယ**

မူလီ၌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋ္ဌိလောမ၌ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ စတုန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိ။ ။ပဋ္ဌိလောမ၌ ဘဝရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ထိုဇဉ်သော်တာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘို့အား ရူပဓာတ် **အရူပဓာတ်ရ၏**။ ။ (သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ)။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယ ပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဋ္ဌာန၌ ဘဝရာဂါနုသယ ကိန်း၏။ ထိုဘဝရာဂါနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဘဝရာဂါနုသယကိန်းရာဋ္ဌာန၌ ကာမရာဂါနုသယ, ပဋိဃာနုသယ, မာနာနုသယကိန်းသလော့ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသောသံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ၏ **အရနှင့်** တူသော **ပစ္ဆာပဥ္ဉာ**ဖြင့်မေးတော်မူသည်အား လျောက်ပတ်စွာ ဘဝရာဂါနုသယကိန်းသောပုဂ္ဂိုလ်အား ဘဝရာဂါရာနုသယကိန်းရာဋ္ဌာန၌ မာနာနုသယကိန်းသည်သာဖြစ်သောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကို ဝန်ခံကော်မူသော်အားဖြင့် "မာနာနုသယော အနုသေတိ" **ဟု ပဋ္ဌိဝစနဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

တနည်းကား ပဋ္ဌိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် **အရူပဓာတ်ရ၏**။ ။(သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ)။ ။**ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ**။ ထိုသို့။ပ။ ကာမရာဂါနုသယ, ပဋိဃာနုသယ, မာနာနုသယသုံးပါးမကိန်းသည်သာဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်လုံး၏အရကို မြစ်တော်မူသောအားဖြင့် "မာနာနုသယော အနုသေတိ"ဟု **ပဋ္ဌိသေဝဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

အဝိဇ္ဇာနုသယမူလီ၌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋ္ဌိလောမ၌ အနာဂါမိဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ **တေသံ** တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋ္ဌိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး**ရ၏**။ ။ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ်

သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးလည်း ရ၏။ ။မာနာနုသယော အနုသေတိဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သေက္ခတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။ကာမ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။ပဋိဃာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။(သံသယ ပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ။ကျိုက်ဂား တနည်းကောက်ရိုး ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိကဲ့သို့ဆော့၍ ရသင့် သော အလျောက်သော်လည်း ကောက်)။ ။တိမူ ပြီး၏။

စတုမူ

စတုမူဋ္ဌ ယဿ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယောစ။ပ။ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ အနု-သေန္တိ၊ တဿ တတ္ထ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော အနုသေတိတိ။ နတ္ထိ။ ။(ပဋိလော်မ ဋ္ဌ တိမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိအတိုင်း သုံးချက်)။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိဋ္ဌ** အနု လောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိ။ပ။ ပုထုဇ္ဇနဿ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ဘဝရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏အရကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်လည်း ရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်သာ ရ၏။ ။(သရူပဒဿန)။

အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမဋ္ဌ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **အနာဂါမိဿ** ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိဿု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ (ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သုံးချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿ သုံးချက်)။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်** အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်**အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ** နှစ်ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးလည်း ရ၏။ ။မာနာနုသယော အနု သေတိဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သက-ဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပ ဓာတ် ရ၏။ ။ကာမရာဂါနုသယော အနုသေတိဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ**ဓာတ်**

ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။ပဋ္ဌိယာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သံသယပုဒ် တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခ ဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သံသယပုဒ် တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ)။ ။ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ။ ။စတုမူ ပြီး၏။ ။ပဥ္စ မူလည်း စတုမူအတိုင်းပင်။

ဆမူ

ဆမူဠ် ယဿ ယတ္ထ ကာမဆာဂါနုသယောစ။ပ။ ဘဝရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိ၊ တဿ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာနုသယော အနုသေတိတိ၊ နတ္ထိ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ပ။ သေန္တီတိ။ အနာဂါမိဿ ဒုက္ခဿ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာ နုသယော အနုသေတိ၊ နောစ တဿ တတ္ထ။ပ။ ဘဝရာဂါနုသယောစ အနု သေန္တိ။ပ။ တသ္သေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ တသ္သေဝ ပုဂ္ဂလဿ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။

[ဤအရာတွင် စာကိုယ်တို့၌ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ ထို့နောင် ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု။ ထို့နောင် ဒုက္ခဝေဒနာ ရှိသည်။ ဆရာမြတ်တို့ကား ဒုက္ခဝေဒနာကစ၍ ထုတ်မှ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရသာ ဖြစ်၍ သဘောသင့်သည်ဟူ၍ ထုတ်တော်မူကုန်သည်]။

ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ စတ္ထ။ တေသ ညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသ ညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခဿ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ ။(ပုထုဇ္ဇနဿ သုံးချက် ထုတ်။ပေါင်းကိုးချက်)။ ။ပဋ္ဌိလောမဠ် **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါးလည်း ရ၏။

မာနာနုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထု ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။တဿ တတ္ထ ဘဝရာဂါနုသယော အနုသေတိဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် **ရ**၏။ ။ကာမရာဂါ နုသယော အနုသေတိ ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။ ပဋ္ဌိဿာနုသယော အနုသေတိ **ဟူသော သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်,

သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး **ရ၏။** ဒိဋ္ဌ, နုသယောစ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယောစ အနုသေန္တိဟူသော **သံသယပုဒ်တစ်တ်၏ အရကား** ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါး**ရ၏**။ ။(**သံသယ** ပုဒ်လုံး**၏ အရမရှိ**)။

ကောဇ္ဇာသတင်ပုံ

ထိုသို့သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစ်တ်**၏**အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်။ပ။ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဌာန၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကိန်း**၏**။ ထို အဝိဇ္ဇာနုသယကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဝိဇ္ဇာနုသယ **ကိန်းရာဌာန၌** ကာမရာဂါနုသယ။ပ။ ဘဝရာဂါနုသယ ကိန်းသလောဟု မြတ်စွာဘုရား**၌** တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူ**၏**၊ **အမေးလေးပါးတို့ဘင်** ပုရေပဉ္စာ ပစ္ဆာပဉ္စာနှစ်မါး**၏** လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော **ပရိပုဏ္ဏပဉ္စာ** အားဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်ကန်ပတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်**၏** အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်**၏** အရမဖြစ်ကောင်းသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါးကို "**အနာဂါမိဿ** ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာနုသယော **အနုသေတိ**။ နောစ။ပ။ သေန္တိ"ဟု **ပဌမကောဇ္ဇာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်အရကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်** တစိတ်**၏** အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး**၏** အရ မဖြစ်ကောင်းသော ကာမဓာတ် ဝေဒနာ **နှစ်ပါး၌** အဝိဇ္ဇာနုသယ မာနာနုသယကိန်းသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "**တဿေဝ** ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု။ပ။ သေန္တိ"ဟု **ဒုတိယကောဇ္ဇာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယ ပုဒ်တစိတ်**၏**အရကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်**တစိတ်၏** အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး**၏** အရမဖြစ်ကောင်းသော **ရူပဓာတ်** အရူပဓာတ်**၌** အဝိဇ္ဇာနုသယ, မာနာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယကိန်းသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "**ဟဿေဝ** ပုဂ္ဂလဿ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာနုသယောစ မာနာနုသယောစ ဘဝရာဂါနုသယောစ အနုသေန္တိ။ နောစ။ပ။ သေန္တိ"ဟု **တတိယကောဇ္ဇာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယ ပုဒ်တစိတ်**၏** အရကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ ပုဒ်တစိတ်**၏** အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး**၏** အရမဖြစ်ကောင်းသော ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်**၌** အဝိဇ္ဇာနုသယ, မာနာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယ ကိန်းသော သော်တာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို "**ဒိဋ္ဌဲ** ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ။ပ။ သေန္တိ"ဟု **စတုတ္ထကောဇ္ဇာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ် တစိတ်**၏**အရကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ် တစိတ်**၏** အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး**၏** အရ မဖြစ်ကောင်းသော ကာမဓာတ် ဝေဒနာ

၁–ကောဇ္ဇာသတင်၌ ပြတော်မူသော နည်းအတိုင်း အကျယ်ကောက်နိုင် ပါသည်။

နှစ်ပါး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယ ကာမရာဂါနုသယကိန်းသော သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို "တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု**ပေ။** သေန္တိ"ဟု **ပဋ္ဌမကောဋ္ဌာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်တစိတ်။ပ။ မြစ်၍ သန္ဓိဋ္ဌာန်သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရသာ ဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရ မဖြစ် ကောင်းသော ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယ ပဋိဃာနုသယကိန်းသော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို "တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ပ။ သေန္တိ"ဟု **ဆဋ္ဌမကောဋ္ဌာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ သန္ဓိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမဖြစ်ကောင်းသော ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်၌ အဝိဇ္ဇာနုသယ, မာနာနုသယ, ဒိဋ္ဌာနုသယ, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယကိန်းသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ပုထုဇ္ဇနဿ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ပ။ သေန္တိ"ဟု **သတ္တမကောဋ္ဌာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်တစိတ်။ပ။ မြစ်၍ သန္ဓိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ် တစိတ်၏အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမဖြစ်ကောင်း သော ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး၌ အဝိဇ္ဇာနုသယ, ကာမရာဂါနုသယ, မာနာနုသယ, ဒိဋ္ဌာနုသယ, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယကိန်းသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဒိသု ဝေဒနာသု ဘဿ တတ္ထ။ပ။ သေန္တိ"ဟု **အဋ္ဌမကောဋ္ဌာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယပုဒ်၏ အရကို။ပ။ မြစ်၍ သန္ဓိဋ္ဌာန်သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရသာ ဖြစ်၍ သံသယ ပုဒ်လုံး၏ အရ မဖြစ် ကောင်းသော ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး၌ ပဋိဃာနုသယ, ဒိဋ္ဌာနုသယ, ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ ကိန်းသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ကို "တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ပ။ သေန္တိ"ဟု **နဝမကောဋ္ဌာသ** တင်တော်မူ၍ သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရကို ပဋိသိဒ်မြစ်၍ အဖြေငါးပါး တို့တွင် ပဌမ ကောဋ္ဌာသ။ပ။ နဝမကော ဋ္ဌာသ၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသောအားဖြင့် **သရူပဒဿနဝိသ ဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော် မူ၏။

တနည်းကား ပဋိလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး**ရ**၏။ (သံသယပုဒ်လုံး၏ အရကားမရှိ)။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်လုံး၏အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား အကြင်ဌာန၌ အဝိဇ္ဇာနုသယကိန်း၏။ ထိုအဝိဇ္ဇာနုသယကိန်း သော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဝိဇ္ဇာနုသယ ကိန်းရာဌာန၌ ကာမရာဂါနုသယ။ပ။ ဘဝရာဂါနုသယ ကိန်းသလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည်

မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေး လေးပါး တို့တွင် **မောဃပဥ္ဉာ**ဖြင့် မေးတော်မူ သည်အား လျော်ကပ်တတ်စွာ အဝိဇ္ဇာနုသယ ကိန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်**အား** အဝိဇ္ဇာနုသယ ကိန်းရာ ဌာန၌ ကာမရာဂါနုသယ။ပ။ ဘဝရာဂါနုသယကိန်းသည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်**၏**အရကို အသီး အသီးမြစ်တော်မူသောအားဖြင့် "**နော**"ဟု **ပဋိသေဓိဿဇ္ဈနာ**ဖြင့် ဖြေတော် မူ**၏**။ ။**အနုလုံပြီး၏**။

[ဤအနုလုံ ပုဂ္ဂလဝါဒ၌ ကေမူ၌ နှစ်ဆဲ့တယမက၊ ဒွိမူလကာဒိ၌ တဆဲ့ငါးယမက။ဤနှစ်ပါးကို ပေါင်းသော် ယမကသုံးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့လေးဆဲ့လေးငါးဖြစ်သတည်း။ ။ဩကာသ ဝါဒ၊ ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒ၌လည်း၊ ထို့အတူဖြစ်သတည်း။ ။ဤသို့လျှင် **အနုလုံ**၌ ဝါဒသုံးပါး၊ **မူလ** တဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ယမကတရာ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာနှစ်ရာ့ တဆဲ့ခြောက်**ပါး**၊ **အတ္ထ** လေးရာ့သုံးဆဲ့နှစ်**ပါး**ဖြစ်သတည်း။]

မဟာဝါဒ အနုသယဝါဒ ပစ္စနိုက်

ပုဂ္ဂလဝါဒ ကေမူ

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်**၏**အခြားမဲ့၌ **ပစ္စနိုက်**ကို ဟောတော်မူ**၏**။ ထို ပစ္စနိုက်သည်လည်း ပုဂ္ဂလဝါဒ၊ ဩကာသဝါဒ၊ ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒအားဖြင့် သုံး ပါး**အပြား**ရှိ**၏**။ထို့....တွင် ပုဂ္ဂလဝါဒကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ**၏**။ ။(အနုလုံကဲ့သို့ **မူလမူလိကို စစ်လေ**)။ ။**ယဿ** ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ။ တဿ ပဋိ-ဃာနုသယော နာနုသေတီဘိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**သံသယ** ၎င်း**ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ်၌** ၎င်း**ရ၏**။ ။**ယဿ** ကာမရာဂါနုသယော။ပ။ တဿ မာနာ။ပ။ အနာဂါမိဿ ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ။ပ။အရဟာတော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။အာမန္တာ။ ။ **အနုလောမ်၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ်၌ ဒိဋ္ဌန်။ပ။ ဒိဋ္ဌန်။ ။ပဋိလောမ်၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** သောတာ ပန်, သကဒါဂါမ် **ရ၏**။ ။အနာဂါမ်,ရဟန္တာလည်း ရ၏။ ။[ဝိစိကိစ္ဆာနုသယလည်း နည်းတူ။ ။ဘဝရာဂ အဝိဇ္ဇာလည်း မာနာနုသယနှင့်တူပြီ။ ။ပဋိဃာနုသယ မူလည်း တူပြီ]။

မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ်၌ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ။ပ။ အရဟာတော။ ။ပဋိလောမ်၌

သန္နိဋ္ဌာန်ကား သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ရဟန္တာလည်း **ရ၏**။ ။ဘဝရာဂ, အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။**ရဟန္တာ ရ၏**။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယ မူလိ၌** အာမန္တာ။ ။ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် ရ၏။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလ် အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ။ပ။ **အရဟာတော**။ ။ပဋိလောမ၌ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပုန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**ရဟန္တာလည်း ရ၏**။ ။**သံသယ**,ပဋိလောမ နောက်သာ **ရ**၏။ ။ဘဝရာဂမူ အဝိဇ္ဇာမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။**ရဟန္တာရ၏**။ ။ **ကေမူ ပြီး၏**။ ။[ဒိဋ္ဌမူလည်း ကာမရာဂမူ အတိုင်း]။

တိမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ဒိဋ္ဌံ ပုဂ္ဂလာနံ ။ပ။အနာဂါမိဿ။ပ။အရဟာတော။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ် **ရ၏**။ ။ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ နာနုသေန္တိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** အနာဂါမ်**ရ၏**။ ။ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ မာနာနုသယောစ **နာနုသေန္တိဟူသော သံသယပုဒ်လုံး၏အရကား** ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သာ **ရ၏**။ ။[**သရူပဒဿန**။ **ဝိစိကိစ္ဆာလည်း** နည်းတူပြီ]။ ။ဘဝရာဂါနုသယမူလိ အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။**ရဟန္တာ ရ၏**။ ။တိမူ ပြီး၏။

စတုမူ ဝိစိကိစ္ဆာမူလိ၌ ပဋိလောမသုံးချက်။ ။ဘဝရာဂမူလိ အဝိဇ္ဇာမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။ပဥ္စမူ၊ ဆမူ၊ အတူတူ။ ပဋိဝစန သာ။ ။**ရဟန္တာ ရ၏**။ ။ ပဋ္ဌလဝါရ ပြီးပြီ။

ဩကာသဝါရ

ကေမူ

ဩကာသဝါရ၌ **ယတ္ထ** ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ၊ **တတ္ထ** ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတိတိ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ **တတ္ထ**။ **ရူပဓာတုယာ** အရူပဓာတုယာ အပရိယာပန္နေ **တတ္ထ**။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ **ကာမဓာတုယာ** ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု **တတ္ထ**။ ။အနု၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး **ရ၏**။ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်, အပရိယာပန္န ဟူးလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက် သာ**ရ၏**။ ။(**အပရိယာပန္နဟူသည်** လောကုတ္တရာတရား **ကိုးပါးတည်း**)။ ။ **ပဋိလောမ**၌ ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး**ရ၏**။ အနုလောမ **သံသယလည်း ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ**ရ၏**။ ။မာနာနုသယမူလိ၌ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ **တတ္ထ**။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ,အပရိယာပန္နေ **တတ္ထ**။ ။(**ကောက်ပြီ**)။ ။ **ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ**၌ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ,ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ။**အပရိယာ**

ပန္နေ ထွေ။ ။ဝိစိကိစ္ဆာနုသယနည်းတူ။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**ဿ် ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ,အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု ထွေ။ ။အဝိဇ္ဇာနုသယနည်းတူ။ ။ကာမ-ရာဂါနုသယမူ ပြီး၏။။

ပဋိဃာနုသယမူ မာနာနုသယမူလိဿ် ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု,ရူပ-ဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ထွေ။ ။(ပါဠိရှိတိုင်းကောက်)။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ**ဿ် ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**ဿ် ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ ။ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု, အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ထွေ။ ။[**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ**ဿ် ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ အတိုင်း]။ ။ပဋိဃာနုသယမူ ပြီး၏။။

မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဿ် ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ထွေ။ အပရိယာ ပန္နေ ထွေ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။(**ဝိစိကိစ္ဆာနုသယလည်းနည်း** တူ)။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**ဿ် အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိဃလောမ၌ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု ထွေ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ, အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။[**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ**ဿ် ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိအတိုင်းပင်]။ ။မာနာနုသယမူ ပြီး၏။။

ဒိဋ္ဌာနုသယမူ ဝိစိကိစ္ဆာမူလိဿ် အာမန္တာ။ ။အပရိယာပန္နဇာတိ ရ၏။ ။ **ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**ဿ် အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိဃလောမ၌ ကာမဓာတုယာ တိသု ဝေဒနာသု ထွေ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ**ဿ် အာမန္တာ။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယမူပြီး၏။ ။[**ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလည်း** နည်းတူ]။ ။ **ဘဝရာဂါနုသယမူ အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ ကာမဓာတုယာ တိသု ဝေဒနာသု ထွေ။ ။အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။ပဋိဃလောမ၌ အာမန္တာ။ ။ကေမူ ပြီး၏။။

ဒ္ဒိမူ

ကာမရာဂါနုသယ ပဋိဃာနုသယမူ မာနာနုသယမူလိ၌ ရူပဓာတုယာ အရူပ ဓာတုယာ ထွေ။အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ထွေ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ**ဿ် ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**ဘဝရာဂါ**-

နုသယမူလိ၌ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ ထွေ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။**ယထွ ဝါ ပန**။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ထွေ။ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု ထွေ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။(အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ၌ ဒိဋ္ဌာ-နုသယမူလိနှင့် တူပြီ)။ ။ဒ္ဝိမူပြီး၏။

တိမူ

ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ **အနုလောမ ပဋိလောမ၌** အာမန္တာ။ ။**အပရိယာ-ပန္နတရုံး ရ၏**။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ၌လည်း** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ **ပဋိလောမ၌** ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ထွေ။ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု ထွေ။ အပရိယာပန္နေ ထွေ။ ။အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။ တိမူပြီး၏။ ။[စတုမူ။ ပဉ္စမူ။ ဘဝရာဂနှင့် ပဋိလောမသုံးချက်ထွက်မြဲ]။ ။ ဆမူ အဝိဇ္ဇာမူလိ၌ အာမန္တာ။ ။အပရိယာပန္နတရုံး ရ၏။ ။ဩကာသ-ဝါရပြီးပြီ။ ။

ပဋ္ဌာနကာသဝါရ

ဧကမူ

ပဋ္ဌာနကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ ယထွ** ကာမရာဂါနုသယော နာနုသေတိ၊ တဿ တထွ ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတီတိ။ ဘိဏ္ဏံ ပဋ္ဌာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တထွ။ တေသညေဝ ပဋ္ဌာနံ ရူပဓာတုယာ **အရူပ-**ဓာတုယာ, အပရိယာပန္နေ တေသံ တထွ။ ဒ္ဝိန္နံ ပဋ္ဌာနံ သမ္ဘထွ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယထွ**။ ဘိဏ္ဏံ ပဋ္ဌာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု တေသံ တထွ။ တေသညေဝ ပဋ္ဌာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ, အပရိယာပန္နေ တေသံ တထွ။ ။ဒ္ဝိန္နံ ပဋ္ဌာနံ သမ္ဘထွ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇ္ဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး၏။ ။ထိုပုထုဇ္ဇဉ် သောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ရူပဓာတ်** အရူပဓာတ် အပရိယာပန္နတရုံး။ အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ် သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး။ အပရိယာပန္န တရုံးလည်း**ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။**မာနာနုသယမူလိ၌** တိဏ္ဏံ ပဋ္ဌာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပ-ဓာတုယာ တေသံ တထွ။ ။တေသညေဝ ပဋ္ဌာနံ ဒုက္ခာယ **ဝေဒနာယ အပရိယာပန္နေ** တေသံ တထွ။ ။အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တထွ။ တသ္မေဝ ပဋ္ဌာနဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ အပရိယာပန္နေ ဘဿ တထွ။ အရဟတော သမ္ဘထွ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယထွ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇ္ဇဉ်,

သောတာပန် သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ်။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ်ရ၏။ ။ထိုပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး၊ အပရိယာပန္နတရား။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး, အပရိယာပန္နတရားလည်း ရ၏။ ။**ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယမူလဋ္ဌ** ပုထုဇနဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ, ရှုပဓာတုယာ အရှုပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ အပရိယာပန္နေ တဿ တတ္ထ။ ။ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သဗ္ဗတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ရှုပဓာတုယာ အရှုပဓာတုယာ အပရိယာပန္နေ တေသံ တတ္ထ။ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ သဗ္ဗတ္ထ။ ။[ကျွဲကဲ့သို့ထုတ်၍ ဟောခဲ့လေ]။ ။**အနုလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရ**ကား ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး, ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ်ရ၏။ ထိုပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား **အပရိယာပန္နတရား**။ **အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး, **အပရိယာပန္နတရားလည်း ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ၌** သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား သောတာပန်, **သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ထိုသောတာပန်, **သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး၊ ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ်၊ အပရိယာပန္နတရား။ အနာဂါမ်, ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာ သုံးပါး, အပရိယာပန္နတရားလည်း ရ၏။

[ထိုပုထုဇဉ်၏ ဩကာသဋ္ဌ အဘယ့်ကြောင့် လောကုတ္တရာ တရားကို ယူသနည်း။ သောတာပတ္တိမဂ်၏ ရှေးဂေါတြဘူစိတ်သည် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအခိုက် ပုထုဇဉ်၏ အာရမ္မဏအားဖြင့် ဩကာသ အဖြစ်ကြောင့် ယူသတည်း]။

ဘဝရာဂါနုသယမူလဋ္ဌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, **အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ် **ရ၏**။ ။ထိုပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး, **အပရိယာပန္နတရား**၊ **အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား** ကာမဓာတ် ဝေဒနာ သုံးပါး၊**အပရိယာပန္နတရား**၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်**အား** ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာ သုံးပါး, **အပရိယာပန္နတရားလည်း ရ၏**။ ။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[ပဋိလောမ၌ နည်းတူကောက်]။ ။**အဇ္ဈောနုသယမူလဋ္ဌ** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး၊ ရှုပဓာတ် အရှုပဓာတ်။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာ သုံးပါး ရ၏။ ။ထိုပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပရိယာပန္နတရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာ သုံးပါး, **အပရိယာပန္နတရားလည်း ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ။[ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောမူ

ကုန်အောင် ကောက်လေ။ ဒိဋ္ဌမူ မာနာနုသယမူလိ အစရှိသည်၌ အများ မထူးပြီ။ ။ကေမူနှင့် နည်းတူကောက်]။

တိမူ

တိမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ဒိဋ္ဌိနှံ့ ပဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ အပရိယာပန္နေ တေသံ တတ္ထ။ အနာဂါမိဿ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပုဂ္ဂလဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ အပရိယာပန္နေ တဿ တတ္ထ။ အရဟတော သဗ္ဗတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပရိယာပန္နတရား။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် **အား** ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး၊အပရိယ်ာပန္နတရား။ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, **ဝေဒနာ**သုံးပါး, အပရိယာပန္နတရား ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး ရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** ထိုသောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသ ယောစ ပဋိဃာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** ထိုသောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။**သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ်လုံး၏ အရကား** သောတာပန်,သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပရိယာ ပန္နတရား။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး, အပရိယာပန္နတရား။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာ သုံးပါး, အပရိယာပန္နတရား ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။[ဘဝရာဂါနုသယမူလိ ပဋိလောမ၌ခြောက်ချက်။ ဤနည်းကို မှီ၍ကောက်]။

စကုမူ

စတုမူ ဘဝရာဂါနုသယမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ [ပုထုဇ္ဇ နဿ သုံးချက်။ ဒိဋ္ဌိနှံ့ သုံးချက်။ အနာဂါမိဿ နှစ်ချက်။ အရဟတော တချက်။ ပေါင်း ကိုးချက်]။ ။ပဋိလောမ၌ ဘဝရာဂါနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယော၎

မာနာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး၏။ ဘဝရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** ထိုပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး၏။ ဘဝရာဂါနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ မာနာနုသယောစ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။ဘဝရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** ထိုသောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့**အား** ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။ဘဝရာဂါနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ နာနုသေန္တိ ဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ။ **သန္ဒိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်လုံး၏အရကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပရိယာပန္နတရား။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး, အပရိယာပန္နတရား။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါး, အပရိယာပန္နတရား ရ၏။ ။(ကောဋ္ဌာသကို အနုလုံကို မှီ၍တင်လေ)။ ။**အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိဋ္ဌ** အနာဂါမိဿာ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။တသ္မေ ပုဂ္ဂလဿ အပရိယာပန္နေ တဿ တတ္ထ။ အရဟတော သမ္ဘတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ အာမန္တာ**။ ။ အနုလောမဋ္ဌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး **ရ၏**။ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်**အား** အပရိယာပန္နတရား၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး, အပရိယာပန္နတရားလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။[ပဥ္စမူ ဘဝရာဂါနုသယမူလိ ပဋိလောမဋ္ဌ ကိုးချက် စတုမူအတိုင်း။ ။ **အဝိဇ္ဇာမူလိလည်း** စတုမူအတိုင်း။ ဆမူလည်း နည်းတူ]။ ။**ပစ္စနိက်**။ ။ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ပြီးပြီ။ ။

ဤသို့လျှင် ပစ္စနိက်ဋ္ဌလည်း ဝါရသုံးပါး၊ မူလတဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ယမကတရာ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာနှစ်ရာ့တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ အတ္ထလေးရာ့သုံးဆဲ့နှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ အနုလုံ ပစ္စနိက်နှစ်ပါးကိုပေါင်းသည်ရှိသော် **အနုသယဝါရဋ္ဌ** နှယနှစ်ပါး၊ ဝါရခြောက်ပါး၊ မူလသုံးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ယမကနှစ်ရာ့တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာလေးရာ့သုံးဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထရှစ်ရာ့ခြောက်ဆဲ့လေးပါးဖြစ်သတည်း။

ပုစ္ဆာနိ စတုသတာနိ၊ ဒ္ဝတ္တိံသ အဓိကာနိစ။
အနုသယဝါရေ ဟောန္တိ၊တထာ သာနုသယာဒိသု။ ။

အနုသယဝါရ ပြီး၏။

သာနုသယဝါရ

အနုသယဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သာနုသယဝါရကို ဟော တော်မူ၏**။ ထိုသာနုသယဝါရသည်လည်း (၀၀တ္ထာန်ကို အနုသယဝါရအဝိုင်းဆို လေ)။ ။**ယော** ကာမရာဂါနုသယေန သာနုသယော၊ သော ပဋိဃာနုသယေန သာနုသယောတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**ယော** ပဂ္ဂလော၊ **အကြင်** ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမရာဂါနုသယေန၊ ကာမရာဂါနုသယအားဖြင့်။ **သာနုသယော**၊ **အနုသယရှိသည်**။ ဟောတိ၊၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊သည်။ **ပဋိဃာ နုသယေန**၊ ပဋိဃာနုသယအားဖြင့်။ သာနုသယော၊ အနုသယရှိသည်။ **ဟောတိ**၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ **ကာမရာဂါ နုသယအားဖြင့်** အနုသယရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိဃာနုသယအားဖြင့် **အနုသယ ရှိ၏**။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။

[ဤသာနုသယဝါရကား အနုသယဝါရနှင့် ဝိဘင်းအရကောက်အလုံး တူ၏။ ။တရက်ခြားဖျားခြင်း အစရှိသော အနာဖြင့် နှိပ်စက်သော သူအား အကြင်မျှလောက် ထိုအနာသည် အစဉ်မလွတ်သေး။ ထိုမျှ လောက် အနာမပေါ်ခိုက်သော်လည်း အကြောင်းရှိလျှင် ပေါ်လတ္တံ့ သည်ဖြစ်သောကြောင့် အနာရှိ၏ဟူ၍ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ပုထုဇဉ်သောတာ ပန်, သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်ဆို့အား ကာမရာဂါနုသယကိုမဂ်ဖြင့် မပယ်သေး သောကြောင့် လောဘစိတ်သည် ဥပါဒိခိုက် မဟုတ်သော်လည်း ကာမ ရာဂါနုသယရှိ၏ဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ပဋိဃာနုသယ အစရှိသည်တို့၌လည်း ဤ အတူတည်း။ ဤသာနုသယဝါရ၌လည်း အနုလုံး၌ ပုထုဇဉ်, ဖောက် ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်ကိုသာယူ၍ ဟောတော်မူ၏။ ပစ္စနိုက်၌လည်း ပုထုဇဉ်နှင့် ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်ကိုသာယူ၍ ဟောတော်မူ၏။ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ကိုကား ဟောတော်မမူ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား အနုသယတို့ကို ပယ်ဆဲဖြစ်သော စိတ္တက္ခဏတခဏ်စီသာရှိသောကြောင့်တည်း]။ ။

ဩကာသဝါရ၌ကား။ ။ယတော၊ အကြင်ဩကာသမှ။ ဥပပဇ္ဇန္နေန၊ဖြစ်သော။ **ကာမရာဂါနုသယေန**၊ ကာမရာဂါနုသယအားဖြင့်။ သာနုသယော၊ အနုသယ ရှိသည်။ **ဟောတိ**၊ ၏။ တတော၊ထိုဩကာသမှ။ ဥပပဇ္ဇန္နေန၊ ဖြစ်သော။ ပဋိဃာ နုသယေန၊ ပဋိဃာနုသယအားဖြင့်။ သာနုသယော၊ အနုသယရှိသည်။**ဟောတိ**၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ နော၊မဖြစ်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။**ဟောတိ**၊ ၏။ ။**ပဂ္ဂလောကာသဝါရ၌**။ ။ယော ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယတော၊ အကြင်ဩကာသမှ။ ဥပပဇ္ဇန္နေန၊ သော။ ကာမရာဂါ

နုသယေန၊ အားဖြင့်။ သာနုသယော၊ အနုသယရှိသည်။ဟောတိ၏။ ။ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ယောဇနာ။ ။အနုသယဝါရနှင့် မထူးပြီ။ ။သာနုသယဝါရ ပြီးပြီ။ ။

ပဇဟနဝါရ အနုလောမ ပုဂ္ဂလဝါရ

ကေမူ

သာနုသယဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဇဟနဝါရကို** ဟော တော်မူ၏။ ။(ဝဝတ္ထာန်ဆိုမြဲ) ။ ။

[ဤပဇဟနဝါရ၌ကား မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်ကိုသာယူ၍ ဟောတော်မူ၏။ထိုမဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့တွင်လည်း သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်သည်ကား ဒိဋ္ဌာနုသယ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယနှစ်ပါးကို အစဉ်စွန့်၍ ထိုမှတပါးသော ကိလေသာတို့ကိုကား အပါယ်လားစေတတ်သော အစွမ်းကို မြစ်သောအားဖြင့် တစိတ်မျှသာစွန့်၏။ သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်သည်ကား ကာမရာဂါနုသယ, ပဋိဃာနုသယကို ခေါင်းပါးစေ၏၊ အစဉ်မစွန့်။ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်သည်ကား ကာမရာဂါနုသယ, ပဋိဃာနုသယကို အစဉ်စွန့်၏။ ကြွင်းသော ကိလေသာတို့ကိုလည်း အားနည်းစေ၏။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မာနာနုသယ, ဘဝရာဂါနုသယ, အဝိဇ္ဇာနုသယကို အစဉ်စွန့်၏။ ထိုမှတပါးသော ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်၏]။

ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော ပဋိဃာနုသယံ ပဇဟတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမရာဂါနုသယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်ဆဲ၊ (ပယ်ဆဲလည်းဟူ)။ သော၊ သည်။ ပဋိဃာနုသယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်ဆဲလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ အာမန္တာ၊ ကာမရာဂါနုသယကိုစွန့်ဆဲပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိဃာနုသယကို စွန့်ဆဲ။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။(ပဋိလောမဋ္ဌလည်း နည်းတူပေး)။ ။ အနုလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **သံသယ** ငင်းရ၏။ ။ **(ပဋိလောမဋ္ဌလည်း နည်းတူ)**။

ကာမမူ မာနမူလီ

ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော မာနာနုသယံ ပဇဟတီတိ။ **တဒေကဋ္ဌံ** ပဇဟတိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမရာဂါနုသယံ၊ ကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်ဆဲ။ သော၊ သည်။ မာနာနုသယံ၊ မာနာနုသယကို။ ပဇဟတိ၊ စွန့်ဆဲလော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။

တဒေကင်္ခ၊ ထိုကာမဇာဂါနုသယနှင့် ပယ်ဘက်အဖြစ်အားဖြင့် တူသော ဌာနရှိသော မာနာနုသယကို။ ပဇ္ဇာတိ-ပဇ္ဇာနမတ္တံကရောတိ၊ စွန့်ကာမျှကိုသော်ကား ပြု၏။ နနိရဝသေသံ ပဇ္ဇာတိ၊ **အကြွင်းမဲ့သော်ကား** မစွန့်။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ **၏**။ ။**အနုလောမ၌ သန္ဒိဋ္ဌဉန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် **ရ၏**။ **သံသယ ၎င်းရ၏**။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဒိဋ္ဌဉန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ **အနုလောမ၌** ပဋိဝစန။ ပဋိလောမ၌ ပဋိသေဓ။

[တဒေကင်္ခံ ပဇ္ဇာတိ၌ **ဝစနတ္ထကား** တေန **ကေင်္ခံ** ယဿာတိ တဒေကင်္ခော။ ။ယဿ၊ အကြွင်မာနာနုသယအား။ တေန၊ ထိုကာမဇာဂါနုသယနှင့်။ ပဟာနဝသေနစ၊ ပယ်သည်၏**အစွမ်း**အားဖြင့်၎င်း။ သဟဇာတဝသေနစ၊ သဟဇာတ၏**အစွမ်း**အားဖြင့်၎င်း။ **ကေင်္ခံ**၊ တူသော ဌာနသည်။ အတ္ထိ၊ **၏**။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော **မာနာနုသယော**၊ သည်။ တဒေကင်္ခော၊ မည်**၏**။ ။ပဟာနဝသေန သဟဇာတဝသေန ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် **ဓာတုဒေသနာဝသေန** ဟူသော ဝိသေသနကို စင်စေ၏။]

အဓိပ္ပါယ်ကား အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဋိလဒ်သည် ကာမဘုံ၌ တပ်တတ်သော **ကာမဇာဂါနုသယဟု** ဆိုအပ်သော လောဘတစိတ်ကို ပယ်**၏**။ ထိုလောဘတစိတ်သည်လည်း **ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌** ယှဉ်သော လောဘတည်း။ **ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်နှင့်**ယှဉ်သော လောဘမဟုတ်။ သမ္ပယုတ်လောဘကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ကတည်း ကပင် အကြွင်းမဲ့ပယ်လေပြီးသောကြောင့်တည်း။ ။ထို့ကြောင့် **ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ၌** "**ကိလေသေ ပန အညေ အညော ပဇ္ဇာတိ**" အစရှိသည်ကို **မိန့်အပ်၏**။ ထိုအနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလဒ်သည်ကား ကာမဘုံ၌ တပ်တတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လောဘဟု ဆိုအပ်သော ကာမဇာဂါနုသယကိုပယ်သောအခါ ထိုဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ ယှဉ်သော မာနာနုသယတစိတ်ကိုပယ်**၏**။ **အကြွင်းမဲ့**မပယ်။ အဘယ်မာန**ကြွင်း**သနည်းဟူမူကား ရူပ အရူပဘုံ၌ တပ်တတ်သော ရူပဇာဂ အရူပဇာဂဟု ဆိုအပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ယှဉ်သော လောဘနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော မာနာနုသယ တစိတ်**ကြွင်း**၏။ ထိုမာနကို အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပယ်**၏**။ ဤသို့ တဒေကင်္ခအရကို ယူလေ]။

ကာမမူ ဒိဋ္ဌိမူလိ

ယော ကာမဇာဂါနုသယံ ပဇ္ဇာတိ၊ သော ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဇ္ဇာတိတိ။ နော။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ တဒေကင်္ခံ ပဇ္ဇာတိ။ ။တဒေကင်္ခံ၊ ထိုဒိဋ္ဌာနုသယနှင့်ပယ်ဘက်

အဖြစ်အားဖြင့်တူသော ဌာနရှိသော ကာမရာဂါနုသယကို။ ပဇဟတိ-ပဇဟန မတ္တံ ကရောတိ၊ ပယ်ကာမျှကိုပြု၏။ နှိုရဝသေသံ ပဇဟတိ၊ အကြွင်းမဲ့သော် ကား မပယ်။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ရ၏။ ။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ ။ပဋိဝေစနဝိဿဇ္ဇနာတည်း။

[**အဓိပ္ပါယ်ကား** သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌာနုသယကို ပယ်သော အခါ ဒိဋ္ဌိဂတသမ္မယုတ်ဖြစ်သော လောဘဟု ဆိုအပ်သော ကာမရာဂါ နုသယကိုဌင်း၊ အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ကို ပယ်သော အခါ ထိုဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ယှဉ်သော် ကာမရာဂါနုသယဟု ဆိုအပ်သော လောဘတစိတ်ကိုဌင်း ပယ်၏။ အကြွင်းမဲ့မပယ်။ အဘယ်ကာမရာဂါ နုသယကြွင်းသနည်း ဟူမူကား အပါယဂမနီယမဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လောဘဟု ဆိုအပ်သော ကာမရာဂါနုသယ ကြွင်းသည်။ ထို ကာမရာဂါနုသယကို အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပယ်၏]။

ကာမမူ ဘဝမူလီ

ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော ဘဝရာဂါနုသယံ ပဇဟတီတိ။ တဒေကဋ္ဌ ပဇဟတိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။တဒေကဋ္ဌ၊ ထိုကာမ ရာဂါနုသယနှင့် ပယ်ဘက် အဖြစ်အားဖြင့် တူသော ဌာနရှိသော ဘဝရာဂါနုသယ ကို။ ။အနုလောမ၌ **သန္ဓိဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **သံသယ** ၎င်း ရ၏။ ပဋိဝေစန။

[**အဓိပ္ပါယ်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်နှင့် ယှဉ်သော ကာမရာဂါနုသယကို အကြွင်းမဲ့ပယ်၏။ ထိုသို့ပယ်သောအခါ စိတ္တက္ခဏပြားဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်နှင့်ယှဉ်သော ဘဝရာဂါနုသယကို အားနည်းစေ၏။ အကုန်မပယ်။ ။အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အကုန်ပယ် သတည်း]။ ။

ကာမမူ အဝိဇ္ဇာမူလီ

ယော ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော အဝိဇ္ဇာနုသယံ ပဇဟတီတိ။ တဒေကဋ္ဌ ပဇဟတိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။

[**အဓိပ္ပါယ်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမရာဂဟု ဆိုအပ် သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လောဘကိုပယ်သောအခါ ထိုဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်နှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော မောဟဟု ဆိုအပ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယ၊ အပါယ

ဂမနီယမဖြစ်သော ဒေါသမူနှင့်သမ္မယုတ်ဖြစ်သော မောဟတု ဆိုအပ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယတို့ကိုပယ်၏။ အကြင်းမဲ့မပယ်။ ။အဘယ်အဝိဇ္ဇာနုသယကြင်းသနည်းဟူမူကား ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်မောဟ၊ ရူပရာဂ အရူပရာဂနှင့်ယှဉ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဓမ္မယုတ် မောဟတု ဆိုအပ်သော အဝိဇ္ဇာနုသယတို့ကြင်းကုန်၏။ ။ထိုအဝိဇ္ဇာနုသယတို့ကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်၏]။ ။

ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ

ယော ပဋိသာနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော မာနာနုသယံ ပဇဟတီတိ။ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ ။**ပဋိလောမ၌** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။

[ကျိုး၌ **အဓိပ္ပါယ်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသာနုသယကို ပယ်သောအခါ ထိုပဋိသာနုသယနှင့် ပဟာနေကဋ္ဌဖြစ်သော ကာမရာဂါနုသယနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော မာနာနုသယကို ပယ်၏။ အကြင်းမဲ့မပယ်။ ။အကြင်းဆိုမြဲ]။ ။

ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ။ နော။ ။ပဋိလောမ၌ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။

[**အဓိပ္ပါယ်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဒိဋ္ဌာနုသယကို ပယ်သောအခါ **အပါယဂမနီယ**ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေးနှင့် ယှဉ်သော ပဋိသာနုသယကိုပယ်၏။ အကြင်းမဲ့မပယ်။ အဘယ်ပဋိသာနုသယ ကြင်းသနည်း။ အပါယဂမနီယမဟုတ်သော ဒေါသမူနှင့်ယှဉ်သော ပဋိသာနုသယ ကြင်းသေး၏။ ထိုပဋိသာနုသယကို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပယ်၏]။ ။

ယော ပဋိသာနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော ဘဝရာဂါနုသယံ ပဇဟတီတိ။ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။

[ကျိုး၌လည်း အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်သည် ပဋိသာနုသယကို ပယ်သောအခါ ဘဝရာဂါနုသယကို အားနည်းစေ၏။ ။အဝိဇ္ဇာနုသယ၌လည်း ပဋိသာနုသယကို ပယ်သောအခါ ပဋိသာနုသယနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော မောဟ၊ ကာမရာဂါနုသယနှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော မောဟတို့ကို ပယ်၏။ ။အကြင်းဆိုမြဲ]။

မာနမူ ဒိဋ္ဌိမူလိ

မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ နော။ ။ပဋိလောမ၌ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။

[**အဓိပ္ပါယ်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်ဟူ၏လ်သည် ဒိဋ္ဌာနုသယကို ပယ်သောအခါ၊ အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်ကိုလည်း ပယ်သောကြောင့် ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်နှင့် သမ္မယုတ်ဖြစ်သော မာနာနုသယကိုလည်း ပယ်၏။ အကြွင်းမဲ့ မပယ်။ ။အပါယဂမနီယ မတုတ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်နှင့်ယှဉ်သော မာနကြွင်း၏။ ။ထိုမာနကို အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ပယ်၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယမူ၌လည်း နည်းတူ။ ။**ဒိဋ္ဌမူ** ကေမူနှင့် တူပြီ]။ ။

တိမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလို၌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမ၌ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ။(အဓိပ္ပါယ်နည်းတူဆို)။ ။**ဘဝရာဂမူလိ အဝိဇ္ဇာနုသယမူလီ**၌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမ၌ မာနာနုသယံ ပဇဟတိ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** အရဟတ္တမဂ်ဉာန်ဟူလ်ရ၏။ (သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ)။ ။စတုမူ ပဉ္စမူ ဆမူ တူ၌လည်း အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလို၌ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ဘဝရာဂ အဝိဇ္ဇာမူလို၌ မာနာနုသယဉ္စ ဘဝရာဂါနုသယဉ္စ ပဇဟတိ။ ။(အရအဓိပ္ပါယ် နည်းတူပြီ)။ ။ ပဋ္ဌလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ကေမူ

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ၌။ ။**ယော ယတော** ကာမရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ၊ သော တတော ပဋိဃာနုသယံ ပဇဟတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ မန ယတော**။ နော။ ။ **အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဋိလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးရ၏။ ။**ပဋိလောမ၌** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဋိလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ။**မာနာနုသယမူလို၌** အနုလောမ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ပဋိလောမ၌ မနာ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်ဉာန်ပဋိလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလို၌** အနုလောမ နော။ ။ပဋိလောမ၌ အဋ္ဌမကော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။ သေ့ဝပုဂ္ဂလော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု သော တတော ဒိဋ္ဌာနုသယံ ပဇဟတိ။ **ကာမရာဂါနုသယံ** တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ။(အဋ္ဌမကော၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာန်ပဋိလ်သည်)။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်ပဋိလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ထိုသောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးလည်း ရ၏။

[**အဌမကော** ဟူသည်ကား သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်ကို ဆိုသတည်း။ အရဟတ္တဖလဉာန်မှစ၍ ပြန်သောအားဖြင့် ဓရာက်လတ်သော်သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်သည် **ရှစ်**ယောက်မြောက် မည်သတည်း။ **အလှူခံ**၏ အရေအတွက်အားဖြင့် ရဟန္တာသည် မြတ်ယော အလှူခံ၏အဖြစ်ကြောင့် ပဌမမည်၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်သည် ဒုတိယမည်၏။ပ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်သည် အဌမ မည်၏။ ထိုသောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်တို့ ကျိုးငါးတောင်၌ အဌမကဟူ၍ ဟောတော်မူသတည်း]။

ဘဝရာဂမူလိဉ် အနုလောမ ပဋိလောမဉ်ပင် နော။ ပဋိသေဓတည်း။ ။ **အဝိဇ္ဇာမူလိဉ်** အနုလောမ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ။ပဋိလောမဉ် နော။ ။ **ပဋိသာနုသယမူ မာနာနုသယမူလိဉ်** အနုလောမ, ပဋိလောမ ပဋိသေဓသာတည်း။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဉ်** အနုလောမ **နော**။ ပဋိလောမဉ် အဌမကော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။ သေဝပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော တတော။ ။ဘဝရာဂမူလိဉ် ပဋိသေဓ။ ။အဝိဇ္ဇာမူလိဉ် အနုလောမ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ။ပဋိလောမဉ် နော။

မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဉ် အနုလောမ နော။ ။ပဋိလောမဉ် အဌမကော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော တတော။ သေဝပုဂ္ဂလော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိဉ်** အနုလောမ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု သော တတော။ သေဝပုဂ္ဂလော ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိဉ်** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဉ် အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော တတော။ သေဝပုဂ္ဂလော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌိသု ဝေဒနာသု ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။

ဒိဋ္ဌာနုသယမူ **ဘဝရာဂမူလိ** အနုလောမဉ် အဌမကော ကာမဓာတုယာ တိသု ဝေဒနာသု သော တတော။ သေဝပုဂ္ဂလော ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။ ။ပဋိလောမဉ် နော။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိဉ်** အနုလောမ တဒေကဋ္ဌံ ပဇဟတိ။ ပဋိလောမဉ် နော။ ။**ဘဝရာဂမူ အဝိဇ္ဇာမူလိဉ်** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဉ် အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမဓာတုယာ တိသု ဝေဒနာသု သော တတော။ သေဝပုဂ္ဂလော ရူပဓာတုယာ **အရူပ**ဓာတုယာ သော တတော။ **ကေမူပြီး**၏။

ဒိဋ္ဌမူ

ဒိဋ္ဌမူ မာနာနုသယမူလိဉ် အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဉ် နော။ **ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဉ်** အနုလောမ နတ္ထိ။ ။**ပဋိလောမဉ် အဌမကော** ရူပဓာတုယာ

အရူပဓာတုယာ သော တတော။ သွေဝပုဂ္ဂလော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု သော တတော။ သွေဝပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော တတော။ ။**ဘဝရာဂ မူလိ အဝိဇ္ဇာမူလိဋ္ဌ** အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ နော။

တိမူ

ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ အဋ္ဌမကော ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။ သွေဝပုဂ္ဂလော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု သော တတော။ သွေဝပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော တတော။ ။ **ဘဝရာဂါနုသယမူလိဋ္ဌ** -အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ မာနာနုသယံ ပဇဟတိ။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိဋ္ဌ** အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော တတော။ သွေဝပုဂ္ဂလော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော အဝိဇ္ဇာနုသယဉ္စ မာနာနုသယဉ္စ ပဇဟတိ။ နောစ။ပ။ တိ။ ။စတုမူ ပဉ္စမူများ **တိမူနှင့် တူပြီ**။

ဆမူ

အဝိဇ္ဇာနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော တတော။ သွေဝပုဂ္ဂလော ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု သော တတော။ သွေဝပုဂ္ဂလော ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။

[ဤတွင် စာကိုယ်ဋ္ဌ မူပဓာတ် **အရူပဓာတ်**။ ။ထို့နောင် ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု။ ထို့နောင် ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဟုရှိ၏။ ။ ဤစာကိုယ် အတိုင်းဖြစ်လျှင် **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏** အရသည် နောက်ဋ္ဌနေသောကြောင့် ဆရာမြတ်တို့ ဒုက္ခဝေဒနာကစ၍ ထုတ်တော်မူကြကုန်၏]။

ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ ရ၏။ ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ နှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်လည်း ရ၏။ ။**မာနာနုသယံ ပဇဟတိ** ဟူသော **သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး, ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။**ဘဝရာဂါနုသယံ ပဇဟတိ** ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် ရ၏။ ။သံသယပုဒ်လုံး၏ အရမရှိ။ ။(ကောဋ္ဌာသ ဆိုမြဲ)။ ။ ပဂ္ဂလောကာသဝါရ ပြီးပြီ။ ။**အနုလုံပြီး၏**။

ပဇ္ဇနဝါရ ပစ္ဆိမက ပုဂ္ဂလဝါရ

ကာမရာဂါနုသယမူ

ယော ကာမရာဂါနုသယံ န ပဇဟတိ၊ သော ပဋိဃာနုသယံ နု ပဇဟတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇဉ်, အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ကြဉ်သော အရိယာဒုနစ်ယောက် **ရ၏**။ **သံသယ** ၎င်း **ရ၏**။ **ပဋိလောမ**၎င်း **ရ၏**။ ။**မာနာနုသယမူလိဒ္ဓိ** အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမရာဂါနုသယံ **နပဇဟတိ**။ နော စ သော မာနော။ပ။ ဒို့နှုံး မဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ့ ဌပေတ္တွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ပ။ ဒို့နှုံး မဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ့ ဌပေတ္တွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။အနုဋ္ဌ**သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ပုထုဇဉ်, အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာခြောက်ယောက်လည်း **ရ၏**။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ **ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဒ္ဓိ** အဋ္ဌမကော။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီဋ္ဌ အဋ္ဌမကဋ္ဌ ဌပေတ္တွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ (ဘဝရာဂမူလိ အဝိဇ္ဇာ**မူလာနုသယမူလိ**အတိုင်း။ ။ပဋိဃာနုသယမူလည်း နည်းတူ)။ ။ **မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဒ္ဓိ** အဋ္ဌမကော။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီဋ္ဌ အဋ္ဌမကဋ္ဌ ဌပေတ္တွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ပုထုဇဉ်, သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန် အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာခြောက်ယောက်လည်း **ရ၏**။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် **ရ၏**။ ။(**ကေမူ လွယ်ပြီ။ ဒို့မူလည်း ကေမူအတိုင်း**)။ ။

တိမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ အနုလောမ၌ အဋ္ဌမကော။ ဒို့နှုံ မဂ္ဂသမင်္ဂီနဋ္ဌ အဋ္ဌမကဋ္ဌ ဌပေတ္တွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ပုထုဇဉ်, သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန် အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်, အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ကြဉ်သော **အ**ရိယာ ငါးယောက်လည်း **ရ**၏။ ။ပဋိလောမ၌ ဒိဋ္ဌာနုသယဋ္ဌ မာနာနုသယဋ္ဌ နပဇဟတိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရ**ကား အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ**၏။ ။ဒိဋ္ဌာနုသယဋ္ဌ ကာမရာဂါနုသယဋ္ဌ ပဋိဃာနုသယဋ္ဌ နပဇဟတိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ**၏။ **အနုလောမသံသယလည်း ရ**၏။ ။သံသယကား နောက်သာ **ရ**၏။ ။(**အကြွင်း လွယ်ပြီ**။)

●**တိမူ ဘဝရာဂါနုသယမူလိဒ္ဓိ** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အဋ္ဌမကော။ **အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ**။ ဒို့နှုံ မဂ္ဂသမင်္ဂီနဋ္ဌ အဋ္ဌမကဋ္ဌ ဌပေတ္တွာ

အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။အကြွင်းလွတ်ပြီ။ ။ပုဂ္ဂလဝါဒ ပြီး၏။ ။(ဩကာသ ဝါဒကို အနုသယဝါဒအတိုင်း ဟောလေ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒ

ကာမဇာဂမူ ပဋိဃမူလိ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒဉ္စ ယော ယတော ကာမဇာဂါနုသယံ နပဇဟတိ၊ သော တတော ပဋိဃာနုသယံ နပဇဟတီတိ။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သော ဟတော ကာမဇာဂါနုသယံ နပဇဟတိ။ပ။ သော့ပုဂ္ဂလော ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ အပရိယာပန္နေ သော တတော။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ သမ္ဗတ္တ ကာမဇာဂါနုသယဉ္စ နပဇဟန္တီ။ပ။ **ယော ဝါ ပန ယတော**။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနာသု။ ။**အနုသန္ဓိဒွာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဒွာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ ထိုအနာဂါမိမဂ္ဂဒွာန်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ်, အပရိယာပန္နတရား။ ပုထုဇဉ်, အနာဂါမိမဂ္ဂဒွာန်ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါး, အပရိယာပန္နဟရားလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ (ပဋိလောမနည်းတူ။ ပါဠိအတိုင်းကောက်ပါ)။

ကာမဇာဂမူ မာနမူလိ

ယော ယတော ကာမဇာဂါနုသယံ နပဇဟတိ၊ သော တတော မာနာနုသယံ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ သော တတော။ သော့ပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ အပရိယာပန္နေ သော တတော။ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနာသု မဂ္ဂသမင်္ဂီနံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ သမ္ဗတ္တ။ ။**ယော ဝါ ပန ယတော**။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနာသု သော တတော။ သော့ပုဂ္ဂလော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ အပရိယာပန္နေ သော တတော။ ။ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနာသု မဂ္ဂသမင်္ဂီနံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ သမ္ဗတ္တ။ ။အနုလောမ၌ **သန္ဓိဒွာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဒွာန် ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာခုနစ်ပါး, ရူပဓာတ်, အရူပဓာတ် ရ၏။ ။ထိုအရဟတ္တမဂ္ဂဒွာန် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာ, အပရိယာပန္နတရား၊ ပုထုဇဉ်, အနာဂါမိမဂ္ဂဒွာန် အရဟတ္တမဂ္ဂဒွာန်မှကပါး အရိယာခြောက်ယောက်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး, အပရိယာပန္နတရားလည်း ရ၏။ ။(ပဋိလောမ၌ ပါဠိအတိုင်းကောက်ပါ။ ။ကျန်နည်းတူ **ကေမူ၌** ပါဠိအတိုင်းကောက်လေ)။ ။

ဒိဋ္ဌမူ မာနာနုသယမူလိ၌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ **အရူပဓာတုယာ** သော တတော။ သော့ပုဂ္ဂလော။ [ကေမူ

အတိုင်းပင် ပဋိလောမ၌ လေးချက်။ ဒုက္ခာဃ ကစ၍ ထုတ်]။ ။**တိမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ အဋ္ဌမကော ကာမဓာတုယာ တိသု ဝေဒနာသု, **ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ** သော တတော်။ သွေဝပုဂ္ဂလော အပရိယာပန္နေ သော် တတော်။ ဒိဋ္ဌိန် မဂ္ဂသမင်္ဂိနဉ္စ, အဋ္ဌမကဉ္စ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ သမ္ဗတ္ထ။ ။[ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂိသုံးချက်၊ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိနှစ်ချက်၊ သမ္ဗတ္ထတချက်၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။**ဘဝရာဂါနုသယမူလိ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ငင်းခြောက်ချက်]။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိ**၌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိ ဒုက္ခာဃ ဝေဒနာဃ သော တတော်။ သွေဝပုဂ္ဂလော အပရိယာပန္နေ သော တတော်။ ဒိဋ္ဌိန် မဂ္ဂသမင်္ဂိနံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ သမ္ဗတ္ထ။ ။[ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂိသုံးချက်။ သမ္ဗတ္ထတချက်]။

စတုမူ ဘဝရာဂမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။[ပဋိလောမ၌ အဋ္ဌမကော နှစ်ချက်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂိ သုံးချက်၊ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိ နှစ်ချက်၊ သမ္ဗတ္ထ တချက်၊ ပေါင်း ဂျစ်ချက်။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိ**၌ အနုလောမသုံးချက်၊ပဋိလောမ ငါးချက်။ ။**ပဋ္ဌမူ** လည်း စတုမူနှင့်တူပြီ။ **ဆမူ အဝိဇ္ဇာမူလိ**၌ အနုလောမ်၌ သုံးချက်၊ ပဋိလောမ၌ အဋ္ဌမကော နှစ်ချက်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂိသုံးချက်၊ သမ္ဗတ္ထတချက်။ ပေါင်းခြောက်ချက်]။ ။(ရှေးနည်းကို မှီ၍ ကောက်)။ ။ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ ပြီးပြီ။ ။ပဇဟနဝါရပြီးပြီ။

ပရိညာဝါရ

ပဇာနဝါရကို ကောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပရိညာဝါရကို** ဟောတော်မူ၏။ ။(ပဇဟနဝါရအတိုင်းဟောလေ၊ မထူးပြီ)။

ပဟိန၀ါရ ဒုနုလောမ ပုဂ္ဂလ၀ါရ

ကာမရာဂါနုသယမူ

ပရိညာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ **ပဟိန၀ါရကို** ဟောတော်မူ၏။ ။(၀ဝတ္ထာန် ရှေးနည်း အတိုင်း ဆိုလေ)။ ။**ယဿ** ကာမရာဂါနုသယော ပဟီနော၊ ကဿ ပဋိဃာနုသယော ပဟီနော်တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ၀ါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ယဿ၊အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာမရာဂါနုသယော၊ကို။ပဟီနော၊ ပယ်အပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိဃာနုသယော၊ကို။ပဟီနော၊ပယ်အပ်ပြီလော။ ဣတိ ပုစ္ဆာယံ၊သည်။သ်တိ၊သော်။ အာမန္တာ၊ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ ဂိဿဇ္ဇနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။(ယဿကို သမ္ဗဒါန်လည်း ပေးကုန်၏)။ ။အနု၌ **သန်ဒိဋ္ဌဒါန်ကား** အနာဂါမ် ရဟန္တာ ရ၏။ ။**သံသယ** ငင်းရ၏။ ။**မဟာနုသယမူလိ**၌ အနာ-

ဂါမိဿ။ အရဟတော၁။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။အာမန္တာ၁။ ။(ပါဠိအတိုင်းကောက်)။ ။ **ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ၁။** ။**ပဋိလောမဋ္ဌ ဒြိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ။ ဒြိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ**။ ။**ပဋိလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန် သကဒါဂါမ် **ရ၏**။ အနာဂါမ် ရဟန္တာလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ဘဝရာဂ မူလိ၊အဝိဇ္ဇာမူလိ မာနာနုသယာအကိုင်းပင်။ ဤနည်းကို မှီ၍ ပုဂ္ဂလဝါဒကို သာဓုန် ဟောလေ**။ ။**ဤပဟာနဝါရ ပုဂ္ဂလအနုသယ၏ ပုဂ္ဂလပစ္စုပ္ပန်က ဤရှစ် ဝိဘင်း** အရကောက် အတူတူ။ **မထူးပြီ**။ ။ပုဂ္ဂလဝါဒ ပြီးပြီ။

ဩကာသဝါဒ

ဩကာသဝါဒ၌ ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော ပဟီနော၊ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော ပဟီနော၁တိ။ န ဝတ္တဗ္ဗော ပဟီနော၁တိ ဝါ အပ္ပဟီနော၁တိ ဝါ။ ။ **ယတ္ထ ဝါ ပန**။ (နည်းတူ)။ ။ပဟီနော၁တိ ဝါ၊ ပယ်အပ်ပြီးဟူ၍ငင်း။အပ္ပဟီနော၁တိ ဝါ၊ မပယ်အပ်သေးဟူ၍ငင်း။န ဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမဓာတ် ဝေဒနာ နှစ်ပါး **ရ၏**။ သံသယပုဒ် အရမရှိ။ပဋိသေဓ။

[အနုသယအရှိသော ဝါရကိုကဲ့သို့ "နော"ဟု ဝိဿဇ္ဇနာ မပြုမူ၍ "န ဝတ္တဗ္ဗော"ဟု အဘယ်ကြောင့် ဝိဿဇ္ဇနာကို ပြုတော်မူသနည်း ဟူမူကား ဖြစ်ရာအရပ်၌ မဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝိဿဇ္ဇနာကိုပြုတော်မူသတည်း။ ကာမရာဂါနုသယ၏ ဖြစ်ရာ အရပ်လည်းတပါး၊ ပဋိဃာနုသယ၏ ဖြစ်ရာအရပ်လည်းတပါး၊ မင်္ဂကို စီးဖြန်းသော အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် သုခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာတည်းဟူသော ဩကာသ၌ ကာမရာဂါနုသယသည် ဖြစ်၏။ ထိုဩကာသ၌ပင်လျှင် ထိုကာမရာဂါနုသယကို ပယ်အပ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုကာမရာဂါနုသယ၏ ဖြစ်ရာအရပ်၌လည်း ပဋိဃာနုသယသည် မဖြစ်။ ပဋိဃာနုသယ၏ဖြစ်ရာ အရပ်၌လည်း ကာမရာဂါနုသယသည် မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် ထိုပဋိဃာနုသယကို ထိုကာမရာဂါနုသယ၏ ဖြစ်ရာအရပ်၌ ပယ်အပ်ပြီးလော်ဟု မေးသော် ပယ်အပ်ပြီ ဟူ၍ငင်း၊ မပယ်အပ်သေးဟူ၍ငင်း မဆိုအပ်ဟုဖြေတော်မူ၏။]

အဓိပ္ပါယ် အကျဉ်းကား ဖြစ်သည်လော, ကိန်းသည်လော, ရှိသည်လော်ဟု မေးတော်မူ။ ပယ်အပ်ပြီးလော်ဟု မေးတော် မူသောကြောင့် ထိုဌာန၌ပင်လျှင် ရှိရင်း မရှိဖြစ်သောကြောင့် မပယ်အပ် သေးဟု ဖြေတော်မမူဘဲ "န ဝတ္တဗ္ဗော"စသော ပါဠိဖြင့် ဝိဿဇ္ဇနာပြုဟော်မူသည်။ ဥပမာသော်ကား ကျောင်းနှစ်ကျောင်းတွင် တောင်ကျောင်း၌ သရက်ပင် သာ ရှိ၏။ ပိန်းနှပင်မရှိ။ မြောက်ကျောင်း၌ ပိန်းနှပင်သာရှိ၏။ သရက်ပင်မရှိ။ ထိုကျောင်းနှစ်ကျောင်းတွင် အသီးအသီး သရက်ပင် ပိန်းနှပင်ကို

ခုတ်ပယ်ကြ၍ တဦးသော ဘုရားသည် အကြင်တောင်ကျောင်း၌ သရက်ပင်ကိုခုတ်ပယ်ပြီ။ ထိုကျောင်း၌ ပိန်းနှံပင်ကို ခုတ်ပယ်ပြီးလော်ဟုမေးသော် ထိုကျောင်း၌ ပိန်းနှံပင် ရှိရင်းမဟုတ်သောကြောင့် ပယ်ပြီးဟူ၍ငင်း၊ မပယ်သေးဟူ၍ငင်း မဆိုအပ်သကဲ့သို့တည်း။ အနုသယ၀ါရ၌ "နော"ဟူသော ပဋိသေဓအဏုဝ်၌ "နဝတ္တမ္မော"ဟု ဆိုသည်သာထူးသည်]။ ။ ဩကာသ၀ါရ ပြီး၏။

ပုဂ္ဂလောကာသ၀ါရ

ကေမူ

ယဿ ယတ္ထ ကာမဇာဂါနုသယော ပဟီနော၊ တဿ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော ပဟီနော တိ။ **နဝတ္တမ္မော** ပဟီနော တိ ၀ါ အပ္ပဟီနော တိ ၀ါ။ ။**ယဿ ၀ါ ပန ယတ္ထ**။ (နည်းတူ)။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဇာဇ၀ေဒနာ နှစ်ပါး ရ၏**။ ။**သံသယအရဏကား** မရှိ။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ် **ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ထို့အား** ဒုက္ခ၀ေဒနာသုံးပါး **ရ၏**။ ။**မာနာနုသယမူလိ၌** အနာဂါမိဿ ကာမဇာတုယာ ဒ္ဝိသု ၀ေဒနာသု တဿ တတ္ထ ကာမဇာဂါနုသယော ပဟီနော၊ နောစ တဿ တတ္ထ မာနာ။ပ။ **အရဟာတော** ရူပဇာတုယာ အရူပဇာတုယာ။ပ။ ကာမဇာဂါနုသယော နဝတ္တမ္မော ပဟီနော တိ ၀ါ အပ္ပဟီနော တိ ၀ါ၊ တသ္မော ပဂ္ဂလဿ ကာမဇာတုယာ ဒ္ဝိသု ၀ေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ ။ **အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဇာဇ၀ေဒနာနှစ်ပါး **ရ၏**။ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဇာဇ၀ေဒနာနှစ်ပါးလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဇာဇ အရူပဇာဇ**ရ၏**။ ။**အနုလောမ သံသယလည်း ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ ဝိစိကိစ္ဆာမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ**။ ။ ပဋိလောမ၌ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ၀ေဒနာယ၊ ရူပဇာတုယာ အရူပဇာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ပ။ နဝတ္တမ္မော။ တေသညေ၀ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဇာတုယာ ဒ္ဝိသု ၀ေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ပ။ နောစ တေသံ တတ္ထ။ ဒ္ဝိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ၀ေဒနာယ ရူပဇာတုယာ အရူပဇာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေ၀ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဇာတုယာ ဒ္ဝိသု ၀ေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး ၀ေဒနာသုံးပါး။ အနာဂါမ် **ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** ဒုက္ခ၀ေဒနာ၊ ရူပဇာတ် အရူပဇာတ်**ရ၏**။ ထိုအနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဇာတ် ၀ေဒနာနှစ်ပါးလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။**ဘ၀ရာဂမူလိ နဝတ္တမ္မော**ချည်း။ ။**အ၀ိဇ္ဇာမူလိ၌ အနုလောမ**

ပဋိလောမ နှစ်ချက်စီထုတ်။ ။**ပဋိဃာနုသယမူ မာနာနုသယမူလိ**၌ နဝတ္တမ္မေဝါ ချည်း။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌လေးချက် ထုတ်။ ။**ဘဝရာဂမူလိ**၌ နဝတ္တမ္မေဝါချည်း။ ။**အဝိဇ္ဇာမလိ**၌ အနုလောမ ပဋိလောမနှစ်ချက်စီချည်း]။ ။

မာနမူ ဒိဋ္ဌိမူလိ

မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ တိဏ္ဏံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ပ။ နဝတ္တမ္မေဝ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ **အရူပဓာတုယာ** တေသံ တတ္ထ။ပ။ နောစ။ အရဟာတော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ပ။ နဝတ္တမ္မေဝ။ပ။ တသ္မောဝပုဂ္ဂလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု, ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ ။[**ဘဝရာဂမူလိ** အနုလောမန္နှစ်ချက်။ ပဋိလောမ၌ အာမန္တာ။ **အဝိဇ္ဇာမူလိ** အနုလောမ၌ အာမန္တာ။ပဋိလောမ၌ နှစ်ချက်ထုတ်။ **ဒိဋ္ဌာနုသယမူ ဘဝရာဂါနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ တိဏ္ဏံ နှစ်ချက်။ **အရဟာတော** နှစ်ချက်။ **အဝိဇ္ဇာမူလိ** အနုလောမ၌ တိဏ္ဏံတချက်၊ အရဟာတောတချက်။ ပဋိလောမ၌ အာမန္တာ။ **ဘဝရာဂမူ အဝိဇ္ဇာမူလိ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ပဋိလောမ၌ နှစ်ချက်]။ ။**ကေမူ ပြီး၏**။ ။

ဒိဋ္ဌိမူ

ဒိဋ္ဌိမူ၌။ ။**ယဿ ယတ္ထ** ကာမရာဂါနုသယောစ ပဋိဃာနုသယောစ ပဟီနော၊ တဿ တတ္ထ မာနာနုသယော ပဟီနောတိ။ နတ္ထိ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အရဟာတောနှစ်ချက်။ **ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ နတ္ထိ။ ပဋိလောမ၌ ဒိဋ္ဌိနှံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝီသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ ဒိဋ္ဌိနှံ ပုဂ္ဂလာနံ၌ **သုံးချက်**။ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး ဝေဒနာသုံးပါး။ အနာဂါမ် **ရဟန္တာ**ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်**ရ**၏။ ထိုအနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမ**ဓာတ်** ဝေဒနာသုံးပါးလည်း**ရ**၏။ ။ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ကာမရာဂါနုသယောစ ပဟီနောတိ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ပုဒ်တစ်ခု၏ အရကား** အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာ နှစ်ပါး**ရ**၏။ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ပဋိဃာ။ပ။ တိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန် သံသယပုဒ် တစ်ခု၏ အရကား** ထိုအနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး**ရ**၏။ သံသယပုဒ်**လုံး**၏ အရမ၌ ၁း**ဝရာဂမူလိ**၌ နဝတ္တမ္မေဝ။ **အဝိဇ္ဇာမူလိ** ပဋိလောမ၌ အရဟာတော သုံးချက်။ ဒိဋ္ဌိမူမှစ၍ ဆမူတိုင်အောင် အနုလောမ၌ နတ္ထိ။ ။

တိမူ

တိမူ၌။ ။**ဒိဋ္ဌဇုသယမူလိ ပဋိလောမ၌** ဒိန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ရူပဓာတုယာ အရူပ ဓာတုယာ တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု တေသံ တတ္ထ။ တေသညေဝ ပုဂ္ဂလာနံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တေသံ တတ္ထ။ **အနာဂါမိဿ** သုံးချက်။ အရဟာတော်သုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန် ပုဒ်၏အရကား** သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာသုံးပါး။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး ရ၏။ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာသုံးပါး။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး၊ ဝေဒနာနှစ်ပါးလည်း ရ၏။ ကာမဇာဂါနုသယော ပဟီနော ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏။ ပဋိဃာနုသယော ပဟီနော ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏** အရကား အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး **ရ၏**။ မာနာနုသယော ပဟီနော ဟူသော **သံသယပုဒ် တစိတ်၏ အရကား** ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး, ဝေဒနာနှစ်ပါး **ရ၏**။ ။ **[ဘဝရာဂမူလိ** ပဋိလောမ၌ မာနာနုသယော ပဟီနော။ အကြွင်း နဝတ္တဗ္ဗော။ **အဝိဇ္ဇာမူလိ** ပဋိလောမ သုံးချက်ထုတ်။ အကောက်လွှဲပြီ။ ။**စတုမူ ဝိဓိ ကိစ္စာမူလိ**။ ပဋိလောမ ကိုးချက်။ **ဘဝရာဂမူလိ အဝိဇ္ဇာမူလိတို့၌ တိမူအတိုင်း။ ပဋ္ဌမူ ဆမူတို့၌လည်း နည်းတူ]**။ ။**အနုလုံပြီး၏**။ ။

ပဟိန်ဝါရ ပစ္စနိုက်

ပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စနိုက်။ ။**ယဿ** ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော၊ တဿ ပဋိဃာနုသယော အပ္ပဟီနောတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်**ရ၏**။ **သံသယငုံး ရ၏**။ ။ ပဋိလောမ ငုံး **ရ၏**။ ။**ယဿ** ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော၊ တဿ မာနာ။ပ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အနာဂါမိဿ။ပ။ တိက္ခ်ံ။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, **သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်** လည်း **ရ၏**။ ။(အနုသယဝါရ အနုလုံအတိုင်းဟော)။

ဩကာသဝါရ

ယတ္ထ ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော၊ **ပဟတ္ထ** ပဋိဃာနုသယော အပ္ပဟီနောတိ။ နဝတ္တဗ္ဗော ပဟီနောတိဝါ အပ္ပဟီနောတိဝါ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ နည်းတူ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမဓာတ် **ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏**။ (အနုလုံ အတိုင်း။ ပစ္စနိုက်ဟူ၍ အထူးမရှိပြီ)။ ။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ၌။ ။**ယဿ** ယတ္ထ ကာမဇာဂါနုသယော အပ္ပဟီနော၊တဿ တတ္ထ ပဋိဃာနုသယော အပ္ပဟီနောတိ။ နဝတ္တဗ္ဗော။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ယတ္ထ။ နဝတ္ထဗ္ဗော။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး **ရ၏**။ ။ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးပါး **ရ၏**။ ။ **မာနာနုသပ မူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ**။ ။ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိဿ ရူပ ဓာတုယာ အရူပဓာယာ တဿ တတ္ထ။ တဿေဝ ပဋ္ဌလဿ ကာမဓာတုယာ ဒ္ဝိသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ တိဏ္ဏံနှစ်ချက်။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ်ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ်။ ပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် **ရ၏**။ ထိုပုထုဇဉ်, သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါးလည်း **ရ၏**။ ။ **ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ အနုလောမ၌** ဒ္ဝိန္နံ တချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿ တချက်။ ပဋိလောမ၌။ **ပုထုဇ္ဇနဿနှစ်ချက်**။ ။**အဝေဇ္ဈာမူလိ၌**။ နဝတ္တဗ္ဗော။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိ၌** အနုလောမ **အာမန္တာ**။ ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိဿနှစ်ချက်။ တိဏ္ဏံနှစ်ချက်။ ။**ပဋိဃာနုသယမူ မာနာနုသယမူလိ၌** နဝတ္တဗ္ဗော သာ။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ ဒ္ဝိန္နံတချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿတချက်။ ပဋိလောမ၌ ပုထုဇ္ဇနဿနှစ်ချက်။ ။**ဘဝရာဂ မူလိ၌** နဝတ္တဗ္ဗောသာ။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိ** ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိဿ နှစ်ချက်၊ တိဏ္ဏံနှစ်ချက်။ ။**မာနာနုသယမူ ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ တိဏ္ဏံတချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿတချက်။ ။ပဋိလောမ၌ ပုထုဇ္ဇနဿ နှစ်ချက်။ ။**ဘဝရာဂမူလိ၌** စတုန်နံပဋ္ဌလာနံ နှစ်ချက်။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိ** ပဋိလောမ၌။ **စတုန်နံနှစ်ချက်**။ ။**ဒိဋ္ဌာနုသယမူ** ဘဝရာဂမူလိ အနုလောမ၌ ပုထုဇ္ဇနဿ **နှစ်ချက်**။ ပဋိလောမ၌ တိဏ္ဏံဘချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿတချက်။ ။**အဝိဇ္ဇာမူလိ၌** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ တိဏ္ဏံတချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿတချက်။ ။ **ဘဝရာဂမူ အဝိဇ္ဇာမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ**။ ။ပဋိလောမ၌ **စတုန်နံနှစ်ချက်**။ ။ **ကေမူပြီး၏**။ ။

ဒ္ဝိမူ

ဒ္ဝိမူ။ **မာနာနုသယမူလိ** အနုလောမ၌ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမ၌**လေးချက်**။ ။ **ကေမူအတိုင်း**။ ။**တိမူ** ဒိဋ္ဌာနုသယမူလိ၌ အနုလောမ နတ္ထိ။ ။ပဋိလောမ သုံးချက်။ ။**ဘဝရာဂမူလိ** အနုလောမ နတ္ထိ။ အနုလောမ ဟူသမျှ **နတ္ထိချည်း**။ ။ပဋိလောမ၌ မာနာနုသယော အပ္ပဟီနော။**အကြွင်း** နဝတ္တဗ္ဗော။ ။

အဝိဇ္ဇာမူလိ ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိဿ သုံးချက်။ တိက္ခံသုံးချက်။ **။ဘဝရာဂမူလိ** ပဋိလောမ၌ တိက္ခံတချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿတချက်။ **။အဝိဇ္ဇာမူလိ** ပဋိလောမ၌ အနာဂါမိဿ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ တဿ တတ္ထ။ ကာမဓာတုယာ ဒိဋ္ဌသု ဝေဒနာသု တဿ တတ္ထ။ ရူပဓာတုယာ အရူပဓာတုယာ တဿ တတ္ထ။ ။ ဒိဋ္ဌိနှုန် ပဋိဃာနုံ သုံးချက်။ ပုထုဇ္ဇနဿ သုံးချက်။ ပေါင်းကိုးချက်။ **။ပဋ္ဌာန်း။ ဆမူ** သုံးချက်ပင်။ အဝိဇ္ဇာမူလိ၌ ကိုးချက်ထွက်သည်။ ။ပဋိလောမ၌ အဝိဇ္ဇာနုဿယော အပ္ပဟီနော ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အနာဂါမ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်အား ဒုက္ခ ဝေဒနာ သုံးပါးရ၏။ ထိုအနာဂါမ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ရူပ ဓာတ် အရူပဓာတ်။ မုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ဓာတ်သုံး** ပါး၊ ဝေဒနာသုံးပါးလည်း **ရ၏။ သံသယ** အရမ၌။ ။မာနာနုသယော အပ္ပဟီနော **ဟူသော သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် ဝေဒနာနှစ်ပါး၊ ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် **ရ၏**။ ။ကာမရာဂါနုသယော အပ္ပဟီနောဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမဓာတ် **ဝေဒနာနှစ်ပါး ရ၏**။ ။ပဋိဃာနုသယော အပ္ပဟီနောဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒုက္ခဝေဒနာသုံးပါး **ရ၏**။ ။ ဒိဋ္ဌာနုသယောစ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယောစ အပ္ပဟီနော ဟူသော **သံသယပုဒ်တစိတ်၏ အရကား** ပုထုဇဉ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်အား ဓာတ်သုံးပါး၊ ဝေဒနာသုံးပါး **ရ၏**။ ။ဘဝရာဂါ နုသယော အပ္ပဟီနော ဟူသော **သံသယ ပုဒ်တစိတ်၏** အရကား ပုထုဇဉ်၊ သော တာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်ပဋိပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် **ရ၏**။ ။ [**သံသယပုဒ်လုံး၏ အရုံမ၌**။ ။ကောဋ္ဌာသကို **အနုသယဝါရ အတိုင်းဆိုလေ**]။ ။ **ပဟီနဝါရ ပြီးပြီ**။

ဥပဇ္ဇနဝါရ

[ဥပဇ္ဇနဝါရကို အနုသယဝါရအတိုင်း ဟောလေ။ ဥပဇ္ဇနကြိယာသာ ထူးသည်။ ။ဥပဇ္ဇတိ၌ ဥပါဒ်စဉ်ခဏကိုသာ မယူမူ၍ အကြင်မျှလောက် မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေး။ ထိုမျှလောက် ဖြစ်ပြီး၊ ဖြစ်ဆဲ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ ကာလ သုံးပါး၌ ယူလေ]။

ဓာတုဝါရ

ဥပဇ္ဇနဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဓာတုဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ **ထိုဓာတုဝါရသည်လည်း** ပုစ္ဆာဝါရ ဝိဿဇ္ဇနာဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား **ရှိ၏**။

ထို....တွင် ပစ္စဝေါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပုစ္ဆာဝါရ သည်လည်း ကာမဓာတုမူ၊ ရူပဓာတုမူ၊ အရူပဓာတုမူ၊ နကာမဓာတုမူ၊ နရူပဓာတုမူ၊ နအရူပ ဓာတုမူ၊ နကာမ နအရူပ ဓာတုမူ၊ နရူပ နအရူပဓာတုမူ၊ နကာမနရူပဓာတုမူ အားဖြင့် ကိုးပါး အပြား ရှိ၏။ ထိုကိုးပါးတို့ဘွင် **ကာမဓာတုမူကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ ထိုကာမဓာတုမူ သည်လည်း ကာမဓာတုမူလိ **အစရှိသော** အားဖြင့် ကိုးပါး အပြား ရှိ၏။ ထိုကိုးပါးတို့တွင် ကာမဓာတုမူလိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။**ဟောဟန်ကား** ကာမဓာတုယာ စုတဿ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ ကတိ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ ကတိအနုသယာ နာနုသေန္တိ၊ ကတိအနုသယာ ဘဂ်ါ။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲတဘုံမှ၊ စုတဿ၊ စုတေသော။ ကာမ ဓာတုံ၊ ကာမတဆဲတဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကတိ၊ အဘယ်မျှကုန်သော။ အနုသယာ၊ အနုသယ တို့သည်။ အနုသေန္တိ- သန္တာန် အနုဂတာ **ဟုတ္တာ** သယန္တိ၊ သန္တာန်သို့အစဉ်လိုက်၍ ကိန်းကုန်သနည်း။ ကတိ၊ အဘယ်မျှကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ နာနုသေန္တိ-သန္တာန် နာနုဂတာ ဟုတ္တာ သယန္တိ၊ သန္တာန်သို့အစဉ်လိုက်၍ မကိန်းကုန်သနည်း။ကတိ၊ အဘယ်မျှကုန် သော။ အနုသယာ၊ တို့ကို။ ဘဂ်ါ-ဘဥ်တဗ္ဗာ၊ ဤမျှသော အနုသယကား ဖြစ်၏၊ ဤမျှသော အနုသယကား မဖြစ်ကုန် ဟူ၍ ဝေဘန်ခဲ့ခြမ်းအပ်ကုန် သနည်း။ ။ [ရူပဓာတုမူလိ **အစရှိသည်တို့ကို အစဉ်အတိုင်းထည့်၍** ဟောလေ]။

[ဤကဲ့သို့ တမူတမျိုးဘွင် ကိုးချက်စီထည့်၍ ကိုးချက်ကိုးလိုဖြစ်ရကား "နဝနဝါ ဧကာအဿိ" ရှစ်ဆဲ့တပုစ္ဆာ ဖြစ်သတည်း]။

ပုစ္ဆာဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာဝါရကို ဟောတော် မူ၏။ ။(ဝဝတ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ ။ကာမဓာတုယာ စုတဿ ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ ကဿစိ ပဥ္စအနုသယာ အနုသေန္တိ၊ အနုသယာ ဘဂ်ါ နတ္ထိ။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲတဘုံမှ၊ စုတဿ၊ စုတေသော။ ကာမဓာတုံ၊ ကာမတဆဲတဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကဿစိ၊ အချို့သောပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးကုန် သော။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ အနုသေန္တိ-သန္တာန် အနုဂတာ ဟုတ္တာ သယန္တိ၊သန္တာန်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ကိန်းကုန်၏။ ကဿစိ၊ အချို့သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပဥ္စ၊ ငါးပါးကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အနု သေန္တိ-သန္တာန် အနုဂတာ ဟုတ္တာ သယန္တိ၊ ကုန်၏။ ဘဂ်ါ-ဘဥ်တဗ္ဗာ၊ ဤမျှသော အနုသယကား ဖြစ်၏ ဤမျှသော အနုသယကား မဖြစ်ဟူ၍ ဝေဘန်ခဲ့ခြမ်းအပ် ကုန်သော။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။

ကာမဓာတုယာ စုတဿ၏ အရကား ကာမဘုံဘီဝဆယ်၊ စေတသိက် တော်တို့သ။ အဆုံးစွန်ကော ကမ္မဇရုပ်တို့၏ ဘဂ်ကွဏသမဋ္ဌိဟု ဆိုအပ်သော

ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။**ကာမဓာတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၏ အရကား** ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်၊ စေတသိက်တေတ္တိ်သ၊ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။**ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ အနုသေန္တိ၏ အရကား** ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အနုသယခုနစ်ပါး ရ၏။ ကဿစိ ပဋ္ဌ အနုသယာ အနုသေန္တိ အရကား သောတာပန်, သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒိဋ္ဌာနုသယ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယမှ တပါး အနုသယငါးပါး ရ၏။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် ကာမတဆဲ့တဘုံမှ စုတေ၍ ကာမတဆဲ့တဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အာဘယ်မျှသော အနုသယတို့သည် ကိန်းကုန် သနည်း။ အာဘယ်မျှသော အနုသယတို့သည် မကိန်းကုန်သနည်းဟု မေးတော်မူဦး၍ အချို့သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အနုသယခုနစ်ပါး၊ အချို့သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အနုသယငါးပါး ကိန်းသော အဖြစ်ကို "ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ ကဿစိ ပဋ္ဌ အနုသယာ အနုသေန္တိ၊ အနုသယာ ဘဂ်ါ နတ္ထိ" ဟု ဖြေတော်မူ၏။

> [အနုသယာ ဘဂ်ါ နတ္ထိ **အဓိပ္ပါယ်ကား** ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား အနုသယခုနစ်ပါးကိန်း၏။ ထိုခုနစ်ပါးတို့ဘင် ဤမည်သော**အနုသယကိန်း**၏။ ဤမည်သောအနုသယ မကိန်းဟူ၍ငင်း၊ ဤမည်သော အနုသယသည် ရဲခါကိန်း၏၊ ဤမည်သော အနုသယကား ရဲခါမကိန်းဟူ၍ငင်း မဝေဘန်အပ်။ သောတာပန်, သကဒါဂါမ်အားလည်း ထို့အတူ မဝေဘန်အပ်ဟူလိုသည်။ ထို့ကြောင့် **အဋ္ဌကထာ၌** "အနုသယာ ဘဂ်ါ နတ္ထိတိ ယဿ ဟိ ယော အနုသေတိ။ သော အနုသေတိယေဝ။ ယော နာနုသေတိ။ သော နာနုသေတိယေဝ။ အယံ အနုသေတိစ နာနုသေတိစ။ အယံ သိယာ အနုသေတိ သိယာ နာနုသေတီတိ၊ ဧဝံ ဝိဘင်္ဂတမ္ပေတာ အနုသယောနာမ နတ္ထိ" ဟု မိန့်အပ်၏]။

ကာမဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ ရူပဓာတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကဿစိ။ အချို့သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်၊ အနုသေန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿစိ၊ အချို့သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အနုသေန္တိ၊ ကုန်၏။ ကဿစိ၊

အချို့သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်**အား**။ ဗာဟော၊ ကုန်သော။ **အနုသယာ** ဟူသည်။ အနုသေးဖြစ်၏၊ ကုန်၏။ ။**ကာမစောတုယာ စုတသဒ္ဒါ၏အဖွင့်ကား** ကာမတိဟိတ်စုတိလေးခု၊ စေတသိက် တော်ကို့သ။ အဆုံးစွန်သော ကမ္မဇရူပ်တို့၏ ဘင်္ဂကွက သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ **ရ**၏။ ။**ရူပစောတုံ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၏ အဖွင့်ကား** ရူပပဋိသန္ဓေငါးခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိ်သ။ ကမ္မဇကလာပ်လေးစည်း၊ အစစ္ဓာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရှစ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ **ရ**၏။ ။**ကဿစိ သတ္တဿ အနုသယာ အနုသေန္တိ၏ အဖွင့်ကား** သုဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အနုသယခုနစ်ပါး **ရ**၏။ ။ကဿစိ ပဇ္ဇ**အနုသယာ အနုသေန္တိ၏ အဖွင့်ကား** သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော **အနုသယငါးပါး ရ**၏။ ။ကဿစိ တယော အနုသယာ အနုသေန္တိ၏ **အဖွင့်ကား** အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်**အား** မာနာနုသယ၊ ဘဝရာဂါနုသယ၊ အဝိဇ္ဇာနုသယ **တည်း**ဟူသော် သုံး**ပါး**သော အနုသယ **ရ**၏။

[ရူပဘုံ၌ ပဋိဃာနုသယမရှိ။ အသညသတ်ဘုံ၌လည်း အနုသယခုနစ်ပါးမရှိ။ ထိုသို့ မရှိဘဲလျက် ကဿစိ သတ္တ အနုသယာ **အနုသေန္တိ** အစရှိသည်ကို ဟောတော်မူအပ်လေသနည်းဟူမူကား ဘုံအားဖြင့်ပင် မရှိသော်လည်း ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌ မဂ်ဖြင့် မပယ်ရသေးသောကြောင့် ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော်လည်း ဖြစ်ပြီးဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်၌ ဟောတော်မူသတည်း]။

ကာမ**စော**တုယာ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ။ စုတသာ၊ စုတေသော။ **အ**ရူပဓာတုံ၊ **အ**ရူပလေးဘုံ၌။ ။[ဝိဿဇ္ဇနာအတူတူသုံးချက်။ ။အရကို နည်းတူကောက်။ **အ**ရူပ ပဋိသန္ဓေ လေးခုဆိုလေ]။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ။ စုတသာ။ သော။ နကာမဓာတုံ။ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။(အတူဆို)။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမ တဆဲ့တဘုံမှ။ စုတသာ၊ သော။ နရူပဓာတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံမှ။ စုတသာ၊ သော။ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၌။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ။ စုတသာ၊ စုတေသော။ နကာမဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၌။ ။**ကာမ**တဆဲ့တဘုံမှ။ စုတသာ၊ စုတေသော။ နရူပဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၌။ ။ကာမဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ။ စုတသာ၊ စုတေသော။ နကာမဓာတုံ နရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။**ကာမဓာတုမှ ပြီး၏**။

ရူပဓာတုမူ

ရူပဓာတုယာ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပကဆဲ့လေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ ပူစဓာတုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၌။ ။ ရူပဓာတုယာ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ ကာမဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတ္တော၀၊ ခုနစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အနုသယာ၊ အနုသယတို့သည်။ အနုသေန္တိ၊ ၏။

[ရူပဘုံမှ စုတေသော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ကာမဘုံ၌ ဒွိဟိတ် တိဟိတ်ပုထုဇဉ်သာတည်း။ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရူပဘုံမှ ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေမနေ။ သတ္တော၀ အနုသယာ အနုသေန္တိ ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ သိအပ်၏]။

ရူပဓာတုယာ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါ၀စရဆယ်ဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ အရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။ရူပဓာတုယာ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။ရူပဓာတုယာ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။ရူပဓာတုယာ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၌။ ။ရူပဓာတုယာ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၌။ ။ရူပဓာတုယာ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နရူပဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ ။ရူပဓာတုယာ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါ၀စရဆယ်ဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော၊ နကာမဓာတုံ နရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။**ရူပဓာတုမူ** ပြီး၏။

အရူပဓာတုမူ

အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ အရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော၊ ကာမဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တဿ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ သတ္တော၀၊ ကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အနုသေန္တိ၊ ၏။

[ဤ၌လည်း သတ္တော ကိုသာထောက်၍ ပုထုဇဉ်သာတည်း။ ။ ဤ၌လည်း သတ္တော ကိုထောက်၍ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်သာ။ အရိယာကားအောက်သို့ မဆင်းပြီ]။

အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော ပဋိုလ်အား။ ရူပ ဓာတုယာ၊ ရူပဘုံ၌။ ဥပပတ္တိနာမ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဥပပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ကာမဓာတုံယေဝ၊ ကာမဘုံ၌သာလျှင်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သတ္တော၊ ကုန်သော။ အနုသယာ၊ တို့သည်။ အနုသေန္တိ၊ ကုန်၏။ ။အရူပဓါတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။

[နကာမဓာတုံပင်ဆိုသော်လည်း အရူပလေးဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံ၌ မဖြစ်။ ထို့ကြောင့် **အရူပချင်းချင်းကိုသာယူလေ**။ အဘယ်ကြောင့် အရူပဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံ၌ **မဖြစ်သနည်းဟူမူကား** ရူပါဝစရပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ်စျာန်သည် အရူပဘုံ၌ မရှိသော ကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် **အဋ္ဌကထာ**၌ "ရူပဓာတုယာ ဥပပတ္တိ နတ္ထိတိ။ ကသ္မာ နတ္ထိ၊ ဥပပတ္တိနိဗ္ဗတ္တကဿ ရူပါဝစရဇ္ဈာနဿ အဘာဝါ။ သော ဟိ သမ္ပတ္တော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ တံ ဓာတုံ ဥပပန္နော-တိ နာဿ တတ္ထ ရူပါဝစရဇ္ဈာနံ အတ္ထိ။ တဒဘာဝါ ရူပဓာတုယံ ဥပပတ္တိ နတ္ထိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ"ဟု မိန့်အပ်၏]။

အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ **အ**ရူပလေးဘုံ၌။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုယာ နအရူပဓာတုယာ၊ ရူပဘုံ၌။ ဥပပတ္တိနာမ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နရူပဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ နရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။**အရူပဓာတုမူ** ပြီး၏။

နကာမဓာတုမူ

နကာမဓာတုယာ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ ကာမဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၌။ နကာမဓာတုယာ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ ရူပဓာတုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၌။ နကာမဓာတုယာ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊သော။ အရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ နကာမဓာတုယာ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ၊အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။နကာမဓာတုယာ၊

သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ, အရူပလေးဘုံဥ်။ နကာမဓာတုယာ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ, အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံဥ်။ ။ နကာမဓာတုယာ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံဥ်။ ။နကာမဓာတုယာ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နရူပဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံဥ်။ ။ နကာမဓာတုယာ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ နရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံဥ်။ ။**နကာမဓာတုမူ** ပြီး၏။

နရူပဓာတုမူ

နရူပဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ **ကာမဓာ**တုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံဥ်။ နရူပဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ ရူပဓာတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံဥ်။ နရူပဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ အရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံဥ်။ ။ နရူပဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ, အရူပလေးဘုံဥ်။ ။နရူပဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နရူပဓာတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံဥ်။ ။နရူပဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံဥ်။ ။နရူပဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံဥ်။ နရူပဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နရူပဓာတုံ နအရူပဓာတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံဥ်။ ။နရူပဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, အရူပလေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နကာမဓာတုံ နရူပဓာတုံ၊ အရူပလေးဘုံဥ်။ ။**နရူပဓာတုမူ** ပြီး၏။

နအရူပဓာတုမူ

နအရူပဓာတုယာ၊ ကာမတဆဲတဘုံ, သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ ကာမဓာတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံဥ်။ နအရူပဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ ရူပဓာတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံဥ်။ ။နအရူပဓာတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ အရူပ

ခေတုံ၊ အရူပလေးဘုံ၌။ ။နအရူပခေတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ အသညသတ်, အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ သော။ နကာမခေတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်တုံ, အရူပလေးဘုံ၌။ ။နအရူပခေတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နရူပခေတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, အရူပလေးဘုံ၌။ ။နအရူပခေတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နအရူပခေတုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၌။ ။နအရူပခေတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, အသညသတ်, အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့လေးဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နကာမခေတုံ နအရူပခေတုံ၊ ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၌။ ။နအရူပခေတုယာ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ, သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ရူပတဆဲ့တဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နရူပခေတုံ နအရူပခေတုံ။ **ကာမတဆဲ့တဘုံ၌**။ ။နအရူပခေတုယာ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံမှ။ စုတဿ၊ စုတေသော။ နကာမခေတုံ နရူပခေတုံ၊ **အရူပလေးဘုံ၌**။ ။**နအရူပခေတုမူ ပြီး၏**။ ။(ဤနည်းကိုမှီ၍ အကုန်ဟောလေ)။

နိဂုံး

ထန်းတပင်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော **နန္ဒမေဓာ** အမည်ရှိသော မထေရ်သည် **အဆက်ဆက်**သောဆရာတို့၏ အထံမှဆောင်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိသော **တောင်ဘီလူးဆရာတော် အနန္တဇဇ မဟာရာဇဂုရု** အထံတော်မှ ရအပ်သော အနုသယယမိုက် အနက်အဓိပ္ပါယ် အရကောက်ကို စီရင်ရေးသားအပ်သည် ပြီးပြည့်စုံပြီ။

တေဘုမ္မိကေ၊ ကာမ, ရူပ, အရူပတည်းဟူသော ဘုံသုံးပါး၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သတ္တော၊ သတ္တဝါတို့ကို။ နိဗ္ဗဒ္ဓံ၊ အခါမလပ် အမြဲ မြွေးရှက်တတ်သော။ (ဤကား ပါဠိသေသထည့်)။ ကာမရာဂါဒိကံ၊ **ကာမရာဂ အစရှိသော**။ ဝါ၊ ကာမရာဂ၊ ပဋိဃ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဘဝရာဂ၊ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော။ သတ္တာနုသယံ၊ ခုနစ်ပါးသော အနုသယကို။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာကို လျင်စွာမလိမ်း၊ ငြိမ်းစေတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ (ဤလည်း ပါဠိသေသထည့်သည်)။ ပဇဟန္တေန၊ ကြွင်းကျန်မရှိ ပကတိအားဖြင့် စွန့်ပယ်တော်မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓေန၊ ဒုက္ခသမုဒယ စသည့်သစ္စာ ပေါင်းများစွာကို ဆရာမရှိ ကိုယ်တိုင်သိတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဝိဓာ-ဝိဝိဓနယာ၊ အထူးထူး အပြားပြား များသောနည်းနာနယ ရှိကုန်သော။ စိတ္တာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ ယေ ယမကာ၊ **အကြင်ယမကတို့ကို**။ ဝါ၊ **ယေစ ယမကာ**

ယမကပွဂ္ဂလဏာဝစ၊ မူလ, ခန္ဓ စသော အကြောင် ယမိုက်ဆယ်ကျမ်းတို့ကို။ ဒေသိတာဝ၊ ရွေးနှုတ်မြွက်ဖေါ် ဟောတော်မူအပ် ကုန်ပြီ။

ပရိယတျာဒိဋ္ဌစ္ဆန္တာဝ၊ သင်ခြင်း နာခြင်း အစရှိသည်ကို အလိုရှိကုန်သော။ ကုလပုတ္တာဝ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ ဣမံ နိဿယံ၊ ဤယမိုက်ကျမ်း၏ အမှီဖြစ်သော နိဿကို။ ယထာသုခံ၊ အလိုအတိုင်း။ ပဿန္တုစ၊ ပညာမျက်စိဖြင့် ရှုလည်း ရှုစေကုန်သတည်း။ ဝါ၊ ပကတိသောပသာဒစက္ခုဖြင့် တစိန်းစိန်းကြည့်လည်း ကြည့်စေ ကုန်သတည်း။ သိက္ခန္တုစ၊ သင်လည်း သင်စေကုန်သတည်း။ ဓာရယန္တုစ၊ ကြည့်ရှုသင်ကြား မှတ်သားသောအားဖြင့် ဆောင်လည်း ဆောင်စေ ကုန်သတည်း။

ဤတွင် အနုသယယမိုက် ပြီးပြည့်စုံပြီ။

၈-စိတ္တာယတနိက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဥဒ္ဒေသဝါရ

အနုသယ ယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **စိတ္တာယမိုက်** ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုစိတ္တာယမိုက်သည်လည်း ဥဒ္ဒေသ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥဒ္ဒေသ သည်လည်း သုဒ္ဓစိတ္တသာမည, သုတ္တန္တ စိတ္တမိဿကဝိသေသ, အတိမမ္မစိတ္တမိဿက ဝိသေသ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သုဒ္ဓစိတ္တသာမညကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပဂ္ဂလဝါဒ, ဓမ္မဝါဒ, ပဂ္ဂလဓမ္မဝါဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပဂ္ဂလဝါဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါဒ, ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါဒ, နိရောဓုပ္ပန္နဝါဒ, ဥပ္ပါဒဝါဒ, နိရောဓဝါဒ, ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါဒ, ဥပ္ပဇ္ဇမာန, နနိရောဓဝါဒ, ဥပ္ပဇ္ဇမာနုပ္ပန္နဝါဒ, နိဂ္ဂဗ္ဘမာနုပ္ပန္နဝါဒ, ဥပ္ပန္နုပ္ပါဒဝါဒ, အတီတာနာဂတဝါဒ, ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇမာနဝါဒ, နိဂ္ဂဒ္ဓနိဂ္ဂဗ္ဘမာနဝါဒ, အတိက္ကန္တကာလဝါဒအားဖြင့် တဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါဒသည်လည်း အနုလုံပစ္စနိက် အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဂ္ဂဗ္ဘတိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** တဿ စိတ္တံ နိဂ္ဂဗ္ဘိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိဟူသည်တည်း။ ။ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဂ္ဂဗ္ဘတိ ကား သန္နိဋ္ဌာန်။ တဿ စိတ္တံ နိဂ္ဂဗ္ဘိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိကား သံသယ။ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမ ပုစ္ဆာ ဖြစ်၏။ ။အနုလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာကို....၏။ ထို....သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ ဝါ ပန စိတ္တံ နိဂ္ဂဗ္ဘိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိဂ္ဂဗ္ဘတိဟူသည်တည်း။ ။ယဿ ဝါ ပန စိတ္တံ။ပ။ ဿတိကား သန္နိဋ္ဌာန်။ တဿ စိတ္တံ။ပ။ တိကား သံသယ။ သန္နိဋ္ဌာန်

သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမ ပုစ္ဆာဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ဥပ္ပါဒနိရောဓ · ကာလသမ္ဘေဒဝါရ အနုလုံ၌ တယမကဖြစ်သတည်း။ ။

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကိုဟောတော်မူ၏။ ထို.... သည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာ အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုအနုလောမပုစ္ဆာ သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန်သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား** ယဿ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသည်တည်း။ ထို နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား** တဿ စိတ္တံ န နိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိဟူသည်တည်း။ ။(အနုလုံအတိုင်းဆို)။ ။ အနုလောမပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား** ယဿ ဝါ ပန စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ တဿ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသည်တည်း။ ။အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာ နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဘေဒဝါရ ပစ္စနိက် ၌ တယမကဖြစ်သတည်း။ အနုလုံပစ္စနိက်နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ဥပ္ပါဒ နိရောဓ ကာလသမ္ဘေဒဝါရ၌ ယမကနှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာလေးပါး၊ အတ္ထရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။

[အဘယ့်ကြောင့် ဥပ္ပါဒနိရောဓ ကာလသမ္ဘေဒဝါရမည်သနည်း ဟူမူကား ဥပါဒ်နှင့်ဘင်ကိုဂင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလနှင့် အနာဂတ်ကာလကိုဂင်း ရောရှိ ဟောအပ်သောကြောင့် ဥပ္ပါဒနိရောဓ ကာလသမ္ဘေဒဝါရ မည်၏။ ။ဤနည်းအတူ အတိက္ကန္တကာလဝါရတိုင်အောင် ဟောလေ]။ ။

ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂလဝါရ၌ ၇ါရငယ် တဆဲ့လေးပါး၊ ယမက လေးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာ ရှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ တရာ့ခြောက်ဆဲ့ ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ထို့နောင်ဓမ္မဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုဓမ္မဝါရသည်လည်း (ပုဂ္ဂလဝါရအတိုင်းဆိုလေ)။ ။ဤသို့လျှင် ဓမ္မဝါရ၌ ဝါရငယ်တဆဲ့လေးပါး၊ ယမက လေးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာရှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထတရာ့ခြောက်ဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။(ပုဂ္ဂလဓမ္မ ဝါရ၌လည်း ဤနည်းအတူ ဖြစ်သတည်း)။ ။ဤသို့လျှင် သုဒ္ဓစိတ္တသာမညဉ် ဝါရကြီးသုံးပါး၊ ဝါရငယ်လေးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ယမက တရာ့နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာ နှစ်ရာ့ငါးဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ ငါးရာ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။ ။

ဒွေပ်ညာသ အတီတာနိ၊ ဒုဝေ ပုစ္ဆာ သတာနိ စ။
သုဒ္ဓိကေ စိတ္တယမကေ၀ါရေ ဘဝန္တိ သခ်္ဂေါ၀။ ။

သုဒ္ဓစိတ္တသာမည ပြီး၏။

သုတ္တန္တစိတ္တ မိဿကဝိသေသ

သုဒ္ဓစိတ္တ သာမညကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **သုတ္တန္တစိတ္တမိဿက ဝိသေသ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း သရာဂပဒမိဿက, ဒိတရာဂ ပဒမိဿက, သဒေါသ ပဒမိဿက, ဒိတဒေါသ ပဒမိဿက, သမောဟပဒမိဿက, ဒိတမောဟ ပဒမိဿက, သံခိတ္တပဒမိဿက, ဝိက္ခိတ္တပဒမိဿက, မဟဂ္ဂတပဒမိဿက, အမဟဂ္ဂတပဒမိဿက, ဥတ္တရပဒမိဿက, အနုတ္တရပဒမိဿက, သမာဟိတပဒမိဿက, အသမာဟိတပဒမိဿက, ဝိမုတ္တပဒမိဿက, **အဝိမုတ္တပဒမိဿကအား**ဖြင့် တဆဲ့ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....**တ္ဝင်** သရာဂ ပဒမိဿကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပဋ္ဌလဝါရ၊ ဓမ္မဝါရ၊ ပဋ္ဌလဓမ္မဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....**တ္ဝင်** ပဋ္ဌလဝါရကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....**တ္ဝင်** **ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရ**ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....**တ္ဝင်** အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သရာဂစိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ ယဿ ဝါ ပန သရာဂ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သရာဂစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသည်တည်း။ ။အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကိုဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ သရာဂစိတ္တံ န ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သရာဂစိတ္တံ နနိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ ယဿ ဝါ ပန သရာဂစိတ္တံ နနိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သရာဂစိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသည်တည်း။ ။ဤသို့လျှင် ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရ၌ ယမက နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာလေးပါး၊ အတ္ထ ရှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။ ။[ဤနည်းတူ ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရအစရှိသော တဆဲ့သုံးပါးသော ဝါရတို့ကို ဟောလေ]။ ။ဤသို့လျှင် ပဋ္ဌလဝါရ၌ ဝါရငယ်တဆဲ့လေးပါး၊ ယမက လေးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာရှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ တရာ့ခြောက်ဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။[ဓမ္မဝါရ၌လည်းထို့အတူ၊ ပဋ္ဌလဓမ္မဝါရ၌လည်းထို့အတူဖြစ်၏]။ ။ဤသို့လျှင် သရာဂပဒမိဿကဘ၌ ဝါရကြီးသုံးပါး၊ ဝါရငယ် လေးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ယမက ကရာ့နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာနှစ်ရာငါးဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထငါးရာလေးပါးဖြစ်သတည်း။ ဤအတူ ဝိတရာဂပဒမိဿက အစရှိသည်တို့၌လည်း အသီးအသီး ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဤသို့လျှင် သုတ္တန္တစိတ္တမိဿက ဝိသေသ၌ ပဒတဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ဝါရကြီးလေးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ဝါရငယ် ခြောက်ရာ့ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ ယမက နှစ်ထောင် တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာလေးထောင့်သုံးဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ ရှစ်ထောင့်ခြောက်ဆဲ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။ ။

ဒုတ္တိံသ ပုစ္ဆာမိကာနိ၊ စတ္တာရိ သဟဿာနိစ။
သရာဂါဒိမိဿကမှိ၊ ဝါရေ ဘဝန္တိ သခ်္ခေတော။ ။

[လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သရောဂမည်၏။ လောဘမူစိတ္တုပ္ပါဒ်မှတပါး ရှစ်ဆဲ့တပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဝိတရောဂမည်၏။ ဒေါသမူစိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သဒေါသမည်၏။ ဒေါသမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်မှတပါး ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဝိဘဒေါသမည်၏။ မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သမောဟမည်၏။ မောဟမူ စိတ္တုပ္ပါဒ်မှတပါး ရှစ်ဆဲ့ခုနစ်ပါးသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဝိတမောဟမည်၏။ ဥဒ္ဓစ္စသမ္မယုတ်စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် သံခိတ္တမည်၏။ ထိုမှကြွင်းသော ရှစ်ဆဲ့ရှစ်ခုသော စိတ္တုပ္ပါဒ်သည် ဝိက္ခိတ္တမည်၏။မဟဂ္ဂတ်စိတ်သတ္တဝိသသည်မဟဂ္ဂတမည်၏။ထိုမှကြွင်းသော စိတ်ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခုသည် အမဟဂ္ဂတ မည်၏။ လောကီစိတ် ရှစ်ဆဲ့တခုသည် သဥတ္တရ မည်၏။ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခုသည် အနုတ္တရမည်၏။ မဟဂ္ဂတ်လောကုတ္တရာ စိတ်သည် သမာဟိတမည်၏။ ကာမစိတ်သည် အသမာဟိတ မည်၏။ လောကုတ္တရာ စိတ်သည် ဝိမုတ္တ မည်၏။ လောကီ စိတ်သည် အဝိမုတ္တ မည်၏။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် အဋ္ဌကထာ, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်းတို့မှ ထိုစိတ်၏ သရုပ်သဘောကို ယူအပ်၏။]

သုတ္တန္တစိတ္တမိဿက ဝိသေသပြီး၏။ ။

အဘိဓမ္မစိတ္တမိဿက ဝိသေသ

သုတ္တန္တစိတ္တမိဿကဝိသေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ အဘိဓမ္မစိတ္တမိဿကဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသ၊ ဒုကမာတိကာဥဒ္ဒေသ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို... သည်လည်း ကုသလတိက်, ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပဉ္စလဝါရ၊ ဧကမူဝါရ၊ ဥဂ္ဃဋမူဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပဉ္စလဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ဥပ္ပါဒနိရောဓ ကာလသမ္ဗေဒဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံ ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ဟောဟန်ကား ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။

ယဿ ဝါ ပန ကုသလံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နု နိရုဇ္ဈတိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ နု နိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ ယဿ ဝါ ပန ကုသလံ စိတ္တံ နု နိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ။ ဟူသည်တည်း။ ။ ဤသို့လျှင် ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗန္ဓဝါရ၌ ယမကနှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာလေးပါး၊ အတ္ထဂျစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။[ဤအတူ ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရအစရှိသော တဆဲ့သုံးပါး သောဝါရတို့ကိုဟောလေ]။ ။ဤသို့လျှင် ပုဂ္ဂလဝါရ၌ ဝါရငယ်တဆဲ့လေးပါး၊ ယမကလေးဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာရှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထ **တရာ့ခြောက်ဆဲ့ရှစ်ပါး** ဖြစ်သတည်း။ [ခမ္မဝါရ၌လည်း ထို့အတူ၊ ပုဂ္ဂလခမ္မဝါရ၌လည်း **ထိုအတူ** ဖြစ်၏]။ ။ဤသို့လျှင် ကုသလပဒ၌ ဝါရကြီးသုံးပါး၊ ဝါရငယ်လေးဆဲ့နှစ်ပါး၊ **ယမကတရာ့နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး**၊ ပုစ္ဆာနှစ်ရာ့ငါးဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထငါးရာ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။ ။[ထိုအတူ အကုသလ ပဒ အဗျာကတပဒတို့၌လည်း အသီးအသီး **ဖြစ်ကုန်၏**]။ ။ဤသို့လျှင် **ကုသလတိက်၌** ပဒသုံးပါး၊ ဝါရကြီးကိုးပါး၊ **ဝါရငယ်တရာ့နှစ်ဆဲ့ခြောက်ပါး**၊ ယမကသုံးရာ့ခုနစ်ဆဲ့ရှစ်ပါး၊ **ပုစ္ဆာခုနစ်ရာ့ငါးဆဲ့** ခြောက်ပါး၊ **အတ္ထတထောင့်ငါးရာ့တဆဲ့နှစ်ပါး** ဖြစ်သတည်း။ ။**ကုသလတိက်ကို** ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဝေဒနာတိက်**ကို ဟောတော်မူ၏။ [**ကုသလတိက်** အတိုင်း တိက်ကုန်အောင်ဟော]။ ။ဤသို့လျှင် တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသ၌ ပဒ ခြောက်ဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ဝါရကြီးတရာ့ကိုးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ဝါရငယ်နှစ်ထောင့်**ခုနစ်ရာ့** **ခုနစ်ဆဲ့နှစ်**ပါး၊ ယမကရှစ်ထောင့်သုံးရာ့တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာတသောင်း ခြောက်ထောင် ခြောက်ရာ သုံးဆဲ့ နှစ်ပါး၊ အတ္ထ သုံးသောင်း သုံးထောင့် နှစ်ရာ့ ခြောက်ဆဲ့ ဇလေးပါး ဖြစ်သတည်း။ ။တိကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသ ပြီး၏။ ။

တိကမာတိကာဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ဒုကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသ**ကို ဟောတော်မူ၏။ထိုဒုကမာတိကာ ဥဒ္ဒေသသည်လည်း ဟေတုဂေါစ္ဆက အစရှိသောအားဖြင့် တဆဲ့သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တင့် ဟေတုဂေါစ္ဆကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ဟေတုဒုက်အစရှိသော အားဖြင့် **ခြောက်ပါးအပြားရှိကုန်၏**။ထို....တွင် ဟေတုဒုက်ကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ပ။ [**ဤသို့အစရှိသောနည်းဖြင့် သရဏဒုက်တိုင်အောင်** ဟောလေ]။ ။ဤသို့လျှင် **ဒုက မာတိကာဥဒ္ဒေသ**၌ ပဒနှစ်ရာ၊ ဝါရကြီးခြောက်ရာ၊ ဝါရငယ်ရှစ်ထောင့်လေးရာ၊ ယမကတသောင်းနှစ်ထောင့်ခြောက်ရာ၊ ပုစ္ဆာနှစ်သောင်း ငါးထောင့် နှစ်ရာ၊ **အတ္ထငါးသောင်းလေးရာဖြစ်**သတည်း။ ။ဤသို့လျှင် စိတ္တယမိုရ်၏ မာတိကာနယ **တို့၌ ယမကသုံးသောင်း ငါးထောင့်ခြောက်ရာ့ငါးဆဲ့ရှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာခုနစ်သောင်း**

တထောင်သုံးရာ့တဆဲ့ခြောက်ပါး၊ **အတ္ထ** တသိန်းလေးသောင်းနှစ်ထောင့်ခြောက်ရာ့သုံးဆဲ့နှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။ ။

ကေသတ္တတိသဟဿံ၊ တိသတသောဠသုတ္တရံ။
သမ္မေသံ စိတ္တယမကေ၊ ပုစ္ဆာနံ သခ်္ခမုဒ္ဒိသေ။ ။

ရုပ်သာရ၌ စိတ်စေတသိက် မရသောပုဒ်တို့ကို **မောဃပုစ္ဆာ**အားဖြင့် **ဟောတော်မူ၏**။ ထို့ကြောင့် **အဋ္ဌကထာ၌** "ယာနိပနေတ္ထ သနိဒဿနာဒီနိ ပဒါနိ စိတ္တေန သဒ္ဓိံ နနိရုဇ္ဈန္တိ။ တာနိ မောဃပုစ္ဆာဝသေန ဌပိတာနိ" ဟု **မိန့်အပ်၏**။

နိဒ္ဒေသပုဂ္ဂလဝါရ

ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏**။ **ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း သုဒ္ဒစိတ္တသာမည, သုတ္တန္တစိတ္တမိဿကဝိသေသ, အဘိဓမ္မစိတ္တ မိဿကဝိသေသအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏**။ ထို....တွင် သုဒ္ဒစိတ္တသာမည်ကို **ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏**။ ထို....သည်လည်း ပဂ္ဂလဝါရ, ဓမ္မဝါရ, ပဂ္ဂလဓမ္မဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပဂ္ဂလဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ထိုပဂ္ဂလဝါရသည်လည်း** ဥပါဒ နိဇရောဓ ကာလ သမ္မေဒဝါရ အစရှိသော အားဖြင့် **တဆဲ့လေးပါးအပြားရှိ၏**။ ထို....တွင် ဥပါဒနိရောဓကာလသမ္မေဒဝါရကို ရှေးဦးစွာ **ဟောတော်မူ၏**။ ထို....သည်လည်း အနုလုံ ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ထိုအနုလုံသည်လည်း** အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါး....၏။ ထို... တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယဿ စိတ္တံ** ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကိုဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** တဿ **စိတ္တံ** နိရုဇ္ဈိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိဟူသည်တည်း။ပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူ၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကိုဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ပစ္စဓိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ နိရုဇ္ဈိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ ဣတရေသံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ နိရုဇ္ဈိဿတိစေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိစ ဟူသတည်း။ အနုလောမကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....

သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို **ရှေးဦးစွာ** ဟောတော်မူ**၏**။ **ဟောဟန်ကား** ယာဝ ဝါ ပန စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိဿတိ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင်သံသယကို ဟောတော်မူ**၏**။ **ဟောဟန်ကား** တာဝ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ၎ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသည်တည်း။ ပုစ္ဆာကိုဟောတော်မူသည်**၏** အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကို ဟောတော်မူ**၏**။ **ဟောဟန်ကား** အာမန္တာ ဟူသည်တည်း။ ။ယဿ၊အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ နနိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။တာဝ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ **နိရုဇ္ဈိဿတိ**၊ ချုပ်လတ္တံ့။ နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့လော။ ဣတိပုစ္ဆာဃဲ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ သတိ၊ **ရှိသော်**။ **ပစ္ဆိမစိတ္တဿ**၊ **ပစ္ဆိမစိတ်၏**။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ၌။ ဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ **နနိရုဇ္ဈတိ**၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ **ချုပ်လတ္တံ့**။ **နဉ္ဇပ္ပဇ္ဇိဿတိ**၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတရေသံ၊ **ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော **ပုဂ္ဂိုလ်တို့**အား။ စိတ္တဿ၊ စိတ်**၏**။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ ၌။ပ။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်**တို့အား**။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ဆဲ။ နနိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ နိရုဇ္ဈိဿတိစေဝ၊ ချုပ်လည်း ချုပ်လတ္တံ့။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိစ၊ ဖြစ်လည်း **ဖြစ်လတ္တံ့**။ ။(ပဋိလောမ၌ အနက်လွှယ်ပြီ)။

အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **အရဟတ္တဖလဌာန်မှတပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် **ရ၏**။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသဟုဆိုအပ်သော **ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ထိုသို့ရသောကြောင့် အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်**အား** စိတ်ဖြစ်ဆဲ, ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်**အား**စိတ်ချုပ်လတ္တံ့, မဖြစ်လတ္တံ့**လော**ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် **မရှိ**ငြားသော်လည်း ဝေနေယျဿသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် ပုရေပဉ္စာ ပစ္ဆာပဉ္စာနှစ်ပါး**၏** လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဉ္စာ**အား**ဖြင့် မေးတော်မူသည်**အား** လျော်ပတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်**၏** အရသာဖြစ်၍ သံသယပုဒ်**၏** **အရမဖြစ်ကောင်း**သော ပစ္ဆိမစိတ်**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်မှကပါးသော **ခပ်သိမ်း**သောစိတ်တို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အရိယာရှစ်ယောက်ကို ပုရိမကောဋ္ဌာသတင်တော်မူ၍ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး**၏**အရဖြစ်သော ပစ္ဆိမစိတ်**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍

ဖြေတော် မူအပ်လျက် မဖြေမူ၍ "ဣတရေသံ"ဟူသော ပါဠိဖြင့် **အကြွင်းကို သိလှယ်စိမ့်**သောငှါ သန္ဓိဋ္ဌာန်သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရဖြစ်**သော ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပပါဒက္ခဏ သမဂ်ီ**ဟူ** ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ, နိရုဇ္ဈိဿတိ နု ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီ"ဟု ပုရိမ ကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာဖြစ်၍ **သံသယပုဒ်၏**အရ မဖြစ်ကောင်းသော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီ ပုဂ္ဂိုလ်မှတပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဣတရေသံ စိတ္တာနံ ဥပပါဒက္ခဏေ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နု နိရုဇ္ဈတိ၊ နိရုဇ္ဈိဿတိ စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိစ" **ဟုပဒ်ဖွဲ့**မကောဋ္ဌာသ တင်တော်မူ၍ အဖြေငါးပါးတို့တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ **ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသန**စ်ပါး၏ သရုပ်ကို ပြတော်မူသောအားဖြင့် **သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား တိဟိတ် စုတိတေရသဟုဆိုအပ်**သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ **သံသယ**ငှင်း ရ၏။ ။ [ပဋိဝစန]။

အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပစ္စနိက်**ကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယဿ** စိတ္တံ နု ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ စိတ္တံ နု နိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နတ္ထိ။ ။အနုလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ခပ်သိမ်းသော **စိတ်**တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်**ရ၏**။ ။**သံသယ** ပုဒ်၏**အရမရှိ**။ [ပဋိသေဓ]။ ။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ပဋိလောမ၌ စိတ်မချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ ထို့ကြောင့် သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရမရှိ။ ထိုသို့ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရမရှိလျှင် သံသယပုဒ်၏ အရလည်း မရှိ။ ထိုသို့ သန္ဓိဋ္ဌာန်သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်မချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ထိုစိတ်မချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်အား စိတ်ဖြစ်ဆဲမဟုတ် ချုပ်ဆဲလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခု သော သံသယသည် မရှိငြားသော်လည်း ဝေနေယျဿယအားဖြင့် မေးတော်မူ ဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပုဉ္ဆာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျောက်ပတ် စွာ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကို ပယ်တော်မူသောအားဖြင့် အဖြေ ငါးပါးတို့တွင် "နတ္ထိ"ဟု **ပဋိက္ခေပဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

ဥပပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗန္ဓဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ **ဥပပါ-ဒုပ္ပန္နဝါရ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို့ဥပပါဒုပ္ပန္နဝါရသည်လည်း အနုလုံ ပစ္စနိက်**အား**ဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....**တွင်** အနုလုံ**ကို** ရှေးဦးစွာ**ဟော**တော်မူ၏။ **ဟောဟန်**

ကား ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ **တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ နော** စ တေသံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ **စိတ္တံ** ဥပ္ပန္နဥ္စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ။ ။ယဿ၊ အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်**အား**။ စိတ္တံ၊သည်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်ဆဲ။တဿ**၊ ဆိုပုဂ္ဂိုလ်**အား။စိတ္တံ၊သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲလော။ ။ကျိသို့ ယောဇနာ။ ။(တနည်းလည်း) ဥပ္ပန္နံ၊ပစ္စုပ္ပန်လော။ ။ **အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် ရ၏။ **သံသယ** ၎င်းရ၏။ ပဋိလောမ၌ ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်ရ၏။ **အနုလောမသံသယလည်း** ရ၏။ **ပစ္စနိက် အနုလောမ**၌။ ။**စိတ္တဿ** ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ နိရောဓသမာပန္နာနံ, **အသညသတ္တာနံ** တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **အရိယာ** ရှစ်ယောက် ရ၏။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စား**ခိုက်**သော အနာဂါမ်ရဟန္တာ **ပုဂ္ဂိုလ်**, အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

နိရောဓုပ္ပန္နဝါရ၌။ ။**ယဿ စိတ္တံ** နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ **တေသံ**။ **စိတ္တဿ** ဘင်္ဂက္ခဏေ **တေသံ**။ (ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရနှင့်လည်း၍ **ကောက်**)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယလည်း** နိရောဓသမာပန္နာနံ, **အသညသတ္တာနံ** တေသံ။ ။**ဥပ္ပါဒဝါရ**၌ **ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၊** အတီတာနာဂတဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား ယဿ** စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ **ဘင်္ဂက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ**, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ **ပဋိလောမ**၌ ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်**၌ အနုလောမ ပါဠိဂတိ။ ပဋိလောမ၌ နတ္ထိ။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နဒုနာဂတဝါရ**၌။ ။**ယဿ** စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ **စိတ္တံ** ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိ တေရသဟုဆိုအပ်သော ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော အရဟတ္တ-ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး **ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ

ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိလောမ၌** ပစ္ဆိမစိတ်မှ တပါး **ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏** ဘင်။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်၊ **နိဒ္ဒေသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊** အသည်သတ် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်** အနုလောမ၌ စိတ္တဿ ဘင်္ဂကြောင့်၊ နိဒ္ဒေသမာပန္နာနှံ့၊ အသည်သတ္တာနှံ့ တေသံ။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂကြောင့် တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကြောင့် တေသံ။ ။(ကောက်မြဲ)။

အတီတာနာဂတဝါရ၌ ယဿ စိတ္တံဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ **စိတ္တံဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ**။ ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ့ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိတေရသ။ပ။ **ခဏတ္တယသမင်္ဂီဖြစ်သော** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ **ခဏတ္တယသမင်္ဂီဖြစ်သော** ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ **နိဒ္ဒေသ** သမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။ ။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။**ပဋိလောမ၌** ယခင်သံသယ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်** အနုလောမ၌ နတ္ထိ။ ပဋိလောမ၌ ပါဠိဂတိ။ ။ဥပ္ပါဒဝါရပြီးပြီ။ ။

နိဒ္ဒေဝါရ၌ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ, အတီတာနာဂတဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟော တော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယဿ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊** တဿ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကြောင့်, နိဒ္ဒေသမာပန္နာနှံ့, အသည်သတ္တာနှံ့ တေသံ။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂကြောင့် တေသံ။ ။(ဥပ္ပါဒနှင့်လည်းရှိကောက်)။ ။ **ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂကြောင့် တေသံ။ ဣတရေသံ **စိတ္တဿ** ဘင်္ဂကြောင့် တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကြောင့်, နိဒ္ဒေသမာပန္နာနှံ့, အသည်သတ္တာနှံ့ တေသံ။ ။ဥပ္ပါဒကြောင့်ကို **အကုန်ကောက်**။ ပစ္စနိက်သံသယ မရှိ။ ။ **အတီတာနာဂတဝါရ** အနုလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂကြောင့် တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **အာမန္တာ**။ ။ဤ၌လည်း ပစ္စနိက်သံသယ မရှိ။ ။နိဒ္ဒေဝါရပြီးပြီ။ ။

ဥပ္ပါဒနိဒ္ဒေဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌ ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်း။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ** အနုလောမ၌ **အာမန္တာ**။ ။ပဋိလောမ၌ **စိတ္တဿ** ဘင်္ဂကြောင့် **နိဒ္ဒေသမာပန္နာနှံ့**, အသည်သတ္တာနှံ့ တေသံ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကြောင့် တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး **ခပ်သိမ်းသော** စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကြောင့် သမင်္ဂီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်၊ နိဒ္ဒေသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော **အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသည်သတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်**

သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။**အတီတာနာဂတဝါရ နိရောဓ** အတိုင်း။ ။ဥပ္ပါဒနိရောဝဝါရပြီးပြီ။

ဥပ္ပဇ္ဇမာန, နနိရောဓဝါရဋ္ဌ ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ **စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈတိတိ**။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နိရောဓသ ာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ပစ္ဆိမံ**စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ **စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိတိ**။ နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ **စိတ္တဿ** ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။ပါဠိရှိတိုင်းကောက်။

ဥပ္ပဇ္ဇမာနုပ္ပန္နဝါရဋ္ဌ ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ တဿ ိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ **ပစ္ဆိမံ**စိတ္တံသံသယကား နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**နိရုဇ္ဈမာ နုပ္ပန္နဝါရဋ္ဌ ယဿ** စိတ္တံ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။**ပစ္ဆိမံ**စိတ္တံသံသယကား နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။

ဥပ္ပန္နုပ္ပါဒဝါရ ပစ္ဆုပ္ပန္နာတီတဋ္ဌ ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ စိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ ။**ပစ္ဆုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဋ္ဌ** ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ ဣတရေသံ **စိတ္တသမင်္ဂီနံ** တေသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**ပစ္ဆိမံ**ကျား။ ယဿ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ တဿ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ ယဿ ဝါ ပန။ **နတ္ထိ**။ ။ (အနာဂတ်မှာ ပါဠိဂတိ)။ ။

အတီတာနာဂတဝါရဋ္ဌ။ ။ယဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော စ တဿ **စိတ္တံ** ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ တဿ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။စိတ္တံ၊သည်။နော စ ဥပ္ပန္နံ၊ခဏတ္တယသို့ရောက်ဆဲမဟုတ်။ ။ **အနုလောမဋ္ဌ** နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ **အသညသတ်**ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ပဋိလောမလည်း နည်းတူ။ **ပစ္ဆိမံ**က် **အနုလောမ၊ နတ္ထိ**။ ပဋိလောမဋ္ဌ ပါဠိဂတိ။ **အရကား** ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ ။အတီတာနာဂတပါဠိပြီးပြီ။

ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇမာနဝါရဋ္ဌ။ ။ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ။ ဘင်္ဂ ယဿ ဥပ္ပန္နံ, နော စ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နဥော ဥပ္ပဇ္ဇမာနဥ္စ။ ။**ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ**။ အာမန္တာ။ ။ **အနုလောမဋ္ဌ** ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် **ရ၏**။ ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ယခင်သံသယ **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမံ**က်ဋ္ဌ **နဥပ္ပန္နံ၊ နဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ**။ အာမန္တာ။ **နဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ နဥပ္ပန္နန္တိ**။ ဘင်္ဂက္ခဏေ **နဥ**

ဥပဓုမာနံ့ နော စ နု ဥပဓုန်။ အတိတာနာဂတံ စိတ္တံ နစေဝ ဥပဓုမာနံ နစ ဥပဓုန်။ ပါဠိအတိုင်းကောက်။ ။**နိရုဒ္ဓနိရုဇ္ဈမာနဝါရဥ်**။ ။နိရုဒ္ဓံ နိရုဇ္ဈမာနန္တိ။ နော။ နိရုဇ္ဈမာနံ နိရုဒ္ဓန္တိ။ နော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အတိတ်စိတ် ရ၏။ (သံသယအရမရှိ)။ ။ပဋိလောမ၌ ဘင်္ဂဏစိတ် ရ၏။ (သံသယ အရမရှိ)။ ။ **ပစ္စုနိုက်**၌ နု နိရုဒ္ဓံ နု နိရုဇ္ဈမာနန္တိ။ ဘင်္ဂဏော နု နိရုဒ္ဓံ, နော စ နု နိရုဇ္ဈမာနံ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော အနာဂတဥ္စ စိတ္တံ။ ။**နု နိရုဇ္ဈမာနံ နုနိရုဒ္ဓန္တိ**။ အတိတံ စိတ္တံ။ ။ ဣနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ဂဏစိတ်ရ၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် အနာဂတ်စိတ်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိလောမ**၌ အတိတ်စိတ်ရ၏။ ။**တနည်းကား** ဤနှစ်ဝါရသည် စိတ္တပဋ္ဌာနဒေသနာဖြစ်၍ စိတ္တသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို ဟောတော်မူ၏။ **ထို့**ကြောင့် ဥပ္ပန်ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** စိတ်၏ ဘင်္ဂဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ စိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။ နိရုဒ္ဓံဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အတိတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ နိရုဇ္ဈမာနံဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** ဘင်္ဂဏစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**ပစ္စုနိုက်**၌လည်း ဤနည်းအတူ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောက်လေ။

အတိက္ကန္တကာလဝါရ၌ **ယဿ** စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊ နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ တဿ စိတ္တန္တိ။ ဘင်္ဂဏော စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ ဘင်္ဂဏံ **အ**ဝိတိက္ကန္တံ၊ အတီတံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏဉ္စ ဝိတိက္ကန္တံ ဘင်္ဂဏဉ္စ ဝိတိက္ကန္တံ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ အတီတံ စိတ္တံ။ ။ ယဿ၊အကြောင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲသော်။ခဏံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏကို။ ခဏံ၊မမြင်မီ။**တနည်းကား**။ ခဏံ၊မကြာမီ။**တနည်းကား**။ ခဏံ၊ ဖြုတ်ခြည်းရုတ်ခြည်း။ဝိတိက္ကန္တံ၊လွန်သည်ဖြစ်၍။အတိက္ကန္တကာလံ၊ လွန်သော ကာလရှိသည်။ဟောတိ၊၏။တဿ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ **နိရုဇ္ဈမာနံ**၊ ချုပ်ဆဲသော။ခဏံ၊ ဘင်္ဂဏကို။ခဏံ၊မမြင်မီ။ခဏံ၊မကြာမီ။ခဏံ၊ ဖြုတ်ခြည်းရုတ်ခြည်း။ ဝိတိက္ကန္တံ၊လွန်သည်ဖြစ်၍။ အတိက္ကန္တကာလံ၊လွန်သော ကာလရှိသလော။ ဤတိပုစ္ဆာယံ၊သည်။သတိ၊ သော်။ ဘင်္ဂဏော၊ ဘင်္ဂဏ၌။ စိတ္တံ၊သည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏကို။ ဝိတိက္ကန္တံ၊လွန်၍။ ဘင်္ဂဏံ။ ဘင်္ဂဏဂ္ဂဟဏံ။ အဝိတိက္ကန္တံ၊ မလွန်။ အတီတံ စိတ္တံ၊ အတိတ် စိတ်သည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏဉ္စ၊ လည်း။ ဝိတိက္ကန္တံ၊ လွန်၏။ ဘင်္ဂဏဉ္စ။လည်း။ ဝိတိက္ကန္တံ၊လွန်၏။ ။ပဋိလောမ၌လည်း နည်းတူပေး။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ဂဏစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ အတိတ်စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။ (ဃရုပဒဿန)။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အတိတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ ငင်းရ၏။ (ပဋိဝစန)။ ။

[ပဋိဝစန ဖြစ်တယ်ပြီးကား အာမန္တာဟူ၍ ရှိတုံအံ့၊ အဘယ်ကြောင့် **"အတီတံ စိတ္တံ"** ဟုရှိသနည်း ဟူမူကား ဤသို့ ခဏနှစ်ပါးကို လွန်ပြီဟူသော အရကား အတိတ်ဖြစ်သော စိတ်သာတည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော စိတ်သည် မဟုတ်။ ဤသို့အထူးကို ပြခြင်းငှါ ထားသတည်း]။

ပစ္စနိက်၌ ယဿ စိတ္တံ နှ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏေ ခဏေ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊ **နှ နိရုဇ္ဈမာနံ** ခဏေ ခဏေ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလေ တဿ စိတ္တန္တိ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော အနာဂတံ စိတ္တံ။ **။ယဿ ဝါ ပန** စိတ္တံ နှ နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏေ ခဏေ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊ နှ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏေ ခဏေ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ တဿ စိတ္တန္တိ။ ဘင်္ဂက္ခဏော စိတ္တံ ဘင်္ဂက္ခဏေ အဝိတိက္ကန္တံ၊ နော စ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အဝိတိက္ကန္တံ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော အနာဂတဥ္စ စိတ္တံ ဘင်္ဂက္ခဏဥ္စ အဝိတိက္ကန္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏဥ္စ အဝိတိက္ကန္တံ။ ။ယဿ၊ အက္ကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲသော။ ခဏေ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏကို။ ခဏေ၊ **မမြင့်မီ**။ နှ ဝိတိက္ကန္တံ၊ မလွန် သည်ဖြစ်၍။ နှ အတိက္ကန္တကာလံ၊ လွန်သောကာလမရှိ။ပ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်ငင်း။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော့။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်ငင်း။ ဥပ္ပါဒက္ခဏဥ္စ၊ လည်း။ အဝိတိက္ကန္တံ၊ မလွန်။ ဘင်္ဂက္ခဏဥ္စ၊ လည်း။ အဝိတိက္ကန္တံ၊ မလွန်။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် အနာဂတ်စိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။

ဓမ္မဝါရ

ပုဂ္ဂလဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ **ဓမ္မဝါရကို** ဟောတော်မူ၏။ (ဝဝတ္ထာန်ကို ပုဂ္ဂလဝါရအတိုင်းဆို)။ **။ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရ၌**။ ။ **ယံ** စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ၊ **တံ** စိတ္တံ **နိရုဇ္ဈိဿတိ** နဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ **ယံ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် ရ၏။ **သံသယ** ငင်း။ **ပဋိလောမ** ငင်းရ၏။

[အဓိပ္ပါယ်ကား ဥပ္ပါဒက္ခဏဖြစ်သော အကြင်စိတ်သည် ဖြစ်ဆဲ၊ ချုပ်ဆဲမဟုတ်။ ထိုဥပ္ပါဒက္ခဏဖြစ်သောစိတ်သည် ချုပ်လတ္တံ့သည် စင်စစ်ဖြစ်သောကြောင့် နိရုဇ္ဈိဿတိအရလည်း ဖြစ်၏။ ထိုဥပ္ပါဒက္ခဏဖြစ်သော စိတ်သည် ချုပ်ပြီးသည်နောက်၌ မဖြစ်ပြန်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိဟူ၍ဆိုရာ၏။ ဤသို့ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အရတူသတည်း]။

ပစ္စနိက်၌။ ။**ယံ** စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ **တံ** စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ နော။ **ယံ ဝါ ပန**။ နတ္ထိ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် ရ၏။ ။ **သံသယ** အရမရှိ။

ကောဋ္ဌာသတင်ပုံ

ပဋိလောမ၌ မချုပ်လတ္တံ့၊ ဖြစ်လတ္တံ့သောစိတ်မည်သည် မရှိသောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရမရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရမရှိလျှင် သံသယပုဒ်၏အရလည်း မရှိ။ ထိုသို့ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်စိတ်သည် မချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုစိတ်သည် ဖြစ်ဆဲမဟုတ်၊ ချုပ်ဆဲလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိခြားသော်လည်း ဝေနေယျဇ္ဈာသယအားဖြင့် မေးတော်မူဦး၍ အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပုဉ္ဆာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျောက်ပတ်စွာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကို ပယ်တော်မူသော အားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် "နတ္ထိ"ဟု **ပဋိက္ခေပဝိဿဇ္ဇနာ**ဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရ၌၊ ။**ယံ** စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ **တံ** စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယံ ဝါ ပန**။ ဘင်္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ နောစ **တံ**စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နဥ္စေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိစ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် ရ၏။ ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။**ပစ္စနိက်**၌ ယံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ **တံ**စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ ဘင်္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ။ အတီတာနာဂတ**ံ** စိတ္တံ။ ။ **ယံ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် **ရ၏**။ အတိတ်စိတ် အနာဂတ်စိတ်လည်း ရ၏။

နိရောဓုပ္ပန္နဝါရ၌။ ။ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ **တံ**စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယံ ဝါ ပန**။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ စိတ္တံ။ ဘင်္ဂက္ခဏေ စိတ္တံ။ ။**ပစ္စနိက်**၌ **ယံ** စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈတိ၊ **တံ** စိတ္တံ နဥပ္ပန္နန္တိ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ စိတ္တံ။ အတီတာနာဂတ**ံ** စိတ္တံ။ ။ **ယံ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။

ဥပ္ပါဒပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ **တံ**စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ၊ နော။ ။**ယံ ဝါ ပန**။နော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် **ရ၏**။သံသယ အရမရှိ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အတိတ်စိတ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ဘင်္ဂက္ခဏေ အနာဂတဥ္စ စိတ္တံ။ ။ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် အနာဂတ်စိတ် **ရ၏**။ ။**ပစ္စုပ္ပန်**အနာဂတ်လည်း "နော"ပင်။ ပဋိလောမ၌ အနာဂတ်စိတ် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဘင်္ဂက္ခဏေ အတီတဥ္စ စိတ္တံ။ ။အတီတာနာဂတဝါရ၌လည်း။ နော။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္စုပ္ပန္နံ စိတ္တံ။ ။ပစ္စုပ္ပန်စိတ် ရ၏။

နိရောဓပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။**ယံ** စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ **တံ** စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိတ္ထာတိ။ နော။ ။**ယံ ဝါ ပန**။ နော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ဂက္ခဏစိတ် ရ၏။ သံသယအရမရှိ။ ။ပဋိလော[illegible] **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အတိတ်စိတ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အနာဂတဥ္စ စိတ္တံ။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ**ဝါရ၌ **ယံ** စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ **တံ** စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ။ နော။ ။**ယံ ဝါ ပန**။

နော။ ။ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဥပါဒကျကစိတ် အနာဂတ်စိတ် ရ၏။ ပစ္ဆာနိက်သံသယကား အတိတ် စိတ်တို့။ ။အတီတာနာဂတဝါရ၌ ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတ္ထ၊ ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိတိ။နော။ ။ယံ ဝါ ပန။နော။ ။ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဥပါဒကျကစိတ်၊ အနာဂတ်စိတ် ရ၏။ ပစ္ဆာနိက်သံသယကား၊ ဘင်္ဂကျော စိတ်တို့။ ။

ဥပါဒနိရောဓဝါရ၌ ပစ္စုပ္ပန္နာတိတဝါရသည် ဥပါဒဝါရနှင့် တူပြီ။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌။ ။ယံ စိတ္တံ ဥပဇ္ဇတိ၊ တံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိတိ။အာမန္တာ။ ။ယံ ဝါ ပန၊ အနာဂတံ စိတ္တံ။ ဥပါဒကျော စိတ္တံ။ ။ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အနာဂတ်စိတ် ရ၏။ ။ဥပါဒဟ္ဂကစိတ်လည်း ရ၏။ ။ပစ္ဆာနိက်သံသယကား ဘင်္ဂကျော အတိတ္ဥ စိတ်တို့။ ။အတီတာနာဂတဝါရသည် နိရောဓဝါရနှင့်တူပြီ။

ဥပဇ္ဇမာနနိရောဓဝါရ၌ ယံ စိတ္တံ ဥပဇ္ဇတိ၊ တံစိတ္တံ နနိရုဇ္ဈဟိတိ။အာမန္တာ။ ။ယံ ဝါ ပန။ အတီတာနာဂတံ စိတ်တို့။ ဥပါဒကျော စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈတိ စေဝ ဥပဇ္ဇတိစ။ ။ပစ္ဆာနိက်ကား ယံ စိတ္တံ နဥပဇ္ဇတိ၊ ဘံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိကိ။ အတီတာနာဂတံ စိတ်တို့။ ဘင်္ဂကျော စိတ်တို့။ ။ယံ ဝါ ပန။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ အတိတ်စိတ်၊ အနာဂတ်စိတ် ရ၏။ ။ဘင်္ဂကျော စိတ်လည်း ရ၏။

ဥပဇ္ဇမာနုပ္ပန္နဝါရ၌။ ။ယံ စိတ္တံ ဥပဇ္ဇမာနံ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။အာမန္တာ။ ။ယံ ဝါ ပန။ ဘင်္ဂကျော စိတ်တို့။ ဥပါဒကျော စိတ်တို့။ ။ပစ္ဆာနိက်ကား ယံ စိတ္တံ နဥပဇ္ဇမာနံ၊ တံ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နန္တိ။ ဘင်္ဂကျော စိတ်တို့။ အတီတာနာဂတံ စိတ်တို့။

နိရုဇ္ဈမာနုပ္ပန္နဝါရ၌ ယံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈမာနံ၊တံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။အာမန္တာ။ ။ယံ ဝါ ပန။ ဥပါဒကျော စိတ်တို့။ ဘင်္ဂကျော စိတ်တို့။ ။ပစ္ဆာနိက် သံသယကား အတီတာနာဂတံ စိတ်တို့။

ဥပ္ပန္နုပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နာတိတဝါရ၌။ ။ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထဘတိ။ နော။ ။ယံ ဝါ ပန။ နော။ ။အနုလောမ၌ ပစ္စုပ္ပန်စိတ် ရ၏။ ပဋိလောမ၌ အတိတ်စိတ် ရ၏။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌။ ။ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ နော။ ။ယံ ဝါ ပန။ နော။ ။ပဋိလောမ၌ အနာဂတ်စိတ် ရ၏။ ။ပစ္စုပ္ပန်စိတ် ရ၏။ ။ပစ္ဆာနိက် သံသယကား ပဌမ ယမကာ၌ အနာဂတံ စိတ်တို့။ ။ဒုတိယ ယမကာ၌ အတီတံ စိတ်တို့။

အတီတာနာဂတဝါရ၌။ ။ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နော၀ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ။ နော။ ။ယံ ဝါ ပန။ နော။ ။အနုလောမ၌ အတိတ်စိတ် ရ၏။ ။ပဋိလောမ အနာဂတ်စိတ် ရ၏။ ။ပစ္ဆာနိက်၌ ပစ္စုပ္ပန်စိတ် ရ၏။

ဥပ္ပန္နုပ္ပဇ္ဇမာနဝါရ၌။ ။ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ။ ဘင်္ဂကျော ဥပ္ပန္နံ နော၀ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ။ ဥပါဒကျော ဥပ္ပန္နဥော ဥပ္ပဇ္ဇမာနဥ။ ။ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။

ပစ္စနိက် နဉ်ပုန္နံ နဉ်ပုဇ္ဇမာနန္တိ။ အာမန္တာ။ ။နဉ်ပုဇ္ဇမာနံ နဉ်ပုန္နန္တိ။ ဘင်္ကဏော။ အတိတာနာဂတံ စိတ္တံ။ ။**နိရုဒ္ဓနိရုဇ္ဈမာနဝါရဉ်** နိရုဒ္ဓံ နိရုဇ္ဈမာနန္တိ။ နော။ နိရုဇ္ဈမာနံ နိရုဒ္ဓန္တိ။ နော။ ။အနုလောမဉ် အတိတ်စိတ် ရ၏။ ။ပဋိလောမဉ် ဘင်္ကဏစိတ် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်**ဉ် နနိရုဒ္ဓံ နနိရုဇ္ဈမာနန္တိ။ ဘင်္ကဏော။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော အနာဂတဥ္စ စိတ္တံ။

အတိက္ကန္တကာလဝါရဉ်။ ။ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊ နိရုဇ္ဈမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ တံ စိတ္တန္တိ။ ဘင်္ကဏော စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ ဘင်္ကဏံ အဝိတိက္ကန္တံ။ အတီတံ စိတ္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏဉ္စ ဝိတိက္ကန္တံ ဘင်္ကဏဉ္စ ဝိတိက္ကန္တံ။ ။**ယံ ဝါ ပန**။ အတီတံ စိတ္တံ။ ။အနုလောမဉ် ဘင်္ကဏစိတ် ရ၏။ အတိတ်စိတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပဋိလောမဉ်** အတိတ်စိတ် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်**ဉ် **ယံ** စိတ္တံ နဉ်ပုဇ္ဇမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊ နနိရုဇ္ဈမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ ဘံစိတ္တန္တိ။ ~~ဥပ္ပါဒက္ခဏော~~ အနာဂတံ စိတ္တံ။ ။**ယံ ဝါ ပန** စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ၊ နဉ်ပုဇ္ဇမာနံ ခဏံ ခဏံ ဝိတိက္ကန္တံ အတိက္ကန္တကာလံ တံစိတ္တန္တိ။ ဘင်္ကဏော စိတ္တံ ဘင်္ကဏံ အဝိတိက္ကန္တံ, နောစ ဥပ္ပါဒက္ခဏံ အဝိတိက္ကန္တံ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော အနာဂတဥ္စ စိတ္တံ ဘင်္ကဏဉ္စ အဝိတိက္ကန္တံ ဥပ္ပါဒက္ခဏဉ္စ အဝိတိက္ကန္တံ။ ။အနုလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်၊ အနာဂတ်စိတ် ရ၏။ ။ပဋိလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ကဏစိတ် ရ၏။ ။ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်၊ အနာဂတ်စိတ်လည်း ရ၏။ ။ဤနောက် သုံးဝါရသည် ပဂ္ဂလဝါရ ဝိဘင်း အတူတူ။ ။ဓမ္မဝါရ ပြီးပြီ။

ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရ

ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရဉ် **ယဿ** ယံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ တံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နဉ်ပုဇ္ဇိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ယံ စိတ္တံ။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဥပ္ပါဒက္ခဏစိတ် ရ၏။ ။**သံသယဂင်း** ရ၏။ ။**ပဋိလောမဂင်း** ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်**ဉ် အနုလောမ နော။ ပဋိလောမဉ် နတ္ထိ။ ။အနုလောမ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဘင်္ကဏစိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဘင်္ကဏစိတ် ရ၏။ ။(ဤနည်းတူ ကောက်လေ)။

[ဤပုဂ္ဂလဓမ္မဝါရကား မွေဝါရနှင့် အလားတူ၏။ ထို့ကြောင့် အဆုံး၌ "ယဿ စိတ္တကေ သကဘာဝေန နိဒ္ဒိဋ္ဌေ။ ယံ စိတ္တကေစ ယဿ ယံ စိတ္တကေစ ကေတ္တေန နိဒ္ဒိဋ္ဌေ" ဟု ပါဠိရှိသတည်း။ ။အနက် ယောဇနာ

သော်ကား ယဿ စိတ္တကေ ဟဿ စိတ္တကော၊ ယဿ စိတ္တကဟု ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂလဝါဒကို။ သကဘာဝေန၊ မိမိသဘောအားဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယံ စိတ္တကေ ယံ စိတ္တကော၀၊ ယံ စိတ္တကဟု ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါဒ ကိုဆိုင်း။ ယဿ ယံ စိတ္တကေ-ယဿ ယံ စိတ္တကော၀၊ ယဿ ယံ စိတ္တကဟု ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါဒ ကိုဆိုင်း။ ကေတ္တေန၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌေ-နိဒ္ဒိဋ္ဌော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ယဿ စိတ္တကေ အစရှိသည့်၌ ပဌမန္တ ချည်းတည်း။ ။ပဌမာ ဝိဘာတ်သိကို "သဓေတော ဂဿ ဝါ" သုတ်၌ ဝါသဒ္ဒါဖြင့် ပြု၍ ဝနပ္ပဂုမ္ဗေ အစရှိသည်ကဲ့သို့ ရှိလေသည်။ ။**အဓိပ္ပါယ်ကား** ပုဂ္ဂလဝါဒ ကိုကား မိမိသဘောအားဖြင့် ပြအပ်၏။ ဓမ္မဝါဒကိုဆိုင်း၊ ပုဂ္ဂလဓမ္မဝါဒကိုဆိုင်း တူသော **အဖြစ်**ဖြင့်ပြအပ်၏ ဟူသည်တည်း]။ ။သုဒ္ဓစိတ္တသာမညပြီး၏။

သုတ္တန္တစိတ္တမိဿက

သုဒ္ဓစိတ္တသာမညကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ သုတ္တန္တစိတ္တမိဿက၊ ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ။(၀၀တ္ထာန်ဆိုမြဲ)။ ။**ယဿ** သရာဂံစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နနိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သရာဂံစိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ, န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ သရာဂပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ သရာဂံစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ နိရုဇ္ဈိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ဣတရေသံ သရာဂစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ သရာဂံစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ, နိရုဇ္ဈိဿတိစေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိစ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ယဿ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ သရာဂ၊ ရာဂရှိသော။ စိတ္တံ၊သည်။ ။သရာဂပစ္ဆိမစိတ္တဿ၊ **သရာဂပစ္ဆိမစိတ်၏**။ ။ဣတရေသံ၊ သရာဂပစ္ဆိမစိတ် ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ။အနုလောမ၌ **သန်ဋ္ဌာန်ကား** သရာဂပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သရာဂစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သရာဂပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။(ကောဋ္ဌာသ ပြန်ဆိုမြဲ)။ **ပဋိလောမ၌** ယခင်သံသယ ရ၏။(ပဋိဝစန)။ ။

[သရာဂပစ္ဆိမစိတ် ဟူသော်ကား တဏှာမခြားဘဲ မင်္ဂလေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနှင့်ယှဉ်သော သတ္တမဇော၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသည်၊သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသည်၊အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားသည်ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော တဏှာနှင့်ယှဉ်သော သတ္တမဇော၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဖြစ်သော သောတာပန်, သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆုံးစွန်သော လောဘဇောတည်း]။ ။ **အနုလုံ**။ ။

ပစ္စနိက်ကား၊ ယဿ သရဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ သရဂံ စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈိဿတိ, ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နတ္ထိ။ ။**အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာနကား** သရဂစိတ်**၏** ဘင်္ဂဏသမဂ်ီပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ သံသယအရမရှိ။**ပဋိလောမ**ဋ္ဌ ရဂစိတ်မချုပ်လတ္တံ့သောသူမည်သည်မရှိ။ ဖြစ်လတ္တံ့၊ ချုပ်လတ္တံ့၊ မဖြစ်လတ္တံ့သောသူသာ ရှိသောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်**၏**အရမရှိ။ မောဃပဥ္စာဖြင့် ပဋိက္ခေပဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေ**၏**။ ။ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရ ပြီးပြီ။

ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ** သရဂံစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သရဂစိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သရဂစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ သရဂံစိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ နောစ တေသံ သရဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သရဂစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သရဂစိတ်**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သရဂစိတ်**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်**ဋ္ဌ **ယဿ** သရဂံစိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သရဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နန္တိ။ သရဂစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ သရဂံစိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ, နောစ တေသံ သရဂံစိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ။ ဝိတရာဂစိတ္တသမဂ်ီနံ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ အနုလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သရဂစိတ်**၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် **ရ၏**။ ။ဝိတရာဂစိတ်ရှစ်ဆဲ့တခုတို့**၏** ခဏတ္တယသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**နိရောဓုပ္ပန္နဝါရလည်း** နည်းတူ။ ။

ဥပ္ပါဒပစ္စုပ္ပန္နဒတိတဝါရဋ္ဌ။ ။**ယဿ** သရဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သရဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိတရာဂစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ သရဂစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့**၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ,ဝိတရာဂစိတ် ရှစ်ဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ **နိရောဓသမာပတ်** ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သရဂစိတ်**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက် ယဿ** သရဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သရဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နတ္ထိ။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတေ**ါဋ္ဌ။ ယဿ သရဂံစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သရဂံစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ သရဂပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ သရဂစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝိတရာဂစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ,

အသည်သတ္တာနံ တေသံ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သရာဂပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ သရာဂပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သရာဂစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီပဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သရာဂပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သရာဂစိတ်ဖြစ်လတ္တံ့သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဝိတရာဂစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်**။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပဂ္ဂိုလ် အသည်သတ်ပဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။[အကျယ်ကောက်သော်ကား သစ္စယမိုက် သမုဒယသစ္စာဖြစ်လတ္တံ့သောနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ]။ ။**ကောက်ဟန်ကား** တဏှာမခြားဘဲမင်္ဂလေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အစမထင်သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဝိတရာဂစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။သောတာပန်။ပ။သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ တဏှာခြားမူကား အစမထင်သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော တဏှာ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ၊ ဝိတရာဂစိတ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော ကျင့်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ မင်္ဂကိုမရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဝိတရာဂစိတ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော မကျင့်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်။ သရာဂစိတ်ဖြစ်လတ္တံ့သော နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပဂ္ဂိုလ် **အ**သည်သတ်ပဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ။ ။[သမုဒယသစ္စာ မဖြစ်လတ္တံ့ အတိုင်းကောက်။ ။အဆုံးစွန်သောတဏှာ၏ ဘင်မှစ၍ ဆိုသည်သာထူးသည်]။ ။

အတီတာနာဂတဝါရဋ္ဌ ယဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။[သစ္စယမိုက်ဒုက္ခနှင့် သမုဒယကဲ့သို့ကောက်။ **ပစ္စနိက်သံသယမရှိ**။ ။**နိရောဓဝါရ ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရတို့ကိုလည်း ဥပ္ပါဒဝါရကိုနည်းမှီ၍ ဟောအပ်၏]**။ ။**ဥပ္ပဇ္ဇမာန, နိရုဇ္ဈမာနဝါရဋ္ဌ**။ ။**ယဿ** သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ဝိတရာဂစိတ္တသမဂ်ီနံ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသည်သတ်တာနံ တေသံ။ သရာဂစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သရာဂစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော ဟု လည်း၍ ထုတ်။ ။**ဥပ္ပဇ္ဇမာနုပ္ပန္နဝါရ**သည် ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရနှင့် တူ၏။ ။**နိရုဇ္ဈမာနုပ္ပန္နဝါရ**သည် နိရောဓုပ္ပန္နဝါရနှင့် တူ၏။ ။

ဥပ္ပန္နုပ္ပါဒပစ္စုပ္ပန္နာတကဝါရဥ်။ ။**ယဿ** သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ဝီတရာဂစိတ္တသမင်္ဂီနံ,နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ သရာဂစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဥ် ယဿ** သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ။ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ဆရာဂပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သရာဂစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ဝီတရာဂစိတ္တသမင်္ဂီနံ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။[ဥပ္ပါဒပစ္စုပ္ပန်အနာဂတ်ကိုမှီ၍ ကောက်လေ]။ ။**ပစ္စနိက်မျှားကား ယဿ** သရာဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ၊ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။နတ္ထိ။ **ယဿ** သရာဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ၊ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ဝီတရာဂစိတ္တသမင်္ဂီနံ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ သရာဂစိတ္တံ နဥပ္ပန္နံ။ပ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ်ံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သရာဂပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ ။[ပစ္စုပ္ပန်အနာဂတ်ကိုမှီ၍ ကောက်လေ]။ ။**အတီတာနာဂတဝါရဥ်**။ ။ **ယဿ** သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နောစ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ သရာဂံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ်ံ ပဋိလဘိဿန္တိ,နိရောဓသမာပန္နာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။[**ပစ္စနိက်ဥ်** အနုလောမ နတ္ထိ။ ပဋိလောမဥ် ပါဠိဂတိ၊ **အကြွင်း** သုံးဝါရမှာ ဝိဘင်းထူးသင့်သည် မထင်ပြီ။ ။ပဋ္ဌာန်းဝါရပြီး၏။ ။ဓမ္မဝါရ၊ ပဋ္ဌာန်းဓမ္မဝါရတို့ဥ် ဤနည်းကို မှီ၍ ဝိဘင်း **အရကောက်** တို့ကို ဟောလေ။ ။ဝီတရာဂပဒမိဿက တို့ဥ်လည်း သရာဂပဒကိုမှီ၍ကြံလေ]။ ။သုတ္တန္တပဒမိဿကဝိသေသပြီး၏။ ။

အဘိဓမ္မပဒမိဿက

သုတ္တန္တပဒမိဿက ဝိသေသကို ဟောတော်မူသည်၏ **အခြားမဲ့ဥ်** အဘိဓမ္မပဒမိဿက ဝိသေသကို ဟောတော်မူ၏။ ။ထိုအဘိဓမ္မပဒမိဿက ဝိသေသသည်လည်း တိကမာတိကာနိဒ္ဒေသ ဒုကမာတိကာနိဒ္ဒေသအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ။ထို....တွင် တိကမာတိကာ နိဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ။ထို....သည်လည်း ကုသလတ်က်, ဗ္ဗေဒနာတိက် **အစ**ရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ။ထို....တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ထိုကုသလတိက်သည်လည်း ကုသလပဒ, **အ**ကုသလပဒ, အဗျာကတပဒ အားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ။ထို....တွင် ကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ထိုကုသလပဒသည်လည်း ပဋ္ဌာန်းဝါရ၊ ဓမ္မဝါရ၊ ပဋ္ဌာန်းဓမ္မဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ။ထို....တွင် ပဋ္ဌာန်းဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ထို....သည်လည်း ဥပ္ပါဒ နိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရ **အ**စရှိသော အားဖြင့် တဆဲ့လေးပါး အပြားရှိ၏။

ထို....တွင် ဥပ္ပါဒနိရောဓကာလသမ္ဗေဒဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံပစ္စနိက် အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈိဿတိ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမကုသလ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နိရုဇ္ဈတိ၊ နိရုဇ္ဈိဿတိ, နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ ဣတရေသံ ကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ နိရုဇ္ဈိဿတိစေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိစ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။အာမန္တာ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်မှတပါး၊ ကုသိုလ်ဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ (ကောဋ္ဌာသပြန် ဆိုမြဲ)။ **ပဋိလောမ၌** ယခင်သံသယပင်။ ။[ပစ္ဆိမကုသိုလ်စိတ် ဟူသည် အရဟတ္တမဂ်တည်း။ အရဟတ္တမဂ်နောင် ကုသိုလ် မဥပါဒ်ပြီ]။

ပစ္စနိက်၌ ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ နဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈိဿတိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နတ္ထိ။ ။**အနုကား** ကုသိုလ်ကေဝိသတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ မဂ္ဂဉာန် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ သံသယ မရှိ။ ပဋိလောမ၌ မရှိ။ ။**ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရ၌ ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ကုသလစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝိသတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ မဂ္ဂဉာန်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ကုသိုလ်ကေဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ မဂ္ဂဉာန် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**နိရောဓုပ္ပန္နဝါရ၌ ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ နိရုဇ္ဈတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ကုသလစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။နှစ်ဝါရ၌ **ပစ္စနိက်ကား** အကုသလစိတ္တအဗျာကတစိတ္တသမင်္ဂီနှံ့ နိရောဓသမာပန္နာနှံ့ အသညသတ္တာနှံ့။

ဥပ္ပါဒပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ကုသလဝိပဿိတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနှံ့ အသညသတ္တာနှံ့ တေသံ။ ။ ကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ [စိတ်အကုန် ပုဂ္ဂိုလ်အကုန် ကောက်။ ။ **ပစ္စနိက် သံသယမရှိ**။ အနုလောမ၌ ပါဠိဂတိ။ ပဋိလောမ၌ ပဋိဓမ္မဖ]။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဒ္ဒ။ ။**ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ဣတရေသံ ကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။အနုလောမဉ္စ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။အရဟတ္တမဂ်မှတပါး ကုသိုလ်ဝိသတ္တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမဉ္စ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အစမထင် သံသရာမှ စ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန် တိုင်အောင် ပြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ် အဗျာကတ စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ **မဂ်ကိုမရလတ္တံ့** သော ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ် အဗျာကတ စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**အနုလောမသံသယလည်း ရ**၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရဟန္တဉာနံ တေသံ။ ။(ခမ္မယမိုက်**ကုသိုလ်**မဖြစ်လတ္တံ့**ကို** မှီ၍ ကောက်)။

အတီတာနာဂတဝါရဒ္ဒ။ ။**ယဿ** ကုသလံ **စိတ္တံ** ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိနံ, အရဟန္တဉာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။အနုလောမဉ္စ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်**တိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေါဒါန်တိုင်အောင် ကျွတ်ယိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂ**ဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ**၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ**၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယမရှိ**။ ။ဥပ္ပါဒဝါရ ပြီးပြီ။

နိရောဝါရ ဥပ္ပါဒနိရောဝါရတို့ကို ဥပ္ပါဒဝါရကိုမှီ၍ ပေါလေ။ ။**ဥပ္ပဇ္ဇမာန, နနိရောဝါရဒ္ဒ**။ ။**ယဿ ကုသလံ** စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ကုသလံ **စိတ္တံ** နနိရုဇ္ဈတိတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အကုသလာဗျာကတစိတ္တသမင်္ဂီနံ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈတိ၊ **နော**စ တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကုသလစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ ကုသလံ စိတ္တံ နနိရုဇ္ဈတိစေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိစ။ ။ပဋိလောမဉ္စ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်

အဗျာကတစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ကုသိုလ် **ဇောဝိသတ္တိ၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ မဂ္ဂဋ္ဌာန်လေးယောက်၊ **အောက်** ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ပစ္ဆိမ်က်မှာ လည်းရှိဟော။ ။[ဥပ္ပဇ္ဇမာနုပ္ပန္နဝါရ၊ နိဂ္ဂဗ္ဘမာနုပ္ပန္နဝါရ။ ဤဝါရတို့ကား ဥပ္ပါဒုပ္ပန္နဝါရ နိရောဓုပ္ပန္နဝါရနှင့် တူပြီ]။

ဥပ္ပန္နုပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရဉ်။ ။**ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အကုသလာဗျာကတစိတ္တသမဂ်ီနံ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ကုသလစိတ္တ**သမဂ်ီနံ** တေသံ။ (သန္နိဋ္ဌာန်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်အကုန်ကောက်)။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရဉ်** **ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမကုသလ စိတ္တသမဂ်ီနံ တေသံ။ ဣတရေသံ ကုသလစိတ္တသမဂ်ီနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အကုသလာဗျာကတစိတ္တသမဂ်ီနံ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်**၏** ရှေးအကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်တို့**၏** ခဏတ္တယသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်**ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်၊ **နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်**သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အရဟတ္တမဂ်မှတပါး ကုသိုလ်ဂိုဏ်ဦး**၏** ခဏတ္တယသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ **ပစ္ဆိမက်သံသယကား** အရဟန္တာနံ တေသံ။

အတီတာနာဂတဝါရဉ်။ ။**ယဿ** ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ နောစ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ **အရဟန္တာနံ** တေသံ။ ဣတရေသံ အကုသလာဗျာကတစိတ္တသမဂ်ီနံ, နိရောဓ**သမာပန္နာနံ**, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်ဒါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**အစမထင်** သံသရာမှစ၍ **အဆုံးစွန်**သောကုသိုလ်**၏** ရှေးအကုသိုလ် အဗျာကတစိတ်တို့**၏** ခဏတ္တယသမဂ်ီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်**မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ **အောက်**ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိလောမသံသယလည်း** ၎င်းပင်။ ။**ပစ္ဆိမက် အနုလောမ၌** နတ္ထိ။ ပဋိလောမ၌ ပါဠိဂတိ။ အကြွင်းသုံးပါး အရလွှယ်ပြီ။ ။[ခမ္မဝါရ ပဂ္ဂလ

ဓမ္မဝါရတို့ကိုလည်း ရှေးနည်းကိုမှီ၍ဟောလေ။ ။အကြင်းပဒတိက်ပုဒ်တို့ကိုလည်း ကုသလပဒကိုမှီ၍ ကြံလေ]။

[ဤသုတ္တန္တမိဿက အဘိဓမ္မမိဿကကို ပါဠိတော်၌ **ပဒဘာဇနီဝိဘင်း** ပါဠိမရှိ။ မာတိကာ ပုစ္ဆာ ဥဒ္ဒေသစာကိုယ်၌ ရှိသည်။ ရှိသင့်သော အလျောက် ဆရာကြီးတို့ နည်းကိုမှီ၍ ထုတ်သည်။ ထိုသို့သောနည်း ဥပဒေသကို နုလုံးသွင်း၍ ပညာရှိ **သူတော်ကောင်း**တို့သည် ကြံစည် ထောက်ထား၍ စင်ကြယ်စွာ ကောက်အပ်၏။ ဤအကောက်သည် တစိုး **တစိယုတ်**သော်လည်း ရှိရာ၏။ လွဲန်သော်လည်း ရှိရာ၏။ **သမ္မည်တဘူးရား ၏ အရာဖြစ်**သောကြောင့် **နုလုံး**မပြူမိသော **အရာ**ရှိသော် သဘောကို ထောက်၍ ဖြည့်ကောင်းသည်**ကိုဖြည့်**၍ ချန်ကောင်းသည်ကိုချန်**၍ မှန်** ကန်စွာ **ကောက်**အပ်၏။ ဣဿာ, မစ္ဆေရ, မက္ခ, ပလာသ, ဂရဟဝါဒတို့ကို မပြူမူ၍ အရှိအသေကောင်း**စွာ**ကြံ၍ ကောက်အပ်၏။ အခြို့သော ဆရာ မြတ်တို့ကား အဘိဓမ္မမိဿကကို နိဒ္ဒေသဉ်မဟောရာ။ **အဘဲ့**ကြောင့် နည်းဟူမူကား ဓမ္မယမိုက်၏ မာတိကာဖြစ်ကြောင်းကို မျှားစွာ**ဆို၏**။ **ဆိုသင့်**မည်မထင်။ အဘဲ့ကြောင့်နည်း ဤစိတ္တယမိုက် ဥဒ္ဒေသဉ်ပင် "**ယဿ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နနိရုဇ္ဈတိ**" အစရှိသော ပါဠိပင် ရှိသော **ကြောင့်**တည်း။ **ထို့ကြောင့် နိဒ္ဒေသဉ်လေ**သည်း ဟောသင့်မည် ထင်၍ ထုတ်ပေသည်]။

စိတ္တယမိုက် အရကောက် ပြီး၏။

၉-ခမ္ဘယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ

စိတ္တယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ **ခမ္မယမိုက်**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုခမ္မယမိုက်သည်လည်း တိက ဒုကအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် တိကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဘိကသည်လည်း ကုသလတိက်, ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်သည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝါရ, ပဝတ္တိဝါရ, ဘာဝနာဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ။

[ကြုံ၌ "ယော ကုသလံ ခမ္မံ ဘာဝေတိ" ဟူ၍ လာသောကြောင့် ပရိညာဝါရကိုပင် **ဘာဝနာဝါရ**ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ယော ကုသလံ ခမ္မံ ဘာဝေတိ သော အကုသလံ ခမ္မံ ပဇဟတီတိ **အာဂတတ္တာ** ပနေတ္ထ ပရိညာဝါရောဝ ဘာဝနာဝါရော နာမာတိ ဝေဒိတဗ္ဗော" ဟု မိန့်အပ်၏]။ ။

ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပဏ္ဏတ္တိဝါရသည်းသည်း ဥဒ္ဒေသ နိဒ္ဒေသအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဥဒ္ဒေသသည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, **သုဒ္ဓဓမ္မဝါရ, သုဒ္ဓဓမ္မမူလစက္ကဝါရ** အားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် **ပဒသောဓနဝါရ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဒသောဓနဝါရသည်လည်း အနုလုံပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ကုသလဓမ္မယမက, အကုသလဓမ္မယမက, အဗျာကတ ဓမ္မယမကအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလဓမ္မယမက ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား** ကုသလာဟူသည်တည်း။ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟေဟန်ကား** ကုသလာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ။ကုသလာကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ ကုသလာဓမ္မာကား သံသယသန္နိဋ္ဌာန် သံသယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် အနုလောမ ပုစ္ဆာဖြစ်၏။

အနုလောမ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သဒ်သယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကုသလာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သဒ်သယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကုသလာဟူသည်တည်း။ ကုသလာဓမ္မာကား သန္နိဋ္ဌာန်၊ ကုသလာကား သဒ်သယ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သဒ်သယနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဋိလောမပုစ္ဆာဖြစ်၏။ အနုလောမပုစ္ဆာ ပဋိလောမပုစ္ဆာနှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနဝါရ အနုလုံ၌ ရှေးဦးစွာသော ကုသလဓမ္မယမကသည် ဖြစ်၏။ ကုသလဓမ္မယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အကုသလဓမ္မယမကကို ဟောတော်မူ၏။ပ။ အကုသလဓမ္မယမကကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အဗျာကတဓမ္မယမကကို ဟောတော်မူ၏။ပ။ ဤသို့လျှင် ပဒသော်ဓနဝါရ အနုလုံ၌ ယမကသုံးပါး၊ ပုစ္ဆာခြောက်ပါး၊ အတ္ထ တဆဲ့နှစ်ပါးဖြစ်သတည်း။ ။အနုလုံကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ (ပစ္စနိက်၌လည်း နည်းတူ)။ ။ ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနဝါရ၌ အနုလုံ ပစ္စနိက်နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် နယနှစ်ပါး၊ ယမက ခြောက်ပါး၊ပုစ္ဆာတဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ နှစ်ဆဲ့လေးပါး ဖြစ်သတည်း။

ပဒသောဓနဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ **ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ** ကို ဟောတော်မူ၏။ ။ထို....သည်လည်း အနုလုံပစ္စနိက် အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ကုသလဓမ္မမူ၊ အကုသလဓမ္မမူ၊ **အဗျာကတဓမ္မမူ**အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလဓမ္မမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလဓမ္မမူသည်လည်း အကုသလဓမ္မမူလိ၊ အဗျာကတဓမ္မမူလိအားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အကုသလဓမ္မမူလိကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်၏။ **ဟောဟန်ကား** ကုသလာ ကုသလာဓမ္မာ။ ဓမ္မာ အကုသလာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် အဗျာကတမူလိကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ကုသလာ ကုသလာဓမ္မာ**။ ဓမ္မာ အဗျာကတာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ဤသို့လျှင် ကုသလဓမ္မမူ၌ ယမကနှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာလေးပါး၊ အတ္ထရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။[အကုသလဓမ္မမူ၌ နည်းတူ အဗျာကတဓမ္မမူ၌လည်း နည်းတူပြီ]။ ။ဤသို့လျှင် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ **အနုလုံ၌မူလသုံးပါး**၊ ယမကခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာတဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထနှစ်ဆဲ့လေးပါးဖြစ်သတည်း။ ထို့နောင်ပစ္စနိက်ကို ဟောတော်မူ၏။ (ပစ္စနိက်၌လည်းနည်းတူ)။ ဤသို့လျှင် အနုလုံပစ္စနိက်နှစ်ပါးကို ပေါင်းသည်ရှိသော် ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၌ နယနှစ်ပါး၊ မူလခြောက်ပါး၊ ယမကတဆဲ့နှစ်ပါး၊ ပုစ္ဆာနှစ်ဆဲ့လေးပါး၊ အတ္ထလေးဆဲ့ရှစ်ပါး ဖြစ်သတည်း။ ။ပဒသောဓနမူလ စက္ကဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ **သုဒ္ဓဓမ္မဝါရ**ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုသုဒ္ဓဓမ္မဝါရ သည်လည်း

အနုလုံပစ္စနိုက်အားဖြင့်နှစ်ပါး။ပ။ [ပဒသောဓနအတိုင်းသင်္ချာဆိုလေ။ ။**သုဒ္ဓဓမ္မ မူလစက္ကဝါရ**ကိုလည်း ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရအတိုင်းဆိုလေ။ နည်းတူ]။ ။ဤသို့လျှင်ပဒသောဓနဝါရ၊ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၊ သုဒ္ဓဓမ္မဝါရ၊ သုဒ္ဓဓမ္မမူလစက္ကဝါရကိုပေါင်းသည်ရှိသော် ယမကသုံးဆဲ့ခြောက်ပါး၊ ပုစ္ဆာခုနစ်ဆဲ့နှစ်ပါး၊ အတ္ထ တရာ့လေးဆဲ့လေးပါးဖြစ်သတည်း။ ။ဥဒ္ဒေသ ပြီး၏။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ နိဒ္ဒေသ

၁-ပဒသောဓနဝါရ

ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ, ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ, သုဒ္ဓဓမ္မဝါရ, သုဒ္ဓဓမ္မမူလစက္ကဝါရအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပဒသောဓနဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံ ပစ္စနိုက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို...တွင် **အနုလုံ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ကုသလဓမ္မယမက၊ **အကုသလဓမ္မယမက**၊ အဗျာကတဓမ္မယမကအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလဓမ္မယမကကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း သန္နိဋ္ဌာန် သံသယအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သန္နိဋ္ဌာန်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကုသလာဟူသည်တည်း။ ထို့နောင် သံသယကို ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ကုသလာဓမ္မာ ဟူသည်တည်း။ ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဝိဿဇ္ဇနာကိုဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** အာမန္တာဟူသည်တည်း။ ။**အနုလောမ**ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋိလောမကိုဟောတော်မူ၏။ (**အနုလောမ**အတိုင်းစစ်)။ **ဟောဟန်ကား** ကုသလာဓမ္မာ ကုသလာတိ။ အာမန္တာဟူသည်တည်း။ ။ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ ကုသလာဓမ္မာ၊ ကုသိုလ်မွေမည်ကုန်သလော၊ ဣတိပုစ္ဆာဃံ၊ သည်။ သတိ၊ **သော်**။ အာမန္တာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သော တရားတို့သည် ကုသိုလ်ဓမ္မမည်ကုန်၏။ ဣတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူသည်။ ဟောတိ၊ **၏**။ (ပဋိလောမနည်းတူ)။ ။**အနုလောမ**၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသရှိ၏။ **သံသယ** ၎င်းရှိ၏။ (ပဋိလောမလည်း နည်းတူ)။ ။အကုသလာ အကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ အကုသလာဓမ္မာ အကုသလာတိ။ အာမန္တာ။ ။**အနုလောမ**၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**

အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သဘ္ဘဝိသရ၏။ **သံသယ**ဂင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** လည်း ဂင်းပင်။ ။အဗျာကတာ အဗျာကတာဓမ္မာတိ၊ အာမန္တာ။ အဗျာကတာဓမ္မာ အဗျာကတာတိ။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ။ ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ **သံသယ**ဂင်းရ၏။ **ပဋိလောမ**ဂင်းရ၏။ နကုသလာ နကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ နကုသလာဓမ္မာ နကုသလာတိ။ အာမန္တာ။ ။**အ**နုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မ, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ**ဂင်းရ၏။ **ပဋိလောမ**ဂင်းရ၏။ ။နအကုသလာ နအကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ နအကုသလာဓမ္မာ နအကုသလာတိ။အာမန္တာ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မ, ပညတ်ရ၏။ သံသယ ဂင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ဂင်းရ၏။ ။နအဗျာကတာ နအဗျာကတာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ နအဗျာကတာဓမ္မာ နအဗျာကတာတိ။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ** ဂင်းရ၏။ **ပဋိလောမ** ဂင်းရ၏။ ။ပဒဇသာဓနဝါရပြီးပြီ။ ။

၂-ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ

ပဒသောဓနဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံပစ္စနိုက်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **အ**နုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း (ဥဒ္ဒေသအတိုင်း ဆိုလေ)။ ။**ဟောဟန်ကား** ကုသလာ ကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ဓမ္မာ အကုသလာဓမ္မာတိ။ **အ**ကုသလာဓမ္မာ ဓမ္မာ စေဝ အကုသလာဓမ္မာ စ၊ အဝသေသာ ဓမ္မာ **နှ အကုသလာဓမ္မာ**။ ။ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ ဓမ္မာ ဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ,အဗျာကတဓမ္မ,အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိ ဓမ္မရ၏။ အကုသိုလ်ဓမ္မလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ကုသလာ ကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ဓမ္မာ အဗျာကတာဓမ္မာတိ။ **အဗျာကတာဓမ္မာ** ဓမ္မာစေဝ အဗျာကတာဓမ္မာ စ၊ အဝသေသာ ဓမ္မာ **နှ** အဗျာကတာဓမ္မာ။ ။**ပဋိ**လောမပုစ္ဆာ၌ ဓမ္မာဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ, **အ**ကုသိုလ်ဓမ္မ,အပေါင်းဖြစ်သော ပညတ္တိဓမ္မ ရ၏။ အဗျာကတဓမ္မလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။[အကုသလဓမ္မမူ အဗျာကတဓမ္မမူတို့၌လည်း ဤနည်းအတူ နှစ်ယမကစီဖြစ်ကုန်၏။ ပေါင်း အနုလုံခြောက်ယမက]။ ။**ပ**စ္စနိုက်၌ **နှ** ကုသလာ **နှ** ကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ **နှ** ဓမ္မာ **နှ** အကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ။ အနုလောမ၌ **နှ** ကုသလာဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** အကုသိုလ်ဓမ္မ,အဗျာကတဓမ္မ, ပညတ်ရ၏။ **သံသယ**ဂင်းရ၏။ ပဋိလောမ၌ **နှ** ဓမ္မာဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** တွင်း လိုက်အစရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ကေဒေသပညတ်

ရ၏။ သံသယဂင်းရ၏။ ။[ပဋိလောမဟူသမျှ ဤပဋိလောမနှင့် အတူတူချည်း ပင်။န **အကုသလဓမ္မမူ နှ** အဗျာကတဓမ္မမူတို့၌လည်း ဤနည်းအတူ။ ပစ္စနိက်၌ ခြောက်ယမက]။ ။**ပဒေသောဓနမူလ စက္ကဝါရပြီးပြီ**။

၃-သုဒ္ဓမ္မဝါရ

သုဒ္ဓမ္မဝါရ၌။ ။ကုသလာ ဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ဓမ္မာ ကုသလာဓမ္မာတိ။ ကုသလာဓမ္မာ ဓမ္မာစေဝ ကုသလာဓမ္မာ စ၊ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ ကုသလာ ဓမ္မာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ**်သ** ရ၏။ ။**သံသယ** ဂင်းရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မရ၏။ ကုသိုလ်ဓမ္မလည်း ရ၏။**သံသယကား** နောက်သာ။ ။(သုဒ္ဓဖြစ် သောကြောင့် ပညတ်ကိုမကောက်သည်)။ ။အကုသလလာ ဓမ္မာတိ။အာမန္တာ။ ဓမ္မာ အကုသလာဓမ္မာတိ။ အကုသလာဓမ္မာ ဓမ္မာစေဝ အကုသလာဓမ္မာ စ၊ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ အကုသလာဓမ္မာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်ဓမ္မရ၏။ **သံသယ**ဂင်းရ၏။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ, **အ**ဗျာကတဓမ္မရ၏။ အကုသိုလ်ဓမ္မလည်း ရ၏။အဗျာကတာ ဓမ္မာတိ။အာမန္တာ။ ဓမ္မာ အဗျာကတာဓမ္မာတိ။ အဗျာကတာဓမ္မာ ဓမ္မာ စေဝ အဗျာကတာ ဓမ္မာ စ၊ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ အဗျာကတာဓမ္မာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဗျာကတဓမ္မ ရ၏။ **သံသယ**ဂင်း ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ, အကုသိုလ်ဓမ္မ ရ၏။ အဗျာကတဓမ္မလည်း ရ၏။ ။**အနုလုံ**ပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ နှ ကုသလာ နှ ဓမ္မာတိ။ ကုသလံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ ကုသလာဓမ္မာ။ ကုသလဥ္စ ဓမ္မေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နှ စေဝ ကုသလာ နှ စ ဓမ္မာ။ နှ ဓမ္မာ နှ ကုသလာ ဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ။**အ**နုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မရ၏။ ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပညတ်ရ၏။ ။ နှ အကုသလာ နှ ဓမ္မာတိ။ အကုသလံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ အကုသလာဓမ္မာ။ အကု-သလဥ္စ ဓမ္မေ စ ဌပေတွာ အဝသေသာ နှ စေဝ အကုသလာ နှ စ ဓမ္မာ။ နှ ဓမ္မာ နှ အကုသလာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ, အဗျာကတဓမ္မရ၏။ ပညတ်လည်း **ရ**၏။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပညတ်ရ၏။ ။ နှ အဗျာကတာ နှ ဓမ္မာတိ။ အဗျာကတံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဓမ္မာ နှ အဗျာကတာ ဓမ္မာ။ အဗျာကတဥ္စ ဓမ္မေစ ဌပေတွာ အဝသေသာ နှ စေဝ အဗျာကတာ နှ စ ဓမ္မာ။ နှ ဓမ္မာ နှ အဗျာကတာဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ဓမ္မ, **အ**ကုသိုလ်ဓမ္မ ရ၏။ ပညတ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**သုဒ္ဓ**ပြီး၏။

၄-သုဒ္ဓဓမ္မပူလစက္ကဝါရ

သုဒ္ဓဓမ္မပူလစက္ကဝါရ၌ ကုသလာ ဓမ္မာတိ။ အာမန္တာ။ ။ဓမ္မာ အကုသလာ ဓမ္မာတိ။ အကုသလာဓမ္မာ ဓမ္မာစေဝ အကုသလာဓမ္မာစ၊ အဝသေသာ ဓမ္မာ နု အကုသလာဓမ္မာ၊ (သုဒ္ဓနှင့် နည်းတူ)။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ ဥပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဝတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ပဝတ္တိဝါရ သည်လည်း ဥပါဒဝါရ၊ နိရောဓဝါရ၊ ဥပါဒနိရောဓဝါရအားဖြင့် သုံးပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဥပါဒဝါရကို ရှေးဦးစွာဟော တော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၊ အတီတဝါရ၊ အနာဂတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၊ အတီတာနာဂတဝါရအားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံ ပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပုဂ္ဂလဝါရ၊ ဩကာသဝါရ၊ ပုဂ္ဂလောကာသ ဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ပုဂ္ဂလဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ကုသလဓမ္မမူ၊ အကုသလဓမ္မမူအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ကုသလဓမ္မမူကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟေးဟန်ကား ယဿ** ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ နော။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ နော။ ။အနုလောမ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိ သတ္တိ၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်ကြွင်သော အရိယာခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ (**သံသယ အရမရှိ**)။ ။ ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်ဒုဒိသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်**ရ၏**။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲသော်ကား **ဟုတ်၏**။ ကုသိုလ်ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်၏ **အရမရှိ၍** မောဃပဥ္ဆာဖြင့်။ပ။ (ပဋိသေဓိဿဇ္ဇနာ)။ ။

အဗျာကတပူလိ

ယဿ ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အဗျာကတာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ အဋ္ဌပေ ကုသလာနံ ဥပါဒက္ခဏော တေသံ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ ကုသလာနံ ဥပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ ဥပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။

[ဤ ပဋိလောမဝိဘင်း၌ အဗျာကတသည် ဒုက္ခသစ္စာနှင့် အလားတူသောကြောင့် သစ္စယမိုက်ကို ထောက်သော် နိဆ္ဆေယ်မသောပန္နာနံ, အသည္တာနံ မရှိသင့်ပြီဟု ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကြကုန်၏]။

အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရှုပဘုံ၌ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ အရှုပကုသိုလ်လေးခု၊ အထက်မဂ်သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အထက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိ သ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ ပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေစိတ်ကျေနဝိသ၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ။ **ကမ္မဇကလာပ်** သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း၊ အစစ္စာသော၊ ဇီဝိတနဝက **ကလာပ်ရုပ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော **ခပ်သိမ်း**သော ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဋ္ဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, အရှုပဘုံ၌ အကုသိုလ်မှတပါး အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ရ၏။ **အနုလောမသံသယလည်း ရ**၏။ ။

အကုသလမူ

ယဿ အကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊တဿ အဗျာကတာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ အရှုပေ အကုသလလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သမ္မေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ အကုသလဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ပဋ္ဌဝေါကာရေ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရှုပဘုံ၌ လောဘမူရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက် တေဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက် ရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်းရ၏။ ။ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေစိတ် ကျေနဝိသ၊စေတသိက်ပဋ္ဌတိ သ၊ ကမ္မဇကလာပ်။ပ။ **ခပ်သိမ်း**သော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဋ္ဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် **အရှုပ**ဘုံ၌ကုသိုလ်မှတပါး ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသ၊ စေတသိက် **အဋ္ဌတိ** သ၊စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊

အရိယာဂျစ်ယောက် ရ၏။ **အနုလောမ သံသယလည်း** ရ၏။ ။ပုဂ္ဂလဝါဒ ပြီး၏။ ။

ဩကာသဝါဒ

ဩကာသဝါဒ်။ ။**ယတ္ထ** ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တတ္ထ အကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယတ္ထ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ **သံသယ**ငင်းရ၏။ (ပဋိလောမလည်းနည်းတူ)။ ။**ပစ္စနိက်**၌ အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။ **အဗျာကတမူလိ၌** အနုလောမ အာမန္တာ။ ပဋိလောမ၌ အသညသတ္တ တတ္ထ။ စတုဝေါကာရေ ပဉ္စဝေါကာရေ တတ္ထ။ ။(အကုသလမူလည်း နည်းတူ)။ ။ (**ပုဂ္ဂလောကာသဝါဒ**ရလည်း ပုဂ္ဂလဝါဒ အတိုင်းကောက်၍ ဘုံသတ်သည်သာထူးတော့သည်)။ ။**ပစ္စနိက်များ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တ အကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။**ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ဝိပါက်ဆိုတို့သ၊ ကြိယာဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာဂျစ်ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **ကုသိုလ် အဗျာကတ ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရူပေ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။စုတိစိတ် ကွေးနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာဂျစ်ယောက်။ အရူပဘုံ၌ လောဘမူစိတ်ချစ်ခု, မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက် တဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။**အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရူပေ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။(နည်းတူကောက်။ ။**ပုဂ္ဂလောကာသ**လည်း နည်းတူပြီ)။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီးပြီ။ ။

အတီတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အတီတဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ။**ယဿ** ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ အကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထဘာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**

ခပ်သိမ်းသော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် **ရ**၏။ ။(ပုဂ္ဂလဝါရ **အလုံးစုံအတူတူ**။ ။ဩကာသဝါရလွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ယဿ ယတ္ထ ကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ အကုသလာဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ** အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ အကုသလေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမပုစ္ဆာဌ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံဌ္ဌ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယအကုသိုလ်စိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် ကုသိုလ် ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်ဌ္ဌမရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော တတိယဇောမှစ၍ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံရ၏။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား** စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ**၏။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ**၏။

ပစ္စနိက်သံသယကား သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသဘုံဌ္ဌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် အကုသိုလ်ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်ဌ္ဌမရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်တဆင့်ငါးချက်၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝနိကန္တိက ပဌမဇော၊ ဤတဆင့်ကိုးချက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

အဗျာကတမူလိဌ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဌ္ဌ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဌ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံဌ္ဌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် ကုသိုလ်ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်ဌ္ဌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသော ကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟုဆိုအပ်သော ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ ရှေးဦးစွာသော

မဟာကုသိုလ် ပဌမဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရပဋ္ဌမစျာန် ပဋိသန္ဓေစိတ်တခု၊ စေတသိက်**တို့သတ္တို့၏** ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ **ရ၏**။

အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋ္ဌိလောမ၌ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ၊ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋ္ဌိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ ထိုစိတ်နှင့် အကုသိုလ်ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌ မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့် တူသောကြောင့် **တံသဒိသ** ဒုတိယ**စိတ်**ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝင်တဆဲ့ငါးချက်၊ မနောဒွါရဝဇ္ဇန်း၊ ဘဝင်္ဂန်က ပဌမဇော၊ ဤတဆဲ့ရှစ်ချက်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။ ။သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝင်္ဂန်က ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသောစတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်** သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကောက်မြဲ။ ။**အတိတဝါရ ပြီး၏**။

အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

အနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တီတိ။ ယဿ စိတ္တဿ, အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**

အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်** သော အကုသိုလ်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ **အနန္တရဖြစ်**သော အနုလုံတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ **အနန္တရဖြစ်**သော အနုလုံတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ **အစမထင်** သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ **အနန္တရတိုင်**အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော မကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ့ အရဟန္တာနှံ့ တေသံ။ ။ အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။

ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတဌ် အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဌ် အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ့ အရဟန္တာနှံ့ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ပဋိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျုတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော မကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနှံ့ တေသံ။ ။ တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတဌ် အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဌ် အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ့ အရဟန္တာနှံ့ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ပဋိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ **ခဏတ္တယ**သမဂ်ီ ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမ

စိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်း၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဖြစ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေဒါန်း၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော **တိဟိတ်** ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **သုံးယောက်**၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေဒါန်း၏ ရှေးအနုလုံ တိုင်အောင်။ပ။ **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်** ရ၏။ ။အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို **ရ**လတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့။ **အစမထင် သံသရာမှ စ၍** အဆုံးစွန်သော **အကုသိုလ်**၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား **အစမထင် သံသရာမှစ၍** အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရ တိုင်**အောင်**။ပ။ ကျတ်ထိုက်**သော** ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် **သုံးယောက်**၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့**သော မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။(ဒုက္ခန္ဒင့် သမုဒယမူလီ အလားတူ)။ ။**ပစ္စနိုက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနှံ့ တေသံ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။ပဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ်** အနုလောမ၌ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ **စ**တုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ အာမန္တာ။ ။**အနုလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါန်း၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီ ဖြစ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေဒါန်း၏ ရှေးအနုလုံ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေဒါန်း၏ ရှေးအနုလုံ တိုင်အောင် အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်ဇောမှ စ၍ စတုတ္ထဇော **တိုင်**အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ**

လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ ရ၏။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မင်္ဂလေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော **အ**ကုသိုလ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိ**တ်တို့**၏**။ပ။ ကျတ်ထိုက်**သော တိ**ဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်**၏** အနန္တရ တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလ**ဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် **မ**ဖြစ်ပြန်**ကောင်း**သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင်၊ အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အ**ဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ **အောက်**ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့**အား** စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်ဇောမှစ၍ စုတုဏ္ဌဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဆဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏၊ **အနုလောမ သံသယလည်း** ရ၏။ ။[သန္နိဋ္ဌာန်အရမှာ ပါဠိမရှိ။ ရသင့်၍ ကောက်သည်]။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ့အရဟန္တာနံ့ အသညသတ္တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ဤတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ့ ပဉ္စဝေါကာရာနံ့ တေသံ ကတ္ထ။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဆဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဆဏတ္တယ။ပ။ **အ**ရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ **အ**ပါယ်ကြဉ်**သော** ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်**ကောင်း**

သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋ္ဌမဇောမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်ဇောမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲနှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတုတ္ထဇောတိုင်အောင်, အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရနှစ်ဆဲငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရနှစ်ဆဲတဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။

အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ အနုလောမ၌ အာမန်တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ, အရဟန်တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စုတုဝေါကာရာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဌဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြုံးဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှစ၍ ဝေါဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်

ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှစ၍ ဝေဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင်။ပ။ အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇော်သည် အကုသိုလ်ဇော်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်ဇော်မှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံး ယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျွတ်ထိုက် သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ် သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက် မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ **မိမိ** ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇော သည် အကုသိုလ်ဇော်ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စတုတ္ထဇော်တိုင်အောင်, ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက် မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စ ဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပစ္စနိက်သံသယ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနှံ, အရဟန္တဉာနှံ, အသညသတ္တာနှံ တေသံ ဟတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပဋိသမ္ဘိတ်တိုင် အောင် အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။

မက္ခတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌဉာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲငါးဘုံ။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတဉ် ပစ္စနိက်သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ ဟေသံ တတ္ထ။ ။တိဟိတ် စုတိတေရသ။။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲနှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက် သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ် ကေ္ခနဝီသ။။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌဉာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ (အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတလည်း **ပစ္စနိက်သံသယ**တူပြီ)။ ။အနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ။ အကုသိုလ်ဒုါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်အော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌဉာန်ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိက်သံသယမရှိ။ ။အဗျာကတမူလီလည်း နည်းတူ။

အကုသိုလ်မူ အဗျာကတမူလီ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဉ် သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု

ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာချစ်ယောက်။ **နိရောဓသမာပတ်** ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက်သတ္တဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယ** မရှိ။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။ (ဩကာသဝါရ လွှဲယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ကုသလမူ အကုသလမူလီ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ ပဋိလောမ၌ သမ္မေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ဘဝနိကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ ံသ၊ ကြိယာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာချစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိ ံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (အတိတ် သက်သက်အတိုင်း ကောက်)။ ။**ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သမ္မေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍စုတိတိုင်အောင်, ကြင်းသောစတုဝေါကာရ ပဋိဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ ံသ၊ ကြိယာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာချစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ကုသိုလ် ကေဝီသ။ပ။ (ကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ ။[အတိတ်ကအတိုင်းကောက်။ **အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ**လည်း နည်းတူ]။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ ပြီးပြီ။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ တိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။အနုလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ဖျောဝေါဒါန်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်နောင်ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ အောက်မဂ် သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်။ **သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ** အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သောအကုသိုလ်နောင် ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ သကဒါဂါမိမဂ်၊ အနာဂါမိမဂ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဉာန်၊ အလယ် မဂ္ဂဉာန်နှစ်ယောက်၊ အလယ် ဖလဉာန်နှစ်ယောက်။ **သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ** အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်နောင် ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ အနာဂါမိမဂ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဉာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ** အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်နောင် ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ အကုသိုလ် မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သောအကုသိုလ်၏ ဖျော်ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်။ **သောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ** အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဖျော်ဖြစ်ထိုက်သော လောကီသိုလ်သတ္တရသ၊ သောတာပတ္တိမဂ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သောကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ သောတာပတ္တိ ဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။**သကဒါဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ** အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဖျော်ဖြစ်ထိုက်သောလောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သကဒါဂါမိမဂ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်နှစ်ယောက်။**အနာဂါမ်ဖြစ်ပြီးမှ** အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သောအကုသိုလ်၏ ဖျော်ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ အောက်မဂ် သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟူ ဆိုအပ်

သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဒုန် သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ မင်္ကုမရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော လောကီ ကုသိုလ်သတ္တရသတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** ဒုနာက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမပုစ္ဆာဝဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်မခြားဘဲ မင်္ကုလေးတန်ကိုရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သောအကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုဒါဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်။ **သောတာပန်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုဒါဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ **သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်**ပဂ္ဂိုလ်။ **သကဒါဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အစမထင် **သံသရာမှ** စ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ **ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီ**, **အကုသိုလ်ဒုဒါဒသ**၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အစမထင် သံသရာမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရ တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်ဘို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုဒါဒသ၊ **အာဝဇ္ဇန်းဒွေး**၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ မင်္ကုမရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုဒါဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ တို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပဂ္ဂိုလ်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ပဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **အနုလောမ သံသယ**လည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်သံသယကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရဟန္တာနံ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာန် ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဘင်္ဂကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်။

အကုသိုလ်မခြားဘဲ မင်္ဂလေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှစ၍ ဝေဒါနိန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုဒိဿ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ **သောတာပန်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေဒါနိန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အကုသိုလ်၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခု တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်၊ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အလယ်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ **သကဒါဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှစ၍ ဝေဒါနိန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အကုသိုလ်၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ် တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပဂ္ဂိုလ်။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ် ခြားမူကား အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေဒါနိန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အကုသိုလ်၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အနာဂါမိဖိုလ် တို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပဂ္ဂိုလ်၊ နိဗ္ဗောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော ရဟန္တာပဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပပါဒက္ခဏော, နိဗ္ဗောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ကုသလာနံ ဥပပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုဒိဿ၊ ဝိပါက်ဆဋ္ဌိံသ၊ ကြိယာဝဇ္ဇိဿတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်၊ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုဒိဿ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ် သုံးခုတို့၏ ဥပပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ နိဗ္ဗောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ကုသိုလ် ကေဝိဿ၊ စေတသိက်

အဋ္ဌတိ သတ္တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ တေသံ။ ။(အနာဂတ်အတိုင်း ကောက်)။

အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ,အသညသတ္တာနံ တေသံ။ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌**သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီ, ကုသိုလ်ကဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိ သ၊ ကြိယာဝိသတို့၏ဥပ္ပါဒ်က္ခဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ဘဝမဆုံးသေးသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီ, အရဟတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိ သ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။နိရောဓသမာပတ်ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ်ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊စေတသိက် သတ္တဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ တေသံ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွှယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ **ကုသလမူ အကုသလမူလီ**၌ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တာဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါပန ယတ္ထ**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။[စာကိုယ်၌ စတုဝေါကာရေ ပဉ္စဝေါကာရေရှိ၏။အောက်ယမိုက်နှင့်မညီ]။အနုလောမ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါနိစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။အကုသိုလ်မခြားဘဲမဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်နောင် ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ အောက်မဂ်သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်

၅လဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား [ပဋိလဝါရ အတိုင်းဆို] ဤပဋိလိတို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိလိတို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်နောင်ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ အောက်မဂ်သုံးခုတို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံရ၏။ အကုသိုလ် မခြားဘဲမဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ရှေးဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသတို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။**သော တာပန်**ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ရှေးဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ သောတာပတ္တိမဂ်တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်။ **သကဒါဂါမ်**။ပ။**အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ရှေးဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ အောက်မဂ်သုံးခုတို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပဋိလိတို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋိလိတို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ရှေးဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ်သတ္တရသ၊ အောက်မဂ်သုံးခု တို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ မရဏာသန္နဇောသည် အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ရှေး ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသတို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဤပဋိလိတို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ရှေး ဖြစ်ထိုက်သော လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊အောက်မဂ် သုံးခုတို့၏ ဥပပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

[မရဏာသန္နအကုသိုလ်ဇောကို ပုထုဇဉ်၌သာ ရအပ်၏။ အရိယာတို့၌ မရအပ်။ ပုထုဇဉ်၌လည်း ဒုဂ္ဂတိ၌ဖြစ်လတ္တံ့သောသူ၌သာ ရအပ်၏]။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒုဒ္ဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ **သောတာပန်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒုဒ္ဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ သောတာပတ္တိဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ **သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒုဒ္ဒသ၊အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတုတ္ထဇောတိုင်အောင် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒုဒ္ဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ် သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကန်ဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒုဒ္ဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ် သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံ ရ၏။ **အနုလောမ သံသယ** အရလည်း ရ၏။

ပစ္စနိက်သံသယကား အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရဟန္တဉာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အသညသတ္တဉာနံ

တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ **ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ**ဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မင်္ဂလေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေါဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ် သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား အဆုံးစွန်ဖသော အကုသိုလ်မှ စ၍ ဝေါဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, အကုသိုလ်၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အနာဂါမိဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။**မိမိဖြစ်ခိုက်** သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်ဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကန်ဉကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စိတ္တာဿ ဘင်္ဂဏော, ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဏော, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဉာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသတ္တို့၏ ဥပ္ပါဒဂ္ဂဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာဂျစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏**

ဘင်္ကဏာသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုါဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ **အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏာသမင်္ဂီ, အကုသိုလ်ဒုါဒသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ **အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော **ပုထုဇဉ်လေးယောက်**၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ စေတသိက်အဋ္ဌတိံသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အနာဂတ်အတိုင်း ကောက်လေ)။

အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စိတ္တာဿ ဘင်္ကဏော, အကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ အကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္ဓဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏာသမင်္ဂီ, ကုသိုလ်ကေဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏာသမင်္ဂီ, အရဟာတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏာ

သမ်ဂီ, အရဟာတ္တမဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝိသ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ်သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သုဂတီ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။အကုသိုလ်ဒုဒ္ဒသတို့၏ ဥပ္ပါဒကွဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမ်ဂီနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အတူတူ**။ ။ ပစ္စုပ္ပန္နဉာနဉာဝတဝါရ ပြီးပြီ။

အတီတဉာနဉာဝတပုဂ္ဂလဝါရ

အတီတဉာနဉာဝတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမ်ဂီနံ, အရဟန္တဉာနံ, ယဿ၊ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ် တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလင်္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ [အကြွင်းကို **အနာဂတ်သက်သက်** ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ အတိုင်းကောက်လေ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယမရှိ**။ ။ **အဗျာကတမူလိဋ္ဌ** ပစ္ဆိမစိတ္တသမ်ဂီနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိ တေရသ, ပစ္ဆိမစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလင်္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **အစမထင်** သံသရာမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်၊ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။(အကုသိုလ် အဗျာကတလည်း ဤအတိုင်း)။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွှဲပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ **ယဿ ယတ္ထ** ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမ်ဂီနံ, အရဟန္တဉာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ

စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမဉ္စ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်။အကုသိုလ် မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်မှစ၍ ဝေါဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော့ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္တမာနေ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်**သော အကုသိုလ်ဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်**သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္တမာနေ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ ရ၏။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အဆုံးစွန်**သောအကုသိုလ်၏ **အနန္တရတိုင်အောင်**။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားသောပဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောမှစ၍အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္တမာနေ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကာရ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ မရဏာသန္နစုတုဇောတိုင်အောင်, ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက် မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ **အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္တမာနေ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **နောင်ဖြစ်**

ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သောပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်၊ **ထိုစိတ်နှင့်ကုသိုလ်ဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို** အတိတ်၌မရကောင်းသောအဖြစ်ဖြင့်တူသော ကြောင့် တံသဒိသဒုတိယစိတ်ဟု ဆိုအပ်သော ပဋိသန္ဓေ, ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ခဏတ္တယသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံရ၏။ ယခင်သံသယလည်း ရ၏။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ အနုလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ,အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိတေရသ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ်ကျေနပ်ဝီသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အားစတုဝေါကာရလေးဘုံ၊အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံရ၏။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသော မဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောမှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏** အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ကျတ်ထိုက်သောတိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ၌ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသောမဟာကုသိုလ် ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသောစတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ **အောက်**မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ ပ ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊

သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ ။**ပဋိလောမ**၌(သုဒ္ဓါ-ဝါသာနံ အရကို အကုသိုလ်မူလီအတိုင်းကောက်)။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်သံသယ**အကြောင်းပါဠိမရှိ။ ပါဠိဂတိ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ (အကြောင်း**အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ**လည်း ဤနည်းအတူ။ ။သုဒ္ဓါဝါသမှာ ဘဝန်ကန္တိက ဒုတိယဇောမှစ၍ ဆိုရသည်သာ ထူးသည်။သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယော **စိတ္တော** အရကိုလည်း အတိတဝါရအတိုင်း ကောက်)။ ။ဥပ္ပါဒဝါရ ပြီးပြီ။ ။

နိဒ္ဒေဝါရ

နိဒ္ဒေဝါရ၌ ပစ္ဆုပ္ပန္နဝါရကို (ဥပ္ပါဒပစ္ဆုပ္ပန္နဝါရအတိုင်းတွင် ဥပါဒ်ဘင်ကိုလည်း၍ ဆိုလေ။ ။အတိတဝါရလည်း တူပြီ)။ ။**အနာဂတဝါရ**၌ **ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ,ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေဒါနိန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော်သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဘင်မှစ၍ ဝေဒါနိန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမိ။ပ။ **အနာဂါမိ**။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အစမထင်သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမိ။ပ။ အနာဂါမိ။ပ။ ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက် သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ တေသံ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ အနုလောမ၌ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏

ဘင်္ကဏ္ဍသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တ မဂ်ါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အရဟတ္တမဂ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်ကြဉ်သော အရိယာပုန်စဉ်ယောက်။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သော မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ **ပစ္ဆာနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ဘင်္ကဏ္ဍသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ **အဂ္ဂ**မဂ္ဂသမ်ဳိနှံ့, အရဟန္တာနှံ့, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကာ, အရဟတ္တမဂ်၏** ခဏတ္တယသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်ါနန္တရ ဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။**အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်**။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်စိတ်၏ ခဏတ္တယသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အကုသိုလ်**မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဘင်မှစ၍ ဝေါဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**။ပ။ အနာဂါမိဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။အကုသိုလ်မခြားဘဲ **မဂ်**လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ **အဆုံးစွန်**သော အကုသိုလ်**၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပန်။ပ။ **သကဒါဂါမ်**။ပ။ **အနာဂါမ်**ဖြစ်ပြီးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်။ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်။ မဂ်ကို မရလတ္တံ့သော မကျတ်ကိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပစ္ဆာနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကဏေ တေသံ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ပဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(**သြကာသဝါရ** လွှဲပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ်** အနုလောမ၌ **အဂ္ဂမဂ္ဂ**ဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္တာ။

ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋိဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။**အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ဖျေးဝေါဟါန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ **မဂ်လေးတန်ကို** ရလတ္တံ့သော **သူဖြစ်အံ့၊** အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဘင်မှစ၍ ဝေါဟါန်၏ ဖျေးအနုလုံတိုင်**အောင်ဖြစ်ထိုက်သော**။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊** အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်ဇော၏ဘင်မှစ၍ပဋိဝေါ ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံရ၏။

အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ သောတာပန်။ပ။ **သကဒါဂါမ်**။ပ။ **အနာဂါမ်** ဖြစ်ဖြိုးမှ အကုသိုလ်ခြားမူကား။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော **တိဟိတ်**ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတု ဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက် သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင် အောင်၊ အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်**မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ မိမိဖြစ် ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋိဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်း သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇောသည် **အကုသိုလ်**ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်

သော ကုသိုလ်၏ ဘင်မှစ၍ ပဥ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် **လေးယောက်တို့အား ကာမ** တဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။(ပါဠိမရှိ၊ ရသင့်၍ ကောက်သည်။ ။ပါဠိမရှိကြောင်းကို **သစ္စယမိုက်**၌ ဆိုခဲ့ပြီ)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂဉာဏော့ **အရဟန္တဉာနံ့ အသညသတ္တဉာနံ့** တေသံ တတ္ထ။ ။**အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂဉာဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ **အရဟတ္တဖလဉာန်** ပဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်**ဖလဉာန်** သုံးယောက် **တို့အား** စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ **အသညသတ်** ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ

ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂဉာဏော့ **အရဟန္တဉာနံ့ အသညသတ္တဉာနံ့** တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ **စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား အရဟတ္တမဂ်၏ ဘင်္ဂဉာဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဉာန်ပဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇော်သည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဥ္စမဇော၏ ဘင်မှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက်။ အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်၏ ဘင်မှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော သုဂတိ **အဟိတ်** ပုထုဇဉ် ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **အရဟတ္တမဂ်**၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ **ကျုတ်ထိုက်** သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဉာန် ကြဉ်သော **အရိယာ ခုနစ်ယောက်**တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဂ္ဂိုလ်တို့အား မရဏာသန္နဇော်သည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပဥ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်,

အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင် အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက် သော။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ် သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သဿယကား** နောက်သာရ၏။

ပစ္ဆိမက်သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**တိဟိတ်စုတိ** တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ **နှစ်ဆဲ့နှစ်** ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **စုတိစိတ်ကွေနဝီသ**။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလ** ဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သောပဉ္စဝေါကာရ **နှစ်ဆဲ့ငါး**ဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **အသညသတ်** **ဥပပဇ္ဇန္တ** စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အသညသတ်ဘုံ** **၏**။ ။

အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ

အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အဂ္ဂမဂ္ဂ သမင်္ဂီနံ, **အရဟန္တာနံ**, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ, အသည သတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ **ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု** ဆိုအပ် သော အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ် တိုင်အောင်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ **အရဟတ္တမဂ်၏** ရှေးဝေဒါန် စိတ်၏ **ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု** ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော **အကုသိုလ်၏**ဘင်္ဂမှစ၍ ဝေဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင် **ဖြစ်ထိုက်**သော။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော **တိဟိတ်** ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်**။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်**။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မရ ဏာသန္နဇော်သည် အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇော၏ဘင်္ဂမှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်တိုင် **အောင်**, ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဘင်္ဂမှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်

တိုင်အောင်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ချုပ်ပြန်ကောင်းသော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။

အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သောအကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ **အနာဂါမ်။ပ။** အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ **မိမိ**ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **မရဏာသန္နဇောသည်** အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပဉ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်ဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့**အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ **မိမိ**ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ကုသလမူနှင့် နည်းတူ။ ။အနာဂတဝါရ ပြီး၏။ ။(ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရကား ဥပါဒနှင့် နည်းတူ။ ဥပါဒ်နှင့်ဘင် လည်း၍ ဆိုလေ)။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌ ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ **နိရုဇ္ဈန္တိ**၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ယဿ **စိတ္တဿ အနန္တရာ** အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ **တဿ** စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ ကုသလာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, ကုသလ ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ဥပ္ပါဒအတိုင်းတူင် ဘင်္ဂက္ခဏ ဆိုသည်သာထူး သည်)။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အစမထင် သံသရာမှစ၍** အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်**၏**

ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, အကုသိုလ်ဒုဒိဿ၊ အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတွိ သတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။ သောတာပန်။ပ။ သကဒါဂါမ်။ပ။ အနာဂါမ်။ပ။ (ဥပ္ပါဒနှင့် နည်းတူ။ အကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဆိုသည်သာထူးသည်)။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။ **အရဟတ္တမဂ်၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ (ဥပ္ပါဒကိုမှီ၍ ကောက်။ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဘင်မှစ၍ဆို။ ။**ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ**။ ။**အကုသိုလ်အဗျာကတ** လည်း လွယ်ပြီ။ ။ပဋိလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဆိုသည်သာထူးသည်။ ဥပ္ပါဒနှင့်နည်းတူဆို)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ။ (ဩကာသဝါရလွယ်ပြီ။**ပဋိလောကာသဝါရ**၌ ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ်ဥပ္ပါဒဝါရနှင့်နည်းတူ။ဥပါဒ်ကို ဘင်လည်း၍ဆိုသည်သာထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ (ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ, အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ။ဥပ္ပါဒနှင့်နည်းတူ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်။ အတုမှာ စုတိ၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဆို)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော ကေသံ တတ္ထ။ အစစ်အတုကောက်မြဲ။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ** ပြီးပြီ။ ။

အတိတာနာဂတဝါရ

အတိတာနာဂတဝါရ၌ **ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိတ္ထ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိတိ၊ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနံ, အရဟန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။အနုလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ (အကြွင်းအနာဂတ်အကုသိုလ်အဗျာကတ ပဋိလောမ အတိုင်းကောက်) **ပစ္စနိက်မရှိ**။ **ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ** အနုလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။တိဟိတ်စုတိ တေရသ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ပစ္ဆိမဘဝိကဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ၌စ်ယောက်။ ဘဝမဆုံးသေးသော ကာမာဝစရ, ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ**သည်လည်း ဤအတူ။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယမရှိ**။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီး၏။ ။ (ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ ယာဿ ယတ္ထ ကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိတ္ထ၊ တာဿ တတ္ထ **အကုသလာ ဓမ္မာ** နိရုဇ္ဈိဿန္တီတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ, အရဟန္တာနံ, ယာဿ စိတ္တာဿ **အနန္တရာ** အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ **စတုဝေါကာရာနံ ပဋိဝေါကာရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။**ယာဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ် တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဘင်မှစ၍ ဝေါဒါန်၏ ရှေးအနုလုံ တိုင်အောင်။ (အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဘင်မှစ၍ ဆိုသည်သာ ထူးသည်။ ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်းကောက်လေ။ ။သံသယ အရလည်း အဆုံးစွန်သောအကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကောက်လေ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌလည်း ဥပ္ပါဒဝါရ အတိုင်းပင်)။ ။**ပစ္ဆိနိက်သံသယကား** အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ** အနုလောမဋ္ဌ ပစ္ဆိမစိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋိဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယာဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ [ဥပ္ပါဒနှင့်နည်းတူ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ဘင်ကို ကောက်သည်။ သံသယမှာ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကောက်သည်။ ။**အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတလည်း** နည်းတူ]။ နိရောဓဝါရ ပြီးပြီ။ ။

ဥပ္ပါဒနိရောဓ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရ၌။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအနုလုံ ပဋိသေဓချည်းတည်း။ **ပစ္ဆိန်၌ ယာဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တာဿ အကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ။အကုသလာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ကုသလဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အကုသလ ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။ **ယာဿ ဝါ ပန**။ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။အနုလောမဋ္ဌ **သန္ဓိဘာန်ကား** အကုသိုလ်ဒုါဒသ။ စေတသိက် သတ္တဝီသတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် ရ၏။ ။အကုသိုလ်ဒုါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ, ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသတို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာ

ပုဂ္ဂိုလ် အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ပဋိလောမ ကောက်မြဲ။

ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ အနုလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စဝန္တောနံ, ပဗ္ဗတော စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တောနံ, ပဗ္ဗတော ကုသလဝိဗ္ဘယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အရူပေ ကုသလာကုသလာနံ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ။ ကုသလာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရူပဘုံ၌ ကုသိုလ် အကုသိုလ်မှတပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် ရ၏။ (နိရောဓနှင့်အသညသတ်ကို ဤအရာ၌ မရသင့်ဟူ၍ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကုန်၏)။ ။ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် **ပဌမ ဘဝင်မှစ**၍ စုထိုင်အောင် အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝိသတ္တိ၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်၊ အရူပဘုံ၌ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ (ပဋိလောမ ကောက်မြဲ။ **အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ** ဌ္ဌလည်း နည်းတူ။ ။ဩကာသဓါရလွယ်ပြီ။ ။ပုဂ္ဂလောကာသဝါရလည်း နည်းတူ။ နိရောဓသမာပတ် ကျန်သည်သာ ထူးသည်။ ။အတီတဝါရလည်း နည်းတူ)။ **ပြီး၏**။

အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ

အနာဂတဝါရ၌။ ။**ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ တဿ အကုသလာ **ဓမ္မာ** နိရုဇ္ဈိဿန္တိတိ။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ။ပ။ (ဥပ္ပါဒပါဠိအတိုင်း)။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဘင်မှစ၍ ဝေါဒါန်၏ ရှေးအနုလုံတိုင်အောင်။ (အကြွင်းနိရောဓဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။ကောက်မြဲ။ **ပစ္စနိက် သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ, အရဟန္တောနံ တေသံ။ ။ဥပ္ပါဒဝါရအတိုင်း ကောက်။ ။**ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ၌** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အဂ္ဂမဂ္ဂသမဂ်ီနှံ, အရဟန္တောနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ဥပ္ပါဒပါဠိအတိုင်း။ ။**အရဟတ္တမဂ်၏ခဏတ္တယ**။ပ။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှ** စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်

အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။(အကြောင်းကို ဥပ္ပါဒ အတိုင်းကောက်)။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသ္သ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။(**အကုသိုလ်နှင့်အဗျာ**
ကတဌ် ဥပ္ပါဒပါဠိအတိုင်း။ အကောက်မှာလည်း ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဆို။
အကြောင်း ဥပ္ပါဒအတိုင်း)။

ပဋ္ဌလောကာသဝါရ

ပဋ္ဌလောကာသဝါရဌ် (ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ် အနုလောမဌ် ဥပ္ပါဒပါဠိ
အတိုင်း)။ ။အနုလောမံဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်၏ ခဏတ္တ
ယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ အကုသိုလ်မခြားဘဲ
မဂ်လေးတန်ကိုရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** အကုသိုလ်၏ ဘင်မှ **စ၍**
ဝေါဒါန်၏ရှေး အနုလုံတိုင်အောင်။ ။(ဥပ္ပါဒအတိုင်းကောက်။ **အဆုံးစွန်သော**
အကုသိုလ်၏ဘင်မှစ၍ ဆိုသည်သာထူးသည်။ ။သံသယအရကို နိရောဓအတိုင်း
ကောက် ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ့ **အရဟတ္တာနံ့** အသညသတ္တာနံ့
တေသံ တတ္ထ။ ။အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **အရဟတ္တ**
မဂ္ဂဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်**မှစ၍** ပစ္ဆိမစိတ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တ
ဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ
နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇောမှ **စ၍** စုတိတိုင်အောင်,
အကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** အကုသိုလ်၏ ဘင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်
ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဌာန်**
သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကန်ဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ
နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။**ကုသိုလ်နှင့်**
အဗျာကတဌ် အနုလောမ အဘဝန္တာ။ ။ပဋိလောမဌ် အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီနံ့,
အရဟတ္တာနံ့, အသညသတ္တာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ့
ပဉ္စဝေါကာရာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏
ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ
ဖိုလ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ - အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။
ဣ၊ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့
နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား
မရဏာသန္နဇောသည် ကုသိုလ်ဇော ဖြစ်အံ့၊ ပဉ္စမဇောမှ စ၍ စုတိ၏ ဥပါဒ်
တိုင်အောင်, အကုသိုလ်ဇောဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ကုသိုလ်မှစ၍ စုတိ၏ဥပါဒ်
တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလ**
ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကန်ဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါ

ကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင် ချုပ်ပြန်ကောင်းသော **သုဂတိ** အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။(သံသယအရကို ဥပ္ပါဒဝါရ အတိုင်းကောက်)။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဒ္ဒေဓအတိုင်းကောက်)။ ။**အကုသုလန္နှင့် အဗျာကတ**၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ပါဠိဥပ္ပါဒအတိုင်း။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်၏ ခဏတ္တယ။ပ။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်မှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏** ဥပါဒ်တိုင်အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အရဟတ္တမဂ်၏ **ရွေးဝေဒါန်၏** ခဏတ္တယ။ ။(အကြွင်းဥပ္ပါဒဝါရနှင့်တူပြီ)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား ပစ္ဆိမစိတ္တဿ** ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။(နိဒ္ဒေဓ အတိုင်းကောက်)။ ။အနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။ ။**ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ**၌ ဥပ္ပါဒဝါရနှင့်တူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌ **ယဿ** ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဿ အကုသလာ ဓမ္မာ နိရုဇ္ဈိဿန္တိတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂဿဥပ္ပါဒက္ခဏေ။ပ။ ဥပ္ပါဒပါဠိအတိုင်း။ ။(**အနုလောမ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ ဥပ္ပါဒဝါရနှင့် တူပြီ**)။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိုလ်မခြားဘဲ မဂ်လေးတန်ကို ရလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အစမထင်သံသရာမှ **စ၍** အဆုံးစွန်သောအကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ (အကြွင်းဥပ္ပါဒ ဝါရနှင့်နည်းတူပြီ။ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ဤမျှသာ **ဥပ္ပါဒနှင့်** ထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အရဟာန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။(အကောက် ဥပ္ပါဒ အတိုင်းတူ၍ အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဘင်္ဂမှစ၍ ဝေဒါန်၏ ရွေးအနုလုံတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊ လောကီဝိပါက်ဗာတ္တိံသ၊ အောက်ဖိုလ် သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ အစရှိသည်ကိုဆို။ ဤမျှသာ ထူးသည်။ ။**ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ။ အကုသိုလ်နှင့် အဗျာကတ** ဤနှစ်ယမကပါဠိအရကောက် ဥပ္ပါဒဝါရနှင့်တူ၏။ ပဋိလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကောက်ရသည်သာ ထူးသည်)။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။နိဒ္ဒေဓ အတိုင်းကောက်။ ။ပဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ

(**ပဂ္ဂလောကာသဝါရ**၌ ကုသိုလ်နှင့်အကုသိုလ်၌ အနုလောမ ဥပ္ပါဒဝါရ **အတိုင်းကောက်**။ ပဋိလောမ၌လည်း အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ ဥပါဒ်

တိုင်အောင်။ အတုမှာလည်း ပဥ္စမဇော၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင်ဆို။ ဤမျှသာ ဥပ္ပါဒဝါရနှင့်ထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အရဟာန္တာနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ၊ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အဆုံးစွန်သော အကုသိုလ်၏ဘင်္, ပဥ္စမဇော၏ဘင်မှစ၍ဆိုသည်သာ ဥပ္ပါဒဝါရနှင့်ထူးသည်။ ။**ချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်လတ္တံ့ကို** နှလုံးသွင်း၍ကောက်လေ။ ဥပါဒ်တိုင်အောင် **ချုပ်လတ္တံ့** ရသည်။ **မချုပ်လတ္တံ့ ဖြစ်အံ့၊** ဘင်မှစ၍ကောက်။ ။**ကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ၊အကုသိုလ်နှင့်အဗျာကတ** ဤနှစ်ယမကတို့သည် ဥပ္ပါဒနှင့်တူပြီ။ ပဋိလောမ၌ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပါဒ်တိုင်အောင် ကောက်။ အတုမှာလည်း စုတိဥပါဒ်တိုင်အောင်ကောက်။ ဤမျှသာ ဥပ္ပါဒဝါရနှင့် ထူးသည်)။ **ပစ္စနိက်သံသယ** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ **ပစ္စုပ္ပန္နာ** နာဂတဝါရပြီးပြီ။ ။အတီတာနာဂတဝါရကား နိဒ္ဒေဝါရနှင့် တူပြီ။ ။ဥပ္ပါဒ နိဒ္ဒေဝါရ ပြီးပြီ။

ဘဝနာ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ပဝတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဘဝနာဝါရကို....၏။ ထို ဘဝနာဝါရသည်လည်း (ပစ္စုပ္ပန္နဝါရအစရှိသည်ကို စစ်မြဲ)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို **ရှေးဦးစွာ** ဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန္နဝါရသည်လည်း အနုလုံပစ္စနိက်အားဖြင့် နှစ်ပါး**အပြားရှိ၏**။ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို**အနုလုံ** သည်လည်း ကုသလဓမ္မမူ အကုသလဓမ္မမူလီအားဖြင့် တပါးသာတည်း။ အနုလောမ ပဋိလောမအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား ယော** ကုသလံ ဓမ္မံ ဘာဝေတိ၊ သော အကုသလံ ဓမ္မံ ပဇဟတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနုလောမ၌ သန္ဓိဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ **သံသယ ၎င်းရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်၌လည်း** အာမန္တာ။ ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာ **ခုနစ်ယောက် ရ၏**။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီးပြီ။

အတီတဝါရ

အတီတဝါရ၌။ ။**ယော** ကုသလံ ဓမ္မံ ဘာဝိတ္ထ၊ သော အကုသလံ ဓမ္မံ ပဇဟိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်၌လည်း** အာမန္တာ။ ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်**ခုနစ်ယောက် ရ၏**။ ။**အတီတ**ဝါရ ပြီး**၏**။

အနာဂတဝါရ

အနာဂတဝါရ၌။ ။**ယော** ကုသလံ **ဓမ္မံ** ဘာဝိဿတိ၊ သော **အ**ကုသလံ **ဓမ္မံ** ပဇဟိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ **အောက်**မဂ္ဂင်္ဂာန် **သုံး**ယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန်**သုံး**ယောက် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်** အာမန္တာ။ ။ မကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်၊ အရဟတ္တဖလင်္ဂာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ **အနာဂတဝါရ** ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌။ ။**ယော** ကုသလံ **ဓမ္မံ** ဘာဝေတိ၊ သော အကုသလံ ဓမ္မံ ပဇဟတ်ထာတိ၊ နော။ **ယော ဝါ ပန**။နော။ **ယော** ကုသလံ ဓမ္မံ နဘာဝေတိ၊ သော အကုသလံ **ဓမ္မံ** နပဇဟိတ်ထာတိ။ အရဟာ ကုသလံ ဓမ္မံ နဘာဝေတိ၊ **နော**စ အကုသလံ ဓမ္မံ နပဇဟိတ်ထ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီဠ အရဟန္တဠ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ ကုသလဠ ဓမ္မံ နဘာဝေန္တိ အကုသလဠ ဓမ္မံ နပဇဟိတ်ထ။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလင်္ဂာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန်**သုံး**ယော**က်**၊ အောက်ဖလင်္ဂာန် **သုံး**ယောက်လည်း **ရ၏**။ ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ **အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်**ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန် သုံး**ယော**က်လည်း **ရ၏**။။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယော** ကုသလံ **ဓမ္မံ** နဘာဝေတိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ **အောက်**မဂ္ဂင်္ဂာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန်သုံးယောက် ရ၏။ ။မကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ **အရဟတ္တဖလင်္ဂာန်**ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ**၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။မကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီး၏။

အတီတာနာဂတဝါရ

အတီတာနာဂတဝါရ၌။ ။**ယော** ကုသလံ **ဓမ္မံ** နဘာဝိတ်ထဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ **အောက်**မဂ္ဂင်္ဂာန်သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလင်္ဂာန်** သုံး**ယော**က် **ရ၏**။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂာန်၊ မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်

လည်း ရ၏။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ**၏။

[အဗျာကတသည် ဘာဝေတဗ္ဗလည်းမဟုတ်။ ပဟာတဗ္ဗလည်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဤဝါရ၌ မဟောရသတည်း။ ။ထို့ကြောင့် **အဋ္ဌကထာ၌** "တတ္ထ ယသ္မာ အဗျာကတော ဓမ္မော နေဝ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ န ပဟာတဗ္ဗော။ တသ္မာ တံ ပဒမေဝ နဥဒ္ဒဋ္ဌံ" ဟု မိန့်အပ်၏]။

ထန်းတပင်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေသော **နန္ဒမေဓာ** အမည်ရှိသော မထေရ်သည် အဆက်ဆက်သော ဆရာတို့၏အထံမှ ဆောင်အပ် ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကိုသိသော **တောင်ဘီလူးဆရာတော်** "အနန္တဓဇ မဟာရာဇဂုရု" **အထံတော်မှ** ရအပ်သော ဓမ္မယမိုက် အဓိပ္ပါယ် အရကောက်ကို စီရင်ရေးသားအပ်သည် ပြီးပြည့်စုံပြီ။ ။

ဓမ္မယမိုက် **အရကောက်** ပြီးပြီ။

၁၀-ကုန်္ဒြိယယမိုက်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ဥဒ္ဒေသ

ဓမ္မယမိုက်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ဤကုန်္ဒြိယယမိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထို ဤကုန်္ဒြိယယမိုက်သည်လည်း ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၊ ပဝတ္တိဝါရ၊ ပရိညာဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဏ္ဏတ္တိဝါရသည်လည်း ဥဒ္ဒေသ၊ နိဒ္ဒေသအားဖြင့်, နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် ဥဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုဥဒ္ဒေသသည်လည်း ပရိစ္ဆေဒဝါရ၊ ပရိစ္ဆိန္နဒုကဝါရ၊ ဝိဘာဂဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ (တနည်းကား) ဤကုန်္ဒြိယုဒ္ဒေသ၊ နာမဝဝတ္ထာန်၊ နယဝါရ အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် ဤကုန်္ဒြိယုဒ္ဒေသကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော် မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** ဗာဝီသတိကုန်္ဒြိယာနိ ဟူသည်တည်း။ ထို နောင် နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော် မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခုန္ဒြိယံ၊ သောတိန္ဒြိယံ၊ ဃာနိန္ဒြိယံ ၊ဇိဝှိန္ဒြိယံ၊ ကာယိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယံ၊ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ၊ ပုရိသိန္ဒြိယံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ၊ သုခိန္ဒြိယံ၊ ဒုက္ခိန္ဒြိယံ၊ သောမနဿိန္ဒြိယံ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ၊ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ၊ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ဝီရိယိန္ဒြိယံ၊ သတိန္ဒြိယံ၊ သမာဓိန္ဒြိယံ၊ ပညိန္ဒြိယံ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ၊ အညိန္ဒြိယံ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ဟူသည်တည်း။ (ယောဇနာမြဲ ။ နာမဝဝတ္ထာန်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နယဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနယဝါရသည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ၊ ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ၊ သုဒ္ဓိန္ဒြိယဝါရ၊ သုဒ္ဓိန္ဒြိယမူလစက္ကဝါရ အားဖြင့် လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပဒသောဓနဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံ၊ ပစ္စနိက် အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏ ထို....တွင် အနုလုံကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း စက္ခုန္ဒြိယ ယမကအစရှိသော အားဖြင့် နှစ်ဆဲ့နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် စက္ခုန္ဒြိယ ယမကကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုစက္ခုန္ဒြိယ ယမကသည်လည်း အနုလောမပုစ္ဆာ၊ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာ အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလောမပုစ္ဆာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ (အာယတနယမိုက်ကို နည်းမှီ၍ ဥဒ္ဒေသကိုဟောလေ။ ယမကပေါင်းကိုလည်း အာယတန ယမိုက်ကိုမှီ၍ ပေါင်းလေ)။ ။ဥဒ္ဒေသ ပြီး၏။

နိဒ္ဒေသဝါရ ၁-ပဒသောဓနဝါရ

ဥဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ နိဒ္ဒေသကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုနိဒ္ဒေသသည်လည်း ပဒသောဓနဝါရ။ပ။ သုဒ္ဓိန္ဒြိယမူလစက္ကဝါရ အားဖြင့်

လေးပါးအပြား ရှိ၏။ ထို....ဘွင် ပဒသောဓနဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** စက္ခု စက္ခုဣန္ဒြိယန္တိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု စက္ခု, **နစက္ခုဣန္ဒြိယံ** စက္ခုဣန္ဒြိယံ စက္ခုစေဝ စက္ခုဣန္ဒြိယဉ္စ။ ။စက္ခုဣန္ဒြိယံ **စက္ခု**တိ၊ အာမန္တာ။ (သောတိန္ဒြိယ၊ ဃာနိန္ဒြိယ၊ ဇိဝှိန္ဒြိယ၊ ကာယိန္ဒြိယ၊မနိန္ဒြိယ၊ ဤယမကတို့ကို အာယတန အတိုင်း ဟောလေ)။ ။ဣတ္ထိ ဣတ္ထိန္ဒြိယန္တိ။ နော။ ။ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဣတ္ထီတိ။ နော။ ။**အနုလောမပုစ္ဆာဒ္ဒ** ဣတ္ထိဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်**ပုဒ်၏ အရကား ဣတ္ထိ ဘောကိုမှီ၍ ဣတ္ထိဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သော အဝိဇ္ဇမာနပညတ် ရ၏။ (သံသယပုဒ်၏ အရမရှိ)။ ။ကောဋ္ဌာသတင်မြဲ။ ။ပဋိလောမဒ္ဒ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဣတ္ထိန္ဒြေရ၏။ ။ (သံသယပုဒ်၏ အရမရှိ)။ ။ပုရိသော ပုရိသိန္ဒြိယန္တိ။ နော။ ။ပုရိသိန္ဒြိယံ ပုရိသောတိ။ နော။ ။အနုလောမဒ္ဒ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုရိသဘောကို မှီ၍ ပုရိသဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သော အဝိဇ္ဇမာနပညတ် **ရ**၏။ ပဋိလောမဒ္ဒ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** **မုရိသိန္ဒြေ** ရ၏။ ။ဇီဝိတံ၏အရကား ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ, နာမ်ဇီဝိတိန္ဒြေရ၏။ ။(ပဋိလောမဒ္ဒလည်း နည်းတူ)။

သုခံ၏အရသုခိန္ဒြေ ရ၏။ ဒုက္ခံ၏အရ ဒုက္ခိန္ဒြေ ရ၏။ ။သောမနဿံ၏ အရ သောမနဿိန္ဒြေ ရ၏။ ဒေါမနဿံ၏အရ ဒေါမနဿိန္ဒြေ ရ၏။ ။ဥပေက္ခာ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဌပေတွာ အဝသေသာ ဥပေက္ခာ နှ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပေက္ခာစေဝ ဥပေက္ခိန္ဒြိယဉ္စ။ ။ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပေက္ခာတိ။ အာမန္တာ။ ။ဥပေက္ခာဟူသော **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဆဠင်္ဂုပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂုပေက္ခာ၊ ဝီရိယုပေက္ခာ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ စျာနုပေက္ခာ။ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာဟု **ဆိုအပ်သော** ဥပေက္ခာကိုးပါး ရ၏။ ဝေဒနုပေက္ခာလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

(ဆ၊ ဗြ၊ ဗော၊ ဝိ၊ ဝေ၊ သ၊ ဝိ၊ တ၊ စျ၊ ပါ၊ ဤကား အကျဉ်း)။

သဒ္ဒါန္ဒြေအစရှိသည်တို့၌ အနုလောမပဋိလောမ အာမန္တာချည်း။ **သမာဓိန္ဒြိယံ** ၌ ဝီရိယမပြစ်သော စိတ်တဆဲ့ခြောက်ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကြဉ်သော **စိတ်** ခုနှစ်ဆဲ့နှစ်ခု၌ရှိသောကေဂ္ဂတာဟုဆို**အပ်သော သမာဓိန္ဒြေ** ရ၏။ ။ပညိန္ဒြေအရကား လောကီတိဟိတ်စိတ် သုံးဆဲ့ကိုးခု၌ရှိသော ပညာ ရ၏။ ။**အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ**၏ အရကား သောတာပတ္တိမဂ်၌ရှိသော ပညာ **ရ**၏။ ။ အညိန္ဒြိယံ၏အရကား အလယ် လောကုတ္တရာပညာခြောက်ပါး ရ၏။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ၏အရကား အရဟတ္တဖိုလ်၌ရှိသော ပညာရ၏။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ နှ စက္ခု နှစက္ခုဣန္ဒြိယံ အစရှိသည်ကား အာယတနယမိုက်နှင့်တူ၏။ နှ ဣတ္ထိ နှ ဣတ္ထိန္ဒြိယန္တိ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ နှ ဣတ္ထိ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ ဣတ္ထိဉ္စ ဣတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ ဌပေတွာ **အဝသေသာ နှ စေဝ** ဣတ္ထိ **နှ** စ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ **နှ** ဣတ္ထိန္ဒြိယံ နှ ဣတ္ထီတိ။ ဣတ္ထိ

နှ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဣတ္ထိ။ ဣတ္ထိဥ္စ။ပ။ အနုလောမဌ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဣတ္ထိန္ဒြေရ ၏။ ဣတ္ထိ, ဣတ္ထိန္ဒြေမှတပါးသော စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပ် သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ ယဋ်လောမဌ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဣတ္ထိဘောကိုမှီ၍ ဣတ္ထိဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အဝိဇ္ဇမာနပညတ် ရ၏။ ယခင်သံသယလည်းရ၏။ ။ (နှ ပုရိသော နှ ပုရိသိန္ဒြိယံလည်း နည်းတူ)။ ။ နဇီဝိတံ နှ ဇီဝိတိန္ဒြိယံဌ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဇီဝိတမှတပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်။ စေတသိက်ကေပညာသ၊ ရူပ် သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပညတ်ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ ။နှ ဥပေက္ခာ နှ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ။အာမန္တာ။ ။ နှ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ နှ ဥပေက္ခာတိ။ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဌပေတုံ အဝသေသာ ဥပေက္ခာ နှ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ ဥပေက္ခာ။ ဥပေက္ခဉ္စ ဥပေက္ခိန္ဒြိယဉ္စ ဌပေတုံ အဝသေသာ နှ စေဝ ဥပေက္ခာ၊ နှ စ ဥပေက္ခိန္ဒြိယံ။ ။ပဋိလောမဌ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဥပေက္ခန္ဒြေမှ တပါး ဣန္ဒြေကဝိသ ရ၏။ သောတိန္ဒြေလည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အနုလုံကို ကုန်အောင် ဟောလေ)။ ပစ္စနိက်ဌ် နှ စက္ခု နှ စက္ခုန္ဒြိယန္တိ။ အာမန္တာ။ ။နှ ဣန္ဒြိယာ နှ သောတိန္ဒြိယန္တိ။ အာမန္တာ။ ။နှ စက္ခု ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ကား စက္ခုသုံးပါးမှတပါး စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပ်သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ရ၏။ (ပညာတရားကိုယ် မကုန်သောကြောင့် စေတသိက် ဒွေပညာသ ရ၏။ တရားကိုယ်မကုန်သမျှ ဤနည်းအတူ ကောက်)။ ။ပဋိလောမဌ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဇီဝိတ၊ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ ကေဂ္ဂတာ၊ ပညာမှတပါး စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ဣန္ဒြိယရူပ်ရှစ်မှတပါး အနိန္ဒြိယရူပ်နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ (ကေဂ္ဂတာ တရားကိုယ် ဣန္ဒြေဌ် မကုန်သောကြောင့် မလျော့။ ဤနည်းအတူ စပ်လျဉ်း၍ ဟောလေ)။

၃-သုဒ္ဓိန္ဒြိယဝါရ

သုဒ္ဓိန္ဒြိယဝါရဌ် စက္ခု ဣန္ဒြိယန္တိ။ အာမန္တာ။ ။ဣန္ဒြိယာ စက္ခုန္ဒြိယန္တိ။ စက္ခုန္ဒြိယံ ဣန္ဒြိယဉ္စေဝ စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ၊ အဝသေသာ ဣန္ဒြိယာ နှ စက္ခုန္ဒြိယံ။

(အာယတနအတိုင်းကောက်)။ သောတံ ဣန္ဒြိယန္တိ။ ယံ သောတံ ဣန္ဒြိယံ၊ တံ သောတဥ္စေဝ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊ အဝသေသံ သောတံ နဣန္ဒြိယံ။ ဣန္ဒြိယာသောတိန္ဒြိယန္တိ။သောတိန္ဒြိယံ ဣန္ဒြိယဉ္စေဝ သောတိန္ဒြိယဉ္စ၊အဝသေသာ ဣန္ဒြိယာ နသောတိန္ဒြိယ။ ။ယံ သောတံ၊အကြောင်သောတသည်။ဣန္ဒြိယံ၊ ဣန္ဒြေမည်၏။ တံ၊ ထိုသောတိန္ဒြေမည်သော တရုးသည်။ သောတဉ္စေဝ၊ သောတဉ္စ၊မည်၏။ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊ ဣန္ဒြေလည်းမည်၏။ ။ အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား တဏှာသောတ ရှင်။ဒိဗ္ဗသောတဟုဆိုအပ်သော အဘိညာဉ်, သောတိန္ဒြေလည်းရှင်။သံသယကား နောက်သာရှင်။ ကောဋ္ဌာသပြန်။ ။ကာယော၊ ဣန္ဒြိယန္တိ။ ယော ကာယော ဣန္ဒြိယံ, သော ကာယောစေဝ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊အဝသေသော ကာယော နဣန္ဒြိယံ။ ။ ဣန္ဒြိယာ၊ ကာယိန္ဒြိယန္တိ။ပ။ ယော ကာယော၊ သည်။ ဣန္ဒြိယံ၊ မည်၏။ သော ကာယော၊ သည်။ ကာယောစေဝ၊ မည်၏။ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊ ဣန္ဒြေလည်း မည်၏။ အနုလောမ၌ ကာယောဟူသော သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဇီဝိတ၊ ဝေဒနာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ ကေဂ္ဂတာ၊ ပညာမှတပါး စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော နာမကာယ၊ ဣန္ဒြိယဝုပ်ရှစ်ခုမှတပါးသော ရုပ်နှစ်ဆယ်ဟုဆိုအပ်သော ရူပကာယ။ ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်းအစရှိသော ပညတ္တိကာယရှင်။ ဣန္ဒြေဗာဝိသလည်း ရှင်။ သံသယကား နောက်သာရှင်။ ဣတ္ထိ ဣန္ဒြိယန္တိ။ နော။ ဣန္ဒြိယာ ဣတ္ထိန္ဒြိယန္တိ။ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဣန္ဒြိယဉ္စေဝ ဣတ္ထိန္ဒြိယဉ္စ။ အဝသေသာ ဣန္ဒြိယာ နဣတ္ထိန္ဒြိယံ။ ။(သောတ၊ ကာယ ဤနှစ်ယမကဘ်။ အနုလောမ အာမန္တာ ဟုပါဠိရှိ၏။ ဆရုမြတ်တို့ဝိဘင်းထုတ်၍ ဟောရိုး သင်ရိုးပြုတော်မူကုန်၏)။ ။ ဥပေက္ခာ ဣန္ဒြိယန္တိ။ ယာ ဥပေက္ခာ ဣန္ဒြိယာ၊ သာ ဥပေက္ခာစေဝ ဣန္ဒြိယဉ္စ။ အဝသေသာ ဥပေက္ခာ နဣန္ဒြိယံ။ ။ဣန္ဒြိယာ ဥပေက္ခိန္ဒြိယန္တိ။ ထုတ်မြဲ။ ။ယာ ဥပေက္ခာ၊ သည်။ ဣန္ဒြိယာ၊ မည်၏။ သာ၊ ထိုဣန္ဒြေမည်သော ဥပေက္ခာသည်။ ဥပေက္ခာစေဝ၊ ဥပေက္ခာလည်း မည်၏။ ဣန္ဒြိယဉ္စ၊ ဣန္ဒြေလည်း မည်၏။ ။ အနုလောမပုစ္ဆာ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဆင်ဂုံပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မဝိဟာရုပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂပေက္ခာ၊ တတြမဇ္ဈတ္တုပေက္ခာ၊ စျာနုပေက္ခာ၊ ပါရိသုဒ္ဓုပေက္ခာရှင်။ (တရုးကိုယ် တတြမဇ္ဈတ္တတာတည်း)။ ဝီရိယုပေက္ခာ၊ သင်္ခါရုပေက္ခာ၊ ဝေဒနုပေက္ခာ၊ ဝိပဿနုပေက္ခာလည်း ရှင်။ သံသယကား နောက်သာရှင်။

[သင်္ခါရုပေက္ခာ ဝိပဿနုပေက္ခာ ဤနှစ်ပါးကား ပညာတည်း။ ဝီရိယဖုပေက္ခာကား ဝီရိယတည်း။ ဝေဒနုပေက္ခာကား ဝေဒနာတည်း။ ဤသို့ တရုးကိုယ်ကို မှတ်လေ။ ။ကောဋ္ဌာသပြန်။ အကြွင်းဟူသမျှအနုလောမ အာမန္တာချည်း ပဋိလောမ၌ နည်းတူ]။

အနုလုံပြီး၏။ ။

အနုလုံကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပစ္စနိုက်ကို ဟောတော်မူ၏။ ။ **ဟောဟန်ကား** နစ့ကွ့ါ နတ္ထိဿန္တိ။ စက္ခုံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ တ္ထိဿာ နစက္ခု တ္ထိဿာ။ **စက္ခုဉ္စ** တ္ထိဿေစ ဌပေတ္ဝာ **အဝသေသာ နစေဝ** စက္ခု နစ တ္ထိဿာ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား** စက္ခုသုံးပါးမှ တပါး တ္ထိဿေကဝိသ **ရ၏**။ စက္ခုသုံးပါး၊ တ္ထိဿမှတပါး စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အနိဿိယရုပ်နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**နု** သောတံ နတ္ထိဿန္တိ။ သောတံ ဌပေတ္ဝာ **အဝသေသာ** တ္ထိဿာ နသောတံ တ္ထိဿာ၊ **သောတဉ္စ** တ္ထိဿေစ ဌပေတ္ဝာ **အဝသေသာ နစေဝ** သောတံ **နစ** တ္ထိဿာ။ ။နတ္ထိဿာ နသောတိဿန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနု**လောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကား** သောတသုံးပါးမှတပါး တ္ထိဿေကဝိသ **ရ၏**။ သောတသုံးပါး၊ တ္ထိဿမှတပါး စေတသိက်ပဉ္စစတ္တာလီသ၊ အနိဿိယရုပ်နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။(ဃာန၊ ဇိဝှါ နည်းတူ)။ ။နကာယော နတ္ထိဿန္တိ။ အာမန္တာ။ နတ္ထိဿာ နကာ**ယော**ဿန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနု**လောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်အရကား** တင်းလိုက် **အစရှိသော အစိတ် အစိတ်သော** ကာဒေသပညတ် **ရ၏**။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်အရကား** တ္ထိဿေမှ တပါး စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ၊ အနိဿိယရုပ်နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် **ရ၏**။ ။ **နဥပေက္ခာ** နတ္ထိဿန္တိ။ ဥပေက္ခံ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ တ္ထိဿာ နဥပေက္ခာ တ္ထိဿာ။ ဥပေက္ခဉ္စ တ္ထိဿေစ ဌပေတ္ဝာ အဝသေသာ နစေဝ ဥပေက္ခာ နစ တ္ထိဿာ။ **နု** တ္ထိဿာ နဥပေက္ခိဿန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနု**လောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာဆယ်ပါးမှ တပါး တ္ထိဿေ **ကဝိသ ရ၏**။ ဥပေက္ခာဆယ်ပါး၊ တ္ထိဿေမှတပါး စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ၊ အနိဿိယရုပ်နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း**ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**နု** အနုညာတညာဏာမိတိ **နု** တ္ထိဿန္တိ။ အနုညာတညာဏာမိတိ ဌပေတ္ဝာ **အဝသေသာ** တ္ထိဿာ **နအနု**ညာတညာဏာမိတိ တ္ထိဿာ၊ အနုညာတညာဏာမိတိဉ္စ တ္ထိဿေစ ဌပေတ္ဝာ **အဝသေသာ** နစေဝ အနုညာတညာဏာမိတိ နစတ္ထိဿာ။ ။နတ္ထိဿာ **နအနု**ညာတညာဏာမိတိဿန္တိ။ အာမန္တာ။ ။**အနု**လောမပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနုညာတညာဏာမိတိဿေမှတပါး တ္ထိဿေကဝိသ **ရ၏**။ အနုညာတညာဏာမိတိ နှင့် တ္ထိဿေမှတပါးသော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အနိဿိယရုပ် နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ်လည်း**ရ၏**။ (အကြွင်းနည်းတူ)။ ။သုဒ္ဓိဿိယမူလစက္ကဝါရ၌လည်း နည်းတူပြီ။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီးပြီ။ ။

ပဝတ္ထိဝါရ ဥပ္ပါဒ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ စကွ့ါမူ

ပဏ္ဏတ္တိဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဝတ္ထိဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဝတ္ထိဝါရသည်လည်း ဥပ္ပါဒဝါရ၊ နိရောဓဝါရ၊ ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရ အားဖြင့်

သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင် ဥပ္ပါဒဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ **ထိုဥပ္ပါဒဝါရသည်လည်း** ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ။ပ။ ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **ပစ္စုပ္ပန္န** ဝါရကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း အနုလုံပစ္စနိုက်အားဖြင့် နှစ်ပါး အပြားရှိ၏။ ထို....တွင် အနုလုံကိုရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထို....သည်လည်း ပဋ္ဌလဝါရ၊ ဩကာသဝါရ၊ ပဋ္ဌလောကာသဝါရအားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိ၏။ ထို.... တွင် **ပဋ္ဌလဝါရကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထို....သည်လည်း စက္ခုန္ဒြိယမူ**အစရှိ** သောအားဖြင့် တဆဲ့ငါးပါးအပြားရှိ၏။ တို့....တွင် စက္ခုန္ဒြိယမူကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ထိုစက္ခုန္ဒြိယမူသည်လည်း သောတိန္ဒြိယမူလို အစရှိသောအားဖြင့် **တဆဲ့**ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် သောတိန္ဒြိယမူလိုကိုရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ **ဟောဟန်ကား** (သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယမူလိတို့ကို အာယတန ယမိုက် အတိုင်း ဟောလေ။ ။ဤပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၌ ပဋ္ဌလဝါရ ပဋ္ဌလောကာသဝါရ နှစ်ပါးကို ပေါင်း၍ကောက်အံ့)[1]။ **ဣတ္ထိန္ဒြိယမူလို၌** သစက္ခုကာနံ နဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ ဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ တတ္ထ။ ။**ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ဣတ္ထိနံ အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမပဋိသန္ဓေ ကဆယ်၊ စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ ဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုကနုပုံပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်နှစ်ယောက်တို့ အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ ရူပါဝစရ၊ ပဋိသန္ဓေငါးခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇ ကလာပ်လေးစည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ရူပါဝစရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ် သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဋိဂ္ဂါလ်သုံးယောက်တို့အား **အသညသတ်** ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံရ၏။ ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်၊ စေတသိက် **တေတ္တိံသ**၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်** ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း **ရ**၏။ **သံသယကား နောက်** သာ **ရ**၏။ ။ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အစက္ခုက ဣတ္ထိကာမာ**ဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမာ **ဝစရ**ခြောက်ဘုံ **ရ**၏။ **ယဒင်သံသယလည်း ရ**၏။ ။

ပစ္စနိက်သံသယကား သဗ္ဗေသံစဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ နဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။စုတိစိတ် ကျေနဝိသ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ

၁–အရကောက်ဆရာတော်ကြီးသည် ဩကာသဝါရအတွက် သီးခြား ဝိဘင်း ထုတ်ပြမှု ကောက်ပြမှု မရှိသော်လည်း ပဋ္ဌလောကာသ၌ ဖြဆိုအပ်သည်ကို နည်းမှီ၍ ဝိဘင်းထုတ်အပ် ကောက်အပ်၏။

နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ **အာ**သညသတ်ဘုံ။ အစကျွက် နပုံပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာ**မာဝစရ ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်, အရူပဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, **တိ**ဟိတ် ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံရ၏။

ပုရိသိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ သစကျွကာနံ နပုရိသာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သ စကျွကာနံ ပုရိသာနံဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယာသ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပုရိသာနံ **အ**စကျွကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဋ္ဌ သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** ကာမ ပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။ ကာမဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ဒုနစ်စည်းတို့၏ **ဥပါဒကာသမဂီ** ဟုဆိုအပ်သော သစကျွကနပုံကွတို့ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် **လေး** ယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** နှစ်ယောက်တို့အား **ကာ**မတဆဲ့တဘုံ။ ရူပါ**ဝစရ** ပဋိ. **သန္ဓေ**ငါးခု၊ စေတသိက်ပဉ္စတိံ သ။ပ။ **ရူပါဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထု ဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား** အသညသတ်ကြဉ်သော **ရူပတဆဲ့ငါး** ဘုံရ၏။ ။**ကာမ**ပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ သစကျွကပုရိသ**ကာ**မာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ပဋိလောမပုစ္ဆာဋ္ဌ**သန္ဒိဋ္ဌာန် ကား** အစကျွက ပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာ**မာဝစရ**ခြောက်**ဘုံ ရ၏။

ပစ္စနိက်သံသယကား သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ,အစကျွကာနံ နပုရိသာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ **တေ**သံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းမသေ စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အစကျွက နပုံကွတို့ **ကာ**မာဝစရ **ဥပပဇ္ဇန္တ**ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်,သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာ**မာဝစ ရ ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ်,အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်,တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံရ၏။ ။**ဇိ**ဝိတိန္ဒြေ**ယ**မူလိဋ္ဌ အနုလောမ **အာ**မန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ အ စကျွကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစကျွကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

[စကျွာယတန၊ မမျွာယတနအတိုင်းကောက်။ ။သုခိန္ဒြေ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေ၊ ဒေါမနဿိန္ဒြေ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေ၊ အညိန္ဒြေ။ အညာတာဝိန္ဒြေ။ ဤခြောက်ပါးတို့ကို မူလမူလီအဖြစ်ဖြင့် မဟောအပ်ကုန်။ အဘဲ့ကြောင့် နည်းဟူမူကား ဤခြောက်ပါးသော လူနွေးတို့သည် ပဝတ္တိဋ္ဌသာ ဖြစ်သော ကြောင့်တည်း]။

သောမနဿိန္ဒြေယမူလိဋ္ဌသစကျွကာနံ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစကျွကာနံ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယာသ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမဋ္ဌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ ခုနစ်ခု၊ စေတသိက် ဗာတ္တိံသ။ ကမ္မဇကလာပ် သုံးစည်း၊ ဒုနစ်စည်း၊ **လေး**စည်း

တို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပဓဋ္ဌန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ကာမတဏှဲတဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ ရ၏။ ။သောမနဿပဋိသန္ဓေရှစ်ခု၊ စေတသိက် ပဋ္ဌတိ သ၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒုဟိတ်,တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓာဝါသတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံလည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာ။ ။ပစ္ဆိမိက်ကား သဗ္ဗေသံ စဝန္တိဘာန်, ဝိနာ သောမနဿေန အစက္ခုကာနံ ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ကောက်မြဲ)။

ဥပေက္ခါဒ္ဒြိယမူလိဒ္ဓိ သစက္ခုကာနံ ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ ဥပေက္ခာယ ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ဥပေက္ခာယ **အစက္ခုကာနံ** ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဒ္ဒိ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု။ပ။ ဒုဟိတ်,တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓာဝါသတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ခုနစ်ခု။ပ။ သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပဓဋ္ဌန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမတဏှဲတဘုံ၊ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။ပဋိလောမဒ္ဒိ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပဓဋ္ဌန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်,သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ အရူပဥပဓဋ္ဌန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ ယခင်သံသယလည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တိဘာန်, **အစက္ခုကာနံ** ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တိပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အသညသတ် ဥပဓဋ္ဌန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိဒ္ဓိ သစက္ခုကာနံ ဝိနာ သဒ္ဓါယ [၁] ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ သဒ္ဓါယ [၂] ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ **အစက္ခုကာနံ** သဒ္ဓါယ [၃] ဥပဓဋ္ဌာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမဒ္ဒိ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝိရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်၊ စေတသိက်တဆယ်၊ ကမ္မဇ ကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်းတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပဓဋ္ဌန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ**ရ၏**။ သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ

၁-သစက္ခုကာနံ အဟေတုကာနံ၊ ၂-သစက္ခုကာနံ သဟေတုကာနံ၊
၃-သဟေတုကာနံ အစက္ခုကာနံ (ပါဠိတော်)

ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား အရှုပဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော** တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ **အနုလောမသံသယလည်း** ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တဘာနံ အစက္ခုကာနံ ဝိနာ သဒ္ဒါယ [၁] ဥပပဇ္ဇန္တဘာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ၊ အစက္ခုက (ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ ရ၏။ ။

ဝိရိယိန္ဒြေမူလိ၌ သစက္ခုကာနံ ဝိနာ ဝိရိယေန [၂] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **သတိန္ဒြေမူလိ၌** သစက္ခုကာနံ ဝိနာ သတိယာ [၃] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **သမာဓိန္ဒြေမူလိ၌** သစက္ခုကာနံ ဝိနာ သမာဓိနာ [၄] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ (သဒ္ဓိန္ဒြေအတိုင်းကောက်)။ ။**ပညိန္ဒြေမူလိ၌** သစက္ခုကာနံ ဝိနာ ဉာဏေန [၅] **ဥပပဇ္ဇန္တာနံ** တေသံ တတ္ထ။ သစက္ခုကာနံ ဉာဏေန [၆] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ အစက္ခုကာနံ ဝိနာ ဉာဏေန [၇] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု။ စေတသိက်ဗာတ္တိံသ။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံရ၏။ ပဋ္ဌဝေါကာရ တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေကိုးခု။ပ။ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **ပဋိလောမ၌** အရှုပဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် **သုံးယောက်တို့အား** အရှုပလေးဘုံရ၏။ **ပစ္စနိက်ကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ အစက္ခုကာနံ ဝိနာ ဉာဏေန [၈] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ၊ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။**စက္ခုမူပြီး၏**။ ။ သောတမူလည်း စက္ခုမူနှင့် တူပြီ။

ဃာနမူ

ဃာနမူ ကုတ္ထိန္ဒြေမူလိ၌ သဃာနကာနံ နကုတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ သဃာနကာနံ ကုတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ တတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ ကုတ္ထိနံ

၁-**အစက္ခုကာနံ အမောတုကာနံ**၊ ၄-သစက္ခုကာနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ၊
၂-၃-၄-**သစက္ခုကာနံ အဒဟတုကာနံ**၊ ၇-**ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ အစက္ခုကာနံ**၊
၅-သစက္ခုကာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊ ၈-**အစက္ခုကာနံ** ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊ (ပါဠိတော်)

အဃာနကာနံ ဥပဇ္ဈန်နံ တာသံ တတ္ထ။ ကျတ္ထိနံ သဃာနကာနံ ဥပဇ္ဈန်နံ တာသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန်ဒ္ဓာန်ကား** ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ သဃာနက နပုံပုရိသကာမာဝစရ ဥပဇ္ဈန်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမာဝစရ တဆဲ့တဘုံရ၏။ ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။သဃာနက ကျတ္ထိကာမာဝစရ ဥပဇ္ဈန်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား **ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ပဋိလောမ၌ **သန်ဒ္ဓာန်ကား** အဃာနကကျတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပဇ္ဈန်ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရ**ငါးဘုံရ၏။ ယခင်သံသယလည်း **ရ၏**။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန်္ဓာနံ, အဃာနကာနံ နကျတ္ထိနံ ဥပဇ္ဈန်္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသောစဝန်္ဓပုဂ္ဂိုလ်တို့။ အဃာနက နပုံပုရိသကာမာဝစရ ဥပဇ္ဈန်ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား, **နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရငါးဘုံ**။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပဇ္ဈန်ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ရူပတဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ **ရ၏**။ ။(ပုရိသန္ဒြေမူလီကိုလည်း နည်းတူလည်း၍ဆိုလေ။ ။ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီ **ခမ္မာယတန အတိုင်း** ဟောလေ)။ ။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီ အနုလောမ၌ သဃာနကာနံ ဝိနာ **သောမနဿေန** ဥပဇ္ဈန်္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ **သောမနဿေန** ဥပဇ္ဈန်္ဓာနံ **တေသံ တတ္ထ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သောမနဿေန အဃာနကာနံ ဥပဇ္ဈန်္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန်ဒ္ဓာန်ကား** ကာမဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေခြောက်ခုတို့၏ ဥပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပဇ္ဈန်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား **ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏**။ ။ကာမသောမနဿ ပဋိသန္ဓေလေးခုတို့၏ ဥပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ (သောမနဿပဋိသန္ဓေမှာ အဃာနက အလျဉ်းမရှိသောကြောင့် သဃာနကမဆိုသတည်း)။ ။ပဋိလောမ၌ **သန်ဒ္ဓာန်ကား** ရူပါဝစရ သောမနဿပဋိသန္ဓေလေးခုတို့၏ ဥပါဒကွဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံရ၏။ **သံသယကား** ယခင်သံသယ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်ကား** သဗ္ဗေသံ စဝန်္ဓာနံ, အဃာနကာနံ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပဇ္ဈန်္ဓာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန်္ဓပုဂ္ဂိုလ်တို့။ အဃာနကကာမာဝစရ ဥပဇ္ဈန်ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် **ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရငါးဘုံ**။ မဟဂ္ဂုတ်

ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေငါးခု၊ စေတသိက်တိ သ၊ ကမ္မဇကလာပ်လေးစည်း၊ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ရူပါဝစရ, အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်, အသညသတ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ သဃာနကာနံ ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပနာ**ယတ္ထ။ ဥပေက္ခာယ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမသောမနဿ ပဋိသန္ဓေလေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ဒိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ ရ၏။ ။ကာမဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေခြောက်ခု၊ စေတသိက်ဗာတ္တိံသ။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိလောမဋ္ဌ** အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရငါးဘုံ။ မဟဂ္ဂုတ် ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေငါးခု။ စေတသိက်တိံသ။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ **အနုလောမသံသယ** လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, **အ**ဃာနကာနံ ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ ရူပါဝစရ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေလေးခု။ပ။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ သဃာနကာနံ ဝိနာ သဒ္ဓါယ[1] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ သဒ္ဓါယ[2] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပနာ**ယတ္ထ။ အဃာနကာနံ သဒ္ဓါယ[3] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ

၁-သဃာနကာနံ အဟေတုကာနံ၊ ၂-သဃာနကာနံ သဟေတုကာနံ၊
၃-သဟေတုကာနံ အဃာနကာနံ (ပါဠိတော်)

ခြောက်ဘုံရ၏။ ။မဟာဝိပါက်ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု၊ စေတသိက် **တေတ္တိံသ**။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား** ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံ **ရ၏**။ **ယခင်သံသယလည်း ရ၏**။ ။**ပစ္ဆနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာန-ကာနံ ဝိနာ သဒ္ဓါယ [၁] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရငါးဘုံ။အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။ ။ (**ဝိရိယိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ အတူတူ**)။

ပညိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ သဃာနကာနံ ဝိနာ ဉာဏေန [၂] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သဃာနကာနံ ဉာဏေန [၃] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အဃာနကာနံ ဉာဏေန [၄] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု၊ **စေတသိက်ဗာတ္တိံသ**။ပ။ သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ **ရ၏**။ မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု၊စေတသိက်တေတ္တိံသ။ပ။ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟဂ္ဂုတ် ပဋိသန္ဓေကိုးခု။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား အသညသတ်ကြဉ်သော ရူပတဆဲ့ငါးဘုံ၊ အရူပ လေးဘုံ **ရ၏**။ **အနုလောမသံသယလည်း ရ၏**။ ။**ပစ္ဆနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ဝိနာ ဉာဏေန [၅] ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အဃာနက **ကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရငါးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ **ရ၏**။ ။ဃာနမူပြီး**၏**။

၁-အဃာနကာနံ အဟေတုကာနံ၊ ၂-သဃာနကာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ၊
၃-သဃာနကာနံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ၊ ၄-ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ အဃာနကာနံ၊
၅-အဃာနကာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ....(ပါဠိတော်)

ဣတ္ထိမူ

ယာဿ ယတ္ထ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တာဿ တတ္ထ ပုရိသိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ နော။ ။ ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ နော။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား ကာမပဋိသန္ဓေ တဆယ်။ပ။** ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဏှာ ဖြစ်ပုံ (သံသယပုဒ်၏ အရမရှိ။ ပဋိလောမနည်းတူ ပုရိသဆို)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန်္တဿ၊ နဣတ္ထိန် နပုရိသဿ၊ ဥပယောဇနာဿ တေသံ တတ္ထ။ ။**ခပ်သိမ်းသော စဝန်္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။** နပုံ ကာမာဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ရူပတဏှာ ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။

ဇဝိတိန္ဒြေပုဏ္ဏိတ္ထိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ နဣတ္ထိန် ဥပယောဇနာန် တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတ္ထိန် ဥပယောဇနာန် တာသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဏှာ ဖြစ်ပုံ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ရူပတဏှာ ခြောက်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။ကာမပဋိသန္ဓေတဆယ်။ပ။ ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဏှာ ဖြစ်ပုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်၌ကား** သဗ္ဗေသံ စဝန်္တဿ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။

သောမနဿိန္ဒြေပုဏ္ဏိတ္ထိ၌ ဣတ္ထိန် ဝိနာ သောမနဿေန ဥပယောဇနာဿ တာသံ တတ္ထ။ ဣတ္ထိန် သောမနဿေန ဥပယောဇနာန် တာသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။** သောမနဿေန နဣတ္ထိန် ဥပယောဇနာန် တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကာမဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဏှာ ဖြစ်ပုံ။ ။**ကာမသောမနဿာ** ပဋိသန္ဓေလေးခု။ပ။ ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပယောဇနာဖြစ်သော ဒုဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဏှာ** ဖြစ်ပုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုရိသ ကာမာဝစရ

ဥပပဇ္ဇန္တ၊ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ဒ္ဝိဟိတ်၊တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ ရ၏။ **အနုလောမသံသယ**လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တောနံ နက္ခတ္တိန် ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တောနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခု။ပ။ နုပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဧဟပ္ပိုလ်, အသညသတ် သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ဣတ္ထိန် ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန်ိန် တာသံ တတ္ထ။ ဣတ္ထိန် ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန်ိန် တာသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ဥပေက္ခာယ နက္ခတ္တိန် ဥပပဇ္ဇန္တောနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန်္ဒိဋ္ဌဝန်ကား** ကာမ သောမနဿပဋိသန္ဓေလေးခု။ ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ ရ၏။ ။ ကာမဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန်္ဒိဋ္ဌဝန်ကား** ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော နုပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ပိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ယခင် သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တောနံ, နက္ခတ္တိန် ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တောနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ, ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင် အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ဣတ္ထိန် အဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ိန် တာသံ တတ္ထ။ ဣတ္ထိန် သဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ိန် တာသံ တတ္ထ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ နက္ခတ္တိန် သဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တောနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန်္ဒိဋ္ဌဝန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ ရ၏။ မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု

ဆိုအပ်သော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ ရ၏။ ယခင်သံသယလည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆိမနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, နက္ကတ္ထိနံ အဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ (ဝိရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိလည်းအတူ)။ ။

ပညိန္ဒြေမူလဋ္ဌ ဣတ္ထိနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ တတ္ထ။ ဣတ္ထိနံ ဉာဏသမ္မယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ဉာဏသမ္မယုတ္တာနံ နက္ကတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေလေးခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံရ၏။ ။ ကာမတိဟိတ်ပဋိသန္ဓေလေးခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တေရသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ, ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံရ၏။ ။**ယခင်သံသယလည်း** ရ၏။ ။**ပစ္ဆိမနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, နက္ကတ္ထိနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေလေးခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော နပုံပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။ ဣတ္ထိန္ဒြေမူ ပြီး၏။ ။(ပုရိသိန္ဒြေမူလည်း နည်းတူလည်း၍ ဆိုလေ)။

[ကျွဲသို့ ပုရိသိန္ဒြေမူ တိုင်အောင် **စုတိပဋိသန္ဓေကို** ဟောသည်။ **ဇီဝိတိန္ဒြေမူမှ** စ၍ ပဋိသန္ဓေပဝတ္တိ **စုတိကို** ဟောသည်]။

ဇီဝိတမူ

ယဿ ယတ္ထ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ **သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ**။ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပဝဇ္ဇန်, ပဝတ္တေ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။

[စာကိုယ်၌ နိရောဓသမာပန္နာနံ အသညသတ္တာနံဟု ရှိ၏။ဆရာမြတ်တို့ သင်ရိုးပြုတော်မမူကုန်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား **သစ္စယမိုက်ဒုက္ခ သစ္စယမကဘ်** ဟောတော်မမူ။ ဇီဝိတိန္ဒြေသည် ဒုက္ခသစ္စာနှင့် အလားတူသောကြောင့်တည်း]။

သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန်, ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမဘ်**သန်ဒွာန်ကား** ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု၊ စေတသိက်ဗာတ္တိံသ၊ ကမ္မဇကလာပ်သုံးစည်း၊ ခုနစ်စည်း၊ လေးစည်း၊ အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ် တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်, အသညသတ်, သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ၊ ပဝတ္တိအခါ သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသံမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက် တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ **နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏**။ ။**သောမ**နဿပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်, **တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သောမနဿသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့ **နှစ်ခုတို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ **နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန်္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စဝန်္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **ဖလဋ္ဌာန်** လေးယောက်တို့အား **စတုဝေါကာရ လေးဘုံ**၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ **ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏** အနန္တရတိုင်အောင် **ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်

သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။

ဥပေက္ခာသဟဂတံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိနာ ဥပေက္ခာဃ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဥပေက္ခာဃ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒို့ဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ ပဝတ္တိအခါ သုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ သဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ လည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပစ္စနိက် သံသယ** အတူတူ။

သန္ဒိဋ္ဌေ မူလိဋ္ဌ အဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ သဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**, အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ အသောဘကာစိတ် ၃၀-တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒို့ဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်တို့။ ပဝတ္တိအခါ သောဘကာစိတ် တခုယုတ်ခြောက်ဆယ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်အတူ**။

ဝီရိယိန္ဒြေ မူလီ၌ အဟေတုကာနံ ဥပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ ဝီရိယဝိပွယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ သဟေတုကာနံ ဥပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဝီရိယ သမ္မယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ။ အသညသတ် ဥပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ပဝတ္တိအခါဝီရိယ မဖြစ်သောစိတ် ၁၆-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ ။သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ပ။ စံတု-လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ဝီရိယ ဖြစ်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲ့သုံးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ လည်း **ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိုက်အတူ။ ။

သမာဓိန္ဒြေ မူလီ၌ အဟေတုကာနံ ဥပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သမာဓိဝိပွယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ သဟေတုကာနံ ဥပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သမာဓိသမ္မယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု။ပ။ ဒုဂ္ဂတိ, သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ၊ အသညသတ်ဥပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သမာဓိန္ဒြေ မဖြစ်သော စိတ်တဆဲ့ခုနစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား စတု-လေးဘုံ၊ ပဉ္စ-နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ (သမာဓိန္ဒြေမဖြစ်သောစိတ် ၁၇-ခုဟူသော်ကား ဝီရိယမဖြစ်သောစိတ် တဆဲ့ခြောက်ခု ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတ်ကို ဆိုသည်)။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ။ပ။ ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သမာဓိန္ဒြေ ဖြစ်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေး ယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ ခြောက်ဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ပစ္စနိုက်အတူ။ ။

ပညိန္ဒြေ မူလီ၌ ဉာဏဝိပွယုတ္တာနံ ဥပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဉာဏဝိပွယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဉာဏသမ္မယုတ္တာနံ ဥပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဉာဏ သမ္မယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပွယုတ်ပဋိသန္ဓေလေးခု၊ စေတသိက် ဗာတ္တိံသ။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာ ဝစရတဆဲ့တဘုံ။ အသညသတ်ဥပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ အကုသိုလ်ဒုဒိဿ၊ အဟိတ်စိတ်အဋ္ဌာရသ၊

ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကာမာဝစရသောဘာဏစိတ်တဆဲ့နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေတရသ၊ စေတသိက်ပဉ္စတိ သ။ပ။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ပဝတ္တိအခါ ဉာဏသမ္မယုတ် ကာမာဝစရသောဘာဏစိတ် တဆဲ့နှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်လော ကုတ္တရာစိတ်သုံးဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်**သံသယနည်းတူ။ ။

မနိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ သစိတ္တကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ်၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အသညသတ်ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ်ကုန်ဝိသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သောပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ စိတ်တခုယုတ် **ကိုးဆယ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ပစ္စနိက်အတူတူ။ ။(ဤမနိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ စာကိုယ်မှာ နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံဟု ပါဠိရှိ၏။ ဆရာမြတ်တို့ချုပ်ရိုးမှာ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တကိုသာ ထုတ်တော်မူကုန်သည်)။ ။ဇီဝိတိန္ဒြေမူ ပြီးပြီ။ ။

သောမနဿမူ

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အနုလောမ ပဋိလောမပင် ပဋိသေဓ။ ။ **အနုလောမ်၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်။ပ။ ကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သောမနဿသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ (သံသယပုဒ်အရမရှိ)။ ။ ပဋိလောမ်၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု။ပ။ ပဝတ္တိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးဆဲ့ငါးခု။ပ။ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ,

ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တ ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

[ပုဂ္ဂလဝါဒဖြစ်အံ့၊ သမ္မေသိ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တ ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိဒ္ဒောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ ဟု ထုတ်တော်မူကုန်၏။ နောက်ထုတ်သောပါဠိ သစ္စယမိုက်နှင့် ညီသည်။ ပုဂ္ဂလောကာသ၌ နိဒ္ဒောဓသမာပန္နာနံကို မထည့်ရ။ ။

ပယ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီ၊ သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။သောမနဿိန္ဒြေမူ သဒ္ဓိန္ဒြေမူလဇ္ဈာန်—

[သောမနဿေန ဝိနာ သဒ္ဓါယ ဥပယဇ္ဈာနံ ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္ပယုတ္တ သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေဟု ပါဠိရှိ၏။ ဤပါဠိနှင့် အညီ ပဋိသန္ဓေစိတ် တခုယုတ်နှစ်ဆယ်တွင် သဒ္ဓါနှင့်မယှဉ်သော သောမနဿ ပဋိသန္ဓေမည်သည် မရှိ။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေဟူက သောဘဏသောတည်း။ ထို့ကြောင့် မထုတ်သင့်။ ပဝတ္တိဘ်ဌသာ ရှိသင့်သည်ဟု မိန့်တော်မူကုန်၏။ ဤသို့ ပါဠိဝိဘင်းကို ထုတ်တော်မူကုန်၏]။

ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္ပယုတ္တ သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ သောမနဿေန ဥပယဇ္ဈာနံ, ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္ပယုတ္တ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ သဟေတုကာနံ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပယဇ္ဈာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမ၌ သန္ဓိဇ္ဈာန်ကား လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၊ သောမနဿသန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဇ္ဈာန် ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဇ္ဈာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ကာမာဝစရ သောဘဏ သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ သောမနဿ သဟဂုတ် ၄၄-ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ။ ။ပဋိလောမ၌ သန္ဓိဇ္ဈာန်ကား သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကိုးခု။ပ။ ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဇ္ဈာန်

ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သဟိတ်ဥပေက္ခာ သုံးဆယ့်ငါးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တ သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အယညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး အဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့လေးခု၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေးတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ။ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။(သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ အစရှိသည်ဖြင့် စာကိုယ်၌ရှိ၏)။ ။

ဝိရိယဒွေမူလိဒ် ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္ပယုတ္တ ဝီရိယဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ပ။ အကြွင်းပါဠိလွယ်ပြီ။ ။**အနုလောမဒ်** **သန္နိဋ္ဌာနက်ကား သောမနဿသန္တီရဏ**၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **ဖလဋ္ဌာန်**လေးယောက်တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ် တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါလောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု။ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ သောမနဿ သဟဂုတ်တဆဲ့နှစ်ခု၊ မဟာဂျုတ်, လောကုတ္တရာ သောမနဿသဟဂုတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊**အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား** စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။**ပဋိလောမဒ်** **သန္နိဋ္ဌာနက်ကား** သဟိတ်ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေကိုးခု၊ စေတသိက် ဗာတ္တိံသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမာဝစရသောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု၊ ပဉ္စမဈာန်တေဝိသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား** စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ, သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တဝီရိယ-ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, မသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော

စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏသမဂ်ီ, ဒေးပဥ္စဝိညာဉ်တဆယ်၊ ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဇွန်း၊ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ **နှစ်ခုတို့၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ **အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား** အသညသတ်ဘုံရ၏၊ **သမာဓိန်ဖြူ-မူလီဌ်** ပဝတ္တော သောမနဿသမ္မယုတ္တ သမာဓိဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကွဏော။ (**အနုလောမဌ်** ဝိရိယိန်ဖြူနှင့်**အတူ**ကောက်။ ။**ပဋိလောမဌ်** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် **ကိုကြဉ်သည်သာထူးသည်**။ ။**ပစ္စနိက်မှာ** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကိုကောက်)။ ။

ပညိန်ဖြူမူလီဌ် သောမနဿေန ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနိ် ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တော သောမနဿသမ္မယုတ္တဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ သောမနဿေန ဉာဏသမ္မယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တော သောမနဿသမ္မယုတ္တဉာဏသမ္မယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ဉာဏသမ္မယုတ္တာနံ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တော ဉာဏသမ္မယုတ္တ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကွဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ **အနုလောမဌ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ **နှစ်ခုတို့၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဒ္ဝိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်**တို့အား** ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ **ပဝတ္တိအခါ** အကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်**လေးခု**၊ သောမနဿသန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကာမာဝစရ သောဘဏ သောမနဿသဟဂုတ်**ခြောက်ခုတို့၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **လေးယောက်တို့အား** စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ**ရ၏**။ ။တိဟိတ်သောမနဿ ပဋိသန္ဓေခြောက်ခု**တို့၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်**တို့အား** ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်**အောင်သော** ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ဉာဏသမ္မယုတ်ကာမာဝစရ **သောဘဏ** သောမနဿ သဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ သောမနဿသဟဂုတ် **လေးဆဲ့ လေးခုတို့၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား** စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ**ရ၏**။ ။ပဋိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ် ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ ခုနစ်ခု**တို့၏** ဥပ္ပါ။ပ။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်**တို့အား** စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ **ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ**၊ ဝေဏ္ဍပို့လ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါဉာဏသမ္မယုတ် ကာမာဝစရသောဘဏ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ ပဥ္စမစျာန်တေဝိသတ္တို့**၏** ဥပ္ပါဒကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်**တို့အား** စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ **ယခင်သံသယလည်း ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်**

သံသယကား သဗ္ဗေသံ စိတ္တာ ဘင်္ဂက္ခဏေ၊ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ၊ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ **အဟိတ်**ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့လေးခု၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

မနိန္ဒြေမူလဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ သစိတ္တကာနံ ဝိနာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္ပယုတ္တ-စိတ္တာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ပဋိသန္ဓေတဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်,သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သုခ,ဒုက္ခ,ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ ။ကောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု။ပ။ ဒ္ဝိဟိတ်,တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပဝါစရကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သောမနဿသဟဂုတ် ခြောက်ဆဲ့နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား** စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်းရ၏။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္ဆိမဋ္ဌသံသယကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ **အသညသတ်** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ သောမနဿိန္ဒြေမူ ပြီး၏။ ။

ဥပေက္ခာမူ

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ သဒ္ဓိန္ဒြေမူလဋ္ဌ ဥပေက္ခာယ အဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ,ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တ သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ဥပေက္ခာယ သဒ္ဓါယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တစိတ္တာ ဥပ္ပါ

၁-ဥပေက္ခာယ သဟေတုကာနံ (ပါဠိတော်)

ဒက္ခကော ဘေသံ ထတ္ထ။ ။ယသ ဝါ ပန ယတ္ထ။ သဟေတုကာနံ ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဒါသမ္ပယုတ္တေ ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တသ ဥပ္ပါဒက္ခကော တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟုဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂတ်ခြောက်ခု၊ အဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂတ် တဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ, ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ သဟိတ်ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေကိုးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပဋိဂ္ဂါလ် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမ သုဂတိ ခုနစ်ဘုံ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ကာမာဝစရသောဘဏဥပေက္ခာသဟဂတ် ဘဆဲ့နှစ်ခု။ ပဉ္စမဈာန်တေဝိဇ္ဇတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ, ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟုဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရှုပါဝစရကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ကာမာဝစရသောဘဏသောမနဿ သဟဂတ်တဆဲ့နှစ်ခု၊ မဟာရှုတ် လောကုတ္တရာ သောမနဿသဟဂတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ, ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ အနုလောမ သံသယလည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏၊ ပစ္ဆိမက်သံသယကား သဗ္ဗေသံ စိတ္တသာ ဘင်္ဂက္ခကော, ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တသဒ္ဒါဝိပ္ပယုတ္တသာ စိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခကော, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခကသမ်ဳိ, လောဘမူ သောမနဿသဟဂတ် လေးခု, ဒေါသမူဒွေး၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောမနဿသန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ, ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ် ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။

ဝိရိယိန္ဒြေမူလဋ္ဌ ဥပေက္ခာယ အဟေတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ။ပ။ ဝိဘင်းနည်းတူ။ ။အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟုဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော အဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂတ် တဆဲ့သုံးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခကသမ်ဳိဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။

သဟိတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကိုးခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါအကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု၊ ပဥ္စမဈာန်တေဝိသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု။ပ။ တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ သောမနဿသဟဂုတ် တဆဲ့နှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေး ယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ ခြောက်ဘုံရ၏။ **ယာဒိသံသယလည်း** ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တာ ဝိရိယဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ခပ်သိမ်းသောစိတ်တို့၏** ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, ကာယဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောမနဿသန္ဋိရဏတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။(သတိန္ဒြေလည်း သဒ္ဓိန္ဒြေနှင့်နည်းတူ။ သမာဓိန္ဒြေမူလီလည်း ဝိရိယိန္ဒြေမူလီနှင့်နည်းတူ။ ။ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကို သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရ၌ သွင်း၍ကောက်သည်သာထူးသည်)။ ။

ပညိန္ဒြေမူလီ၌ ဥပေက္ခာဃ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဥပဇ္ဈန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာ သမ္မယုတ္တဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ (ဝိဘင်းနည်းတူ)။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေနှစ်ခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ အဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တဆဲ့လေးခု၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ကာမာဝစရသောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ တိဟိတ်ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေခုနစ်ခုတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်,သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ။ပဝတ္တိအခါဉာဏသမ္မယုတ်ကာမာဝစရသောဘဏ

ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ ပဥ္စမစျာန်တေဇသတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်းရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ။ ။ပဋိလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား တိဟိတ်သောမနဿ ပဋိသန္ဓေခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ပဝတ္တိအခါ ဉာဏသမ္ပယုတ်ကာမာဝစရ သောဘဏ သောမနဿ သဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်လောကုတ္တရာ သောမနဿသဟဂုတ် လေးဆဲ့လေးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏။ ယခင်သံသယလည်းရ၏။ ။ ပစ္စနိက်သံသယကား သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၏ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီ, လောဘမူသောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ကာယဝိညာဉ်ဒွေး၊ သောမနဿသန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ်ကာမာဝစရ သောဘဏ သောမနဿသဟဂုတ်ခြောက်ခုတို့၏ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ။အသညသတ် ဥပ္ပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

မနိန္ဒြေမူလဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သစိတ္တကာနံ ဝိနာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု။ပ။ တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင် သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါသုခ, ဒုက္ခ, သောမနဿ, ဒေါမနဿ သဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆဲ့ငါးခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိက်မှာ သောမနဿိန္ဒြေ မူအတိုင်း။ ။ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

သဒ္ဓါမူ

သဒ္ဓိန္ဒြေမူ ဝီရိယိန္ဒြေမူလိဒ္ဓ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဒ္ဓ ပဝတ္တေ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တ သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ သဒ္ဓါယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ ပဋိလောမဒ္ဓ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အကုသိလ်ဒုါဒသ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ် **စိတ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇ္ဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသတို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သောဘဏစိတ်တဒုယုတ်ခြောက်ဆယ်၊ ဝါ၊ ကိုးဆဲ့တခုတို့**၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇ္ဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာဂွစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**သသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ, ဝီရိယဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အကောက်လွှဲပြီ။ သမာဓိန္ဒြေမူလိလည်း တူပြီ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကို ပဋိလောမဒ္ဓနုတ်။ပစ္စနိက်ဒ္ဓသွင်း။ကျွှမျှသာ ဝီရိယိန္ဒြေနှင့် ထူးသည်)။

ပညိန္ဒြေမူလိဒ္ဓ သဟေတုကာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ **စိတ္တာသာ** ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ **သဟေတုကာနံ** ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ **ဥပ္ပါဒက္ခဏေ** တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုလောမဒ္ဓ သန္နိဋ္ဌာန်ကား မဟာဝိပါက်ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေလေးခု။ပ။** ဒွိဟိတ်ပုထုဇ္ဇဉ် ပဂ္ဂိုလ်ဟို့အား **ကာ**မသုဂတိခုနှစ်ဘုံ၊ ပဝတ္တိအခါ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် **ကာမာဝစရ** သောဘဏစိတ် **တဆဲ့**နှစ်ခု**တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇ္ဇဉ်လေးယောက်၊ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ **ရ၏**။ ။တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ပ။ **တိဟိတ်ပုထုဇ္ဇဉ်**၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ တိဟိတ်စိတ် လေးဆဲ့ခုနှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ်ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇ္ဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာဂွစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ, သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။

၁–သဟေတုကာနံ (ပါဠိတော်)။

မနိုန်ဖြေမူလိ၌ အနုလောမ အာမန်တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သစိတ္တကာနှံ အဟေတုကာနှံ ဥပပဇ္ဇန္တာနှံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသ ဥပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ သဟေတုကာနှံ ဥပပဇ္ဇန္တာနှံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္ပယုတ္တစိတ္တာသ ဥပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ အသောဘဏစိတ်သုံးဆယ်။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေသတ္တရသတို့၏ ဥပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သောဘဏစိတ်တခုယုတ် ခြောက်ဆယ်။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။သံသယကား နောက်သာ။ [ပစ္စနိုက် တူပြီ]။ ။သဒ္ဓိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

ဝီရိယမူ

ဝီရိယိန္ဒြေမူ သမာဓိန္ဒြေမူလိ အနုလောမ၌ ပဝတ္တေ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တ သမာဓိဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသ ဥပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ သမာဓိနာ[1] ဥပပဇ္ဇန္တာနှံ, ပဝတ္တေ သမာဓိသမ္ပယုတ္တစိတ္တာသ ဥပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** ယတ္ထ။အာမန်တာ။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၏ ဥပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံ ရ၏။ ။သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ တို့၏ ဥပါဒက္ခဏ။ပ။ ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သမာဓိန္ဒြေဖြစ်သော စိတ်ခုနစ်ဆဲ့နှစ်ခုတို့၏။ ဥပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။(ပစ္စနိုက်မှာ ဝီရိယဝိပ္ပယုတ္တ ဆိုလေ)။

ပညိန္ဒြေမူလိ၌ ဝိရိယေန ဝိနာ ဉာဏေန ၂ ဥပပဇ္ဇန္တာနှံ [ဝိဘင်းနည်းတူ ထုတ်]။ ။အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေ လေးခု။ပ။ ဒွိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ အကုသိလ်ဒွါဒသ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ကာမာဝစရ

၁–သဟေတုကာနှံ၊ ၂–သဒ္ဓေဟတုကာနှံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနှံ၊ (ပါဠိတော်)။

သောဘဏစိတ်တဆဲ့နှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ သံသယပုဒ်၏ အရကို ကောက်မြဲ။ ။ပစ္စနိက်လည်း တူပြီ။

မနိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ သစိတ္တကာနံ ဝိနာ ဝိရိယေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဝိရိယဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဝိရိယေန J ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ ဝိရိယသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။ပ။ ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ဝိရိယမဖြစ်သောစိတ် တဆဲ့ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ပ။ စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ဝိရိယဖြစ်သော စိတ် ခုနစ်ဆဲ့သုံးခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးခယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်တုံလည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိက် နည်းတူ။ ။ဝိရိယိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

သမာဓိမူ

သမာဓိန္ဒြေမူလည်း ဝိရိယိန္ဒြေမူနည်းတူ။ ။အနုလောမဋ္ဌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကို ကြဉ်သည်သာ ထူးသည်။

ပညာမူ

ပညိန္ဒြေမူ မနိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ သစိတ္တကာနံ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေ လေးခုတို့၏။ပ။ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်, ဒိဋ္ဌိဂတ်ပုထုဇဉ် ပဋိဂ္ဂါလ်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ပဝတ္တိအခါ အကုသိလ်ဒုဒါဒသ၊ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဉာဏဝိပ္ပယုတ် ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် တဆဲ့နှစ်ခု တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။တိဟိတ်ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ပ။ ကောက်မြဲ။ ပစ္စနိက်လည်း နည်းတူ။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီးပြီ။

၁–အဟေတုကာနံ။ J–သဟေတုကာနံ။ (ပါဠိတော်)

အတိတဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ အတိတဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ဝဝတ္ထာန် ဆိုမြဲ။ ။ယဿ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ဃာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက် ရ၏။ သံသယဂင်း ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း အတူ။ (ပုရိသိန္ဒြေမူ တိုင်အောင် ဤအတူ-ပဋိဝစနချည်း။ အကောက်လည်း မထူးပြီ)။ ယဿ ဇိဝှိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။ယဿ ဝါ ပန အာမန္တာ။ အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ခပ်သိမ်းသော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက် ရ၏။ သံသယဂင်း ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း အတူ။ ။ပညိန္ဒြေမူ တိုင်အောင်အတူ၊ ပဋိဝစန ချည်းတည်း။ ။ပဋ္ဌာနဝါရပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပဋ္ဌာနောကာသဝါရစတ္ခုမူ

ပဋ္ဌာနောကာသဝါရ၌ ယဿ ယတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ အာမန္တာ။ ။အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက် တို့အား ဧကဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရဆယ်ဘုံရ၏။ ။ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် တို့အား ကာမတဆံ့တဘုံလည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။မစ္ဆနိက် သံသယကား သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်, အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ၊ အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံရ၏။ ။(ပုရိသိန္ဒြေဏည်လည်း အတူတူပင်)။

ဇိဝှိတိန္ဒြေမူလဇ္ဈ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဒ္ဓါဝါသ အဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ။ အရူပဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်

သော ပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲတဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။**ပစ္စနိက် သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ တေသံ တတ္ထ။

သောမနဿိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ယဿ ယတ္ထ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။အာမန္တာ။ **အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **ဖလဋ္ဌာန်**လေးယောက်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲတဘုံရ၏။ **သံသယငင်း**။ (ပါဠိရှိတိုင်း)။ ။ **သဘောအလျောက် ကောက်သော်ကား** အပါယ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သောဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံရ၏။ ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက် သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်** အာမန္တာ အရကို သုဒ္ဓါဝါသ,အသညသတ်,**အ**ရူပကိုကောက်။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပါဠိရှိတိုင်း သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်၍ ကောက်မြဲ။ ။ **သဘောအလျောက် ကောက်သော်ကား** ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက် တို့အား သုဘကိဏ္ဏ တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ ရ၏။ ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရူပဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **ဖ**လဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ **ယခင်သံသယ**လည်းရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အပါယ်ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားအပါယ်လေးဘုံရ၏။ပဥ္စဝေါ ကာရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သောသုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခနစ်ဘုံ။ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော **ရူပါ ဝစရဆယ်ဘုံလည်း ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမမှာ

အရှုပကိုကောက်။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ **တေသံ** တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ။ ။ပညဒြေတိုင်အောင် နည်းတူ)

ဃာနပူ

ယဿ ယတ္ထ ဃာနိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထ၊ တဿ တတ္ထ ဇိဝှိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ **အာမန္တာ**။ အနုဠ္ဍ အရကား ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံ ရ၏။ ။ပစ္စနိက်အာမန္တာ အရကား **ရူပါဝစရ အရူပါဝစရကို** ကောက်။ ။**ဇီဝိတိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ** ဓမ္မာယတနအတိုင်း။ ။**သောမနဿိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ** အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ကာမာဝစရာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။အနုဠ္ဍ**သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အပါယ်ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံရ၏။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္တ** ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား**။ နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ ဘတ္ထ။ ။ဝေဟပ္ဖိုလ် **သုဒ္ဓါဝါသ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ထိဟိတ် ပုထုဇဉ် ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ် သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ အသညသတ် အရှုပ။ပ။ အသညသတ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံ ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**မူလိဋ္ဌသန္နိဋ္ဌာန်ကား** ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် လေးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ အရှုပလေးဘုံ ရ၏။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညာတ္တာနံ တေသံ ဟတ္ထ။ ။ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ၊ အသညသတ်။ပ။ အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။(သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင် သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှာ ပါဠိမရှိ။ ရသင့်၍ ကောက်သည်။ ။**သဒ္ဒိန္ဒြေမူလိ** စသည်တို့ဋ္ဌ အပါယ်ကို သန္နိဋ္ဌာန်ထား၍ ကောက်လေ။ မနိန္ဒြေမှာ မနာယတနနှင့် တူပြီ။ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေမူတိုင်အောင် ဃာနိန္ဒြေမူနှင့် တူပြီ။ ။ဤကား ဖုတိ ပဋိသန္ဓေကို ဟောသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြေမူမှစ၍ ပညိန္ဒြေမူတိုင်အောင် ပဋိသန္ဓေ ဖုတိ ပဝတ္တိသုံးပါးကို ဟောသည်။)

ဇီဝိတမူ

ဇီဝိတိန္ဒြေမူ သောမနဿိန္ဒြေမူလိဉ္စ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ, **အသညသတ္တာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုလောမဉ္စ **သန္နိဋ္ဌာနကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံဉ္စ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်ဟုဆိုအပ်သော မုချဒုတိယစိတ်။ ထိုစိတ်နှင့် သောမနဿိန္ဒြေဖြစ်ဘူးပြီးသည်ကို အတိတ်၌မရကောင်းသော အဖြစ်ဖြင့်တူသောကြောင့် တံသဒိသ ဒုတိယစိတ်ဟုဆိုအပ်သော ဒုတိယဘဝင်မှစ၍ ရှေးဦးစွာသော သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏။ပ။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ **အသညသတ်** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အသညသတ်ဘုံ** ရ၏။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသော သောမနဿ သဟဂုတ် ဒုတိယဇော မှစ၍ စုံတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍** စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ **ရှစ်**ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဆုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း **ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ ဟတ္ထ [၁]။ ။ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေ တဉ္စ စေတသိက် တိံသ တို့၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဉ္စ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ** တေသံ ဘတ္ထ။ ။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။အာမန္တာ။ ။အနုဉ္စ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ ။သသယကား နောက်သာ ရ၏။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ကောက်မြဲ။ (မနိန္ဒြေမူလိတိုင်အောင် ဤအတူပင်)။

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဉ္စ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမဉ္စ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ဇီဝိတိန္ဒြေမူအတိုင်းကောက်။ **အသညသတ်** မပါသည်သာ ထူးသည်။ ။မနိန္ဒြေမူလိ တိုင်အောင် နည်းတူ)။ ။

---

၁ -အရကောက်ပါဠိမှာ "သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပဇ္ဇန်္တာနံ" ဟုရှိနေသည်။မူလ-အနုဋ္ဌီကာတို့၌ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဟု ဟောရကြောင်းကိုလည်း ရှုလေ။

ပစ္စနိက်သံသယကား သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပဇ္ဈာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ မူမှစ၍ ပညိန္ဒြေမူတိုင်အောင် အာမန္တာချည်း။ သုဒ္ဓါဝါသ ပဋိသန္ဓေကို ချန်ရှိကောက်)။ ။အတိတဝါရ ပြီး၏။

အနာဂတ ပုဂ္ဂလဝါရ စကျမူ

အနာဂတဝါရ၌ စကျမူ၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယမူလိတို့ကို အာယတနအတိုင်း ဟောလေ။ ။**ယဿ** စကျန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ တဿ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ယေ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိဘ္ဟာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစ ပုရိသာ ဧတေ နေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ဟာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ (ဒဿေတ္ဟာ ဟု စာကိုယ်၌ရှိ၏။ ဒယေတ္ဟာ ဟု ဆရာမြတ်တို့ သင်ရိုးပြုတော်မူကုန်၏)။ ယေစ ပုရိသာ၊ အကြင်ပုရိသတို့သည်။ ဧတေနေဝ ဘာဝေန၊ ထိုပုရိသဘောဖြင့် သာလျှင်။ ကတိစိဘဝေ၊ အမှတ်မရှိသော ဘာဝ၌။ ဒဿေတ္ဟာ၊ ပြကုန်၏။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ၊လတ္တံ့။ **အနုဒ္ဒ သန္ဒိဋ္ဌဓာန်ကား** ယေရူပါဝစရံ ကို အာယတနအတိုင်းကောက်။ ပုရိသ ဘောဖြင့် တဘာဝ နှစ်ဘာဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုဏ္ဏဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ပဂ္ဂိုလ်ရ၏။ စကျန္ဒြေ ဣတ္ထိန္ဒြေနှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ **အရူပါဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ (**အာယတနအတိုင်း** ကောက်မြဲ။ ။ပုရိသိန္ဒြေလည်း နည်းတူ။ ဇီဝိတိန္ဒြေလည်း **ဓမ္မာယတနအတိုင်း**)။ ။

သောမနဿိန္ဒြေမူလိ၌ ယေ သစကျကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ ကေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ **အနုဒ္ဒ သန္ဒိဋ္ဌဓာန်ကား** မဟာဝိပါက်တတိယဒွေး၊ ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန်ဝိပါက်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သောသုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်ရ၏။ စကျန္ဒြေ သောမနဿိန္ဒြေ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေး **ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ**

ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပဋိသန္ဓေလည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိက်သံသယကား ဤထိုနှစ်မူလီအတိုင်း။

ဥပေက္ခာနှစ်မူလီ၌ ယေ သစက္ခုကာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဤတရေသံ တေသံ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ ယေ အရူပဲ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား မဟာဝိပါက်ပဋမဒွေး၊ ရူပါဝစရဝိပါက်သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေလည်း ရ၏။ စက္ခုနှစ်မူ ပြီးပြီ။

ဃာနမူ

ဃာနိနှစ်မူ ဤထိုနှစ်မူလီ၌ ယေ ပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘာဝေ ဒဿေတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဤတရေသံ တေသံ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ အာမန္တာ။ ။အနု၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ပုရိသဘောဖြင့်ကာဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေလည်း ရ၏။ ဃာနိနှစ်မူ ဤထိုနှစ်မူ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေလည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပစ္စနိက်ကား ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ့ ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။ကောက်မြဲ။ ။[ပုရိသိန္ဒြေမူလီ၌လည်း နည်းတူလည်း၍ ဆိုသည်သာ ထူးသည်။ ဇီဝိတိန္ဒြေလည်း ဓမ္မာယတနအတိုင်း]။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီ၌ ယေ သဃာနကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဤတရေသံ တေသံ။ ။ယဿ ဝါ ပန။ ယေ ရူပါဝစရံ။ပ။ အနု၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော

သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ပဋိသန္ဓေရ။ ။ ဆာနိန္ဒြေ သောမနဿိန္ဒြေနှစ်ပါး ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေရ။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။ ပဋိလောမ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံမှသည် သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဝေဟပ္ဖိုလ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေရ။ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သာ ရူပါဝစရကိုးဘုံချင်းချင်း ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ **သံသယကား** ယခင်သံသယပင်။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ။ပ။ နွိ တေသံ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိက။ပ။ ပဋိသန္ဓေရ။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ, သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံမှ ဝေဟပ္ဖိုလ် သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသဘုံချင်း-ချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဝေဟပ္ဖိုလ် သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ။(အရူပဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သည်မှာ ကောက်မြဲ)။ ။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလဋီ၌ ယေ သဿနကာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ယေ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။အနုလောမ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္တ**ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေရ။ ဆာနိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္တ**ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေရ။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသ **ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသ ဥပပဇ္ဇန္တ**

စဝန္ဆာဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ (**အ**ရူပဘုံသို့မှာ ဆိုမြဲ)။ ။**ပ**ဋိနိက်သံသယကား ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။**ပ**စ္ဆိမဘဝိက။ပ။ ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံသို့ ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဆာဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုမှ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဝေဟပ္ဖိုလ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဆာဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ ချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ **စ**ဝန္ဆာဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အ**ောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် **ရ**၏။ ။(သဒ္ဒိန္ဒြေမှစ၍ မနိန္ဒြေမူလိတိုင်အောင် မနာယဘနကဲ့သို့ ဟောဇလ)။ ။ဃာနိန္ဒြေမူလိပြီးပြီ။ ။

ဣတ္ထိမူ

ဣတ္ထိန္ဒြေမူ ပုရိသိန္ဒြေမူလိဉ် ယာ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယ**သ **ဝ**ါ **ပ**န။ ယေ ပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။အနု ဉ် **သ**ဒ္ဓိန္ဒြေနကား ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ **စ**ဝန္ဆာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဆာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ဣတ္ထိန္ဒြေ ပုရိသိန္ဒြေ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဆာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဆာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သ**ံသယကား နောက်သာရ၏။ ။**ပ**ဋိလောမဉ် **သ**ဒ္ဓိန္ဒြေနကား ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဆာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္ဆာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ **ယ**ခင်သံသယလည်း **ရ**၏။ **ပ**ဋိနိက်သံသယကား ပဉ္စမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ (ဃာနိန္ဒြေပစ္ဆာနိက် အတိုင်းကောက်)။

ဣတ္ထိန္ဒြေမူ **ဇီ**ဝိတိန္ဒြေမူလိဉ် အနုလောမ အာမန္တာ။ ။**ပ**ဋိလောမဉ် ယေ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစ ပုရိသာ **ဧ**တေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိ ဘဝေ ဒဿေတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။(ယေ ရူပါဝစရံ

အစရှိသည်ကို ကောက်မြဲ။ ယေစ ပုရိသာ စသည်ကိုလည်း ကောက်မြဲ)။ **ပစ္စနိုက်သံသယကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ တည်း။

သောမနဿိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ယာ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတွာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ယေ ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစ ပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတွာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။အနု ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝအစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ဣတ္ထိန္ဒြေသောမနဿိန္ဒြေနှစ်ပါး ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ (ယေ ရူပါဝစရံ ကို ဃာန အတိုင်းကောက်)။ ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏။ ယခင်သံသယလည်း ရ၏**။ ။**ပစ္ဆနိုက်သံသယကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ အရူပံ။ပ။ နို့။ ယေစ ပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတွာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။(ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ။ **ယေစ** အရူပံကို ဃာနအတိုင်းကောက်)။ ။ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝအစရှိသည် ဖြင့် ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, **တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏**။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ယာ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတွာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ယေ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစ ပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန။ပ။ သဿ့ တေသံ။ ။**အနု ဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဣတ္ထိဘောဖြင့် **တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက်**

ပဌမဒ္ဒေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတီအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ ဤတို့မြွေ့ ဥပေက္ခာမြွေ့ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတီအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ် လည်း ရ၏။' **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ယေ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ အရကို ဃာနအတိုင်းကောက်)။ ။ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ **အစရှိသည်ဖြင့်** ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် တတိယဒ္ဒေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်**။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတီ အဟိတ်,တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ **ယခင်သံသယလည်း ရ၏။ ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ပုရိသာ ဧကေနေဝ ဘာဝေန။ပ။ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ။(ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ။ **ကောက်မြဲ**) ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ**အစရှိသည်ဖြင့်** ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် **ပဌမဒ္ဒေးဖြင့်** ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော **ကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ (သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသည်ကား ဇီဝိတိန္ဒြေမူလိန္ဒ္ရိယတူပြီ။ ပုရိသိန္ဒြေမူလည်း ဤတို့မြွေနှင့် တူပြီ။ ယေ ပုရိသဝဟု လည်း၍ ဆိုသည်သာထူးသည်)။

ဇီဝိတမူ

ဇီဝိတိန္ဒြေမူ၌ ယဿ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဤတရေသံ ဒုတေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မဟာဝိပါက် တတိယဒ္ဒေး၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** သောမနဿသဟဂုတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်ရ၏။ ။**သောမနဿ**သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ ဖစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ မင်္ဂုံ မရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏။ သံသယကား**

နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ ။တိဟိတ် စုတိစိတ် တေရသ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ သောမနဿသမ္ပယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ ယဿ စိတ္တဿ၊အကြောင် အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်၏။ အနန္တရာ၊ ဋ္ဌ။ ။ **အနုဋ္ဌ သံန္ဒိဋ္ဌဇာန်ကား** သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော**သူ** ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင် အောင်။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အစမထင်သံသရာမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင် အောင်၊ သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ မင်္ကိုမရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။

[အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှ စ၍ ကောက်ရာဋ္ဌ ရဟန္တာသာ ရသင့်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား၊ ဝိထိဟူသမျှသည် အာဝဇ္ဇန်းနှင့် ကင်း၍ မဖြစ်ကောင်းသော ကြောင့်တည်း။ **ထိုစကားသည်** မှန်၏။ မရဏာသန္နဝီထိဋ္ဌ ဇော တဒါရုံတို့သည် သောမနဿသဟဂုတ်ပင် ဖြစ်ငြားသော်လည်း မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်သော ကြောင့် အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်သည်။ ဇော တဒါရုံတို့သည် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်အံ့၊ ပဌမဇော ဒုတိယတဒါရုံတို့သည် အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရဟန္တာသာတည်း။ သောမနဿိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်မှ စ၍ ကောက်ရာမှာ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက် ရသည်။ ဤဋ္ဌကား အဘယ့်ကြောင့် တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက် ရလေသနည်း။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီးကာလဋ္ဌ သောမနဿသဟဂုတ် ဇော တဒါရုံတို့သည် မဖြစ်မူ၍ အဆုံးစွန်သော မဂ္ဂဝီထိ၊ ဖလဝီထိ၊ မရဏာသန္နဝီထိ အစရှိသည်တို့သည် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ချည်းသာလည်း ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဤသို့ ရသင့် မရသင့်ကို ဆင်ခြင်ထောက်ထား၍ နှလုံးသွင်းလေ]။

သဒ္ဒိန္ဒြေအစရှိသောမူလိတို့ဋ္ဌ အာမန္တာချည်း။ပစ္ဆိမစိတ်မှ တပါး ခပ်သိမ်းသော စိတ်တို့၌ ခဏတ္တယ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက် ရ၏။

(**တနည်းကား**) အစမထင်သံသရာမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ မင်္ကိုမရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ (**တနည်းကား**) အစမထင် သံသရာမှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ မင်္ကိုရလတ္တံ့သော ကျွတ်ထိုက်သော **ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်** ရ၏။ ။**ပစ္စနိက် အာမန္တာ။ အရကား** တိဟိတ် စုတိစိတ် ကေရသ။ပ။ အရဟာတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။

သေမနဿမူ

သေမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဉ် ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ သေမနဿ သမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣဘရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ။ယဿ စိတ္တဿ၊ အကြင် အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်၏။ပ။ ပဋိလောမ၌ ယဿစိတ္တဿ၊ အကြင် **အဆုံးစွန်သော** သေမနဿသဟဂုတ် စိတ်၏။ ။အနုလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** သေမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော**သူ** ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်**သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်**မှစ**၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။သေမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော**သူ** ဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော**သူ** ဖြစ်အံ့၊ အစမထင် သံသရာမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော သေမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင် အောင် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ မင်္ကိုမရလတ္တံ့သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော**သူ** ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော သေမနဿ**မှ** စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်ရ၏။ **ယဒင်သံသယ**လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ တေသံ။ (သေမနဿိန္ဒြေနှင့် သဒ္ဒိန္ဒြေအစရှိသည် တို့သည်၎င်း၊ ဥပေက္ခိန္ဒြေနှင့် သဒ္ဒိန္ဒြေအစရှိသည် တို့သည်၎င်း ဇီဝိတိန္ဒြေမူနှင့် တူပြီ)။ ။သဒ္ဒိန္ဒြေမူ **အစ**ရှိသည်ဘို့လည်း ဇီဝိတိန္ဒြေမူနှင့် တူပြီ)။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွှဲယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ စက္ခုန္ဒြေမူ ဣတ္ထိန္ဒြေမူလိဉ် ရူပါစရရာနံ, ယေစ ပုရိသာ တေနေဝ ဘာဝေန **ကတိစိဘဝေ** ဒဿေတ္ဗာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။

အာမန္တာ။ ။**အနုလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ . ဖြစ်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ် တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ၁၀-ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌** ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တ်ဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ**ခုနစ်**ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌** စက္ခုန္ဒြေသာဖြစ်၍ ဣတ္ထိန္ဒြေ **မ**ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊**အောက်**ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ စက္ခုန္ဒြေ ဣတ္ထိန္ဒြေ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့ တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ့ အသညသတ္တာနံ့ အရူပါနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။(**အာယတနအတိုင်း** ကောက်။ ပုရိသိန္ဒြေမူလီလည်း နည်းတူလည်း၍ဆို။ **ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီလည်း** ဓမ္မာယတနနှင့်တူပြီ)။ ။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီ၌ ယေ သစက္ခုကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။အနု ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဟာဝိပါက်တတိယဒွေး၊ ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမဈာန်ဝိပါက်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ**ခုနစ်**ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌** စက္ခုန္ဒြေသာဖြစ်၍ သောမနဿိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံရ၏။ ။**မိမိဖြစ်ခိုက်**သောဘုံ၌ စက္ခုန္ဒြေ သောမနဿိန္ဒြေနှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒွိဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသတို့တိုင်အောင်သော **ရူပါဝစရကိုးဘုံလည်း** ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ပဋိလောမ၌ **ယခင် သံသယအ**ရပင်။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ့ အသညသတ္တာနံ့ အရူပါနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီ၌ ယေ သစက္ခုကာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အရူပါနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။အနု ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်

သောဘုံ၌ မဟာဝိပါက်ပဌမဒွေး၊ ရူပါဝစရသောမနဿသဟဂုတ်လေးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ စက္ခုန္ဒြေသာဖြစ်၍ ဥပေက္ခိန္ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံရ၏။ **မိမိ**ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမ**တဆဲ့**တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ **ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား အရူပလေးဘုံရ၏။ **ယခင်သံသယ**လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ အနုလောမ **အာ**မန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော အပါယ် ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ ရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား အပါယ်, သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ တဆဲ့ခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ**၏။

(သဘောရသင့်၍ ကောက်သည်၊ ပါဠိမရှိ။ အပါယ်ပဋိသန္ဓေ၌ သဒ္ဓါမယုဉ်သောကြောင့် ခဲ့၍ ကောက်သည်။ ပဋိလောမမှာကောက်မြဲ။ ဝိရိယိန္ဒြေ သမာဓိန္ဒြေ ပညိန္ဒြေမူလိဋ္ဌလည်း ဤနည်းအတူ။ ။**မနိန္ဒြေမူလိ** မနာယတနအတိုင်း)။

ဃာနမူ

ဃာနိန္ဒြေမူ ဣတ္ထိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ယေ ပုရိသာ။ပ။ ဃန္ဓိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။ အနုလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိ။ပ။၌။ ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်**သော**ဘုံ၌ ဃာနိန္ဒြေသာဖြစ်၍ ဣတ္ထိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်**ကောင်း**သော **ကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊

အောက်ဖလင်္ဂဒြာန် နှစ်ယောက်တို့အား **ကာမတဆဲ့တဘုံ** ရ၏။ မိမိ။ပ။ ဤ ဃာနိန္ဒြေ ကွတ်ထိခန္ဒြေနှစ်ပါး ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဓာ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒြာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား ကာမာဝစရေ** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ ပုရိသိန္ဒြေမူလီလည်း နည်းတူ။ ။ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီ ဓမ္မာယတနနှင့် တူပြီ။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီဒွ် ယေ သဃာနကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ်တဒှာ ပရိနိဗ္ဗာယိ-ဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ကွတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနု ဒွ် **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** မိမိ ဖြစ်ခိုက်သောဘုံဒွ် မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဓာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒြာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဒွ် ဃာနိန္ဒြေသာဖြစ်၍ သောမနဿိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဓာဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒြာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဒွ် ဃာနိန္ဒြေ သောမနဿိန္ဒြေနှစ်ပါး ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဓာဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ် ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒြာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမဒွ် **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဒွ် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဓာဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒြာန်သုံးယောက်တို့အား သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ ရ၏။ **ယခင်သံသယလည်း ရ၏**။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပဋ္ဌာဂေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။

ဥပေက္ခာန္ဒြေမူလီဒွ် ယေ သဃာနကာ သောမနဿေ နာ ဥပပဇ်ကဒှာ ပရိနိဗ္ဗာ ယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ကွတရေသံ ကာမာဝစရာနံ ဧကဒေသ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနု ဒွ် **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဒွ် မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဓာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒြာန်နှစ်ယောက်။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဒွ် ဃာနိန္ဒြေသာဖြစ်၍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစ္စရဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဓာဖြစ်သော သုဂတိ အဟိဘ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလင်္ဂဒြာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ ရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဒွ် နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာ

ဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။

ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ ။**ယခင်သံသယလည်း** ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ့ အသညသတ္တာနှံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။(ပစ္ဆိမဘဝိက အစစ်အတု)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား** သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ **အသညသတ်** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။(သဒ္ဒါန္ဒြေမူလီမှစ၍ ပညိန္ဒြေမူလီတိုင်အောင် အပါယ်ကို ခဲ့၍ ကောက်မြဲ။ ။မနိန္ဒြေမူလီလည်း မနာယတန အတိုင်းပင်)။

ဣတ္ထိမူ

ဣတ္ထိန္ဒြေမူ ပုရိသိန္ဒြေမူလီ၌ ယာ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ ဘာဝေန။ပ။ ဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ယေ ပုရိသာ။ပ။ ဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။အနု၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေသာဖြစ်၍ ပုရိသိန္ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ **ရ၏**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။(ပဋိလောမ၌လည်း နည်းတူကောက်)။ **ပစ္စနိက်**၌ ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ့ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီ** အနုလောမ၌ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ, ယေစ ပုရိသာ။ပ။ ဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(အကောက်လှယ်ပြီ။ နောက်နည်းကိုမှီ)။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီ၌ ယာ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ။ပ။ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ

တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ရှုပါဝစရာနှံ့, ယေစ ပုရိသာ။ပ။ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနု ဥ် သန္နဋ္ဌာန်ကား မိမိ**။ပ။ ဘုံဥ် ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် တတိယ ဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဥ် ဣတ္ထိန္ဒြေသာဖြစ်၍ သောမနဿိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ **ရ၏**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဥ် နှစ်ပါးဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပဋိလောမ**ဥ် (ရှုပါဝစရာနှံ့ကို ဃာနအာဘိုင်းကောက်)။ ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝအစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား **ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဥ် သောမနဿိန္ဒြေသာဖြစ်၍ ဣတ္ထိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်**ကောင်းသော** ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား** ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ **ရ၏**။ **ယခင်သံသယလည်း ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမကသံသယကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ့, အသညသတ္တာနံ့,အရူပါနံ့, ယေစ ပုရိသာ **ဧ**တေနေဝ။ပ။ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။(အကောက်လွှဲပြီ။ ဃာနကိုမှီ၍ကောက်)။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဥ် ယာဣတ္ထိယော **ဧ**တေနေဝ ဘာဝေန။ပ။ သောမနဿေန။ပ။ **တ္တိ** တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ့ ကေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ရှုပါဝစရာနံ့ **အရူပါဝစရာနံ့**, ယေစ ပုရိသာ။ပ။ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနု ဥ် သန္နိဋ္ဌာန်ကား မိမိ**ဖြစ်ခိုက်သောဘုံဥ် ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ **အစ**ရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား** ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဥ် ဣတ္ထိန္ဒြေသာဖြစ်၍ ဥပေက္ခိန္ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ **ရ၏**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဥ် ဣတ္ထိန္ဒြေ ဥပေက္ခိန္ဒြေနှစ်ပါး ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊

အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။(**ပဋိလောမ၌ ဃာနမူအတိုင်း**။ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံကိုကောက်။ ။ယေစပုရိသာကိုလည်းကောက်မြဲ)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ပုရိသာ။ပ။ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဘာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ။ကောက်မြဲ။ ။(သဒ္ဓိန္ဒြေမှစ၍ မနိန္ဒြေတိုင်အောင် အတူတူချည်း။ ။ပုရိသိန္ဒြေမူကိုလည်း ဣတ္ထိန္ဒြေနှင့်နည်းတူ ဆိုလေ)။

ဇီဝိတမူ

ဇီဝိတိန္ဒြေမူ သောမနဿိန္ဒြေမူလိ၌ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဥပေက္ခာ သမ္မယုတ္တာပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဥ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။ **အနု**။ ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** သောမနဿသဟဂုတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** သောမနဿသဟဂုတ်မှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ဝေဟပ္ဖိုလ် သုဒ္ဓါဝါသတိုင်အောင်သော သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿ သဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌

နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်။ပ။။မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊**အောက်**မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌဉာန်သုံးယောက်တို့အား **စတုဝေါကာရ**လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ဘဝုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သော **ရ**၏။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အရကား **ပစ္ဆိမစိတ်**၏ **ခဏဘ္ဘယသမဂ်ီ** အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အတုကောက်မြဲ)။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီ၌ ယသာ စိတ္တသာ အနန္တရာ သောမနဿသမ္မယုတ္တပဋိဃစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, အသညသတ္တဘဝံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။အာမန္တာ။ ။အနုဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှစ၍ ပဋိသန္ဓေမှစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ **အရဟတ္တ**ဖလဋ္ဌဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရ တိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌဉာန်သုံးယောက်တို့အား **ကာမသုဂတိခုနစ်**ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင် သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ**ရ**၏။ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင်**, သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေမှစ၍အဆုံးစွန်**သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရွှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဘွင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ငါ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌဉာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက် ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်

ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား**၊ နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်** နည်းတူ။ ။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလီ အစရှိသည်တို့၌ အနုလောမ အသညသတ္တာနှံ့ တသံ် တတ္ထ။ စတုဝေါကာရာနှံ့ ပဉ္စဝေါကာရာနှံ့ တသံ် တတ္ထ။ ။အနု၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** အသညသတ်ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော။ပ။ အသညသတ်ဘုံ ရ၏။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ **စုတိတိုင်အောင်**။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်** နည်းတူ။

သောမနဿမူ

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီ၌ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ သောမနဿ သမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနှံ့ ပဉ္စဝေါကာရာနှံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဥပေက္ခာ။ပ။ ဿတိ တေသံ တတ္ထ။ ။(အနုလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကောက်မြဲ)။ ။ သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌ

ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ စုတိတိုင်အောင်။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမကောက်မြဲ။ ။ (သဒ္ဓိန္ဒြေမူလီ အစရှိသည်တို့၌လည်း ဇီဝိတိန္ဒြေမူအတိုင်း အသညသတ် မပါသည်သာ ထူးသည်။ ။ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ၌လည်း ဇီဝိတိန္ဒြေမူအတိုင်း အသညသတ် မပါသည်သာ ထူးသည်။ ။သဒ္ဓိန္ဒြေမူ အစရှိသည်တို့၌လည်း ပဋိဝဓနချည်း။ ။ အသညသတ် အလုံးကြဉ်)။ ။အနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတပုဂ္ဂလဝါရ

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၌ ယဿ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, **အစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ**။ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။(မနိန္ဒြေမူလိတိုင်အောင် ဤနည်း **အတူ**။ **အာယတနအတိုင်း** ကောက်လေ)။ ။**ဣတ္ထိန္ဒြေမူ ပုရိသိန္ဒြေမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ**။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, နဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။(မနိန္ဒြေမူလိတိုင်အောင် ဤနည်းအတူချည်း ကောက်လေ။ ။ ပုရိသိန္ဒြေမူလည်း နည်းတူ)။ ။**ဇီဝိတိန္ဒြေမူ၌ ယဿ** ဇီဝိတိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ သောမနဿိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, တေသံ။ သဗ္ဗေသံ **ဥပပဇ္ဇန္တာနံ**, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ကေသံ။ ။(ပါဠိရှိတိုင်း အကုန်ကောက်။ ပစ္စနိက်မရှိ)။

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိ၌ အနုလောမ အာမန္တာ။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, သောမနဿဝိပွယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္မယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ။(အကြွင်းနည်းတူ။ ။ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ အစရှိသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ အတိတဝါရကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ။ လွယ်ပြီ)။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီ၏။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

(ပုဂ္ဂလောကာသ ဝါရ၌ စက္ခုန္ဒြေမူ ဇီဝိတိန္ဒြေမူလိ တိုင်အောင် အာယတန အတိုင်းကောက်လေ)။ ။**သောမနဿိန္ဒြေမူလိ၌** သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ

တတ္ထ။ကုတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ **တေသံ** တတ္ထ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။** ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ **ကာမာဝစရံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။အနုလောမဋ္ဌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ရူပါဝစရ ပဥ္စမစျာန် ပဋိသန္ဓေ တခု။ပ။ သုဒ္ဓါဝါသဥပပဇ္ဇန္တ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ် ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ အပါယ် သစက္ခုက ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အပါယ်လေးဘုံ ရ၏။ (ဝေဟပ္ဖိုလ်နှင့် အပါယ်ကိုပါဠိမရှိ။ သဘောကို ထောက်၍ ကောက်သည်)။ သစက္ခုကပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓ ကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ **။ပဋိလောမဋ္ဌ** ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓ ကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ **အစက္ခုကကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မနုဿဘုံ၊ စာတုမဟာရာဇ်ဘုံရ၏။ **။ ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, **အသညသတ္တာနံ**, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။

ဥပေက္ခာ**ဒ္ဒြေ**မူလိ အနုလောမဋ္ဌ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ကုတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။** ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အရူပါနံ **တေသံ** တတ္ထ။ အနုဋ္ဌ ရူပါဝစရ[1] ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** သုံးယောက်တို့အား သုဒ္ဓကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ**ငါး**ဘုံရ၏။ သစက္ခုက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **။ပဋိလောမဋ္ဌ** ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော **ပုထုဇဉ်လေးစ**ယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံ။ **အရူပဥပပဇ္ဇန္တ** စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်တို့**အား အရူပလေးဘုံရ**၏။ **။ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အသညသတ္တာနံ **တေသံ** တတ္ထ။ **။**ရူပါဝစရ **စဝန္တ**[2]**။ပ။** တို့အား သုဒ္ဓကိဏ္ဏတိုင်**အောင်**သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ ရ၏။ **။**(သဒ္ဒါ**ဒ္ဒြေ**မူလိ**အစ** ပညိ**ဒ္ဒြေမူလိ** **အဆုံး**တိုင်အောင် အနု

၁-အစစ်အဘုပေါင်း၌ ကောက်ပြတော်မူ၏။ **သောမန**သိဒ္ဓြေမူလိကဲ့သို့ ခွဲခြား၍ လည်း ကောက်နိုင်သည်။

လောမသန္ဓိဋ္ဌာန် အရကို အပါယ်ကို သွင်း၍ကောက်။ ။ဃာနိန္ဒြေမူ အစရှိသည် တို့၌ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ)။ ။

ဇီဝိကမူ

ဇီဝိတိန္ဒြေမူ သောမနဿိန္ဒြေမူလိဒ္ဓ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ စတုဝေါကာရာ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ **ဘင်**က္ခဏေ။ ။အနုဒ္ဒ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** သုဒ္ဓါဝါသဘုံဌ် ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ရှေးဦးစွာ သော သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်ဳိဟု ဆိုအပ်သော **အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ ရ၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ် ကေနဝိသ။ပ။ စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စဟုဝေါကာရ **လေး**ဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရန္ဒစ်ဆဲ့တဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သုဒ္ဓါဝါသ ဖြစ်အံ့၊ **ရှေးဦးစွာ**သော သော မနဿသဟဂုတ် ဒုတိယဇောမှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်**အောင်** ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်**တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့ အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋိလောမဒ္ဒ** (စဝန္တာကို စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ကောက်။ ။ပဝတ္တိအခါ ကောက်မြဲ။ ဘင်ကိုဆို သည်သာ ထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဘင်က္ခဏေ, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံဌ် ပဋိသန္ဓေမှ စ၍ ရှေးဦးစွာသော သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇောတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်က္ခဏသမင်ဳိဟု ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ။ အသညသတ် စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံ ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဒ္ဓ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, အသညသတ္တံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဋ္ဌဝေါကာရံ။ပ။ နည်းတူ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ စတုဝေါကာရာ ပဋ္ဌဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်က္ခဏေ တေသံ တတ္ထ။ ။အနုဒ္ဒ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ရှုပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန် ပဋိသန္ဓေတခု၊ စေတသိက်တိ သတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်ဳိ **ဟု** ဆိုအပ်သော အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ။အစစ္စာသော ဇီဝိတနဝက ကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ

သမင်ဂီ။ပ။ အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေ ကျူနဝီသ။ပ။ စုတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရနှစ်ဆဲ့တဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သုဒ္ဓါဝါသ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင် အောင်။ (ဤမျှသာ သောမနဿိန္ဒြေနှင့် ထူးသည်။ ။သုဒ္ဓါဝါသ၌ ပဌမဘဝင်မှစ၍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ဘူးသည်ကိုထောက်၍ ကောက်လေ။ပဋိလောမကောက်မဲ့)။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, အသညသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ ဘင်ကိုကောက်။ ။သဒ္ဒိန္ဒြေမူလီ အစရှိသည်လည်း ဤအတူ)။ ။

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီ အစရှိသည်တို့၌ အနုလောမ အာမန္တာ ချည်း။ ။ပဋိလောမ၌(စုတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တာနံ,ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ)[1]။ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌဉာန်ကား** စုတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်လေးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ သုဒ္ဓါဝါသ ဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသောစုတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။(သံသယကို ပစ္စုပ္ပန်က အတိုင်းကောက်)။**ပစ္စနိက်ကား** သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ရူပါဝစရ ပဋ္ဌမစျာန် ပဋိသန္ဓေစိတ်တခု၊ စေတသိက်တိ သတ္တိ၏ ခဏတ္တယသမင်ဂီဟုဆိုအပ်သော အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သုဒ္ဓါဝါသ ငါးဘုံ၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ သဒ္ဓိန္ဒြေမူလီ အစရှိသည်တို့၌ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ။ပ။

၁–"သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော' ဟု အရကောက်ဆရာတော်မှာထားသည့်အတိုင်း ယခုပါဠိတော်များ၌ ရှိနေသည်။ ဤဝိဘင်းအရ ကောက်လျှင်—

''သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့။ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်, ကြွင်းသော စုတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့။ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်ဂီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်ဂီ ဟုဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စုတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ခြောက်ဘုံရ၏''ဟု ကောက်လေ။

ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။** သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော **တေသံ တတ္ထ**။ ။(သော မနဿိန္ဒြေမှစ၍ အလုံးစုံသောမူတို့၌ ပဋိလောမမှာ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော **သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ** ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ အစရှိသည်ဖြင့် သင်ရိုး ဟောရိုး ဆရာ မြတ်တို့ပြုတော်မူကုန်၏) လွယ်ပြီ။ ။**သဒ္ဓိန္ဒြေမူ အစရှိသည်တို့၌** သဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံချည်း။ အနုကိုထုတ်လေ။ ပဋိဉ်ဆင့်ရာ။ **သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ** ဥပ္ပါဒက္ခဏော အစရှိသည်ကိုထုတ်၍ဟော။ ။**ပစ္ဆနိက်သံသယမှာ** သဒ္ဓါဝါသာနံ ဥပပတ္တိစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော, **အသညသတ္တာနံ** ချည်း ထုတ်။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ ဝါရ ပြီးပြီ။ ။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ ပဋိလောဝါရ စတ္ထုမူ

စတ္ထုနှင့်သောတ **အစရှိသည်တို့ကို** အာယတန အတိုင်း ဟောလေ။ ။ ဣတ္ထိန္ဒြေမူလီ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ,ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ,ယေစ ပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘာဝေ **ဒဿေတ္ဝာ** ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ **တေသံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ **သစတ္ထုကာနံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ **သ**ဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အစတ္ထုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ **သ**စတ္ထုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနုလောမဒ္ဒု သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ ဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံမှ အောက်မက်ကိုရ၍ အရူပဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်**သော** တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ **ပုရိသ**ဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော သစတ္ထုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** နှစ်ယောက်**ရ၏**။ ဣတ္ထိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစတ္ထုက ပဋိသေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်လည်း**ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဣတ္ထိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော **စ**ဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်**နှစ်ယောက်။ **အ**စတ္ထုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, **သုဂတိအဟိတ်** ပုထုဇဉ်ပဋိလိ။ **အသညသတ်** အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိ

အဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပဥ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ **အ**ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစ ပုရိသာ ဧတေနေဝ **ဘာ**ဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။(ပဥ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အစရ္ဂိ သည်တို့ကို အာယတနအတိုင်းကောက်)။ ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝအစရ္ဂိ သည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ **အ**စရ္ဂါကကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, **သု**ဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်, **အ**ရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, **တိ**ဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် ရ၏။ ။(ပုရိသိန္ဒြေလည်းနည်းတူ။ ဣတ္ထိပုရိသလည်း၍ ဆိုသည်သာ ထူးသည်)။

သောမနဿိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ **သ**စရ္ဂါကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ **တေသံ**။ ဣတရေသံ သစရ္ဂါကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ပဋိလောမနည်းတူ။ ။**အနု**။ ဋ္ဌ **သ**ဒ္ဓိဋ္ဌာန်**ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ မဟာဝိပါက်တတိယ ဒွေး၊ မဟဂ္ဂါတ်ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သစရ္ဂါက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ ။သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစရ္ဂါက ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။**ပဋိလောမ**ဋ္ဌ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ။ပ။ အစရ္ဂါက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်, အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, **တိ**ဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **ယဒင်သံသယ**လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပဥ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ **စဝန္တာန**ံ တေသံ။ (ပဥ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အရူပပစ္ဆိမဘဝိကကို ကောက်မြဲ)။ ။မဟာဝိပါက် တတိယဒွေး၊ မဟဂ္ဂါတ်ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရစဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်**သုံး**ယောက်။ **အ**စရ္ဂါက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ **စဝန္တ** ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အသညသတ်, **အ**ရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, **တိ**ဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဥ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ **သ**စရ္ဂါကာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ **တေသံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ

တေသံ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပဟစ္စန္တာနံ ဟေသံ။ ။ပဋိလောမနည်း တူ။ ။**အနု၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော။ပ။ မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေး၊ ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿဟဂုတ်လေးခု ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သစက္ခုက ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် ရ၏။ ဥပေက္ခာန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစက္ခုက။ပ။၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋိလောမ**၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား ဥပေက္ခာန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ။ပ။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ၊ အသညသတ်, အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်ရ၏။ ။ **ယခင်သံသယလည်းရ၏။** ။**ပစ္ဆိမသံသယကား** ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။(ပဋ္ဌဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန္တ၊ အရူပ ပစ္ဆိမဘဝိက ကို ကောက်မြဲ) မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေး၊ ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်,အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။(သဒ္ဓိန္ဒြေ မူလီမှစ၍ မနိန္ဒြေမူလီတိုင်အောင် မနာယတန အတိုင်း ဟောလေ)။ ။စက္ခုန္ဒြေ မူ ပြီး၏။

ဃာနမူ

ဃာနိန္ဒြေမူ ဣတ္ထိန္ဒြေမူလီ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ ဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။အနု၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ (ကာမမှ ရူပ အရူပသို့တက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အာယတန အတိုင်း ကောက်) ပုရိသဘောဖြင့် ဇာဘဝ နှစ်ဘဝအစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်ရ၏။ဣတ္ထိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား နောက်သာရ၏။** ။**ပဋိလောမ**၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်

ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ခွစ်ယောက်။အဃာနက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သောဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ **ယခင်သံသယလည်းရ၏။** **။ပစ္စနိက်သံသယကား** **ကာမာဝစရေ** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစ ပုရိသာ တေနေဝ ဘာဝေန။ပ။ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ (ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ စသည်ကို ကောက်မြဲ)။ ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝအစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော **ကာမာဝစရ** စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အဃာနကကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ရ၏။ ။(ပုရိသိန္ဒြေလည်းနည်းတူ။ ။ဇီဝိတိန္ဒြေ ဓမ္မာယတနအတိုင်း)။

သောမနဿိန္ဒြေမူလဇ္ဈာန် ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ သဃာနကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ဣတရေသံ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ပဋိလောမဇ္ဈာန် နည်းတူ။ ။အနု။ဇ္ဈာန် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ မဟာဝိပါက်တတိယဒွေး၊ **မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်** ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေး **ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ခွစ်ယောက် ရ၏။** **။သောမနဿိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်း** သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ခွစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။ပဋိလောမဇ္ဈာ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** သုံးယောက်။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ **အရူပါဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်ရ၏။ **ယခင်သံသယလည်းရ၏။** **။ပစ္စနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ။(ကာမာဝစရပရိနိဗ္ဗန္တ စသည်ကို ကောက်မြဲ)။ ။မဟာဝိပါက်တတိယဒွေး၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ငါးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ **စဝန္တဖြစ်သော** ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်**။ အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါ

ဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ်။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ **ကာမာဝစရံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ သဿနကာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ကျတရေသံ သဿနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။ပဋိလောမနည်းတူ။ ။**အနု**။ ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ။ ပ။ မဟာဝိပါက် ပဋမဒွေး၊ ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သဿနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်ရ၏။ ဥပေက္ခိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဿနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** **နောက်**သာရ၏။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **ခပ်သိမ်း**သော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ဇအောက် ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အဿနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ရူပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်ရ၏။ ။**ယခင်သံသယ**လည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရှုပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ (ကာမာဝစရပရိနိဗ္ဗန္တ စသည်ကို ကောက်မြဲ)။ မဟာဝိပါက် ပဋမဒွေး၊ ရူပါဝစရ ဝိပါက်သောမနဿသဟဂုတ်လေးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အဿနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပါဝစရ အရှုပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ရ၏။ ။ ဿနိန္ဒြေမူ ပြီးပြီ။

ကျတ္ထိမူ

ကျတ္ထိန္ဒြေမူ ပုရိသိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ်။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကျတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇိတ်နံ, ယာစ ကျတ္ထိယော ရူပါဝစရံ အရှုပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယာစ ကျတ္ထိယော ဇတေနေဝ ဘာဝေန ကုတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ ဥပပဇ္ဇန်နံ တာသံ။ ကျတရာသံ ကျတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန်နံ တာသံ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, နကျတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။**အနု**။ ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ကျတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံမှ ရူပါဝစရ အရှုပါဝစရဘုံသို့

ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။

[မိန်းမတို့သည် အရိယာဖြစ်စေ၊ အရိယာမဟုတ်သည်ဖြစ်စေ သမာပတ်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာတိုဠ်သာဖြစ်၍ အထက် ဗြဟ္မာတိုဠ်မဖြစ်နိုင်။ တဖန် ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာတိုမှ ဆင်၍ တက်သည့်သူကို ရည်၍ "ယာစ ဣတ္ထိယော ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ" အစရှိသည်ကိုဟောတော်မူသတည်း]။

ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်**လေးယောက်**၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် ရ၏။ ပုရိသိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **ဣတ္ထိကာမာဝစရ** ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်**လည်း ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋ္ဌိလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပုရိသိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းကော ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ **ယဒင်သံသယလည်း** ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်သံသယကား ကာမာဝစရေ** ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, **ရူပ်ါဝစရေ အရူပါ**ဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, [၁] ယာစ ဣတ္ထိယော ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ **ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ** ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယာစ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ စဝန္တိနံ တာသံ။ ။ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ**ဖြစ်သော** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ပစ္ဆိမဘဝိက ပုရိသ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ။(ရသင့်၍ကောက်သည်။ ဝိဘင်းမရှိ)။ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်**၊ စဝန္တဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ကာမသုဂတိ**ဒုနှစ်ဘုံမှ** ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံသို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိ**ကာမာ**ဝစရ စဝန္တ၊ ပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ**စဝန္တ**ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရဘုံချင်းချင်းဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်

၁-ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပဝါစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ။ ဟုပါဠိတော်များ၌ရှိ၏။ ။အရကောက်၌မူကား **အနုလုံ အနုလောမ** တဘက်ရှုနှင့် ညီစေရန် ပြင်ဆင်၍ ထားတော်မူသည်။ သောမနဿိန္ဒြိယ ဥပေက္ခိန္ဒြိယ မူလိတ္ထိဘာဝလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်။

ပြုလတ္တံ့သော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ရ၏။

[အရိယာဖြစ်သော ပုရိသသည် ဣတ္ထိမဖြစ်ရာပြီ။ ထို့ကြောင့် ပုထုဇဉ် လေးယောက်သာ ကောက်သင့်တော့သည်။ အရိယာဖြစ်သော မိန်းမ တို့သည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး၌ ပုရိသလိင်ပြန်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုကုန်၏ဟူ၍ ဆရာမြတ်တို့ မိန့်တော်မူကုန်၏။ ။ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီ လွယ်ပြီ]။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီ၌။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တိနံ, ယာစ ဣတ္ထိယော ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ။ ။ဣတရာသံ ဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တိနံ တာသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ, **နဣတ္ထိနံ** ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ။ ။အနု ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေး၊ **မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက်** ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ငါးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သောပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် ရ၏။ ။သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဣတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်လည်း** ရ၏။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဌိလောမဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သော်မနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **ဆ**ယ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံး**ယောက်။ နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်**ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော **သုဂတ်အဟိတ်**, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံး**ယောက် **ရ၏**။ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဣတ္ထိ။ပ။ **၏**။ **ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ,ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယာစ ဣတ္ထိယော ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ စဝန္တိနံ တာသံ ဟာသံ။ (**တေနေဝ** ဘာဝေန အစရှိသည်ကို မလိုပြီ။ ဣတ္ထိန္ဒြေကား အနာဂတ်မဟုတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောကြောင့်တည်း)။ **ကာမာဝစရ** ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိကပုရိသ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ စဝန္တ

ဖြစ်သော **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**။ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေး၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ စဝန္တ, နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌိ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဣတ္ထိနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီနံ, ယာစ ဣတ္ထိယော သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ။ ဣတရာသံ ဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန** နည်းတူ။ ။**အနုဋ္ဌဲ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ မဟာဝိပါက် ပဌမဒွေး၊ ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခုဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက် ရ၏။ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။(ပဋိလောမဋ္ဌ ကောက်မြဲ။ ။ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဆိုချိကောက်လေ)။ **ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တဿ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယာစ ဣတ္ထိယော သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ စဝန္တီနံ တဲာသံ။ ။(သောမနဿကို မှီ၍ကောက်)။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိ အစရ္ဂိသည်တို့ဋ္ဌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ။ ဣတရာသံ ဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ (နည်းတူ)။ ။**အနုဋ္ဌဲ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ဣတ္ထိ။ပ။ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက် ရ၏။ ပစ္ဆိမဘဝိကမှ တပါး ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တမှ တပါး ခပ်သိမ်းသော စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ **ယခင်သံသယ**လည်း ရ၏။ ။ **ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တဿ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ။ ။ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုရိသ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ပစ္ဆိမဘဝိက ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်

ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ စဝန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ကျတ္ထိန္ဒြေမူ ပြီး၏။ ။ပုရိသိန္ဒြေမူလည်း နည်းတူ။

ဇီဝိတမူ

ဇီဝိတိန္ဒြေမူ သောမနဿိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ကျတရေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သမ္ပေသံ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ **ဘင်္ဂက္ခဏော** တေသံ။ ။အနု ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ် စုတိစိတ် တေရသ။ပ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်**တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက် ရ၏။ ။ **ပဋိသန္ဓေစိတ် ဇကွေနဝိဿ**။ပ။ **ခပ်သိမ်းသော** ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ **ပဋိသန္ဓေ** နောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ (ပစ္ဆိမဘဝိကကို ယူလေ)။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်**တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော **မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်**သော် ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နေ့ာက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပရိနိဗ္ဗန္တမှတပါး စုတိစိတ် ဇကွေန-ဝိဿ။ပ။ ခပ်သိမ်းသော စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ။ပ။ ကျတ်ထိုက်သောတိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ ဘဝမဆုံးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိ၏ အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ **သမင်္ဂီဟုဆိုအပ်**သော မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်

သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် ရ၏။ **ယခင်သံသယလည်း** ရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကွဏော, **ယဿ** စိတ္တဿ အနန္တရာ ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ကွဏော။ ။ တိဟိတ် စုတိတေရဿ။ပ။ ပစ္ဆိမစိတ်တို့၏ ဘင်္ကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ **အနန္တရတိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကွဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက် ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဒ္ဓိ။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, **ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ** သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ဣတရေသံ နည်းတူ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တဿ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ကွဏော တေသံ။ ။အနု ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိ။ပ။ အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော သူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ **အနန္တရတိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော **အရဟတ္တ** ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံး** ယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ **အနန္တရတိုင်အောင်**, သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။ ပဋိလောမ၌ လွယ်ပြီ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ကွဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ကွဏော တေသံ။ ။(**အနုလုံ** အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန် **အတိုင်း**ဘင်္ကွဏဆို)။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိစသည်တို့၌ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ပ။ ဣတရေသံ။ နည်းတူ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စဝန္တဿ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ကွဏော တေသံ။ ။အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ် စုတိတေရဿ။ပ။ ပစ္ဆိမ-စိတ်၏။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ ။ခပ်သိမ်းသော ဥပပဇ္ဇန္တ။ပ။ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်**။ ပဝတ္တိအခါ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ **ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်** ဖြစ်ထိုက်သော **စိတ်တို့၏** ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျွတ်ထိုက်

သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက် သာရ၏။ (ပဋိလောမ၌ နည်းတူကောက်။ စဝန္တ ဘင်္ဂက္ခဏသာ ထူးသည်)။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ပစ္ဆိမ စိတ္တသာ ဘင်္ဂက္ခဏ တေသံ။ ။(ကောက်မြဲ)။ ။ ဇီဝိတိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

သောမနဿမူ

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဒ္ဓ သောမနဿသမယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏ၊ ယသာ စိတ္တသာ အနန္တရာ **သောမနဿသမယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ** ဥပ္ပဇ္ဇိသာတိ တသာ စိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏ တေသံ။ ဣတရေသံ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ သောမနဿသမယုတ္တစိတ္တသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏ တေသံ။ ။ **ယသာ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တသာ ဘင်္ဂက္ခဏ, **သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တသာ** ဥပ္ပါဒက္ခဏ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။(ဤ၌ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံဟု ပါဠိ၌၏)။ အနုလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿ သမ္ပယုတ် ပစ္ဆိမစိတ် ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်** သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နောင် ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿ သဟဂုတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဒ္ဋိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှ စ၍ **အဆုံးစွန်**သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿ သဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ **အဆုံးစွန်**သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၏ ရှေးဖြစ်**ထိုက်သော** သောမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော **တိဟိတ်**ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်။ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်လည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊

ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရွှေ့ယောက်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ မှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **ယာဒင်သံသယလည်း ရ၏။** ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏ, ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တ သမဂ်ီနှံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တဿ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏ တေသံ။ ။သောမနဿသမ္မယုတ်ပစ္ဆိမစိတ် ခြောက်ခုတို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, ဥပေက္ခာသမ္မယုတ် ပစ္ဆိမစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ခဏတ္တယသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှ စ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ (ဒေါမနဿ မရကောင်းပြီ)။ ။

သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသောမူလီတို့၌။ ။သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။နည်းတူ။ ။**ယဿ ဝါ ပန**။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ, သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။အနုဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောမနဿသမ္မယုတ်ပစ္ဆိမစိတ်ခြောက်ခုတို့၏. ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ဒိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်။ ပဂတိအခါ ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊အရိယာရွှေ့ယောက်။မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂဏာသမဂ်ီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏာသမဂ်ီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်

ပုထုဇဉ် အရိယာရှစ်ယောက်။ ဘဝမဆုံးသေးသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ကာသမဂ္ဂီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန် သုံးယောက်။ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားခိုက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၊ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။(ဤ၌ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်ကောက်ရာ၌ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက် သာမညယူ၍ နောက်၌ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ယူ၍ တနည်းကောက်)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဘင်္ကဏော, ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ တေသံ။ (ကောက်မြဲ)။ ။သောမနဿိန္ဒြေမူ ပြီး၏။ ။

ဥပေက္ခာဒိမူ

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိ အစရှိသော မူလိတို့၌။ ။ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တ ပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ဣတရေသံ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန်္တာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ ။(ဣတရေသံ ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ဟု **ဆရာတို့** သင်ရိုး ဟောရိုး ပြုကုန်၏)။ ။**ယသ္မာ ဝါ ပန**။ သမ္မေသံ စိတ္တာသ ဘင်္ကဏော, ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော နိရောဓသမာပန္နာနံ, **အသညသတ္တာနံ** တေသံ။ ။(ဤ၌ သမ္မေသံ စဝန္တာနံဟု ပါဠိရှိ၏)။ **အနု ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာသမ္မယုတ်ပစ္ဆိမစိတ်ခုနစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလင်္ဂာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ။ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ပ။ ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂာန်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်**လေးယောက်**၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်**သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း** ရ၏။ (**သောမနဿိန္ဒြေမူကဲ့သို့လည်းကောက်**)။ **ပဋိလောမလွယ်ပြီ**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဘင်္ကဏော, **သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ္ဂီနံ တေသံ**။ ။(**ကောက်မြဲ**။**လွယ်ပြီ**)။

သဒ္ဓိန္ဒြေမူ ဝီရိယိန္ဒြေမူလိ အစရှိသည်၌ ပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ။ သဒ္ဓါယ ဥပပဇ္ဇန်္တာနံ ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္မယုတ္တစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ပ။[၁] (ဣတရေ

၁-ဣတရေသံ သဒ္ဓေဟတုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်္တာနံ, ပဝတ္တေ သဒ္ဓါသမ္မယုတ္တစိတ္တာသ ဥပ္ပါဒက္ခဏော။ (ပါဠိတော်)

သဒ္ဓါသမ္မယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဟူ၍လည်း ထုတ်ကုန်၏)။ ။ပဋိလောမ၌ သဗ္ဗေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ,သဒ္ဓါဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ, နိရောဓသမာပန္နာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** တိဟိတ်စုတိ။ပ။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ။ပ။ ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ ပဝတ္တိအခါ ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး သောဘဏစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါ။ပ။ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်။ မင်္ဂလိမရလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ဖြစ်ထိုက်သော သောဘဏစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟု ဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ **ပဋိလောမ၌** နည်းတူ ကောက်လေ။ ။**ပစ္စနိက်ဒံသယကား** ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ။ ။

ဝိရိယိန္ဒြေမူ အစရှိသည်တို့၌လည်း ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ဟုအနုလောမ၌ ထုတ်မြဲ။ ။ပဋိလောမ၌လည်း။ ဝိရိယဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ။ အစရှိသည် **ထုတ်မြဲပင်**။ ။(အကောက်မှာလည်း ဣန္ဒြေအားလျော်စွာ ဝိပ္ပယုတ်ကိုထုတ်၍ ဟောလေ)။ ။ပုဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ ။(ဩကာသဝါရ လွယ်ပြီ)။ ။

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ

စကျွမူ

ပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌ စကျွန္ဒြေမူ ဣတ္ထိန္ဒြေမူလီ၌။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ ပုရိသာ တေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစကျွကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ,အစကျွကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ,အစရှိသည်ကို အာယတန-စကျွန္ဒြေနှင့် ဃာနအတိုင်းကောက်)ပုရိသဘော ဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သစကျွက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတီအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိဒုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစကျွက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစကျွက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား** ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။ **ပဋိလောမ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော

ကာမာဝစရစဝန်ဆ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုကာ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဆဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ခြောက်ဘုံရ၏။ **ယခင်သံသယလည်းရ၏**။ ။ **ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန်ဆနံ, ရူပါဝစရာ စဝန်ဆနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ, ယေစ ပုရိသာ တေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန်ဆနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန်ဆ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော** ကာမာဝစရစဝန်ဆဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ**။ ရူပါဝစရစုတိငါးခု။ပ။ ရူပါဝစရစဝန်ဆပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ အသညသတ်, အရူပပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန်ဆဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ **စဝန်ဆ**ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား** ကာမတဆဲ့တဘုံ။ **မိမိ**ဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုကကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဆဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ ရ၏။ ။ပုရိသိန္ဒြေ **မူလီနည်းတူ**။ ။(ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီလည်း ဓမ္မာယတနအတိုင်း)။ ။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဋိသန္ဓေကာရံ ဥပပဇ္ဇန်ဆနံ, ယေစ သစက္ခုကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန်ဆနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ဆနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဋိသန္ဓေကာရာ **စဝန်ဆနံ**, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်ဆနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုဋ္ဌာ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား**(ပစ္ဆိမဘဝိကပဋိသန္ဓေကာရ-ဥပပဇ္ဇန်ဆ အစစ်အတုကောက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဟာဝိပါက်တတိယဒွေး၊ ရူပါဝစရ ပဋိသန္ဓေဉာန်ဝိပါက်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သစက္ခုကပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန်ဆဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား** ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန္ဒြေ **မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော** သစက္ခုကပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန်ဆဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် **သုံးယောက်တို့အား** ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံရ၏။ ။**မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌** သောမနဿိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **သစက္ခုက** ပဋိသန္ဓေကာရ ဥပပဇ္ဇန်ဆဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား**

ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ပဋိလောမ၌**သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား** ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုကကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား မနုဿဘုံ, စာတုမဟာရာဇ်ဘုံရ၏။ **ယခင်သံသယလည်းရ**၏။ ။**ပစ္ဆိမ်သံသယကား** ပဉ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗာန်,အသညသတ္တာနှံ,အရူပါနှံ, ယေစ သစက္ခုကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ပဉ္စဝေါကာရ-ဖုရိနိဗ္ဗန္တ အစစ်အတုကောက်)။ အသညသတ် အရူပပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ မဟာဝိပါက်တတိယဒွေး၊ ရူပါဝစရ ပဉ္စမစျာန် ဝိပါက်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဉ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံရ၏။

ဥပေက္ခာန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစ သစက္ခုကာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ, အစက္ခုကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, **အရူပါနံ.** တေသံ တတ္ထ။ ။အနုဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက ပဉ္စဝေါကာရ အစစ်အတု ဘုံကောက်မဲ့)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဟာဝိပါက်ပဌမဒွေး၊ ရူပါဝစရဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်လေးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော **သုဂတိ**အဟိတ်, ဒွိဟိတ်,တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဥပေက္ခာန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ ရ၏။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဥပေက္ခာန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစက္ခုက ပဉ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေး

ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်ဘို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဥပေက္ခာန်ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ စဝန်ကြဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့ **အား** ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်**သောဘုံ၌ ဥပေက္ခာန်ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **အစက္ခုက** ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ကြဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိ အဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာမာဝစရ** ခြောက်ဘုံ။ **မိမိဖြစ်ခိုက်**သောဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **အရူပ** ဥပပဇ္ဇန်စဝန်ကြဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** သုံးယောက်တို့အား **အရူပ လေးဘုံရ၏။ ယခင်သံသယ**လည်း **ရ၏။** ။**ပစ္ဆိမက် သံသယကား** ပဥ္စဝေါ **ကာရေ** ပရိနိဗ္ဗန်ဘာန်၊**အရူပေ** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ့**အသညသတ္တာနံ့**၊ ယေ သစက္ခုကာ **သောမနဿေန** ဥပပဇ္ဇိတ္ဘာ **ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ** တေသံ စဝန်ကြာနံ့ တေသံ တတ္ထ။ (ပဥ္စဝေါကာရ ပရိနိဗ္ဗန်ကြအစစ် အတု ဘုံကောက်မြဲ။ **အရူပ**ပစ္ဆိမဘဝိကအစစ်အတုဘုံကောက်မြဲ) ။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ မဟာဝိပါက်ပဋမဒွေး၊ ရူပါဝစရဝိပါက် **သောမနဿ** သဟဂုတ်လေးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရ **စဝန်ကြ**ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တိအား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ **ကိုးဘုံ**။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဥပေက္ခာန်ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ **စဝန်ကြ**ဖြစ်သော သုဂတိ**အဟိတ်**၊ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ **ကိုးဘုံ**။**မိမိဖြစ်ခိုက်**သောဘုံ၌ဥပေက္ခာန်ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသောအစက္ခုက **ကာမာဝစရ**ဥပပဇ္ဇန်ကြဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **ကာမာဝစရ**ခြောက်ဘုံ**ရ၏**။ ။

သဒ္ဒါန်ဒြေမူလိဋ္ဌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ့ ပဥ္စဝေါ**ကာရံ့** ဥပပဇ္ဇန်ကာနံ့ **တေသံ** တတ္ထ။ **ဣတရေသံ သစက္ခုကာနံ့ ဥပပဇ္ဇန်ကာနံ့ တေသံ တတ္ထ**။ ။**ယဿဝါ ပန ယတ္ထ**။ ပဥ္စဝေါကာရာ စဝန်ကြာနံ့ အစက္ခုကာနံ့ ကာမာဝစရံ့ ဥပပဇ္ဇန်ကာနံ့ အရူပါနံ့ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုဋ္ဌဿန်ဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိကပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန်ကပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ (အတုလည်းကောက်) ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **သစက္ခုက** အပါယ်ဥပပဇ္ဇန်ကြဖြစ်သောဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား **အပါယ်** လေးဘုံရ၏။ (ရသင့်၍ကောက်သည်၊ဝိဘင်းမရှိ) ။**မိမိဖြစ်ခိုက်**သောဘုံ၌သဒ္ဒါန်ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သစက္ခုကပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန် ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်၊ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်၊ တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်**သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ**ခုနစ်**ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ**အောင်**သော **ရူပါဝစရဆယ်**ဘုံလည်း **ရ၏။ သံသယကား**

နောက်သာ။ ။ပဋိဉ္ဉ သန္နိဋ္ဌာန်ကား မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌ် သဒ္ဒိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အားကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ဝေဟပ္ဖိုလ်။ပ။ ဆယ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌ် သဒ္ဒိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်တို့အား ကာမာဝစရနှစ်ဘုံ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌ် နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ အရူပလေးဘုံရ၏။ ။**ပစ္ဆာနိက်သံသယကား** ပဥ္စဝေါကာရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ပဥ္စဝေါကာရပရိနိဗ္ဗန္တ အစစ်အတု ဘုံကောက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌ် သဒ္ဒိန္ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အစက္ခုက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သောဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရခြောက်ဘုံ။ (အရူပပစ္ဆိမဘဝိက အစစ်အတုဘုံ။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံကောက်မြဲ။ ။ပညိန္ဒြေတိုင်အောင်မထူးပြီ။ ။မနိန္ဒြေမူလီ မနာယတနဒွင့်မထူးပြီ)။ ။ စက္ခုန္ဒြေမူ ပြီး၏။ ။

ဃာနမူ

ဃာနိန္ဒြေမူ ဇိဇ္ဈိန္ဒြေမူလိဌ်။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေစပုရိသာ တေနေဝဘာဝေန။ပ။ဃန္တိတေသံ တတ္ထ။ဇိဇ္ဈိတရေသံ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယာဝ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရစဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနုဉ်ဿနိဋ္ဌာန်ကား**(ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ အစစ်အတု ကောက်မြဲ)။ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သောသုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အားကာမာသုဂတိခုနစ်ဘုံ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌ် ဇိဇ္ဈိန္ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနကကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံရ၏။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဌ် ဇိဇ္ဈိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနက ကာမာဝစရဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ ။ **သံသယကား**နောက်သာရ၏။ ။ပဋိလောမဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဌ် ဇိဇ္ဈိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဌ် ဇိဇ္ဈိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရငါးဘုံ ရ၏။ ။ **ပစ္ဆာနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ, ယေစပုရိသာ တေနေဝ ဘာဝေန ကတိစိဘဝေ ဒဿေတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေ-

သံ စဝန်ဆာနံ ဒတသံ တတ္ထ။ (ကာမာဝစရပရိနိဗ္ဗန် စသည်ကို**ကောက်မြဲ**)။ပုရိသ ဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ **အစရှိသည်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့**သော ကာမာ**ဝစရ စဝန်ဆာ**, အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်**ဖလဋ္ဌာန်** နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ**ခုနစ်**ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ **မ**ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ **စဝန်ဆာ** အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်**ဖလဋ္ဌာန်**နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။

ဃာနမူ သောမနဿိန္ဒြေမူလိ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇာနံ, ယေစ သဃာနကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ ဥပပဇ္ဇန်ဆာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ သဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန်ဆာနံ **တေသံ တတ္ထ**။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန်ဆာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်ဆာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ **။အနု ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ အစစ်အတုကို ကော်ဂက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်**ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ **သောမနဿိန္ဒြေ မ**ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သောပုထုဇဉ်ေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ ရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသဗ္ဘကား** နေ့ာက်သာ ရ၏။ **။ပဋိ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန်ဆာဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက။ပ။ သုဂတိအဟိတ်။ပ။ ကာမာဝစရနှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဆာဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား သုဘကိဏှတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ **ကိုးဘုံရ၏။ ယခင်သံသယလည်း** ရ၏။ **။ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန်ဆာနံ, ရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ, ယေစ သဃာနကာ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန်ဆာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန် **စသည်ကို**ကောက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန် စဝန်ဆာဖြစ်သော တိဟိတ်

ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ (ရသင့်၍ကောက်သည်။ ဝိဘင်းမရှိ)။ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန္ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနကကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ်ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေတို့အား နိရယကြဉ်သော ကာမာဝစရငါးဘုံ ရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလ၌ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ယေ အဃာနကာ သောမနဿေန။ပ။ တေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, အဃာနကာနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။အနု ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ အစစ်အတုကောက်မြဲ)။ မိမိ။ပ။ ၌ မဟာဝိပါက် ပဋမဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဥပေက္ခိန္ဒြေ **မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော** သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ ရ၏။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဥပေက္ခိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော အဃာနက ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဋိသန္ဓေတို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ၊ အရူပလေးဘုံ ရ၏။ **ယခင်သံသယလည်း** ရ၏။ ။**ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကာမာ**ဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, အသညသတ္တာနံ, ယေစ ယဃာနကာ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(**ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ ရူပါဝစရ စသည်ကို ကောက်**

မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြင့်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား သုဘ ကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ (ရသင့်၍ကောက်သည်။ ဂိဘင်းမရှိ)။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ မဟာဝိပါက် ပဋမဒွေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဥပေက္ခာန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ဥပေက္ခာန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **အဃာနက** ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်, သုဂတိအဟိတ် ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမာဝစရ ငါးဘုံရ၏။ ။ (သဒ္ဒိန္ဒြေမူလီ အစရှိသည်တို့၌ လွယ်ပြီ။ ။ စက္ခုန္ဒြေမူကို မှီ၍ ကောက်လေ)။

ဣတ္ထိမူ

ဣတ္ထိန္ဒြေမူ ပုရိသိန္ဒြေမူလဉ္စ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဣတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ, ယာစ ဣတ္ထိယော ဧတေနေဝ ဘာဝေန။ပ။ တာသံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ **တတ္ထ**။ ဣတရာသံ ဣတ္ထီနံ ဥပပဇ္ဇန္တီနံ တာသံ **တတ္ထ**။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, နဣတ္ထီနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ **တတ္ထ**။ ။ အနု ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ။ ဣတ္ထိဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ဣတ္ထိ ကာမဲ့ဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ပုရိသိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံ ရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ပုရိသိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဣတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သဿကား** နောက်သာ။ ပဋိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ပုရိသိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ပုရိသိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်

ကောင်းသော နုပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ ဘဝဲတဂ်ိုရ်။ ။**ပဋ္ဌနိက်သံ ယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရာနံ ယာစ ဂုတ်ိုလေး တောနေပ ဘာဝေန။။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန်တိ ကာသံ စဝန်တိ်နံ တာသံ ဘတ္တ။ ။ ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိက ပုရိသ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန်တ,နုပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သောပုထုဇဉ် လေးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတာသဲတဘုံ။ရူပါဝစရ အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ။ ဤတ္ထိဘောဖြင့် တဘဂ နှစ်ဘဂ အစရှိသည်ဖြင့် ဖြစ်၍ မရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ စဝန်တ, နုပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ ပုရိသိခြ်ခြ် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန်တ, နုပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမ တာသဲတဘုံ ရ၏။

ဇီဝိတိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ။ ။ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ဤတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန်တိနံ တာသံ ဘတ္တ။ ဤတရာသံ ဤတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန်တိနံ ဟာသံ ဘတ္တ။ ။**ယသ္မာ ပါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန်တာနံ, နဲဤတ္ထိနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန်တာနံ, ရူပါဝစရာနံ အရူပါဝစရေနံ တေသံ ဘတ္တ။ ။အနု။ ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ပစ္ဆိမဘဝိက ဤတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဤတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတာသဲတဘုံ ရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဤတ္ထိ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန်တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတာသဲတဘုံလည်း ရ၏။ ။(**ပဋ္ဌိ လောမဋ္ဌ** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဆိုလို ကောက်။ လွယ်ပြီ)။ ။**ပဋ္ဌနိက်သံ ယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ တေသံ ဘတ္တ။ ။ကာမာဝစရ,ရူပါနိဗ္ဗန္တ ဖြစ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်။ ပစ္ဆိမဘဝိကပုရိသ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်။ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက် ဤပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင် မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန်တ, နုပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတာသဲတဘုံ။ (အကြွင်းကောက်မြဲ)။

သောမနဿိန်ဒြေမူလိဉ် ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ကုတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန်တိနံ, ယာစကုတ္ထိယော, ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ ဥပပဇ္ဇန်တိနံ တာသံ တတ္ထ။ ကုတရာသံ ကုတ္ထိနံ ဥပပဇ္ဇန်တိနံ တာသံ တတ္ထ။ **။ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ ကာမာဝစရာ စဝန္တာနံ, နကုတ္ထိနံ ကာမာဝစရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ရူပါဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ အနုဉ် **သန်ဒြာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက ကုတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ အစစ်အတု ကောက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ကုတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဂ္ဂတိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန်ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကုတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမဘဆဲတဘုံရ၏။ ။မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန်ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကုတ္ထိကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဂ္ဂတိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိဉ် **သန်ဒြာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန်ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဂ္ဂတိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန်ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဂ္ဂတိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင် သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ကာမာဝစရေ ပရိနိဗ္ဗန္တာနံ, ရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ဇာသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ, ယာစကုတ္ထိယော ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တာသံ စဝန္တိနံ တာသံ တတ္ထ။ ။(**ကာမာဝစရ ပရိနိဗ္ဗန္တ** စသည်ကိုကောက်မြဲ)။ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေးဖြင့်ဖြစ်၍ **ပရိနိဗ္ဗာန်** ပြုလတ္တံ့သော ကုတ္ထိကာမာဝစရ စဝန္တ, နပုံပုရိသကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒုဂ္ဂတိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ သောမနဿိန်ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကုတ္ထိကာမာဝစရ စဝန္တ, နပုံပုရိသ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲတဘုံရ၏။ ။(ဥပေက္ခိန်ဒြေမူလိဉ်လည်း သောမနဿိန်ဒြေ မူလိကိုမှီ၍ကောက်လေ။ မထူးလှန်းပြီ။ သောမနဿ ဥပေက္ခာသာလည်း၍ဟော်လေ။ သဒ္ဓိန်ဒြေမူလိ **အစရှိ** သည်တို့၌ ရှေးနည်းကိုမှီ၍ အပါယ်ကို သန်ဒြာန်ထား၍ကောက်လေ။ **ပုရိသိန်ဒြေမူ** လည်း နည်းတူပြီ)။ ။

ဇီဝိတမူ

ဇီဝိတိန္ဒြေမူ သောမနဿိန္ဒြေမူလိဉ္စ်။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော, အသညသတ္တာ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဋိသန္ဓေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။ **ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။** စတုဝေါကာရာ ပဋိသန္ဓေါကာရာ စဝန္တာနံ, ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။အနု။ဉ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီ အစစ်အတုကောက်မြဲ)။ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့။ **အဆုံးစွန်သော သောမနဿ သဟဂုတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရ** တိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်မှစ၍** စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသလေးဘုံ၊ အသညသတ် ဥပပဇ္ဇန္တ ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ်ကဲ့သို့ဝိသ။ပ။ဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင်ပဌမဘဝင်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿ သဟဂုတ်၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ကျတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂုတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်, သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ၊ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူဖြစ်အံ့ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော မတျတ်ထိုက်-ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်။ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်၊

အောက်ဖလဒ္ဓာန် သုံးယောက်တို့အား၊ စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်
တော ပဉ္စဝေါကာရုန်စသဲ့ဘဝဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။
ပဋိက္ခေ သန်္ဓိဋ္ဌန်ကား မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော စုတိစိတ်
ဥပ္ပန္နဒီသ။ပ။ဘုံ(ပဝတ္တိအခါဆိုမြဲ။ ဘင်္ဂက္ခဏဆိုသည်သာ ထူးသည်)။ ။**ပစ္စနိက်**
သံသယကား ပစ္ဆိမဒိဋ္ဌာသာ ဘင်္ဂက္ခဏော ယာသာ စိတ္တာသာ အနန္တရာ ဥပေက္ခာဘာမွယုတ္တာ
ပစ္ဆိမစိတ္တော ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တာသာ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏော အသာသတ္တာ စဝန္တာနံ တေသံ
တာတ္တာ။(ပစ္ဆိမစိတ်၏ ဘင်္ဂက္ခဏ အစစ်အတုကောက်မြဲ) ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိ
နိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော သောမနဿ သဟဂုတ်မှစ၍
ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရကိုင်အောင် ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုသည်သာထူးသည်။) **အနုလုံ**
အနုလောမအကိုင်းဆိုလေ။ ။ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီလည်း သောမနဿိန္ဒြေကိုမှီ၍ ဆို
လေ။ မသူးလွန်းပြီ)။ ။**သဒ္ဓိန္ဒြေမူလီ စသည်ဘုံ၌လည်း** ပစ္ဆိမစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏော,
အသာသတ္တာ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထာ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ
ဥပပဇ္ဇန္တာနံ,ပဝတ္တေ စိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထာ။ ။**ယာသ ဝါ ပန ယတ္ထာ**။
စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ,ပဝတ္တေ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏော တေသံ တတ္ထာ။
(ပစ္ဆိမစိတ် ဥပ္ပါဒက္ခဏ အစစ်အတုကောက်မြဲ။လွယ်ပြီ)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယ**။ပစ္ဆိမ
စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏော အာသညသတ္တာ ဝစန္တာနံ တေသံ တတ္ထာ (အကောက်လွယ်ပြီ)။

သောမနဿမူ

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီဌ်။ ။သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တာသာ
ဥပ္ပါဒက္ခဏော,ယာသာ စိတ္တာသာ အနန္တရာ သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ
တာသာ စိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသာ တတ္ထာ။ဣတရေသံ သောမနဿေန ဥပပဇ္ဇန္တာနံ
ပဝတ္တေ သောမနဿသမ္မယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထာ။ ။**ယာသ ဝါ ပန**
ယတ္ထာ။ သဗ္ဗေသံ စိတ္တာသာ ဘင်္ဂက္ခဏော, သောမနဿဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တာသာ ဥပ္ပါဒက္ခဏော,
တေသံ တတ္ထာ။ ။(စတုဝေါကာရာ ပဉ္စဝေါကာရာ စဝန္တာနံ ဟု ပါဠိ၌ရှိ၏)။ ။
အနုဠ္လံ သန်္ဓိဋ္ဌာန်ကား သောမနဿသမ္မယုတ် ပစ္ဆိမစိတ် ခြောက်ခုတို့၏ ဥပ္ပါ
ဒက္ခဏသမဂ်ီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိ
ခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓာဝါသဘုံတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌
နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သောမနဿ စုတိရှစ်ခုတို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟု
ဆိုအပ်သော ဒွိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဌာန် သုံးယောက်တို့အား
ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓာဝါသတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ သော
မနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာ
သဟဂုတ်နောင်ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ ဟု
ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဒ္ဓာဝါသ
တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်း

သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကုိင် သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့ သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်နောင် ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿသဟဂုတ် တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အော်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံရ၏။ ။သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု။ပ။ ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သော သူဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ရှေးဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူဆိုအပ်သော ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။မိမိ။ပ။ဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿ သဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီ, သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့ သောသူဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ရှေးဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿ သဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူဆိုအပ်သော မကျွတ်ထိုက်-ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊အော်မဂ္ဂင်္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရ လေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဥ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ ဖြစ်ထိုက်သော သောမနဿ သဟဂုတ်တို့၏။ပ။ မကျွတ်ထိုက်။ပ။ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံလည်း ရ၏။ ။**သံသယကား** နောက်သော ရ၏။ ။(ပဋိလောမ၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်ကား ပုဂ္ဂလဝါရအတိုင်း ဘုံသတ်၍ အစစ်အတုကောက်)။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တသာ ဘင်္ဂက္ခဏ, ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တသမဂ်ီနှ, ယာသ စိတ္တသာ အနန္တရာ သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ် ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တာသ စိတ္တသာ ဘင်္ဂက္ခဏေ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(သောမနဿသမ္မယုတ် ပဋိမစိတ် ခြောက်ခု တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ အစရှိသည်ကို အစစ်အတု ကောက်မြဲ)။ သောမနဿ သဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့၊ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင် သော ရူပါဝစရကိုးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် စုတေလတ္တံ့သောသူ ဖြစ်အံ့။ **အဆုံး**

စုန်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှစ၍ စုတိ၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ကဏသမဂ်ီ, သုခ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သော ဒိဗ္ဗိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော် ရှုပါဝစရကိုးဘုံ။ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အသညသတ်ဘုံရ၏။ ။ (သဒ္ဒိန္ဒြေမူလိအစရှိသည်တို့၌ ပုဂ္ဂလဝါဒကိုမှီ၍ အစစ် အတုဘုံသတ်၍ ကောက်လေ။ လွယ်ပြီ)။ ။

ဥပေက္ခာမူ

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိ၌။ ။ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇန်ာနံ, ပဝတ္တေ ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သမ္ပေသံ စိတ္တဿ ဘင်္ကက္ခဏေ,ဥပေက္ခာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေတေသံ တတ္ထ။။ **အနုဉ္ဉာ သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** ဥပေက္ခာသမ္ပယုတ် ပစ္ဆိမစိတ် ခုနစ်ခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိစိတ် တဆဲ့တခုတို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ, သုဒ္ဒါဝါသ သုဒ္ဒါဝါသတိုင်အောင်သော် သုဒ္ဓါဝါသ လေးဘုံရ၏။ ။ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆဲ့တခု။ပ။ စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ ကာမဘဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ, သုဒ္ဓါဝါသငါးဘုံ။ ပဝတ္တိအခါ ပစ္ဆိမစိတ်မှတပါး ဖြစ်ထိုက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော ကျုတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာ ရှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေ နောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမဂ်ီဟူ ဆိုအပ်သော မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ အကနိဋ္ဌကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့ငါးဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသောသူ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ စုတိတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏ။ပ။ မကျုတ်ထိုက်-ကျုတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။(ပဋိလောမ

လွယ်ပြီ။ ပုဂ္ဂလဝါရကို မှီ၍ကောက်)။ ။**ပစ္စနိက္ခံသယကား**း ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တာသ ဘဂ်ကွဏော, သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တာသမင်္ဂိနံ, အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (ပုဂ္ဂလအတိုင်းတင် ဘုံသတ်၍အတူကောက်။ ။ ကြွင်းသော မူလမူလိတ္တိမှာ သိသာပြီ၊ ပုဂ္ဂလဝါရကိုမှီ၍ ဟောလေ)။ ။ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။ ။

အတီတာနာဂတပုဂ္ဂလဝါရ

အတီတာနာဂတုပ္ပါရဒ္ဒ။ ။ယဿ စက္ခုန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တဿ ဣတ္ထိန္ဒြိယံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ, ယေစ ပုရိသာ ဧတေနေဝ ဘာဝေန။ပ။ ဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။**ယဿ ဝါပန**။ အာမန္တာ။ ။(**ပဋိလောမဟူသမျှ အာမံန္တာ** ချည်းသာ)။ ။ အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက်စသည်ကို ကောက်မြဲ)။ ပုရိသဘောဖြင့် တဘာ နှစ်ဘဝ။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ် ပဋိလိလ် **ရ၏**။ ဣတ္ထိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ် ပဋိလိလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ **ပစ္စနိက်မျှား** နတ္ထိ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၌ချည်းသာ။ ။ ပုရိသိန္ဒြေမူလီလည်းနည်းတူ။ ။**ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီဒ္ဒ** ပစ္ဆိမဘဝိကံနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။မမွာယတန အတိုင်းကောက်။ ။**သောမနဿိန္ဒြေမူလီဒ္ဒ** ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ဥပေက္ခာယ ဥပပဇ္ဇိတ္ထာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။အနု ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမ ဘဝိကကို ကောက်မြဲ) မဟာဝိပါက် တတိယဒွေး၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခုဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် **ရ၏**။ အသညသတ် အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် **ရ၏**။ သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဥ္စဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ် လေးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်။ အသညသတ်, အရူပ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်ပဋိလိလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီဒ္ဒ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ သောမနဿေန။ပ။ ဿန္တိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ (သောမနဿိန္ဒြေကို မှီ၍ကောက်။ နည်းတူ။ ။

သဒ္ဒိန္ဒြေ အစရှိသောမူလီတို့၌ ဇီဝိတိန္ဒြေ အဘိုင်း။ ပုရိသိန္ဒြေ မူတိုင်အောင် ဤအတူ)။

ဇီဝိတိန္ဒြေမူ သောမနဿိန္ဒြေမူလီ၌။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တသမ်ဂီနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ဥပေက္ခာသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။ ပစ္ဆိမစိတ်၏ ခဏတ္တယသမင်္ဂီဟုဆိုအပ်သော အရဟတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်။ ဥပေက္ခာသုဟဂုတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော်သူ ဖြစ်အံ့၊ **အဆုံးစွန်သော** သောမနဿသဟဂုတ်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်ထိုက်။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရှစ်ယောက်ရ၏။ ။(သံသယကို အနာဂတ် အတိုင်းကောက်လေ)။ ။**ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီ၌** ပစ္ဆိမစိတ္တသမ်ဂီနံ, ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ သောမနဿသမ္မယုတ္တပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။(နည်းတူကောက်လေ)။ ။**သဒ္ဒိန္ဒြေမူလီ စသည်တို့၌**။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တသမ်ဂီနံ တေသံ။ ဣတရေသံ တေသံ။ ။(**အနာဂတ်** ကိုမှီ၍ ကောက်)။ ။ပဂ္ဂလဝါရ ပြီးပြီ။ (ဩကာသဝါရ လွှဲပြီ)။

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ စကျွေမူ

ပဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ။**စကျွေန္ဒြေမူ ဣတ္ထိန္ဒြေမူလီ၌**။ ။ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမ ဘဝိကာနံ, ရူပါဝစရာနံ, ယေစ ပုရိသာ ဧတေနေဝ။ပ။ ဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ အာမန္တာ။ ။ အနု။**၌ သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိက ကာမာဝစရ အစစ်အတုကောက်မြဲ)။ ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ ဖလဌာန် လေးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်တိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ဆယ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ ဘုံ၌ ပုရိသဘောဖြင့် တဘဝ နှစ်ဘဝ။ပ။ ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒွိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေ **မဖြစ်ပြန်**ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော **ပုထုဇဉ်**လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံ၌ ဣတ္ထိန္ဒြေဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, အရူပါနံ တေသံ တတ္ထ။ ။(ကောက်မြဲ။ ပုရိသိန္ဒြေမူလီလည်း နည်းတူ။ ။ဇီဝိတိန္ဒြေမူလီ ဓမ္မာယတန အတိုင်း)။

သောမနဿိန္ဒြေမူလီ၌။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ သစကျွေကာ ဥပေက္ခာယ။ပ။ ဿန္တိ တေသံ တတ္ထ။ဣတရေသံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။

ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ။ အာမန္တာ။ ။**အနု ဠ္ဍ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပဋ္ဌဝေါကာရ ပစ္ဆိမ ဘဝိက အစစ် အတု သုဒ္ဓါဝါသ ကြဉ်ရှိကောက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဠ္ဍ မဟာဝိပါက် တတိယဒွေး၊ ရူပါဝစရပဋ္ဌမစျာန် ဝိပါက်ဖြင့်ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော **သုဂတိအဟိတ်**, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့**အား** ကာမသုဂတိ ခုနစ်ဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံဠ္ဍ သောမနဿိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တစဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံ**၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ **ရ၏**။ ။**မိမိ**။ပ။ ဘုံဠ္ဍ သောမနဿိန္ဒြေ **ဖြစ်ပြန်**ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ **ခုနစ်**ဘုံ၊ သုဒ္ဓာကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရကိုးဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား နောက်သာရ၏**။ ။**ပစ္စနိက် သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အသညသတ္တာနံ, **အရူပါနံ** တေသံ ကတ္ထ။ ။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ။ ။ပဋ္ဌဝေါကာရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ သစက္ခုကာ **သောမနဿေန** ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ **တေသံ** တတ္ထ။ ဣတရေသံ **ပဋ္ဌဝေါ ကာ**နံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ **အရူပါနံ** တေသံ တတ္ထ။ ။**အနု ဠ္ဍ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (ပဋ္ဌဝေါကာရပစ္ဆိမဘဝိက အစစ် အတု သုဒ္ဓါဝါသကြဉ်)။ **မိမိ** ဖြစ်ခိုက်သောဘုံဠ္ဍ မဟာဝိပါက်ပဌမဒွေး၊ရူပါဝစရဝိပါက်သောမနဿသဟဂုတ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ပ။ ဆိုမြဲ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဠ္ဍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိ**အဟိတ်**, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** သုံးယောက်တို့အား ကာမသုဂတိ**ခုနစ်**ဘုံ၊ သုဒ္ဓာကိဏ္ဏတိုင်အောင် **သော** ရူပါဝ**စရ** ကိုးဘုံ**ရ၏**။ ။**မိမိ**ဖြစ်ခိုက်သော်ဘုံဠ္ဍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန် **ကောင်း**သော ပဋ္ဌဝေါကာရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား** ကာမတဆဲ့တဘုံ၊ ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံလည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ပဋ္ဌိလောမ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဠ္ဍ ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **အရူပ** ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်၊ အောက် ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့**အား** အ**ရူပ**လေးဘုံ**ရ၏**။ **ပစ္စနိက် သံသယကား** သုဒ္ဓါဝါသာနံ, အရူပေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, **အ**သညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ (သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိအစရှိသည်တို့ဠ္ဍ မနာယတနအတိုင်း ဟောလေ။ **အ**ပါယ်ကို သန္နိဋ္ဌာန်သို့သွင်း၍ ကောက်။ ဤမျှသာထူးသည်)။

ဃာနမူ

ဃာနိန္ဒြေမူ ဣတ္ထိန္ဒြေမူလိဋ္ဌ ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ, ယေစ ပုရိသာ **တေနေဝ** ဘာဝေန။ပ။ ဃန္တိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနံ တေသံ

တတ္ထာ။ ။(လူယ်ပြီ)။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** ရူပါဝစရာနှံ့ အရူပါဝစရာနှံ့ **တေသံ** တတ္ထာ။ ။**သောမနဿိန္ဒြေမူလိဒ္ဓ**။ ။ကာမာဝစရေ ပဉ္စဒ္ဓိမဘဝိက္ခာနှံ့, ယေ့စ သဃာန ကာ ဥပေက္ခာဃ ဥပဇ်ဇ်ာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန်တိ တေသံ တတ္ထာ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနှံ တေသံ တတ္ထာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထာ**။ ရူပါဝစရာနှံ့ တေသံ တတ္ထာ။ **အနု**။ဍ် **သန်ဒ္ဒာန်ကား** (ပစ္ဆိမဘဝိကကာမာဝစရ အစစ် အံတု ကောက်မြဲ)။ မိမိ။ပ။ ဘုံဍ် မဟာဝိပါက် တတိယဒ္ဒေးဖြင့်ဖြစ်ဍ် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဍ် သောမနဿိန္ဒြေမဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံရ၏။ ။မိမိ ဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဍ် သောမနဿိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် တို့အား ကာမသုဂတိ မုနစ်ဘုံလည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာရ၏။ ။**ပဋ္ဌိလောမဍ်** မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဍ် နောင် ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ ကိုးသုံရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ့, အသည သတ္တာနှံ့, အရူပါနှံ တေသံ တတ္ထာ။

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလိဒ္ဓ ကာမာဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ့, ယေစ သဃာနကာ သောမနဿေန ဥပဇ်ဇ်ာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန်တိ တေသံ တတ္ထာ။ ဣတရေသံ ကာမာဝစရာနှံ တေသံ တတ္ထာ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထာ**။ ရူပါဝစရာနှံ့ အရူပါဝစရာနှံ့ တေသံ တတ္ထာ။ ။အနု ဍ် **သန်ဒ္ဒာန်ကား** (ကာမာဝစရ ပစ္ဆိမဘဝိကကို ကောက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဍ် မဟာဝိပါက် ပဌမဒ္ဒေးဖြင့် ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိအဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သော ဘုံဍ် ဥပေက္ခိန္ဒြေ မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော သုဂတိ အဟိတ်, ဒ္ဝိဟိတ်, တိဟိတ်ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် တို့အား ကာမသုဂတိခုနစ်ဘုံ ရ၏။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဍ် ဥပေက္ခိန္ဒြေ ဖြစ်ပြန် ကောင်းသော ကာမာဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်လေးယောက်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်တို့အား ကာမတဆဲ့တဘုံလည်းရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။**ပဋ္ဌိလောမဍ်**။ပ။ မိမိ။ပ။ ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တ စဝန္တ ဖြစ်သော တိဟိတ် ပုထုဇဉ်, အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက်တို့အား ဝေဟပ္ဖိုလ်ဘုံ, အရူပလေးဘုံရ၏။ ။**ပစ္စနိက် သံသယကား** ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနှံ့, အသည်သတ္တာနှံ တေသံ တတ္ထာ။ ။(ရူပါဝစရ အရူပါဝစရ

ပစ္ဆိမဘဝိက အစစ်အတုကောက်မြဲ)။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော ရူပါဝစရ ဥပပဇ္ဇန္တိ စဝန္တိဖြစ်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်တို့အား** သုဘကိဏ္ဏတိုင်အောင်သော ရူပါဝစရ **ကိုးဘုံ**။ အသညသတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဘုံ **ရ၏**။ ။(သဒ္ဒိန္ဒြေမူလီစသည်တို့၌ လွယ်ပြီ။ ဣတ္ထိန္ဒြေမူစသည်တို့၌လည်း ဃာနိန္ဒြေမူနှင့် တူပြီ)။

ဇိဝှါတမူ

ဇိဝှိတိန္ဒြေမူ သော်မနဿိန္ဒြေမူလီ၌။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ, ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** ဥပေက္ခာသဟဂတပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ, **အသညသတ္တာနံ** တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနု၌ သန္နိဋ္ဌာန်ကား** (တိဟိတ် စုတိတေရသ။ပ။) **အစစ်အတု** ကောက်မြဲ။ **အကြောင်း** အနာဂတ်**အတိုင်း**)။ ဣတရေသံ အရဟာ သောမနဿသဟဂတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့**သောသူ**ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သုဒ္ဓါဝါသဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂတ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင်, **ဣဋ္ဌ**ကောင်းသော စတုဝေါကာရ ပဉ္စဝေါကာရဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော သောမနဿသဟဂတ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်ထိုက်။ပ။ စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ **ဣ**ပါယ်ကြဉ်သော ပဉ္စဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ မိမိ။ပ။ နောင်မဖြစ်ပြန်ကောင်းသော။ပ။ ဘုံ။ အတု။ (ပစ္စနိက်သံသယမရှိ။ ပါဠိဂတိသာ။ ။**ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီ၌**လည်း အနာဂတ်ကိုမှီ၍ နည်းတူကောက်)။ **သဒ္ဒိန္ဒြေမူလီ**စသည်တို့၌ ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယ** မရှိ။ ပါဠိဂတိသာ။

သောမနဿမူ

သောမနဿိန္ဒြေမူ ဥပေက္ခိန္ဒြေမူလီ၌။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂီနံ, ယဿ စိတ္တဿ **အနန္တရာ** သောမနဿသဟဂတပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ **စတုဝေါကာရာနံ** ပဉ္စဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ။ ။**အနု**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကောက်မြဲ။ ။ဣတရေသံ အရဟာ သောမနဿသဟဂတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့**သောသူ**ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ အဆုံးစွန်သော ဥပေက္ခာသဟဂတ်**၏** အနန္တရတိုင်အောင်, ဥပေက္ခာသဟဂတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် **သုဒ္ဓါဝါသ**ဖြစ်အံ့၊ ရှေးဦးစွာသော **သောမနဿ သဟဂတ်** ဒုတိယစေတနာမှစ၍ **ပစ္ဆိမ**

စိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်, ကြွင်းသောစတုဝေါကာရ **ပဋ္ဌဝေါကာရဖြစ်အံ့**၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏အနန္တရတိုင်အောင် ဖြစ်**ထိုက်**။ပ။ ကျွတ်ထိုက်သော တိဟိတ်ပုထုဇဉ်၊ အရိယာရျှစ်ယောက်တို့အား စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ **အပါယ်** ကြဉ်သော ပဋ္ဌဝေါကာရနှစ်ဆဲ့နှစ်ဘုံ။ (အတုကိုနည်းဟူ ကောက်)။ မိမိ။ပ။ ဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော သူဖြစ်အံ့၊ပဋိသန္ဓေ။ပ။ စုတိတိုင်အောင်ကောက်လေ။ ပဋိလောမ ကောက်မြဲ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္ထ။

ဥပေက္ခာမူ

ဥပေက္ခိန္ဒြေမူ သဒ္ဓိန္ဒြေမူလိ စသည်တို့၌။ ။ပစ္ဆိမစိတ္တသမင်္ဂိနံ တေသံ တတ္ထ။ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရာနံ ပဋ္ဌဝေါကာရာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**ယဿ ဝါ ပန ယတ္ထ**။ သဒ္ဓါဝါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ တတ္ထ။ ။**သံသယမှာ** သဒ္ဓါဝါသ ဖြစ်အံ့၊ ပဋိသန္ဓေနောင် ပဌမဘဝင်မှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင် ကြွင်းသော စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါ**ကာ**ရဖြစ်**အံ့**၊ ပဋိသန္ဓေမှစ၍ ပစ္ဆိမစိတ်၏ အနန္တရတိုင်အောင်ဖြစ်**ထိုက်**သော။ ပ။ဘုံ။ (**အတုမှာလည်း** ဤ**ကဲ့သို့**ဆို)။ ။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံ၌ နောင်ဖြစ်ပြန်ကောင်းသော **သူဖြစ်အံ့**၊ ပဋိသန္ဓေ**မှစ**၍ စုတိတိုင်အောင် ဖြစ်**ထိုက်**။ပ။ စတုဝေါကာရလေးဘုံ၊ သဒ္ဓါဝါသ**ကြဉ်သော** ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ဆဲ့တဘုံလည်း **ရ**၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အသညသတ္တာနံ **တေသံ** တတ္ထ။ ။

(သဒ္ဓိန္ဒြေမူ အစရှိသည်တို့၌လည်း ဤအတူ အထူးမရှိပြီ)။ ။အတီတာနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။ ။ဥပ္ပါဒဝါရ **ပြီးပြီ**။

နိရောဓဝါရ

နိရောဓဝါရ၊ဥပ္ပါဒနိရောဓဝါရ တို့သည် ပါဠိ၌မရှိကုန်။ ဥပ္ပါဒ်၌ဆိုအပ်ပြီးသော **နည်း**, အောက်ယမိုက်၌ဆို**အပ်**ပြီးသောနည်းကို **အစဉ်မှီး**သဖြင့် သိနိုင် **ဟောစမ်း** နိုင်ရာသောကြောင့် ပါဠိ၌တင်၍မထားလေသည်။ပါဠိ၌မရှိသော်လည်း အောက်က ဆို**အပ်**ပြီးသောနည်းကိုမှီး**သ**ဖြင့် ဟောရိုးသင်ရိုး ပြုကုန်ရာ၏။ ။ကျမ်း**ကြီး**အံ့ စိုးသောကြောင့် **မ**ရေးသည်။ ။ပဝတ္တိဝါရ ပြီးပြီ။

ပရိညာ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

ပဝတ္တိဝါရကိုဟောတော်မူသည်၏အခြားမဲ့၌ ပရိညာဝါရကို ဟောတော်**မူ**၏။ **ထို**ပရိညာဝါရသည်လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ၊ **အတီတ**ဝါရ၊ အနာဂတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ၊ **အတီတာနာဂတ**ဝါရ**အား**ဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏။ထို....တွင် ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောတော်**မူ**၏။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ

ပရိဇာနာတိ၊ သော သောတိန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနု**။ ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။ (သောတ။ ဃာန။ ဇိဝှါ။ ကာယ။ ဣတ္ထိန္ဒြေ။ ပုရိသိန္ဒြေ။ ဇီဝိတိန္ဒြေ။ သုခ။ ဒုက္ခ။ သောမနဿ။ ဥပေက္ခာ။ သဒ္ဓါ။ ဝီရိယ။ သတိ။ သမာဓိ။ ပညာ။ မန။ ဣန္ဒြေ**တို့သည်** အတူတူမျှည်း အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်သာ)။ ။**ပစ္စနိက်အာမန္တာ**။ **အရကား** ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ကြဉ်သော အရိယာခုနစ်ယောက် ရ၏။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာတိတီတိ။ နော။ **ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။ပဋိလောမ၌ ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာတိဟူသော **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိ မဂ္ဂဉာန် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ဒွေမဂ္ဂသမင်္ဂီနော ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။ပုထုဇဉ်, အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ကြဉ်သော အရိယာ ခြောက်ယောက် ရ၏။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။ပဋို ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ဒွေမဂ္ဂသမင်္ဂီနော ဌပေတွာ အဂသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။ပုထုဇဉ်,သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ကြဉ်သော အရိယာ ခြောက်ယောက် ရ၏။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ရ၏။

[ပါဠိ၌ ဒွေမဂ္ဂသမင်္ဂီနော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီဟု ရှိ၏။ ဒွေအရကား သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာန် **အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်တည်း၊ ဆရာ** မြတ်တို့ကား ပရိညာဟူက အထွတ်**အမြတ်**ကို ဟောသောကြောင့် အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်သာ လိုသည်ဟူ၍ ပဋိလောမ၌ အာမန္တာဟု ပဋိဝစနဖြင့် ဟောရိုးပြုတော်မူကုန်၏]။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ။ပ။ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရောတီတိ။ နော။ **ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။ပဋို ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဉာန်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဉာန်မှ တပါး အရိယာ ခုနစ်ယောက် ရ၏။ ။**ယော** ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။**အနု** ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ရ၏။ ။ပဋို ၌ **သန္ဒိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာန် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယာကား** ပုထုဇဉ်, သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ကြဉ်သော အရိယာ ခြောက်ယောက် ရ၏။

[ပါဠိ၌ ဒွေမဂ္ဂသမင်္ဂီနော ဌပေတွာ အဝသေသာ **အစရှိသည်** ရှိ၏။ ဆရာမြတ်တို့ကား သတ္တပုဂ္ဂလာ, **အဋ္ဌပုဂ္ဂလာ** အစရှိသည်ဖြင့် ပါဠိကို သင်ရိုးပြုကုန်၏။ ။အရဟတ္တဖလဉာန်မှာ နှစ်ယောက် ယူရသောကြောင့်

အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီဒု အရဟန္တဒု ဌပေတ္ဝာ ဆိုသော် အဝသေသာ**အရှမှာ** ရဟန္တာမဝင်ရာပြီ။ သန်္ဃာဆိုသော်ကား အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာမှတပါး ဝင်သောကြောင့် သန်္ဃာကို နှစ်သက်တော်မူကုန်၏။ ။အကြွင်းသိသာပြီ။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီးပြီ။

အတီတဝါရ

အတီတဝါရဋ္ဌ။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဒွေပုဂ္ဂလာ။ပ။ အရဟာ။ပ။ ။ ပဋိ။ ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ **အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ **အရဟတ္တ** ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **ပစ္ဆိမ်က်သံသယကား** ဆပုဂ္ဂလာ။ ။ပုထုဇဉ်, **အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်** နှစ်ယော်က်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်** နှစ်ယောက်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဆပုဂ္ဂလာ။ပ။ **အရဟာ**။ ။ ပဋိ။ ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်, **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်** ကြဉ်သော အရိယာ ခြောက်ယောက် **ရ၏**။ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်** ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမ်က်ကား** ဒွေပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ **ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ၊ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမ်က်ကား** အာမန္တာ။ ပုထုဇဉ်-**အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**မှ တပါး အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆိကရောတိ။ သော စက္ခုန္ဒြိယံ။ပ။ ယော **အဂ္ဂဖလံ** သစ္ဆာကာသိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။ယော၊ သည်။ အဂ္ဂဖလံ၊ **အရဟတ္တဖိုလ်**ကို။ **သစ္ဆိကရောတိ**၊ **မျက်မှောက်ပြုဆဲ**။ပ။ **သစ္ဆာကာသိ**၊ **မျက်မှောက်ပြုပြီ**။ ။**အန**။ ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အ**ရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့်** ပြည့်စုံသော **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏**။ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့်** ပြည့်စုံသော **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**မှ တပါး **အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမ်က်သံသယကား** အဋ္ဌပုဂ္ဂလာ။ ပုထုဇဉ်, **အရ ဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**မှ တပါး အရိယာ ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ။ တ**ယော** ပုဂ္ဂလာ။ ။**အန**။ ဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ပဋိလောမဋ္ဌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား သောတာပတ္တိ** ဖလဋ္ဌာန်၊ သကဒါဂါမိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ သကဒါဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိ မဂ္ဂဋ္ဌာန် **ရ၏**။ **ပစ္ဆိမ်က်ကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ **ယော** ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ **ပဇဟိတ္ထ**၊ သော အညိန္ဒြိယံ။ပ။ ။ဒွေပုဂ္ဂလာ။ အရ

ဟာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အရကား စက္ခုန္ဒြေအတိုင်း**။ ။**ယော** ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ တယော ပုဂ္ဂလာ။ **ယော** အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆာကာသိ။ (အရဟာပါဠိရှိ၏)။ **ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနု**။၌ **သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မိကား** အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသောအရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်မှ တပါး ရဟန္တာလည်းရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** ဆပုဂ္ဂလာ။ **ယော** အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ ဆပုဂ္ဂလာ။ အရဟာ။ **ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနု**၌ **သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မိကား** သော တာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာ ခြောက်ယောက်ရ၏။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်းရ၏။ **ပစ္စနိက်**။ ဒွေပုဂ္ဂလာ။ ။ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**ယော** အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ။ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ သတ္တပုဂ္ဂလာ။ အရဟာ။ ။(**ယော** အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆာကာသိ အရဟာပါဠိရှိ၏)။ ။**ယော ဝါ ပန**။အာမန္တာ။သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန် မှ တပါး အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်မှတပါး အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်** ဒွေပုဂ္ဂလာ။ ။ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ **အညိန္ဒြေမူလည်း စက္ခုန္ဒြေမူအတိုင်း**။ ။အဝိတဝါရ ပြီးပြီ။

အနာဂတဝါရ

အနာဂတဝါရဉ်။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိဿတိ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိဿတီတိ။ ဒွေပုဂ္ဂလာ။ ပဉ္စပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ အနု၌ **သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မိကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယောပုဂ္ဂလာ။ ။မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ။ပ။ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိဿတီတိ။ ဆပုဂ္ဂလာ။ ယေပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနု**၌ **သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မိကား** အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်ကား** တယောပုဂ္ဂလာ။ ။ မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ရ၏။ [**အညိန္ဒြေ အတူတူ**]။ ။**ယော** စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိဿတိ။သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ သတ္တပုဂ္ဂလာ။ **ပစ္စနိက်**။

ဒေ့ပဂ္ဂလာ။ ။**ယော** ဒေါမနဿိန်ဒြိယံ ပဇဟိဿတိ၊ သော အနညာတညဿာမိ တိန်ဒြိယံ ဘာဝိဿတီတိ။ စတ္တာရော ပဂ္ဂလာ။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ။ **ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနု။၌ **သန်ဒြိန်ဒြာန်ကား** အောက်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊အောက်ဖလဉာန် နှစ်ယောက်ရ၏။။ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ပဋ္ဌပုဂ္ဂလာ။ ။မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အထက်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အထက်ဖလဉာန် နှစ်ယောက်ရ၏။။ ။[**အညိန်ဒြေ စကျွန်ဒြေ အတိုင်း**]။ ။**ယော** ဒေါမနဿိန်ဒြိယံ ပဇဟိဿတိ၊ သော အညာတာဝိန်ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ တယော ပုဂ္ဂလာ။ ပဋ္ဌပုဂ္ဂလာ။ ။ ပဋိ၌ **သန်ဒြိန်ဒြာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိဖလဉာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ဒေ့ပဂ္ဂလာ။ ။မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။**ယော** အနညာတ ညဿာမိတိန်ဒြိယံ ဘာဝေဿတိ၊ သော အညာတာဝိန်ဒြိယံ။ပ။ အာမန္တာ။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန်ဒြိန်ဒြာန်ကား အရဟတ္တဖလဉာန်ကြဉ်သော** အရိယာ ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်လည်း **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆနိက်ကား** ဒေ့ ပုဂ္ဂလာ။ မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ [**အညိန်ဒြေမူ စကျွန်ဒြေမူအတိုင်းပင်**]။ ။ အနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

ပစ္ဆပ္ပန္နာတိတဝါရ

ယော စကျွန်ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊သော ဒေါမနဿိန်ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထာတိ။အာမန္တာ။ **ယော ဝါ ပန**။ ဒေ့ပုဂ္ဂလာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ပဋိ ၌ **သန်ဒြိန်ဒြာန်ကား** အနာဂါမိဖလဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဉာန် **ရ၏**။ ။**အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်** ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **ပစ္ဆနိက်သံသယကား** ဆပုဂ္ဂလာ။ ။ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် နှစ်ယောက် **ရ၏**။ ။**ယော** စကျွန်ဒြိယံ။ပ။ သော အနညာတညဿာမိတိန်ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဆပုဂ္ဂလာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ပဋိ။၌ **သန်ဒြိန်ဒြာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်, သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ကြဉ်သော အရိယာ ခြောက်ယောက် **ရ၏**။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။(**ပစ္ဆနိက် သံသယကား** ဒေ့ပုဂ္ဂလာ။ ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် **ရ၏**။ ။ကြွင်းသောဝါရတို့၌ **ပစ္ဆပ္ပန္နဝါရ**၊ အတိတဝါရ၊ အနာဂတဝါရတို့ကိုမှီ၍ ရသင့်သော အလျောက်ဟောလေ)။ ။ ပရိညာဝါရ ပြီးပြီ။ ။ကျန်ဒြိယယမိုက် အရကောက် ပြီး၏။

ဤတွင် ယမိုက် ဆယ်ကျမ်းအရကောက် ပြီးပြီ။

နိဂုံးဂါထာများ

နစ္စာဃ ကေတာလေန၊ ကေတာလောတိ နာမကေ။
အဒ္ဓကုလသမာဂိဏ္ဍေ၊ ဂါမေ ဝိသေသ ရာမကေ။ ။
(ပထျာဝတ္ထ)

ပုပ္ဖ ဖလ်ိက သမ္ပန္နေ၊ နာနာရုက္ခ သမာကိဏ္ဏေ။
ဂမနာဂမနေသန္နေ၊ ဌာနေ ရမ္မဏိယေ တိဏ္ဏေ။ ။
(ဝတ္ထ)

နန္ဒသီဟကျော်ထင် ဥယေန၊ မဟာမစ္စေန ကာရိတေ။
နာနာထမ္ဘေဟိ ဝါ စိတ္တေ၊ အန္ဓော ဗဟိစ လိမ္ပိတေ။
(ပဌမ တ, ကာရဝိပုလာပထျာဝတ္ထ)

သုဝဏ္ဏေဟိ မနောရမ္မေ၊ နာနာဘူမိက စိတ္တိကေ။
ဝိဘူသိတေ ဆကေတူဟိ၊ ဝိဟာရေ **ဗောဓိနာမကေ**။ ။
(ပထျာဝတ္ထ)

ဓမ္မရာဇနရိန္ဒေန၊ ပါတေတွာ ဥဒကံ ဒိန္နေ။
ဝိသေသာတုလပုညမ္ပိ၊ ကမ္မဗန္ဓေန တေနာပိ။ ။
(ဝတ္ထ)

ဝသန္တေနေဝ ထေရေန၊ ဣမံ ယမကနိဿယံ။
သာသနံ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ သယံ လေခေန ကာရိတံ။ ။
(ပထျာဝတ္ထ)။

တံ သိက္ခန္တိ သောတုဇနာ၊ သုဒ္ဓစိတ္တေန တုဋ္ဌနာ။
သောမနဿသမ္ပယုတ္တေန၊ စိရံ တိဋ္ဌတု သာသနေ။ ။
(ပဌမ ဘ, ကာရ ဝိပုလာပထျာဝတ္ထ)

အဟာပေတွာန သဗ္ဗေန၊ သာဝကာနဥ္စ ဝါစနံ။
သာသနဒ္ဓရကာမာနံ၊ အန္တရာ အန္တရက္ခဏေ။ ။
(ပထျာဝတ္ထ)

ကေဝိသဒ္ဓ မဓိကေ၊ သဟဿသတပူရဏော။
သက္ကရုဇေ ကတံ သမ္မာ၊ စတုမာသေဟိ နိဋ္ဌိတံ။ ။
(ပဌမ နှ, ကာရ ဝိပုလာပထျာဝတ္တ)

ယထာ အနုန္တရုယေန၊ ဣမံ ယမကနိဿယံ။
ပရိပုဏ္ဏံ တထာ သန္တာ၊ ဣမံ သိက္ခန္တ္ဂ သဗ္ဗသော။ ။
(ပထျာဝတ္တ)

နစ္စာယ ကေတာလေန၊ အရိပ်မထွက်သော တပင်သောထန်းကြောင့်။ **ကေတာလောတိနာမကေ၊ ထန်းတပင်ဟု** အမည်ရှိထသော။ အဒ္ဓကုလသမာ **ကိဏ္ဏေ၊** ကြွယ်ဝကုံလုံ ပြည့်စုံသောဥစ္စာ ရတနာရှိသော အမျိုးတို့ဖြင့် ပြုမ်းထ **သော။** ဝိသေသရုပမကေ၊ ရွာတကာတို့ထက်ထူးသော နှလုံးမွေ့လျော်ပျော်ဘွယ် **သာယာစ္ဆာထသော။** ဂါမေ၊ ရွာ၌။ ပုပ္ဖ ဖလိက သမ္ပန္နေ နာနာရုက္ခသမာကိဏ္ဏေ၊ **အပွင့် အသီးနှင့်** ပြည့်စုံသော အထူးထူးသော မြတ်လေး, စကား, ချယား, သရဖီ, **ဇလပ်,** မဉ္ဇူ, ဆတ်သွား အစရှိသော ပန်းပင်မျိုး, ပိန်းနဲ့, သရက်, ငှက်ပျော, **မာလကာ,** သမ္ဘာရု, အုန်း, ထန်း, ညွန့်လန်းလုံညီး အုံ့မြိုးသည့် အသီးပင်မျိုးတို့ဖြင့် **ပြုမ်းထသော။** အတ္ထိကာနံ၊ ရတနာသုံးပါးကို ဖူးမြင်လိုသောသူ-တရားနာလိုကုန် သော **သူတို့၏။** ဂမနာဂမနေ၊ အလားအလာ ရောက်ပေါက်လှယ်ထသော။ **ရမ္မဏီယေ၊** နှလုံးမွေ့လျော်ပျော်ဘွယ်ရာ ရှိထသော။ တိဏ္ဏေ၊ နှံ့ဘွန်ကူးဆိပ်လည်း ဖြစ်**ထသော။ သေနေ** ဌာနေ၊ အရွှေမြောက်ထောင့် အရပ်၌။ နန္ဒသီဟကျော်ထင် ဝှယေန၊ **နန္ဒသီဟကျော်ထင်** အမည်ရှိသော။ ဗဟာမစ္စေန၊ အမတ်ကြီးသည်။ **ကာရိတေ၊** ဆောက်အပ် စီရင်အပ်ထသော။ နာနာထမ္ဘေဟိဝါ၊ အထူးထူးသော **သည်တိုင်တို့ဖြင့်** လည်းကောင်း။ နာနာတုလာသဏ်္ဌာတေဟိ ဝါ အထူးထူးသော **ထုပ်လျောက်တို့ဖြင့်** လည်းကောင်း။ နာနာကူဠေဟိဝါ၊ အထူးထူးသော အထွဋ် **တို့ဖြင့်** လည်းကောင်း။ စိတ္တော၊ ဆန်းကြယ်စွာထသော။ အန္တောစ၊ အတွင်း၌ လည်းကောင်း။ ဗဟိစ၊ အပ၌ လည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏေဟိ၊ ရွှေတို့ဖြင့်။ လိမ်ိတေ၊ ပန်းကျဲမွမ်းမံထသော၊ စိတ္တလေခေဟိ၊ ပန်းချီ **အရေးအသားတို့ဖြင့်။** မနော **ရမေ၊** နှလုံးမွေ့လျော်ပျော်ဘွယ်ရာ ရှိထသော၊ နာနာဘူမိကစိတ္တိကေ၊ **အထူးထူး သော** ဘုံဆင့်**တို့ဖြင့်** ဆန်းကြယ်စွာထသော။ ဆ,ကေကူဟိ၊ မှန်ကင်းခြောက်ဆူ **တို့ဖြင့်**။ ဝိကူသိတေ၊ တင့်တယ်စွာ စိုက်အပ်ထသော။ ဓမ္မရာဇနိရန္ဒေန၊ လူတို့**၏ အရှင်**ဖြစ်သော အလောင်းမင်းမြတ်သည်။ တေနာပိ၊ ထိုနန္ဒသီဟ အမည်**ရှိ သော** အမတ်ကြီးနှင့်လည်း။ သဟ၊ တကွ။ **ကမ္မဗန္ဓေန၊** ကံစပ်သဖြင့်။ **ဥဒကံ၊** ရေစက်ကို။ ပါတေတွာ၊ သွန်းချ၍။ ဒိန္နေ၊ လှူအပ်သော။ ဝိသေသာ တုလပုညမှိ၊ တပါးသောကျော်ငြီးတို့ထက် ထူးသော အတုမရှိသော ကောင်းမှု တော်လည်းဖြစ်ထသော။ **ဗောဓိနာမကေ၊ ဗောဓိ**အမည်ရှိသော။ ဝိဟာရေ၊

ကျောင်း၌။ ဝသန္တေန၊ သီတင်းသုံးနေသော။ ထေရေနေဝ၊ နန္ဒမေဓာ အမည်ရှိသော မထေရ်သည်လျှင်။ သာသနံ-သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ စိရဋ္ဌိတတ္ထံ၊ မြင့်မှန်စွာ တည်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဣမံ ယမကနိဿယံ၊ ဤယမိုက် နိဿယကို။ ပေါတ္ထကေ၊ ပေ၌။ အယသုစီဟိ၊ သံကညစ်တို့ဖြင့်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ လေခေန၊ ရေးသဖြင့်။ ကာရိတံ၊ စီရင်ပြုစုအပ်ပြီ။ ။တံ ယမကနိဿယံ၊ ထိုဿမိုက်နိဿယကို။ သောတုဇနာ၊ စာသင်သားတို့သည်။ သောမနဿသမ္ပယုတ္တေန၊ သောမနဿနှင့် အမြဲယှဉ်သော။ တုဋ္ဌိနာ၊ နှစ်သက်သော။ သုဒ္ဓဇိတ္တေန၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်း စင်ကြယ်စွာသောစိတ်ဖြင့်။ သိက္ခန္တူ၊ သင်ကြားစေကုန်သတည်း။ ။သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ စိရံ-စိရကာလံ၊ မြင့်မှန်စွာသောကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေသတည်း။ သာသနဒ္ဓရကာမာနံ၊ သာသနာတော်ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော။ သာဝကာနံ၊ တပည့်သားတို့အား။ ဝါစနဋ္ဌေ၊ သင်ကြားခြင်းကိုလည်း။ သဗ္ဗေန-သဗ္ဗံ၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အဟာပေတွာန၊ မယုတ်စေမူ၍၊ အန္တရာအန္တရာယ်ကြောင့်၊ ကြိုးကြားကြိုးကြား အားလပ်သောခဏ၌။ ဧကဝိသဋ္ဌမင်္ကေ၊ နှစ်ဆဲ့တခုအလွန်ရှိသော။ သဟဿသတေ၊ တထောင့်တရာသော။ သက္ကရာဇေ၊ သက္ကရာဇ်သည်။ ပူရဏေ၊ ပြည့်သည်ရှိသော်။ ယံ ယမကနိဿယံ။ အကြင်ယမိုက်နိဿကို။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ကတံ၊ စီရင်အပ်၏။ တံ ယမကနိဿယံ၊ ထိုယမိုက်နိဿသည်။ စတုမာသေဟိ၊ လေးလတို့ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။ ။(စတုမာသေဟိဋ္ဌစတုနောင်ဟိကြေသည်။ သမာသ်မဟုတ် ဝါကျတည်း။ ဒိဂုဿောကတ္တံ ဟူသောကြောင့်တည်း)။ ။ဣမံ ယမကနိဿယံ၊ သည်။ အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်မရှိသောအားဖြင့်။ ပရိပုဏ္ဏံယထာ၊ ပြီးပြည့်စုံသကဲ့သို့။ တတာ၊ ထို့အတူ။ သန္တာ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော။ သောတုဇနာ၊ စာသင်သားတို့သည်။ သဗ္ဗသော၊ အချင်းခပ်သိမ်း။ အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်။ ဣမံ၊ ဤယမိုက်နိဿယကို။ သိက္ခန္တူ၊ သင်ကြားနိုင်စေကုန်သတည်း။ ။

ဆုတောင်းဂါထာများ

ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ အညေန ကုသလေနစ။
ဣတော စုတော်ဟံ ဒုတိယေ၊ အတ္တဘာဝမ္ပိ အာဂတေ ။

(ပထျာဝတ္တ)[၁]

ဒေဝလောကေ ဝသိတွာန၊ ဗုဒ္ဓသာသနမာမကော။
၇ အတ္တိပုညော နရိန္ဒော၀၊ ပုညဇေယျော ပရာသဟော။

(ပထျာ)

၁–တတိယ-ဘာ, ကာရဝိပုလာဖြစ်နေသည်။

ယာဝ တိဋ္ဌတိ သာသနံ၊ သာသနန္တရဓာနေန၀။
ဥပရူပရိ ယာနတော၊ ဒေ၀လောကေ ၀သိတ္ဘာန။ ။

(ဝိပရီတပဒျာ)

ေ-တ္တေယျ ဇိနစက္ကမ္ပိ၊ သတ္တဒ္ဒနာဒိပူရဏော။
မဟေသက္ခော နရိန္ဒေါ၀၊ ပုညပုညော ဘ၀ါမဟံ။ ။

(ပဒျာ)

သာသနံ ပဂ္ဂဟေတ္ဘာန၊ အဋ္ဌင်္သမနာဂတော။
လဒ္ဓေါ ဟုတ္ဘာ ဗျာကရဏံ၊ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘ၀ါမဟံ။ ။

(တတိယ ဘ, ကာရ ဝိပုလာ)

ဗုဒ္ဓကုံရာ ပုရာ ဓမ္မေ၊ စာဂေ၀ါ တိ ံသပါရမီ။
ပူရေတ္ဘာ ဗောဓိသေဋ္ဌံ၀၊ ဓုဝံ လဘာမိ နာဂတေ။ ။

(ပဒျာ)

မဂ္ဂင်္နာ၀မာရှယ္ပ၊ သန္တာရေဿံ သဒေ၀ကံ။
ဗုဒ္ဓေါ ပညာဓိကော ဟုတ္ဘာ၊ သံသာရ ဩဃ သောတတေ၀။ ။

(ပဒျာ)

ဣမိနာ ပုညကမ္မေန၊ ဣဿိယမိုက်နိသျကို ပြုရသော ကောင်းမှုကြောင့်ဂုဏ်း။ အညေန၊ တပါးသော။ ကုသလေနစ၊ ကုသိုလ်ကြောင့်ဂုဏ်း။ အဟံ၊ သည်။ ဣတော၊ ဣဿိကိုယ်အဖြစ်မှ။ စုတော၊ စုတေသည်ရှိသော်။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အတ္တဘာ၀မှိ၊ ကိုယ်၏အဖြစ်သည်။ အာဂတေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ဒေ၀လောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ ၀သိတ္ဘာန-၀သာမိ၊ ပျော်စံ နေရပါလို၏။ ၀သိတ္ဘာန၊ ပျော်စံနေပြီး၍။ ယာ၀၊ အကြင်မျှလောက်။ သာသနံ၊ သာသနာသည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ တာ၀၊ ထိုမျှလောက်။ ဗုဒ္ဓသာသနမာမကော၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌ မြတ်နိုးသည်ဖြစ်၍။ အတိပုညော၊ အလွန်သော ဘုန်းပညာလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော။ ပုညဇေယျော၊ သူခပ်သိမ်းတို့ကို မသတ်မည်ဥဆဲဘဲ ဘုန်းဖြင့်သာ အောင်နိုင်သော။ ပရာသဟော၊ တပါးသော ရန်သူတို့သည် မပြုဝံ့နိုင်သော။ နရိန္ဒေါ၀၊ လူတကာတို့ကိုအစိုးရသော မင်းမြတ်အဆက်ဆက်သည်လျှင်။ ဘ၀ါမိ၊ ဖြစ်ရလို၏။ သာသနန္တရဓာနေန၊ သာသနာတော်ကွယ်သောအခါ၌လည်း။ ဒေ၀လောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပရူပရိယာနတော၊ အထက်အထက်နတ်ပြည်သို့လားရသောအားဖြင့်။ ၀သိတ္ဘာန-၀သာမိ၊ ပျော်စံနေရပါလို၏။ ၀သိတ္ဘာန၊ ပျော်စံနေပြီး၍။ မေတ္တေယျဇိနစက္ကမ္ပိ၊ အရိမေတ္တေယျ မြတ်စွာဘုရားသာသနာတော်၌။ သတ္တဒ္ဒနာဒိပူရဏော၊ သူတော်ဉစ္စာခုနစ်ပါး အစရှိသော

ကျေးဇူးတရားတို့နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီးသော။ ပုညပုညော၊ ဘုန်းရှိသောသူတို့ထက် အထူးသဖြင့်ဘုန်းရှိသော။ နရိန္ဒော၀၊ မင်းမြတ်သည်လျှင်။ အဟံ၊ သည်။ ဘ၀ါမိ၊ ဖြစ်ရပါလိုို့၏။ ။သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ပဂ္ဂဟေ၀ွာန၊ ပစ္စည်းလေးပါး အစရှိသည်တို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ရ၍။ အဋ္ဌင်္သမနာဂတော၊ မနုဿတ္တစသည်အပြား အင်္ဂါရုစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍။ ဇိနဿ၊ အရိမေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရား၏။ ဗျာကရဏံ၊ ဘုရားဖြစ်လတ္တံ့သော ဗျာဒိတ်စကားတော်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ခုဝံ၊ မချုတ်။ ဗုဒ္ဓါ၊ ဘုရားသည်။ ဘ၀ါမိ၊ ဖြစ်ရပါလိုို့၏။ ပုရာ-ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးကာလ၌။ ဗုဒ္ဓကုံရာ၊ ဘုရားအလောင်း သူတော်ကောင်းတို့သည်။ စာဂေ၊ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၀ါ၊ တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ တိဏ်သပါရမိယော၀ါ၊ သုံးဆယ်သော ပါရမီတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပူရေတ္ဝာ၊ ဖြည့်၍။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော၊ ဗောဓိ ံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို၊လဘိ ံသု ဣ၀၊ရကုန်သကဲ့သို့။ အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ စာဂေ၊ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၀ါ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ တိ ံသပါရမီ၊ သုံးဆယ်သော ပါရမီတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပူရေတ္ဝာ၊ ဖြည့်၍။ ဗောဓိသေဋ္ဌံ၀၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်မြတ်ကိုလျှင်။ ခုဝံ၊ မချုတ်။ လဘာမိ၊ ရပါလိုို့၏။ ။မဂ္ဂင်္နာ၀ံ၊ မဂ္ဂင်တည်းဟူသော သင်္ဘော လှေထက်သို့။ အာရုယှ၊ တက်စီး၍။ လောကေ၊ လောက၌။ ပညာဓိကော၊ ပညာဓိကဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ သံသာရ ဩဃသော-တတော၊ သံသရာတည်းဟူသော ရေအယဉ်မှ။ သဒေ၀ကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော လူကို၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ပြည်ကျော်၊ ညာကျန်းမော်လို့။ သန္တာရေသံ၊ ကယ်တင်ရပ်လိုို့၏။ ။

ယမိုက်အရကောက် နိဂုံးနှင့် ဆုတောင်း ဤတွင်ရွေ့ပြီး၏။

အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌကုရု ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဗိုးရိမ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ရေးသားတော်မူအပ်သော

ဋ္ဌန္ဒြိယယမိုက်

ပရိညာဝါရအရကောက်သစ်

ပရိညာ ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ

စက္ခုန္ဒြေမူ

ပဝတ္တိဝါရကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပရိညာဝါရကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုပရိညာဝါရသည်လည်း ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ, အတီတဝါရ, အနာဂတဝါရ, ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ, ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ, အတီတာနာဂတဝါရ အားဖြင့် ခြောက်ပါးအပြားရှိ၏။ ထို....တွင် **ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ**ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။။ပ။ ဟောဟန်ကား **ယော စက္ခုန္ဒြိယံ** ပရိဇာနာတိ၊ သော သောတိန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိတိ။ အာမန္တာ။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် **ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏**။ သံသယ ၎င်းရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ၎င်းပင်ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်**။ **အာမန္တာ**။ အရကား ပုထုဇဉ်,အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ကြဉ်သော အရိယာ ခုနစ်ယောက် ရ၏။

(ဤသို့စသည်ဖြင့် ဒေါမနဿိန္ဒြေကြဉ်သော လောကီဋ္ဌန္ဒြေ ၁၇-ပါး တို့ကို ခန္ဓယမိုက်ပရိညာဝါရနှင့် အတူဟောလေ)။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာနာတိတိ။နော။ ။ **ယော ဝါ ပန**။နော။ ။အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ရ၏။ သံသယ အရ မရှိ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ရ၏။ သံသယ **အရမရှိ**။ ပစ္စနိက်သံသယကား ဒွေ့ မဂ္ဂသမင်္ဂိနော ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။ အရကား ပုထုဇဉ်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ကြဉ်သော အရိယာ ခြောက်ယောက် ရ၏။ ။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီတိ။နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။နော။ ။အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ့ မဂ္ဂသမင်္ဂိနော ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ကြဉ်သော အရိယာခြောက်ယောက် **ရ၏**။ ။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီတိ။ အာမန္တာ။ **ယော ဝါ ပန** ။ဒေ့ မဂ္ဂသမင်္ဂီနော။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။**အနု**။ ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဋိလဒ်၍ ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ ။**ပဋိ**။ ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဋိလဒ် **ရ၏**။ ။အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပဋိလဒ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယော မဂ္ဂသမင်္ဂီနော ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရဏကား ပုထုဇဉ်၊သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ **ဖလဌာန်ပဋိလဒ်လေးယောက် ရ၏**။ ။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရောတီတိ။ **နော**။ ။**ယော ဝါ ပန**။နော။ ။**အနု**။ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်** ပဋိလဒ် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပဋိ**။ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော** အရဟတ္တဖလဌာန် ပဋိလဒ်ရ၏။ သံသယ **အရမရှိ**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီဥ **အရဟန္တဥ** ဌပေတွာ **အဝသေသာ** ပုဂ္ဂလာ။ **အရဏကား** ပုထုဇဉ်၊ **အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်**၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော **အရဟတ္တဖလဌာန်မှဘပါး အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက် ရ၏**။ ။စက္ခုန္ဒြေန္ဒြိယမူပြီး၏။

ဒေါမနဿိန္ဒြေန္ဒြိယမူ

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာနာတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီတိ။ **နော**။ ။**ယော ဝါ ပန**။နော။ ။**အနု**။ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလဒ်ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပဋိ**။ ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလဒ်**ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ မဂ္ဂသမင်္ဂီနော ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရဏကား ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခြောက်ယောက် **ရ၏**။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာနာတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတီတိ။**အာမန္တာ**။ **ယော ဝါ ပန**။ဒေ့ပုဂ္ဂလာ။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။**အနု**။ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလဒ်ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ ။**ပဋိ**။ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** သကဒါဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပဋိလဒ် **ရ၏**။ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဋိလဒ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယော မဂ္ဂသမင်္ဂီနော ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရဏကား ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ ဖလဌာန်ပဋိလဒ်လေးယောက် ရ၏။ ။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာနာတိ၊သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရောတီတိ။ **နော**။ ။**ယော ဝါ ပန**။နော။ ။**အနု**။ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဋိလဒ် ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပဋိ**။ဥ် **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဌာန်ပဋိလဒ်ရ၏။ သံသယ **အရမရှိ**။ ။**ပစ္စနိက်**

သံသယကား အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီဠ အရဟန္တဠ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပဂ္ဂလာ။ **အရကား** ပုထုဇဉ်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်မှတပါး အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက် ရ၏။

ဒေါမနဿိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာ**ဝေတီတိ**။ **နော**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိ**မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋ္ဌိ။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက် ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** စတ္တာရော**မဂ္ဂသမင်္ဂီနော** ဌပေတွာ **အဝသေသာ** ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ ဖလဋ္ဌာန် **ပုဂ္ဂိုလ်လေးယောက် ရ၏**။ ။

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ **သစ္ဆိကရောတီတိ**။ **နော**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋ္ဌိ။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ** ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** အဋ္ဌမကဠ အရဟန္တဠ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ ။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

အညိန္ဒြေမူ

ယော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရောတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်**သုံးယောက် ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋ္ဌိ။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယော မဂ္ဂသမင်္ဂီနောစ အရဟန္တဠ ဌပေတွာ အဝသေသာ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်**သုံးယောက်**၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော **အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ငါးယောက် ရ၏**။

ပစ္စုပ္ပန္နဝါရ ပြီး**ပြီ**။

အတိတဝါရ စကျွန်ုပ်မှု

အတိတဝါရဌ်။ ။**ယော** စကျွန်ြိယ် ပရိဇာနိတ်ထ။ သော ဒေါမနဿိန်ြိယ် ပဇဟိတ်ထာတိ။ အာမန်ဏာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဒေ့ ပုဂ္ဂလာ။ အရဟာ။ ။ အနု။ဌ် သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ သံသယ ၎င်းရ၏။ ။ ပဋိ။ဌ် သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက် သံသယကား** ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် ရ၏**။ ။

ယော စကျွန်ြိယ် ပရိဇာနိတ်ထ၊ သော **အနုညာတညာဝမိတိန်ြိယ်** ဘာဝိတ်ထာတိ။ အာမန်ဏာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ အရဟာ။ ။**အနု**။ဌ် **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယ ၎င်း**ရ၏**။ ။ပဋိ။ဌ် **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အဏက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် လုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် သုံးယောက် **ရ၏**။ **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ **ပစ္စနိက် သံသယကား** ဒွေ့ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။

ယော စကျွန်ြိယ် ပရိဇာနိတ်ထ၊ သော အညိန်ြိယံ ဘာဝိတ်ထာတိ။ အာမန်ဏာ။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ အာမန်ဏာ။ ။**အနု**။ဌ် **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**၊ သံသယ ၎င်း**ရ၏**။ ။ပဋိလောမလည်း ၎င်းပင်**ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်** အာမန်ဏာ။ ။ အရကား ပုထုဇဉ်, အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ ။

ယော စကျွန်ြိယ် ပရိဇာနိတ်ထ၊ သော အညာတာဝိန်ြိယ် သစ္ဆိကရိတ်ထာတိ။ **ယော** အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆိကရောတိ၊ သော စကျွန်ြိယ် ပရိဇာနိတ်ထ။ နော စ အညာတာဝိန်ြိယ် သစ္ဆိကရိတ်ထ။ ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆိကာသိ၊ သော စကျွန်ြိယ္ဆ ပရိဇာနိတ်ထ အညာတာဝိန်ြိယ္ဆ သစ္ဆိကရိတ်ထ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန်ဏာ။ ။ယော၊ သည်။ အဂ္ဂဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုဆဲ။ပ။ သစ္ဆိကာသိ၊ မျက်မှောက်ပြုပြီ။ ။**အနု**။ဌ် **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်မှတပါး အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ၎င်းနောက်သာ ရ၏။ ။ **ပစ္စနိက်သံသယကား** အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ကြဉ်သော **အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက် ရ၏**။ ။

စကျွန်ုပ်မှု ပြီး၏။

ဒေါမနဿိန္ဒြေပူ

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော **အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ** ဘာဝိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ။ တယော ပုဂ္ဂလာ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အလယ်မဂ္ဂင်္ဂန်နှစ်ယောက်၊ အောက် ဖလင်္ဂန်နှစ်ယောက် **ရ၏**။ ။**အနာဂါမိဖလင်္ဂန်**၊ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်၊ အရဟတ္တ ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။အနု။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယအရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ **အရဟာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနု**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိ **ဖလင်္ဂန်**၊ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အရဟတ္တဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ပဋိ။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယအရလည်း ငင်းသံသယ **အရပင် ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်**၊ **အောက်ဖလင်္ဂန်နှစ်ယောက် ရ၏**။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ တယော ပုဂ္ဂလာ။ပ။ ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆာကာသိ။ ။(**အရဟာ-ဟု ပါဠိ၌ ရှိ၏**)။ ။**ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။**အနု**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိ ဖလင်္ဂန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်၊ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ** ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တ ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလင်္ဂန်မှ တပါး ရဟန္တာဟုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋိလောမ လည်း ငင်းနောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရ**ကား ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန်နှစ်ယောက် **ရ၏**။ ။ဒေါမနဿိန္ဒြေပူ ပြီး၏။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေပူ

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ အရဟာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနု**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အထက်မဂ္ဂင်္ဂန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလင်္ဂန်သုံးယောက် **ရ၏**။ အရဟတ္တ ဖလင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋိလောမ လည်း ငင်းနောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂင်္ဂန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

ယော အနညာတညဿာမိတိန်ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန်ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ သတ္တ ပဂ္ဂလာ။ ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆာကာသိ။ ။(အရဟာ ဟု ပါဠိဋ္ဌ ရှိ၏)။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနု။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အထက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်သုံးယောက်၊ အရဟတ္တမဂ်ါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ်ိုလ် **ရ၏**။ အရဟတ္တမဂ်ါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဌာန်မှတပါး ရဟန္တာပုဂ်ိုလ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ငင်းနောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား၊ ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်ပုဂ်ိုလ် ရ၏။ ။ အနညာတညဿာမိတိန်ဒြိမူ ပြီး၏။

အညိန်ဒြိမူ

ယော အညိန်ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန်ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆိကရောတိ၊ သော အညိန်ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ နောစ အညာတာဝိန်ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထ။ ယော အဂ္ဂဖလံ သစ္ဆာကာသိ၊ သော အညိန်ဒြိယဉ္စ ဘာဝိတ္ထ အညာတာဝိန်ဒြိယဉ္စ သစ္ဆိကရိတ္ထ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနု။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ်ါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ်ိုလ် ရ၏။ အရဟတ္တမဂ်ါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော **အရဟတ္တဖလဌာန်**မှတပါး အရဟတ္တဖလဌာန်ပုဂ်ိုလ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ငင်းနောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။ အရကား ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဌာန်ကြဉ်သော အရိယာပုဂ်ိုလ် ခုနစ်ယောက် ရ၏။

အတိတဝါရ ပြီးပြီ။

အနာဂတဝါရ

စက္ခုန်ဒြိမူ

အနာဂတဝါရဉ်။ ။ယော စက္ခုန်ဒြိယံ ဥပ္ပါဒိဿတိ၊ သော ဒေါမနဿိန်ဒြိယံ ပဇဟိဿတီတိ။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။အနု။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိဖလဌာန်ပုဂ်ိုလ် ရ၏။ ။ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဌာန်နှစ်ယောက်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ငင်းနောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယော ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရ**

ကား မကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိဿတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေ စက္ခုန္ဒြိယဉ္စ ပရိဇာနိဿန္တိ၊ အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယဉ္စ ဘာဝေဿန္တိ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။**အနု**။ ၌ **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက် ရ၏။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ၎င်းနောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယော ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိဿတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ **အာမန္တာ**။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အာမန္တာ။ ။**အနု**။ ၌ **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက် ရ၏။ သံသယ ၎င်းပင် ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ၎င်းပင် ရ၏။ ။ပစ္စနိက်။ အာမန္တာ။ ။အရကား မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိဿတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ။ ။ပဋိ။၌ **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ကျွတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။အနု။ ၌ သန္ဒိဋ္ဌဉာန်သံသယ အရလည်း ၎င်းသံသယ အရပင် ရ၏။ ။ပစ္စနိက်။ ဒွေပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။စက္ခုန္ဒြေမူပြီး၏။

ဒေါမနဿိန္ဒြေမူ

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇာနိဿတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ **အာမန္တာ**။ ။အနု။ ၌ **သန္ဒိဋ္ဌဉာန်ကား** အောက်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဉာန် နှစ်ယောက် ရ၏။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရ၏။ **သံသယကား** နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋိလောမလည်း ၎င်း နောက်သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ပဉ္စ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျွတ်

ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အထက်မဂ္ဂင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ အထက်ဖလဋ္ဌန် နှစ်ယောက် ရ၏။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိဿတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ပဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ပဋ္ဌိ**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂင်္ဂန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန်နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌန် နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**အနု**။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမက်သံသယကား** တယော ပုဂ္ဂလာ။ ။မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိဿတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ တယော ပုဂ္ဂလာ။ ပဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။ပဋ္ဌိ။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂင်္ဂန် ၊အနာဂါမိဖလဋ္ဌန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌန် နှစ်ယောက်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**အနု**။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။ဒေါမနဿိန္ဒြေမူ ပြီး**၏**။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဂါ ပန**။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။**ပဋ္ဌိ**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အောက်မဂ္ဂင်္ဂန် သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌန် သုံးယောက် **ရ၏**။ ကျွတ်ဟုံ့ကသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**အနု**။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမက်သံသယကား** တယော ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ။ ယေ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။**ပဋ္ဌိ**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌန် ကြဉ်သော အရိယာ ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**အနု**။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္ဆိမက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား**

မက္ချတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟာတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။အနုညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

အညိန္ဒြေမူ

ယော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတိ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ သတ္တ ပုဂ္ဂလာ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မာန်ကား** အရဟာတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန် သုံးယောက်၊ **အောက်ဖလဌာန် သုံးယောက်လည်း ရ၏။ သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**အနု**။ ၌ သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မာန်သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား မက္ချတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အရဟာတ္တဖလဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏**။

အနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

ပစ္စုပ္ပန္နာတီတဝါရ

စက္ခုန္ဒြေမူ

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မာန်ကား** အနာဂါမိဖလဌာန်၊ အရဟာတ္တဖလဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အရဟာတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**အနု**။ ၌ သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မာန်သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဌာန် နှစ်ယောက် **ရ၏**။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မာန်ကား** အရဟာတ္တမဂ္ဂဌာန်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန် ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်ယောက် **ရ၏**။ အရဟာတ္တမဂ္ဂဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း**ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။**အနု**။ ၌ သန္ဒိဋ္ဌဓမ္မာန်သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌာန် **ရ၏**။

ယော စက္ခုန်ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အညိန်ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ နော။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂိုလ် ရ၏။ သံသယအရမရှိ။ ။ပဋို။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဉာန် ပဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သတ္တ ပဂိုလာ။ ။ **အရကား** ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်** ရ၏။ ။

ယော စက္ခုန်ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော **အညာတာဝိန်ဒြိယံ** သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပဂိုလ်ရ၏။ သံသယ **အရမရှိ**။ ။ပဋို။၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော **အရဟတ္တဖလဉာန်မှတပါး အရဟတ္တဖလဉာန်ပဂိုလ်** ရ၏။ သံသယအရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား အင္ဒ** ပဂိုလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဉာန်သုံးယောက်၊ အရဟတ္တ** မဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော **အရဟတ္တဖလဉာန်ပဂိုလ်ရ**၏။ ။စက္ခုန်ဒြိယမူပြီး၏။

ဒေါမနဿိန်ဒြိယမူ

ယော ဒေါမနဿိန်ဒြိယံ **ပဇဟတိ**၊ သော အနညာတညဿာမီတိန်ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဆ ပဂိုလာ။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ ပဋို။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ကြဉ်သော အရိယာ ပဂိုလ်ခြောက်ယောက် ရ၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဂိုလ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်လာရ၏။ ။အနု။ ၌ သန်ဒိဋ္ဌာန် သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ **အရပင်** ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပဂိုလာ။ ။**အရကား** ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာန်ပဂိုလ် ရ၏။ ။

ယော ဒေါမနဿိန်ဒြိယံ **ပဇဟတိ**၊ သော အညိန်ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ နော။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဂိုလ် ရ၏။ သံသယအရမရှိ။ ။ပဋို။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဉာန်ပဂိုလ် ရ၏။ သံသယအရ မရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သတ္တ ပဂိုလာ။ ။ အရကား ပုထုဇဉ်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်, အရဟတ္တဖလဉာန်မှတပါး အရိယာ ပဂိုလ် ခြောက်ယောက် ရ၏။ ။

ယော ဒေါမနဿိန်ဒြိယံ ပဇဟတိ၊ သော အညာတာဝိန်ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်ပဂိုလ်ရ၏။ သံသယအရမရှိ။ ။ပဋို။၌ **သန်ဒိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဉာန်မှတပါး အရဟတ္တဖလဉာန်

ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယအရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။ အရကား ပုထုဇဉ်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်**ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ ။ဒေါ မနဿိန္ဒြေမူပြီး၏။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထာတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သော တာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယအရမရှိ။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယအရ မရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** သတ္တ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား ပုထုဇဉ်၊ **သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်**၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ကြဉ် သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခြောက်ယောက် **ရ၏**။ ။

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ **သော** အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယအရမရှိ။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်မှတပါး အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယအရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဋ္ဌပုဂ္ဂလာ။ ။ အရကား ပုထုဇဉ်၊ **အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်**၊ **အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်**၊ **အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရဖိုလ် နှင့်ပြည့်စုံသော** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ [သတ္တ ပုဂ္ဂလာ ဟု ပါဠိရှိ၏။ **အာဘိတဝါရနှင့်** မညီသောကြောင့်ဆင်ခြင်]။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

အညိန္ဒြေမူ

ယော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိတ္ထာတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန် သုံးယောက်**ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂါနန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်မှတပါး **အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်** **ရ၏**။သံသယအရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂါ နန္တရ ဖိုလ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

[ဥဠုပုဂ္ဂလာဟုပါဠိရှိ၏။ **အာဘိတဝါရနှင့်** မညီသောကြောင့် ဆင်ခြင်]

ပစ္စုပ္ပန္နာတိတဝါရ ပြီး၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ

စက္ခုန္ဒြေမူ

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိဿတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တ မဂ္ဂဉာန်ပဂ္ဂိုလ်**ရ၏**။ သံသယ **အရမရှိ**။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အောက်မဂ္ဂဉာန်** နှစ်ယောက်၊ **အောက်ဖလဉာန်** နှစ်ယောက်**ရ၏**။ **သံသယ အရမရှိ**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** စတ္တာရော ပဂ္ဂလာ။ ။အရကား **မကျတ်ထိုက်**သော ပုထုဇဉ်၊ အနာဂါမိ မဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိဖလဉာန်၊ **အရဟတ္တ ဖလဉာန် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏**။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရ ဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ် ထိုက်သော ပုထုဇဉ် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဋ္ဌ ပဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ကြဉ် သော အရိယာ ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ နော။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။**အနု**။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊အောက်ဖလဉာန် သုံးယောက် **ရ၏**။ သံသယ **အရ** မရှိ။ ။**ပစ္စနိကသံသယကား** ဒွေ ပဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဉာန် ပဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနာတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ သတ္တ ပဂ္ဂလာ။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန် ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် သုံးယောက်၊ အောက် ဖလဉာန် သုံးယောက် **ရ၏**။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန် ပဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ **သံသယကား** နောက်သာ **ရ၏**။ ။အနု။၌ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အရလည်း ၎င်း သံသယ အရပင် **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အရဟတ္တဖလဉာန် ပဂ္ဂိုလ် ရ၏**။ ။စက္ခုန္ဒြေမူ ပြီး၏။

ဒေါမနဿိန္ဒြေမူ

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟတိ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**

အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလ် **ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။** ။ပဋို။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် **ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။** ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** အဋ္ဌ ပဋိလာ။ ။**အရကား** မကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်** ကြဉ် သော အရိယာပဋိလ် **ခုနစ်ယောက်ရ၏။**

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ **အာမန္တာ။** ။**ယော ဝါ ပန။** ဆ ပဋိလာ။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ပဋို။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ **အောက်** ဖလဉာန် သုံးယောက် ရ၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။အနု။၌ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယ အရလည်း ၎င်း သံသယ အရပင် **ရ၏။** ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယော ပဋိလာ။ ။အရကား မကျက် **ထိုက်**သော ပုထုဇဉ်၊ **အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်** ပဋိလ် ရ၏။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟတိ၊သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန။** သတ္တ ပဋိလာ။ အနာဂါမိမဂ္ဂသမင်္ဂီ။ ။ပဋို။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်, **အရဟတ္တ** ဖလဉာန် ကြဉ်သော အရိယာပဋိလ် ခြောက်ယောက် ရ၏။ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလ်လည်း ရ၏။သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။အနု။၌ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အရလည်း ၎င်း သံသယ အရပင် ရ၏။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပဋိလာ။ ။ အရကား မကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်။ **အရဟတ္တဖလဉာန်** ပဋိလ် ရ၏။ ။ ဒေါမနဿိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ **အာမန္တာ။** ။**ယော ဝါ ပန။** ဆ ပဋိလာ။ အဋ္ဌမကော။ ။ပဋို။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အလယ် မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ **အောက်**ဖလဉာန် သုံးယောက် ရ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန် ပဋိလ်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။အနု။၌ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အရလည်း ၎င်း **သံသယ** အရပင် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** တယော ပဋိလာ။ ။အရကား မကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်၊ အရဟတ္တဖလဉာန်** ပဋိလ် ရ၏။

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ သတ္တ ပဋိလာ။ အဋ္ဌမ **ကော**။ ။ပဋို။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျက်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ **အထက်**မဂ္ဂဉာန်

သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် ရ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်ပဂ္ဂိုလ် လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။အနု။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။ အရကား မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။

အနညာတညဿာမိတိန္ဒြေမူ ပြီး၏။

အညိန္ဒြေမူ

ယော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေတိ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အာမန္တာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ပဒ္ဓ ပုဂ္ဂလာ။ တယော မဂ္ဂသမင်္ဂိနော။ ။ ပဋိ။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်၊ မောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် ရ၏။ အထက်မဂ္ဂဉာန်သုံးယောက်လည်း ရ၏။ သံသယကား နောက်သာရ၏။ ။အနု။ ၌ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယ အရလည်း ငင်းသံသယ အရပင် ရ၏။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။ အရကား မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။

ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

အတီတာနာဂတဝါရ

စက္ခုန္ဒြေမူ

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိဿတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဉာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** စတ္တာရော ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဉာန်၊ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တ မဂ္ဂဉာန်ပဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋိ။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်**

သံသယကား အဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။**အရကား** မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိဿ္တ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋ္ဌိ။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်သုံးယောက် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

ယော စက္ခုန္ဒြိယံ ပရိဇာနိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋ္ဌိ။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ကြဉ်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ယေ ပုထုဇ္ဇနာ **မဂ္ဂံ** နပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။

စက္ခုန္ဒြေမူ ပြီး**၏**။

ဒေါမနဿိန္ဒြေမူ

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ နော။ ။**ယော ဝါ ပန**။ နော။ ။အနု။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋ္ဌိ။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ သံသယ အရမရှိ။ ။**ပစ္စနိက်သံသယကား** ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက် **ရ၏**။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ အနာဂါမီ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ အနာဂါမီ။ ။အနု။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋ္ဌိ။ ဌ် **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန် နှစ်ယောက် **ရ၏**။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်

သာ ရ၏။ ။**ပစ္စနိုက်သံသယကား** ယေ ပုထုဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။ အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။

ယော ဒေါမနဿိန္ဒြိယံ ပဇဟိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ **အ**ရဟာ။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ဒွေပုဂ္ဂလာ။ ။ **အနု**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အနာဂါမိ ဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋို။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား**ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ အောက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်နှစ်ယောက် **ရ၏**။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ ။**ပစ္စနိုက်သံသယကား** ယေ ပုထုဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။**အ**ရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။

ဒေါမနဿိန္ဒြေမူ ပြီး**၏**။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ သော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝေဿတီတိ။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ပဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ပဋ္ဌ ပုဂ္ဂလာ။ ။ **အနု**။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌာန်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန် နှစ်ယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ ။ပဋို။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အလယ်မဂ္ဂဋ္ဌာန်နှစ်ယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ ။ **ပစ္စနိုက်သံသယကား** ယေ ပုထုဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။

ယော အနညာတညဿာမီတိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ သော အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ အရဟာ။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။**ယော ဝါ ပန**။ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ။ ဆ ပုဂ္ဂလာ။ ။အနု။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊ အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ ရ၏။ ။ပဋို။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သောပုထုဇဉ်၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ အထက်မဂ္ဂဋ္ဌာန်သုံးယောက်၊အောက်ဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်လည်း **ရ၏**။ သံသယကား နောက်သာ **ရ၏**။ **ပစ္စနိုက်သံသယကား** ယေ ပုထုဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။အရကား မကျတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ် **ရ၏**။ ။

အနညာတညဿာမီတိန္ဒြေမူ ပြီး**၏**။

အညိန္ဒြိယံ

ယော အညိန္ဒြိယံ ဘာဝိတ္ထ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယံ သစ္ဆိကရိဿတီတိ။ **နော**။ ။ **ယော ဝါ ပန**။ နော၁။ ။အနု။ ၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ သံသယ အရမရှိ။ ။ပဋိ။၌ **သန္နိဋ္ဌာန်ကား** ကျတ်ထိုက်သော်ပုထုဇဉ်၊ အရဟတ္တဖလဋ္ဌာန် မှတပါး အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ခုနစ်ယောက် ရ၏။သံသယ အရမရှိ။ ။ **ပစ္စနိက် သံသယကား** ယော ပုထုဇ္ဇနော မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ တေ။ ။**အရကား** မကျွတ်ထိုက်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ် ရ၏။ ။

အာတိတာနာဂတဝါရ ပြီးပြီ။

"အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌကုရု" မစိုးရိမ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးရေးသားတော် မူသော ဣန္ဒြိယယမိုက် ပရိညာဝါရ အရကောက်သစ် ဤတွင်ပြီးပြီ။ ။

ယမိုက်ဂဏ္ဍိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

မူလယမိုက်ဂဏ္ဍိ

ဥဒ္ဒေသဝါရ

ဂန္ဆိဿံ ယမကေ ဂန္ဆေ၊ ကိဉ္စိ နိယာမ ပဗ္ဗကံ။
ဉာဏဝတ္ထုသယ သောတူန်၊ နတ္ထာ ဇိနံ ဘဝန္တကုံ။ ။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ယမိုက်ကျမ်းကိုဟော တော်မူ၏။ ထိုယမိုက်ကျမ်း၌ တုံသည်လည်း မူလယမိုက်၊ခန္ဓယမိုက်။ပ။ဤနှစ်ယ ယမိုက်အားဖြင့်ဆယ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုဆယ်ပါးတို့တွင် မူလယမိုက်ကိုချေဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ။ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ အခြားမဲ့၌ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို မဟော မူ၍ ယမိုက်ကျမ်းကို အဘဲ့ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း။ ။မြတ်စွာဘုရား သည်ယမိုက်ကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်ကား သန္နိဋ္ဌာန်သံသယဖြင့် အထူးထူး သော နည်းနာနယတို့၌ လိမ်မာစေခြင်းငှါ ဟောကြောင်းမူသည်။ အထူးထူးသော နည်းနာနယတို့၌ လိမ်မာခြင်းသည်လည်း ကုသိုလ်စသော မမ္မတို့၌ ဖေါက်ပြန် ချုတ်ယှင်းသော အယူရှိသော သူအားမဖြစ်။ ကုသိုလ်စသောမမ္မတို့၌ ဖေါက်ပြန် ချုတ်ယှင်းသော အကုသိုလ်ကိုလည်း ကထာဝတ္ထုကျမ်းဖြင့် ပယ်ဖျောက်မြစ် တားတော်မူရသည်။ဤသို့ အကြောင်းအကျိုးစပ်သော အားဖြင့် ကထာဝတ္ထု ကျမ်း၏အခြားမဲ့၌ ယမိုက်ကျမ်းကို ဟောတော်မူလေသည်ဟူလို။ ။ယင်းသို့ ဆိုအပ်သည်အဖြစ်ကိုကား-

"ကထာဝတ္ထုပကရဏေန သခ်ေပေနေဝ ဒေသိတေန ဓမ္မေသု ဝိပရိတဂ္ဂဟဏံ နိဝါရေတွာ တေသွေဝ ဓမ္မေသု ဓမ္မသင်္ဂဟာဒိသု ပကာသိတေသု ဓမ္မပုဂ္ဂလော ကာသာဒိနိဿယာနံ သန္နိဋ္ဌာနသံသယာနံ ဝသေန နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္ထံ ယမ ကပ္ပကရဏံ အာရဒ္ဓံ"ဟူသော(ဋီကာပါဠိ)။

"အဝိပရိတတော ဂဟိတေသု ဓမ္မေသု မူလယမကာဒိဝသေန ပဝတ္တိယမာနာ ဒေသနာ ပေနေယျာနံ နာနပ္ပကာရကောသလ္လဝဟာ ပရိညာကိစ္စသာဓနီစ ဟောတိ နဝိပရိတတောတိအာဟ ဝိပရိတဂ္ဂဟဏံ။ပ။ အာရဒ္ဓန္တိ။ တေန ကထာ ဝတ္ထုပကရဏဒေသနာနန္တရံ ယမကပကရဏဒေသနာယ ကာရဏမာဟ" ဟူ သော(အနုဋီကာပါဠိ)ဖြင့် သိအပ်၏။

ယမကဟူသည်ကား။ အစုံဆိုလိုသည်။အဘယ်သို့စုံသနည်း။ ။**မူလယမကဌ်** အနုလောမပုစ္ဆာ သန္နိဋ္ဌာန်အရဖြစ်သော ကုသိုလ်ဟူသော အနက်။ **ပဋိလောမ** ပုစ္ဆာ သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရဖြစ်သော ကုသိုလ်မူလဟူသောအနက်။ ဤသို့အနက်နှစ်ပါးစုံသတည်း။ (တနည်းကား)။ အနုလောမပုစ္ဆာ သံသယပုဒ်၏ အရဖြစ်သော ကုသိုလ်မူလဟူသောအနက်။ပဋိလောမပုစ္ဆာသံသယပုဒ်၏ အရဖြစ်သော ကုသိုလ် ဟူသောအနက်။ ။ဤသို့ အနက်နှစ်ပါးစုံသတည်း။ ။(တနည်းကား)။**အနုလော** မ ပုစ္ဆာ၊ပဋိလောမပုစ္ဆာ၊ဤသို့နှစ်ပါးစုံသတည်း။ ။(တနည်းကား)။**အနုလောမ** ပုစ္ဆာပါဠိဓမ္မ။ ပဋိလောမပုစ္ဆာပါဠိဓမ္မ။ဤသို့ ဓမ္မနှစ်ပါးစုံသတည်း။ ။**ကေမူလ** ယမကတို့ဌ်လည်းဤနည်းတူခဲ့လေ။ ကြံလေ။ ။ယင်းသို့ ဆိုအပ်သည်၏ **အဖြစ်** ကိုကား-

"ကုသလာကုသလမူလသင်္ခါတာနံ ဒ္ဒိန္နံ အတ္ထာနံ ဝသေန အတ္ထယမကန္တိဝါ တောသည္ဥေ အတ္ထာနံ ဝသေန အနုလောမပဋိလောမတော ပဝတ္တပါဠိဓမ္မဝသေန ဓမ္မယမကန္တိဝါ အနုလောမပဋိလောမတော ပဝတ္တပုစ္ဆာဝသေန ပုစ္ဆာ**ယမကန္တိ** ဝါ တီဓာ ယမကဘာဝေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသေသုပိ **သော**ဝ နယော"**ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်**ဖြင့် သိအပ်၏။

ယင်းသို့သော် မူလယမိုက် ခန္ဓယမိုက်စသည်တို့သည် ယမက မမည်ခဲ့ရာ။ **မူလ** ယမက စသည်သည်တို့သာလျှင် ယမကမည်ခဲ့ရာ၏ဟူမူ-

"ယုဂဠသင်္ခါတာနံ ယမကာနံ ဝသေန ဒေသိတတ္တာ ဣမေသု ဒသသု **ကေကံ** ယမကံနာမ"(**အဋ္ဌကထာ**)။

အဓိပ္ပါယ်အကျဉ်းကား။ သမံ၊ မျှသော။ စုဏ္ဏံ၊အမှုန့်။ ဟူသောပြယုဂ်ဌ် **ဝဏ္ဏ**တ်တမတ်။ ပိတ်ချင်းတမတ်။ ဤနှစ်ပါးကိုအမျှစုဌ် အမှုန့်ပြုပြီးသော် **ထိုအမှုန့်**ကို အစိတ်၏အမည်ဖြစ်သောသမံဟူသောဝေါဟာရဖြင့်ခေါ်ဝေါ်သကဲ့သို့ **မူလယမက** ကေမူလယမကစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဟောအပ်သောကြောင့် **မူလ**ယမိုက် ခန္ဓယမိုက် စသည်တို့ကိုလည်း အဝယဝူပစာအားဖြင့် ယမကဟုခေါ်ဝေါ်သည် ဟူလို။ ။ဤအဝယဝူပစာကား ဥပစာဆယ်ပါးမှ အလွတ်တည်း။ **ထိုသို့** လွတ်သော်လည်း **ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာ၊ နေတ္တိဋီကာ၊ အနုဋီကာကျမ်း**တို့ဌ် ဆိုသောကြောင့် သာရအားဖြင့် မှတ်အပ်၏။ **သဒ္ဒသာရတ္ထဇာလိနီ**ဌ်လည်း-

အဝယဝေ ပဝတ္တော သော၊ ဝေါဟာရော သမူဟေ ကတော။
တံ ပာထာ စေ သမံ စုဏ္ဏံ၊ သမန္တေတ္ထဝယံ မတံ။ ။

ဟု မိန့်အပ်၏။ ။အချို့သောဆရာတို့ကား ဥပစာ ၁၀-ပါးတွင် ကေ**ဒေသူပစာ**ဌ် သွင်းကုန်၏။ ထိုသို့သွင်းခြင်းသည် **သဒ္ဒသာရတ္ထဇာလိနီ**ဌ် ဥပစာ၊

၁၀-ပါးကို ဆိုပြီးမှ အသီးထုတ်၍ ဆိုသောကြောင့် မသင့်။ ထို့ကြောင့် အသီးယူခြင်းသာ သင့်မြတ်သတည်း။ ။

မူလယမိုက် ခန္ဓယမိုက်စသည်တို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော ယမိုက်ကျမ်းကား အဘယ့်ကြောင့် ယမိုက်မည်သနည်း။

"ဣမေသံ ပန ယမကာနံ သမူဟဘာဝတော သဗ္ဗမေတံ ပကရဏံ ယမကန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ" (အဋ္ဌကထာ)။

အဓိပ္ပါယ်ကား ယခင်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည့်အတိုင်းယူလေ။ ။ယမိုက်ဆယ်ကျမ်းတို့တွင် မူလယမိုက်ကိုအဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေသနည်း။ ။ မူလယမိုက်၌ ဟောတော်မူအပ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ တရားတို့ကိုပင် ခန္ဓာအားဖြင့်ဖွဲ့၍ ခန္ဓယမိုက်ကို ဟောတော်မူရသည်။ ထို့ကြောင့် မူလယမိုက်ကျမ်းကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသည် ဟူလို။ ။ယခင်အနက်ကိုကား

"ဣဒါနိ မူလယမကေ ဒေသိတေယေဝ ကုသလာဒိဓမ္မေ ခန္ဓဝသေန သင်္ဂဏှိတ္ဝာ မူလယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ ခန္ဓယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ" ဟူသော ခန္ဓယမိုက်အဋ္ဌကထာပါဠိ၏ သာမျတ္ထအားဖြင့် သိအပ်၏။

ထို မူလယမိုက် ကျမ်း၌ ဥဒ္ဒေသ နိဒ္ဒေသ နှစ်ပါးတို့တွင် ဥဒ္ဒေသကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေသနည်း။

"တေသု ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနုက္ကမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတ္တာ ဥဒ္ဒေသဝါရော ပဌမော" (အဋ္ဌကထာပါဠိ)။

ဥဒ္ဒေသသည်လည်း တိကမာတိကာ ဒုကမာတိကာ နှစ်ပါးတို့တွင် တိကမာတိကာကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေသနည်း။ ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ မာတိကာ၌ တိကမာတိကာကို ရှေးဦးစွာ ဟောစဉ်ရှိသောကြောင့် ဟောတော်မူလေသည် ဟူလို။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီ မာတိကာ၌ကား တိကမာတိကာကိုအဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေသနည်း။

"သုခဂ္ဂဟဏတော အပ္ပဘေဒတောစ တိကာဝေ ပဌမံ ဝုတ္တာ" (ဒုါရအနုဋီကာ)။

ထိုတိက်တို့တွင်လည်း ကုသလတိက်ကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေသနည်း။

"တေသု ပန သဗ္ဗသင်္ဂဟ အသင်္ဂဟရာ အာဒိကလ္ယာဏဘာဝေန ပဌမံ ကုသလတ္တိကံ ဂုတ္တံ" (ဂဉ်းဒုါရအနုဋီကာ)။

ကုသလတိက်၌လည်း ကုသလပဒကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေသနည်း။

"ကုသလတ္ထိကေပိစ ပဓာန, ပါသံသ, ဥာယ, ဟိတဘာဝတော ကုသလာ ဓမ္မာ ပဌမံ ဝုတ္တာ" (ၵင်းဒွါရအနုဋ္ဌီကာ)။

ကုသလပဒ၏အခြားမဲ့၌ အဗျာကတပဒကို မဟောမူ၍ အကုသလပဒကို အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း။

"တပ္ပဋိပက္ခတ္တာ တဒနန္တရမကုသလာ။ တဒုဘယဝိပရီတသဘာဝါ တဒနန္တရ မဗျာကတာ ဝုတ္တာ" (ၵင်းဒွါရအနုဋ္ဌီကာ)။

အာရောဂျေ ကုသလံ ဣဋ္ဌ၊ ဝိပါကေ ကုသလော တထာ။
အနဝဇ္ဇမို့ ဆေကေစ၊ ကထိတော ဝါစွလိင်္ဂကော။ ။

ဟု မိန့်အပ်သော ကုသလသဒ္ဒါ၏ အနက်လေးနက်တို့တွင် ကုသလာ ဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်၌ ကုသလသဒ္ဒါသည် အဘယ်အနက်၌ဖြစ်သနည်း။

"သွာယမိဓ အာရောဂျေပိ အနဝဇ္ဇေပိ သုခဝိပါကေပိ ဝဋ္ဋေ" ဟူသော အဋ္ဌသာလိနီ အလိုသော် အာရောဂျ, အနဝဇ္ဇ, ဣဋ္ဌဝိပါက ဟူသော သုံးနက်၌ ဖြစ်သင့်၏။

"ကုသလာဓမ္မာတိ ကုသလတ္တိကဿ ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တလက္ခဏာ အနဝဇ္ဇသုခ ဝိပါကာ ကုသလသဘာဝါ" ဟူသော ယမိုက်အဋ္ဌကထာ အလိုသော် အနဝဇ္ဇ, ဣဋ္ဌဝိပါက ဟူသော နှစ်ပါးသောအနက်၌ ဖြစ်သင့်၏။

ဤယမိုက်အဋ္ဌကထာ၌ ကုသလာ ဟူသော ပုဒ်ကို အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာဟု ဖွင့်သတည်း။ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်ကို သဘာဝါဟု ဖွင့်သတည်း။ ထိုသဘာဝသည်ကား ကုသလသဘာဝ အကုသလသဘာဝ စသောအားဖြင့် သာမန်လျှဉ်းခဲ့ရကား ကုသလာ ဟူသောပုဒ်ကိုထည့်သတည်း။ ယင်းသို့အဓိပ္ပါယ်ယူ။ ကုသလာ ဟူသောပုဒ်ကိုပင် ကုသလသဘာဝါဟု ဖွင့်သည်မယူနှင့်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကာ ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ကုသလသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုဖွင့်ပြီးသောကြောင့်၎င်း, သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို ကုသလာတိ ဟူ၍သာ မတည်မူ၍ ကုသလာ ဓမ္မာတိဟူ၍ တည်သောကြောင့်၎င်းတည်း။

တခုသောသဒ္ဒါသည် တခုသောအနက်ကိုသာဟောသင့်သည်မဟုတ်တုံလော။ အဘယ့်ကြောင့် ယမိုက်အဋ္ဌကထာ၌ အနဝဇ္ဇ, သုခဝိပါကဟု နှစ်နက် ဖွင့်လေသနည်း။ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ်ကို မငဲ့မူ၍ သာမညနိဒ္ဒေသအားဖြင့် ဖွင့်လေသတည်း။ ။(တနည်းကား) "ကုသလာစ ကုသလာစ ကုသလာ"ဟု ကေသိသ် ပြု၍ ရှေကုသလ သဒ္ဒါသည် အနဝဇ္ဇ၊ နောက်ကုသလ သဒ္ဒါသည် သုခဝိပါက အနက်ကိုဟောသည်ကို ရည်၍ ကေသေသနည်းအားဖြင့် ဖွင့်လေသည်။ ဤကား ဋီကာဒွါရအလိုတည်း။ ။ကာရကဥာဿ။ သမာသ်ဥာဿ်အလိုသော်ကား

"သေတော ဓာဝတိ"ကဲ့သို့ တန္တနည်းလည်း ဆိုသင့်၏။ "အကာသိ အတ္တနော အတ္ထံ၊ ပရတ္ထမ်ိစ သော ဇိနော"ကဲ့သို့ ဒီဃနည်းလည်း ဆိုသင့်၏။

ဓမ္မော သဘာဝေ ပရိယတ္တိပညာ၊
ဉာယေသု သစ္စပ္ပကတီသု ပုညေ။
ဥယ္ယေ ဂုဏာစာရ သမာဓိသုပိ၊
နိဿတ္တတာပတ္တိသု ကာရဏာဒေါ။ ။

ဟု မိန့်အပ်သော ဓမ္မသဒ္ဒါ၏ အနက်များတွင် ဤဓမ္မသဒ္ဒါသည် အဘယ်အနက်ကို ဟောသနည်း။ "သုဂယမ်ိဓ နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝတာယမေဝ ဝဋ္ဋတိ" ဟူသော အဋ္ဌသာလိနီ အလိုသော် နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝအနက်၌ ဖြစ်သင့်၏။ ။ ယခင် ယမိုက်အဋ္ဌကထာ အလိုသော် သဘာဝအနက်၌ ဖြစ်သင့်၏။ ။

ပဋိသေဓေ ဝုဒ္ဓိတဿာဝေါ၊ အညတ္ထေ သဒိသေပိစ။
ဝိရူဒ္ဓေ ဂရဟေ သုညေ၊ အ,ကာရော ဝိရဟပ္ပကေ။ ။

ဟု မိန့်အပ်သော အ-သဒ္ဒါ၏ အနက်တို့တွင် အကုသလ၌ အ-သဒ္ဒါသည် ဂိုဏ်းအနက်ကို ဟော၏။ အဗျာကတ၌ အ-သဒ္ဒါသည် အညအနက်ကို ဟော၏။ ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီမာတိကာ၌ ကုသလတိက်ဝယ် သုံးပဒသာဟောသကဲ့သို့ မဟော ၍ နာမပဒကို အဘဲကြောင့် ဟောတော်မူသနည်း ဟူမူ—

"သမ္မကုသလာဒိသင်္ဂဏှတ္ထမေဝစ နာမပဒဿ ဝုတ္တတ္တာ" (ဋီကာ) သုံးပဒ အရကို ပေါင်း၍ ပြခြင်းငှါ နာမပဒကို ဟောတော်မူပြန်သည် ဟူလို။ ။

မူလံ ဟေတု နိဒါနဉ္စ၊ သမ္ဘဝေါ ပဘဝေနစ။
သမုဋ္ဌာနာဟာရမ္မဏံ၊ ပစ္စယော သမုဒယေနစ။ ။
ဤဂါထာကို နှုတ်ကျက်ဆောင်။

နိဒ္ဒေသဝါရ

ဥဒ္ဒေသံ မူလယမကေ၊ ဝုတ္တံ နိယာမပဗ္ဗကံ။
နိဒ္ဒေသံ ဒါနိ ဝက္ခာမိ၊ တံ နိသာမေန္တု သောတုနော။ ။

တီကော ကုသလမူလာနိ ဟူသော် ဒိဟိတ်၌ရှိသော နှစ်ပါးသော မူလသည် မလွတ်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ။ သမုဒါယဝါကျနိဗ္ဗတ္တိ, အဝယဝဝါကျနိဗ္ဗတ္တိ နှစ်ပါးတွင် အဝယဝဝါကျနိဗ္ဗတ္တိ ဖြစ်၍ အပေါင်း၌ ဆိုသဖြင့် အစိတ်၌ ရပြီးရကား မလွတ်ဟူလေ။

"အဝသေသာ ကုသလာ ဓမ္မာ နု ကုသလမူလာတိ အဝသေသာ ဖဿာဒယော ကုသလာ ဓမ္မာ ကုသလမူလာနိနာမ, နဟောန္တိ။ အထဝါ အဝသေသာ ဖဿာဒယော ကုသလာ ဓမ္မာယေဝ နာမ နု ကုသလမူလာနီတိပိ အတ္ထော" **(အဋ္ဌကထာ)**။

အဝသေသာတွေ့တိုင်း ယင်းကဲ့သို့နှစ်နည်း ယောဇနာလေ။ ဤနှစ်နည်းတွင် **နောက်နည်း**၌ ကြွင်းသောတရားတို့သည် **ကုသိုလ်မည်၏** ဆိုသော် အကုသိုလ် အဗျာကတတို့သည် ကုသလမူသုံးခုမှ ကြွင်းသောတရားပင်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်မည်**၏** ဟူသော အနက်သဲ့သည် မရောက်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ။ **"ထေရော အဘိဓမ္မံ ဘာသတု"** မထေရ်သည် အဘိဓမ္မာကို ရွတ်စေဟူ၍ ဆိုရာ၌ ထေရဟု သာမန်ပင် ဆိုသော်လည်း အဘိဓမ္မာကို မရွတ်နိုင်သော တောထွက်မထေရ်ကို မယူရ။ အဘိဓမ္မာကို ရွတ်စွမ်းနိုင်သော ပညာရှိကဝိကိုသာ ယူရသကဲ့သို့ ကြွင်းသော တရားဟု သာမန်ပင် ဆိုသော်လည်း အကုသိုလ်အဗျာကတကို မယူရ။ ကုသိုလ်မည် ထိုက်သောတရားကိုသာ ယူရသည် ဟူလို။ ။

ကေမူလပဒ္ဓိလောမပုစ္ဆာ၌ ကုသိုလ်နာမကွန်ရှာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်သတ္တရသ **ရ၏**ဟု ကောက်သည်။ **သင်္ဂြိဟ်**၌ စိတ္တဇရုပ်ကို **ပန္နရသ**ဟူ၍သာ ဆိုသည် မဟုတ်လောဟူမူ။ ။ **ဥပစယ သန္တတိကိုထည့်၍ သတ္တရသ**ဟုဆိုသည် ယူလေ။ ယင်းသို့သော်—

ဇာယမာနာဒိရူပါနိ၊ သဘာဝတ္တာဟိ ကေဝလံ။
လက္ခဏာနိ နဇာယန္တိ၊ ကေဟိစိတိ ပကာသိတံ။ ။

ဟူသော **သင်္ဂြိဟ်ဆရာ** အမိန့်သည် အမှားမဖြစ်ခဲ့ပြီလောဟူမူ- "ယေ ပန ကမ္မာဒီဟိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။တေသံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဘာဝတော ဇာတိယာ တပ္ပစ္စယဘာဝေါဟာရော အနုမတော။ နု ပန ပရမတ္ထတော ဇာတိ ဇာယတိ" **(အဋ္ဌသာလိနီ)** ယင်းပါဠိ၌ ဇာတိယာဟူသော ပုဒ်ကို တန္တနည်း ကြံလေ။

ယင်းသို့သော် **ဇရတာ အနိစ္စတာ**ကိုလည်း လက္ခဏရုပ်ချင်း **အတူတူ**ဖြစ်၍ **သွင်းကောင်းပါသည်** မဟုတ်လောဟူမူ- "တတ္ထ သိယာ ယထေဝ ဇာတိ ယေသံ ဓမ္မာနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတပ္ပစ္စယဘာဝေါဟာရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ လဘတိ။ တထာ ပါကဘေဒါပိ တေသံ ဓမ္မာနံ ပါကဘေဒါ တပ္ပစ္စယဘာဝေါဟာရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ လဘန္တု၊ ဣဒမိဒ္ဓိယံ ကမ္မာဒိသမုဋ္ဌာနမေဝါတိ ဝတ္တုံ ဘဝိဿတိတိ။ နု ပါကဘေဒါ တံ ဝေါဟာရံ လဘန္တိ။ ကသ္မာ ဇနကပစ္စယာနုဘာဝကွဏေ အဘာဝတော။ ဇနကပစ္စယာနဥ္ဥိ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗခဏသ္မာ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ယေဝ အာနုဘာဝေါ နု တတော ဥတ္တရိ" **(ဎင်းအဋ္ဌသာလိနီ)**။

ယင်းသို့သော် **ဥပစယနှင့်သန္တတိကိုကား** အဘယ့်ကြောင့် ထည့်ပြန်သနည်း ဟူမူ- "တေဟိ စ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတဓမ္မကဏ္ဍသို့ ဇာတိ ပညာယမာနာ တပ္ပစ္စယ ဘာဝဓေါဟာရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဥ္စ လဘတိ။ တသ္မိံ ခဏေ သင်္ဘာဝတော။ နာ ဣတရဒ္ဒယံ။ တသ္မိံ ခဏေ အဘာဝတောတိ နေဝေတံ ဇာယတီတိ ဝတ္တုမ့်" **(အဋ္ဌသာလိနီ)**။

ယင်းသို့သော် **သုတ္တန်ပိဋကတ်၌** ဇရာမရဏကို ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နအကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော တရားဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် အမှားမဖြစ်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ- "ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ အာဂတတ္တာ ဣဒမ်ပိဒ္ဓယံ ဇာယတီတိ စေ။ နာ ပရိယာယဒေသိတတ္တာ။ တတ္ထ ဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဇရာမရဏတ္တာ ပရိယာယေန တံ ပဋိစ္စသမုပ်ံန္နန္တိ ဝုတ္တံ" **(ဌင်းအဋ္ဌသာလိနီ)**။

ယင်းသို့ ဇရာမရဏသည် အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်ဟူသော် ယုန်ချိုကဲ့သို့ မရှိသောတရားသော်လည်း ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ နိစ္စတရားသော်လည်း ဖြစ်ခဲ့ရာ၏ ဟူမူ- "ယဒိ ဧဝံ တယမေတံ အဇာတတ္တာ သသဝိသာဏဝိယ နတ္ထိ။ နိဗ္ဗာနံ ဝိယ ဝါ နိစ္စမိတိ စေ။ နာ နိဿယပဋိပဒ္ဒဝုတ္တိတော။ ပထဝီအာဒိနံဟိ နိဿယာနံ ဘာဝေ ဇာတိအာဒိတ္တယံ ပညာယတိ တသ္မာ နာ နတ္ထိ။ တေသဉ္စ အဘာဝေန ပညာယတိ တသ္မာ နာ နိစ္စံ" **(ဌင်းအဋ္ဌသာလိနီ)**။

ယင်းသို့ ဇရာမရဏသည် တစုံတရာသော အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်သော် **သုတ္တန်ပိဋကတ်၌** "ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ။ပ။ ပန္နံ"ဟူ၍ အဘယ့်ကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောပြန်သနည်း။ အလျင်းမဟောဘဲ နေကောင်းသည် မဟုတ်လော .ဟူမူ- "တေမ့ိစ အဘိနိဝေသံ ပဋိသေဓေတုမေဝ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဇရာမရဏံ ဟဂ္ဂဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ" **(ဌင်းအဋ္ဌသာလိနီ)**။

ကုသိုလ်နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော ဟူသည် အဘယ်သို့ ယထာရဟ ပြုသနည်း ဟူမူ- သက်သက်သောအခါ၌ သုဒ္ဓအဋ္ဌကကလာပ်ကို ဖြစ်စေ၏။ ကိုယ်အင်္ဂါကို လှုပ်သောအခါ၌ ကာယဝိညတ္တိနဝက ကလာပ်ကို ဖြစ်စေ၏။ နှုတ်အင်္ဂါကိုလှုပ်သောအခါ၌ ဝစီဝိညတ္တိဒသက ကလာပ်ကို ဖြစ်စေ၏။ ခဏတ်ညီညွတ်သောအခါ၌ လဟုတာဒေကာဒသက ကလာပ်ကို ဖြစ်စေ၏။ ဤသို့ ယထာရဟ ပြုသည်ဟူလို။

ယထာရဟ မဆိုချေသော် စိတ်ဖြစ်တိုင်း စိတ္တဇရုပ်သတ္တရသ**လုံး** ဖြစ်၏ဟူသော အနက်သည် ရောက်ခဲ့၏။ စိတ္တဇရုပ် ဟူသည် စိတ်ကြောင့်သာ ဖြစ်သလော။ စေတသိက်ကြောင့် မဖြစ်သလော ဟူမူ—

"သဗ္ဗေပိဟိ စိတ္တစေတသိကာ ကေတောဝ ဟုတ္ဝာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ" **(ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ)**။

ယင်းသို့သော် စိတ္တစေတသိကဇရုပ် ဟူ၍ ဆိုပါတော့လော။ အဘယ့်ကြောင့် စိတ္တဇရုပ်ဟု ဆိုလေသနည်း ဟူမူ- "လောကိယမဓမ္မဒေသနာယံ ပန စိတ္တာဿ အဓိကဘာဝတော တထာဝိဓံ ရုပံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ" (ၛင်းပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ)။

ကုသိုလ်နှင့်တူသော မူလရှိ၏ ဟူသည် အတူတကွ ဖြစ်ခါမျှကိုတည်း တူသော မူလရှိ၏ ဟူ၍ ဆိုသလော။ အကျိုးအဖြစ်ဖြင့်စပ်၍ ဖြစ်သည်ကိုတည်း တူသော မူလရှိ၏ဟူ၍ ဆိုသလော။ ။အတူတကွ ဖြစ်ခါမျှကို တူသော မူလရှိ၏ဟူ၍ ဆိုငြားအံ့။ ကုသိုလ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဥတုဇရုပ် အာဟာရဇရုပ်တို့သည်လည်း ရခဲ့၏။ အကျိုးအကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်၍ဖြစ်သည်ကို တူသောမူလရှိသည် ဟူ၍ ဆိုငြားအံ့။ အဘယ်သို့သော အကျိုးအကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်သနည်း ဟူခဲ့ဆု၏။ ။အကျိုးအကြောင်းအဖြစ်ဖြင့် စပ်၍ ဖြစ်သည်ကို ကေမူလဆိုလိုသည်။

အဘယ်သို့ အကျိုးအကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် စပ်သနည်း ဟူမူ- "ယထေဝ ဟိ ဖဿာဒီနံ အလောဘာဒယော ဟေတုပစ္စယတ္တာ မူလံ တထာ တံသမုဋ္ဌာနရူပ ဿာပိ" (ယမိုက် အဋ္ဌကထာ) ဟေတုပစ္စယုပ္ပန် ဟေတုပစ္စယသတ္တိ တည်းဟူသော အကျိုးအကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့် စပ်သည်ဟူလို။

ဟေတုပစ္စယသတ္တိဟူသည် အဘယ်နည်း ဟူမူ- "ဟေတုဘာဝေါပန နေသံ သမ္ပယုတ္တာနံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ဘာဝသာဓန သခ်ါတော မူလဘာဝေါ" (ဋီကာကျော်)။ နေသံ၊ ထို အလောဘစသော တရားတို့၏။ ဟေတုဘာဝေါပန၊ ဟေတုသတ္တိ ဟူသည်ကား။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့၏။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓန သခ်ါတော၊ ခိုင်ခံ့စွာတည်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မူလ ဘာဝေါ၊ အကြောင်းရင်းအဖြစ်တည်း။ ။ယင်းပါဠိ၌ သမ္ပယုတ္တာနံဟူသည်ကား ဥပလက္ခဏနည်းတည်း။ သဟဇာတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တို့၏လည်း သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝကို ပြီးစေသည်ပင်တည်း။ ။

"အညမညဃမကေ ယေကေစိ ကုသလာတိ အပုစ္ဆိတွာ ယေကေစိ ကုသလ မူလေန ကေမူလာတိ ပုစ္ဆာ ကတာ။ ကသ္မာ။ ဣမိနာပိ ဗျဉ္ဇနေန တဿေဝတ္ထဿ သမ္ဘဝတော" (အဋ္ဌကထာ) အညမညဃမကေ၌။ ယေကေစိကုသလာတိ၊ ၍။ အပုစ္ဆိတွာ၊ မမေးမူ၍။ ယေကေစိကုသလမူလေန ကေမူလာတိ၊ ၍။ ပုစ္ဆာ၊ကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ကတာ၊ ပြုတော်မူလေသနည်း။ဣတိ၊ သို့။ စေ ပုဗ္ဗေ ဃ၊ အံ့။ဣမိနာပိ ဗျဉ္ဇနေန၊ ဤကုသလာဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်လည်း။ တဿေဝ အတ္ထဿ၊ ထိုကုသလမူလေန ကေမူလာဟူသော သဒ္ဒါဖြင့်မိန့်အပ်သော အနက်၏သာလျှင်။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ ကတာ၊ အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတမ္ပေ၊ ၏။ ကုသလာဟူသောပုဒ်၏ အနက်သည် ကုသလမူလေန

ဒကမူလာဟူသောပုဒ်၏ အနက်၌ ဝင်ရောပြိုဖြစ်သောကြောင့် ကုသလမူလေန **ကေမူလာဟု** ပုစ္ဆာကို ပြုတော်မူလေသည်ဟူလို။

ယင်း **အဋ္ဌကထာပါဠိ**ကိုမသင့်ဟု **ဋီကာဆရာ** အပြစ်တင်လေ့ရှိသည်ကား ဣမိနာပိ ဗျဥ္ဇနေန ဟူသောပါဠိဖြင့် ကုသလမူလေန **ကေမူလာဟူသော** ပုဒ်ကို စွဲသော်သာမသင့်ဟူသတည်း။ ကုသလာဟူသောပုဒ်ကို စွဲမူကား အသင့်တည်း။ **(အနု,မဓုကိုရူလေ)**။

ယင်းပုစ္ဆာ၏ ဝိဿဇ္ဇနာ၌ မူလာနိ ယာနိဟု ဟောတော်မူပြီးလျက် ကုသလမူလာနိဟု အဘယ့်ကြောင့်ထပ်၍ ဟောပြန်သနည်းဟူမူ- "ကုသလမူလာနိတိ ဣဒံ ပုရိမဿ ဝိသေသနံ၊ မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပဓဇန္တိတိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ တာနိ ပန ကုသလမူလာနိပိ ဟောန္တိ အကုသလအဗျာကတမူလာနိပိ။ ဣဓ ကုသလမူလာနိတိ ဝိသေသဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တံ" **(ဎီကာအဋ္ဌကထာ)**။

ယင်းအဖြေကိုကား ဉာဏ်ရှိသောသူဖြစ်လျှင် **အဋ္ဌကထာပါဠိ**ကိုပင် မမြင်သော်လည်း တတ်နိုင်ရာ၏။ ယင်းသို့သော်လည်း ထိုပါဠိ၏အထွက်ကို သိစေခြင်းငှါ ရေးလိုက်သည်။

"တဿေဝ ပဋိလောမပုစ္ဆာယ သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ အဝတ္ဝာ သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ ဝုတ္တံ၊ကသ္မာ။အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော။ ကုသလမူလေန **ကေမူလာတိဟိ** ပုစ္ဆာယ ကတာယ မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပဓဇန္တိတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ ကာတဗ္ဗံ ဘဝေယျ။ဝေဠသတိ အတ္ထ ဝိသေသာဘာဝေါ ဟောတိ" **(ဎီကာအဋ္ဌကထာ)**။

ဤ၌အာမန္တာဟူ၍ ဖြေရမည်ကို မူလာနိ ယာနိ ကေတော ဥပဓဇန္တိ စသည်ဖြင့် အနုလောမအတိုင်း ဝိဘင်းထွက်၍ ဖြေရာ၏ဟု **အဋ္ဌကထာဆရာ**မိန့်ခြင်းသည်မသင့်ဟု **ဋီကာအရှင်**အပြစ်တင်၏။ **ဋီကာအရှင်သာ**မသင့်ဟု ထင်သည်မဟုတ်။ ပညာနုဘောဝါတို့သူငါ၏ဉာဏ်၌ပင်သော်လည်း မသင့်သကဲ့သို့ ထင်၏။

ဋီကာအရှင်ကား "အညမညမူလတ္တေ ပန ဝိနိစ္ဆိတေ **ကေမူလတ္တသံသယာ** ဘာဝတော သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန **ကေမူလာ**ကိ ပုစ္ဆာ နကတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ" ဟုမိန့်၏။ ။ယင်းသို့သော် မူလယမက **ကေမူလယမက**တို့၌ အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန် ကိုပင်ပြန်၍ သဗ္ဗေ တေ **ဓမ္မာ ကုသလာ ဟု** အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူမူ- "ကုသလမူလဝစနံ **ကေမူလဝစန**ဉ္စ ကုသလ ဘာဝဒီပကံ နဟောတီတိ ကုသလာဘာဝေ **သံသယသဗ္ဘာဝါ** ပဋမဒုတိယ ယမကေသု သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ **ကုသလာ**တိ ပဋိလောမပုစ္ဆာ ကတာ" **(ဋီကာ)**။

ကုသလမူလေန၊ ကုသိုလ်ဟု ဆိုအပ်သောမူလအားဖြင့်။ အညမညမူလာ၊ **တပါးသည်ကပါး၏** မူလရှိကုန်သလော။ဝါ။ တပါးသည်တပါး၏ မူလမည်ကုန်

သလော ဟူ၍ အနက်သမ္မန်ကြသည်။ အဘယ် အနက်သင့်သနည်းဟူမူ- "အညမညဿ မူလံ ဧတေသန္တိတိ အညမညမူလာ"ဟု ဋ္ဌိကာအရှင်မိန့်သော ကြောင့်ရှေးအနက်သာ သင့်သတည်း အညမညမူလတ္တေ ပန စသော စကားနှင့် လည်းညီသည်။ ။

မူလမူလနယကို မူလနယနှင့် အနက်အထူးမရှိဘဲလျက် **အဘယ့်ကြောင့်** ဟောတော်မူပြန်လေသနည်းဟူမူ "မူလနယေ ဝုတ္တေဝေ အတ္ထေ ကုသလမူလ ဘာဝေန မူလမူလဿ ဝိသေသနေန သမာနေန မူလေန အညမညဿ စ မူလေန မူလယောဂဒီပနေန စာတိ ဣမိနာ ပရိယာယန္တရေန ပကာသေတုံ မူလမူလ နယော ဝုတ္တော"(ၵင်းဋ္ဌိကာ)။

ယင်းဋ္ဌိကာပါဠိကား အနက်ယောဇနာလည်း ခဲခက်၏။ အဓိပ္ပါယ်လည်းခဲ ခက်၏။ ယင်းဋ္ဌိကာပါဠိ၌ အနက်ယောဇနာနည်းကို **အနုဋ္ဌိကာဆရာသည်** "ကုသလမူလဘာဝေန မူလဿ ဝိသေသနေန မူလယောဂဒီပနေနစ ပကာသေတုံ ကုသလမူလမူလာတိ ကုသလမူလဘူတာ မူလာ ၊ကုသလမူလမူလာတိ သမာသ ယောဇနာ။ မူလဝစနံ ဟိ နိဝတ္တေတဗ္ဗဂဟေတဗ္ဗသာဓာရဏံ အကုသလအဗျာ ကတာပိ မူလဓမ္မာ အတ္ထိတိ ကုသလမူလဘာဝေန မူလဓမ္မာ ဝိသေသိတာ။မူလဂ္ဂဟ ဏေန စ မူလဝန္တာနံ မူလယောဂေါ ဒီပိတော ဟောတိ သမာနေန မူလေန မူလဿ ဝိသေသနေန မူလယောဂဒီပနေန စ ပကာသေတုံ ဧကမူလမူလာတိ အညမညဿ မူလေန မူလဘာဝေန မူလဿ ဝိသေသနေန မူလယောဂဒီပနေန စ ပကာသေတုံ အညမညမူလမူလာတိ မူလမူလနယော ဝုတ္တော"ဟု မိန့်၏။

မဓုသာရတ္ထဒီပနီ ဆရာကား"ကုသလမူလဘာဝေနာတိ ဧတံ မူလဿ ဝိသေသ နေနာတိ ဧတဿ ဝိသေသနံ။ မူလဿ ဝိသေသနေန သဟ ပဝတ္တေန ကုသလမူလ သဒ္ဒေန သမာနေန မူလေန တပ္ပိသေသနဘူတေန မူလဿ ဝိသေသနေန စ မူလ ယောဂဒီပနေန စ ဧကမူလမူလသဒ္ဒေန။ အညမညဿ မူလေန တပ္ပိသေသန ဘူတေန မူလဿ ဝိသေသနေန စ မူလယောဂဒီပနေန စ။ အညမညမူလသဒ္ဒေနာ တိယောဇနာ။ အယံ ပန ယောဇနာ အနုဋ္ဌိကာယ အသမာနာပိ ဂဟေတဗ္ဗာဝ"ဟု ဘထူးမိန့်ပြန်၏။ ဂဏ္ဌိဒ္ဒလည်း ကျယ်ဝန်းစွာ ဆိုလေ၏ ယူလေ။ ။ယခင် **အနု, မဓုပါဠိ** တို့ကိုလည်း နှုတ်ကျက်ဆောင်၍ စေ့စေ့ကြံလေ။

အဗျာကတပဒ ဧကမူလယမက အနုလောမ ပုစ္ဆာဒ္ဒ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ။ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းစေစာသိက် ဒ္ဝါဒသ။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု။ ဒွေးပဋ္ဌဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော အဟိတ်ဝိပါက် အဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့ သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ အဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်။ ဗာဟိရ၊ အာဟာရဇ၊ ဥတုဇ၊ အသညသတ်ကမ္မဇ၊ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ကုသိုလ် **အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာတို့သည်** ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် နိဗ္ဗာန်

ရ၏။ သဟိတ်ဝိပါက် **ကေဝိသ**။ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ။ စေတသိက် အဋ္ဌတိ သ။ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ တေရသ။ အရူပဝိပါက် လေးခု။ **ရဟန္တာတို့၏** စုတိစိတ် ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ တို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်လည်း **ရ၏**ဟု ကောက်သည်။

ယင်းအကောက်၌ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခုကို အဘယ့်ကြောင့် ကြဉ်သနည်း။ **သင်္ဂြိဟ်ဆရာ**သည် "အရူပဝိပါက ဒ္ဝိပဉ္စဝိညာဏဝဇ္ဇိတံ" သာ ဆိုသည်မဟုတ်လော ဟူမူ- "ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ပန စုတိစိတ္တဥ္စ ကေနဝိသတိဘဝင်္သေဝ အန္တောဂဓတ္တာ စိတ္တန္တရံ နဟောတိတိ၊ နတဿ ဝဇ္ဇနံ ကတံ" (**ဋီကာကျော်**)။ ။သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ **ရဟန္တာတို့** စုတိစိတ်ကို ကြဉ်ရာ၌လည်း ဤအတူပင်။

ရူပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သော စိတ်အပေါင်း ဘယ်မျှနည်း ဟူမူ- "သမ္ဗသတ္တာနဥ္စ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ဒါဏာသဝဿ စုတိစိတ္တံ ဒ္ဝေပဉ္စဝိညာဏာနိ စတ္တာရိ အရူပဝိပါကာနိတိ သောဠသ စိတ္တာနိ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

မူလဋီကာဆရာကား ခပ်သိမ်းသော သူတို့၏ စုတိစိတ်ပင် ရူပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ဟူ၏။

အနုဋီကာဆရာကား စုတိစိတ်၏ ရှေးသတ္တရသမစိတ်မှ စ၍ ရူပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ဟူ၏။

အဘယ့်ကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ရူပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သနည်း ဟူမူကား- "တတ္ထ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ တာဝ ဝတ္ထုနော ဒုဗ္ဗလတာယ အပ္ပတိဋ္ဌတတာယ ပစ္စယဝေကလ္လတာယ အာဂန္တုကတာယ စ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတိ" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီပါဠိ**)။

ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာပါဠိ၌ကား "ကသ္မာ ပန ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တံ စိတ္တဇရူပံ ဇနေတုံ နသက္ကောတီတိ။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတာယ စေဝ အပ္ပတိဋ္ဌတဝတ္ထုတာယ စ ဒုဗ္ဗလတ္တာ"ဟု အထူးမိန့်ပြန်၏။

ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်ကား အဘယ့်ကြောင့် ရူပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သနည်း ဟူမူ- "ခီဏာသဝဿ ပန စုတိစိတ္တံ ဝဋ္ဋမူလဿ ဝူပသန္တတ္တာ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတိ" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

ဒ္ဝေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကား အဘယ့်ကြောင့် ရူပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သနည်းဟူမူ- "ဒ္ဝိပဉ္စဝိညာဏေသု ပန စျာနင်္ဂံ နတ္ထိ မဂ္ဂင်္ဂံ နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိတိ စိတ္တင်္ဂံ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိတိ စိတ္တင်္ဂဒုဗ္ဗလတာယ တာနိ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ" (**ဇင်းသမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

အရူပဝိပါက် လေးခုကား အဘယ့်ကြောင့် ရူပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်သနည်း ဟူမူ- စတ္တာရိ အရူပဝိပါကာနိ တသ္မိံ ဘဝေ ရူပဿ နတ္ထိတာယ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ" (**ဇင်းသမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

ဗာဟိရရူပ်သည် ဥတုဇရူပ် ဖြစ်၍ ဥတုဇရူပ် မည်ကောင်းပြီးလျက် **အဘယ့်** ကြောင့် အသီးကောက်သနည်း ဟူမူ **ပဋ္ဌာန်းပါဠိ**တော်၌ "ဗာဟိရံ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနံ ဥတုသမုဋ္ဌာနံ"ဟု အသီးခဲ့၍ ဟောတော်မူသောကြောင့် အသီး ကောက်သည်။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌ကား အဘယ့်ကြောင့် အသီးခဲ့၍ ဟောတော် မူလေသ နည်း ဟူမူ၊ အနိန္ဒြိယဇဒွရူပ်, ဣန္ဒြိယဇဒွရူပ်အဖြစ်ကို ခဲ့၍ ဟောတော်မူလို၍ အသီး ဟောတော်မူလေသည် ဟူလို။

သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရူပ်ကိုသာ အဗျာကတမူလေန **ဧ**ကမူလာဟု အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသနည်း။ သဟိတ်ပဝတ္တိကမ္မဇရူပ်ကိုကား **အ**ဘယ့်ကြောင့် မဆိုသနည်း ဟူမူ- "ကသ္မာ ပနာယံ ဟေတု ပဋိသန္ဓိယမေဝ **ကဋ္ဌ**တ္တာရူပါနံ ဟေတုပစ္စယော ဟောတိ။ န ပဝတ္တေတိ ပဋိသန္ဓိယံ **ကမ္မဇ**ရူပါနံ စိတ္တပဋိဇဒွဝုတ္တိ တာယ။ပ။ ပဝတ္တိယမ္ပန တေသံ စိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ **ကမ္မပ္ပ**ဋိဇဒွါဝ ပဝတ္တိ နစိတ္တ ပဋိဇဒွါ။ အဝိဇ္ဇမာနေစာပိ **စိ**တ္တေ နိရောဓသမာပန္နာနံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိယေဝ" (**ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာ**)

အဘယ့်ကြောင့် ပဋိသန္ဓေအခါ၌သာ စိတ်နှင့်စပ်၍ ပဝတ္တိအခါ၌ **စိ**တ်နှင့်မစပ် လေသနည်း **ဟူမူ**- "သန္တေပိ ခေတ္တေ အာပေစ ပဌမုပ္ပတ္တိယံ ဗီဇာနုဘာဝေန ရူက္ခုပ္ပတ္တိ ဝိယ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တာနုဘာဝေန ရူပကာယဿ ဥပ္ပတ္တိ ဗီဇေပန ဝိဂတေပိ ပထဝီအာပါနုဘာဝေန ရုက္ခဿ ဥပရူပရိ ပဝတ္တိဝိယ ဝိနာ **စိ**တ္တေန **ကမ္မ**တောဝ ကဋ္ဌတ္တာရူပါနံ ပဝတ္တိ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဂုတ္တမိစေတံ၊ **ကမ္မံ** ခေတ္တံ ဝိညာ ဏံ ဗီဇံ ကဏ္ဍာ သ္နေဟောတိ" (**ဌင်းပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ**)။

စိတ် စေတသိက် နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အဘယ့်ကြောင့် နာမ်ဟုဆိုလေသနည်း၊ **ရူပ်** ကိုကား အဘယ့်ကြောင့် နာမ်ဟု မဆိုရသနည်းဟူမူ- "နာမယတိ ဝိနာ နာမေန ပါကဋံ။ နဟောတိတိ နာမံ။ ရူပယတိ ဝိနာ နာမေန ပါကဋံ ဟောတိဝိ **ရူပ်**" ဟူသော **နိက္ခေပကဏ္ဍ**အဖွင့် **မူလဋီကာအရှင်**အမိန့်နှင့်အညီ၊ ဃဋ္ဋ, ပဋ္ဌစသည်တို့၌ ဘည်သောရုပ်သည် အမည်နှင့်ကင်း၍ ထင်ရှားသောကြောင့် နာမ်ဟု မဆိုရ ဟူလေ။ ။

ဧကမူလယမက အနုလောမ၌ "အဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေန နဧကမူလံ" ဟု နာမသဒ္ဒါနှင့်တကွ ရှိလိုသလော။ "အဟေတုကံ နာမမူလေန နဧကမူလံ" ဟု နာမသဒ္ဒါနှင့်ကင်း၍ ရှိလိုသလောဟူမူ- "ယဿံပါဠိယံ အဟေတုကံ နာမ မူလေန နကေမူလံ သဟေတုကံ နာမမူလေန ကေမူလန္တိ ပါဠေါ အာဂတော။ တတ္ထ ယေကေစိ နာမာ ဓမ္မာတိ နာမာနံ နိဒ္ဒါရိတတ္တာ အဟေတုကံ သဟေတု ကန္တိစ ဝုတ္တေ နာမန္တိ စ ဣဒံ ဝိညာဃမာနမေဝါတိ န **ဝုတ္တာ**န္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ ယတ္ထ ပန

အဟေတုကံ နာမံ သဟေတုကံ နာမန္တိစ ပါဠေ၊ တတ္ထ သုပါကဋ္ဌဘာဝတ္ထံ နာမန္တိ ဝုတ္တံ" (ဋီကာ)။

နာမသဒ္ဒါနှင့်ကင်း၍ ရှိရာဌ္ဌ နာမသဒ္ဒါကိုအဘယ့်ကြောင့် မဟောလေသနည်း စုဒ်ထုတ်။ ။ဝိဿဇ္ဇနာကား ယင်းဋီကာပါဠိဌ္ဌပါပြီ။ ။နာမသဒ္ဒါရှိရာဌ္ဌ နာမသဒ္ဒါကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောလေသနည်း စုဒ်ထုတ်။ ။ဝိဿဇ္ဇနာကား ယခင်ဋီကာပါဠိဌ္ဌပါပြီ။ ။မူလယမိုက်ဌ စိုးစဉ်းမှတ်ဘွယ်ပြီး ပြည့်စုံ၏။ ။

ခန္ဓယမိုက်ဂဒ္ဒိ

ပဏ္ဏတ္တိ ဥဒ္ဒေသဝါရ

ပဝုတ္တံ မူလယမကေ၊ ကိဉ္စိ နိယာမ ပဗ္ဗကံ။
ခန္ဓေဒါနိ ပဝက္ခာမိ၊ တမ္ပိ သုဏာထ္တ္ထ သောတုနော။ ။

မူလယမိုက်၏ အခြားမဲ့၌ အာယတနယမိုက်စသည်ကို မဟောမူ၍။ခန္ဓယမိုက်ကို အာဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- "အပွဘေဒတ္တာ" (**ဝိဘင်း ဋ္ဌကာ**)။

ယင်းသို့သော် သခ်ါရ ယမိုက်ကို ဟောသင့်သည် မဟုတ်လော်ဟူမူ- "နိဗ္ဗာန ဝဇ္ဇာနံ သဗ္ဗမ္မာနံ သင်္ခါတတ္တာစ" (ဒင်းဝိဘင်းဋ္ဌီကာ)။

အာဘယ့်ကြောင့် ခန္ဓာကို ငါးပါးသာ ဟောတော်မူလေသနည်း။ လေးပါး ခြောက်ပါးစသည်ဖြင့် မဟောလေသနည်း ဟူမူ- "ကသ္မာ ပန ဘဂဝတာ ပဉ္စေဝ ခန္ဓာ ဝုတ္တာ အန္ဓုနာ အနမိကာတိ။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟသဘာဂေကသင်္ဂါဟတော အတ္တတ္တနိယဂ္ဂါဟဝတ္ထုဿ တေပွရမတော အညေသဉ္စ တဒဝရောဓတော" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

အာဘယ့်ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေသနည်း။ ရူပက္ခန္ဓာစသည်တို့၏ နောက်၌လည်း သညာက္ခန္ဓာစသည်ကို မဟောမူ၍ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်ကို အာဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူမူ- "သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ စက္ခုအာဒီနံ ဝိသယဘူတံ ဩဠာရိကံ ပဌမံ ရူပက္ခန္ဓံ ဒဿေတိ။ ဂတော ဂ္ဂဠှနိဉ္စ ရူပသံဝေဒိတံ ဝေဒနံ။ ယံ ဝေဒယတိ တံ သဉ္ဇာနာတီတိ ဇေံ ဝေဒနာဝိသယဿ အာကာရဂ္ဂါဟိကံ သညံ၊ သညာဝသေန အဘိသင်္ခါရကေ သင်္ခါရေ။ တေသံ ဝေဒနာဒီနံ နိဿယံ အဓိပတိဘူတဉ္စ ဝိညာဏံ" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

ခန္ဓသဒ္ဒါသည် အာဘယ်မျသောအနက်ကို ဟောလေသနည်း ဟူမူ- "ခန္ဓော ဂုဏော ရာသိမှိ။ပဏ္ဏတ္တိယဉ္စ ရုဠှိယံ"ပြယုဂ်ကား "သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော။ ။ အသခ်္ခေယျော. အပွမေယျော မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတွေဝ သခ်္ဂံ ဂစ္ဆတိ။ ။ အဒ္ဒသခေါ ဘဂဝါ ရုက္ခက္ခန္ဓံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတေန ဝုယ္ဟမာနံ။ ။ ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော" အစဉ်အတိုင်းဟပ်။ ။

ဤ၌ ခန္ဓသဒ္ဒါကား အာဘယ်အနက်ကို ဟောသနည်းဟူမူ- "သွာယမိဓ ရာသိ တော အဓိပ္ပေတော" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

ပထဝီခေတ် အာပေါခေတ် စသည်ကို ပေါင်းသောကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာဟု ဆိုသလော။ အဘယ်သို့သော တရားကိုပေါင်းသောကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာဟု ဆိုလေသနည်းဟူမူ—

အတီတာနာဂတံ ရူပံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နမထာပရံ။
အဇ္ဈတ္တံဝါ ဗဟိဒ္ဓံဝါ၊ သုခုမောဠာရိကံ တထာ။ ။
ဟီနံ ပဏီတံ ယံဒူရေ၊ သန္တိကေ ဝါ တထေကတော။
သဗ္ဗံ ရူပံ သမောဓာယ၊ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုစ္စတိ။ ။

(နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ)

ဝေဒနာက္ခန္ဓာစသည်တို့၌လည်း နည်းတူ။

"အဘိညေယျကထာဟိ အဘိဓမ္မာဒေသနာ" ဟူသော **ဣန္ဒြိယ ဝိဘင်း ဋီကာ**ပါဠိနှင့်အညီ အဘိဓမ္မာဒေသနာသည် အဘိညေယျကထာ ဖြစ်သောကြောင့် ပရိညာဝါရကိုသာ ဟောသင့်သည်။ ထိုသို့လျက် ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူမူ-"ပရိညာသု စ နဝိနာ တီရဏပရိညာယ ပဟာနပရိညာ။ တီရဏဉ္စ သမ္မဒဉ္ဉာပဏာနုဂ္ဂဟဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ ကာလပုဂ္ဂလောကာသဝိဘာဂမုခေန ခန္ဓာနံ ဝိသုံ သဟစ ဥပ္ပါဒနိရောဓလက္ခဏပရိဂ္ဂဟ ဝသေန သာတိသယံ သမ္ဘဝတိ နအညဏာ" (**ယမိုက် အနုဋီကာ**)။

ယင်းသို့သော် ပဝတ္တိဝါရကို ဟောတန်စေ။ ပဏ္ဏတ္တိဝါရကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း။ အကယ်၍တည်း ဟောတော်မူချေသော် အဘိဓမ္မာဒေသနာသည် အဘိညေယျကထာ မဟုတ်ဟူသော အနက်သည် မရောက်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ- "ယထာ နတီရဏံ ပရိညာယ ဝိနာ ပဟာနပရိညာ။ ဧဝံ တီရဏံ ပရိညာယ ဝိနာ ဉာတပရိညာယ။ သာ စ သုတမယဉာဏမူလိကာတိ ဒေသနာကုသလော သတ္ထာ အနုယတော ဗျတိရေကတော စ သမုဒါယာဝယဝပဒတ္ထာဒိဝိဘာဂဿနမုခေန ခန္ဓေသု ပရိညာပဘေဒံ ပကာသေတုကာမော ပဉ္စက္ခန္ဓာတိအာဒိနာ ဒေသနံ အာရဘီတိ" (ဎင်း **ယမိုက် အနုဋီကာ**)။ ခဓ။ ။ ကြံလေ။

ပရိညာသုံးပါးသည် မဂ်ဓဏ၌ တပြိုင်နက် ဖြစ်၏။ ရှေးအဘို့ဟု ဆိုအပ်သော ပုဗ္ဗဘာဂဉာဏ်ကား အသီးသီးဖြစ်၏။ **ဤယမိုက် အနုဋီကာ**ပါဠိ၌ကား ပုဗ္ဗဘာဂကို ရည်သတည်း။ ။ပုဗ္ဗဘာဂဉ် အဘယ်အခါမှ စ၍ ဖြစ်သနည်း ဟူမူ- "ရူပဉ္စ လက္ခဏံ ရူပံ ဖုသနလက္ခဏောဟ ဖဿောတိအာဒိနာ သာမညဝိသေသ **လက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ** ဒိဋ္ဌိကခ်ိဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယော ဉာတပရိညာ၊ တတော ပရံ

ယာဝါနုလောမာ တိရဏပရိညာ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝမဂ္ဂါ ပဟာနပရိညာ” (**ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်းဋ္ဌီကာ**)။

ယင်းပါဠိဋ္ဌ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာ ဟူသည်ကား- “သမ္မသနဉာဏ်၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၊ ဘင်္ဂဉာဏ်၊ ဘယဉာဏ်၊ အာဒီနဝဉာဏ် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၊ မုစ္စိတုကမျတာဉာဏ်၊ ပဋိသင်္ခါဉာဏ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ်၊ အနုလောမဉာဏ္ဆဋ္ဌေတိ ဒဿ ဝိပဿနာဉာဏ်ာနိ”**ဟု သင်္ဂြိဟ်ဆရာ**သည် မိန့်အပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်တည်း။

စကားရင်းဖေါ်ဦးအုံ့။ အဘိဓမ္မာဒေသနာသည် အဘိညေယျကထာဟူသော် မူလယမိုက်ဝယ် အဘယ်သို့ အဘိညေယျကထာ ဖြစ်သနည်း ဟူမူ- “ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပရိယောသာနာ ဉာတပရိညာတိ ပစ္စယဒီပကေန မူလယမကေန ဉာတပရိညံ။ပ။ ဝိဘာဝေတ္ဝာ” (**အနုသယ ယမိုက်ဋ္ဌီကာ**)။

ပရိစ္ဆေဒဝါရဟူသည် ပိုင်းခြားတတ်သော ဝါရကို ဆိုလိုသည်။ အဘယ်သို့ ပိုင်းခြားသနည်း ဟူမူ။ ။ငါးပါးသောခန္ဓာတို့သည်ရှိ၏။ ငါးပါးအောက်အယုတ်၊ ငါးပါးထက်အလွန် မရှိ။ ဤသို့ အယုတ်အလွန်ကို ကန့်သောအားဖြင့် ပိုင်းခြားသတည်း။

ပရိစ္ဆိန္နုဒ္ဒေသဝါရ ဟူသည်ကား ပိုင်းခြားအပ်သော ဓမ္မတို့ကို အကျဉ်းပြသော ဝါရဟု ဆိုလိုသည်။

ပဒသောဓနမူလ စက္ကဝါရ၌ စက္ကဟူသည် ဝန်းသောကြောင့် ဆိုလိုသလော။ အဘယ့်ကြောင့် စက္ကဆိုသနည်း ဟူမူ- “ရူပံ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဧဝမာဒိကံ မူလပဒံ နာဘိံ **ကတ္ဝာ** ခန္ဓာတိ ဣဒံ နေမိံ။ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိအာဒိံ အရေ **ကတ္ဝာ** စက္ကဘာဝေါ ဝုတ္တော။ နမဏ္ဍလဘာဝေန သမ္မဇ္ဈနတော။ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလကာ ဒီသုပိ ဟိ ဟေဋ္ဌိမံ သောဓေတ္ဝာဝ ပါဒြော ဂတော နမဏ္ဍလသမ္မန္ဓေန”(**ခန္ဓယမိုက် ဋ္ဌီကာ**) လှည်းဘီးစက်နှင့် တူသောကြောင့် စက်ဆိုသည်။ ဝန်းသောကြောင့် ဆိုသည်မဟုတ် ဟူလို။

သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ ပဋိလောမ ပုစ္ဆာဌ္ဌ အနက် ယောဇနာ နည်းကား ဤသို့တည်း။ “ခန္ဓာ ရူပန္တိအာဒိသု ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိ အတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ နိဒ္ဒေသဝါရေ **ဧဝံ** ဝိဘင်္ဂတတ္တာ” (ဤ**ခန္ဓယမိုက် အဋ္ဌကထာ**)။

ရူပံ ဟူ၍သာ သဒ္ဒါရှိသည်ကို သဒ္ဒါကိုလွှန်၍ ရူပက္ခန္ဓာ မည်သလော**ဟူ** အဘယ့်ကြောင့် အနက်သမ္မန်သနည်း။ အကယ်၍တည်း သမ္မန်လိုသော် ပါဋိတော်၌ ရူပံမရှိ၊ ရူပက္ခန္ဓောရှိ၏ ဟူသော အနက်သည် မရောက်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ- “ဝစနသောဓနေဝိယ ဟိ ဧတ္ထ ဝစနံ နာ ပမာဏံ။ ယထာယထာ ပန သုဒ္ဓခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ။ တထာ တထာ အတ္ထောဝ ပမာဏံ” (ဇင်း**ခန္ဓယမိုက် အဋ္ဌကထာ**)။

ပါဠိတော်၌ ရှုပံဟူ၍ ရှိငြားသော်လည်း သဒ္ဒါကိုပမာဏမပြု၊ အနက်ကို ပမာဏပြု၍ ရူပက္ခန္ဓာမည်သလောဟု အနက်သမ္ဘန်သည်၊ ရူပက္ခန္ဓာဟု ပါဠိရှိသောကြောင့် သမ္ဘန်သည်မဟုတ် ဟူလို။ ။ဥဒ္ဒေသ၌ မှတ်ဘွယ် အမြှက်ပြီး၏။

ပဏ္ဏာတ္တိနိဒ္ဒေသဝါရ

ပိယရူပ် သာတရူပ်၌ ရူပ်အင္ဂဝိသသည်ပင်လျက် နှ ရူပက္ခန္ဓောဟုအဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- "ပိယရူပံ သာတရူပန္တိ။ပ။တဏှာဝတ္ထူဘူတံ တေဘူမကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ယံ ပဥ္စက္ခန္ဓသမုဒါယဘူတံ ပိယရူပံ သာတရူပံ တံကေဒေသေန၊ ရူပက္ခန္ဓော ဟောတိတိ အာဟ ပိယရူပံ သာတရူပံ ရူပံ နှ ရူပက္ခန္ဓောတိ" (**ဋီကာ**)။

"**ကေဒေသေန ရူပက္ခန္ဓော နှ သမုဒါယဝေသေန။ ဣမသ္မိံ ဝိကပ္ပေ ပိယသာဘာဝံ ဘူတုပါဒါယရူပံဝ ရူပက္ခန္ဓော နှ သကလံ ခန္ဓပဥ္စကန္တိ။ နှ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော**" (**မဓုသာရတ္ထဒီပနီ**)။

တနည်းကား ဤသို့တည်း။ "ပိယသဘာဝတာယဝါ ရူပက္ခန္ဓော ပိယရူပေ ပဝိသတိ။ နှ ရူပွနသဘာဝေနာတိ ပိယရူပံ သာတရူပံ ရူပံ နှ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တံ" (**ဋီကာ**)။

"ရူပွနဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နမ္ပိ စက္ခာဒိပိယသဘာဝမတ္တဝစနိစ္ဆာဝသေသ ပိယရူပမေဝ အနုပဝိသတိ နရူပက္ခန္ဓန္တိ အာဟ ပိယသဘာဝ။ပ။ နရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တန္တိ" (**အနုဋီကာ**)။

တဏှာအာရုံပြုသောအခါ၌သာ ပိယရူပ်မည်သလော။ မပြုသောအခါ၌ မမည်သလောဟူမူ။ မပြုသောအခါလည်းမည်၏။ယင်းသို့သော် အာရုံမပြုသောအခါ၌ မချစ်အပ်သည် မဟုတ်လောဟူမူ။ ။မစားအပ်သော အခါ၌လည်း စားခြင်းငှါထိုက်သောကြောင့် ဘောဇဉ်မည်သကဲ့သို့ အာရုံမပြုသောအခါ၌ မချစ်အပ်သော်လည်း ပြုသောအခါ ချစ်ခြင်းငှါ ထိုက်သောကြောင့် ပိယရူပ်မည်၏။ ။ဥပရိကွာဟူလို။ (**သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာဋီကာ**ကိုရှု)။

ပဒသောဓနမူလစက္ကဝါရ ပဠိလောမ၌ "နခန္ဓာ နဝေဒနာကန္ဓောတိ အာမန္တာ" ဟူရာဝယ် အဘယ်ကိုကောက်လိုသနည်းဟူမူ- နှ ခန္ဓာ နဝေဒနာကန္ဓောတိ ဇ္ဈာ ပညတ္တိနိဗ္ဗာနသဒ်ါတာ ဓမ္မာ ခန္ဓာ နဟောန္တိ။ တေ ယသ္မာ ဝေဒနာကန္ဓောတိပိ နဟောန္တိ။ တသ္မာ အာမန္တာတိ အာဟ" (**အဋ္ဌကထာ**)။

"နခ်န္ဓာ နဝေဒနာကၡန္ဓေါတိ အာမန္တာတိတ္ထေ ဧဝံ ခန္ဓသဒ္ဒပဝတ္တိယာ အဘာဝေ ဝေဒနာကၡန္ဓသဒ္ဒပဝတ္တိယာ စ အဘာဝေါတိ ပဏ္ဏတ္တိသောခနမတ္တမေဝ ကရောတီတိဒဋ္ဌံ နအညခမ္မသဗ္ဘာဝေါ ဧဝေတ္ထ ပမာဏံ" (ဋီကာ)။

"သဒ္ဒဂုဟာဏဥ္ဇေတ္ထ သဒ္ဒနိဗန္ဓနတ္တာ ပညတ္တိယာ။ သဒ္ဒသဘာဂတံ ဝါ သန္ဓာယ ကတံ။ ပဏ္ဏတ္တိသောခနံ ဟေတံ။ တေနာဟ ပဏ္ဏတ္တိသောခနမတ္တမေဝ ကရောတီတိ။ တေန နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗဿ ခမ္မန္တရဿ အဘာဝံ ဒဿေတိ" (အနုဋီကာ)။

သုဒ္ဒခန္ဓဝါရ ရူပံ ခန္ဓောဒ္ဓ ပိယရူပ် သာတရူပ်ကိုကောက်မည်လော။ ရူပ် အဋ္ဌဝိသကို ကောက်မည်လော ဟူမူ- "ယသ္မာ ပိယရူပသာတရူပသဒ်္ဒါတံ ဝါ ရူပံ ဟောတု ဘူတုပါဒါရူပံ ဝါ။ သဗ္ဗံ ပုဉ္ဇသု ခန္ဓေသု သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတေဝ။ တသ္မာ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ" (အဋ္ဌကထာ) နှစ်နည်းပင်ကောက်သင့်၏ ဟူလို။ ပဏ္ဏတ္တိဝါရဒ္ဓ မှတ်ဘွယ်အမြွက်ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ

ပဝတ္တိဝါရဒ္ဓ ဖြစ်မှသာ ချုပ်ရကား။ ဥပ္ပါဒဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောသေဉ်။ ။ ထိုဥပ္ပါဒဝါရဒ္ဓ ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ်တို့တွင် ပစ္စုပ္ပန်တရားသည် ခဏဆဲ့ဖြစ်၍ သိလွယ်ရကား ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို ရှေးဦးစွာဟောလေသည်။ ထို့နောင် အတိတ် အနာဂတ်နှစ်ပါးတို့တွင် အတိတ်တရားသည်ခဏဘူးသော တရားဖြစ်၍ အနာဂတ်ထက်သိလွယ်ရကား အတိတ်ကိုဟောလေသည်။ ထို့နောင်မှ သုဒ္ဓ သက်သက်ကိုပြလိုရှိ မိဿက မဟောမီ အနာဂတ်ကို ဟောလေသည်။ ။ မိဿကဒ္ဓ ဟောစဉ်ကို သုဒ္ဓကို မှီသဖြင့်သိအပ်၏။ ။အဘယ့်ကြောင့် ကာလ အပြားကို ခြောက်ပါး ဟောတော်မူလေသနည်း။ အတီတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ အနာဂတအတီတဝါရ။ ဤသုံးပါးကိုထည့်၍ ကိုးပါးဟောသင့်သည် မဟုတ်လောဟူမူ-

"ကာလဘေဒါ ပနေတ္ထ ဆ ဧဝ ဝုတ္တာ အတီတေန ပစ္စုပ္ပန္နော။ အနာဂတေန ပစ္စုပ္ပန္နော အနာဂတေန အတီတောတိ ဧတေ ပန တယော ယထာ ဒဿိတာ မိဿကကာလဧဟေဒါ ဧဝ တယော နဝိသုံ ဝိဇ္ဇန္တိတိ နဂဟိတာ။ တတ္ထ တတ္ထ ဟိ ပဋိလောမပုစ္ဆာဟိ အတီတေန ပစ္စုပ္ပန္နာဒယော ကာလဘေဒါ ဒဿိတာ" (ဋီကာ)။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရဒ္ဓ ဝေဒနာကၡန္ဓမူဝယ် ရူပကၡန္ဓမူလီ ထည့်သကဲ့သို့ ပဝတ္တိဝါရဒ္ဓ ဝေဒနာကၡန္ဓမူဝယ်။ ရူပကၡန္ဓမူလီမထည့်မူ၍ သုံးယမက အဘယ့်ကြောင့်ဟော တော် မူလေသနည်း ဟူမူ- "ပဝတ္တိဝါရေ ဝေဒနာကၡန္ဓာဒိ မူလကာနိ ပစ္ဆိမေနေဝ

သဟ ယောဇေတ္ဝာ တီဏိ ဒ္ဝေ ကေဉ္ဇ ယမကာနိ ဝုတ္တာနိ နပုရိမေန။ ကသ္မာ အမိဿကကာလဘေဒေသု ဝါရေသု အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော" (ၔင်းဠီကာ)

ယင်းသို့သော် သုဒ္ဓကာလ၌ **အနက်ထူး**မရှိသောကြောင့် မဟောနေတန်စေ။ မိဿကကာလ၌ အနက်**အထူး**ရှိသော**ကြောင့်** ဟော်သင့်သည် မဟုတ်လော ဟူမူ- "ပစ္ဆိန္နတ္တာ" သုဒ္ဓကာလပင် ဟောစဉ် ပြတ်လေပြီး ဖြစ်သောကြောင့် မိဿကကာလ၌ **မ**ဟောသည်ဟူလို။ ။ကျွန်ုကား **အဌသာလိနီဝယ်** ဝိတက္က နိဒ္ဒေသ၌ တဇ္ဇသဒ္ဒါကို **မ**ဟောကြောင်းကိုဆိုသော စကားကို နည်းယူ၍ **ဆို**သည်။

ပဝတ္တိကာလ၌လည်း ရုပ်နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းသည် ရှိလျက် **အ**သည်သတ္တိ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ စသည်ဖြင့် ဥပ္ပါဒ**ဝါ**ရ၌ အသည်သတ္တာ စဝန္တာနံ စသည်ဖြင့် **နိ**ရောဓ**ဝါ**ရ၌ ပဋိသန္ဓေစုတိတို့ကိုသာ **အ**ဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်**မူ**လေသနည်းဟူမူ- "သကလေပိ ဟိ ဣမသ္မိံ ခန္ဓယမကေ တတ္ထ တတ္ထ ဥပ္ပန္နာနံ ပဝတ္တေ ယာဝမရဏာ **ခ**န္ဓာနံ အပရိယန္တေသု ဥပ္ပါဒနိရောဓေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ လဟုပရိဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပါဒနိရောဓေ ဒဿေတုံ နသုကရန္တိ **ပ**ဝတ္တိယံ ဥပ္ပါဒနိရောဓေ ဒ့နာမသိတ္ဝာ **အ**ဘိနဝံ ဝိပါကဝဋ္ဋံ နိပ္ပါဒယမာနေန နာနာကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိ**ခ**န္ဓာနံ ဥပ္ပါ**ဒ** ဒဿေတုံ သုခန္တိ ပဋိသန္ဓိဥပ္ပါဒ ဝသေနေဝ ဥပ္ပါဒဝါရော ကထိတော။ ဥပ္ပန္နဿ ပန ဝိပါကဝဋ္ဋဿ ပရိယောသာနေန နိရောဓံ ဒဿေတုံ သုခန္တိ **မ**ရဏကာလေ နိရောဓဝသေန နိရောဓဝါရော ကထိတော" (**အ**ဋ္ဌကထာ)။

ယဿ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ဥပ္ပဇ္ဇတိကို **ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**၌ အထူးမဖွင့်။ **ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ**၌ကား- "ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဥပ္ပါဒတော ယာဝ နိရောဓမနာ ဥဒ္ဓံ ပဇ္ဇတိ နိဗ္ဗတ္တတီတိ အတ္ထော အတ္ထာနံ လဗ္ဘတိ။ ဥပ္ပါဒါဒယော တယောပိ **ခ**ဏေ ပါပုဏာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"ဟု ဖွင့်၏။။

ထိုသို့ ဖွင့်သောကြောင့် အ**စ**္စာသော ဇီဝိတဆက္က, ဇီဝိတနဝကဟို**၏** ခဏတ္တယသမ**ဂီ**ဟု **ကော**က်သင့်သည် မဟုတ်လော။ **အ**ဘဲ့ကြောင့် ဥပ္ပါဒက္ခဏ သမ**ဂီ**ဟု ကောက်သနည်းဟူမူ- "ယာဝ **နိ**ရောဓမနာ ဥဒ္ဓံ ပဇ္ဇတီတိစ ဥပ္ပါဒါဒယောပ။ ပါပုဏာတီတိစ **ဝ**စနေဟိ ခဏတ္တယသမ**ဂီ** အာပဇ္ဇဂီတိ အနုညာတံဝိယ ဟောတိ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမ**ဂီ**ယေဝ ပန **ဧ**ဝံ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော" (**ပ**ဋ္ဌာန်း**ဋီ**ကာ)။

ယင်းသို့သော် **အ**ဋ္ဌကထာ**ရှင်**သည် ဥပ္ပါဒက္ခဏ ပါပုဏာတိ-သာ ဆိုသင့်သည် မဟုတ်**ဟု**လော ဟူမူ- "အနတီတံ နအနာဂတံ **ခ**ဏေကဒေသံ ခဏတ္တယန္တိ ဝုတ္တာ" (**ဋီ**ကာ**ဒွ**ါရ)။

ဇီဝိတဆက္က ဟူသည်ကား **မူလဋ္ဌကာဆရာ** အလိုအားဖြင့် ဂန္ဓ, ရသ, ဩဇာကိုပယ်၍ ဆက္ကယူသည်။ ။ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းဟူရာ၌လည်း **မူလဋ္ဌကာဆရာ** အလိုအားဖြင့် စက္ခုသတ္တက, သောတသတ္တက, ဃာနသတ္တက, ဇီဝိတဆက္ကဟု လေးပါး။ **အဋ္ဌကထာဆရာ** အလိုအားဖြင့်။ စက္ခုဒသက။ပ။ ဇီဝိတနပကဟု လေးပါး။ **အဘိတ်စသော** တဆဲ့တပါးသော ရုပ်ကိုပေါင်း၍ **ရူပက္ခန္ဓာ**ဟု ဆိုသည်။ ။ဤ၌ ဇီဝိတနဝကသည် ပစ္စုပ္ပန်သက်**သက်**သာ ဖြစ်ခဲ့၏။ အတိတ်**အ**နာဂတ်မဟုတ်ခဲ့။ အဘယ့်ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာမည်ခဲ့ရာသနည်း ဟူမူ။

ဝေဒနာဒီသုပေကသ္မိံ၊ ခန္ဓသဒ္ဒါတု ရူဋ္ဌိယာ။
သမုဒ္ဒါဒေကဒေသေတု၊ သမုဒ္ဒါဒိရဝေါ ယထာ။ ။

(သစ္စသံခိပ်)

ယထ္ထ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသောသန္ဓိဌာန်ပုဒ်၏ အရကား အရူပဘုံရ၏။ ။ **ထို** အရူပဘုံသည် ရူပက္ခန္ဓာ၏ ဖြစ်ရာသော်ကားမဟုတ်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၏ဖြစ်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် တထ္ထ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇတိဟူသော သံသယပုဒ်၏အရမရှိ။ **ထို**သို့ သန္ဓိဌာန်ပုဒ်၏အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ် **အ**ရမရှိသောကြောင့် အကြင်ဘုံ၌ **ရူ**ပက္ခန္ဓာဖြစ်ဆဲမဟုတ်၊ **ထို**ဘုံ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်လော်ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ တစုံတခုသော သံသယသည် မရှိသော်လည်း ဝေနေယျဿာသယအားဖြင့် **မေး**တော်မူ**ဦး**၍ **အ**မေး**လေး**ပါး**တို့**တွင် ပုရိမကောဋ္ဌာသ၏ အရနှင့်တူသော ပုရေပဉ္စာဖြင့် **မေး**တော်မူသည်**အား လျော်**ပတ်စွာ ရူပက္ခန္ဓာ၏**ဖြစ်**ရာ မဟုတ်သောဘုံ၌ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဖြစ်ရာ**ဖြစ်**သောကြောင့် နုပ္ပဇ္ဇတိ**ဟူ**သောပုစ္ဆာ ပါဠိ၌ နအက္ခရာကိုပယ်၍ ပါဠိတော်**အား**လျော်**စွာ အ**ဖြေ**ငြ**းပါးတို့တွင် ဥပ္ပဇ္ဇတိဟု ပါဠိဂတိဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။

ပုရိမကောဋ္ဌာသ အရနှင့်တူသောဟူရာ၌ **အ**ဘယ်၏ ပုရိမကောဋ္ဌာသနည်း ဟူမူ။ သရူပဒဿနဝိဿဇ္ဇနာ၏ ပုရိမကောဋ္ဌာသတည်း။ (တနည်းတံ့) ပရိပုဏ္ဏပဉ္စာ၏ ပုရိမကောဋ္ဌာသတည်း။ "တံ ဝိဿဇ္ဇနဿ ပန ပုရိမကောဋ္ဌာသေန သဒိသတ္ထတာယ ပုရေဝဉ္စော ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသသဒိသတ္ထတာယ ပစ္ဆာပဉ္စောတိ စ နာမံ ဝုတ္တံ" (**ဋီကာ**) "တံသရူပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ တံဝိဿဇ္ဇနံ။ တံ ဝါ ယထာဝုတ္တံ ဝိဿဇ္ဇနံ တောသောတိ တံဝိဿဇ္ဇနော" (**အနုဋီကာ**)

ပုရိမကောဋ္ဌာသဟူသည် သန္ဓိဌာန်ပုဒ်၏အရကိုဆိုသလော။ သန္ဓိဌာန်ပုဒ်ကို ပင်ဆိုသလောဟူမူ "ပုရိမကောဋ္ဌာသေနာတိ ပုရိမေန ဥဒ္ဒေသပဒေန" (**အနုဋီကာ**) ပုရိမကောဋ္ဌာသနှင့် အရတူသောဟူသည် အဘယ်သို့တူသနည်း။ **သရူပ်တ**ရား**ကိုယ်**ပင် တူသ**လော**ဟူမူ- "ယဒိသတ္ထတာစ သန္ဓိဌာနသံသယပဒ

ဝိသေသံ အဝိစာရေတွာ ကေန ပဒေန သင်္ဂဟိတာသာ ခန္ဓာ ဥပ္ပါဒနိရောဓ လာဘာသာမညမတ္တေန ပုရေပဥ္စာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ” (ဋီကာ)

“ယာ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ တာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထ” ဟူ၍ဟော တော်မူအပ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌ ဘဝများစွာသံသရာ၌ ရူပက္ခန္ဓာမဖြစ်ဘူး သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်မရှိ။ ဖြစ်ဘူးသောပုဂ္ဂိုလ်သာရှိသောကြောင့် ယာ ရူပက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထဟူသော သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရမရှိ။ ထိုသို့သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရ မရှိလျှင် တာ ဝေဒနာက္ခန္ဓော နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထဟူသော သံသယပုဒ်၏ အရလည်းမရှိ။ ထိုသို့သန္ဓိဋ္ဌာန် သံသယ နှစ်ပုဒ်လုံး၏ အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား ရူပက္ခန္ဓာမဖြစ်ဘူးလော။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာက္ခန္ဓာမဖြစ်ဘူးလောဟု မြတ်စွာ ဘုရား၌။ပ။၍။ အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပဥ္ဆာဖြင့် မေးတော်မူသည်အား လျော်က်ပတ်စွာ ဘဝများစွာ သံသရာ၌ ရူပက္ခန္ဓာမဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည် မရှိ။ ဖြစ်ဘူးသောပုဂ္ဂိုလ်သာရှိသောကြောင့် သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏အရကို ပယ်တော် မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် နတ္ထိဟု ပဋိက္ခေပဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော် မူ၏။

ဤယမိုက်ကျမ်း၌ တုစ္ဆပဥ္ဆာ မည်သည်ရှိ၏။ ထိုတုစ္ဆပဥ္ဆာမည်သည် အဘယ် နည်းဟူမူ၊ ယခင် မောဃပဥ္ဆာပင်။ “တုစ္ဆပဥ္ဆောတိပိ ဝုစ္စတိ” (အဋ္ဌကထာ)။

ယာ ရူပက္ခန္ဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကား။ပ။ အစစ္စာ သော ဇိဝိတဆက္ကာ။ပ။ အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ဆဲ သော်ကား ဟုတ်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာချုပ်ဆဲ မဟုတ်သောကြောင့် တာ ဝေဒနာ က္ခန္ဓော နိရုဇ္ဈတိ ဟူသော သံသယပုဒ်၏ အရမရှိ။ ထိုသို့သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာ ရှိ၍ သံသယပုဒ်၏အရမရှိသောကြောင့် အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ပ။ဖြစ်ဆဲ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အား။ပ။ချုပ်ဆဲလောဟု မြတ်စွာဘုရား၌။ပ။အမေးလေးပါးတို့တွင် မောဃပဥ္ဆာ ဖြင့် မေးတော်မူသည်အားလျော်က်ပတ်စွာ ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ဆဲသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ချုပ်ဆဲမဟုတ်သည်သာ ဖြစ်သောကြောင့် သံသယပုဒ်၏ အရကို မြစ်တော်မူသောအားဖြင့် အဖြေငါးပါးတို့တွင် နော ဟု ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေတော်မူ၏။ ။

ပဋိက္ခေပဝိဿဇ္ဇနာနှင့် ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာသည် အဘယ်သို့ ထူးသနည်းဟူမူ- “သန္ဓိဋ္ဌာနတ္ထသော ဂဟိတ္ထိပနံ ပဋိက္ခေပေါ။ သံသယတ္ထနိဝါဂရဏံ ပဋိသေဓော တိ အယံ ပဋိက္ခေပပဋိသေဓာနံ ဝိသေသော” (ဋီကာ)။

ပါဠိဂတိဝိဿဇ္ဇနာ၌လည်း သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏ အရ မရှိ။ ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာ၌လည်း သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရသာရှိ၍ သံသယပုဒ်၏ အရ မရှိ။ ယင်းသို့သော် အတူတူဖြစ်ခဲ့၏တကားတူမူ- “ဥပ္ပတ္တိနိရောပေဋ္ဌိသေဓဿ

ပဋိသေန္ဓတ္ထံ ပါဋိဂတိယာ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ဥပ္ပတ္တိနိရောဓေနမေဝ ပဋိသေန္ဓတ္ထံ ပဋိသေန္ဓေန ဝိဿဇ္ဇနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ" (ၵင်းဋ္ဌိက၁)။

ပုရေပဥ္စာ ပစ္ဆာပဥ္စာ နှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ပရိပုဏ္ဏပဥ္စာဖြင့် မေးတော်မူသည်အားလျော်ပတ်စွာဟူရာ၌။ အဘယ်ကဲ့သို့ ပုရေပဥ္စာ, ပစ္ဆာပဥ္စာ နှစ်ပါး၏ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမူ။ ပုရိမကောဋ္ဌာသနှင့် အရဟတ္တဖြင်းသည်လျှင် ပုရေပဥ္စာ၏ လက္ခဏာ။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသနှင့် အရဟတ္တဖြင်းသည်လျှင် ပစ္ဆာပဥ္စာ၏ လက္ခဏာ။ ။

ပဝတ္တိဝါရပြီး၏။

ပရိညာဝါရ

ပရိညာဝါရ၌ ဩကာသဝါရ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရတို့ကို အဘဲကြောင့်ဟော တော်မမူသနည်းဟူမူ- "ပုဂ္ဂလဝါရော ဩကာသဝါရော ပုဂ္ဂလောကာသဝါရောတိ ဣမေသုပန တီသု ပုဂ္ဂလဝါရေဝ လဗ္ဘတိ။ နဣတရာ ဒွေ။ ကိံ ကာရဏာ။ သဒိသဝိဿဇ္ဇနတာယ" (အဋ္ဌကထာ)။

ဤပရိညာဝါရ၌ ပဝတ္တိဝါရကဲ့သို့ စုတိပဋိသန္ဓေကို မဟောမူ၍ ပဝတ္တိကာလကိုသာ အဘဲကြောင့်ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- "စုတိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏော ပရိညာကိစ္စဿ အဘာဝါ" ဋီကာ၌ကား ပဋ္ဌာနနည်းအားဖြင့် "ရူပက္ခန္ဓပရိဇာနနဿ အဘာဝါ"ဟု မိန့်၏။

သစ္စဃဏ္ဍိက်၌ အဘိသမေတာဝီ၏ အရသည် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်မှစ၍ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိဆဲဖြစ်၏။ ထိုသို့လျက်ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၌ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မကောက်မူ၍ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ အဘယ်ကြောင့် ကောက်လေသနည်းဟူမူ- "ပရိဇာနာတီတိ ပဥ္ဉေသု အနုလောမနယေ ပရိညာကိစ္စဿ မတ္ထကပတ္တံ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိ သန္ဓာယ အာမန္တာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ" (အဋ္ဌကထာ)။

ဤပါဠိ၌ မတ္ထကပတ္တံ ဟူသော ဝိသေသနကို ဟေတုမန္တဝိသေသန ကြဲ၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား "ဓာတူနံ ကထာ ဓာတုကထာ"ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ ခန္ဓာစသော သဘောတရားဟု ဆိုအပ်သော ဓာတ်တို့ကိုဆိုရာဖြစ်သောကြောင့် ဓာတုကထာမည်၏ဆိုသော်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီစသည်တို့၌ ခန္ဓာစသော သဘောတရားတို့ကို ဟောသောကြောင့် ဓမ္မသင်္ဂဏီစသော ကျမ်းတို့သည်လည်း ဓာတုကထာ မည်ကောင်းသည်မဟုတ်လောဟူမူ။ ဓမ္မသင်္ဂဏီစသည်တို့၌ ဟောငြားသော်လည်း ဩဝတိဿကအားဖြင့် မဟော။ ဓာတုကထာ ကျမ်း၌သာလျှင် သာဇ္ဈိသယ

အားဖြင့် ဟောခဲ့၏။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မတုံကထာကျမ်း **တနုသည်**သာလျှင် ဓမ္မတုံကထာ မည်သကဲ့သို့ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂင်္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိဂြိုးသော်လည်း ပရိညာကိစ္စအပြီးသို့ မရောက်သေးသောကြောင့် သာတိသယအားဖြင့်မသိ။ အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂဉာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဘာ ပရိညာကိစ္စအပြီးသို့ရောက်သောကြောင့် သာတိသယအားဖြင့် **သိ**၏။ ထို့ကြောင့် **အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂဉာန်** ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ သိဆဲဟုဆို**အပ်**၏ ဟူလို။

"ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ"၌ အလျဉ်း မဂ်ကိုမရလတ္တံ့ သည်ကိုမရလတ္တံ့ ဆိုသလော။ နှစ်ဘဝ **သုံး**ဘဝ၌သာ မရလတ္တံ့ သည်ကို မရလတ္တံ့ ဆိုသလော ဟူမူ "ဝဋ္ဋခါဏုနာမသော သတ္တော ပထဝိဂေါပကော ယောဘုယျေန ဧဝရူပဿ ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ" (**သီလက္ခန်ဓ**ကထာ)။

"ဝဋ္ဋခါဏုနာမသောတိ ဣဒံဝစနံ နေယျတ္ထံ။ နနိတတ္ထံ။ တထာဟိ ပဟဋ္ဌ သူဒနိယံ တံပနေသ **ကေ**သ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ နိယတော။ ဥဒါဟု အညသ္မိန္တိ **ကေ**သ္မိံ ယေဝ နိယတော။ အာသေဝနဝသေန ပန ဒေဝသိကံ ဒိဋ္ဌိံ ဆောစေတိ ဧဝါတိဝုတ္တံ။ အကုသလံ ဟိ နာမေတံ အဗလံ ဒုဗ္ဗလံ၊ နကုသလံဝိယ မဟာဗလံ။ တသ္မာ **ကေ**သ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ နိယတောတိ ဝုတ္တံ။ အညထာ သမ္မတ္တနိယာမေနဝိယ မိစ္ဆတ္တနိယာမောပိ အစ္ဆန္တိကော သိယာ။နစ အစ္ဆန္တိကော သိယာ ယဒိဧဝံ ဝဋ္ဋခါဏုစောဒနာ ကတန္တိ အာဟ အာသေဝနဝသေနာတိ။ တထာဟိ ယထာ သကိံ နိမုဂ္ဂေါ နိမုဂ္ဂေါ ဧသဗာလောတိ ပုတ္တံ၊ ဧဝံ ဝဋ္ဋခါဏုစောဒနာယ ဒီပေတိ။ ပစ္စယေ ပဋိစ္စ အယံ တံ တံ ဒဿနံ ဩက္ကန္တော့ပန ကဒါစိ တပ္ပဋိပက္ခေ ပစ္စယေ ပဋိစ္စ တတောပိ သီသုက္ခိပနမဿ ဟောတိတိ နဝတ္တဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဧဝရူပဿဟိ ယေဘုယျေန ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နာမ နတ္ထိတိ ဝုတ္တံ" (**သီလက္ခန်ဒ္ဒီ**ကာ)။

ပရိညာဝါရဋ္ဌ မှတ်ဘွယ် အမြှက်ပြီး၏။

အဘဲ့ကြောင့် ခန္ဓာမည်သံနည်းဟူမူ။ **အဋ္ဌကထာဒ္ဒီကာ အနု မဓိတ္တိဋ္ဌ** အထူးမဆို။ ။"ဇာတိဇရာမရဏာဒီဟိ **သံ**သာရဒုက္ခေဟိ ဧဒိဒ်ငး ဗ္ဘာတိ ခန္ဓော" (**ဥဏာဒိ**)။ ။"ခံ-အတ္တနိစ္စာဒိသညံ ဓာရေန္တိတိမန္ဓာ"။ ။(**ကေက္ခရကောသ ဒ္ဒီကာ**)။ ။ယင်းဝစနတ္ထနှင့် ပုဒ်ပြိုးအနက်ဖြစ်သော ရာသတ္ထသည် အကျိုးအကြောင်း မစပ်ခဲ့တကားဟူမူ- "ယထာ ကထဉ္စိဟိ ဗျုပ္ပတ္တိ ဟောတိ။ သညာတု လောကတောယေဝ ဂန္တဗ္ဗာ" (**အဘိဓာန်ဒ္ဒီကာ**)။

ခန္ဓယမိုက်ဋ္ဌ စိုးစဉ်းမှတ်ဘွယ် အမြှက်ဖြစ်သော

ကိဉ္စိန္ဓိယာမ ပဗ္ဗကား ပြီး၏။

အာယတနယမိုက်ဂင်္ဂါ

ပဏ္ဏတ္တိဝါဂ

"စက္ခာဒယောပိ ဟိ ဓမ္မာ ဧဝ။ ဧဝံသတိ ဓမ္မာယတနမိစ္စေဝ အဝတ္ဘာ ကသ္မာ ဒ္ဝါဒသာယတနာနိ ဝုတ္တာနီတိစေ။ ဆဝိညာဏာ ကာယုပ္ပတ္တိဒ္ဝါရာရမ္မဏ ဝဝတ္ထာနတော" (သမ္မောဟဝိနောဒနီ)။

ဒ္ဝါဒသာရုံတို့ကို အဘဲ့ကြောင့် အသီးပိုင်းခြားသနည်း။ လုံးဝပင် ဟော တော်မူပါလော့ဟူမူ- **"ဒ္ဝါရာရမ္မဏဝိဘာဂဒဿနတ္ထာဟိ အာယတနဒေသနာ" (အာယတနဝိဘင်းအနုဋ္ဌိကာ)။**

အဘဲ့ကြောင့် အာယတနမည်သနည်းဟူမူ။ "စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ **အာယ** တန္တိ ဝါယမန္တိ ဇထ္ထ စက္ခုရူပါဒိသူတိ အာယတနာနိ" လုံလုပြုသော်ဟူ သည် အဘယ်နည်းဟူမူ- **"ဝါယမန္တိတိ အတ္တနော ကိစ္စံ ကရောန္တိစ္စေဝ အတ္ထော" (အာယတနဝိဘင်းဋီကာ)။**

(တနည်းတုံ) "တေဝါ အာယဘူတေ ဓမ္မေ တနောန္တိ ဝိတ္ထာရေန္တိတိ အာယတနာနိ"။ ။(တနည်းတုံ) **"အာယတံဝါ သံသာရဒုက္ခံ နယန္တိ** ပဝတ္တယန္တိတိ အာယတနာနိ။" ။(တနည်းတုံ)

သဠာတိဒေသေ ဟေတုမ္ဟိ၊ ဝါသဋ္ဌာနာဂရေသုစ။
သမောသရဏဋ္ဌာနေစာ၊ ယတန် ပဒပူရဏော။

ဟု အဘိဓာန်၌ ဟောအပ်သော ခြောက်နက်တို့တွင် ပဒပူရဏမှ **တပါး ငါးပါးသောအနက်ကြောင့်လည်း အာယတနမည်၏။**

အဘဲ့ကြောင့် သဠာတိဒေသဖြစ်သနည်းဟူမူ- "တန္နိဿယာရမ္မဏဘာဝေန တတ္ထော ဥပ္ပတ္တိတော" အဘဲ့ကြောင့် ဟေတုဖြစ်သနည်း "တေသံ အဘာဝေ အဘာဝတော"။ ။အဘယ့်ကြောင့် ဝါသဋ္ဌာနဖြစ်သနည်း။ ။"တဒါယတ္တ ဝုတ္တိတာယ"။ ။အဘယ့်ကြောင့် အာကရဖြစ်သနည်း "တန္နိဿိတတ္တာ တဒါ ရမ္မဏတ္တာစ"။ ။အဘယ့်ကြောင့် သမောသရဏဋ္ဌာနဖြစ်သနည်း "တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္ထု၌ဒ္ဝါရာရမ္မဏဝသေန သမောသရဏတော" (ယင်းဟိတ်ငါးချက်ကား **သမ္မောဟဝိနောဒနီ)**။

အာယတန တဆဲ့နှစ်ပါးတို့တွင် စက္ခာယတနစသော ခြောက်ပါးသော အာယတနတို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ-

"အဇ္ဈတ္တိကဘာဝေနေဝစ ဝိသယီဘာဝေနစ အဇ္ဈတ္တိကာနံ ပဌမံ ဒဿေတဗ္ဗတံ ဒဿေတိ" (**အာယတန ဝိဘင်းဋီကာ**)။

အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးတို့တွင် စက္ခာယတနကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူလေ သနည်းဟူမူ- "အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာလမ္ဗဏတ္တာ စက္ခာယတနံ ဝိဘူတန္တိ တံ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ တဒနန္တရံ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာရမ္မဏာနိ ဣတရာနိ" (**ဋီကာကျော်**)။ "တတ္ထာပိ အသမ္မတ္တဂ္ဂါဟကသာမညေန စက္ခာယတနာနန္တရံ သောတာယတနံ ဝုတ္တံ" (**ဂဠိဋီကာကျော်**)။ "ဣတရေသု သိဃတရံ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏသမတ္ထတ္တာ ဃာနာယတနံ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ ပုရတော ဌပိတမတ္တဃဟိ ဘောဇနာဒိကဃ ဂန္ဓော ဝါတာနုသာရေန ဃာနေ ပဋိဟညတိ" (**ဂဠိဋီကာကျော်**)။ ။"**တဒနန္တရံ** ပန ပဒေသဝုတ္တိသာမညေန ဇိဝှါယတနံ ဝုတ္တံ။ တတော သဗ္ဗဒွါနိကံ ကာယာယတနံ။ တတော ပဉ္စန္နမ္ပိ ဂေါစရဂ္ဂဟဏသမတ္ထံ မနာယတနံ" (**ဂဠိဋီကာကျော်**)။ ။ဗာဟိရာယတနတို့ကိုကား အဇ္ဈတ္တိကာယတနအား လျော်စွာ ဟောတော်မူလေသည်။

ပုဒ္ဂလစက္ခု, သမန္တစက္ခု, ဓမ္မစက္ခုဟု စက္ခုသုံးပါးရှိလျက် ထိုသုံးပါးတို့ကို မဟောမူ၍ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခုဟု နှစ်ပါးကိုသာ သရုပ်ထုတ်၍ အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေ သနည်းဟူမူ "ဣတရေသံ ဏ္ဍော သုဝိဒူရဘာဝတော" ဤကား "တတ္ထ တံ ဝုစ္စတေ အတ္ထဒွယမေဝ ဝတ္ဘာ ပါရိသေသေနာတိ။ ဣတရေသံ ဏ္ဍော သုဝိဒူရဘာဝတော" ဟူသော ကုသလတိက်အဘွင့် **အနုဒ္ဓိကာပါဠိ**ကို နည်းမှီ၍ ထည့်သောဟိတ်တည်း။

တဏှာကို သောတဟူ၍ဆိုသည်။ သဒ္ဒါရုံကို ကြားနာတတ်သလောဟူမူ။ ကြားနာတတ်သောကြောင့် သောတဆိုသည်မဟုတ်။ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ဘဝင်တိုင်အောင် စီးတတ်သည်ဖြစ်၍ အယဉ်နှင့်ကူသောကြောင့် သောတဆိုသည်ဟူလေ။

သမ္မာဝါစာ စသော ဝိရတိသုံးခုတို့ကို ပါဏာတိပါတာဒိသင်္ခါတ ကြဉ်တတ်သောကြောင့် သီလက္ခန္ဓဟုဆိုအပ်၏။ "သမ္မာဝါစာဒယော တယော သီလမေဝ။ တသ္မာ တေ သဗ္ဗာတိတော သီလက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။

သမာဓိက္ခန္ဓ၌ သမ္မာသမာဓိကို သမာဓိပင်ဖြစ်၍ သမာဓိက္ခန္ဓဟုဆိုတန်စေ။ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိတို့ကို သမာဓိက္ခန္ဓဟုဆိုခြင်းသည် အသို့သင့်အံ့နည်း ဟူမူ- "သမ္မာဝါယာမာဒီသု ပန တီသု သမာဓိ အတ္ထနော ဓမ္မတာယ အာရမ္မဏေ ကေဂ္ဂဘာဝေန အပ္ပေတုံ နသက္ကောတိ။ ဝိရိယေန ပဂ္ဂဟာနကိစ္စံ

သာဓေန္တေန။ သတိယာစ အပိလာပနကိစ္စံ သာဓေန္တိယာ လဒ္ဓူပကာဇော ဟုတ္ဝာ သင်္ကော်တိ။ တသ္မာ သမာဓိယေဝေတ္ထ သဇာတိတော၁ သမာဓိကွန္ဓေန သင်္ဂဟိတော၁။ ဝါယာမသတိယော ပန ကြိယတော၁ သင်္ဂဟိတာ ဟော်န္တိ" (ဂင်း **သမ္မောဟဝိနော၁ဒနီ**)။

ပညာကွန္ဓဉ်လည်း သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပညာပင်ဖြစ်၍ ပညာကွန္ဓဟုဆိုတန်စေ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပကို ပညာကွန္ဓဟုဆိုခြင်းသည် အသို့သင့်အံ့နည်းဟူမူ- "သမ္မာဒိဋ္ဌိသမ္မာသင်္ကပ္ပေသုပိ ပညာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ အာရမ္မဏံ နိစ္ဆတုံ နသက္ကောတိ။ ဝိတက္ကေပန အာကောဋေတ္ဝာ အာကောဋေတ္ဝာ ဒေန္တေ သက္ကောတိ။ပ။ တသ္မာ ဣဓ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ သဇာတိတော၁ ပညာကွန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပန ကြိယတော၁ သင်္ဂဟိတော၁ ဟောတိ" (ဂင်း **သမ္မောဟဝိနော၁ဒနီ**)။

သီလစသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ဂန္ဓဟုဆိုသနည်း။ အနံ့ မဟုတ်ခဲ့တကားဟူမူ "သီလဂန္ဓော၁တိ အာဒိနိ ဝါယနဋ္ဌေန သီလာဒီနံယေဝ နာမာနိ" (**အဋ္ဌကထာ**) "ဝါယနဋ္ဌေနာတိ ပသာရဏဋ္ဌေန ပါကဋဘာဝဋ္ဌေန ဝါ" (**ဋီကာ**)။ "ဝါယနံ သဝိသယေ ဗျာပေတ္ဝာ ပဝတ္တနံ။ပ။ ယသ္မာ ပန သဝိသယဗျာပနံ၊ တတ္ထ ပသဋ္ဌဘာဝေါ ပါကဋဘာဝေါ ဝါ ဟောတိ။ တသ္မာ ပသာရဏဋ္ဌေန ပါကဋဘာဝဋ္ဌေနဝါတိ ဝုတ္တံ။ အတ္တနော ဝတ္ထုဿ သုစနံ ဝါ ဝါယနံ" (**အနုဋီကာ**) "ဂန္ဓေတိ အတ္တနော ဝတ္ထုံ သူစေတီတိ ဂန္ဓော" (**ဝိဂြိဟ်**)။

အတ္တ ရသစသည်တို့၏ သရုပ်ကို တိကနိပါတ် အဂုံတ္တိရ်၏ အဋ္ဌကထာကို ကြည့်၍ယူ။ ယင်း အတ္တ စသည်တို့ကို စားအပ်သော အရသာမဟုတ်ဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် ရသဟုဆိုလေသနည်းဟူမူ- "အတ္တရသောတိ အာဒိနိပိ သာဒု မဓုရဋ္ဌေန အတ္တာဒီနညေဝ နာမာနိ" (**အဋ္ဌကထာ**)။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ စားအပ်သော အရသာကိုသာ ရသဟုဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ "ရသန်တီ အဿာဒေန်တိ တံ တံ သတ္တာတိ ရသော" ဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ။ သာယာအပ်သော တရားသည် ရသ မည်၏။ အတ္တ စသည်တို့သည်လည်း သာယာအပ်သော တရားပင်ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ရသဟု ဆိုအပ်၏ ဟူလို။ ။ပဏ္ဏတ္တိ ဝါရဉ် မှတ်ဘွယ်အမြွက် ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ

စက္ခာယတနမူဌ် သဒ္ဒါယတနမူလိကို သွတ်သွင်း၍ ဟောသင့်အံ့လော။မဟော သင့်အံ့လောဟူမူ။ မဟောသင်။ ။ယင်းသို့သော် "စက္ခာယတနမူလကာနိ **ကောဒသ**" ဟူသော **အဋ္ဌကထာပါဠိ**ကို အသို့ယူမည်နည်းဟူမူ- "**ပဝတ္တိ**

ဝါရေ စက္ခာယတနမူလကာနိ ကောဒသာတိ ပဋိသန္ဓိစုတိဝသေန **ဥပါဒိန္နပဝတ္တသ္မ** ဥပ္ပါဒနိရောဓစနေ တေသ္မိ အလဗ္ဘမာနဝိဿဇ္ဇနမ္ပိ သဒ္ဒါယတနေန သဒ္ဒိ ယမကံ ပုစ္ဆာမတ္တလာဘေန သင်္ကိဏ္ဏတ္တာ ဝဒကိုကို ဒဋ္ဌဗ္ဗံ" (ဋီကာ)။ အဘဲ့ကြောင့် သဒ္ဒါယတနဝိဿဇ္ဇနာကို မဟောရသနည်း ဟူမူ။ ။ယာခင်ဋီကာ ပါဠိ၌ မဟောရကြောင်းကို ပါလေပြီ။

စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်ကောင်းသော သြပပါတိကဒ္ဒါ ဒုဂ္ဂတ်အဟိတ်ကိုသာ ကောက်၍ သုဂတိအဟိတ်ကို အဘဲ့ကြောင့် မကောက်**လေသနည်းဟူမူ- "သုဂတိယံ မဟာနုဘာဝေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ သြပပါတိကာနံ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လာယောဂတော စက္ခုသောဟဿာနာလာဘော သံသေဒဇာနံ ဘာဝါလာဘော ပဌမကပ္ပိကသြပပါတိကာန ဝသေနပိ" (ဋီကာကျော်)** ဤ၌ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံပုဒ်ကို ဟေတုမန္တ ဝိသေသနကြ၍ နိဗ္ဗတ္တမာနတ္တာဟု ဟိတ်ခတ်။

အဘဲ့ကြောင့် သြပပါတိက မည်သနည်း ဟူမူ- "ဥပပါတော နေသံ အတ္ထီတိ သြပပါတိကာ" **(ဌင်း ဋီကာကျော်)** ဖြစ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် သြပပါတိက မည်၏ဟူလို။ ။ယင်းသို့သော် သံသေဒဇ ဂဗ္ဘသေယျက ပဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ဖြစ်ခြင်းရှိသည် မဟုတ်လော ဟူမူ- "ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒဝသေန စေတ္ထ ဝိသိဋ္ဌဥပပါတော ဂဟိတော။ယထာ အာဘိရူပဿ ကညာ ဒါတဗ္ဗာတိ"။ **(ဌင်းဋီကာကျော်)**။ ။အဘဲ့ကြောင့် သံသေဒဇ မည်သနည်း "ကမလကုဟရဂဗ္ဘမလာဒိသံသေဒဇ္ဇာနေသု ဇာတာ သံသေဒဇာ" **(ဌင်းဋီကာကျော်)**။ ဂဗ္ဘသေယျကကိုကား အဘဲ့ကြောင့် ကောက်သနည်း။ ထိုပဂ္ဂိုလ်**အား ပဋိသန္ဓေခဏ၌ စက္ခာယတန** သည် **မရှိခဲ့တကား** ဟူမူ- "**အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နန္တော ဂဓတ္တာ**"။ ။အာ ပစ္စုပ္ပါန်ဟူသည် အဘယ်နည်းဟူမူ။

ပစ္စုပ္ပန်ံ တိဓာ ဝုတ္တံ၊ ခဏသန္တတိ အဒ္ဓတော။
တတ္ထဟိ ခဏသမ္ဘုတ္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ံ ခဏာဒိကံ။ ။
ကေဒေ သန္တတိဂါရဟ၊ ပရိယာပန္နမ္ပိ တမ္ပန။
သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန်န်တိ၊ အာဟု သန္တတိကောဝိဒါ။
ကောဘဝရိစ္ဆိန်၊ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ ပစ္ဆိမံ။ ။

(အဘိဓမ္မာဝတာရ)

စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်မီစုတေလတ္တံ့ သောပဂ္ဂိုလ်တို့**အား** သဟိတ် **ပဋိသန္ဓေ** မနေ၊အဟိတ် ပဋိသန္ဓေသော နေကြောင်းကို အဘယ်ကိုထောက်၍ သိအပ်သနည်း ဟူမူ- "ဂဗ္ဘသေယျကာနဉ္စ အနုပပန္နေသု **စက္ခာ**

ဒီသု စဝန္တာနံ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကတာ သဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနံ ကာမာ**ဝစရာနံ** နိယမတော သစက္ခုကာဒိဘာဝဒဿနေန ဒဿိတာ ဟောတိ" **(ဣန္ဒြိယယမိုက်ဋီကာ)** ။

သောတာယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဘဲ့ကြောင့် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ မနေကုန်သနည်း ဟူမူ- "အဋ္ဌဟိ သဟေတုကမဟာဝိပါ**ကေ**ဟိ ကာမာဝစရဒေဝေသုစေဝ မနုဿေသုစ ပုညဝန္တာနံ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ" ဟူသော **သမ္မောဟဝိနောဒနီ** အမိန့်နှင့်အညီ ပုညဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေသည်ဖြစ်၏။ ပုညဝန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း ကောင်းမှုကြီးပွါးသူ ဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်မီ စုတေခြင်း မည်သည်မရှိ။ ထို့ကြောင့် သော**တာ**ယတန မဖြစ်မီ စုတေလတ္တံ့ သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ မနေ**ကုန်**ဟူလေ။

သောတာဆ္ဆိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အကုသိုလ်ကံ တားမြစ်၍တည်း သောတ**ာဆ္ဆိ**သလော။ ပဋိသန္ဓေကို ပေးရင်းကံသည်ပင် အားနည်းသည်ဖြစ်၍ သောတ**ာ**ကို မဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့်တည်း သောတာဆ္ဆိသလောဟူမူ- "စက္ခုပ္ပတ္တိ ဝိပန္နကကမ္မပဋိဗာဟိတသာမတ္ထိယေန ဒိန္နပဋိသန္ဓိနာ ဣတရေနာပိဝါ ကမ္မေန အနုပ္ပါဒေတပ္ပစက္ခုကော သတ္တော ဇစ္စန္ဓောနာမ" **(ဋီကာကျော်)** ။

ဂဗ္ဘသေယျက ကို ကောက်ခြင်းသည်ကား **ဋီကာဆရာ** အယူသို့ လိုက်၍ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန် အားဖြင့် ကောက်သတည်း။ **အဋ္ဌကထာဆရာကား** ခဏ ပစ္စုပ္ပန်ယူ၍ "သစက္ခုကာနံ အသောတကာနန္တိ အပါယေ ဇာတိဗဓိရသြပါတိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်၏။ ဤ**အဋ္ဌကထာပါဠိ**၌ သံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်ကို သြပါတိကဥ္စိ သုံးသတည်း။ ။(တနည်းကား) ပဌာနမဟုတ်သောကြောင့် မကောက်လေသတည်း။ ယင်းသို့ မကောက်အပ်သော အဖြစ်ကိုကား။ **ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်း အနုဋီကာ**ကို ရှုသဖြင့် သိအပ်၏။ ။

ဃာနာယတနမူလီ အနုလောမ သန္ဓိဋ္ဌာန်၌ သြပါတိကပုဂ္ဂိုလ်ကို အဘယ်ကြောင့်မကောက်သနည်းဟူမူ- "ကာမဓာတုယမ္မန အဃာနကော သြပါတိကော နတ္ထိ" **(ယမိုက်အဋ္ဌကထာ)** "ဒုဂ္ဂဟိယမ္မန စက္ခုသောတဘာဝါလာဘော ဒ္ဝိန္နမ္မိ ဝသေန ဃာနာလာဘော သံသေဒဇာနမေဝ ဝသေန နသြပါတိကဝသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ" **(ဋီကာကျော်)** သင်္ဂြိဟ်ဆရာသည် သံသေဒဇသြပါတိကပုဂ္ဂိုလ်တို့အား သြမကအားဖြင့် စက္ခု သောတ ဃာန ဘာဝတို့ကို မရအပ်ဟု သာမည ဆိုသည်ကို ဃာနကို မရခြင်းသည် သံသေဒဇပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာ ဟု အဘယ်ကြောင့်ခွဲခြမ်း၍ ယူရသနည်းဟူမူ- "ဇကယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌဿာပိ ဇကဒေသော သမ္မန္နလာတိ" **(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်းအနုဋီကာ)** သစက္ခုကာနံ အဃာနကာနံ အရကို

ရူပပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ကောက်သည်။ ထိုရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့အား နှာခေါင်းမရှိသလော ဟူမူ- "ဃာနံ အတ္ထိ ဃာနပသာဒေါစ ဃာနဝိညာဏဉ္စ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဂန္ဓံ နဇာနာတိ" (**ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ**) နှာခေါင်းရှိလျက် ဃာနုပသာဒသည် အဘယ့်ကြောင့် မဖြစ်သနည်းဟူမူ- "ဃာနာဒိတ္တယံ နတ္ထိ ဗြဟ္မာနံ ကာမဝိရာဂဘာဝနာ ဝသေန ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသုပိ ဝိရတ္တတာယ တတ္ထိသယပသာဒေသုပိ ဝိရာဂဘာဝတော" (**ဋီကာကျော်**)။

ဂန္ဓာယတနမူလိဋ္ဌ အာမန္တာထုက်မည်လော။ ဝိဘင်းထုက်မည်လော ဟူမူ- "အဂန္ဓကာနံ အရသကာနံ အဖောဋ္ဌဗ္ဗကာနဉ္စိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ" (**ဣဒ္ဓိအာယတနယမိုက်အဋ္ဌကထာ**) ယင်းသို့သော် ရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဂန္ဓ မရှိသလောဟူမူ- "ဂန္ဓာဒိနိ စေတ္ထ အာယတနဘူတာနေဝ အဓိပ္ပေတာနိ။ တသ္မာ သရူပကာနံ သဂန္ဓာယတနန္တိ အာယတနဝသေနေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော"(ဌင်း) (**ဣအာယတန ယမိုက် အဋ္ဌကထာဋ္ဌ ဂန္ဓရှိ၏**)။ ဂန္ဓာယတနသာ မဖွဲ့ရသည် ဟူလို။ အဘယ့်ကြောင့် ဂန္ဓသည် ရှိလျက် ဂန္ဓာယတန မဖွဲ့ရသနည်း ဟူမူ- "ယသ္မာပန ရူပဓာတုပရိယာပန္နာနံ သတ္တာနံ ဃာနာယတနာဒီနမဘာဝေန ဂန္ဓာယတနာဒီနိ အာယတနာဒိကိစ္စံ နကရောန္တိ။ တသ္မာ ရူပဓာတုယာ ဆအာယတနာ နဝ ဓာတုယောတိအာဒိဝုတ္တံ" (**သမ္မောဟဝိနောဒနီ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်းအဖုဋ်**) ယင်းသို့သော် ရူပဘုံဋ္ဌရှိသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ကိုအဘယ်အာယတန ဖွဲ့မည်နည်း။ ဓမ္မာယတနဖွဲ့အပ်၏။ အဘယ့်ကြောင့် ဓမ္မာယတန ဖွဲ့အပ်သနည်း ဟူမူ- "ဓမ္မသဘာဝါ နာတိဝတ္တနတော မနောဝိညာဏဿ ဝိသယဘာဝူပဂမနတော ဓမ္မာယတနန္တေဘဂေ ကဘွာ ပဠာယတနာနီတိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ" (**ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ ဝိဘင်းအနုဋီကာ**)။ ။

ဃာနာယတနမူ ဇိဝှါယတနမူလိဋ္ဌ အာမန္တာထုက်မည်လော။ ဝိဘင်း ထုက်မည်လော ဟူမူ- "တေသု ဟိ ဇိဝှါကာယာယတနယမကေသု တိဏ္ဏံပုစ္ဆာနံ အာမန္တာတိ ဝိဿဇ္ဇနေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ပစ္ဆိမပုစ္ဆာယ သကာယကာနံ အဃာနကာနံ ဥပဟတ္တာနန္တိ အာဒိနာ" (**အာယတန ယမိုက်ဋီကာ**) ရသင့်လျက်အဘယ့်ကြောင့် ဝိဘင်းမထုက်လေသနည်း ဟူမူ- "ယထာ စက္ခုသောတာနိ ရူပဘဝေ ဃာန ဇိဝှါဟိ ဝိနာ ပဝတ္တန္တိ။နဧဝံ ဃာနဇိဝှါ အညမညံ ဝိနာ ပဝတ္တန္တိ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ ရူပဘဝေ အနုပဠဇ္ဇနတောကိ စဝံ ဝိဿဇ္ဇိဿံ ကာမဘဝေ အပ္ပဝတ္တိဝသေန တေသံ သဟစရိတာ ဝုတ္တာ" (**ဋီကာကျော်**) အာယတနယမိုက်ဋ္ဌ မှတ်ဘွယ် အမြွက်ပြီး၏။ ။

ဓာတုယမိုက်ဂင်္ဂိုဠ်

အဘယ့်ကြောင့် ဓာတ်မည်သနည်း ဟူမူ-
ဝိဒဟတိ ဝိဓာနဋ္ဌ၊ ဓိယတေစ ဝိဓီယတေ။
တောဃ ဓိယတေ ဇ္ဈော၊ ဣတိဝါ ဓာတုသမ္မတာ။
သရီရသေလာဝယဝ၊ ဓာတုယောဝိယ ဓာတုယော။ ။

(ဠီကာကျော် ဆောင်ပါဠ်)

ဓာတုသဒ္ဒါ၏ အနက်ကား အဘိယ်နည်း ဟူမူ-"ဓာတ္ဝတ္ထောနာမ သဘာဝတ္ထော။ သဘာဝတ္ထောနာမ သုညတတ္ထော။ သုညတတ္ထောနာမ နိဿတ္တတ္ထော" **(သမ္မောဟဝိနောဒနီ)**။ ။

ထိုသို့သော် သုတ်အဘိဓမ္မာတို့၌ ဟောအပ်သော အာရဗ္ဘဓာတ် သုတဓာတ် အစရှိသော များစွာသော ဓာတ်တို့သည် ရှိကုန်လျက် အဋ္ဌာရသဟူ၍သာ အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူမူ- "သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာနံ သဗ္ဗဓာတူနံ တဒဇ္ဈောဂဓတ္တာ" **(ဂင်းသမ္မောဟဝိနောဒနီ)**။

စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသည်တို့ကို ရူပဝိညာဏဓာတ် သဒ္ဒဝိညာဏဓာတ် စသည်ဖြင့် အာရုံအားဖြင့် အမည်ကိုမထုတ်မူ၍ စက္ခုဝိညာဏဓာတ် သောတဝိညာဏဓာတ် စသည်ဖြင့် ဝတ္ထုအားဖြင့် အဘယ့်ကြောင့် အမည်ကို ထုတ်လေသနည်း ဟူမူ- "ရူပါဒီနံ ပစ္စယာနံ အညဝိညာဏသ်ာဓာရဏတ္တာ အသာဓာရဏေန ဝတ္ထုနာ စက္ခုဝိညာဏံ သောတဝိညာဏန္တိ နာမံ ဥဒ္ဒဋ္ဌံ" **(ဓမ္မသင်္ဂဏိဋီကာ အဗျာကတပဒနိဒ္ဒေသအဖွင့်)** အသာဓာရဏနည်း ဟူလို။ ထို့ကြောင့် **အနုဋီကာရှင်**သည် "အသာဓာရဏေန နာမံ ဥဒ္ဒဋ္ဌံ ဘေရိသဒ္ဒေါ ယဝကုံရောတိ ယထာ" ဟု မိန့်လေသတည်း။

စက္ခုပုဒ်နှင့်ဝိညာဏပုဒ်ကို အသို့ဝါကျလှစ်မည်နည်း ဟူမူ- စက္ခုဿ ဝိညာဏံ စက္ခုဝိညာဏံဟု လှစ်။ ။စက္ခုဿကား အဘယ်သမ္မန်နည်း။ ဝိညာဏံကား အဘယ်သမ္မန်နည်း ဟူမူ။ကာရဏသမ္မန် ဖလသမ္မန်ဟူပေ။ထို့ကြောင့် **အဋ္ဌသာလိနီ**၌ "စက္ခုဝိညာဏန္တိ ကာရဏဘူတဿ စက္ခုဿ"**ဟု** မိန့်၏။ ။(တနည်းတုံ) "စက္ခုတောဝါ ပဝတ္တံ စက္ခုသ်ိဝါ နိဿိတံ ဝိညာဏန္တိ စက္ခုဝိညာဏံ" **(ဂင်း အဋ္ဌသာလိနီ)** "မနောဓေ ဓာတု မနောဓာတု" (ဂင်း) "အညေသံ စိတ္တာနံ သဘာဝသုညတသဗ္ဘာဝါ မနောဓာတုဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီတိစေ။ နဝိသေသသဗ္ဘာဝါ" **(မူလဋီကာ)**။

အဘယ်သို့ ထူးသောသဘောရှိသနည်း ဟူမူ- "စက္ခုဝိညာဏာဒီနဉ္စ စက္ခာဒိနိဿိတာ စက္ခာဒီနံ သဝိသယေသု ဒဿနာဒိပဝတ္တိဘာဝတာစ ဝိသေသော။ မနောဝိညာဏဿ ပန အနညနိဿယမနောပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ အညနိဿယဝိညာဏဿ အနန္တရပစ္စယတ္တာဘာဝေန မနောဒွါရနိဂ္ဂမနမုခဘာဝါဘာဝတောစ သာတိသယ ဝိဇာနနကိစ္စတာ ဝိသေသော" (မူလဋီကာ)။

ဝိသေသန သဘောရှိသော ဓာတ်ကို မနောဓာတ် ဟု မဆိုအပ်ဟူသော် အဘယ်သို့ လက္ခဏာရှိသော ဓာတ်ကို မနောဓာတ် ဟု ဆိုအပ်သနည်း ဟူမူ- "တဇ္ဇီသေသဝိရဟိတာ မနောမတ္တံ ဓာတု မနောဓာတူတိ တိဝိဓာ မနောဓာတုဝေဝုစ္စတိ နု ဝိသေသမနော" (ဂင်း)။

အဘယ့်ကြောင့်ကား အတိသယ ဝိဇာနန ကိစ္စမှကင်းသနည်းဟူမူ- "မနောဒွါရ နိဂ္ဂမနပဝေသနမုခဘာဝတော ပန မနောဓာတုယာ ဝိဇာနနဝိသေသဝိရဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော" (ဂင်း)။

ဤမနောဓာတ် သုံးပါးကို အဘယ့်ကြောင့်ကား မနောဝိညာဏဓာတ်ဟု မဆိုသနည်းဟူမူ- "တတောဧဝ မနောဝိညာဏန္တိပိ နု ဝုစ္စတိ။ နဟိတံ ဝိညာဏံ မနတော ပဝတ္တံ မနသော ပစ္စယော။ နာပိမနသော ပစ္စယဘူတံ မနတော ပဝတ္တံ ဒဿနာဒိနံပန ပစ္စယော" (ဂင်း)။

မနောဝိညာဏဓာတ်ဟု မဆိုရသော် သင်္ဂြိဟ်ဝိဆိပိုင်း၌ "ဆဝိညာဏာနိ" ဟူရာဝယ် မနောဝိညာဉ်မှ မလွတ်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ- "ယဒိမနောဓာတု မနောဝိညာဏန္တိ နု ဝုစ္စတိ။ ဆဝိညာဏကာယာဒိကဏံ မနောဓာတုယာ တတ္ထ သင်္ဂဟောတိ သင်္ဂဟောဧဝ ပရိယာယ ဒေသနတ္တာ။ အတ္ထိဟိ ဧသေ ပရိယာယော။ မနုနမတ္တံ ဝိညာဏံ မနောဝိညာဏန္တိ" (ဓမ္မသင်္ဂဏိအနုဋီကာ)။ မုချဖြစ်သော မနောဝိညာဉ်ကိုကား "မနောယေဝ ဝိသိဋ္ဌဝိဇာနနကိစ္စယောဂတော ဝိညာဏံ မနော ဝိညာဏံ။ မနသော ဝါ ဝိညာဏံ၊ မနောဝိညာဏံ" ဟုပြု။ (ဋီကာကျော်)။ မနောဓာတ် သုံးခုကိုသာ မနောဟုဆိုအပ်၏။ ကြွင်းသောမနောကို မနောဓာတ် ဟု ဆိုအပ်သည်ရှိသော် မနောဧဝဓာတု မနောဓာတုဟူသော အဋ္ဌကထာကို သင့်အောင် အသို့အနက်ယောဇနာ မည်နည်းဟူမူ- "မနောဧဝ ဓာတု မနော ဓာတူတိ ဧဝသဒ္ဒေါ မတ္တသဒ္ဒတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော ဝိသေသနနိဝတ္တနတ္ထော ဟိ သော တဝိညာဏဿ" (ဓမ္မသင်္ဂဏီဋီကာ)။

ပဝတ္တိဝါရ၌ သဒ္ဒဓာတ်၊ စက္ခုဝိညာဏဓာတ်စသော ခြောက်ပါးသောဓာတ်တို့ကို စုတိပဋိသန္ဓေ အခါမရသောကြောင့် မဟောရ။ ။ခန္ဓာငါးပါးဟူသည်

လည်း ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ တရားသုံးပါးပင်။ အာယတန တဆဲ့ နှစ်ပါး၊ ဓာတ်တဆဲ့ ရှစ်ပါး ဟူသည်လည်း ထိုတရားသုံးပါးပင်။ ထိုသို့ တရား ကိုယ် အတူတူဖြစ်လျက် ခန္ဓယမိုက်စသော ယမိုက်သုံးကျမ်းတွင် တကျမ်း တကျမ်းကိုသာ မဟောမူ၍ သုံးကျမ်းလုံးကို အာဃာတ်ကြောင့် ဟောလေသနည်း ဟူမူ- "တိဝိဓသတ္တာနုဂ္ဂဟာဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ နာမရူပတဒုဘယသမုဋ္ဌာနာနံ ဝသေန ဟိ တိက္ခနာတိတိက္ခမုဒ္ဒိန္ဒြိယဝသေန သဒ်ိတ္တ မဇ္ဈိမ ဝိတ္ထာရ ရုစိဝသေနစ တိဝိဓာ သတ္တာ" (ဋီကာကျော်)။

ဓာတုယမိုက် ပြီး၏။

သဒ္ဓယဓိကိစ္စဝဏ္ဏ

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ

သစ္စာဟူသည် မဖောက်မပြန်မှန်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ။အဘယ်သို့မှန်သနည်းဟူမူ—

နာဗာဓကံ ယတော ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခာ အညံ နဗာဓကံ။
ဗာဓကတ္တနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။ ။
တံဝိနာ နာညတော ဒုက္ခံ၊ နဟောတိ နစ တံ တတော၊
ဒုက္ခဟေတုနိယာမေန၊ ဣတိ သစ္စံ ဝိသတ္တိကာ။ ။
နာညာ နိဗ္ဗာနတော သန္တိ၊ သန္တံ နစ နတံ ယတော။
သန္တဘာဝနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။ ။
မဂ္ဂါ အညံ နနိယျာနံ၊ အနိယျာနော နစာပိသော။
တစ္ဆနိယျာနကာဝတ္တာ၊ ဣတိ သော သစ္စသမ္မတော။ ။

အဘယ့်ကြောင့် သစ္စာကို လေးပါးသာ ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူမူ။ "ကသ္မာဂါန စတ္တာရော အရိယသစ္စာနိ ဝုတ္တာနိ အနူနာနိ အနဓိကာနိတိစေ။ အညဿာသမ္ဘဝတော အညတရဿစ အပနေယျဘာဝတော။ ။အပိစ ပဝတ္တိမာစိက္ခန္တော ဘဂဝါ သဟေတုကံ အာစိက္ခိ။ နိဝတ္တိဥ္စ သဥပါယံ။ ဣတိ ပဝတ္တိ နိဝတ္တိ တဒုဘယဟေတူနံ ဧတေပွရမတော စတ္တာရော ဝုတ္တာနိ" **(ဤသုံးရပ်ကား သမ္မောဟဝိနောဒနီ)** "ကသ္မာပန အညေသုပိ ဒုက္ခဟေတူသု သန္တေသု တဏှာယေဝ သမုဒယောတိ ဝုတ္တာတိ။ ပဋ္ဌာနကာရဏတ္တာ" **(ဋီကာကျော်)**။ အဘယ့်ကြောင့် အကြောင်းဖြစ်သနည်းဟူမူ- "ကမ္မဝိစိတ္တတာ ဟေတု ဘာဝေနဟိ ကမ္မဿ သဟာယဘာဝူပဂမနေန စ ဝိစိတ္တတာ ကာရဏတ္တာ တဏှာ ဒုက္ခဿ ဝိသေသကာရဏန္တိ" **(ဂင်းဋီကာကျော်)**။

သစ္စာအနက် တဆဲ့ခြောက်ချက်ဟူသည် အဘယ်နည်း ဟူမူ- "ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌေ၊ သခ်ံတဋ္ဌေ၊ သန္တာပဋ္ဌေ၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌေ၊ ဣမေ စတ္တာရော ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌေ၊ နိဒါနဋ္ဌေ၊ သံယောဂဋ္ဌေ၊ ပလိဗောဓဋ္ဌေ။ပ။ နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌေ၊ ဝိဝေကဋ္ဌေ၊ အသခ်ံတဋ္ဌေ၊ အမတဋ္ဌေ။ပ။ မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌေ၊ ဟေတုဋ္ဌေ၊ ဒဿနဋ္ဌေ၊ အဓိပတေယျဋ္ဌေ၊ ဣမေ စတ္တာရော မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ" **(သမ္မောဟဝိနောဒနီ ဆောင်ပါဠ်)**။

သစ္စာလေးပါးတို့တွင် ဒုက္ခသစ္စာကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာဟောတော်မူလေသနည်း။ "ဩဠာရိကတ္တာ သမ္ဗသမ္ဘာသာဝရဏတ္တာစ သုဝိညေယျန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ တဿေဝ ဟေတုဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမုဒယသစ္စံ။ ဟေတုနိရောဓာ ဖလနိရောဓေါတိ ဉာပနတ္ထံ တတော နိရောဓသစ္စံ။ တဒဓိဂမူပါယဒဿနတ္ထံ အန္တေ မဂ္ဂသစ္စံ" (**ၾဒီးသမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။ ။ဒုက္ခဥ္စ တံ သစ္စဥ္စာတိ ဒုက္ခသစ္စံ ဟူသော် ဝစနတ္ထအားဖြင့် ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခ တဏှာမှ တပါးသော တေဘူမကဓမ္မသည် ဝါကျအခိုက်ဝယ်၊ ဒုက္ခမည်လျက်ကို **အဝ**သေသံ ဒုက္ခသစ္စံ နဒုက္ခံ။ ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- "တတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဒုက္ခဒုက္ခံ သင်္ခါရဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခန္တိ တီသုပိ ဒုက္ခသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ။ ဇာတိပိ ဒုက္ခာတိ**အာ**ဒီနာ ဇာတိအာဒီသု စ။ သော ပန ဒုက္ခဒုက္ခတော အညတ္ထ ပဝတ္တမာနော အညနိရပေက္ခော နပဝတ္တတိတိ။ သုဒ္ဓဥ္စေတ္ထ ဒုက္ခပဒံ အညနိရပေက္ခံ ဂဟေတွာ ပဏ္ဏတ္တိသောဓနံ ကရောတိ။ တေန နိပ္ပရိယာယကော ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ ဧဝံ ယံ ဒုက္ခဒုက္ခံ တသ္မိံ ဒုက္ခဒုက္ခေ သေ ဒုက္ခသဒ္ဒေါ" (**သစ္စယမိုက်ဋ္ဌကာ**)။

ဤ၌ အဝသေသံ ဒုက္ခသစ္စံ၏ အရကို **တောင်ဘီလာနိသျ** စသည်တို့၌ လောကီစိတ် စေတသိက် ဂ္လန်ဿိယဒွဒ္ဒရုပ်ကိုသာ ကောက်၍ အနိန္ဒြိယဒွဒ္ဒရုပ်ကို ပစ္စနိက်၌သင့်ကုန်၏။ ထိုသို့သင့်ရာ၌ "ဣတုရံ ပန **အ**ရိယသစ္စဒွယံ သိယာ ဒုက္ခံ အနိစ္စတော။ နပန ယဿ ပရိညာယ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ တထဋ္ဌေန။ သဗ္ဗာကာရေန ပန ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ ဒုက္ခဋ္ဌေ အရိယသစ္စဥ္စ အညတြ တဏှာယ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ သာမညဖလာနိစ ယဿ ပရိညတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ၊ တထဋ္ဌေန နေဝဒုက္ခံ နအရိယသစ္စံ" (ဟူသော **သမ္မောဟဝိနောဒနီ**)။ ။စတုက္ကဝိနိစ္ဆယ **အ**ဆုံး**အ**ဖြတ်ပါဠိကို နှလုံးသွင်း၍ ဆင်ခြင်။ **ဒို့ကာအနုတ္တိဥ်** အထူးမဘွင့်။ ။ဤပါဠိနှင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံကို ထောက်သော် ကောက်သင့်သကဲ့သို့ ရှိ၏။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ စသောပါဠိကို ထောက်မူ မကောက်သင့်။ ဤ**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**ဥ်လည်း "အဝသေသံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ ဒုက္ခဝေဒနာယစေဝ တဏှာယစ ဝိနိမုတ္တာ တေဘူမကဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ" ဟူ၍သာ လာ၏။ ထိုသို့ကောက်ရာဥ် အနိန္ဒြိယဒွဒ္ဒရုပ် အဋ္ဌဝိသဟုဆိုခြင်းသည် **အ**ယုတ္တတည်း။ အနိန္ဒြိယဒွဥ် ဥတုဇ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ် သဒ္ဒနဝက ကလာပ်ကိုသာ ရသောကြောင့်တည်း။

မဂ္ဂသာမညဥ် ဖလဂ်ိကမဂ်ကို ကောက်သင့်မည်လော။ မကောက်သင့် မည်လောဟူမူ- "မဂ္ဂသဒ္ဒေါစ ဖလဂ်ေသု မဂ္ဂဖလတ္တာ ပဝတ္တတိ။ နမဂ္ဂကိစ္စသဘ္ဘာဝါ။ ပရိနိဋ္ဌိတနိယျာနကိစ္စာနိဟိ တာနိ။ နိယျာနဝါစကော စေတ္ထ မဂ္ဂသဒ္ဒေါ နနိယျာနဖလဝါစကော" (**သစ္စယမိုက်ဋ္ဌကာ** သုဒ္ဓသစ္စဝါရအဘွင့်)။

သုဒ္ဓသစ္စဝါရ ဝယ် "သမုဒယော သစ္စန္တိ အာမန္တာ"၌ သမုဒယသာမည်, သမုဒယသစ္စာ နှစ်ပါးလုံးကိုပင် ကောက်မည်လော။ သမုဒယသစ္စာကို ကောက်မည်လောဟူမူ- "သုဒ္ဓသစ္စဝါရေ သစ္စဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တေသု သမုဒယေသု ကောစိ ဖလဓမ္မေသု နတ္ထိ။ နစ ဖလဓမ္မေသု ကောစိ နိရောဓောတိ ဝုစ္စမာနော အတ္ထိ။ မဂ္ဂသဒ္ဒေါစ ဖလင်္ဂေသု မဂ္ဂဖလတ္တာ ပဝတ္တတိ။ နမဂ္ဂင်္ဂိစ္စသဒ္ဒဝါဝါ။ ပရိနိဋ္ဌိတ နိယျာနင်္ဂိစ္စာနိ ဟိ တာနိ။ နိယျာနဝါစကော စေတ္ထ မဂ္ဂသဒ္ဒေါ နနိယျာနဖလ ဝါစကော။ တသ္မာ သမုဒယော သစ္စံ နိရောဓော သစ္စံ မဂ္ဂေါ သစ္စန္တိ ဧတေသုပိ အာမန္တာဂ္ဂစ္စေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ အထ ဝါ ပဒသောဓနေန ပဒေသု သောဓိတေသု သစ္စဝိသေသနဘူတာ ဧဝ ဒုက္ခာဒိသဒ္ဒါ ဣဓ ဂဟိတာတိ ဝိညာယန္တိ။ တေသံ ပန ကေန္တေန သစ္စဝိသေသနဘာဝံ သစ္စာနဥ္စ တဗ္ဗိသေသနယောဂဝိသေသံ ဒီပေတုံ သုဒ္ဓသစ္စဝါရော ဝုတ္တောတိ သစ္စဝိသေသနာနံ ဒုက္ခာဒီနံ ကေန္တသစ္စတ္တာ ဒုက္ခံသစ္စံ နိရောဓော သစ္စံ မဂ္ဂေါ သစ္စန္တိ အာမန္တာတိ ဝုတ္တံ။ ။ယထာ စေတ္ထ ဧဝံ ခန္ဓယမကာဒိသုပိ သုဒ္ဓခန္ဓာဒိဝါရေသု ခန္ဓာဒိဝိသေသနဘူတာနမေဝ ရူပါဒီနံ ဂဟဏံ ဝုတ္တံ" (**သစ္စယမိုက်ဋ္ဌိကာ**)။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝါရပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ

ပဝတ္တိဝါရ၌ နိရောဓသစ္စာကို အဘဲ့ကြောင့် မဟောရသနည်းဟူမူ- "နိရောဓသာ နေဝ ဥပ္ပါဒေါ နနိရောဓော ယုဇ္ဇတိ" (**အဋ္ဌကထာ**)။ ။ဒုက္ခသစ္စမူ သမုဒယသစ္စမူလိ၌ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၏အရကို စတုဝေါကာရ ပဋ္ဌဝေါကာရ နှစ်ပါးလုံးပင်ယူမည်လော။ ပဋ္ဌဝေါကာရ၌သာ ယူမည်လောဟူမူ- "တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿာတိ ဣဒံ ဒုက္ခသစ္စသမုဒယသစ္စေသု ကေကောဋ္ဌာသဿ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ပဋ္ဌဝေါကာရဝသေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ" (**သစ္စယမိုက် အဋ္ဌကထာ**)။ "တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿာတိ ဣဒံ ပဋ္ဌဝေါကာရဝသေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။ ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စေတန ပန သန္နိဋ္ဌာနေန သဗ္ဗေ ဥပပဇ္ဇန္တာ ပဝတ္တိယံ စတုဝေါကာရေ မဂ္ဂဖလတော အညစိတ္တာနံ ဥပ္ပါဒကဿ သမဂ်ီနော ပဋ္ဌဝေါကာရေစ သဗ္ဗစိတ္တာနံ ဥပ္ပါဒကဿသမဂ်ီနော သင်္ဂဟိတာတိ တေသ္မေဝ သန္နိဋ္ဌာနေန နိစ္ဆိတေသု ကေစိပဝတ္တေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကဿေတိ စေတန ဒုက္ခသမုဒယေသု ကေကောဋ္ဌာသပဝတ္တိသမဂ်ီနော ဒဿိယန္တိ သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတသ္မေဝ ဝိဘာဂဒဿနတော။ တေန စတုဝေါကာရာနမ္ပိ ဂဟဏံ ဥပပန္နမေဝ။ နဟိ တေသု မဂ္ဂဖလုပ္ပါဒသမဂ်ီသု ပသင်္သတာ အတ္ထိ။ ဘံသမဂ်ီနံ တေသံ သန္နိဋ္ဌာနေန အဂဟိတတ္တာ" (**ဇင်းသစ္စယမိုက်ဋ္ဌိကာ**)။

တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒကဿ၌ ပဝတ္တိဇိဝိတဆက္က ပဝတ္တိဇိဝိတနဝက တို့၏ ဥပ္ပါဒကဿသမဂ်ီ အသညသတ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောက်သင့်မည်လော၊

မကောက်သင့်မည်လောဟူမူ- "တေသံ ပန ပဝတ္တိယံ ဒုက္ခသစ္စဿ ဥပ္ပါဒေါ သဗ္ဗတ္ထ နဂဟိတော၊ တထာ နိရောဓေစ" (**ဌင်းသစ္စယမိုက်ဌီကာ**)။ ။ ဌင်းတဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ၏ အရသို့သွင်း၍ ကောက်မည်လော။ ပဝတ္တေ ဆိုသောကြောင့် မသွင်းဘဲ ကောက်မည်လောဟူမူ- "ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေတိ အာဂတဋ္ဌာနေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿပိ ဘင်္ဂက္ခဏဿ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေတိ အာဂတဋ္ဌာနေ စုတိစိတ္တဿပိ ဥပ္ပါဒက္ခဏဿ" (**ဌင်း သစ္စယမိုက်ဌီကာ**)။ ။မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ဟူဆာ၌လည်း ဤနည်းကို ယူလေ။

ပဋ္ဌာနလောကာသဝါရ၌ အာဘယ်သို့ ဘုံသတ်မည်နည်းဟူမူ- "သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တဘဝံ ပဝဇ္ဇေတ္တွာ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထာတိ တေသံ တသ္မိံ ဥပပတ္တိက္ခဏေစ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏေစာတိ ဝေမေတ္တ ခဏဝသေန ဩကာသော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အညေသုပိ ဝေရူပေသု ဧသေဝ နယော" (**အဋ္ဌကထာ**)။ ။"တေသံ တသ္မိံ ဥပပတ္တိက္ခဏေစ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏေစာတိ ဝေမေတ္တ ခဏဂဏေန ဩကာသော ဝေဒိတဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ။ ဝေဠုသတိ ယဿ ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ တေဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တဘဝံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တတ္ထ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမုဒယသစ္စဥ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ဣဒံ နယုဇ္ဇေယျ။ နဟိ ဥပပတ္တိက္ခဏော စိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏေစ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ ကသ္မာ ဥပပတ္တိက္ခဏတဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏ သမဂ္ဂိနံ ပဂ္ဂလာနံ ယသ္မိံ ကာမာဝစရာဒိဩကာသေ သာ ဥပပတ္တိ စိတ္တပဝတ္တိစ ပဝတ္တမာနာ။ တတ္ထ တေသန္တိ ဩကာသဝသေနေဝေတ္ထ တတ္ထ သဒ္ဒဿ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ ပဂ္ဂလောကာသဝါရော ဟေဿ" (**ဌီကာ**)။

ပစ္စနိက်၌ ပဝတ္တိအခါဖြစ်ထိုက်သော စိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏ၌ ကမ္မဇရူပ်ဖြစ်သောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်ဆဲရလျက် ဒုက္ခသစ္စဥ္စ နုပ္ပဇ္ဇတိဟူ အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- "သဗ္ဗေသံ ဝစန္တဘံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရူပေ မဂ္ဂဿ စ ဖလဿ စ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ သမုဒယသစ္စဥ္စ နုပ္ပဇ္ဇတိ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ ပန ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏော ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာ စိတ္တဇရူပမေဝ ဂ္ဟဓေဓိပေတံ။ နကမ္မဇာဒိရူပံ။ စိတ္တံ အနပေက္ခိတ္တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ယဿ ဝါပန သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧတေန ပန သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတော ပဂ္ဂလော နစိတ္တံ အပေက္ခိတ္တာဝ ဂဟိတော။ အထ ခေါ ယော ကောစိ ဧဝံ ပကာရော။ တသ္မာ တဿ ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ ဧတေန စ နစိတ္တာပေက္ခမေဝ ဒုက္ခသစ္စံ ဝုတ္တံ။ အထ ခေါ ယံကိဉ္စိတ် စိတ္တဿ

ဘင်္ဂကော ယံကိဉ္စိ ဒုက္ခသစ္စံ နုပပဇ္ဇတိတိ အယမတ္ထော ဝိညာယတီတိ။ နဟိ **ယမကေ** ဝိဘင်္ဂတမ္ပေ အဝိဘတ္တာ ပုစ္ဆာနာမ **အတ္ထိ**" (**သစ္စယမိုက်ဋီကာ**)။

အနုဋ္ဌိကာဆရုကား ကေစိဆရုအယူကို မသင့်ဟုမိန့်၏။ ယင်းသို့သော် **ဘင်္ဂကာ**ဒဋ္ဌ ဖြစ်သော **တိဇရုပ်တို့သည်** မလွတ်ခဲ့ပြီလော်ဟူမူ၊ **ဘင်္ဂကာ**ဒဋ္ဌဖြစ်သော တိဇရုပ်တို့ကို **အနုလုံ**ဒဋ္ဌ သွင်းရကောက်**အပ်၏**ဟု မိန့်၏။ ။တနည်းကား။ **အလွတ်**ပင်ဖြစ်သင့်၏။ **အဘယ်**ကြောင့်နည်းဟူမူ "သော ဟိ ယမကသ္သ ပကတိ။ ယဒိဒံ ယထာလာဘဝသေန ယောဇနာ" ဟုမိန့်၏။ ။**ခန္ဓဝိဘင်း အနုဋ္ဌိကာ**ဒဋ္ဌလည်း "ယဿ ဝါ ပန သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈတိ တဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ နော" ဟုဟောတော်မူရာဒဋ္ဌ။ "**အ**ရူပလောကံဟိ သန္ဓာယ စိတ္တ**သမုဋ္ဌာန**ရူပံ ဝါ နောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ အယဉ္စိ ယမကဒေသနာ ပကတိ ယဒိဒံ ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ။ ဧတေန စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝါတိ အာဒိဝစနံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အထဝါ ပစ္စာသတ္တိဉာယေန ယံ သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈတိ။ တေန ယံ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ။ စိတ္တစေတသိကတပ္ပဋိဗဒ္ဓရူပ**သဒ်**ါတံ တဿ တဒါ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိတိ နောတိ ဝိဿဇ္ဇနံ"ဟု မိန့်၏။

အတီတဝါရ ပုဂ္ဂလောကာသဒဋ္ဌ ဒုတိယေ စိတ္တေအရကို အဘယ်စိတ်ကို ယူမည်နည်းဟူမူ- "သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိဣဒံ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ယဿ ယတ္တ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ။ နော စ သမုဒယသစ္စံ၊ တံ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။တသ္မိံ ပန ဒဿိတေ တေန သမာနဂတိကတ္တာ ဒုတိယာ ကုသလစိတ္တတော ပုရိမသဗ္ဗစိတ္တသမင်္ဂိနော တေနေဝ ဒဿိတာ ဟောန္တိ" (**သစ္စယမိုက်ဋီကာ**)။ "ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ ပဋိသန္ဓိတော ဒုတိယေ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ၊ သဟ ဝါ ပဋိသန္ဓိယာ ဘဝင်္ဂံ ဝိပါကဝသေန ဧကမေဝ ကတ္တာ ဘဝင်္ဂကိစ္စာယာ **အာ**ဝဇ္ဇနစိတ္တေ။ တဉ္စိ ကြိယစိတ္တတ္တာ အဗျာကတဇာတိယံ ဝိပါကတော ဒုတိယံ **နာ**မ ဟောတိ" (**ဓမ္မယမိုက်အဋ္ဌကထာ**)။

မဂ္ဂသစ္စမ္ပလီဒဋ္ဌ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ ဟုအဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်း။ မိမိဖြစ်ခိုက်သောဘုံဒဋ္ဌ သစ္စာလေးပါးကို မသိဘူးသည်ဖြစ်၍ အနတိသမေတာဝိနံ ဟူသော ပါဠိဖြင့် ပြီးကောင်းပြီ မဟုတ်လော်ဟူမူ- "**အ**နတိသမေတာဝိနန္တိ ဂဟိတာ ယေ သဗ္ဗတ္ထ တတ္ထစ အနတိသမေတာဝိနော။ တေသု သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဂဟဏကာလဝိသေသနတ္ထံ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ ဝုတ္တံ" (**သစ္စယမိုက်ဋီကာ**)။

ယဿ စိတ္တဿ **အ**နန္တရာ **အ**ဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိပါဠိဖြင့် ဝေါဒါန် စိတ်၏ ဓဏတ္တယသမင်္ဂီပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ မကောက်မှီ၍ **အ**ဆုံးစွန်သော ဘဏ္ဍာ သတ္တမဇော

တိုင်အောင်သော စိတ်တို့၏ ခဏတ္တယသမဂ္ဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို အဘယ့်ကြောင့် ကောက်သနည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်သည် အရဟတ္တမဂ်၏ အနန္တရမဟုတ်ခဲ့ တကား၊ ဟူမူ- "ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိ ဧတေန ဝေါဒါနစိတ္တသမဂ္ဂီနာ သမာနဂတိကာ။ တတော ပုရိမတရစိတ္တသမဂ္ဂီနော ပိ ယာဝဿဗ္ဘန္တိမတဏ္ဍာသမွယုတ္တာ စိတ္တသမဂ္ဂီ။ တာဝ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေ နယော အညေသု ဝေရူပေသု" (ဌင်းသစ္စယမိုက်ဋ္ဌီကာ)။ ။ကျွမ်းပါဠိဋ္ဌ သမာနဂတိကာ ဟူသောပါဠိကို ဟေတုမန္တဝိသေသန ကြဲ၍ သမာနဂတိကတ္တာ ဟု ဟိတ်ခတ်။ "ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ နာ နိရုဇ္ဈတိ တဿ သမုဒယသစ္စံ နာ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ တေဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ဒ္ဝိသုပိ ကောဋ္ဌာသေသု အရူပေ မဂ္ဂဿ စ ဖလဿ စ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ နဝိသေသိတံ။ ကသ္မာ ဧကဿာပိ မဂ္ဂဿ စ ဖလဿစ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီနော ဥဘယကောဋ္ဌာသဘဇနတော။ ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ နာနိရုဇ္ဈတိတိ ဧတေန သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတေသု ဟိ အရူပေ မဂ္ဂဖလဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီသု ကေသဉ္စိ တိဏ္ဏံ ဖလာနံ ဒ္ဝိန္နဉ္စ မဂ္ဂါနံ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီနံ နိရန္တရံ အနုပ္ပါဒေတ္ဝာ အနန္တရန္တရာ ဝိပဿနာနိကန္တိံ ဘဝနိကန္တိဉ္စ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ယေ ဥပရိမဂ္ဂေ ဥပ္ပါဒေဿန္တိ။ တေသံ သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈိဿတိ။ တေသံယေဝ ပန ကေသဉ္စိ အန္တရာ တဏှံ အနုပ္ပါဒေတ္ဝာ ဥပရိမဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေန္တာနံ မဂ္ဂဖလဘင်္ဂက္ခဏသမဂ္ဂီနံ သမုဒယသစ္စံ နာနိရုဇ္ဈိဿတီတိ သာမညဝစနာပိ စ ပုရိမကောဋ္ဌာသော ဝုစ္စမာနေန ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ ဝက္ခမာနေ ဝဇ္ဇေတ္ဝာဝ ဂဟဏံ ဟောတီတိ ဒဿိတောယံ နယောတိ" (ဌင်းသစ္စယမိုက်ဋ္ဌီကာ)။ ။ပဝတ္တိဝါရပြီး၏။

ပရိညာဝါရ

အဘယ့်ကြောင့် ပရိညာဝါရ၌ နိရောဓသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို မဟောရသနည်းဟူမူ- "ယသ္မာ စ လောကုတ္တရမမ္မေသု ပရိညာနာမ နတ္ထိ၊ တသ္မာ ဟ္ဂမ ဒ္ဒေသစ္စာနိ ဂဟိတာနိ" (အဋ္ဌကထာ)။

ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတီဟူရာ၌ ပရိညာသုံးပါးတွင် အဘယ်ပရိညာနည်းဟူမူ- "ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတီတိ ဉာတ တီရဏ ပရိညာဝသေန ဝုတ္တံ" (ဌင်းအဋ္ဌကထာ)။

သမုဒယသစ္စံ ပဇဟတိ ဟူရာ၌လည်း ပရိညာသုံးပါးတွင် အဘယ်ပရိညာနည်းဟူမူ- "သမုဒယသစ္စံ ပဇဟတီတိ ဉာတ ပဟာန ပရိညာဝသေန" (ဌင်းအဋ္ဌကထာ)။

အဘယ့်ကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပဟာနပရိညာကို မရသနည်း။ သမုဒယသစ္စာ၌ လည်း တီရဏပရိညာကို မရသနည်းဟူမူ- "ဒုက္ခဿ ပရိညေယျတ္တာ သမုဒယဿ စ

ပဟာနတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီတိ ပရိညာပဟာနံ သစ္ဆေသု ဒဿေတုံ ဒုက္ခေ တိရဏပရိညာဝ ဝုတ္တာ၊ နပဟာနပရိညာ။ သမုဒယေစ ပဟာနပရိညာ၊ နတီရဏ ပရိညာ”။

ဉာတပရိညာကိုကား သစ္စာနှစ်ပါးလုံး၌ အဘယ့်ကြောင့် ရသနည်းဟူမူ- “မဂ္ဂဉာဏ်၌ ဒုက္ခသမုဒယာနိ ဝိဘာဝေတီတိ ဉာဏပရိညာစ ဟောတိ” (ဤပါဠိနှစ်ချက်ကား ဋီကာ)။

သစ္စယမိုက်၌ မှတ်ဘွယ်ပြီး၏။

သခ်ၤရယမိုက်ဂၤတ့ိ။

ပဖ့ၣ်တ့ိဝါရ

သခ်ၤရယမိုက်ဘ့ဲ အောက်ယမိုက်တ့ိကဲ့သ့ိ ပဒသောခနဝါရစသည်ကိုမဟော**မူ၍**။ ။အဿာသပဿာသာ ကာယသခ်ၤရော။ **စ**သော သရူပဝိဘာဂ**ဝါ**ရကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- "**ခန္ဓာ**ဒယော ဝိယ ပုဗ္ဗေ **အဝိ**ဘတ္တာ ကာယသခ်ၤရောဒယောတိ တေသံ အဝိညာတတ္တာ အဿာသပဿာသာ ကာယသခ်ၤရောတိ အာဒိနာ တယော သခ်ၤရေ ဝိဘဇိန္တိ" **(ဤသခ်ၤရယမိုက်ဋ္ဌိကာ)**။

အဘယ့်ကြောင့် ကာယသခ်ၤရမည်သနည်းဟူမူ- "သခ်ၤရိယတီတိ သခ်ၤရော။ ကာယဿ သခ်ၤရော ကာယသခ်ၤရော" **(အဋ္ဌကထာ)**။

အဘယ့်ကြောင့် ဝစီသခ်ၤရမည်သနည်းဟူမူ- "သခ်ၤရောတီတိ သခ်ၤရော။ ဝစီယာ သခ်ၤရော ဝစီသခ်ၤရော" **(ဌင်း အဋ္ဌကထာ)**။

အဘယ့်ကြောင့် စိတ္တသခ်ၤရ မည်သနည်းဟူမူ- "သခ်ၤရိယတီတိ သခ်ၤရော။ စိတ္တဿ သခ်ၤရော စိတ္တသခ်ၤရော" **(ဌင်းအဋ္ဌကထာ)**။ ။စိတ္တဿ၊ စိတ်သည်။ သခ်ၤရော၊ ပြုပြင်အပ်သည်တည်း။ ဤသို့အနက်သမ္မန်။

ယင်းသို့သော် "ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ ကတ္တာ စိတ္တဿ သခ်ၤရော စိတ္တ သခ်ၤရော"ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့် မဆန့်ခဲ့ပြီလောဟူမူ- "စိတ္တဿ သခ်ၤရော တိစ ကတ္တုအတ္ထေယေဝ၊ သော ပန ကရဏဝစနဿ အတ္ထောတိ ကတ္တာ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ ကတ္တာတိ ဝုတ္တံ" **(ဋီကာ)**။

ကရဇကာယဟူသည် အသို့ဆိုလိုသနည်းဟူမူ- "ကေ သရီရေ ရဇောတိ **ကရ**ဇော။ ကိန္တံ။ သုက္ကသောဏိတံ။ ကရဇေ ပဝတ္တော ကာယော ကရဇကာယော" **(ကေက္ခရကောသဋီကာ)** "ကရောတိ ပုတ္တေ နိဗ္ဗတ္တေတီတိ ကရော။ သုက္ကသော**ဏိတံ**။ ကရေန ဇာတော ကရဇော။ ကရဇော **စ** သော ကာယောစာတိ **ကရဇ** ကာယော" **(မဏိဒီပ)**။

ထွက်သက်ကို အဿာသ၊ ဝင်သက်ကို ပဿာသဆိုမည်လော။ ဝင်သက်ကို အဿာသ၊ ထွက်သက်ကို ပဿာသဆိုမည်လောဟူမူ- "အဿာသောတိ ဗဟိ နိက္ခမနဝါတော။ ပဿာသောတိ အန္တောပဝိသနဝါတော" **(ပါရာဇိကဏ်းအဋ္ဌ ကထာ)**။ "**အဿာသောတိ အန္တောပဝိသနနာသိကဝါတော**။ ပဿာသောတိ

ဗဟိနိက္ခမနနာသိကဝါတော” (**သုတ်မဟာဝါ အဋ္ဌကထာ။ သမ္မောဟ ဝိနောဒနီ။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်**)။

ယင်းသို့သော် အဋ္ဌကထာ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ခဲ့၏။ အဘယ်အယူသို့ လိုက်ရမည်နည်းဟူမူ- “သုတ္တန္တနယော ဧဝ စေတ္ထ အဿာသာဒိမဇ္ဈုပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမွိ သာရဒ္ဓါစ ဟောန္တိ ဣဇ္ဈိတာစ ဖန္ဒိတာစ။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈုပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယောပိ စိတ္တမွိ သာရဒ္ဓါစ ဟောန္တိ ဣဇ္ဈိတာစ ဖန္ဒိတာစာတိ ဣမာယ ပါဠိယာ သမေတိတိ ဂဟေတဗ္ဗံ”။ (**ဝိမတိဝိနောဒနီ။ သာရတ္ထဒီပနီလည်း နည်းတူ**)။

ယင်းသို့သော် **ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ**အလို၌ အဿာသပဿာသတို့ကို **အသို့** ဝိဂြိုဟ်ပြုမည်နည်း။ **သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ** အလို၌ကား အသို့ ဝိဂြိုဟ်ပြုမည်နည်း။ “**အာပဌမံ** ဗဟိမုခံ သသနံ အဿာသော။ တတော အန္တောမုခံ ပဋိသသနံ ပဿာသော်တိ အာဟ အဿာသော်တိ ဗဟိနိက္ခမနဝါတောတိ အာဒိ။ သုတ္တန္တအဋ္ဌကထာသု ပန အာကာရုနဝတ္ထေန အန္တောသသနံ အဿာသော။ ဗဟိပဋိသသနံ ပဿာသော်တိ ကတ္ဝာ ဥပ္ပတ္တိပါဋိယံ ဝုတ္တံ” (**ဝိမတိဝိနောဒနီ**) သသ-ဇီဝနေ။ ။(**သဒ္ဒနီတိ**)။

ယင်း အဿာသ ပဿာသသည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား မဖြစ်သနည်းဟူမူ- “ဣမေ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ နတ္ထိ။ ဥဒကေ နိမုဂ္ဂါနံ နတ္ထိ။ တထာ **အသညီ**ဘူတာနံ မတာနံ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ ရူပါဝစရဘဝသမင်္ဂီနံ နိရောဓသမာပန္နာနန္တိ” (**ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်**လည်း ယင်းနည်းပင်)။

အဘယ့်ကြောင့်ကား ပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ယောက်တို့အား အဿာသပဿာသတို့သည် မဖြစ်လေသနည်းဟူမူ- “ယထာ ဥဒကေ နိမုဂ္ဂဿ နိရောဓောသတာယ အဿာသပဿာသာ န ပဝတ္တန္တိ။ ဧဝံ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ။ ယထာ မတာနံ သမုဋ္ဌာပကစိတ္တာဘာဝတော။ ဧဝံ အသညီဘူတာနံ။ တထာ နိရောဓသမာပန္နာနန္တိ အာစရိယမမ္မပါလတ္ထေရေန ဝုတ္တံ။ မဟာဂဏ္ဌိပဒေပန မုဋ္ဌာပရေတာနံ စိတ္တပဝတ္တိယာ ဒုဗ္ဗလဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ ဓမ္မတာဝသေနေဝ နေသံ အနုပ္ပဇ္ဇနံ။ တထာ ရူပဘဝသမင်္ဂီနံ။ ကေစိ ပန အနုပုဗ္ဗတော သုခုမဘာဝပတ္တိယာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နဿ ရူပဘဝေန ရူပါနံ တဂ္ဂဟဏာဘာဝေန သုခုမဘာဝတော ရူပဘဝသမင်္ဂီနံ နတ္ထိတိ ကာရဏံ ဝဒန္တိ” (**သာရတ္ထဒီပနီ**)။

အမိဝမ်းမှ ဘွားသောသူငယ်အား ထွက်သက်တည်း ရှူးဦးစွာဖြစ်သလော။ **ဝင်သက်ဘည်း ရှူးဦးစွာဖြစ်သလော**ဟူမူ- “**သဗ္ဗေသမွိ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနကာလေ ပဌမံ အဿာသရဝါတော ဗဟိ နိက္ခမတိ**။ ပစ္ဆာ

ဗာဟိရဝါတော သုခုမရဇံ ဂဟေတ္ဝာ အဗ္ဘန္တရံ ပဝိသန္တော တာလုံ အာဟစ္ဆ နိဗ္ဗာယတိ” (**ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ**)။ “တာလုံ အာဟစ္ဆ နိဗ္ဗာယတီတိ တာလုံ အာဟစ္ဆ နိရုဇ္ဈတိ။ တေန ကိရ သမ္မတိဇာတော ဗာလကော ခိပိတံ ကရောတိ” (**သာရတ္ထဒီပနီ**)။

ဤထွက်သက် ဝင်သက်တို့၏ အစ အလယ် အဆုံးကား အဘယ်နည်းဟူမူ- “ဗဟိနိက္ခမနဝါတဿဟိ နာဘိ အာဒိ၊ဟဒယံ မဇ္ဈံ၊ နာသိကဂ္ဂံ ပရိယောသာနံ။ အဗ္ဘန္တရံ ပဝိသနဝါတဿ နာသိကဂ္ဂံ အာဒိ၊ ဟဒယံ မဇ္ဈံ၊ နာဘိ ပရိယောသာနံ” (**ပါရာဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ**)။

ပြင်းစွာရှူသောသူအား ထွက်သက်သည် ဗဟိဒ္ဓသို့ရောက်သည်မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့် နာသိကဂ္ဂံ ပရိယောသာနံ ဟုဆိုလေသနည်းဟူမူ၊ ဗဟိဒ္ဓသို့ ထွက်သည်ကား ဥတုဇပရမ္မရတည်း။ စိတ္တဇဟူသမျှသည် ဗဟိဒ္ဓသို့မထွက်။ ထို့ကြောင့် **သာရတ္ထဒီပနီ**၌- “တထာ ဟေတေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ ဝုတ္တာ။ န ဗဟိဒ္ဓါ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ သမ္ဘဝေါ အတ္ထိ” ဟုမိန့်အပ်သတည်း။

ချက်မှဖြစ်သော ထွက်သက်သည် နှာခေါင်းတိုင်အောင် သွားသလောဟူမူ- “ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ဓမ္မာနံ သဓီရဏာဘာဝတော။ တထာပစ္စယံ ပန ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယံ ဂတိသမညာ” (**ဎင်းသာရတ္ထဒီပနီ**)။

အဿာသပဿာသသည် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သောကြောင့် စိတ္တသခ်ၤရဟူ ဟောသင့်သည် မဟုတ်လော။ အဘယ့်ကြောင့် ကာယသခ်ၤရဟူ ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- “အဿာသပဿာသာ ကာယိကာ ဧတေ ဓမ္မာ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓါ” (**သုတ္တန်ပါဠိတော်**)။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကမ္မဇရုပ်သည် စိတ်နှင့်စပ်သကဲ့သို့ ဟူလို။

အဘယ့်ကြောင့် ဝိတက်ဝိစာရကို ဝစီသခ်ၤရဟူ ဆိုလေသနည်းဟူမူ- “ပုဗ္ဗေ ခေါ အာဝုသော ဝိသာဒ ဝိဘင်္ဂေတ္ဝာ ဝိစာရေတ္ဝာ ပစ္ဆာ ဝါစံ ဘိန္ဒတိ။ တသ္မာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသခ်ၤရော” (**သုတ္တန်ပါဠိတော်**)။

ဝိတက်ဝိစာရတို့သည်လည်း စိတ်သည်ပြုပြင်အပ်သောတရားဖြစ်လျက် စိတ္တသခ်ၤရဟု အဘယ့်ကြောင့် မဆိုရလေသနည်းဟူမူ- “ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပန ဝစီသခ်ၤရဘာဝေန ဝိသုံ ဂဟီတတ္တာ ဌပေတ္ဝာ ဝိတက္ကဝိစာရေတိ ဝုတ္တံ” (**ဤယမိုက်အဋ္ဌကထာ**)။ ။**သာရတ္ထဒီပနီ၊ ဝိမတိဝိနောဒနီဋီကား** ဤကဲ့သို့သော အရာ။ “ဂေါဗလိဗဒ္ဓ ပုညညာဏသမ္ဘာရဒယောဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ” ဟုမိန့်၏။

သညာနှင့်ဝေဒနာကိုကား အဘယ့်ကြောင့်အသီး သရုပ်ထုတ်၍ ဟောတော်မူလေသနည်း ဟူမူ- “တတ္ထ တတ္ထ ခန္ဓာဒီသု ဝိသုံ ဂဟီတတ္တာ ပါကဋတ္တာ စ”

ဤသခ်ၤရယမိုက် အဋ္ဌကထာ။ ။အဘယ့်ကြောင့်ကား **ခန္ဓာစသည်တို့၌ အသီး** ဟောတော်မူသနည်း ဟူမူ—

ဝဋ္ဋမမ္မေသု အဿာဒံ၊ တဒဿာဒေါပသေဝနံ။
ဝိနိဘုဇ္ဇ နိဒဿေတုံ၊ ခန္ဓဒ္ဓယမုဒါဟဋ္ဌိ။ ။
ဝိဝါဒမူလသံသာရ၊ ကာမဟေတုနိဒဿနံ။
သန္ဓာယ ဝေဒနာ သညာ၊ ကတာ နာနာတိ ကေစန။

(နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒ)

"သုဒ္ဓသခ်ၤရဝါရေ ပန ယံထာ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရာဒီသု ရူပံ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာ ရူပံ၊ စက္ခု အာယတနံ၊ အာယတနာ စက္ခုတိ အာဒိနာ နယေန ယမကာနိ ဝုတ္တာနိ။ ဧဝံ ကာယော သခ်ၤရော။ သခ်ၤရာ ကာယောတိ အဝတ္ဝာ ကာယသခ်ၤရော ဝစီသခ်ၤရော၊ ဝစီသခ်ၤရော ကာယသခ်ၤရောတိ အာဒိနာ နယေန ကာယသခ်ၤရမူလကာနိ ဒ္ဝေ ဝစီသခ်ၤရမူလကံ ကေန္တိ အနုလောမေ တီဏိ, ပဋိလောမေ တီဏီတိ သဗ္ဗာနိပိ သုဒ္ဓိကဝါရေ ဆယမကာနိ ဝုတ္တာနိ။ ကိံ ကာရဏာ။ သုဒ္ဓိကကေကပဒဝသေန အတ္ထာဘာဝတော" **(ဌင်းသခ်ၤရယမိုက်အဋ္ဌကထာ)**။

သုဒ္ဓသခ်ၤရမူလစက္ကဝါရကို အဘယ့်ကြောင့် ဤသခ်ၤရယမိုက်၌ မဟော လေသနည်း ဟူမူ- "ဤဓ ပန သခ်ၤရယမကေ ကာယာဒိပဒါနံ သခ်ၤရပဒဿ အသမာနာဓိကရဏတ္တာ ကာယော သခ်ၤရော။ သခ်ၤရာ ကာယောတိ အာဒိမှိ ဝုစ္စမာနေ အဓိပ္ပေကဟ္ဍာပရိစ္ဆေဒေါ အနုဓိပ္ပေတတ္ထပရိဂ္ဂဟောစ ကတော သိယာတိ သုဒ္ဓယခ်ၤရတံ မူလစက္ကဝါရာ နဝုတ္တာ" **(ဤသခ်ၤရယမိုက်ဋီကာ)**။

ယင်းသို့သော် အဋ္ဌကထာ၌ သုဒ္ဓသခ်ၤရဝါရေ ဟုဆိုသည် မဟုတ်လောဟူမူ- "အဋ္ဌကထာယံ ပန သုဒ္ဓသခ်ၤရဝါရဋ္ဌာနေ ဝုတ္တတ္တာအယံ နယော သုဒ္ဓသခ်ၤရ ဝါရောတိ ဝုတ္တော" **(ဌင်းသခ်ၤရယမိုက်ဋီကာ)**။ ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ

ပဝတ္တိဝါရ ကာယသခ်ၤရမူ ဝစီသခ်ၤရမူလီ ပဋိလောမပုစ္ဆာ၌ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည် အဿာသပဿာသ ကင်းရှိလည်း ဝင်စား ကောင်း၏ဟု သန္နိဋ္ဌာန်၌ ပဌမစျာန်ကို ဝင်စားသော ကာမာဝစရပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်းဟု **တောင်ဘီလာနိသျ** စသည်တို့၌ကောက်ကုန်၏။ ထိုသို့ကောက်ခြင်း သည်လည်း "ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒကွဏေတိ

တေန ပန ဒဿိတာ ပုဂ္ဂလာ ပဌမဇ္ဈာနေ၀ကာသာ ကာမာ၀စရာဒိဩကာသာစ အဿာသပဿာသ၀ိရဟ၀ိသိဋ္ဌာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ” ဟု **ဋီကာဆရာ**သည် ပဌမဇ္ဈာနော ကာသင်္ခါလည်း အဿာသပဿာသ ကင်းခြင်းဖြင့် အထူးပြုသော်ကြောင့် ကောက်လေသည်။ ထိုသို့ယူခြင်းမသင့်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူ အဿာသ ပဿာသ ကင်းခြင်းဖြင့် အထူးပြုခြင်းသည်ကား ကာမဘုံ၌ အဿာသပဿာသ ကင်းသော်မှ ပဌမစျာနောကာသ ရှိသောကြောင့် အထူးပြုသည်မဟုတ်။ ရူပါ၀စရ အရူပါ၀စရဘုံ၌ ပဌမစျာနောကာသကို ယူစေလိုရှိ၍ အထူးပြုသတည်း။ ထို့ကြောင့် **အနုဋီကာဆရာ**သည် “ပဌမဇ္ဈေတ္ထ ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂီနံ ရူပါရူပါ၀စရာနံ ဂဟဏံ” ဟုမိန့်လေသည်။ ။ယင်းသာလည်း မဟုတ်သေး၊ **အနုဋီကာ**၌- “ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနန္တိ စျာနောကာသ၀သေန ပုဂ္ဂလံ ဒဿေတိ၊ ကာမာ၀စရာနန္တိဘုမ္မောကာသ၀သေန။ ဒ္ဝိပ္ပကာရာနမ်ပိ ပန တေသံ ဝိသေသနတ္ထမာဟ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒကွဇ္ဈေတိ။ တေန ရူပါရူပါ၀စရေသု ပဌမဇ္ဈာနသမာပန္နကေ ကာမာ၀စရေ ဂဟဏတာဒိကေစ နိ၀တ္တေတိ” ဟု ရူပါ၀စရအရူပါ၀စရ ကိုသာ **ဋီကာဆရာ**တို့ဆိုသဖြင့် ကာမဘုံ၌ ပဌမစျာန် ဒုတိယစျာန် တတိယစျာန်ကို ၀င်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား အဿာသပဿာသကင်းခြင်းမည်သည် မရှိ-**ဟု** ကောန်မှတ်အပ်၏။

ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနံ ၏ အရကို အဘယ်စျာန်ကို ယူမည်နည်းဟူမူ “အ၀ိတက္က ၀ိစာရမတ္တံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ၀ိစာရ၀သေန ပဌမဇ္ဈာနေ သင်္ဃဟံ ဂစ္ဆတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မုချဘူတံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဂဟေတ္ဝာ ဣတရံ အသင်္ဂဟိတန္တိ၀ါ” (**ဌင်းဋီကာ**)

အဘဲ့ကြောင့် စျာန်ကို ဩကာသဟု ဆိုအပ်သနည်း။ ထို စျာန်သည် ပုဂ္ဂိုလ်၏ တည်ရာမဟုတ်ခဲ့တကား ဟူမူ- “သခ်ၤရာနံ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ ဩကာသတ္တာ စျာနံ ဘူမိစ ဝိသုံ ဩကာသဘာ၀ေန ဂဟိတာ” (**ဌင်းဋီကာ**)။ ပုဂ္ဂိုလ်၏တည်ရာ မဟုတ်သော်လည်း သခ်ၤရတို့၏တည်ရာ ဖြစ်၍ ဩကာသ **ဟု** ဆိုအပ်၏ ဟူလို။

အတိတ်ပစ္စုနိက် ဝစီသခ်ၤရ မူလီ၌ ပဋိသန္ဓေစိတ်ကပင် ဝစီသခ်ၤရ မဖြစ်ဘူးရသော်ကြောင့် သုဒ္ဓါ၀ါသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ဟု ဟောသင့်သည် မဟုတ်လော။ အဘယ်ကြောင့် သုဒ္ဓါ၀ါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေဟု ဟောတော်မူလေသနည်းဟူမူ- “ကာမဇ္ဈေတံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေပိ ဝတ္တမာနေ တေသံ တတ္ထ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထော၀။ ယာ၀ ပန အဗ္ဘောကိဏ္ဏော ဝိပါကစိတ္တံ ဝတ္တတိ။ တာ၀ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထော နာမာတိ ဒဿနတ္ထမေတံ ဝုတ္တံ” (**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**)။

ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာ၀စရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ၌ ရဟန္တာဘို့ စုတိစိတ်ကိုသာတည်း ပစ္ဆိမစိတ်ဟုဆိုမည်လော။ ကာမဘုံမှသည် ရူပ **အရူပဘုံ**

သို့ဖြစ်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စုတိစိတ်နှင့်တကွ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်ကိုတည်း ပစ္ဆိမစိတ် ဆိုမည်လော ဟူမူ- "ခီဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တန္တိ ဝိသေသေတဉ္စ ဝုတ္တံ။ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တာဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ယာဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ ဝစီသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတိ နောစ တေသံ ကာယသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ ပန ဝစနတော၊ အညေသမ္ပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတီတိ ဝိညာယတိ၊ နဟိ ရူပသမုဋ္ဌာပကာဿ ဂဗ္ဘဂမနာဒိဝိနိဗန္ဓါဘာဝေန၊ ကာယသင်္ခါရသမုဋ္ဌာပကံ အတ္ထိ။ နစယုဇ္ဇံ စုတောစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဿ ပဝတ္တတီတိ။ နာပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတီဘိ ပါဠိအတ္ထိ" (**ဓမ္မသင်္ဂဏိဋီကာ၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍအဖွင့်**)။

"ပစ္ဆိမစိတ္တန္တိ အဝိသေသေန စုတိစိတ္တံ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယေန အညေသမ္ပိ စုတိစိတ္တံ။ပ။ ဝိညာယတီတိ ဝုတ္တံ။ ။အထဝါ ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ ဝစီသင်္ခါရောနိရုဇ္ဈိဿတိ နောစ တေသံ ကာယသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ ရူပါရူပဘဝူပပတ္တိနကာနံ ကာမာဝစရ စုတိစိတ္တဿာပိ ကာယသင်္ခါရသမုဋ္ဌာပနဝစနေန ခီဏာသဝေဟိ အညေသမ္ပိ။ပ။ ဝိညာယတီတိ ဝုတ္တံ" (**ဓမ္မသင်္ဂဏီ အနုဋီကာ**)။

"ယသ္မာစ ယဿ ကာယသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတိ။ တဿ ဝစီသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ အာမန္တာ။ ယဿ ကာယသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈတိ။ တဿ စိတ္တသင်္ခါရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ အာမန္တာတိစ။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ ကာယသင်္ခါရောစ နနိရုဇ္ဈတိ စိတ္တသင်္ခါရောစ နနိရုဇ္ဈိဿတီတိအာဒိဝစနတောစ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ပုရတော သောဋ္ဌသမေန စိတ္တေန တတော ဩရိမေန ဝါ သဒ္ဒိံ အဿာသပဿာသာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိသိဒ္ဓံ။ ယဒိဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ ကာယသင်္ခါရော နနိရုဇ္ဈတီတိ နဝဒေယျ။ ဝုတ္တဥ္စေတံ။တသ္မာ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ စုတိတော ပုရိမေန သတ္တရသမေန ဥပ္ပန္နာ အဿာသပဿာသာ စုတိယာ ဟေဋ္ဌာ ဒုတိယေန စိတ္တေန သဒ္ဒိံ နိရုဇ္ဈန္တီတိ။ တေန ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ စုတိစိတ္တဿ အနန္တရပစ္စယဘူတဿာပိ စိတ္တဿ ကာယသင်္ခါရသမုဋ္ဌာပနတာ ဝုတ္တာ" (**ဌင်းဓမ္မသင်္ဂဏီ အနုဋီကာ**)။

"အထဝါ ယဿ စိတ္တဿာပိ ယေန စိတ္တေန သဒ္ဓိပစ္ဆိမော ကာယသင်္ခါရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ စိတ္တံ ဝုတ္တန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ နပစ္ဆိမစိတ္တဿ အနန္တရပစ္စယဘူတံ အနန္တရာတိဟိ ကာယသင်္ခါရုပ္ပါဒနံ အနန္တရံ ဝိနာ။ ယတော ပစ္ဆာ ကာယသင်္ခါရုပ္ပါဒနေန အနန္တရိတံ ဟုတ္ဝာ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ ဣတရေသံ **ဝစီသင်္ခါရောစ** နိရုဇ္ဈိဿတိ **ကာယသင်္ခါရောစ** နိရုဇ္ဈိဿတီတိ ဝုတ္တတ္တာ

အညထာ ပစ္ဆိမစိတ္တတော ပုရိမတတိယစိတ္တသမင်္ဂီနံ ကာယသခ်ၤရော ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာပဇ္ဇတိတိ" (**ၵၫ်းဓမ္မသင်္ဂဏိ အနုဋီကာ**)။

အနုဋီကာရွှင် မိန့်အပ်သော ရှေးနည်းအတိုင်း ကောက်**ချေ**သော် **ယေ**စ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ**၏** အရာသည် အထူးမရှိပြီ။ ထိုသို့ အထူးမရှိသောကြောင့် မဟောနေသင့်သည် မဟုတ်လော ဟူမူ- "ဓမ္မနာနတ္တာဘာဝေပိဟိ ပဒတ္ထနာနတ္တေန ဒုက္ကန္တရံ ဝုစ္စတိ။ နဟိ ဓမ္မာနံ အဝုတ္တတာပေက္ခံ ဒုက္ကန္တရဝစနန္တိ **နတ္ထိ** ဒေါသော" ဟူသော **ဋီကာဒ္ဝါရ** ပါဠိကိုနည်းမှီ၍ သိအပ်၏။

ဝစီသခ်ၤရမူဠ္ဍ် ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဝိတက္ကအဝိစာရံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ တေသံ **၏** အရကို ဇောနောင် တဒါရုံနောင် စုတိကျသော ပုဂ္ဂိုလ်**ကို ကောက်**မည်လော။ ဘဝင်နောင် စုတိကျသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကျောက်မည်လော **ဟူမူ**။ ဇောနောင် **ဘဝင်**နောင် စုတိကျသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကောက်အပ်၏။ တဒါရုံနောင်စုတိကျသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမကောက်အပ်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူ။ အဝိတက္က အဝိစာရ ပစ္ဆိ**မစိတ်** ဟူသည် ရူပါဝစရ ပဌမဈာန်ဝိပါက် အရူပဝိပါက်**ကို**ဆိုသည်။ ထိုစိတ်တို့သည်လည်း ရူပ, အရူပဘုံ၌သာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရူပ, အရူပဘုံ၌ တဒါရုံမဖြစ်သင့်။ ထို့ကြောင့် မကောက်အပ် ဟူလေ။ အနာဂတ် ပုဂ္ဂလော ကာသဠ် ပဌမဈာနံ သမာပန္နာနံ ၏ အရကို ပဌမဈာန်ဇော နှစ်ဆယ်လုံးပင် ယူမည်လော ဟူမူ။ ယူမည်ဆိုအပ်၏။ ယင်းသို့သော် "မဂ္ဂါဘိညာ သကိံမတာ" ဟူသည်နှင့်အညီ **မဂ်**ပဌမဈာန် လေးခုသည် တကြိမ်သာဖြစ်သည် မဟုတ်လော ဟူမူ- တကြိမ်သာ ဖြစ်ငြားသော်လည်း အ**ကျိုး**ဖြစ်သော ဖိုလ်ပဌမဈာန်နှင့် သဟစရဏအားဖြင့် အခြားမဲ့၌ဖြစ်၍ ဖိုလ်ပဌမဈာန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့ဆိုသည် ဟူပေ။ ထို့ကြောင့် ပစ္ဆိနိက်၌ ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယ မဂ္ဂဈာနသမင်္ဂီနံ ဟု ဝိဘင်းထုတ်၍ ဟောတော်မူလေ သတည်း။ ။ဤမျှသာ မူအစောင်စောင် ရှိသည်။ ။

ရေမြေသခင် ဘုရင်အလောင်းမင်းတရား **ဆရာတော်၊ တောင်တွင်း ဆရာတော် ဦးပျော် စီ**ရင်အပ်သည့် ညဝါဂဏ္ဍိ ပြီး**၏** ။

ယမိုက်ခြောက်ချမ်းဂဏ္ဍိ ပြီးပြီ။

ယမိုက်ခြိုး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ရတနတ္တယံ အဟံ ဝန္ဒာမိ။

ဝိဘင်းခြောက်ပါး ယမိုက်ချိုး

သန့်ဦဒွာန်-သံသယ။ လုံးတူမျှ သည် ပုစ္ဆာ။ **အာမန္တာဝိဘင်း**နှင့်။ မယွင်းကြဏာ။ သန့်ဦဒွာန်များ ကျယ်သာလျှင်။ သာသည်ကိုရှေထုတ်။ နှစ်ပုဒ်ရ တူလုံးစုံကို။ မြဲကြည်ယုံ နောက်ဝိဘင်းထုတ်။ ။

နှစ်ပုဒ်အရ အဖြာဖြာတွင်။ သံသယာဓိပ္ပါယ်များ၍။ မှတ်သားဘွယ်ထွေလာ။ ယဉ်ဆန်းတဲ့မူရာကို။ **အာမန္တာ** ဖြေလိုက်သင့်လေး။ ။

ယမိုက်တော် ရှေကျမ်းမှာ။ နည်းဆန်းတဲ့မှတ်စရာ။ သန့်ဦဒွာန် မရသာလျှင်။ နတ္တိမှာမယွင်း။သံသယာဓိပ္ပါယ်ကင်း၍။**အာလျှင်း**ပင် မပါ။နှ,မြစ်လို့မေးလာလျှင်။ နှ,ကိုသာ ပယ်လိုက်တော့မင်း။ ။

သံသယအလျင်း။ **နှ,မသွင်း** ဓမေးပုစ္ဆာ။ ရှေဥာဏ်တော် မတွေးတောနှင့်။ နော့ဖြေသင့်ပါ။ စာသင်ပျိုနှ **မှတ်စရာကို**။ **ဝိဘင်းခြောက်**ဖြာ ညွှန်းသကို ရှင့်လေး။ ။

ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာ ယမိုက်ချိုး

သန့်ဦဒွာန်သာ ပုဒ်**အရ**နှင့်။ နောက်သံသယမရှိချေ။ ပုရေပဥ္စာ မေးပါဘိရော့။ ပါဠိဂတိအဖြေကျ။ ကောဌသက ပုရိမေ။ **အနုလုံပုစ္ဆာ**တွင်း။ သွင်းကောက်ကြလေ။ ။

သန့်ဦဒွာန်ပါသံသယနှင့်။ နှစ်ပုဒ်**အရ** တူပြန်ပေ။ ပဋိဝေနသူ့အနေ။ပစ္ဆာဟဥ္စာ မေးလေမြဲပ။ ကောဌသက ပစ္ဆိမာ။ **အာမန္တာ**ထုတ်တော့မလွဲ။ ။

သန့်ဦဒွာန်မှာ အရကဲ့၍။ သံသယပုဒ် သူကနဲလျှင်။ ထုတ်မြဲဝိဘင်းနှစ်ပါးပင်။ ပရိပုဏ္ဏပဥ္စာတင်၍။ ဖြေသောအခါလျှင် သရူပ။ သန့်ဦဒွာန်မျှ မရှိက။ ပဋိက္ခေပ ပယ်၍ဖြေ။ နတ္ထိအနေ ဝိဘင်းထုတ်။ ရှေပုဒ်နောက်ပုဒ် မတူရှိလျှင်။ ပဋိသေ**နောဟုလာ**။ မောဃပဥ္စာမေးလေမြဲပ။ အလိုရှိက ဤလက်ာ။ နှုတ်မှာအာဂုံ **ဆောင်**ကြမလွဲ။ရှေကျမ်းယမိုက် ဆယ်စောင်တွင်။ကြီးဘိဂုဏ်အင် ထွန်းလိမ့်ရဲရဲ။။

အာယတနဆောင်ပုဒ်

ဘုမ္မဇိုဝ်းပယ်၊ ကြွင်းဝယ်များစွာ၊ နတ်တကာနှင့် နိဗ္ဗာမတက်ကြ၊ နိရယတို့၊ နေကြလေရာ၊ ယောနိမှာ၊ တခုသာမှတ်၊ ဥပပတ်။ ။

ဘုမ္မဇိုဝ်းလူ၊ ထို့တူတိရစ္ဆာန်၊ နိဗ္ဗာမ်ပယ်လျင်း၊ ကြွင်းသည့်ပြိတ္တာ၊ယောနိမှာ၊ လေးပါးသာမှတ်။ ။

ဒုနှင့်သုမှာ၊ သံသေဒါ၊ ငါးဖြာဒသက၊ ချိုကောင်းလှ။ ။
ဒုဂ္ဂတိမှာ၊ သြပပါ၊ ဃာနာမချိုရ။ ။
ကြွင်းလေးပါးမှာ၊ သြပပါ၊ ဒုမှာချိုသင့်စွ။ ။
ကြွင်းသြပပါ၊ သုဉ်မှာ၊ ငါးဖြာဒသက၊ မချိုရ။ ။
ကမ္ဘာဦးသာ၊ သြပပါ၊ ဘာဝါချိုကောင်းစွ။ ။

ယောနိလေးထွေ၊ ခွဲစိတ်ဝေပိမ့်၊ သံသေ-သြပ၊ အဏ္ဏ-ဇလာ၊ ဤလေးဖြာတို့၊ ဘုမ္မာဒေဝ၊ မနုဿ,တိရစ္ဆာန်၊ နိဗ္ဗာမ်မယှဉ်၊ ထို့ပြင်ပြိတ္တာ၊ လေးယောက်မှာလျှင်၊ ရလေမျင့်၏၊ ဘုမ္မဇညာတြ၊ နတ်တို့မှလျင်၊ နိဗ္ဗာမရဲသူ၊ သုံးယောက်မူကား၊ ရှုပဥပပတ်၊ ကခုသာမှတ်၊ ကာမဘုံသတ်၊ ဥပပတ်မူ၊ ချိုလတ်ဟူန်ခြေ၊ မရှိမျှတည့်၊ ကပွေအစ၊ မနုဿမူ၊ ဘာဝချိုလေ၊ သံသေဒဇာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှာကား၊ စက္ခာ-သောတာ၊ ဃာနချိုဘိ၊ ဒုဂ္ဂတိ ဥပပတ်မှာ၊ယင်းဦသာလျှင်၊ဃာနာနုတ်လျှင်း၊ ဘာဝသွင်း၍၊ ယင်းဒုဘုံနေ၊ သံသေခေါ်မူ၊ ပုဂ္ဂိုလ်စုမှာ၊ စက္ခုသောတ၊ ဃာန ဘာဝါ၊ ချိုအပ်စွာသည်၊ ကျမ်းလာမှုနှင့် မမှားတည်း။ ။

နတ်ဘုံမှာ ပယ်ရှင်းလို့။ ကြွင်းသမျှဒေဝါ။ ။ငရဲအောက်ရှာနှင့်၊ နိဗ္ဗာမာ ပြိတ္တာစု၊ သွင်းမှုမှန်စွာ။ ။သန္ဓေမှာ၊ ဥပပတ်သာ အမြဲ။ ။ကြွင်းပြိတ္တာ ဘုမ္မာ နတ်ကယ်နှင့်၊ တိရစ္ဆာန် လူတရပ်ကယ်တို့၊ လေးပါးစုံ သန္ဓေကပ်သတဲ့၊ ထုံးမှတ်လို့စဲ့။ ။

ဘုံကာမမှာလ၊ ဃာနနှင့်ဇိဝှါ။ ။ကျမ်းထွက်မှန် ဇောန်မြဲ။ စဲ့မှတ်ကြပါ။ ။ အောက်ငရဲမှာတဲ့၊ မြဲချေ၏ဃာနာ၊ ကောက်ပါလေမမှား။ ။စက္ခုသောတာတို့၊ ဘုံကာမာ ကဒါစိ၊ တွေးသိဉာဏ်သွား။ ။

ဘုံ ကာမမှာလ၊ သဒ္ဒကို ပယ်ရှင်းလို့၊ ကြွင်းသမျှ ကောက်ပါလေ။ ။ ဆဲ့ငါးဖြာဘုံရှုပမှာလ။ မနဓမ္မာနှင့်၊ ရှုပါရုံ စက္ခု သော၊ ဟောတော့မသွေ။ ။

နာမ်မယှဉ် သညာသတ်မှာလ၊ ရှုပနှင့်ဓမ္မေ၊ အရှုပေမနော။ ။ဓမ္မ ပေါင်းမြှောင်လို့၊ ကျမ်းဆယ်စောင် ဤယမိုက်ကို၊ နားစိုက်လို့ဟော။ ။

ဣန္ဒြိယ ဆောင်ပုဒ်

သုခ ဒုက္ခနှင့်၊ ဒေါမနဿ ဝေဒနာ။ ။လောကုတ်ကယ် ပညိန်နှင့်၊ ဣန္ဒြေ ဤခြောက်ပါး၊ ထားခဲ့သေချာ။ ။ကြွင်းသေသာ၊ ဟောပါလေအမျှား။ ။ ပသာဒငယ်နှင့်၊ မနဘာဝါတို့၊ ဤရှစ်ဖြာသန္ဓေတွင်း၊ သွင်းတော့မှား။ ။

ဇီဝိတငယ်နှင့်၊ သောမနဿ ဥပေက္ခာ။ ။သဒ္ဓါ ဝီရိနှင့်၊ သတိပါ သမာဓိ၊ သွင်းဘိသေချာ။ ။လောကီမှာ၊ ပညာလေတဝ။ ။ပဝတ္တိငယ်နှင့်၊စုတိ သန္ဓေပ၊ ဣန္ဒြေ ဤအရဂို၊ ဟောတော့မှန်စွ။ ။

ပသာဒ ငယ်နှင့်၊ မနကိုတဲ့ ရှေးနည်းတူ။ ။ဘုံပုဂ္ဂိုလ် တူသဘော၊ ဟော တော့ လွယ်ကူ။ ။ဣန္ဒြိယ ငယ်နှင့်၊ ပုံဘာဝ နှစ်မူ၊ ယူပါလေ ကာမ။ ။ ဇီဝိတငယ်နှင့်၊ မန တူစေလို၊ ဣန္ဒြေ ဗိုလ်ပဋ္ဌကိုတဲ့၊ နာမ်ရှိရာ ဘုံဌာနမှာ၊ ဟော တော့မှန်လှ။ ။

သန္ဓေခါအပါယနှင့်၊ အရူပ ဝေဟပ္ဖိုလ်။ ။သဒ္ဓါဝါ ဘုံတရပ်ကယ်နှင့်၊ နာမ် မယှဉ် သညာဃတ်ကို၊ ထူးမှတ်လိုဆို။ ။ဘုံတခို ဥာဏ်ပျိုတဲ့စိတ်ကူး။ ။ သောမနကိုတဲ့၊ မရ ပယ်ခွါလို၊သညာသန် ထိုကိုသွင်းကာနှင့်၊ ဥပေက္ခာ သန္ဓေ တွင်း၊ သွင်းကော့အထူး။ ။

သုဂတိ၊ ဘုမ္မိတဲ့ ကာမာ။ ။သောမနသ်ငယ်နှင့်၊ မှတ်ယူလေ သန္ဓေတွင်း၊ သွင်းဥပေက္ခာ။ ။နှစ်ပါးသာ ဖြစ်ရာဌာန။ ။ဝေဟပ္ဖိုလ်ထိုဘုံအောက်ကိုလ၊ ရူပမှာ ဘုံတလျှောက်ကိုမှ၊ ကောက်ပါလေ သန္ဓေနှောပါဘူး၊ သောမနဿ။ ။

မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံမ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရေး

ယမိုက် ကဗျာ

သန္နိဋ္ဌာန၊ သံသယတို့၊ အရတူရာ၊ ရှေ့နည်းရာလည်း၊ ပစ္စာမည်ရှိ၊ ပဋ္ဌာသိလေ့၊ ပဋိဝစနာ၊ အာမန္တာဖြေ၊ ရှေ့မှာမျှားဘိ၊ ပရိပုဏ္ဏ၊ သရူပဟု၊ ဒဿနဖြေ၊ ရှေ့မဲ့လေက၊ ပဋိဂ္ဂေါ၊ မောဃနတ္ထိ၊ နောက်မရှိလည်း၊ ပဋိသိမ်နော၊ မေး မော ဃောပင်၊ ထိုဘောတူညီ၊ ပစ္စနီမူ၊ ပုရေဟူ၏။ ဖြေမူပါဠို၊ ဂတိမည်ပေး၊ အမေး လေးထွေ၊ အဖြေငါးပါး၊ စပ်၍ထားသည်။ ခြောက်ပါးဝိဘင်း ကဗျာတည်း။ ။

၁-သန္နိဋ္ဌာန်, သံသယ,အရတူလျှင်၊ ပစ္ဆာပဋ္ဌာ ပဋိဝစန-အာမန္တာဖြေ။ ။

၂-သန္နိဋ္ဌာန်နည်းလျှင်လည်း နည်းတူ။ ။

၃-သန့်ဌာန်များလျှင်၊ ပရိပုဏ္ဏပဥ္စာ၊ သရူပဒဿန,ဖြေ။ ။

၄-သန့်ဌာန်အရ မရှိလျှင်၊ မောဃပဥ္စာ၊ နတ္ထိ,ဖြေ-ပဋိက္ခေပဝိဘင်း။ ။

၅-သံသယ အရမရှိလျှင်လည်း၊ မောဃပဥ္စာ၊ အနုလုံမှာနော, ဖြေ-ပဋိသေဓ ဝိဘင်း။ ။

၆-ပစ္စနိက်၌ဖြစ်မူကား၊ ပုရေပဥ္စာ ပါဠိဂတိ,ဖြေ။ ။

ယမိုက်ဆယ်ကျမ်း၌ အမေးလေးထွေ,အဖြေငါးပါးကိုစပ်၍ ဝိဘင်း ခြောက်ပါး ထုတ်ပုံ အမှာနှင့်တကွ ကဗျာပြီး၏။ ။

ယမိုက်ချို့ပြီး၏။

ယမိုက်အနုဂဏ္ဌိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သဿ်ဇဂ်ေဟိ သော ဘန္တေ၊ တာရေတံ မုနိနာဝိကော။
ဘာသတေဘာဘိဓမ္မဏ္ဏံ၊ ယမကဿာနုဂဏ္ဌိယံ။ ။

မူလယမိုက်

ယမိုက်ဂဏ္ဌိဒ်တိမ်မြုပ်ကွယ်ဝှက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်တို့ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှား စေလျက် ကိုးကားသော သာမက်ပါဠိတို့ကိုလည်း အနက်မြန်မာပြန်ဆို၍ စာသင် ငယ်တို့နှင့်လျော်ရံု တိုတိုကျဉ်းကျဉ်း လိုရင်းမျှ ဖြစ်သော **အမေးအဖြေ** တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာ **ရန်ကုန်မြို့ သုဓမ္မဝတီပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်ပါဠိဆရာ ပဌမကျော်-ဦးကြီးဖေ** သည် "ယမိုက်အနုဂဏ္ဌိ" ကို ရေးသားစီရင် အပ်သတည်း။

[အထူးမှာထားရန်မှာ ကျမ်းကြီးမည် စိုး၍ မာတိကာအနုဂဏ္ဌိ, ခဝတုကထာအနုဂဏ္ဌိတို့ဒ်ကဲ့သို့ အမေး, အဖြေများစွာ မထည့်သွင်း တော့ဘဲ ထူးနိုးရာ အမေး, အဖြေ လောက်ကိုသာ ထည့်သွင်းပါမည်]။

ဥဒ္ဒေသဝါရ

ဂဏ္ဌီစကား ရွှင်းလင်းချက်

မေး။ ။ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့၌ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ယမိုက်ကျမ်းကို ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ကထာဝတ္ထုကျမ်းဝယ် အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော တရား တို့၌ သန္ဓိဋ္ဌာန်သံသယတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် အထူးထူးသော နည်းတို့၌ လိမ္မာစေခြင်းငှါ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ဟောတော်မမူဘဲ ယမိုက်ကျမ်းကို ဟောတော်မူပါသည်။

[**မှတ်ချက်။** ။အထူးထူးသော နည်းတို့၌ လိမ္မာခြင်းသည် ကုသိုလ်စသော တရားတို့၌ ဖေါက်ပြန်ချက်ယှင်းသော အယူကို ယူသောသူမဖြစ်နိုင်။ ထိုကုသိုလ်စသော တရားတို့၌ ဖေါက်ပြန်ချုတ်ယှင်းသော အယူကို **လည်း** ကထာဝတ္ထု ကျမ်းဖြင့်ပင် ပယ်ဖျောက်တော်မူသည်။ ဤသို့ အကြောင်းအကျိုး **စပ်သောကြောင့်** ဟောတော်မူသည် ဟူလို]။

ကထာဝတ္ထုပကာရဏေန သခ်ေပေနေဝ ဒေသိတေန ဓမ္မေသု ဝိပရီ ဟဂ္ဂဟဏံ နိဝါရေတွာ တေသ္မေဝ ဓမ္မေသု ဓမ္မသင်္ဂဟဒီသု ပကာသိ

တေသုံ့ ဓမ္မပုဂ္ဂလောကာသာဒိနိဿယာနံ သန္နိဋ္ဌာနသံသယာနံ ဝသေန နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္ထံ ယမကပဋိဟာရဏံ အာရဒ္ဓံ။ ။

ယမိုက်မူလဋီကာ

သခေ်ပေနေဝ၊ အကျဉ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ဒေသိတေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကထာဝတ္ထုပကရဏေန၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းဖြင့်။ ဓမ္မေသု၊ ခန္ဓာစသော ကုသိုလ်စသော တရားတို့၌။ ဝိပရီတဂ္ဂဟဏံ၊ မှားယွင်းဖောက်ပြန်သော အယူကို။ နိဂါရေတ္ဝာ၊ တားမြစ်၍။ ဓမ္မသဂ်ဟာဒိသု၊ ဓမ္မသဂ်ဂဏိစသော ကျမ်းတို့၌။ ပကာသိတေသု၊ ပြအပ်ပြီးကုန်သော်။ တေသ္မေဝ ဓမ္မေသု၊ ထိုခန္ဓာစသော ကုသိုလ်စသော တရားတို့၌သာလျှင်။ ဓမ္မပုဂ္ဂလောကာသာဒိနိဿယာနံ၊ တရားပုဂ္ဂိုလ် ဘုံစသည်လျှင် မှီရာရှိကုန်သော်။ ဝါ၊ တရားပုဂ္ဂိုလ် ဘုံစသည်တို့ကိုမှီ၍ ဖြစ်ကုန်သော်။ သန္နိဋ္ဌာနသံသယာနံ၊ သန္နိဋ္ဌာန်သံသယတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္ထံ၊ အထူးထူး အပြားပြားသော သဘောတို့၌ လိမ္မာစေခြင်းငှါ။ ယမကပဋိဟာရဏံ၊ ယမိုက်ကျမ်းကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်၏။

အဝိပရီတတော ဂဟိတေသု ဓမ္မေသု မူလယမကာဒိဝသေန ပဝတ္တိယမာနာ ဒေသနာ ဝေနေယျာနံ နာနပ္ပကာရကောသလ္လာဝဟာ ပရိညာကိစ္စသာဓနီစ ဟောတိ နဝိပရီတတောတိ အာဟ ဝိပရီတဂ္ဂဟဏံ။ပ။ အာရဒ္ဓန္တိ၊ တေန ကထာဝတ္ထုပကရဏဒေသနာနန္တရံ ယမကပဋိဟာရဏဒေသနာယ ကာရဏမာဟ။

ယမိုက်အနုဋီကာ

အဝိပရီတတော၊ မဖေါက်ပြန်သောအားဖြင့်။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ ခန္ဓာစသောတရား ကုသိုလ်စသော တရားတို့၌။ မူလယမကာဒိဝသေန၊ မူလယမိုက်စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပဝတ္တိယမာနာ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ ဝေနေယျာနံ၊ ဝေနေယျတို့အား။ နာနပ္ပကာရကောသလ္လာဝဟာ စ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော နည်းတို့၌ လိမ္မာခြင်းကို ဆောင်သည်၎င်း။ ပရိညာကိစ္စသာဓနီစ၊ ပရိညာကိစ္စကို ပြီးစေခြင်းသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိပရီတတော၊ ဖေါက်ပြန်သောအားဖြင့်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဟုတိ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ မနသိကတ္ဝာ၊ နှလုံးပြု၍။ ဝိပရီတဂ္ဂဟဏံ။ပ။ အာရဒ္ဓန္တိ၊ ဝိပရီတဂ္ဂဟဏံ။ပ။ အာရဒ္ဓံဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ ဇတေန၊ ထိုဝိပရီတဂ္ဂဟဏံ။ပ။ အာရဒ္ဓံဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကထာဝတ္ထုပကရဏဒေသနာနန္တရံ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြာ ၌။ ယမကပ

ကရဏဒေသနာယ။ ယမိုက်ကျမ်းကိုဟောတော်မူခြင်း၏။ ကာရဏ၊ အကြောင်းကို။အာဟာ၊၏။ ။

မေး။ ။အဘယ့်ကြောင့် ယမိုက်ကျမ်းမည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အနက်အတ္ထအားဖြင့်ဝင်း ပါဠိဓမ္မအားဖြင့်ဝင်း အစုံအစုံပြု၍ဟောသော ကျမ်းဖြစ်သောကြောင့် ယမိုက်ကျမ်းမည်ပါသည်။

မေး။ ။အဘယ်သို့အစုံအစုံဖြစ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။မူလယမကဉ်အနုလောမ ပုစ္ဆာသန္နိဋ္ဌာန်အရ ကုသိုလ်အနက်, ပဋိလောမ ပုစ္ဆာသန္နိဋ္ဌာန်အရ ကုသိုလ်မူလအနက်, တစုံ(တနည်း)ဝင်းတို့၏ ကုသလ ပါဠိဓမ္မ, ကုသလမူလပါဠိဓမ္မ, တစုံ(တနည်း)အနုလောမပုစ္ဆာ သံသယအရ ကုသိုလ်မူလအနက်, ပဋိလောမပုစ္ဆာသံသယအရ ကုသိုလ်အနက်, တစုံ (တနည်း)ဝင်းတို့၏ ကုသလမူလပါဠိဓမ္မ, ကုသလပါဠိဓမ္မ, တစုံ (တနည်း) အနုလောမပုစ္ဆာအနက်, ပဋိလောမပုစ္ဆာအနက်, တစုံ (တနည်း)ဝင်းတို့၏ ပါဠိဓမ္မတစုံအား ဖြင့် အစုံအစုံဖြစ်ပါသည်။

[မှတ်ချက်။] ။သန္နိဋ္ဌာန်သံသယအားဖြင့်ဝင်း, ပုစ္ဆာဝိဿဇ္ဇနာအားဖြင့်ဝင်း, အနုလုံပစ္စနိုက်အားဖြင့်ဝင်း အစုံအစုံဖြစ်သင့်သေးသည်။ ။ကေမူလယမကစသည် ခန္ဓယမိုက်စသည်တို့၌ ဤနည်းအတူ အစုံအစုံဖြစ်ပုံယူပုံကိုသိအပ်ကုန်ရာသည်]။

ကုသလကုသလမူလသဒ်ါတာနံ ဒ္ဝိန္နံ အတ္ထာနံ ဝသေန အတ္ထယမကန္တိ၀ါ တေသညေဝ အတ္ထာနံ ဝသေန အနုလောမ ပဋိလောမတော ပဝတ္တပါဠိ ဓမ္မဝသေန ဓမ္မယမကန္တိ၀ါ အနုလောမ ပဋိလောမတော ပဝတ္တပုစ္ဆာ ဝသေန ပုစ္ဆာ ယမကန္တိ၀ါ တိ၀ိဓာယ ယမကဘာ၀ေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သေသေသုပိ ဧသေ၀နယော။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ကုသလကုသလမူလသဒ်ါတာနံ၊ ကုသိုလ် ကုသိုလ်မူလဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဒ္ဝိန္နံအတ္ထာနံ၊နှစ်ပါးသောအနက်တို့၏။၀သေန၊အစွမ်းအားဖြင့်။ အတ္ထယမကန္တိ၀ါ၊ အတ္ထယမကဟူ၍ဝင်း။ တေသညေဝအတ္ထာနံ၊ ထိုကုသိုလ် ကုသိုလ်မူလဟု ဆိုအပ်ကုန်သော နှစ်ပါးသော အနက်တို့၏သာလျှင်။ ၀သေန၊ အားဖြင့်။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အနုလုံပဋိလုံအားဖြင့်။ ပဝတ္တပါဠိဓမ္မ၀သေန၊ ဖြစ်သောပါဠိ ဓမ္မ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မယမကန္တိ၀ါ၊ ဓမ္မယမကဟူ၍ဝင်း။ အနုလောမပဋိ လောမတော၊ အားဖြင့်၊ ပဝတ္တပုစ္ဆာ၀သေန၊ ဖြစ်သောပုစ္ဆာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

ပုစ္ဆာယမကန္တိဝါ၊ ပုစ္ဆာယမကဟူ၍ဝင်း။ တိဝိဓာယ၊ သုံးပါးအပြားဖြင့်။ ယမက ဘာဝေါ၊ ယမက၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သေသေသုပိ၊ ကြွင်းသော ယမကတို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ ဤနည်းသာလျှင် နည်းရှိ၏။

မေး။ ။ထိုသို့မူလယမကကေမူလယမကစသောအစိတ်အစိတ်ဖြစ်သောယမကသာ ယမိုက်ကျမ်းမည်ခဲ့သေး အပေါင်းဖြစ်သော မူလခန္ဓစသောကျမ်းယမိုက် ဆယ်ကျမ်းလုံးတို့ကား အဘယ်သို့ယမိုက်မည်သနည်း။

ဖြေ။ ။အနက်အားဖြင့်ဝင်းပါ၌ဓမ္မအားဖြင့်ဝင်း အစုံအစုံဖြစ်သော ယမကတို့ဖြင့် ဟောအပ်သော်ကြောင့် မူလယမက ကေမူလယမက စသော အစိတ် အစိတ်ဖြစ်သောယမကတို့၏ယမိုက်ဟူသောအမည်ကို အပေါင်းဖြစ်သော မူလ, ခန္ဓစသောကျမ်း ယမိုက်ဆယ်ကျမ်းလုံးတို့၌ တင်စား၍ (အဝယဝူပစာ)အားဖြင့်ယမိုက်မည်ပါသည်။ ။

[မှတ်ချက်။ ။အဝယဝူပစာ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားအပ်သော မာတိကာအနုဂဏ္ဌိ ဝေဒနာတိက်မှာ ယူပါကုန်]။ ။

ယုဂဠသခ်ါတာနံ ယမကာနံ ဝသေန ဒေသိတတ္တာ ဣမေသု ဒသသု ကေသု ယမကံနာမ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**။

ယုဂဠသခ်ါတာနံ၊ အစုံအစုံဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ယမကာနံ၊ ယမကတို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒသသု၊ ဆယ်ပါးကုန်သော၊ ဣမေသု၊ ဤမူလခန္ဓစသော ယမိုက်ကျမ်းတို့တွင်။ ကေသု၊ တခုတခုသောကျမ်းသည်။ ယမကံနာမ၊ ယမိုက်မည်၏။ ။

အဝယဝေ ပဝတ္တောသော၊ ဝေါဟာရော သမူဟေ ကတော၊
တံယထာ စေ သမံစုဏ္ဏံ၊ သမန္တေ့တ္ထဝယံ မတံ။ ။

[ဝင်းဂါထာ၏အနက်လည်း မာတိကာ အနုဂဏ္ဌိတွင် ရေးခဲ့ပြီ။ အလိုရှိသူတိုင်းမှ ယူပါကုန်]။ ။

ဣမေသမွန ယမကာနံ သမူဟဘာဝတော၊ သဗ္ဗေတံ ပကရဏံ ယမကန္တိ ပဝုစ္စတိ။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမေသံ ယမကာနံ၊ ဤမူလယမိုက်စသော ကျမ်းတို့၏၊ သမူဟဘာဝတော၊ အပေါင်းဖြစ်သောကြောင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တေံ ပကရဏံ။ ဤအပေါင်းဖြစ်သော ကျမ်းကို။ ဝါ၊ ဆယ်ကျမ်းလုံးကို။ ယမကန္တိ၊ ယမိုက်ဟူ၍။ပဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။

မေး။ ။ယမိုက်ဆယ်ကျမ်းရှိပါလျက် ခန္ဓစသော ယမိုက်ကို ရှေးဦးစွာမဟောဘဲ အဘဲ့ကြောင့် မူလယမိုက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။မူလယမိုက်၌ ဟောအပ်သော ကုသိုလ်စသော တရားတို့ကိုသာလျှင် ခန္ဓာစသည်ဖွဲ့၍ ခန္ဓယမိုက်စသည်ကို ဟောရပါသည်။ ထိုကြောင့် ခန္ဓယမိုက်စသည်ကို ရှေးဦးစွာမဟောဘဲ မူလယမိုက်ကိုသာ ရှေးဦးစွာ ဟောရပါသည်။ ။

ဤဒါနိ မူလယမကော ဒေသိတေယော ကုသလာဒိဓမ္မေ ခန္ဓဝသေန သင်္ဂဟိတ္တာ မူလယမကာနန္တရံ ဒေသိတဿ ခန္ဓယမကဿ ဝဏ္ဏနာ ဟောတိ။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ဤဒါနိ၊ ယဒုဖာခါဋ္ဌ။ မူလယမကော၊ မူလယမိုက်၌။ ဒေသိတေယော၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ကုသလာဒိဓမ္မေ၊ ကုသိုလ်စသော တရားတို့ကို။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာ၏အစုမ်းအားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတ္တာ၊ တပေါင်းတည်းယူ၍။ မူလယမကာနန္တရံ၊ မူလယမိုက်၏အခြားမဲ့၌။ ဒေသိတဿ၊ သော။ ခန္ဓယမကဿ၊ ခန္ဓယမိုက်၏။ ဝဏ္ဏနာ၊ အဖွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။

မေး။ ။မူလယမိုက်၌ ဥဒ္ဒေသဝါရ နိဒ္ဒေသဝါရ အားဖြင့် နှစ်ပါးရှိရာ၊ နိဒ္ဒေသဝါရကို ရှေးဦးစွာ မဟောဘဲ အဘဲ့ကြောင့် ဥဒ္ဒေသဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။အကျဉ်းပြအပ်သော ဥဒ္ဒေသ အစဉ်ဖြင့် အကျယ် ပြအပ်သောကြောင့် နိဒ္ဒေသဝါရကို ရှေးဦးစွာ မဟောဘဲ၊ ဥဒ္ဒေသဝါရကိုသာ ရှေးဦးစွာ ဟောပါသည်။ ။

တေသု ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနုက္ကမေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတ္တာ ဥဒ္ဒေသဝါရော ပဌမော။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

တေသု၊ ထို နှစ်ပါးသောဝါရတို့တွင်။ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာနုက္ကမေန၊ အကျဉ်းပြအပ်ပြီးသော ဥဒ္ဒေသအစဉ်ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗတ္တာ၊ အကျယ်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဒေသဝါရော၊ ဥဒ္ဒေသဝါရသည်။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ။

[မှတ်ချက်။ ။တိကမာတိကာကို ရှေးဦးစွာ ဟောခြင်း။ ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောခြင်း။ ကုသလပဒ, အကုသလပဒ, အဗျာကတပဒတို့ကို

ဟောခြင်း။ ဝေဒနာတိုက်ကို ဟောခြင်းတို့ကို အမေးအဖြေနှင့်တကွ သာဓက အနက်ပါ မာတိကာအနုဂဏ္ဌိဋ္ဌ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ ၎င်းမှယူပါကုန်]။ ။

အာရော်ဂျ ကုသလံ ဣဋ္ဌ၊ ဝိပါကေ ကုသလော တထာ။
အနဝဇ္ဇမို့ ဆေကေစ၊ ကထိတော ဝါစ္စလိင်္ဂကော။ ။

အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ။

ကုသလံ၊ နပုလ္လိင်ကုသလသဒ္ဒါသည်။ အာရောဂျ၊ အနာမရှိခြင်းအနက်ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တထာ။ **ထိုမှတပါး**။ ကုသလော၊ ပုလ္လိင်ကုသလသဒ္ဒါသည်။ ဣဋ္ဌဝိပါကေ၊ ကောင်းကျိုးအနက်ဌ်။ ဝတ္တတိ၊ **၏**။ ဝါစ္စလိင်္ဂကော၊ **ဝါစ္စသို့** လိုက်သော လိင်ရှိသော ကုသလသဒ္ဒါကို။ အနဝဇ္ဇမို့စ၊ အပြစ်မရှိခြင်းအနက်ဌ်ဌင်း။ ဆေကေစ၊ လိမ္မာခြင်း အနက်ဌ်ဌင်း။ ကထိတော၊ ဆိုအပ်၏။ ။

မေး။ ။အာရောဂျစသော ကုသလသဒ္ဒါ၏ အနက်လေးပါးရှိရာ။ **ကုသလာဓမ္မာ** ဟူသောပုဒ်ဌ် ကုသလသဒ္ဒါသည် အဘယ်အနက်ဌ် ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။အာရောဂျ, ဣဋ္ဌဝိပါက, အနဝဇ္ဇ ဤသုံးနက် ဖြစ်ပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာအလို အာရောဂျ, ဣဋ္ဌဝိပါက, **အနဝဇ္ဇ** ဤသုံးနက်ဌ် ဖြစ်သည်။ ယမိုက် အဋ္ဌကထာအလို ဣဋ္ဌဝိပါက, အနဝဇ္ဇ ဤနှစ်နက်ဌ်သာဖြစ်သည်။ ။သတိပြုပါ]။ ။

သုဘယ မိဓ အာရောဂျေပိ အနဝဇ္ဇေပိ သုခဝိပါကေပိ ဝဋ္ဋတိ။ ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ ။

ကုသလာဓမ္မာတိ ကုသလတိကဿ ပဒဘာဇနေ ဝုတ္တလက္ခဏာ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါကာ ကုသလသဘာဝါ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

သုဘယံ-သောအယံ ကုသလသဒ္ဒေါ၊ ထိုကုသလသဒ္ဒါသည်။ ဣဓ၊ ဤကုသလာဓမ္မာဟူသောပုဒ်ဌ်။ အာရောဂျေပိ၊ အနာဂင်းခြင်းအနက်ဌ်ဌင်း။ အနဝဇ္ဇေပိ၊ အပြစ်မရှိခြင်းအနက်ဌ်ဌင်း။ သုခဝိပါကေပိ၊ ကောင်းကျိုးအနက်ဌ်ဌင်း။ **ဝဋ္ဋတိ၊** သင့်၏။ ။

ကုသလာဓမ္မာတိ၊ကား။ ကုသလတိကဿ၊ ကုသလတိက်၏။ ပဒဘာဇနေ၊ ပဒဘာဇနီဌ်။ ဝုတ္တလက္ခဏာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော လက္ခဏာရှိကုန်သော။ **အနဝဇ္ဇ-**သုခဝိပါက ၁၊ အပြစ်မရှိသည်ဖြစ်၍ ကောင်းသောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်

ကုန်သော။ ကုသလသဘာဝါ၊ ကုသိုလ်သဘောရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ ကိံ)။ ။

ဓမ္မော သဘာဝေ ပရိယတ္တိပညာ၊
ဉာယေသု သစ္စပ္ပကတိသု ပုညေ၊
ခေယျေ ဂုဏာစာရသမာဓိသုပိ၊
နိဿတ္တတာပတ္တိသု ကာရဏာဒေါ။ ။

အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ။

ဓမ္မော၊ ဓမ္မသဒ္ဒါသည်။ သဘာဝေ၊ သဘောအနက်၌ဋ္ဌင်း။ ပရိယတ္တိပညာဉာယေသု၊ ပရိယတ္တိအနက်, ပညာအနက်, အသင့် အနက်တို့၌ဋ္ဌင်း။ သစ္စပ္ပကတိသု၊ သစ္စာအနက်, ပကတိအနက်တို့၌ဋ္ဌင်း။ ပုညေ၊ ကောင်းမှုအနက်၌ဋ္ဌင်း။ ဂုဏာစာရသမာဓိသု၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးအနက်, အကျင့်အနက်, သမာဓိအနက်တို့၌ဋ္ဌင်း။ နိဿတ္တတာပတ္တိသု၊ နိဿတ္တအနက်, အာပတ်အနက်တို့၌ဋ္ဌင်း။ ကာရဏာဒေါ၊ အကြောင်းစသော အနက်၌ဋ္ဌင်း။ သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။ ။

မေး။ ။သဘာဝစသောဓမ္မသဒ္ဒါ၏အနက်ဆဲသုံးပါးရှိရာ။ကုသလာဓမ္မာ ဟူသော ပုဒ်၌ ဓမ္မသဒ္ဒါသည် အဘယ်အနက်၌ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာအလို နိဿတ္တ နိဇ္ဇီဝအနက်။ ယမိုက် အဋ္ဌကထာအလို သဘာဝအနက်၌ ဖြစ်ပါသည်။

သွာယမိဓ နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝတာယဒဿမဝ ဝဋ္ဋတိ။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ။**

သွာယံ-သောအယံ ဓမ္မသဒ္ဒေါ၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဒါသည်။ ဣဓပိ၊ ဤကုသလာဓမ္မာ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝတာယမေဝ၊ သတ္တဇီဝမှဆိတ်သော အနက်၌သာလျှင်။ ဝဋ္ဋတိ၊သင့်၏။ ။

ပဋိသေဓေ ဝုဒ္ဓိတဇ္ဇာဝေ၊ အညတ္ထေ သဒိသေပိစ။
ဝိရူဒ္ဓေ ဂရဟေ သုညေ၊ အကာရော ဝိရဟပွကေ။ ။

ကေက္ခရကောသ။

အကာဒေရော၊ အ-အက္ခရာသည်။ ပဋိသေဓေ၊ တားမြစ်ခြင်းအနက်၌ဋ္ဌင်း။ ဝုဒ္ဓိ-တဇ္ဇာဝေ၊ ကြီးပွါးခြင်းအနက်, တဇ္ဇော်အနက်(ပကတိ)အနက်၌ဋ္ဌင်း။ အညတ္ထေ၊ တပါးအနက်၌ဋ္ဌင်း။ သဒိသေ၊ အတူအနက်၌ဋ္ဌင်း။ ဝိရူဒ္ဓေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အနက်၌ဋ္ဌင်း။ ဂရဟေ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းအနက်၌ဋ္ဌင်း။ သုညေ၊ ဆိတ်ခြင်းအနက်၌ဋ္ဌင်း။

ဝိရဟေ၊ ကင်းခြင်းအနက်၌ဆင်း။ အပ္ပကေ။ အနည်းငယ်အနက်၌ဆင်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

မေး။ ။ပဋိသေဓသော အ-၏ အနက် ဆယ်ပါးရှိရာ အကုသလာ၌ **အ,သဒ္ဒါ** အဗျာကတာ၌ အ,သဒ္ဒါတို့ကား အဘယ်အနက်၌ဖြစ်ကြသနည်း။

ဖြေ။ ။အကုသလာ၌ အ,သဒ္ဒါကား ဝိရုဒ္ဓအနက်။ အဗျာကတာ၌ အ,သဒ္ဒါကား အညအနက်၌ဖြစ်ပါ၊သည်။

မေး။ ။ကုသလတိုက် ဓမ္မသင်္ဂဏီ ကျမ်း၌ သုံးပဒသာ ဟောပါလျက် ယမိုက်ကျမ်း၌ နာမပဒကိုထည့်၍ အဘယ့်ကြောင့် လေးပဒဟောပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ယမိုက်ကျမ်း၌ သုံးပဒကိုပေါင်း၍ ပြခြင်းငှါ နာမပဒကိုထည့်၍ လေးပဒဟောပါသည်။

ကုသလာဒိသင်္ဂဏ္ဌတ္ထမေဝစ နာမပဒဿ ဝုတ္တတ္တာ။ ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌကာ။

နာမပဒဿ၊ နာမပဒ၏။ ကုသလလာဒိသင်္ဂဏ္ဌတ္ထမေဝ၊ ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့ကို ပေါင်းခြင်းအကျိုးငှါသာလျှင်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (စတူသု ပဒေသု ဝုတ္တံ)။ ။

မူလံ ဟေတု နိဒါနဋ္ဌ၊ သမ္ဘဝေါ ပဘဝေနစ။
သမုဋ္ဌာနာဟာရာရမ္မဏ၊ ပစ္စယော သမုဒယေန စ။ ။

မူလံ၊ မူလဝါရဒင်း။ ဟေတု၊ ဟေတုဝါရဒင်း။ နိဒါနဋ္ဌ၊ နိဒါနဝါရဒင်း။ သမ္ဘဝေါ၊ သမ္ဘဝဝါရဒင်း။ ပဘဝေနစ၊ ပဘဝဝါရဒင်း။ သမုဋ္ဌာနံ၊ သမုဋ္ဌာနဝါရဒင်း။ အာဟာရော၊ အာဟာရဝါရဒင်း။ အာရမ္မဏံ၊ အာရမ္မဏဝါရဒင်း။ ပစ္စယော၊ ပစ္စယဝါရဒင်း။ သမုဒယေနစ၊ သမုဒယဝါရဒင်း။ ဣတိ၊ ဣသို့။ ဒသ။ ဆယ်ပါးတို့တည်း။ ။ (ဤ၌ ဝိဘတ်ကိုမငဲ့ဘဲ သမ္ပိဏ္ဍိသော အနက်ပေးသည်)။ ။

ဥဒ္ဒေသဝါရ ပြီး၏။

နိဒ္ဒေသဝါရ

ဂဏ္ဌိစကားရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။တိဏ္ဏော ကုသလမူလာနိ ဟု ဟောတော်မူခဲ့သော် ဒွိဟိတ်၌ရှိသော မူလနှစ်ပါးသည် အဘယ်သို့ ပါဝင်နိုင်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။တိဟိတ်၌ရှိသော မူလသုံးပါးဟူသော **အပေါင်းကိုဆိုသဖြင့်** ဒွိဟိတ်၌ ရှိသော မူလ နှစ်ပါးဟူသော အစိတ်ကိုလည်း ရသောကြောင့် ဒွိဟိတ်၌ ရှိသော ဟိတ်နှစ်ပါးလည်း ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ။အဝသေသာ စသော ပါဠိဖြင့် အကုသိုလ် အဗျာကတတို့မှာ ကုသလမူ သုံးခုမှကြွင်းသောတရားများဖြစ်၍ ကုသိုလ်မည်ရာသည်မဟုတ်တုံလော။ ရှင်းလင်း၍ ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ။**အကုသိုလ် အဗျာကတတို့မှာ** ကုသလမူ သုံးခုမှကြွင်းသော တရားဖြစ်သော်လည်း ကုသိုလ် မမည်နိုင်ရာ၊ ဖဿစသော ကုသိုလ် မည်ထိုက်သောတရားတို့သာ ကုသိုလ်မည်ပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ဟေရော အဘိဓမ္မံ ဘာသတု ဆိုရာဝယ်။ ထေရော အရမထေရ်အများနှင့် ဆက်ဆံသော်လည်း အဘိဓမ္မာကို မရွတ်ဆိုနိုင်သော တောထွက် မထေရ်ကိုမယူရ။အဘိဓမ္မာကို ရွတ်ဆိုနိုင်သော ပညာရှိ ကဝိမထေရ်ကိုသာ ယူရသကဲ့သို့ မှတ်အပ်၏]။ ။

အဝသေသာ **ကုသလာဓမ္မာ** နကုသလမူလာတိ အဝသေသာ ဖဿာဒယော ကုသလာဓမ္မာ ကုသလမူလာနိနာမ နဟောန္တိ။အထဝါ အဝသေသာ ဖဿာဒယော ကုသလာဓမ္မာယေဝ နာမ။ နကုသလမူလာနိတိပိ အတ္ထော။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**။

အဝသေသာ။ပ။ မူလာတိ၊ ကား။။ အဝသေသာ၊ **ကုသလမူ** သုံးခုမှကြွင်းကုန်သော။ ဖဿာဒယော၊ **ဖဿ** အစရှိကုန်သော။ ကုသလာဓမ္မာ၊ **ကုသိုလ်မည်ကုန်သော** တရားတို့သည်။ **ကုသလမူလာနိနာမ**၊ကုသိုလ်မူလမည်ကုန်သည်။နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။။ အဝသေသာ၊ **ကုန်သော**။။ ဖဿာဒယော၊ ကုန်သောတရားတို့သည်။။ ကုသလာဓမ္မာယေဝနာမ၊ ကုသိုလ်တရား မည်ကုန်သည်သာလျှင်။။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။။ ကုသလမူလာနိ၊ ကုသိုလ်မူလ မည်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကွတိပိ အတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကိုလည်း။။ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။။ ။

မေး။ ။သဂ္ဂိဟ်ကျမ်းဝယ် စိတ္တဇရုပ် (ပန္နရသ)ဟု ဆိုပါလျက် ကေမူလပဋိလောမပုစ္ဆာ ကုသိုလ်စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်ရာ၌ အဘယ့်ကြောင့် (သတ္တရသ)ဟုကောက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။သဂ္ဂိဟ်ကျမ်းဝယ် ဥပစယ-သန္တတိမပါ၍ (ပန္နရသ)သာ ဖြစ်သည်။ ဤဋ္ဌကား ဥပစယ-သန္တတိထည့်၍ သတ္တရသဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ဥပစယ-သန္တတိထည့်၍ သတ္တရသဖြစ်ခဲ့သော်။ (ဇာယမာနဒီရှုပါနံ။ပ။ ကေဟိစိတိ ပကာသိတံ) ဟူသော သင်္ဂြိဟ်ကျမ်းဝယ် လက္ခဏာရပ်တို့ကား နကုတောစိသမုဋ္ဌာန် ဆိုသောစကားနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ဆန့်ကျင်သည်၊ မဟုတ်ပါလော။ ရှင်းလင်း၍ ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ။မဆန့်ကျင်ပါ။ ဥပစယ-သန္တတိတို့ကား စတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့၏ ဖြစ်စဖြစ်စဉ်ကိုစဲ့၍ ဖြစ်သဖြင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်သို့သွင်း၍ သတ္တရသ ဖြစ်ပါသည်။ သင်္ဂြိဟ်ကျမ်း၌ကား မုချအားဖြင့်ဆို သောကြောင့်ပန္နရသသာ ဖြစ်ပါသည်။

ယေပနကမ္မာဒီဟိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ တေသံ အာဘိနိဗ္ဗတ္တိဘာဝတော ဇာတိ ယာ တပ္ပစ္စယဘာဝေါဟာရော အနုမတော။ နပန ပရမတ္ထတော ဇာတိ ဇာယတိ။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏိအဋ္ဌကထာ**။

ယေဓမ္မာ၊ အကြောင်ရုပ်တရားတို့သည်။ ကမ္မာဒီဟိ၊ **ကံစသောအကြောင်းတို့** ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသံ ဓမ္မာနံ၊ **တို့၏**။ အာဘိနိဗ္ဗတ္တိဘာဝတော၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်စ ဖြစ်စဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဇာတိ**ယာ**၊ ဇာတိရုပ်၏။ ဝါ၊ **ဥပစယ-သန္တတိရုပ်၏**။ တပ္ပစ္စယဘာဝေါဟာရော၊ **ထိုရုပ်တရားတို့၏** အကြောင်းရှိသည် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သောဝေါဟာရကို။ ဝါ၊ စတုသမုဋ္ဌာနိက**ရုပ်တို့၏**အကြောင်းဖြစ်၍ စတုသမုဋ္ဌာနိကဟူသော အမည်ကို။ အနုမတော၊ဝန်ခံအပ်၏။ ပန၊ အနှယမှဘပါး ဗျတိရိက်ကိုဆိုဦးအံ့။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဝါ၊ မုချအားဖြင့်။ ဇာတိ၊ ဇာတိရုပ်သည်။ ဝါ၊ ဥပစယ-သန္တတိ ရုပ်သည်။ နဇာယတိ၊ မဖြစ်။ ။

မေး။ ။ဥပစယ-သန္တတိကို စတုသမုဋ္ဌာနိကကောက်ယူခဲ့သော် လက္ခဏာရပ်ချင်း တူသောဇရတာနှင့် အနိစ္စတာကိုလည်း စတုသမုဋ္ဌာနိက ကောက်ယူသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဖြေရှင်း၍ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ။မကောက်ယူသင့်ပါ။ဥပစယ-သန္တတိကားစတုသမုဋ္ဌာနိကရုပ်တို့၏ ဖြစ်စဖြစ်စဉ်ဖြစ်၍ ဇနကသတ္တိရှိစဉ်အခိုက်၌ ဖြစ်ရကား စတုသမုဋ္ဌာနိက အမည်ကို ရသော်လည်း ဇရတာ အနိစ္စတာကား သမုဋ္ဌာနိက ရုပ်တို့၏ ရင့်စဉ်ပျက်စဉ်၌ ဖြစ်ရကား ဇနက သတ္တိငြိမ်းစဲမှုဖြစ်သောကြောင့် စတုသမုဋ္ဌာနိကဟူသောအမည်ကိုမရနိုင်သည့်အတွက်မကောက်ယူသင့်ပါ။ ။

[မှတ်ချက်။ ။ကျွန်ုပ်တို့သဘောမှာ၊ ကောက်ယူခြင်းကို သဘောကျသည်။ စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်တို့၏ ဖြစ်စ ဖြစ်စဉ် ရင့်စဉ်ပျက်စဉ်ဖြစ်၍ငင်း၊ ရုပ်တို့၏ ဗျာပါရမငြိမ်းစဲမှု ဖြစ်သောကြောင့်ငင်း၊ လက္ခဏာရပ်ချင်းတူသောကြောင့်ငင်း ကောက်ယူသင့်သည်ဟု ထင်ပေသည်]။ ။

တတ္ထ သိယာ ယထေဝ ဇာတိ ယေသံ ဓမ္မာနံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတပ္ပစ္စယ ဘာဝဝေါဟာရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ လဘတိ။ တထာ ပါကဘေဒါပိ ကေသံဓမ္မာနံ ပါကဘေဒါ တပ္ပစ္စယဘာဝဝေါဟာရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ လဘန္တေ ဣဒမိဒ္ဓံ ကမ္မာဒီသမုဒ္ဒါနမေဝါတိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဘဝိဿတီတိ။ နပါကဘေဒါ တံ ဝေါဟာရံ လဘန္တိ။ ကသ္မာ ဇနကပစ္စယာနုဘာဝက္ခဏေ အဘာဝတော။ ဇနကပစ္စယာနဉ္စိ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗဓမ္မဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ အာနုဘာဝေါ။ နာ တတော ဥတ္တရိ။ ။တေဟိစ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတဓမ္မက္ခဏသ္မိံ ဇာတိ ပညာယမာနာ တပ္ပစ္စယဘာဝဝေါဟာရံ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ လဘတိ။ တသ္မိံ ခဏေ သဗ္ဘာဝတော။ နာ ဣတရဒ္ဒယံ။ တသ္မိံ ခဏေ အဘာဝတောတိ နေဝေတံ ဇာယတီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ။

တတ္ထ၊ ထိုအရာ၌။ ဇာတိ၊ သည်။ ယေသံဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တပ္ပစ္စယဘာဝဝေါဟာရဉ္စ၊ ထိုတရားတို့၏ အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော ဝေါဟာရကိုလည်း။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ၊ အသစ် စက်စက် လက်ဦးစွာဖြစ်သော ဝေါဟာရကိုလည်း။ လဘတိယထေဝ၊ ရသကဲ့သို့သာလျှင်။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပါကဘေဒါပိ၊ ရင့်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည်လည်း။ ယေသံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပါကဘေဒါ၊ ရင့်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ဖြစ်၍။ တပ္ပစ္စယဘာဝ ဝေါဟာရဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ၊ ကိုလည်း။ လဘန္တိ၊ ရစေကုန်။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ရကုန်သည်ရှိသော်၊ ဣဒ ဒ္ဒယမ္မိ၊ ဤဇရတာ အနိစ္စတာရုပ် နှစ်ခု အပေါင်းသည်လည်း။ ကမ္မာဒီသမုဒ္ဒါနမေဝ၊ ကံစသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိစောဒနာ၊ ဤသို့စောဒနာခြင်းသည်။ သိယာ၊ဖြစ်ရာ၏။ ပါကဘေဒါ၊ တို့သည်။ တံဝေါဟာရံ၊ ကို။ နလဘန္တိ၊ မရကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဇနကပစ္စယာနုဘာဝက္ခဏေ၊ ဇနက ပစ္စည်း၏ အာနုဘော်ရှိစဉ်ခဏ၌။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ နလဘန္တိ၊ကုန်။ဟိသစ္ဒံ၊မှန်၏။ ။ဇနကပစ္စယာနံ၊ ဇနက ပစ္စည်းတို့၏။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗဓမ္မဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သောတရား၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေယေဝ၊ ဖြစ်စဖြစ်စဉ်ခဏ၌သာလျှင်။ အာနုဘာဝေါ၊အာနုဘော်သည်။အတ္ထိ၊ရှိ၏။တတော၊မှ။ဥတ္တရိ၊ နောက်၌။ အာနုဘာဝေါ၊သည်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ ။စ၊ ဆက်ဦးအံ့။တေဟိ၊ထိုကံစသော ဇနကပစ္စည်းတို့သည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တိတဓမ္မက္ခဏသ္မိံ၊ ဖြစ်စေအပ်သောတရားတို့၏ ဖြစ်ဆဲခဏ၌။ဇာတိ၊ သည်။ ပညာယမာနာ၊ ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍။ တပ္ပစ္စယဘာဝဝေါဟာရဉ္စ၊ကိုလည်း။အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဉ္စ၊ကိုလည်း။လဘတိ၊ ရ၏။ တသ္မိံ ခဏေ၊၌။ သဗ္ဘာဝတော၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဘတိ၊၏။ ဣတရဒ္ဒယံ၊ ဇာတိမှ တပါးသော။ ဝါ၊ ဥပစယ-သန္တတိမှ တပါးသော ဇရတာ အနိစ္စတာရုပ်နှစ်ခု

အပေါင်းသည်။ တသို့ ခဏော၊ ၌။ အဘာဝတော၊ကြောင့်။ (တပ္ပစ္စယဘာဝ ဝေါဟာရဆို၊ အဘိနိဗ္ဗတ္တိဝေါဟာရဆို) နလဘတိ၊မရ။ ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။ တေံရူပဒ္ဒယံ၊ ဤဇရတာအနိစ္စတာရုပ်နှစ်ခုအပေါင်းသည်။ ဇာယတိ။ဖြစ်၏၊ ဣတိ၊ ဤသို့။နေဝဝတ္တဗ္ဗံ၊မဆိုသင့်ပြီ။ ။

မေး။ ။ဇရတာ အနိစ္စတာတို့ကို စတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပ်မယူခဲ့သော်။ (ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ) စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော သုတ္တန်ပါဠိနှင့် ဆန့်ကျင်သည် မဟုတ်လော။ ရှင်းလင်းရှင်ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ။မဆန့်ကျင်ပါ။ သုတ္တန်ပါဠိ၌ သင်္ခတပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဖြစ်ကြောင်း လာသည်ကား မှန်၏။ ထိုသို့ လာသည်မှာ ၎င်းဇရတာ အနိစ္စတာ တို့ကို စတုသမုဋ္ဌာန်က ရူပ်တို့၏ ရင့်ခြင်း, ပျက်ခြင်း, အခိုက်အတန့်ဖြစ်၍ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ မုချအားဖြင့် ဟောတော်မမူ။ သို့အတွက် မဆန့်ကျင်ပါ။ ။

ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ အာဂတတ္တာ ဣဒမ္ပိဒ္ဒယံ ဇာယတီတိစေ။ န ပရိယာယဒေသိတတ္တာ။ တတ္ထဟိ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ ဓမ္မာနံ ဇရာမရဏာတ္တာ ပရိယာယေန တံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ ဝုတ္တံ။ ။ **ဓမ္မသင်္ဂဏိအဋ္ဌကထာ**။

(ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ဂါ၊ ကို။ အနိစ္စံ၊ အမြဲမရှိ။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရား လေးပါးတို့သည် ပြုပြင်အပ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းတရားကို စွဲ၍ဖြစ်၏) ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒမ္ပိဒ္ဒယံ၊ ဤဇရတာ အနိစ္စတာရုပ် နှစ်ခုအပေါင်းသည်လည်း။ ဇာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ၊ အကယ်၍ စောဒနာငြားအံ့။ ဣဒံဒ္ဒယံ၊ သည်။ နဇာယတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပရိယာယ ဒေသိတတ္တာ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဇာယတိ၊ မဖြစ်။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ တတ္ထ၊ ထို ဇရာမရဏံစသော ပါဠိ၌။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နာနံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ။ တို့၏။ ဇရာမရဏာတ္တာ၊ ဇရာမရဏ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ရင့်စဉ် ပျက်စဉ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ တံရူပဒ္ဒယံ၊ ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။

မေး။ ။ဥပစယ သန္တတိ ဇရတာ အနိစ္စတာတို့သည် မုချအားဖြင့်။ (နကုတောစိ သမုဋ္ဌာနံ) အစကြောင်းကြောင့် မဖြစ်ခဲ့သော် ယုန်ချိုကဲ့သို့ မရှိသော တရားသည်ဝင်း နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ နိစ္စတရားလည်ဝင်း ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ရှင်းလင်း၍ ပြခဲ့ပါ။ ။

ဖြေ။ ။မဖြစ်နိုင်ရာ။ ဖြစ်ဆဲ, ရင့်ဆဲ, ပျက်ဆဲဖြစ်သော စတုသမုဋ္ဌာနိက ရုပ်တို့ကို မှီ၍ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ ထင်ရှားဖြစ်လတ်သော် လက္ခဏရုပ်တို့လည်း ထင်ရှားဖြစ်သောကြောင့် ယုန်ချိုကဲ့သို့ မရှိသောတရား, နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ နိစ္စတရားမျိုး မဖြစ်နိုင်ပါ။

ယဒိ ဧဝံ တယမ္မေတံ အဇာဟတ္တာ သသဝိသာဏံဝိယ နတ္ထိ နိဗ္ဗာနံဝိယ နိစ္စမိတိစေ။ န နိဿယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတော။ ပထဝီအာဒီနံ ဟိ နိဿယာနံ ဘာဝေ ဇာတိအာဒိတ္တယံ ပညာယတိ။ တသ္မာ န နတ္ထိ။ တေသဉ္စ အဘာဝေ န ပညာယတိ။ တသ္မာ န နိစ္စံ။ ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ။

ယဒိ၊ အကယ်၍။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နဟု ဟောအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ငြားအံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ဟောအပ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဇော်-တယမ္မိ၊ ဤဇာတိ ဇရတာ အနိစ္စတာ ရုပ်သုံးခုအပေါင်းသည်လည်း။ အဇာတတ္တာ၊ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ သသဝိသာဏံဝိယ၊ ယုန်ချိုကဲ့သို့။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့ဆိုငြား။ နိဗ္ဗာနံဝိယ၊ နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့။ နိစ္စံ၊ မြဲ၏။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့ဆိုငြား။ စေမည်း၊ အကယ်၍ အောက်မေ့ငြားအံ့။ နိဿယပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတော၊ မှီရာဖြစ်သော ပထဝီစသော ရုပ်တို့နှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န၊ ယုန်ချိုကဲ့သို့ မရှိသည်, နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ မြဲသည်မဟုတ်။ ။ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ နိဿယာနံ၊ မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ ပထဝီအာဒီနံ၊ ပထဝီစသောရုပ်တို့၏။ ဘာဝေ၊ ထင်ရှားရှိလတ်သော်။ ဇာတိ အာဒိတ္တယံ၊ ဇာတိစသော ရုပ်သုံးခုတို့၏ အပေါင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ တေသံ၊ ထိုပထဝီစသော မှီရာရုပ်တို့၏။ အဘာဝေ၊ ထင်ရှားမရှိလတ်သော်။ နပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ န၊ မဟုတ်။

မေး။ ။ဇရတာ အနိစ္စတာတို့သည် တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်ဘဲ လျက် သုတ္တန်ပါဠိဝယ် (ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ) စသော စကားကို အဘဲကြောင့် ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောပြန်သနည်း။ မဟောဘဲနေလျှင် ကောင်းမည် မဟုတ်ပါလော။ ။

ဖြေ။ ။မဟောဘဲမနေရာ။ မဟောခဲ့သော် ဝေနေယျတို့မှာ ၎င်းတရားတို့ကား (နတ္ထိဘာဝ-နိစ္စဘာဝ)အဖြစ်ဖြင့် မှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုမှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းကို တားမြစ်အံ့သောငှါ ဟောတော်မူပါသည်။

ဇောမြိစ အဘိနိဝေသံ ပဋိသေဓေတုမေဝ လ္ဟဒံ ဝုတ္တံ ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နန္တိ။

ဓမ္မသင်္ဂဏိအဋ္ဌကထာ။

စ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအံ့။ ဇောမြိ အဘိနိဝေသံ၊ကျဲဇရတာ အနိစ္စတာ တို့ကား နုတ္ထိ နိစ္စဟူသော မှားသော နှလုံးသွင်းခြင်းကိုလည်း။ ပဋိသေဓေတုမေဝ၊ တား မြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ သာလျှင်။ ဇရာမရဏံ။ ပ ။ လ္ဟဒံဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်၏။

မေး။ ။ကုသလပဒ ဇေမ္မလယမက ကောက်ရာဝယ် ကုသိုလ်နာမကွန္ဓာတို့သည် ယထာရဟ ပြုအပ်သောဆိုရာ။ ယထာရဟ ပြုပုံကို ထင်ရှားအောင် ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ။စိတ်ဖြစ်သောအခါ ရုပ်ဖြစ်၏ဆိုသော်လည်း စိတ္တဇရုပ်သတ္တရသ လုံး မဖြစ်နိုင်ချေ။ သက်သက်သောအခါ သုဒ္ဓဋ္ဌကကလာပ်ကို။ ကိုယ်အင်္ဂါ လှုပ်ရှားသောအခါ ကာယဝိညတ္တိနဝကကလာပ်ကို။ နှုတ် အင်္ဂါ လှုပ်ရှားသောအခါ ဝစီဝိညတ္တိဒသက ကလာပ်ကို။ ဓာတ် ညီညွတ် သောအခါ လဟုတာဒေကာဒသက ကလာပ်ကို ဖြစ်စေ၏။ ဤသို့ ထိုက်သင့်သလိုဖြစ်သည်ကို ရည်၍ ယထာရဟ ပြုအပ်သောဟု ဆို ပါသည်။

မေး။ ။စိတ္တဇရုပ်တို့သည် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သလော။ (သို့မဟုတ်) စေတသိက် ကြောင့် ဖြစ်သလော။ မဖြစ်သလော။ ရှင်းလင်း၍ ပြပါ။

ဖြေ။ ။စိတ္တဇရုပ်တို့သည် စိတ်ကြောင့်သာဖြစ်ယည်လည်း မဟုတ်၊ စေတသိက် ကြောင့်သာ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ စေတသိက်ကြောင့် မဖြစ်သည် လည်း မဟုတ်၊ စင်စစ်ကား စိတ်၊ စေတသိက် တို့သည် တပေါင်းတည်း တည်ပါဒ်တည်း ဖြစ်လျက် ရုပ်ကို ဖြစ်စေသောကြောင့် စိတ်၊ စေတသိက် နှစ်ပါးစုံကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ရပါသည်။

သမ္မေပိဟိ စိတ္တစေတသိကာ ကေတောဝ ဟုတ္ဝာ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေန္တိ။ ။

ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ သမ္မေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာ၊ စိတ် စေတသိက်တို့သည်။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဟုတ္ဝာဝ၊ ဖြစ်ကုန်၍သာ လျှင်။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။

မေး။ ။စိတ်၊ စေတသိက် နှစ်ပါးစုံကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်ဖြစ်လျက်၊စိတ္တစေတသိ ကဇရုပ် မခေါ်ဝေါ်ဘဲ အဘဲကြောင့် စိတ္တဇရုပ်ဟု ခေါ်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။စိတ် စေတသိက် နှစ်ပါးစုံကြောင့် ဖြစ်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် လည်း၊ လောကီဒေသနာကို ဟောရာဝယ် စိတ်သာ အဓိကပြဋ္ဌာန်း

သောကြောင့် စိတ္တ စေတသိကဇရူပ် မခေါ်ဘဲ စိတ္တဇရူပ်ဟုသာ ခေါ်ပါသည်။

လောကိယခမ္မဒေသနာယံ ပန စိတ္တဿ အဓိကဘာဝတော တထာဝိဓံ ရူပံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။**

ပန၊ **ထိုသို့**ပင်တပေါင်းတည်း ဖြစ်**စေအပ်**သော်လည်း။ လောကိယခမ္မဒေသနာယံ၊ လောကီတရားတော်ကို ဟောရာ၌။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အဓိကဘာဝတော၊ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ **တထာဝိဓံ**၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါ၊ စိတ်, စေတသိက်တို့သည် ဖြစ်**စေအပ်**သော။ **ရူပံ**၊ ရုပ်ကို။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနန္တိ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဟူ၍။ ဝါ- စိတ္တဇရူပ် ဟူ၍။ **ဝုစ္စတိ**၊ **၏**။

မေး။ ။ကေမူလယမကဉ် ကုသိုလ်နှင့်တူသော မူလရှိ**၏**ဟုဆိုရာဝယ် အတူတကွ ဖြစ်ခါမျှကို တူသောမူလရှိ**၏ဟု** ဆိုသလော။ (**ဘို့မဟုတ်**) အကြောင်းအကျိုး**၏** အဖြစ်ဖြင့်စပ်၍ ဖြစ်သည်ကို တူသောမူလရှိ**၏ဟု** ဆိုသလော။ **အတူတကွ** ဖြစ်ခါမျှကို တူသောမူလရှိ**၏**ဟုဆိုခဲ့သော် အတူဥပါဒ်သော ဥတုဇရူပ် **အာဟာရဇရူပ်**ကိုလည်း **ရခဲ့ရာ၏**။ ရှင်းလင်း၍ ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ။**အတူတကွ**ဖြစ်ကာမျှကို တူသောမူလရှိ**၏**မဆိုလိုပါ။ သို့အတွက် အတူဥပါဒ်သော ဥတုဇရူပ် အာဟာရဇရူပ်တို့ကို **မ**ရနိုင်ပါ။ **အကြောင်းအကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်စပ်၍ ဖြစ်**သည်ကိုသာ တူသောမူလရှိ**၏ဟု** ဆိုလိုပါသည်။

မေး။ ။**အဘယ်သို့ အကြောင်းအကျိုး၏**အဖြစ်ဖြင့် စပ်၍ဖြစ်သနည်း။ရှင်းလင်း၍ ပြခဲ့ပါ။

ဖြေ။ ။ဟိတ်ခြောက်ပါး တရားကား ဟေတုပစ္စည်း အကြောင်းတရား။ စိတ္တဇရူပ်တို့ကား ဟေတုပစ္စယုပ္ပန်အကျိုးတရား။ ဤသို့ အကြောင်း အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် စပ်၍ဖြစ်ပါသည်။

ယထေဝဟိ ဖဿဒီနံ အလောဘာဒယော ဟေတုပစ္စယတ္တာ မူလံ၊ တထာ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿာပိ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

ဟိ၊ ထိုစကားကိုထင်ရှားစွာပြဦးအံ့၊ အလောဘာဒယော၊ အလောဘ **အစ**ရှိသော **တရားတို့**သည်။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿအစရှိကုန်သော တရားတို့**၏**။ ဟေတု**ပစ္စယတ္တာ**၊ ဟေတုပစ္စည်းဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မူလံ၊ **မူလသည်**။ **ဟောန္တိ ယထေဝ**၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့လျှင်။ **တထာ**၊ တူ။ တံသမုဋ္ဌာနရူပဿာပိ၊ **ထိုဖဿစသော တရားလျှင်** ဖြစ်ကြောင်းရှိသော **စိတ္တဇရူပ်၏**လည်း။ (ဟေတုပစ္စယတ္တာ **မူလံ ဟောန္တိ**)။

ဟေတုဘာဝေါ ပန နေသံ သမ္မယုတ္တာနံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓန သဒ်္ဓါတော မူလဘာဝေါ။ ။**အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနိဋီကာ**။

နေသံ၊ ထိုလောဘစသော တရားတို့၏။ ဟေတုဘာဝေါပန၊ ဟေတုပစ္စည်း အဖြစ်ဟူသည်ကား။ သမ္မယုတ္တာနံ၊ သမ္မယုတ်တရားတို့၏။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝ သာဓနသဒ်္ဓါတော၊ ခိုင်မြဲစွာတည်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြီးစေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မူလ ဘာဝေါ၊ **အကြောင်း၏** အဖြစ်တည်း။

မေး။ ။အညမညမူလယမကဋ္ဌ ယေကေစိ ကုသလာဟု မေးတော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ယေကေစိ ကုသလမူလေန ကေမူလာဟု မေးတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ကုသလ သဒ္ဒါ၏အနက်သည်၊ ကုသလမူလေန ကေမူလသဒ္ဒါ၏ အနက်၌ ဝင်လေပြီးဖြစ်သောကြောင့် ယေကေစိ ကုသလာဟု မေးတော်မမူဘဲ ယေကေစိကုသလမူလေန ကေမူလာဟု မေးတော်မူပါသည်။

အညမညယမကေ ယေကေစိ ကုသလာတိ အပုစ္ဆိတ္ထာ ယေကေစိ ကုသလမူလေန **ကေမူလာတိပုစ္ဆာ ကတာ**။ ကသ္မာ။ ဣမိနာပိ ဗျဉ္ဇနေန တဿေဝတ္ထဿ သမ္ဘဝတော့။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**။

အညမညယမကေ၌။ယေကေစိ ကုသလာတိ၊ဟူ၍၊ အပုစ္ဆိတ္ထ၊ မမေးမူ၍။ ယေကေစိကုသလမူလေန ကေမူလာ**တိ**၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးကို။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ဟူမူကား။ ဣမိနာပိ ဗျဉ္ဇနေန၊ ဤယေကေစိကုသလမူလေန ကေမူလသဒ္ဒါဖြင့်လည်း။ တဿေဝတ္ထဿ၊ ထိုယေကေစိကုသလာ ဟူသော သဒ္ဒါ၏ အနက်၏သာလျှင်။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်သောကြောင့်။ (ကတာ)။

[မှတ်ချက်]။ ။ဣမိနာပိဗျဉ္ဇနေန ပါဠိဖြင့်၊ နိဿယဆရာတော်ကား နှစ်နည်းစွဲသည်။ ကုသလပုဒ်ကိုစွဲမှသင့်မည်။ မူလဋ္ဌကာဒ္ဒလည်း ပယ်၍ထားသည်။ ကုသလမူလေန ကေမူလာပါဠိ၏ အနက်သို့ ကုသလာပါဠိ၏ အနက်မဝင်နိုင်။ ကုသလာပါဠိ အနက်သို့သာ ကုသလမူလေန ကေမူလာပါဠိ အနက်ဝင်နိုင်ချည်။ သတိပြုပါ]။

မေး။ ။အညမညမူလယမက အနုလောမ ဝိဿဇ္ဇနာဝယ် မူလာနိယာနိဟု ဟော တော်မူပြီးဖြစ်လျက် အဘယ်အကျိုးငှါ ကုသလမူလာနိဟု ထပ်၍ ဟော ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။မူလာနိယာနိဟူသော စကားမျှာ သာမညဖြစ်၍ ကုသိုလ်မူလ အကုသိုလ်မူလ အဗျာကတမူလမျှားနှင့် ဆက်ဆံ၍နေသည်။ ဤနေရာ၌ ကုသလမူလသာ ယူရမည်ဟု အနက်ထူးကိုပြခြင်းငှါ ကုသလမူလာနိဟု ထပ်၍ ဟောပါသည်။

ကုသလမူလာနိတိဂ္ဂဒ် ပုရိမဿ ဝိသေသနံ။ မူလာနိယာနိ ကေတော ဥပဒ္ဓန်တိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တာနိပန ကုသလမူလာနိပိ ဟောန္တိ အကုသလ အဗျာကတမူလာနိပိ။ဣဓ ကုသလမူလာနီတိ ဝိသေသဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တံ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ကုသလမူလာနီတိဂ္ဂဒ်၊ သည်။ **ပုရိမဿ**။ ရှေးဖြစ်သော မူလာနိယာနိ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ၊ **ဝိသေသနတည်း**။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှားစွာ ပြဦးအံ့။ မလာနိယာနိ**ကေတော ဥပဒ္ဓန်တိ**၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဟောတော် မူအပ်သော်လည်း။ တာနိ၊ **ထိုမူလတို့**သည်။ ကုသလမူလာနိပိ၊ မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ **ကုန်၏**။ **အကုသလအဗျာကတမူလာနိပိ**၊ မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣဓ၊ ၌။ **ကုသလမူလာနိ**၊ ကုသိုလ်မူလ **တို့တည်း**။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ **အထူးကိုပြခြင်းအကျိုးငှါ**။ ဣဒံ၊ **ဤ**ကုသလမူလာနိ ဟူသောစကားကို၊ ဝုတ္တံ၊ **၏**။

မေး။ ။အညမညယမက ပဋိလောမပုစ္ဆာဝယ်၊ သဗ္ဗေ တေ ကုသလမူလေန ကေမူလာဟု ဟောတော်မမူဘဲ။ အဘယ့်ကြောင့် သဗ္ဗေဇာတ ဓမ္မာ ကုသလာဟု ဟောတော်မူအပ်သနည်း။

ဖြေ။ ။သဗ္ဗေတေ ကုသလမူလေန ကေမူလာဟု ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူပြောအံ့။ (အောက်အနုလောမ၌ ဆိုအပ်သော မူလာနိယာနိ။ပ။ ဟူသော မူလ အဖြေသည် ဖြစ်ရာ၏။ထိုသို့မူလ အဖြေဖြစ်ခဲ့သော် **အနက်အထူးမရှိရာ**။ **ထိုသို့ အနက်အထူး** မရှိသောကြောင့်) ထိုပုစ္ဆာကို **ဟောတော်မမူဘဲ** သဗ္ဗေတေဓမ္မာ ကုသလာဟု ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူပါသည်။(အဋ္ဌကထာ အလို)။

တနည်း....သန္နိဋ္ဌာန်ဝယ် အညမညမူလ အဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်ပြီးသော တရား၌ ကေမူလအဖြစ် သံသယမရှိသောကြောင့် သဗ္ဗေတေ ကုသလမူလေန ကေမူလာဟု ပုစ္ဆာပြုတော်မမူဘဲ သဗ္ဗေတေ**ဓမ္မာ** ကုသလာဟု ပြုတော်မူသည်။ (မူလဋီကာ အလို)။

[မှတ်ချက်] ။ဤနည်းကို အမှီပြု၍ မူလမူလနယ အညမညယမက စသည်တို့၌ ပုစ္ဆာအထူးကို သိအပ်ရာသည်]။

တသ္မော ပဋိလောမပုစ္ဆာယ သဗ္ဗေတေဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ **အဝတ္ဝာ** သဗ္ဗေတေ**ဓမ္မာ** ကုသလာတိ ဝုတ္တံ။ ကသ္မာ **အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော**။ ကုသလမူလေန **ကေမူလာတိ** ဟိ ပုစ္ဆာယ ကတာယ

မူလာနိယာနိ ကေတော ဥပဓဇန္တီတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ ကာတဗ္ဗံ ဘဝေယျ။ ဝေဠုသတိ အတ္ထဝိသေသဘာဝေါ ဟောတိ။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

အညမညမူလတ္တေ ပန နိစ္ဆိတေ ကေမူလတ္တသံသယဘာဝတော။ သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ ပုစ္ဆာ နကတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။

တဿေဝ၊ ထိုအညမညမူလယမကဏ်၏ သာလျှင်။ ပဋိလောမပုစ္ဆာယ၊ ၌။ သဗ္ဗေတေဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ဝာ၊ မဟောမူ၍။ သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော၊ အနက်အထူး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်စွာပြဦးအံ့။ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာယ၊ အမေးကို။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သည် ရှိသော်။ မူလာနိယာနိ ကေတော ဥပဓဇန္တီတိ၊ စသည်ဖြင့်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော အနုလောမပုစ္ဆာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေကို။ ကာတဗ္ဗံ။ ပြုအပ်သည်။ ဘဝေယျ။ ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့မူလာနိယာနိ ကေတော ဥပဓဇန္တီ စသည်ဖြင့် အဖြေကို ပြုခဲ့သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ အတ္ထဝိသေသာဘာဝေါ၊ အနက်ထူး၏ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အဘိုဘပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အညမညမူလတ္တေ၊ တပါးသည် တပါး၏ မူလရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ နိစ္ဆိတေ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သည် ရှိသော်။ ကေမူလတ္တသံသယာဘာဝတော၊ တူသော မူလရှိသည်၏ အဖြစ်၌ တွေးတောယုံမှားခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေတေဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ နကတာ၊ ပြုတော်မမူအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။

[မှတ်ချက်။ ။သဗ္ဗေတေဓမ္မာ ကုသလမူလေန ကေမူလာဟု ပုစ္ဆာ ပြုခဲ့သော် မူလာနိယာနိ စသော သန္နိဋ္ဌာန်းဖြေနှင့် အတူထွက်နေ၍ အနက်ထူးမရှိဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာပြုတော်မူ၏။ ၎င်းစကားမှာ သဗ္ဗေတေမ္ဘော ကုသလမူလေန ကေမူလာဟု ပုစ္ဆာပြုသော်၎င်း၊ သဗ္ဗေတေ ဓမ္မာ ကုသလာဟု ပုစ္ဆာပြုသော်၎င်း အဋ္ဌကထာ ပြသကဲ့သို့ မူလာနိယာနိ စသော အဖြေမထွက်နိုင်။ အာမန္တာသာ ထွက်နိုင်ရကား မသင့်ဟု မူလဋ္ဌီကာ ပယ်တားကြောင်း။ မိမိတို့လည်း မူလဋ္ဌီကာ အတိုင်းပင် သဘောကျကြောင်း ဂဏ္ဌိဆရာ မှာတော်မူ၏။ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ သင့်နိုးထုကို ယူကြပါကုန်]။

ကုသလမူလဝစနံ ကေမူလဝစနဥ္စ ကုသလဘာဝဒီပကံ နဟောကီတိ ကုသလဘာဝေ သံသယသဗ္ဘာဝါ ပဌမ ဒုတိယ ယမကေသု သဗ္ဗေဟေမွာ၊ကုသလာတိ ပဋိလောမပုစ္ဆာ ကတာ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

ကုသလမူလဝစနဥ္စ၊ ကုသလမူလသဒ္ဒါသည်၎င်း။ ကေမူလဝစနဥ္စ၊ သည်၎င်း။ ကုသလဘာဝဒီပကံ၊ ကုသိုလ်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင် ပြတတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလာဘာဝေ၊ ၌။ သံသယသဗ္ဘာဝါ၊ ယုံမှားတွေးတောခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ ပဌမ ဒုတိယ ယမကေသု။ ပဌမ ဒုတိယ ယမကတို့၌။ ဝါ၊ မူလယမက ကေမူလယမက တို့၌။ သဗ္ဗေတေမွာ ကုသလာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိလောမပုစ္ဆာ၊ ကို။ ကတာ၊ အပ်၏။

မေး။ ။မူလနယန္ဒ့် မူလမူလနယတို့မှာ အနက်ထူး မရှိဘဲလျက် အဘယ်ကြောင့် မူလနယကိုသာ မဟောဘဲ၊ မူလမူလနယကို ထပ်၍ဟောပြန် သနည်း။

ဖြေ။ ။ရှေးဖြစ်သော မူလသဒ္ဒါ ကေမူလသဒ္ဒါ အညမညမူလသဒ္ဒါ တို့ဖြင့် နောက်ဖြစ်သော မူလသဒ္ဒါကို အထူးပြုခြင်း ဟူသော ဒေသနာ ကပါးဖြင့် ထင်ရှားစေခြင်းငှါ မူလမူလနယကို ထပ်၍ ဟောပြန်ပါသည်။

မူလနယေ ဝုတ္တေဝေ အတ္ထေ ကုသလမူလဘာဝေန မူလမူလဿ ဝိသေသနေန၊ သမာနေန မူလေန အညမညဿ စ မူလေန မူလယောဂ ဒီပနေနစာတိ ဣမိနာ ပရိယာယန္တရေန ပကာသေတုံ မူလမူလနယော ဝုတ္တော။ ။ယမိုက်မူလဋီကာ။

မူလနယေ၊ မူလနယ၌။ ဝုတ္တေ ဝေ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်**သော**။ **အတ္ထေ**၊ အနက်တို့ကို။ မူလဿ၊ ၏။ **ဝိသေသနေန**၊ **ဝိသေသန** ဖြစ်သော။ **မူလယောဂဒီပနေန**၊ မူလနှင့်ယှဉ်ခြင်းကို ပြတတ်သော။ **ကုသလမူလဘာဝေန စ**၊ **ကုသိုလ်မူလ**၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ မူလဿ၊ ၏။ ဝိသေသနေန၊ သော။ မူလယောဂ ဒီပနေန၊ သော။ သမာနေန၊ တူသော။ **မူလေန စ**၊ **မူလဖြင့်၎င်း**။ **မူလဿ၊ ၏။** ဝိသေသနေန၊ သော။ မူလယောဂဒီပနေန၊ သော။ အညမညဿ၊ ၏။ **မူလေန စ**၊ **မူလဖြင့်၎င်း**။ **ပကာသေတုံ**၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ။ မူလမူလနယော၊ **မူလမူလနယကို**။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ကုသလမူလဘာဝေန မူလဿ ဝိသေသနေန မူလယောဂဒီပနေနစ ပကာသေတုံ ကုသလမူလမူလာတိ၊ ကုသလမူလဘူတာ မူလာ ကုသလ မူလမူလာတိ သမာသယောဇနာ။ မူလဝစနဥ္စ နိဝတ္တေတဗ္ဗ ဂဟေတ

သာဓကရဏ်၊ အကုသလာဗျာကတာပိ မူလဓမ္မာ ဒဇ္ဇတ္တိတိ ကုသလမူလ ဘာဝေန မူလဓမ္မာ ဝိသေသိတာ။ မူလဂ္ဂဟဏေန စ မူလဝန္တာနံ မူလ ယောဂေါ ဒီပိတော ဟောတိ။ သမာနေန မူလေန မူလဿ ဝိသေသနေန မူလယောဂဒီပနေန စ ယကာသေတုံ ကေမူလမူလာတိ။ အညမညဿ မူလေန မူလဘာဝေန မူလဿ ဝိသေသနေန မူလယောဂဒီပနေန စ ပကာသေတုံ အညမညမူလမူလာတိ မူလမူလနယော ဝုတ္တောတိ ယောဇနာ။ ။**ယမိုက်အနုဋ္ဌီကာ**။

မူလဿ၊ မူလ၏။ ဝိသေသနေန၊ ဝိသေသနဖြစ်သော။ မူလယောဂဒီပနေန၊ **မူလ**နှင့်ယှဉ်ခြင်းကိုပြတတ်သော။ ကုသလမူလဘာဝေန စ၊ ကုသိုလ် မူလ၏ အဖြစ်ဖြင့်ထင်း။ ပကာသေတုံ၊ ထင်ရှားပြခြင်းငှါ။ ကုသလမူလမူလာတိ၊ ကုသလ **မူလ**မူလာဟူ၍။ မူလမူလနယော၊ မူလမူလနယကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ကုသလမူလ **ဘူ**တာ၊ ကုသိုလ် မူလဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မူလာ၊ မူလတို့တည်း။ ကုသလမူလ **မူလာ**၊ ကုသိုလ်မူလဖြစ်၍ ဖြစ်**ကုန်သော** မူလတို့။ ဣတိ၊ ကား။ သမာသယောဇနာ၊ သမာသ်နှင့်ယှဉ်ခြင်းတည်း။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ မူလဝစနံ၊ မူလသဒ္ဒါသည်။ နိဝတ္တေတဗ္ဗ ဂဟေတဗ္ဗ သာဓကရဏ်၊ နိဝတ္တေတဗ္ဗ ဂဟေတဗ္ဗနှင့် ဆက်ဆံ**သော** သဒ္ဒါတည်း။ အကုသလာဗျာကတာ၊ အကုသိုလ် အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော။ မူလဓမ္မာပိ၊ မူလတရားတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသလမူလဘာဝေန၊ ကုသိုလ်မူလ၏ **အ**ဖြစ်ဖြင့်။ မူလဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဝိသေသိတာ၊ **အ**ထူးပြု**အ**ပ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ မူလဂ္ဂဟဏေန၊ မူလသဒ္ဒါဖြင့်။ မူလ ဝန္တာနံ၊ မူလရှိကုန်သော တရားတို့၏။ မူလယောဂေါ၊ မူလနှင့်ယှဉ်ခြင်းကို။ ဒီပိတော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မူလဿ၊ ၏။ ဝိသေသနေန၊ သော။ မူလ ယောဂဒီပနေန၊ သော။ သမာနေန၊ တူသော။ မူလေန မူလဘာဝေန၏ မူလ**၏** အဖြစ်ဖြင့်ထင်း။ ပကာသေတုံ၊ ငှါ။ ကေမူလမူလာတိ၊ ဟူ၍။ (မူလမူလနယော၊ ဝုတ္တော)။ ။မူလဿ၊ ၏။ ဝိသေသနေန၊ သော။ မူလယောဂဒီပနေန၊ သော။ အညမညဿ၊ တပါးသည် တပါး၏။ မူလေန မူလဘာဝေန၊ မူ၏ အဖြစ်ဖြင့် ထင်း။ ပကာသေတုံ၊ ငှါ။ အညမညမူလာတိ၊ ဟူ၍ မူလမူလနယော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိ၊ ကား။ ယောဇနာ၊ တည်း။

ကုသလမူလဘာဝေနာတိ ဧတေ မူလဿ ဝိသေသနေနာတိ ဧတဿ ဝိသေသနံ၊ မူလဿ ဝိသေသနေန သဟပဝတ္တေန ကုသလမူလသဒ္ဒေန သမာနေန မူလေန တဗ္ဗိသေသနဘူတေန မူလဿ ဝိသေသနေနစ မူလ ယောဂဒီပနေန စ ကေမူလမူလသဒ္ဒေန အညမညဿ မူလေန တဗ္ဗိ သေသနဘူတေန မူလဿ ဝိသေသနေနစ မူလယောဂဒီပနေန စ

အညမညမူလသံဒ္ဒေနာတိ ယောဇနာ။ အယံ ပန ယောဇနာ အနုဋ္ဌီကာယ အသမာနာပိ ဂဟေတဗ္ဗာဝ။

မဓုသာရတ္ထဒီပနီ။

ကုသလမူလဘာဝေနာတိ တေံ၊ ကုသလမူလဘာဝေန ဟူသော ဤပုဒ်သည်။ **မူလဿ** ဝိသေသနေနာတိ တေဿ၊ မူလဿ ဝိသေသနေန ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနတဲ့သည်း။ မူလဿ၊ ၏။ ဝိသေသနေန၊ သော။ သဟပဝတ္တေန ကုသလမူလသဒ္ဒေန၊ တက္ခ ဖြစ်သော ကုသလမူလသဒ္ဒါဖြင့်။ သမာနေန၊ သော။ မူလေန၊ ဖြင့်။ တဿ်ဿေသနဘူတေန၊ ထိုမူလသဒ္ဒါ၏ ဝိသေသနဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ မူလဿ၊ ၏။ ဝိသေသနေန စ၊ လည်းဖြစ်သော။ မူလယောဂဒီပနေန စ၊ မူလနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို ပြသည်လည်းဖြစ်သော။ **ကေမူလမူဟသဒ္ဒေန**၊ ကေမူလမူလသဒ္ဒါဖြင့်။ အညမညဿ၊ ၏။ မူလေန၊ သော။ တဿ်ဿေသနဘူတေန၊ သော။ မူလဿ၊ ၏။ ဝိသေသနေနစ၊ လည်းဖြစ်သော။ မူလယောဂဒီပနေနစ၊ လည်းဖြစ်သော၊ **အညမညမူလသဒ္ဒေန**၊ အညမညမူလသဒ္ဒါဖြင့်။ ဣတိ၊ကားး။ ယောဇနာ၊ တည်း။ ပန၊ **အထူးကို** ဆိုဦးအံ့။ **အယံ** ယောဇနာ၊ ကို။ **အနုဋ္ဌီကာယ**၊ နှင့်။အသမာနာပိ၊ မတူသော်လည်း။ ဂဟေတဗ္ဗာဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ။

[မှတ်ချက်။ ။ဂဏ္ဌိဋ္ဌကား ရှေးဂဏ္ဌိဟောင်း **တဲ့**ငှ် ကျယ်ဝန်းစွာဆို၏။ ငှင်းမှာရှုလေ့ဟူ၍ငှင်း၊ ယခင်အနုမခုပါဠိတို့ကို နှုတ်တက်ဆောင်၍ စေ့စေ့ငုငုကြံလေ့ဟူ၍ငှင်း **မှာတော်မူ၏]**။

မေး။ ။အဗျာကတ ကေမူလယမက အနုလောမသန္နိဋ္ဌာန် အရကောက်ရာဝယ် ပဋိသန္ဓေစိတ် စုတိစိတ်တို့ကို ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သည့်အတွက် ကြဉ်၍ ကောက်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ အဘယ့်ကြောင့်ကြဉ်၍ မကောက်သနည်း။

ဖြေ။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ် .စုတိစိတ်တို့ကား ဘဝင်စိတ်နှင့် ထူးခြားခြင်းမရှိ။ ငှင်းတို့မှာ ပဋိသန္ဓေကိစ္စ စုတိကိစ္စတပ်သော အခါ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သော်လည်း ဘဝင်ကိစ္စတပ်သောအခါ ရုပ်ကိုဖြစ်စေနိုင်သောကြောင့် ကြဉ်၍ မကောက်သင့်ပါ။

[မှတ်ချက်။ ။ဤဋ္ဌ ဂဏ္ဌိ မေးခွန်းနှင့် အကောက်ကား၊ထန်းတပင် ကောက်နှင့် မညီသဖြင့် မေးခွန်းသီးခြားပြုကာ ဖြေဆိုလိုက်သည်။ ကျန်ပုဒ်တို့ကား၊ထန်းတပင်ကောက်ကိုသဘောကျသည်။သတိပြုပါ]။

ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ပန စုတိစိတ္တဥ္စ ကေနဝိသတိဘဝင်္ဃေဝံ အန္တောဂဓတ္တာ စိတ္တန္တရံ နဟောတီတိ နှ တဿ ဝဇ္ဇနံ ကတံ။ ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

ပန၊ အဘိုတပါးကိုဆိုဦးအုံ။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဥ္စ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်ၵင်း။ စုတိစိတ္တဥ္စ၊ စုတိစိတ်သည်ၵင်း။ ကျေနဝိသတိဘဝင်္ဃော၀၊ တခုယုတ်နှစ်ဆယ်သော ဘဝင်စိတ်၏ သာလျှင်။ အန္တောဂဓတ္တာ၊ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တန္တရံ၊ စိတ်အထူးသည်။ ၀ါ၊စိတ်တမျိုးသည်။ နဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ် စုတိစိတ်ကို။ ဝဇ္ဇနံ၊ ကြဉ်ြခင်းကို။ နကာအံ၊ မပြုအပ်။

မေး။ ။ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သောစိတ်ပေါင်း အဘယ်မျှရှိသနည်း။

ဖြေ။ ။ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ ပဋိသန္ဓေစိတ် ရဟန္တာတို့၏စုတိစိတ်၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဏ် တဆယ်၊ အရူပဝိပါက် လေးခု ဤတဆဲ့ခြောက်ခုသော စိတ်တို့ကား ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

[မှတ်ချက်။ ။မူလဋ္ဌကာဆရာကား။ ရဟန္တာတို့ စုတိစိတ်သာ မဟုတ်၊ ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ စုတိစိတ်။အနုဋ္ဌီကာဆရာကား ခပ်သိမ်းသောသူတို့၏ စုတိစိတ်သာမဟုတ်၊ စုတိစိတ်မှရွေး သတ္တရသမစိတ်မှ စ၍စုတိစိတ်တိုင်အောင် ရုပ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ဟု ဆို၏]။

သဗ္ဗသတ္တာနဥ္စ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ ခီဏာသဝဿ စုတိစိတ္တံ ဒွေပဉ္စဝိညာဏာနိ စတ္တာရိ အရူပဝိပါကာနိတိ သောဠသဝိတ္တာနိ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေန္တိ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ဟိသစ္စံ၊၏။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ခပ်သိမ်းသောသတ္တဝါတို့၏။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်ၵင်း။ ခီဏာသဝဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်ၵင်း။ ဒွေပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ ဒွေးပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ်တို့ၵင်း။ စတ္တာရိ၊ကုန်သော။ အရူပဝိပါကာနိ၊ အရူပဝိပါက်တို့ၵင်း။ ဤတိ၊ ဤသို့။ သောဠသဝိတ္တာနိ၊ တဆဲ့ခြောက်ပါးသောစိတ်တို့သည်။ရူပံ၊ရုပ်ကို။ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ၊မဖြစ်စေနိုင်ကုန်။

မေး။ ။ပဋိသန္ဓေစိတ်သည်အဘယ်ကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်သနည်း။

ဖြေ။ ။မိုရာ ဝတ္ထုရုပ်အားနည်းသောကြောင့်ၵင်း၊ ထောက်တည်ရာ မရသောကြောင့်ၵင်း၊ ပစ္စာဇာတပစ္စည်းချို့တဲ့သောကြောင့်ၵင်း၊ ဖြစ်သစ်စည်သည်အာဂန္တုဖြစ်သောကြောင့်ၵင်း ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။ (ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာအလို)။

တနည်း....ကံအဟုန်ပစ်မျလိုက်သဖြင့်ၵင်း၊ ထောက်တည်ရာဝတ္ထုရုပ်မရှိသဖြင့်ၵင်း အားနည်းသောကြောင့် ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ပါ။

(ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာအလို)

တတ္ထ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ တာဝ ဝတ္ထုနော ဒုဗ္ဗလတာယ အပ္ပတိဋ္ဌတတာယ ပစ္ဗယဝေကလ္လတာယ အာဂန္တုကတာယ စ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတိ။ ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

တတ္ထ၊ ထိုတဆဲ့ခြောက်ပါးသော စိတ်တို့တွင်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တံ၊ သည်။ ဝတ္ထုနော၊ မှီရာဝတ္ထုရုပ်၏။ ဒုဗ္ဗလတာယစ၊ အားနည်းသောကြောင့်၎င်း။ အပ္ပတိဋ္ဌတတာယစ၊ ထောက်တည်ရာ မရှိသောကြောင့်၎င်း။ ပစ္စယဝေကလ္လတာယစ၊ အကြောင်းချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ဝါ၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း ချို့တဲ့ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အာဂန္တုကတာယစ၊ ဖြစ်သစ်စ ဧည့်သည် အာဂန္တု ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ ရူပံ၊ ကို။ နသမုဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။ ။

ကသ္မာ ပန ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တံ စိတ္တဇရူပံ ဇနေတုံ န သက္ကောတိတိ။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတာယစေဝ အပ္ပတိဋ္ဌတဝတ္ထုတာယစ ဒုဗ္ဗလတ္တာ။ ။

ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

ပန၊ အမေးအဖြေကို ဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ စိတ္တဇရူပံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတာယစေဝ၊ ကံသည် ပစ်ချလိုက်သဖြင့်၎င်း။ အပ္ပတိဋ္ဌတဝတ္ထုတာယစ၊ ထောက်တည်ရာ မှီရာဝတ္ထုရုပ် မရှိသဖြင့်၎င်း။ ဒုဗ္ဗလတ္တာစ၊ အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (နသက္ကောတိ) ။

[မှတ်ချက်။ ။ရဟန္တာတို့၏ စုတိစိတ်၊ ဒွေးပဋ္ဌဝိညာဉ်တဆယ်၊ အရူပဝိပါက် လေးခုတို့ ရုပ်ကိုမဖြစ်စေနိုင်ခြင်း အကြောင်း အမေးအဖြေကို သာဓကပါဠိ အနက်ဖြင့် သိကြပါကုန်]။

ခီဏာသဝဿ ပန စုတိစိတ္တံ ဝဋ္ဋမူလဿ ဝူပသန္တတ္တာ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတိ။ ။**ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။**

ခီဏာသဝဿ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ စုတိစိတ္တံ၊ သည်။ ဝဋ္ဋမူလဿ၊ ဝဋ်မြစ်၏။ ဝူပသန္တတ္တာ၊ ပြတ်ငြိမ်းပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ နသမုဋ္ဌာပေတိ၊ မဖြစ်စေနိုင်။

ဒ္ဝိပဉ္စဝိညာဏေသု စျာနင်္ဂံ နတ္ထိ မဂ္ဂင်္ဂံ နတ္ထိ ဟေတု နတ္ထိတိ စိတ္တင်္ဂံ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိတိ စိတ္တင်္ဂဒုဗ္ဗလတာယ တာနိ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ။ ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ပန၊ အဘို့တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ ဒိုပ္ပဝိညာဏသု၊ တို့၌။ ဗျာနင်္ဂံ၊ ဗျာနင်္သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်္သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တင်္ဂံ၊ စိတ်အင်္ဂါသည်။ ဒုဗ္ဗလံ၊ အားနည်းသည်။ ဟောတိ ၏။ ဣတိတသ္မာ စိတ္တင်္ဂဒုဗ္ဗလတာယ၊ ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုဒေးပဉ္စဝိညာဏ်တဆယ် တို့သည်။ ရူပံ၊ ကို။ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ကုန်။

စတ္တာရိ အရူပဝိပါကာနိ တသ္မိံဘဝေ ရူပဿ နတ္ထိတာယ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ။ ။**ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ**။

စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ အရူပဝိပါကာနိ၊ အရူပဝိပါက်စိတ် တို့သည်။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထိုအရူပဘုံ၌။ ရူပဿ၊ ၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ နသမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ကုန်။

မေး။ ။အဗျာကတမူလေန ကေမူလာဒ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုသာ ကောက်၍ အဘယ့်ကြောင့် ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်ကို မကောက်သနည်း။

ဖြေ။ ။ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကား စိတ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်သောကြောင့် ကောက်ရ သည်။ ပဝတ္တိ ကမ္မဇရုပ်ကိုကား စိတ်ရှိသော်လည်း စိတ်နှင့်စပ်၍ မဖြစ် သောကြောင့် မကောက်ရပါ။

ကသ္မာပနာယံ ဟေတု ပဋိသန္ဓိယမေဝ ကဋတ္တာရူပါနံ ဟေတု **ပစ္စယော** ဟောတိ။ နပဝတ္တေတိ။ ပဋိသန္ဓိယံ ကမ္မဇရူပါနံ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိ တာယ။ပ။ ပဝတ္တိယံ ပန တေသံ စိတ္တေ ဝိဇ္ဇမာနေပိ ကမ္မပဋိဗဒ္ဓါဝ ပဝတ္တတိ နစိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ။ အဝိဇ္ဇမာနေစာပိ စိတ္တေ နိရောဓသမာပန္နာနံ ဥပပဇ္ဇန္တိယေဝ။ ။**ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ**။

ပန၊အမေးအဖြေကိုဆိုဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ အယံဟေတု၊ ဤ ဟိတ်ခြောက်ပါးသည်။ ပဋိသန္ဓိယမေဝ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌သာလျှင်။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ ကဋတ္တာရုပ်တို့အား။ ပ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့အား။ ဟေတုပစ္စယော။ ဟေတုပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ပဝတ္တေ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ ဟေတုပစ္စယော၊ သည်။ နဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ။ပဋိသန္ဓိယံ၊ ၌။ ကမ္မဇရူပါနံ၊ ကမ္မဇရုပ်တို့၏။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာယ၊ စိတ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟောတိနဟောတိ) ပန၊ အဘို့တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ ပဝတ္တိယံ၊ ပဝတ္တိအခါ၌။ တေသံ၊ ထိုကမ္မဇရုပ်တို့၏။ စိတ္တေ၊ စိတ်သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း။ ကမ္မပဋိဗဒ္ဓါဝ၊ သာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓါ၊ စိတ်နှင့်စပ်သည် ဖြစ်၍။ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ စိတ္တေ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေပိ၊ ထင်ရှားမရှိသော်လည်း။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥပပဇ္ဇန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။

မေး။ ။ကမ္မဇရုပ်တို့သည်အဘယ်ကြောင့်ပဋိသန္ဓေအခါသာစိတ်နှင့်စပ်၍ ပဝတ္တိအခါ စိတ်နှင့်မစပ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ရှေးဦးစွာ သစ်ပင်ပေါက်ရာဝယ်၊ လယ်မြေ ရေရှိသော်လည်း မျိုးစေ့ကြောင့် ပေါက်သကဲ့သို့ငင်း၊ နောက်ထပ်ကြီးပွါးရာဝယ် မျိုးစေ့မရှိသော်လည်း မြေ၏အာနုဘော်ဖြင့် ကြီးပွါးသကဲ့သို့ငင်း၊ ထို့အတူ ပဋိသန္ဓေအခါ ကမ္မဇရုပ်တို့သည် ကံ တဏှာရှိသော်လည်း၊ စိတ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်ကြသည်။ ပဝတ္တိအခါစိတ်ရှိသော်လည်း ကံနှင့်သာစပ်၍ ဖြစ်ကြသည်။

သန္ဓေပိ ခေတ္တေ အာပေစ ပဌမုပ္ပတ္တိယံ ဗီဇာနုဘာဝေန ရူပ္ပုပ္တတ္တိ ဝိယ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ စိတ္တာနုဘာဝေန ရူပကာယဿ ဥပ္ပတ္တိ။ ဗီဇေပန ဝိဂတေပိ ပထဝီအာပါနုဘာဝေန ရူပ္ပဿ ဥပရူပရိ ပဝတ္တိဝိယ ဝိနာ စိတ္တေန ကမ္မတောဝ ကဋတ္တာရူပါနံ ပဝတ္တိ ဟောတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဝုတ္တမ္ပိစေတံ ကမ္မံ ခေတ္တံ ဝိညာဏံ ဗီဇံ တဏှာ သ္နေဟောတိ။

ပဋ္ဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

ခေတ္တေစ၊ လယ်မြေသည်ငင်း။ **အာပေစ၊** ရေသည်ငင်း။ သန္ဓေပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ပဌမုပ္ပတ္တိယံ၊ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း၌။ ဗီဇာနုဘာဝေန၊ မျိုးစေ့၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ရူပ္ပုပ္တတ္တိ၊ သစ်ပင်ပေါက်ခြင်းသည်။ ဟောတိဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌။ စိတ္တာနုဘာဝေန၊ စိတ်၏အာနုဘော်ကြောင့်။ ရူပကာယဿ၊ ရူပကာယ၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အဘို့ တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ ဗဇေ၊ မျိုးစေ့သည်။ ဝိဂတေပိ၊ ကင်းသော်လည်း။ ပထဝီ-အာပါနုဘာဝေန၊ လယ်မြေရေ၏အာနုဘော်ကြောင့်။ ရူပ္ပဿ၊ သစ်ပင်၏။ ဥပရူပရိ၊ အဆင့်ဆင့်။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိဝိယ၊ သကဲ့သို့။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကမ္မတောဝ၊ ကံကြောင့်သာလျှင်။ ကဋတ္တာရူပါနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အပ်၏။ စသစ္ဒံ၊ မှန်၏။ ကမ္မံ။ပ။ သ္နေဟောတိ၊ ဟူ၍။ တေမွိဝစနံ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။**ကမ္မံ၊** ကံသည်။ ခေတ္တံ၊ လယ်မြေတည်း။ ဝိညာဏံ၊ စိတ်ဝိညာဏ်သည်။ ဗီဇံ၊ မျိုးစေ့တည်း။ တဏှာ၊ တဏှာသည်။ သ္နေဟော၊ အစေးတည်း။

မေး။ ။စိတ်, စေတသိက်, နိဗ္ဗာန်တို့သာ နာမ်မည်၍၊ ရုပ်ကား အဘယ်ကြောင့် နာမ်မမည်သနည်း။

ဖြေ။ ။စိတ်, စေတသိက်, နိဗ္ဗာန်တို့ကား အမည်နှင့်ကင်း၍ မထင်ရှားသောကြောင့် နာမ်မည်ကြသည်။ ရုပ်ကား အမည်နှင့်ကင်း၍ ထင်ရှားသောကြောင့် နာမ်မမည်ပါ။

နာမယတိ ဝိနာ နာမေန ပါကဋ္ဌံ နဟောတိတိနာမံ။ ရူပယတိ ဝိနာ နာမေန ပါကဋ္ဌံ ဟောတိတိ ရူပံ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။**

နာမေန၊ အမည်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍၊ ပါကဋ္ဌံ၊ ထင်ရှားသည်။ နာမယတိ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ။နာမေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ ပါကဋ္ဌံ၊ သည်။ ရူပယတိ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ၊ ရူပ်မည်၏။

မေး။ ။နာမပဒကေမူလယမကဝိဿဇ္ဇနာဝယ် (အဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေန ကေမူလံ) ဟူ၍ဌင်း၊ အဟေတုကံ နာမမူလေန ကေမူလံ ဟူ၍ဌင်း ပါဠိနှစ်ထွေရှိရာ အဘယ်ပါဠိမှန်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ပါဠိနှစ်ထွေစလုံးပင်မှန်ပါသည်။ နာမံပါသောပါဠိကို အလွန်ထင်ရှားစေလိုသည့်အတွက် ထည့်၍ ဟောပါသည်။ နာမံမပါသောပါဠိကို ယေကေစိ နာမာ ဓမ္မာ ဟူသောပါဠိ ထုတ်နုတ်ပြီးဖြစ်၍ သိလောက်သဖြင့် မထည့်ဘဲ ဟောပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ဂဏ္ဌိဋ္ဌအမေးတွေ့ရှုပ်၍နေသော်လည်း လိုရင်းသာကောက်၍ ပြလိုက်သည်။ မူလဋ္ဌီကာဋ္ဌ နှစ်ထွေလုံးသင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏]။

ယဿံ ပါဋိယံ အဟေတုကံ နာမံ နာမမူလေန ကေမူလံ အဟေတုကံ နာမမူလေန ကေမူလန္တိပါဌော အာဂတော။တတ္ထ ယေကေစိ နာမာဓမ္မာ တိ နာမာနံ ဥဒ္ဓရိတတ္တာ အဟေတုကံ သဟေတုကန္တိစ ဝုတ္တေ နာမန္တိစ ဣဒံ ဝိညာယမာနမေဝါတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ယတ္ထ ပန အဟေတုကံ နာမံ သဟေတုကံ နာမန္တိစ ပါဌော။တတ္ထ သုပါကဋ္ဌဘာဝတ္ထံ နာမန္တိ ဝုတ္တန္တိ။ ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။

ယဿံ ပါဋိယံ၊ အကြောင်ပါဋိတော်၌၊ အဟေတုကံ။ပ။ ကေမူလန္တိ၊ ဟူ၍။ ပါဌော၊ သည်။ အာဂတော၊ လာ၏။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေကေစိနာမာဓမ္မာတိ၊ ဟူ၍။ နာမာနံ၊ နာမ်တို့ကို။ ဥဒ္ဓရိတတ္တာ၊ ထုတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဟေတုကံ သဟေတုကန္တိစ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ နာမန္တိစ ဣဒံ၊ နာမံဟူသောဤစကားသည်။ ဝိညာယမာနမေဝ၊ သိသာထင်ရှားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ယတ္ထ၊ အကြောင်ပါဋိဌ၌။အဟေတုကံ နာမံ သဟေတုကံ နာမန္တိစ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ သည်။ အာဂတော၊၏။ တတ္ထ၊ ၌။ သုပါကဋ္ဌဘာဝတ္ထံ၊ အလွန်ထင်ရှားစွာဖြစ်စေခြင်းငှါ။ နာမန္တိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကားအပြီးတည်း။ ။

မူလယမိုက် ပြီး၏။

ခန္ဓယမိုက်

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ

ဂဏ္ဌိစကား ရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။**မူလယမိုက်** အခြားမဲ့၌ အာယတနယမိုက် စသည်ကို မဟောဘဲအဘယ့်ကြောင့် ခန္ဓယမိုက်ကို ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အာယတန တဆဲ့နှစ်ပါး၊ ဓာတ်ဘဆဲ့ရှစ်ပါး ရှိသဖြင့် အပြားများရကား ဟောတော်မမူပါ။ခန္ဓာကား ငါးပါးသာရှိ၍ အပြားနည်းသောကြောင့် ခန္ဓယမိုက်ကို ဟောတော်မူပါသည်။ ။

မေး။ ။အပြားနည်းသောကြောင့် ဟောတော်မူခဲ့လျှင် သခ်ါရယမိုက်ကို ဟောသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ ။

ဖြေ။ ။မဟောသင့်ပါ၊ ခန္ဓယမိုက်ကား နိဗ္ဗာန်မှတပါး အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိမ်းကျုံးမိသောကြောင့် ခန္ဓယမိုက်ကိုသာ ဟောသင့်ပါသည်။ အပဘေဒတ္တာ။ ။နိဗ္ဗာနဝဇ္ဇာနံ သဗ္ဗမမ္မာနံ သင်္ဂဟိတတ္တာစ။ ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ။

အပဘေဒတ္တာ၊ အပြားနည်းသောကြောင့်။ ။နိဗ္ဗာနဝဇ္ဇာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗမမ္မာနံ၊ ခပ်သိမ်းသောတရားတို့ကို။ သင်္ဂဟိတတ္တာစ၊ သိမ်းကျုံးမိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဝုတ္တံ)။ ။

မေး။ ။ခန္ဓာကိုလေးပါး ခြောက်ပါး စသည်ဖြင့် အယုတ် အလွန်ဟောတော်မမူဘဲ၊အဘယ့်ကြောင့် ငါးပါးသာ ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။**အလုံး**စုံသောသခ်ါတ တရားတို့ကို တူရာပေါင်း၍ ယူခြင်းကြောင့်၎င်း၊ ငါ, ငါ၏ဥစ္စာဟူ စွဲလမ်းခြင်းသည် ခန္ဓာငါးပါးသာလျှင် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ကြောင့်၎င်း၊ တပါးသောတရားတို့၏ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ သက်ဝင်ခြင်း ကြောင့်၎င်း၊ လေးပါး ခြောက်ပါး စသည်ဖြင့် အယုတ် အလွန်မဟောဘဲ ငါးပါးသာ ဟောတော်မူပါသည်။ ။

ကသ္မာ ပန ဘဂဝတာ ပဥ္စေဝခန္ဓာ ဝုတ္တာ အနူနာ အနဓိကာတိ။ သဗ္ဗသင်္ခါတသဘာဂေကသင်္ဂဟတော အတ္တတ္တနိယဂါဟဝတ္ထုဿ တေပ္ပ ရမတော အညေသဉ္စ တဒဝရောဓတော။ ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ကသွာ၊ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊သည်။ အန္ဓနာ၊မယုတ်ကုန်သော။ **အနဓိကာ၊** မလွန်ကုန်သော။ ပဥ္စေဝ၊ငါးပါးသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ခန္ဓာတို့ကို။ ဝုတ္ထာ၊ နည်း။ သမ္မသန်ဟသဘာဂေကသင်္ဂဟတော၁၊ အလုံးစုံသော သန်တတရားတို့ကို တူသောအဘို့ဖြင့် ပေါင်းချုပ်ယူခြင်းကြောင့်၎င်း။ အတ္တတ္တနိယဂါဟဝတ္ထုဿ၊ ငါ့ ငါ၏ဥစ္စာဟု စွဲလမ်းခြင်းအကြောင်း၏။ တေပွရမတော၁၊ ထိုခန္ဓာငါးပါးလျှင် အတိုင်းအရှည်ရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ အညေသံ၊ တပါးသောတရားတို့၏။ တဒဝဓော ဓတော၁၊ ဆိုခန္ဓာငါးပါးတို့၌သာလျှင် ဝင်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ပဥ္စေဝ ခန္ဓာ ဝုတ္ထာ)။ ။

မေး။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်ကို ရှေးဦးစွာ မဟောဘဲ **အဘယ့်**ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ယူလွယ်စေခြင်းငှါ စက္ခုဝိညာဏ်စသည်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်းသော ရူပက္ခန္ဓာကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌ ရှေ့နောက်ဟောခြင်းအကြောင်းတို့ကို သာဓကပါဠိအနက်ဖြင့် သိကြပါကုန်]။ ။

သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ စက္ခုအာဒီနံ ဝိသယဘူတံ ဩဠာရိကံ ပဌမံ ရူပက္ခန္ဓံ ဒဿေတိ။တတော ဂ္ဂဋ္ဌာနိဋ္ဌရူပသံဝေဒိတံ ဝေဒနံ၊ ယံ ဝေဒယတိ တံ သဉ္ဇာနာတီတိ ဧဝံ ဝေဒနာဝိသယဿ အာကာရဂ္ဂါဟိကံ သည်၊ သညာ ဝသေန အဘိသင်္ခရဏေ သင်္ခါရေ တေသံ ဝေဒနာဒီနံ နိဿယံ **အဓိ** ပတိဘူတဉ္စ ဝိညာဏံ။ ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

သုခဂ္ဂဟဏတ္ထံ၊ ယူလွယ်စေခြင်းငှါ။ စက္ခုအာဒီနံ၊ စက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့၏။ ဝိသယဘူတံ၊ အာရုံဖြစ်၍ဖြစ်သော့။ ဩဠာရိကံ၊ ရုန့်ရင်းကြမ်းထမ်းသော။ ရူပက္ခန္ဓံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ တတော၁၊ မှ။ ဂ္ဂဋ္ဌာနိဋ္ဌရူပသံဝေဒိတံ၊ ဂ္ဂဋ္ဌာရုံအနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားတတ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ (ဒဿေတိ) ယံ၊ အကြင်ဂ္ဂဋ္ဌာရုံအနိဋ္ဌာရုံကို။ ဝေဒယတိ၊ ခံစားတတ်၏။ တံ၊ ကို။ သဉ္ဇာနာတိ၊ အမှတ်ပြု၍ သိ၏။ ဂ္ဂတိပေံ၊ သို့။ ဝေဒနာဝိသယဿ၊ ခံစားအပ်သော အာရုံ၏။ အာကာရဂ္ဂါဟိကံ၊ အခြင်းအရာကို ယူတတ်သော။ သည်၊ ကို။ (ဒဿေတိ) သညာ ဝသေန၊ အမှတ်ပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိသင်္ခရဏေ၊ ပြုပြင်စီရင်တတ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊ တို့ကို။ (ဒဿေတိ) တေသံ ဝေဒနာဒီနံ၊ **တို့၏။** နိဿယဉ္စ၊ မှီရာလည်း ဖြစ်သော။ **အဓိ**ပတိဘူတဉ္စ၊ အကြီးအမှူးဖြစ်၍လည်း ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ ကို။ (ဒဿေတိ)။

မေး။ ။ရူပက္ခန္ဓောဌ် ခန္ဓသဒ္ဒါသည် အဘယ်မျှသော အနက်ဌ် ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ဂုဏ်ကျေးဇူးအနက်, အပေါင်းအစုအနက်, အမည်သညာအနက်, တင်စားခြင်းအနက်။ ဤလေးပါးသော အနက်တို့ဌ် ဖြစ်ပါသည်။

ခန္ဓော ဂုဏော စရာသိမှိ၊ ပဏ္ဏတ္တိယဉ္စ ရူဋ္ဌိယံ။

အဘိဓာနပ္ပဒီပိကာ။

ခန္ဓော၊ ခန္ဓသဒ္ဒါသည်။ ဂုဏော စ၊ **ဂုဏ်ကျေးဇူးအနက်ဌ်ဂင်း**။ ရာသိမှိ၊ **အပေါင်းအစုအနက်ဌ်ဂင်း**။ ပဏ္ဏတ္တိယဉ္စ၊ အမည်ပဲညတ်**အနက်ဌ်ဂင်း**။ ရူဋ္ဌိယံ၊ **တင်စားခြင်းအနက်ဌ်ဂင်း**။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။

သီလက္ခန္ဓော သမာဓိက္ခန္ဓော။ ။သီလက္ခန္ဓော၊ သီလတည်းဟူသော ဂုဏ်ကျေးဇူး။သမာဓိက္ခန္ဓော။သမာဓိတည်းဟူသော ဂုဏ်ကျေးဇူး။ **(ဂုဏအနက်)**။ ။ **အသင်္ခ်ေယျော အပ္ပမေယျော မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတ္ထေ၀ သင်္ခ်ံ ဂစ္ဆတိ**။ ။**အသင်္ခ်ေ**ယျော၊ မရေ၀ုက်**အပ်**။ **အပ္ပမေယျော**၊ မနှိုင်းယှဉ်**အပ်**။ မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတ္ထေ၀၊ **များစွာသော ရေအစုဟူ၍သာလျှင်**။ သင်္ခ်ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ **၏**။ ။**(ရာသိအနက်)**။ ။ အဒ္ဒသ ခေါ ဘဂ၀ါ ဒါရုက္ခန္ဓံ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတေန ဥယ္ယာနံ။ ။ဘဂ၀ါ၊ ဃည်။ ဂင်္ဂါယ၊ သော။ နဒိယာ၊ ဌ်။ သောတေန၊ ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဥယ္ယာနံ၊ **မျောသော**။ ဒါရုက္ခန္ဓံ၊ သစ်သားအစုကို။ အဒ္ဒသ၊ မြင်ပြီ။ ။**(ပဏ္ဏတ္တိအနက်)**။ ။ ဝိညာဏံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ ။ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ မည်သလော။ ။**(ရူဋ္ဌိအနက်)**။

မေး။ ။ရူပက္ခန္ဓောဌ် ခန္ဓသဒ္ဒါသည် အဘယ်အနက်ဌ် ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ရာသိအနက်ဌ် ဖြစ်ပါသည်။

သဉ္ဇာယမိဓ ရာသိတော အဓိပ္ပေတော။ ။**ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ**။

ဣဓ၊ ဤအရာဌ်။ သဉ္ဇာယံ သောအယံ ခန္ဓသဒ္ဒေါ၊ ထိုခန္ဓသဒ္ဒါကို။ ရာသိတော၊ **အပေါင်းအစုအနက် အား**ဖြင့်။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်၏။

မေး။ ။အဘယ့်ကြောင့် ခန္ဓာမည်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။တရားတို့ကို ပေါင်းစု၍ထားသောကြောင့် ခန္ဓာမည်ပါသည်။

မေး။ ။အဘယ်တရားတို့ကို ပေါင်းစု၍ ထားပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်, အဇ္ဈတ္တ, ဗဟိဒ္ဓ, သုခုမ, ဩဠာရိက, ဟီန, ပဏီတ, ဒူရ, သန္တိကဖြစ်သော တရားတို့ကို ပေါင်းစု၍ ထားပါသည်။

အတိတာနာဂတံ ရူပံ၊ ပစ္စုပ္ပန္နမထာပရံ။
အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ၊ သုခုမောဠာရိကံ တထာ။ ။
ဟီနံ ပဏီတံ ယံ ဒူရေ၊ သန္တိကေ ဝါ တထေကတော။
သဗ္ဗံ ရူပံ သမောဓာယ၊ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုစ္စတိ။။ ။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒ။

အတီတံ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပ်သည်ငင်း။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ အထာပရံ၊ ပါး။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ သုခုမံ၊ သုခုမဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ တထာ၊ ပါး။ သြဠာရိကံ၊ သြဠာရိကဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ ဟီနံ၊ သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ ပဏီတံ၊ သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ ဒူရေ၊ သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ သန္တိကေ၊ သန္တိကဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ သည်ငင်း။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံရူပံ၊ ထိုရူပ်ကို။ သမောဓာယ၊ ပေါင်းစု၍။ ရူပက္ခန္ဓောတိ၊ ရူပက္ခန္ဓာ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ (ဝေဒနာက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌လည်း နည်းတူ)။

ပရိညာသုစ နဝိနာ တီရဏပရိညာယ ပဟာနပရိညာ။ တီရဏဉ္စ သမ္မဒ္ဓဏ်ပရာနုဂ္ဂဟာဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ကာလပုဂ္ဂလောကာသဝိဘာဂမုခေန ခန္ဓာနံ ဝိသုံဝိသုံ သဟစ ဉပ္ပါဒနိရောဓလက္ခဏာပရိဂ္ဂဟဝသေန သာတိသယံ သမ္ဘဝတိ၊ ။နအညထာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ဆသု ကာလဘေဒေသု။ပ။ ပရိညာစ ဝတ္ထုဗ္ဗာတိ ပဒ္ဒာနံ ဝတ္ထုဗ္ဗံ ဥဒ္ဒရတိ။ **။ယမိုက်အနုဋ္ဌိကာ။**

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ပရိညာသု၊သုံးပါးသော ပရိညာတို့တွင်။ တီရဏပရိညာ ယ၊တီရဏ ပရိညာနှင့်။ ဝိနာ၊ကင်း၍။ ပဟာနပရိညာ၊ ပဟာန ပရိညာသည်။ နဟောတိ၊မဖြစ်၊ စသည်စီမှန်၏။ တီရဏံ၊တီရဏပရိညာကို။ သမ္မဒ္ဓဏ်ပရာနုဂ္ဂဟာဿ၊ ပြည့်စုံစွာသူတပါးတို့အား ချီးမြှောက်ခြင်း၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ **။ကာလပုဂ္ဂလောကာသဝိဘာဂမုခေန။** ကာလ,ပုဂ္ဂိုလ်, ဘုံတို့ကိုဝေဘန်ခြင်းကိုအမှုူးပြုသဖြင့်။ ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ဝိသုံဝိသုံစ၊ အသီးအသီးငင်း။ သဟစ၊ တကွငင်း။ ဉပ္ပါဒနိရောဓလက္ခဏာပရိဂ္ဂဟဝသေန၊ ဖြစ်ခြင်း- ချုပ်ခြင်း၏ လက္ခဏာကိုသိမ်းဆည်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ သာတိသယံ၊ အလွန်အကဲခွန့်တကွ။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။ အညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်။ နသမ္ဘဝတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလို၍။ ဆသု၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ကာလဘေဒေသု၊ ကာလအပြားတို့၌။ပ။ ပရိညာစ၊ ပရိညာတို့ကိုလည်း။ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ဆိုအပ်ကုန်၏။ဣတိ၊သို့။ ပဒ္ဒာနံ၊ပြဒ္ဒာန်းသော။ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သောစကားကို။ဥဒ္ဒရတိ၊ထုတ်ဆောင်တော်မူ၏။

ယထာ နာ တီရဏပရိညာယ ဝိနာ ပဟာနပရိညာ။ ဧဝံ တီရဏပရိညာ ဝိနာ ဉာတပရိညာယ။သာစ သုတမယဉာဏမူလိကာတိ ဒေသနာ ကုသလော သတ္ထာ အနုယတော ဗျတိရေကကောစ သမုဒါယဝယဝဒတ္ထာဒိ ဝိဘာဂဒဿနမုခေန ခန္ဓေသု ပရိညာပဘေဒံ ပကာသေတုကာမော ပဉ္စက္ခန္ဓာတိအာဒိနာ ဒေသနံ အာရဒ္ဓဘိတိ။ ။

ယမိုက်အနုဋ္ဌိကာ။

တီရဏပရိညာယ၊ တီရဏပရိညာနှင့်။ ဝိနာ၊ ၍၊ ပဟာနပရိညာ၊ ပဟာန ပရိညာသည်။နဟောတိယထာ၊သို့။ဧဝံတထာ၊ တူ။ဉာတပရိညာယ၊ ဉာတပရိညာ နှင့်။ဝိနာ၊၍။ တီရဏပရိညာ၊သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။သာ၊ ထိုဉာတပရိညာသည်။ သုတမယဉာဏမူလိကာ၊ သုတမယဉာဏ်လျှင်အရင်းရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေသနာကုသလော၊ ဒေသနာတော်၌ လိမ္မာတော်မူသော။ သတ္ထာ၊ သည်။ အနုယတော၏၊ အနုယအားဖြင့်ငင်း။ ဗျတိရေကတော၏၊ ဗျတိရေကအား ဖြင့်ငင်း။ သမုဒါယဝယဝဒတ္ထာဒိဝိဘာဂဒဿနမုခေန၊ အပေါင်းအစိတ်ဖြစ် သော ပုဒ်အနက်စသည်ကို ဝေဘန်၍ပြခြင်းကို အမှူးပြုသဖြင့်။ ခန္ဓေသု၊ တို့၌။ ပရိညာပဘေဒံ၊ပရိညာအပြားကို။ပကာသေတုကာမော၊ထင်ရှားပြလိုသည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စက္ခန္ဓာတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ဒေသနံ၊ဒေသနာတော်ကို။ အာရဒ္ဓါ၊အားထုတ်တော် မူ၏။ဣတိ၊သို့။(အာဟ)။ ။

မေး။ ။ပရိညာသုံးပါး အစဉ်အတိုင်းဖြစ်ပုံကို သေချာစွာပြပါ။

ဖြေ။ ။ရှုပ်သည် ဖေါက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဖဿသည်တွေ့ထိခြင်းလက္ခဏာ ရှိ၏။ အစရှိသဖြင့် သာမညဝိသေသလက္ခဏာတို့ကို သိမ်းဆည်းသော ဉာဏ် ဟူသောကခ်ါ ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိသည်ဉာတပရိညာ။ ထိုနောက် သစ္စာ နုလောမ ဉာဏ်တိုင်အောင်သော ဉာဏ်သည် တီရဏပရိညာ။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဉမ္မစ၍ မဂ်တိုင်အောင်သော ဉာဏ်သည် ပဟာန ပရိညာ ဖြစ်ပါသည်။ ။

ရူပနလက္ခဏံ ရူပံ ဖုသနလက္ခဏော ဖဿောတိ အာဒိနာ သာမည ဝိသေသလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ ဒိဋ္ဌိ ကခ်ါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယော ဉာတ ပရိညာ။ တတောပရံ ယာဝါနုလောမာ တီရဏပရိညာ။ ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿနတော ပဋ္ဌာယ ယာဝမဂ္ဂါ ပဟာနပရိညာ။ ။

ဝိဘင်းမူလဋ္ဌိကာ။

ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ ရူပနလက္ခဏံ။ ဖေါက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဖဿော၊သည်။ ဖုသနလက္ခဏော၊ တွေ့ထိခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဖြင့်။ သာမည

ဝိသေသလက္ခဏပရိဂ္ဂါဟိကာ၊ သာမညလက္ခဏာ ဝိသေသလက္ခဏာကို **သိမ်း**ဆည်းတတ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဉာဏ်**အမြင်ဟု** ဆိုအပ်သော။ ကခ်ဴဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယော၊ တို့သည်။ ဉာတပရိညာ၊ မည်၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဠ်။ ယာဝါနုလောမာ၊သ**စ္စာနု**လောမဉာဏ်တိုင်အောင်။ တီရဏပရိညာ၊ မည်၏။ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာလော၊ ဥဒယဗ္ဗယအနုပဿနာမှ၊ပဋ္ဌာယ၊၍။ ယာဝမဂ္ဂါ၊ မဂ်တိုင်အောင်။ ပဟာနပရိညာ၊ မည်၏။ ။

မေး။ ။ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနာဟူသည် အဘယ်တရား**ကို** ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။ဆယ်ပါးသော ဝိပဿနာ ဉာဏ်ကို ဆိုပါသည်။ ။

[**မှတချက်**။ ။ဉာဏ်ဆယ်ပါး ပါဠိအနက်လွှယ်ပြီ]။ ။

ဒေး။ ။အဘိဓမ္မာ ဒေသနာသည် အဘိညေယျကထာ ဖြစ်ခဲ့လျှင် မူလယမိုက်ဝယ် အဘယ်သို့ အဘိညေယျကထာ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။အကြောင်းကို သိမ်းဆည်းခြင်းအဆုံးရှိသော ဉာဏ်သည် ဉာတပရိညာ မည်ရကား အကြောင်းကို ပြတတ်သော မူလယမိုက်ဝယ် ဉာတပရိညာ ဖြစ်ပါသည်။ ။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပရိယောသာနာ ဉာတပရိညာတိ ပစ္စယဒီပကေန မူလယမကေန ဉာတပရိညံ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ**။

ပစ္စယပရိဂ္ဂဟပရိယောသာနာ၊ အကြောင်းကိုသိမ်းဆည်းခြင်း **အဆုံးရှိ**သော ဉာဏ်သည်။ ဉာတပရိညာ၊ **မည်၏**။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စယဒီပကေန၊ **အကြောင်း**ကိုပြတတ်သော။ မူလယမကေန၊ မူလယမိုက်ဖြင့်၊ ဉာတပရိညံ၊ **ကို**။(ဝိဘာဝေတွာ ဝိဘာဝေတုံ။ **အာရဒ္ဓံ**)။

[**မှတ်ချက်**။ ။**ပရိစ္ဆေဒဝါရစသည်တို့၏** အဓိပ္ပါယ်မှာ ထင်ရှားပြီဖြစ်၍ **အမေးအ**ဖြေ မထည့်သွင်းပါ]။

မေး။ ။စက်ဆိုသည်မှာ ဝန်းဝိုင်းသောကြောင့် ဆိုပါသလော။

ဖြေ။ ။ဝန်းဝိုင်းသောကြောင့် **စက်ဆိုသည် မဟုတ်ပါ**။ လှည်းဘီး**စက်**နှင့် တူသောကြောင့် **စက်**ဆိုပါသည်။

ရူပံ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဧကမာဒိကံ မူလပဒံ နာဘိံကတ္ဝာ ခန္ဓာတိ ဣဒံ နေမံ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိအာဒိနိ အရေ ကတ္ဝာ စက္ကဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နု မဏ္ဍလဘာဝေန သမ္မဋ္ဌနတော။ ဝေဒ နာက္ခန္ဓမူလာဒီသုပိ ဟိ ဟေဋ္ဌိမံ သောဓေတ္ဝာဝ ပါဠျော **အာဂတော နုမဏ္ဍလမ္မန္ဓေနာတိ**။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ**။

ရူပံ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝေမာဒိကံ၊ သော။ မူလပဒံ၊ အရင်းဖြစ်သောပုဒ်ကို။ နာဘိံ ၊ ချက်ကို။ ဝါ၊ ပုံတောင်းကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ ခန္ဓာတိဣဒံ၊ကို။ နေမိံ ၊အကွပ်ကို။ ကတ္တာ၊၍။ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိအာဒိနိ။ တို့ကို။ ဟရေ၊ အကန့်တို့ကို။ ကတ္တာ၊၍။ စက္ကဘာဝေါ၊ စက်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ စက်နှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တော၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ မဏ္ဍလသဘာဝေန၊ ဝန်းဝိုင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္မဇ္ဇနတော ၊ စပ်ခြင်းကြောင့်၊ နဝုတ္တော၊ အပ်။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓမူလာဒိသုပိ၊တို့၌လည်း။ ဟေဋ္ဌိမံ၊ အောက် အောက်၌ဖြစ်သောပုဒ်ကို။ သောဧတ္ထ ဝ၊ သုဓ်သင်္ချိသာလျင်။ ပါဠော၊သည်၊ အာဂတော၊၏။ မဏ္ဍလသမ္မန္ဓေန၊ အဝန်းအဝိုင်းကိုစပ်ခြင်းဖြင့်။ နအာဂတော၊မလာ။ (ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော)။

မေး။ ။သုဒ္ဓခန္ဓဝါရ ပဋိလောမ၌ ခန္ဓာ ရူပံဟု သာမညသာရှိလျက် အဘယ့်ကြောင့် ရူပံကို ရူပက္ခန္ဓာဟုဝိသေသယောဇနာသနည်း။

ဖြေ။ ။ရူပံဟု သာမညရှိသည်ကား မှန်၏။ နိဒ္ဒေသဝါရ၌ ရူပက္ခန္ဓာစသည်ဖြင့် ဝိသေသဝေဘန်သော်ကြောင့်ရူပက္ခန္ဓာဟု ဝိသေသယောဇနာပါသည်။

ခန္ဓာ ရူပန္တိ အာဒိသု ခန္ဓာရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောတိအတ္ထော ဂဟေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ နိဒ္ဒေသဝါရေ ဧဝံ ဝိဘဇိတတ္တာ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ခန္ဓာရူပန္တိအာဒိသု၊တို့၌။ ခန္ဓာ၊ခန္ဓာမည်ကုန်၏။ ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်သလော။ ခန္ဓာ၊ကုန်၏။ ဝေဒနာက္ခန္ဓော၊ သလော။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ နိဒ္ဒေသဝါရေ၊ နိဒ္ဒေသဝါရ၌။ဝေါ၊ဤသို့ ခန္ဓာ ရူပက္ခန္ဓော ခန္ဓာ ဝေဒနာက္ခန္ဓောဟူသော အခြင်းအရာဖြင့်။ ဝိဘဇိတတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

မေး။ ။သဒ္ဒါရှိတိုင်း မယောဇနာဘဲ သဒ္ဒါကိုလွန်၍ ယောဇနာခြင်းကား ပါဠိတော်ဝယ် ရူပံ မရှိ၊ ရူပက္ခန္ဓောသာရှိ၏ ဟူသော် အနက်သည်ရောက်သည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ ။ပါဠိတော်၌ ရူပံသာ ရှိသော်လည်း သဒ္ဒါကိုပမာဏမပြု၊ အနက်သာ ပမာဏပြု၍ ယောဇနာသည်။ ပါဠိတော်၌ ရူပက္ခန္ဓောရှိ၍ယောဇနာသည်မဟုတ်ပါ။

ဝစနသောဓနေ ဝိယ ဟိ တ္ထော ဝစနံ နပမာဏံ။ ယထာယထာ ပန သုဒ္ဓခန္ဓာ လဗ္ဘန္တိ။ တထာတထာ အတ္ထောဝ ပမာဏံ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ဟိသစ္စံ၏။ ဝစနသောဓနေ၊ သဒ္ဒါကိုသုတ်သင်ရာ၌။ **ဝစနံ၊ သဒ္ဒါသည်**။ ပမာဏံပမာဏသည်။ ဟောတိဝိယ၊သို့။ တွေ့၊ ဤသုဒ္ဓခန္ဓဝါရ၌။ **ဝစနံ၊ သဒ္ဒါသည်၊ ပမာဏံ၊သည်**။ နဟောတိ၊မဖြစ်။ ပန၊စင်စစ်ကား။ ယထာယတာ၊ အကြင်အကြင်သို့သောအခြင်းအရာဖြင့်။ သုဒ္ဓခန္ဓာ၊တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ရအပ်ကုန်၏။ တထာ တထာ၊ ဖြင့်။ အတ္ထောဝ၊ အနက်သာလျှင်။ ပမာဏံ၊တည်း။

မေး။ ။ပိယရူပ် သာတရူပ်၌ ရူပ်အဒ္ဓဝိသပင်ဖြစ်လျက် နှ ရူပက္ခန္ဓော ဟု အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ရူပ်အဒ္ဓဝိသပင် ဖြစ်သော်လည်း ပိယရူပ် သာတရူပ် မည်သော ရူပ်အဒ္ဓဝိသကား ချစ်အပ် သာယာအပ်သော အပေါင်းရူပ်ဖြစ်၍ ရူပအမည်သာ ရသည်။ ရူပွနသဘောမရှိ၍ရူပက္ခန္ဓာအမည်မရ။ ထို့ကြောင့် နရူပက္ခန္ဓောဟု ဟောတော်မူပါသည်။

တနည်း....ချစ်အပ် သာယာအပ်သော ရူပ်အဒ္ဓဝိသသည် ပိယရူပ်သို့ ဝင်သည်။ ရူပွနသဘော ရှိသော ရူပ်အဒ္ဓဝိသ သို့ မဝင်။ ထို့ကြောင့် နရူပက္ခန္ဓောဟု ဟောတော်မူပါသည်။

ပိယရူပံ သာတရူပန္တိ။ပ။ တဏှာဝတ္ထုဘူတံ တေဘူမကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တသ္မာ ယံ ပဥ္စက္ခန္ဓသမုဒါယဘူတံ ပိယရူပံ သာတရူပံ။ တံ ကေဒေသေန ရူပက္ခန္ဓော ဟောတီတိ အာဟ ပိယရူပံ သာတရူပံ နရူပက္ခန္ဓောတိ။ ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။

ပိယရူပံ သာတရူပန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ပ။ တဏှာဝတ္ထုဘူတံ၊ တဏှာ၏ အာရုံအဖြစ်ဖြင့် တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တေဘူမကံ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဥ္စက္ခန္ဓသမုဒါယဘူတံ၊ ခန္ဓာငါးပါး အပေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော ။ပိယရူပံ၊ ပိယရူပ်သည်။ သာတရူပံ၊ သာတရူပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ၊ ထို ပိယရူပ် သာတရူပ်သည်။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တဒေသ အားဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယရူပံ သာတရူပံ နရူပက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ကေဒေသေန ရူပက္ခန္ဓော နသမုဒါယဝသေန။ ဣမသ္မိံ ဝိကပ္ပေ ပိယသဘာဝံ ဘူတုပါဒါယရူပဥ္စ ရူပက္ခန္ဓေန သကလံ ခန္ဓပဥ္စကန္တိ ရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ ။**မဓုဋ္ဌီကာ**။

ကေဒေသေန၊ တစိတ် တဒေသ အားဖြင့်။ **ရူပက္ခန္ဓော**၊ ရူပက္ခန္ဓာ မည်၏။ **သမုဒါယဝသေန**၊ အပေါင်း၏ အစုမ်းအားဖြင့်။ **နရူပက္ခန္ဓော**၊ မမည်။ **ဣမသ္မိံ**

ဝိကပ္ပေ၊ ၌။ ပိယသဘာဝံ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသော။ ဘူတုပါဒါယရူပဉ္စ၊ ဘူတရုပ်, ဥပါဒါရုပ်သည်၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ နှင့်တကွ။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ခန္ဓပဉ္စကဉ္စ၊ ခန္ဓာငါးပါးအပေါင်းသည်၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

ပိယသဘာဝတာယ ဝါ ရူပက္ခန္ဓော ပိယရူပေ ပဝိသတိ။နု ရူပွနသဘာဝေနာတိ ပိယရူပံ သာတရူပံ ရူပံ နုရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တံ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ ပိယသဘာဝတာယဝါ၊ ချစ်အပ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပိယရူပေ၊ ၌။ ပဝိသတိ၊ဝင်၏။ ရူပွနသဘာဝေန၊ ရူပွန သဘော အားဖြင့်။ နုပဝိသတိ၊ မဝင်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယ။ပ။ ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ရူပွနဋ္ဌေန ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နမိဿ စက္ခာဒိပိယသဘာဝမတ္တဝစနိစ္ဆာ ဝသေသရူပမေဝ အနုပဝိသတိ နုရူပက္ခန္ဓန္တိ အာဟ ပိယသဘာဝ။ပ။ **နုရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တန္တိ။** **။ယမိုက်အနုဋီကာ။**

ရူပွနဋ္ဌေန၊ ဖောက်ပြန်တတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓပရိယာပန္နမိဿ၊ **ရူပက္ခန္ဓာဌ်** အကျုံးဝင်သည်လည်းဖြစ်သော။ စက္ခာဒိပိယသဘာဝမတ္တဝစနိစ္ဆာဝသေသရူပမေဝ၊ စက္ခုစသည်တို့သည် ချစ်**အပ်**သော သဘောမျှကို ဆိုလိုသော **ကြွင်း**သောရုပ်သို့သာလျှင်။ အနုပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ **ရူပက္ခန္ဓံ၊** သို့။ နုအနုပဝိသတိ၊ မဝင်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယသဘာဝ။ပ။ နုရူပက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

[မှတ်ချက်။ ။ပိယရူပ် သာတရူပ် ကောက်ရာဝယ် ရူပ်အဋ္ဌဝိသ ပါသင့် မပါသင့်။ ဝါဒအမျိုးမျိုး ထွက်လျက်ရှိသည်။ ဤဋ္ဌ အကျဉ်းမျှ ဖြစ်သောကြောင့် မရေးနိုင်]။

မေး။ ။ပိယရူပ် သာတရူပ်ဟူရာဝယ် တဏှာအာရုံပြုသော အခါသာလျှင် မည်သလော။ သို့တည်းမဟုတ် မပြုသော အခါဌ်လည်း မည်သလော။

ဖြေ။ ။မစားသောအခါဌ်လည်း စားခြင်းငှါ ထိုက်သောကြောင့် ဘောဇဉ် ဟူသော အမည်ကိုရသကဲ့သို့ တဏှာအာရုံမပြုသောအခါဌ်လည်း ပြုခြင်းငှါထိုက်သောကြောင့် ပိယရူပ် သာတရူပ်ပင် မည်ပါသည်။

နခန္ဓာ နဇေဒနာကန္ဓောတိတ္ထေ ပညတ္တိနိဗ္ဗာနသခ်ါတာ ဓမ္မာ ခန္ဓာ နဟောန္တိ။တေ ယသ္မာ ဝေဒနာကန္ဓောတိပိ နဟောန္တိ။ တသ္မာ အာမန္တာတိ အာဟ။ **။ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

နခန္ဓာ နဝေဒနာက္ခန္ဓေါတိတ္ထေ၊ ၌။ပညတ္တိနိဗ္ဗာနသဒ်ါတာ၊ ပညတ်နိဗ္ဗာန်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တေ၊ ထို့ပညတ်နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓေါတိပိ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ ဟူ၍လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

နခန္ဓာ နဝေဒနာက္ခန္ဓေါတိ အာမန္တာတိ ဧဝံ ခန္ဓသဒ္ဒပဝတ္တိယာ အဘာဝေ ဝေဒနာက္ခန္ဓသဒ္ဒပဝတ္တိယာ စ အဘာဝေါတိ ပဏ္ဏတ္တိသောဓန မတ္တမေဝ ကရောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊နအညဓမ္မသဗ္ဘာဝေါ ဧဝေတ္ထ ပမာဏံ။ ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌကာ။

နခန္ဓာ နဝေဒနာက္ခန္ဓေါ အာမန္တာတိဧဝံ၊ ဟူသောအခြင်းအရာဖြင့်။ ခန္ဓသဒ္ဒ ပဝတ္တိယာ၊ ခန္ဓသဒ္ဒါ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဘာဝေ၊ မရှိလတ်သော်။ ဝေဒနာက္ခန္ဓ သဒ္ဒပဝတ္တိယာစ၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓသဒ္ဒါ၏ဖြစ်ခြင်း၏လည်း။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဏ္ဏတ္တိသောဓနမတ္တမေဝ၊ အမည်ပညတ်ကို သုဓ်သင်ခြင်း မျှကိုသာလျှင်။ ကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ အညဓမ္မသဗ္ဘာဝေါဧဝေ။ ခန္ဓာမည်သော တရားမှတပါးသော တရား၏ ထင်ရှားရှိခြင်းသည်သာလျှင်။ တေတ္ထ၊ ၌။ ပမာဏံ၊ တည်း။

သဒ္ဒဂုဟဏဥ္စေတ္ထ သဒ္ဒနိဗန္ဓနတ္တာ ပညတ္တိယာ သဒ္ဒသဘာဂတော ဝါ သန္ဓာယ ကတံ။ပဏ္ဏတ္တိသောဓနံဟေတံ။ တေနာဟပဏ္ဏတ္တိ သောဓနမတ္တ မေဝ ကရောတီတိ။ ဘေန နိဒ္ဓါရေတဗ္ဗဿ ဓမ္မန္တရဿ အဘာဝံ ဒဿေ တိ။ ။**ယမိုက် အနုဋ္ဌကာ။**

စ၊ ဆက်။ တေတ္ထ၊ ဤ နခန္ဓာ နဝေဒနာက္ခန္ဓေါဟူသော ဝါကျ၌။ သဒ္ဒဂုဟဏံ၊ ခန္ဓသဒ္ဒါကို ယူခြင်းကို။ သဒ္ဒနိဗန္ဓနတ္တာ၊ သဒ္ဒါသို့အစဉ်လိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပညတ္တိယာ၊ အမည်ပညတ်၏။ သဒ္ဒသဘာဂတော ဝါ၊ သဒ္ဒါနှင့်တူသည်၏ အဖြစ်ကို လည်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတံ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်၏။ တေံ၊ သည်။ ပဏ္ဏတ္တိသောဓနံ၊ အမည်ပညတ်ကို သုဓ်သင်ခြင်းမျှတည်း။ တေန၊ ကြောင့်။ ဧ[illegible] ဓမ္မဿ၊ ထုတ်ဆောင် အပ်သော။ ဓမ္မန္တရဿ၊ တရားအထူး၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ယသ္မာ ပိယရူပသာတရူပသဒ်ါတံ ဝါ ရူပံ ဟောတု ဘူတုပါဒါရူပံ ဝါ၊ သဒ္ဒံ ပဋ္ဌသု ခန္ဓေသု သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆတေဂ။ တသ္မာ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာ တိ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပိယရူပသာတရူပသဒ်ါတံ၊ သော။ ရူပံဝါ၊ ရူပ်သည်ထင်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဘူတုပါဒါရူပံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတု၊ စေ။ သဒ္ဒံ၊ အလုံးစုံ

သော ရုပ်သည်။ ပဋ္ဌသု ခန္ဓေသု၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၌။သင်္ဂဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတေဝ၊ ရောက်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံတော်မူ၏။

ပဏ္ဏာဘိဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ

ဂဏ္ဌိစကား ရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို အဘယ့်ကြောင့် ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ပစ္စုပ္ပန်တရားကား ခံစားဆဲဖြစ်၍ သိလွယ်သောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန္နဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူပါသည်။

မေး။ ။ထိုနေ**ာက်** အတီတဝါရကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အတိတ်တရားကား ခံစားဘူးသော တရားဖြစ်၍ အနာဂတ် ဟရားထက် သိလွယ်သောကြောင့် အတီကဝါရကို ဟောတော်မူပါသည်။

မေး။ ။ထိုနောက် အနာဂတဝါရကို အဘယ့်ကြောင့် ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။သုဒ္ဓဝါရသက်သက်ကိုပြလိုသောကြောင့် အနာဂတဝါရကို ဟောတော်မူပါသည်။ ။(မိဿကဝါရတို့၌လည်း။ နည်းတူမှတ်လေ)။

မေး။ ။ပဝတ္တိဝါရ၌ ကာလအပြားကို အဘယ့်ကြောင့် ခြောက်ပါးသာ ဟောတော်မူသနည်း။ အတီတပစ္စုပ္ပန္န၊ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္န၊ အနာဂတအတီတသုံးပါးကိုထည့်၍ ကိုးပါးဟောသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ ။ပစ္စုပ္ပန္န,အတီတ, အနာဂတ,ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ,ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ, အတီတာနာဂတ, ကာလခြောက်ပါးတို့ကိုသာ ဟောသင့်ပါသည်။ အတီတ-ပစ္စုပ္ပန္န, အနာဂတပစ္စုပ္ပန္န,အနာဂတအတီတသုံးပါးကို ဆိုအပ်ပြီးသော မိဿက ကာလပဋိလောမနှင့် တူနေသောကြောင့် ထည့်၍ ကိုးပါး မဟောသင့်ပါ။

ကာလဘေဒါ ပနေတ္ထ ဆ ဧဝ ဝုတ္တာ၊ အတီတေန ပစ္စုပ္ပန္နော အနာဂတေန ပစ္စုပ္ပန္နော အနာဂတေန အတီတောတိ ဧတေ ပန တယော ယထာ ဒဿိတာ၊ မိဿကကာ**ल**ဘေဒါဧဝ တယော နဝိသုံ ဝိဇ္ဇန္တိတိ နဂဟိတာ။တတ္ထ တတ္ထ ဟိ ပဋိလောမပုစ္ဆာဟိ အတီတေန ပစ္စုပ္ပန္နာဒယော **ကာ**ल**ဘေ**ဒါ ဒဿိတာ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

ပန၊ အဘိုတပါးကို ဆိုဦးအုံ။ တွေ့၊ ဤပဝတ္ထိဝါရဠဲ့။ ကာလဘေဒါ၊ ကာလ အပြားတို့ကို။ ဆဝေ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ အတီတေန ပစ္စုပ္ပန္နေဝ၊ ၎င်း။ အနာဂတေနပစ္စုပ္ပန္နေဝ၊ ၎င်း။ အနာဂတေနအတီတေဝ၊ ၎င်း။ ဤတိဿ တယော၊ ဤသို့ပါးသောကာလတို့ကို။ ယထာ၊ဖြင့်။ ပြအပ်ကုန်၏။ တထာ၊ဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်သော ကာလတို့သည်။ တယော၊ ကုန်သော။ မိဿကကာလဘေဒါဧဝေ၊ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတ, ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတ, အတီတာနာဂတ ကာလ အပြားတို့သာတည်း။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ နဝိဇ္ဇန္တိ၊မရှိကုန်။ ဤတိတယ္မာ၊ကြောင့်။ နဂဟိတာ၊မယူအပ်ကုန်။ဟိ၊ထင်စွာပြဦးအုံ့။ တတ္ထ ဘတ္ထာ၊ ထိုထိုသို့သော ယမကဠဲ့။ ပဋိလောမပုစ္ဆာဟိ၊တို့ဖြင့်။အတီတေန ပစ္စုပ္ပန္နာဒယော၊ကုန်သော။ကာလဘေဒါ၊ တို့ကို။ဒဿိတာ၊ပြအပ်ကုန်၏။ ။

မေး။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝါရဠဲ့ ဝေဒနာကွန္ဓမူစသည်ဝယ်။ရှေးရှေးသော ရူပကွန္ဓာ စသည်ကို မူလိသ္မတ်၍ ဟောသကဲ့သို့ ပဝတ္ထိဝါရဠဲ့ အဘယ့်ကြောင့် ရှေးရှေးသောခန္ဓာကို မူလိသ္မတ်၍ မဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။မရောသော ကာလအထူးရှိသော ဝါရတို့ဠဲ့ အနက်ထူးမရှိသော်ကြောင့် ရှေးရှေးသောခန္ဓာကို မူလိသ္မတ်၍ မဟောပါ။

ပဝတ္ထိဝါရေ ဝေဒနာကွန္ဓာဒိမူလကာနိ ပစ္ဆိမေနေဝ သဟ ယောဇေတွာ တီဏိ ဒ္ဝေ ကော့ဠ ယမကာနိ ဝုတ္တာနိ၊ နပုရိမေန။ကသ္မာ အမိဿက ကာလဘေဒေသု ဝါရေသု အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော။ ။**ယမိုက်မူလအနုဋ္ဌိကာ။**

ပဝတ္ထိဝါရေ၊ ဠဲ့။ ဝေဒနာကွန္ဓာဒိမူလကာနိ၊ ဝေဒနာကွန္ဓမူ စသည်တို့ကို။ ပစ္ဆိမေနေဝ၊ နောက်နောက်ဖြစ်သော ခန္ဓာနှင့်သာလျှင်။သဟ၊ တကွ။ ယောဇေတွာ။ယှဉ်၍။ယမကာနိ၊တို့ကို။တီဏိစ၊ တို့ကိုငင်း။ ဒ္ဝေစ၊ တို့ကိုငင်း။**ကော့ဠကိုငင်း**။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ပုရိမေန၊ ရှေးရှေးဖြစ်သောခန္ဓာနှင့်၊ သဟ၊ကွ။ နဝုတ္တာနိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊ကား။ အမိဿက ကာလဘေဒေသု၊ မရောနှောသောကာလအထူးရှိကုန်သော။ ဝါရေသု၊ဝါရတို့ဠဲ့။ အတ္ထဝိသေသာဘာဝတော။ အနက်အထူးမရှိခြင်းကြောင့်။(နဝုတ္တာနိ)။ ။

မေး။ ။ဥပါဒဝါရ,နိရောဓဝါရတို့ဠဲ့ ပဝတ္ထိအခါ နာမ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဥပါဒ်, ချုပ်ခြင်း ဘင်ရှိပါလျက် ဥပါဒနိရောဓ အဖြစ်ကို ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် ပဋိသန္ဓေအခါ နာမ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဥပါဒ်နှင့် စုတိအခါ နာမ်ရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်း ဘင်ကိုသာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ပဝတ္ထိအခါ နာမ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဥပါဒ်, ချုပ်ခြင်းဘင်ရှိသော်လည်း မျက်စိတမှိတ်ဠဲ့ ကုဋေတသိန်းခန့်ဖြစ်ပျက်ရကား၊ အလွန်လျင်မြန်သဖြင့်

ဝေဘန်၍ ပြခြင်းငှါ မလွယ်။ သို့အတွက် ဥပါဒနိရောဓ အဖြစ်ကို ဟော တော်မမူပါ။ ပဋိသန္ဓေအခါ အသစ်ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဥပါဒ, စုတိအခါ ဖြစ်သောနာမ်ရုပ်တို့၏ ပျက်ခြင်းဘင်္ဂကိုသာ ပြခြင်းငှါ လွယ်ကူသဖြင့် ၎င်းတို့ကိုသာ ဥပါဒနိရောဓ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူပါသည်။

သကလေပိ ဟိ ဣမသ္မိံ ခန္ဓယမကေ တတ္ထတတ္ထ ဥပ္ပန္နာနံ ပဝတ္တေ ယာဝမရဏာ ခန္ဓာနံ အပရိယန္တေသု ဥပ္ပါဒနိရောဓေသု ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ လဟုပရိဝတ္တာနံ ဓမ္မာနံ ဝိနိဗ္ဘောဂံ ကတ္ဝာ ဥပ္ပါဒနိရောဓေ ဒဿေတုံ နသက္ကရန္တိ ပဝတ္တိယံ ဥပ္ပါဒနိရောဓေ အနာမသိတ္ဝာ အဘိနဝံ ဝိပါကံ ဥဒ္ဓံ နိပ္ပါဒယမာနေန နာနာကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိခန္ဓာနံ ဥပ္ပါဒံ ဒဿေတုံ သုခန္တိ ပဋိသန္ဓိဥပ္ပါဒဝသေနေဝ ဥပ္ပါဒဝါရော ကထိတော။ ဥပ္ပန္နဿ ပန ဝိပါကဝဋ္ဋဿ ပရိယောသာနေန နိရောဓံ ဒဿေတုံ သုခန္တိ မရဏကာလေ နိရောဓဝသေန နိရောဓဝါရော ကထိတော။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

ဟိ၊ခဲ့ပြီးအံ့။ သကလေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံ ခန္ဓယမကေ၊၌။ တတ္ထတတ္ထ၊၌။ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တေ၊ပဝတ္တိအခါ၌။ ယာဝမရဏာ၊ စုတိတိုင်အောင်။ ခန္ဓာနံ၊တို့၏။ အပရိယန္တေသု၊အပိုင်းအခြားမရှိကုန်သော။ဥပ္ပါဒနိရောဓေသု၊ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော်လည်း။လဟုပရိဝတ္တာနံ၊ လျင်သော အပြန်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ဝိနိဗ္ဘောဂံ၊ ခွဲခြားဝေဘန်ခြင်းကို။ကတ္ဝာ၊ပြု၍။ ဥပ္ပါဒနိရောဓေ၊တို့ကို။ ဒဿေတုံ၊ငှါ။ နသက္ကရုံ၊ မလွယ်။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ပဝတ္တိယံ၊၌။ ဥပ္ပါဒနိရောဓေ၊တို့ကို။ အနာမသိတ္ဝာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ အဘိနဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ ဝိပါကဝဋ္ဋံ၊ ဝိပါကဝဋ်ကို။ နိပ္ပါဒယမာနေန၊ ပြီးစေတတ်သော။ နာနာကမ္မေန၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိသန္ဓိခန္ဓာနံ၊ ပဋိသန္ဓေခန္ဓာတို့၏။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ သုခံ၊ လွယ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိဥပ္ပါဒဝသေနေဝ၊ပဋိသန္ဓေ,ဥပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ဥပ္ပါဒဝါရော၊ဥပ္ပါဒဝါရကို။ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ ပန၊ ဥပ္ပါဒဝါရမှ တပါး, နိရောဓဝါရကို ဆိုဦးအံ့။ ဥပ္ပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဝိပါကဝဋ္ဋဿ၊၏။ ပရိယောသာနေန။ အဆုံးဖြစ်သော စုတိဖြင့်။ နိရောဓံ၊ ချုပ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ငှါ။ သုခံ၊ လွယ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မရဏကာလေ၊ စုတိအခါ၌။ နိရောဓဝသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ နိရောဓဝါရော၊ကို။ ကထိတော၊၏။

မေး။ ။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ဥပ္ပါဒတော ယာဝ နိရောဓမနာ စသည်ဖြင့် ပဋ္ဌာန်း အဋ္ဌကထာဖွင့်သောကြောင့် ခဏတ္တယသမဂ္ဂီကို ကောက်သင့်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ဥပ္ပါဒက္ခဏကိုသာ ကောက်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ပဌာန်းအဋ္ဌကထာ အလိုအားဖြင့် ခဏတ္တယသမဂ်ီကို ကောက်သင့်သကဲ့သို့ ဖြစ်သော်လည်း မကောက်ရပါ။ ဥပါဒကမ္မဏကိုသာကောက်ရပါသည်။ ၎င်းကိုသာရည်၍ ဖွင့်ပါသည်။

ဥပဇ္ဇတီတိ ဥပါဒတော ယာဝနိရောဓမနာ ဥန္ဒံ ပဇ္ဇတိ နိဗ္ဗတ္တတီတိ အတ္ထော။ အတ္ထာနံ လဗ္ဘတိ။ ဥပါဒါဒယော တယောပိ ခဏပါပုဏာ တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ပဌာန်းအဋ္ဌကထာ။

ဥပဇ္ဇတီတိ၊ကား။ ဥပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ယာဝနိရောဓမနာ၊ ဘင်ရောက်သည်တိုင်အောင်။ ဥန္ဒံ၊ အထက်၌။ ပဇ္ဇတိ၊ ရောက်တတ်၏။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ အယံ၊ကား။ အတ္ထော၊တည်း။ (အတ္ထာနံ၊တို့ကို၊ လဗ္ဘတိ၊ရအပ်၏)။ ဥပါဒါဒယော၊ကုန်သော။ တယောပိ ခဏော၊ သုံးပါးသော ခဏတို့သို့လည်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊၏။

ယာဝနိရောဓမနာ ဥန္ဒံ ပဇ္ဇတီတိစ ဥပါဒါဒယော။ပ။ ပါပုဏာတီတိစ ဝစနေဟိ ခဏတ္တယသမဂ်ီ ံ အာပဇ္ဇတီတိ အနုညာတံ ဝိယ ဟောတိ။ ဥပါဒကမ္မဏသမဂ်ီယော၀ ပန ဧဝံ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပဌာန်းမူလဋ္ဌီကာ။

ယာဝ ။ပ။ ပဇ္ဇတီတိစ၊ဂင်း။ ဥပါဒါဒယော။ပ။ ပါပုဏာတီတိစ၊ဂင်း။ ဝစနေဟိ၊စကားတို့ဖြင့်။ ခဏတ္တယသမဂ်ီ ံ ၊ ခဏတ္တယသမဂ်ီသို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ရောက်၏။ ဣတိ၊သို့။ အနုညာတံဝိယ၊ ခွင့်ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊အံ့။ ဥပါဒကမ္မဏသမဂ်ီယော၀၊လျှင်ထည်း။ ဧဝံ၊သို့။ ဝုတ္တော၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

မေး။ ။ဥပါဒ်ခဏသာ ယူရမည် ဖြစ်လျှင် ဥပါဒကမ္မဏ် ပါပုဏာတိ မဆိုဘဲ တယောပိခဏာ ဟု ဆိုခြင်းသည် အဘယ်သို့ သင့်ပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အတိတ်လည်းမဟုတ်၊ အနာဂတ်လည်း မဟုတ်သော ခဏတစိတ်ကို ခဏတ္တယ ဆိုသဖြင့် အသင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

အနတီတံ နာ အနာဂတံ ခဏေကဒေသံ ခဏတ္တယန္တိ ဝုတ္တံ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီ မူလဋ္ဌီကာ။

အနတီတံ၊အတိတ်လည်းမဟုတ်သော။ နာ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်လည်း မဟုတ်သော။ ခဏေကဒေသံ၊ ခဏတစိတ်ကို၊ ခဏတ္တယန္တိ။ ခဏတ္တယဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊၏။

မေး။ ။ဇီဝိတဆက္ကဆိုသည်ကား အဘယ်တရားမျှားကို ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။မူလဋ္ဌီကာ အလိုအားဖြင့် ဇီဝိတနဝက ကလာပ်တွင် ဂန္ဓ ရသ ဩဇာကို ကြည့်၍ ဇီဝိတဆက္ကဟု ဆိုပါသည်။

မေး။ ။ကမ္မဇကလာပ် လေးစည်းဟူရာ၌အဘယ်ကလာပ်မျှားကိုဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။မူလဋ္ဌီကာအလိုအားဖြင့် စက္ခုသတ္တက, သောတသတ္တက, ဝတ္ထုသတ္တက, ဇီဝိတဆက္ကလေးပါးကို၊အဋ္ဌကထာအလိုအားဖြင့် စက္ခုဒသက, သောတ-ဒသက, ဝတ္ထုဒသက, ဇီဝိတနဝက လေးပါးကို ဆိုပါသည်။

မေး။ ။အတိတ်စသော တဆဲ့တပါးသော ရုပ်တို့ကို ပေါင်း၍ ရူပက္ခန္ဓာဟုဆို ခဲ့သော် ဇီဝိတနဝကသည် ပစ္စုပ္ပန်သာဖြစ်ခဲ့၏။အတိတ်စသည် မဖြစ်ခဲ့။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် အဘယ့်ကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာမည်သနည်း။

ဖြေ။ ။သမုဒ္ဒသဒ္ဒါသည် တစိတ်တဒေသသော သမုဒ္ဒရာ၌ ဖြစ်သကဲ့သို့ ခန္ဓ သဒ္ဒါသည်ကခုခုသောခန္ဓာ၌ ရုဋ္ဌိအားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် ရူပက္ခန္ဓာ မည်ပါသည်။

ဝေဒနာဒိသုပေကေကသ္မိံ၊ ခန္ဓသဒ္ဒါတု ရုဋ္ဌိယာ။
သမုဒ္ဒါဒေကဒေသေတု၊ သမုဒ္ဒါဒိရဝေါ ယထာ။

သစ္စသံခေပ အဋ္ဌကထာ။

သမုဒ္ဒါဒိရဝေါ၊ သမုဒ္ဒစသောသဒ္ဒါသည်။ သမုဒ္ဒါဒေကဒေသေတု၊ သမုဒ္ဒရာစ သောတစိတ်တဒေသ၌။ ရုဋ္ဌိယာ၊ရုဋ္ဌိအားဖြင့်။ဝတ္ထတိယထာ၊ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ခန္ဓသဒ္ဒါ၊ ခန္ဓသဒ္ဒါသည်။ ဝေဒနာဒိသုပိ၊ ဝေဒနာစသော ခန္ဓာတို့တွင်လည်း။ ကေကသ္မိံ၊ တခုခုသော ခန္ဓာ၌။ ရုဋ္ဌိယာ၊ ရုဋ္ဌိအားဖြင့်။ ဝတ္ထုတိ၊ ၏။

မေး။ ။ (ပုရိမကောဋ္ဌာသနှင့် အရတူသော)ဟူ ကောက်ရုပ်၏။ အဘယ်၏ ပုရိမကောဋ္ဌာသ ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။သဠာယတနဿ ဝိဿဇ္ဇနာ၏ ပုရိမကောဋ္ဌာသ ဖြစ်ပါသည်။ (တနည်း) ပရိပုဏ္ဏပဥ္စာ၏ ပုရိမကောဋ္ဌာသ ဖြစ်ပါသည်။

တံဝိဿဇ္ဇနဿ ပန ပုရိမကောဋ္ဌာသေန သဒ်ိသတ္ထတာယ ပုရေ ပဥ္စော ပဉ္စိမကောဋ္ဌာသသဒ်ိသတ္ထတာယ ပစ္ဆာပဥ္စောတိ စ နာမံ ဝုတ္တံ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တံဝိဿဇ္ဇနဿ၊ ထိုသဠာယတနဝိဿဇ္ဇနာဖြင့် ဖြေခြင်း ရှိသော ပဉ္စာ၏။ ပုရိမကောဋ္ဌာသေန၊ ပုရိမကောဋ္ဌာသနှင့်။ သဒ်ိသတ္ထတာယ၊

တူသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုရေပဥ္စောတိ စ၊ ပုရေပဥ္စာဟူ၍ဂင်း။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသသဒ်သတ္ထတာယ၊ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသနှင့် တူသော အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္ဆာပဥ္စောတိ စ၊ ပစ္ဆာပဥ္စာဟူ၍ဂင်း။ နာမ်၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တံသဗ္ဗပဒဿနေန ဝိဿဇ္ဇနံ တံဝိဿဇ္ဇနံ။ တံ ဝါ ယထာ ဝုတ္တံ ဝိဿဇ္ဇနံ တေဿာတိ တံဝိဿဇ္ဇနော။ ။**ယမိုက်အနုဋ္ဌီကာ**။

တံသဗ္ဗပဒဿနေန၊ ထိုသဗ္ဗဒ်ကို ပြခြင်းဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဖြေဆိုခြင်းဘည်း။ **တံဝိဿဇ္ဇနံ၊** ထိုသဗ္ဗဒ်ကိုပြ၍ ဖြေဆိုခြင်း။ ဝါ၊ ကား။ တေဿ၊ **ထိုပဥ္စာအား**။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော။ တံသဗ္ဗပဒဿနံ၊ **ထိုသဗ္ဗပဒဿန** ဟုဆိုအပ်သော။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဝိဿဇ္ဇနာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ **ထိုပဥ္စာသည်**။ တံဝိဿဇ္ဇနော၊ မည်၏။

မေး။ ။ပုရိမကောဋ္ဌာသဟူသည် သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အရကိုဆိုသလော၊ **သို့မဟုတ်** သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်ကိုပင် ဆိုသလော။

ဖြေ။ ။ဝိဿဇ္ဇနာပုဒ်ကို မဆိုလို၊ သန္နိဋ္ဌာန် ဥဒ္ဒေသပုဒ်ကို ဆိုပါသည်။ ပုရိမကောဋ္ဌာသေနာတိ ပုရိမေန ဥဒ္ဒေသပဒေန။

ယမိုက်အနုဋ္ဌီကာ။

ပုရိမကောဋ္ဌာသေနာတိ၊ ကား။ ပုရိမေန၊ ရှေ့ဖြစ်သော။ ဥဒ္ဒေသပဒေန၊ ဥဒ္ဒေသပုဒ်ဖြင့်။

သဒိသတ္ထတာ စ သန္နိဋ္ဌာနသံသယပဒဝိသေသံ အဝိစာရေတ္ဝာ ဧကေန ပဒေန သင်္ဂဟိတာသ ခန္ဓာသ ဥပ္ပါဒနိရောဓလာဘာသာမညမတ္တေန ပုရေပဥ္စာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ**။

စ၊ ဆက်။ သဒိသတ္ထတာ၊ ပုရိမကောဋ္ဌာသနှင့်တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္နိဋ္ဌာန သံသယ ပဒဝိသေသံ၊ သန္နိဋ္ဌာန် သံသယဟူသောပုဒ် အထူးကို၊ အဝိစာရေတ္ဝာ၊ **မထီစစ်မူ၍**။ ဧကေန၊ သော့။ ပဒေန၊ ပြဓာန်းမပြဓာန်း သောယမကပုဒ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာသ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်သော။ ခန္ဓာသ၊ ခန္ဓာ၏။ ဥပ္ပါဒ နိရောဓ လာဘာသာမညမတ္တေန၊ **ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ရခြင်းဖြင့်** တူသည်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်။ ပုရေပဥ္စာ၊ **ကို**။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ၏။

မေး။ ။တုစ္ဆပဥ္စာ ဟူသည် အဘယ်ပဥ္စာကို ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။(တုစ္ဆ ပဥ္စောတိပိ ဝုစ္စတိ)ဟု အဋ္ဌကထာ လာရကား မောဃပဥ္စာကိုပင် ဆိုပါသည်။

မေး။ ။ပဋိသန္ဓေပဝိဿဇ္ဇနာနှင့် ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာတို့ အဘယ်သို့ ထူးခြားသနည်း။

ဖြေ။ ။သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အနက်ကို ပယ်သည်ကား ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာ။ သံသယပုဒ်၏ အနက်ကို ပယ်သည်ကား ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာ။ ဤသို့ထူးပါသည်။

သန္ဓိဋ္ဌာနတ္ထဿေဝ ပဋိက္ခိပနံ ပဋိသေဓေါ၊ သံသယတ္ထနိဝါရဏံ ပဋိသေဓေတိ အယံ ပဋိသေဓပဋိသေဓနံ ဝိသေသော။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

သန္ဓိဋ္ဌာနတ္ထဿေဝ၊ သန္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်၏ အနက်ကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခိပနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ပဋိသေဓေါ၊ ပဋိသေဓမည်၏။ သံသယတ္ထနိဝါရဏံ၊ သံသယပုဒ်၏ အနက်ကို တားမြစ်ခြင်းသည်။ ပဋိသေဓေ၊ ပဋိသေဓမည်၏။ ဤတို့ အယံ၊ ကား။ ပဋိသေဓပဋိသေဓနံ၊ တို့၏။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။

မေး။ ။ပါဋိဂတိဝိဿဇ္ဇနာ၊ ပဋိသေဓဝိဿဇ္ဇနာတို့ကား သန္ဓိဋ္ဌာန်အရသာရှိ၍ သံသယအရမရှိကုန်ရကားအတူတူပင် ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ ။မတူပါ။ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို မြစ်ခြင်းကုံတားမြစ်၍ ဖြေသည်ကား (၀၊) ပဋိသေဓ နှ, အက္ခရာကိုပယ်၍ ဖြေသည်ကား ပါဋိဂတိဝိဿဇ္ဇနာ။ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကိုမြစ်၍ ဖြေသည်ကား (၀၊) ပဋိသေဓနော ဟု ဖြေသည်ကား ပဋိသေဓ ဝိဿဇ္ဇနာတို့ဖြစ်၍ ထူးခြားပါသည်။

ဥပ္ပတ္တိနိရောဓပဋိသေဓဿ ပဋိသေဓနတ္ထံ ပါဋိဂတိယာ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဥပ္ပတ္တိနိရောဓနမေဝ ပဋိသေဓနတ္ထံ ပဋိသေဓေန ဝိဿဇ္ဇနံ ကတန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။**ယမိုက်မူလဋီကာ။**

ဥပ္ပတ္တိနိရောဓပဋိသေဓဿ၊ ခန္ဓာတို့၏ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ ပဋိသေဓနတ္ထံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှ။ ပါဋိဂတိယာ၊ ပါဋိဂတိဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဖြေဆိုခြင်းကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏။ ဥပ္ပတ္တိနိရောဓနမေဝ၊ ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကိုဆိုလျှင်။ ပဋိသေဓနတ္ထံ၊ ငှ။ ပဋိသေဓေန၊ ပဋိသေဓအားဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ ဤတို့၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပဝတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပရိညာဝါရ

ဂဏ္ဍီစကားရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။ပဝတ္တိတရဲ့ ပဂ္ဂလ, ဩကာသ, ပဂ္ဂလောကာသဟု သုံးဝါရကို ဟော တော်မူပါလျက် ပရိညာဝါရ၌ အဘယ့်ကြောင့် ပဂ္ဂလဝါရကိုသာ ဟောတော် မူသနည်း။

ဖြေ။ ။အဖြေတူသောကြောင့် သုံးဝါရကို မဟောဘဲ ပဂ္ဂလဝါရကိုသာ ဟော တော်မူပါသည်။

တနည်း....ပရိညာကိစ္စဟူသည် ပဂ္ဂိုလ်အားသာလျှင်ဖြစ်သည်။ ဩကာသ၌မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့် ပဂ္ဂလဝါရကိုသာ ဟောပါသည်။

ပဂ္ဂလဝါရော ဩကာသဝါရော ပဂ္ဂလောကာသဝါရောတိ ဣမေသု ပန တီသု ပဂ္ဂလဝါရော၀ လဗ္ဘတိ။နဣတရေ ဒွေ။ကိံ ကာရဏာ သဒိသ ဝိဿဇ္ဇနတာယ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**။

ပဂ္ဂလဝါရော၊ ၎င်း။ ဩကာသဝါရော၊ ၎င်း။ ပဂ္ဂလောကာသဝါရော၊ ၎င်း။ ဣတိဣမေသုတီသု၊ ဤသုံးပါးသောဝါရတို့တွင်။ ပဂ္ဂလဝါရော၀၊ ပဂ္ဂလဝါရ ကိုသာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ တို့ကို။ နလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်။ ကိံကာရဏာ၊ ကား။ သဒိသဝိဿဇ္ဇနတာယာ၊ တူသော အဖြေရှိသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ (နလဗ္ဘန္တိ)။

မေး။ ။ပရိညာဝါရ၌ ပဝတ္တိဝါရကဲ့သို့ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို မဟောမူ၍ အဘယ့် ကြောင့်ပဝတ္တိကိုသာ ဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။စုတိပဋိသန္ဓေအခါ၌ ပရိညာကိစ္စ မရှိသောကြောင့်။ ဝါ၊ **မဖြစ်သော** ကြောင့်မဟောပါ။ ပဝတ္တိအခါကိုသာ ဟောတော်မူပါသည်။ ။ စုတိပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ပရိညာကိစ္စဿ အဘာဝါ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ရူပက္ခန္ဓပရိဇာနနဿ အဘာဝါ။ ။**ယမိုက်အနုဋီကာ**။

စုတိပဋိသန္ဓိက္ခဏေ၊ စုတိပဋိသန္ဓေခဏ၌။ ပရိညာကိစ္စဿ၊ ပရိညာကိစ္စ၏။ အဘာဝါ၊မရှိခြင်းကြောင့်။

ရူပက္ခန္ဓပရိဇာနနဿ၊ရူပက္ခန္ဓာကိုသိခြင်း၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ (အာမန္တာ တိစ ကတံ)။

မေး။ ။ယော ရူပက္ခန္ဓံ ပရိဇာနာတိ၀ယ် အောက်မဂ္ဂဉာန် တို့လည်း ရူပက္ခန္ဓာကို သိဆဲ ဖြစ်လျက်၊ ၎င်းတို့ကို မကောက်မူ၍ အဘယ့်ကြောင့် **အရဟတ္တ မဂ္ဂဉာန်ကိုသာ ကောက်သနည်း**။

ဖြေ။ ။အောက် မဂ္ဂင်္ဂန်တို့လည်း ရူပက္ခန္ဓာကို သိဆဲဖြစ်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့ကား ပရိညာကိစ္စ အပြီးသို့မရောက်ကုန်။ ဤ၌ ပရိညာကိစ္စ အပြီးသို့ ရောက်သော အရဟတ္တမဂ္ဂင်္ဂန်ကိုသာ ရည်၍ ဟောတော်မူသော ကြောင့် ၎င်းကိုသာ သာတိသယနည်းအားဖြင့် ကောက်ရပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။သာတိသယနည်း အဓိပ္ပါယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ရေးသားအပ်သော ဓာတုကထာ အနုဂဏ္ဌိမှ ယူပါကုန်]။

ပရိဇာနာတီတဲ့ ပဥ္စေသု အနုလောမနယေ ပရိညာကိစ္စဿ မတ္ထကပတ္တိံ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိံ သန္ဓာယ အာမန္တာတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပရိဇာနာတီတိပဥ္စေသုတို့၌။ အနုလောမနယေ၊ အနုလောမနယ၌။ ပရိညာကိစ္စဿ၊ ပရိညာကိစ္စ၏။ မတ္ထကပတ္တိံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော။ ဝါ၊ အပြီးအဆုံးသို့ရောက်သော။ အဂ္ဂမဂ္ဂသမင်္ဂိံ၊ အရဟတ္တမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ အာမန္တာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မေး။ ။ယေစ ပုထုဇ္ဇနာ မဂ္ဂံ နပဋိလဘိဿန္တိ၌ အလျင်းပင် မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သည်ကို မရလတ္တံ့ဟု ဆိုသလော။သို့မဟုတ် တဘဝ နှစ်ဘဝ စသည်၌ မရလတ္တံ့သည်ကို မရလတ္တံ့ဟု ဆိုသလော။ ရှင်းလင်း၍ပြပါ။ ။

ဖြေ။ ။တဘဝ နှစ်ဘဝစသည်၌ မဂ်ကိုမရလတ္တံ့သည်ကို မဆိုလို။ များသောအားဖြင့် မဂ်ကိုဘယ်အခါမျှ မရလတ္တံ့သော သံသရာ သစ်ငုတ် မြေစောင့်သတ္တဝါ များကိုသာ ဆိုပါသည်။ ။

ဝဋ္ဋခါဏု နာမေသော သတ္တော ပထဝီဂေါပကော ယေဘုယျေန ဧဝ ရူပဿ ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံ နတ္ထိ။ ။

သုတ်သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ။

ဝဋ္ဋခါဏုနာမ၊ သံသရာသစ်ငုတ် မည်သော။ ဧသော သတ္တော၊ ဤသတ္တဝါသည်။ ပထဝီဂေါပကော၊ မြေစောင့်တည်း။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဧဝရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သူအား။ ဘဝတော၊ ဘဝမှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။

ဝဋ္ဋခါဏုနာမေသောတိ ဣဒံဝစနံ နေယျတ္ထံ၊နနီတတ္ထံ။တထာ ဟိ ပဟ္ဓသူဒနီယံ တံပနေသ ကောသို့ယေဝ အတ္တဘာဝေ နိယတောဝ။ ဥဒါဟု အညသို့နိ၊ ကောသို့ယေဝ နိယတောဝ။ အာသေဝနဝသေန ပန ဒေဝသိကံ ဒိဋ္ဌိ ရောစေတိ ဧဝါတိဝုတ္တံ၊အကုသလံ ဟိ နာမေတံ အဗလံ ဒုဗ္ဗလံ။ နကုသလံဝိယ မဟာဗလံ။တသ္မာ ကောသို့ယေဝ အတ္တဘာဝေ နိယတောတိ

ဝုတ္တံ။ အညထာ သမ္မတ္တနိယာမောဝိယ မိစ္ဆတ္တနိယာမောပိ အစ္စန္တိကော, သိယာ။ နစအစ္စန္တိကော, သိယာ ယဒိ ဧဝံ ဝန္ဒနဝါကျံ စောဒနာ ကထန္တိ အာဟ အာသေဝနဝသေနာတိ။တထာ ဟိ ယထာ သကိံ နိမုဂ္ဂေါ နိမုဂ္ဂေါ သေ ဗာလောတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဝန္ဒနဝါကျံစောဒနာယ ဒီပေတိ။ ပစ္စယေ ပဋိစ္စ အယံ တံ တံ ဒဿနံ ဩက္ကန္တေါပန ကဒါစိ တပ္ပဋိပက္ခေ ပစ္စယေ ပဋိစ္စ တတောပိ သီသုက္ခိပနမဿ ဟောတီတိ နဝတ္တဗ္ဗံ။ တသ္မာ ဝေရူပဿာဟိ ယေဘုယျေန ဘဝတော ဝုဋ္ဌာနံနာမ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ။ ။

သုတ်သီလက္ခန်ဒိကာ။

ဝန္ဒနဝါကျံနာမေသောတိ ဣဒံဝစနံ၊ ဝန္ဒနဝါကျံနာမေသော ဟူသော ဤစကား သည်။ နေယျတ္ထံ၊ ဆောင်၍သိအပ်သော အနက်ရှိသောစကားတည်း။ နနီတတ္ထံ၊ ဟိုက်ရိုက် သိအပ်သော အနက်ရှိသောစကားမဟုတ်။ တထာဟိ တတောဝေါ၊ **ထိုကြောင့်**သာလျှင်။ ပပဉ္စသူဒနီယံ၊ ပပဉ္စသူဒနိ မည်သော မဇ္ဈိမနိကာယ် **အဋ္ဌ**ကထာ၌။ တံပနေသ။ပ။ ရောစေတိ ဧဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ **ထိုဝန္ဒနဝါကျံ နာမေသ**ဟူသော စကားကို။သေ သော၊ဤသူသည်။ကေသ္မိ ယေဝ အတ္တဘာဝေ၊ **တခုသော** ကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။နိယတော၊ မြဲသလော။ဥဒါဟု၊ **ထိုသို့မဟုတ်။ အညသ္မိံ**၊ တပါးသောကိုယ်၏ အဖြစ်၌။ နိယတော၊ မြဲသလော။ ဣတိ၊ **ဤကား အမေး**တည်း။ကေသ္မိ ယေဝ၊ တခုသောကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်။နိယတော၊**မြဲ၏။ ပန သစ္စံ**မှန်၏။ အာသေဝနဝသေန၊ အဖန်တလဲလဲ ထုံ**အပ်**သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝသိက်၊ နေ့တိုင်း။ ဒိဋ္ဌံ၊ အယူကို။ ရောစေတိဝေါ၊ နှစ်သက်သည်သာတည်း။ **ဟိ**၊ ခဲ့ဦးအုံ။ ဧတံ အကုသလံနာမ၊ ထိုအကုသိုလ်မည်သည်။ အဗလံ၊ **အားမရှိ**။ ဒုဗ္ဗလံ၊ **နည်း**သောအားရှိ၏။ ကုသလံ ဝိယ၊ ကုသိုလ်ကဲ့သို့။ နမဟာဗလံ။ **များ**သော ကြီးသော **အား**မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေသ္မိံ ယေဝ အတ္တဘာဝေ နိယတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ (အတ္ထေ ဂယ္ဟမာနေ)သမ္မတ္တနိယာမောဝိယ၊ သမ္မတ္တနိယာမတရား**ကဲ့**သို့။ မိစ္ဆတ္တနိယာမော ပိ၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမ တရားသည်လည်း။ အစ္စန္တိကော၊ ကေန္တိကသည်။သိယာ၊ဖြစ်ရာ သလော။ အစ္စန္တိကော၊ ကေန္တိကသည်။ နစသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ယဒိ နသိယာ၊ အကယ်၍ကေန္တိကမဖြစ်ငြားအုံ။ဧဝံ၊ ဤသို့ကေန္တိကမဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဝန္ဒနဝါကျံစောဒနာ၊ ဝန္ဒနဝါကျံစောဒနာသည်။ ကထံ၊ အသို့နည်း။ ဣတိ၊ဤသို့သော အမေးကိုနှလုံးသွင်း၍။ အာသေဝနဝသေနာတိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၏။တထာတံဝစနံ၊ ထိုစကားသည်။ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ သေဗာလော။ ဤသူမိုက်သည်။ သကိံ၊ တကြိမ်။ နိမုဂ္ဂေါ၊နစ်မြုပ်သည်ရှိသော်။နိမုဂ္ဂေါ၊နစ်မြုပ်သည်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဝေဝတထာ၊ တူ။ ဝန္ဒနဝါကျံစောဒနာယ၊ ဖြင့်။ ဒီပေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ အယံ၊ ဤသူမိုက်သည်။ ပစ္စယေ၊ **အယူကိုဖြစ်စေတတ်သော အကြောင်း**၊

တရားတို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ အစွဲပြု၍။ တံတံဒဿနံ။ ထိုထိုအယူသို့။ သြက္ကန္တော၊ သက်ဝင်ယုံကြည်၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ။ တပ္ပဋိပက္ခေ၊ ထို၏ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ တံတံဒဿနံ၊ သို့။ သြက္ကန္တော၊ ၏။ တတောပိ၊ ထို့အခါ မှစ၍လည်း။ အဿ၊ ထိုသူမိုက်အား။ သီသုက္ခိပနံ၊ ဦးခေါင်းပေါ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုအပ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သူမိုက်အား။ ယေဘုယ္ယေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဘဝတော၊ ဘဝသံသရာမှ။ ဝုဋ္ဌာနံနာမ၊ ထခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ခန္ဓယမိုက် ပြီး၏။

အာယတနယမိုက်

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ

ဂဏ္ဌိစကား ရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။စက္ခာယတနသည်လည်း ဓမ္မပင်မည်ခဲ့၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျက် ဓမ္မာယတန တခုတည်းကိုသာ ဟောတော်မမူဘဲ၊ အဘယ့်ကြောင့် အာယတနတဆဲ့နှစ်ပါး ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ခြောက်ပါးသော ဝိညာဏ်အပေါင်းတို့ဖြစ်ရာ ဒွါရအာရုံတို့ကို ပိုင်းခြားမှတ်သားစေခြင်းငှါ အာယတန တဆဲ့နှစ်ပါး ဟောတော်မူပါသည်။

စက္ခာဒယောပိ ဟိ ဓမ္မာဝေ။ ဝေံ သတိ ဓမ္မာယတနမိစ္စေဝ အဝတ္ဝာ ကသ္မာ ဒွါဒသာယတနာနိ ဝုတ္တာနီတိစေ။ ဆဝိညာဏကာယုပ္ပတ္တိဒွါရာရမ္မဏဝဝတ္ထာနတော၏။ ။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ဟိ၊ ခဲ့ပြီးအံ့။ စက္ခာဒယောပိ၊ စက္ခုအစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ဓမ္မာဝေ၊ ဓမ္မတို့သည်သာလျှင်တည်း။ ဝေံသတိ၊ သော်။ ဓမ္မာယတနမိစ္စေဝ၊ ဓမ္မာယတနကို သာလျှင်။ ဝါ၊ ဓမ္မာယတနတခုတည်းကိုသာလျှင်။ အဝတ္ဝာ၊ မပေးမူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ တဆဲ့နှစ်ပါးသော အာယတနတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စေ၊ အကယ်၍ စောဒနာငြားအံ့။ ဆဝိညာဏကာယုပ္ပတ္တိဒွါရာရမ္မဏဝဝတ္ထာနတော၊ ခြောက်ပါးသော စိညာဏ်အပေါင်းတို့၏ ဖြစ်ရာဒွါရအာရုံကို ပိုင်းခြားမှတ်သားသောကြောင့်။ (ဝုတ္တာနီ) ။

မေး။ ။ဒွါရအာရုံတို့ကို တပေါင်းစားည်း ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ့်ကြောင့် အသီး ပိုင်းခြား၍ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။အာယတနကို ဟောတော်မူခြင်းမှာ ဒွါရအာရုံတို့ကို ဝေဘန်၍ ပြခြင်းငှါ ဟောတော် မူရကား ဒွါရအာရုံတို့ကို အသီးပိုင်းခြား၍ ဟောတော်မူပါသည်။

ဒွါရာလမ္ဗဏဝိဘာဂဒဿနတ္ထာ ဟိ အာယတနဒေသနာ။

ဝိဘင်း အနုဒ္ဒိကာ။

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုဦးအုံ့။ အာယတနဒေသနာ၊ အာယတနကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ ဒွါရာလမ္ဗဏဝိဘာဂဒဿနတ္ထာ၊ ဒွါရ**အာ**ရုံကို ဝေဘန်၍ ပြခြင်း**အကျိုး**ရှိ၏။

မေး။ ။အဘယ့်ကြောင့် အာယဘနမည်သနည်း။

ဖြေ။ ။စိတ်စေတသိက်တို့ လုံ့လပြုရာ (ဝါ) မိမိတို့၏ ကိစ္စကို ပြုရာဖြစ်သော ကြောင့် အာယာတန မည်ပါသည်။

တနည်း....ဒွါရအာရုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော စိတ်စေတသိက်တို့ကို ခွဲတတ်သောကြောင့် အာယတန မည်ပါသည်။

တနည်း....ရှည်စွာသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို ဆောင်တတ် ဖြစ်စေတတ်သော ကြောင့် အာယတန မည်ပါသည်။

စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အာယတန္တိ ဝါယမန္တိ ဇော္ထ စက္ခုရူပါဒီသူတိ အာယတနာနိ။ ။တေ ဝါ အာယဘူတေ ဓမ္မေ တနောန္တိ ဝိတ္ထာရေန္တိတိ အာယတနာနိ။ ။အာယတံ ဝါ သံသာရဒုက္ခံ နယန္တိ ပဝတ္တယန္တိတိ အာယတနာနိ။

ဇော္ထ စက္ခုရူပါဒီသု၊ ဣတိ စက္ခုဒွါရရူပါရုံစသည်တို့၌။ စိတ္တစေတသိကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ အာယတန္တိ, ဝါယမန္တိ၊ လုံ့လပြုတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယတနာနိ၊ အာယတနမည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အာယဘူတေ၊ ထိုဒွါရအာရုံတို့၌ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ တေဓမ္မေ၊ ထိုစိတ်စေတသိက်တရားတို့ကို။ တာနိ၊ ထိုစက္ခုဒွါရ ရူပါရုံစသည်တို့ကို။ တနောန္တိ ဝိတ္ထာရေန္တိ၊ ခွဲတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယတနာနိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ အာယတံ၊ ရှည်စွာသော။ သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို။ နယန္တိပဝတ္တယန္တိ၊ ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာယတနာနိ၊ ကုန်၏။

ဝါယမန္တိတိ အတ္ထနော ကိစ္စံ ကရောန္တိစ္စေဝ အတ္ထော။

ဝိဘင်းမူလဒ္ဒိကာ။

ဝါယမန္ဓိတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကိစ္စံ၊ကိစ္စကို။ကရောန္တိဝေ၊ပြုကုန်သည်သာတည်း။ကွတိအာယ၊ကား။အာသ၊ထိုဝါယမန္ဓိဟူသော၊ဖုဋ္ဌ၏။အတ္ထော၊တည်း။

တနည်း....စိတ်စေတသိက်တို့၏ နေရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ စုဝေးရာ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း၊ ကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ အာယတနမည်ပါသည်။

သဒ္ဓာတိဒေသေ ဟေတုမ္ပိ၊ ဝါသဋ္ဌာနာဂကရေသုစ။
သမောသရဏဋ္ဌာနေစာ၊ ယတနံ ပဒပူရဏေ။ ။

အဘိဓာနပဒီပိကာ။

အာယတနံ၊ အာယတနသဒ္ဒါသည်။ သဒ္ဓာတိဒေသေ၊ ဖြစ်ရာအနက်၌၎င်း။ ဟေတုမ္ပိ၊အကြောင်းအနက်၎င်း။ ဝါသဋ္ဌာနာဂကရေသုစ၊ နေရာအနက်, တည်ရာအနက်တို့၌၎င်း။ သမောသရဏဋ္ဌာနေစ၊စုဝေးရာအနက်၌၎င်း။ပဒပူရဏေ၊ပုဒ်ပြည့်ခြင်းအနက်၌၎င်း။သိယာ၏။

[မှတ်ချက်။ ။ဂင်းခြောက်ပါးသောအနက်တို့တွင် ပဒပူရဏအနက်၌မဖြစ်။ကြွင်းသောအနက်ငါးပါးတို့၌သာ ဖြစ်သည်ဟုမှတ်] ။ ။

တန္ဒီဿယာရမ္မဏဘာဝေန တတ္ထေဝ ဥပ္ပတ္တိတော။ ။**(သဒ္ဓာဆီဒေသ)**။ ။တေသံ အဘာဝေ အဘာဝတော။ ။**(ဟေတု)**။ ။ တဒါယာတ္တဝုတ္တိတာယ။ ။**(ဝါသဋ္ဌာန)**။ ။တန္ဒီဿိတတ္တာ တဒါရမ္မဏတ္တာစ။ ။**(အာကရ)**။ ။တတ္ထ တတ္ထ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာရမ္မဏဝသေန သမောသရဏတော၏။ ။**(သမောသရဏဋ္ဌာန)**။ ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

တန္ဒီဿယာရမ္မဏဘာဝေန၊ ထိုစက္ခုပသာဒစသည်လျှင် မှီရာအာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုစက္ခုပသာဒစသည်တို့၌သာလျှင်။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ။တေသံ၊ ထိုစက္ခုအစရှိသည်တို့၏။ အဘာဝေ၊ မဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ထိုစိတ်စေတသိက်တို့၏။အဘာဝတော၊မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ။တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထိုစက္ခုပသာဒစသည်တို့နှင့်စပ်၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ။ တန္ဒီဿိတတ္တာစ၊ ထိုစက္ခုပသာဒစသည်ကိုမှီ၍ ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ တဒါရမ္မဏတ္တာစ၊ ထိုစက္ခုပသာဒစသည်ကိုအာရုံပြုသောကြောင့်၎င်း။ ။တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သော စက္ခုပသာဒစသည်၌။ ဝတ္ထုဒ္ဒါရာရမ္မဏဝသေန၊ မှီရာဒ္ဒါရအာရုံ၏အစွမ်းအားဖြင့်။သမောသရဏတော၊စုဝေးသောကြောင့်။ ။

မေး။ ။အာယတနတဆဲနှစ်ပါးတို့တွင် စက္ခုစသောခြောက်ပါးကို အဘယ့်ကြောင့်ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။အဇ္ဈတ္တိက၏အဖြစ်ဖြင့်ငင်း၊ဝိသယီ၏အဖြစ်ဖြင့်ငင်းအဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ကိုသာလျှင် ရှေးဦးစွာပြုသင့်သောကြောင့် ဟောတော်မူပါသည်။ အဇ္ဈတ္တိကဘာဝေနေဝစ ဝိသယီဘာဝေနဝ အဇ္ဈတ္တိကာနံ ပဌမံ ဒဿေတဗ္ဗတံ ဒဿေတိ။ ။**ဝိဘင်းမူလဋ္ဌိကာ။**

အဇ္ဈတ္တိကဘာဝေနေဝစ၊ အဇ္ဈတ္တိက၏အဖြစ်ဖြင့် သာလျှင်ငင်း။ ဝိသယီဘာဝေနဝ၊ဝိသယီ၏ အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ အဇ္ဈတ္တိကာနံ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒဿေတဗ္ဗတံ၊ ပြအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတိ၊ပြ၏။

မေး။ ။အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးတို့တွင် အဘယ်ကြောင့် **စက္ခာယတနကို** ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။သနိဒဿနသပ္ပဋိဃရုပ်ကိုအာရုံပြုသဖြင့် ထင်ရှားသောကြောင့် စက္ခာယတနကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။သောတာယတနစသည်၊ ဗာဟိရာယတန စသည်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း ဟောခြင်းအကြောင်းတို့ကို **အမေးအဖြေနှင့်တကွ** သာဓကပါဠိအနက်ကို ထောက်၍သိကြပါကုန်]။

အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာရမ္မဏတ္တာ စက္ခာယတနံ ဝိဘူတန္တိ တံ ပဌမံ ဝုတ္တံ။ တဒနန္တရံ **အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာရမ္မဏာနိ** ဣဓာရုံ။ တတ္ထာပိ **အသမ္မတ္တဂ္ဂါဟကသာမညေန စက္ခာယတနာနန္တရံ သောတာယတနံဝုတ္တံ။** ဣတရေသု သီသဝတရံ **အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏသမတ္ထတ္တာ ဃာနာယတနံ** ပဌမံ ဝုတ္တံ၊ပုရတော ဌပိတမတ္တာ ဃာ ဘောဇနာဒိကာ ဂန္ဓော ဝါတာနုသာရေန ဃာနေ ပဋိဟညတိ။တဒနန္တရံ ပန ပဒေသဝုတ္တိသာမညေန ဇိဝှါယတနံ ဝုတ္တံ။ တတော သမ္ဗဒ္ဓာနိကံ ကာယာယတနံ၊ တတော ပဋိန္နမိ ဂေါစရဂ္ဂဟဏသမတ္ထံ မနာယတနံ။ ။**အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနိဋီကာ။**

အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသု၊ **အဇ္ဈတ္တိကာယတန**ခြောက်ပါးတို့တွင်။ **စက္ခာယတနံ**၊ သည်။ **သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာရမ္မဏတ္တာ**၊ **သနိဒဿနသပ္ပဋိဃရုပ်လျှင် အာရုံရှိသောကြောင့်**။ ဝိဘူတံ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တံ၊ **၏**။ ။**တဒနန္တရံ**၊ **ထိုစက္ခာယတန၏ အခြားမဲ့၌**။ **အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာရမ္မဏာနိ**၊ **အနိဒဿနသပ္ပဋိဃလျှင် အာရုံရှိကုန်သော**။ ဣတရာနိ၊ **ဤမှတပါးသော အာယတနတို့ကို**။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်**၏**။ တတ္ထာပိ၊ တွင်လည်း။ **အသမ္မတ္တဂ္ဂါဟက**

သာမညေန၊ အသမ္ဘတ္တဂ္ဂါဟကချင်း တူသဖြင့်။ စက္ခာယတနာနန္တရံ၊ ၌။သောတာ
ယတနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ဣတရေသု၊ တို့တွင်။ သီဃတရံ၊ လျင်မြန်စွာ။
အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏသမတ္ထတ္တာ၊ အာရုံကို ယူခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
ဃာနာယတနံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ဟိ၊ မှန်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။
ဌပိတမတ္တာဃ၊ ထားကာမျှဖြစ်သော။ ဘောဇနာဒိကဿ၊ ဘောဇဉ်အစရှိသည်
၏။ ဂန္ဓော၊ အနံ့သည်။ ဝါတာနုသာရေန၊ လေသို့အစဉ်လျော်က်သဖြင့်။ဃာနေ၊
ဃာနပသာဒဋ္ဌာ။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။ ပန၊ ကား။ တဒနန္တရံ၊ ထို့ဃာနာယတန
၏ အခြားမဲ့၌။ ။ပဒေသဝုတ္တိသာမညေန၊ ကိုယ်၏တစိတ်တဒေသဖြစ်ချင်း
တူသဖြင့်။ ဇိဝှါယတနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။တတော၊ မှ။ သဗ္ဗဉ္ဉုနိကံ၊ အလုံးစုံ
သောကိုယ်၌ပြန့်နှံ့တတ်သော။ ကာယာယတနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။တတော၊ မှ။
ပဥ္စန္နမ္ပိ၊ ငါးပါးသော ပသာဒရူပ်တို့၏ လည်း။ ဂေါစရဂ္ဂဟဏသမတ္ထံ၊ အာရုံကို
ယူခြင်းငှါစွမ်းနိုင်သော။ မနာယတနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

မေး။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ပညာစက္ခု၊ ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု၊ ဓမ္မစက္ခုဟု စက္ခုငါးပါးရှိရာ
ဒိဗ္ဗစက္ခုနှင့် ပညာစက္ခုနှစ်ပါးကိုသာ အဘယ့်ကြောင့် သရုပ်ထုတ်၍
ဟောတော်မူပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု နှစ်ပါးသာ နီးစပ်၍ ဟောတော်မူပါသည်။
ကြွင်းသုံးပါးတို့ကား အလွန်ဝေးသောကြောင့် ဟောတော်မမူပါ။

ဣတရေသံ ဇွော သုဝိဒူရဘာဝတော။ ။တတ္ထ တံ ဝုစ္စတေ အတ္ထဒ္ဒယ
မေဝ ဝတ္ဘာ ပါရိသေသေနာတိ။ ဣတရေသံ ဇွော သုဝိဒူရဘာဝတော။ ။

ယမိုက်အနုဋ္ဌီကာ။

ဇွော၊ ဤငါးပါးသောစက္ခုတို့တွင်။ဣတရေသံ၊ဤဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ပညာစက္ခုမှတပါး
ကုန်သော စက္ခုတို့၏။ သုဝိဒူရဘာဝတော၊ အလွန်ဝေးသောကြောင့်တည်း။
တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော စက္ခုတို့တွင်။ ပါရိသေသေန၊ ပါရိသေသနည်းအားဖြင့်။ ဝတ္ဘာ၊ ဟောတော်မူ၍။ တံအတ္ထဒ္ဒယမေဝ၊ ထိုဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ပညာစက္ခုဟူသော
အနက်နှစ်ပါးကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

မေး။ ။သမ္မာဝါစာစသောဝိရတိသုံးခုတို့ကိုအဘယ့်ကြောင့်သီလကွန္ဓဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။သမ္မာဝါစာစသော ဝိရတိသုံးခုတို့ကား။ ဝိရတိသီလ အဖြစ်ဖြင့် ဇာတ်
တူရကား သီလကွန္ဓဖြင့် သင်္ဂဟ်အပ်သောကြောင့် သီလကွန္ဓဆိုပါသည်။

သမ္မာဝါစာဒယော တယော သီလမေဝ။ ကသ္မာ တေ, သဇာတိတော
သီလက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ။ ။**ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။**

သမ္မာဝါစာဒယော၊ သမ္မာဝါစာအစရှိကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ သီလမေဝ၊ သီလသာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေ၊ ထိုသမ္မာဝါစာအစရှိသည်တို့ကို။ သဇာတိတော၊ ဇာတ်တူသောအားဖြင့်။ သီလက္ခန္ဓေန၊ သီလက္ခန္ဓဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ သင်္ဂြိဟ်ရေတွက်အပ်ကုန်၏။

မေး။ ။သမ္မာသမာဓိမှာ သမာဓိဖြစ်၍ သမာဓိက္ခန္ဓဆိုတန်စေ။ သမ္မာဝါယာမ သမ္မာသတိတို့ကို သမာဓိက္ခန္ဓဆိုခြင်းမှာ အသို့သင့်နိုင်အံ့နည်း။

ဖြေ။ ။သင့်ပါသည်။ သမာဓိသည် မိမိသဘောအားဖြင့် အာရုံသို့မတက်ရောက်နိုင်။ ဝိရိယဖြင့် အားထုတ်ခြင်း၊ သတိဖြင့် မမေ့လျော့ခြင်း အကူအညီရမှသာ တက်ရောက်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် သမာဓိကို သဘောအားဖြင့် သမာဓိက္ခန္ဓ၊ ဝိရိယ သတိ တို့ကို သမာဓိအားလျော်ပတ်သော ကြိယာအားဖြင့် (၀၊) သမာဓိ၏ အကူအညီဖြင့် သမာဓိက္ခန္ဓဆိုပါသည်။

သမ္မာဝါယာမာဒီသု ပန တီသု သမာဓိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ အာရမ္မဏေ ကေဂ္ဂဘာဝေန အပ္ပေတုံ နသက္ကောတိ။ ဝိရိယေန ပဂ္ဂဟဏကိစ္စံ သာဓေန္တေန သတိယာစ အပိလာပနကိစ္စံ သာဓေန္တိယာ လဒ္ဓူပကာရော ဟုတ္ဝာ သက္ကောတိ။ပ။တသ္မာ သမာဓိယေဝေတ္ထ သဇာတိတော သမာဓိက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတော၊ ဝါယာမသတိယော ပန ကြိယတော သင်္ဂဟိတာ ဟောန္တိ။

ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ။

ပန၊ အတ္ထိတပါးကို ဆိုဦးအံ့။. သမ္မာဝါယာမာဒီသု၊ သမ္မာဝါယာမ အစရှိကုန်သော။ **တီသု**၊ **သုံးပါးတို့၌**။ သမာဓိ၊ သည်။ အတ္တနော၊ **၏**။ ဓမ္မတာယ၊ **သဘောအားဖြင့်**။ အာရမ္မဏေ၊ **၌**။ ကေဂ္ဂဘာဝေန၊ တည်ကြည်သည်**၏ အဖြစ်ဖြင့်**။ **အပ္ပေတုံ**၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဝိရိယေန၊ သည်။ ပဂ္ဂဟဏကိစ္စံ၊ **အားထုတ်ခြင်းကိစ္စကို**။ သာဓေန္တေန**စ**၊ ပြီးစေသဖြင့်ငင်း။ သတိယာ၊ **သတိသည်**။ **အပိလာပနကိစ္စံ**၊ မမေ့လျော့ခြင်းကိစ္စကို။ သာဓေန္တိယာ**စ**၊ ပြီးစေသဖြင့်ငင်း။ **လဒ္ဓူပကာရော**၊ ရအပ်သော အထောက်အပံ့ရှိသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ သက္ကောတိ၊ **၏**။ပ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တွေ၊ ဤသုံးပါးသော တရားတို့တွင်။ သမာဓိယေဝ၊ **ကိုသာလျှင်**။ သဇာတိတော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်။ သမာဓိက္ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။ **သင်္ဂဟိတော**၊ **၏**။ ဝါယာမသတိယော**ပန**၊ ဝါယာမ သတိတို့ကိုကား။ ကြိယတော၊ **သမာဓိအား လျော်ပတ်သော ကြိယာအားဖြင့်**။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်သည်။ **ဟောန္တိ၊ ကုန်၏**။

မေး။ ။ပညာကွန္ဒ၌ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ပညာပင်ဖြစ်၍ ပညာကွန္ဓဟု ဆိုတန်စေ။ သမ္မာ သင်္ကပ္ပကို ပညာကွန္ဓဟု ဆိုခြင်းကား အသို့သင့်နိုင် အံ့နည်း။

ဖြေ။ ။သင့်ပါသည်။ ပညာသည်သဘောအားဖြင့် အနိစ္စစသော အာရုံကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်။ ဝိတက်သည် ပြန်လှန်၍ ပေးမှသာလျှင် တတ်နိုင်သည်။ ထိုကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို သဘောအားဖြင့် ပညာကွန္ဓ၊ သမ္မာ သင်္ကပ္ပကို ပညာနှင့်တူသော ကိစ္စအားဖြင့် ပညာကွန္ဓ ဆိုပါသည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေသုပိ ပညာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ အနတ္တာတိ အာရမ္မဏံ နိစ္ဆေတုံ နသက္ကောတိ။ ဝိတက္ကေန ပန အာကောဇ္ဇေတွာ အာကောဇ္ဇေတွာ ဒေန္တေ သက္ကောတိ။ပ။ တသ္မာ ဣဓ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ သဇာတိတော ပညာကွန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပန ကြိယတော သင်္ဂဟိတော ဟောတိ။

ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ။

သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေသုပိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပတို့တွင်လည်း။ ပညာ၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဓမ္မတာယ၊ ဖြင့်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ဣတိ၊ သို့။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ နိစ္ဆေတုံ၊ ငှါ။ နသက္ကောတိ၊ နိုင်။ ဝိတက္ကေန ပန၊ သည်ကား။ အာကောဇ္ဇေတွာ အာကောဇ္ဇေတွာ၊ ပြောင်းပြန်၍ ပြောင်းပြန်၍။ ဒေန္တေ၊ ပေးအပ်သည်ရှိသော်။ သက္ကောတိ၊ ၏။ပ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ၌။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ သဇာတိတော၊ မိမိသဘောအားဖြင့်။ ပညာကွန္ဓေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ ၏။ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါပန၊ ကိုကား။ ကြိယကော၊ ပညာနှင့်တူသော ကိစ္စအားဖြင့်။ သင်္ဂဟိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မေး။ ။အနှံ့ မဟုတ်ဘဲလျက် သီလစသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ဂန္ဓ ဆိုသနည်း။

ဖြေ။ ။အနှံ့ မဟုတ်သော်လည်း ပြန့်နှံ့ ထင်ရှားသော အနက်ကြောင့် ဂန္ဓ ဆိုပါသည်။

သီလဂန္ဓောတိအာဒီနိ ဝါယနဋ္ဌေန သီလာဒီနံ ယေဝ နာမာနိ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

သီလဂန္ဓောတိအာဒီနိ၊ သီလဂန္ဓောအစရှိသည်တို့သည်။ ဝါယနဋ္ဌေန၊ ပြန့်နှံ့ ထင်ရှားတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ သီလာဒီနံယေဝ၊ သီလအစရှိသည်တို့၏လျှင်။ နာမာနိ၊ အမည်တို့တည်း။

ဝါယနဋ္ဌေနာတိ ပသာရဏဋ္ဌေန ပါကဋဘာဝဋ္ဌေနဝါ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။

ဝါယနဌေနာတိ၊ ကား။ ပသာရဏဌေန ပါကဋဘာဝဌေန ဝါ၊ ပြန့်နှံ့၍ဖြစ်သော အနက်သဘောကြောင့်။

ဝါယနံ သဝိသယော ဗျာပေတ္ဝာ ပဝတ္တနံ။ပ။ ယသ္မာ ပန သဝိသယဗျာပနံ တတ္ထ ပသဋဘာဝေါ ပါကဋဘာဝေါ ဝါ ဟောတိ။ တသ္မာ ပသာရဏဌေန ပါကဋဘာဝဌေန ဝါတိ ဝုတ္တံ။အတ္ထနော ဝတ္ထုဿ သူစနံဝါ ဝါယနံ။

ယမိုက်အနုဋ္ဌီကာ။

သဝိသယော၊ မိမိအာရုံ၌။ ဗျာပေတ္ဝာ၊ ပြန့်နှံ့စေ၍။ ဝါယနံ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ပ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဝိသယဗျာပနံ၊ မိမိတို့အာရုံ၌ ပြန့်နှံ့ခြင်းသည်။တတ္ထ၊ ထိုအာရုံ၌။ ပသဋဘာဝေါ ဝါ၊ပြန့်နှံ့သောအဖြစ်သည်၎င်း။ ပါကဋဘာဝေါဝါ၊ ထင်ရှားသောအဖြစ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပသာရဏဌေန ပါကဋဘာဝဌေန ဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝတ္ထုဿ၊ဝတ္ထုကို။ သူစနံ၊ ပြခြင်းသည်။ ဝါယနံ၊ ဝါယနမည်၏။

ဂန္ဓေတိ အတ္တနော ဝတ္ထုံ သူစေတီတိ ဂန္ဓော။ ။အတ္တနော၊ ၏။ ဝတ္ထုံ၊ မှီရာဝတ္ထုကို။ ဂန္ဓေတိ သူစေတိ၊ ပြတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂန္ဓော၊ ၏။

မေး။ ။အရသာမဟုတ်ဘဲလျက် အတ္ထ စသည်ကို အဘယ့်ကြောင့် ရသဆိုပါသနည်း။

ဖြေ။ ။အရသာ မဟုတ်သော်လည်း ချို့မြိန်သာယာအပ်သော အနက်သဘောကြောင့် အတ္ထ စသည်ကို ရသ ဆိုပါသည်။

အတ္ထရသောတိ အာဒီနိပိ သာဒုမဓုရဌေန အတ္ထာဒီနံ ယေဝ နာမာနိ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

အတ္ထရသောတိအာဒီနိပိ၊ တို့သည်လည်း။ သာဒုမဓုရဌေန၊ ချို့မြိန်သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ အတ္ထာဒီနံယေဝ၊ အတ္ထ အစရှိသည်တို့၏သာလျှင်။ နာမာနိ၊ အမည်တို့တည်း။

ရသန္တိ အဿာဒေန္တိ တံတံ သတ္တာတိ ရသော။ ။သတ္တာ၊ တို့သည်။ တံတံ၊ ထိုထိုတရားကို။ ရသန္တိအဿာဒေန္တိ၊ သာယာတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရသော၊ မည်၏။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္တိဝါရ

ဂဏ္ဌီစကား နှင်းလင်းချက်

မေး။ ။စက္ခာယတနမူဠ်၌ သဒ္ဒါယတနမူလသဒ်တို့ ဟောသင့်သလော၊ မဟော သင့်သလော။မဟောသင့်က စက္ခာယတနမူလကာနိ ကောဒသ ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားကို အဘယ်သို့ ယူရအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။မဟောသင့်ပါ။ သို့သော်လည်း စုတိပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့် ဥပါဒိန္န ဖြစ်သော ဝဋ်တရား၏ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းကို ဟောရာဖြစ်သော ပဝတ္တိ ဝါရ၌ သဒ္ဒါယတနအတွက် ဝိဿဇ္ဇနာ မရသော်လည်း ပုစ္ဆာမှ ရသည်ကို သင်္ဂြိဟ်၍ ဟောတော်မူသည်ဟု ယူရပါသည်။

ပဝတ္တိဝါရေ စက္ခာယတနမူလာနိ ကောဒသာတိ ပဋိသန္ဓိ စုတိဝသေန ဥပါဒိန္နပဝတ္တာ ဥပ္ပါဒနိရောဓဝစနေ တေသံ အလဗ္ဘမာနဝိဿဇ္ဇနမ္ပိ သဒ္ဒါယတနေန သဒ္ဒိ ယမကံ ပုစ္ဆာမတ္တလာဘေန သင်္ဂဏှိတွာ ဝဒတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌကာ**။

ပဝတ္တိဝါရေ၊ ၌။ စက္ခာယတနမူလာနိ ကောဒသာတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပဋိသန္ဓိစုတိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပါဒိန္နပဝတ္တာ၊ ဥပါဒိန္နဖြစ်သော ဝဋ်တရား၏။ ဥပ္ပါဒနိရောဓဝစနေ၊ ဖြစ်ခြင်းချုပ်ခြင်းကို ဟောရာဖြစ်သော။ တေသံ၊ ထိုပဝတ္တိ ဝါရ၌။ အလဗ္ဘမာနဝိဿဇ္ဇနမ္ပိ၊ မရအပ်သော အဖြေရှိသော်လည်း။ သဒ္ဒါယတ နေန၊ နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ ကု။ ယမကံ၊ ကို။ ပုစ္ဆာမတ္တလာဘေန၊ ပုစ္ဆာမျှကိုရခြင်းဖြင့်။ သင်္ဂဏှိတွာ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် သဒ္ဒါယတန၏ ဝိဿဇ္ဇနာကို မဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ မရကောင်းသောကြောင့် မဟောပါသည်။

မေး။ ။စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်ကောင်းသော ဩပ ပါတိကဥ္စ ဒုဂ္ဂတိအဟိတ်ကိုသာ ကောက်၍ အဘယ်ကြောင့် သုဂတိ အဟိတ်ကို မကောက်သနည်း။

ဖြေ။ ။သုဂတိဘုံ၌ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသောကံကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော ဩပပါတိကတို့အား စက္ခု သောတ စသောဣန္ဒြေခွါတဲ့ခြင်း မရှိသော ကြောင့် သုဂတိအဟိတ်ကို မကောက်ရပါ။

သုဂတိယံ မဟာနုဘာဝေန ကမ္မုနာ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ ဩပပါတိကာနံ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လာယောဂတော စက္ခုသောတာဒီနာလာဘော သံသေဒ ဇာနံ၊ ဘာဝါလာဘော ပဌမကပ္ပိကဩပပါတိကာနံ ဝသေနပိ။ ။**အဘိ ဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ**။

သုဂတိယံ၊ သုဂတိဘုံ၌။ မဟာနုဘာဝေန၊ ကြီးသောအာနုဘော် ရှိသော။ ကမ္မုနာ၊ ကံကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဩပပါတိကာနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒြိယဝေကလ္လာယောဂတော၊ ဣန္ဒြေချို့တဲ့ခြင်းနှင့် မယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ စက္ခု သောတဃာနာလာဘော၊စက္ခု, သောတ, ဃာနကို မရခြင်းသည်။သံသေဒဇာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝါလာဘော၊ ဘာဝကိုမရခြင်းသည်။ ပဌမကပ္ပိကဩပပါတိကာနံ၊ ကမ္ဘာဦး၌ဖြစ်သော ဥပပါတ်တို့၏။ ဝသေနပိ၊ လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

[မှတ်ချက်။ ။ဩပပါတိက, သံသေဒဇ, ဂဗ္ဘသေယျက မည်ကြောင်းကို ဝစနတ္ထဖြင့်ဆင်း၊ သာဓကဖြင့်ဆင်း သိကြပါကုန်]။ ။

ဥပပါတော နေသံ အတ္ထိတိ ဩပပါတိကာ။ (ဝစနတ္ထ)။ ။

နေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဥပပါတော၊ ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဩပပါတိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ။

ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒဝသေန စေတ္ထ ဝိသိဋ္ဌဩပပါတိကော ဂဟိတော။
ယထာ အဘိရူပဿ ကညာ ဒါတဗ္ဗာတိ။ ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တ္ထေ၊ ၌။ ဥက္ကံသပရိစ္ဆေဒဝသေန၊ လွန်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝိသိဋ္ဌဩပပါတိကော၊ ထူးသောဥပပါတ်ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ယထာ၊ကား။ အဘိရူပဿ ကညာ ဒါတဗ္ဗာတိ၊ အစရှိသည်တည်း။အဘိရူပဿ၊ အလွန်အဆင်းလှသော။ ဝါ၊ အမျိုးစည်းစိမ် ဂုဏ်သိမ်အားဖြင့် ထူးသော သတ္တိသားအား။ ကညာ၊ အလွန်အဆင်းလှသော။ ဝါ၊ အမျိုးစည်းစိမ် ဂုဏ်သိမ် အားဖြင့်ထူးသော သတ္တိသမီးကို၊ ဒါတဗ္ဗာ၊ ပေးအပ်၏။ ။

ကမလကုဟရဂဗ္ဘမလာဒိသံသေဒဋ္ဌာနေသု ဇာတာ သံသေ ဒဇာ။ ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

ကမလကုဟရဂဗ္ဘမလာဒိသံသေဒဋ္ဌာနေသု၊ ကြာတိုက် ပမ်း အညစ်အကြေး အစရှိသော အညီအရပ်တို့၌။ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်တို့တည်း။သံသေဒဇာ၊တို့။ ။

မေး။ ။ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိစသည်၌။ ဂဗ္ဘသေယျကကို **ကောက်ရာ**ငင်း ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ စက္ခာယတန မရှိခဲ့သည်မဟုတ်ပါလော။ အသို့သင့်ပါအံ့နည်း။

ဖြေ။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ၌ မရှိသည်ကား **မှန်၏**။သို့သော်လည်း ပစ္စုပ္ပန် သုံးပါးတို့စွင် **ခဏပစ္စုပ္ပန်,သန္ဋတိပစ္စုပ္ပန်တို့ကို** မယူဘဲ, **အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်**ကို ယူရသော ကြောင့် သင့်ပါသည်။

အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နန္တေ ဘဂတတ္တာ။
ပစ္စုပ္ပန်ံ တိဓာ ဝုတ္တံ၊ ခဏသန္တတိအဒ္ဓတော။
တတ္ထ ဟိ ခဏသမ္မတ္တိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နခဏာဒိကံ။ ။
ကေဒ္ဒေသန္တတိဝါရ၊ ပရိယာပန္နမ္ပိ တံ ပန။
သန္တတိပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ အာဟု သန္တတိကောဝိဒါ။
ကေဘဝပရိစ္ဆိန်၊ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ ပစ္ဆိမံ။ ။
အဘိဓမ္မာဝတာရ။

အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နန္တေ ဘဂတတ္တာ၊ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန်ဒ္ဓ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပစ္စုပ္ပန်၊ပစ္စုပ္ပန်ကို။ ခဏသန္တတိအဒ္ဓတော၊ခဏပစ္စုပ္ပန်, သန္တတိပစ္စုပ္ပန်, **အဒ္ဓါ**ပစ္စုပ္ပန်အားဖြင့်။တိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆို**ဦးအံ့။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။** ခဏသမ္မတ္တိ၊ ခဏနှင့်ပြည့်စုံသောပစ္စုပ္ပန်ကို။ ပစ္စုပ္ပန္နခဏာ**ဒိကံ၊** ခဏပစ္စုပ္ပန်ဟူ၍။ဝုတ္တံ၊ ၏။ ကေဒ္ဒေသန္တတိဝါရပရိယာပန်၊ **တခုနှစ်ခုသော စိတ်အစဉ်ဝါရဉ်အကျုံးဝင်သော။** တံ ပန၊ **ထိုပစ္စုပ္ပန်ကိုကား။ သန္တတိကောဝိဒါ၊ သန္တတိဉ် လိမ်မာသောပညာရှိတို့သည်။** ယန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်**ဟူ၍။ အာဟု၊** ဆိုကုန်ပြီ။ ကေဘဝပရိစ္ဆိန်၊ တဘဝဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ကို။ ပစ္စုပ္ပန်ံပစ္ဆိမန္တိ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော အဒ္ဓါပစ္စုပ်ဟူ၍။**အာဟု၊** ဆိုကုန်ပြီ။ ။

မေး။ ။စက္ခာယတနသာဖြစ်၍ သောတာယတန မဖြစ်မိ စုတိလတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သဟိတ်ပဋိသန္ဓေမနေဘဲ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေနေကြောင်းကို အဘယ်ကိုထောက်၍ သိရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ဣန္ဒြိယ ယမိုက် မူလဋီကာ, သမ္မောဟဝိနောဒနီ **အဋ္ဌကထာတို့ကို** ထောက်၍သိရပါသည်။

ဂဗ္ဘသေယျကာနဉ္စ **အနုပ္ပန္နေသု** စက္ခာဒီသု စဝန္တာနံ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကတာ၊ သဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနံ ကာမာဝစရာနံ နိယမတော သစက္ခုကာဒိဘာဝဒဿနေန ဒဿိတော ဟောတိ။ ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ စက္ခာဒီသု၊ စက္ခုန္ဒြေအစရှိသည်တို့သည်။ **အနုပ္ပန္နေသု၊** မဖြစ်ကုန်မီ။ စဝန္တာနံ၊ စုတေကုန်သော။ ဂဗ္ဘသေယျကာနံ၊ ဂဗ္ဘသေယျက သတ္တဝါတို့**၏။ အဟေတုကပဋိသန္ဓိကတာ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေရှိသည်၏အဖြစ်ကို။** ဒဿိတာ၊ **၏။** သဟေတုကပဋိသန္ဓိကာနံ၊ **သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ** ရှိကုန်သော။ **ကာမာဝစရာနံ၊တို့၏။** နိယမတော၊ **မြဲသောအားဖြင့်။ သစက္ခုကာဒိဘာဝဒဿနေန၊**

စက္ခုန္ဒြေနှင့် တကွဖြစ်ခြင်းစသည်၏ အဖြစ်ကိုပြသဖြင့်။ ဒဿိတောဝါသည်။ ဟောတိ၏။ ။

အဋ္ဌဟိ သဟေတုကမဟာဝိပါကေဟိ ကာမာဝစရဒေဝေသု စေဝ မနုဿေသု စ ပုညဝန္တာနံ ပဋိသန္ဓိ ဟောတိ။ ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။ သဟေတုကမဟာဝိပါကေဟိ၊ သဟိတ်မဟာဝိပါက်တို့ဖြင့်။ ကာမာဝစရဒေဝေသုစေဝ၊ တို့၌ဌင်း။ မနုဿေသုစ၊ တို့၌ဌင်း။ ပုညဝန္တာနံ၊ ကောင်းမှုရှိသော သူတို့၏။ ပဋိသန္ဓိ၊ ပဋိသန္ဓေသည်။ဟောတိ၏။ ။

စက္ခုပ္ပတ္တိဝိဗန္ဓကကမ္မပဋိဗာဟိတသာမတ္ထိယေန ဒိန္နပဋိသန္ဓိနာ ဇာတ-ရေနာပိ ဝါ ကမ္မေန အနုပ္ပါဒေတပ္ပစက္ခုကော ဇစ္စန္ဓော နာမ။ ။

အာဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

စက္ခုပ္ပတ္တိဝိဗန္ဓကကမ္မပဋိဗာဟိတသာမတ္ထိယေန၊ စက္ခုဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်တတ်သော ကံသည် တားမြစ်အပ်သောအစွမ်းရှိသော။ ဒိန္နပဋိသန္ဓိနာပိဝါ၊ ပေးအပ်သော ပဋိသန္ဓေကြောင့်ဌင်း။ ဇာတရေန၊သော။ကမ္မေနပိဝါ၊ကံကြောင့်ဌင်း။ အနုပ္ပါဒေတပ္ပစက္ခုကော၊ မဖြစ်စေအပ်သော စက္ခုရှိသောသူသည်။ ဇစ္စန္ဓောနာမ၊ ဇစ္စန္ဓမည်၏။ ။

သစက္ခုကာနံ အသောတကာနန္တိ အပါယေ ဇာတိဗဓိရသြပပါတိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

သစက္ခုကာနံ အသောတကာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ အပါယေ၊ အပါယ်ဘုံ၌။ ဇာတိဗဓိရသြပပါတိကံ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် နားပင်းသော သြပပါတိကကို။ သန္ဓာယ၊၍။ဝုတ္တံ၊၏။ ။

မေး။ ။ဃာနာယတနမူလိ အနုလောမ သန္နိဋ္ဌာန်၌ သြပပါတိက ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဘယ်ကြောင့် မကောက်သနည်း။

ဖြေ။ ။ကာမဘုံ၌ ဃာနချို့ သော သြပပါတိက ပုဂ္ဂိုလ် မရှိကောင်းသောကြောင့် မကောက်ပါသည်။

ကာမဓာတုယံပန အဃာနကော သြပပါတိကော နတ္ထိ။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ ကာမဓာတုယံ၊ ကာမဓာတ်၌။ အဃာနကော၊ **ဃာနချို့** သော။သြပပါတိကော၊သည်။နတ္ထိ၊မရှိ။ ။

ဒုဂ္ဂတိယံ ပန စက္ခုသောတဘာဝါလာဘော ဒ္ဒိန္နမ္မိ ဝသေန၊ ဃာနာ လာဘော သံသေဒဇာနမေဝ ဝသေန၊ နဩပပါတိကာနံ ဝသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ။**အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။**

ပန၊ အဘို့တပါး**ကို**ဆိုဦး**အံ့**။ ဒုဂ္ဂတိယံ၊ ဒုဂ္ဂတိဘုံ၌။ စက္ခုသောတဘာဝါလာဘော။ စက္ခုသောတဘာဝ**ကို** မရခြင်း**သည်**။ဒ္ဒိန္နမ္မိ၊ နှစ်ပါး**စုံ**သော သံသေဒ**ဇ** ဩပပါတိက**တို့**၏လည်း။ ဝသေန အစွမ်း**အား**ဖြင့်။ဟောတိ၊၏။**ဃာနာလာဘော**၊ **ဃာန** ကို**မ**ရခြင်း**သည်**။ သံသေဒဇာန**မေဝ**၊ **သံသေဒဇ**တို့**၏သာလျှင်။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ဟောတိ၊၏။ဩပပါတိကာနံ၊တို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။နဟောတိ၊မဖြစ်။ဣတိ၊သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊၏။ ။

မေး။ ။သင်္ဂြိဟ် ဆရာသည် သံသေဒဇဩပပါတိက**တို့**အား ဩမကအ**ား**ဖြင့် စက္ခု သောတ **ဃာန** ဘာဝ**တို့ကို**မရအပ်ဟုသာမညအားဖြင့် ဆိုပါလျက်, **ဃာန**မရခြင်း**သည်** သံသေဒဇအား**သာဟု** ၊ အဘယ့်ကြောင့် ခွဲခြမ်း၍ ယူသနည်း။

ဖြေ။ ။တပေါင်း**တည်း** ညွှန်ပြအပ်သော အရာပင်ဖြစ်သော်လည်း တစိတ်တဒေသအား**ဖြင့်** စပ်သင့်**သော**ကြောင့် သံသေဒဇအား ခွဲခြမ်း၍ ယူရပါသည်။ ။(ယထာလာဘနည်း**ဟူလို**)။ ။

ကေယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌဿပိ ကေဒေသော သမ္မန္နံ လဘတိ။ ။

ယမိုက်အနုဋီကာ။

ကေယောဂနိဒ္ဒိဋ္ဌဿပိ၊ တပေါင်း**တည်း**ညွှန်ပြအပ်သော အရာ**ဌာန**၏လည်း။ ကေဒေသော၊ တစိတ်တဒေသသည်။ သမ္မန္နံ၊ စပ်ခြင်း**ကို**။ လဘတိ၊၏။ ။

မေး။ ။သစက္ခုက အဃာနက ကောက်ဆုံ၌ ရူပပုဂ္ဂိုလ်**ကို** ကောက်ခြင်းသည် နှာခေါင်းမရှိ၍ပင် ကောက်သလော။

ဖြေ။ ။အသွင်သဏ္ဌာန် ဖြစ်သော နှာခေါင်း**ကား**ရှိ၏။ **ဃာန**ပသာဒ**ဃာန** ဝိညာဏ်မရှိ။အနံ့**ကို**မသိ။ သို့အတွက်ကောက်ပါသည်။ ။

ဃာနံ အတ္ထိ**,ဃာန**ပသာဒေါစ **ဃာန**ဝိညာဏဉ္စ နတ္ထိ။တသ္မာ ဂန္ဓံ နဇာနန္တိ။ ။

ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ။

ဃာနံ၊ နှာခေါင်း**သည်**။ **အတ္ထိ**၊ရှိ၏။ ဃနပသာဒေါစ၊သည်၎င်း။ **ဃာန** ဝိညာဏဉ္စ၊ သည်၎င်း။ နတ္ထိ၊မရှိ။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ဂန္ဓံ၊အနံ့**ကို**။ နဇာနန္တိ၊ မသိ**ကုန်**၏။

မေး။ ။နှာခေါင်းရှိလျက် **အဘယ်ကြောင့်** ဃာနပသာဒ မဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ပြဟ္မာတို့မှာ နှာခေါင်းရှိသော်လည်း ကာမရာဂ၌တပ်ခြင်း ကင်းသော ဘာဝနာဖြင့် ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့၌ တပ်ခြင်းမရှိရကား ၎င်းတို့မှီရာ ပသာဒတို့၌လည်း တပ်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဃာနပသာဒ မဖြစ်ပါ။

ဃာနာဒိတ္တယံ နတ္ထိ ပြဟ္မာနှံ ကာမဝိရာဂဘာဝနာဝသေန ဂန္ဓရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသုပိ ဝိရတ္တတာယ တဒ္ဓိသယပသာဒေသုပိ ဝိရာဂဘာဝတော။ ။

အာဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

ပြဟ္မာနှံ၊ တို့အား။ ကာမဝိရာဂဘာဝနာဝသေန၊ ကာမဂုဏ်၌တပ်ခြင်း **ကင်းသောဘာဝနာ၏** အစွမ်းအားဖြင့်။ **ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗသုပိ၊ ဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့၌လည်း**။ ဝိရတ္တတာယ၊ **တပ်ခြင်းကင်းသည်၏** အဖြစ်ကြောင့်။ **တဒ္ဓိ သယပသာဒေသုပိ၊ ထိုဂန္ဓ, ရသ, ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့၏ မှီရာဖြစ်သော ပသာဒတို့၌လည်း**။ **ဝိရာဂဘာဝတော၊ တပ်ခြင်းမရှိသောကြောင့်**။ (ဃာနာဒိတ္တယံ၊သည်။နတ္ထိ၊မရှိ)။

အဂန္ဓကာနံ အရသကာနံ အဖောဋ္ဌဗ္ဗကာနန္တိ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

အဂန္ဓကာနံ။ ပ၊နန္တိ၊ဟူ၍။ ယောဇနာ၊ ယောဇနာခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ **သိအပ်၏**။

မေး။ ။ဂန္ဓာယတန မူလီ၌ အဂန္ဓကာနံစသည်ဖြင့် ဝိဘင်းထုက်ခဲ့လျှင် ရူပ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဂန္ဓမရှိသလော။

ဖြေ။ ။ရူပပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ဂန္ဓရှိ၏။ သို့သော်လည်း ဃာနာယတနမရှိ၍ **အာ** ယတနကိစ္စမပြီးသောကြောင့်ဂန္ဓရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။

ဂန္ဓာဒီနိ **စေတ္ထ အာ**ယတနဘူတာနေဝ အဓိပ္ပေတာနိ။ တသ္မာ သရူပ ကာနံ သဂန္ဓကာန**န္တိ** အာယတနဝသေနေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအုံ့။ **ဇ**တ္ထ၊ ဤဂန္ဓာယတနယမကအစရှိသည်တို့၌၊ ဂန္ဓာဒီနိ၊ **ဂ**န္ဓအစရှိသည်တို့ကို။အာယတနဘူတာနေဝ၊ အာယတနဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်တို့ကို **သ**ဘာလျှင်။ အဓိပ္ပေတာနိ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရူပကာနံ၊ **ရူပါယ**တနနှင့် ဘက္ခုဖြစ်ကုန်သော။ သဂန္ဓကာနံ၊ ဂန္ဓာယတနနှင့်တကွဖြစ်ကုန် **သော**။ ဣတိ၊သို့။ အာယတနဝသေန၊ဖြင့်။ **ဇ**တ္ထ၊ တို့၌။အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ **ဇ**၏။

ယသ္မာ ပန ရူပဓာတုပရိယာပန္နာနံ သတ္တာနံ ဃာနာယတနာဒီန မဘာဝေန ဂန္ဓာယတနာဒီနိ အာယတနာဒိကိစ္စံ နကရောန္တိ။ တသ္မာ **ရူပဓာတုယာ ဆ အာယတနာ နဝ ဓာတုယောတိ အာဒိ**ဝုတ္တံ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ပန၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ရူပဓာတုပရိယာပန္နာနံ၊ ရူပဓာတ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော၊ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ ဃာနာယတနာဒနံ၊ ဃာနာယတနစသည်တို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိသဖြင့်။ ဂန္ဓာယတနာဒီနိ၊ ဂန္ဓာယတနအစရှိသည်တို့သည်။ အာယတနာဒိကိစ္စံ၊ အာယတနစသော ကိစ္စကို။နကရောန္တိ၊ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပဓာတုယာ ဆ အာယတနာ နဝဓာတုယောတိအာဒိ၊ ကို။ဝုတ္တံ၊၏။

မေး။ ။ရူပဘုံ၌ရှိသော ဂန္ဓ ရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတို့ကို ဂန္ဓာယတန, ရသာယတန, ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနမဖွဲ့ဘဲ, အဘာယ်ကြောင့် ဓမ္မာယတနဖွဲ့သနည်း။

ဖြေ။ ။ဓမ္မသဘာဝကိုမလွန်သောကြောင့်၎င်း၊ မနောဝိညာဏဓာတ်၏ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ရောက်သောကြောင့်၎င်း၊ဓမ္မာယတန၌ အကျုံးဝင်သည်ကို ပြု၍ ဓမ္မာယတန ဖွဲ့ရပါသည်။(ဓာတ်၌လည်းနည်းတူ)။

ဓမ္မသဘာဝါ နာတိဝတ္တနတော မနောဝိညာဏဿ စ ဝိသယဘာဝူပဂမနတော ဓမ္မာယတနန္တောဂဓေ ကတွာ ပဉ္စာယတနာနီတိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ။ ။**ဝိဘင်းအနုဋ္ဌီကာ။**

ဓမ္မသဘာဝါနာတိဝတ္တနတောစ၊ တထုးသဘောကိုမလွန်နိုင်သည်**၏ အ**ဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မနောဝိညာဏဿ၊ မနောဝိညာဏ်၏။ ဝိသယဘာဝူပဂမနတောစ၊ အာရုံ၏အဖြစ်သို့ ရောက်သောကြောင့်၎င်း။ ဓမ္မာယတနန္တောဂဓေ၊ ဓမ္မာယတန၌ အကျုံးဝင်သည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဉ္စာယတနာနီတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊၏။

တေသု ဟိ ဇိဝှါကာယာယတနယမကေသု တိဏ္ဏံ ပုဗ္ဗင်္ဂမာနံ အာမန္တာတိ ဝိဿဇ္ဇနေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ပစ္ဆိမပုဗ္ဗင်္ဂမာယ သကာယကာနံ အဃာနကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနန္တိ အာဒိနာတိ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။**

ဟိ၊ ထိုစကားကို ထင်ရှားစွာပြဦးအံ့။တေသု၊ ထိုဃာနာယတနမူလက တို့၌။ **ဇိဝှါ**ကာယာယတနယမကေသု၊ တို့၌။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာနံ၊ တို့၏။ အာမန္တာတိဝိဿဇ္ဇနေန၊ အာမန္တာဟူသော အဖြေသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပစ္ဆိမပုဗ္ဗင်္ဂမာယ၊ အဆုံးဖြစ်သော ပုဗ္ဗင်္ဂ၏။ သကာယကာနံ။ပ။ အာဒိနာ၊ သော။ ဝိဿဇ္ဇနေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဤတို၊ ဤသို့သိအပ်၏။

ယထာ စက္ခုသောတာနိ ရူပဘဝေ ဃာနဇိဝှါဟိ ဝိနာ ပဝတ္တန္တိ။နဲ့ ဧဝံ ဃာနဇိဝှါ အညမညံ ဝိနာ ပဝတ္တန္တိ။ဒ်ိုန္နမ်ိုု ရူပဘဝေ အနုပ္ပဇ္ဇနတောတိ ဧဝံ ဝိသုံ ၊ သုံ ကာမဘဝေ အပ္ပဝတ္တိဝသေန တေသံ သဟစရိတာ ဝုတ္တာ။ ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

စက္ခုသောတာနိ၊ စက္ခုသောတတို့သည်။ ရူပဘဝေ၊ ရူပဘုံ၌။ ဃာနဇိဝှါဟိ၊ ဃာနဇိဝှါတို့နှင့်။ ဝိန၁၊ ကင်း၍။ ပဝတ္တန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံတူ။ဃာနဇိဝှါ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊အချင်းချင်း။ ဝိန၁၊ ကင်း၍။ နပဝတ္တန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသောဃာနဇိဝှါတို့၏လည်း။ ရူပဘဝေ၊ ၌။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (နပဝတ္တန္တိ) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိသုံ ဝိသုံ၊ အသီးအသီး။ ကာမဘဝေ၊ ၌။ အပ္ပဝတ္တိဝသေန၊ ကင်း၍ မဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထို ဃာနဇိဝှါတို့၏။ သဟစရိတာ၊ တကွဖြစ်သည်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

အာယတနယမိုက် ပြီး၏။

ဓာတုယမိုက်

ဂဏ္ဌိစကားရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။အဘဲ့ကြောင့် ဓာတ်မည်သနည်း။

ဖြေ။ ။သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း၊ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲကို ပြီးစေကာမျှဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း၊ သတ္တဝါတို့ကို ဆောင်အပ်သောကြောင့် ၎င်း၊ သတ္တဝါ တို့သည် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို ပြီးစေအပ်သောကြောင့် ၎င်း၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို ထားရာဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း၊ ကိုယ်အစိတ်ဖြစ်သော ဓာတ်တို့ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကျောက်အစိတ် ဓာတ်တို့ကဲ့သို့ ဖြစ်သောကြောင့် ၎င်း ဓာတ်မည်ပါသည်။

ဝိဒဟတိ ဝိဓာနဋ္ဌ၊ ဓိယတေ စ ဝိဓီယတေ။
တောယ ဓီယတေ တ္ထေ၊ ဣတိ ဝါ ဓာတုသမ္မတာ။
သရီရသေလာဝယဝါ၊ ဓာတုယောဝိယ ဓာတုယော။

အာဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲကို။ ဝိဒဟတိ၊ **ဖြစ်စေတတ်၏။** ဣတိတသ္မာဝါ၊ ကြောင့် ၎င်း။ သံသာရဒုက္ခံ၊ ကို။ ဝိဓာနဋ္ဌ၊ **ပြီးစေကာမျှသည်လည်း။** ဟောတိ၊ **၏။** ဣတိတသ္မာဝါ၊ ကြောင့် ၎င်း။ သတ္တောဟိ၊ **တို့သည်။** ဓိယတေ၊ **ဆောင်အပ်၏။** ဣတိတသ္မာဝါ၊ ကြောင့် ၎င်း။ **တောယ ဓမ္မဇာတိယာ၊** ဖြင့်။ သတ္တောဟိ၊ **တို့သည်။ သံသာရဒုက္ခံ၊** ကို။ ဝိဓီယတေ၊ **ပြီးစေအပ်၏။** ဣတိတသ္မာဝါ၊ ကြောင့် ၎င်း။ **တ္ထေ၊ ၌။** သံသာရဒုက္ခံ၊ ကို။ ဓီယတေ၊၊ ထားအပ်၏။ ဣတိတသ္မာဝါ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဓာတုသမ္မတာ၊ **ဓာတ်ဟူသမုတ်အပ်၏။** သရီရသေလာဝယဝါ၊ **ကိုယ်၏ ကျောက်၏အစိတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယောဝိယ၊ ဓာတ်တို့ကဲ့သို့။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့မည်ကုန်၏။**

ဓာတုတ္ထော နာမ သဘာဝတ္ထော၊ သဘာဝတ္ထော နာမ သုညတတ္ထော၊ သုညတတ္ထောနာမ နိဿတ္တတ္ထော။ ။**ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ**။

ဓာတုတ္ထောနာမ၊ ဓာတ်၏အနက်မည်သည်ကား။ သဘာဝတ္ထော၊ သဘော ဖြစ်သောအနက်တည်း။ သဘာဝတ္ထောနာမ၊ သည်ကား။ သုညတတ္ထော၊ သတ္တဇီဝ မုဆိတ်သောအနက်တည်း။ သုညတတ္ထောနာမ၊ သည်ကား။ နိဿတ္တတ္ထော၊ သတ္တ ဇီဝ မဟုတ်သော အနက်တည်း။

မေး။ ။သုတ္တန်အဘိဓမ္မာဝယ် **ဟောအပ်**သော အာရဗ္ဘဓာတ် သုတဓာတ် စသော များစ္စာသော ဓာတ်တို့ရှိပ၊လျက် အဘဲ့ကြောင့် တဆဲ့ရှစ်ပါး သာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။ပြဆိုအပ်သော **ဓာတ်တဆဲ့ရှစ်ပါး**တွင် အကျုံးဝင်သည့်အတွက် ၎င်းတို့ကို သီးခြားမဟောဘဲ တဆဲ့ရှစ်ပါးသာ ဟောတော်မူပါသည်။

သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာနံ သမ္မဓာတူနံ တဒန္တောဂဓတ္တာ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနာနံ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သော။ **သမ္မ** ဓာတူနံ၊ ခပ်သိမ်းသောဓာတ်တို့၏။ တဒန္တောဂဓတ္တာ၊ ထိုဓာတ်တို့၌ အတ္ထင်းဝင် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

မေး။ ။**စက္ခုဝိညာဏဓာတ်စသည်၌ အာရုံ၏အမည်ကိုယူ၍ ရူပဝိညာဏစသည်** မခေါ်မူ၍ အဘယ့်ကြောင့် ဝတ္ထု၏အမည်ကို ယူ၍ **စက္ခုဝိညာဏဓာတ်** စသည်ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ရူပါရုံစသည်ကား အခြားဝိညာဏ်များနှင့်ဆက်ဆံသောကြောင့် **အာရုံ** ဖြင့် ရူပဝိညာဏဓာတ် စသည်မခေါ်နိုင်ပါ။ စက္ခုဝတ္ထု စသည်မှာ အခြားဝိညာဏ်တို့နှင့် **မဆက်ဆံ**။ ထိုမဆက်ဆံသော ဝတ္ထုဖြင့်သာ စက္ခုဝိညာဏ် စသည်ခေါ်နိုင်ပါသည်။

ရူပါဒီနံ ပစ္စယာနံ အညဝိညာဏသာဓာရဏတ္တာ အသာဓာရဏေန ဝတ္ထုနာ စက္ခုဝိညာဏံ သောတဝိညာဏန္တိနာမံ ဥဒ္ဒဋ္ဌံ။ ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီမူလဋီကာ။

ရူပါဒီနံ၊ ရူပါရုံအစရှိကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတို့၏။ အညဝိညာဏ-သာဓာရဏတ္တာ၊ တပါးသောဝိညာဏ်နှင့်ဆက်ဆံသောကြောင့်။ **အသာဓာရ-ဏေန**၊ တပါးသော ဝိညာဏ်နှင့်**မဆက်ဆံသော**။ ဝတ္ထုနာ၊ ဝတ္ထုဖြင့်။ **စက္ခု**

ဝိညာဏံ သောတဝိညာဏန္တိ၊ စက္ခုဝိညာဏ် သောတဝိညာဏ်ဟူ၍။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဥဒ္ဓဠံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။

အသာဓာရဏေန နာမံ ဥဒ္ဓဠံ ဘေရိသဒ္ဒေါ ယဝကံ်ရောတိ ယထာ။ ။
ဓမ္မသင်္ဂဏီအနုဋ္ဌိကာ။

အသာဓာရဏေန၊ မဆက်ဆံသောဝတ္ထုဖြင့်။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဥဒ္ဓဠံ၊ **ထုတ်ဆောင်အပ်၏**။ ဘေရိသဒ္ဒေါ ယဝကံ်ရောတိယထာ၊ ဘေရိသဒ္ဒေါ ယဝကံ်ရော **အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့**တည်း။ ဘေရိသဒ္ဒေါ၊ စည်ကြီးသံ။ ယဝကံ်ရော၊ မုယောညွှန့်။

စက္ခုဝိညာဏန္တိ ကာရဏာဘူတဿ စက္ခုဿ ဝိညာဏံ စက္ခုတော ဝါ ပဝတ္တံ စက္ခုသ္မိံ ဝါ နိဿိတံ ဝိညာဏန္တိ စက္ခုဝိညာဏံ။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာ။**

စက္ခုဝိညာဏန္တိ၊ ကား။ ကာရဏာဘူတဿ၊ **အကြောင်းဖြစ်၍** ဖြစ်သော။ **စက္ခုဿ**၊ စက္ခုပသာဒ၏။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်တည်း။ **ဝါ**၊ ကား။ **စက္ခုတော**၊ **မှ**။ **ပဝတ္တံ**၊ ဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ **ဝါ**၊ ကား။ **စက္ခုသ္မိံ**၊ **၌**။ နိဿိတံ၊ **မှီသော**။ **ဝိညာဏံ**၊ ဟူသည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ **စက္ခုဝိညာဏ်မည်၏**။

မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် မနောဓာတ်မည်သနည်း။

ဖြေ။ ။အလွန်အကဲခွဲ့ဉာဏ်တက္ခ သိခြင်းကိစ္စ **အထူးမထင်ဘဲလျက် သိကာမျှ** ဖြစ်သောကြောင့် မနောဓာတ် မည်ပါသည်။

မနောယေဝ ဓာတု မနောဓာတု။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ။**

မနောယေဝ၊ သိကာမျှဖြစ်သော။ **ဓာတု**၊ ဓာတ်တည်း။ **မနောဓာတု**၊ **သိကာမျှဖြစ်သောဓာတ်**။

အညေသံ စိတ္တာနံ သဘာဝသုညတသဗ္ဘာဝါ မနောဓာတုဘာဝေါ အာပဇ္ဇတီတိစေ။န။ ဝိသေသသဗ္ဘာဝါ။

စက္ခုဝိညာဏာဒီနဉ္စိ စက္ခာဒီနိဿယတာ စက္ခာဒီနံ သဝိသယေသု ဒဿနာဒိပဝတ္တိဘာဝတာ စ ဝိသေသေ၊ မနောဝိညာဏဿ ပန အနညနိဿယမနောပုဗ္ဗင်္ဂမတာယ အညနိဿယဝိညာဏဿ အနန္တရ ပစ္စယတ္တာဘာဝေန မနောဒ္ဓါရနိဂ္ဂမနမုခဘာဝါဘာဝတော စ သာတိ-သယဝီဇာနနကိစ္စတာ ဝိသေသော။

တပ္ပိသေဿဝိရဟိတာ မနောမတ္တာ ဓာတု မနောဓာတူတိ **တိဝိဓာ** မနောဓာတု ဧဝ ဝုစ္စတိ။ နု ဝိသေသမနော။
ဓမ္မသင်္ဂဏီမူလဋ္ဌကာ။

အညေသံ၊ မနောဓာတ်မှ တပါးကုန်သော။ စိတ္တာနံ၊ တို့၏။ သဘာဝသညတ သဗ္ဗာဝါ၊ သဘော၏အဖြစ် ကာရက, ဝေဒက စသည်မှ ဆိတ်သည်၏အဖြစ်၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ မနောဓာတုဘာဝေါ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ခဲ့ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စေ၊ အကယ်၍မေးငြားအံ့။ န အာပဇ္ဇတိ၊ မရောက်။ ဝိသေသသဗ္ဗာဝါ၊အထူး၏ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဟိ၊ ခဲ့ပြီးအံ့။ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ၊ တို့၏။ စက္ခာဒိနိဿယတာစ၊ စက္ခုဝတ္ထု စသည်လျှင် မှီရာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုဝတ္ထု စသည်တို့၏။ သဝိသယေသု၊ မိမိအာရုံတို့၌။ ဒဿနာဒိပဝတ္တိဘာဝတာစ၊ မြင်ခြင်းစသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဝိသေသော၊ ထူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ မနောဝိညာဏဿ၊ ၏။ အနညနိဿယမနောပုဗ္ဗင်္ဂ-မကာယ၊ တပါးသော မှီရာရှိသောစိတ်လျှင် ရှေ့သွားရှိသည်မဟုတ်သော ကြောင့်ငင်း။ အညနိဿယဝိညာဏဿ၊ တပါးသောမှီရာရှိသောဝိညာဏ်၏။ အနန္တရပစ္စယတ္တာ၊ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ မနောဒ္ဓါရနိဂ္ဂမနမုခဘာဝါ-ဘာဝတောစ၊ မနောဒ္ဓါရ၏ ကင်းခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့် ငင်း။ သာတိသယဝိဇာနနကိစ္စတာ၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွ သိခြင်းကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဝိသေသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဗ္ဗိသေသဝိရဟိတာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အထူးမှကင်းခြင်းကြောင့်။ မနော မတ္တာ၊ သိခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဓာတု၊ တည်း။ မနောဓာတု၊ ဓာတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ မနောဓာတုဝေ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဝိသေသမနော၊ ထူးသောစိတ်ကို။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။

မနောဒ္ဓါရနိဂ္ဂမနပဝေသနမုခဘာဝတောဝ ပန မနောဓာတုယာ ဝိဇာနနဝိသေသဝိရဟေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏီမူလဋီကာ။**

ပန၊ အဘို့တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ မနောဒ္ဓါရ နိဂ္ဂမန ပဝေသန မုခဘာဝတောဝ၊ မနောဒ္ဓါရ၏ ကင်းခြင်း ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်မကြောင့်။ မနောဓာတု ယာ၊ ၏။ ဝိဇာနန ဝိသေသ ဝိရဟေဝ၊ သိခြင်းအထူးမှ ကင်းခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တတောဝေ မနောဝိညာဏန္တိပိ နဝုစ္စတိ။ နဟိ တံ ဝိညာဏံ မနတော ပဝတ္တံ မနသော ပစ္စယော။ နာပိ မနသော ပစ္စယဘူတံ မနတော ပဝတ္တံ ဒဿနာဒိနံ ပန ပစ္စယော။ တေဟိစ ပဝတ္တံ တေသံ ပုရေစရံ အနုစရဉ္စာတိ။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏီမူလဋီကာ။**

တတောဝေ၊ ထိုသိခြင်းအထူးမှ ကင်းခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ မနောဝိညာဏန္တိပိ၊ မနောဝိညာဏ် ဟူ၍လည်း။ နဝုစ္စတိ၊ မဆိုအပ်။ ဟိယသ္မာ၊ အကြောင့်ကြောင့်။ တံဝိညာဏံ၊ ထိုမနောဓာတ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝိညာဏ်သည်။ မနတော၊

စိတ်မှု။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ မနသော၊ စိတ်၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မနသော၊ ၏။ ပစ္စယာဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ မနတော၊ မှ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ပဝတ္တံ၊ သည်။ နာပိဟောတိ၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဒဿနာဒီနံ၊ စက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ငင်း။ တေဟိ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့ကြောင့်။ ပဝတ္တဥ္စ၊ ဖြစ်၍ဖြစ်သည်ငင်း။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဏ် စသည်တို့၏။ **ပုရေစရံ**၊ ရှေသွားသည်ငင်း။ အနုစရဥ္စ၊ နောက်လိုက်သည်ငင်း။ တောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ (မနောဝိညာဏန္တိပိ နဝုစ္စတိ)။

ယဒိ မနောဓာတု မနောဝိညာဏန္တိ နဝုစ္စတိ။ ဆ ဝိညာဏာ ကာယာတိ ကထံ မနောဓာတုယာ တတ္ထ သင်္ဂဟောတိ။သင်္ဂဟောဧေ ပရိယာယဒေသနတ္တာ။ အတ္ထိ ဟိ သော ပရိယာယော၊မနနမတ္တံ ဝိညာဏံ မနောဝိညာဏန္တိ။ ။**ဓမ္မသင်္ဂဏိအနုဋ္ဌိကာ။**

မနောဓာတု၊ မနောဓာတ်သည်။ မနောဝိညာဏန္တိ၊ မနောဝိညာဏ်ဟူ၍။ ယဒိနဝုစ္စတိ၊ အကယ်၍ မဆိုအပ်သည် ဖြစ်အံ့။ ဧဝံသတိ၊ ဤသို့ မဆိုအပ်သည် ရှိသော်။ ဝိညာဏကာယာ၊ ဝိညာဏကာယ တို့သည်။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကထံ၊ **အဘယ်သို့လျှင်**။ မနောဓာတုယာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ **ထိုဝိညာဏကာယ်၌**။ သင်္ဂဟော၊ ရေတွက်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ **ဤသို့** မေးငြားအံ့။ သင်္ဂဟောဧေ၊ ရေတွက်အပ်သည်သာတည်း။ ကသ္မာ၊ **ကား**။ ပရိယာယဒေသနတ္တာ၊ ပရိယာယ်ဒေသနာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ **၏**။ သေ သော၊ ဤသို့ ရေတွက်ခြင်းသည်။ ပရိယာယော၊ ပရိဧာယ်တည်း။ မနနမတ္တံ၊ သိခြင်းမျှဖြစ်သော။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ မနောဝိညာဏံ၊ **ညာဏ်**။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။

မနောယေဝ ဝိသိဋ္ဌ ဝိဇာနန ကိစ္စယောဂတော ဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ၊ မနသော ဝါ ဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနိဋ္ဌိကာ။

မနောယေဝ၊ သည်ပင်လျှင်။ ဝိသိဋ္ဌ ဝိဇာနန ကိစ္စယောဂတော၊ အထူးသဖြင့် သိခြင်းကိစ္စနှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ မနောဝိညာဏံ၊ ညာဏ်။ ဝါ၊ ကား။ မနသော၊ ၏။ ဝိညာဏံ၊ တည်း။ မနောဝိညာဏံ၊ ညာဏ်။

မနောဧေ ဓာတု မနောဓာတူတိ ဧေသဒ္ဒေါ မတ္တသဒ္ဒတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝိသေသနိဝတ္တနတ္ထော ဟိ သော ဝိညာဏဿာတိ။

ဓမ္မသင်္ဂဏိမူလဋ္ဌိကာ။

မနောဝေဓာတု မနောဓာတုတိ၊ ဍ္ဍ။ ဝေသဒ္ဒါ၊ ကို။ မတ္တသဒ္ဒတ္ထော။ မတ္တသဒ္ဒါအနက်ရှိ၏ဟု။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သော၊ ထိုမတ္တသဒ္ဒါသည်။ ဝိညာဏသ၊ ၏။ ဝိသေသနိဝတ္တနတ္ထော၊ အထူးကိုနှစ်စေခြင်း အနက်ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

[မှတ်ချက်။ ။ဤဍ္ဍ အမေးအဖြေကို အကျယ်မပြခြင်းကား၊ စာသင်သားတို့ လွန်စွာ ကျေးဇူးမများသောကြောင့်၎င်း၊ ကျမ်းလေးအံ့ စိုးသောကြောင့်၎င်း မပြပါသည်]။

မေး။ ။ပဝတ္တိဝါရဍ္ဍ သဒ္ဒဓာတ်, စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသော ခြောက်ပါးသော ဓာတ်တို့ကို အဘယ်ကြောင့် ဟောတော်မမူသနည်း။

ဖြေ။ ။သဒ္ဒဓာတ် စက္ခုဝိညာဏဓာတ် စသောဓာတ်ခြောက်ပါးတို့မှာ ပဋိသန္ဓေအခါ စုတိအခါ၌ မရကောင်းသောကြောင့် မဟောပါသည်။

တိဝိဓသတ္တာနုဂ္ဂဟာဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ နာမ ရူပ တဒုဘယ သံမုဋ္ဌဝေန ဟိ တိက္ခ နာတိတိက္ခ မုဒိန္ဒြိယဝေန သံခိတ္တ မဇ္ဈိမ ဝိတ္ထာရ ရုစိဝေန စ တိဝိဓာ သတ္တာ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

တိဝိဓသတ္တာနုဂ္ဂဟာဿ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း၏။ အဓိပ္ပေတတ္တာ၊ အလိုရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ အကျယ်ကိုဆိုဦးအံ့။ နာမ ရူပ တဒုဘယ သံမုဋ္ဌဝေန စ၊ နာမ်၌ တွေဝေသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရူပ်၌ တွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်၊ နာမ်, ရူပ်နှစ်ပါး၌ တွေဝေသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစုမ်းအားဖြင့်၎င်း။ တိက္ခ နာတိတိက္ခ မုဒိန္ဒြိယ ဝေန စ၊ ထက်သောဣန္ဒြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ မထက်လွန်းသော ဣန္ဒြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ နုံသောဣန္ဒြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစုမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သံခိတ္တ မဇ္ဈိမ ဝိတ္ထာရ ရုစိဝေနစ၊ အကျဉ်းကို အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အလယ်အလတ်ကို အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၊ အကျယ်ကို အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစုမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓာ၊ သုံးပါးအပြားရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဓာတုယမိုက်ပြီး၏။

သစ္စယမိုက်

ဂဏ္ဌိစကား ရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် သစ္စာ မည်သနည်း။

ဖြေ။ ။မဖေါက်မပြန် မှန်သောကြောင့် သစ္စာမည်ပါသည်။

[မှတ်ချက်။ ။မှန်ပုံမှာ ဒုက္ခသစ္စာသည် သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်စက်တတ်သော အဖြစ် မြဲသောအားဖြင့် မှန်သည်။သမုဒယသစ္စာသည် ဒုက္ခသစ္စာ၏ အကြောင်း၏အဖြစ် မြဲသောအားဖြင့် မှန်သည်။ နိရောဓသစ္စာသည် သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းအေးရာ၏အဖြစ် မြဲသောအားဖြင့် မှန်သည်။ မဂ္ဂသစ္စာသည် ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်မြဲသောအားဖြင့် မှန်ပါသည်]။

နာဗာဓကံ ယတော ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခာ အညံ နဗာဓကံ။
ဗာဓကတ္တနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။ ။
တံ ဝိနာ နာညတော ဒုက္ခံ၊ နဟောတိ နစတံ တတော။
ဒုက္ခဟေတုနိယာမေန၊ ဣတိ သစ္ခံ ဝိသတ္တိကာ။ ။
နာညာ နိဗ္ဗာနတော သန္တိ၊ သန္တံ နစနတံ ယတော။
သန္တဘာဝနိယာမေန၊ တတော သစ္စမိဒံ မတံ။ ။
မဂ္ဂါ အညံ နနိယျာနံ၊ အနိယျာနော နစာပိ သော။
တစ္ဆနိယျာနဘာဝတ္တာ၊ ဣတိ သော သစ္စသမ္မတော။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ အဗာဓကံ၊ သတ္တဝါတိကို မနှိပ်စက်တတ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒုက္ခာ၊ မှ။ အညံ၊ သော။ ဗာဓကံ၊ နှိပ်စက်တတ်သော တရားသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တတော၊ ထိုကြောင့်။ ဗာဓကတ္တနိယာမေန၊ နှိပ်စက်တတ်သောအဖြစ် မြဲသောအားဖြင့်။ ဣဒံ ဤဒုက္ခကို။ သစ္စံ၊ သစ္စာဟူ၍။ မတံ၊ သိအပ်၏။ ။တံ၊ ထိုတဏှာကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ အညတော၊ တပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတော၊ ထိုတဏှာကြောင့်။ တံ၊ ထိုဒုက္ခသည်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ကား။နစ၊ မဟုတ်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဟေတုနိယာမေန၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်း မြဲသောအားဖြင့်။ ဝိသတ္တိကာ၊ တဏှာကို။ သစ္စံ၊ ၍။ မတံ၊ ၏။ ။နိဗ္ဗာနတော၊ နိဗ္ဗာန်မှ။ အညာ၊ သော။ သန္တိ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာသည်ဟု ယတော၊ ကြောင့်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သည်။ သန္တံ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်းရာသည်။နစ၊ မဟုတ်သည်ကား။ နစ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တတော၊ ကြောင့်။ သန္တဘာဝနိယာမေန၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ငြိမ်းအေးရာ၏အဖြစ် မြဲသောအားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤနိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စံ၊ ၍။ မတံ၊ ၏။ ။မဂ္ဂါ၊ အရိယာမဂ်မှ။ အညံ၊ သော။ နိယျာနံ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက်တတ်သောတရားသည်။ ယတော၊ ကြောင့်၊ နအတ္ထိ၊ မရှိ။သော၊ ထိုအရိယာမဂ်သည်။ အနိယျာနော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်စေတတ်သော တရားသည်။ နစာပိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တစ္ဆနိယျာန

ဘာဝတ္တာ၊ ဝဠ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်စေခြင်းမြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ထိုအရိယာမဂ်ကို။ သစ္စသမ္မတော၊သစ္စာဟု သမုတ်အပ်၏။ ။

မေး။ ။သစ္စာကို အယုတ်အလွန်အားဖြင့် ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ်ကြောင့် လေးပါးသာ ဟောတော်မူသနည်း။ ။

ဖြေ။ ။လေးပါးမှတပါးသော သစ္စာမရှိသောကြောင့်၎င်း၊လေးပါးတို့တွင်လည်း နုတ်ပယ်အပ်သော တရားမရှိသောကြောင့်၎င်း သစ္စာကို အယုတ်အလွန် မဟောဘဲ လေးပါးသာ ဟောတော်မူပါသည်။

တနည်း။ ။သံသရာဝဠ်ဆင်းရဲ၏ဖြစ်ခြင်းပဝတ္တိ၊ ၎င်း၏ဖြစ်ကြောင်းပဝတ္တာက၊ ၎င်း၏ဆုတ်နစ်ခြင်းနိဝတ္တိ။ ၎င်း၏ဆုတ်နစ်ကြောင်း နိဝတ္တာကတို့ကို အကျိုးအကြောင်းအားဖြင့် ဆက်စပ်ပြလို၍ သစ္စာလေးပါးကို ဟောတော်မူပါသည်။

ကသ္မာ ပန စတ္တာရော အရိယသစ္စာနိ ဝုတ္တာနိ အဒုန္နုနာနိ အနဓိကာနိတိ၊စေ။ အညဿာသမ္ဘဝတော။ အညတရဿစ အပနေယျာဘာဝတော။ ။**ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။**

ကသ္မာ၊အဘယ့်ကြောင့်။ အဒုန္နုနာနိ၊မယုတ်ကုန်သော။အနဓိကာနိ၊မလွန်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊သနည်း။ကျတိစေ၊ကျိသို့မေးငြားအံ့။ ဧဝံသတိ၊သော်။အညဿ၊လေးပါးမှတပါးသောသစ္စာ၏။ အသမ္ဘဝတောစ၊ မဖြစ်သင့်သောကြောင့်၎င်း။ အညတရဿ၊ တပါးပါးသောသစ္စာ၏။ အပနေယျာဘာဝတောစ၊ မပယ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း(စတ္တာရော ဝုတ္တာနိ)။ ။

အပိစ ပဝတ္တိမာစိက္ခန္တော ဘဂဝါ သဟေတုကံ အာစိက္ခိ။ နိဝတ္တိဥ္စ သဥပါယံ။ကျတိပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယဟေတူနံ တပ္ပရမတော စတ္တာရော ဝုတ္တာနိ။ ။**ဝိဘင်းမူလဋ္ဌကာ။**

အပိစ၊တနည်းကား။ ပဝတ္တိ၊သံသရာဝဠ်ဆင်းရဲ၌ ဖြစ်ခြင်းကို။ အာစိက္ခန္တော၊ ကြားတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊သည်။ သဟေတုကံ၊အကြောင်းနှင့်တကွ။ အာစိက္ခိ၊ ကြားတော်မူ၏။ နိဝတ္တိဥ္စ၊ သံသရာဝဠ်ဆင်းရဲမှ ဆုတ်နစ်ရာကိုလည်း။ အာစိက္ခန္တော၊ သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဥပါယံ၊ အကြောင်းနှင့်တကွ။အာစိက္ခိ၏။ ကျတိ၊သို့။ပဝတ္တိနိဝတ္တိတဒုဘယဟေတူနံ၊ သံသရာဝဠ်ဆင်းရဲ၌ဖြစ်ခြင်း၊သံသရာဝဠ်ဆင်းရဲမှဆုတ်နစ်ခြင်း၊ ထိုနှစ်ပါးတို့၏အကြောင်းတို့၏။ တပ္ပရမတော၊ထိုသို့သော အတိုင်းအရှည်သာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရော၊တို့ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။

မေး။ ။ဒုက္ခ၏ အကြောင်းများစုံရှိလျက် အဘယ်ကြောင့် **သမုဒယသာ** အကြောင်းဟု ဟောပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ပြဋ္ဌာန်းသောထူးသော အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် **သမုဒယကိုသာ** အကြောင်းဟု ဟောပါသည်။

ကသ္မာ ပန အညေသုပိ ဒုက္ခဟေတူသု သန္တေသု တဏှာယေဝ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ဝုတ္တောတိ ပဋ္ဌာနကာရဏာတ္တာ။ **ကမ္မဝိစိတ္တတာဟေတုဘာဝေန** ဟိ ကမ္မဿ သဟာယဘာဝူပဂမနေနစ ဝိစိတ္တတာ ကာရဏာတ္တာ တဏှာ ဒုက္ခဿ ဝိသေသကာရဏန္တိ။ ။

အဘိဓမ္မတ္ထဝိဘာဝနီဋီကာ။

ပန၊ဆိဦးအံ့။ ကသ္မာ၊ကြောင့်၊အညေသုပိ၊ ကုန်သော။ဒုက္ခဟေတူသု၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းတို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်ပါလျက်။ တဏှာယေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ဒုက္ခ သမုဒယောတိ၊ ဒုက္ခ၏အကြောင်းဟူ၍။ ဝုတ္တော၊နည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေး တည်း။ပဋ္ဌာနကာရဏာတ္တာ၊ပြဋ္ဌာန်းသောအကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ကမ္မဝိစိတ္တတာဟေတုဘာဝေန စ၊ ကံဆန်းကြယ်သည်၏ အ **ဖြစ်၏** အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ ကမ္မဿ၊**၏**။ သဟာယဘာဝူပဂမနေနစ၊ **အပေါင်းအဘော်၏**အဖြစ်သို့ကပ်ရောက်သည်**၏** အဖြစ်ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဝိစိတ္တတာ ကာ **ရဏာတ္တာ၊ ဆန်းကြယ်သောအကြောင်း၏အဖြစ်**ကြောင့်။ တဏှာ၊သည်။ ဒုက္ခဿ၊ **၏**။ **ဝိသေသကာရဏံ၊** ထူးသောအကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ တည်း။ ။

သစ္စာအနက် တဆဲ့ခြောက်ချက်

ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌော၊ သခ်ါတဋ္ဌော၊ သန္တာပဋ္ဌော၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော။ ဣမေ စတ္တာရော ဒုက္ခဿ ဒုက္ခဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ။သမုဒယဿ အာယူဟနဋ္ဌော၊နိဒါနဋ္ဌော၊ သံယောဂဋ္ဌော၊ ပလိဗောဓဋ္ဌော။ ပ။ နိရောဓဿ နိဿရဏဋ္ဌော၊ ဝိဝေကဋ္ဌော၊ အသခ်ါတဋ္ဌော၊ အမတဋ္ဌော။ပ။ မဂ္ဂဿ နိယျာနဋ္ဌော၊ ဟေတုဋ္ဌော၊ ဒဿနဋ္ဌော၊ အဓိပတေယျဋ္ဌော။ ဣမေ စတ္တာရော မဂ္ဂဿ မဂ္ဂဋ္ဌာ တထာ အဝိတထာ အနညထာ။ ။**ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။**

ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပီဠနဋ္ဌော၊ နှိက်စက်ခြင်းအနက်။ သခ်ါတဋ္ဌော၊ အကြောင်းတရားတို့သည်ပြုပြင်**အပ်**သောအနက်။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ပူပန်စေတတ်သောအနက်။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဖောက်ပြန်သောအနက်။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊

ကုန်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ ဒုက္ခဋ္ဌ၊ ဒုက္ခ၏ အနက်တို့သည်။ တထာ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာ၊ မဋ္ဌတ်ယွင်းကုန်။ အနညထာ၊ တပါးသော အခြင်းအရာဖြင့်မဖြစ်ကုန်။ သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယူဟနဋ္ဌေ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ဖြစ်စေခြင်းအနက်။ နိဒါနဋ္ဌေ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သောအနက်။ သံယောဂဋ္ဌေ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲနှင့်ယှဉ်စေခြင်းအနက်။ ပလိဗောဓဋ္ဌေ၊ မဂ်ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သောအနက်။ပ။ နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌေ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ရာ ဖြစ်သောအနက်။ ဝိဝေကဋ္ဌေ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ဆိတ်ရာဖြစ်သောအနက်။ အသင်္ခတဋ္ဌေ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် မပြုပြင်အပ်သောအနက်။ အမတဋ္ဌေ၊ စုတေခြင်းမရှိသောအနက်။ပ။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိယျာနဋ္ဌေ၊ သံသရာဝဋ္ဋဆင်းရဲမှထွက်မြောက်ခြင်းအနက်။ ဟေတ္ဝဋ္ဌေ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သောအနက်။ ဒဿနဋ္ဌေ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းအနက်။ အဓိပတေယျဋ္ဌေ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို အစိုးရခြင်းအနက်။ဤတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ မဂ္ဂဋ္ဌ၊ တို့သည်။ တထာ၊ ကုန်၏။ အဝိတထာ၊ ကုန်။ အနညထာ၊ ကုန်။

ဩဠာရိကတ္တာ သဗ္ဗသာဓာရဏတ္တာစ သုဝိညေယျန္တိ ဒုက္ခသစ္စံ ပဌမံ ဝုတ္တံ၊တဿေဝ ဟေတုဒဿနတ္ထံ တဒနန္တရံ သမုဒယသစ္စံ၊ ဟေတုနိရောဓော ဖလနိရောဓောတိ ဉာပနတ္ထံ တတော နိရောဓသစ္စံ၊ တဒဓိဂမူပါယဒဿနတ္ထံ အန္တေ မဂ္ဂသစ္စံ။ **။ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။**

ဩဠာရိကတ္တာဒ၊ ရုန်ရင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း။ သဗ္ဗသာဓာရဏတ္တာဒ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့အား ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ဂုဏ်း။ သုဝိညေယျံ၊ သိလွယ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဿေဝ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏သာလျှင်။ ဟေတုဒဿနတ္ထံ၊ အကြောင်းကိုပြခြင်းငှါ။ တဒနန္တရံ၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ၏အခြားမဲ့၌။ သမုဒယသစ္စံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဟေတုနိရောဓော၊ အကြောင်း၏မျုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဖလနိရောဓော၊ အကျိုး၏မျုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ၏။ ဤတိ၊ သို့။ ဉာပနတ္ထံ၊ ငှါ။ တတော၊ မှ။ နိရောဓသစ္စံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တဒဓိဂမူပါယဒဿနတ္ထံ၊ ထိုနိရောဓသစ္စာကိုသိရခြင်း၏အကြောင်းကိုပြခြင်းငှါ။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ထေ ကိဉ္စာပိ ဒုက္ခဒုက္ခံ သင်္ခါရဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဒုက္ခန္တိ တီသုပိ ဒုက္ခသဒ္ဒေါ ပဝတ္တတိ။ သောပန ဒုက္ခဒုက္ခတော အညတ္ထ ပဝတ္တမာနော အညနိရုပေက္ခော န ပဝတ္တတီတိ၊ သုဒ္ဓဥ္စေတ္ထ ဒုက္ခပဒံ အညနိရပေက္ခံ ဂဟေတွာ ပဏ္ဏတ္တိသောဓနံ ကရောတိ။ တေန နိပ္ပရိယာယတော ဒုက္ခသဘာဝတ္တာ ဧဝ ယံ ဒုက္ခဒုက္ခံ တသ္မိံ ဒုက္ခဒုက္ခေ သေ ဒုက္ခသဒ္ဒေါ။ ။

ဝိဘင်းမူလဋ္ဌကထာ။

ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခဒုက္ခဂင်း။ သင်္ခါရဒုက္ခံ၊ သင်္ခါရဒုက္ခဂင်း။ ဝိပရိဏာမဒုက္ခံ၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခဂင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကိသုပိ၊ သုံးပါးသောဒုက္ခတို့၌လည်း။ ဒုက္ခသဒ္ဒါ၊ ဒုက္ခသဒ္ဒါသည်။ ကိဉ္စာပိ ပဝတ္တတိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်၏။ (ဇာတိပိ ဒုက္ခာတိ အာဒိနာ၊ နည်းဖြင့်လည်း။ ဇာတိအာဒီသု ... ဒုက္ခစသည်ကို၌။ ကိဉ္စာပိ ပဝတ္တတိ၊ ၏)။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဖြစ်သော်လည်း။ သော၊ ထိုဒုက္ခသဒ္ဒါသည်။ ဒုက္ခဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခဒုက္ခမှ။ အညတ္ထ၊ တပါးသောဒုက္ခတို့၌။ ပဝတ္တမာနော၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အညနိရပေက္ခော၊ သင်္ခါရစသောပုဒ်တပါးကိုငဲ့ခြင်းကင်း သည်ဖြစ်၍။ နပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်။ ဇွေ့၊ ဤပဏ္ဏာတို့ဝါရ၌။ သုဒ္ဓံ၊သက်သက်သော။ ဒုက္ခပဒံ၊ ဒုက္ခဟူသောပုဒ်ကို။ အညနိရပေက္ခံ၊ သင်္ခါရစသောပုဒ်တပါးကိုငဲ့ခြင်းကင်းသည်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဏ္ဏာတို့သောဓနံ၊ ပညတ်ကိုသုတ်သင်ခြင်းကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကရောတိစ၊ ပြုလည်း ပြုတော်မူ၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ ဒုက္ခသဘာဝတ္တာဝေ၊ ဒုက္ခသဘောရှိသည် ဖြစ်၍သာလျှင်။ ယံဒုက္ခဒုက္ခံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တသ္မိံ ဒုက္ခဒုက္ခေဝေ၊ ၌သာလျှင်။ သေ ဒုက္ခသဒ္ဒါ၊ သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဣတရမ္ပန အရိယသစ္စဒ္ဒယံ သိယာ ဒုက္ခံ အနိစ္စတော၊ ။ န ပန ယာဿ ပရိညာယ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ။ တထဋ္ဌေန သဗ္ဗာကာရေန ပန ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ ဒုက္ခဋ္ဌေဝ အရိယသစ္စဋ္ဌေ၊ အညတြ တဏှာယ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ ဓမ္မာ သာမညဖလာနိစ ယဿ ပရိညတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတိ။ တထဋ္ဌေန နေဝ ဒုက္ခံ န အရိယသစ္စံ။ ။

ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ။

ဣတရံ၊ ဤမှတပါးသော။ အရိယသစ္စဒ္ဒယမ္ပန၊ သမုဒယသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာ နှစ်ပါးတို့၏ အပေါင်းသည်ကား။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စဖြစ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခမည်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ယဿ၊ အကြင်အရိယသစ္စာကို။ ပရိညာယ၊ ပိုင်းခြားသိစေခြင်းငှါ။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရားအထံတော်၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုဿတိ၊ သုံး၏။ တထဋ္ဌေန ပန၊ ထိုပရိညာကိစ္စ၏ အဖြစ်အားဖြင့်ကား။ နအရိယသစ္စံ၊ အရိယသစ္စာမမည်။ သဗ္ဗာကာရေနပန၊ ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာအားဖြင့်ကား။ ဘဏှာဝယ၊ တဏှာကို။ အညတြ၍။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓပဉ္စကံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အပေါင်းသည်။ ဒုက္ခဋ္ဌေဝ၊ လည်းမည်၏။ အရိယသစ္စဋ္ဌေ၊ လည်းမည်၏။ မဂ္ဂသမ္မယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်ငင်း။ သာမညဖလာနိစ၊ တို့သည်ငင်း။ ယဿ၊ အကြင်အရိယသစ္စာ၏။ ပရိညတ္ထံ၊ ငှါ။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကို။ ဝုဿတိ၊၏။ တထဋ္ဌေန၊ ထိုပရိညာကိစ္စ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ နေဝဒုက္ခံ၊ လည်းမမည်။ နအရိယသစ္စံ၊ လည်းမမည်။

အဝဿေသံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ ဒုက္ခဝေဒနာယ စေဝ တဏှာယ ဗ ဝိနိမုတ္တာ တေဘူမကဓမ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**။

အဝဿေသံ ဒုက္ခသစ္စန္တိ၊ ကာဒး။ ဒုက္ခဝေဒနာယစေဝ၊ ဒုက္ခဝေဒနာမှဉ္စ။ တဏှာယစ၊ တဏှာမှဉ္စ။ ဝိနိမုတ္တာ၊ လုတ်ကုန်သော။ တေဘူမကဓမ္မာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော တရားတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ။

မဂ္ဂသဒ္ဒါစ ဖလင်္သု မဂ္ဂဖလတ္တာ ပဝတ္တတိ။ နမဂ္ဂကိစ္စသဗ္ဘာဝါ။ ပရိနိဋ္ဌိတနိယျာနကိစ္စာနိ ဟိ တာနိ။ နိယျာနဝါစကော စေတ္ထ မဂ္ဂသဒ္ဒါ နနိယျာနဖလဝါစကော။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ**။

မဂ္ဂသဒ္ဒါစ၊ မဂ္ဂသဒ္ဒါသည်လည်း။ ဖလင်္သု၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော သာမည ဖလအင်္ဂါတို့၌။ မဂ္ဂလဖတ္တာ၊ မင်္ဂါအကျိုးဖြစ်သောကြောင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ မဂ္ဂကိစ္စသဗ္ဘာဝါ၊ မင်္ဂါကိစ္စထင်ဂျားရှိခြင်းကြောင့်။ နပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဟိသစ္ဒံ၊ မှန်၏။ တာနိ၊ ထိုသာမညဖလအင်္ဂါတို့သည်။ ပရိနိဋ္ဌိတနိယျာနကိစ္စာနိ၊ ပြီးပြီးသော သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဇေတ္ထ၊ ဤသစ္စယမိုက်၌။ မဂ္ဂသဒ္ဒါ၊သည်။ နိယျာနဝါစကော၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သော အနက်ကိုဟောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နိယျာနဖလဝါစကော၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သောတရား၏ အကျိုးဟူသော အနက်ကိုဟောသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

သုဒ္ဓသစ္စဝါရေ သစ္စဝိဘင်္ဂေ ဝုတ္တေသု သမုဒယေသု ကောစိ ဖလဓမ္မေသု နတ္ထိ။ နစဖလဓမ္မေသု ကောစိ နိရောဓေတိ ပုစ္ဆမာနော အတ္ထိ။ မဂ္ဂသဒ္ဒါစ ဖလင်္သု မဂ္ဂဖလတ္တာ ပဝတ္တတိ။ နမဂ္ဂကိစ္စသဗ္ဘာဝါ။ ပရိနိဋ္ဌိတနိယျာနကိစ္စာနိ , ဟိ တာနိ နိယျာနဝါစကော စေတ္ထ မဂ္ဂသဒ္ဒါ နနိယျာနဖလဝါစကော။ တသ္မာ သမုဒယောသစ္စံ နိရောဓောသစ္စံ မဂ္ဂေါ သစ္စန္တိ ဧတေသုပိ အာမန္တာ ဣစ္စေဝ ဝိဿဇ္ဇနံ ကတံ။ အထဝါ ပဒသော ခနေန ပဒေသု သောဓိတေသု သစ္စဝိသေသနဘူတာဧေ ဒုက္ခာဒိသဒ္ဒါ ဣဓ ဂဟိတာတိ ဝိညာယန္တိ။ တေသံ ,ပန ဧကန္တေန သစ္စဝိသေသန ဘာဝံ သဒ္ဓာနဋ္ဌ တဗ္ဗိသေသနယောဂဝိသေသံ ဒီပေတုံ သုဒ္ဓသစ္စဝါရော ဝုတ္တောတိ သစ္စဝိသေသနာနံ ဒုက္ခာဒီနံ ကေန္တသစ္စတ္တာ ဒုက္ခသစ္စံ နိရော ဓောသစ္စံ မဂ္ဂေါ သစ္စန္တိ အာမန္တာတိ ဝုတ္တံ။ ။ယထာ စေတ္ထ ဧဝံ ခန္ဓ ယဲမကာဒီသုပိ သုဒ္ဓခန္ဓာဒိဝါရေသု ခန္ဓာဒိဝိသေသနဘူတာနမေဝ ရူပါဒီနံ ဂဟဏံ ယုတ္တံ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ**။

သုဒ္ဓသစ္စဝါရေ၊ ၌။ သစ္စဝိဘင်္ဂေါ် ၌။ ဝုတ္တော်သု၊ ကုန်သော။ သမုဒယေသု၊ သမုဒယ မည်သော် တရားတို့တွင်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော တရားသည်။ ဖလခဏေသု၊ ဖိုလ်သဘောရှိသော တရားတို့၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဖလခဏေသု၊ တို့၌။ နိရောဓေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စမာနေ၁၊ ဟောအပ်ကောင်းသော။ ကောစိ၊ သည်။ နစ အတ္ထိ၊ မရှိ။ မဂ္ဂသဒ္ဒေါစ၊ မဂ္ဂသဒ္ဒါသည်လည်း။ ဖလင်္ဂေါ်သု သမ္မာဒိဋ္ဌိစသော သာမညဖလအင်္ဂါတို့၌။ မဂ္ဂဖလတ္တာ၁၊ မဂ်၏အကျိုးဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ မဂ္ဂကိစ္စသဗ္ဘာဝါ၊ မဂ်ကိစ္စထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ နပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဟိသဒ္ဒံ၊ ၏။ တာနိ၊ ထိုသာမညဖလအင်္ဂါတို့သည်။ ပရိနိဋ္ဌိတနိယျာနကိစ္စာနိ၊ ပြီးပြီးသော သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကိစ္စရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တွေ့၊ ဤသစ္စယမိုက်၌။ မဂ္ဂသဒ္ဒေါ၊ သည်။ နိယျာနဝါစကော၁၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သော တရားဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ နနိယျာနဖလဝါစကော၁၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သော တရား၏အကျိုးဟူသော အနက်ကို ဟောသည်မဟုတ်။ တသ္မာ၁၊ ကြောင့်။ သမုဒယော သစ္စံ။ပ။ မဂ္ဂေါ သစ္စန္တိ၊ ကုန်သော်။ဧတေသုပိ၊ ဤပုဒ်စသော်၌လည်း။ အာမန္တာဇ္ဈစ္ဆေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ကတံ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ပဒသောဓနေန၊ ဖြင့်။ ပဒေသု၊ ဒုက္ခအစရှိသောပုဒ်တို့ကို။ သောဓိတေသု၊ သုတ်သင်အပ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ သစ္စဝိသေသနဘူတာဧေ၁၊ သစ္စာ၏ဝိသေသနဖြစ်၍သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုက္ခာပိသဒ္ဒါ၊ တို့ကို။ ဣ၁၊ ဤသုဒ္ဓသစ္စဝါရ၌။ ဂဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိညာယန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့သိအပ်ကုန်သော်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဒုက္ခစသော သဒ္ဒါတို့၏။ ကေန္တေန၊ ဖြင့်။ သစ္စဝိသေသနဘာဝတ္ထ၊ သစ္စာ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ သစ္စာနံ၊ တို့၏။ တပ္ပိသေသနယောဂဝိသေသတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခစသော ဝိသေသနှင့်ယှဉ်ခြင်းဖြင့် ထူးသည်၏အဖြစ်ကိုငင်း။ ဒီပေတုံ၊ ဌ၊။ သုဒ္ဓသစ္စဝါရော၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သစ္စဝိသေသနာနံ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခာဒီနံ၊ တို့၏။ ကေန္တသစ္စတ္တာ၊ စင်စစ်သစ္စာ မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စံ။ပ။ မဂ္ဂေါ သစ္စန္တိအာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ တွေ့၊ ၌။ သစ္စဝိသေသနဘူတာ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခာဒယော၊ ကို့ကို။ ဂဟိတာယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ခန္ဓယမကာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ သုဒ္ဓခန္ဓာဒီဝါရေသု၊ တို့၌။ ခန္ဓာဒိဝိသေသနဘူတာနမေဝ၊ ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ကို။ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ယုတ္တံ၊ သည်။ဟောတိ၊ ၏။

ပဏ္ဏတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပဝတ္ထိဝါရ

ဂဏ္ဌိစကား ရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။ပဏ္ဏတ္တိဝါရ၌ နိရောဓသစ္စာကို အဘယ့်ကြောင့် မဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။နိရောဓသစ္စာကား ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်းမရှိသောကြောင့် မဟောပါသည်။ နိရောဓဿ နေဝ ဥပ္ပါဒေါ န နိရောဓော ယုဇ္ဇတိ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

နိရောဓဿ၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နေဝယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ နိရောဓော၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။

တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿာတိ ဣဒံ ဒုက္ခသစ္စသမုဒယသစ္စေသု ကောဋ္ဌာသဿ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ ပဋ္ဌဝေါကာရဝသေနေဝ ဂဟေတဗ္ဗံ။ **ဣယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿာတိ ဣဒံ၊ ကို။ ဒုက္ခသစ္စသမုဒယသစ္စေသု၊ တို့တွင်။ **ကောဋ္ဌာသဿ**၊ တပါးသောအဘို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်း **အကျိုးငှါ**။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌဝေါကာရဝသေနေဝ၊ ပဋ္ဌဝေါကာရ**ဘုံ၏ အစွမ်း**ဖြင့်သာလျှင်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ **ယူအပ်၏**။

တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿာတိ ဣဒံ **ပဋ္ဌဝေါကာရဝ**သေနေဝ **ဂဟေတဗ္ဗန္တိ** ဝုတ္တံ။ **ယဿ** ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ **ဧတေန** ပန သန္နိဋ္ဌာနေန **သဗ္ဗေ**ဥပပဇ္ဇန္တာ ပဝတ္တိယံ စတုဝေါကာရေ မဂ္ဂဖလ**တော** အညစိတ္တာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂိနော ပဋ္ဌဝေါကာရေစ သဗ္ဗစိတ္တာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏ**သမင်္ဂိနော** သင်္ဂဟိတာတိ တေသ္မော သန္နိဋ္ဌာနေန နိစ္ဆိတေသု ကေစိ ပဝတ္တေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေတိ **ဧတေန** ဒုက္ခသမုဒယေသု **ကောဋ္ဌာ**သပ္ပဝတ္တိသမင်္ဂိနော ဒဿိယန္တိ **သန္နိဋ္ဌာနေန** ဂဟိတသ္မော ဝိဘာဂဒဿနတော။ တေန စတုဝေါကာရာနမ္မိ ဂဟဏံ ဥပပန္နမေဝ။ န ဟိ တေသု မဂ္ဂဖလုပ္ပါဒသမင်္ဂိသု ပသင်္ဂတာ အတ္ထိ။ တံသမင်္ဂိနံ တေသံ သန္နိဋ္ဌာနေန အဂ္ဂဟိတတ္တာတဿ။ ။**ယမိုက်မူလဋီကာ။**

တဏှာဝိပ္ပယုတ္တ။ပ။ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်သော်လည်း။ ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသော။ ဧတေန သန္နိဋ္ဌာနေန၊ ဤသန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်ဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဥပပဇ္ဇန္တာ၊ ပဋိသန္ဓေ

နေဆဲဖြစ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုငင်း။ ပဝတ္တိယံ၊ ၌။ စတုဝေါကာရေ၊ ၌။ မဂ္ဂဖလတော၊ မဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်မှ။ အညစိတ္တာနံ၊ တပါးသော စိတ်တို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂိနော၊ ဥပါဒ်ခဏနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုငင်း။ ပဥ္စဝေါကာရေစ၊ ၌ငင်း။ သဗ္ဗစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂိနော၊ တို့ကိုငင်း။ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သန္နိဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ နိစ္ဆိတေသု၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ကုန်သော။ တေသ္မေ၀၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် သာလျှင်။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒုက္ခသမုဒယေသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ, သမုဒယသစ္စာတို့တွင်။ ကေကောဋ္ဌာသပ္ပဝတ္တိသမင်္ဂိနော၊ ဒုက္ခသစ္စာဟူသော တခုသောအဘို့၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ပဝတ္တေ။ပ။တေန၊ဖြင့်။ဒဿိယန္တိ၊ပြအပ်ကုန်၏။ကသ္မာ၊ကား။သန္နိဋ္ဌာနေန၊ဖြင့်။ ဂဟိတသ္မေ၀၊ ယူအပ်သောအနက်၏ သာလျှင်။ ဝိဘာဂဒဿနတော၊ ဝေဘန်ခြင်းကို ပြခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ကြောင့်။ စတုဝေါကာရာနမ္ပိ၊စတုဝေါကာရပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းသည်။ ဥပပန္နမေ၀၊ သင့်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ဟိသစ္စံ၊၏။တေသု၊သန္နိဋ္ဌာန်ပုဒ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ မဂ္ဂဖလပ္ပါဒသမင်္ဂိသု၊ မဂ်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂိနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ပသင်္ဂတာ၊ လျှဉ်းပါးသည်၏အဖြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊မရှိ။ ကသ္မာ၊ကား။ တံသမင်္ဂိနံ၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏသမင်္ဂိနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ တေသံ၊ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သန္နိဋ္ဌာနေန၊ဖြင့်။ အဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ဤသို့သိအပ်၏။ ။

တေသံ ပန ပဝတ္တိယံ ဒုက္ခသစ္စဿ ဥပ္ပါဒေါ သဗ္ဗတ္ထ နဂဟိတော၊ တထာ နိရောဓေစ၀။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။**

ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ တေသံ၊ထိုအသည်းတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပဝတ္တိယံ၊၌။ ဒုက္ခသစ္စဿ၊၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ သဗ္ဗတ္ထ၊ခပ်သိမ်းသော ပုရိမကောဋ္ဌာသ, ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသတို့၌။ နဂဟိတော၊ ယူတော်မမူအပ်။ တထာ၊ဟူ။ နိရောဓေစ၀၊ ကိုလည်း။ နဂဟိတော၊ အပ်။ ။

ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေတိ အာဂတဋ္ဌာနေ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿပိ ဘင်္ဂက္ခဏာ၀ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေတိ အာဂတဋ္ဌာနေ စုတိစိတ္တဿပိ ဥပ္ပါဒက္ခဏာ၀ဿ။ ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။

ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသော အရာ၌။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿပိ၊ ပဋိသန္ဓေစိတ်၏လည်း။ ဘင်္ဂက္ခဏဿ၊ ဘင်ခဏကို။ ဂဟဏံ၊ ယူခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ ပဝတ္တေ။ပ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏေတိ၊ ဟူ၍။

အာဂတဋ္ဌာနေစ၊ ဥ်လည်း။ စုတိစိတ္တဿပိ၊ ၏လည်း။ ဥပ္ပါဒက္ခဏဿ၊ ကို။ ဂဟဏံ၊ကို။ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၏။ (မဂ္ဂဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော ဥ်လည်းနည်းတူ)။ ။

သဗ္ဗေသံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏော တေသံ တထာတိ တေသံ ကသ္မိံ ဥပပတ္တိက္ခဏေစ ဝ.ဏှာဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏောစာတိ ဝေမေတ္ထ ခဏဝသေန သြကာသော ဝေဒိတမ္ပေါ။ အညေသုပိ ဝေရူပေသု သေဝနယော။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

သဗ္ဗေသံ။ပ။ တထာတိ၊ဟူသောစကား၌။ တေသံ၊ ထိုအလုံးစုံပဋိသန္ဓေနေဆဲ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ပဝတ္တိ အခါ တဏှာကင်းသော စိတ်တို့၏ ဥပ္ပါဒက္ခဏနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ တသ္မိံ ဥပပတ္တိက္ခဏေစ၊ ထိုပဋိသန္ဓေ နေဆဲ ခဏ၌ဝင်း။ တသ္မိံ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏေစ၊ ထိုတဏှာကင်းသော စိတ်တို့၏ ဥပါဒ်ဆဲ ခဏ၌ဝင်း။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤပုဂ္ဂလောကာသဝါရ၌။ ခဏဝသေန၊ ဖြင့်။ သြကာသော၊ ကို။ ဝေဒိတမ္ပေါ၊ ၏။ အညေသု၊ကုန်သော။ ဝေရူပေသု၊ ဤသို့ သဘောရှိသောအရာတို့၌။ သေဝနယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။ ။

တေသံ တသ္မိံ ဥပပတ္တိက္ခဏေစ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏော စာတိ ဝေမေတ္ထ ခဏဝသေန သြကာသော ဝေဒိတမ္ပေါတိ ဝုတ္တံ။ဝေဠုသတိယဿ ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဟဿ တတ္ထ သမုဒယသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ တေဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ ဣတရေသံ စတုဝေါကာရံ ပဉ္စဝေါကာရံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏောတေသံ တတ္ထ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သမုဒယသစ္စဥ္စ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ဣဒံနယုဇ္ဇေယျ။ နဟိ ဥပပတ္တိက္ခဏေ စိတ္တုပတ္တိက္ခဏေစ သမုဒယသစ္စံ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ။ တသ္မာ ဥပပတ္တိက္ခဏ တဏှာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏသမင်္ဂိနံ ပုဂ္ဂလာနံ ယသ္မိံ ကာမာဝစရာဒိ သြကာသေ သာ ဥပပတ္တိစိတ္တပဝတ္တိစ ပဝတ္တမာနာ တတ္ထ တေသန္တိ သြကာသဝသေနေဝတ္ထ တတ္ထသဒ္ဒဿ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရော ဟေသ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌကာ**။ ။

တေသံ။ပ။ ဝေဒိတမ္ပေါတိ။ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧဝံ သတိ၊ သော်။ ယဿ ယတ္ထ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ၊ ဟူသော။ တေဿ၊ ဤပုစ္ဆာ၏။ ဝိဿဇ္ဇနေ၊ သော။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ၊ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသ၌။ ဣတရေသံ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤဝိဿဇ္ဇနာ စကားသည်။ နယုဇ္ဇေယျ၊ မသင့်ရာ။ဟိ၊ထင်စွာပြဦးအံ့။ ဥပပတ္တိက္ခဏေစ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲ ခဏ၌ဝင်း။စိတ္တုပ္ပတ္တိက္ခဏေစ၊ စိတ်ဖြစ်ဆဲခဏ၌ဝင်း။ သမုဒယသစ္စံ၊သည်။ နဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ဖြစ်လတ္တံ့မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ဣဒံ၊ဤအဖြေစကားသည်။နယုဇ္ဇေယျ၊ရာ။တသ္မာ၊ကြောင့်။

ဥပပတ္တိကဿတကဿာဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တုပ္ပတ္တိကဿသမင်္ဂီနံ၊ ပဋိသန္ဓေနေဆဲခဏ, တဏှာကင်းသောစိတ်တို့၏ ဖြစ်ဆဲခဏနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ပုဂ္ဂလာနံ၊တို့၏။ယသ္မိံ ကာမာဝစရာဒိဩကာသေ၊ အကြင်ကာမာဝစရ စသောဘုံ၌။ သာဥပပတ္တိစ၊ ထိုပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၎င်း။ သာ စိတ္တပဝတ္တိစ၊ ထိုစိတ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ဆဲသည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထ၊ ထိုကာမာဝစရ စသောဘုံ၌။ တေသံ၊ တို့အား။ ဣတိ၊သို့။ဩကာသဝသေနေဝ၊ ထို ကာမာဝစရစသောဘုံ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဣတ္ထေ၊ ဤ တေသံတတ္ထဟူသောပါဠိ၌။ တတ္ထသဒ္ဒဿ၊၏၊ အတ္ထော၊သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဟိ၊မှန်၏။ သေ ဝါရော၊ ဤဝါရသည်။ ပုဂ္ဂလောကာသဝါရော၊တည်း။

သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ အရူပေ မဂ္ဂဿ စ ဖလဿစ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ တေသံ သမုဒယသစ္စဥ္စ နုပ္ပဇ္ဇတိ ဒုက္ခသစ္စဥ္စ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝတ္ထေ ပန ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာ စိတ္တဇရူပမေဝ ဣဓာဓိပ္ပေတံ။ နကမ္မဇာဒိရူပံ။ စိတ္တံ အနပေက္ခိတ္တာဝ ဥပ္ပဇ္ဇနတောတိ ကေစိ ဝဒန္တိ။ယဿ ဝါ ပန သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝတေန ပန သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတော ပုဂ္ဂလော နစိတ္တံ အပေက္ခိတ္တာဝ ဂဟိတော။ အထခေါ ယော ကောစိ ဧဝံ ပကာရော။ တသ္မာ တဿ ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိဝတေန စ န စိတ္တာပေက္ခမေဝ ဒုက္ခသစ္စံ ဝုတ္တံ။ အထခေါ ယံကိဉ္စိတိ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ယံကိဉ္စိ ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ အယမတ္ထော ဝိညာယတိတိ။ နဟိ ယမကေ ဝိဘင်္ဂတဗ္ဗေ အဝိဘတ္တော ပုစ္ဆာနာမ အတ္ထိ။ ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ။လ။နုပ္ပဇ္ဇတိတိတ္ထော၌။ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဒုက္ခသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ဟူသောပါဠိဖြင့်။ စိတ္တပဋိဗဒ္ဓဝုတ္တိတာ၊ စိတ်နှင့်စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တဇရူပမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ဣဓ၊ ဤယမိုက်ကျမ်း၌။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ကမ္မဇာဒိရူပံ၊ကို။နအဓိပ္ပေတံ၊အပ်။ကသ္မာ၊ကား။ တဿ၊ ထိုကမ္မဇရုပ်စသည်၏။စိတ္တံ၊ကို။အနပေက္ခိတ္တာဝ၊မငဲ့မူ၍သာလျှင်။ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊တည်း။ဣတိ သို့။ကေစိ၊အချို့သော ဓမ္မသိရိမထေရ်တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ ယဿ ဝါ ပန သမုဒယသစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတီတိ၊သော။တေန သန္နိဋ္ဌာနေန၊ဖြင့်။ဂဟိတော၊ သော၊ ပုဂ္ဂလော၊ ခပ်သိမ်းသော ဥပဇ္ဇန္တပုဂ္ဂိုလ်, ပဝတ္တိအခါ တဏှာကင်းသောစိတ်တို့၏ ဘင်္ဂက္ခဏသမင်္ဂီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။စိတ္တံ၊ကို။ အပေက္ခိတ္တာဝ၊ ငဲ့၍သာလျှင်။ ဂဟိတော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။အထခေါ၊စင်စစ်သော်ကား။ ယောကောစိ အမှတ်မရှိသော။ ဧဝံ ပကာရော၊ဤသို့သမုဒယသစ္စာ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော သဘော ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂဟိတော၊သည်။ဟောတိ၊၏။**တသ္မာ၊**ကြောင့်။တဿ ဒုက္ခ

သစ္စံ နုပ္ပဇ္ဇတီတိ ဧတေန စ၊ ဖြင့်လည်း။ စိတ္တာပေက္ခမေဝ၊ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဒုက္ခသစ္စ၊ ကို။နဝုတ္တံ၊အပ်။ အထဒေါ၊ကား။ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော ဒုက္ခ**သစ္စာကို**။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ **စိတ္တဿ**၊၏။ ဘင်္ဂက္ခဏော၊ဌ်။ ယံကိဉ္စိ၊**အမှတ်** မရှိသော၊ ဒုက္ခသစ္စံ၊သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။ယမကော၊ဌ်။ဝိဘင်္ဂတဗ္ဗေ၊ဝေဘန်အပ်သောအရာဌ်။ အဝိဘတ္တာ၊ မဝေဘန်အပ်သော။ **ပုစ္ဆာနာမ**၊ ပုစ္ဆာမည်သည်။ နအတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိ တသ္မာ၊ကြောင့်။ **အယံ**အတ္ထော၊ကို။ဝိညာယတိ၊၏။ ။

သော ဟိ ယမကဿ ပကတိ ယဒိဒံ ယထာလာဘဝသေန ယောဇနာ။

ယမိုက်အနုဋ္ဌိကာ။

ဟိသစ္စံ၊မှန်၏။ယထာလာဘဝသေန၊ ယထာလာဘနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယဒိဒံ ယာ သော ယောဇနာ၊ အကြင်ယောဇနာခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ သော ယောဇနာ၊သည်။ယမကဿ၊၏။ပကတိ၊သဘောတည်း။ ။

အရူပလောကံဟိ သန္ဓာယ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ ဝါ နောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ အယဉ္စိ ယမကဒေသနာယ ပကတိ ယဒိဒံ ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ၊ **ဧတေ** နစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝါတိအာဒိဝစနံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။အထဝါ ပစ္စာသတ္တိ ဉာယေန ယံ သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈတိ။ တေန ယံ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ **စိတ္တ**ဧတသိကတပ္ပဋိဗဒ္ဓရူပသခ်ါတံ တဿ တဒါ ဥပ္ပတ္တိ နတ္ထိတိ နောတိ ဝိဿဇ္ဇနံ။ ။**ဝိဘင်းအနုဋ္ဌိကာ**။

ဟိ၊အဘို့တပါးကို ဆိုဦးအံ့။ အရူပလောကံ၊ အရူပဘုံကို။ ဝါ၊ကား။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ နောတိ၊ **နောဟူ၍**။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ယဒိဒံ ယာ **သော** ယထာသမ္ဘဝယောဇနာ၊ အကြင်ဖြစ်သင့်သည် အားလျော်စွာ ယောဇနာခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤဖြစ်သင့်သည်အားလျော်စွာ ယောဇနာခြင်းသည်။ ယမကဒေသနာယ၊ ယမိုက်ဒေသနာ၏။ ပကတိ၊ သဘောတည်း။ ဧတေန၊ ဤအရူပလောကံဟိ၊ စသောစကားဖြင့်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနရူပမေဝါတိအာဒိဝစနံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်၏ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ မှတ်အပ်၏။ အထဝါ၊ ကား။ ပစ္စာသတ္တိ ဉာယေန၊ ပစ္စာသတ္တိနည်းဖြင့်။ ယံ သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ **ချုပ်၏**။ တေန၊ ကြောင့်။ စိတ္တဧတသိကတပ္ပဋိဗဒ္ဓရူပသခ်ါတံ၊ **စိတ်စေတသိက်** ထိုစိတ်စေတသိက်နှင့် စပ်၍ဖြစ်သော ရူပ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ တဿ၊ **ထို**ဒုက္ခသစ္စာ၏။ တဒါ၊ ထိုသမုဒယသစ္စာမျှပ်

ဆဲခဏ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ **နောတိ၊** နောဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသော။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဖြေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

[မှတ်ချက်။ ။ဒုက္ခမူ မဂ္ဂမူလို့ သမုဒယမူ မဂ္ဂမူလိုတို့၌ ဒုတိယစိတ်မှာ အကောက်၌ ထဲင်ရှားပြီ။ အမေးအဖြေထုတ်ရန် မလို]။

သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ ဣဒံ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ယဿ ယတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ နော စ သမုဒယသစ္စံ။ တံ ဒဿနဝသေန ဝုတ္တံ။ တသ္မိံ ပန ဒဿိတေ တေန သမာနဂတိကတ္တာ ဒုတိယာဂုသလစိတ္တတော ပုရိမသဗ္ဗစိတ္တသမင်္ဂိနော တေနေဝ ဒဿိတာ ဟောန္တိ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ**။

သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ ဣဒံ၊ ကို။ သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံ အောက်ယုတ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် အား။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဘုံ၌။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ **ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊** ပြီ။ သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ နော စ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ထ၊ ဖြစ်ဘူးပြီးမဟုတ်။ တံဒဿနဝသေန၊ ထိုဒုက္ခသစ္စာ ဖြစ်ဘူး၍ သမုဒယသစ္စာ မဖြစ်ဘူးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ **ဝုတ္တံ၊** **၏**။ ပန၊ ထိုသို့ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ တသ္မိံ၊ ထိုဒုတိယစိတ်ကို။ ဒဿိတေ၊ ပြအပ်သည်ရှိသော်။ တေန၊ နှင့်။ သမာနဂတိကတ္တာ၊ တူသော အလားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုတိယာဂုသလစိတ္တတော၊ ဘဝင်**ကန္တိက** ဒုတိယဇောဟုဆိုအပ်သော အကုသိုလ်စိတ်မှ။ ပုရိမသဗ္ဗစိတ္တသမင်္ဂိနော၊ ရှေးဖြစ်သော အလုံးစုံ စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော **အနာဂါမ်**ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တေနေဝ၊ **ထို**ဒုတိယေ စိတ္တေ ဟူသော ပါဠိဖြင့်ပင်လျှင်။ ဒဿိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ ပဋိသန္ဓိတော ဒုတိယေ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ ဝတ္တမာနေ၊ သဟဝါ ပဋိသန္ဓိယာ ဘဝင်္ဂံ ဝိပါကဝသေန ဧကမေဝ ကတ္တာ ဘဝနိကန္တိယာ အာဝဇ္ဇနစိတ္တေ။ တဋ္ဌိ ကြိယစိတ္တတ္တာ အဗျာကတဇာတိယံ ဝိပါကတော ဒုတိယံ နာမ ဟောတိ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိတော၊ မှ။ ဒုတိယေ **ဘဝင်္ဂ** **စိတ္တေ**၊ နှစ်ခုမြောက်သော ဘဝင်စိတ်သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ **ဝါ**၊ **ကား**။ ပဋိသန္ဓိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဘဝင်္ဂံ၊ ကို။ ဝိပါကဝသေန၊ ဝိပါက်**၏** အစွမ်းဖြင့်။ ဧကမေဝ၊ တခုတည်းကိုသာလျှင်။ ကတ္တာ၊ ၍။ ဘဝနိကန္တိယာ၊ ဘဝနိကန္တိဇော**၏**။ အာဝဇ္ဇနစိတ္တေ၊ **အာဝဇ္ဇန်း**စိတ်သည်။ ဝတ္တမာနေ၊ **သော်**။

ဟိ၊ ထိုစကားကိုထင်စွာပြုအံ့။ တံ၊ ထိုအာဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ ကြိယစိတ္တတ္တာ၊ ကြိယာစိတ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဗျာကတဇာတိယံ၊ ၌။ ဝိပါကတော၊ မှ။ ဒုတိယံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနဘိဿမေတာဝိနန္တိ ဂဟိတာ ယေ သဗ္ဗတ္ထ၊ တတ္ထ စ အနဘိသမေဟာဝိနော။ တေသု သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဂဟဏကာလဝိသေသနတ္ထံ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ ဝုတ္တံ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

အနဘိသမေတာဝိနန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောဘုံ၌။ တတ္ထ စ၊ ထိုမိမိဖြစ်ခိုက်သော သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ၎င်း။ အနဘိသမေတာဝိနော၊ သစ္စာလေးပါးကိုထိုးတွင်း၍ သိပြီးမဟုတ် ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု၊ တို့တွင်။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ၊ သုဒ္ဓါဝါသပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဂဟဏကာလဝိသေသနတ္ထံ၊ ယူအပ်သောကာလကို အထူးပြုခြင်းငှါ။ သုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ အဂ္ဂမဂ္ဂံ ပဋိလဘိဿန္တိတိ ဧတေန ဝေဒါနိစိတ္တဿဂီနာ သမာနဂတိကာ တတော ပုရိမတရစိတ္တဿဂီနောပိ ယာဝ သဗ္ဗန္တိမတဏှာသမုယုတ္တစိတ္တဿဂီတာဝ ဒဿိတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သေနယော အညေသု ဧဝရူပေသူ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

ယဿ။ပ။တိ။ ဟူသည်ကား။ ဝေါဒါနစိတ္တသမဂ်ီနာ၊ အရဟတ္တမဂ်၏ ရှေးဝေါဒါန်စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သမာနဂတိကာ၊တူသောအလားရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တတော၊ ထိုဝေါဒါန်စိတ်မှ။ ပုရိမတရစိတ္တသမဂ်ီနောပိ၊ ရှေးဌဖြစ်သောစိတ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုလည်း။ ယာဝ၊ လောက်။ သဗ္ဗန္တိမတဏှာသမုယုတ္တစိတ္တသမဂ်ီ၊ အလုံးစုံ၏အဆုံးဖြစ်သော တဏှာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာဝ၊ လောက်။ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။ကုတိ၊ သို့။ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဧဝရူပေသု၊ ဤသို့သောရှိကုန်သော။ အညေသု၊ တပါးသော မူလီဘို့၌။ သေနယော၊ ဤနည်းလျှင် နည်းရှိ၏။

ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ နနိရုဇ္ဈတိ တဿ သမုဒယသစ္စံ နနိရုဇ္ဈိဿတီတိ တေဿ ဝိဿဇ္ဇနေ ဒ္ဝိသုပိ ကောဋ္ဌာသေသု အရူပေ မဂ္ဂဿ ဖလဿ ဘင်္ဂက္ခဏော ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ။ နဝိသေသိတံ။ ကသ္မာ ဧကဿာပိ မဂ္ဂဿ ဖလဿ ဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီနော ဥဘယကောဋ္ဌာသဘာဇနတော။ ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ နနိရုဇ္ဈတိတိ ဧတေန သန္နိဋ္ဌာနေန ဂဟိတေသု ဟိ အရူပေ မဂ္ဂ ဖလဘင်္ဂက္ခဏသမဂ်ီသု ကေသဉ္စိ တိဏ္ဏံ ဖလာနံ ဒ္ဝိန္နဉ္စ မဂ္ဂါနံ ဘင်္ဂက္ခဏ

သမဏီနံ နိရန္တရံ အနုပ္ပါဒေတ္ဝာ အန္တရန္တရာ ဝိပဿနာနိကန္တိ ဘဝနိကန္တိဥ္စ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ ယေ ဥပရိမဂ္ဂေ ဥပ္ပါဒေဿန္တိ။ တေသံ သမုဒယသစ္စံ နိရုဇ္ဈိဿတိ။ တေသံယေဝ ပန ကေသဉ္စိ အန္တရာ တဏှံ အနုပ္ပါဒေတ္ဝာ ဥပရိမဂ္ဂံ ဥပ္ပါဒေန္တာနံ မဂ္ဂဖလဘာဂိဿ သမဏီနံ သမုဒယသစ္စံ နနိရုဇ္ဈိဿတီတိ သာမညဝစနေနာပစ ပုရိမကောဋ္ဌာသေ ဝုစ္စမာနေန ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ ဝတ္ဒမာနေ ဝေဇ္ဇေတ္ဝာဝ ဂဟဏံ ဟောတီတိ ဒဿိတောယန္တိ။ ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

ယဿ။ပ။ နနိရုဇ္ဈိဿတီတိ၊ ဟူသော။**တေဿ**၊ထိုပုဒ္ဂိုလ်**၏**။ဝိဿဇ္ဇနေ၊ အဖြေဥ္စ။ဒ္ဒိသုပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေသု၊ ကောဋ္ဌာသတို့ဥ္စ။ အရှုပေ။ပ။ ဣစ္စေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၊ **၏**။ နဝိသေသိတံ၊ အထူးပြုဘော်မမူအပ်။ကသ္မာ၊ကား။ ကေဿာပိ၊ တခုလည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂဿစ၊ **၏**ငင်း။ ဖလဿစ၊ **၏**ငင်း။ ဘင်္ဂဏာသမဏီနော၊ သင်ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်**၏**။ ဥဘယကောဋ္ဌာသဘဇနတော၊ နှစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသသို့ သက်ဝင်သော ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ ထင်စွာပြဦးအံ့။ ယဿ ဒုက္ခသစ္စံ နနိရုဇ္ဈိဿတီတိ၊ ဟူသော။ **တေ**တန သန္ဓိဋ္ဌာနေန၊ ဖြင့်။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ကုန်သော။ အရှုပေ၊ ဥ္စ။ မဂ္ဂဖလဘင်္ဂဏာသမဏီသု၊မင်္ဂဖိုလ်တို့၏ ဘင်ခဏာနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ **ကေ**သဉ္စိ၊အချို့ကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဖလာနံ၊သောတာပတ္တိဖိုလ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်၊ အနာဂါမိဖိုလ်တို့၏ငင်း။ဒ္ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါနဥ္စ၊ သကဒါဂါမိမင်္ဂ၊ အနာဂါမိမင်္ဂတို့၏ငင်း။ ဘင်္ဂဏာသမဏီနံ၊ တို့တွင်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။**အနုပ္ပါဒေတ္ဝာ**၊ မဖြစ်စေမူ၍။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဝိပဿနာနိကန္တိဥ္စ၊ ဝိပဿနာ၌ ဖြစ်သော တပ်ခြင်းကိုငင်း။ ဘဝနိကန္တိဥ္စ၊ ဘဝ၌ဖြစ်သောတပ်ခြင်းကိုငင်း။ ဥပ္ပါဒေတ္ဝာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ယေ၊ အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဥပရိမဂ္ဂေ၊ အထက်မင်္ဂတို့ကို။ ဥပ္ပါဒေဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ တေသံ၊ တို့အား။ သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈိဿတိ၊ ချုပ်လတ္တံ့။ ပန၊ ပါး။ တေသံယေဝ၊ တို့တွင်ပင်လျှင်။ **ကေ**သဉ္စိ၊ အချို့ကုန်သော။ အန္တရာ၊မင်္ဂ၏ အကြား၌။ တဏှံ၊ကို။ **အနုပ္ပါဒေတ္ဝာ**၊မူ၍။ ဥပရိမဂ္ဂံ၊အထက်မင်္ဂကို။ ဥပ္ပါဒေန္တာနံ၊ကုန်သော။မဂ္ဂဖလဘင်္ဂဏာသမဏီနဥ္စ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ နနိရုဇ္ဈိဿတိ၊ လတ္တံ့။ဣတိ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ပုရိမကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ဝုစ္စမာနေန၊ ဟောတော်မူဆဲဖြစ်သော။ သာမညဝစနေနာပိစ၊ သာမညစကားဖြင့်လည်း။ ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ၊ ၌။ ဝတ္ဒမာနေ၊ ဟောအပ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဝေဇ္ဇေတ္ဝာဝ၊ ၍သာလျှင်။ ဂဟဏံ သည်။ ဟောတိ၊ **၏**။ ဣတိ၊ သို့။ **အယံ**နယော၊ ကို။ ဒဿိတောယ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အပြီးတည်း။

ပဝတ္တိဝါရ ပြီး၏။

ပရိညာဝါရ

ဂဏ္ဌိစကား ရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။ပရိညာဝါရ၌ မဂ္ဂသစ္စာ နိဂြောဓသစ္စာတို့ကို အဘယ်ကြောင့် မဟောသနည်း။

ဖြေ။ ။လောကုတ္တရာ တရားတို့ကား ပရိညာကိစ္စ မရှိသောကြောင့် မဟောပါသည်။

မေး။ ။ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတိဝယ် အဘယ်ပရိညာကို ရသနည်း။

ဖြေ။ ။ဉာတပရိညာ, တီရဏပရိညာ နှစ်ပါးကို ရပါသည်။

မေး။ ။သမုဒယာသစ္စံ ပဇဟတိ၌ အဘယ်ပရိညာကို ရပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ဉာတပရိညာ, ပဟာနပရိညာ နှစ်ပါးကို ရပါသည်။

မေး။ ။အဘယ်ကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပဟာနပရိညာကို၊သမုဒယသစ္စာ၌ တီရဏပရိညာကို မရသနည်း။

ဖြေ။ ။မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သောသူလည် ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းငှါ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းငှါ ကျင့်သည်။ ဒုက္ခသစ္စာ၌ ပဟာနကိစ္စ မရှိ။ သမုဒယသစ္စာ၌ တီရဏကိစ္စ မရှိ။ ထို့ကြောင့် **မရပါ**။

ယသ္မာစ လောကုတ္တရမေ့သု ပရိညာနာမ နတ္ထိ။ **တသ္မာ** ဣဓ ဒုက္ခသစ္စာနိ ဂဟိတာနိ။ ။တတ္ထ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတီတိ **ဉာတတီရဏ** ပရိညာဝသေန ဝုတ္တံ။ ။သမုဒယသစ္စံ ပဇဟတီတိ **ဉာတပဟာနပရိ**ညာဝသေန။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ**။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရမေ့သု၊ လောကုတ္တရာ တရားတို့၌။ ဖရိညာနာမ၊ ပရိညာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤပရိညာဝါရ၌။ ဒုက္ခသစ္စာနိ၊ နှစ်ပါးသော နိဂြောဓသစ္စာ, မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို။ နဂဟိတာနိ၊ ကုန်။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဒုက္ခသစ္စံ ပရိဇာနာတီတိ၊ ဟူသော စကားကို။ **ဉာတတီရဏ** ပရိညာဝသေန၊ ဉာတပရိညာ, တီရဏပရိညာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ သမုဒယသစ္စံ ပဇဟတီတိ၊ ဟူသော စကားကို။ **ဉာတပဟာနပရိ**ညာဝသေန၊ ဉာတပရိညာ, ပဟာနပရိညာတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဒုက္ခဿ ပရိညေယျတ္ထံ သမုဒယဿစ ပဟာနတ္ထံ ဘဂဝတိ ဗြဟ္မစရိယံ ဝုဿတီတိ ပရိညာပဟာနံ သစ္စေသု ဒဿေတုံ ဒုက္ခေ တီရဏပရိညာဝ

ဝုတ္ထာ၊ နှ ပဟာနပရိညာ။ သမုဒယေစ ပဟာနပရိညာ၊ နှ တရဏပရိညာ။ ။မဂ္ဂဉာဏဉ္စ ဒုက္ခသမုဒယာနိ ဝိဘာဝေတီတိ ဉာတပရိညာစ ဟောတိ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ**။

ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညေယျတ္ထံ၊ ပိုင်းခြားချ သိခြင်းငှါ။ သမုဒယဿစ၊ သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ပဟာနတ္ထံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ ဘဂဝတိ၊ ၌။ ပြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို။ ဝုဿတိ၊ သုံးအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိညာ ပဟာနံ၊ ပိုင်းခြားချ သိခြင်းပယ်ခြင်းကို။ သစ္ဆေသု၊ တို့၌။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ တီရဏပရိညာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္ထာ၊ ၏။ ပဟာနပရိညာ၊ ကို။ နဝုတ္ထာ၊ အပ်။ သမုဒယေစ၊ ၌လည်း။ ပဟာနပရိညာဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝုတ္ထာ၊ ၏။ တီရဏ၊ ပရိညာ၊ ကို။ နဝုတ္ထာ၊ အပ်။ ဟိ၊ ဆက်။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဒုက္ခသမုဒယာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဉာတပရိညာစ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

သစ္စယမိုက် ပြီး၏။

သင်္ခါရယမိုက်

ဂဏ္ဌိစကား ရှင်းလင်းချက်

မေး။ ။**ခန္ဓယမိုက်** စသည်တို့၌ သရူပက္ခ္ခေဝါရကို ဟောတော်မမူဘဲ အဘယ်ကြောင့် သင်္ခါရယမိုက်၌သာ ဟောတော်မူသနည်း။

ဖြေ။ ။**ခန္ဓာစသည်တို့၏** သရုပ်ကို ခန္ဓယမိုက်စသည်ကို မဟောမီ ရှေးအဘို့၌ သရုပ်ထုတ်၍ ဟောပြီးဖြစ်ရကား သရူပက္ခ္ခေဝါရကို ဟောဘွယ်မရှိပါ။ သင်္ခါရယမိုက်၌ကား သင်္ခါရယမိုက်ကို မဟောမီ ရှေးအဘို့၌ သရုပ်ထုတ်၍ ဟောပြီး မရှိသောကြောင့် သရူပက္ခ္ခေဝါရကို ဟောပါသည်။

ခန္ဓာဒယောဝိယ ပုဗ္ဗေ အဝိဘတ္တာ ကာယသင်္ခါရာဒယောတိ တေသံ အဝိညာတတ္တာ အဿာသပဿာသာ ကာယသင်္ခါရောတိအာဒိနာ တယော သင်္ခါရေ ဝိဘဇတိ။ ။**ယမိုက် မူလဋ္ဌိကာ**။

ခန္ဓာဒယော၊ ခန္ဓာစသည်တို့ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ခန္ဓယမိုက်စသည်ကို မဟောမီ ရှေးအဘို့၌။ ဝိဘတ္တာဝိယ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်သကဲ့သို့။ ကာယသင်္ခါရာဒယော၊ ကာယသင်္ခါရ စသည်တို့ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ သင်္ခါရယမိုက်ကို မဟောမီ ရှေးအဘို့၌။ အဝိဘတ္တာ၊ မဝေဘန်အပ်ဟုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထိုကာယသင်္ခါရ စသည်တို့၏။ အဝိညာတတ္တာ၊ မသိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာသ

ပဿာသာ ကာယသင်္ခါရောတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ သင်္ခါရေ။ သင်္ခါရတို့ကို။ ဝိဘင်္ဂတိ၊ ဖေဝိဘင်္ဂတော်မူ၏။

သင်္ခရိယတီတိ သင်္ခါရော။ကာယေန သင်္ခါရော,ကာယသင်္ခါရော။ ။ သင်္ခရောတီတိ သင်္ခါရော၊ ဝစီယာ သင်္ခါရော,ဝစီသင်္ခါရော။ ။သင်္ခရိယတီတိ သင်္ခါရော၊ စိတ္တဿ သင်္ခါရော စိတ္တသင်္ခါရော။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

သင်္ခရိယတိ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရော၊ **သင်္ခါရမည်၏။ ကာယေန၊** ကရဏကာယသည်။ သင်္ခါရော၊ ပြုပြင်အပ်သည်တည်း။ **ကာယသင်္ခါရော၊** ကရဏကာယသည် ပြုပြင်အပ်သည်။ ။သင်္ခရောတိ၊ ပြုပြင်တတ်၏။ **ဤထိတသ္မာ၊** ကြောင့်။ သင်္ခါရော၊ မည်၏။ ဝစီယာ၊ ဝစီဘေဒသဒ္ဒကို။ **သင်္ခါရော၊ ပြုပြင်တတ်သည်တည်း။** ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီဘေဒသဒ္ဒကိုပြုပြင်တတ်သည်။ ။ **သင်္ခရိယတိ၊** ၏။ ဤတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရော၊ မည်၏။ စိတ္တဿ၊ **စိတ်သည်။ သင်္ခါရော၊** ပြုပြင်အပ်သည်တည်း။ စိတ္တသင်္ခါရော၊ စိတ်သည် ပြုပြင်အပ်သည်။

စိတ္တဿ သင်္ခါရောတိစ ကတ္တုအတ္ထေယေဝ။ **သော** ပန ကရဏဝစနဿ အတ္ထောတိ ကတ္တာ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ **ကတ္တာတိ ဝုတ္တံ။** ။

ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ။

စိတ္တဿသင်္ခါရောတိစ၊ ဥ်လည်း။ ကတ္တုအတ္ထေယေဝ၊ **ကတ္တားအနက်ဥ်သာလျှင်။** သာမိဝစနံ၊ သာမိဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ သော်လည်း။ **သော၊ ထို ကတ္တားအနက်သည်။** ကရဏဝစနဿ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ်၏။ အတ္ထော၊ **သည်။ ဟောတိ၊** ၏။ ဤတိကတ္တာ၊ ဤသို့နှလုံးပြု၍။ ကရဏတ္ထေ သာမိဝစနံ **ကတ္တာတိ၊ ဟူ၍။** ဝုတ္တံ၊ ၏။

ကေ သရီရေ ရဇောတိ ကရဇော။ ကိန္တံ၊ သုက္ကသောဏိတံ၊ **ကရဇေ** ပဝတ္တော ကာယော ကရဇကာယော။ ။**ကေသ္မရကောသဋ္ဌိကာ။**

ကေ,သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ရဇော၊ အညစ်အကြေးတည်း။ဤတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ **ကရဇော၊** မည်၏။ တံ၊ ထိုကရဇဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ သုက္ကသောဏိတံ၊ **သုက်သွေးတည်း။** ကရဇေ၊ ကိုယ်အညစ်အကြေး၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ ကာယော၊ ကာယတည်း။ ကရဇကာယော၊ ယ။

ကရောတိ ပုတ္တေ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ ကရော။ သုက္ကသောဏိတံ။ ကရေန ဇာတော ကရဇော။ ကရဇော စ သော ကာယော့စာတိ ကရဇကာယော။ ။**မဏ်ဒီပ။**

ပုတ္တော့၊ သားသမီးတို့ကို။ ကရောတိ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရော၊ မည်၏။ သုက္ကသောဏိတံ၊ တည်း။ ကရေန၊ သုက်သွေးသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်စေသည်တည်း။ ကရဇော၊ သုက်သွေးသည်ဖြစ်စေသည်။ ကရဇောစ၊ သုက်သွေးသည်ဖြစ်စေသည်လည်း ဟုတ်၏။ သော၊ ဟူသည်။ ကာယောစ၊ ကာယလည်းဟုတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရဇကာယော၊ မည်၏။

မေး။ ။ထွက်သက်ဝင်သက် နှစ်မျိုးရှိသော အဘယ်ကို အဿာသ၊ အဘယ်ကို ပဿာသ ခေါ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ထွက်သက်ကို အဿာသ၊ ဝင်သက်ကို ပဿာသ ခေါ်သည်။ ။ (ဝိနည်း အဋ္ဌကထာအလို)။

တနည်း....ဝင်ဿက်ကို အဿာသ၊ ထွက်သက်ကို ပဿာသ ခေါ်သည်။ ။ (သုတ္တန္တ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာတို့အလို)။

အဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော၊ပဿာသောတိ အန္တောပဝိသန ဝါတော။ ။**ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ**။

အဿာသောဘိ၊ အဿာသောဟူသည်ကား။ ဗဟိနိက္ခမနဝါတော၊ အပြင်သို့ ထွက်သောလေဘည်း။ ဂါ၊ ထွက်သက်တည်း။ ပဿာသောတိ၊ ပဿာသော ဟူသည်ကား။ အန္တောပဝိသနဝါတော၊ အတွင်းသို့ဝင်သောလေတည်း။ ဝါ၊ ဝင်သက်တည်း။

အဿာသောတိ အန္တောပဝိသနနာသိကဝါတော၊ ပဿာသောတိ ဗဟိနိက္ခမနနာသိကဝါတော။

သုဘ်မဟာဝါ, သမ္မောဟဝိနောဒနီ, ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ။

အဿာသောတိ၊ ကား။ အန္တောပဝိသနနာသိကဝါတော၊ အတွင်းသို့ဝင် သောနှာခေါင်းလေတည်း။ ဝါ၊ ဝင်သက်တည်း။ ပဿာသောတိ၊ ကား။ ဗဟိ နိက္ခမနနာသိကဝါတော၊ အပြင်သို့ထွက်သော နှာခေါင်းလေတည်း။ ဝါ၊ ထွက်သက်တည်း။

သုတ္တန္တနယော၀ေ စေတ္ထ အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော အဇ္ဈတ္တဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယော၀ိ-စိတ္တမ္ပိ သာရဒ္ဓါ-စ ဟောန္တိ ဣဉ္ဇိတာစ ဖန္ဒိတာစ။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ သတိယာ အနုဂစ္ဆတော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိက္ခေပဂတေန စိတ္တေန ကာယော၀ိ

စိတ္တမို့ သာရဒ္ဓါစ ေဘာန္တိ ဣဠိတာ ဖန္ဒိတာစာတိ ဣမာယ ပါဠိယာ သမေတီတိ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဝိမတိဝိနောဒနီ၊ သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ။

စ၊ ဆက်ရှိဆိုဦးအံ့။ တ္ထ၊ ဌ်။ သုတ္တန္တနယောဝေ၊ သုတ္တန်နည်းသာကည်း။ အဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ၊ ဝင်သက်၏အစ, အလယ်, အဆုံးသို့။ သတိယာ၊ သတိဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အစဉ်လိုက်သောယူအား။ ဝါ၊ ၏။ အဇ္ဈတ္တဝိက္ခေပဂတေန၊ အတွင်းဌ် ပြန့်လွင့်စွာဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ကာယောပိ၊ ကိုယ်သည်ဌင်း။ စိတ္တမို့၊ စိတ်သည်ဌင်း။ သာရဒ္ဓါစ၊ ကြမ်းထမ်းကုန်သည်ဌင်း။ ဣဠိတာစ၊ စဉ်းငယ် တုန်လှုပ်ကုန်သည်ဌင်း။ ဖန္ဒိတာစ၊ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်ကုန်သည်ဌင်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဿာသာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနံ။ ထုက်သက်၏ အစ, အလယ်, အဆုံးသို့။ သတိယာ၊ဖြင့်။ အနုဂစ္ဆတော၊ အား။ ဝါ၏။ ဗဟိဒ္ဓါဝိက္ခေပဂတေန၊ အပဌ်ပြန့်လွင့်စွာဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်၊ ကာယောပိ၊ သည်ဌင်း။ စိတ္တမို့၊ သည်ဌင်း။ သာရဒ္ဓါစ၊ ကုန်သည်ဌင်း။ ဣဠိတာစ၊ ကုန်သည်ဌင်း။ ဖန္ဒိတာစ ကုန်သည်ဌင်း။ ဟောန္တိ။ ကုန်၏။ ဣတိ ဣမာယ ပါဠိယာ၊ ဣါပဠိသမ္ဗန္ဓါမဂ် ပါဠိတော်နှင့်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

အာပဌမံ ဗဟိမုခံ သသနံ အဿာသေဝ၊ တတော အန္တောမုခံ၊ ပဌိသသနံ ပဿာသောတ် အာဟ အဿာသောတိ ဗဟိနိဿမနဝါတ-တိအာဒိ။ သုတ္တန္တ အဋ္ဌကထာသု ပန အာကာသုန ဝသေန အန္တောသသနံ အဿာသော ဗဟိပဌိသသနံ ပဿာသောတိ ကတ္တာ ဥပ္ပတ္တိပါဠိယံ ဝုတ္တာ။ **။ဝိမတိဝိနောဒနီ။**

အာ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဗဟိမုခံ။ ခံတွင်း၏ ပြင်ပဌ်။ သသနံ၊ အသက်ရှည်ခြင်းတည်း။ အဿာသေ၊ ရှေးဦးစွာ ခံတွင်းပြင်ပဌ် အသက်ရှည်ခြင်း။ တတော၊မှ။ အန္တောမုခံ၊ ခံတွင်း၏ အတွင်းဌ်။ ပဌိသသနံ၊ တဖန်အသက်ရှည်ခြင်းတည်း။ ပဿာသေ၊ ခံတွင်း၏ အတွင်းဌ် တဖန်အသက်ရှည်ခြင်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿာသောတိ။ပ။ အာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၊၏။ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ သုတ္တန္တအဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန် အဋ္ဌကထာတို့ဌ်။ အာကာသုန ဝသေန၊ ဆဲ့ငင်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အန္တော၊ အတွင်းဌ်။ သသနံ၊ တည်း။ အဿာသေ၊ခြင်း။ ဗဟိ၊ အပဌ်။ ပဌိသသနံ၊ တဖန်အသက်ရှည်ခြင်းတည်း။ ပဿာသော၊ ခြင်း။ ဣတိကတ္တာ၊၍။ ပါဠိယံ၊ဌ်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊၏။

အဿာသပဿာသကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်များ

ဣမေ အန္တော မာတုကုစ္ဆိယံ နတ္ထိ၊ ဥဒကေ နိမုဂ္ဂါနံ နတ္ထိ။ တထာ အသညီဘူတာနံ မတာနံ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ ရူပါရူပဘဝသမ္ပတ္တီနံ နိရောဓသမာပန္နာနန္တိ။ ။**ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ**။

ဣမေ၊ ဤအဿာသပဿာသတို့သည်။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်းဥ**ကိန်း သောသူအား**။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဥဒကေ၊ ရေ၌။ နိမုဂ္ဂါနံ၊ နစ်မြုပ်သောသူတို့ **အား**။ နတ္ထိ၊ကုန်။ တထာ၊တူ။ အသညီဘူတာနံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန် သောပြဟ္မာတို့အားငင်း။ မတာနံ၊ စုတေကုန်သောသူတို့အားငင်း။ စတုတ္ထဇ္ဈာန သမာပန္နာနံ၊ စတုတ္ထစျာန်ဝင်စားသောသူတို့အားငင်း။ ရူပါရူပဘဝသမ္ပတ်နံ၊ **ရူပဘဝအရူပဘဝနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော**။ နိရောဓသမာပန္နာနံ၊ နိရောဓသမာပတ် **ဝင်စားသော သူတို့အားငင်း**။ နတ္ထိ၊ကုန်။

ယထာဥဒကေ နိမုဂ္ဂဿ နိရောဓောကာသတာယ အဿာသပဿာ သာ နပဝတ္တန္တိ။ဧဝံ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ။ ယထာ မကာနံ သမုဋ္ဌာပက စိတ္တာဘာဝတော။ ဧဝံ အသညီဘူတာနံ။ တထာ နိရောဓသမာပန္နာ နန္တိ အာစရိယဓမ္မပါလတ္ထေရေန ဝုတ္တံ။မဟာဂဏ္ဌိပဒေပန မုစ္ဆာပရေတာနံ စိတ္တပဝတ္တိယာ ဒုဗ္ဗလဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နာနံ ဓမ္မ တာဝသေနေဝ နေသံ အနုပ္ပဗ္ဗနံ။တထာ ရူပဘဝသမ္ပတ္တီနံ။ ကေစိ ပန အနု ပုဗ္ဗတော သုခုမဘာဝပတ္တိယာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပန္နဿ ရူပဘဝေန ရူပါနံ တဂ္ဂဟဏဿစ သုခုမဘာဝတော ရူပဘဝသမ္ပတ္တီနံ နတ္ထိတိ ကာရဏံ ဝဒန္တိ။ ။သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ**။

ဥဒကေ၌။ နိမုဂ္ဂဿ၊ နစ်မြုပ်သောသူအား။ နိရောဓောကာသတာယ၊ချုပ် ပြီးသော အာကာသရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်၊ **နပဝတ္တန္တိယထာ၊ ကဲ့သို့**။ ဧဝံ၊ တူ။ အန္တောမာတုကုစ္ဆိယံ၊ အမိဝမ်းတွင်း၌ **ကိန်းသောသူအား**။ (နပဝတ္တန္တိ)။ မတာနံ၊ စုတေကုန်သောသူတို့အား။ သမု ဋ္ဌာပကစိတ္တာဘာဝတော၊ အဿာသပဿာသကို ဖြစ်စေတတ်သော စိတ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နပဝတ္တန္တိယထာ။ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊တူ။ အသညီဘူ တာနံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သောသူတို့အား။ (နပဝတ္တန္တိ)။တထာ၊ တူ။ **နိရောဓသမာပန္နာနံ၊** တို့အား။ (နပဝတ္တန္တိ)။ ဣတိ၊သို့။ အာစရိယဓမ္မပါ **လတ္ထေရေန**၊ ဆရာဓမ္မပါလမထေရ်သည်။ ဝုတ္တံ၊၏။ ပန၊ အဘို့တပါး။ **မဟာ ဂဏ္ဌိပဒေ**၊ မဟာဂဏ္ဌိပုဒ်၌။ **မုစ္ဆာပရေတာနံ**၊ တေဝေမိန်းမောခြင်းဖြင့်နှိပ် **စက်ကုန်သောသူတို့အား**။ စိတ္တပဝတ္တိယာ၊ **စိတ်ဖြစ်ခြင်း**၏။ ဒုဗ္ဗလဘာဝ

တော၊ အားနည်းသောကြော့် (နပဝတ္တန္တိ)။ ဣတိ၊သို့။ဝုတ္တံ၊၏။ စတုတ္ထဈာန သမာပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ နေသ၊ တို့အား။ ဓမ္မတာဝဝေသနေဝ၊ ဓမ္မတာ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အနုပ္ပဇ္ဇနံ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊၏။ တဃာ၊တူ။ ရူပဘဝသမင်္ဂီနံ၊ တို့အား။(နပဝတ္တန္တိ)။ ပန၊ အဘို့တပါး။ ကေစိ၊တို့သည်။ အနုပုဗ္ဗတော၊ အစဉ်အတိုင်း။ သုခုမဘာဝပတ္တိယာ၊ နူးညံ့သောအဖြစ်သို့ရောက်သော။ စတုတ္ထဈာနသမာပန္နဿ၊ စတုတ္ထဈာန်ဝင်စားသော သူအား။ရူပဘဝေန၊ ရူပဘဝဖြင့်။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ တဂ္ဂဟဏဿစ၊ ထိုရုပ်ကိုယူခြင်း၏လည်း။ သုခုမဘာဝတော၊ နူးညံ့စွာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပဘဝသမင်္ဂီနံ၊ တို့အား။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

သဗ္ဗေသမ္ပိ ဂဟ္ဌသေယျကာနံ မာတုကုစ္ဆိတော နိက္ခမနကာလေ **ပဌမံ** အဘ္ဘန္တရဝါတော ဗဟိ နိက္ခမတိ။ ပစ္ဆာ ဗာဟိရဝါတော **သုခုမရုက္ခံ** ဂဟေတ္ဝာ အဘ္ဘန္တရံ ပဝိသန္တော တာလုံ အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယတိ။

ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ။

သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ ဂဟ္ဌသေယျကာနံ၊ အမိဝမ်း၌ကိန်းကုန်သော **သူတို့** အား။ မာတုကုစ္ဆိတော၊ အမိဝမ်းမှ။ နိက္ခမနကာလေ၊ ထွက်သောအခါ၌။ **ဝါ** မွေးဘွားသောအခါ၌။ ပဌမံ၊ စွာ။ အဘ္ဘန္တရဝါတော၊ အတွင်းလေသည်။ဗဟိ၊ ပြင်ပသို့။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဗာဟိရဝါတော၊ အပြင်လေသည်။ သုခုမရုက္ခံ၊ နူးညံ့သောမြူကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ အဘ္ဘန္တရံ၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်လျက်။ တာလုံ၊ အာစောက်သို့။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍။ နိဗ္ဗာယတိ၊ **ချုပ်ငြိမ်း၏**။

တာလုံ အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယတီတိ တာလုံ အာဟစ္စ နိရုဇ္ဈတိ။ တေန ကိရ သမ္မတိဇာတော ဗာလကော ခိပိတံ ကရောတိ။

သာရတ္ထဒီပနိဋီကာ။

တာလုံ အာဟစ္စ နိဗ္ဗာယ့တီတိ၊ ကား။ တာလုံ၊ ကို။ အာဟစ္စ၊ ထိ၍-ရောက်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္မတိဇာတော၊ ဘွားသစ်စဖြစ်သော။ ဗာလကော၊ သူငယ်သည်။ ခိပိတံ၊ ချေဆပ်ခြင်းကို။ ကရောတိ ကိရ၊ ပြုသတတ်။

ဗဟိနိက္ခမနဝါတဿ ဟိ နာဘိ အာဒိ, ဟဒယံ မဇ္ဈံ, နာသိကဂ္ဂံ ပရိယောသာနံ။ အဘ္ဘန္တရံ ပဝိသနဝါတဿ နာသိကဂ္ဂံ အာဒိ, ဟဒယံ မဇ္ဈံ, နာဘိ ပရိယောသာနံ။ ။**ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ**။

ဟိ၊ ချဲ့ဦးအုံ့။ ဗဟိနိက္ခမနဝါတ**ဿ**၊ အပြင်သို့ထွက်သောလေ၏။ အာဒိ၊ **အစကား**။ နာဘိ၊ ချက်တည်း။ **မဇ္ဈံ**၊ **အလယ်ကား**။ ဟဒယံ၊ နှလုံးတည်း။

ပရိယောသာနံ၊ အဆုံးကား။ နာသိကဂ္ဂံ၊ နှာခေါင်းဖျားတည်း။ အဗ္ဘန္တရံ၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသနဝါတဿ၊ ဝင်သောလေ၏။ အာဒိ၊ ကား။ နာသိကဂ္ဂံ၊ တည်း။ မဇ္ဈံ၊ ကား။ ဟဒယံ၊ တည်း။ ပရိယောသာနံ၊ ကား။ နာဘိ၊ တည်း။

ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ။ မမ္မာနံ သမီရဏာဘာဝတော။ ယထာပစ္စယံ ပန ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယံ ဂတိသမညာ။

သာရတ္ထဒီပနီဋီကာ။

ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်အရပ်၌။ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။။တတ္ထ တတ္ထေဝ၊ထိုထို အရပ်၌သာလျှင်။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ချုပ်ပျက်ကုန်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထ တရားတို့၏။ သမီရဏာဘာဝတော၊ ပြောင်းလွှဲခြင်း မရှိသောကြောင့်တည်း။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ယထာပစ္စယံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိယံ၊ အရပ်တပါးသို့ဖြစ်ခြင်းသို့။ ဂတိသမညာ၊ ဖြစ်ခြင်း ဟူကုန်၏။

အဿာသပဿာသာ ကာယိကာ၊ ဧတေ ဓမ္မာ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ။

သုတ္တန်ပါဠိတော်။

အဿာသပဿာသာ၊တို့သည်။ကာယိကာ၊ ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ကုန်၏။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ထိုအဿာသ ပဿာသတရားတို့သည်။ ကာယပဋိဗဒ္ဓါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်ကုန်၏။ ဝါ စပ်၍ဖြစ်ကုန်၏။

ပုဗ္ဗေ ခေါ အာဝုသော ဝိသာခ ဝိတက္ကေတွာ ဝိစာရေတွာ ပစ္ဆာ ဝါစံ ဘိန္ဒတိ။ တသ္မာ ဝိတက္ကဝိစာရာ ဝစီသင်္ခါရော။

သုတ္တန်ပါဠိတော်။

အာဝုသော ဝိသာခ၊ ဒါယကာဝိသာခ။ ပုဗ္ဗေ၊ စကားမပြောမီ ရှေးဦးအဘို့၌။ ဝိတက္ကေတွာ၊ ကြံဆ၍။ ဝိစာရေတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘိန္ဒတိ၊ မြွက်ဆို၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့သည်။ ဝစီသင်္ခါရော၊ မည်၏။

ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပန ဝစီသင်္ခါရဘာဝေန ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ ဌပေတွာ ဝိတက္ကဝိစာရေတိ ဝုတ္တံ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ၊ တို့၏။ ဝစီသင်္ခါရဘာဝေန၊ ဝစီသင်္ခါရအဖြစ်ဖြင့်။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဌပေတွာ၊ ဝိတက္ကဝိစာရေတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတ္ထ တတ္ထ ခန္ဓာဒီသု ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာ ပါကဋတ္တာစ။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ခန္ဓာဒီသု၊ ခန္ဓာအစၦိကုန်သော။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုသို့သောအရာတို့၌။ ဝိသုံ၊ အသီးအခြား။ ဂဟိတတ္တာစ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပါကဋ္ဌတ္တာစ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်းတည်း။ ။

ဝဋ္ဋမမ္မေသု အာဿာဒံ၊ တဒဿာဒေါပသေဝနံ။
ဝိနိဘုဇ္ဇ နိဒဿေတုံ၊ ခန္ဓဒ္ဓယမုဒါဟဋ္ဌံ။ ။
ဝိဝါဒမူလသံသာရ၊ ကာမဟေတုနိဒဿနံ။
သန္ဓာယ ဝေဒနာ သညာ၊ ကတာ နာနာတိ ကေစန။ ။

နာမရူပပရိစ္ဆေဒ။

ဝဋ္ဋမမ္မေသု၊ ဝဋ်တရားတို့၌။ အာဿာဒံ၊ သာယာခြင်းကိုဝင်း။ တဒဿာဒေါပသေဝနံ၊ ထိုသာယာခြင်းသို့ကပ်ခြင်းကိုဝင်း။ ဝိနိဘုဇ္ဇ၊ ခွဲခြမ်းဝေဘန်၍။ နိဒဿေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ ခန္ဓဒ္ဓယံ၊ ခန္ဓာနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဥဒါဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ ဝိဝါဒမူလသံသာရကာမဟေတုနိဒဿနံ၊ သံသရာ၌ ငြင်းခုံခြင်းအကြောင်းကာမ၏ အကြောင်းကိုပြခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ဝေဒနာသညာ၊ ဝေဒနာသညာတို့ကို။ နာနာ၊ အသီးအသီး။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစန၊ အချို့သော ဆရာတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။

သုဒ္ဓသခ်ၤရဝါရေ ပန ယထာ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရာဒီသု ရူပံ ခန္ဓော ခန္ဓာ ရူပံ၊ စက္ခု အာယတနံ အာယတနာ စက္ခုတိအာဒိနာ နယေန ယမကာနိ ဝုတ္တာနိ။ဧဝံ ကာယော သခ်ၤရော သခ်ၤရာ ကာယောတိ အဝတ္ဝာ ကာယ သခ်ၤရော။ပ။ တိအာဒိနာ နယေန ကာယသခ်ၤရမူလကာနိ ဒွေ **ဝစီ** သခ်ၤရမူလကံ ကေန္တိ အနုလောမေ တီဏိ ပဋိလောမေ တီဏိတိ သဗ္ဗာနိပိ သုဒ္ဓိကဝါရေ ဆယမကာနိ ဝုတ္တာနိ။ ကိံ ကာရဏာ သုဒ္ဓိကကေကပဒဝသေန အတ္ထာဘာဝတော။ ။

ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။

ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ သုဒ္ဓသခ်ၤရဝါရေ၊ ၌။ သုဒ္ဓခန္ဓဝါရာဒီသု၊ တို့၌။ ရူပံ။ ပ။ စက္ခုတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ယမကာနိ၊တို့ကို။ ဝုတ္တာနိယထာ။ ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ကာယော။ပ။ တိ၊ ဟူ၍။ အဝတ္ဝာ၊ မဟောမူ၍။ ကာယသခ်ၤရော။ပ။ တိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ကာယသခ်ၤရမူလကာနိ၊ ကာယသခ်ၤရမူလက ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးသောယမကတို့ဝင်း။ ဝစီသခ်ၤရမူလကံ၊ သော။ **ကေ**၊ ဝင်း။ ဤ၊ သို့။ အနုလောမေ၊ ၌။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ယမကာနိ၊ တို့ဝင်း။ ပဋိလောမေ၊ ၌။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ **ယမကာနိ၊တို့ဝင်း။** ဤ ၊သို့။ သဗ္ဗာနိပိ၊ **အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သုဒ္ဓိက**

ဝါရေ၊ ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ယမကာနိ၊**တို့ကို။ ဝုတ္ထာနိ၊ ကုန်၏။** ကိ ံကာရဏာ၊ **ကား။** သုဒ္ဓိကကေကဋပဒဝသေန၊ သက်သက်သော **ကာယစသော** တခုခုသော ပုဒ်၊ **သခ်ါရဟူသော** တခုခုသောပုဒ်၏ အစုမ်းဖြင့်။ **အတ္ထာဘာဝတော၊ သိစေ**လိုသောအနက်မရှိသောကြောင့်။ ဝုတ္ထာနိ၊ ကုန်၏။

ဤပန သခ်ါရယမကေ ကာယာဒိပဒါနံ သခ်ါရပဒဿစ အသမာနာဓိကရဏတ္တာ။ ကာယော သခ်ါရော သခ်ါရာ ကာယောတိအာဒိမှိ ဝုစ္စမာနေ အဓိပ္ပေတတ္ထပရိစ္ဆာဂေါ အနဓိပ္ပေတတ္ထပရိဂ္ဂဟောစ ကတော သိယာတိ သုဒ္ဓသခ်ါရတံ မူလစက္ကဝါရာ နဝုတ္ထာ။ ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

ပန၊ အတ္ထိတပါးကိုဆိုဦးအုံ့။ ဤသခ်ါရယမကေ၊ **၌။ ကာယာဒိပဒါနံ ကာယစသောပုဒ်တို့၏ငင်း။** သခ်ါရပဒဿစ၊ **သခ်ါရပုဒ်၏ငင်း။** အသမာနာဓိကရဏတ္တာ၊ မတူသောအနက်တည်းဟူသော တည်ရာရှိသည်**၏** အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယောပ။ အာဒိမှိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားကို။ ဝုစ္စမာနေ၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ အဓိပ္ပေတတ္ထပရိစ္ဆာဂေါစ၊ အလိုရှိအပ်သော အဿဿပဿာသ**စသောအနက်ကိုစွန့်ခြင်းသည်ငင်း။အနဓိပ္ပေတတ္ထပရိဂ္ဂဟောစ၊အလိုမရှိအပ်သော စေတနာကာယ** အဘိသခ်ါရဏ သခ်ါရစသော အနက်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းသည်ငင်း။ **ကတော၊သည်။** သိယာ၊ **၏။** ဤတိတသ္မာ၊ **ကြောင့်။** သုဒ္ဓသခ်ါရတံ **မူလစက္ကဝါရာ**၊ တို့ကို။ နဝုတ္ထာ၊ ကုန်။

အဋ္ဌကထာယမ္ပန သုဒ္ဓသခ်ါရဝါရဋ္ဌာနေ ဝုတ္တတ္တာ အယံနယော သုဒ္ဓသခ်ါရဝါရောတိ ဝုတ္တော။ ။**ယမိုက်မူလဋီကာ။**

အဋ္ဌကထာယမ္ပန၊ ကား။ သုဒ္ဓသခ်ါရဝါရဋ္ဌာနေ၊ **သုဒ္ဓသခ်ါရ ဝါရအာဒုဋ္ဌ။** ဝုတ္တတ္တာ၊ ကြောင့်။ အယံနယော၊ ဤနည်းကို။ ဝါ၊ **ဤဝါရကို။ သုဒ္ဓသခ်ါရဝါ**ရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ **၏။**

ဝိနာ အဿာသပဿာသေဟိ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏောတိ တေန ပန ဒဿိတာ ပဋိလာ ပဌမဇ္ဈာနောကာသာ ကာမာဝစရာဒိ ဩကာသာစ အဿာသပဿာသဝိရဟဝိသိဋ္ဌာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။

ယမိုက်မူလဋီကာ။

ပန၊အတ္ထိတပါး။ ဝိနာ။ပ။တေန၊ ဟူသော်ဤပါဠိဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ **ပြအပ်ကုန်သော။** ပဋိလာ၊ပဋိဂ္ဂိလ်တို့ကို။ အဿာသပဿာသဝိရဟဝိသိဋ္ဌာ၊ **အဿာသပဿာသကင်းခြင်းဖြင့် အထူးပြုအပ်ကုန်သော။** ပဌမဇ္ဈာနောကာသာစ၊ **ပဌမ**

ဗျာန်ဟုဆိုအပ်သော တည်ရာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ငင်း။ **အဿာသပဿာသ** ဝိရဟဝိသိဋ္ဌ၁၊ ကုန်သော။ ကာမာဝစရာဒိဩကာသာ၁၊ **ကာမတဏှာဟုဆိုအပ်သော** တည်ရာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ငင်း။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၁၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။

ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂီနံ ရူပါရူပါဝစရာနံ ဂဟဏံ။

ယမိုက်အနုဋ္ဌိကာ။

စ၊ဆက်။ ထွေ၊၌။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဌမဇ္ဈာနသမင်္ဂီနံ၊ ပဌမစျာန်နှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ **ရူပါရူပါဝစရာနံ၊** ရူပါဝစရ **အရူပါဝစရပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။** ဂဟဏံ၊ **ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။** ။

ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနန္တိ စျာနောကာသဝသေန ပုဂ္ဂလံ **ဒဿေတိ။ ကာမာဝစရာနန္တိ** ဘုမ္မောကာသဝသေန။ ဒ္ဝိပ္ပကာရာနမ္ပိ ပန တေသံ ဝိသေသနတ္ထမာဟ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒကွဏော**တိ။ မတန ရူပါ** ရူပါဝစရေသု ပဌမဇ္ဈာနသမာပန္နကေ ကာမာဝစရေ ဂဟဏတာဒိ**ကေစ** နိဝတ္တေတိ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ။**

ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နာနန္တိ၊ ဟူ၍။ စျာနောကာသဝသေန၊ **စျာနောကာသ၏** အစွမ်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ **၏**။ ကာမာဝစရာနန္တိ၊ ဟူ၍။ **ဘုမ္မောကာသ** ဝသေန၊ ဘုမ္မောကာသ**၏**အစွမ်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလံ ကို။ ဒဿေတိ၊**၏**။ ပန၊ ထို့မှတပါး။ ဒ္ဝိပ္ပကာရာနမ္ပိ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်**တို့** ကို။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ **အထူးပြုခြင်းငှါ**။ အဿာသပဿာသာနံ ဥပ္ပါဒကွဏောတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ **၏**။ တေန၊ ထိုပါဠိဖြင့်။ ရူပါရူပါဝစရေသု၊ ရူပါဝစရ**တို့** အရူပါဝစရ**တို့ကို၌**။ ပဌမဇ္ဈာနသမာပန္နကေစ၊ ပဌမစျာန်ကိုဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်**တို့ကိုငင်း**။ ကာမာဝစရေ၌။ ဂဟဏတာဒိကေစ၊ အမိဝမ်း၌**ကိန်း**သော ပုဂ္ဂိုလ်**တို့ကိုငင်း**။**နိဝတ္တေတိ**၊**နှစ်စေတော်မူ၏**။ ။

အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဝိစာရဝသေန ပဌမဇ္ဈာနေ သင်္ဟံ ဂစ္ဆတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မုဒ္ဒဘူတံ ဒုဝိဓိယဇ္ဈာနံ ဂဟေတွာ ဣတရံ အသင်္ဟီတန္တိဝါ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌိကာ။**

အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တံ၊ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တ**ဖြစ်**သော။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊**ကို**။ ဝိစာရဝသေန၊**ဖြင့်**။ ပဌမဇ္ဈာနေ၊ ပဌမစျာန်၌။ သင်္ဟံ၊ ရောတွက်ခြင်း**သို့**။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်**၏**။ **ဣတိ၊ သို့**။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ **၏**။ ဝါ၊ တနည်း**ကား**။ မုဒ္ဒဘူတံ၊ အထွတ်အထိပ်**ဖြစ်**၍**ဖြစ်**သော။ **ဒုတိယဇ္ဈာနံ၊ စတုက္ကနည်း၌ ဒုတိယစျာန်ကို**။ ဂဟေတွာ၊၍။ ဣတရံ၊ ဤမှတပါး

သော ပဥ္စကနည်းဖြင့် ဒုတိယစျာန်ကို။ အသင်္ခတိတ်၊ ယူတော်မမူအပ်။ ဤတို့၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၏။ ။

သန်ဓိရာနှံ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ ဩကာသတ္တာ စျာနံ ဘူမိစ ဝိသုံ ဩကာသ ဘာဝေန ဂဟိတာ။ ။**ယမိုက်မူလဋ္ဌီကာ။**

သန်ဓိရာနဉ္စ၊ ကာယသန်ဓိရစသည်တို့၏ငင်း။ ပုဂ္ဂလာနဉ္စ၊တို့၏ငင်း။ ဩကာသတ္တာ၊တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်။ စျာနံစ၊စျာန်သည်ငင်း။ ဘူမိစ၊ဘုံသည်ငင်း။ ဝိသုံ၊အသီးအခြား။ ဩကာသဘာဝေန၊ ဩကာသအဖြစ်ဖြင့်၊ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သည်။ဟောတိ၏။ ။

ကာမဥ္စေတံ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေပိ ဝတ္တမာနေ တေသံ ဘဏ္ဍ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထော၊ ယာဝပန အဇ္ဇောကိဏ္ဏံ ဝိပါကစိတ္တံ ဝတ္တတိ။တာဝ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထော နာမာတိ ဒဿနတ္ထမေတံ။ ။**ယမိုက်အဋ္ဌကထာ။**

စ၊ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ ဧတံ၊ ဤကာယသန်ဓိရ,ဝစီသန်ဓိရန္ဒစ်ပါးအပေါင်းသည်။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေပိ၊သည်လည်း၊ဝတ္တမာနေ၊ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တေသံ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တတ္ထ၊ ထိုသုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ကာမံ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထော၊အကယ်၍ မဖြစ်ဘူးသည်သာ ဖြစ်၏။ပန၊ ထိုသို့ပင် မဖြစ်ဘူးသော်လည်း။ယာဝ၊လောက်။အဇ္ဇောကိဏ္ဏံ၊ မပြုမ်းသော။ဝိပါကစိတ္တံ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၏။ တာဝ၊လောက်။ နုပ္ပဇ္ဇိတ္ထော နာမ၊သည်သာလျှင်။ဟောတိ၏။ ဤတိဒဿနတ္ထံ၊ ဤသို့သောအနက်ကို ပြခြင်းငှါ။တေံ၊ ဤသုဒ္ဓါဝါသာနံ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဝတ္တမာနေ ဟူသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ။

ခီဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တန္တိ ဝိသေသေတ္တာ ဝုတ္တံ။ (ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ ရူပါဝစရေ အရူပါဝစရေ ပစ္ဆိမဘဝိကာနံ ယေစ ရူပါဝစရံ အရူပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္တာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ ဝစီသန်ဓိရော နိရုဇ္ဈိဿတိ နောစ တေသံ ကာယသန်ဓိရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ) ပန ဝစနတော အညေသမ္ပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ နသမုဋ္ဌာပေတီတိ ဝိညာယတိ၊ န ဟိ ရူပသမုဋ္ဌာပကာ စိတ္တဿ ဥဇုဂမနာဒိဝိနိဗန္ဓဒါဘာဝေန ကာယသန်ဓိရသမုဋ္ဌာပနံ အတ္ထိ၊ န စ ယုတ္တံ၊ စုတောစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စဿ ပဝတ္တတီတိ နာပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတီတိ ပါဋိ အတ္ထိတိ။

ဓမ္မသင်္ဂဏိမူလဋ္ဌီကာ။

ခီဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိသေသေတ္တာ၊ အထူးပြု၍။ ဝုတ္တံ၊၏။ ပန၊ အဘို့တပါးကိုဆိုဦးအံ့။ (ကာမာဝစရာနံ။ပ။ ကာယသန်ဓိရော နိရုဇ္ဈိဿ

တီတိ)။ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူသောကြောင့်။ အညေသမ္မိ၊ ရဟန္တာမှတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်သည်။ ရှုပ်၊ ကို။ နသမုဒ္ဒေပေတိ၊ မဖြစ်စေ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိတ်ကို ဆိုဦးအုံ့။ ရှုပသမုဒ္ဒေပကစိတ္တဿ၊ ရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောစိတ်၏။ ဂဗ္ဘဂမနာဒိဝိနိဗဒ္ဓါဘာဝေန၊ အမိဝမ်းဦကိန်းသောသူစသည်တို့နှင့် စပ်ခြင်းမရှိသဖြင့်။ ကာယသခ်ၤရသမုဒ္ဒေပနံ၊ ကာယသခ်ၤရကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ စုဟော၊ စုတိသောသူသည်။ အဿ၊ ထိုစုတိသောသူအား။ စိတ္တသမုဒ္ဒေနဉ္စ၊ စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်လည်း။ ပဟတ္တိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိဒံဝစနံ၊ သည်။ နစယုတ္တံ၊ သင့်လည်းမသင့်။ စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်သည်။ ရှုပံ၊ ရုပ်ကို။ သမုဒ္ဒေပေတိ၊ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပါဠိ၊ ပါဠိသည်။ နာပိ အတ္ထိ၊ရှိလည်း မရှိ။ (ဣတိ ဝိညာယတိ)။

ပစ္ဆိမစိတ္တန္တိ အဝိသေသေန စုတိစိတ္တံ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယေန အညေသမ္မိ စုတိစိတ္တံ။ပ။ ဝိညာယတီတိ ဝုတ္တံ။ ။အထဝါ ယေစ ရှုပါဝစရံ အရှုပါဝစရံ ဥပပဇ္ဇိတ္ဝာ ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္တိ တေသံ စဝန္တာနံ တေသံ ဝစီသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတိ နောစ တေသံ ကာယသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ ရှုပါရှုပဘဝူပပဇ္ဇနကာနံ ကာမာဝစရစုတိစိတ္တဿာပိ ကာယသခ်ၤရသမုဒ္ဒေပနဝစနေန ခီဏာသဝေဟိ၊ အညေသမ္မိ။ပ။ဥာယတီတိ ဝုတ္တံ။ ။

ဓမ္မသင်္ဂဏိအနုဋ္ဌိကာ။

ပစ္ဆိမစိတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အဝိသေသေန၊ သာမညအားဖြင့်။ စုတိစိတ္တံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဣတိအဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ အညေသမ္မိ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှတပါးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ စုတိစိတ္တံ၊ ကို။ ပ။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အထဝါ၊ ကား။ ယေစ ရှုပါဝစရံ။ပ။ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ၊ဟူ၍။ ရှုပါရှုပဘဝူပပဇ္ဇနကာနံ၊ ရှုပဘုံ အရှုပဘုံသို့ဖြစ်လတ္တံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ကာမာဝစရစုတိစိတ္တဿာပိ၊ ကာမာဝစရ စုတိစိတ်၏လည်း။ ကာယသခ်ၤရသမုဒ္ဒေပနဝစနေန၊ ကာယသခ်ၤရကိုဖြစ်စေသည်ဟူသော စကားဖြင့်။ ခီဏာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ အညေသမ္မိ၊ တို့၏လည်း။ပ။ ဥာယတိ၊ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ဝုတ္တံ၊၏။

ယသ္မာစ ယဿ ကာယသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈတိ တဿ ဝစီသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ အာမန္တာ၊တိ။ ယဿ ကာယသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈတိ တဿ စိတ္တသခ်ၤရော နိရုဇ္ဈိဿတီတိ အာမန္တာ၊တိစ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ ကာယသခ်ၤရောစ နနိရုဇ္ဈတိ စိတ္တသခ်ၤရောစ နနိရုဇ္ဈိဿတီတိ အာဒိဝစနတောစ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ပုရတော သောဠသမေန စိတ္တေန တတော ဩရိမေနဝါ သဒ္ဒိ အဿာသပဿာသာ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိတိ သိဒ္ဓံ။ ယဒိ

ဥပပဇ္ဇေယျုံ ။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ တေသံ ကာယသခ်ါရော နိရုဇ္ဈတိတိ နဝဒေယျ၊ ဝုတ္တဥ္စေတံ တသ္မာ ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ စုတိတော ပုရိမေန သတ္တရသမေန ဥပပန္နာ အဿာသပဿာသာ စုတိယာ ဟေဋ္ဌာ ဒုတိယေန စိတ္တေန သဒ္ဒိံ နိရုဇ္ဈန္တီတိ တေန ယဿ စိတ္တဿ အနန္တရာ ကာမာဝစရာနံ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပပဇ္ဇိဿတီတိ စုတိစိတ္တဿ အနန္တရပစ္စယ ဘူတဿပိ စိတ္တဿ ကာယသခ်ါရသမုဋ္ဌာပနတာ ဝုတ္တာ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီအနုဋ္ဌီကာ။

စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ ကာယသခ်ါရော။ပ။ အာမန္တာတိ စ၊ ဟူ၍ဆင်း။ ယဿ။ပ။ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ အာမန္တာတိစ၊ ဟူ၍ဆင်း။ ပစ္ဆိမ စိတ္တဿ။ပ။ နနိရုဇ္ဈိဿတီတိစ၊ ဟူ၍ဆင်း။ ဤတိအာဒိဝစနတော၊ **ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်** ဟောတော်မူသောကြောင့်။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ၊ ပစ္ဆိမစိတ်၏။ ဝါ၊ **စုတိစိတ်၏**။ ပုရတော၊ ရှေ့မှ။ သောဠသမေန စိတ္တေန ဝါ၊ တဆဲ့ခြောက် ခုမြောက်သောစိတ်နှင့်ဆင်း။ **တတော**၊ မှ။ ဩရိမေနဝါ၊ အတွင်းဖြစ်သော စိတ်နှင့်ဆင်း။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ အဿာသပဿာသာ၊ တို့သည်။ **နဥပပဇ္ဇန္တိ**၊ မဖြစ်ကုန်။ ဤတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီး၏။ ယဒိဥပပဇ္ဇေယျုံ၊ **ကုန်အံ့**။ ပစ္ဆိမစိတ္တဿ။ပ။ နနိရုဇ္ဈတိတိ၊ ဟူ၍။ နဝဒေယျ၊ ဟောတော်မမူရာ။ **စ**သစ္ဘံ၊ **မှန်၏**။ **တသ္မာ** ဟေဋ္ဌိမကောဋ္ဌိယာ။ ပ ။ **သဒ္ဒိံ** နိရုဇ္ဈန္တီတိ ဧတံ ဝစနံ၊ ကို။ ပဋ္ဌာ၊ **၏**။ တေန၊ **ထိုစကားဖြင့်**။ယဿ။ပ။ ဥပပဇ္ဇိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ **စုတိ** စိတ္တဿ၊ **၏**။ အနန္တရပစ္စယဘူတဿ၊ **အနန္တရ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော**။ စိတ္တဿပိ၊ **၏လည်း**။ ကာယသခ်ါရသမုဋ္ဌာပနတာ၊ **ကာယသခ်ါရကို** ဖြစ်စေတတ်သည်**၏** အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ **၏**။ .

အထဝါ ယဿ စိတ္တဿာတိ ယေန စိတ္တေန သဗ္ဗပစ္ဆိမော ကာယသခ်ါရော ဥပပဇ္ဇတိ။ တံ စိတ္တံ ဝုတ္တန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ နပစ္ဆိမစိတ္တဿ အနန္တရပစ္စယဘူတံ။ အနန္တရာတိ ဟိ ကာယသခ်ါရုပ္ပါဒနံ အန္တရံ ဝိနာယတော ပစ္ဆာ ကာယသခ်ါရုပ္ပါဒနေန အနန္တရိတံ ဟုတ္ဝာ ပစ္ဆိမစိတ္တံ ဥပပဇ္ဇိဿတီတိ အတ္ထော။ ကသ္မာ ဤတရေသံ ဝစီသခ်ါရောစ နိရုဇ္ဈိဿတိ ကာယသခ်ါရောစ နိရုဇ္ဈိဿတီတိ ဝုတ္တတ္တာ။ အညာထာ ပစ္ဆိမစိတ္တတော ပုရိမတတိယစိတ္တသမင်္ဂိနံ ကာယသခ်ါရော ဥပပဇ္ဇတိတိ အာပဇ္ဇတိတိ။ ။

ဓမ္မသင်္ဂဏီအနုဋ္ဌီကာ။

အထဝါ၊ **ကား**။ ယဿ စိတ္တဿာတိ၊ ကား။ ယေနစိတ္တေန၊ **အကြင်** စိတ်ကြောင့်။ **သဗ္ဗပစ္ဆိမော**၊ **အလုံးစုံတို့၏**နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ **ကာယသခ်ါရော**၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ **၏**။ တံစိတ္တံ၊ ထိုစိတ်ကို။ ဝုတ္တံ၊ **၏**။ ဤတိ၊ သို့။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊

ယူအပ်၏။ ပစ္ဆိမစိတ္တသ၊ ၏။ အနန္တရပစ္စယဘူတံ၊ အနန္တရပစ္စည်းဖြစ်၍ဖြစ်သော စိတ်ကို။ နဂဟေတဗ္ဗံ၊ အပ်။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အနန္တရာတိ၊ ကား။ ကာယသခ်ၤရူပါဒနံ၊ ကာယသခ်ၤရဖြစ်ခြင်းကို။ အန္တရံ၊ အကြားကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ (ဂဟေတဗ္ဗံ)။ယတော၊ မှ။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ကာယသခ်ၤရူပါဒနေန၊ သဖြင့်။ အနန္တရိတံ၊ မခြားအပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္ဆိမစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိအယံ၊ ကား။အတ္ထော၊ တည်း။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣတရေသံ။ပ။ နိရူဇ္ဈိဿတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ တည်း။ အညထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာဖြင့်။ (အတ္ထေ ဂယှမာနေ)။ ပစ္ဆိမစိတ္တတော၊ မှ။ ပုရိမတတိယစိတ္တသမင်္ဂီနံ၊ ရှေးဖြစ်သော တတိယစိတ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ကာယသခ်ၤရော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ တည်း။

ဓမ္မနာနတ္တာဘာဝေပိ ဟိ ပဒနာနတ္တေန ဒုကန္တရံ ဝုစ္စတိ။ပ။ န ဟိ ဓမ္မာနံ အဝုတ္တတာပေက္ခံ ဒုကန္တရဝစနမ္ပိ နတ္ထိ ပုနရုတ္တဒေါသော။ ။

ဓမ္မသင်္ကိုမ္ပလဋ္ဌိကာ။

ဟိ၊ သင့်စ္ပ။ ဓမ္မနာနတ္တာဘာဝေပိ၊ သဘောအဓိပ္ပါယ်မထူးသော်လည်း။ ပဒနာနတ္တေန၊ သဒ္ဒါပုဒ်ထူးသောကြောင့်။ ဒုကန္တရံ၊ ဒုက်တပါးကို။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပ။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထတရားတို့၏။ ဒုကန္တရဝစနံ၊ ဒုက်တပါးကို ဟောခြင်းသည်။ အဝုတ္တတာပေက္ခံ၊ မဟောအပ်သော အဖြစ်ကိုငဲ့ခြင်းသည်။ နံ၊ မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုနရုတ္တဒေါသော၊ ပုနရုတ္တိဒေါသသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။သခ်ၤရယမိုက် ပြီး၏။

နိဂုံး

ပဌမကျော်-ဦးကြီးဖေ တိ၊ ရာဇဒတ္တိယလဉ္ဆိနာ။
ရစိတာ အနုဂဏ္ဌော သာ၊ နော နော ဒေဂဲမှိ နိဋ္ဌိတာ။ ။

ယမိုက်အနုဂဏ္ဌိပြီး၏။